

Μεγαρίς, -ίδος, ἡ, θηλ. ἐπιθ. || ὡς οὐδ. (ἐνν. γῆ) ἢ Μεγαρική χώρα, τὰ Μέγαρα.

Μεγαρόθεν, ἐπίρ. (*Μέγαρα*)· ἐκ τῶν Μεγάρων, ἀπὸ τὰ Μ.

Μεγαροῖ, ἐπίρ. (*Μέγαρα*)· ἐν Μεγάροις.

μέγαρον, τὸ (*μέγας*)· μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, ἢ κυρ. «αἴθουσα». 2) τὸ διαμέρισμα τῆς οἰκοδομοποιήσεως. 3) κοιτῶν, ὑποδωμάτιον.— || οἰκία, οἶκος, ἀνάκτορον, «παλάτι», κατὰ τὸ πλεῖστον ὁμοῦς ἐν τῷ πληθ., ὡς καὶ τὸ λατιν. *aedes* καὶ *lecta*, ἐπειδὴ ὁ οἶκος ἀποτελεῖτο ἐκ πολλῶν θαυμασιῶν ἢ θαλάμων.— || ἢ ὁ ἱερός δάλαμος τοῦ ἐν Δελφοῖς Ναοῦ, ἢ ὁ θυμὸς, τὸ αἴδιον || ὁ ναός (ἀλλὰ ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ μόνον καθ' ἑνικ.), ὡς τὸ λατ. *aedes*.— **IV** *μέγαρα* καὶ *μάγαρα*, τὰ, ἴσων ὑπόγεια σπήλαια, ἱερά τῆς Δήμητρος καὶ Περοεφόνης, εἰς δ' οἱ Ἀθηναῖοι κατετίθεισκον ζῶντα χοιρίδια κατὰ τινα ἑρσιμένην ἡμέραν τῆς ἐσθρῆς τῶν Θεομορφῶν.

Ἔνυμ.: *μέγαρον* καθ' ἀπλολογίαν (<*μεγαροον* (<*μέγα*+στοιχείω τινί συγγ. τῆ σασοκρ. *a-gara-m* (δωμάτιον), *ná-gara-m* (ἔπαυσις) τὸ δημηρ. ἐνὶ *μεγαροοσι* (μετὰ ἡχηροδ) ἔχει ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ *μείρωμαι* καὶ τῶν παραγῶγων καὶ συνθέτων του (λατ. **smet-*), διότι ἡ λ. *μέγαρον* οὐδέποτε εἶχεν ἐν ἀρχῇ τὸ συμπλεγμα **sm-*· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μεγαρόνδε, ἐπίρ.· = *οἰκαδε* (βλ. λ.).

ΜΕΓΑ Ἰ, *μεγᾶλη*, *μεγᾶ*· γεν. *μεγάλου*, -ης, -ου· δοτ. *μεγάλω*, -η, -ω· αἰτ. *μέγαν*, *μεγάλην*, *μεγάλην*· διῶκός, *μεγάλο*, -α, -ω· πληθ. *μεγάλοι*, -αι, -α (κ. λ. π. ὡς ἐν ὁμαλ. ἐπιθ. εἰς -ος)· ἀλλ' ὁ ὁμαλὸς τύπος ΜΕΓΑΙ'ΑΟΣ οὐδέποτε εἶναι ἐν χρήσει καθ' ἑνικ. ὄνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἀρα. καὶ τοῦ οὐδ. γένους· βασι. σμ. δε. τι καὶ νῦν, «μεγάλος» (ὡς ἀντιθ. τοῦ μικρός), μεγαλοδωμος || ἐν ταῦθεν: 1) μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός. 2) ἀχανής, εὐρύς, εὐρύχωρος, πλατύς. 3) μακρός.— || ἐπὶ διαβαθμίσεως μεγέθους ἢ ἰσχύος, μέγας, δυνατός, κραταῖος, παντοδύναμος || σπουδαῖος, σημαντικός. 2) ἰσχυρός, ὀρηκτικός, θίσιος, λάβρος, σφοδρός. 3) ἐπὶ ἡχων, ἰσχυρός, δυνατός, βροντώδης. 4) ἐν κακῇ ἐνν., ὑπερβολικός, παρὰ πάντα ὅπου ὅ,τι δὴ ἦτο ἀνεκτόν: *μέγα φρονῶ* = εἰμι ὑπὲρ τὸ δέον οἰημάτων, «ἔχω πολὺ μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν μου».— || Ἔκτος τῶν ἐπίρ. *μεγάλως* καὶ *μεγαλοσσι* μετὰ ἐπίρρ. ἐνν. κενταὶ καὶ τὰ οὐδ. ἐν καὶ πληθ. *μέγα* καὶ *μεγάλα* (=μεγάλως, παρὰ πολὺ, καθ' ὑπερβολήν, σφοδρῶς). 2) ἐπὶ τόπου, μακράν. 3) μετ' ἐπιθ. *ἐπιτείνει* τὴν ἐννοίαν τῶν, πολὺ, κατὰ πολὺ: *μέγ' ἀμείνων*=κατὰ πολὺ καλύτερος.— **IV** συγκρ. *μείζων*, οὐδ. *μείζον*, γεν. *μείζονος*· ἰων. *μείζων*, -ον· δωρ. *μείζων*, Βοιωτ. *μείζων*· μεγαλύτερος, περισσώτερος || ἀλλ' ἔπισησ σμ. καὶ, παρὰ πολὺ μέγας, περισσώτερος τοῦ δέοντος (ἀπὸ ὅ,τι ἄρκει).— Ἰσπερθ. *μέγιστος*, ἡ, ον· δε. τι καὶ νῦν, παρὰ πολὺ μέγας, εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν μέγας.

Ἔνυμ.: *μέγας*· ἰων., δωρ., ἀρκ. συγκριτ. *μείζων* (**μεγίων*), ἀττ. *μείζων* (κατὰ τὸ *χείρων*), ὑπερθ. *μέγιστος*· πρβλ. σασοκρ. *maj-man-* (μέγεθος, μεγαλεῖον) πρβλ. τὰ ἐκ τοῦ λατ. **mēgh-* παραγόμενα: σασοκρ. *mahān* Ζενδ. *mazani-*, *maza* (μέγας), συγκρ. σασοκρ. *mahiyan* Ζενδ. *maza*, ὑπερθ. σασοκρ. *mahi-tha-ji*, Ζενδ. *mazišō*, σασοκρ. *māhah*, Ζενδ. *mazō* (μέγεθος), σασοκρ. *māhi*, Ζενδ. *mazi* (μέγας)· διὰ τὴν ἀναλλαγὴν τῶν λατ. *g*: *gh* βλ. λ. λ. *γένυς*, *ἐγώ*, πρβλ. λατ. -*g*: *gh*- ἐν λ. *θυγάτηρ*)· τῆς αὐτῆς β. εἶναι καὶ τὰ λατ. *mag-nus*, *maj-or*, *max-imus*, *mag-ister* γοτθ. *mik-ils* (μέγας), *mik-iljan* (μεγαλύνω), συγκρ. *mals* (μᾶλλον, πλεόν), ὑπερθ. *maist* (τὸ πλεῖστον), ἀρκ-νοργ. *mik-ell* (πρβλ. ἀγγλ.-σαξ. *much*, *might*)· πρβλ. ὡς. ἑλλ. *ἀγα*- ἐν τοῖς *ἀγαν*, *ἀγα-κλής*, *ἀγάννητος* κ.λ.π. (<λατ. **mag-*). Δυνατὸν ἀκόμη ἢ βάσις *μέγας* νὰ εἶναι ἀρκ. οὐσ. οὐδ. (=μέγεθος)· τοῦτου ἡφθόντος ἐπιθετικῶς, ἐσχηματίσθησαν οἱ τύποι *μέγας*, *μέγαν* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ: *θῆλυ*: *θῆλυς*, *θῆλυον* κ.λ.π.· κατ' ἄλλους *μέγα* <λατ. **megh*· σασοκρ. *māhā*· καὶ κατ' ἄλλους *μέγα* <*megē*· σασοκρ. *māhi* <**megha*· βλ. καὶ ἐν λ. *μήχος*.

μεγα-σθενής, ἐς (*μέγας*+*σθένος*)· = *μεγαλοσθενής* (βλ. λ.), ὁ ἔχων μέγα σθένος, μεγάλην δύναμιν.

μεγ-αυχής, ἐς (*μέγας*+*αὐχέω*)· = *μεγάλουχος* (βλ. λ.), μεγαλαυχῶν, κομποροπῶν, ὀλασονικός.

μέγεθος, ἰων. *μέγας*, -εος, τὸ (*μέγας*)· μέγεθος, ὕψος || δγκος, ἑκτασις, διαστάσεις, ἀνάστημα: *μεγάθει σμικρῶς* (=μικρός τὸ ἀνάστημα, μικροδωμος) || *μεγάθει μέγας* (=μέγας τὸ ἀνάστημα, μεγαλοδωμος).— Παρ' Ἰσοδότῃ ἢ αἰτ. *μέγαθος* (ἢ τὸ *μέγαθος*) χρησιμοποιεῖται ὡς ἐπίρρημα, κατὰ τὸ μέγεθος, κατὰ τὸν δγκον, ἢ ὡς συνών. τῆ ἐπίρρ. *μέγας* (τ. ἑ. αἰτ. τὸ *μέγαθος*=*μεγάλως*): *λάμποντες μέγαθος*=*λάμποντες μέγας* || ἐν ὁμοίᾳ χρήσει κείται καὶ ὁ πληθ. *μεγάθαι*: *ποταμοὶ οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἔδοντες μεγάθαι* (=ποταμοὶ μὴ ἔχοντες καμμίαν ἀναλογίαν πρὸς τὸν Νεῖλον). [ὁ ἰων. τύπος *μέγαθος* εἶναι ὁ ἀρχαιότερος, ἐξ αὐτοῦ δὲ προήλθεν ὁ ἀττ. *μέγεθος* κατ' ἀφομοίωσιν].

μεγῆρας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *μεγαίρω*.

μεγ-ῆράτος, ον (*μέγας*+*ἑρατός*)· ὁ λίαν ἐρατός (ἀγαπητός), ἐπέρατος.

μεγιστάνες, οἱ (*μέγιστος*)· δε. τι καὶ νῦν, οἱ ἔχοντες μεγίστην δύναμιν, οἱ εὐγενεῖς, οἱ ἀρχηγοί.

μεγιστό-πολις, ε, γεν. -ιος, ἀττ. -εως (*μέγιστος*+*πόλις*)· ὁ κατῴριον τὸς πόλεις μεγίστος ἢ εὐδαιμονεστάτος.

μέγιστος, ἡ, ον, ὑπερθ. τοῦ *μέγας*.

μεγιστό-τιμος, ον (*μέγιστος*+*τιμή*)· ὁ τὰ μέγιστα τιμώμενος, ὁ ἐν μεγίστῃ τιμῇ ὢν.

μεδέων, -οντος, ὁ (κυρ. μτχ. ἐπ. τοῦ *μεδέω*, ἀρκ. τύπου τοῦ *μέδω*, κείται ἄρα ἀντὶ τοῦ *μέδων*)· ὁ φροντίζων, ὁ κυβερνῶν, προστάτης, βασιλεὺς, κηδεμών, φρουρός || ἐπὶ δῶν ἐννοουόντων καὶ προστατευόντων ὠριμότητος τόπου: (ἐπὶ τοῦ Διδ.) *Ἰ-δθθεν μεδέων* (κλιτ.) = φρουρὲ καὶ προστάτῃ τῆς Ἰδης, ἀρχων τῆς Ἰδης. 2) θηλ. *μεδέουσα* = *μέδουσα*, πάντοτε ἐπὶ προστατῶν θεαινῶν, ἢ ἀρχουσα, ἢ ἐπόπιτις, ἢ πολιούχος, ἢ προστάτις. [βι' ἐτυμολ. βλ. *μέδω*].

μεδήσομαι· μέλ. τοῦ *μέδομαι* (βλ. *μέδω*).

ΜΕΓΑΙΜΝΟΣ, ὁ (ἰων. καὶ ἡ)· τὸ παρ' ἀττικῶς συν-ηθ ὁ μέτρον σιτηρῶν, ἰσοδυναμοῦν πρὸς 6 ἑκταῖς, ἢ 48 *χοίνικας*, ἢ 192 *κοτύλας* (=6 ρωμαϊκοὶ *μόδοι* = 12 γαλλόνια περίπου, ἢ 56 λίτραι περίπου) ἐκαλεῖτο συνήθως *σιτηρὸς μέδιμνος* πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων, τῶν χρησιμοποιουμένων δι' ἄλλα πράγματα. Ὁ *Σικελικὸς μέδιμνος* ἦτο μικρότερος κατὰ τὸ ἐν ἕκτον. [βι' ἐτυμ. βλ. *μέδω*].

μέδουσα, θηλ. τοῦ *μέδω* (βλ. λ.)· = *μεδέουσα* (βλ. λ.) || ἐνταῦθεν ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὡς κύρ. ὄνομα τῆς Γοργόνης *Μεδοόνης*.

μέδω· ἄρκω, κυβερνῶ, βασιλεύω, προστατεύω, ἐν χρήσει παρ' Ὀμηρῳ μόνον ἐν τῷ μετοχικῷ οὐσ. *μέδων*, -οντος, *μέδουσα* (= *μεδέων*, *μεδέουσα*) = φύλαξ, προστάτης, ἀρκων, κύριος· τὸ θηλ. *μέδουσα* καὶ ὡς κύρ. δν. Γοργόνης, ἢ *Μέδουσα*.— || *μέδομαι*, μέσον, μελ. *μεδήσομαι*, ἀποθ. φροντίζω περὶ τινος, προνοῶ, σκέπτομαι περὶ τινος, περιποιούμαι τι, ἔχω τι εἰς τὸν νοῦν μου || μετὰ γεν. *μέδομαι πολέμοιο*=ἔχω κατὰ νοῦν νὰ κάμω πόλεμον, προπαρασκευάζομαι διὰ πόλεμον.— || σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανώμαι, τι.

Ἔνυμ.: *μέδω*· *μέδομαι*· *μέδιμνος*· *μέτρον* (<λατ. **metro-*, **met-iro-*, **med-tro-*) λατ. *meditor*, *medior*, *re-mediūm*, *modus*, *modestus*, *moderō*· παλ-ιρλ. *midur* (σκέπτομαι, κρίνω), *mess* (κρίσις), *med* (πλάστιγξ), *gail*, *meddwl* (ψυχή, σκέψις), γοτθ. *miþan*, παλ-γερμ. *mezzan* (μετρώ), γοτθ. *miþon* (κρίνω, ἔκτιμῶ), παλ-γερμ. *mezzon* (μετριάζω)· ἐν πᾶσι τοῖσις δπόκειται λατ. β. **med-* (= *med-*, *μηδ-*), ἐξ ἧς καὶ τὰ: *μηδος* (ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ πληθ. *μήδεα*), *μηδομαι*, *μηδοσθω*· ἀποτελεῖ δὲ ἢ β. **med-* ἀπέκτασιν τῆς β. **mē-* (μετρώ) τῆς ἀνυπαρχούσης ἐν τῷ ἑλλ. *μητες* (φρόνησις, σύνεσις) βλ. λ., πιθ. *μέτρον* (βλ. λ.), λατ. *mētor*, σασοκρ. *māi-h* (μέτρον) κ. ἄ.

μέδω, -οντος, ὁ (κυρ. μτχ. τοῦ ἀπρηχ. ῥήμ. *μέδω* =κυβερνῶ) φύλαξ, φρουρός, ἀρκων, κύριος (βλ. ἐν *μέδω*).

μέζα, -ων, τά=μήδα (βλ. *μήδος* II)· τὰ γεννητικά μόρια. [δι' ἔτυμολ. βλ. *μαθάω*].

μέζωνας, ἰων. ἑπὶρ. τοῦ *μέζων* (βλ. λ.).

μέζων, ον, ἰων. ἀντὶ *μείζων*, συγκρτ. τοῦ *μέγας*.

μεθ-αιρέω, ἄορ. β' *μεθεῖλον*, ἰων. *μεθέλεσκον*· πλάνω (συλλαβάνω, ἀδράχνω) τι ἔπειτα ἀπὸ ἄλλου (μὲ τὴν σειρὰν πινού).

μεθ-άλλομαι, ἑπ. συγκρ. μτχ. παθ. ἄορ. β' *μετάλλμενος*· ἐπιπηδῶ, ἐφορῶ.— || ὀρῶ κατόπιν τινός, προφθάνω, καταφθάνω.

μεθ-ἡμέριος, δωρ. ἀντὶ *μεθημέριος*.

μεθ-αρμόζω, μελ. -σώ· ἄορ. α' *μεθήρμωσα*· διαδέτω διαφορετικά, διορθῶν, ἐπανορθῶν, μεταρρυθμίζω, ἀναμορφῶ.— μέσον μετὰ παθ. πρκ. *μεθήρμωσαι*· τροποποιῶ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς μου, προσαρμόζομαι, μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι || *μεθ-ἀρμωσαι* (Προστ. μεθ. ἄορ. α') *νέους τρόπους*=παραδέξου (υἰοδέτησε) νέας ἔξεις (συνηθείας).

μεθέηκα, ἑπ. ἀντὶ *μεθήκα*, ἄορ. α' τοῦ *μεθήμι*.

μεθέτην, Ἐπκ. ἄορ. β' τοῦ *μεθήμι*.

μεθεῖλον, ἄορ. β' τοῦ *μεθαίρεω*.

μεθεῖναι, *μεθεῖς*, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἄορ. β' τοῦ *μεθήμι*.

μεθεῖω, ἑπ. ἀντὶ *μεθέω*, *μεθῶ*, ἂποτ. ἄορ. β' τοῦ *μεθήμι*.

μεθεκτέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *μετέχω*· πρέπει νὰ μετέχη τις.

μεθέλεσκε, ἰων. ἀντὶ *μεθεῖλε*, γ' ἑν. ἄορ. β' τοῦ *μεθαίρεω*.

μεθέμεν, ἑπ. ἀντὶ *μεθεῖναι*, ἀπρφ. ἄορ. β' τοῦ *μεθήμι*.

μέθεν, δωρ. ἀντὶ *ἐμέθεν*=ἐμοῦ, γεν. τοῦ *ἐγώ*.

μεθέξομαι, μέλλ. τοῦ *μετέχω*.

μεθ-έπω, πρτ. *μεθεῖπον*, ἑπ. *μεθεπον*· μέλλ. *μεθ-έπω*· ποιητ. ἄορ. β' *μετέσπον*, ἀπρφ. *μετασπεῖν*, μτχ. *μετασπῶν*· μέσ. ἄορ. β' *μετεσπῶν*· ὁκολουθεῖ κατόπι, ἀκολουθεῖ ἐκ τοῦ πληροῦ (ἀπὸ πολὺ κοντὰ), καταδιώκω κατὰ πόδας, λατ. *Insequi*. 2) ἀναζητῶ τι, ἐρευνῶ διὰ τι. 3) ἐπισκέπτομαι, κάμνω ἐπίσκεψιν, πηγαίνω τὰ ἐπισκεφθῆναι. 4) μτφρ. διευθεῖω, τακτοποιῶ, τι: *ἀχθος νότω μεθέπων*=τακτοποιῶν (τοποθετῶν, φέρων) φορτίον ἐπὶ τῆς ράχης του.— || μτβ. μετὰ δύο αἰτ.: *Τυδείδην μέτεπε ἵππους*=ἔστρεψε τοὺς ἵππους πρὸς καταδιώξιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως.

μεθ-ερμηνεύω, μελ. -σώ· ἐρμηνεύω, μεταφράζω.

μεθ-έστηκα, πρκ. τοῦ *μεθήστημι*.

μέθη, ἡ (*μέθυ*)· ὑπερβολικὴ πῶς οἴνου, πολυποσία.— || τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολυποσίας, καταστάσις μέθης, κραιπλή, τὸ «μεθύσι». [δι' ἔτυμολ. βλ. *μέθυ*].

μεθήκα, ἄορ. α' τοῦ *μεθήμι*.

μεθ-ήκω· ἔχω ἔλθει εἰς ἀναζητητὴν τινος (βλ. *ήκω*).

μεθ-ἡμαι, κυρ. πρκ. τοῦ *μεθέξομαι* (βλ. *ἔξομαι*)· κάθημαι μεταξὺ ἄλλων, κάθημαι μετὰ τινος.

μεθ-ἡμερίνος, ἡ, ὄν (*μετὰ + ἡμέρα*)· ὁ συμβαίνων (γινόμενος) ἐν καιρῷ ἡμέρας (*μεθ' ἡμέραν*=μετὰ τὰ ἔξημερώματα, ἐν πληρεῖ ἡμέρᾳ), λατ. *diurnus*.

μεθ-ἡμέριος, ον' = *μεθημερίνος* (βλ. λ.).

μεθ-ἡμοσύνη, ἡ· ἀμελής, νωδρότης, ραθυμία, ἀφροντία· ἐκ τοῦ

μεθ-ἡμων, ον, γεν. -ονος (*μεθήμι*)· ἀμελής, ἀφροντής, ἀμερίμνος, νωδρός, ἀδρανής, ἀπρόσεκτος.

μεθ-ἡρμωσαι, παθ. πρκ. (μετὰ μέσ. σημ.) τοῦ *μεθ-αρμόζω*.

μεθησόμεναι, *μεθησέμεν*, ἀπρφ. ἑπ. μέλλ. τοῦ *μεθήμι*.

μεθίεν, ἑπ. ἀντὶ *μεθίεσαν*, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *μεθήμι*.

μεθ-ίημι, ἀπρφ. *μεθίεναι*, μτχ. *μεθίεις*· μελ. *μεθήσω*· ἄορ. α' *μεθήκα*, ἑπ. *μεθέηκα*· ἀπρφ. ἄορ. β' *μεθεῖναι*, μτχ. *μεθεῖς*.— μέσ., *μεθέμηναι*· μελ. *μεθήσομαι*· γ' ἑν. ἄορ. β' *μεθεῖτο*, ἀπρφ. *μεθέσθα*.— Παρ' Ὀμ. ἐν χρόνῳ β' καὶ γ' ἑν. ἐν. β' *μεδίεις*, *μεθεῖ* (ὡσεὶ ἐξ ἑν. *μεθείω*), ἑπ. ἀπρφ. *μεθίεμεν*, *μεθιέμεναι*· β' καὶ

γ' ἑν. πρτ. *μεθίεις*; *μεθίει* (ὡσεὶ ἐξ ἑν. *μεθείω*), γ' πληθ. *μεθίεν* (ἀντὶ *μεθίεσαν*)· ἄορ. α' *μεθήκα* καὶ *μεθέηκα*· ἄορ. β' ἴσοτ. *μεθεῖω* ἀντὶ *μεθῶ*, ἀπρφ. *μεθέμεν* ἀντὶ *μεθεῖναι*.— Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ ἀπαντᾷ γ' ἑν. ἐν. *μετεῖς* (οὐχὶ *μετεῖ*), ὡς καὶ γ' ἑν. παθ. πρτ. *μετέτετο* ἢ *ἐμετέτετο* (ἀντὶ *μεθίετο*)· παθ. μελ. *μεθήσομαι*· μτχ. παθ. πρκ. *μεμετιμένος* (ἀντὶ *μεθεμένος*).

|| ὡς μτβ. χαλαρώνω τι δεδεμένον ἢ τεταμένον, ἀφίνω νὰ φύγη· ὅθεν: 1) μετὰ αἰτ. προσ. λύω, ἀπολύω, ἀφίνω ἐλευθέρων, ἀπελευθερῶν (ἐπὶ δούλων, αἰχμαλώτων κ.λ.π.). 2) μετὰ αἰτ. πραγμ. ἀφίνω τι νὰ φύγη, ἀφίνω νὰ πέσῃ, ἢ καὶ ρίπτω τι, ὀποβάλλω τι: *μεθήμι χόλον*=ἀφίνω, παραιτῶ, τὸν θυμόν μου, καταστέλλω τὴν ὀργὴν μου, ξεθυμῶν || *μεθήμι δάκρυα*=ἀφίνω τὰ δάκρυά μου νὰ τρέξουν, τ.ἑ. χύνω δάκρυα || *μεθήμι γλώσσαν Πεζοσίδα*=ἀφίνω νὰ μοῦ πέσουν (στάξουν, ἐκφύγουν τοῦ στόματος) περικοκὰ λέξεις, ἐκοτμίζω (προφθ. ἀμιλῶ) λέξεις τῆς Περιοικῆς γλώσσης. 3) ἀπαλάσσω τι ἀπὸ τι, ἀνακουφίζω τι ἀπὸ τι. 4) ἐγκαταλείπω, ἀφίνω κατὰ μέρος, παρδίδω, παραχωρῶ, παραιτοῦμαι ἀπὸ τι || ἐν τῇ ἑν. ταῦτη καὶ μετὰ δοτ. προσ. καὶ αἰτ. πράγμ., παρδίδω τι εἰς τινα, ἢ παραιτοῦμαι ἀπὸ τι χάριν τινός. 5) παρμιῶ, δὲν δίδω μεγάλην προσοχὴν εἰς τι(να), πολὺ ὀλίγον ὑπολήπτομαι τινα. 6) συγχωρῶ εἰς τινα σφάλμα τι.— || μέσον, *μεθίεμαι*=λύω ἑμαυτὸν ἀπὸ τίνος, ἀφίνω τι νὰ μοῦ φύγη: οὐ *μεθήσομαι παιδός*=δὲν θὰ ἀφήσω (τὸν παῖδα) νὰ μοῦ φύγη (ὁ παῖς), μετὰ γεν., ἐν φ' ἡ ἑνεργ. σύνταξις οὐ *μεθήσω τὸν παῖδα* (μετὰ αἰτ.)=δὲν θὰ τὸν ἀφήσω νὰ φύγη (οὐχὶ, νὰ μοῦ φύγη).— || ὅμτβ. ἐν τῇ ἑνεργ. χαλαρώνω τὰς προσπαθείας μου || ἐν πολέμῳ, ἀδρανῶ, ἀπρακτῶ, εἶμαι χλιαρὸς || γενικῶς, εἶμαι ἀμελής, νωδρός, ὀκνηρὸς, ἀκαμάτης, χρονοτριβῶ. 2) μετὰ γεν. πράγμ. παύομαι τινος, ἀπέχωμαι τινος, παύω ἀπὸ τι, παραιτοῦμαι ἀπὸ τι, τὸ ἐγκαταλείπω, τὸ καταστέλλω || μετὰ γεν. προσ., ἐγκαταλείπω τινὰ, παραμελῶ τινα. 3) μετὰ μτχ. *κλαύσας καὶ θρημῶνος μεθέηκε*=ἀφ' οὗ ἐχώρτασε κλάματα καὶ θρήνους, ἔσταμάτησε [ἔ παρ' ἄττ., ἔ παρ' ἐπικ., αἱ ἔξαιρέσεις ὀφείλονται εἰς μετρικὰ ἀνάγκας].

μεθ-ιστάνω, παρᾶλλ. τύπος τοῦ *μεθήστημι*.

μεθ-ίστημι: I μετὰ μτβ. ἑν. ἐν τῷ ἔνεστ., παρτ., μέλλ. *μεταστήσω*, ἑνεργ. ἄορ. α' *μετέστηκα* καὶ μέσ. *μετεστησάμην*· τοποθετῶ κατ' ἄλλον τρόπον || ἀντικαθιστῶ, ὑποκαθιστῶ, ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω.

2) μετατοπίζω, μετακινῶ, μεταδέτω || γενικῶς, ἀλλάζω τὴν θέσιν τινος, μεταφέρω ἀπὸ ἐνός τόπου εἰς ἄλλον || ἐν τῇ αὐτῇ ἑν. καὶ ὁ μέσ. ἄορ. α'. *μετεστησάμην*=ἀπεμάκρυνά (τινὰ) ἀπὸ κοντὰ μου, τὸν διέταξα νὰ ἀπομακρυνθῆ (ἀπὸ κοντὰ μου), νὰ μεταβῆ εἰς ἄλλην θέσιν.— || ὡς ἀμτβ. ἀπαντᾷ ἐν τῷ μεσοπαθητ. ἔνεστ. *μεθίσταμαι*, παρτ. *μεθιστάμην*· παθ. ἄορ. α' *μετεσθάθην*· ὡς ἀμτβ. κείνται ὁ ἑνεργ. ἄορ. β' *μετέστην*, πρκ. *μεθέστηκα*, ἄορ. *μεθεσθήκειν*· ἀλλάσσω τὴν θέσιν μου, μετακινούμαι || ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ || ἐπὶ πραγμ. μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι: *δαίμων στρατὸν μεθέστηκε*=ἡ τύχη ἔχει ἀλλάξει διὰ τὸν στρατὸν || ἀποκιρῶ πρὸς ἄλλην μερίδα (πατρίδα), ἀποστατῶ, ἐπαναστατῶ || ὅθεν γενικῶς, μεταβάλλομαι, ἀλλάζω, ἀλλοιοῦμαι, εἶτε πρὸς τὸ καλύτερον εἶτε πρὸς τὸ χειρότερον.

μεθοδεία, ἡ· πανουργία, δόλος, ἐπιβουλή, τέχνασμα· ἐκ τοῦ

μεθοδεύω, μελ. -σώ (*μέθοδος*)· ἐργάζομαι μεθοδικῶς || ἐνταῦθεν, μετέρχομαι τεχνάσματα, ἐξασπῶ διὰ τεχνασμάτων.

μεθ-οδος, ἡ (*μετὰ+ὁδός*)· τὸ ἀδεύειν (ὑπάγειν) ὀπίσω ἀπὸ τι, ἀναζητῆσαι || ἐπιστημονικὴ ζήτησις, ἐρευνα, ἐπιστημονικὴ πραγματεία || ὁ τρόπος τῆς ἐρεύνης, ὅ,τι καὶ νῦν νοοῦμεν λέγοντες μέθοδος, σύστημα.

μεθ-ομίλειω, μελ. -ῆσώ· συναναστρέφομαι, ἔχω ἐπαφήν, ἔχω σχεδόν, ἐπικοινωνῶ.

μεθ-όριος, α, ον (*μετὰ+ὄριος*)· ὁ ἐπὶ τῶν ὀρίων κείμενος, ὁ ἀποτελῶν τὸ ὄριον, ὁ συνορεύων μὲ

τι(να) || τό οὐδ. πληθ. ὡς οὐο. τὰ μεθόρια (ἐνν. χωρία)=τὰ σύνορα.

μεθ-ορώμω, μελ. -ήσω (μετά+ορώμω)· παρακινῶ τινα νά τεθῆ εἰς καταδωξίν, στέλλω πρὸς καταδωξίν.— Παθητ., ἀόρ. α' μεθορηθήν· ὀρμῶ κατόπιν, ἀκολουθεῖ κατὰ πόδας, ἐφορμῶ κατὰ τινος, καταδιώκω τινά: μεθορηθεῖς = καταδιώξας κατὰ πόδας.

μεθ-ορίζω, μελ. -ίσω, ἀττ. -ιῶ· μετακινῶ πλοῖα ἀπὸ ἐνός ὄρμου εἰς ἄλλον (ἀπὸ ἀγκυροβολίου εἰς ἀγκυροβόλιον), κυρίως ὡς μεταβατ., ἀλλὰ συχνά καὶ ἐν ἀμετέτ. ἐνν. (παραλειπομένου τοῦ οὐο. νέας) || μτφρ., μετατοπίζω ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.— Παθητ., πλέω ἐξ ἐνός τόπου εἰς ἄλλον, ἀποπλέω ἀπὸ ἐνός τόπου καὶ κατευθύνομαι εἰς ἄλλον.

ΜΕΘΥ-, -ῦος, τό· οἶνος, λατ. *merum*.

Ἔτυμ.· ἰ μέθ-η, μέθ-υος, μεθ-ύω, μεθ-ύσκω, μεθ-υμαίω (ἐπίθ. τοῦ Διονύσου), ἐκ ρίζ. μεθ-· πρβλ. σασοκρ. μάθω (μελόπιττα), ἐξ οὐ μάθω-η (γλυκύς), σλαβ. *med-u*, λιθ. *med-us*, ἀγγλ.-σασ. *med-o* (*mead*), ἀρχ.-γερμ. *mei-u* (γερμ. *meih*), ἄτινα πάντα σημ. μέλι ἢ γλυκύς οἶνος.

μεθ-υδρίας, -άδος, ἡ (μετά + ὑδωρ)· ἐπίθ. τῶν Νυμφῶν, ἢ (νύμφη) τῶν ὑδάτων, Νηρηίδς, κοιν. νεράϊδα· βλ. καὶ ἐφυδρίας.

Μεθ-ύριον, τό (μετά+ὑδωρ)· πόλις ἢ τόπος εἰς τό κέντρον τῆς Ἀρκαδίας, ἀπὸ ἔπου τὰ ὕδατα ἔρρεον πρὸς ἀντιθέτους κατευθύνσεις, ἄλλα πρὸς βορρᾶν, καὶ ἄλλα πρὸς νότον (πρβλ. λατ. *Interampia*)· κυρ. μεθύριον (ἐνν. χωρίον) ὡς προσσηγορ. σημ. δέας κειμένη μεταξὺ τῶν ὑδάτων.

μεθυναίος, ὁ ἐπίθ. τοῦ Διονύσου (βλ. μέθυ).

μεθύ-πίδαξ, -ἄκος, ὁ, ἡ (μέθυ+πίδαξ)· ὁ ἀναβλύζων οἶνος.

μεθυ-πλήξ, -ῆγος, ὁ, ἡ (μέθυ+πλήσσω)· ὁ πληγείς ὑπὸ τοῦ οἴνου, μεθυμένος· πρβλ. καὶ οἶνοπλήξ.

μεθ-υπο-δέομαι, μεσ. (μετά+υποδέομαι)· ἀλλάζω παπούτσια, φορῶ τὰ ὑποδήματα ἄλλου ἀνδρώπου.

μεθύσις, -εως, ἡ (μέθυ)· μέθη, «μεθύσι».

μεθύσκω, μελ. -ύσω, ἀόρ. α' ἐμεθύσα· μεταβατ. τοῦ μεθύω· κάμνω τινά νά μεθύσῃ μέ κρασί, τόν μεθῶ.— Παθητ., ἐν τῷ ἐν. = μεθύω (βλ. λ.), μεθῶ, μεθά· ἐν τῷ ἀόρ. α' ἐμεθύσθη = ἐμέδυσσα, εἶμαι μεθυμένος.

μεθύσο-κότταθος, (μέθυσος + κότταθος)· μεθυόμενος μέ τό παιγνίδιον τοῦ κοττάθου.

μεθύσος, ἡ, ον, καὶ -ος, -ον (μέθη)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ ρῆμα εἰς τὴν μέθη, ὁ μεθύων, μεθυμένος.

μεθ-ύστερος, α, ον (μετά + ὑστερος)· μεταγενέστερος, ὁ ζῶν κατόπιν, ἐπιγιγνόμενος || οἱ μεθύστεροι=οἱ μεταγενέστεροί || τό οὐδ. μεθύστερον ὡς ἐπίρ.=μετὰ ταῦτα, μετέπειτα, ὑστερον, βραδύτερον.

μεθυστής, -οῦ, ὁ (μεθύω)· μέδυσσας, ὁ συχνά μεθύων.

μεθύ-σφαλής, ἐς (μέθυ + σφαλήγαι)· ὁ παραπτόν ὀπὸ τὴν μέθη.

μεθύ-τρέφος, ον (μέθυ+τρέφω)· ὁ παράγων οἶνον (κυρ. ὁ τρέφων τὴν μέθη).

μεθύω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστέ. καὶ παρατ. μόνον (διὰ τοὺς ἄλλους χρόνους παραλαμβάνονται οἱ τύποι τοῦ μεθύσκει) (μέθη)· εἶμαι μεθυμένος, διατελῶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ οἴνου, ἐπιδίδομαι εἰς τὴν οἶνοποσίαν.— || μτφρ. εἶμαι διαποτισμένος, διάβροχος, πλήρης, ἀπὸ ὑγρόν τι. 2) εἶμαι μεθυμένος ἀπὸ πάθος τι (ἀπὸ ἔρωτα π. χ.) || εἶμαι ἀποναρκωμένος (ἀποκαρμυμένος) ἀπὸ κτηνήματα.

μεθύμεν, α' πληθ. ὄπασ. ἀόρ. β' τοῦ μεθίημι.

μει-δωγέτω, μελ. -ήσω (μεῖον + ἀγωγός)· φέρω (ἀγω) τὸ μεῖον (ὀλιγώτερον), φέρω πολὺ ὀλίγον || **μειαγωγὸν τὴν τραγωδίαν** = κρίνω (ζυγοσταῶ, ἐξετάζω) τὴν τραγωδίαν μέ μεγάλην ἐκριβολογίαν· διὰ τὴν κατανόησιν τῆς σημασίας τῆς προτάσεως· βλ. μεῖον.

μειγνυμι (οὕτω γραπτέον μάλλον καὶ οὐχὶ μίγνυμι)· βλ. μίγνυμι.

ΜΕΙΔΑ'Ω (ἐπίκ. β. ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ ἀόρ., τοὺς δ' ἄλλους χρ. παραλαμβάνει ἐκ τοῦ μειδιάω)· μέλλ.

-ήσω· ἀόρ. α' ἐμείδησα, ἐπ. μείδησα· μειδιῶ, «χαμογελῶ» || διὰ τὴν φράσιν «Σαρδόνιον μειδήσαι» βλ. Σαρδόνιος. [δι' ἔτυμ. βλ. μειδιάω]· ἐξ αὐτοῦ τό **μειδημα**, καὶ **μειδιάμα**, -ατος, τό· μειδιάμα, «χαμόγελο».

μειδιάω, μελ. -άσω, παράλλ. τύπος τοῦ μειδάω, παρ' Ὀμ. ἐπ. μτχ. *μειδιῶν*, θηλ. -άωσα· παρὰ τοῖς μεθ' Ὀμ. γ' ἐν. *μειδιάει*. μτχ. *μειδιάων*, θηλ. *μειδιάωσα*, ἀπφρ. *μειδιάν*, πρτ. *ἐμειδία*, ἐπίκ. *μειδιάασκε*· ἀόρ. α' ἐμειδίασα, μτχ. *μειδιάσας*, αιολ. *μειδιάσασαισα*· ὅ,τι καὶ νῦν, μειδιῶ, ὑπομειδιῶ, «χαμογελῶ», γελῶ ἀλλ' οὐχὶ γέλωτα πλήρη· κατὰ τοῦτο δ' ἀκριβῶς διαφέρει τὸ γελῶ ἀπὸ τοῦ μειδιῶ, ὅτι δηλ. τὸ μὲν γελῶ σημ. ἀνοικτόν (πλήρη, πλούσιον) γέλωτα. τὸ δὲ μειδιῶ σημ. τὴν ἐπὶ τὸ γελαστικώτερον διαστολήν τῶν χειλέων, τὸ «χαμόγελο».

Ἔτυμ.· ἰ δμ. *μειδᾶν* (μόνον κατ' ἀόρ. μείδησα), ἐμ. ἀττ. *μειδιάν*· *μειδημα*, *μειδιάμα*· δμτφρ. *φιλο-μειδής* (μμ. <*sm-), πρβλ. Ἑουχ. «μειδός· γέλωσ», σανοκρ. *smi*, *smā-gē*, *smāgāte*, -αίη (μειδιῶ), *smi'a*-ἡ (μειδιῶν), *smāgā*-ἡ (δογμασμός), λατ. *mīrus*, *mīro*, *mīror* (θαυμαστός, θαυμάζω, ἐκπλήττομαι), μεσ-αγγλ. *smilen* (ἀγγλ. *to smile*), ἀρχ.-γερμ. *smielen*, Νορβ.

smile, παλ.-σλαβ. *směchŭ* (γέλωσ), λεττ. *sméiju* (γελῶ), *smáida* (μειδιάμα)· πάντα ἐξ ἰαπ. ρ. *smei-.

μειζόνως, ἐπίρ. τοῦ μείζων· εἰς μεγαλύτερον βαθμόν.

μειζότερος, μτγν. τύπος τοῦ μείζων.

μείζων, ον, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ μέγας· μεγαλύτερος [δι' ἔτυμ. βλ. μέγας].

μείλανι, ἐπίκ. δοτ. τοῦ μέλας, ἀντὶ μέλανι.

μείλια, -ίων, τὰ (μειλίσσω, μείλιχος)· τὰ μειλίσονται, τὰ καθιστώματα τῶν ἀνδρῶπων ἐμμενῆ καὶ μειλίχιαν, ἰδίως τὰ γομήλια δῶρα, γομήλιος προίξ || λαοσθήρια δῶρα [δι' ἔτυμ. βλ. μείλιχος].

μείλιγμα, -ατος τό (μειλίσσω)· ἰὸν ὅ,τι χρησιμεύει ἢ συντελεῖ πρὸς καταρῆ-οιν ἢ χαροποίη-οιν || ἐν Ὀδυσ. Κ 217 *μειλίγματα θυμοῦ* = τεμάχια κρεάτων καταρῆντικὰ τῆς πείνης τῶν αὐτῶν. 2) ἐν τῷ πληθ. λαοσθήριοι προσφοραὶ εἰς τοὺς νεκροὺς, λατ. *inferiae*, αἱ ἄλλως λεγόμεναι καὶ *εὐαγίσματα*. 3) ἐραστής, ἀγαπητικός, ὡς τὸ λατ. *deliciae*. 4) καταπραυντικὸν ἄσμα, ἥσιοι λόγοι.

μειλικτήριος, ον (μειλίσσω)· πρσυντικός, ἱκανός νά καταπραυθῆ· ἐξίλαστήριος || **μειλικτήρια** (ἐνν. ἱερά) = ἐξίλαστήριοι θυσίαι, τὰ ἀντίποινα.

μείλινος, ἡ, ον, ποιητ. ἀντὶ μέλιτος, ὁ ἐκ ξύλου μέλις (τοῦ δένδρου).

μειλίσσω, μελ. -ξω (μέλι?)· καθιστῶ τινα ἥπιον, μειλίχιον, τόν μαλασσω (μαλακῶνω), τόν καταπραυνῶ, τόν ἐξευμενίζω || τοῦ φέρομαι μέ μειλιχίότητα, τόν μεταχειρίζομαι εὐγενῶς, τόν περιποιούμαι, τόν φιλοξενῶ || τόν καταπραυνῶ, κατευναζῶ, ἐξελιεύω, ἐξευμενίζω.— Παθητ., καταπραυνομαι, γίνομαι ἡσυχώτερος.— Μέσον, μεταχειρίζομαι καταπραυντικῶς καὶ γλυκεῖς λόγους· *μηδὲ τί μ' αἰδόμενος μείλισσο μὴδ' ἐλαίρων* = μὴ χρησιμοποιεῖς γλυκεῖς καὶ καταπραυντικῶς λόγους ἀπὸ ἐκτίμησιν πρὸς ἐμὲ ἢ εὐσπλαγχίαν.

Ἔτυμ.· ἡ ἐκ τοῦ μέλιτος ἔτυμ. ἐν γίνεται σήμερον δεκτικὴ *μείλιχος*, αιολ. *μέλλιχος*, *μειλίχιος*, αιολ. *μειλίχιος*, δωρ. *μηλίχιος*, ὡς καὶ τὸ *μειλίσιω* (<*mel-ν, πρβλ. ἰαπ. *mē-l (λιθ. *maliónē* = χάρις), *mēi-l) ἐν τῷ Λθ. *mēiē* (ἀγάπη, συμπάθεια), *mē'ias* (ἀγαπητός), *my'liu* (ἀγαπῶ), *myliūs* (ἀγαπητός), παλ.-πρωσ. *mijls* (ἀγαπητός), παλ.-σλαβ. *milŭ* (γλυκύς), ἀττ., βοιωτ. *mīliχος*, λατ. *milis* (καὶ *moenus*, *munus*), σανοκρ. *māgāli* (τέρψις), *marā*, *mril-āmi* (*faveo*), ἀρχ.-γερμ. *mil-ti* (*mild*).

μειλίχια, ἰων. -ίη, ἡ (μειλίχος)· μειλιχίότης, πραδότης, ἡμερόδτης, προσήνεια || ἀλλὰ καὶ ἀπροθυμία, μηδρότης, χλιαρότης, ἀδράνεια (προκειμένου περὶ πωχῶν). [δι' ἔτυμ. βλ. μείλισσω].

μειλίχιος, α, ον, καὶ -ος, -ον (μειλίσσω)· ὅ,τι καὶ νῦν, μειλίχιος, πρῶτος, ἥπιος, πρᾶυντικός, ἡμερος, ἡμερωτικός || τό οὐδ. πληθ. ὡς οὐο.: *προσαυδῶ μ ελι-*

χίοιαι (κυρ. ένν. *ἐπέεσσι* ἢ *μύθοις*)=προσφώνω τινα με μειλιχίους (γλυκεῖς) λόγους (πρβλ. τὸ ἀντίθ. *κερτόμια*).— II ἐπὶ προσώπων, πρῶτος, ἤπιος, εὐμενής, εὐγενής, εὐπροσήγορος. [δι' ἔτυμ. βλ. *μειλίσσω*].

μειλιχό-γηρος, υ (*μειλιχος+γηρος*)· ὁ μειλιχίαν ἐκπέμπων φωνήν, γλυκύφωνος, γλυκομίλητος.

μειλιχό-δωρος, ον (*μειλιχος+δωρος*)· ὁ δωρούμενος (δωρίζων, χαρίζων) εὐχάριστος δῶρα.

μειλιχος ον (*μειλίσσω*)· μειλιχίος, πρῶτος, ἤπιος, εὐγενής, εὐπροσήγορος. [δι' ἔτυμ. βλ. *μειλίσσω*].

μείναι, ἀπρω. ἀορ. α' τοῦ *μένω*.

μείναν, **μείνε**, ἐπικ. γ' πληθ. καὶ ἄνικ. ἀορ. α' τοῦ *μένω*.

μείον, -ονος, τό, οὐδ. τοῦ συγκρ. *μείων* (τοῦ *μικρός*)· ὀλιγώτερον, μικρότερον, παρὰ πολὺ ὀλίγον (μικρόν).— II *μείον*, τό· οὕτως ὀνομάζετο τὸ ἄρνιον τὸ προσφερόμενον πρὸς θυσίαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀπατουρίων (βλ. λ.) ἐν Ἀθήναις· ὀνομάζετο δ' οὕτω, διότι, ὁσάκις κατὰ τὸ ζῦγμα ἀπεδεικνύετο μὴ ἔχον τὸ ὠρισμένον βῆρος, ἀπερρίπτετο ὡς *μείον*, τ. ἔ. «λείψω», μικρότερον, λιποβαρές· πρβλ. καὶ *μειωγῶ*. [κατὰ τινας ἐν τούτοις τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων οὐδεμίαν οἰσῶν ἔχει πρὸς τὸ οὐδ. *μείον*, ἀλλ' εἶναι οὖσα, σηματοῖον θύμα, συγγ. τῷ σαανκρ. *mēsā-h*, Ζενθ. *maēša* (πρόβατον)].

μείον-εκτέω, μελ. -ήσω (*μείον+έχω*)· ἔχω πολὺ ὀλίγον (κυρ. ἔχω ὀλιγώτερα ἀπὸ ἄλλον), εἶμαι κατώτερος, ὑστερῶ || μετὰ γεν. πρᾶγμ., ἔχω ἔλλειψιν ἀπὸ πράγματι· ἐξ αὐτοῦ τό

μείον-εξία, ἢ (*μειονεκτέω*)· ἡ μειονεκτικὴ κατάσταση, τὸ νὰ ἔχη τις ὀλιγώτερα ἀπὸ ἄλλον (ἀντίθ. τῷ *πλεονεξία*).

μειόνως, ἐπίρ. τοῦ *μείων*· εἰς μικρότερον βαθμὸν | *μειόνως ἔχω* = ἔχω μικρότερον ἀξίαν, εὐρίσκω εἰς μειονεκτικὴν θέσιν, μειονεκτῶ, στεροῦμαι οἰασθῆποτε ἀξίας.

μείων, μέλ. -ώων (*μείων*)· ποιῶ τι *μείων* (ἐλαττον), ἐλαττώνω, τὸ καθιστῶ μικρότερον, τὸ μικρύνω, τὸ ὀλιγοστεύω. 2) ὑποβιβάζω τι(νά), τὸ(ν) ἐμφανίζω ὡς μικρότερος τιμῆς ὄχιον, ταπεινύνω, ἐξευτελιζῶ. 3) ἐλαττώνω, μετριάζω, ἐλαφρύνω.— II παθητ., γίνομαι μικρότερος, ἐλαττοῦμαι. 2) γίνομαι χειρότερος, ἴσθεθενέτερος || μετὰ γεν., ὑπολείπομαι τίνας, εἶμαι κατώτερός τινος.

μειράκι-εξάπτης, -ου, ὁ (*μειράκιον+ἑξαπατάω*)· ὁ ἐξαπατῶν τὰ μεράκια.

μειράκιόμοιαι, ἀποθ. (*μειράξ*)· εἶμαι μειράκιον, φέρομαι ὡς μειράκιον, «παιδιαρίζω», νεάζω, νεανιούμαι, λατ. *adolescens* *vir*.

μειράκιον, τό, ἄποκορ. τοῦ *μειράξ*· παιδόπουλο, παλληκῆρι, νεανίσκος [δι' ἔτυμολ. βλ. *μειράξ*].

μειράκιόμοιαι, ἀποθ. (*μειράξ*)· εἶμαι παλληκῆρακι.

μειράκιση, ἢ, ἄποκορ. τοῦ *μειράξ*· μικρὰ μετράξ, κοραζίς, νεάνις, κοριτοσόπουλο, κοπέλλα.

μειράκισκος, ὁ, ἄποκορ. τοῦ *μειράξ*· μικρὸς μετράξ, παλληκῆρακι.

μειράκι-ώδης, ες (*μειράκιον+είδος*)· ὁ ἀνήκων εἰς μειράκιον, ὁ ἀρμόζων εἰς μειράκιον, νεανικός || παιδαριώδης.

μειράκύλλιον, τό, ἄποκορ. τῶν *μειράξ*, *μειράκιον*· ἕνα τόσο δὲ μόλις παιδάκι.

ΜΕΓΡΑΣ, -ἄκος, ἢ (καὶ μετν. δ)· κοράσιον, νεάνις, παῖς, παλληκῆρι, νεανίας.

Ἔτυμ.: *μειράξ*, *μειράκιον*, *μειρακίσκος*, *μειρακίσκη* κλπ.· ἐκ ριζ. βᾶς. **μεριακ-*· σαανκρ. *maryā-kā-h* (<<*mārya-h* (<<πα. **mēr-jo-s*, νεανίας), λατ. *marcius* (ὑπανδρός), (**marci*, ἱαπ. *morē* (νεάνις), gall. *bret. merch*, corn. *myrgh* (κόρη), *moroin* (νεαρά παρθένος), λατ. *mārsch* (οὐζύχος τοῦ ἄδελφοῦ), πρβλ. τὸ ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Κρήτῃ *Βριτό-μαρτις* (*Virgo dulcis*), λιθ. *mergā*, παλ.-πρωσ. *mergo*, *mergu* (νεάνις).

μείρομαι, πρκ. ἐνεργ. *ἔμμορα*, παθητ. *εἴμαρμαι*, ἀποθ.: I ἐν τῷ ἐν. λαμβάνω τὸ ἀνήκον εἰς ἐμὲ μέρος, λαμβάνω τι ὡς ὀφειλόμενόν μοι, συμμερίζομαι, συμμετέχω || μετ' αἰ. ἤμιοι *μείρο* *τιμῆς* = λάβε τὸ ἥμιον τῆς τιμῆς ὡς τὸ ἀνήκον εἰς σε.—

II ἐν τῷ πρκ. *ἔμμορα*, ἔχω ἢ λαμβάνω, τυγχάνω, λαγχάνω, τοῦ ἀνήκοντος εἰς ἐμὲ μεριδίου ἕκ τινος πράγματος || μετὰ γεν. *ἔμμορε τιμῆς*=ἤξιώδη τῆς τιμῆς, ἤτις τοῦ ἀνήκοντος, ἔλαθε τὸ μεριδίον του τοῦ τῆν τιμῆν.— III ὁ παθητ. πρκ. *καταί* ἐν χρήσει ὡς ἀπρόσ. *εἴμαρται*=εἶναι πεπρωμένον, εἶναι παραχωρημένον ἀπὸ τῆν μοῖραν, εἶναι ὠρισμένον ὑπὸ τῆς μοῖρας, ἀποτελεῖ ἀπόφασίν τῆς || ὁ ὑπερ. *εἴμαρτο*=ἦτο πεπρωμένον, εἶχεν οὕτως ἀποφασισθῆ || ὡσαύτως κατὰ μετ. *εἴμαρμένος*, ἢ, ον=πεπρωμένος, προωρισμένος, ἀποφασισμένος || ὡς οὖσα. τὸ θηλ. *εἴμαρμένη* (ἔξυπακ. *μοῖρα*), ὡς τὸ *πεπρωμένη* (ἐκ τοῦ *πέπρωται*), ὅτι εἶναι καθωρισμένον διὰ τὸν καθένα, ὅτι εἶναι παραχωρημένον εἰς ἕκαστον ὑπὸ τῆς μοῖρας, τὸ πεπρωμένον.

Ἔτυμ.: *μείρομαι* (**σμερ-jo-μαι*), *εἴμαρται* (**σμερ-μαι*, ἱαπ. **se-sm[-]* μετ' αὐτῶν συνανήκουσι καὶ τὰ: *μέρος*, *μερίς*, *μερίζω* *μοῖρα*· ἰων-αττ. *μόρος*· λατ. *μόρα*· *μέριον* (πρβλ. ποιητ. *ἄμμορος*, *ἀμμορίη*, Ἑσυχ. *ἐκᾶμμορος*· *δύστηνος*, *κᾶμμορος* (<<*κατ-σμορος*)) λατ. *merco*, *mercor*, *mer-enda*, *mer-etrux*, *mer-ces*· ἐξ ἱαπ. ριζ. **smēr-*, ἔλλ. *μερ-*· ἢ ρίζα αὕτη θεωρεῖται ὑπὸ τινων διάφορος τῆς ριζ. *μερ-*, *μαρ-* (περὶ ἧς βλ. ἐν λ. *μέριμα*), ὡς καὶ τῆς *μερ-*, *μορ-* ἐν τοῖς *μορτός*, *moris*· κατ' ἄλλους δὲως πρόκειται περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ριζῆς (τ. ἔ. **smēr-* = μοιράζειν καὶ **smēr-* = σκέπτομαι, φροντίζω, εἶναι μία ρίζα), διότι καὶ τὸ *μείρομαι* καὶ τὸ λατ. *merco* σημαίνουν κυρ. εἶμαι ἐφωδιασμένος με τι, εἶμαι φροντισμένος με τι, κατοπιὸν ὅλη. σκέψεως καὶ μερίμνης κάποιου (βλ. καὶ λ. λ. *κᾶμμορος*, *ἀμαρτάνω*).

μείς, ὁ, ἰων. καὶ αἰολ. ἀντί *μήν* (βλ. λ.), δωρ. *μής*. **μείωμα**, ατος, τό (*μείωω*)· ἐλάττωσις, ἔλλειμμα || πρόστιμον.

μείων, οὐδ. *μείον*, ἢ γεν. *μείονος*, ἐν χρήσει ὡς συγκρ. τοῦ *μικρός* καὶ ὄλιγος· μικρότερος, ὀλιγώτερος || τὸ οὐδ. *μείων* καὶ ὡς ἐπίρ. (βλ. *μείων*).

Ἔτυμ.: *μείων*-*μείον* ἔχουν ἀντικαταστήσει τοὺς τύπους *μείων*, **μείων* (διασωθέντες εἰς τὰ *ἀ-μείων*, *ἄ-μείων*, ὁ κυρ. σημαίνει: οὐχὶ κατώτερος, ἀρα καλύτερος)· ὁ τύπος **μεί-νο-ν* πιθανώτατα δὲν εἶναι παρὰ οὐδ. οὖσα. σημαῖον «σημκρυνσις» καὶ παρασυσθῆν εἰς τὴν κλίαν τῶν συγκριτικῶν, ἐν ᾧ ὁ τύπος **μείων* >*μείων* ἐξ ἐπιβάρσεως τοῦ ἀντιθέτου του *πλείων*· ἐξ ἱαπ. ριζ. **mei-* (σημκρύνω), περὶ ἧς βλ. ἐν *μύνω*. Ἐντεῦθεν δὲ παράγονται καὶ τὰ: *μειόνως*, *μειῶν*, *μείωμα*, *μείωσις*, *μειονεκτός*, *μειούρος*, *μειόφρων* κ. ἄ.

μελάγ-γαιός, ον, **μελάγ-γαιός**, ον, καὶ **μελάγ-γαιός**, ον, γεν. -ω (*μέλας+γαιά=γή*)· ἡ ἔχουσα μέλαιναν γῆν, μέλαν ἔδαφος, πηλώδης, λασπώδης, λατ. *pullus*.

μελάγ-κερός, ον, γεν. -ω (*μέλας+κέρως*)· ὁ ἔχων μαῦρα κέρατα.

μελαγ-κόρυφος, ὁ (*μέλας+κορυφή*)· ὁ ἔχων μέλαιναν τὴν κεφαλὴν || ὡς οὖσα. ὁ *μελαγκόρυφος* = πτηνὸν με μέλαιναν τὴν κεφαλὴν, λεγόμενον κοινῶς «καλογρίτσα».

μελάγ-κροκος ον (*μέλας+κρόκω*, *κρόκη*)· ὁ ὑψαζμένος με μέλαιναν κρόκην (με μαῦρο «ὑφάδι») || ἐπὶ πλοίου, τὸ ἔχον μέλανα λοία.

μελαγ-χαίτης, -ου, ὁ (*μέλας+χαίτη*)· ὁ ἔχων μέλαιναν χαίτην, μαῦρα μαλλιά.

μελάγ-χιμα, -ων, τὰ· αἱ μαῦραι κηλίδες ἐπὶ τῆς χιόνος· ἐκ τοῦ

μελάγ-χιμός, ον· μαῦρος, σκοτεινός (ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *μέλας* μετὰ τοῦ τέρματος -*χιμός*, ὡς τὸ *δύο-χιμός* ἐκ τοῦ *δύο*—).

μελαγ-χίτων, -ωνος, ὁ, ἢ (*μέλας+χίτων*)· ὁ φέρων μέλανα χιτῶνα, ὁ φορῶν μέλαν ἔνδυμα || μετρ. σκοτεινός, κατηφής, μελαγχολικός.

μελάγ-χλαίνος, ον (*μέλας+χλαίνα*)· ὁ ἔχων (φέρων) μέλαιναν χλαίναν || οἱ *Μελάγχλαινοι*, Σκυθικὸν ἔθνος, μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (IV 20 κ. ἄ.).

μελαγ-χολός, ον (*μέλας+χολή*)· εἶμαι μελαγχολικός, πάσχω ἐκ μελαγχολίας || πάσχω ἀπὸ ἴκτερον (κοιν. χροσῆ).

μελάγ-χολος, ον (*μέλας+χολή*)· ὁ ἔχων μέλαι-

ναν χολήν, ό πάσχω από ίκτερον.— ■ ό έμβασπιόμενος εις μαύρην χολήν.

μελαγ-χροής, ές (μέλας+χροιά) = μελάγγροος (βλ. λ.).

μελάγ-χροος, ον, και συνηρ. -χροος; ουν (μέλας+χροά): ό έχων μέλαν χρώμα, ήλιοκαής, μελαψός, μελαχροινός || άνωμ. όνομ. πληθ. μελάγγροος.

μελάγ-χρωος, -ωτος, ό, ή (μέλας+χρώς) = μελάγγροος.

μέλαθρον, τό (μέλας?): ή κυρία δοκός ή υποβαστάζουσα τήν στέγην τής οικίας ή ενός δωματίου (κοιν. «πάτερο»), κληθεΐσα ούτω διότι συνήθως είναι μαυρισμένη από τόν καπνόν τής έστίας, όθεν γενικώς, στέγη, όροφή || ώς. τό προεζέχον μέρος τής δοκού, τό έξω θηλ. τής οικίας, ή κορνίζα.— ■ γενικώς, στέγη, όροφή || έν δέ τῷ πληθ., ώς τό λατιν. *tectā, oīcīa, κατοικία*.

Έτυμ.: *μέλαθρον* *μελαθροῦν* ή έκ του *μέλας* παραγωγή δάν γίνεται υπό πάντων δεκτῆ κατά τινας *μέλαθρον* (**mele-dh-ro-m*), είναι συγγ. τῷ *δηρ. βλωθρός* (**μλω-θ-ρο-ς*), βλ. λ., *σανσκρ. mṛdha* (κεφαλή) (<ιαπ. *mīdh-*, άγγλ.-σαξ. *muila* (κεφαλή), ριζ. βάσις *meiō* (ύψηλός) υπό τινων θεωρεΐται συγγενές και τό *κμέλεθρον* (=δοκός) παρά Μαιγ. Έτυμ. έν λ. *καμάρα*), καιτοι παραμένει πάντως έμπόδιον ή έκ του *μέλαθρον* άπουσία του κ.

μελαθρόφιν, ποιητ. γεν. του μέλαθρον.

μελαίνω, μελ. -άνω.— Παθητ. άόρ. *ά' έμελάνθην* πρκ. *μεμείλασαι (μέλας)* ποιώ τι μέλαν, τό χρωματίζω μέλαν, τό μαυρίζω.— Παθητ. γίνομαι μέλας, μαυρίζω (άμτβ.), σκοτεινιάζω.

μελαμ-θάθής, ές (μέλας+θάθος): ό έχων μέλαν βάθος, ό έκ του μεγάλου βάθους φαινόμενος μέλας.

μελαμ-θάφης, ές (μέλας+βαφήνα, του βάπτω): ό βεβαμμένος μέλας.

μελάμ-θωλος, ον (μέλας+θώλος): ό έχων μέλανα θώλους (χώματος), *μελάγγαιος* (βλ. λ.), εύφορος.

μελαμ-πάγής, ές, δωρ. άντι μελαμπηγής (μέλας+πήγγυμι): πεπηγώς μέλας, μαυρός και πηκτός || γενικώς, μέλας, άμαυρός || λεικισσόμενος, λερωμένος.

μελάμ-πέπλος, ον (μέλας+πέπλος): ό έχων μέλανα πέπλον, ό ένδεξιόμενος μέλανα ένδύματα, μαυροφορεμένος.

μελαμ-πέταλος, ον (μέλας+πέταλον): ό έχων μαύρα (σκοτεινά) πέταλα (φύλλα), λεγόμενος άλλως και *μελάμρυλλος*.

μελάμ-πτερος, ον (μέλας+πτερόν): ό έχων μελαίνας πτέρυγας, μελανόπτερος.

μελαμ-φάής, ές (μέλας+φάος): ό έχων σκότος άντι φωτός, ή έχων μελαιναν όψιν, φαινόμενος μαύρος, σκοτεινός.

μελάμ-φύλλος, ον (μέλας+φύλλον): ό έχων μέλανα φύλλα, σκοτεινόχρωμα φύλλα (πρβλ. και *μελαμπέταλος*) || επί τόπων, δασύκιος, σύκιος, μέ παχύ και σκοτεινόχρωμων φύλλωμα.

μελάν, -ανος, τό (οὐδ. του μέλας) ή μελάνη.

μελάν-αιγίς, -ίδος, ό, ή (μέλας+αιγίς): ό έχων μελαιναν *αιγίδα* (βλ. λ.), επίθ. των Έβρινών (κατ' άλλους τονιστών *μελάναιγίς*).

μελάν-αιγής, ές: ό έχων μελαιναν *αιγής*, ό φαινόμενος μέλας, πρβλ. και *μελαμπαής*.

μελάν-δέτος, ον (μέλας+δέτω): ό έχων μαύρο δέσιμο, τ. έ. μαύρη λαδή, επί έζρους, φαγαίνου κ.τ.ό. || *μελάνδετον σάνος*=άσπις έχουσα γύρον σιδηρούν.

μελάν-δόκος, ον (μέλαν+δέχομαι): ό δεχόμενος έν έαυτῷ μελάνην, ό περιέχων μελάνην, μελανοδόχος: *κίστη μελανδόκος* = μελανοδοχεΐον «καλαμάρι».

μελάν-δρυον, τό: ή καρδία τής δρυός (κυρ. τό μέλαν τής δρυός), ή έντεριώνη.

μελάνει ή μελανεΐ, γ' έν. έν., άνευ άλλου τύπου του ρήματος έν χρήσει: είτε έκ του *μελάνω* (=μελαίνω)=ποιώ τι μέλαν, τό μαυρίζω είτε έκ του *μελαίνω* (=γίνομαι μέλας, μαυρίζω).

μελάν-είμων, ον (μέλας+είμα): ό μέλανα ένδεδυμένος, μαυροφορεμένος, «ντυμένος στα μαύρα».

μελ-ανθής, ές (μέλας+ανθος): ό έχων μέλανα άνθη (σκοτεινού χρώματος) || γενικώς, μελαψός, μελανωπός, σκοτεινόχρωμος.

μελάνια, ή (μέλας): «μαυρίλα» || μέλαν νέφος || έν τῷ πληθ. μέλανα στίγματα.

μελάνό-ζυξ, -ύγος, ό, ή (μέλας+ζεύγνυμι): επί πλοίου, τό έχον μέλανα θρανία («μπάγκους»), καθίσματα δηλ. των κωπηλατών (λεγόμενα άλλως και *ζυγά*).

μελάνο-κάρδιος, ον (μέλας+καρδία): ό έχων μελαιναν καρδίαν, σκληρός, ώμός (πρβλ. τό σημερ. «αυτός έχει μαύρη ψυχή»).

μελάν-όμματος, ον: ό έχων μέλανα όμματα, μαύρα μάτια, μελανόφθαλμος, μαυρομάτης.

μελάνο-νεκίο-είμων, ον, γεν. -ονος (μέλας+νεκυσ+είμα): ό φορῶν μαύρα νεκρικά ίμάτια, τά σάβανα άλλως λεγόμενα.

μελάνό-πτερος, ον, και μελανοπτέρυξ, -ύγος, ό, ή (μέλας+πτερόν, πτέρυξ): ό έχων μελανα πτερά, ή μελαίνας πτέρυγας || επί ιχθύων, ό έχων μαύρα πτερύγια.

μελάν-ουσσος, ον (μέλας+ουσσα): ό έχων μελανάς όφθαλμούς, μαυρομάτης (βλ. και *μελανόμματος*).

μελάν-οστος, άντι μελάνοστος, ον (μέλας+οστέον): ό έχων μέλανα όστα.

μελάν-ουρος, ον, θηλ. μελανουρίς, -ίδος (μέλας+ούρά): ό έχων μελαιναν ουράν || ό γνωστός ιχθύς «μελανούρι» || είδος όφειως.

μελάνό-χροος, ον = μελάγγροος (βλ. λ.).

μελάνό-χρωος, -ωτος, ό, ή: = μελάγγρωος (βλ. λ.).

μελάν-τειχής, ές (μέλας+τείχος): ό έχων μέλανα τείχη.

μελάν-τερος, α, ον: συνηρ. του *μέλας*.

μελάν-τράγης, ές (μέλας+τραγής, του τρώω): ό μέλας τό χρώμα, όταν είναι εις τήν εποχήν του διά φάγωμα (επί σύκων).

μελάν-υδρος, ον (μέλας+ύδωρ): ό έχων μέλαν ύδωρ, επί πηγής τής όποίας τό ύδωρ φαίνεται μέλαν λόγω του βάθους της.

ΜΕΛΑ Ψ, (αιολ. *μέλαις*), *μέλαινα, μέλᾶν* γεν. *μέλανος, μελαίνης, μέλανος* κ.λ.π. (κατά τό τάλας κ. ά.) ό,τι και νῦν, μέλας, μελανός, μαύρος || σκοτεινός, σκιερός, μαυριδερός || μτφρ. ζοφερός, γοβερός, κακός, μαυροψύχης || άσασφής, αίνιγματώδης (έν άντιθέσει προς τό λευκός).— ■ συνηρ. *μελάντερος, α, ον* ύπсро. *μελάντατος, η, ον*.

Έτυμ.: *μέλας*: *μελαίνω* κατά τινας *μέλας* κείται πιθανώς άντι **μέλανο-ς*, ως υποζηλούται έκ του θηλ. *μέλαινα*=συνηρ. *malint* (παρά τό *malinā*) και έκ του ουθ. *μελανό-χροος* πρβλ. τό *σανκρ. māla-m* (ρύπος, άσχροτής, άμάρτημα), *malinā-ī* (ρουπαρός, μέλας), (<ιαπ. *melino-s*, gaul. *melinus* (=color nigrus), λιετ. *meins* (μέλας), γοτθ. *meil* (κηλός, λέρα, ρύπος), άρχ-γερμ. *meil* (κηλός, macula), λατ. *mal-us, mal-ignus* <ιαπ. β. **mel-* (ρουπαίνω, λερώνω) ή, αυτή β. ως **mēl-* άνυπαρχει έν τοις: γοτθ. *mēla* (ούδ). πληθ.=σημεΐα γραφής). παλ-νοργ. *māi*, άγγλ.-σαξ. *moēl*, παλ-γερμ. *māl* (σημεΐον), λιθ. *mēlyns* (ύλη χρωματίζουσα μπλέ), *meilynās* (μέλας), πιθανώς δ' έντεΐθα άνήκει και τό λακ. *μεμηλός* (=ζωγράφος).— ή αυτή ρίζα κατά μετάπωσιν **mol-* έν τῷ *μολύνω*, ως **mōl-* έν τῷ *μώλων*, γεν. *-ωπος* πρβλ. άκόμη λατιν. *mulleus* (< **mulpejo-s, *mvlpejo-s*)=έρυθρός, πορφυρούς, λιθ. *mulvas* (ύπερύθρος). βλ. και έν *μίλτος, μύλλος*.

ΜΕΛΑΩ, μόνον κατ' ένεστ. έν χρήσει: τήκω, λυών, ύγροποκώ, τι.— Παθητ. *μελδομαι*,=ύγροποιούμαι, τήκομαι, λυώνω.

Έτυμ.: *μέλδω*: *άμαλδίνω, άμαλός, βλαδαρός, μαλακός, μαλθακός*: πάντα ταΐτα άνάγονται εις *ιαπ. β. *(s)meid-* συγγ. προς τά: άγγλ.-σαξ. *meitan* (λυώνω), παλ-νοργ. *mella* (χωνεύω, καταπίνω), *malin* (σασπρός), παλ-γερμ. *malz* (λυωμένος), *malftan* (λυώνω) κ. ά.

μέλε, έπ. γ'. έν. πρτ. του μέλω.

μέλε, ή μέλε (κλιτ. πτώσ.) φιλική προσφώνησις, φίλε μου, άγαπητέ μου, καυμένη μου || άλλά και

ἐπί μὴ φιλικῆς προσφωνήσεως, μωρέ, ἀνόητε, κακομοίρη μου:

Ἔτυμ. ἰ ἐπικ. κλητ. ἀνευ ἄλλης πτώσεως ἐν χρήσει κυρ. εἶναι ἢ κλητικῆ ἑνός μὴ μαρτυρουμένου ὀνόμ. *μέλος (=καλός, προσφιλής), ὅπερ ἑνυπάρχει ἐν τῷ λατιν. συγκριτ. *melior* (βλ. ἐν λ. *μίλα*), πρβλ. *μέλει μοι, μέλω*· ἤδη οἱ ἀρχαῖοι Γραμματικοὶ ἐρμηνεύουσιν αὐτό: «με-μελ-ημένε, ἐπιμελείας ἄξιον» δὲν λείπεται καὶ οἱ οὐραγιζόντες αὐτὸ πρὸς τὸ μέλος, παρακινούμενοι πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴν κακὴν σημασίαν, τὴν ὅποιαν ἔχει ἐνίστατε.

μελεδαίνω (μέλω)· μετὰ γεν., φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, μεριμνῶ περὶ τινος, ἀγωνίω διὰ τι(να), ἀνησυχῶ.— || μετὰ αἰτ., περιποιούμαι τινά, τὸν παρακολουθῶ ὡς ἀκόλουθος, βοηθός, θεράπων· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μελέδημα, τό, -ατος (μεῖδαίνω)· φροντίς, μέριμνα, ἐνδιαφέρον, ἀνησυχία.— || τὸ ἀντικείμενον τῶν φροντίζων καὶ ἀνησυχίων, τὸ πρῶγμα (ἢ καὶ τὸ πρόσωπον) περὶ τοῦ ὁποῦ μεριμνᾷ τις· ἐξ αὐτοῦ τὸ **μελεδήμων**, ον, γεν. -ονος (μελέδημα)· ὁ φροντίζων περὶ τινος, ὁ ἐπιμελούμενός τινος, ὁ ἀνησυχῶν ἢ ἀνήσυχος, πολυάσχολος, πολυπράγμων.

μελεδών, -ῶνος, ἴ·=μελεδῶν (βλ. λ.).
μελεδωνεύς, ὁ, ποιητ. ἀντι μελεδωνός (βλ. λ.).
μελεδώνης, ἡ (καὶ μελεδών, ἐκ τοῦ μελεδαίνω)· φροντίς, μέριμνα ἢ ἀνησυχία, λύπη.

μελεδωνός, ὁ καὶ ἡ (μελεδαίνω)· ὁ φροντίζων περὶ τινος, ὁ λαμβάνων μέριμναν περὶ τινος || φύλαξ, ἐπόπτης, ἐπιστάτης, εἰκόνομος, θαλαμηπόλος.

μέλει, ἀπρόσ. τοῦ μέλω (βλ. λ.).
μελεῖζω (μέλος I), καὶ μελίζω A (βλ. λ.): διαμελιζω, κομματίζω. [δι· ἔτυμολ. βλ. μέλος].

μελεῖστί, ἐπίρ. (μελεῖζω)· μεληδόν, κατὰ μέλη, κομματισταί, «κομμάτι—κομμάτι».

μελεο-πάθης, ἐς (μέλεος+παθεῖν, τοῦ πάσχω)· ὁ πάσχων (ἢ παθών) πολλὰ ἀτυχήματα || ὁ ἀξιολύπητος (μέλεος) διὰ τὰ παθήματά του, δυστυχής.

μελεό-πονος, ον (μέλεος+πόνος)· ὁ μέλεα ἔργα πονήσας, ὁ ἐλεεινὰ πράξας, ὁ μοχθῶν ἐν μέσῳ συμφορῶν, δυστυχής, ἀξιοδρήνητος.

μέλεος, α, ον, καὶ -ος, -ον (μέλω)· ἀχρηστος, ἀνυπερλήθης, μάταιος || τὸ οὐδ. μέλεον ὡς ἐπίρ. = μάτην, ματαίως. 2) δυστυχής, ἐλεεινός, ἄθλιος.

Ἔτυμ. ἰ μέλεος (μέλειστος)· ὁ ἐκτετ. τύπος τῆς ρίζ. ἐν τῷ μάλω, -νος (=κατάκοπος, ἐξηγοδενημένος), ἐξ οὗ τὸ μάλω (=ἐξοθενίζω), *μαλώνομαι*· πρβλ. λιθ. melas (ψευδός, ἀπάτη), λεττ. maldif (περιπλανώμαι), ἱρλ. mell ((*melso-s, πρβλ. ἐν βλάσφημος (*m]s-) =λάθος, παράπτωμα, mellain (ἀπατῶ), ζενδ. mariya (ἀπατεῶν)· τὸ λατ. malus δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα (βλ. ἐν μῆλον).

μελεό-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (μέλεος+φρήν)· ὁ μέλεα (λύπης ἀξία) φρονών, δυστυχής, ἀξιοδρήνητος.

μελεοί-πτερος, ον (μέλος II + πτερόν)· ὁ ῥῥων διὰ τῶν πτερῶν του, ἐπίθ. τοῦ ἔττιτος.

μέλειται, γ' ἐν. μέσ. ἔνεστ. τοῦ μέλω.

μελετάω, μελ. ἥσω (μελέτη)· μετὰ γεν., φροντίζω περὶ τινος (μέλει μοί τινος).— || μετ' αἰτ., δίδω προσοχὴν εἰς τι, τὸ παρακολουθῶ μέχρι τέλους, τὸ ἐξετάζω ἐπιμελῶ., τὸ οὐποδοῦμαι, λατιν. *excolere* || ἐπιδιδῶ τὴν εὐνοϊκὴν γνώμην τῶν πολλῶν, κολακέω || μετέρχομαι τέχνῃν τινά, επαγγέλλομαι τι, (ἐξ)ασκῶ ἐπάγγελμα, δοκοῦμαι εἰς τι, λατιν. *meditari*· μελετῶ σοφίαν = επαγγέλλομαι τὸν σοφόν || ὡς. μετὰ δοτ. πρᾶγμ. μελετῶ τάξω = ἀσκούμαι εἰς τὸ τόξον || ἀπολ. γυμνάζομαι, ὅσα ὕμαι || ἐν τῷ μὴ μελετῶντι (ἀντι ἐν τῷ μὴ μελετῶντι)=διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀσκῆσεως || ἀπολ. προσέχω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, ἀκέπτομαι. 2) μετὰ αἰτ. προσ. ἐξασκῶ τινα, γυμνάζω τινα· ἐκ τοῦ

μελέτη, ἡ (μέλομαι)· φροντίς, ἐπιμέλεια, προσοχή. 2) ἀσκήσις, ἐνασχόλησις, γυμνασις, ἐξάσκησις.— || μέριμνα, ἀνησυχία.

μελέτημα, -ατος, τὸ (μελετάω)· ἐξάσκησις, γυμνασμός, σπουδῆ.

μελετηρός, ὁ, ὄν (μελετάω)· ὁ προδύμωσ καὶ ἐπιμελῶσ ἀσκούμενος

μελετητέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ μελετῶ· πρέπει νὰ ἀσκηθῆται τις.

μελέτωρ, -ορος, ὁ (μέλω)· ὁ φροντίζων περὶ τινος, φύλαξ, φρουρός, τιμηρός, ἐκδικητής.

μεληδών, -ῶνος, ἡ·=μελεδῶν, μελεδῶν (βλ. λ.).

μέλημα, -ατος, τὸ (μέλω)· ἀντικείμενον φροντίζοντος, περὶ οὗ φροντίζει τις || πρόσωπον ἢ πρᾶγμα προσφιλέσ.— || χρόσις, ὑποχρέωσις, καθήκον||φροντίς, μέριμνα, ἀνησυχία.

μελησέμεν, ἐπικ. τύπος ἀντι μελήσειν, ἀρφα. μέλλ. τοῦ μέλω.

μελησί-μυροτος, ον (μέλησις+μυροτός)· ὁ φροντίζόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδρῶπων, ὄν οἱ ἀνδρῶποι τιμῶσι καὶ φροντίζουσι περὶ αὐτοῦ.

Μελητίδης, (οὐχὶ Μελετι-), -ου ὁ παροιμιώδης προσωπία ἐν Ἀθήναις, ἀπονεμομένη εἰς τοὺς ἡλιθίους, ὡς ἐάν ἦτο πατρωνυμικόν ἐκ τοῦ Μῆλητος.

ΜΕΛΙΓ, -ῖτος, τό, λατ. MEL· ὡς καὶ νῦν, τὸ μέλι. Ἔτυμ. ἰ μέλι καὶ ἐξ αὐτοῦ τὰ: *μελί-φρων*, *μέλι-σσα*, *μέλιετα*, (*μελιτῆ), (*μελι-λεχῆ) (=ἡ λείχουσα τὸ μέλι) καθ' ἀπλολογίαν· *βλιετω* (βλ. λ.)· συγγ. λατ. *mel*, γεν. *mellis* (ιαπ. *mellit) ἀρχ-ιταλ. *melid, ἐξ οὗ ἐσχηματίσθη γεν. *melidos) *melidos, *mellis*, παλ-ιρλ. *mil* (μέλι), μεσ-ιρλ. *milis* (γλυκύς), gall. *bret. mel* (μέλι), γοθ. *milip* (=ἐλλ. *μέλιετ-).

μελία, ἰων. -ῆ, ἡ· τὸ δένδρον «μελιά» ἢ «μέλεγος», λατ. *fraxinus*· λόγῳ τῆς σκληρότητός του ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν κατασκευὴν δορῶτων.— || δόρυ ἐκ μελίας.

Ἔτυμ. ἰ μελίη· ὁμ. μέλιος, *μελίλιος*, ἀπ. *μελίτιος*, ἐν ἐπιτρ. *μελίλιος*, ἐπ. *ἐμμελίης*· κατὰ τινος (*μελφια (*ομελφια), *μελφίνος· κατ' ἄλλους ἢ ἀρχ. σημασ. τεφροφθαίος (λόγῳ τοῦ χρώματος τοῦ ξύλου) καὶ εἶναι συγγ. τῷ λιθ. *smelius* (=τεφροφθαίος), *ras-melius* (ὑπέφθαίος, μελαψός, μαυρισμένος ἀπὸ τὸν ἥλιον), πρβλ. καὶ παλ-γερμ. *bircha*, παλ-σλαβ. *bręza* (=τὸ δένδρον ἢ σμηύδα), παρ' Ἑσυχ. «φορόν· λευκόν, πολιδόν».

μελί-βόας, ὁ (μέλι+βοή)· ὁ ἔχων βοήν (φωνήν) ἤδεταν ὡς μέλι.

μελί-θρομος, ον (μέλι+θρόμος)· ὁ ἠδέως ἤχων, ἠδέως ᾄδων.

μελί-γδουπος, ον (μέλι+δουπέω)· ὁ ἠδέως ἤχων.

μελί-γηνος, ὄμρ. -γαρῖος, -υος, ὁ, ἡ (μέλι+γῆρως)· γλυκύφωνος, μελωδικός, μουσικός.

μελί-γλωσσος, ον (μέλι+γλώσσα)· ὁ ἔχων γλωσσῶσαν γλυκεῖαν ὡς μέλι, γλυκόγλωσσος.

μελίγμα, -ατος, τὸ (μελίζω B)· ῥσμα, ὠδῆ || μουσικόν ὄργανον, οὐλός.

μελίζω (A), μελ. -ζῶ (μέλος I)· διαμελιζω, κομματίζω.

μελίζω (B), ὄμρ. *μελίσσω*, (μέλος II), μέσ. μέλ. *μελίξομαι*· χορδίζω κελαδῶ, τερετίω || ῥδω μέλος, ποιῶ μέλος δι' ὄργανου, ἤχῳ μελωδικῶς, ψάλλω || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον. 2) μετ. ἐξυμνῶ τινα ἢ τι δι' ὠδῆς.

μελί-ἠδύς, ἐς (μέλι+ἠδύς)· ὁ ἠδύς (γλυκύς) ὡς μέλι || μετφ., ὁ γλυκύς εἰς τὴν ψυχὴν, εὐχάριστος, τερπνός.

μελί-θρεπτος, ον (μέλι+τρέφω)· ὁ διὰ μέλιτος τρεφόμενος (ἢ τεθραμμένος).

μελί-θροος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. -θροος, -οῦν (μέλι+θροῶν)· ὁ ἠχῶν (θροῶν) ἠδέως, μελίφωνος, γλυκύφωνος.

μελί-κρηον, τὸ (μέλι+κρηός)· ἡ κρηήδρα.

μελί-κομπος, ον (μέλι+κομπεῖω)· ὁ ἠδέως ἠχῶν.

μελί-κράτος, ἰων. -κρητός, ον (μέλι+κεράννυμι)· ὁ ἀνάμεικτος με μέλι || τὸ οὐδ. ὡς οὐσα. τὸ *μελί-κρητον*, ἀπ. -κράτον = ποτόν - κρᾶμα μέλιτος καὶ γάλακτος, προσπερόμενον ὡς σπονδῆ εἰς τοὺς καταχθόνιους θεούς.

μελικτής, -οῦ ὄμρ. *μελικτάς*, -ᾶ, ὁ (μελίζω B)· αἰοῖδός, μουσικός, ἰδίως δὲ ὁ αὐλητής, παίζων τὸν αὐλόν.

μελί-λωτον, τό, καὶ *μελίλωτος*, ὁ (μέλι+λωτός)·

είδος λωτού (τριφυλλίου) έχοντες όσμήν μέλιτος. **ΜΕΛΙΓΝΗ**, ή· είδος κέγχρου, ό κοινός κέγχρος (κεχρή), λατ. *panicum* || έν τφ πληθ., άγροί κέγχρου ή άποθήκai.

Ετυμ.*: έλέγετο και *έλυμος*· συγγ. τφ λατ. *milium* (= *κέγχρος*) ((meliom* κατ' άφομοίωσιν), λιθ. *malnos* (κεχρή)· πιθ έκ του ίαπ. **mel-* (άλέδω).

Μέλιος, έπ. *μέλιος*, η, ον (*μέλια*)· ό κατεσκευασμένος έκ μελίας (του θάνδρου), λατ. *fraxineus*. **Μελίνο-φαγοί**, οι (*μελίμη+φαγεΐν*)· οι τρώγοντες μελίμη (κεχρή), θ;ακική φυλή.

Μελί-παις, -*παιδος*, ό και ή (*μέλι + παις*)· κυρ. παΐς του μέλιτος, επί των μελισσών || επίθ. κυψάλης, ή κυψέλη μετά των έκ του μέλιτος τρεφομένων τέκνων της.

Μελί-πνοος, ον, και συνηρ. -*πνοους*, -*ουν* (*μέλι+πνώω*)· ό πνένων (άναπνένων) μέλι, ό μυρίζων από μέλι, ό άποπνένων ήδεταν όσμήν.

Μελί-ρροος, ον, και συνηρ. **Μελί-ρρους**, -*ουν* (*μέλι+ρρώω*)· ό ρένων (στάζων) μέλι.

Μελί-ρρώτος, ον·=*μελίρροος*.

Μελίσδω, δωρ. άντι *μελίζω* B (βλ. λ.)· *μελίσδεν* δωρ. άπρφ.

Μέλισμα, -*ατος*, τό (*μελίζω* B)· ζυμα, μέλος, ώδή || ήχος, μελωδία.

Μέλισσα, άττ. **Μέλιττα**, -*ης*, ή (*μέλι*)· ό,τι και νυν, ή μέλισσα. 2) προσωνυμία της Ιερείας των Δελφών.— || τό μέλι καθ' έαυτό.

Μελίσσιος (ούχι *μελισσιος*· α, ον (*μέλισσα*)· ό της μελίσης, ό άνήκων εις μέλισσα ή μελίσας || *μελισσιον κηρίον*—*κηρήρα* μέλιτος.

Μελισσό-βοτος, ον (*μέλισσα+βόσκω*)· ό βοσκομένος υπό μελισσών.

Μελισσο-νόμος, ον (*μέλισσα + νέμω*)· ό βόσκων (τρέφων, διατηρών) μελίσας (μελίσαια), μελισσοκόμος.— || (*Μέλισσα* 2) Ιερεία (της Άρτέμιδος).

Μελισσο-πόνος, ον (*μέλισσα+πονέω*)· ό περιποιούμενος (διατηρών) μελίσας, μελισσοκόμος.

Μελισσο-σόςος, ον (*μέλισσα + σόςος*)· ό σάζων (προστατών) μελίσας, φύλαξ[μελισσών, προστάτης των.

Μελισσό-τοκος, ον (*μέλισσα+τεκεΐν*, του *τίκτω*)· ό γεννηθείς (παρacheΐς) υπό μελισσών, άρα γλυκύς ώς τό μέλι.

Μελισσο-τρέφης, ον (*μέλισσα+τρέφω*)· ό τρέφων (ώντηρών, διατηρών) μελίσας, μελισσοκόμος.

Μελισσών, άττ. **Μελιτών**, -*ώνος*, ό (*μέλισσα*)· μελισσοურγεΐον, μελισσοκομεΐον.

Μελι-στάγής, ές (*μέλι + σταγήναι*, του *στάζω*)· ό στάζων μέλι.

Μελι-στακτος, ον· = *μελισταγής* (βλ. λ.).

Μελίτεια, ή (*μέλι*)· τό μελισσοδότανον, μελισσοχώρτον, λατ.ν. *apiarium*.

Μελί-τερπής, έ· (*μέλι+τέρπω*)· γλυκύς ώς τό μέλι.

Μελιτίδης, έσφζλμ. γρ. άντι *Μελιτιδης*; (βλ. λ.).

Μελιτόεις, εσσα, εν (*μέλι*)· γλυκύς ώς μέλι, μελιτοειδής, μελωμένος.— || κατεσκευασμένος από (μέ) μέλι || ώσ. ούσ. **Μελιτόεσσα**, άττ. *μελιτούετα* (ένγ. *μάζα*), ή· πλακούς μετά μέλιτος, μελόπιττα.

Μελίτο-πώλης, -*ου*, ό (*μέλι + πωλέω*)· ό πωλών μέλι, ό έμπορευόμενος μελία.

Μελιτούττα· βλ. έν *μελιτόεις*.

Μελιτόω, μελ. -*ώσω* (*μέλι*)· γλυκαίνω τι άναμειγνύων αυτό με μέλι.

Μελίττα, ή, άττ. άντι *μέλισσα*· ό,τι και νυν.

Μελίττιον, τό, ύποκορ. του *μέλιττα*· μικρά μέλισσα.— || τό κυψελίδιον. έν τη κηρήρα, και έν τφ πληθ. αυτή ή κηρήρα.

Μελίττο-τρόφος, άττ. άντι *μελισσοτρ*— (βλ. λ.).

Μελιττ-ουργός, -*ουργέω*, -*ουργία*, άττ. άντι *μελισσ*—.

Μελιτ-ώδης, ες (*μέλι+είδος*)· όμοιος προς μέλι, μελιτοειδής.

Μελίτωμα, -*ατος*, τό (*μελιτώω*)· πλακούς μετά μέλιτος, πέμμα, μελόπιττα.

Μελι-φθογγος, ον (*μέλι + φθογγή*)· ό έχων φωνήν γλυκεΐαν ώς μέλι, μελιφωνος.

Μελί-φρων, -*ονος*, ό, ή (*μέλι + φρήν*)· ό εύφραΐνων διά της γλυκύτητας την καρδιαν, ό ήδύς τάς φρένας, εύχάριστος, τερπνός, εις την διατύπωσιν των διανοημάτων του.

Μελί-φυρτος, ον (*μέλι + φύρω*)· ό μέλιτι πεφυρμένος, άνάμεικτος με μέλι.

Μελί-χλωρός, ον (*μέλι + χλωρός*)· ό χλωρός (κίτρινος ή χλωμός) ώς τό μέλι, ό έχων την χροΐαν του μέλιτος.

Μελί-χροος, ον, και κατά συναΐρ. -*χρους*, ον (*μέλι+χρώα*)· ό έχων τό χρώμα του μέλιτος.

Μελιχρ-ώδης, ες (*μελιχρους+είδος*)· κίτρινος ώς μέλι, ό κατά τό χρώμα όμοΐάζων προς τό μέλι.

Μελί-χρως, -*ωτος*, ό, ή (*μέλι + χρώς*)· = *μελιχρως* (βλ. λ.).

Μέλλημα, -*ατος*, τό (*μέλλω*)· άργοπορία, επιβράδυνσι || έν τφ πληθ. άργοπορία, άναζολαί.

Μέλλησα, έπ. άντι *έμέλλησα*, άόρ. α' του *μέλλω*.

Μέλλησις, -*εως*, ή (*μέλλω*)· άναθλητικότης, χρονοτριβή || πρόδεις, τό ότι ύπάρχει έλλipsis ή φόβος ότι θα συμβη τι, τό ότι επικρέμαται (επαπειλείται, έπίκειται) τι.— || προσπάθεια (σκοπός) μη έκπληρωθείσα, καθυστέρησις, άναβολή.

Μελλητέον, οημ. επίθ. του *μέλλω*· πρέπει να άργοπορήση, να θραδύνη, τις.

Μελλητής, -*ου*, ό (*μέλλω*)· ό συνηθίζων να άναβάλλη, άναβλητικός, ό άργοπορών, διατακτικός.

Μελλό-γάμος, ον (*μέλλω+γάμω*)· ό μέλλων να συνάψη γάμον, μελλογάμος, μνηστευμένος.

Μελλο-δειπνικός, ή, ον (*μέλλω + δείπνω*)· επί μουσικού μέλους, τό άδόμενον έν άρχή του δείπνου (προκειμένος να άρχιση τό δείπνον).

Μελλο-νικίω· (*μέλλω + νικάω*)· μέλλω να νικήσω, άναβάλλω την νίκην, βήμα σχηματισθέν μετά λογοπαικτικής νύφεως επί του Νικίου, όστις υπό διαφόρους προφάσεις άνέβαλλεν ή έζήτη να άποφυγή την στρατηγίαν της κατά της Σικελίας έκστρατεΐας.

Μελλό-νυμφος, ον (*μέλλω+νύμφη*)· ό μέλλων να νυμφευθη έντός όλιγού, ό μνηστευμένος (πρβλ. *μελλόγαμος*) || έν εβρυτερά άννοία, πάν πρόσωπον (δρρεν ή δηλω) άγον ήλικίαν γάμου, εύρισκόμενον εις έώραν γάμου.

ΜΕΛΛΩ, πρτ. *έμελλον*· μελ. *μελήσω*· άόρ. α' *έμέλλησα*· παρ' άττ. ή αφε. είναι και χρονική (*ήμελλον, ήμέλλησα*)· σκεπτομαι (έχω κατά νοΐν, έχω έλθει εις τό σημεΐον) να πράξω τι, σκοπεΐω να...· προκειται να... || έντεθεν, προΐδεμαι, σχεδιάζω.— || εΐμαι υπό της μοΐρας προωρισμένος να πράξω τι: *τα ού τελέεσθαι έμελλον*—τά όποια δέν ήσαν προωρισμένα υπό της μοΐρας (δέν ήσαν γραφτό από τη μοΐρα) να έκτελεσθούν. 2) επί συμπεράσματος εξαγομένου έκ των προηγούμενων «είναι πιδανόν, κφαινεται βέβαιον οτι...», «άσφαλώς θα...», συχνότατα δε καταντā εις τό «πρέπει»: *μέλλω που άπεχθέσθαι Δει πατρι* = φαίνεται βέβαιον ότι έγινα μιστός εις τον πατέρα Δία (πρέπει να έχω γίνει...»). 3) προς δήλωσιν ισχυράς πιθανότητος, δεσ. άρμηνεύεται διά των «πιδανόν είναι οτι...», «πιδανός», «πιδανότατα»: *τά δέ μέλλετ' άνοούμεν=πιδανότατα* (είναι πιδανόν οτι) τα έχετε όκούσει (ή: θα τα όκούσετε) || *οθι που μέλλουσιν άριστοι βουλάς βουλεύειν*—όπου πιδανός (ή: είναι πιδανόν οτι) οι άριστοι συσκέπτονται.— || προς δήλωσιν του ότι: πάντοτε έχω σκοπόν (πρόδεις) να πράξω τι, χωρίς όμως και να τό πράξω || όθεν, άναβάλλω, θραδύνω, διατάζω, λεπτολογώ.— || **IV** συχνά τό *μέλλω* κείται άνευ του άπαρσεμφάτου του, και τότε φαίνεται ότι έκ του *μέλλω* εξαρτάται άπ' εύθείας ή αιτίας, ή όποια έν κυριολεξία θα εξηρτάτο έκ του παρχειφθέντος άπρφ.: *ο,τι μέλλετε* [ένν. *πράττειν*] *εΐθός πράττετε* = ό,τι έχετε σκοπόν να κάμετε, κάμειέ το άμέσως || τοιουτοτρόπως (άνευ του άπρφ. δηλ.) κεί-ται συχνά ή μηχ. *μέλλων: ό μέλλων* [ένν. *εσοθαι ή γίγνεσθαι*] *χρόνος, ίδια* δε τό ούδ. *τό μέλλον, τά μέλλοντα* (= τό μέλλον να συμβη, τό συμδησόμενον, τό όποτελεσμο).

**Ετυμ.*: *μέλλω* και τά εξ αυτού *μελλ-έρηθος*, *μελλ-*

είρηνη, μελλό-γαμος, μελλό-νυμφος κ. ἄ., ἐξ ἱαπ. β. *mel-, τῆς ὁποίας βασική σημ. εἶναι ἡ τοῦ ἔλκειν, οὐρεῖν, εἶς τῆς προήλθεν ἡ τοῦ διατάξιν, ἀνοβάλλειν· πρβλ. λατ. promellere (= iitem promovere), ἱαπ. *melno, καλ-ιρλ. mall (δραδύς, ὄργος), amall, tamall (χρονοτριβή, διατακτικότης)· διὲ δὲ ἡ ἱαπ. ρίζ. *mel ἐσῆμαιναν ἀρχ. οὐρεῖν, ἔλκειν ἐνδοικνυται ἐκ τοῦ λατιν. remulcum, promulcum (κάλως ἔλξεως), πρβλ. καὶ λατ. remelige, remoratrix.

μελλώ, -οῦς, ἡ, ποιητ. ἀντι μέλλησις.

μελο-γράφια, ἡ· τὸ γράφειν μέλη, μελωδίας· ἐκ τοῦ

μελο-γράφος, ὄν (μέλος II + γράφω)· ὁ γράφων μελωδίας, ἄσματα, ᾠδὰς.

μελο-ποιέω, μελ. -ῆσσι (μελοποιός)· ποιῶ μέλη, λυρικά ποιήματα.— || προσαρμόζω εἰς τὴν μουσικὴν.

μελο-ποιητής, -οῦ, ὄ=μελοποιός (βλ. λ.).

μελο-ποιός, ὄν (μέλος II + ποιῶ)· ὁ ποιῶν λυρικά ποιήματα|| ὄσο. ὁ μελοποιός=ὁ λυρικός ποιητής.

ΜΕΛΟΣ, τό, γεν. -εος· μέλος τοῦ σώματος· κατὰ μέλα=κατὰ μέλη, μεληδόν, ἕνα ἕνα μέλος.— || ᾠδή, ἄσμα || ἐν τῷ πληθ. μέλι=λυρική ποιήσις, τὰ χορικά. 2) ἡ μουσική, εἰς ἣν ποιήματα εἶναι ἡρμωσιμένον, μελωδία, «μουσική», «μουσικός σκοπός», κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τὸν ρυθμὸν καὶ τὸ μέτρον.

*Ἔνυμ. ἡ δευτέρω σημασία εἶναι ἀπότοκος τῆς πρώτης, διότι ἐκ τῆς ἐνοίας τοῦ μέλους τοῦ σώματος εἶναι εὐκολοῦς ἡ μεταφορικὴ χρῆσις ἐπὶ μέλους μουσικῆς φράσεως (πρβλ. τὴν χρῆσιν τῶν Giled-Lied ἐν τῇ Γερμανικῇ)· μέλος δηλ. κυρ. ἐσῆμαιναν κινήτων μέλος τοῦ σώματος, ὄρθρωσιν, ἄρμον (κλειδωσιν), εἶτα δὲ κατ' ἐπέκτ. ἡ μτρφ. καὶ μέλος (τμήμα) μουσικῆς φράσεως, ὅθεν καὶ ἄσμα, μελωδία· ἐκ τοῦ μέλος προήλθε τὸ μελίξω (=ᾄδω, παίζω μουσικόν ὄργανον)· πρβλ. gall. cymmal (ἄρθρωσις), corn. mal, bref. mell (ἄρθρωσις, σπονδυλος) (κελτ. *meisa (μέλος σώματος)· πρβλ. ὡς. σανοκρ. parma (=ἡκρωτηριασμένον μέλος σώματος), páraiz (ἀποδονήσκω).

μελο-τύπεω, μέλ. -ῆσσι (μέλος II + τύπτω)· ἀνακρούω μέλος ἡ ἤχον, ψάλλω, ψαλμωδῶ.

μέληθρον, τό (μέλιπω)· ἄσμα μετὰ χοροῦ, παίγιον, τέρψις, διασκέδασις || συν. ἐν τῷ πληθ. (ἐπὶ ἀτάκτοις πτώμασι)· μέληθρα κυνών (=λεία τῶν κυνῶν, ἄρα τέρψις τῶν, χαρὰ τῶν, διασκέδασις τῶν).

Μελομένη, ἡ· ἡ Μούσα τῆς τραγωδίας (μία τῶν ἐννέα Μουσῶν)· κυρ. ὁμοῦ μελομένη = ἡ ἔδουσα· ἐκ τοῦ

μέλιπω, μέλ. -νωσι· ἄορ. α' ἔμελω (μέλος II)· ἄδω, ἐξυμνῶ τινα δι' ἄσματος καὶ χοροῦ. 2) ἀμτθ. ᾄδω.— || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς ἀποθετ. μέλομαι, μελλ. μέλωμαι· μέλομαι κηραρίζω=ᾄδω συν-οδεῖα κιδάρας· μέλωμαι ἄρηι=ὄρχουμαι (ὄρχησις πολεμική)· πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄρεως, τ. ἔ. μάχομαι γενναίως. 2) μετὰ αἰτ., ᾄδω, ἐξυμνῶ τινα.

*Ἔνυμ. ἡ ὁμοῦ, ποιητ. μέλιπω ὁμοῦ μέληθρα (βλ. λ.)· ὁμοῦ-ποιητ. μολπή· μολπὸς (πρβλ. Ἦσχυ. «μολπὸς, φῶς, ὕμνωδός, ποιητής»), ἱρλ. molaím (ἐγκωμιάζω), molad (ἐγκώμιον) (ἱαπ. -lpr-)· κελτ. -l-, gall. mawí (ἐγκώμιον), molí (ἐπανόμο).

μελύδριον, τό, ὡς ὑποκορ. τοῦ μέλος I=μικρὸν μέρος τοῦ σώματος.— || ὡς ὑποκορ. τοῦ μέλος II = ἄσματιον, ᾠδῶριον, «τραγουδάκι».

ΜΕΛΩ, μέλ. μελήσω· εἶμαι ἀντικείμενον φροντίδος ἡ σκέψεως· πᾶσι μέλω=ἀποτελῶ μέλημα δι' ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅλοι ἀσχολοῦνται με ἐμέ. 2) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ γ' ἄν. μέλει, πρτ. ἔμελε, μέλλ. μελήσει, ἐνεστ. καὶ μέλλ. ἀπφρ. μέλειν καὶ μελήσειν· κάτι εἶναι δι' ἐμέ τὸ ἀντικείμενον τῶν σκέψεων μου δι' τῶν φροντίζων μου ἡ καὶ τῶν ἀνησυχῶν μου, φροντίζω δι' αὐτό, τὸ σκέπτομαι, ἀνησυχῶ δι' αὐτό (καὶ τὸ μὲν ἀντικείμενον τῆς σκέψεως καὶ φροντίδος τίθεται κατ' ὄνομ., τὸ δὲ πρόσωπον, τὸ ὅποιον φροντίζει καὶ σκέπτεται καὶ ἀνησυχεῖ τίθεται κατὰ δοτικὴν), πρβλ. καὶ τὸ τῆς Λατινικῆς curae est mihi· μέλει μοι πόλεμος=ὁ πόλεμος ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῶν φροντίζων μου || τὸ πρᾶγμα ἐνίοτε ἐκτρέφεται δι' ἀπαρρ. ἀντὶ κατ' ὄνομ. ὄνομ.: μέλει

μοι εἶδέναι = ἐνδιαφέρομαι (φροντίζω) νὰ μάθω. 3) τὸ γ' ἄν. μέλει συχνὰ κεῖται ἀπροσ., συντάσσεται δὲ τότε μετὰ γεν. τοῦ πράγματος, ὡς ἀνικεμμένω, καὶ μετὰ δοτ. τοῦ προσ.: μέλει μοί τινος=μέλημα ἐστί μοι περὶ τινος=ἐνδιαφέρομαι διὰ τι, φροντίζω διὰ τι.— || τὸ γ' ἐνικ. τοῦ μέσου ἐνεστ. καὶ μέν. μέλλ. μέλεται, μελήσεται καὶ τὰ ἐνίοτε ἀντὶ τῶν ἀντιστοίχων ἐνεργ. μέλει, μελήσει· ἐμοὶ δὲ με ταῦτα μελήσεται = ἄλλὰ δι' αὐτὰ δὲ φροντίσω ἐγὼ (ἀλλ' αὐτὰ δὲ ἀποτελέσων ἀντικείμενον ἰδικῆς μου φροντίδος).— 2) ὁ ἐπ. ἐνεργ. παρακ. καὶ ὑπερσ. μέμηλε, μεμήλει (ἀντὶ τῶν ἀπτ. μεμήληκα, ἐμεμήληκα) κεῖνται μετὰ σημ. ἐν. καὶ πρτ.: ᾗ τόσσα μέμηλεν (=δοτικὴν περὶ τῶν φροντίζει). 3) ὡς μετὰ σημ. ἐνεστ. καὶ πρτ. κεῖνται καὶ ὁ παθητ. πρτ. καὶ ὑπερσ. μεμβλεται, μεμβλέτω (συγκκ. τύποι ἀντὶ μεμήληται, ἐμεμήλητο)· ἡ νύ τοι οὐκέτι μεμβλετ' Ἀχιλλεύς=ἀσφαλός ὁ Ἀχ. δὲν ἀποτελεῖ πλέον φροντίδα διὰ σέ (κυρ. δὲν φροντίζεται ὑπὸ σοῦ, τ. ἔ. δὲν φροντίζεις δι' αὐτόν)|| μεμβλετό οἱ τεῖχος=τὸ τεῖχος ἐφροντίζετο ὑπ' αὐτοῦ, τὸ τεῖχος ἦτο ἡ φροντίς του, τ. ἔ. ἐφροντίζε διὰ τὸ τεῖχος.— || τὸ ἐνεργ. μέλω, ὡς καὶ τὸ μέσον μέλωμαι, εὐρίσκονται καὶ ἐν ἐνεργ. σημ.: φροντίζω τινά, φροντίζω περὶ τίνος, ἐπιμελοῦμαι τίνος, ἐνδιαφέρομαι διὰ τι (ἢ διὰ τίνα)|| μετὰ γεν. (ὡς τὸ ἐπιμελοῦμαι)· μέλω βροντίζω=φροντίζω (ἐν κηφερομαι) διὰ τοὺς θνητούς || σπαν. καὶ μετὰ δοτ.: θεοὺς μέλωντες=φροντίζοντες περὶ τῶν θεῶν, σκεπτόμενοι τοῦ θεοῦς.

*Ἔνυμ. ἡ μέλω, μελήσω· ποιητ. πρτ. μεμήλα, ποιητ. παθ. γ' ἐν. πρτ. μεμβλεται· πρβλ. τὴν παρ' ἀπτ. κλητ. μέλε (βλ. λ.), μελέδη, μελεδών, μελέθημαι, μελεδαίνω, μελέτη, μελετᾶν, μελέτω, λατ. melior.

μελ-ωδέω, μελ. -ῆσσι (μελωδός)· ᾄδω μελωδικῶς· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μελ-ωδία, ἡ (μελωδός)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ ᾄδειν μελωδικῶς, ψαλμωδία, ᾠδή.

μελ-ωδός, ὄν (μέλος II + φδή)· ὁ ᾄδων μελωδικῶς, ὁ μουσικός, μελωδικός.— || ὡς ὄσο. ὁ μελωδός = ὁ μελοποιός.

μέμα, πρτ. τοῦ *μάω· γ' πληθ. μεμάσσι.

μεμᾶθηκα, πρτ. τοῦ μανθάνω.

μεμάκουσα, θηλ. τῆς μτχ. τοῦ ἐπ. πρτ. τοῦ μνησάομαι.

μεμάμεν, ἐπ. ἀντὶ μεμάομεν, α' πληθ. πρτ. τοῦ *μάω (βλ. λ.).

μεμᾶνημαι, πρτ. τοῦ μαινομαι, ἐσχηματισμένως ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *μανόμαι (βλ. λ.).

μεμᾶοτες, πληθ. μτχ. πρτ. τοῦ *μάω (βλ. λ.).

μεμᾶοιεν, γ' πληθ. Εὐκτ. ἐπ. ἄορ. ὁ' τοῦ μάρπτω (βλ. λ.).

μεμαρπώς, μτχ. πρτ. τοῦ μάρπτω.

μεμάοτε, ἐπ. ἀντὶ μεμάοτε, ὁ' πληθ. πρτ. τοῦ *μάω.

μεμάχα, πρτ. τοῦ μάσσω.

μεμᾶός, μεμᾶυῖσα, μτχ. πρτ. τοῦ *μάω || μεμαῶτες, μεμαῶτας, ὄνομ. καὶ αἰτ. πληθ. μετ' ἐκτετ. τοῦ θεματ. φων. ἀντὶ μεμαῶτες, μεμαῶτας.

μεμβλεται, μεμβλετο, ἐπ. ἀντὶ μεμήληται, ἐμεμήλητο, γ' ἐνικ. παθ. πρτ. καὶ ὑπερσ. τοῦ μέλω.

μεμβλωκα, πρτ. τοῦ βλώσκα (βλ. λ.).

μεμβράνα (δρβδτ. μεμβράνα), ἡ, λατ. membrāna, λεπτόν κατεργασμένον ἔδερμα, περγαμηνή, μεμβράνη.

ΜΕΜΒΡΑΨ, -άδος, ἡ· εἶδος μικροῦ καὶ κατωτέρου ἄζλας ἰχθύος, κοιν. χαψί.

μεμᾶληκα, πρτ. τοῦ μέλω.

μεμᾶνηκα, πρτ. τοῦ μένω.

μεμετιμένως, ἰων. ἀντὶ μεθειμένος, μτχ. παθ. πρτ. τοῦ μεθίημι.

μεμηκός, μτχ. πρτ. τοῦ μνησάομαι.

μεμήλε, γ' ἐν. ἐπ. πρτ. τοῦ μέλω, μετὰ σημ. ἐν. (βλ. μέλω).

μεμήλει, γ' ἐν. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ μέλω μετὰ σημ. πρτ. (βλ. μέλω).

μεμῆνα, πρτ. τοῦ μαινομαι.

μεμηχάνημένος, ἐπιρ. τῆς μτχ. πρτ. τοῦ μνησάομαι· ὁλλίως, πανούργως, διὰ στρατηγήματος.

μεμίσσμαι, παθ. πρτ. τοῦ μαιίνω.

μέμνημαι, (ὀρθότ. *μέμνημαι*) παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*: ἀπρφ. *μμήχθαι* (ὀρθότ. *μμήχθαι*).

μηνῶμένος, μτχ. δωρ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*.

μῆνεος, Πρωτ. ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*.

μηνέφτο, ἰων. ἀντί *μηνέφτο*, γ' ἔν. Εὐκτ. παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*.

μῆνυμαι, παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*, ἀπρφ. *μμήσθαι*.

μηνήμην, **μηνέμην**, Εὐκτ. παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*.

μηνήσκειν, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*.

μηνῶμαι, ἴπος. παθ. πρκ. τοῦ *μνήσκειν*.

Μένων, -οσος, ὁ (*μένω*): κύρ. ὄν. διαφόρων μυθικῶν καὶ ἱστορικῶν προσώπων (βλ. Κ. Ε. Α.) || κυρίως σημαίνει ὁ σταθερός, ὁ ἀποφασιστικός. [πρβλ. Ἡσυχ. *εμμένων* «δ ὄνος» (προφανῶς διὰ τὴν πείσιμονα ἑμμο- νίῃν τοῦ εἰς «δ, τι τοῦ καπνίστη» ἐντέθεν *εμμένονσαι* τὰ κρέατα, αἱ σάρκες, τοῦ ὄνου].

μερόλυκα, -ομαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *μολύνω*.

μέμονα, ποιητ. καὶ ἰων. πρκ. μετὰ σημ. ἄνεστ., ἄνευ ἔνεστ. ἐν χρήσει (**μάω*): ἐπίδουμῳ σφρόδρα, ποδῶ, ἐπιδιῶκω μετὰ πόδος: *διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε* (=ἡ καρδία μου κατέχεται ἀπὸ δύο πόδους (δύο πρόγματα ἐπίδουμῳ πολῶ)).

Έτυμ. ι* (βλ. καὶ **μάω*): *μέμονα* (πληθ. *μέμαμεν* (<me-mē-, ἄνεστ. *μέμασαν*, μτχ. *μεμᾶ*[F]ῶς, *μεμαυῖα*, πληθ. *μεμαῖστας*, κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν): λατ. *memini* (mem-nai*), γοτθ. *man*, πληθ. *munum*, ἀπρφ. *munan* (σκέπτομαι, πιστεύω), *muns* (σκέψις, ἀπόφρασις), *παλ-νοργ. munr* (πόδος), ἀγγλ.-σαξ. *myne* (ἐπίδουμῶ), *παλ-σαξ. farmnan* (ἀρονοῦμαι, περιφρονῶ), *παλ-γερμ. manēn* (=λατ. *monere*) εἰς ἰαπ. ρίζ. **men-* (=λατ. *mente agitare*) ἐν τῷ σανσκρ. *mānyate*, *manite*, (σκέπτομαι), *mānāhi* (μνημονεύω), *Ζενδ. man-* (σκέπτομαι), ἕλλ. *μαίνομαι* (βλ. λ.), *Μέντωρ* (=σανσκρ. *manitr̥*=διανοοῦμενος, σκεπτόμενος), λατίν. *mens* (=σανσκρ. *man-i* = σκέψις, ἐπίδουμῶ), *Ζενδ. mañitiš* (= μνήμη), γοτθ. *ga-munds* (ἀνιδυμῶσις, ἐνδύμιον), ἰθ. *ai-mintis* (μνήμη), ἰαπ. **mñi-*, λατ. *mentio*, *παλ-ιρλ. menne* (πνεῦμα) = σανσκρ. *mānman-* (σκέψις): ἰαπ. ρημ. θέμα **mñpēi-*, εἰς ὃν Βεδ. *manḡyasi*, *παλ-λατ. mini-scilur*, λατ. *re-miniscor*, ἕλλ. ἀπρφ. *μανήσαι*, ἰθ. ἀπρφ. *minēti* (μνημονεύω), *παλ-σλαβ. ἀπρφ. mī-nēti* (πιστεύω, σκέπτομαι).— Εἰς τὴν αὐτὴν ἰαπ. ρίζ. **men-* ἀνάγεται τὸ ἕλλ. *μένος* καὶ τὰ ἕξει ἀναφερόμενα (βλ. *μένος*): πρβλ. ὡς τὸ ἰαπ. **m(e)ḡā-* ἐν τῷ *μῆμνημαι*, *μῆμνήσκω* (βλ. λ. λ.)· τῆς ρίζης ταύτης ἐπέκτασις εἶναι ἡ ἰαπ. **mendh-* (βλ. ἐν *μανθάνω*, *Μούσα*).

μεμόρηται, γ' ἔν. ποιητ. παθ. πρκ. τοῦ *μῆρομαι*

μεμορυμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *μορῶσσο*.

μεμῶνυμαι, ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *μῶνω*.

μεμπτός, ἡ, ὄν (*μέμφομαι*): ὄν δυνατόι τις νὰ μεμψῆθῆ, ὁ ἀξίος μομφῆς, ἀξιόμειπτος, ἀξιοκαταφρόνητος.— || ἐνεργ. ὁ μεμψόμενος, ὁ ἐπιρρήπτων μομφῆν ἐπὶ τινος.

μέμψκα, πρκ. τοῦ *μνκάομαι* || ὄσ. πρκ. τοῦ *μῶνω*.

ΜΕΜΦΟΜΑΙ, μέλ. *μέμφομαι*: μέσ. ἀόρ. α' *έμμοφάμην*, παθ. *έμμοφθην*, ἀποθ.: *ε*, τι καὶ νῦν, *μέμφομαι*, ψέγω, κατηγορῶ, ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω, εὐρίσκω σφάλμα εἰς τινα (ματ' αἰτ. προσ. ἢ πραγμ.) || μετὰ γεν. πράγμ., παραπονοῦμαι διὰ τι || μετὰ αἰτ. πράγμ. καὶ γεν. προσ.: *δ μάλαστα μέμφομαι ἡμῶν*=διὰ τὸ ὅποιον κυρίως μᾶς μέμφομαι (τὸ ὅποιον εἶναι ἡ κυρία κατηγορία ποῦ μᾶς ἀποδίδου).— || μετὰ δοτ. προσ. καὶ αἰτ. τοῦ πράγμ., καταλογίζω τὴν εἰς τινα ὡς κάτι τὸ ἀξιόμειπτον, τὸν κατακρίνω δι' αὐτὸ || μετὰ δοτ. προσ. μόνον, εὐρίσκω εἰς τινα σφάλματα, τὸν μέμφομαι, τὸν κατηγορῶ. [*μέμφομαι*: μομφή· ἀμεμφής, ἄμορφος· μεμφολή, μέμψις· πρβλ. γοτθ. *bi-mampjan* (σκόπτω)· εἰς ἰαπ. ῥ. **memb-*, **membh-*].

μεμφί-μοιρος, ον (*μέμφομαι* + *μοῖρα*): ὁ μεμψόμενος τὴν μοῖραν του, παραπονούμενος διὰ τὴν μοῖραν του, *ε*, τι καὶ σύμμερον νοοῦμεν λέγοντες μεμφί-μοιρος, γκρινιάρης.

μέμψις, -εως, ἡ (*μέμφομαι*): μομφή, ψόγος, κατηγορία, ἐπιπλήξις. 2) παρόπωνον, αἰτία παραπόνου.

ΜΕΝ, μόριον συνθετικόν (σύνδεσμος), χρησιμεῖον εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τὴν λέξιν, μεθ' ἧς συνάπτεται, ἡ τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν εἰσάγει, ἀπὸ κάτι τὸ ὅποιον ἀκολουθεῖ ἔπειτα, καὶ τὸ ὅποιον συνήθως εἰσάγεται διὰ τοῦ *δέ*, ὥστε τὰ δύο στοιχεῖα τὰ εἰσαγόμενα διὰ τῶν *μέν... δέ* νὰ ἀντιστοιχοῦν πρὸς ἄλληλα. Γενικῶς τὰ δι' αὐτῶν εἰσαγόμενα δύνανται νὰ ἀποδίδωνται διὰ τῶν: *ἔξ ἑνός μέν... ἔξ ἑτέρου δέ*, ἀφ' ἑνός μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ (κοιν. «ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος... ἀπὸ τὸ ἄλλο», «ἀπὸ τῆ μιά μεριᾶ.. ἀπὸ τὴν ἄλλη»), ναι μέν... ἀλλὰ || ὁ *μέν*, ὅπως καὶ ὁ *δέ*, οὐδέποτε εὐρίσκονται ἐν ἀρχῇ προτάσεως ἢ ἡ ἀνταπόκρισις πρὸς τὰ εἰσαγόμενα διὰ τοῦ *μέν* δὲν εἰσάγεται πάντοτε διὰ τοῦ *δέ*, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ δι' ἄλλων μορίων, ὅπως εἶναι τὰ: *ἀλλὰ, ἀτὰρ, ἔπειτα, αὐτε, αὐθις, μέντοι, εἴτα* || ἀρκυτά συχὰ λείπει ὁ ἀνταποκρινόμενος *δέ* (δὲν λέγεται δηλ. ρητῶς, δύνανται ὅμως νὰ συναχθῆ ἐκ τῶν συμφραζομένων): *ὡς μέν λέγουσιν* (χωρὶς νὰ ἐπακολουθῆ ρητῶς ἀντίθεσις εἰσαγομένη διὰ τοῦ *δέ*, ἥτις ὅμως εὐπακούεται: *ἐγὼ δέ οὐ πιστεύω*) = ὅπως διηγούνται μέν ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἐγὼ ὅμως δὲν πιστεύω || ἀρχικῶς ὁ *μέν* δὲν διέφερε τοῦ *μήν* (βλ. λ.), ἐν τῇ Ἰωνικῇ μάλιστα διαλέκτῳ διατηρηθῆ τὸ συμπλεγμα *ἡ μέν*, ἀντί τοῦ *ἡ μήν*.— || ὁ *μέν* μετ' ἄλλων μορίων τῶν ὁποίων προηγείται: 1) *μέν ἄρα*, ἐπ. *μέν ἄρα* = ἐπομένως, κατὰ ταῦτα, καὶ οὕτω. 2) *μέν γε*, ἡ *μέν... γε* = τοῦλάχιστον, τοῦλάχιστον ὅμως, βεβαίως, λατ. *certe*· 3) *μέν δὴ* = πάντως, ὁπωσδήποτε. 4) *μέν οὖν* (ἢ καὶ *μενοῦν*) = λατ. *imo vero*· ναι! τῶ ὄντι! ἀλήθεια! βεβαίωτατα! || «μᾶλλον...», «ὄχι, ἀλλὰ μᾶλλον...» (θαύσις δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ προλεχθέντος, ἀλλὰ τρόπον τινὰ διαρροῦμενον τοῦτο συμπληροῦται δι' ἔτι ισχυροτέρας βεβαιώσεως: *ἀρ' οὐ κακοδαίμων; βαρυδαίμων μέν οὖν καὶ δυστυχῆς* («ὄχι ἀπλῶς κακοδ., ἀλλὰ μᾶλλον βαρυδ. καὶ δυστυχῆς») || τὰς αὐτὰς σημασίας ἔχει τὸ προηγούμενον καὶ ἐνισχυμένον διὰ τοῦ *γε*: *μέν οὖν γε* (ἢ *μενοῦνγε*) = «ναί, μᾶλλον...», «ναί, μάλιστα...» (λατίν. *quino imo*). 5) *μέν τοι* ἐπ. (ἀτ. *μέντοι*) = βεβαίως, τῶ ὄντι, ἐν πάσῃ περιπτώσει || ὡς. χρησιμοποιοῦται πρὸς ἀνακεφαλαίωσιν τῶν προλεχθέντων (= λοιπόν, τώρα λοιπόν) || πρὸς δὴλωσιν ἀντίθεσεως ἢ ἐξαιρέσεως: ὁ- μως, ἀλλ' ὅμως, οὐχ' ἦττον ὅμως, πάντως ἀκόμη. [δι' ἔτυμ. βλ. *μά*].

μεν-αίχμης, -ου, ὁ (*μένω*+*αἰχμή*): = *μενεπτόλεμος*, *μενεχάρμος* (βλ. λ. λ.): ὁ ἐμμένων εἰς τὴν μάχην, ὁ ἀποφασιστικός, ἀνένδοτος· πρβλ. καὶ *μενεθῆιος*, *μενεχάρμης*, *μενεγῆης*.

μενεαῖνω, ἐν χρήσε: κατ' ἔνεστ. καὶ παρατ. μόνον (*μένος*): ἐπίδουμῳ σοβαρῶς, δεικνύω μεγάλην προθυμίαν νὰ..., εἶμαι διατεθειμένος νὰ πράξω τὴ || μετὰ γεν.: *μενεαῖνω μάχης* = ἔχω μεγάλην ἐπίδουμῳ νὰ πολεμῶ.— || εἶμαι πλήρης ὀργῆς, μαίνομαι, λυσσῶ, εἶμαι φρενισασμένος ἀπὸ τὸ θυμὸ μου || ψυχομαχῶ, ἀναπνέω μετ' ὀργῆς (ἐν Ἰλ XIX 491 (*Σαρπηδῶν*) *κτεινόμενος, μενεαῖνε*, ὅπου ὅμως δυνατόν νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἐν II σημασίαν).

μεν-έγχις, ες (*μένω*+*έγχος*) = *μεναίχμης* (σταθερός ἐν τῇ μάχῃ).

μενε-θῆιος, ον, (*μένω*+*θῆιος*): ὁ διατηρῶν σταθερῶς τὴν ἐν τῇ μάχῃ θέσιν του ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ἀλύγιτος μάχητις, ἀνένδοτος· πρβλ. *μεναίχμης*, *μενεγῆης*, *μενεπτόλεμος*, *μενεχάρμης*.

μενεήνάμεν, ἐπ. α' πληθ. ἀόρ. α' τοῦ *μενεαῖνω*.

Μενέ-λαός, ἀτ. **Μενέλευς**, δωρ. **Μενέλας**, ὁ κυρ. ὄν. (*μένω*+*λαός*): κυρ. σημ.: ὁ ἀντιμετωπίζων τοὺς ἄνδρας, ὁ ἀντικρούων τοὺς ἄνδρας.

μενε-πτόλεμος, ον (*μένω*+*πτόλεμος*): ὁ σταθερῶς (ἀκλόνητος, καρτερικός, ριψοκίνδυνος) εἰς τὴν μάχην (πρβλ. *μεναίχμης*, *μενεθῆιος*, *μενεχάρμης*).

Μενεσθεύς, -εως, ἰων. -ῆος, ὁ (*μένω*)· κύρ. ὄν. (βλ. Κ. Ε. Α.): κυρ. σημ. ὁ μένων, ἐμμένων εἰς τὴν θέσιν του (πρβλ. *Μέμνων*).

μενετέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *μένω*: *εἰς μένετε*, πρέπει νὰ μένη (νὰ ὑπομένῃ) τις.

ΜΕΝΕΤΟΣ, ή, ον (μένω)· ὁ μένων εἰς τὴν θέσιν του || ὁ δυνάμενος νά μένη (ἀναμένη), ὑπομονητικός, μακρόθυμος· οἱ καιροὶ οὐ μενετοί=οἱ εὐκαιροὶ δὲν περιμένουν (νὰ τὰς ἐκμεταλλευθῆ κανεῖς, ἀλλὰ προσπερνοῦν ἀστραπιαῶς).

ΜΕΝΕ-ΦΥΛ-ΟΠΙΚ, -ιος, ὁ, ἡ (μένω+φύλοπις)·=μενεπτόλεμος (βλ. λ.).

ΜΕΝΕ-ΧΑΡΜΗΣ, -ον, ὁ, καὶ **ΜΕΝΕΧΑΡΜΟΣ**, ον (μένω+χάρμη)· ὁ ἐμμένων (διατηρῶν τὴν θέσιν του, καρτερικός, ἀλύγιτος) εἰς τὴν μάχην· πρβλ. καὶ **ΜΕΝΕΠΤΟΛΕΜΟΣ**, **ΜΕΝΑΙΧΜΗΣ**, **ΜΕΝΕΓΧΗΣ**, **ΜΕΝΕΘΗΣ**.

ΜΕΝΟ-ΕΙΚΗΣ, ἐς, (μένω+εἰκός, ἐκ τοῦ *εἶκω)· ὁ ἀρμόζων εἰς τὰς ἐπιθυμίας, ὁ ἱκανοποιῶν, ἀρκετός, ἄφθονος || γενικῶς, εὐχάριστος, τερπνός, ἱκανοποιῶν τὴν γευσίαν μου (ἐπὶ τροφῆς καὶ ποτοῦ).

ΜΕΝΟΙΝΑΪΩ, μελ. -ήσω· ἐπ. πρτ. **ΜΕΝΟΙΝΕΟΝ**· ἐπ. ἐνεστ. **ΜΕΝΟΙΝΑΪΩ**, γ' ἐν. **ΜΕΝΟΙΝΑΪ**· ἐπ. ἀόρ. α' **ΜΕΝΟΙΝΩ**, γ' ἐν. εὐκτ. **ΜΕΝΟΙΝΗΣΑΙ** (ἐπιθυμῶ)· ἐπιθυμῶ σφοδρῶς (ζωηρῶς), αἰσθάνομαι ζωηρόν ἐπιθυμίαν διὰ τι, ἐπιθυμῶ τι, ἐπιδιώκω τι. 2) προτίθεμαι, σχεδιάζω, σκοπεῖω.

***Εἴτω**. ἰ **ΜΕΝΟΙΝΑΪ**· **ΜΕΝΟΙΝΗΪ**· θεωροῦνται παράγωγα ἐκ τινος οὐδ. ***ΜΕΝΩ**, θεμ. ***ΜΕΝΟΙ** (πρβλ. ἡχῶ, πειθῶ κ.λ.π.), ἐνυπάρχον ἐν τοῖς **ΜΕΝΟΙΣ**, **ΜΕΝΟΙΤΙΣ**· ἡ δὲ σχέσις των πρὸς τὸ μένος (βλ. λ.) εἶναι βεβαίως ἄμεσος. **ΜΕΝΟΙΝΗΪ**, ἡ· διακαῆς πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία [βι' ἐτυμ. βλ. **ΜΕΝΟΙΝΑΪΩ**].

ΜΕΝΟΙΝΑΪΩ, ἐπ. ἀντι **ΜΕΝΟΙΝΑΪΩ**.

ΜΕ'ΝΟΣ, -εος, τὸ· δύναμις, σωματικὴ ρώμη, ἀνδρεία. 2) ἐπὶ ζῶων, ἰσχύς, ἀγριότης, τὸ θυμοειδές (τῶν ἴππων). 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἰσχύς, δύναμις, βία || ἐντεθῆν λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ αἵματος ὡς δίζοντος ἰσχύν· **ΜΕΛΑΝ ΜΕΝΟΣ**=ρεῦσις μαύρου αἵματος, τὸ μέλαν αἷμα τῆς ζῴης.— II ἐπὶ τῆς ψυχῆς, πνεῦμα, διάπυρος ὄρηθ || **ΜΕΝΕΙ** (βοτ.)=μέ μανίαν (λύσσα), δίαισις, λάθρως. 2) ἐπιθυμία, εὐχή, τάσις, διάδοσις, ροπή, πρόδοσις, σκοπός. 3) γενικῶς, ψυχικὴ διάδοσις, ψυχικὴ καὶ φυσικὴ κατάστασις.— III **ΜΕΝΟΣ** καίτοι ὡσαύτως ἐν περιφράσει, ὅπως καὶ τὰ **ΒΛΗ**, **ΥΣ**, **ΣΘΕΝΟΣ** ἰ **ΜΕΝΟΣ**· **Ἀλκινόοιο**=αὐτοῦ τοῦ Ἀλκίνοος.

***Εἴτω**. ἰ (βλ. καὶ ἐν ***ΜΑΪΩ**)· **ΜΕΝΟΣ**=σανσκρ. **मान**, **Ζενδ.** **manah-** (=μένος), πρβλ. καὶ παλ-περο- **manis** (ἐν τῷ **Haχamoniš**=**Ἀχαιμένης**)=ὁ ἔχων τὰ αἰσθητά φίλου· ἐξ ἰαπ. ***men-** (βλ. ἐν **ΜΕΜΟΝΑΪ**)· ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἐπ. **ΜΕΝΟΕΙΚΗΣ** (ἰ **Γεῖκω**, βλ. ἐν **Εἰκῶν**)· ἐπ. **ΜΕΝΑΛΩ** (μένανω, θεμ. **ΜΕΝΕΟ-**

ΜΕΝΟΥ, **ΜΕΝΤΟΙ** κ.λ.π. βλ. **ΜΕΝ** II 4, 5.

ΜΕ'ΝΩ, ἰων. παρατ. **ΜΕΝΕΟΚΟΝ**· μελ. **ΜΕΝΩ**, ἐπ. ἀουναίρ. **ΜΕΝΩ**· ἀόρ. α' **ἔμεινα**· πρτ. **ΜΕΜΕΝΗΜΑ**· ὅ,τι καὶ νῦν, μένω, περιμένω, ἀναμένω, λατ. **maneo** || διαμένω, μένω σταθερός εἰς τὴν θέσιν μου, ὑπομένω. 2) μένω οἶκοι, παραμένω, κατοικῶ. 3) μένω ὀπίσω, ἀπογορῶ, χρονοτριβῶ. 4) ἐπὶ πραγμάτων, διατηροῦμαι, διαρκῶ, παραμένω. 5) ἐπὶ καταστάσεως πραγμάτων, παραμένω ἀμετάβλητος, ἐξακολουθῶ, συνεχίζομαι, ἰσχύω, ἔχω κύρος. 6) ἐμμένω εἰς τινα γνῶσιν μου.— II μετβ. περιμένω, ἀναμένω, ὑπομένω ἐπιθεῖν χωρὶς νά κλονίζωμαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου || ἀναμένω διὰ τι, προσδοκῶ || παρακολουθῶ ἀγρύπνως ἐν ἀναμονῇ τινος, παραδοκῶ.

Εἴτω**. ἰ **ΜΕΝΩ**· πρβλ. συγγ. **σανσκρ.** **मान-** (διστάζω), **Ζενδ.**, **παλ-περο.** **man-** (περιμένω), **Ζενδ.** **fra-nam** (ἐπιμένω), **ἀρμ.** **manam** (διωμένω), **λατ.** **maneo** (mon-** πρβλ. πρτ. **ΜΕΜΕΝΗΜΑ**), **παλ-ἰρλ.** **ainmne** (ὑπομονή)· ἐξ ἰαπ. ρ. ***men-** (περιμένω, διαμένω), ἡτις κατὰ τινας δὲν εἶναι διάφορος τῆς ἰαπ. ρίζ. ***men-** (=σκέπτομαι), διότι καὶ ὁ διαμένων κάποιον διαμένει σκεπτόμενος (πρβλ. **λατ.** **morā** (=βραδύτης); **me-mor**).— Πρβλ. ὡσαύτως καὶ ποιητ. ἰων. **ΜΕ-ΜΝ-Ω**, **ΜΟΝΗ**, **ΜΟΝΙΜΟΣ** (βλ. λ. λ.).

ΜΕΡΙΖΩ, μελ. -ίω, ἀττ. -ίω· δωρ. **ΜΕΡΙΣΘΩ**, μελ. -ῶ (**μερίς**)· διαίρω εἰς μέρη, χωρίζω εἰς μέρη.— II διαίρω, διανέμω.— Μέσον, μοιράζομαι τι μετ' ἄλλων || μετὰ γεν. πραγμ. λαμβάνω μερίδιον ἐκ τινος.— III παθητ., διαίρομαι, διαμερίζομαι, διανέμομαι, διασκορπίζομαι.

ΜΕΡΙΜΝᾶ, ἡ (**μεριμνάω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, φροντίς,

σκέψις || φροντίς ἀνάμεικτος με ἀνησυχίαν, ἀνησυχία, ἀνήσυχος σκέψις, στενοχωρία, λύπη.— II σκέψις, διαλογισμός, διανόμη, ἰδέα, νοῦς, σκοπός, πρόνοια, κηδεμονία [βι' ἐτυμ. βλ. **ΜΕΡΙΜΝᾶ**].

ΜΕΡΙΜΝᾶΩ, μελ. -ήσω· φροντίζω περὶ τινος, εἶμαι ἀνήσυχος (περιφροντίς) περὶ τινος, σκεπτομαι σοβαρῶς περὶ τινος, ἐξετάζω τι λεπτομερῶς· **πολλὰ μεριμνᾶω**=ἐνοχλοῦμαι με πολλὰς φροντίδας.

***Εἴτω**. ἰ **ΜΕΡΙΜΝᾶΩ**· **ΜΕΡΙΜΝΑ** (παράγωγον ἐκ τοῦ ρήμ.) ποιητ. **ΜΕΡΙΜΝΑ** (ἡ)· **ΜΕΡΙΜΝΕΪΩ**, **ΜΕΡΙΜΝΑΪΩ**· **ΜΕΡΙΜΝΑΪΩ** (βλ. λ.)· ἐντεῦθεν παράγεται καὶ τὸ **ΜΕΡΙΜΝΑΪΩ**, **ΜΕΡΙΜΝΑΪΩ**, πρβλ. **σανσκρ.** **smāraṇi** (ἐνδυμοῦμαι), **smāraṇa-m** (μνήμη), **λατιν.** **memor, memoro**, **παλ-ἰερμ.** **mor-nēn** (μεριμνῶ)· ἐξ ἰαπ. β. ***smēr-** καὶ ***mer-** (σκέπτομαι, διαλογίζομαι, φροντίζω)· κατὰ τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ **λατ.** **morā** (βραδύτης), διότι ὁ βραδύτων καὶ ἀργοπορῶν κάποιον κἀμνει τοῦτο ἐν μέσῳ διαλογισμῶν, καὶ ἴσως ἐξ αἰτίας αὐτῶν, πρβλ. **παλ ἰρλ.** **maraim** (μένω, ἀπομένω, περισσεύω), **mall** (διστακτικός, ἀργός), **gall. merydd** (ἀργός, ἀμελής)· κατὰ τινας πρὸς τὴν ἰαπ. αὐτὴν β. *(**s**)**mer-** ταυτίζεται καὶ ἡ ρ. *(**s**)**mer-** ἐξ ἧς τὸ **ΜΕΙΡΟΜΑΙ** (βλ. λ.).

ΜΕΡΙΜΝΗΜΑ, -ατος, τὸ (**μεριμνάω**)· σκέψις, φροντίς, ἀνήσυχος σκέψις, ἀνησυχία.

ΜΕΡΙΜΝΗΤΗΣ, -οῦ, ὁ (**μεριμνάω**)· ὁ μεριμνῶν περὶ τινος.

ΜΕΡΙΜΝΟ-ΤΟΚΟΣ, ον (**μεριμνάω**+**τεκεῖν** τοῦ **τίκτω**)· ὁ γεννῶν μερίμνας.

ΜΕΡΙΜΝΟ-ΦΡΟΝΤΙΑΤΗΣ, -οῦ, ὁ (**μεριμνάω**+**φροντίζω**)· ὁ σχολαστικός ἐρευνητής, ὁ ἐξετάζων τὰ πράγματα κατὰ τρόπον ὑπερβολικὰ λεπτομερειακόν, μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν.

ΜΕΡΙΣ, -ίδος, ἡ (**μέρος**)· μερίδιον, τεμάχιον, ὅ,τι καὶ νῦν νοσοῦμεν λέγοντες ἐμερίς.— II μερίς, τάξις κλάσις || πολιτικὴ μερίς, φατρία, κόμμα, **λατ.** **partes**. **ΜΕΡΙΣΜΟΣ**, ὁ (**μερίζω**)· διαίρεσις, κατανομή, διανομή.

ΜΕΡΙΣΤΗΣ, -οῦ, ὁ (**μερίζω**)· ὁ διαίρων, διανομεύς, ὁ κατανέμων.

ΜΕΡΙΤΗΣ, -ον, ὁ (**μερίς**)· ὁ μέτοχος, ὁ μετέχων εἰς τι, λαμβάνων μέρος εἰς τι (ἢ ἐκ τινος).

ΜΕΡΜΕΡΑ, τὰ (ἐνν. **ἔργα**)=τὰ δεινὰ (κυρ. τοῦ πολέμου), τὰ δύσκολα, τὰ ὀλέθρια. [βι' ἐτυμολ. βλ. **ΜΕΡΙΜΝᾶΩ**].

ΜΕΡΜΕΡΟΣ, ον (**μεριμνάω**)· ὁ πλήρης μεριμνῶν, ὁ προσενῶν πολλὴν φροντίδα καὶ ἀνησυχίαν || **βλαθερός**, ὀλέθριος || συν. κατ' ὄψθ. **πληθ.** ὡς ὄψθ.

ΜΕΡΙΜΝᾶ, ἡ, ποιητ. ἀντι **ΜΕΡΙΜΝΑ**, φροντίς, στενοχωρία· πρβλ. **ΜΕΡΙΜΝΑ**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ΜΕΡΙΜΝΙΖΩ, μελ. -ίξω· ἐπ. ἀόρ. α' **ΜΕΡΙΜΝΙΞΑ**· εἶμαι πλήρης μεριμνῶν, ἀνησυχίαν, μεριμνῶ, διαλογίζομαι, σκεπτομαι σοβαρῶς, ἀναμετρῶ || ὄψθ, εὐρίσκομαι ἐν ἀδυναμίᾳ, ἀμφιταλαντεύομαι, διατάζω.— II μετβ. ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω, τι.

ΜΕ'ΡΜΙΞ, -ίθος, ἡ· λεπτόν σχοινίον, «σπάγγος», νῆμα [**μέρμις**· **μερμίθη**· **μέρμιθος**· ἀμφιβ. ἐτυμολ.]· πηθ. συγγ. τῷ (**σ**)**ΜΗΡΙΝΘΟΣ**].

ΜΕΡΟΠΗΙΟΣ, ον (**μέρω**)· ἀνδρόπινος.

ΜΕ'ΡΟΣ, -εος (συνήρ. -ους), τὸ (**μερίζω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, μέρος, μερίδιον || τὸ ἀναλογεῖν εἰς τινα μερίδιον, κληρονομικὴ μερίς, κληρονομία, κλῆρος, τὸ ὕλο τῆς μοίρας ὠριμῶν, ἡ μοῖρα. 2) ἡ μετ' ἄλλων συμμετοχὴ εἰς ἐν πρῶμῳ || ὄψθ ἡ σειρά ἐκάστου, ἡ «ἀράδα» || ἐν **μέρει**=κατὰ σειράν, μετὰ τὴν σειράν του ἕκαστος, κατὰ τὸ ἀναλογεῖν (εἰς ἕκαστον) μέρος || ὡς. **ἀνὰ μέρος** ἡ **κατὰ μέρος**=κατὰ σειράν, ἀλληλοδιαδόχως || **κατὰ τὸ ἐμὸν μέρος**=ἴσον ἀφορᾶ εἰς ἐμέ, ὅσον με ἀφορᾶ, ὅσον με ἐν διαφέρει (λατ. **pro rata**) || ἐν ψ· **τούμὸν μέρος** (ἢ **τὸ σὸν μέρος**)=ὡς πρὸς ἐμέ. ὡς πρὸς οὐ (ἐγώ... σὺ)=λατ. **quod ad me (te) attinet**. 3) ἐν **μέρει** τινὸς **τιθέναι** (ἢ **ποιεῖσθαι**, **λαμβάνειν**)· **τινὰ** =θεωρῶ τινα ὡς **κότι**· πρβλ. **ἐν λόγῳ** (ἐν ἀριθμῷ, ἐν μοίρᾳ)· **ποιεῖσθαι** **τινα**=λατ. **in numero habere** || ἐν οὐδενὸς **μέρει** **τίθηναι** **τινα**=θεωρῶ τινα ὡς ἀνάξιον λόγου [βι' ἐτυμ. βλ. **ΜΕΡΙΜΝᾶ**].

ΜΕΡ-ΟΨ, -οπος, ὁ (**μερίζω**+**δψ**)· ὁ δι-

απρών. τὴν φωνήν, τ. ἔ. ὁ προικισμένος με ἔναρθρον φωνήν, ὁ ὀμιλῶν (λαλῶν) ἐνάρθρως | κυρ. ἐπιθ. τῶν ἀνθρώπων, *μέροπες ἀνθρώποι, μέροπες βροτοί, μέροπες λαοί* || ὡς. καὶ ὡς οὐα. *μέροπες* = ἀνδρῶποι.— || καθ' ἑνικ., εἶδος πτηνοῦ, μελιοσοφάγος.

Ἔτυμ. ἰ ἢ ἐκ τοῦ *μείρομαι* καὶ *δψ* παραγωγή δὲν γίνεται γενικῶς δεκτὴ, καὶ θεωρεῖται σκοτεινῆς ἔτυμο-λογίας ὑπὸ τινῶν συνεχεῖσθαι πρὸς τὸ *μάριπτες* (= πεῖραται, παρὰ τὸ *μάριπται*) καὶ πρὸς τὸ *μέριμνα* κ.ἄ. (ἀπὸ τῆς διανοητικῆς ἀπόψεως)· κατ' ἄλλους, ἢ λ. παράγεται ἐκ τῆς λαπ. β. **mer-* (δνήοκω), τρόπον τινὰ *μέροπες* = οἱ ἔχοντες δψιν ἀνθρώπου.

μέσ, δωρ. ἀντὶ *μέν*.
μέσά-θον, τὸ (*μέσος* + *βοῦς*)· δερμάτινος ἱμάς, λωρίον, διὰ τοῦ ὀπλοῦ δ ζυγός προσαδένετο εἰς τὸν ρυμόν, λατ. *subjugium*.

Ἔτυμ. ἰ *μέσαβον*· *μέσσαβα*· *μεσόβοιον* < *μεσ(σος)* + *βοῦς* (πρβλ. *ἐκατόμ-βη* (βλ. *βοῦς*))· ἐκ τούτου ρῆμα *μεσ(σ)αβῶν* (= ζευγνύω ὑπὸ τὸν ζυγὸν ζευγὸς βοῶν).

μεσ-ἀγκῦλον, τὸ (*μέσος* + *ἀγκύλη*)· ἀκόντιον ἔχον ἐν τῷ μέσῳ ἀγκύλην, ἦτοι λωρίον διὰ τοῦ ὀπλοῦ ἐξηκοντίζετο.

μεσαι-πόλιος, ον (*μέσος* + *πολιός*), ποιητ. ἀντὶ *μεσοπόλιος*—κατὰ τὸ ἥμισυ πολιάς «ψαρός» || *μεσοκόπος, μεσηλιξ* [δι' ἔτυμ. βλ. *μέσος*].

μεσαιτάτος, η, ον, ιων. ὑπερθ. τοῦ *μέσος*· ὁ δ-λως διόλου μέσος, ὁλως διόλου μεσσιος, «κατὰ μεσηξ», ὁ εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς || *μτφρ.* ὁ οἰκειότατος, ὁ στενοτάτος.

μεσαιτερος, α, ον· ὁ περισσότερο μεσσιος.

μέσ-ακτος, ον (*μέσος* + *ἀκτῆ*)· ὁ ἐν μέσῳ δύο ἀκτῶν εὐρισκόμενος, ὁ ἐν μέσῳ θαλάσσης.— || (*μέσος*+*ἀγνυμι*)· ὁ ἐν τῷ μέσῳ τεδρασημένος.

μεσ-αμβρία, ἡ, ιων. ἀντὶ *μεσημβρία* (βλ. λ.).

μεσ-αμβρινός, μεσ-αμβριος, δωρ. ἀντὶ *μεσημβρινός, μεσημβριος*.

μεσάτιος, ον, μεσάτος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ *μέσος* || ἀντὶ τοῦ *μέσος* ἀπαντῶσιν ὡς. καὶ τὰ ἐπικ. *μέσσατος, μεσατίος*.

μέσ-αυλος, ἐπ. μέσσαυλος, ἀττ. μέταυλος, ον (*μέσος*+*αὐλή*)· ὁ ἐντὸς τῆς αὐλῆς, ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς.— ὡς οὐα. παρ' Ὀμ. *ὁ μέσσαυλος* (ἢ τὸ *μέσσαυλον*)— ἡ ἑσωτερικὴ αὐλή.— || παρ' ἀττ. *μέτ-αυλος* (ἐνν. *θύρα*), ἢ = ἡ ἑσωτερικὴ θύρα ἢ μεταξὺ τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ ἑσωτέρου μέρους τῆς οἰκίας, κειμένη ἀπέναντι τῆς *αὐλείου θύρας* (ἦτοι τῆς ἐξω-θύρας)· διὰ τῆς *μεταύλου* αὐτῆς θύρας συνεκοινῶνουν συνήθως τὰ διαμε-*σιμα* τῶν ἀνδρῶν (ὁ *ἀνδρῶν*) μὲ τὰ τῶν γυναικῶν (τοῦ *γυναϊκῶνος*)·

μέσδων, ον, δωρ. ἀντὶ *μέσων, μεῖζων*.

μεσηγῦ (καὶ πρό φων. *μεσηγύς*), ἐπικ. *μεσηγγύ, -γύς* ἑπίρ. τόπου (*μέσος*)· ἐν τῷ μέσῳ, μεταξὺ. 2) μὲν γεν. ἐν τῷ μέσῳ τινός, μεταξὺ τινῶν, ἀνάμεσά τινῶν.— || ἐπὶ χρόνου, εἰς τὸ μεταξὺ, ἐν τῷ μεταξὺ.— || ὡς οὐα. τὸ *μεσηγῦ* = τὸ μεταξὺ διάστημα τόπου (ἢ χρόνου), τὸ μεσολαβοῦν διάστημα (τόπου ἢ χρόνου), τὸ διάλειμμα: τὸ *μεσηγῦ ἡματός* = τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἢ μεσημέριον, τὸ μεσημέρι.

Ἔτυμ. ἰ *μεσηγῦ*· τὸ στοιχεῖον -*γυ* φαίνεται διὲ ἔχει τὴν ἀρχὴν του εἰς τινα λαπ. β. *geu* (κυρτῶ, κάμπτω) καὶ διὲ *εγκλαίει* ἐν ἑστυθῶ ἐν ἀρχαίῳ ὄνομα τοῦ κολίου τῆς χειρός, πρβλ. λατ. *vola* (τὸ κότιλον τῆς χειρός) (*gv-el-ā* ἢ **gv-ol-ā* (βλ. ἐν λ. *γύαλον*), καὶ *εγγύη*, ἐξ οὗ λαίπει τὸ τοῦ προσώματος- (τοῦ τελευταίου τούτου *εγγύη* εἶναι συγγ. τὸ *εγγύς* βλ. λ.).

μεσηγίος, εσσα, εν (*μέσος*)· μέσος, μεσσιος, μέτριος.

μεσ-ημερία, ιων. μεσ-αμβρία, ἡ, ἀντὶ μεσημερία (*μέσος*+*ἡμέρα*)· τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, μεσημέριον, διὲν ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸ μεσουράνημά του || *μεσημβρία ἕσταται* = εἶναι ἀκριβῶς μεσημέρι.— || τὸ νότιον σημειν τοῦ ἐρίζου τος, ὁ Νότος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἄρκτον (=βορρᾶν) || αἰ πρὸς τὸν Ἰσημερινὸν χωροῖ· ἐξ αὐτοῦ τὸ — *μεσ-ημεριάζω, λατ. -άω* (*μεσημβρία*)· διέρχομαι τὴν μεσημβρίαν, κατ. *meridiari*—

μεσ-ημερίδος, ἡ, ὄν, ἀντὶ μεσημερινός (*μεσος-βρία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μεσημβρίαν, ὁ γενόμενος κατὰ τὸ μεσημέρι, ὁ πράττων τι κατὰ τὸ μεσημέρι, μεσημεριάτικός· *θάλλη μεσημβρινά* = μεσημεριάτικες ζέστες.— || ὁ κείμενος πρὸς μεσημβρίαν, νότιος.

μεσ-ημέριος, ον = *μεσημβρινός* (βλ. λ.).

μεσ-ήρης, ποιητ. μεσοήρης, ἐς (*μέσος*+*ἄρῳρεῖν*)· ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἰσάμενος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ εὐρισκόμενος· *Σείριος ἐπι μεσοήρης* = ὁ Σ. εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ μεσουράνημά του.

μεσίτεώ, μελ. -σω· εἶμαι ἢ ἐνεργῶ ὡς μεσίτης (ὡς μεσόζων), μεσολαβῶ, ὡς καὶ νῦν «μεσιτεύω» ἐκ τοῦ

μεσίτης, ον, δ (*μέσος*)· ὁ μεσιτεύων, ὁ διαιτητής, μεσολαβητής, κριτής.

μεσίτης, ἰδος, ἢ θηλ. τοῦ *μεσίτης*.

μεσό-γαιος, ἢ -γαιος, ον (καὶ -α, -ον), ὡς. καὶ

μεσό-γαιος, ον (*μέσος*+*γαῖα, γῆ*)· ὁ κείμενος εἰς τὸ ἑσωτερικὸν μιᾶς χώρας, εἰς τὸ κέντρον τῆς χώρας || ὡς οὐα. ἢ *μεσογαῖα* (ἐνν. *χώρα*), καὶ *μεσογαία* = τὸ ἑσωτερικὸν τῆς χώρας, «τὰ μεσόγαια» δπως λέγομεν καὶ σήμερον.

μεσό-δημη, ἢ (*μέσος*+*δέμω*), ὡσεὶ κατὰ ἀντὶ τοῦ *μεσοδόμη*· κυρ. κάτι τὸ ὠκοδομημένον ἐν μέσῳ ἢ ἐν τῷ μεταξὺ, τὸ μέσον οἰκοδόμημα || ἐνετύθε· τὸ μεταξὺ δύο ὀρθοστατῶν ἢ κίωνων μέρος τοῦ τοίχου, τὰ μεσάστια δπως ἄλλως λέγονται. 2) *κοίλη μεσοδόμη*· ἔκαλιε τὴ ὀριζοντία δοκός τοῦ πλοίου (πάγκος, μαδῆρι), φέρουσα εἰς τὸ μέσον κοιλότητα, εἰς τὴν ὁποῖαν εἰσχωρεῖ καὶ ἑστερεῶνετο ὁ ἰσός (δι-ότι τὸ κάτω ἄκρον του κατέληγεν εἰς τὴν τρύπιδα, κοιν. καρῖναν, τοῦ σκάφους), λεγομένη ἄλλως καὶ *ἰσοθήκη, ἰσοδόκη* [*μεσό-δημη* < *μέσος* + **dm-*, βλ. ἐν *δόμος*].

μέσοι, ποιητ. μέσσοι, ἐν ἑπίρρ. ἐνν. (κυρ. ὡς ἑπίρρ. κατηγορ.) (*μέσος*)· ἐν τῷ μέσῳ.

μεσο-λαβής, ἐς (*μέσος*+*λαβεῖν* τοῦ *λαμβάνω*)· ὁ λαμβανόμενος (κρατούμενος) ἐκ τοῦ μέσου, ὁ στερεᾶ κρατούμενος.

μεσό-λευκος, ον (*μέσος* + *λευκός*)· ὁ ἀνάμεικτος με λευκὸν χρῶμα, μισόλευκος, διάλευκος.

μεσ-ὀμφαλος, ον (*μέσος* + *ὀμφαλός*)· ὁ εὐρισκόμενος ἐν τῷ μέσῳ ὀμφαλός, μέσος, κεντρικός (ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, διότι οἱ Δελφοὶ ἔθεωροντο ὡς ὁ ὀμφαλός τῆς γῆς).— || ὁ ἔχων ὀμφαλὸν εἰς τὸ μέσον ὡς τὸ κεφαλαῖον Θ.

μέσον, τό βλ. *μέσος*.

μεσο-νύκτιος, ον (*μέσος*+*νύξ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μεσονύκτιον, ἢ συμβαίνων κατὰ τὸ μεσονύκτιον || τὸ οὐδ. *μεσονύκτιον* ὡς ἑπίρ. = κατὰ τὰ μεσονύχτια.

μεσο-πάγης, ἐς, ἐπικ. μεσοσιπ— (*μέσος* + *πάγη-ται*)· ὁ μέχρι τοῦ μέσου ἐμπεπηγμένος.

μεσο-πάλης, ἐς, ἐπικ. μεσοσιπ— (*μέσος* + *παλή-ται*, τοῦ *πάλλω*)· ὁ κραδαινόμενος ἐν ᾧ κρατεῖται ἐκ τοῦ μέσου.

μεσο-πόρος, ον, καὶ κατ' ἄλλους τον. μεσόπορος (*μέσος*+*πορεύομαι*)· ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς πορείας του || ὁ διερχόμενος διὰ τοῦ μέσου.

μεσο-ποτάμιος, α, ον (*μέσος* + *ποταμός*)· ὁ μεταξὺ ποταμῶν εὐρισκόμενος || ὡς οὐα. ἢ *Μεσοποταμία* (ἐνν. *χώρα*), ἢ γνωστὴ χώρα *Μεσ.* κληθεῖσα οὕτω ὡς καίμηνη μεταξὺ δύο ποταμῶν (Ἰγρήτος καὶ Εὐφράτου). 2) ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ποταμοῦ εὐρισκόμενος.

μεσο-πύλη, ἢ = *μέση πύλη*, μεσσία πύλη.

ΜΕΨΙΟΣ, ἐπικ. μέσσιος, η, ον· || μέσος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ, λατ. *medius* || *μέσον ἡμαρ* = τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, μεσημέριον || καὶ μετὰ γέν., ὁ κείμενος εἰς τὸ μέσον, μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων || παροιμ. φράσις εἰλημμένη ἐκ τῆς καλαίστρας: «*ἔχεται μέσος*» = κρατεῖται ἐκ τοῦ μέσου, ἐκ τῆς ὀσφύος, «ἀπὸ τὴν μέσην».— || μέσος, μεσσιος, κείμενος μεταξὺ δύο ἀκροτήτων, μεσσιος μεγέθους, μέτριος, μετριόδοκός, μεσσιος ποιότητος, μεσσιος τάξεως.— || ὡς οὐα. τὸ *μέσον* = τὸ μεταξὺ διάστημα, τὸ μέσον || τὸ κοινὸν ἔδαφος, ἢ κοινότης, τὸ κοινόν· *ἐς μέσον τίθημι τινί τι* = ὀρίζω θραβεῖον καὶ τὸ τοποθετῶ εἰς τὸ μέσον, ἐνὸπιον τοῦ κοινού, διὰ τὰ ἀ-

γωνιοδοῦν πρὸς ἀπόκτησίν του, λατιν. *In medio ponere* || ἐς μέσον ἀμφοτέροις δικάζω = δικάζω, ἐκφέρω κρίσιν, κατὰ τρόπον δίκαιον καὶ ἀμερόληπτον δι' ἀμφοτέρους || ἐκ τοῦ μέσου καθέξομαι = κἀδημαι οὐδέτερος || διὰ μέσον = ἔτι καὶ νῦν, διὰ μέσου, μεταξὺ || καὶ ἐν χρόν. ἐνν., ἐν τῷ μεταξύ || ἀπὸ μέσον = ἐν μέσῳ, μεταξύ, ἀνάμεσα.— **IV** τὸ οὐδ. μέσον ὡς πρῶτον, ἐν τῷ μέσῳ || ὡς τὸ μέσως, μετρίως, μετριοπαδῶς, κοσμίως.— **V** ποιητ. παραθ. *μεσαίτερος, μεσαίτατος*.

Ἔτυμ. : ποιητ. *μέσος* > ἄττ. *μέσος* = σανσκρ. *mādhya-*, Ζενθ. *mal'dya-*, λατ. *medius, di-mid-ius, meridies*, γαυλ. **medio-* (π. χ. ἐν *Medio-lānum* = κεντρικῆ πεδιάς) *Milano*, γοτθ. *midjis*, παλ.-νοργ. *miðr*, ἀγγλ.-σαξ. *mid*, παλ.-γαερμ. *mið* (ὁ ἐν μέσῳ), παλ.-σλαυ. *mezda* (μέσος, συνοριακός)· *μέσος* (μεθ-ιος, μεθ-ιος <ιατ. **medhijos* (= *medius*) *μεσ(σ)ότης* = λατ. *medietas*· ὁ ἱατρ. τύπος **medhjos* *βασίζεται ἐπὶ ἐνόδῳ* **me-dhi* (= ἐν μέσῳ), συγγ. τῷ με-τά.— ἐν τῷ συγγρ. *μεσαί-τερος*, ὡς καὶ ἐν τῷ ἑμ. *μεσαι-πόλιος* (βλ. λ.), τὸ τμήμα *μεσαι-* εἶναι ὑπόλειμμα ἀρχαιοτάτης τοπικῆς. **μεσο-σχιδής**, ἐς (μέσος + *σχίζω*)· ὁ ἐσοχισμένος εἰς δύο ἴσα μέρη (κυρ. εἰς τὸ μέσον).

μεσότης, -ητος, ἡ (μέσος)· τὸ μέσον || μτρφ. τὸ μέσον μεταξύ δύο ἀκροτήτων, τὸ μέτριον, ἡ μετριότης, μετριοπάθεια, μετριοφροσύνη, λατ. *mediocritas*.

μεσό-τοίχον, τὸ (μέσος+τοίχος), καὶ ὁ *μεσότηχος*· τοίχος χωρίζων δύο οἰκίας, ἡ γενικῶς δύο ὑποκολλημένους χώρους.

μεσό-τομέω (μεσότημος)· τέμνω εἰς τὸ μέσον, κόπτω εἰς δύο ἴσα μέρη, διχοτομῶ.

μεσό-τομος, ον (μέσος + τέμνω)· ὁ τετμημένος εἰς τὸ μέσον, ὁ χωρισμένος εἰς δύο ἴσα μέρη.

μεσο-οὐράνημα, -ατος, τὸ (μέσος + οὐρανός)· ἔτι καὶ νῦν, ὅταν ὁ ἥλιος εὐρίσκειται εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ (τὸ ζενιθ). 2) ὁ μεταξύ οὐρανοῦ καὶ γῆς χώρος, ἡ τὸ μέσον τοῦ μεταξύ γῆς καὶ οὐρανοῦ διαστήματος.

μεσῶν, μελ. -ώσων (μέσος)· εἶμαι εἰς τὸ μέσον (ἐστὶ μιᾶς), ἀποτελῶ τὸ μέσον || φθάνω εἰς τὸ ζενιθ, μεσοουρανῶ, φθάνω εἰς τὸν κολοφῶνα || *ἡμέρα μεσοῦσα* = μεσημβρία, μεσημέρι || *θέρους μεσοῦν* = τὸ μέσον τοῦ θέρους, 2) μετὰ γεν. πραγμ., εἶμαι (εὐρίσκομαι) εἰς τὸ μέσον του: *μεσῶν τῆς ἀναβάσεως* (Ἡρόδ.) = εὐρίσκομαι εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀνηφόρου, ἔγω φθάσει «εἰς τὴν μιᾶς» τοῦ ὕψους.

ΜΕΣΠΙΛΙΩΝ, τό· τὸ δένδρον ἡ καὶ ὁ καρπὸς τῆς *μεσπίλης* (μεσπιλίδας, «μουμουλιᾶς») [ἀγν. ἔτυμ.].

μεσάστος, η, ον' = *μεσάστος*, ποιητ. ἀντὶ *μέσος*.

μέσσο-αυλος, ὁ, ἡ *μέσσο-αυλον*, τό, ποιητ. ἀντὶ *μεσαυλος* (βλ. λ.).

μεσσηγύ, *μεσσηγύς*, ποιητ. ἀντὶ *μεσηγύ*, -ὺς (βλ. λ.).

μεσο-ήρης, ες, ποιητ. ἀντὶ *μεσηρης* (βλ. λ.).

Μεσσίσις, -ου, ὁ (ἔβρ. λ.) = ὁ κεχρισμένος (Χριστός) (Κ. Δ.).

μεσοῦσθεν, ἐπίρ. ἀντὶ *μεσοῦσθεν* (μέσος)· ἐκ τοῦ μέσου, ἀπὸ τὸ μέσον.

μεσοῦσι, ἐπ. ἀντὶ *μεσοῦσι*, ἐπίρ. (μέσος)· ἐν τῷ μέσῳ.

μεσοσο-παλής, *μεσοσοπόρος*, κλπ., ποιητ. ἀντὶ *μεσοσο-*.

μέσοςος, η, ον' ποιητ. ἀντὶ *μέσος*.

ΜΕΣΤΟΨ, ἡ, ὄν' πλήρης, πεπληρωμένος, ἐμπλεως || μετὰ γεν. πραγμ., πλήρης ἀπὸ τι, γεμάτος μὲ τι, γεμισμένος μὲ τι || μτρφ. κεκορεσμένος ἀπὸ τι, χορτασμένος ἀπὸ τι, ἀηδισμένος ἀπὸ τι || μετὰ μτρ.: *μεστός ἦν θυμούμενος* = ἦτο πλήρης θυμοῦ (ὀργῆς). [δὲ ἔτυμολ. βλ. *μαζῶν*].

μεστόν, μελ. -ώσων (μεστός)· πληρῶ τι ἐκ τινος, γεμίω μὲ τι, ὑπερχορτάζω, παραγεμίζω, στοιβάζω.— Παιθτ. πληροῦμαι, γεμίζομαι ἀπὸ τι, εἶμαι πλήρης ἀπὸ τι.

μέσφα, ποιητ. ἐπίρ. ἀντὶ *μέχρι* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, μέχρι, ἕως (μετὰ γεν.): *μέσφ' ἠούς* = μέχρι τῆς πρωίας, ἕως τὸ πρωί || ὡς. μετὰ τοῦ ὅτε: *μέσφ' ὅτε* = ἕως, μέχρι, λατ. *usque*.

μέσως, ἐπίρ. τοῦ *μέσος*· μετρίως, ὀλίγον μετριοφρόνως, μετριοπαδῶς.

ΜΕΤΑ', ποιητ. *μετά*, *μεταί*, ὄρω. *πεδὰ ἢ πέδα*· δοάκις καίται μετὰ τὸ ὄσ. ἀναειβάξει τὸν τόνον εἰς *μετά*.— Πρὸθ. μετὰ γεν., δοτ., κίτ.

ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ· ἐν τῷ μέσῳ (προσώπων ἢ πραγμάτων), μεταξύ.— **II** ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τινος, μετὴν βοηδεῖαν τινος, μετὴν εὐνοῖαν τινος: *μετ' Ἀθηναίης* = τῇ βοηδεῖα τῆς Ἀθηνᾶς.— **III** μετὰ τινος (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ: διὰ τινος, ἐξ αἰτίας τινός): *μετ' ἀρετῆς πρωτεύειν* (= διὰ τῆς ἀρετῆς, ἀρετῆς ἕνεκα).

ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ, μόνον παρὰ ποιητῶν, καὶ κυρ. ἐπὶ προσώπων μεταξύ τινων (προσ.), ἐν τῷ μέσῳ των, συνοδευόμενος ὑπ' αὐτῶν || ἐνίοτε σμ. ἐπὶ πλέον, ἐπιπροσδέτως, προσέτι, «μαζὶ με...»: *αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἔλεγμην* (= εἶχα ἐκλέξει τὸν ἑαυτὸν μου νὰ εἶμαι πέμπτος ἐπιπλέον αὐτῶν). 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐν τῷ μέσῳ των, μεταξύ αὐτῶν, μαζὶ με αὐτὰ (τὰ ὅποια προσωποποιοῦνται τρόπον τινά): *μετὰ νηυσί, μετὰ κύμασι, μετ' ἀστράσι, μετὰ πνοῆς ἀνέμοιο*.

ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ· ἐπὶ κινήσεως, κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ μέσον (ἄλλων προσώπων), μεταξύ αὐτῶν: *μετὰ φύλα θεῶν, μετὰ λαδὸν Ἀχαιῶν* (= μετέβη πρὸς τοὺς θεοὺς... πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐν μέσῳ των, μεταξύ των) || εἰς ἀναζητήριον τινος, κατόπιν τινός, πρὸς συνάντησίν του ἡ (καὶ μετὰ ἐγχειρῆς σμ.) πρὸς καταδίωξίν του || ὅθεν, μετὸν σκοπὸν νά... πρὸς τι, ἀποβλέπων εἰς τι...: *πόλεμον μετὰ θεωρήσοντο* = ὠπλίζοντο πρὸς πόλεμον.— **II** ἐπὶ τόπου, ἔπειτα, κατόπιν, ἀμέσως ἔπειτα, ὅπισθεν (πάντα ἐν τοπικῇ ἐννοίᾳ): *μετὰ κλίον ἔσπετο μῆλα* = τὰ πρόβατα ἠκολούθουν ἔπειτα ἀπὸ τὸν κριόν. 2) ἐπὶ χρόνου, κατόπιν, ἀμέσως ἔπειτα, τὴν ἐποχὴν σιγμῆν, ὕστερον (πάντα ταῦτα χρονικῶς): *μετὰ ταῦτα* = ὕστερον ἀπὸ αὐτὰ, κατόπιν || *μεθ' ἡμέραν* = κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας (τρόπον τινά, μετὰ τὰ ἐξημερώματα). λατ. *interdiu*. 3) ἐπὶ τάξεως, ἐπὶ σειρᾶς (ἀπὸ ἀπόφους ἀξίας, ἀξιώματος, ἐγγενείας, κλπ.). ὁ κατόπιν ἐρχόμενος, ὁ ὀμῆστος ἔπειτα ἐρχόμενος: *κάλλιστος ἀνὴρ μετ' ἀμύμονα Πελεῖωνα* (= ὁ λαμπρότερος ἐσχωτέρως, ὀνδρειότερος, ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἰόν τῷ Πηλέω).— **III** συμφῶνως πρὸς... κατὰ τὸ...: *μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ* = «κατὰ τὴν καρδίᾳ σου καὶ τὴ δική μου», σύμφωνα μετὰ τοὺς πόθους σου καὶ τοὺς ἰδικούς μου.— **IV** μεταξύ, ἐν μέσῳ, μέσα εἰς, ἐντὸς (ὅπως καὶ μετὰ δοτικῆς): *μετὰ πάντας ἀρίστους* = ἀριστος μεταξύ ὄλων.

ΩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ· τοπ., μεταξύ αὐτῶν, μετ' αὐτῶν, μαζὶ με...— **II** χρόν., καὶ ἔπειτα, ἀμέσως ἔπειτα, εὐθύς κατόπιν, ἀκολούθως (ἐν ἀντιθέσει πρὸς προηγούμενον *πρόσθε*).— **III** κατόπιν, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα ἀπὸ: *μετὰ γὰρ καὶ ἄλλοις τέρεται ἀνὴρ* = διότι καὶ εἰς τὰς λύπας του ἀκόμη αἰσθάνεται τις ἐχθροῦσιν ἔπειτα ἀπὸ αὐτᾶς (εὐθύς ὡς παρέλθουν).

ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ· σημαίνει κοινότητα, συμμετοχὴν: *μετα-δίδωμι, μετέχω*.— **II** μεσολαβὸν διάστημα τοπικὸν καὶ χρονικόν, μεταξύ, ἐν τῷ μεταξύ, διαρκούντος τοῦ...: *μετα-αἰχμιοι, μετα-τύρῳιον*.— **III** χρονικὴν διαδοχὴν: *μετα-δόρυπις, μετα-αὐτίκα*.— **IV** τὸ κατόπιν, τὸ ἀκολουθεῖν ἐκ τοῦ πλησίον, -τό καταδίδωκεν: *μεταδίδωμι, μεταίχομαι*.— **V** τὸ ἐγκαταλείπειν τι: *μεθ-ἔγωγε*.— **VI** τὸ ὀπισθεν: *μετάφρονον*.— **VII** τὸ ὀπίσω, πάλιν ὀπίσω, τὸ ἀντιστρόφως: *μετα-τρέπω, μετα-στρέφω*.— **VIII** συχρότητα δηλοῦσιν ἀκόμη μεταβολὴν (ἀλλαγὴν) τόπου, καταστάσεως, διαδέσεως (σχεδίων) κλπ.: *μετα-βαίνω, μετα-βάλλω, μετα-γινώσκω, μετα-βουλεύω*.

Ἔτυμ.· μετὰ(με- (πρβλ. ἱαπ. **me dhi*) **medhjos*) *μέσοςος*/μέσος, (βλ. λ.) + προσφ. -τα' πρβλ. γοτθ. *miþ*, παλ.-νοργ. *með*, ἀγγλ.-σαξ. *mid*, παλ.-γαερμ. *mið*, *mi* < **mi-d* <ιατ. **me-ñ* ἢ **me-dhi* (βλ. καὶ *μέχρι*). Ἐκ τοῦ μετὰ προήλθε τὸ *μεταίς* (μετὰ προσφ. -ξς, ληφθέντος ἐκ τύπων, οἱ οἱ *θύραξ*, *Ἀθήναξ* < *Ἀθηνᾶξ*-δε, καὶ τὸ *μεταξὺ* (ἐν φθ- *ξὺ* ξὺν, πρβλ. νῦν παρὰ τὸ *νῦν*).

μέτα = μετά (κείμενη μετά τὸ οὐδ.). — **||** **μέτα** ἀντί μετεσι (βλ. λ.).

μετάθεσ, ἀντί **μετάθεσι**, Προστ. ἀορ. 6' τοῦ **μεταβαίνω**.

μετα-θαίνω, μελ. -**θήσομαι**· ἀορ. 6' **μετέβην**· πρκ. **μεταβέβηκα**· ὑπόγω, ἀπὸ ἐνὸς τόπου εἰς ἄλλον, ἀλλάζω τόπον. — **||** ὡς μετθ. ἐν τῷ ἀορ. α' **μετέβησα**, ἀπρφ. **μεταβήσασαι**· μετακομίζω, μεταφέρω, μετατοπίζω.

μετα-θάλλω, μελ. -**βῶλω**· ἀορ. 6' **μετέβαλον**· πρκ. **μεταβέβληκα**, παθ. πρκ. -**βέβλημαι**· στρέφω τι ταχέως ἢ σίφνιδίως: **μεταβάλλω γῆν** = ἀναστρέφω (ἀναποδογυρίζω, τ. ἔ. ἀροτριῶ) τὴν γῆν, λατ. **novare**. 2) περιστρέφω, μεταβάλλω, ἀλλάσσω, ἀναποδογυρίζω: **μεταβάλλω τὰ ὕδατα** = ἀλλάσσω (ἀλλάζω) τὴν κοίτην τῶν ποταμῶν (ἀλλάχθω συμ. πίνω ἄλλο ὕδωρ, διάφορον τοῦ πρότερον πινομένου) **||** **μεταβάλλω διαίταν** = μεταβάλλω (ἀλλάσσω) τρόπον ζωῆς. — **||** ἀμτθ. ὑφίσταμαι ἀλλαγὴν (μεταβολὴν), μεταβάλλομαι, τροποποιούμαι, ἀλλάζω **||** μεταστρέφομαι, ἀλλάζω σκοπὸν (σχέδια κλπ.). — **||** μέσον, ἀλλάσσω τι πρὸς χρῆσίν μου, ἀνταλλάσσω, ἐμπορεύομαι, συναλλάσσομαι. 2) στρέφω ἐμαυτὸν, μεταστρέφομαι, περιστρέφομαι **||** μεταβάλλω σκοπὸν (σχέδια κ.τ.δ.) 3) στρέφω τὰ νῦτα, μεταστρέφομαι, κάμνω μεταβολὴν, περιστρέφω, στρεφογυρίζω.

μετα-θάπτω, μελ. -**ψω**· μεταβάλλω διὰ τῆς βαφῆς, διὰ τῆς θοφῆς δίδω εἰς τι ἄλλο χρῶμα **||** θάψω, χρωματίζω **||** μετφρ. ἀλλάζω τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου μου («ἀλλάζω ὄψιν»).

μετα-θάς, -**ᾶσα**, ἀν, μετχ. ἀορ. 6' τοῦ **μεταβαίνω**.

μετά-θάσις, -**εως**, ἡ (**μεταβαίω**)· ὅτι καὶ νῦν, μεταβάσις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, μετακινήσις, ἀλλαγὴ, ἀνταλλαγὴ. — **||** ἀλλαγὴ, μεταβολή, ἀλλοίωσις.

μετα-θέθηκα, πρκ. τοῦ **μεταβαίνω**.

μετά-θέξει, Προστ. ἀορ. 6' τοῦ **μεταβαίνω**.

μετα-θήσομαι, μέλ. τοῦ **μεταβαίνω**.

μετα-θίβάζω, μελλ. -**βιβάσω**, ἀττ. **βιβῶ**· μετθ. τοῦ ἀμτθ. **μεταβαίω**· ὅτι καὶ νῦν, μεταφέρω, μετακομίζω, μετακινῶ εἰς ἄλλην θέσιν.

μετα-βολή, ἡ (**μεταβάλλω**)· ὅτι καὶ νῦν, ἀλλαγὴ, τὸ μεταβάλλειν ἢ καὶ τὸ μεταβάλλεσθαι **||** κατὰ κληθ. αἰ **μεταβολαί** = περιπέτεια, ἀνατροπὴ, ἐπαναστάσις **||** μετὰ γενν., ἡ μεταλλαγὴ ἕκ τινος πράγματος: **μεταβολὴ κακῶν** **||** σπαν. μεταλλαγὴ εἰς τι πρῶγμα: **μεταβολὴ ἀπραγμοσύνης** **||** ἡ προσχώρησις εἰς ἄλλους (ἄλλο πολιτικὸν κόμμα, ἄλλο κράτος κλπ.): **μεταβολὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας** = προσχώρησις εἰς τοὺς Ἕλληνας, 2) **μεταβολὴ τῆς ἡμέρας** (ἡ καὶ τοῦ ἡλίου) = ἐκλείψις (ἡλίου).

μετα-βουλεύω, ἡ ὡς ἀποθ. **μεταβουλεύομαι**· μεταβάλλω γνώμην, μεταβάλλω (τροποποιῶ) τὰ σχέδια μου.

μετά-βουλος, ον (**μετὰ + βουλή**)· ὁ μεταβάλλων γνώμην (τὸ φρονήμα του, τὰς σκέψεις του), εὐμετάβλητος, δασταός.

μεταθῶ, -**ῆς**, -**ῆ**, ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ **μεταβαίνω**.

μετ-ἀγγελος, -**ου**, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀγγελιαφόρος (**ἄγγελος**, διαγγελεύς), ὁ μεταδιδάσκων εἰδήσεις (δισταγὰς κλπ.) ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον, λατιν. **internuntius**.

Μετα-γεινῶν, -**ῶνας**, δ (**μετὰ + γείτων**)· ὁ δεύτερος μὴν τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἔτους, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν **Καρνεῖον** τῆς Σπάρτης, καὶ πρὸς τὸ παρ' ἡμῶν ἀπὸ 15 Αὐγούστου — 15 Σεπτεμβρίου χρονικὸν διάστημα· κατὰ τὸν Πλούταρχον ὠνομάσθη ὄστω, διότι συνήθως κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ οἱ ἄθηρωπαί μετῴκουν (μετέβαλλον κατοικίαν), καὶ ἐπομένως μετέβαλλον (ἀλλάζαν) καὶ τὴν **γειτονάσιν** των.

μετα-γινώσκω, ἰων., καὶ παρὰ μετν. -**γινώσκω**· μέλλ. -**γνώσομαι**· ἀορ. 6' **μετέγγων**· ἐννοῶ (ἀντιλαμβάνομαι) ὑπερτον (κατόπιν), ἡ πολὺ ἀργά. — **||** μεταβάλλω γνώμην **||** μετὰ αἰτ. μεταβάλλω, ἀλλάζω, ἀνακαλῶ, ἀκυρῶ, προηγουμένην ἀπόφασίν μου. 2) μετανῶ, μετμελοῦμαι **||** μετ' αἰτ. μετανῶ διὰ τι.

μετά-γνοιᾶ, ἡ' = **μετάνοια** (βλ. λ.).

μετά-γνώσις, -**εως**, ἡ (**μεταγνώσις**)· μεταβολὴ γνώμης ἢ σχεδίων, σκοποῦ κλπ.

μετα-γράφω, μελ. -**ψω**· γράφω διαφορετικὰ **||** τροποποιῶ, διορθῶνω, ὅτι ἐγραψα **||** ὡς παρεγγράφω, νοδεύω, παραποιῶ, πλαστογραφῶ. 2) μεταφράζω, ἐρμηνεύω **||** ἐν τῷ μέσφ. βάλλω τινὰ νὰ μου μεταφράσῃ τι.

μετ-άγω, μέλ. -**άσω**· ἀορ. 6' **μετήγαγον**· μεταφέρω (μετακομίζω) ἀπὸ τινος τόπου εἰς ἄλλον. — **||** φαινομενικῶς μόνον ἀμτθ., μεταβάλλω (ἀλλάζω) δρόμον, ὑπάγω ἀπὸ ἄλλον δρόμον.

μετα-δαίνυμι, μέλ. -**δαίσομαι**, ἀποθ.· μεταλαμβάνω (μετέχω) τῆς δαιτός, συνευωχούμαι μετ' ἄλλων **||** γεν. συμμετέχω εἰς τι, λαμβάνω μέρος εἰς τι.

μετα-δέδωμαι, παθ. πρκ. τοῦ **μεταδοίω**.

μετα-δέω, μελ. -**δήσω**· δένω διαφορετικὰ, ξαναδένω **||** λύω.

μετα-δήμιος, ον (**μετὰ + δήμος**)· ἐν (τῷ) μέσφ τοῦ δήμου, μεταξὺ τοῦ λαοῦ **||** ὄθεν, ἐπιχώριος, ἰθαγενής, ἐντόπιος.

μετα-διδάτω, μελ. -**ήσω** (**μετὰ + δίαίτω**)· ἀλλάζω τὸν τρόπον (ρυθμὸν) τῆς ζωῆς μου, «ἀλλάζω ζωὴν».

μετα-δίδωμι, μελ. -**δώσω**· δίδω μέρος ἕκ τινος, δίδω μερίδιον ἀπὸ τι. — **||** δίδω ἔπειτα (εἰς τινα ἀπὸ τι).

μετα-δίωμαι, ἀποθ. = **μεταδιώκω** (βλ. καὶ **δίω**).

μετα-διώκτος, ον· ὁ καταδιωχθεὶς, ὁ προσφθα οδεις ἕκ τοῦ

μετα-δίωκω, μελ. -**διώξομαι**, μετν. -**διώξω**· διώκω τινὰ κατὰ πόδας, τὸν ἀκολουθῶ ἕκ τοῦ πλησίον, τρέχω κατόπιν του διὰ νὰ τὸν συλλάβω, καταδιώκω. — **||** ἀμτθ. παρακολουθῶ ἕκ τοῦ πλησίον («ἀπὸ κοντὰ»).

μετα-δοκέω, μελ. -**δόξω**· ἀορ. α' -**έδοξα**· παθ. πρκ. -**δέδογμα**· μεταβάλλω γνώμην, ἀλλάζω ἀπόφασιν **||** ἀπρσο. **μεταδοκεῖ**, **μετέδοξε** = ἀλλάσσει ἢ ἤλλαξέ τις γνώμην (σκοποῦς ἢ σχέδια) **||** ἀπολ. κατὰ μετχ. παθ. πρκ.: **μεταδέτογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι** = ὁ σκοπός μου (ἡ ἀπόφασίς μου) ἔχει μεταβληθῆ, νὰ μὴ ἐκστρατεύω (μεταβαλὼν γνώμην ἔχω ἀποφασίσει νὰ μὴ ἐκστρατεύσω).

μετα-δόρπιος, ον (**μετὰ + δόρπιον**)· ὁ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἢ μάλλον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δεῖπνου (γενόμενος ἢ πράττων τι).

μετά-δος, Προστ. ἀορ. 6' τοῦ **μεταδίδομι**.

μετά-δοσις, -**εως**, ἡ (**μεταδίδομι**)· τὸ δίδειν μέρος (ἢ μερίδιον εἰς τινα ἕκ τινος), ἡ καὶ ἡ ἀνακοίνωσις.

μετα-δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ **μεταδίδομι**.

μετά-δουπος, ον (**μετὰ + δουπέω**)· ὁ (μετὰ δούπευ) ἐν τῷ μεταξὺ πίπτων καὶ κείμενος **||** ὁ μὴ ἔχων δύναμιν τινα, ἀχρηστος.

μετα-δρομάδην, ἐπιρ. (**μετὰ + δρόμος**)· τρέχων κατόπιν, ἀκολουθῶν κατὰ πόδας.

μετα-δρομή, ἡ (**μετὰ + δραμεῖν**, τοῦ **τρέχω**)· τὸ τρέχειν ἐξοπίσω **||** καταδιώξις, κυνήγημα.

μετά-δρομος, ον (**μετὰ + δραμεῖν**, τοῦ **τρέχω**)· ὁ τρέχων κατόπιν, ὁ καταδιώκων, διώκτης **||** ὁ ἐπιδιώκων νὰ τιμωρήσῃ τινὰ διὰ διαπραχθέν ἐγκλημα, ὁ ἐκδίκητής, ὁ τιμωρός.

μετάξ, ἐπιρ. (**μετὰ**) μετὰ ταῦτα, ὑπερτον, μετέπειτα [δὲ· ἐτυμολ. βλ. **μετὰ**].

μετα-ζεύγνυμι, μελ. -**ζεύξω**· λύω τὸ ὑποζύγιον ἀπὸ τὸν ζυγὸν μίας ἀμάξης καὶ τὸ ζευγνύω εἰς ἄλλην ἀμαξάν.

μετά-θεσις, -**εως**, ἡ (**μετατίθημι**)· μεταβολὴ θέσεως, μετατόπισις, μετακινήσις **||** ἀλλαγὴ γνώμης, μεταβολὴ φρονήματος, μεταστάσις ἀπὸ μίας μερίδος εἰς ἄλλην. — **||** ἡ δύναμις ἢ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀλλαγῆς.

μετα-θέω, μελ. -**θέσομαι**· τρέχω κατόπιν, διώκω, «κυνηγῶ».

μεταί, ποιητ. ἀντί **μετὰ** (βλ. λ.).

μετα-ίτω, ποιητ. ἀντί **μεθίζω**· παίρνω θέσιν πλησίον, κἀθημαι παραπλεύρως, παρακάθημαι.

μετ-αίξας, μετχ. ἀορ. α' τοῦ **μεταῖσσω** (βλ. λ.).

μετ-αίρω· σηκώνω τι ἀπὸ ἑν μέρος καὶ τὸ με.

τατοπιζώ, τό μεταδέτω || *ψήφισμα μεταίρω* = άνακαλώ, καταργώ, ψήφισμα.— || άμτθ. (κατά τό φαινόμενον, διότι ένν. έμναυτόν)· σγκώνομαι και πηγαινω εις άλλο μέρος, μεταναστεύω, απέρχομαι.

μετ-αίσω, μελ. -ξω· όρμώ έξοπισω τινός, τρέχω κατόπιν τινός || έφορμώ κατά τινος, επίτιδεμαι κατά τινός.

μετ-αίτω, μελ. -ήσω· άπαιτώ τό μερδιόν μου έκ τινος πράγματος || έκλιπαρώ, παρακαλώ. 2) επίαιτώ, ζητώ έλεημοσύνην.

μετ-αίτιος, α, ον, και -ος, -ον (μετά+αίτιος)· συναιτίος εις τι, συνένοχος εις τι || *μεταίτιος φόνου* = ό συνένοχος εις τόν φόνον, ό συναυτουργός, γεν. ό φονεύς.

μετ-αίχιμος, ον, αιολ. *πεθ*— (μετά + *αίχιμη*)· ό μεταξύ δύο στρατών || τό *μεταίχιμον* = τό μεταξύ δύο στρατιών διάστημα || ώς. ή διαφισηθητουμένη μεθόριος, άμφισθητούμενα σύνορα, έπίδικον έδαφος. 2) γενικώς, ό εύρισκόμενος έν μέσω, μεταξύ, μετώρος.

μετ-ακό-έζομαι, μελ. -εδοῦμαι, μέσ· άλλασω τήν θέσιν μου, κόθημαι εις άλλην θέσιν.

μετ-ακινίζω, μελ. -σω· άνακινίζω, άναενώνω, μεταβάλλω, άλλοιώ.

μετ-ακάλέω, μελ. -έσω· προσκαλώ τινα από ένα μέρος εις άλλο || καλώ, προσκαλώ, όπισω, άνακαλώ.

μετ-ακιάθω, έν χρήσει κατά παρτα. (ή άόρ. β')· μόνον· άκολουθώ κατόπιν || εις άπολ., τίθεμαι εις καταδίωξιν, εις μετ' αιτ. καταδιώκω τινά.— || ύπάγω εις έπίκαιψιν τινος, πηγαινω τόν έπισκεφθώ.— || *πάν πεδίον μετακιάθον*—διήλθον (διέτρεξαν όλόκληρον τήν πεδιάδα).

μετ-ακινέω, μελ. -ήσω· μετακινώ, μεταδέτω, μετατοπιζώ || μεταβάλλω, άλλοιώ, άλλασω.— *Μέσον*, μετακινούμαι, μεταβαίνω από ενός τόπου εις άλλον· *εξ αυτού τό*

μετ-ακινήτός, ή, όν, ό δυνάμενος νά μετακινήθῃ, έν δυνατόι τις νά μετακινήση, ή νά διαταράξη || ό μετακινήθεις, μετατοπιθεις.

μετ-ακλαίω, μελ. -κλαύσομαι· κλαίω ή θρηνώ μετά ταῦτα, έπειτα από άλλον. 2) κλαίω από τι, κλαίω διά τι.

μετ-ακλίνω, -Ινω· κλίνω (κάμπτω, στρέφω) προς άλλην (νέαν) κατεύθυνσιν.— *Παθητ.*, λαμβάνω άλλην κατεύθυνσιν, παίρνω άλλον δρόμον, κατευθύνουμαι άλλοῦ.

μετ-ακοιμίζω, μελ. -σω· φέρω εις άλλο μέρος καί αποκοιμίζω τινά.

μετ-ακοινός, -ον (μετά+κοινός)· ό κοινώνων, ό συμμετέχων, μέτοχος, συμμέτοχος.

μετ-ακομίζω, μελ. -ίσω· έ, τι και ένν, κομίζω εις άλλο μέρος, μεταφέρω άλλαχού, «μετακομίζω», διακομίζω.

μετ-ακυλινδέω, μελ. -ήσω· κυλίω άπομακρύνω, κυλίω εις άλλον τόπον, μετακυλίω.

μετ-ακύμιος, ον (μετά+κύμα)· ό μεταξύ τών κυμάτων || *άτας μετακύμιον* = μεταξύ δύο κυμάτων συμφορής και άθλιότητος (τ. έ. φέρων μικράν άνακούφισην και άνάπαυαν από τών συμφορών.)

μετ-αλαγχάνω, μελλ. -λήξομαι· λαμβάνω μέρος εις τι (ή έκ τινος) διά κλήρου ή κατά τύχην.

μετ-αλαμβάνω, μελ. -λήψομαι· πρκ. -είληρα· παθ. πρκ. -είλημαι· λóμβανω μέσ ός έκ τινος, μετέχω εις τι.— μέσον, *μεταλαμβάνομαι τινός* = *άντιπροιοῦμαι τινός*, ζητώ νά τό οικειοποιηθώ, νά τό σφετερισθώ.— || λαμβάνω άντί τινος, λαμβάνω εις άντάλλαγμα, άνταλλάσσω, π. χ. *πόλεμον άντ' είρήνης* || *μεταλαμβάνω παλτόν* = λαμβάνω έτερον άκόντιον. 2) ενάλλάσσω, άνταλλάσσω.

μετ-αλάγω, μελ. -ήσω· εισοδάνομαι πόνον μετέπειτα, *θθεν* μετανοώ, μετανοιώνω.

μετ-αλήγω, έπ. *μεταλήγω*, μελ. -ξω· άφίνω, παραιτώ, παύομαι από τινος, παύω από τι, παύω ύστερον, καταπαύω.

μετ-αληψίς, -εως, ή (μεταλαμβάνω)· μετοχή, συμμετοχή εις τι.

μετ-αλλάγή, ή (μεταλλάσσω)· τό λαμβάνειν τι ώς

άντάλλαγμα, άνταλλαγή, άλλαγή, μεταβολή, έναλλαγή || *μεταλλαγή ήμέρας* = έκλειψις.

μετ-αλλακτός, ή, όν (και -ός, -όν), ρημ. έπιθ. τοῦ *μεταλλάσσω*· ό μεταβληθένος, μετηλλαγμένος, ήλλοιωμένος.— || ό δυνάμενος νά άλλαχθῃ, άλλοιωσίμος, μεταβλητός.

μετ-άλλαξις, -εως, ή.= *μεταλλαγή* (βλ. λ.).

μετ-αλλάσσω, άττ. -τω· μελ. -ξω· άόρ. α' *μετήλλαξα*· μεταβάλλω, κάμνω άλλαγήν, άλλασσω || άνταλλάσσω, λαμβάνω τι άντί τινος ώς άντάλλαγμα. 2) μεταβάλλω κατοικίαν, μεταβαίνω εις άλλην χώραν, έγκαταλείπω, άναχωρώ. 3) άλλασσω κατάστασιν, από τής ζωής εις τόν θάνατον, άποθνήσκω. 4) άμτθ. ύψιστοίμαι μεταβολήν, υποβάλλομαι εις άλλοίωσιν, μεταβάλλομαι.

μετ-άλλωτος, ον, θωρ. άντι *μετάλλητος* (βλ. λ.).

μετ-αλλάω, μελ. -ήσω (μετ' άλλα)· ζητώ άλλα πράγματα, άναζητώ άλλα πράγματα, έρευνώ δι' άλλα, έρευνώ έπιμελώς, έξετάζω μετά προσοχής || έρωτώ περί τινος, ζητώ νά μάθω περί τινος || και άπολ. διεξάγω άνακρίσεις, διεξάγω έρεύνας [δι' έτυμολ. βλ. *μέταλλον*].

μεταλλεύω, μελ. -σω (μέταλλον)· μεταλλουρώ, φέρω εις φώς διά μεταλλουργικόν μεθόδον (δι' ανоруξέως) || άνοίγω ύπονόμους, όρύσσω, άνορούσσω, ύπονομεύω.— || = *μεταλλάω* (βλ. λ.), έρευνώ.

μετ-αλήγω, έπ. άντι *μεταλήγω* (βλ. λ.).

μεταλλήσαι, άπρφ. άόρ. α' τοῦ *μεταλλάω*.

μετάλλητος, ον, ρημ. έπιθ. τοῦ *μεταλλάω*· έν δυνατόι τις νά έρευνήσῃ, νά έξετάσῃ, ό έξερευνησίμος.

μεταλλικός, ή, όν· ό άνήκων εις μεταλλετα, ή ό κατάλληλος δι' αῦτά. 2) ό έκ μετάλλου κατεσκευασμένος· έκ τοῦ

μετ-αλλον, τό (έκ τοῦ μετ' άλλα = εις άναζητησιν άλλων πραγμάτων· πρβλ. *μεταλλώω*)· τό μεταλείπον, λατομετόν || *άλδς μεταλλον* = άλατωρυχέτον || συχνότ. έν τῷ πληθ. *χρύσεια και άργύσεια μέταλλα* = μεταλλετα (όρυχετα) χρυσοῦ και άργύρου.

Έτυμ.: *μέταλλον*· *μεταλλάω* (βλ. λ.)· *μεταλλεύς* (=ύπονομοποιός)· *μεταλλετα* (=μεταλλορυχία)· *μεταλλεύω* (βλ. λ.)· κατά τινος *μέταλλον*=τόπος έρεύνης, και' αῦτοῦς δέ ειναι συγγ. τῷ αιολ. **μάτμη* και *όμηρ. ματεύω* (=ζητώ), πρβλ. *όμως τά έν ματεύω*. *Η έτυμολογία τών αρχαίων έκ τοῦ μετ' άλλα* δέν ίκανοποιεῖ τοῦς νεωτέρους γλωσσολόγους, ών τινες θεώρησαν τήν λέξιν σημιτικῆς καταγωγῆς, και άλλοι άνόμισαν *ότι πρόκειται περί προομηρικῆς λέξεως *μεταλλα* (=έρευνα), **μέταλλον* (=τόπος άναζητήσεως).

μεταλλό-χρῦσος, ον (*μέταλλον* + *χρῦσός*)· ό περιέχων μετάλλευμα χρυσοῦ.

μετ-άλμενος, μετχ. έπ. άόρ. β' τοῦ *μετάλλομαι* (βλ. λ.).

μετ-αμάζιος, ον (μετά + μαζός)· ό μεταξύ τών μαστῶν || τό οἶζ. ώς *οἶζ. τό μεταμάζιον*=τό μεταξύ τών μαστῶν μέρος, τό στήθος.

μετ-αμαίομαι, άποθ.· άναζητώ, ζητώ νά εύρω, διώκω, κυνηγώ.

μετ-αμανθάνω, μελ. -μάθησομαι· άόρ. β' *μετάμαθον*· μανθάνω τι άλλως, διαφορετικά, μανθάνω τι νέον, άφίνω τό παιδίόν τό όποτον ένγύριζον. 2) άπομανθάνω, «ξεμαθαίνω», λατ. *dediscere*. 3) άπολ. μανθάνω κατά τρόπον πληρέστερον, έν άντιθέσει πρός τό *μανθάνω εἰς άρχῆς*.

μετ-αμείβω, μελ. -ψω· μεταλλάσσω, άνταλλάσσω· *μεταμείβω αγαθόν κακοῦ* = άνταλλάσσω τό αγαθόν μέ τό κακόν (τ. έ. κάμνω εις τινα καλόν και ώς άντάλλαγμα εύρίσκω τό κακόν) || *τάς αἰτάς σημασίας* έχει και ώς μέσον. 2) μεταβάλλω, άλλοιώ || μεταφέρω, άπομακρύνω.— || μέσον, μεταβάλλω κατάστασιν, απαλλάσσομαι από τι, διαφεύγω, διαφεύζομαι.

μετ-αμείγνυμι, μελ. -μείζω· άναμείγνύω τι μεταξύ άλλων, τό άνακατώνω μέ άλλα.

μετ-αμέλει, μελ. -μελήσει· άόρ. α' *μεταμέλεις*· || άπροσ., έπέρχεται μεταμέλεια, μεταμελοῦμαι, μετανοώ (μετά *δοτ. προσ. και* γεν. *πραγμ.*): *μεταμέλεις μοι τοῦ πεπραγμένου* = λατ. *poenitet me facti* = με-

τανωῶ δι' ὅτι ἔχει γίνει (δι' ὅτι ἔχω πράξει) || **μεταμέλει μοι οὕτως ἀπολογησαμένω** = μετανῶ διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπελογήθην || ἀπολ. **μεταμέλει μοι** = μεταμέλεια ἐπέρχεται μοι, μετανῶ || **καὶ κατὰ μτχ. μεταμέλον μοι** = λατ. *quum poeniteat me* = ἐπειδὴ (ἀφ' οὗ, ἐν ᾧ κλπ.) μετενόουν.— || ἐνίοτε συντάσσεται καὶ μετὰ ὀνομ. ἀντὶ γεν.: τῶ **Ἀρίστονι μετέμελε τὸ εἰρημένον** (ἀντὶ τοῦ εἰρημένου) = εἰς τὸν Ἄρ. προὔξενε ἴληπν (ἐπομένως μετάνοιαν) αὐτὸ πού εἶχε λεχθῆ' ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετα-μέλεια, ἡ (μεταμέλει)· μεταβολή (ἀλλαγὴ) σκοποῦ, λύπη, μετόνια.

μετα-μελητικός, ἡ, ὄν (μεταμέλει)· ὁ ρέπων εἰς τὴν μετόνοιαν (εἰς τὸ μετανοεῖν), πλήρης μετανοίας, ὁ μετανεῶν.

μετα-μέλωμαι, μέσ. μέλλ. **μεταμελήσομαι**, παθ. ἀόρ. α' **μεταμελήθη**, ἀποθ. (μετὰ+μέλω)· αἰσθάνομαι μεταμέλειαν, μετανῶ, λυπούμαι || ἀπολ. μεταβάλλω γνώμην, μεταβάλλω σχέδια, μεταβάλλω ἄποφασιν.

μετά-μελος, ὁ (μεταμέλωμαι)· ἡ μεταμέλεια, μετόνια || ὡς ἐπιθ. **μετάμελος**, ὄν=ὁ μετανεῶν.

μετα-μέλπωμαι, ἀποθ. ἄδω ἢ χορεύω μεταξὺ ἄλλων, ἐν μέσῳ ἄλλων.

μετα-μῖγνυμι βλ. ὀρθ. γρ. **μεταμειγνυμι**.

μετα-μίσγω = **μεταμ'εἰλγνυμι** (βλ. λ.).

μετα-μορφῶ μεταβάλλω τὴν μορφήν τινος, μεταμορφῶν.— Παθητ., πάσχω ἄλλοίωσιν (ἀλλαγὴν) τῆς μορφῆς μου, μεταμορφώνομαι.

μετ-αμφιάζω (παρὰ Πλουτ. καὶ **μεταμφιέζω**), μελ. -σω· μεταβάλλω (ἄλλοιω, τροποποιῶ) τὴν ἀμφιεσίν τινος, τὸν μετασχηματίζω, τὸν μεταμορφῶν || μέσον, ἀλλάζω τὴν περιβολὴν μου, ἐνδύομαι μὲ ἄλλο ἐνδυσμα, «μεταμφιέζομαι», μεταμορφώνομαι.

μετ-ἄνωγος, ὄν (μετὰ+ἄνεμος, ἀντὶ **μετανεμῶνιος**)· ὁ φερόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀνεμοφόρητος || μάτιος, ἀργός, ἀκαμάτης, ἀνωφελής || **μεταμόνια βάζω** = λέγω μάτια (ἀνόητα, «χαμένα λόγια») [ἢ ὑποδηλωθεῖσα ἔτυμολ. θὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτῆ' βλ. καὶ ἐν **μάτην**].

μετ-ανα-γιγνώσκω· πεῖθω τινά νά ἀλλάξῃ γνώμην, μεταπειθῶ.— Παθητ., μεταπειδομαι, μεταβάλλω γνώμην (σκοπόν, σχέδια κλπ.).

μετα-ναϊέτης (μεταναϊέτης)· κατοικῶ μετὰ τινος.

μετα-ναϊέτης, -ου, ὁ (μετὰ+ναῖος)· ὁ ἀλλάζας κατοικίαν, ὁ μετανάστης || ὁ συνήθως μεταβάλλων κατοικίαν, ὀδοιπόρος. 2) ὁ κατοικῶν μετὰ τινος.

μετ-ανά-στασις, ἡ (μετανίσταμαι)· μετανάστευσις, μετοίκησις.

μετα-νάστης, -ου, ὁ (μετὰ+ναῖος)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μεναστεύσας ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, ὁ ἀλλάζας διαμονήν, ὁ μετοικῆσας, ὁ πλάνης, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν αὐτόχθονα, τὸν γηγενῆ, τὸν ἐντόπιον [δι' ἔτυμολ. βλ. **ναῖος**].

μετα-νάστιος, ὄν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μετανάστην, ὁ φερόμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ὁ πλανώμενος, ὁ μέτοικος.

μετανάστρια, ἡ· θηλ. τοῦ **μετανάστης**.

μετ-αν-εγνώσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **μεταναγιγνώσκω**.

μετ-αν-έστηκα, **μετ-αν-έστην**· παρακ. καὶ ἀόρ. β' τοῦ **μετανίστημι**.

μετα-νίσσομαι, ἀποθ.· μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος.— || μετβ. τρέχω κατόπιν τινός, τὸν καταδιώκω.

μετ-αν-ίστημι, μελ. -στήσω· ξεσηκῶν τινά ἀπὸ τὴν θέσιν του (τὴν Πατρίδα του) καὶ τὸν ἀναγκάζω νά μετοικήσῃ ἄλλαχοῦ.— || ἐν τῷ παθητ. καὶ τοῖς ἄνεργ. χρόνοις ἀόρ. β' **μετανέστην** καὶ πρκ. **μετανίστηκα**, ἀφίνω τὸν τόπον μου καὶ πορεύομαι εἰς ἄλλον, μεταφέρομαι (μεταβαίνω) ἄλλαχοῦ, μεναστεύω, μετοικῶ.

μετα-νοεῦ, μελ. -ήσω· νοῶ (ἀντιλαμβάνομαι) κατόπιν ἢ πολὺ ἀργά. 2) μεταβάλλω σκέψιν ἢ γνώμην, σκέπτομαι ἄλλεως. 3) μεταμελοῦμαι, μετανῶ· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετά-νοια, ἡ· ἡ κατόπιν ἐρχομένη σκέψις || ἀλλαγὴ (μεταβολή) γνώμης, μετόνια, μεταμέλεια.

μετ-αντλέω, μελ. -ήσω· ἀντλῶ καὶ μεταφέρω ἀπὸ ἐν ἀγγεῖον εἰς ἄλλο, μεταγγίζω.

μεταξύ, ἄπρ. (μετὰ+ξύν)· ἐπὶ τόπου, μεταξὺ, ἀνάμεσα || τὸ **μεταξύ**=τὸ ἐνδιάμεσον διάστημα, ἡ μεταξὺ κειμένη (ἢ ἐνδιάμεσος) ἀπόστασις.— ἐπὶ χρόνου, ἐν τῷ μεταξύ, εἰς τὸ μεταξύ διάστημα, μετὰ ταῦτα.— || ὡς πρὸθ. μετὰ γεν. ἐπὶ τόπου, μεταξὺ τινων, ἀνάμεσα τοὺς || ἐπὶ χρόνου, εἰς τὸ μεταξύ δύο γεγονότων χρονικὸν διάστημα, εἰς τὸ μεταξύ των (ἐνν. χρονικὸν διάστημα) [δι' ἔτυμολ. βλ. **μετὰ**].

μετα-παιδεύω, μελ. -σοῦ· ἐκπαιδεύω (ἀνατρέφω) διαφορετικὰ ἀπὸ πρότερον.

μετα-παύομαι· ἀναπαύομαι εἰς τὸ μεταξύ δύο χρονικῶν σημείων διάστημα· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετα-παυσωλή, ἡ (μεταπαύομαι)· ἡ ἐνδιάμεσος ἀνάπαυσις, ἢ ἐν τῷ μεταξύ ἀνακούφισις (ἀναψυχή).

μετα-πεῖθω, μελ. -σοῦ· πεῖθω τινά νά μεταβάλῃ γνώμην, τὸν πεῖθω εἰς τὴν ἄλλο, τὸν παίρνω μὲ τὸ μέρος μου, ἠροσπῶν αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἄλλην μερίδα.

μετα-πειράομαι, ἀποθ.· δοκιμάζω κατ' ἄλλον τρόπον.

μετα-πεμπτός, α, ὄν (μεταπέμπω)· ὄν δεῖ **μεταπέμπεσθαι**, ὅστις πρέπει νά προσκληθῆ, ὄν προέπει νά καλέσῃ τις· καὶ

μετά-πεμπτος, ὄν (μεταπέμπω)· ὁ μεταπεμφθεὶς, ὁ προσκληθεὶς δι' ἀπεσταλμένου· καὶ τοῦτο καὶ τὸ προηγ. εἶναι ῥηματ. ἐπίθετα τοῦ

μετα-πέμπω, μελ. -ψω· στέλλω διὰ τινά, στέλλω καὶ ζητῶ τινά, προσκαλῶ τινά, λατ. *arcessere*.— συνθήσει. τὸ μέσον **μεταπέμπομαι**=στέλλω καὶ φέρω τινά, προσκαλῶ τινά δι' ἀπεσταλμένου.

μετα-πέτομαι, μελ. -πετήσομαι, ἀόρ. β' **-επετόμην**· ἀποθ.· ἀφίπταμαι, πετῶ εἰς ἄλλον τόπον.

μετα-πηδάω, μελ. -ήσομαι· πηδῶ ἀπὸ ἐν μέρος εἰς ἄλλο.

μετα-πίπτω, μελ. -πεσοῦμαι· ἀόρ. β' **-επεσον**· πρκ. **-πέπτωκα**· πίπτω κατὰ διάφορον τρόπον ἀπὸ πρότερον, ὑπόκειμαι εἰς μεταβολήν, ὑφίσταμαι μεταβολήν, μεταβάλλομαι αἰσινιδίως. 2) ἐπὶ ψήφιν: **ὀστράκον μεταπεσόντος**=δὲν ἀλλάξῃ ἢ κατάρτισις, ἀν ἐπέλθῃ αἰφνιδίᾳ ἀλλαγὴ, «δὲν γυρίσῃ τὸ φύλλον». 3) ἐπὶ καταστάσεως, ἀλλάζω πρὸς τὸ χειρότερον, χειροτερεύω, παρακμάζω || ἀλλ' ὡς. καὶ μεταβάλλομαι πρὸς τὸ καλλίτερον, καλλιτερεύω.

μετα-πλάσσω, ἄτ. -ττω, μελ. -πλάσω· πλάττω διαφορετικὰ ἀπὸ πρίν, μεταποιῶ, μετασχηματίζω, τροποποιῶ, ἀνανεώνω.

μετα-ποκέω, μελ. ἡσοῦ· σχεδὸν ὅ,τι καὶ νῦν, μεταβάλλω τὴν κατασκευὴν, μετασκευάζω, διασκευάζω, ἀνασχηματίζω, ἀναχωνεύω.— μέσον (μετὰ γεν.), ἀντιποῖμαι πρᾶγματός τινος, διεκδικῶ τι, θέλω νά τὸ ἰδιοποιήσω.

μετα-ποιίνιος, ὄν (μετὰ+ποινή)· ὁ μετέπειτα τιμωρῶν, ἐκδικητής.

μετα-πορεύομαι, μέσ. μελ. -εῦσομαι· παθητ. ἀόρ. α' **μετεπορεύθη**, ἀποθ.· ὑπάγω κατόπιν, ὑπάγω εἰς ἀναζητήσιον || ἐπιδιώκω, ζητῶ νά ἀποκτήσω τι || καταδιώκω, τιμωρῶ.— || μεταναστεύω, μεταβαίνω ἀπὸ ἐνός τόπου εἰς ἄλλον.

μετα-πρέπης, ἐς· ὁ διακρίνομενος μεταξὺ ἄλλων, ὁ διαπρέπων ἐν μέσῳ ἄλλων· ἐκ τοῦ

μετα-πρέπω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον· διαπρέπω μεταξὺ πολλῶν, διακρίνομαι μεταξὺ των.

μετα-πτάμενος, μετχ. ἀόρ. β' τοῦ **μεταπέτομαι**.

μετα-πτοίεω, μελ. -ήσω (μετὰ+πτοίεω), ἀμτβ.·

ἐκ φόβου ζητῶ νά καταφύγω ἄλλου, ζητῶ καταφύγιον || πτήσω (ζωρῶν) ἀπὸ φόβου.

μετα-πύργιον, τὸ (μετὰ+πύργος)· τὸ μεσοπύργιον, τὸ μεταξύ δύο πύργων τευχῶς (ἢ χώρος γενικᾶ).

μετ-αριθμῶς, ὄν (μετὰ+ἀριθμός)· ὁ καταλεγόμενος μεταξὺ, συγκαταλεγόμενος, συναριθμούμενος, συνυπολογιζόμενος || ἐκτιμώμενος.

μετα-ρρίπτω, μελ. -ψω· ἀναποδογυρίζω.

μετα-ρρυθμίζω, μελ. -ίσω· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταβάλλω τὴν μορφήν ἢ τὸ σχῆμα πρᾶγματός τινος, μεταπλάττω, μετασχηματίζω, μεταμορφῶν || κυρ. ἀναμορφῶν, διορθῶν.

ΜΕΤ-ΑΡΣΙΟ-ΛΕΟΧΕΪ, μελ. -ήσω (μεταρσιολέσσης)· ὀμιλῶ (φλυαρῶ) περὶ «ἀνέμων», περὶ πραγμάτων εὐρισκομένων εἰς τοὺς οὐρανούς, ἤτοι περὶ πραγμάτων ἀφρημένων καὶ ἀκαταλήπτων, ὡς τὸ μετ-εωρολογῶ· ἐκ τοῦ

ΜΕΤ-ΑΡΣΙΟ-ΛΕΟΧΗΣ, -ου, ὁ (μετάρσιος + λέσσης)· ὁ φλυαρῶν περὶ πραγμάτων μὴ χειροπιαστών, ἀλλὰ μετεῶρων (ἀκαταλήπτων), λεγόμενος ἄλλως καὶ μετ-εωρολόγη· (= μετ-εωρολόγος).

ΜΕΤ-ΑΡΣΙΟ-ΛΕΟΧΙΑ, ἡ (μεταρσιολογέω)· ἡ μετ-εωρολογία, ἡ φλυαρία περὶ «ἀνέμων καὶ ὑδάτων», μωρολογία.

ΜΕΤ-ΑΡΣΙΟΣ, ον, καὶ -α, -ον, ὄνρ. *πεδάρσιος* (μεταίρω)· σκηκόμενος ἐπάνω, ὑψηλὰ εἰς τὸν αἴρα, μετέωρος, λατ. *sublimis* || μετρ. ὁ διεσκορπισμένος εἰς τοὺς ἀνέμους. 2) ὁ αἰφωρούμενος εἰς τὸ κενόν, ἀσταθής, ἄστατος || μετρ. ὁ κενός, τοῦ δέρος, ὁ δνευ οὐσίος.— || ὡς τὸ μετέωρος, ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὰ ἀνοικτα, ἀνοικτὰ εἰς τὸ πέρασος· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ΜΕΤ-ΑΡΣΙΩ μελ. -ώσω· σκηκῶ ὑψηλὰ, μετεωρίζω.
ΜΕΤΑ-ΣΕΨΟΜΑΙ, ἐπ. *μετασεύομαι*· ἐπ. ἄορ. β' *μετ-εσσύμην*, γ' ἐ. *μετ-εσσύτό*· παθητ.· σπεύδω κατόπιν τινός, παρακολουθῶ σπεύδων.— || ὄρμῳ κατόπιν τινός || μετὰ αἰτ. ἐφορμῶ κατά τινος.

ΜΕΤΑ-ΣΚΕΥΆΖΩ, μελ. -άσω· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταποιῶ τι, τοῦ διδῶ σχῆμα διαφορετικόν ἀπὸ αὐτοῦ ποῦ εἶχε προηγουμένως || μεταμορφῶνῶ, μετασχηματίζω || μεταμφιέζω.

ΜΕΤΑ-ΣΠΆΩ, μελ. -άσω· ἀποσπῶ καὶ οὐρα ἀπὸ τοῦ ἐνός μέρους εἰς ἄλλο || πεῖθω, μεταπειθῶ, καταπειθῶ.

ΜΕΤΑ-ΣΠΌΜΕΝΟΣ, μετχ. μέσ. ἄορ. β' τοῦ *μεθέπω*.
ΜΕΤΑ-ΣΠΩΝ, μετχ. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ *μεθέπω*.
ΜΕΤΑΣΣΑΙ, αἰ' ἐπὶ ἀρῶν καὶ ἐρίφων, αἰ λεγόμεναι ἄλλως καὶ *μεταγενεῖς*, ὄρνάδες μεσαῖται, ἤτοι αἱ γεννηθεῖσαι μεταξύ τῶν πρωίμων (*προγόνων* λεγομένων) καὶ τῶν ὀψίμων (αἱ ὅσται ἐλάγοντο ἔρσαι), αἱ γεννώμεναι κατὰ τὸ δέρος.

Ἔννμ.: ἐκ τῆς *μετά*, ὡς τὸ *περισσός* ἐκ τῆς *περὶ* καὶ *ἐπισσαι* ἐκ τῆς *ἐπί*· πρβλ. τὸ παρ' ΕΜ «*ἐπισσασον*· τὸ ὑστερον γενόμενον», πρβλ. ὡς. καὶ «*Ἀμφισσα* (ἀμφί), «*Ἀντισσα* (ἀντί)· *μετασσαι* (μετὰ+κ-jae <κ-ι-αιε (τοῦ κίω)· κατὰ τινὰς, ἀπιθάνως ὁμως, ἐκ τοῦ μέσος-μεσάζω, καὶ κατ' ἄλλους, ἐπίσης ἀπιθάνως, *μετασσαι* (**μετα-σ*][jaí, πρβλ. ὄνρ. *ἔασσα* (*[ε]σ[α]ε-ja (=οὔσα).

ΜΕΤΑ-ΣΣΕΨΟΜΑΙ, ἐπ. ἀντί *μετασεύομαι* (βλ. λ.).
ΜΕΤΑ-ΣΤΑΘΨ, ἕπορ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *μεθίστημι*.

ΜΕΤΑ-ΣΤΑΣ, ἄσα, ἀν, μετχ. ἄορ. β' τοῦ *μεθίστημι*.

ΜΕΤΑ-ΣΤΆΣΚ, -εως, ἡ (μεθίσταμαι)· μετακινήσις, μετατόπισις ἀπὸ ἐνός τόπου εἰς ἄλλον || *μετάστασις* ἡλίωσ=ἐκλειψις. 2) *μετάστασις βίου*=ἀντι-χάρσις ἐκ τῆς ζωῆς αὐτῆς, θάνατος || ἀπολ. ὁ νατος.— || τὸ μεταβάλλειν, μεταβολή, μετατροπή, 2) μεταβολή πολιτικοῦ συστήματος, ἐπανάστασις, ἀνατροπή.

ΜΕΤΑ-ΣΤΕΙΧΪ· πορεύομαι ὀπίσω τινός, εἰς ἀναζήτησίν του, ἐπιδικῶ, καταδικῶ || μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλάσσω θέσιν.

ΜΕΤΑ-ΣΤΈΛΛΟΜΑΙ, μέσον· *μεταπέμπομαι* (βλ. λ.), στέλλω καὶ προσκαλῶ τινα, προσκαλῶ.

ΜΕΤΑ-ΣΤΈΝΪ· στενάζω κατόπιν, θρηνῶ μετὰ ταῦτα, μετανῶ καὶ κατόπιν στενάζω.

ΜΕΤΑ-ΣΤΉΣΑΣ, **ΜΕΤΑ-ΣΤΉΣΩ**, μετχ. ἄορ. α' καὶ μέλλ. τοῦ *μεθίστημι*.

ΜΕΤΑ-ΣΤΟΙΧΕΪ, ἡ -ή, ἐπιρ. (*μετὰ+στοιχος*)· εἰς μίαν γραμμὴν, ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου.

ΜΕΤΑ-ΣΤΟΝΆΧΙΣΪ· στενάζω ἢ θρηνῶ κατόπιν.

ΜΕΤΑ-ΣΤΡΆΤΟ-ΠΕΔΕΪ· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταπορίζω τὸ στρατοπέδον μου, στρατοπεδεύω εἰς ἄλλην θέσιν.

ΜΕΤΑ-ΣΤΡΆΦΪΣΟΜΑΙ, παθητ. μελλ. τοῦ *μεταστρέφω*.
ΜΕΤΑ-ΣΤΡΕΦΪΣ, μετχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *μεταστρέφω*.

ΜΕΤΑ-ΣΤΡΈΦΩ, μελ. -ψω· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταστρέφω, στρέφω εἰς ἄλλο μέρος, γυρίζω.— Παθητ., ἄορ. α' *μεταστρέφθη*, ἄορ. β' *μεταστρέφην*· περιστρέφομαι, στρέφομαι περίξ (εἶτε διὰ τὰ ἀντιματωπίσω

τὸν ἐχθρόν, εἶτε διὰ τὰ τραπῶ εἰς φυγὴν). 2) ἀναστρέφω, ἀναποδογυρίζω. 3) μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ.— || ἀμτ. στρέφομαι πρὸς ἄλλην κατ-εὐδυνῶν, ἀλλάζω δρόμον, μεταβάλλω τρόπον ζω-ῆς. 2) μετὰ γεν., φροντίζω περὶ τινός. 3) ἐπὶ θεῶν, στρέφομαι πρὸς τιμωρίαν ἢ πρὸς ἐκδίκησιν.

ΜΕΤΑ-ΣΧΕΪΝ, ἀπρφ. ἄορ. β' τοῦ *μετέχω*.
ΜΕΤΑ-ΣΧΕΪΣ, -εως, ἡ (μετέχω)· συμμετοχή, μετοχή, μέθεξις.

ΜΕΤΑ-ΣΧΗΜΆΤΙΖΩ, μελ. -ίω, ἀττ. -ίω (μετὰ + σχῆμα)· μεταβάλλω τὸ σχῆμα (τὴν μορφήν) τινός, ἀλλοιώνω, μεταμορφῶνῶ, μεταποιῶ.

ΜΕΤΑ-ΤΆΣΣΩ, ἀττ. -ττω, μελ. -ξω· μεταβάλλω τὴν τάξιν (τὴν σειρὰν) τινός (π. χ. τμήματος στρατοῦ), τακτοποιῶ ἄλλως ἢ πρότερον, παρατάσσω εἰς ἄλλο σημεῖον.— Μέσον, *μετατάσσομαι*=μεταβάλλω τὴν θέσιν μου εἰς τὴν παράταξιν τῆς μάχης, παρατάσσομαι ἀλλαχοῦ || περνῶ εἰς τὴν ἐχθρικήν (ἢ γενικῶς ἄλλην) παράταξιν (μερῖδα).

ΜΕΤΑ-ΤΪΘΗΜΙ, μελ. -θήσω· ἄορ. α' *μετέθηκα*· τοποθετῶ μετὰ. — || τοποθετῶ διαφορετικὰ ἀπὸ προηγουμένως, μεταβάλλω, τροποποιῶ.— Μέσον, μεταβάλλω τι τὸ ἴδιόν μου, ἢ μεταβάλλω τι δι' ἐμαυτὸν || μεταβάλλω γνώμην, πολινωδῶ, ἀνακαλῶ: *μετατίθεμαι τὴν γνώμην* = μετοπηδῶ εἰς ἄλλην γνώμην, ἀποδέχομαι νέαν γνώμην.

ΜΕΤΑ-ΤΪΚΤΩ, μελ. -τέξομαι· τίκτω, (γεννῶ) ἐπειτα.
ΜΕΤΑ-ΤΡΈΠΩ, μελ. -ψω· τρέπω (στρέφω, γυρίζω) ἄλλῶς (πρὸς τὸ ἄλλο μέρος).— Μέσον, στρέφομαι (γυρίζω) πρὸς ἄλλο μέρος || στρέφομαι (γυρίζω) ὀπίσω. 2) στρέφομαι καὶ κυττάζω πρὸς τι, προσέχω εἰς τι, φροντίζω περὶ τινός, ἐνδιαφέρομαι διὰ τι.
ΜΕΤΑ-ΤΡΈΧΩ, μελ. -τρέξομαι· ἄορ. β' *μετέδραμον* (ἐξ ἀπρφ. *δρέμων*)· τρέχω κατόπιν τινός, πίσω ἀπὸ τι(να).

ΜΕΤΑ-ΤΡΟΠΆΙΖΟΜΑΙ, παθ. (*μετατρέπω*)· μετατρέπομαι, μεταστρέφομαι, ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι ἐστραμμένος πρὸς τὰ ὀπίω (ἐπὶ ὑποχωρήσεως, φυγῆς).

ΜΕΤΑ-ΤΡΟΠΪ, ἡ (*μετατρέπω*)· μεταστροφή, στροφή πρὸς τὰ ὀπίω, ἐπιστροφή, μεταβολή || ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις.

ΜΕΤΑ-ΤΡΟΠΪΑ, ἡ = *μετατροπή* (βλ. λ.).
ΜΕΤΑ-ΤΡΟΠΟΣ, ον (*μετατρέπω*)· ὁ μετατραπείς, ὁ μετατρέπόμενος, ὁ στρεφόμενος πρὸς τὰ ὀπίω || ἐπὶ πολεμίου, ὁ στρεφόμενος ὀπίω πρὸς ἀντιπιδεσιν, ὁ ἀντεπιτιθέμενος || *ἔργα μετάρροια* = πράξεις συναπαγόμεναι ἀντεκδικησιν καὶ τιμωρίαν, πράξεις τρόπον τινά, αἵτινες ἐπιστρέφουν εἰς τὸν πρόξαντα αὐτάς, λεγόμενα ἄλλως καὶ *ἔργα ἀντιτα*, *καλίνετα*.

ΜΕΤΑ-ΤΡΩΠΪΩ, μελ. -ήσω, ποιητ. ἀντί *μετατρέπω*.

ΜΕΤ-ΑΥΓΆΖΩ, ὄνρ. *πεδ*· θλέπω (κυττάζω) γύρω μετὰ προσοχῆς, προσβλέπω.

ΜΕΤ-ΑΥΔΪΩ, μελ. -ήσω· μετὰ δοτ. πληθ., ὀμιλῶ εὐρισκόμενος ἐν μέσω ἄλλων, ἀπευθύνομαι πρὸς αὐτούς, τοὺς προσφωῶ.— || μετγν., μετ' αἰτ. *προσ*, ὀπτεῖνομαι πρὸς τινα, τὸν προσαγορεύω.

ΜΕΤ-ΑΥΔΪΣ, ἰων. -αῦτις, ἐπιρ.· μετὰ ταῦτα, μετὰ τοῦτο, εὐθύς ἐπειτα ὀπὸ τι.

ΜΕΤ-ΑΥΤΪΚΑ, ἐπιρ.· αὐτίκα μετὰ ταῦτα, εὐθύς ἀμέσως ἐπειτα ἀπὸ αὐτῶ.

ΜΕΤΑ-ΦΈΡΩ, μελ. *μετοίσω*· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταφέρω ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, μετακομίζω. 2) μεταβάλλω, τροποποιῶ || διαστρέφω, συγχέω.— Παθητ., ἀλλάζω πορείαν.

ΜΕΤΑ-ΦΗΜΙ, παρατ. ἡ ἄορ. β' *μετέφην*=*μεταυδάω*, ὀμιλῶ εὐρισκόμενος μετὰψί τινων.

ΜΕΤΑ-ΦΟΡΆ, ἡ (*μεταφέρω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ μεταφορά (μετακίνησις, μετατόπισις) πράγματός τινός ἀπὸ ἐνός τόπου εἰς ἄλλον, τὸ μεταφέρειν, μετακομίζειν.— || ἐν τῇ Πητορικῇ, τὸ σχῆμα, ὁ τρόπος τοῦ λέγειν, καθ' ὃν χρησιμοποιοῦμεν λέξιν τινὰ μετ' τὴν σημασίαν ἄλλης λέξεως καὶ οὐχὶ μετ' τὴν ἰδικὴν τῆς τὴν κυριολεκτικῆν σημασίαν.

ΜΕΤΑ-ΦΟΡΈΩ = *μεταφέρω* (βλ. λ.).

ΜΕΤΑ-ΦΡΆΣΟΜΑΙ, μελ. -σσομαι· μέσον, σκέπτομαι περὶ τινός.

ΜΕΤΑ-ΦΡΕΝΟΝ, τὸ (*μετὰ+φρήν*)· κυρίως τὸ μέρος

του σώματος τὸ ὄπισθεν τοῦ διαφράγματος (μετὰ τὰς φρένας), καὶ ἀκολουθεῖ, τὰ νῦτα, γενικῶς.

μετα-φινεύω, μελ. -ήσω = μεταυδάω, μετάφημι (βλ. λ. λ.), ὁμιλῶ εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ συνανθρώπων, ἄποτεινομαι πρὸς αὐτοῦς, τοὺς προσφωνῶ (μετὰ δοτ., ἀλλὰ μετγν. καὶ μετ' αἰτ.).

μετα-χειρίζω, μελ. -ίσω, καὶ συχνότ. ὡς ἀποθ. μεταχειρίζομαι, μελ. -ίσομαι, ἀντ. -λοῦμαι· ἀορ. α' μεταχειρισάμην· ἔχω (λαμβάνω) διὰ τῆρα, χειρίζομαι. 2) διευθύνω, διοικῶ, διαρρυθμίζω, λατ. administrare || μεταχειρίζομαι πράγμα τι = διευθύνω μίαν ὑπόθεσιν. 3) ἐξοσκῶ τι, καταγίνομαι εἰς τι, ἀσκοῦμαι εἰς τι, τὸ σπουδάζω, λατ. exercere. 4) μεταχειρίζομαι κατὰ τινα τρόπον, φέρομαι κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον.

μετα-χρόνιος, α, ον' = μετὰ χρόνος (βλ. λ. λ.), ὁ συμβαίνων μετὰ ταῦτα.— || παρὰ ποιηταῖς = μετάρσιος, μετέωρος (βλ. λ. λ.).

μετὰ-χρόνος, ον (μετὰ+χρόνος)· ὁ μετὰ χρόνον, ὁ ἐπιπτα, γινόμενος (ἢ γενόμενος).

μετα-χωρέω, μελ. -ήσω· ἀπέρχομαι εἰς ἄλλον τόπον, ἀποσύρομαι ἢ μετοικῶ, μεταναστεύω, ἀποδημῶ (π. χ. ἐπὶ ἀποδημητικῶν πτηνῶν).

μετα-ψαίρω· προοτρίβω τι εἰς τι (γυαλίζω, θουραίζω).

μετ-ἔασι, ἐπικ. ἀντὶ μέτεσι, γ' πληθ. τοῦ μέτεμι (εἰμί).

μετ-ἔβαλον, ἀορ. β' τοῦ μεταβάλλω.

μετ-ἔβην, ἄορ. β' τοῦ μεταβαίνο.

μετ-εγ-γράφω, μελ. -ψω· ἐγγράφω εἰς νέον κατόλογον (κυρ. τὸ ἐγγεγραμμένον γράφω ἄλλῃς, μεταβάλλω).

μετ-ἔγνω, ἄορ. β' τοῦ μεταγιγνώσκω.

μετ-ἔδοξα, ἀορ. α' τοῦ μεταδοκέω.

μετ-ἔδοκα, ἀορ. α' τοῦ μεταδίδωμι.

μετ-ἔειπε, **μετέειπον**, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ μετέπειπε, μετέειπον.

μετ-ἔησι, ἰων. ἀντὶ μετῆ, γ' ἔν. ὅποι. τοῦ μέτεμι.

μετ-ἔθηκα, ἀορ. α' τοῦ μετατίθημι.

μετ-εἶληφα, -εἶλημμαι, πρκ. ἐνεργ. καὶ παθ. τοῦ μεταλαμβάνω.

μέτ-εμι (Α), μελλ. μετέσομαι (μετὰ+εἰμί)· εἶμαι (εὐρισκόμεαι, ζῶ) μεταξὺ τῶν συνανθρώπων μου, ἐπικοινωνῶ μαζὶ τῶν || ἄπροσ. μέτεστί μοι τινος = μετέχω εἰς τι, ἔχω (λαμβάνω) μέρος εἰς αὐτὸ || μτχ. κατ' αἰτ. ἀπολ. μετὸν = ὑπαρχούσης συμμετοχῆς, ἢ ὑπάρχοντος δικαιώματος || ἄνιτος τὸ μέρος προστίθεται κατ' ὄνομ. ἀντὶ γεν. μέτεσσι πᾶσι τὸ ἴσον = ἴση συμμετοχὴ ὑπάρχει εἰς ὄλους, συμμετέχουν ὄλοι ἐξ ἴσου.

μέτ-εμι (Β) (μετὰ+εἰμί)· ἀντ. μέλλων τοῦ μετέρχομαι (βλ. λ. λ.)· πρκ. μετῆειν· προεῖρομαι (ὑπάγω) ἐν μέσῳ ἄλλων, μεταξὺ ἄλλων.— || βαδίζω κατόπιν ἢ ὅπως τινός, ἀκολουθῶ. 2) ὑπάγω πρὸς ἀναζητησίην τινος, ὑπάγω νὰ τὸν φέρω. 3) καταδίκω πρὸς ἐκδίκησιν, καταδίκω τινά διὰ νὰ τὸν τιμωρῶ ἐκδικούμενος. 4) πηγαίνω πρὸς τινα, πλησιάζω, προσεγγίζω.— || 3) μεταβαίνω πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, περῶν εἰς ἄλλο τι.

μετ-εἶπον, ἐπ. μετ-ἔειπον, χρησιμοποιούμενος ὡς ἀορ. β' τοῦ μετάφημι (μετὰ+εἶπον)· ὠμίλησα ἐν μέσῳ... 2) ὠμίλησα μετὰ ταῦτα, ὠμίλησα κατόπιν.

μετ-εἶς, ἰων. ἀντὶ μεθεῖς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ μεθήμι.

μετ-εἰσάμενος· ἐπ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ μέτεμι (εἰμί), πρκ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «μετεισάμενος» ἐφορμήσας.

μετ-εἶω, ἐπ. ἀντὶ μετώ, ὅποι. τοῦ μέτεμι (εἰμί).

μετ-εκ-βαίνω· (ἐξέρχομαι καὶ) μεταβαίνω ἀπὸ τοῦ ἐνός πράγματος εἰς ἄλλο.

μετ-εκιάθω, πρκ. τοῦ μετακιάθω.

μετ-ελάθω, ἀορ. β' τοῦ μεταλαμβάνω.

μετ-ελάχον, ἀορ. β' τοῦ μεταλαχάω.

μετ-ελεύσομαι, μελ. τοῦ μετέρχομαι.

μέτ-ελθε, **μετ-ελθῶν**, προστ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ μετέρχομαι.

μετ-εμάθω, ἀορ. β' τοῦ μεταμανθάνω.

μετ-εμ-βαίνω, μελ. -βήσομαι· ἐμβαίνω (ἐπιβιβάζομαι) εἰς ἄλλο πλοῖον.

μετ-εμ-βιδάζω, μελ. -βιβιάσω, ἀντ. -βιβῶ, μετα-

βατ. ἐνεργείας τοῦ μετεμβαίνο· ἐμβιδάζω (ἐπιβιδάζω) εἰς ἄλλο πλοῖον.

μετ-ἔμελε, **μετ-εμέλησε**, παρατ. καὶ ἀορ. α' τοῦ μεταμέλει.

μετ-ἔμμεναι, ἐπικ. ἀπρφ. ἐνεστ. τοῦ μέτεμι (εἰμί).

μετ-ἐμ-φύτος, ον (μετὰ+ἐμφύω)· ὁ ἐκ νέου ἐγκεντριθεὶς (ἐμβολιασθεὶς) || ὁ ἄλλοθεν μεταφερθεὶς καὶ ἐμφυτευθεὶς (ἢ ἐμβολιασθεὶς).

μετ-εν-δύω, μελ. -δύσω· ἐνδύω τινά με ἄλλα ἐνδύματα, τοῦ φοραίνω ἄλλα ἐνδύματα.— || μέσον, μετὰ ἀορ. β' μετ-ενέδυν· ἐνδύομαι (φοραίνω ἐγώ, φορῶ) ἄλλα ἐνδύματα, «ἀλλάζω ρούχα».

μετ-ενήνοχα, ἀντ. πρκ. τοῦ μεταφέρω.

μετ-ενίσσετο, γ' ἔν. πρκ. τοῦ μετανίσσομαι.

μετ-ενέπω· ὁμιλῶ, λέγω, διηγούμαι (εὐρισκόμενος) ἐν μέσῳ πολλῶν.

μετ-εξ-αιρέομαι, μέσον· ἐξάγω καὶ τοποθετῶ ἄλλοθι.

μετ-εξ-αν-ίσταμαι, μέσον· (σηκώνομαι καὶ) μεταβαίνω ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, μεταναστεύω.

μετ-εξ-έτεροι, αἰ, α (μετὰ+ἐξ+ἕτεροι)· ἄλλοι τινές, μερικὸν μεταξὺ πολλῶν.

μετ-ἐπ-εἶτα, ἐπικ. (μετὰ+ἐπι+εἶτα)· μετὰ ταῦτα, κατόπιν, ὕστερον.

μετ-ἔπεσον, ἀορ. β' τοῦ μεταπίπτω.

μετ-έρχομαι, μελ. μετελεύσομαι, ἀπρθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' μετῆλθον, καὶ πρκ. μετελήλυθα· ἔρχομαι, ὑπάγω, μεταξὺ ἄλλων. 2) ἐπὶ στρατηγῶν διέρχομαι διὰ μέσου τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. 3) ἐπέρχομαι, ἐπιπίθωμαι, προσβάλλω.— || ἀπέρχομαι, μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος.— || μετὰ αἰτ., ἔρχομαι κατόπιν τινός, πηγαίνω νὰ ζητήσω, ἐξέρχομαι εἰς ἀναζητησίην τινος || ἐντεῦθεν, ἀναζητῶ, προσπαθῶ νὰ ἀνακαλύψω ἢ καὶ νὰ ἀποκτήσω τι, ἐπιδίωκω τι ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς μου. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπιδίωκω τι, ζητῶ τι || συγκεντρώνομαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν περὶ αὐτὸ (τὸ πρᾶγμα) ἐνεργείαν, διαχειρίζομαι τι, καταστρώνω τι, τὸ τακτοποιῶ. 3) καταδίκω, ζητῶ νὰ τιμωρῶ τινά διὰ τι, νὰ λάθω ἐκδίκησιν ἀπὸ αὐτῶν διὰ τι ὡς δικαιοσύνης ἔργον. δίκω τινά δικαστικῶς. 4) πλησιάζω τινά μετὰ δεήσεων, ἴκετεύω, ἐκλιπαρῶ. 5) πολιορκῶ γυναῖκα διὰ νὰ τὴν κατακτήσω, τῆς κάμνω ἔρωτα, «τὴν κορτάρω, τὴν φλερτάρω», τὴν «τριγυρίζω».

μετ-ἔσοῦτο, γ' ἔν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ μεταεσέομαι.

μετ-ἔσχηκα, πρκ. τοῦ μετέχω.

μετ-εὔχομαι, μελ. -εὔξομαι, ἀποθ.· μεταβάλλω τὴν εὐχὴν μου (παράκλησιν μου, ἐπιθυμίαν μου), εὔχομαι (ἐπιθυμῶ, ἴκετεύω διὰ) τι ἄλλο (διαφορετικὸ ἀπὸ πρίν).

μετ-ἔφη, γ' ἔν. πρκ. ἢ ἀορ. β' τοῦ μετάφημι.

μετ-ἔχω, μελ. μεθέξω· ἔχω (ἢ λαμβάνω) μέρος εἰς τι, εἶμαι μέτοχος εἰς τι, συμμετέχω εἰς τι (μετὰ γεν.) || ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτ. τοῦ πραγμ. : μετέχω ἴσον (ἐνν. μέρος) ἀγαθῶν τινος = ἀπολαύω τῶν ἀγαθῶν κατ' ἴσον μερίδιον με ἄλλον τινά (τὸ κατ' αἰτ. πρᾶγμα θεωρεῖται ὡς μέρος ὄλου, ἢ δ' αἰτ. ἐπέχει θέσιν αἰτιατικῆς τῆς ἀναφορᾶς ἢ τοῦ κατὰ τι).

μετ-ἔω, ἰων. καὶ ἐπ. Ἰποτ. τοῦ μέτεμι (εἰμί).

μετ-εωρίζω, μελ. -ίσω (μετέωρος)· σηκώνω τι ὑψηλὰ, ὑψώνω || παθητ. : μετεωροθεῖς ἐν τῷ πελάγῳ = ἀναχθεὶς εἰς τὸ πέλαγος, ἐξελθὼν εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.— || μτφρ. εἶπαρω, ἐξαιρῶ, ἐπιαινῶ || φουσκῶνω (θαυκαλίζω) τινά με κενὰς ἐλπιδας.

μετεωρο-κοπέω, μελ. -ήσω (μετέωρος+κόπτω)· φλυαρῶ ὁμιλῶν περὶ οὐρανίων σωματίων, μετεωρολογῶ || μτφρ. μεταιολογῶ, ἀεροβατῶ, ἀσχολοῦμαι περὶ ὑψηλὰ καὶ ἀκατάληπτα πράγματα.

μετεωρο-λέσχης, -ου, δ' = μετεωρολόγος (βλ. λ. λ.).

μετεωρο-λογέω, μελ. -ήσω (μετεωρολόγος)· ὁμιλῶ περὶ οὐρανίων σωματίων, περὶ μετεώρων || μτφρ. ἀεροβατῶ, ἀερολογῶ, ἀσχολοῦμαι περὶ ὑψηλὰ (εἰρων. ἀντὶ ἀνωφελῆ) πράγματα· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετεωρο-λογία, -ου, ἡ (μετεωρολογία)· ἡ ἔρευνα (ἀσχολία, διαπραγματεύσις) περὶ μετεώρων (οὐρανίων σωματίων) || μτφρ. ἀερολογία, φλυαρία περὶ ἀκατανοήτων πραγμάτων.

μετεωρο-λόγος, ον (μετέωρος+λέγω)· ὁ ὀμιλῶν (ἢ ἀσχολούμενος) περὶ τῶν μετεώρων (οὐρανίων σωμάτων, οὐρανίων φαινομένων), ἀστρονόμος || μτρφ. ὁ ἀερολόγος, ἀεροβατῶν, ὁ ὀμιλῶν ἢ καὶ ἀσχολούμενος περὶ ἀνωφελῆ πράγματα.

μετ-έωρος, ον, ἐπ. **μετ-ήρορος** (μετὰ + ἑώρα ἢ αἰώρα, ἀέριος)· ὁ αἰωρούμενος εἰς τὸν ἀέρα, ὁ μετεωρισμένος, ὁ ὑψωμένος ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς, ὁ τρόπον τινὰ κρεμασμένος εἰς τὸ κενόν. 2) ἐπὶ πλοίου, τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.— || μτρφ. ἐπὶ πνευματικῆς (ἢ ψυχικῆς) κακαστάσεως, ὁ ἐν διεγέρσει διατελών, ἐν μετεώρῳ καταστάσει, ὁ διατελών ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀβεβαιότητος (καὶ τῆς προσδοκίας), λατ. *spre erectus* || ἐντεῦθεν, κυμαινόμενος, ταλαντευόμενος, ἐνδοιάζων, διατακτικός.— || 3) τὰ μετέωρα=τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὸν ἀέρα, τὰ οὐράνια σώματα (τὰ καὶ νῦν καλούμενα καὶ «μετέωρα»), τὰ οὐράνια φαινόμενα, τὰ φυσικὰ φαινόμενα || γενικῶς (καὶ μτρφ.) θεωρεῖται ὑψηλαὶ καὶ ἀκατάληκτοι.

Ἔτυμ. ἰ ἀττ. μετέωρος <δμ. μετήρορος <μετὰ+*-dfo-ρος ἰ αἰείρω (βλ. λ.) αἰολ. πεδάρορος, μετὰ αἰολ. πεδά =μετὰ βλ. καὶ αἰείρω.

μετεωρο-σοφιστής, ὁ σοφιστής (φιλόσοφος) ἀσχολούμενος περὶ τὰ μετέωρα, ἀστρολόγος, λεγόμενος καὶ μετεωρολόγος (βλ. λ.).

μετεωρο-φάναξ, -άκος, ὁ ὁ φενακίζων (ἐξ απατῶν) διὰ τῆς ἀστρολογίας.

μετ-ήγαγον, ἀόρ. β' τοῦ μετάγω.

μετ-ήλθον, ἐπ. μετήλυθον, ἀόρ. β' τοῦ μετέρχομαι.

μετ-ήλλαξα, ἀόρ. α' τοῦ μεταλλάσσω.

μετ-ηγέμιος, ον (μετὰ + ἄνεμος)· ὁ ταχύς ὡς ὁ ἀνεμος.

μετ-ήρος, παλαιότ. ἐπ. τύπος ἀντὶ μετέωρος (βλ. λ.).

μετ-ήρα, ἀόρ. α' τοῦ μεταίρω.

μετ-ήσεσθαι, ἰων. ἀντὶ μεθήσεσθαι, ἀπρφ. μέσ.

μελλ. τοῦ μεθήμι.

μετ-ηῦδων, ας, α, παρατ. τοῦ μεταυδάω.

μετ-ίει, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ μεθήμι || ὡς. γ' ἐν. ἰων. ἐν. τοῦ μεθήμι.

μετ-ίετο, γ' ἐν. μέσ. πρτ. τοῦ μεθήμι.

μετ-ίημι, **μετ-ίστημι**, ἰων. ἀντὶ μεθ—.

μετ-ίσχω = μετέχω (βλ. λ.).

μετ-οικεσία, ἡ· = μετοικία I. 2) ἡ αἰχμαλωσία καὶ ὁ μετοικισμὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ τοῦ

μετ-οικέω, μελ. -ήσω (μέτοικος)· ἀλλάσσω κατοικίαν, μετακινῶμαι εἰς ἄλλο μέρος (μετ' αἰτ. τόπου) || ἀλλ' ὡς. καὶ μετὰ δοτ. τόπου, ἔρχομαι καὶ κατοικῶ εἰς τι μέρος, ἐγκαθίσταμαι κάπου.— || ἀπολ., εἶμαι μέτοικος ἢ ἀποικος (ἐποικος, μετανάστης) ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετ-οίκησις, -εως, ἡ (μετοικέω) = μετοικία I (βλ. λ.).

μετ-οικία, ἡ· ἡ ἀλλαγὴ κατοικίας, μετοίχισις, μετανάστευσις.— || τὸ νᾶ ἐγκατασταθῆ τις ἐν τινὶ τόπῳ ὡς μέτοικος, ἐγκατάστασις, διαμονή, ἐν ζένη πόλει. 2) ἡ κατάστασις καὶ αἱ ὑποχρεώσεις (ἀλλά καὶ τὰ δικαιώματα) τοῦ μετοίκου ἢ τοῦ παρεπιδήμου.

μετ-οικίζω, μελ. -ίσω, ἀττ. -ίω (μέτοικος)· μεταφέρω τινὰ εἰς ἄλλον τόπον || ὀδηγῶ (ἀποικίαν) εἰς τινὰ τόπον, τὴν ἐγκαθιστῶ ἀλλαχοῦ.— Παθητ., ὀδηγοῦμαι εἰς ἄλλον τόπον, μεταναστεύω.

μετ-οικικός, ἡ, ὄν (μέτοικος)· ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιόζων εἰς μέτοικον || τὸ οὖν. ὡς οὖα. τὸ μετοικικόν = ὁ κατάλογος τῶν μετοίκων.

μετ-οίκιον, τό· ὁ φόρος τῶν 12 δραχμῶν, ὁ καταβαλλόμενος ὑπὸ τῶν μετοίκων ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ

μετ-οίκος, ον (μετὰ+οἶκος)· ὁ ἀλλάσων κατοικίαν, ὁ ἐγκαθιστάμενος εἰς ἄλλο μέρος, ὁ μεταναστεύων.— || ἐν Ἀθήναις, ὡς οὖα. ὁ μέτοικος (καὶ ἡ μέτ—) = ξένος γενόμενος δεκτὸς πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν τῇ πόλει ὑπὸ τὸν ὄρον καταβολῆς ὀριζόμενου φόρου (τοῦ μετοικίου, βλ. λ.), ἀλλ' ἄνευ πολιτικῶν δικαιωμάτων, λατ. *inquillinus*.

μετ-οικο-φύλαξ, -άκος, ὁ, ἡ· ὁ προστάτης καὶ φύλαξ τῶν μετοίκων (ἢ γενικῶς τῶν παρεπιδηούντων) ἐν Ἀθήναις.

μετ-οίσω, μελλ. τοῦ μεταφέρω.

μετ-οίχομαι, μελ. -οιχέσομαι, ἀποθ. ἔχω ἀπέλθει (ἀπέρχομαι) πρὸς ἀναζήτησιν τινος || ἀπέρχομαι πρὸς καταδίωξιν, καταδίωκν τινά. 2) ὑπάγω ὁμοῦ, συνοδεύω || διέρχομαι διὰ μέσου.

μετ-οκλάζω, μελλ. -σω· γονατισμένος ἀλλάσσω τὴν θέσιν τῶν γονάτων μου (ἐπὶ δειλοῦ πολέμιστοῦ καθημένου εἰς ἐνέδραν).

μετ-ονομάζω, μελ. -σω· μεταβάλλω τὸ ὄνομα τινος, τοῦ διδοῦ νέον ὄνομα.

μετ-όπιν, ἐπίρ. = μετόπισθεν.

μετ-όπισθε, καὶ πρό φων. -θεν, ἐπίρ. τόπου· ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἀπ' ὀπίσω, ὀπίσω || ἐπὶ χρόνου· μετὰ ταῦτα, ἔπειτα, κατόπιν, ἀκολούθως.— || ὡς πρόθ. μετὰ γεν., ὀπίσω τινός, ὀπισθὲν τινος.

μετ-οπωρίνός, ἡ, ὄν· φθινοπωρινός, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ φθινοπώρου· ἐκ τοῦ

μετ-όπωρον, τό (μετὰ+δπόρω)· ἡ μετὰ τὴν δπόωρον ἐποχὴ, τὸ φθινοπώρον (βλ. λ.).

μετ-ορμίζω, ἰων. ἀντὶ μεθορμίζω.

μετ-όρχιον, τό (μετὰ + ὄρχος)· τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ δύο σειρῶν δένδρων ἢ κλημάτων.

μετ-ουσία, ἡ (μτχ. θηλ. μετούσα, τοῦ μέτειμι, εἶμ)· συμμετοχὴ, μετοχὴ, κοινωνία, μέδεξις || κτῆσις, κατοχὴ || ἐκμετάλλευσις, νομὴ, κάρπωσις, ἀπολαυσις.

μετ-οχή, ἡ (μετέχω)· τὸ μετέχειν, ἡ συμμετοχὴ, τὸ λαμβάνειν μέρος εἰς τι.

μετ-οχλίζω, μελ. -ίσω (μετὰ + ὄχλος)· μετακινῶ, μεταποτίζω διὰ μόχλου, αἴρω τὴν ἐκ τοῦ μέσου.

μετ-οχλίσειε, ἰογ. γ' ἐν. Ἐδοκτ. ἀορ. α' τοῦ μετοχλίζω.

μέτ-οχος, ον (μετέχω)· ὁ μετέχων, συμμετέχων, λαμβάνων μέρος εἰς τι.— ὡς οὖα. ὁ μέτοχος = ὁ, τι νῦν, μέτοχος, μετέχων, συναργός, συναυτουργός.

μετρέω, μελ. -ήσω (μέτρον)· μετρῶ τι, λαμβάνω τὸ μέτρον (ἢ γεν. μέτρα) τινός· I ἐπὶ τόπου, καταμετρῶ, διαβαίνω, διέρχομαι, λατ. *metiri, emetiri*.— Μέσον, μετροῦμαι ἔχνη=μετρῶ τὰ ἔχνη διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.— || ἐπὶ ἀριθμοῦ, ἀριθμῶ, ὑπολογίζω, λογαριάζω. 2) ἐπὶ ἐκτάσεως, τιμῆματος κλπ., μετρῶ, ἐκτιμῶ, ὑπολογίζω· ἐξ αὐτοῦ τὸ.

μέτρημα, -ατος, τό (μετρέω)· πᾶν ὁ, τι μετρεῖται, τὸ διὰ μετρήσεως διδόμενον ἢ λαμβανόμενον, τὸ μεμετρημένον· 1) ἡ μεμετρημένη ἀπόστασις. 2) μερίδιον, μερίς, ἑνός ἀτόμου, σιτηρέσιον π. χ. στρατιώτου ἢ μισθός.

μετρήσις, -εως, ἡ (μετρέω)· τὸ μετρεῖν, ἡ καταμέτρησις.

μετρητής, -οῦ, ὁ (μετρέω)· ὁ μετρῶν.— || = ἀμφορεύς (λατ. *metreus*)· ἐκαλεῖτο ἐν Ἀθήναις κοινὸν μέτρον ὑγρῶν, ἰσοδυναμοῦν πρὸς (ἦτοι περιέχον) 12 χόας, ἢ 144 κοτύλας, ἢ 39 περίπου λίτρας· ὁ ρωμαϊκὸς ἀμφορεύς (*amphora*) ἐχώρει τὰ 2/3 τοῦ ἀττικοῦ μετρητοῦ, ὁ ὁποῖος πάλιν ἐχώρει τὰ 2/4 τοῦ ἀττικοῦ μεδίου.

μετρητός, ἡ, ον (μετρέω)· ὁ δυνάμενος νά μετρηθῆ (ἀντὶ τῆ φ ἀμετρος), ἢ καὶ ὁ μετρηθεῖς.

μετριάζω, μελ. -σω (μέτριος)· εἶμαι μέτριος, φέρομαι μετριοπαδίας (κοσμιότητος) || εἶμαι ἡρεμος, εἶμαι ἐστὶ καλὰ μέρος, εἶμαι γαλήνιος, ἀτάραχος.— || μτθε. καθιστῶ τι μέτριον, τὸ μετριάζω, τὸ ρυθμίζω.

μετρίο-πάθειω, μελ. -ήσω· εἶμαι μετριοπαθῆς, φέρομαι μετριοπαθῶς || ὑπομένω τι μετὰ μετριοπαθείας || φέρομαι εὐπλαγχνικῶς πρὸς τινὰ· ἐκ τοῦ

μετρίο-πάθης, ἐς (μέτριος+παθεῖν τοῦ πάσχω)· ὁ μέτριος εἰς τὰ πάθη του, ὁ μετριάων τὰ πάθη του, ὁ ὑπομένων μετριοπαθῶς, ὁ φερόμενος μετριοπάθειαν.

μετριο-πότης, -ου, ὁ (μέτριος+πο-, ρίζ. μερικῶν χρόνων τοῦ πίνω)· ὁ μετρίως πίνων, ὁ μέτριος εἰς τὸ ποτῆν || ὑπερθ. μετριοποτίστατος.

μέτριος, α, ον καὶ -ος, -ον (μέτρον)· ὁ, τι καὶ νῦν, ὁ ἐντὸς τοῦ ὁρδοῦ μέτρου, ὁ ἔχων τὸ πρέπον μέτρον || ἐπὶ μεγέθους (ἀναστήματος), ὁ ἔχων κανονικόν (τὸ μέσον, τὸ μέτριον) ἀνάστημα (οὕτε πολὺ ὕψος, οὕτε κοντόσωμος).— || ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὀλίγοι, μετρι-

κοί.— **III** ἐπὶ βαθμῶδ, ὁ τηρῶν τὸν μέσον δρον, ὁ ἐμμένων εἰς τὸ μέτρον (τὸ μέτρον) || ἐπὶ μέσης καταστάσεως: τὸ μέτρον=ὁ μέσος δρος. **2)** υποφερτός, μέτριος, ἀνεκτός. **3)** ἐπὶ προσώπων, μετριπαθής (κατὰ τὴν πάθη), μετριόφρων, ἐγκρατής || ὡς. δίκαιος, λογικός, ἐνέρετος. **4)** πρόσφορος, κατὰλληλος, ἀρμόδιος, ἀνάλογος.—Τὸ οὐδ. μέτρον, μέτρια συχνὰ κεῖνται μετ' ἐπιρρημ. ἐννοίας.—ἐπιρ. μετριώς (βλ. λ.).

μετριότης, -ητος, ἡ (μέτριος)' δ,τι καὶ νῦν τὸ νὰ εἶναι τις μέτριος, μεσότης, συμμετρία, κοσμιότης, μετριόφροσύνη.

μετριώς, ἐπιρ. τοῦ μέτριος' ἐντός τοῦ προσήκοντος μέτρου, ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ μέτρου (τοῦ μετρίου, λογικοῦ, ὀρθοῦ). **2)** μετριπαθῶς, μετριόφρονως, κοσμίως || τιμίως, ἐλικρινῶς, δικαίως.—Παραθετ. μετριώτερον, μετριώτατα.

ΜΕΤΡΟΝ, τό δ,τι καὶ νῦν, τὸ μέτρον, ὁ κανὼν, δι' οὗ μετρεῖται τι || μονὰς μετρήσεως, μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν ἢ ξηρῶν. **2)** τὸ ἐμβαδόν ἢ τὸ καταμετρηθὲν πρᾶγμα (οἰασθῆποτε φύσεως), ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέτρον. **3)** πᾶν διάστημα, πᾶσα ἔκτασις, καταμετρηθεῖσα ἢ δυνομένη νὰ καταμετρηθῆ || μέτρον ἕξουσις=τὸ μέγεθος (αἱ διαστάσεις) τοῦ λιμένος || μέτρον ἡβῆς = τὸ (πληρὲς) μέτρον τῆς νεότητος, τ. ἔ. ἡ ἀκμῆ, τὸ ἄνθος, τῆς νεότητος.— **II** τὸ μέσον μεταξύ δύο ἄκρων, ἦτοι τὸ προσήκον μέτρον (ὄριον), ἀναλογία, συμμετρία || ἀρμοδιότης, καταλληλότης.— **III** ἐν τῇ Μετρικῇ, τὸ μέτρον τῶν στίχων, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ μέλος (τὴν μουσικὴν δηλ. σύνθεσιν) καὶ τὸν ρυθμὸν (τ. ἔ. τὸν χρόνον).

Ἔτυμ. μέτρον' μέτριος' μετρικός' μετρεῖν' μετρητής' πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. *meitro-m (<*med-iro-m, πρβλ. ἰαπ. *med- ἐν τῷ ἑλλ. μέδομαι' συγγ. πρὸς τὰ σανσκρ. *mātram, mātrā (μέτρον), mā, mā-mi, mi-mē (melior), mīmāīi (πρβλ. ἑλλ. μήτις, λατ. melior), λατ. melare, meliri, mensa, mensura' βάσις αἱ ἰαπ. β. *med-, *me-, *mei- (μήτις, melior).

μετ-ώκισα, ἀορ. α' τοῦ μετοικίζω.

μετ-ωνυμία, ἡ (μετὰ + ὄνομα, μεταβολή (ἀλλαγὴ) ὀνόματος || ἐν τῇ ρητορικῇ, ἡ χρήσις μιᾶς λέξεως ἀντὶ ἄλλης, π. χ. "Ἡφαιστος ἀντὶ πῦρ.

μετ-ωπηδόν, ἐπιρ. (μέτωπον) τὸ μετὶ πῶπον πρὸς τὰ ἔμπροσ, κατὰ μέτωπον || ἐπὶ πλεῖων, κατὰ μέτωπον, εἰς εὐθείαν γραμμὴν (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐπὶ κέρως = ἐπὶ ἑνὸς στίχου, τὸ ἐν ὀπίω ἀπὸ τὸ ἄλλο).

μετ-ωπίδιος, ον (μέτωπον) ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέτωπον.

μετ-ώπιον, τό = μέτωπον (βλ. λ.). **2)** ἐπίδεσμος διὰ τὸ μέτωπον (ἐπὶ τραύματος). **3)** περιδῶριον σελίδος.

μέτ-ωπον, τὸ (μετὰ+ὄω) κυρ. τὸ μετὰξὺ τῶν ὀφθαλμῶν διάμεσον διάστημα, τὸ ὑπεράνω τῶν ὀφρῶν μέρος τοῦ προσώπου, γενικώτερον δ,τι καὶ νῦν λέγομεν μέτωπον.— **II** τὸ πρόσθιον μέρος, ἢ πρόσοψις (τὸ πρόσωπον) παντός πρᾶγματος || ἢ πρόσοψις οἰκοδομήματος || τὸ μέτωπον τοῦ στρατοῦ, δηλ. ἡ κατὰ μέτωπον γραμμὴ του, αἱ ἔμπροσθοφυλακαὶ του, αἱ πρῶται γραμμαὶ τῆς παρατάξεώς του.

μετωπο-σώφρων, ον, γεν. -ονος (μέτωπον + σώφρων) ὁ ἔχων σῶφρον μέτωπον, σεμνήν ὄψιν, σεμνοπρόσωπος.

μεῦ, ἐπ. καὶ ἰων. γεν. τοῦ ἐγώ.

ΜΕΨΧΡΙ, καὶ σπαν. μέχρις (καὶ κυρ. πρὸ φων.): **I** Πρῶτος με-ᾶ γεν., ἕως, μέχρι, μέχρις ἐνός (δεδομένου σημείου). **1)** ἐπὶ τόπου: μέχρι θαλάσσης = ἕως (εἰς) τὴν θάλασσαν, μέχρι θαλ. **2)** ἐπὶ χρόνου: τέο μέχρις; = μέχρι τίνος χρόνου; ἕως πότε; (=λατ. quousque?) || μέχρις οὐ || μέχρις ὅσου || μέχρις ἐτούς = δ' ἐν διάστημα (τόπου ἢ χρόνου) || μέχρις τοῦ = ἕως τῶρα.— **II** παρ' ἴσως: ἴσως τὸ μέχρι οὐ κεῖται ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ μέχρι καὶ ἀκολουθεῖται ἐνίοτε καὶ ὑπὸ ἄλλης γενιῆς: μέχρι ὅ δ,τι καὶ πύργων=μέχρις ὀκτώ πύργων, ἀντὶ τοῦ πληρεστέρου καὶ ὁμαλωτέρου μέχρις

οὐ δ,τι καὶ πύργοι εἰσίν.— **III** ὡς σύνδεσμος, ἕως, ἕως οὐ, μέχρις ἄτου, ἕως ἄτου (μεθ' ὀριστικῆς): μέχρι ἕως ἐγένετο=ἕως ἄτου ἦλθεν ἡ αὐγὴ (ἐξημέρωσεν) || μετὰ τοῦ ἄν καὶ ἴσως: μέχρι ἄν+ἄπο: μέχρι ἄν τοῦτο ἴδωμεν=ἕως ἄτου νὰ τὸ ἴδωμεν || μετὰ τῆς αὐτῆς σημασίας κεῖται καὶ τὸ μέχρι οὐ.

Ἔτυμ. μέχρι: ἀρμ. meřj (<*meřj, ἰαπ. -řh- βλ. καὶ ἄχρι, ἄχρις), βλ. καὶ τοὺς συνων. συνδ. κρητ. μέστα, ἀρμ. μεστ' ἄν, θησαυλ. μεσοποδ (=ποδ=λατ. quod+μοριφ -ε), γορτ. μεττες, μεττ' ἐς (μεττες το δεκασατατηρον = μέχρι δέκα στατηρών) (μεστ ἐς, ὁμηρ. μέσφ', μέσφ' ὄτε (= «μέχρις ὄτε» 'Ἡουχ.), μέσφα' πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. β. *me- (εἰ ἢς καὶ τὰ: μετὰ καὶ μέ(σ)ος).

MH', EPIPRHMA' ἄρνητικὸν μόριον χρησιμοποιούμενον ὁμάκις ἢ ὀρησις ἐξαρτάται ἀπὸ ὄρους τινός, εἴτε ρητικῶς ἐκφραζομένους εἴτε καὶ ἐξυπακουόμενους, ἐν ᾧ τὸ ἀρνητικὸν μόριον οὐ ἀρνεῖται ἀπολύτως: τὸ μὴ δηλοῖ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην κάποιου (κάποιος νομίζει ὅτι) ἕνα πρᾶγμα δὲν εἶναι (τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον), ἐν ᾧ τὸ οὐ δηλοῖ ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν εἶναι (ἔτσι ἀπόλυτα, ἀντικειμενικά, καὶ οὐχὶ «κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος») τὸ μὴ εἶναι ἐπομένως «σχετικόν», τὸ οὐ εἶναι «ἀπόλυτον» τὸ μὴ εἶναι «ὑποκειμενικόν», ἐν ᾧ τὸ οὐ εἶναι «ἀντικειμενικόν» τὸ μὴ «ἀπορρίπτει», ἐν ᾧ τὸ οὐ «ἀρνεῖται». Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὸ μὴ ἀκολουθεῖ πάντοτε ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ἐκ τῶν συνδέσμων εἰ, εἶάν, ἦν, ὅταν, ἐπειδάν, ἕως ἄν, διότι οἱ σύνδεσμοι αὗτοι παριστῶσι τὸ λεγόμενον οὐχὶ ὡς γεγονός, ἀλλ' ὡς ὑπόθεσιν: ἐν ᾧ ὁ οὐ ἀκολουθεῖ ἔπειτα ἀπὸ συνδέσμων, ὅποιοι οἱ ἐπεὶ, ἐπειδὴ κ. ἄ., διότι οὗτοι παριστῶσι τὸ λεγόμενον ὡς γεγονός. **2)** τὸ ἀρνητικὸν μὴ χρησιμοποιεῖται ἐπίσης τιθέμενον καὶ μετὰ τοὺς τελικοὺς συνδέσμων ἔνα, ὅπως, ὡς, διότι καὶ πρὸς αὐτῶν τὴν φύσιν συμπλέπει ἡ ἰδική του, ὅπως π. χ. ἐν τῇ φράσει ὡς μὴ... ὄλωνται = διὰ νὰ μὴ... χαθοῦν. **3)** μετ' ἀνρφ.: τὸ μὴ πυνθεῖσθαι μὴ ἀλγύνειν ἄν=τὸ νὰ μὴ πληροφορηθῶ δὲ μὲ ἄλγυει. **4)** μετὰ μετοχῆς (δοάκις αὕτη δύναται νὰ ἀναλυθῆ εἰς ὑποθετικὴν πρότασιν): μὴ ἀπενείκας = εἰ μὴ ἀπήνεικε = ἔδῃ δὲν εἶ- χεν ἀφαιρέσει.— **II** τὸ ἀρνητικὸν μόριον MH κεῖται συχνὰ καὶ ἐν ἀνεξαρετήσις προτάσεσιν εἰς δηλωσιν προσταγῆς (προτροπῆς), εὐχῆς, ἐπιθυμίας, κατέχει δὲ εἰς τὰς περιπτώσεσιν αὐτὰς τὴν πρῶτην θέσιν τῆς προτάσεως (ὅπως καὶ τὸ ἀντίστοιχόν του λατιν. ne), συντασσόμενον: **1)** μετὰ ἐνεστώτος Προστακτικῆς: μὴ λέγε. **2)** μετὰ ἀορίστου ὑποτακτικῆς: μὴ λέξης. **3)** πρὸς δηλώσιν εὐχῆς: μετὰ ἀορίστου Ἑκτικῆς: μὴ γὰρ δ' γ' ἔλθοι ἄνηρ = εἶδε νὰ μὴ ἔλθῃ!

B' MH' ὡς ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ, ἴνα μὴ, ὥστε νὰ μὴ, μὴ- πως, μὴ τυχόν: **I** μετὰ ἄορ. ἴσως. κατέπιν ρημάτος κειμένου κατὰ ἐνεστέ. ἢ μέλλοντος ὀριστικῆς: φεύγω μὴ ληφθῶ = τρέπομαι εἰς φυγὴν ἐκ φόβου μήπως συλληφθῶ (ἴνα μὴ συλληφθῶ).— **II** μετὰ Ἑκτικῆς, δοάκις ἐξαρτάται ἐκ ρημάτος χρόνου ἰστορικοῦ: ἐφυγον μὴ ληφθεῖην = ἐφυγον ἀπὸ τὸν φόβον μου μήπως συναλαμβανόμενος (ἴνα μὴ συλληφθῶ).— **III** μετὰ ρή- ματα δηλοῦντα φόβον: δέδοικα μὴ γένηται = λατιν. vereor ne fiat = φοβοῦμαι μήπως συμβῆ, τ. ἔ. φο- βοῦμαι ὅτι δὰ συμβῆ: ἀντὶ τῆς ἴσως. κατεῖται ἐνίοτε παρ' ἀτιτικοῦς μέλλον Ὀριστικῆς.— **IV** μετ' ἀπαρρηφά- του κατέπιν ἐντόνου ἀρνήσεως ἢ βεβαιώσεως: ἴσως Ζεὺς μὴ μὲν χεῖρ' ἐπενείκας = μάρτυς μου ὁ Ζεὺς ὅτι δὲν τὴν ἠγγισα (πρβλ. τὸ σμμε. «δὲν τῆς ἔβα- λα χέρι») ὡσαύτως καὶ ἐπὶ εὐχῶν ἀρνητικῶν ἢ ἐνε- χουσῶν ἀρνητικῆν δύναμιν: δὸς μὴ Ὀδυσσεῖα οἰκάδ' ἐκένθη=δῶσε (κάμε) νὰ μὴ γυρίσῃ ὀπίω εἰς τὴν πατρίδα του ὁ Ὀδυσσεύς (εἶδε νὰ μὴ γυρίσῃ).— **V** τὸ ἀρνητ. μόριον μὴ συντάσσεται μεθ' ὄλων τῶν ρημά- των τῶν ἐχόντων ἀρνητικὴν ἔννοιαν, ὡς τὰ: ἀρνεῖ- σθαι, κωλύειν, εἰργεῖν, φεύγειν κ. τ. ὄ.: ἀρνοῦμαι τὸ μὴ ποιεῖν=ἀρνοῦμαι ὅτι τὸ ἐπραξα || τὴν αὐτὴν οὐταξίν δέχονται καὶ ὀνόματα περιέχοντα ἀρνητικὴν σημασίαν (π.χ. κώλυμα), ὡς καὶ ἐπιρρήματα (π.χ. ἐμ- ποδῶν) || δοάκις δὲ εἰς τὸ προηγούμενον ρῆμα προστί- θεται ἀρνησις, τότε ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ μὴ κεῖται μὴ οὐ (πρὸς τήρησιν τρόπου τινὰ τῆς ἰσορροπίας), χωρὶς ἢ

έριμνητα να έπηρεάζεται εκ τής προσθέτου αυτής άρνήσεως.

Γ' **ΜΗ'**, ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟΣ: 1) εν εϋθειαις ερωτήσεσιν, δασίς αναμένεται ή προμηνύεται άρνητική άπάντησις: *άλλ' άρα... μή οί έν τή έκκλησία έκκλησισται διαφθειροσσι τούσ καλύτερουσ; εν ψ δασίς αναμένεται ή προμηνύεται καταφατική άπάντησις, χρησιμοποείται ή άρνησις ού (βλ. λ.).* 2) εν πλαγιαίς ερωτήσεσι χρησιμοποείται έπίσης δ μή κατόπιν ρημάτων φόβου και μερίμνης σημαντικών, συντασσόμενος μετά άποτακτικής μέν, δασίς δ φόβος άνάγεται εις τό μέλλον (*είδέοικα μή σε παρείψη* = φοβούμαι μήπως σε ξεελάσση), ή μετ' Εϋκτικής του πάλγλου λόγου (κατόπιν ρήματος χρόνου Ιστορικού), μετά 'Οριστικής δέ, δασίς δ φόβος άναφέρεται εις τό παρελθόν ή τό παρόν: *δειδω μή δή πάντα θεά προμεγεία ειπεν* = φ:δούμαι μήπως όλα όλα ειπεν ή θεά εβούν' άληθινά.

Έτυμ.: μή, 'Ηλ. μά = σανσκρ. mā, Ζενδ., καλ-περσ. mā, άρμ. mī, πάντα δέ ταύτα άναγονται εις Ιαπ. *mē tā μηδέ, μηδείς, μηδαμού κλπ. είναι τύποι παράλληλοι πρός τούσ: ούδέ, ούδεις, ούδαμού' έπίσης και τό *μηκέτι* έσχηματίσθη κατά τό ούκέτι (τ. έ: ούκ έτι) έπίσης έσχηματίσθη και *μη-χι* κατά τό και-χι.

μή γάρ, έλλειπτική φράσις, χρησιμοποιοιμένη επί έντένου άρνήσεως (= άσφαλώς όχι, όχι βεβαίως, ποτέ να μή...!) = λατ. *nullo modo, longe abest*), δυναμική δέ εύκόλως να συμπληρωθή δια ρήματος κατά Προστακτ. ή Εϋκτ. λαμβανόμενου εκ τών συμφραζομένων και συναπτομένου μετά τής άρνήσεως: *μή γάρ δή δίναν γ' Εϋρώτα* (ένν. *έλιθοιμι*) = (είθε) ποτέ να μή έλθω εις τήν δίνην του Εϋρώτα || ουχά εν άποκρίσειν: *μή λεγέτω τό δ'νομα* — (άπάντησις) *μή γάρ* (ένν. *λεγέτω* = όχι. βέβαια, άσφαλώς όχι).

μή γε, ένταχόμενον μή' ούδέ κατ' έλάχιστον, επί ούδενί λόγω.

μηδ-άμα και **μηδ-άμη**, έπ. τω *μηδαμός* ούδαμου, πουθενά. — || κατ' ούδένα τρόπον, ούδόλως, μηδαμώς.

μηδ-άμοθεν, έπ. τω *(μηδαμός)* από πουθενά, από κανένα μέρος || *μηδαμόθεν άλλοθεν* = από κανέν άλλο μέρος.

μηδ-άμοδί, έπ. τω *(μηδαμός)* εν ούδενί τόπω, ούδαμου, πουθενά.

μηδ-άμοι (*μηδαμός*), έπ. τω πρός πουθενά.

μηδ-άμός, ή, όν, αντί *μηδέ άμός* ούτε εις, ούτε ένας άκόμη, άλλωσ διόλου κανένασ, ούδει; μηδεί; έξ αυτού τό

μηδ-άμου, έπ. τω *(μηδαμός)* εν ούδενί τόπω, ούδαμου, πουθενά, εις κανένα μέρος.

μηδ-άμώς, έπ. τω *μηδαμός* = *μηλαμη* (βλ. λ.), ούδόλως, ούδαμώς, κατ' ούδένα τρόπον, άλλωσ διόλου.

μη-δέ, έπ. τω *(μή+δέ)*, άρνητ. μόριον χρησιμοποιοιμένου καθ' έν τρόπον και τό ούδέ, πρός τό όποιον έχει οίαν σχέσηιν έχει τό μή (βλ. λ.) πρός τό ού' και δέν..., αλλά δέν..., ούτε, μήτε (λατ. *neque, nec.*) 2) εν άρχή δύο συνεχόμενων προτάσεων: *μηδέ...μηδέ* = ούτε... ούτε (λατ. *neque...neque*) — || συναπτόμενον μετά μιάσ μόνον λέξεωσ ή περιφράσεωσ έκφράζει ένισχυμένην (έντονον) άρνησιν: *μηδ' ότ.οὐν, μηδέ τό παράπαν* = άλλωσ διόλου τίποτε, *μηδ' άρχήν* = ούτε και κατ' άρχήν, εν γενεί όχι (λατ. *ne... quidem*).

μηδ-εις, μηδε-μιά, μηδ-έν, γεν. *μηδενός, μηδε-μιάσ, μηδενός*, κλπ., κλινόμενον ως τό *εις, μία, έν* (*μηδέ+εις*): ούτε και ένας άκόμη, ούτε ένας, ούδέ εις, κανένασ (λατ. *nullus*). 2) δ *μηδέν* (ένν. *ών*), ή *μηδέν* (ένν. *ούσα*) = ένας ποϋ δέν είναι παρά έν άπλοϋν τίποτε, ένα μηδενικό, δασίμαντις, τιποτένιος || τό *μηδέν* (έπί προσώπων) = ό άνάξιός λόγου, άχρηστος, τιποτένιος. 3) τό ούδ. *μηδέν* συχνά καίται ως έπίρρημα' καθόλου, ούδόλως, κατ' ούδένα τρόπον.

μηδ-ε-ποτε, έπ. τω ούδέποτε, καμμίαν φοράν.

μηδ-ε-πω, έπ. τω έντονώτερον του *μήπω*, όχι άκόμη, ούτε έωσ τώρα.

μηδ-ε-πώ-ποτε, έπ. τω ούδέποτε έωσ τώρα, ούτε ποτέ έωσ τώρα, ποτέ άκόμη έωσ τώρα.

μηδ-έτερος, α, ον (*μηδέ + έτερος*)' κανεις από τούσ δύο, ούτε ό εις ούτε ό άλλος.

μηδ-ετέρωσσε, έπ. τω *(μηδέ + έτέρωσσε)* ούτε πρός τό έν μέρος ούτε πρός τό άλλο, εις κανέν από τά δύο μέρος.

μή δή' όχι λοιπόν, όχι τω όντι || μή λοιπόν (τό κήμης π. χ.).

μηδίζω, μελ. -σω (*Μήδος*)' φέρομαι ως Μήδος, μιμούμαι τούσ Μήδουσ, (κατά τούσ τρόπουσ, τήν γλώσσαν, τήν περιβολήν κ.τ.δ.) || κυρ. *φρονά* τά τών Μήδων, τούσ συμπαθώ, τούσ εύνοώ, λαμβάνω τό μέρος των, υποστηρίζω τά συμφέροντά των (έν άντιθέσει πρός τό *έλληγίζω*).

μηδικός, ή, όν (*Μήδος*)' ό άνήκων εις τούσ Μήδουσ || τά *Μηδικά* (ένν. *πράγματα*)' οί υπόδεσις τών Μήδων, και κυρ. οί Περσικοί πόλεμοι. — || *Μηδική ποία (πόα)* = λατ. *herba Medica*, είδος τριφυλλίου.

Μηδία, -ίδοσ, ή, θηλ. του *Μηδικός* ή εκ Μηδίασ καταγομένη γυνή, ή ή κάτοικος τής Μηδίασ.

μηδισμός, ό (*μηδίζω*)' τό φρονείν τά τών Μήδων, τό λαμβάνειν μέρος ύπέρ των Μήδων, ή πρός τούσ Μήδουσ εύνοια.

μηδο-κτόνος, ον (*Μήδος+κτείνω*)' ό άποκτείνων (φονεύων) τούσ Μήδουσ.

μηδομαι, μελ. *μησομαι*' άόρ. α' *εμησάμην*, άποθετ. (*μηδος*)' βουλεύομαι, σκέπτομαι, έχω κατά νου, συλλογίζομαι || σχεδιάζω, μηχανεύομαι, έπινοώ || άποφραζώ || συμβουλεύω. 2) συνωμοτώ, καταστρώνω άλλεθρία σχέδια, προξενώ, προκαλώ [δι' έτυμ. βλ. *μηδος*].

μηδο-οπότερος, α, ον (*μηδέ+όπότερος*)' ούδέτερος, ούδεισ εκ των δύο, ούτε ό εις ούτε ό άλλος.

ΜΗ' ΔΟΙΣ (Α), -εοσ, τό, έν χρήσει κατά πληθ. μόνον, τά *μήδεα* = σκέψεις, σχέδια, έπινοήσεσι, τεχνάσματα || πονηρία, πανουργία, δολιχτης. 2) ως και τό *μητες*, σημ. φροντίς, μέριμνα, άνησυχία: *σα μήδεα* = ή περι σου φροντίς. [δι' έτυμ. βλ. *μέδω*].

μηδος (Β), -εοσ, τό, έπικ. ούσ. έν χρήσει μόνον κατ' πληθ. (ως και τό άντιστοιχόν του λατ. *virilia*), τά *μήδεα* = τά άνδρικά γεννητικά μόρια, τά αιδοία || έν τω έν. τό *μηδος* = ή ούροδόχος κύστις [δι' έτυμ. βλ. *μαδών*].

μηδο-οστισ-οϋν, ούδ. *μηδοισοϋν*, αντί τών διηρημένων γραφομένων και έκφραζομένων *μηδ' όστισ οϋν, μηδ' ό τι οϋν* = ούδεισ άπολύτως, ούτε ένας καν.

μηδοσϋνη, ή (*μηδος*)' σκέψις, φρόνησις, σύνεσις.

μηδο-φόνος, ον' = *μηδοκτόνος* (βλ. λ.).

μηδεί, ούδ. *μηδέν*, μεγν. τύποι αντί *μηδείσ, μηδέν*.

ΜΗΚΑ' ΟΜΑΙ, άποθ. μετά μετχ. άόρ. β' *μηκάνω*' έπιτκ. πρκ. μετά σημ. ένεστ. *μέμηκα*, μετχ. *μεμηκός*, θηλ. μετά βραχ. προπαραλήγ. *μεμάνω*' πρκ. (έσχηματισμένο εκ του πρκ.) *έμέμηκον* βληγώμαι, βελάζω, επί προσώπων || επί πληθυνομένων Ιππων, κάπρων, νεβρών κλπ., έκπέμνω όξύν μυκηθμόν, εξεφρονίζω, σκούζω.

Έτυμ.: *μηκασθαι*' *μηκάσ*, -άδοσ, ή' έσχηματισμένο εκ του ήχου (όνοματοποιία), όπως και τά *μηκασμαι* (βλ. λ.)' πρβλ. σανσκρ. mē'ka-h (τράγοσ), άρμ. makhi (πρόβατον), λατ. miccīre (τίκτω, επί αιγός), μεσ-γερμ. mechzen, γερμ. meckern, Σερβ. mekati, Σλοβ. mekatah (βελάζω), λιθ. mekeni (τραυλίζω, τσεδίζω), σανσκρ. makamakāyatē (κοάζω, επί βατράχων).

μηκάσ, -άδοσ, ή (*μηκασμαι*), θηλ. έπιθ. ή μηκωμένη, ή βληγωμένη, βελάζουσα, πάντοτε επί αιγών: *μηκάδεσ αιγεσ* || άλλα και ως ούσ., ή σίξ.

μηκ-έτι, έπ. τω *(μή+έτι)* όχι πλέον, όχι περισσότερο, όχι περαιτέρω [τό παρεμβληθέν μεταξύ τών *μή-έτι* κ όφείλεται εις αναλογία πρός τό ούκέτι].

μήκιστος, η, ον, άορ. και άττ. **μήκιστος**, η, ον (*μήκος*), άπερθ. του *μακρόσ* (έσχηματισμένο όμως εκ του *μήκοσ*, ως τό *αίσχιστος* εκ του *αίσχοσ*)' μακρότατοσ, παρά πολύ μακρόσ (έπί χρόνου), παρά πολύ ύψηλόσ (έπί ανθρώπων), γενικώς μέγιστοσ. — || τό ούδ. *μήκιστον*, πληθ. *μήκιστα*, συχνά χρησιμοποιοϋνται εις έπιρρήματα, επί παρά πολύ μακρόν χρόνον, ή εις μέγιστον βαθμόν || γεν., παρά πολύ || επί τέλουσ.

ΜΗΉΚΟΣ, -εος, τό, ὅτι καὶ νῦν, μήκος, «μάκρος» || ἐπὶ προσώπων, ὕψος, μέγεθος, ἀνάστημα. 2) ἐπὶ χρόνου, τὸ μήκος τοῦ χρόνου, μακρὸν χρονικὸν διάστημα. 3) ἐπὶ μεγέθους ἢ βαθμοῦ, μέγεθος, μεγαλεῖον.— || τὸ μήκος ἢ ἀπλῶς μήκος κενταὶ ἐνίοτε ἀπολύτως ὡς ἐπιρρήματα· ὅπῃ ἀπόψεως μήκους, μεγέθους, κατὰ τὸ μήκος (μέγεθος) || μτφρ. διεξοδικῶς, ἐν ἐκτάσει, κατὰ βάθος καὶ πλάτος [εἰ· ἔτυμ. βλ. μακρός].

μήκοτε, ἐπιρ. ἰων. ἀντὶ μήποτε (βλ. λ.).
μηκύνω, μελ. -ῦνω, ἰων. -ῦνέω· δωρ. μάκνυω (μη-κος)· ἐπιμηκύνω τι, τὸ κόμην μακρὴν, τὸ ἐπεκτείνω, προεκτείνω || παρατείνω || ἀναβάλλω || **μηκύνω τὸν λόγον** = ἐκτείνω τὸν λόγον, ὁμιλῶ ἐν ἐκτάσει, ὁμιλῶ διὰ μακρῶν || ὡς, καὶ ἄνευ τοῦ λόγον· εἶμαι ἐκτενής (εἰς τοὺς λόγους μου), μακρηγορῶ. 3) **μηκύνω βοήν** = ὑψώνω μεγάλην βοήν. 4) μέσον, **ἐμηκύνοντο κολοσσόν**=ὑψωσαν (Ἰδρυσαν) κολοσσιῶν ἀγαλμα.

ΜΗΉΚΩΝ, -ωνος, ἡ, καὶ δωρ. μάκων· εἶδος φυτοῦ, ἢ «παπαρούνα», ὁ «εἰδικός». 2) ἡ κεφαλὴ τοῦ φυτοῦ τούτου (χρησιμοποιομένη ὡς κρόμημα). 3) σπόρος τῆς παπαρούνας, παρσκευασμένος οὕτως, ὥστε νὰ χρησιμεύῃ ὡς τροφή.

Ἔτυμ.· ἡ μήκων εἶναι τὸ φυτὸν τῶν παρὰ τὴν Μεσσηνίαν χωρῶν, αἱ δὲ κατωτέρω λέξεις εἶναι θάνατα μάλλον παρὰ συγγενεῖς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν: παλ.-γερμ. māgo, μεσ.-γερμ. māge καὶ māhen, mān, γερμ. mohn, παλ.-σλαβ. makū (παπαρούνα)

μηλέα, ἡ (μῆλον Β)· τὸ γνωστὸν δένδρον, ἢ μηλέα, ἢ «μηλιά», λατ. malus.

μηλείος, α, ον, καὶ -ος, -ον (μῆλον Α)· ὁ ἀνήκων εἰς πρόβατον, ὁ ἐκ προβάτου, πρόβιος, προβατῆσιος. **Μηλιάδες**, ἢ **Μηλίδες**, αἱ (μῆλον Α ἢ Β)· νύμφαι τῶν ποιμνῶν, ἢ τῶν ὄπωροφόρων δένδρων (τῶν μηλεῶν). 2) Νύμφαι τῆς Μαλίδος χώρας (ἐν Τραχίνι)· πρβλ. **Μηλιεύς**.

Μηλιακός, ἡ, ὄν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Μηλίδα (Μαλίδα τῆς Τραχίνος), ἢ ὁ καταγόμενος ἐκ Μαλίδος.

Μηλιεύς, -έως, ὁ· κάτοικος τῆς Μαλίδος χώρας (ἐν Τραχίνι). — || ὡς ἐπιθ. **Μηλιεύς κόλπος** = ὁ Μαλιακὸς κόλπος.

μηλίνας, η, ον, δωρ. μάλινος (μῆλον Β)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ δένδρον μηλέαν.— || ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μήλων ἢ κυδωνίων. 2) ἔχων χροῖμα κτρινωπὸν ὡς τὸ τοῦ κυδωνίου.

Μήλιος, α, ον (Μήλος)· ὁ κάτοικος τῆς Μήλου (τῆς νήσου), ὁ ἐκ Μήλου καταγόμενος.

Μηλις, -ίδος, ἡ (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὐο. γῆ)· ἡ γνωστὴ χώρα τῆς Θεσσαλίας Μηλις ἢ Μαλις ἢ Μαλία (ἐν Τραχίνι). βλ. καὶ Κ. Ε. Α.

μηλο-δοτήρ, -ῆρος, ὁ, καὶ **μηλο-δότης**, -ου, ὁ, δωρ. -βότας (μῆλον Α+βόσκω)· ὁ βόσκων πρόβατα, ὁ ποιμὴν.

μηλο-βοτος, ον (μῆλον Α+βόσκω)· ὁ νεμόμενος (βοσκόμενος) ὑπὸ προβάτων.

μηλο-δόκος, ον (μῆλον Α + δέχομαι)· ὁ δεχόμενος πρόβατα (ὡς θυσίαν), π. χ. ἐπὶ τοῦ ἐν Δεσφοῖς Ἀπόλλωνος λεγόμενον.

μηλο-θύτης, -ου, ὁ (μῆλον Α+θύω)· ὁ θύτης προβάτων, ὁ θυσιάζων πρόβατα, ὁ προσφέρων πρόβατα ὡς θυσίαν, ὁ ἱερεὺς || **βωμὸς μηλοθύτης**=βωμὸς ἐφ' οὗ προσφέρονται θυσίαι προβάτων.

μηλοδόνη, ἡ· εἶδος ἐνέμου, ὁ χρυσοκάνθαρος [φερόμενον καὶ ὡς **μηλολάσθη**, ἀγν. ἔτυμολ.].

ΜΗΉΛΟΝ (Α), τό· τὸ π. ὄβατον (καὶ ἐνίοτε ἢ αἶς) || ἄρσενα μῆλα = κροῖοι, «κρίαρια» || ἐν τῇ πληθ. τὰ μῆλα=ποιμνία προβάτων καὶ αἰγῶν, «γιδιοπρόβατα» || ὡς. ἐν τῇ πληθ., μικρὰ κτήνη καθόλου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ «χονδρὰ ζῶα», θῶδια καὶ ἄλλα.

Ἔτυμ.· ἔμ. κλπ. μῆλον, βοιωτ. μεῖλον = παλ.-ιρλ. mīl (κτῆνος), πρβλ. παλ.-πορρ., παλ.-Νορβ. smale (μικρὸν ζῶον), παλ.-γερμ. smala-nōz, μεσ.-γερμ. smalhirte (ποιμνὴ) εἰς τὴν ἀμάδα δὲ ταύτης ἀνήκει κατὰ τινας καὶ τὸ λατ. malus (κυρ. = *μικρός, *μέτριος) > κακός).

ΜΗΉΛΟΝ (Β), τό. δωρ. μάλον, λατ. malum· ὅτι καὶ

νῦν, τὸ μῆλον, ὁ καρπὸς τῆς «μηλιάς» | γεν., κάθε καρπὸς δένδρου, ὅπως π. χ. **μῆλον κυδωνίων** (τὸ «κυδώνιον»), **μῆλον Περσικόν** (τὸ ροδάκινον), **μῆλον Μηδικόν** ἢ **κίτριον** (τὸ πορτοκάλι ἢ λεμόνι). — || μτφρ. ἐν τῇ πληθ. τὰ μῆλα=οἱ μαστοὶ κορασιδὸς ἢ καὶ αἱ παρειαί, λατιν. mālae.

Ἔτυμ.· ἔμ. κλπ. μῆλον, δωρ. μάλον·λατ. malum (μῆλον), malus (μηλέα)· ἔμ. κλπ. μηλέα· ἀγν. ἔτυμ.· ἐκ τούτου τὰ: ἔμ. κλπ. **μηλόψ**, αἰτ. **μήλοπα** (= ὁ κίτρινος σῖτος), **μηλώθρον** (= λευκὴ ἀμπελοσ, ἀγριἀμπελος).

μηλο-νομεύς, -έως, ὁ, ἢ **μηλο-νόμης**, -ου, ὁ, δωρ. -μας, -α, ὁ (μῆλον Α+νέμω)· ὁ βόσκων πρόβατα ἢ αἰγας, ποιμὴν, βοσκόκ.

μηλο-νόμος, ον (μῆλον Α+νέμω)· ὁ βόσκων (τρέφων) πρόβατα ἢ αἰγας, βοσκόκ, ποιμὴν.

μηλο-πάρσιος, ον, δωρ. **μαλοπάρσιος** (μῆλον Β+παρειαί)· ὁ ἔχων παρειαὶ ὡς μῆλα, κοκκινομάγουλος.

μηλο-σκόπος, ον, καὶ **μηλόσκοπος** (μῆλον Α+σκοπέω)· τόπος κατάλληλος (πρόσφορος) εἰς τὸ νὰ παρατηρῆ τις ἐξ αὐτοῦ ποίμνια βοσκοντα.

μηλο-σπορος, ον (μῆλον Β + σπείρω)· τόπος ἐσπαρμένος (πεφυτευμένος) μὲ μηλέας, ἢ ὄπωροφόρα καθόλου δένδρα.

μηλο-σσός, ον ποιητ. ἀντὶ **μηλοσός** (μῆλον Α + σφῶω)· ὁ διασώζων (προφυλάσσων, προστατεύων) τὰ ποίμνια.

μηλο-σφάγέω, μελ. -ήσω· σφάζω πρόβατα || **ἱερά μηλοσφαγῶ**=θυσιάζω πρόβατα, προσφέρω θυσίαν ἐκ προβάτων· ἐκ τοῦ

μηλο-σφάγος, ον (μῆλον Α + σφάζω)· ὁ σφάζων πρόβατα.

μηλο-τρέφος, ον (μῆλον Α + τρέφω)· ὁ τρέφων (διατρέφων, συντηρῶν) πρόβατα (ποιμνία).

μηλο-οὔχος, ον (μῆλον Β II + ἔχω)· ζώνη ἀνέχουσα (συνέχουσα, συγκροτούσα) τοὺς μαστοὺς.

μηλο-φόνος, ον (μῆλον Α + *φένω)· ὁ φονεύων (σφάζων) πρόβατα.

μηλο-φρέω, μελ. -ήσω· φέρω μῆλα, παράγω μῆλα || κομίζω, (μεταφέρω, κουβαλῶ) μῆλα. Ἐκ τοῦ

μηλο-φόρος, ον (μῆλον Β+φέρω)· ὁ φέρων (παράγων) μῆλα || ἐν τῇ πληθ. ὡς οὐο. οἱ **Μηλοφόροι**=σῶμα δορυφόρων τοῦ Βασιλέως τῆς Πελοπίδας, οὕτω καλουμένων, διότι ἐπὶ τοῦ σαυρωτήρος (τοῦ κἄτω ἄκρου) τῶν δορῶν τὸν ἔφερον χρυσὰ ἢ ἀργυρὰ μῆλα.

μηλο-φύλαξ, -ἄκος, ὁ καὶ ἡ (μῆλον Α ἢ Β + φύλαξ)· ὁ φύλαξ προβάτων ἢ μῆλων.

μηλωτή, ἡ (μῆλον Α)· δέρμα προβάτου, προβιά || πᾶν δέρμα ὀκατέργαστον καὶ μαλλοφόρον.

μηλ-ωψ, -οπος, ὁ, ἡ (μῆλον Β+ῶψ)· ὁ ἔχων ὀψιν μῆλου, κίτρινος, κινρινωπός, χρυσαφένιος (ἐπὶ τοῦ αἵτου π. χ.).

μη μάν· ὄχι ἀλήθεια, ὄχι τῷ ὄντι, ὄχι πράγματι.

μήν, δωρ. καὶ ἐπικ. **μάν**, μῆρινος χρησιμοποιοῦμενος πρὸς ἐνδοχυσίαν (ἐμφανίαν) διαθεσιασέων (λατ. vero)· τῷ ὄντι, ἀληθῶς, ἀλήθεια, πράγματι, τῇ ἀληθείᾳ, ὄντως || **ἢ μήν** (καὶ **ἢ μάν**)=ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ, ἀληθεύοντα, βεβαιότατα (κυρ. ἐν ἄρχῃ ἔρκου) || καὶ **μήν** =λατ. **et vero**=καὶ ὁμῶς || καὶ ὀκότη, καὶ μάλιστα | ἰδοῦ...· νὰ καί... (ἐπὶ ἐμφανίσεως νέων προσώπων εἰς τὴν οἰκὴν ἐν τῷ θεάτρῳ) || ἀλλὰ **μήν** λατιν. **verum enim vero**=ἀλλ' ὁμῶς ἀληθῶς (τῷ ὄντι) || **οὐ μήν** (καὶ **μὴ μήν**)=ἀσφαλῶς (ἀναμφισβητήτως) ὄχι || **εἰ μήν**; =τὶ λοιπὸν· διὰ τί ὄχι; | τ. ἔ. θεβαίως, φυσικῶς) — || **μήν**=**μέντοι** (λατ. **tamen**)=ὁμῶς, ἐν πάσῃ περιπτώσει.— Ἀρχικῶς τὸ μῆρινος **μήν** οὐδόλως διέφερε τοῦ **μέν**, μετὰ τὴν δημιουργίαν ὁμῶς τοῦ μακροῦ φωνήεντος η ὁ τύπος **μήν** ἀπέκτησε μεγαλύτεραν ἐμφανίαν, ἢ ἐπικτὴ ὁμῶς καὶ ἰωνικὴ διάλεκτος διετήρησεν τὸν τύπον **μέν** εἰς τὰς περιφράσεις **ἢ μέν**, **μὴ μὲν** (=ἀττ. **ἢ μήν**, **μὴ μήν**)· [εἰ· ἔτυμ. βλ. μα].

ΜΗΉΝ, ὁ, γεν. **μηνός**· ὅτ. πληθ. **μησὶ** αἰολ., δωρ. **μείς**, **μής**. —λατ. **MEN-SIS**· ὅτι καὶ νῦν, ὁ μήν, «μηνός», || :ατὰ **μῆνα**=μηνιαίως, «μῆνα κατὰ μῆνα». Οἱ Ἀρχαῖοι ἀρχικῶς εἰγύρουν τὸν μῆνα εἰς δύο μέρη, ἀτινα ἦσαν: **μήν ἱστάμενος** (=τὸ πρῶτον ἡμῖσι τοῦ μηνός), καὶ **μήν φθίνων** (=τὸ δευτέρον ἡμῖσι τοῦ

μηνός). Ἰπὸ τῶν Ἀθηναίων ὁ μὴν διηγρεῖτο εἰς τρεῖς δεκάδας (εἰς τρία μέρη): α' μὴν ἰσταμένος (ἢ ἀρχόμενος ἢ εἰσιών), β' μὴν μεσών, καί γ' μὴν φθίνων (ἢ ἀπιών). Ἰς τρεῖς δεκάδας αἱ ἡμέραι ἠριθμοῦντο ἐνίοτε καὶ ὀπισθοδρομικῶς (ἀνάποδα): **μηνός τετάρτη φθίνοντος**=κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός (τ. ἔ. κατὰ τὴν 25 ἢ 26 τοῦ μηνός) || **δεκάτη ἀπιόντος**=κατὰ τὴν δεκάτην ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός (τ. ἔ. κατὰ τὴν 20 τοῦ μηνός) | **φθινὰς ἡμέρας**=ἡ τελευταία τοῦ μηνός || ἐνίοτε ὁμοῦ καὶ τῆς τρίτης αὐτῆς δεκάδος αἱ ἡμέραι ἠριθμοῦντο κανονικῶς (προχωρητικῶς δηλ. ὅπως αἱ τῶν δύο πρώτων δεκάδων): **τῆ τρίτῃ ἐπ' εἰκάδι**=κατὰ τὴν 23ην τοῦ μηνός.— || =**μηνίος** II (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: ἀττ. μὴν, Ἑρακλ. μης, ἰων., Κερκ., Μεγάρ., γεν. Ζηνός, γεν. μηνός, λεσβ. μηγνος, θησαυλ. μεινός, μεινος· θέμ. *μηνσ-, ἐξ οὗ λεσβ. γεν. μηνσος κλπ.: ὄνομ. *μηνς* μεις (κατὰ βράχυνσιν τοῦ φων. πρὸ ν+συνμφ.), ἐξ οὗ δηλαδὴ καταπροήλθε τὸ ἰων. μεις, ἱρακλ. μης· τὸ ἀττ. μὴν ἐσοχηματίσθη κατ' ἀνζλογίαν πρὸς τὰ θέματα εἰς -ην, -ηνος. Πρβλ. αναορκ. māsa, māsa-ἡ (σελήνη, μὴν), Ζενδ., παλ-περσ. māh- (σελήνη, μὴν), ἀρμ. amis, γεν. amsoy (μὴν), ἀλβ. muaj (μὴν), λατ. mēns-is (γεν. πληθ. mēns-um, αἰτ. ἐν. mēns-em = μὴν-α, γεν. ἐν. mēns-is = μηνός), ὁμβρ. menzhe, παλ-ιρλ. mī, γεν. mīs, gall. mīs, bref. miz (μὴν) (<καὶ τ. nōrs, παλ-γερμ. mānōd, ἀγγ-σαξ. mōnað, παλ-norr. mōnaðr (μὴν), παλ-σλαβ. mēse,ci (μὴν), λεττ. mēness, παλ-πρωσ. menig (σελήνη).— ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. θεμ. *mēns-)*mēns-)*mēs-)*mān- πρβλ. ἰαπ. β. me-τρειῖν) (βλ. ἐν μῆτις), διότι ἡ σελήνη ἐλαμβάνετο ὡς μέτρον χρόνου.

μηνάς, -άδος, ἡ=μηνή, ἡ σελήνη.
μῆνατο, ἐπικ. γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **μαίνομαι**.
μῆνεσι, ἐσφαλμ. τύπος τοῦ **μησά**, δοτ. πληθ. τοῦ **μῆν**, **μηνός**.

μῆνη, ἡ (μὴν)· σελήνη, λατιν. luna [μῆνη<*mēns-na: μὴν (β βλ.)· το μτγν. λατ. mēna (= dea menstruationis) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς]: ἐξ αὐτοῦ τὸ

μηνιαῖος, α, ον (μῆνης)· δετ. καὶ νῦν, ὁ κατὰ μῆνα συμβαίνων.— II ὁ ἔχων τὴν ἡλικίαν ἐνός μηνός.

μηνιδμός, -οῦ, ὁ (μηνίος)· ὄργη.
μηνίμα, -ατος, τὸ (μηνίω)· αἰτία ὄργης || **μηνίμα θεῶν**=αἰτία τῆς θείας ὄργης. 2) ἐνοχὴ αἵματος, δηλ. ἐνοχὴ διὰ φόνον, λατ. scelus piaculare.

ΜΗ'ΝΙΣ, δωρ. **μᾶνις**, -ιος, ἡ (ἀττ. γεν. μωνίδοσ)· ὄργη, θυμός, μόνιμος καὶ ἀδιάλλακτος ὄργη, χόλιςμο || ὡς. καὶ κακεντρέχεια.

Ἔτυμ.: μῆνις, δωρ. μᾶνις, αἰολ. μαῖνις (πιθ. κατ' ἐπίδρασιν τοῦ **μαίνομαι**) κατὰ τινος ἐν τῷ λατ. Mānes (ψυχὰ τῶν νεκρῶν, οἱ ἐξωργισμένοι) ὑπόκειται πληθ. τοῦ mānis = δωρ. μᾶνις, πρβλ. λατιν. immanis (κυρ.= qui est *in manī=ἐν μονίῳ) καὶ Κρητ. ἐμμᾶνις (= ἐμμανής, μαινόμενος)· ἐκ τοῦ **μῆνις** τὰ: **μηνίω**, **μηνίμα**, **μηνιδμός**.

μηνίος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ **μῆνη**· μικρὰ σελήνη (πρὶν συμπλήρωσιν τὸ πρῶτον τέταρτον), λατ. lunula.— II οἰονόηποτε ὡμα ἔχων μορφὴν σελήνης (μνηοειδής), καὶ ἰδιῶς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν ἀνδριάντων **αὐτὰ τὸ μὴ ἀποστατεῖν κατ' αὐτῶν τὰ δρενασ** (ὅπως λέγει ὁ Σχολ.).

μηνίω, δωρ. **μανίω**, μελ. **μηνίσω**· ἀορ. α' ἐμῆνισα (μῆνις)· ἐξακολουθῶ νά εἶμαι ὠργισμένος, ἐμμένω εἰς τὴν ἀδιάλλακτον ὄργην μου || ὡς. καὶ ἐκδηλώ-ων τὴν κατὰ τινος ὄργην μου.

μηνο-ειδής, ἐς (μῆνη+ειδός)· ὁμοιος πρὸς σελήνην κατὰ τὴν μορφήν, ὁ ἔχων σχῆμα ἡμισελήνου, λατ. lunatus || ὡς. καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ὁσάκις ἔχουν ὑποστῆ μερικὴν ἔκλειψιν.

μηνύμα, -ατος, τὸ (μηνύω)· εἰδήσις, ἀγγελία || καταγγελία, κατηγορία, δετ. καὶ σήμερον λέγεται **μηνύεις**.

μηνυτήρ, -ῆρος, ὁ (μηνύω)· ὁ πληροφοριοδότης || ὁδηγός.

μηνυτής, -οῦ, ὁ (μηνύω)· ἀορ. ἐπιθ. ὁ φέρων εἰς φῶς, ἀποκαλύπτων.— II ὡς ὄσα, ὁ ἀναγγέλλων, ἀγγελιαφόρος, λατ. delator || καταδότης.

μηνυτρον, τὸ (μηνύω)· τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ πληρωνόμενον διὰ πληροφορίαν τινά, ἢ ἀμοιβὴ τοῦ **μηνυτοῦ** (πληροφοριοδότη)· σχεδὸν πάντοτε ἐν τῷ πληθ.

μηνυτρῶν, -ορος, ὁ=μηνυτῆρ (βλ. λ.)· ἐκ τοῦ **ΜΗΝΥ'Ω**, δωρ. **μᾶνύω**· μελ. **μηνύσω**, ἀορ. **ἐμῆνύσω**.— Παθητ., ἀορ. α' **ἐμηνυθήν**· πρκ. **μεμῆνύμαι**: ὀποκαλύπτω μυστικόν, φέρω εἰς φῶς, φανερώω || γεν., καθιστῶ τὶ γνωστὸν, διακρῦσσω || προδίδω.— II ἐν Ἀθήναις, καταμνύω, καταγγέλλω, καταθέτω μῆνυσιν ἐναντίον τινός δημοσίᾳ, πληροφορῶ τὸν ἀρμόδιον ἀρχοντα περὶ τινος πράγματος, τοῦ καταγγέλλω τὶ || ἀπροσ. ἐν τῷ παθ. **μηνύεται**=παρέχει πληροφορία || κατατίθεται μῆνυσις || ἀλλ' ἐν τῷ παθ. ἐπίσης ἐπὶ προσώπων, καταγγέλλομαι, κατηγοροῦμαι, προδίδομαι. [σκοτείν. ἐτυμολ.] ἀνάγκη ἀπὸ τινος εἰς ἰαπ. β. *men- (θεμ. **μᾶνυ***μᾶσ-νυ, *μᾶνο-νυ?), πρβλ. καὶ λιθ. μόju, μόli, λεττ. mōi = κάμνω σῆμα μὲ τὴν χεῖρα].

μῆ ὄπως (ἐλλειπτικὴ περιφρασίς ἀντὶ τῆς πληροῦς: **μῆ λέγε ὄπως...**, ἢ **μῆ ὑπολάβητε ὄπως**) μετὰ ἐπομένου ἀλλά=μῆ ὑποθέσης, δετ... ἀλλά... ὄχι μόνον δέν... ἀλλά.

μῆ δετ = **μῆ ὄπως** μετὰ ἐπομένου ἀλλά'= ὄχι μόνον δέν... ἀλλά... μῆ εἶπες δετ... ἀλλά... (λατ. ne dicam).

μῆ οὐ συνάπτονται: I μετὰ Ἰπτοκακτικῆς, κατόπιν ρημάτων δηλοῦντων φόβον, ἀνησυχίαν, μέριμναν κ.τ.δ.: **δέδοικα μῆ οὐ γένηται** = φοβοῦμαι μήπως δέν γίνῃ (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **δέδοικα μῆ μένηται**=φοβοῦμαι μήπως γίνῃ). Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἀμφοτέρω τὰ ἀρνητικὰ μόρια διατηροῦσι τὴν ἀρχικὴν τῶν σημασίαν. Ἄλλὰ, II συνάπτεται μετ' ἀπαρεμφάτου ἔπειτα ἀπὸ ῥήματα δηλοῦντα ἀρνησιν, ἀποφυγὴν, κώλυσιν κ.τ.δ.: **οὐδέεις σοι ἀντιλέγει τὸ μῆ οὐ λέξειν** = οὐδεὶς ἀντιλέγει ἀμφισβητῶν τὸ δικαίωμα σου νὰ ὀμιλήσῃς (ὅπου τὸ **μῆ οὐ**=λατ. quin, quominus)=λατ. nemo te impediēt quin dicas. 2) γενικῶς, ἔπειτα ἀπὸ προτάσεων, ἐν αἷς περιέχεται ἡ ἐξυπακούεται ἀρνησις, οἷα εἶναι αἱ οὐ δύναμαι, οὐκ ἔστι κλπ.: **οὐκ εἰκός ἐστιν Ἀθηναίους μῆ οὐ δοῦναι δίκας** = δέν εἶναι ὀρθὸν (δικαίον) νὰ μῆ τιμωρηθοῦν οἱ Ἀθηναῖοι (=λατ. non potest fieri quin...) || ἐπίσης καὶ δοσάκις δέν λέγεται ρητῶς ἀλλ' ἐξυπακούεται ἡ ἀρνησις ἐν τῇ προηγουμένῃ προτάσει: **δεινὸν ἐδόκει... μῆ οὐ λαβεῖν** =εφαινότο παράδοξον (τ. ἔ. οὐχὶ φυσικόν) τὸ ὅτι δέν ἔλαβε.— III συνάπτεται μετὰ μετοχῆς ὅψ' ἄς ἀκριβῶς συνθήκας καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου: **δυσάλλητος γὰρ ἦν μῆ οὐ κατοικτερόν** = διότι δὰ ἦμην ἀναλόγητος, ἐάν δέν ἦσθαι ὁμῶν οἶκτον διά...—Σημειωτέον δετ εἰς τὰς περιπτώσεις II καὶ III τὸ μόριον **μῆ** δύναται νὰ κείται καὶ ἄνευ τοῦ οὐ.

μῆ πολλάκις· μῆ τυχόν, μῆπως ἴσως, λατ. ne forte.

μῆ-ποτε = **μῆ ποτε**, συντάσσεται δετ: 1) μετὰ Ἰπτοκακτικῆς ἀορ., ἐπὶ ἀπαγορεύσεως ἢ ἰσχυρᾶς ἀρνήσεως ἴνα οὐδέποτε..., μῆ τυχόν κάποτε, ὥστε οὐδέποτε νά..., ποτέ νά μῆ... (λατ. ne quando). 2) μετ' ἀπρφ., ποτέ νά μῆ..., οὐδέποτε νά...

μῆ που· μῆπως κάπου||μῆ τυχόν κά..., μῆπως ἴσως...
μῆ-πω ἢ **μῆ πω**· ὄχι ἀκόμη, μῆ ἀκόμη, λατιν. nondum.

μῆ πώποτε ἢ **μῆ πώ ποτε**· οὐδέποτε ἕως τώρα, οὐδέποτε ἀκόμη.

μῆ-πως ἢ **μῆ πως**· ἔπειτα ἀπὸ ῥήματα φόβου σημαντικά· μῆπως κατὰ τίνα τρόπον, μῆπως κάπως, μῆ τυχόν ἴσως, μῆπως κατὰ τύχην καί...— II ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, δηλ. ἔπειτα ἀπὸ ῥήματα δηλοῦντα ἀμφιβολίαν, ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσιν: **οὐδέ τί ἔδμεν μῆ πως καὶ διὰ τίνα καταινοικήσοι μάχεσθαι**=δέν γνωρίζομεν μῆπως ἐπιχειρήσοι (ἢ: ἂν δὰ ἐπιχειρήσοι ἢ ὄχι) νὰ πολεμήσοι καὶ κατὰ τὴν ὑκτα.

μηρά, τὰ=μηρία (βλ. λ.), τὰ ὅσα τὴν μηρῶν.
μηρία, -ων, τὰ (μηρός), οὐδέποτε ἐν χρῆσει καθ' ἐνικόν· τὰ ὄσῃ τῶν μηρῶν, τὰ ὅσῃα κατὰ τὴν ἀρ-

χαίαν συνήθειαν ἀφίρουν ἀπὸ τοῦς μηροῦς διὰ μαχαίρας (ἐκ *μηρία τάμονον*), προσθέτοντες δ' ἐπ' αὐτῶν τεμάχια κρεάτων τὰ περιετύλισσον διὰ διπλῆς πτυχῆς τοῦ ἐπίπλου (τ. ἔ. τῆς σκέπης τοῦ περιτοναίου) καὶ τὰ ἐναπέθετον ἐπὶ τοῦ θωροῦ (*μηρία κλίση ἐκάλυψαν, δίπτυχα πειρήσαντες*). — || = *μηροί*, ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν, οἱ μηροί, τὰ μηρία, τὰ μπούτια.

μηριαίος, α, ον (*μηρός*) ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μηρόν, λατ. *femoralls* || καὶ ὡς οὖο. ἡ *μηριαία*, καὶ συν. κατὰ πλθθ. *αἱ μηριαῖαι* = οἱ μηροί.

μήρινθος, -ου, ἡ, αἰτ. ἐν. κατὰ μεταπλασμόν *μήρινθα* ὡσεὶ ἐξ ὄνομ. *μήρινος* (*μηρούω*) ὀχοινίον, σπάγγος, κλωστή || ἀλιευτικὴ ὄρμη (καπετονιά) || παροιμία *ἐπὶ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν* = ἐπὶ ὄρμη δὲν ἔπρασεν τίποτε, τ. ἔ. δὲν ὑφέλησον εἰς τίποτε.

ΜΗΡΟΨ, -οῦ, ὁ, ὅ,τι καὶ νῦν λέγεται *μηρός*, τὸ «μηρί», τὸ ἄνω μέρος τοῦ σκέλους, τὸ κλωμερί, τὸ μπούτι, λατ. *femur*.

Ἔτυμ. : *μηρός* (ὄμηρ. πλθθ. *μηρὰ καὶ μηρία*) (ιαπ. **mēs-ro-*) (ιαπ. **mero-*) πρβλ. λατ. *membrum* (**mēmēro-m*), *membrana*, ἱβλ. *mīr* (τεμάχιον κρέατος), παλ-σλαβ. *me,zdra* (τὸ κάρκαδο ποῦ οχηματίζεται ἐπὶ τραιμάτος), σανοκρ. *mā,zā-m* (κρέας), ἄρμ. *mis*, γοτθ. *mi:mza*, παλ-πρωσ. *mēnsa* (κρέας) ἐξ ἱαπ. **mēmsō-ia*π. τύπος **mēs-* ὑπάρχει ἐν τῷ σανοκρ. *māh*, λιθ. *mēsā* (κρέας), καὶ ἕλλ. *μηρός* (<**mēsro-*

μηρο-τράφης, ἐς (*μηρός+τραφαίνας*) ὁ ἐν τῷ μηρῷ τραφεῖς, ἐπιθ. τοῦ Διονύσου.

μηρο-τύπης, ἐς (*μηρός+τύπηναι*) ὁ τύπων τὸν μηρόν.

μηρुकάομαι, ἀποθ. ἡμηρικήζω, ἀναμασῶ, λατ. *ruminare* [ἀγν. ἔτυμ.].

ΜΗΡΥΨΟΜΑΙ, ἀποθ. μελ. *θσομαι* ἄορ. α' *ἐμηρῶ-σάμην* ἐπὶ ἰστίων, συστέλλω, μαζεύω || ἐπὶ τῆς ἀγκύρας, ἀνασούρω τὴν ἀγκυραν. 2) εἰς τὴν ὄφρατικὴν, τυλίσσω κλωστήν || *κρόκα ἐν στήμονι μηρύομαι* = ἐνφυρίων τὸ ὑφάδιον εἰς τὸ στήμονι. — || ἐνλίτε μετὰ παθῆν. ἐνν., τυλίσομαι: *κισσός μηρύεται περὶ χεῖλη* = ὁ κισσός τυλίσεται περὶ τὰ χεῖλη, τὴν ἀκρην. [*μηρύω, μήρινθος* συνανήκουσιν δι' ἔτυμολ. βλ. *σμήρινθος*].

μήσαο, μήσατο, ἐπικ. ὁ, καὶ γ' ἐν. ἄορ. α' τοῦ *μήδομαι*.

μήσαο, ἐπ. ὁ, ἐν. τοῦ *μήσομαι*, μέλ. τοῦ *μήδομαι*. **μήσο, ἐπ.** γ' ἐν. συνηρ. ἄορ. ὁ, τοῦ *μήδομαι*.

μήστωρ, -ωρος, ὁ (*μήδομαι*) σύμβουλος, προπονητής, ἐπόπτης *ἡ μήστωρ μάχης* = ὁ ἐπιστήμων (ἐμπειρός) τῆς μάχης, ἐμπειροπόλεμος.

μή-τε = *μή τε* καὶ ὄχι, καὶ δέν... — || κατὰ τὸ πλεῖστον διπλοῦν: *μήτε... μήτε* = οὔτε... οὔτε.

ΜΗΤΗΡ, θωρ. **μάτηρ, ἡ, γεν.** *μήτερος* καὶ συγχεκ. *μητρός* αἰτ. ἐν. *μητέρα*, πλθθ. *μητέρας*, λατ. *mater* ὅ,τι καὶ νῦν, μήτηρ, μητέρα, μάννα || ὡς. καὶ ἐπὶ ζψ-ων, μάννα, *τοκάς* || μετρ. ἐπὶ χώρας: *μήτηρ μήλων* = μήτηρ ποιμνίων (γεννώσα, τρέφουσα, ποιμνία) || *γῆ μήτηρ* = ἡ μήτηρ Γῆ || ὡς κύρ. δὲ ὄνομα, ἡ *Μήτηρ* καίται ἀντὶ τῶν: *Δημήτηρ, Ρέα* ἢ *Κυβέλη*.

Ἔτυμ. : *μήτηρ* = σανοκρ. *mātar*, Ζενδ. *mātar*, ἄρμ. *mayr* (*μήτηρ*) πρβλ. καὶ ἄλθ. *moire* κυρ. = ἀδελφὴ ἡλικιωμένη, ἐπέχουσα θεσίον μητρός), λατ. *mater* (γεν. *matris*), παλ-ιρλ. *māthir*, παλ-γερμ. *muoter*, παλ-norr. *mōðir*, ἀγγλ-σαξ. *mōðor* (*μήτηρ*), λεττ. *māle* (*μήτηρ*), παλ-πρωσ. *romātre*, (*μητρειά*), παλ-σλαβ. *mati* (*μήτηρ*) πάντα ἐκ τοῦ ἱαπ. **mātar* (**ma* (τῆς γνωστῆς συλλαβῆς τῶν νηπίων, περὶ ἧς βλ. ἐν *μα*) κατὰ τινας δὲ πιθ. ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. *manus* (=δοτικὸς πλάνει τι) χεῖρ) ἐκ τοῦ *μήτηρ* δὲ παράγονται τὰ: *μητρειά*, ἰων. *μητρειή*, θωρ. *μάτρειά* = ἄρμ. *mawru* (μητρειά), *μητρῶος*, *μήτρως* βλ. καὶ *μήτρα*.

μή-τι, οὐδ. τοῦ *μή-τις* (βλ. λ.).

μητιάσθαι, μητιάσθε, ἐπ. τύποι ἀντὶ *μητιάσθαι, μητιάσθε*, ἀπρφ. ἐν. καὶ ὁ' πλθθ. ὄριστ. τοῦ *μητιάω*.

μητιάω, μελ. *μητιάωω* (*μητίας*) μελετῶ, σκέπτομαι, συλλογίζομαι || θάλλω τι ὡς σκοπὸν μου || κα-

ταστῶν σχέδια δι' ἐν πρᾶγμα || ἀπολ. διαλλογίζομαι, καὶ ἐν τῷ μέσῳ συζητῶ κατ' ἐμαυτόν, βασανίζω τὸ μυαλό μου διὰ τι. — || σχεδιάζω, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, προκαλῶ (κακόν).

μητιέτης, ἐπ. **μητιετᾶ, -ου, ὁ** (*μητίας*) σύμβουλος || ὡς ἐπιθ. τοῦ Διός, πάνσοφος, ἐπινοητικός.

μητιόεις, εσσα, εν (*μητίας*) πλήρης συνέσεως, περιουστάτος || ἐπιδέξιος, ἐμπειρός.

μητιόμαι, μελ. -*ίσσομαι* ἄορ. α' *ἐμητιεσάμην*, ἀποθ. (*μητίας*) ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω.

μητιόων, ἐπ. ἀντὶ *μητιών*, μετ. τοῦ *μητιέω* (βλ. λ.).

μητιόωσι, -όωντο, ἐπ. γ' πλθθ. ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ μέσ. τοῦ *μητιέω*.

ΜΗΤΙΣ, -τος, ἡ ἄττ. γεν. -*ίδος* ἐπ. δοτ. *μητι* ἀντὶ *μητις* αἰτ. *μητιν* ἡ δύναμις (ἱκανότης) τοῦ διδέναι σοφὰς συμβουλὰς, σοφία, εὐφυΐα, σύνεσις, ἐπιδεξιότης, πανουργία, πονηρία, δολιότης. — || σχεδίων, ἐπιχειρήσις.

Ἔτυμ. : *μητίας* *μητιέω* -*ω*, μέσ. *μητιόωμαι, μητιόομαι* *μητιετα* (*Ζεύς, Ζεῦ* τὸ -*ετα* (*ἡμί*, ριζ. *jē*) : σανοκρ. *māira-m* (μέτρον, περισκεψίς), *māna-m*, *māli-h* (= *μητίας*, *māli*, *mīmāli* (μετρεῖν), Ζενδ., παλ-περσ. *mā-* (μετρεῖν), σανοκρ. *mīli-h*, Ζενδ. -*mīli-* (μέτρον, ἄξιον), ἄλθ. *mat*, *mas* (**matjō*) = μετρῶ, μοί (**mei-*) = χρονοῖά, πρβλ. ὡς. καὶ λατ. *metior*, *mensus sum*, γοτθ. *mēla* (μέδιμνος, κιδόν), *mel* (χρόνος), ἄγγλ-σαξ. *mōep* (μέτρον), ((*ιαπ.* **mēli-* = ἕλλ. *μητίας*,

σανοκρ. *māli-h*), παλ-σλαβ. *mēra* (μέτρον), λιθ. *mētas* (ἔτος, χρόνος), *matuju* πάντα ἀνάγονται εἰς ἱαπ. ριζ. **mē-* (μετρεῖν) βλ. καὶ ἐν *μήν, μέδομαι* κατ' ἄλλους τὰ *μητίας*, *mētiōr* κ. ἄ. εἶναι παράγωγα τοῦ μακροῦ τύπου τῆς ἱαπ. β. **mēi-* (ἧτις μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ ἕλλ. *μέτρον* βλ. λ.).

μη-τίας, ὁ, ἡ, μή-τι, τό, γεν. *μητένος* (*μη* + *τις*) μήπως τις, μήπως τι (ἴνα μή τις, ἴνα μή τι), λατιν. *ne quis, ne quid*. — || τὸ οὐδ. *μητι* καίται συχνὰ ἐν ἐπιτρ. ἐνν., μήπως κόπως, μήπως κατὰ τινα τρόπον (ἴνα κατ' οὐδένα τρόπον) || ἐγρᾶφτο ὡς. καὶ τεχωρισμένος: *μη τι* ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσῃ, μήπως τυχόν... μὴ τύχη καί...

μη-τοί, ἡ χωριστὰ *μή τοι* ἐντωνώτερον τοῦ ἀπλοῦ *μή* κατ' οὐδένα τρόπον, διόλου, οὐχί || *μήτοι γε* = ὄχι, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

μήτρα, ἡ (*μήτηρ*), λατ. *matrīx* ὅ,τι καὶ σήμερον ὀνομάζεται οὕτω, τὸ μέρος τοῦ γυναικείου σώματος ἐν ᾧ συλλαμβάνεται καὶ κυοφορεῖται τὸ ἔμβρυον.

Ἔτυμ. : *μήτρα* : λατιν. *matrīx*, παλ-γερμ. *muodar*, *mōder*, παλ-fris. *mōther*, μεσ-γερμ. *müder*, γερμ. *mieder* βλ. καὶ *μήτηρ*.

μητρ-ἀγύρτης, -ου, ὁ (*μήτηρ+ἀγύρτης*) ἐπαιτῶν ἱερέυς τῆς Κυβέλης, μητρός τῶν Θεῶν, εἶδος ἐπιαιτουβντος μοναχοῦ.

μητρ-ἀδελφός, ἡ *μητρ-ἀδελφος*, ὁ καὶ ἡ, θωρ. **ματρ-** (*μήτηρ* + *ἀδελφός*) ἀδελφός ἢ ἀδελφὴ τῆς μητρός, θεοῦς ἡ θεῖα.

μητρ-ἀλοίας ἢ μητρ-ἀλώζης, -ου, ὁ (*μήτηρ* + *ἀλοιάω*) ὁ τύπων (κτυπιῶν, φονεύων) τὴν μητέρα του, μητροκτόνος.

μήτηρ, ἡ, ἰων. ἀντὶ *μήτρα*.

μητριας, -άδος, ἡ ἀνώμαλ. θηλ. τοῦ *μητρίος*.

μητρίδος, α, ον (*μήτρα*) ὁ ἔχων μήτραν, ἧτοι γόνιμος, καρποφόρος.

μητρό-δοκος, θωρ. **ματρ-**, *ον* (*μήτηρ+δέχομαι*) ὁ δεκτὸς γενόμενος ὑπὸ τῆς μητρός.

μητρο-ἡθός, ἐς (*μήτηρ+ἡθος*) ὁ ἔχων τὸ ἥθος (τὸν χαρακτήρα) τῆς μητρός.

μητρόδεν, θωρ. *μάτρῶδεν*, ἐπιρ. (*μήτηρ*) ἐκ μητρός, πρὸς μητρός, ἀπὸ τῆν πλευρᾶν τῆς μητρός || ἐκ κοιλίας μητρός.

μητρο-κάσιγγήτη, ἡ (*μήτηρ+κασιγγήτη*) ἀδελφὴ τῆς μητρός (θηλ. *κασιγγήτη δημομητρία* = ἀδελφὴ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός).

μητρο-κτόνεω, μελ. -*ἴσω* κτείνω (φονεύω) τὴν μητέρα μου, γίνομαι μητροκτόνος ἐκ τοῦ

μητρο-κτόνος, ον (*μήτηρ* + *κτείνω*) ὁ φονεύων τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, καὶ σήμερον εἶμι μητροκτόνος

λεγόμενος.— **Μητρόκτονος**, ον, μετά παθητ. ένν. ό φονευόμενος υπό τής μητρός του.

μητρο-μήτωρ, δωρ. **μάτωρ**, -ορος, ή—ή μητρός μήτηρ, ή μάμη, προμήτωρ, γίσιλά.

μητρο-πάτωρ, -ορος, δ'—ό μητρός πατήρ, ό προς μητρός πάππος.

μητρό-πόλις, δωρ. **ματρ**—, -εως, ή (**μήτηρ**+**πόλις**) ή μήτηρ πόλις, έν αντίδιαστολή προς τās όπ' αὐτῆς (καί εἰς αὐτῆς) άποστελλομένας άποικίας, θεωρουμένας ώς θυγατέρας τῆς.— **Μ** γεν. δ,τι καί σήμερον νοούμεν ένίστε λέγοντες μητρόπολις, ή πρωτεύουσα (πόλις) μιάς χώρας.— **Μ** ή πατρίς τινος, ή γενέτειρά του (ή γεννησασα αυτόν, ή μήτηρ έπομένως δι' αὐτόν πόλις).

μητρο-πόλις, ον (**μήτηρ**+**πόλις**) ή περιποιημένη καί βοηθοῦσα τός μητέρας κατά τόν τοκετόν, έπίθ. τῆς **Είλειθυίας** (βλ. λ.).

μητρό-ρριπτος, ον (**μήτηρ**+ **ρίπτω**) ό υπό τῆς μητρός άπερριμμένος.

μητρο-φδόρος, ον (**μήτηρ**+**φθείρω**) ό φονεύων τήν μητέρα του, μητροκτόνος.

μητρο-φόνος, ον, καί -η, -ον (**μήτηρ**+**φένω**) ό φονεύων τήν μητέρα του, μητροκτόνος.

μητρο-φόντης, -ου, δ (**μήτηρ**+**φένω**)=μητροφόνος (βλ. λ.).

μητρυιά, -ās, ίων. **μητρυή**, -ής, ή (**μήτηρ**) δ,τι καί νῦν, μητρυιά, δετή μήτηρ, νέα δηλ. σύζυγος τού πατρός, καί οὐχί ή γεννησασα τά τέκνα, ή φυσική των μήτηρ' λατ. **poverca** || μτρφ. **μητρυιά νεών**=βραχώδης καί έπικίνδυνος διά τά πλοία άκτήθ.

μητρός, έπικ. **μητροίος**, α, ον (**μήτηρ**) ό τῆς μητρός, ό άνήκων εις τήν μητέρα, μητρικός.— **Μ** ώς οσα. τó **Μητρώον** (ένν. **Ιερόν**) = ό ναός τῆς Δή-μητρος ή καί τῆς Κυβέλης (βλ. Κ. Ε. Α.). 2) τά **μητρώα** (ένν. **ιερά**)=ή λατρεία τῆς Κυβέλης.

μητρως, δ, γεν. **μήτρωος** καί **μητρω'** ατ. **μήτρωα** καί **μητρω** (**μήτηρ**) ό προς μητρός δείος. 2) γεν., πάς συγγένης έκ τῆς μητρικής γραμμῆς (άντ. τῷ **πάτρως**).

Έτυμ.: **μήτρωος** **μητρυιά** (πρβλ. **πάτρωος**, **πατρυιάς** έν λ. **πατήρ**) **μητρυιά**=άρμ. **mauru** (***mauruja**, πρβλ. άγγλ.-σαξ. **modrie** (άδελφή τῆς μητρός) **μητρωφ**-) **μητρός** πρβλ. ώς λατ. **matrona**, (***matrōu**).

μηχανάσθαι, -άσθε, έπικ. άντι **μηχανάσθαι**, -άσθε, έν. άπρφ. καί δ' πληθ. Όριστ. τού **μηχανάσθαι**.

μηχανάσθαι, μελ. -ήσθαι άόρ. α' **έμηχανασά-μην** πρκ. **μηχανήσθαι**, άποθ. (**μηχανή**) λατ. **machinari** κατασκευάζω τι διά τέχνης, συναρμολογώ, κατασκευάζω, προπαρασκευάζω. 2) **μηχανεύομαι**, έπινοώ, σχεδιάζω, θύσσοδομώ.— **Μ** ώς μέσον, προμηδεύω δι' έμαυτόν.

μηχανάω=**μηχανάσθαι**, ώς ένεργ. άπαντῶν μόνον έν τῷ έπ. μτχ. **μηχανόνοντας** (ή **άτάσθαλα μηχανόνας**)=**μηχανωμένους** κακά πράγματα ό πρκ. θμωσ **μεμηχανήμαι** κείτται συνήθως έν παθ. πάντοτε ένν.

μηχανοώμην, -ώο, -ώτο, έν. Εὔκτ. τού **μηχανάσθαι**.

μηχανέομαι, ίων. άντι **μηχανάσθαι**.

μηχανή, ή (**μήχος**), λατ. **machina** μηχανήμα, έργαλειόν, προς άνύψωσιν βαρών κ.τ.δ. 2) είδος πολεμικής μηχανῆς.— **Μ** τέχνασμα, πανουργία, δόλος || γαν., τρόπος ή μέσον δι' ου τις έκτελεί τι.— **μηχαναλ**=τεχνάσματα (έν καί ένν.) || **μηχανή κακών**=έπινοήσις έναντίον τών κακών, τέχνασμα προς άποφυγήν των ή περιορισμόν των || **μηδεμιά μηχανή**=κατ' οὐδένα τρόπον, δι' οὐδένοδς μέσου, μέ κανένα τέχνασμα (έν αντίθεσιν προς τó **πάση τέχνη καί μηχανῇ**) [δ' έτυμ. βλ. **μήχος**].

μηχανήμα, -άτος, τó (**μηχανάσθαι**) μηχανή, δ,τι καί σήμερον λέγομεν μηχανήμα.— **Μ** εύφυές τέχνασμα, δόλος, άπάτη.

μηχανήτεον, ρημ. έπίθ. τού **μηχανάσθαι** πρέπει να μηχανευθῆ τίς τι, να έπινοήσῃ τέχνασμά τι.

μηχανητικός, ή, δν (**μηχανή**)=**μηχανικός**.

μηχανικός, ή, δν (**μηχανή**) ό έφευρετικός, έπινοητικός, εύφυής.— **Μ** ώς οσα. ή **μηχανική** (ένν. **τέχνη**)=ή Μηχανική (ίδος καί σήμερον είναι έν χροήσει ή λ.).

μηχά-νιώτης, -ου, δ, ποιητ. άντι **μηχανητής** βλ. λ.).

μηχάνο-δίφης, -ου, δ (**μηχανή**+**δειρώ**) ό έπινοών τεχνάσματα, έπινοητικός.

μηχάνοεις, εσσα, εν (**μηχανή**) εύφυής, έφευρετικός.

μηχάνο-ποιός, δν (**μηχανή**+**ποιέω**) ό κατασκευάζων μηχανάς (κυρ. πολεμικός) || ώς οσα. δ **μηχανοποιός**=ό κατασκευαστής πολεμικών μηχανών.

μηχάνο-ρράφέω, μελ. -ήσω' έφευρίσκω δόλους καί άπάτας, καταστρώνω πανούργα σχέδια, δολοπλοκώ, πλέκω δόλους' έκ τού

μηχάνο-ρράφος, ον (**μηχανή**+**ράπτω**) ό παρασκευάζων πανούργα σχέδια, δολοπλόκος, ό έφευρίσκων δόλους καί άπάτας.

μηχάνο-ουργός, δν (**μηχανή**+**εργον**)=**μηχανοποιός** (βλ. λ.).— **Μ** παθητ., ό δολίως κατεστρωμένος, δολίως παρεσκευασμένος υπό τινος.

μηχανώνυται, -όωντο, έπ. γ' πληθ. έν. καί πρτ. τού **μηχανάσθαι**.

μηχάρ, τό=**μήχος** (βλ. λ.).
ΜΗΧΟΣ, τό μέσον, τρόπος, δοήδημα || μηχανή, τέχνασμα, δόλος, άπάτη.

Έτυμ.: **μήχος**, δωρ. **μάχος**, **μήχαρ** **μηχάνή**, δωρ. **μάχανά** (λατ. **machina**) **μηχανάω**, **μηχανάσθαι** ά-**μήχάνος** πρβλ. γοτθ. **magān** (δύνομαι) **παλ-norr.** **mā**, άπρφ. **mega**, άγγλ.-σαξ. **moeg**, καλ.-σαξ. **mag**, καλ.-γερμ. **mag**, γοτθ. **mahtis**, καλ-norr. **māllr**, καλ.-γερμ. **maht** (δύνομαι), καλ-norr. **megin**, **magin** (δύνομαι)=άγγλ.-σαξ. **moegen**, καλ.-σαξ. **megin**, καλ.-γερμ. **magān**, **megin** πάντα δέ άνάγονται εις λατ. ***magh**-: ***megh**- ή ύπό τινων συσχέτισις προς ταῦτα τών: **έλλ. μέγας**, λατ. **magnum**, σανσκρ. **mahāni** (=μέγας) είναι ίλιαν άμφιβολος. **μίσ**, ή' γεν. **μιάς**, ίων. **μής** δοτ. **μιά**, **μῆ** ατ. **μῆν** θηλ. τού **είς** [δ' έτυμ. βλ. **είς**].

ΜΙΑΓΝΩ, μελ. **μιάνω** άόρ. α' **έμίγνα**, άττ. **έμίγνα** πρκ. **μεμίγνα**.—Παθητ., άόρ. α' **έμιάνθη** πρκ. **μεμίασθαι**, ή **μεμίασμαι** χρωματίζω, έπερνώ μωγοιά, δόφω, λατ. **violare** || κηλιδώνω, ρυπαίνω, λερώνω, εκλεκιάζω. 2) ήθικως, μιλίνω, μολύνω, βεθλιώνω.

Έτυμ.: **μιαίνω** **μιαρός** (***μίνω-ος**) **μίσμα** ά-**μίστος** εκριζ.-βάσως **mi**(**jeva** (ρουπαίνω), μαρτυρουμένης έν τῷ σανσκρ. **mītra-m** (κάτουρο), Ζενδ. **mīθram** (ρύπος), ίρλ. **mīn** (ούρον), καλ.-σαυ. **myli** (πλύνω), **mylo** (σάπων), λατ. **mani** (κολυμβώ), κυпр. παρ' **Ήουχ** **εμυλάσασθαι** τó σάμα καί τήν κεφαλήν **ομῆξασθαι** έξ έκτατ. λατ. β. ***meud**- προήλθον τά **μύζω**, **μυζάω**, **μύζος** (βλ. λ. λ.). Κατά τινα υπόκειται ένταῦθα ύποθετικόν οσα **μίσ** (ρύπος), τó ποιοῦ ή τοπική ***μίσ** θα άνεγνωρίζετο εις τó **μιασ-φόνος**. Τά **άμύμων** καί **άμύμος** θα ήτο δυνατόν να θεωρηθοῦν ώς προερχόμενα έκ τῆς μεταπτωτικής μορφῆς τῆς ***μῆ**-, ***mō**[u]- τῆς μνημονευθείσης βάσως.

μιασ-φονέω, μελ. -ήσω (**μιαφόνος**) είμαι μολυσμένος άπό φονικόν αίμα, είμαι **μιασφόνος** (βλ. λ.), είμαι φονιάς, ένοχος φόνου' έξ αὐτῷ τó

μιασ-φονία, ή (**μιασφονέω**) μιλανις έκ φόνου, φόνος, ένοχή διά φόνον.

μιασ-φόνος, ον (**μιαίνω**+**φένω**) ό μεμιασμένος άπό αίμα φόνου, φονεύς, φονιάς, αίμοδιψής, αίμοχαρής || ό ένοχος φόνου.—Παραβ. **μιασφονώτερος**, -ώτατος.

μιάνη, έπικ. άντι **έμιάνθη**, παθ. άόρ. τού **μιαίνω**.

μιάρη, ή (**μιαρός**) τού κτηνώδες, ή άχρειότης (ό χαρακτήρ δηλ. τού μισρού).— **Μ** = **μίσμα** (βλ. λ.), μόλυσμα, έγκλημα (κυρ. φόνου).

μιάρο-γλωσσος, ον (**μιαρός**+ **γλώσσα**) ό έχων μισράν γλώσσαν, αίσχρολόγος, **εθρωμώγλωσσος**, θωμολόχος.

μιάρος, ά, δν (**μιαίνω**) κηλιδωμένος (λερωμένος), μεμιασμένος, μεμολυσμένος || μτρφ. μεμιοσμένος άπό αίμα φόνου. 2) γενικώς, καί έπί ήθικῆς ένν. άκάθαρτος, βέθλος, βδελυρός, ρυπαρός, λατ. **impurus** || μτρφ. κτηνώδης, θάνασος, χυδατός, σιχαμερός.— έπρφ. **μαρώσ**.

μίσμα, -ατος, τó (**μιαίνω**) μόλυνσις, κηλίς, άκαθάρσις, ρύπος || μόλυσμα, ίδίως έκ φόνου, αλλά καί έκ πάσης άλλης έγκλημτοικής πράξεως, μίανσις, μολυσμός, λατ. **periculum**.

μιασμός, -σῶ, ὁ (μιαίνω)· μίανσις, μολυσμός.
μιάστωρ, -ορος, ὁ (μιαίνω)· ὁ μακρός, ἐναγής, ἀλιτήριος, ἄθλιος, μεμιασμένος, ὁ προκαλῶν μόλυνσιν, ὁ μολύνων καὶ τοῦς ἄλλους, ἔνοχος, κακοῦργος, λατ. homo piacularis.— || = ἀλάστωρ (βλ. λ.), ἐκδικητής, τιμωρὸς τοιοῦτων ἐγκλημάτων, δεῖς καὶ αὐτὸς μολύνεται ὡς χύνων αἷμα κατὰ τὴν ἐκδίκησιν.

μίγα, ἐπίρ. (μειλίγνυμι)· μεμειγμένως, ἀναμεικτως, ἀνάκατα.
μιγάζομαι, ποιητ. ἀποθ. ἀντι μείγνυμαι.
μιγάζ, -άδος, ὁ, ἡ (μίγα)· ὁ μεμειγμένος, ἀναμεικτος, σύμμεικτος, ἀνακατωμένος, λατ. promiscuus.
μιγᾶ καὶ **μιγῶν**, ἐπίρ. (μίγα)· μεμειγμένως, ἀναμεικτ.

μιγεῖν, Ἔθκτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ μείγνυμι.
μιγεῖς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ μείγνυμι.
μιγεν, ἀντι ἐμίγησαν, γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ μείγνυμι.

μιγήναι, ἐπ. ἀορ. παθ. ἀορ. β' τοῦ μείγνυμι.
μιγήναι, ἀορ. παθ. ἀορ. β' τοῦ μείγνυμι.
μίγμα (ὁρθότ. μείγμα), -ατος, τό· ὡς καὶ νῦν, ἀνάμειξις, τό ἐκ τῆς ἀναμειξέως ἀποτελούμενον, τό σῦνδετον.

ΜΙΓΝΥΜΙ (ὁρθότερον μείγνυμι), καὶ **μ(ε)γνύω**, ὡς **μίγω**· μελλ. **μ(ε)ίξω**· ἀορ. α' ἐμ(ε)ίξα, ἀορ. **μ(ε)ίξαι**.— Μέσον καὶ παθητικὸν **μ(ε)ίγνυμαι** καὶ **μίσσομαι**· μέσ. μελλ. **μ(ε)ίξομαι**, παθ. μελ. α' **μ(ε)ιχθήσομαι**, μελλ. β' **μίγησομαι**· τετελ. μελλ. **μ(ε)ίξομαι**· μέσ. ἀορ. α' **ἐμ(ε)ξάμην**, παθ. ἀορ. α' **ἐμ(ε)ίχθη**, παθ. ἀορ. β' **ἐμίγη**· γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. **ἐμ(ε)ικτο**, ἡ **μ(ε)ίκετο**· πρκ. **μ(ε)ίγμα**· ἐπ. γ' ἐν. ὕπερ. **μ(ε)ικτο**· λατ. misceo· ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω, κυρ. δὲ ὕγρα, π. χ. οἶνον μεθ' ὕδατος. 2) γενικῶς, συνενῶ, συνάπτω, φέρω εἰς ἐπαφήν, φέρω ἐπὶ τὸ αὐτῶ· 3) φέρω εἰς ἐπαφήν, φέρω εἰς σχέσιν, καθιστῶ τὴν γνωστὴν εἰς τινα, τὸν κάμνω νὰ κάμῃ τὴν γνωριστὴν τινός || **μείγνυμι** τινα **ἀνθεοί** = καλύπτω τινὰ δι' ἀνθέων.— || μέσον καὶ παθητικόν, ἀναμειγνύομαι μετὰ τινος, συναναστρέφομαι μετὰ τινος, ἔρχομαι εἰς ἐπαφήν μετὰ τινος || φθάνω εἰς... πλησιάζω εἰς... ἐγγίζω τι: **κλεισίσει μιγήμεναι** = νὰ φθάσῃ μετὰ τῶν οκνηνῶν, νὰ πλησιάσῃ εἰς τὰς σκηνάς || ἔρχομαι εἰς τινα τόπον, παρευρίσκομαι εἰς τι || ὄθεν, συναντῶ τινα, ζῶ μαζὶ μετὰ τινα, συναναστρέφομαι τινα || ἀλλά καὶ ἐν ἐχθρικῇ ἔννοια, συμπλέκομαι, ἀντιμετωπίζω, ἐπιβάλλομαι μετὰ τινα. 2) καὶ ἐπὶ σαρκικῆς μίξεως τῶν δύο φύλων, ἐπὶ σαρκικῆς συνουσίας, συνέρχομαι, συνευρίσκομαι, συνουσιάζομαι.

Ἔτυμ.: **μείγνυμι**, **μειγνύω**, **μίσγω** (*μγ-σκω — κατ' ἄλλους **μίσγω** < *μίσκω < *miḱ-skō < *mi-mzō < ιαπ. *mezg-)· **μίγα** (Πινδ.), **μίδα** (Ὁμηρ.), **σύμμιγα** (Ἡρόδ.), **μιάζ**· ἄορ. **μιάζομαι**: σαοκρ. miks- (ἀναμειγνύω), mēksayati (ἀνακατώνω), mīgrā-h (ἀνάμεικτος), misvan- (περιέχων τὰ μείγματα), λατιν. misceo (*miḱ-skō), μτχ. mixtus (*mixito-s), μεσ-ιρλ. mesçalm (μειγνύω), gall. mÿsqu (μειγνύω), παλ-γεσμ. miskān, ἀγγλ.-σαξ. miscian (μειγνύω) (γεσμ. *misk- < ιαπ. miḱ-sk), ἑλλ. **μιογ**-, **μειγ**-, **μιγ**-· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ιαπ. β. meik (ἀναμειγνύω) > *meiks-, *miḱs-, *mōiks-.

μιγνύω, ὁρθότ. **μειγνύω** = **μ(ε)ίγνυμι**.
μηνῆ, γ' ἐν. Ἰσοτ. ἀορ. α' τοῦ μιαίνω.
μῆ-φόνος, ον' = **μιαίφρονος**.

μικρός, ἄ, ὄν, δωρ. ἀντι **μικρός** (βλ. λ.).
μικρ-αύλαξ, -ακος, ὁ, ἡ (μικρός+αύλαξ)· ὁ ἔχων μικρὰς αὐλάκας || ὄθεν, μικρός, ἀνεπαρκής.

μικρ-έμπορος, ὁ (μικρός+έμπορος)· ὁτι καὶ νῦν, μικρέμπορος, μικροπραγματευτής, γυρολόγος.

μικρο-λογέομαι, μελ. -ήσομαι, ἀποθ. (μικρολόγος)· εἶμαι μικρολόγος, ἐξετάζω ὅλα τὰ πράγματα μετὰ πάσης λεπτομερείας (μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν) || φέρομαι μικροπρεπῶς, εἶμαι μικροπρεπής, φιλονικῶ διὰ τὸ τίποτε· ἐξ αὐτοῦ τὸ **μικρο-λογία**, ἡ, καὶ **σικρ**— (μικρολογέομαι)· ἡ

μέχρις ὑπερβολῆς λεπτολόγος ἔρευνα || ὁ χαρακτήρ τοῦ μικρολόγου || μικρόνοια, κουφότης || ἡ μικροπρέπεια || ἡ διὰ τὸ τίποτε φιλονικία.

μικρο-λόγος, ον (μικρός + λέγω)· ὁ συλλέγων μικρὰ (μηδαμιά) πράγματα || ὁ λογαριάζων (περιλαμβανὸν εἰς τὸν λογαριασμόν) μηδαμιά πράγματα || ὁ κοπτόμενος (καὶ στενοχωρούμενος) καὶ διὰ τὰς πλεόν μηδαμινὰς δαπάνας, φιλάργυρος, «ταίγγούνης». 2) ὁ φιλονικῶν καὶ διὰ τὰ πλεόν ἀνάξια λόγου, μεμψίμοιρος, «γκρινιάρης», μικροπρεπής.

μικρο-πολίτης, -ου, ὁ, θηλ. -ίτις, -ίδος, ἡ· ὁ πολίτης μικρὸς πόλεως ἢ μικροῦ κράτους.

ΜΙ ΚΡΟΨ, ἰων. καὶ ἀρχ. ἀττ. **σικρός**, δωρ. **μικρός**, ἄ, ὄν, μικρός, ὀλίγος || μτρ. ἐλάχιστος, μηδαμινός, ἀσήμαντος, τιποτένης || ἐπὶ χρόνου, ὀλίγος, βραχύς.— || ἐπιρρημ. χρήσις: κατὰ γέν. **μικροῦ** (ἐνν. δεῖ ἢ δεῖν) = ὀλίγον λείπει ἀκόμη, παρ' ὀλίγον, σχεδόν || κατὰ δοτ. **μικρῶ** = ὀλίγον, κατ' ὀλίγον, ὀλίγω (μετὰ συγκριτ.): **μικρῶ πρόδοθεν** = ὀλίγω πρότερον || κατ' αἰτ., **μικρὸν** = ὀλίγον τι: **μικρὸν ὑπολείπομαι** = ὀλίγον τι ὑπολείπομαι. 2) μετὰ προθέσεων: **ἐπὶ μικρὸν** = ἐπ' ὀλίγον, δι' ὀλίγον, οὐχὶ διὰ πολὺ || **κατὰ μικρὸν** = ὀλίγον κατ' ὀλίγον, «λίγο-λίγο», εἰς (κατὰ) μικρὸ μέρος || **μετὰ μικρὸν** = μετ' ὀλίγον, ὀλίγον κατόπιον, ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον || **παρὰ μικρὸν** = παρ' ὀλίγον, σχεδόν.— Παρὰλλήλως πρὸς τὰ θρακὰ παραθετικά **μικρότερος**, **μικρότατος**, εἶναι ἐν χρήσει καὶ τὰ ἀνώμαλα παραθετικά ἐλάσσων — **ἐλάχιστος**, **μειών**—**μείστος**, **μειότερος**—**μειότατος**.

Ἔτυμ.: **μικρός**, δωρ., Βοιωτ. **μικρός** (*μικφο-)· **Μίκυθος**, **Μίκυλλος**, **Μικύλος**, **Μίκων**· ἀττ. -δηρ. **σικρός** εἰ παλ-γεσμ. smāhi, παλ-γοττ. smōn, παλ-γεσμ. smāhen (μικρύνω), γεσμ. schmāhen (ὑβρίζω, προσβάλλω), schmach (οἰσχύνη, δεῖδειος), παλ-γεσμ. gismālhēn (σικρύνω), λατ. mica (μόριον, κομμάτι), micidus (ἐλάχιστος)· πάντα ἀνάγονται εἰς ιαπ. *smē(i)k-, *smik-, (*smēi- κατ' ἐπέκτασιν (=κομματιάζω) βλ. καὶ **σμίλη**, **σμένθος**, **σμήν**).

μικρο-φιλο-τιμία, ἡ ἢ εἰς (διὰ) μικρὰ πράγματα φιλοδοξία, τὸ νὰ φιλοδοξῆ κανεὶς ἀσήμαντα πράγματα· ἐκ τοῦ

μικρο-φίλο-τιμος, ον (μικρός+φίλοτιμος)· ὁ φιλοδοξῶν ἀσήμαντους διακρίσεις, κενόδοξος.

μικρο-ψυχία, ἡ· τὸ νὰ εἶναι τις μικροψυχος, τὸ νὰ ἔχῃ μικρὰν ψυχὴν, ταπεινὸν φρόνημα· ἐκ τοῦ

μικρό-ψυχος, ον (μικρός+ψυχή)· ὁ ἔχων μικρὰν ψυχὴν, μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρόνημα, τιποτένης.

μικτο (καὶ ὁρθότ. **μείκτο**), ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. β' τοῦ μ(ε)ίγνυμι.

μικτός, ἡ, ὄν (ὁρθότ. **μεικτός**) (μ(ε)ίγνυμι)· μεμειγμένος, ἀναμεικτος, σύμμεικτος.

μίλαξ, -ἄκος, ἡ, ἀττ. ἀντι **σμίλαξ**· τὸ δένδρον σμίλαξ (τόξος, ἴταμος, κοιν. «ἤμελο ἔλατο»)· [δι' ἔτυμ. βλ. **σμίλαξ**].

Μιλήσιος, ἄ, ον'· ὁ ἐκ Μιλήτου, ὁ τῆς Μιλήτου, ὁ κάτοικος τῆς Μιλήτου· ἔκ τοῦ

Μίλητος, ἡ· ὄνομα ἐλληνικῶν τινων πόλεων, ὡν ἡ περιφημότερα ἦτο ἡ ἐν Καρίᾳ τῆς Μ. Ἀσίας (βλ. Κ. Ε. Α.).

μῆλιθριον, τό· στήλη, ἐν ἡ ἔσημειοῦντο αἱ ἀποστάσεις κατὰ μῆλια (=λατ. miliarium).— || χαλκοῦν σκεῦος δεξὺ πρὸς τὰ ἄνω, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν δερμανσίν ὕδατος.

μίλιον, τό· μέτρον μήκους, τὸ Ῥωμαϊκὸν μῆλιον, λατ. mille passus = 8 ἀρχ. στάδια, ἦτοι 1635 μέτρ., κατὰ 80 θηλ. βάρδας μικρότερον τοῦ σημερινοῦ ἀγγλικοῦ μίλιου.

μιλτεῖον, τό· ἄγγεγον χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐναπόδεσιν καὶ διατήρησιν μίλτου.

μίλτειος, ἄ, ον (μίλτος)· ὁ ἐκ μίλτου (βλ. λ.)· **μίλτειον στέγμα** = ἡ ἐρυθρὸν γραμμὴ, τὴν ὅποιαν σχηματίζει ἡ στάφνη (θηλ. τὸ **μεμῆλωμένον σχοινίον**) τοῦ ξυλουργοῦ.

μιλτ-ηλιφής, ἐς (μίλτος+ἄλληφῆναι, τοῦ ἀλεῖφω)· ὁ ἀηλιμμένος διὰ μίλτου, ὁ χρωματισμένος με ἐρυθρὸν χρῶμα, κοκκινοβαμμένος (ἐπὶ πλοίου, ὡς τὸ δημρ. **μιλτοπάργος**).

μυλο-πάργος, ον (μύλος + παρεία): ὁ ἔχων ἐρυθράς παρείας, κοκκινομάγουλος, ἐπιθ. τῶν πλοίων τοῦ Ὀδυσσεύς, τῶν πλοίων αἱ πρῆραι ἦσαν θεβαμμένοι με ἔρυθρόν χρῶμα.

ΜΙΛΤΟΣ, ἡ ἐρυθρά γῆ, ὀρυκτὴ ἐρυθρά βαφῆ, κοκκινόχρωμα, λατ. rubrica.— || κιννάδαρι, θυμιο, ἐρυθρός μόλυθος, λατ. minium (πρβλ. κοιν. μίνιο). [ἔξ αὐτοῦ καὶ τὸ κύρ. ὄνομ. *Μιλτιάδης, Μίλτας, Μιλτώ* μίλτος (ιαπ. *mello-s, θεωρεῖται συγγ. τῆ ὁμάδι λέξεων ἐν μέλας (δλ. λ.)].

μυλο-φύρης, ἐς (μύλος+φύρησαι, τοῦ φέρομαι): ὁ συμπεφυρμένος (ἀλειμμένος) με μίλτον (ἐρυθρόν χρῶμα).

μυλάτος, μελ. -ώσω' παθ. πρκ. μεμύλωμαι (μύλος): χρίω (ἀλείφω, χρωματίζω) με μίλτον, «βάφω κόκκινο» || *σχοινοῖον μεμύλωμένο* =σχοινοῖον θεβαμμένον διὰ μίλτου («βουτηγμένο εἰς μίνιο»), με τὸ ὅποιον *αουνηλαυον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἐν τῇ Ἀγορᾷ περιφερομένους ἀργοσχόλους Ἀθηναίους*.

μυλτ-ώδης, ἐς (μύλος + εἶδος): ἐρυθρός ὡς μίλτος, κόκκινος, ἐρυθρός.

μυμαρκυς, ἡ εἶδος «πατοῦ», παρασκευαζομένου κυρ. ἐκ τῶν ἐντοσθίων καὶ τοῦ αἵματος λαγωῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ζῴων (πρβλ. τὸ παρ' Ἑσυχ. *ακοιλία καὶ ἔντερα τοῦ ἱερέου μεθ' αἵματος σκευαζόμενα*) [συγ. θεωρεῖται ὡς ἔξηγ. λέξις, φερομένη ἐνίοτε καὶ ὡς *μυμαρκυς* ἐν τοῖς ἀντιγράφοις] ὑπὸ τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ ἀγγλ.-σαξ. mearch (λουκάνικο), καὶ λατ. marcheo (δλ. καὶ ἐν μαρσίνο).

Μύμας, -αντος, δ' ὀπόρημον ἀκρωτήριον τῆς Ἰωνίας, ἀπέτανε τῆς Χίου (δλ. Κ.Ε.Α.).

ΜΥΜΕΨΟΜΑΙ, μελ. -ήσομαι' ἄο. α' ἐμμυσομένη' πρκ. μεμίμημαι, ἀποτ. μιμοῦμαι, ἀπομιμοῦμαι, παριστάνω, ἀντιγράφω || παθ. μτχ. μεμυμένος μετὰ παθ. σημ., ὁ κατεσκευασμένος (ζωγραφημένος) ἐντελὺς ὄμοιος, ὁ γεγεννημένος κατ' ὀπομίμησιν τινος.— || ἐπὶ τῶν καλῶν τεχνῶν (ἐπὶ τῆς δραματικῆς τέχνης), παριστάνω, ἐκφράζω, διὰ μιμήσεως (διὰ μιμητικῶν κινήσεων): ἐξ αὐτοῦ τὸ

μυμηλός, ἡ, ὄν (μυμέομαι): ἔνεργ., μιμητικός, μιμοῦμενος κατὰ σύστημα, ἐπιτήδειος πρὸς μίμησιν.— || παθητ., κατὰ μίμησιν πεποιημένος.

μύμημα, -ατος, τὸ (μυμέομαι): τὸ κατὰ μίμησιν τινος γινόμενον, ἀντίτυπον, ἀντιγραφοῦν, ὁμοίωμα.

μύμησις, -εως, ἡ: τὸ ἀπομιμεῖσθαι, ἀπομίμησις || εἰκῶν, ὁμοίωμα.

μυμητέος, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ μυμέομαι' ὄν πρέπει νὰ μιμηθῆ τις.— || *μυμητέον* = πρέπει νὰ μιμηθῆ τις.

μυμητής, -οῦ, ὁ (μυμέομαι): ὁ ἀπομιμούμενός τι || ὁ παριστάνων ἢ ἀπομιμούμενος χαρακτήρας (ὡς ὁ ἠθοποιός, ποιητής) || ἀντιγραφεὺς.

μυμητικός, ἡ, ὄν (μυμέομαι): ὁ ἐπιτήδειος περὶ τὴν μίμησιν, ὁ κατὰ συνήθειαν ἀπομιμούμενος τοὺς ἄλλους.

μύμητος, ἡ, ὄν (μυμέομαι): ὁ δυνάμενος νὰ τύχη μιμήσεως, ὄν δυνάται τις νὰ μιμηθῆ ἢ νὰ ἀντιγράψῃ.

μυμνάξω, θαμιστ. τοῦ μένω, μένω' μένω, παραμένω, ὀπομένω.— || μτχ., ἀναμένω, περιμένω, τινά.

μυμνήσκω, μελ. μνήσω' ἄορ. α' ἐμνησα (μνάω): ἀναμιμνήσκω, ὀπομιμνήσκω, ὑπενθυμίζω, φέρω (δλ. λ.) εἰς τὸν νοῦν τινος, τὸν κάρνω νὰ ἀναπολήσῃ τι.— || μέσον καὶ παθητικῶν *μυμνήσκομαι*, ἐκ παρακλήλου πρὸς τὸν τύπον *μνάομαι—μνώμαι*, ἐξ οὗ σχηματίζονται οἱ ἄλλοι χρόνοι' μέσ. μελλ. *μνήσομαι*, παθ. μελλ. α' *μυμνήσθημαι*, τστέλ. μελλ. *μυμνήσομαι*' μέσ. ἄορ. α' *ἐμνησάμην*, παθ. *ἐμνήσθη*' ὁ πρκ. *μυμνημαί* εἶναι καὶ μέσος καὶ παθητικός, παρὰ τοῖς ἀτικοῖς δὲ ἔχει πάντοτε σημασίαν ἐνεστ. (ὡς τὸ λατ. *memini*), β' ἐν. *μυμνη* (συγκεκ. τύπος ἀντὶ *μυμνησαι*)' Πρὸστ. *μυμνησο*, ἰων. *μυμνεσο*' ὑποστ. *μυμνωμαι*' Εὐκτ. *μυμνήμην*, ἀλλὰ καὶ *μυμνήμην* (-φω, -φτω), ἰων. *μυμνέωτο*' ἀορφ. *μυμνήσθαι*' ἰων. γ' πληθ. ὑπερσ. *ἐμυμνεάτω*' ἀναμιμνήσκομαι, ἀνακαλώ εἰς τὴν μνήμην μου, ἀναπολήξω, ἐνθυμοῦμαι || μετὰ γεν., *ἀλικῆς μυμνησασθαι*—ἔκαστος νὰ ἐνθυμηθῆ τὴν ἐν πολέμῳ ἀν-

δρεῖαν του || ὡς. μετὰ μτχ. *μυμνημαι ἐλθόν*—ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχω ἔλθει. 2) ἀναφέρω, μνημονεύω, κάρνω μυεῖαν (λόγον) περὶ τινος. 3) ἐνδιαφέρομαι, δίδω' προσοχήν, φροντίζω περὶ τινος.

Ἔτυμ.: *μυμνήσκω, μυμνήσκομαι' μνήμων' μνήμη, μνημοσύνη' μνήμα*, δωρ. *μνάμα*' δι' ἔτυμ. βλ. *μέμονα*.

μυμνοντι, δωρ. ἀντὶ *μυμνωσαι*, γ' πληθ. τοῦ *μυμνω*. 2) δωρ. μτχ. ἐν. τοῦ *μυμνω*.

μυμνω, ἀντὶ *μυ-μένω*, ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *μένω* (ὡς τὰ *γί-γνομαι, πεί-πτω*)' μένω, παραμένω, μένω ὅπως, διαμένω || μετὰ αἰτ. ἀναμένω τι(νά), περιμένω τι(νά). [δ'ι' ἔτυμολ. βλ. *μένω*].

μυμο-λόγος, ον (*μύμος+λέγω*): ὁ μιμούμενος τὴν φωνὴν τινος (ἀνθρώπου ἢ ἀλλοῦ).— || ὡς οὖς. δ *μυμολόγος* = δ *μυμογράφος*, γράφων μίμους, ἢ καὶ ὁ ἀπαγγέλλων μίμους.

ΜΥΜΟΣ, -ου, δ' ὁ μιμούμενος, ὁ ἀντιγράφων τι διὰ μιμήσεως || ὑποκριτὴς θεάτρου, ἠθοποιός.— || εἶδος πεζοῦ δράματος, παριστάντος ἐπὶ τὸ γελοῖον θερον τὰ κατὰ τὴν καθημερινὴν ζωὴν, ἀνευ ἰδιαίτερας ὑποθέσεως.

Ἔτυμ.: *μύμος' μυμῖσθαι*' σοκτ. ἔτυμολ.' συνηγορησθῆ ὑπὸ τινων, ἀλλ' ἀπιθάνως, πρὸς τὸ σανσκρ. *μυάγθε*, λεττ. miju, mit (ἀνταλλάσσω) καὶ τὰ λατ. imitō, imitor.

μύν, ἰων. αἰτ. ἐν. τῆς προσωπικῆς ἀντων. γ' προσ. δι' ἄλλα τὰ γένη, *αὐτέην, αὐτέην, αὐτόν* αἰσιποῦ ἀειποῦ ἐγκλιτικόν' δωρ. καὶ ἀττ. *μύν* || παρ' Ὀμήρῳ *μύν* αὐτόν = *αὐτόν τὸν ἴδιον* || ἐν φ' τὸ *αὐτόν μυν* = *ἐαυτὸν* (εἶναι δηλ. ἀτοπαθές).— || ἐνίοτε καίτῃ καὶ ἀντὶ τοῦ πληθ. τῆς τριτοπροσώπου προσωπ. ἀντ., καὶ τῶν τριῶν πάλιν γενῶν, δηλ. ἀντὶ τῶν: *αὐτοῦς, αὐτάς, αὐτά*.— || = αὐτοπ. *ἐαυτόν [μυν—μυν* φαίνεται ὅτι ἐμπερίχουσι τὴν αἰτ. ἐν. (παρὰ Κυρρ.) *ἔν* (=αὐτόν, αὐτήν) (ιαπ. *i (ἀντωνυμ. θέμα)' βλ. *ἔν*).

μύνθα ἢ *μύνθη*, ἡ, λατ. mentha: τὸ ἠδύοσμον, ὁ «δουόσμος» [φαίνεται ὅτι καὶ τὸ ἄλλ. καὶ τὸ λατ. εἶναι δάνεια ἐκ τινος ἄλλης γλώσσης τῆς νοτίας Εὐρώπης' λατ. mentha > ἀγγλ.-σαξ. minte, παλ γερμ. minza].

ΜΥΝΘΟΣ, ὁ, καὶ *μύνθα*, ἡ: ἡ ἀνθρωπεῖα κόπος' (Ἑσυχ.).

Ἔτυμ.: *μύνθος, μύνθα' μυνθῶν μύνθος* <β. (s)mi, πρβλ. γοθ. smeltan, παλ-γερμ. smizan (ἀλείφω), παλ-ολαυ. smedu (fuscus), γοθ. mail, παλ-γερμ. meil, ἀγγλ.-σαξ. mál (κηλίς, λεκές): ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ρ. *smi-, τῆς ὁποίας παράλλ. τύπος *smu- εὐρσκεται ἐν τῷ ἔλλ. *μυμνίζω* καὶ *μύθος* (βλ. λ. λ.), πρβλ. ἀκόμη ρίζ. *(s)m-j-ν ἐν τῷ *μυ(F)αίνω, μυ(F)αρός*.

μυνθῶν, μελλ. -ώσω (μύνθος): χρίω (ἀλείφω) διὰ κόπρου (ἀνδρωπίνης). 2) βδελύσσομαι, περιφρονῶ.

ΜΥΝΥΣΑΙ, οἰ' γενεὰ τις εὐγενῶν ἐν Ὀρχομενῷ (βλ. Κ. Ε. Α.) ἐπιθ. *Μυνύσιος, α, ον, ἐπ. Μυνύσιος* = ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Μινύτας.

ΜΥΝΥΘΑ, ἰων. πρκ. *μυνύθεσκον*, λατ. minuso' μτχ., μειώνω, ἐλαττώνω, ὀλιγοστεύω, περικόπτω, κολοθώνω, ἐξασθενίζω, τι.— || ἀμτχ. γίνομαι μικρότερος, ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω, ἐκλείνω, ἐκμυρδενίζομαι, ἐρημύνομαι.

Ἔτυμ.: *μυνύθω* ὁμηρ. *μυνυθα* (<μυνω, αἰτ. ἐν. ἀρ. τοῦ *μυνός (=μικρός, ἦτοι μινῶν ἐνν. χρόνον)+-θα, πρβλ. ἐν *θη-θά, ἕπαι-θα, ἐν-θα, ἐνταῦ-θα* κ.ά.) ὁμηρ. *μυνυθάδιος' μυν-ανθής' μινύωρος* καὶ *μυνύωρος' αμινύζων' ὀλιγύβιον* (Ἑσυχ.)' *μείων* = σανσκρ. mīṅāti, minōti (μειώνω), λατ. minuo, minor, minimus, minister, corn. minow (ἐλαττώνω), ἀγγλ.-σαξ. minne (εὐτελής) (ζιαπ. *minu-s = μείων), γοθ. minniza, παλ-γερμ. minniro (μείων), γοθ. minnistis, παλ-γερμ. minnist (ἐλάχιστος), γοθ. mins, παλ-νορρ. minur, ἀγγλ.-σαξ. min (ἦττον), παλ-ολαυ. mīnījī (μείων, νεώτερος) πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. *minu- (<mei- (=μειώνω) ἐν τῷ σανσκρ. mī'yaṭe (ἐλαττοῦμαι), ἔλλ. *μείων* γ' ἰαπ. αὐτὴ ρίζα *mei- εἶναι πθ. ἢ ἰδία πρὸς τὴν β. *mei- (ἀνταλλάσσω) ἐν τῷ ἔλλ. (Στεκλ.) *μοίτος* (βλ. λ.), λατ. communis, mītuos κλπ.' ἐξ αὐτοῦ τὸ

μύνυθα, ἐπίρ. (*μυνύθω*): ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον || ἐπὶ χρόνου, ἐπὶ ὀλίγον χρόνον, δι' ὀλίγον χρόνον' ἐξ αὐτοῦ τὸ

μινυνθάδιος, α, ον (μινυνθα)· ὁ ὀλίγον χρόνον διαρκῶν, βραχυῦσιος, βραχυχρόνιος || συγκριτ. *μινυνθαδιώτερος*.

μινυρίζω, μελ. -ίω (μινυρός) = *χεῶμαι μινυρῶ τῇ φωνῇ* = οἰγοκλαίω, παραπονιῶμαι με χαμηλὴν φωνήν, κλαυθμηρίζω || ὡς. οἰγοτραγουδῶ, ὑποτονδορύζω ὡδῆν, λατ. *minurire*: ἐξ αὐτοῦ τὸ

μινυρίσμα, τὸ (μινυρίζω)· τερέτισμα, κελάδημα οἰγηλόν || κλαυθμηρίσμα.

μινυρισμός, ὁ (μινυρίζω)· τὸ μινυρίζειν, οἰγοκλαίειν || οἰγοτραγουδεῖν.

μινυρομαι, ἀποθ. (μινυρός) = *μινυρίζω* (βλ. λ.)· ἐπὶ τῆς ἀηδόνος, κελαδῶ ἡρέμα καὶ γλυκὰ || γεν., ὑποτονδορύζω μέλος τῆς, οἰγοτραγουδῶ.

ΜΙΝΥΡΟΣ, ἄ, ὄν· ὁ χαμηλοφῶνως παραπονιούμενος (μεμψιμοιῶν), ὁ οἰγανῆ τῆς φωνῆς θρηολογῶν, κλαυθμηρίζων || ὁ κελαδῶν με ἀσθενῆ φωνῆν (ἐπὶ πτηνῶν).

Ἔτυμ.: *μινυρός*· *μινυρίζω*, *μινυρομαι*· εἶναι ἐσηματιζόμενα κατ' ὀνοματοποιίαν, πρὸς τὸν Ἑσυχ. «*μμιχρός*· τοῦ Ἰππιου φωνῆς», «*μμιμάσσα*· *χρεμετίσσα*· *φωνήσασα*», λατ. *minur(r)io* (κελαδῶ, γουργουρίζω), ἐξ οὗ *mintrio* (συρίζω), *σανσκρ.* *mīrṁīraḥ* (ὑποτονδορύζω), παλ.-αλαυ. *mīmati*, *mīmalī* (τραυλιζῶ), *σανσκρ.* *mīṁāyati*, *āṁimeti* (ἐδρυχάτο), ἑλλ. *μηκᾶσθαι* (βλ. λ.).

μινυ-ῦριος, καὶ **μινυ-ῦρος, ον**, (μινύθω+ῦρα)· βραχυῦσιος, βραχυχρόνιος.

Μίνως, ἔ, γεν. *Μίνωος* καὶ *Μίνω*· δοτ. *Μίνωι* καὶ *Μίνω*· ἀττ. *Μίνωα* καὶ *Μίνω* καὶ *Μίνων*· ὁ μυθικός Βασιλεὺς τῆς Κρήτης, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης· ἐξ αὐτοῦ τὸ ἐπιθ. *Μινώσιος*, ἀττ. *Μινώος*, α, ον· ὁ τοῦ Μίνωος (βλ. Κ. Ε. Α.).

μιξαι (ὀρθότ. *μεῖξαι*), ἀπρφ. ἄορ. α', **μιξεσθαι** (ὀρθότ. *μεῖξεσθαι*), ἀπρφ. μέσ. μελλ. τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*.

μιξίς (ὀρθότ. *μεῖξις*), -εως, ἡ (μειξω τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*)· τὸ ἀναμειγνύειν, ἡ ἀνάμειξις. — ἢ ἐπικοινωνία, οὐκείσι, συνάφεια, ἐπιμειξία (ἐμπορική) μετ' ἄλλων.

μιξο-θάρβαρος, ον (ὀρθότ. *μειξοθ -*) (μειξω τοῦ *μειγνυμι* + *βάρβαρος*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θάρβαρος καὶ κατὰ τὸ ἥμιου Ἕλλην.

μιξό-θηρ (ὀρθότ. *μειξόθηρ*) ὁ, ἡ (μειξω, τοῦ *μειγνυμι*+*θήρ*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμιου θηριον.

μιξό-θροος (ὀρθότ. *μειξόθρ -*), **ον** (μειξω + *θρόος*)· ὁ μεμειγμένος με φωνάς.

μιξό-λευκος, ον, ὀρθότ. *μειξόλ -* (μειξω+*λευκός*)· ὁ μεμειγμένος μετὰ λευκοῦ, ὁ ἀνάμεικτος με λευκόν.

μιξομαι (ὀρθότ. *μειξομαι*)· μέσ. μελλ. τοῦ *μειγνυμι*.

μιξό-μβροτος, ον, ἀντι *μειξό-βροτος* (ὀρθότ. *μειξ -*) (μειξω τοῦ *μειγνυμι* + *βροτός*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ δνητός (ἀνδρώπιος).

μιξο-νόμος, ον (ὀρθότ. *μειξ -*) (μειξω τοῦ *μειγνυμι*+*νόμος*)· ὁ βόσκων ἀναμειξ μετ' ἄλλων.

μιξο-πάρθενος, ον (ὀρθότ. *μειξοπ -*) (μειξω τοῦ *μειγνυμι* + *παρθένος*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ παρθένας, ὁ ἔχων κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος μορφήν παρθένου (ἐπὶ τῆς Σφιγγός).

μιξω, (ὀρθότ. *μειξω*), μελλ. τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*.

μισ-ἀγαθία, ἡ· τὸ κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ μίσος (ἀντίθ. τῆς *μισοπονηρία*)· ἐκ τοῦ

μισ-ἀγάθος, ον (*μίσος*+*ἀγαθός*)· ὁ μισῶν τὸ ἀγαθόν, ὁ μισῶν τοὺς ἀγαθοὺς.

μισ-αθηναίος, ον (*μίσος*+*Ἀθηναίος*)· ὁ μισῶν τοὺς Ἀθηναίους.

μισ-ἀλάζων, ον, γεν. -ονος (*μίσος*+*ἀλάζων*)· ὁ μισῶν τοὺς ἀλάζοντας.

μισ-ἀλέξανδρος, ον (*μίσος*+*Ἀλέξανδρος*)· ὁ μισῶν τὸν Ἀλέξανδρον.

μισ-ἀμπελος, ον (*μίσος*+*ἀμπελος*)· ὁ μισῶν τὴν ἀμπελον (τὸν οἶνον).

μισ-ἀνθρωπος, ον (*μίσος*+*ἄνθρωπος*)· ὁ μισῶν τοὺς ἀνθρώπους, ὡς καὶ νῦν, «*μισάνθρωπος*», λατ. *inhumanus*.

μισα-ἀγκεια, ἡ (*μίσω*+*ἀγχο*)· τόπος ἐν ᾧ ἐνοῦνται δύο ἢ πλείονες φάραγγες ὀρέων, καὶ εἰς ὃν εἰσορῶσι πανταχόθεν τὰ ὕδατα τῶν.

μισγεσθαι, ἀπρφ. παθ. ἐνεστ. τοῦ *μίσω*.

μισγοῖσαι, δωρ. θηλ. πληθ. τῆς μετχ. ἐν. τοῦ *μίσω*.

ΜΙΣΓΩ, βλ. *μ(ε)ίγνυμι*.

μίσ-έλλην, -ηνος ὁ, ἡ (*μίσος*+*Ἕλλην*)· ὁ μισῶν τοὺς Ἕλληνας.

μίσέω, μελ. -ήσω· πρκ. *μμιήσκα*.— Παθητ., μέσ. μελλ. ἐν παθητ. ἐνν. *μμιήσομαι*· ἄορ. α' *ἐμμιήθη*· πρκ. *μμιήσμαι* (*μίσος*)· ὅτι καὶ νῦν, μισῶ, «*ἐχθρεύομαι*», τρέφω μίσος κατὰ τ.ν.ος, τὸν ὀπιστρέφομαι, τὸν ἀπεχθάνομαι.— Παθητ. μισοῦμαι ὑπὸ τινος.

μίσηθρον τὸ (*μίσέω*)· μαγικὸν μέσον ἐγεῖτρον μίσος κατὰ τινος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *φίλητρον* = τὸ ἐγεῖτρον ἀγάπην.

μίσημα, -ατος, τὸ (*μίσέω*)· τὸ ἀντικείμενον τοῦ μίσους (ἐπὶ προσωπῶν), τὸ μισούμενον πρόσωπον.

μισήτης, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *μίσέω*· τὸν ὀπίσθιν πρέπει νὰ μισῇ τις.— || *μισητέον*· *δεῖ* *μισεῖν*, πρέπει νὰ μισῇ τις.

μισήτεια, ἡ (*μίσέω*)· ἡ ἀπεχθής περὶ τὰ ἀφροδίσια ἀκράτεια, μισητὴ λαγνεία, ἀσελγεία || *λαιμαργία*, ἀπληστία.

μισήτης, ἡ, ον (*μίσέω*)· ὁ μισούμενος, ἀξιωμασιότης, ἀπεχθής, ἀντιποδής ὡς καὶ νῦν λέγεμεν «*μισητός*». 2) λάγνος, ἀσελγής, ἀκόλαστος. 3) ἀπληστος, ἀκόρευτος.

μίσητρον, τό = *μισήθρον* (βλ. λ.).

μισθ-ἄπο-δοσία, ἡ· ἡ ἀπόδοσις μισθοῦ· ἀμοιβή· ἐκ τοῦ

μισθ-ἄπο-δότης, -ου, ὁ (*μισθός*+*ἀποδίδωμι*)· ὁ ἀποδίδων (πληρώων) τοὺς μισθοὺς, ὁ ἀνταμείβων.

μισθᾶριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μισθός*· μικρὸς (ὀλίγος) μισθός.

μισθ-αρνέω, μελλ. -ήσω (*μισθαρνος*) = *ἄρνημαι μισθόν* = λαμβάνω μισθόν, ἐργάζομαι (ὑπηρετῶ) ἐπὶ μισθῶ, μισθοδοτοῦμαι εἶμαι μισθαρνός· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μισθ-αρνία, ἡ (*μισθαρνέω*)· τὸ λαμβάνειν μισθόν, ἐργασία (ὑπηρεσία) ἐπὶ μισθῶ.

μισθ-αρνος, ον (*μισθός*+*ἄρνημαι*)· ὁ λαμβάνων μισθόν, μισθωτός, ἐργάτης.

μισθ-αρχιῶης, -ου, ἔ (*μισθός* + *αρχή*)· κωμικὸν πατρωνυμικόν· ὁ υἱὸς τοῦ κατέχοντος ἀξίωμα τι ἐπὶ ἀδρᾷ ἀμοιβῆς.

μισθιος, α, ον, καὶ -ος, -ον (*μισθός*)· ὁ μεμισθωμένος μισθωτός.

μισθο-δοσία, ἡ· ἡ πληρωμὴ μισθοῦ· ἐκ τοῦ

μισθο-δοτέω, μελ. -ήσω· πληρώνω μισθοῦς, παρέχω μισθόν· ἐκ τοῦ

μισθο-δότης, -ου, ὁ (*μισθός*+*δίδωμι*)· ὁ πληρώνων μισθοῦς, ὁ πληρωτής, ταμίς.

ΜΙΣΘΟΣ, -οῦ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, πληρωμὴ, ἀμοιβή, ἀνταμοιβή, μισθός· *μισθός* *ρητός* = ὠρισμένη ἀμοιβή, ὠρισμένον μισθῶμα || *ἐπὶ μισθῶ* = ἐπ' ἀμοιβῆς, διὰ πληρωμῆν, δι' ἀνταμοιβήν || *δίδωμι* *τάλαντον* *μηνός* *μισθόν* = δίδω ἐν τάλαντον ὡς (διὰ) μισθόν (ἀμοιβήν, πληρωμῆν) ἐνός μηνός. 2) ἐν Ἀθήναις, ὁ μισθός τῶν ὑπαιτῶν καὶ αὐτῶν || ὡς. *βουλευτικός* *μισθός* = ἡ πληρωμὴ τῆς Βουλῆς τῶν πεντακοσίων, μία δραχμὴ δι' ἕκαστον βουλευτὴν διὰ κάθε ἡμέραν συνεδρίας τῆς Βουλῆς || *μισθός* *δικαστικός* ἢ *ἡλιαστικός* = ἡ ἀμοιβὴ τοῦ δικαστοῦ (ἀρχικῶς εἰς δόλοδ, ἀπὸ τοῦ Κλέωνος *τραεὺς* *δολοῦ*) δι' ἕκαστην ἡμέραν συμμετοχῆς του εἰς τὸ δικαστήριον || *μισθός* *συνηγορικός* = ἡ ἀμοιβὴ τοῦ δημοσίου συνηγόρου (μία δραχμὴ δι' ἕκαστην *δικασίον*) || *μισθός* *ἐκκλησιαστικός* = ἡ ἀμοιβὴ ἐκαστοῦ Ἀθηναίου διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου || *μισθός* *Πρωτανείας* = ὁ μισθός ὃν ἐλάμβανον οἱ Πρωτάνεις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Πρωτανείας τῶν (θηλ. πέντε *ἐδομάζων* *μισθός*). 3) καθόλου, ἀμοιβή, ἀνταμοιβὴ διὰ κάθε τι (διὰ τὴν ὀρεγὴν τινος π.χ.). 4) ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, τιμωρία, ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις.

Ἔτυμ.: *μισθός*· *σανσκρ.* *mīśhā-m* (ἀμοιβὴ ἀγωνίσματος, ἀμιλλα), *Ζανθ.* *mīśda*, γοθθ. *mizdō*, ἀγγλ. *meord*, παλ.-αλαυ. *mīzda* (μισθός), παλ.-γερμ. *mēta* (ιαπ. **mēizda* (ἐνοίκιον).

μισθο-φορά, ἡ (*μισθοφόρος*)· ἡ *φορὰ* (λήψις) τοῦ μισθοῦ || ὁ λαμβανόμενος μισθός, ἀμοιβή, πληρωμὴ, ὁ μισθός (κυρ. τῶν στρατιωτῶν).

μισο-φορέω, μέλ. -ήσω (μισοφορέος)· φέρω μισθόν, λαμβάνω μισθόν, λαμβάνω πληρωμήν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ, ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ, εἶμαι μισοφορός || μετ' αἰτ. πράγμ., λαμβάνω τι ὡς μισθόν· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μισο-φορητέον, ρημ. ἐπιθ.· δεῖ μισοφορεῖν = πρέπει νὰ λαμβάνῃ τῆς μισθόν (νὰ εἶναι μισοφορός).

μισο-φορία, ἡ (μισοφορέω)· ἡ ἐπὶ πληρωμῇ (ἐπὶ μισθῷ) ὑπηρεσία, στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐπὶ μισθῷ.

μισο-φόρος, ον (μισθός+φέρω)· ὁ φέρων (λαμβάνων) μισθόν, ὁ ἐργαζόμενος (ὑπηρετῶν) ἐπὶ μισθῷ, μισθωτός || ἐν τῷ πληθ. ὡς οὐσ. οἱ μισοφόροι = οἱ μισθωτοὶ στρατιῶται || μισοφόροι τριήρεις = τριήρεις ἔχουσαι πληρώματα μισοφορικὰ (ἀποτελούμενα ἀπὸ ναύτας μισοφόρους).

μισθός, μέλ. -ώσω· ἄρρ. α' ἐμισθώσω· πρκ. μισθώσθωκα (μισθός)· δίδω τι ἐπὶ μισθῷ, ἐκμισθώνω, δίδω ἐπὶ ἐνοικίῳ, ἐνοικιάζω, λατ. locare || μετ' ἄρρφ. : μισθῷ τὸν νηὸν τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι (= Ἡρόδ.) = δίδω ἐργολαβικὰς τῆν ἄνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν τριακοσίων ταλάντων (= λατ. locare aedem exstruendam). — Μίσσον, μέλλ. μισθώσομαι· ἄρρ. α' ἐμισθωσάμην· πρκ. (μετὰ μέσης σημασ.) μεμισθώμαι· λαμβάνω τι ἐπὶ ἐνοικίῳ, ἐνοικιάζω ἐγὼ διὰ τὸν ἑαυτὸν μου (οὐχὶ ἐνοικιάζω = προσφέρω, δίδω, ἐπὶ ἐνοικίῳ), λατ. conducere || δι-ορίζω τινὰ ἐπὶ μισθῷ (ἐπ' ἀμοιβῇ), π. χ. δικηγόρον ἢ θεράποντα ἱατρῶν || μισθοῦμαι τινα ταλάντου = μισθώνω (ἐνοικιάζω) τὰς ὑπηρεσίας του ἀντὶ ἀμοιβῆς ἐξ ἐνός ταλάντου || μετ' ἄρρφ. μισθοῦμαι νηὸν ἐξ-οικοδομήσαι = κλείνω συμφωνίαν (συμβάλλομαι) διὰ τῆν ἄνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ (= conducere aedem aedificandam). — III Παθητ., ἄρρ. α' ἐμισθώθην· πρκ. (ἐν παθητ. ἐνν.) μεμισθώμαι· ἐνοικιάζομαι, μισθοῦμαι ἐπὶ πληρωμῇ· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μισθώωμαι, -ατος, τὸ (μισθός)· δὲ τι καὶ νῦν, τὸ ποσὸν τὸ συμπερνευμένον ὡς ἐνοίκιον, τὸ ἐνοίκιον || τὸ διδόμενον ἐπὶ ἐνοικίῳ, οἰκία ἐνοικιαζομένη.

μισθωσίμος, ον (μισθός)· ὁ δυνάμενος νὰ μισθωθῆ, κυρ. ἐπὶ πράγματων, ὁ δύναται τίς νὰ λάβῃ ἐπὶ μισθῷ,

μισθωσις, -εως, ἡ (μισθός)· τὸ δίδειν ἐπὶ μισθῷ, ἡ ἐκμισθωσις, ἡ ἐνοικίασις. — II (μισθόμαι) ἀπλῶς, ἡ μισθωσις. — III = μισθώω (βλ. λ.), τὸ ἐνοίκιον.

μισθωτής, -ου, ὁ (μισθός)· ὁ πληρώνων τὸν μισθόν, ὁ πληρώνων τὸ ἐνοίκιον, ὁ ἐνοικιαστής.

μισθωτικός, ἡ, ὄν (μισθός)· ὁ ἀνήκων εἰς μισθωσιν || ἀργυρώνητος, ὁ κατὰ σύστημα μισοφόρος.

μισθωτός, ἡ, ὄν (μισθός)· ὁ πρῶτων τι ἐπὶ μισθῷ, ὁ μισθωμένος, ἐνοικιαζόμενος || ὡς οὐσ. ὁ μισθωτός καὶ συν. κατὰ πληθ. = ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετής, καὶ συν. οἱ μισοφόροι στρατιῶται.

μισό-γάμος, ον (μίσος+γάμος)· ὁ μισῶν τὸν γάμον.

μισό-γελως, -ατος, ὁ, ἡ (μίσος+γέλως)· ὁ μισῶν τὸν γέλωτα.

μισο-γότης, -ου, ὁ (μίσος+γότης)· ὁ μισῶν τοὺς γόητας (τοὺς ἀπατεώνας).

μισο-γυνής, -ου, ὁ (μίσος+γυνή)· ὁ μισῶν τὰς γυναῖκας.

μισο-δημία, ἡ· τὸ πρὸς τὴν δημοκρατίαν μίσος· ἐκ τοῦ

μισό-δημος, ον (μίσος+δημος)· ὁ μισῶν τὴν δημοκρατίαν.

μισό-θεος, ον (μίσος+θεός)· ὁ μισῶν τοὺς θεοὺς, ἄθεος, ἀσεθής.

μισό-θηρος, ον (μίσος+θήρα)· ὁ μισῶν τὴν θήραν (τὸ κυνήγιον).

μισο-καίσαρ, -ἄρος, ὁ (μίσος+Καίσαρ)· ὁ μισῶν τὸν Καίσαρα.

μισο-Λάκων, -ωνος, ὁ (μίσος+Λάκων)· ὁ μισῶν τοὺς Λάκωνας.

μισο-Λάμαχος, -ου, ὁ (μίσος+Λάμαχος)· ὁ μισῶν τὸν Λάμαχον.

μισο-λογία, ἡ· τὸ μίσος πρὸς τὰς συζητήσεις, ἡ ἀπέχθεια πρὸς τοὺς λόγους || τὸ κατὰ τῆς παιδείας (τῶν ἐπιστημῶν) μίσος· ἐκ τοῦ

μισό-λογος, ον (μίσος+λόγος)· ὁ μισῶν τοὺς λόγους, τὰς διαλεκτικὰς συζητήσεις, ὁ ἀποστρεφόμενος αὐτάς || ὁ μισῶν τὴν παιδείαν.

μισό-νόθος, ον (μίσος+νόθος)· ὁ μισῶν τοὺς νόθους.

μισό-παῖς, -παιδος, ὁ, ἡ (μίσος+παῖς)· ὁ μισῶν τοὺς παῖδας.

μισο-πέρσης, -ου, ὁ (μίσος+Πέρσης)· ὁ μισῶν τοὺς Πέρσας, ἐχθρὸς των.

μισό-πόλις, -ιος, ὁ, ἡ (μίσος+πόλις)· ὁ μισῶν τὴν πόλιν, ὁ μισῶν τὴν πολιτείαν.

μισο-πονέω (μισόπονος)· μισῶ τὸ πονεῖν, μισῶ τὴν ἐργασίαν.

μισο-πονηρέω, μέλ. -ήσω (μισοπήνηρος)· μισῶ τοὺς πονηροὺς, μισῶ τοὺς κακοὺς, ἢ μισῶ τὸ πονηρὸν (τὸ κακόν)· ἐκ τοῦ

μισο-πότηρος, ον (μίσος+πονηρός)· ὁ μισῶν τοὺς πονηροὺς (τοὺς κακοὺς) ἢ τὸ πονηρὸν (τὸ κακόν).

μισο-πονία, ἡ (μισοπονέω)· μίσος (ἀποστροφή) πρὸς τὴν ἐργασίαν.

μισό-πονος, ον (μίσος+πόνος)· ὁ μισῶν τὸ πονεῖν (τὴν ἐργασίαν).

μισο-πόρπαξ, -ἄκος, ὁ, ἡ (μίσος+πόρπαξ)· ὁ μισῶν τὴν πόρπακα τῆς ἀσπίδος, δηλ. τὸν πόλεμον || ὑπερβ. μισοπορπάκιστατος.

μισό-πτωχος, ον (μίσος+πτωχός)· ὁ μισῶν τοὺς πτωχοὺς, ὁ ἀποφεύγων τοὺς πτωχοὺς (ἐπὶ τῆς θεᾶς Ποδάγρας).

μισο-ρῶμαιος, ον (μίσος+Ρωμαῖος)· ὁ μισῶν τοὺς Ρωμαίους.

ΜΙΣΟΣ, τό, δὲ τι καὶ νῦν, μίσος, ἐχθρα, καὶ δὴ : I παθητ., τὸ μισεῖσθαι ὑπὸ τινος. 2) ἐνεργ., τὸ μισεῖν τινα, τὸ πρὸς τινα μίσος, ἀπέχθεια, ἀποστρέφω· — II μίσημα, τὸ ἀντικείμενον τοῦ μίσους, μισούμενον πρόσωπον ἢ τὸ μισητὸν πράγμα.

*Ἐτυμ. : μίσος· μισεῖν· κατὰ τινας συγγ. τῆ λατ. mīto, *mītō, ἐφ' ὅσον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῆ δὲ τι μίσος (*mīt-s-os, λῖαν ἀπιθάνως βεβαίως· ἀλλ' οὕτως καὶ τὸ λατ. miser θεωρεῖται συγγ. πρὸς τὸ μίσος, ὅπερ θὰ ἐφαίνετο ἐκ πρώτης ὄψεως, συνάπτεται δὲ τὸ miser πρὸς τὰ maereo, maestus.

ΜΙΣΥ' ἈΛΩ, -ύλων· κατακόπτω, κόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω κρέας πρὸς τῆς ὀπτήσεως.

*Ἐτυμ. : μισύλλω (< *μισο- (< *μιτ-το (ὄνοματ. θεμ.) + -ύλο- (ὀκοπορ. προσφ.) < ιαπ. *mei-t-, πρὸ δ. *mei-d ἐν τῷ γοτθ. mailan, παλ-νοργ. meita, παλ-γερμ. meizan (κομματιάζω), meizil (γλυφάνων, σμίλη)· ἐξ ιαπ. ριζ. *mei-t- καὶ *mei-d-, αἵτινες ἀποτελοῦν ἐπέκτασιν τῆς ιαπ. ρ. *mei- (μειώνω, ἐλαττώνω), τῆς ἐν τοῖς μείων, μεινύθω κλπ. τὸ μυτίλος ἀνήκει ἀνταθὰ, ἡ δὲ διαφορά τῆς θέσεως τῶν φθόγγων ὀφείλεται εἰς μεταθέσιν των, τὸ λατ. θῆμος mutilus δὲν εἶναι θάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλ' εἶναι συγγ. πρὸς τὸ παλ-ιρλ. mut (δραχύς).

μίσχος, ὁ, δὲ τι καὶ νῦν, ὁ μίσχος, τὸ ἐτσουῆν τὴν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν || τὸ κέλυφος ἢ ὁ φλοιός. — II ἐν θεσσαλίᾳ εἶδος λιγοῦ [ἀγν. ἐτυμολ.]:

μίτο-εργός, ὄν (μίτος + *εργω)· ὁ ἐργαζόμενος τὸν μίτον, τὴν κλωστήν (ἐπὶ τῆς ἀτράκτου).

μίτο-ροφής, ἐς (μίτος+ροφήναι, τοῦ ῥάπτω)· ὁ ἐρραμμένος διὰ μίτου (δηλ. κλωστής) || ὁ ἔχων δρόχους (μάτια, δηλίες) ἐκ νήματος, τὸ δίκτυον.

ΜΙΤΟΣ, -ου, ὁ· κλωστή τοῦ στήμονος, λατ. tela || γυν., κλωστή, νήμα || ὕφασμα. 2) τὸ νήμα τῆς μοίρας.

*Ἐτυμ. : μίτος· μιτούσθαι, μίσασθαι· δέμιτος, τρίμιτος, ἑξιμίτος, πολύμιτος (= ὕφασμα τοῦ ὁποίου ἡ ὕφανσις γίνεται μὲ διπλή, τριπλή κλωστή)· ὑπὸ τινων συνσχετίσθη πρὸς τὸ λατ. mīto (*mītō), διπ' ἄλλων θῆμος τοῦτο δὲν γίνεται δεκτὸν, διότι μίτος εἶναι ἡ κλωστή τοῦ στήμονος καὶ οὐχὶ τοῦ θραξίου (κρόκης, ροδάνης, ἐρροφῆς, πηνίσματος), ὅποτε θὰ συνάφωμεν κάπως ἢ σημασία του πρὸς τὴν τοῦ mītō· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μίσω, μέλ. -ώσω (μίσος)· (ἐν τῇ φαντασίᾳ), ἐκτείνω τοὺς μίτους, ἐμπίπνω, περῶ τὰ νήματα διὰ τῶν μιταρίων || ἐργάζομαι (δουλεῖω) τὸν ἐργαλῖο

|| μτφρ. κάμνω τήν φωνήν μου νά ἤχησῃ ὡς χορδή.
μίτρα, ἡ, ἐπικ. καί ἰων. (μίτρος ?) ζώνη ἢ ταινία, τήν ὅποιαν ἔφερον κάτωθεν τοῦ θώρακος οἱ πολεμισταί || γεν., κάθε ζώνη.— || κεφαλόδεσμος, ταινία διά τῆς ὀποίας αἱ γυναῖκες ἀνέδεδον τήν κόμην των. 2) περικοκόν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, ὁμοῖον πρός τήν *κυρβασιάν* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: ἡ συγγέν. πρός τήν λ. *μίτρος* δέν θεωρεῖται ἀσφαλές, εἶναι δέ πιθ. λ. ἀσιατικῆ.

ΜΙΤΡΑ, -ης, ἡ ἢ παρά Πέρσαις Ἀφροδίτη.

μίτρη-φόρος, -ου (μίτρα+φέρω) ὁ φορῶν μίτραν (εἶδος ἑσθρικοῦ), εἶτε ὡς ζώνην, εἶτε ὡς κεφαλόδεσμον.

μίτρο-δετος, ον (μίτρα+δέω=δένω) ὁ δεδεμένος διά μίτρας (κοιν. ἐφακιολοιασμένος).

μίτρο-φορέω, μελ. -ήσω φέρω (φορῶ) μίτραν ἐκ τοῦ

μίτρο-φόρος, ον=μιτρηφόρος (βλ. λ.).

ΜΙΤΥΛΟΙ, ἢ **ΜΥΤΙΛΟΣ**, η, ον, λατ. *mytilus* περικεκομμένος, κολοβός, κυρ. δέ ὁ ἄνευ κεράτων.

μίτ-ώδης, ες (μίτρος+εἶδος) ὁ ὁμοῖος πρὸς κλωστήν, ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ κλωτῆς.

μιχθή, ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μ(ε)ίγγυμι*.

μιχθήμεναι, ἐπικ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μ(ε)ίγγυμι*.

ΜΝΑ, ἰων. **μνά**, ἡ γεν. **μνάς** ὄνομα πλθθ. **μνάς** τὸ λατ. **MINA**: I ὡς βάρους=100 ἀττ. δραχμαί=15 οὐγκλαί περίπου=83 2/3 γραμμαρ.— II ὡς χρηματικὸν ποσὸν ἐπίσης=100 ἀττ. δραχμαί=4 λίραι Ἀγγλίας, 1 σελ. 3 πεν. 60 μναί=τάλαντον.

Ἔτυμ.: ἡ λ. δέν εἶναι τῆς Ἑλλην. Γλώσσης, ἀλλὰ παραλήφθη ὑπ' αὐτῆς ἐκ τινος Σημιτικῆς πρβλ. ἕθρ. *pāne*, σανσκρ. *manā* μνά > λατ. *mina*.

μνάμα, **μνάμειον**, **μνάμοσύνη**, δωρ. τύποι ἀντι *μνημ*—.

ΜΝΑΪΟΜΑΙ (Α), καί συνηρ. **μνώμαι** ἐν τῇ συνηρ. μορφῇ εἶναι ἐν χρήσει ἐν γ' ἐν., α' καί γ' πλθθ. ἐν. **μνάται**, **μνώμεθα**, **μνώνται** γ' ἐν. Προστ. **μνάσθω** ἀπρφ. **μνάσθαι**, μτχ. **μνώμενος** ὡσαύτως ἀπαντῶσι καί οἱ ἐπικ. ἀουαίρ. τύποι ε' ἐν. **μνάα**, ἀπρφ. **μνάσθαι** γ' ἐν. ἰων. πρτ. **μνάσκετο** ἀντι **ἐμνάτο**, ἐπ. γ' πλθθ. **μνώοντο**, μτχ. **μνώμενος** κάμνω ἔρωτα, ζητῶ (ἐπιδιώκω) νά κατακτήσω γυναῖκα τίνα, νά τήν κάμω γυναῖκά μου, τήν μνηστεύομαι, γίνομαι μνηστήρ τῆς.— II γενικῶς, ἐρωτοτροπῶ, ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω, ἐξαιτουῖμαι τὴν, ἐκλιπαρῶ διά τὴν, ἱκετεύω διά τὴν, ψηφοδρῶ, λατ. *ambire*.

Ἔτυμ.: **μνάομαι** (<**mnā*-(<**βνα*- (γυνή) = Βsd. *gnā*- (οὐζυγος Θεοῦ), ἰαπ. **gnā*-, πρβλ. παλ.-ιρλ. *mnā* (γεν. =τῆς γυναικός) (<**bnās*, παρὰ τῆ ἰαπ. **gn-ἡnā*- ἐν τῷ *Boiwt*. *banā* κλπ., βλ. ἐν λ. *γυνή* ἐντεῦθεν ἡμῆρ. κλπ. *μνηστήρ*, *μνηστή* (ἄλοχος), *μνηστὺς*, *μνηστεύω*).

ΜΝΑΪΟΜΑΙ (Β), συνηρ. **μνώμαι**, ἐπικ. καί ἰων. ἀντι *μνησσομαι* ἐνδύομαι, σκεπτομαι περί τινος, συλλογίζομαι [δι' ἔτυμ. βλ. *μνησσομαι*].

μνάσθαι, ἀπρφ. τοῦ **μνάομαι** Α.

μνάσθω, γ' ἐν. ἐν. Προστ. τοῦ **μνάομαι** Α.

μνάσομαι, δωρ. ἀντι *μνησσομαι*, μέσ. μέλ. τοῦ *μνησσομαι*.

μναστήρ, ὁ, θηλ **μνάστειρα**, δωρ. τύποι ἀντι *μνησ*—.

μνάστικς, ἡ, δωρ. ἀντι *μνηστικς* (βλ. λ.).

μνάα, ἰων. ἀντι **μνά** (βλ. λ.).

μνεσία, ἡ (μνάομαι Β) ἀνάμνησις, μνήμη.— II ὑπόμνησις, ὑπενθύμιος: **μνεσίαν ποιούμαι τινος**=λατ. *mentionem facere*=κάμνω λόγον περί τινος, μνημονεύω τὴν, ἀναφέρω τὴν.

μνήμα, δωρ. **μνάμα**, -ατος, τὸ (μνάομαι Β)=λατ. *monimentum*, ἀνάμνησις, ἀντικείμενον ἀναμνήσεως, πρῶγμα ἀνακαλοῦν εἰς τήν μνήμην πρόσωπόν τὴν ἢ πρῶγμα, ἐνδύμιον προσώπου ἢ πράγματος || πρῶγμα (ἀντικείμενον) προκαλοῦν τήν ἀνάμνησιν νεκροῦ, μνημεῖον, τάφος.— II =*μνήμη*, ἀνάμνησις. [δι' ἔτυμολ. βλ. *μνησσομαι*].

μνημεῖον, ἰων. **μνημήιον**, δωρ. **μναμείον**, τὸ (*μνήμα*) λατ. *monimentum*, ἐνδύμιον περί τινος (προσ. ἢ πράγμ.), κάτι πού μᾶς ἀνακαλεῖ εἰς τήν μνή-

μην μας πρόσωπόν τὴν ἢ πρῶγμα || ἐνδύμιον περί νεκροῦ τινος, τάφος, μνημεῖον ὡς λέγομεν καί σήμερον ἐτι περί νεκροῦ.

μνήμη, ἡ (μνάομαι Β, *μνησσομαι*) ἡ ἀνάμνησις, ἐνδύμνησις, περί τινος, τὸ νά ἐνδυμούμεθα τὴν. 2) τὸ μνημονικόν, ἡ ἰκανότης τοῦ νοῦ νά ἀναμνησθεῖται || **μνήμης ὕπο**=ἀπὸ μνήμης. 3) = **μνήμα**, **μνημεῖον**. 4) ἡ ὑπόμνησις, ἡ ὑπενθύμιος περί τινος (πράγμ. ἢ προσ.), ἡ περί αὐτοῦ σημεῖωσις (παρρητήρησις): **μνήμην ποιούμαι τινος**=*mentionem facere*=κάμνω λόγον περί τινος, μνημονεύω, ἀναφέρω, τι(νά).

μνημήιον, τὸ, ἰων. ἀντι *μνημεῖον*.

μνημονεύω, μελ. -σω (*μνήμων*) ἐνδυμούμαι, φέρω εἰς τήν μνήμην μου, ἀνακαλοῦν εἰς τήν μνήμην μου, ἐνδυμούμαι, σκεπτομαι. 2) φέρω τὴν εἰς τήν μνήμην ἄλλου, ἐπιμένω, διηγούμαι, ἀναφέρω, κάμνω λόγον περί τινος, λατ. *memorare*.— II παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. -εῦσομαι καί παθ. -ευσθήσομαι ἀορ. α' **ἐμνημονεύθη** μνημονεύομαι, ἀναφέρομαι, γίνεταί λόγος περί ἐμοῦ.

μνημονικός, ἡ, ὄν (*μνήμων*) ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) ἀνάμνησιν ἢ μνήμην || ἐπί προσ., ὁ ἔχων καλὸν μνημονικόν, δυνατὴν μνήμην || τὸ οὐδ. ὡς οὐα. τὸ *μνημονικόν*=ἡ *μνήμη*.

μνημονικῶς, ἐπίρ. τοῦ προηγ. ἀπὸ μνήμης, ἐκ στήθους, εὐκόλως, προχειρῶς.

μνημοσύνη, ἡ (*μνήμων*) μνήμη, ἀνάμνησις, ἐνδύμνησις, λατ. *memoria*.— II ὡς κύρ. ἔνομα. **Μνημοσύνη**, ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν, προφανῶς διότι πρό τῆς ἐφευρέσεως τῆς γραφῆς ἡ μνήμη (τὸ μνημονικόν) ἦτο τὸ κύριον καί ἀποκλειστικόν δῶρον τῶν ποιητῶν.

μνημόσῳνον, τὸ, δωρ. **μνᾶμόσ**— (*μνήμων*) ἐνδύμιον, ἀνάμνησις || ὑπόμνησις, ὑπενθύμιος, ὑπόμνημα. 2) τιμητικὴ μνεία, φήμη.

μνήμων, ὁ, ἡ, οὐδ. **μνήμων**, τὸ (μνάομαι Β) ὁ ἐνδυμούμενος, ὁ σκεπτόμενος || μετὰ γεν., ὁ σκεπτόμενος περί τινος, ὁ ἐνδυμούμενος τῆν. 2) ὁ ἔσσει ἐνδυμούμενος τὴν, ὁ οὐδέποτε λησμονῶν.

μνήσαι, ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. α' καί Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μνησσομαι*.

μνησαίατο, ἰων. ἀντι *μνησαιντο*, γ' πλθθ. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μνησσομαι*.

μνησασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μνησσομαι*.

μνησάσκετο, ἰων. ἀντι *ἐμνήσατο*, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μνησσομαι*.

μνησθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μνησσομαι*.

μνησθητι, β' ἐν. Προστ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μνησσομαι*.

μνησί-δωρέω, δωρ. **μνασιδ**—, μέλ. -ήσω (*μνήσις* +δῶρον) προσφέρω δῶρα εἰς ἀνάμνησιν ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης || εἶμαι εὐγνώμων.

μνησί-κάκέω, μελ. -ήσω ἐνδυμούμαι παλαιὰ κακὰ (ἀδικήματα δηλ. ἃ ἔχω πάθει παρά τινος) || τρέφω κακίαν διά κακόν, τὸ ὅποτον μοῦ ἔκαμῃ τῆς || οὐ *μνησικακῶ*=δέν τρέφω μνησικακίαν, δέν εἶμαι μνησικακός, κηρύσσω ἀμνησίαν.— II ὡς. καί μετ' αἰτ. πράγμ.: *τὴν ἡλικίαν μνησικακῶ*=ποιοῦμαι μνεσίαν (κάμνω λόγον περί) τῶν δεινῶν τοῦ γῆρατος ἐκ τοῦ

μνησί-κακος, ον (*μνάομαι* Β + *κακόν*) ὁ ἐνδυμούμενος παλαιὰ κακὰ, ὁ διατηρῶν ἀνάμνησιν τῶν κακῶν τὰ ὅποια ἔχει πάθει κατὰ τὸ παρελθόν, ὁ ἐκδικητικὸς, ὁ τρέφων μνησικακίαν.

μνησί-πήμων, ον, γεν. -ονος (*μνησσομαι*+πῆμα) ὁ ὑπενθυμίζων εἰς τινα τὰ δεινὰ, ὁ προκαλῶν τήν ἀνάμνησιν τῆς δυστυχίας.

μνήσις, δωρ. **μνάσις**, -εως, ἡ (*μνάομαι* Β) μνήμη, ἀνάμνησις.

μνήσομαι, μέσ. μέλλ. τοῦ *μνησσομαι*.

μνηστεία, ἡ (*μνηστεύω*) ἡ ζητήσις γυναικός, ἀρραβώνισμα || μτφρ. ἡ ἐπιδιώξις τινος (π. χ. τῆς ἐθνολογίας προσώπου τινός).

μνηστείρα, ἡ, θηλ. τοῦ *μνηστήρ* (*μνάομαι* Α) μνηστήρ, ἑσθρῶνιστικῆ.— II θηλ. ἐπιθ. (*μνάομαι* Β), ἡ ἀναμνησσομένη τινός, ἡ ἐνδυμούμενη τὴν.

μνήστευμα, -ατος, τὸ (*μνηστεύω*) ἡ μνηστεία,

τό ἀρραβώνισμα, ἢ καὶ γενικῶς, τὸ ἐρωτοτροπεῖν.

μνηστεύω, μελ. -σας ἀδρ. α' ἐμνηστεύομαι (μνάομαι Β). —Παθητ., ἀδρ. α' ἐμνηστεύθη· ἐρωτοτροπῶ, ἐκάμνω κόρτες, ἐπιζητῶ τὴν ἀγάμην γυναϊκός, τὴν ζητῶ εἰς γάμον ἢ τὴν ἀρραβωνίζομαι, τὴν νυμφεύομαι ἢ παθητ., ἐπὶ γυναϊκός, λαμβάνομαι ὑπὸ τινος ὡς μνηστῆ.— ἢ ὑποχνοῦμαι (τὴν θυγάτριά μου π. χ. εἰς τὴν) εἰς γάμον, τοῦ τὴν ἀρραβωνίζω, τὴν μνηστεύω μὲ τινα ἢ παθητ. δίδομαι ὑπὸ τινος (ὑπὸ τοῦ πατρὸς π. χ.) ὡς μνηστῆ εἰς τινα.

μνηστήρ, δωρ. *μναστήρ, ἥρος*, ὁ (μνάομαι Α)· δ, τι καὶ νῦν νοοῦμεν λέγοντες ἀγαπητικός, ἐραστής, κυρ. δηλ. ὁ ἐπιδιώκων νά κάμῃ μίαν γυναῖκα νά τὸν ἀγάπησῃ καὶ νά γίνῃ σύζυγός του ἢ μτγν. ὁμοῦ καὶ ὁ ἀρραβωνιστικός, ὁ μνηστήρ, ὅπως λέγομεν καὶ σήμερον, ἢ ἀκόμη καὶ ὁ γαμβρός.— ἢ (μνάομαι Β) ὁ ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην, ὁ φέρων εἰς τὴν μνήμην τινός, ὁ ὑπομνησκῶν ἢ ὁ μνήμων τινός, ὁ ἐνθυμούμενός τι, ὁ ἔχων κατὰ νοῦν.

μνηστήρεςσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ προηγ. ἀντὶ μνηστῆρας.

μνήστις, δωρ. *μνάστις, -ιος*, ἡ (μνάομαι Β)· ἐνθυμιον, ἀνάμνησις.— ἢ ὑπόληψις, ὄνομα, φήμη.

μνηστὴς, ἡ, ὄν (μνάομαι Α)· ὁ εἰς γάμον ζητηθεὶς, συζευχθεὶς νομίμως, νόμιμος σύζυγος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν παλλακίαν.

μνηστὴς, -ύος, ἡ, ἰων. ἀντὶ μνηστεία· ζήτησις εἰς γάμον, μνηστεία, ἀρραβών.

μνήστηρ, -ορός, ὁ (μνάομαι Β)· ὁ μνήμων τινός, ὁ ἐνθυμούμενός τι, ὁ ἔχων κατὰ νοῦν τι, ὁ σκεπτόμενος περὶ τινος.

μνήσω, μελλ. τοῦ μμνήσκω.

μνιάροσ, ἄ, ὄν· ὁ πλήρης μνίων (θαλασσίων βρύων ἢ ὁ μαλακός ὡς τὰ μνία τῆς θαλάσσης· ἐκ τοῦ ΜΝΙ·ΟΝ, τό· τὸ βρύον τῆς θαλάσσης, εἶδος θαλασσίου φυτοῦ μὲ φύλλα ὁμοιάζοντα πρὸς τὸ ἔριον (τὸ μαλλί).

Ἔτυμ.: μνίον (καὶ μνίον)· μνιαρός, μνιάεις· μνάος, ἀττ. μνοῖς (πρὸς κνόος· κνοῦς < ρίξ. qen ἐν τῷ κόνις) ἐπὶ πρώτῃ τῶν ἀνῶν καὶ πῶλων ἐξάνθησις, ἔριον ἀπαλώτατον (Ἔτυμ.), ἀπαλή θριξ (Σουῖδ).· εἰς τὴν σημασίαν πρὸς καὶ χνόος· χνοῦς, λατ. īnīpīdō· πρὸς λιθ. miniana (χόρτον μικρόν καὶ ἀπαλόν) < ρίξ. men- (συμπιέζω, πατῶ) ἐν τῷ λιθ. mīnīti, περὶ οὗ ἔλ. μάσσω.

μνόςος, συννηρ. μνοῦός, ὁ ὁ λεπτός χνοῦς, χνοῦδι, λεπτὰ πούπουλα, ὡς τῶν νεοσσῶν.

μνώμενος, μτχ. τοῦ μνάομαι Α.

μνώνται, γ' πληθ. τοῦ μνάομαι Α.

μνωόμενος, ἐπ. μτχ. τοῦ μνάομαι Β.

μνώοντο, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ μνάομαι Α καὶ Β.

μογερός, ἄ, ὄν· ἐπὶ προσώπων, ὁ κοπιῶν, ὁ τεθλιμμένος, ὀδλιος, δυστυχής ἢ ἐπὶ πραγμάτων, κοπιώδης, ἐπιμοχθός, θλιβερός, ἀνιαρός· ἐκ τοῦ **μογέω**, μελ. -ήσω (μόγος)· κοπιῶ, κοπιῶζω, μοχθῶ ἢ τολαίωρομαι, στενωχωροῦμαι, ὑποφέρω ἢ μτχ. ἐν. **μογέων** κυρ. = κεκμηθῶς ἐκ τῶν ἔργων, καὶ ἐπομένως καταντῆ σχεδόν=μόγος=«μόλις καὶ μετὰ βίας», μετὰ δυσκολίας, δυσκόλως: **μογέων ἀποκινήσασκε** = μετὰ πολὺν κόπον ἐκινεῖτο, δυσκόλως ἐκινεῖτο.— ἢ ἀλγῶ, πονῶ.

μογι-λάλος, ὄν (μόγις+λαλέω)· ὁ μετὰ δυσκολίας λαλῶν, ὁ βραδύγλωσσος, ἢ καὶ ὁ ἀλαλος, βωθός.

μόγις, ἐπίρ. (μόγος, μογέω)· μετὰ κόπου, μετὰ δυσκολίας, «μόλις καὶ μετὰ βίας» ἢ ὡς τὸ μτγν. μόλις· ἔξ αὐτοῦ τὸ

ΜΟΓΟΣ, ὁ· κόπος, μόχθος ἢ κακοπάθεια, τολαίωρῖα.

Ἔτυμ.: μόγος· μογερός (πρὸς Ἔτυμ. «μογερόν... μοχθηρόν»)· μογεῖν· μόγις· μογοστόκος (μογοσ- < *μογον- αἰτ. πληθ.): λατ. smags, smagrs (δυσβάστακτος), λιθ. smagus (δυσβάκτακτος) ἔλ. ἐν μοχλός (< *μοξλός), μόχθος (< *μοξτός).

μογος-τόκος, ὄν (μόγος+τεκεῖν)· ἡ βοηθοῦσα τὰς γυναῖκας κατὰ τὸν τοκετόν, ἐπιθ. τῆς Εἰλειθυίας (κυρ.) ἡ τίκτησα τὰς ὄδιννας, τ. ἔ. ἡ προκαθοῦσα αὐτάς.

μόδιος, ὁ· μέτρον ξηρῶν καρπῶν, κυρ. σιτηρῶν, λατ. modius=1/8 τοῦ μεζιμνοῦ, περίπου S³/₄ λίτραι.— ἢ καὶ μέτρον μήκους, ἴσον πρὸς 200 ὄργυιάς.

ΜΟΘΟΣ, ὁ· ἡ μάχη, ὁ δόρυβος (πάτασος) τῆς μάχης: **μόθος ἵππων** = ὁ ἐκ τοῦ καλπασμοῦ τῶν ἵππων προκαλούμενος δόρυβος.

Ἔτυμ.: **μόθος** (πρὸς Ἔτυμ. Ἔτυμ. «μοθούρας» τὰς λαβὰς τῶν κωπῶν)· δωρ. **μόθων** (ἔλ. λ.)· πθ. ἐξ ἱαπ. β. *menih- ἐν τῷ σανακρ. malthāli, mánthali, máthali (μετακινῶ, κλονίζω), Zenb. mant- (μετακινῶ) κ. ἄ., παρέχει ὁμοῦ ἐμπόδιον τὸ ἐντὸς τῆς β. ὑπάρχον -π-, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐρρίνου ἐπενθήματος· ἐπίσης δὲν φαίνεται πιστευτικὴ καὶ ἡ ὑπόθεσις ὅτι ἐν τῇ λ. **μόθος** ὑπάρχει συμφυρῶς τῶν ριζῶν *μαθ- καὶ *μονθ- (πρὸς «μονθολεύειν» τὸ μολύνοντα ταράττειν, ἐνν. ὕδατα παρὰ Φρυγ.) καὶ συγγένεια πρὸς τὰς λ. **μενθήρης** καὶ **μοῦσα** (*μονθja), ἐπὶ τῆς ἢ β. θά ἐσθμῆναι· ἔχειν τὸ πνεῦμα ἐξηγημένον.

μόθων, -ωνος, ὁ· **μόθωνες** ἢ **μόθακες** ἐκαλοῦντο ἐν Λακεδαιμονίᾳ τέκνα εἰλώτων ἀνατρεφόμενα μετὰ τῶν νέων Σπαρτιατῶν ὡς ὁμογυακτῶν, καὶ ἀπελευθερούμενα κατόπιν ἀλλ' ἄνευ πλήρων πολιτικῶν δικαιωμάτων (ἐν γ' **τράφιοι** ἐκαλοῦντο οἱ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀνατρεφόμενοι υἱοὶ τῶν πτωχῶν Σπαρτιατῶν). 2) ἐκ τῆς ἀναιδείας τῶν τοιοῦτων **μοθῶνων** κατήνητας νά σημαίνῃ παρ' ἀτιμότητος ἢ λ. **μόθων** τὸν ἀναίσχυντον καὶ αὐθάδη, καὶ ἀκόλαστον ἢ **Μόθων** ἐκαλεῖτο καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀναιδείας. 3) ἀκόλαστος ὄρχησις.

μοί, ἔγκλιτ. δοτ. ἐν. τοῦ ἐγώ.

μοῖρα, -ας, ἰων. -ης, ἡ (μείρομαι)· μέρος, μερίς, μερίδιον (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὅλον) ἢ τμήμα στρατοῦ.— ἢ μέρος λαοῦ ἢ πολιτικῆς μερίδος, λατ. **partes**. — ἢ τὸ ἀναλογεῖν εἰς ἕκαστον μερίδιον, κυρ. τὸ ἀναλογεῖν μερίδιον ἐκ λείας πολέμου (λαφύρων) ἢ κληρονομικῆς μερίδος ἕκαστου, τὸ μερίδιον ἕκαστου ἐκ τῆς πατρικῆς κληρονομίας. 2) τὸ μερίδιον ἕκαστου ἀνδρῶπου ἐν τῇ ζωῇ, ὁ κληρῶς, ἡ μοῖρα, ὁ προορισμός, ἕκαστου ἢ τὸ πεπρωμένον ἕκαστου, ἡ ὠρισμένη διὰ τὸν ἀνδρῶπον μοῖρα, ὁ θάνατος (ὡς ἡ λ. **μόρος**). 3) τὸ κατὰ τὸ δικαίον ἀνήκον ἕκαστῳ, **quod fas est**, ὅτι εἶναι ὀρθόν καὶ προσήκον καὶ νόμιμον ἢ **κατὰ μοῖραν εἵπιτες** = ὠμίλησις πρὸς τὸν ὀρθόν (ὀρθῶς, δικαίως κλπ.) ἢ **μοῖραν νέμειν τινι** = ἀπονέμειν εἰς τινα τὸ προσήκον, ἐντεῦθεν ἐξ 4) ὁ ἀφειλόμενος σεβασμός, ἐκτίμησις, ὑπόληψις: **ἐν μοῖρα ἄγω τινά** = τρέφω πρὸς τινα τὸν προσήκοντα σεβασμόν, τοῦ ἀπονέμω τὸν προσήκοντα σεβασμόν. [βι' ἐτυμολ. βλ. **μείρομαι**].

Μοῖρα, ἡ· ὡς κύρ. ὄνομα, ἡ θεὰ Μοῖρα, ἡ θεὰ τοῦ πεπρωμένου, ἀντίστοιχος τῆς παρὰ Ῥωμαίους **Parca**, ἡ διανεμοῦσα ἕκαστῳ τὸ προσήκον μέρος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ἄπο τοῦ Ἑσόδου ἀναγράφονται τρεῖς Μοῖραι: **Κλωθώ**, **Λάχαισις** καὶ **Ἄερονται**.

μοιράω, μελ. -ᾶσω, ἰων. -ήσω (μοῖρα)· μοιράζω, διανεμῶ ἢ μέσσω, λαμβάνω τὴν ὡς μερίδιόν μου (ὡς κληρῶν μου, ὡς τύχην μου), λατ. **sortiri** ἢ μέσ. ὡς. ἐν τῷ πληθ. μοιράζονται μεταξύ των.

μοιρη-γενής, ἐς (μοῖρα+γένος)· ὁ ὑπὸ τῆς μοῖρας εὐνοηθεὶς κατὰ τὴν γέννησιν, ὁ γεννηθεὶς εὐτυχῆς, καλότηχος.

μοιρίδιος, α, ὄν, καὶ -ος, -ον (μοῖρα)· ὁ ὑπὸ τῆς μοῖρας ὠρισμένος, προωρισμένος, πεπρωμένος, λατ. **fatalis**.

μοιρῶ-κραντος, ὄν (μοῖρα+κραίνω)· ὁ ὑπὸ τῆς μοῖρας προωρισμένος, πεπρωμένος (πρὸς καὶ **μοιρῶ-ρίδιος**).

Μοῖσα, ἡ, αἰολ. ἀντὶ Μοῦσα ἢ **Μοισῶν**, αἰολ. ἀντὶ **Μοισῶν** (γεν. πληθ.).

Μοισαίος, α, ὄν, αἰολ. ἀντὶ Μοῦσαίος.

μοῖτος, ὁ (λ. Σικελ.)·=χάρις, εὐεργεσία, εὐγνωμοσύνη ἢ **μοῖτον ἀντὶ μοῖτον**=χάριον ἀντὶ χάριτος, ἴσα ἀντὶ ἴσων, λατ. **par pari**. [μοῖτος ἐνταῦθα δάνειον ἐκ τῆς Ἰταλικῆς (πρὸς ἐρμην. εἰς Ἑσὺχ. ἐν λ.) πρὸς λατ. **muto, mutuos**] **mutuus** (*moit-)].

μοιχ-ἀγρία, τὰ (μοιχός+ἀγρία), μόνον ἐν τῷ πληθ.· **ἐπὶ τῆς μοιχείας ἀγρεύματα** (Ἑσὺχ.), πρόστιμον ἐ-

πιβαλλόμενον εἰς τὸν ἔνοχον μοιχείας (ἐπὶ μοιχείᾳ συλλαβανόμενον).

μοιχαλῖς, -ίδος, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ μοιχός, ἀντί τοῦ μοιχός ἢ μοιχευμένη, ἡ ἔνοχος μοιχείας, ἡ πόρνη, λατ. moecha.

μοιχός, -άδος, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ μοιχός = μοιχαλῖς (βλ. λ.).
μοιχάω, μελ. -ήσω (μοιχός)· μετβ. = μοιχεύω, διαπράττω μοιχείαν μετὰ ὑπάνδρου γυναικός. ἀποπλανῶ ὑπενδρον γυναῖκα || μετφρ. μοιχάω τὴν θάλασσαν = ἐξαπατῶν (δι' ἀπάτης, πανουργίας κλπ.) σφετερίζομαι τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης κυριαρχίαν.— || ἀμετβ. διαπράττω μοιχείαν, λατ. moechari, εἶμαι μοιχός.

μοιχεία, ἡ (μοιχεύω)· ὅτι καὶ νῦν, ἡ πράξις τοῦ μοιχεύειν.

μοιχεύω, μελ. -σω (μοιχός)· μετ' αἰτ. διαφθεῖρω γυναῖκα (κυρ. ὑπενδρον), διαπράττω μοιχείαν μετ' αὐτῆς.— || ἀμετβ. ἐκτελῶ μοιχείαν, εἶμαι μοιχός, λατ. moechari.

μοιχίδιος, α, ον = ὁ γεννηθεὶς ἐκ μοιχείας, προῖδον μοιχείας, νόδος.

μοίχιος, α, ον· μοιχικός, ὁ ἀνήκων εἰς μοιχόν ἢ μοιχαλίδα || ὁ ἐπιρρηπὴς εἰς μοιχείαν· ἐκ τοῦ **ΜΟΙΧΟΣ**, -οῦ, δ' ὅτι καὶ νῦν, ὁ διαφθεῖρων τὴν γυναῖκα ἄλλου, ὁ μισάνων τὴν ξένην κοίτην, ὁ ἀδέμιτος ἐραστής, ὁ διαφθορέυς γυναικῶν, ὁ ἀποπλανῶν αὐτάς, «ἐξελογιστής», λατ. moechus || μετφρ. εἶδος κουράς τῆς κεφαλῆς μέχρι δέρματος, ὁμοίως πρὸς τὴν ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τῶν ἐπ' αὐτοφώφω συλλαβανομένων μοιχῶν πρὸς τιμωρίαν των καὶ ἐξευτελισμόν: κεναιρμένους μοιχῶν μὰτ μαχαίρα (δηλ. οὐχὶ διὰ ψαλίδος ἀλλὰ διὰ ξυραφίου) (βλ. μάχαιρα) [δι' ἔτυμολ. βλ. δμικέω].

μολγός, -οῦ, ὁ (ἀμέλω?)· ἄσκος (ἡ σάκκος) ἐκ δέροντος βοός.— || κλέπτῃς || ἀκόλαστος.

Ἔτυμ.: μολγός: παλ.-γερμ. malaha, μεσ.-γερμ. malhe (δερμάτινος σάκκος), παλ.-πορτ. malr (σάκκος)· κατὰ τινας, ἀπιθάνης δμως, ἡ λ. εἶναι τῶν Ταραντινῶν, προερχομένη ἐκ τοῦ *Bolgós, δάνειον ἐκ τῆς Ἰλλυρικῆς (= γοτθ. baigs = σάκκος).

ΜΟΛΕΓ'Ν, ἀπφρ. ἄορ. ε' τοῦ βλώσκα (βλ. λ.).
Ἔτυμ.: μολεῖν· αὐτό-μολος· αὐτομολεῖν· μολεῖω, μολούω, μολύω (κόπτω καὶ μεταφυτεύω τὰ παραβλαστώματα τῶν δένδρων)· βλ. καὶ ἐν βλώσκα, βλαστάνω.

μολιβ-αχθής, ἄς (μολιβ-ἄχθος)· βαρὺς ἔνεκα μολύβδου, ἐμολυθμένος.

μολίθος, -ου, ὁ, ποιητ. ἀντὶ μολύβδος (βλ. λ.).
μόλις, ἐπρ., μεθομηρικὸς τύπος ἀντὶ τοῦ μόγις· δυσκόλως, «μόλις» καὶ μετὰ βίας, ἀντὶ κόπου, ἐλάχιστα || οὐ μόλις = ἐξ ὀλοκλήρου, ὄλως διόλου, ὀλοσχερῶς.

Ἔτυμ.: τὸ ἐπὶ φρ. μόλις ἔχει διαδοθῆ εἰς εἶδος τοῦ μόγις· εἶναι πιθαν. συγγ. τῆ μῶλος (βλ. λ.), ὡς τὸ μόγις εἶναι συγγ. τῆ μόγις· ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει τὸ ο τοῦ μόλις θὰ ὤφειλετο εἰς ἐπιδρασίαν τοῦ συνωνύμου μόγις, δεδομένου ὅτι ἡ λ. μῶλος δὲν διατηρήθη ἐν πληρῇ χρήσει εἰς τὴν μεθομηρικὴν γλῶσσαν ἢ μάλλον μόλις: μέλλειν, λατ. prō-mellere (ἀναβάλλω), remeligo (ἀναβολή).

μολοβρός, -οῦ, ὁ· λαίμαργος, γαστρίμαργος [μολοβρός («μολεῖν+βορά») ὁ ἐπὶ τὴν ὀράν μολῶν (ἐρχόμενος), ἐπαίτης· κατ' ἄλλους («μέλας, μολύνω, ὁπότε ἡ κυριολεκτικὴ σημασία θὰ εἶναι, μέλας ἢ ρυπαρὸς χιτῶνος· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ μῶλως, μολύνω (mollis)].

μολοῖσα, θωρ. ἀντὶ μολοῖσα, θηλ. τοῦ μολών, μετχ. τοῦ ἄορ. ε' ἔμολον (τοῦ βλώσκα).

Μολοσσός, ἄπτ. -τέος, ὄν· ὁ κάτοικος τῆς Μολοσσίας, ὁ τῆς (ὁ ἐκ) Μολοσσίας || κύων Μολοσσικός, εἶδος μεγάλου καὶ λυκοειδούς κυνός, χρησιμοποιοῦμένου ὑπὸ τῶν ποιμένων.— || ἐν τῇ Μετρίκῃ, ὁ μολοσσός (ἐνν. πούς), κληθεὶς οὕτω ὡς ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν μακρῶν συλλαβῶν.

μολοῦμαι, μέλλ. τοῦ βλώσκα.

μολπάω (μολπή)· μέλπω, ψάλλω, λατ. canere· εἰς αὐτὸ τὸ **μολπαστής, -οῦ, ὁ**· ραψωδός, ἀοιδός, χορευτής.

μολπή, ἡ (μέλπω)· παρ' Ὀμήρου, χορὸς συνοδεῖα μουσικῆς· μέλος συνοδεύομενον ὑπὸ ρυθμικῶν κινήσεων || πᾶν τὸ γινόμενον κατὰ ρυθμικὰ χρονικὰ διαστήματα || γενικῶς, παιγνίδιον, διασκεδάσις, ἀθλοπαιχία, καὶ ἰδιῶς δασκίς ταῦτα περιεῖχον καὶ ἄσματα καὶ χοροῦς.— || γενικῶς, ὡδή, ἄσμα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὄρχησιν [δι' ἔτυμολ. βλ. μέλπω]· εἰς αὐτὸ τὸ **μολπηδόν**, ἐπὶρ. μετὰ ὡδῆς, ἄσματικῶς, ὡς μολπή.
μολπήτης, θωρ. **μολπάτης, -ίδος, ἡ** (μολπή)· ἡ ἀοιδός, ψάλτρια, χορευτρία.

μολύβδαινα, ἡ (μολύβδος)· τεμάχιον μολύβδου (μολυβδός), καὶ ἰδιῶς τὸ χρησιμοποιοῦμενον διὰ τὰ βυθίζεσθαι εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἀλιευτικῆ ὁρμῆ μετὰ τοῦ ἀγκίστρου. 2) μολυβδίνη θολίς, σφαῖρα. 3) τὸ μολύβδινον θάρος (τὸ βαρίδι) τὸ προσδεόμενον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου τοῦ κτίστου (τῆς στάδμης).

μολύβδιος, ἡ, ον (μολύβδος)· ὅτι καὶ νῦν, μολύβδιος, ὁ ἐκ μολύβδου, «μολυβένιος».

μολύβδις, -ίδος, ἡ (μολύβδος)· ὡς τὸ μολύβδαινα, τὸ ἐκ μολύβδου θάρος τὸ καταβυθίζον τὸ δίκτυον.— || ἡ ἐκ μολύβδου θολίς, σφαῖρα.

ΜΟ'ΛΥΒΔΟΣ, -ου, ὁ, ὅτι καὶ νῦν, «μολύβι». — || μέλας μολύβδος χρησιμοποιοῦμενος πρὸς δοκιμὴν τοῦ χρυσοῦ || ἐντεῦθεν, γραφίτης λίθος διὰ μολυβδοκόνδυλα, μολυβδοκόνδυλον.

Ἔτυμ.: μολύβδος, καὶ μόλιβος εἶναι οἱ μόνοι ὀρθοί τύποι· κατὰ τὴν ἀλληγοιστικὴν περίοδον ἐθημιουργήθη κατὰ συμφωνίαν τῶν δύο τούτων τύπων ὁ τύπος **μολίβδος**, ὡς καὶ οἱ διαλεκτικοὶ τύποι **βόλιμος, βόλιβος** (ἐν τῇ ροδ. διαλ.), ὡς μαρτυρεῖ τὸ διασωθέν **περιβολιβῶσαι**· πρόκειται περὶ ξένης λέξεως, ἴσως ἰσπανικῆς προελεύσεως, τῆς αὐτῆς δὲ κατ' ἐπιπέδου θεωρεῖται καὶ τὸ λατ. plumbum.

μολυβδο-χοεῦω, μελ. -ήσω (μολύβδος+χοεῦω)· χύνω (λυώνω, τήκω) μολύβδον, ἐργάζομαι ὡς μολυβδοχοεῦγός. 2) στερεώνω τι (π. χ. ἀγάλμα ἐπὶ τοῦ βάθρου του) διὰ τετηκῶτος μολύβδου.

μολύνο-πραγμονέωμαι (μολύνω+πραγμά)· ἀναμειγνύομαι εἰς βρωμερὰ πράγματα (ἐσχηματισμένον κατὰ τὸ πολυπραγμονέω).

ΜΟΛΥ'ΝΩ, μελ. -ύνω, παθ. πρκ. **μεμολύσμαι**· κηλιδώνω, λερώνω, μολύνω, μισάνω, διαφθεῖρω || ὡς. παρασύρω γυναῖκα εἰς τὴν διαφθοράν, τὴν ἀτιμάζω.— Παθητ., εἶμαι ἡ γίνομαι μιαιφός (ἀρχαίος, ποταπός), κυλόμαι εἰς τὸν θόρβορον [δι' ἔτυμολ. βλ. μέλας]· εἰς αὐτὸ τὸ

μολυσμός, ὁ (μολύνω)· τὸ μολύνει ἢ μολύνεσθαι, μόλυσμα, μίασμα, μισμός, μίανσις.

μολών, οὔσα, ὄν: μετχ. ἄορ. ε' τοῦ βλώσκα.

μομφή, ἡ (μέμφομαι)· ὅτι καὶ νῦν, μομφή, μέμφις, κατηγορία, ψόγος || παρὰ πονον, αἰτία παραπόνων.

μόνα, θωρ. ἀντὶ μόνη.

μονάζω, μελ. -σω (μόνος)· εἶμαι μόνος, ζῶ ἀπομονωμένος, ζῶ βίον μονήρη.

μον-αμπύκια, ἡ, ἀντὶ τοῦ **μονάμπυξ** (βλ. λ. τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου)· ἵππος τρέχων μόνος (μεμονωμένος) καὶ οὐχὶ παρευγεμένος μετ' ἄλλου.

μον-ἀμπυξ, ὄκος, ὁ, ἡ, καὶ **μονάμπυκος; (μόνος+ἀμπυξ II)**· ὁ ἔχων ἓνα μόνον ἀμπυκα (χαλινόν) || **μονάμπυκες πῶλοι** = ἵπποι (κῆλητες) τῶν ἵπποδρομιῶν τρέχοντες μόνον (οὐχὶ ἐπὶ τῇ λ. ἐξευγεμένοι εἰς ἄσμα) || ὡς. καὶ ἐπὶ ταύρου, ὁ μὴ ἔχων σύντροφον εἰς τὸν ζυγόν.

μον-αρχέω, ἰων. **μουν—**, μελ. -ήσω (μόναρχος)· εἶμαι **μόναρχος** (βλ. λ. μονάρχης), εἶμαι δεσπότης (ἀπόλυτος κύριος, ἀπόλυτος κυριαρχός), εἶμαι ἡγεμῶν || **ἐπὶ τούτων μοναρχέοντος** = ἐπὶ τῆς μοναρχίας (βασιλείας) τούτου· εἰς αὐτὸ τὸ

μον-αρχία, ἰων. μουν— (μοι-αρχέω)· ὅτι καὶ νῦν, τὸ μοναρχικόν πολίτευμα, ὁ ἀπόλυτος δεσποτισμός, ἡγεμονία, βασιλεία || τυραννίς || ἀρχιστρατηγία || δικτατορία.

μόν-αρχος, ἰων. μούναρχος, ον (μόνος+ἀρχω)· ὁ ἄρχων μόνος, μονάρχης, ἀπόλυτος κύριος, ἀνώτατος ἄρχων.

μόνας, ἰων. μουνάς, -άδος, ἡ (μόνος)· κυρ. θηλ. ἐπιθ. τοῦ **μόνος**· μόνη, μεμονωμένη, μοναχὴ || ὡς.

και επί ανδρός, ως ἄρα, δ *μονάς* = μόνος, μεμονωμένος, ὀλομόναχος, κατόμονος.— || ως οὐα. ἡ *μονάς*, ὅ, τι και νῦν, ἡ μονάδα.

μοναχία, ἐπίρρ. κυρ. δοτ. τοῦ θηλ. τοῦ ἐπίθ. *μοναχός*· μόνον κατὰ ἓνα τρόπον (ἀντιθ. τῆ *διχῆ* ἢ *πολλαχῆ*) || μόνον, μοναχά.

μονάχος, ἡ, ὄν (*μόνος*)· ὡς και νῦν, μόνος, (ἀπο) μεμονωμένος, «μονάχος» || ως οὐα. δ *μοναχός* = ὡς και νῦν, «μοναχός», καλόγηρος, μονάζων, ὅπως και τὸ θηλ. ἡ *μοναχή* = καλογραία.

μον-ερέτης, ἰων. *μουν-*, -ου, δ (*μόνος*+*ἐρέτης*)· ὁ μόνος ἐρέτης, ὁ κωπηλατῶν μεμονωμένως, ὁ μόνος κωπηλάτης || γεν., ὁ κωπηλάτης.

μονή, ἡ, (μένω)· τὸ μένειν (διαμένειν) ἔν τινι τόπῳ || τὸ θραδύνειν, χρονοτριβεῖν. 2) τόπος ἔν ᾧ ἴσταται τις, τόπος διαμονῆς, σταθμός || κατοικία, κατάλυμα.

μονο-ήμεριον, τὸ (*μόνος*+*ἡμέρα*)· τὸ μίαν ἡμέραν διαρκούν (κυνήγιον π. χ. ἡ ὄραμα, θεατρικὴ δηλ. παράσταση, ἡ ἀγών).

μον-ήρης, ἐς (*μόνος*+*ἄραρειν*, τοῦ *ἀραρισκω*)· μόνος, μεμονωμένος, «μονάχος», ὁ κατὰ μόνος ζῶν, ὁ συνηδίζων, ἀρσκόμενος, νά ζῆ κατὰ μόνος, μοναχικός || *ναῦς μονήρης* || πλοῖον ἔχον μίαν σειρὰν κωπῶν.

μόνιμος, ὄν, ὡς, και -η, -ον (*μονή*)· ὅ, τι και νῦν, ὁ μένων (διαμένων, παραμένων) ἔν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὁ στερεὰ καθηλωμένος ἔν τινι τόπῳ || ἐπὶ προσώπων, σταθερός, πιστός. 2) ἐπὶ καταστάσεων, σταθερός, μόνιμος, ἀμετάβλητος, διαρκής, διηκεκής, λατ. *stabilis* [δὲ· ἔτυμολ. βλ. *μένω*].

μόν-ιππος, ὄν (*μόνος*+*ἵππος*)· ὁ μετὰ ἑνὸς μόνον ἵππου, ὁ χρώμενος ἔνι μόνον ἵππῳ, ἵππεύς, ἔφιππος, ἔν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ὀχοῦμενον ἐπὶ ἄρματος.

μονο-βάμων, ὄν, γεν. -ονος (*μόνος*+*βαῖνω*)· ὁ βαίνων (βαδίζων, περιπατῶν) μόνος || ἔν τῇ Ματρικῇ «μέτρον μόν» = μέτρον ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς μόνου ποδός.

μόνο-γάμος, ὄν (*μόνος*+*γάμος*)· ὁ ἀπαξ μόνον ἑλθὼν εἰς γάμον, ὁ μίαν μόνον συζευχθεὶς γυναίκα.

μονο-γένεσις, ἰων. *μουνογ-*, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ ἐπομ.

μονο-γενής, ἐς, ἐπ. και ἰων. *μουνογ-* (*μόνος*+*γένος*)· ὡς και νῦν, ὁ μόνος γεννηθεὶς, μοναχογυῖός, μὴ ἔχων ἀδελφάς ἢ ὀδελφούς || ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους || ὁ ἐκ μίας και τῆς αὐτῆς μητρός γεννηθεὶς.

μόνο-γλήνος, ὄν (*μόνος*+*γλήνη*)· ὁ μονόφθαλμος, κυρ. ὁ ἔχων μίαν μόνον γλήνην τοῦ ὀφθαλμοῦ.

μόνο-δάκτυλος, ὄν (*μόνος*+*δάκτυλος*)· ὁ ἓνα μόνον δάκτυλον ἔχων.

μόνο-δέρκτης, -ου, δ (*μόνος*+*δέρκομαι*)· ὁ ἔχων ἓνα μόνον ὀφθαλμόν, μονόφθαλμος.

μόνο-δουπος, ὄν (*μόνος*+*δοῦπος*)· ὁ ἓνα μόνον δοῦπον (ἦχον) ἔχων, ὁ ὀμοιομόρφως ἦχῶν, μονότονος.

μον-όδους, -οντος, δ, ἡ (*μόνος*+*δοῦός*)· ὁ ἓνα μόνον ὀδόντα ἔχων.

μόνο-δροπος, ὄν (*μόνος*+*δρέπω*)· ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου στελέχους κεκομμένος, μονόξυλος, μονοκόμματος || ἐπὶ ἀγάλματος, τὸ ἀποτελεσθὲν (γλυφέν) ἐξ ἑνὸς και μόνου λίθου, καὶ οὐχὶ ἐκ τμημάτων συγκολληθέντων ἐκ τῶν ὀστέρων).

μονο-εἰδής, ἐς (*μόνος*+*εἶδος*)· ὁ ἑνὸς μόνου εἶδους, ὁ ἐξ ἑνὸς εἶδους ἢ οὐχὶ ἑκ τμημάτων ἀποτελούμενος, ὀμοιομορφος, αἰλουός.

μονο-ζυγής, ἐς, και **μόνο-ζυξ**, -ῦγος, δ, ἡ (*μόνος*+*ζυγῆναι*, τοῦ *ζεύγνυμι*)· ὁ μόνος ἐζευγμένος || ὁ ἔχων ἓνα μόνον ἵππον ἐζευγμένον || γεν., μόνος, μονήρης.

μονο-ἡμερος, ὄν (*μόνος*+*ἡμέρα*)· ὁ μίαν μόνον ἡμέραν διαρκῶν.

μονο-κέλης, ἰων. *μουνοκ-*, -ητος, δ (*μόνος*+*κέλης*)· εἰς μόνος ἵππος (πρβλ. *μονάμυξ*, ἵππος ἵππασίας, ἀζυγος).

μόνο-κέρας, ὄν, γεν. -κερω, αἰτ. -κερων (*μόνος*+*κέρας*)· ὁ ἔν μόνον κέρας ἔχων, μονοκέρατος || ως οὐα. δ *μόνοκερας*, -ωντος, εἶδος τετραπόδου, ὁ ρινόκερω.

μόνο-κλαυτος, ὄν (*μόνος*+*κλαίω*)· (θηρῆνος) κλαίόμενος ὑπὸ ἑνὸς μόνου.

μόνο-κλίβων, τὸ (*μόνος*+*κλίβη*)· κλίβη ἓνα μόνον χωρούσα, λάρναξ, φέρετρον.

μόνο-κοίτευ, μελ. -ήσω (*μόνος*+*κοι-έω*)· κοιμῶμαι μόνος.

μονο-κρήπις, -ιδος, δ, ἡ (*μόνος*+*κρηπίς*)· ὁ ἔν μόνον σανδάλιον ἔχων, μονοσάνδαλος, μονοπέδιλος.

μόνο-κροτος, ὄν (*μόνος*+*κροτέω*)· ἐπὶ πλοίων, τὸ κινούμενον διὰ μίας μόνου τύψεως κωπῶν, τὸ ἔχον μίαν μόνον σειρὰν κωπῶν (ἔν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *δίκροτος*).

μόνο-κωλος, ὄν, ἰων. **μονόκ-** (*μόνος*+*κῶλον*)· ὁ συγχείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου κώλου (μέλους τοῦ σώματος) || ἐπὶ χορευτῶν, ὁ χορεύων ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μόνου ποδός, μονόπους || ἐπὶ οἰκοδομημάτων, τὸ ἔχον ἔν μόνον πάτωμα || ἐπὶ τοῦ γραπτοῦ λόγου, *περίοδος μονόκωλος* = περίοδος συγχειμένη ἐξ ἑνὸς κώλου μόνου (ἢ ἐκ μίας προτάσεως μόνου) || γεν. ἐπὶ λόγου, ὁ μονότονος, ἀνευ ποικιλίας.

μόνο-κώπος, ὄν (*μόνος*+*κώπη*)· ὁ ἔχων μίαν μόνην κώπην || ὁ μόνος κωπηλατῶν || ὁ ἔχων ἔν μόνον πλοῖον.

μόνο-λίθος, ὄν, ἰων. **μουνόλ-** (*μόνος*+*λίθος*)· ὁ κατασκευασμένος ἢ συγχείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου λίθου.

μονο-μάτωρ, -ορος, θωρ. ἀντι *μονομήτωρ* (βλ. λ.).

μονο-μάχέω, ἰων. **μουνομ-**, μελ. -ήσω (*μονομάχος*)· μάχομαι ἔν μονομαχίᾳ, μόνος πρὸς μόνον, ὡς και νῦν τὸ μονομαχῶ || ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων ἔν Μαρθάβνι, *μούνοι μονομαχισαυτες τῷ Πέτρῳ* (Ἡροδ.) = μόνοι αὐτοὶ (μόνοι των) πολεμήσαντες κατὰ τῶν Περσῶν· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μονο-μάχια, ἡ, ἰων. *μουνομαχία* (*μονομαχέω*)· ὡς και νῦν, μάχη καθ' ἣν μάχεται τις μόνος πρὸς μόνον, «μονομαχία».

μονο-μάχικος, ἡ, ὄν (*μονομαχία*)· ὁ ἀνήκων εἰς μονομαχίαν ἢ συμβαίνων ἔν μονομαχίᾳ.

μονο-μάχιον, τὸ = *μονομαχία* (βλ. λ.).

μονο-μάχος, ὄν (*μόνος*+*μάχομαι*)· ὁ μαχοόμενος ἔν μονομαχίᾳ, μόνος πρὸς μόνον || ως οὐα. δ *μονομάχος* = ὁ κατ' ἐπάγγελμα μονομαχῶν.

μονο-μήτωρ, -ορος, δ, ἡ (*μόνος*+*μήτηρ*)· ὁ ἀπολειφθεὶς μόνος ἐκ μέρους τῆς μητρός του, ὁ ἀπομείνας ὀρφανός μητρός, ὁ ἐστερημένος μητρός, ὁ ἔχων μητέρα μόνον και ὄχι πατέρα.

μονο-νύχι, ἰων. **μουνονυχι**, ἐπίρ. (*μόνος*+*νύξ*)· ἔν μιᾷ μόνον νυκτί.

μόνο-ξύλος, ὄν (*μόνος*+*ξύλον*)· ὁ ἐξ ἑνὸς ξύλου (θηλ. κορμῷ δένδρου) κατασκευασμένος, ὡς και νῦν «μονόξυλα πλοῖα».— || ὁ κατασκευασμένος ἐκ ξύλου μόνον (πρβλ. *μονόλιθος*, *μονοσίθηρος* κ. ἄ.).

μόνο-παῖς, -παιδος, δ, ἡ (*μόνος*+*παῖς*)· ὁ ἓνα μόνον παῖς, μονογενής, «μοναχογιός» || ὁ ἔχων ἓνα μόνον παῖδα.

μονο-πάλης, ἰων. **μουνοπ-**, -ου, δ (*μόνος*+*πάλη*)· ὁ μόνον ἔν πάλη νικῶν (και οὐχὶ εἰς ἄλλα ἀγωνίσματα).

μόνο-πέλμος, ὄν (*μόνος*+*πέλημα*)· ὁ ἔχων μόνον ἔν πέλμα (σόλα).

μόνο-πέπλος, ὄν (*μόνος*+*πέπλον*)· ὁ ἀπομείνας χωρὶς πέπλον (ἐπανωφόριον), ὁ ἔχων μίαν μόνον ἐσθῆτα, ὁ φορῶν χιτῶνα μόνον (πρβλ. *ἀπειπλος*).

μόνο-πούς, δ, ἡ, -πουν, τά, γεν. -ποδος (*μόνος*+*πούς*)· ὁ ἔχων ἓνα μόνον πόδα.

μόνο-πῶλος, ὄν (*μόνος*+*πῶλος*)· ὁ ἔχων ἓνα μόνον πῶλον (ἵππον).

μόνο-ρρυθμός, ὄν (*μόνος*+*ρρυθμός*)· ὁ ὑπ' ἑνὸς μόνου κατοικούμενος || ὁ ἔχων ἓνα μόνον ρυθμόν (τρόπον) || ἰδιόρρυθμος, ὁ ἔχων ρυθμόν μοναδικόν.

μονο-ορῦχης, -ου, δ (*μόνος*+*ορῦχῆναι* τοῦ *δρυγῆναι*)· ἐπὶ ἀργαλείου, τὸ σκάπτρον με ἔν μόνον ὀξύ ἄκρον (με μίαν μύτην).

ΜΟ'ΝΟΣ, ἰων. **μούνος**, ἡ, ὄν, θωρ. **μῶνος**, α, ὄν· μόνος, μεμονωμένος, ἀφειμένος μόνος, «μονάχος», ἐγκαταλειπόμενος || μετὰ γεν. *μόνος σου* = ἑσπερημένης σου, ἀνευ σου (κυρ. ἀπομεμονωμένος ἀπὸ σου).— || μόνον (ὡς ἐπιρρηματικὸν δηλ.

κατηγορ.): **μόνης** γὰρ σοῦ κλύων ἀνέξεται=διότι οὐ μόνον δά ανεχθῆν νά ἀκούσῃ || συχνά μετά προσθήκης γεν. τοῦ προσ.: **μῶνος πάντων ἀνθρώπων**=μόνος ἐξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων.— III (ὡς καί τὸ λατ. **unicus**), μόνος εἰς τὸ εἶδος του, ἐξαιρέτως, «μοναδικός».— IV ὑπερθ. **μονώτατος**=εἰς ὑπερ πάντας τοὺς ἄλλους, εἰς καὶ μόνος αὐτός (πρὸς αὐτότατος).— V τὸ οὐδ. **μόνον** ὡς ἐπὶρ., ὡς καὶ νῦν, μόνον, μονάχα, μοναχά, μόνον καὶ μόνον, ἀπλῶς καὶ μόνον, λατ. **solum, modo** || **μόνον** οὐ=λατ. **tantum non**=μόνον ποῦ δὲν..., σχεδόν, γραφόμενον παρὰ μτγν. καὶ ὡς **μονονοῦ** [μόνος, ἰων. **μῶνος** (***μον-Fos**) δι' ἔτυμολ. βλ. **μανός**].

μονο-σίδηρος, **ον** (**μόνος+σίδηρος**): ὁ κατεσκευασμένος ἐκ αἰδήρου μόνον.

μονο-σῆτες, μελ. ἦσα· ἐσθίω (τρώγω) ἅπαξ τῆς ἡμέρας μόνον || τρώγω μόνος· ἐκ τοῦ

μονό-σῆτος, **ον** (**μόνος+σῆτος**): ὁ μόνον ἅπαξ τῆς ἡμέρας ἐσθίων (ἢ καὶ ὁ ἐσθίων μόνος).

μονό-σκηπτρος, **ον** (**μόνος+σκήπτρον**): ὁ χειριζόμενος τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν (τὸ **σκήπτρον**) μόνος, ὁ μοναρχικῶς κυβερνῶν, ἀπόλυτος δεσπότης.

μονο-στίβης, **ες** (**μόνος+στίβειν** τοῦ **στειβω**): ὁ βαδίζων μόνος, ἀνευ ἀκολουθοῦ.

μονό-στίχος, **ον** (**μόνος+στίχος**): ὁ ἐξ ἑνός στίχου ἀποτελούμενος.

μονό-στολος, **ον** (**μόνος+στολή** τοῦ **στέλλω**): ὁ πορευόμενος (κυρ. ἀποστελλόμενος) μόνος || γεν., μόνος, μεμονωμένος.

μονο-στόρθυγξ, **-γγος**, ὁ, ἢ (**μόνος+στόρθυγξ**): ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἑνός καὶ μόνον στελέχους, μονοστέλεχος (πρὸς αὐτὸ **μονόστέλεχος**).

μονο-συλλάβος, **ον** (**μόνος+συλλαβή**): ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μιᾶς καὶ μόνης συλλαβῆς (π. χ. **λέξις** μον—) || ὁ ὁμίλων μὲ μονοσυλλάβους λέξεις (ὁ ἐλάχιστος ὁμίλων).

μονό-τεκνος, **ον** (**μόνος+τέκνον**): ὁ ἔχων ἓν μόνον τέκνον.

μονο-τράπεζος, **ον** (**μόνος+τράπεζα**): ὁ ἐν μιᾷ (ἀπομεμονωμένη) τραπεζῇ τρώγων || ὁ τρώγων ἐν χωριστῇ τραπεζῇ.

μονό-τροπος, **ον** (**μόνος+τρόπος**): ὁ ἐνός μόνον τρόπου, ἰδιόρρυθμος, ἰδιότροπος || ὁ ζῶν μόνος, μονήρης, ἀκοινωνήτης, «μονόχωντος».

μονο-τροφία, ἢ (**μόνος+τροφία**): τὸ ἀνατρέφειν κατ' ἴδιαν (ἀντιθ. τῆ **κοινή** **ἐπιμέλεια**).

μονο-ούατος, **ον** (**μόνος+ούα**): ὁ ἔχων ἓν μόνον οὐς || ἐπὶ ἀγγέλων κλπ., ὁ ἔχων μίαν μόνον λαθίν.

μονο-φάγος, **ον** (**μόνος+φαγεῖν**) = **μονοσίτος**, ὁ τρώγων μόνος, ἢ τρώγων ἅπαξ τῆς ἡμέρας || ἀνωμ. ὑπερθ. **μονοφαγίστατος**.

μον-ὀφθαλμος, **-ον**, ἰων. **μουνόφθ**— (**μόνος+ὀφθαλμός**): ὡς καὶ νῦν, ὁ ἔχων ἓνα μόνον ὀφθαλμόν, **ἑτερόφθαλμος**.

μονό-φρουρος, **ον** (**μόνος+φρουρέω**): ὁ ἀγρυπνῶν μόνος, ὁ φρουρῶν μόνος.

μονό-φρων, **ον**, γεν. **-ονος** (**μόνος+φρήν**): ὁ ἔχων ἰδικόν του (ἀποκλειστικόν) φρόνημα, ὁ ἔχων ἰδικὴν του γνώμην (καὶ ἔχων ἀπομειναι μόνος εἰς αὐτήν, χωρὶς νά τὴν συμμερίζεται ἄλλος κανείς).

μονο-φύης, ἰων. **μουν—**, **ες** (**μόνος+φυή**): ὁ ἐκ μιᾶς **φυῆς** (φύσεως, εἶδους), μονοκόμματος, μονοστέλεχος || ὁ ἀπλοῦς τὴν φυήν, ἀπλοῦς, λιτός, ἀπείριστος.

μονό-χηλος, **ον**, δωρ. **μονόχἄλος** (**μόνος+χηλή**): ὁ ἔχων μίαν μόνον χηλὴν (ενύχια), ὁ ἔχων τὴν χηλὴν του μονοφυῆ (δηλ. ἄσχιστον), ἀντιθ. τῆ **δίχηλος**.

μονο-χίτων, **-ονος**, ὁ (**μόνος+χίτων**): ὁ φορῶν τὸν χίτωνα μόνον.

μονό-ψηφος, **ον**, δωρ. **μονόψεφος** (**μόνος+ψηφός**): ὁ ψηφίζων (ἀποφασίζων) μόνος (δηλ. μὲ μίαν **ψηφον**) || ὁ μοναδικός (παράδοξος) εἰς τὰς σκέψεις του καὶ ἀποφάσεις.

μονόω, ἰων. **μουνόω**· μελ. **-ώσω**· ἄρ. **α'** **ἐμόνωσα**, ἑπ. **μῶνωσα**.— Παθητ., ἄρ. **α'** **ἐμονώθη**, ἰων. **μτχ. μουνωθείς**· πρκ. **μεινόμεναι**, ἰων. **μεινούσασθαι** (**μόνος**): κάμνω τι νά μείνῃ μόνον, ἀπομονώνω ||

Κρονίων μῶνωσεν ἡμετέραν γενεήν ("Ομηρ.) = ὁ Κρονίων ἀπεμόνωσε τὸν οἶκόν μας, δηλ. παρεχώρησεν ἓνα μόνον υἱόν εἰς ἐκάστην γενεάν.— Παθητ., καταλείπομαι μόνος, ἀπομονώνομαι || λαμβάνω μὲ μονωμένους (ἐν ἀπομονώσει, μακρὰν μαρτύρων) || μετά γεν. προσ. **μεινονωμένοι συμμάχων** (ἐγκαταλειπόμενοι ὑπὸ τῶν συμμάχων) || μετά γεν. πραγμ., στεροῦμαι τινος, ἀποστεροῦμαι τινος, ἀποχωρίζομαι ἀπὸ τινος.

μον-ψδέω, μελ. **-ήσω** (**μονωδός**): ἤδω μόνος, ἤδω μονωδῖαν, **ἄσολο**, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ἄσμα** τοῦ χοροῦ· ἔξ αὐτοῦ τὸ

μον-ψδία, ἢ (**μονωδέω**): ἄσμα ἠδόμενον ὑπὸ ἐνός ἀτόμου, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ **ἄσμα** τοῦ χοροῦ, τὴν **χορῳδῖαν**.

μον-ψδός, **ον** (**μόνος+ψδή**): ὁ ἤδων μόνος (οὐχὶ δηλ. ἐν χορῳ).

μονωδεῖς, **μτχ.** **καθ. ἄρ. α'** τοῦ **μονόω**.

μόνω, ἐπὶρ. τοῦ **μόνος**· βλ. **μόνος** V.

μον-ὠψ, **-ῶπος**, ὁ, ἢ, ἰων. **μουνῶψ** (**μόνος+ὠψ**) = **μονόφθαλμος** (βλ. λ.).

μόρα, ἢ (**μείρομαι**) = **μοῖρα** (βλ. λ.). 2) Ἐν ἐκ τῶν ἐξ στρατιωτικῶν ταγμάτων ἐν Σπάρτῃ, εἰς ἃ κατεγράφοντο πάντες οἱ στρατεύσιμοι τὴν ἡλικίαν Σπαρτιάται· ἢ δύναμις ἐκάστης μόρας ἐποικίλων ἀπὸ 400—900, συνίστατο δὲ ἐξ ἱππέων καὶ δελτιῶν.

μοῖραι, αἱ (ἐνν. **ἐλαταί**): αἱ ἱερὰ ἐλαταί αἱ παρὰ τὴν Ἀκαδημία, κληθεῖσαι οὕτω, διότι ἔθεωροντο ὡς πολλαπλασιασθεῖσαι διὰ κατὰ βλάδων ἀροσκαθεσῶν ἐκ τῆς πρωταρχικῆς ἱερᾶς ἐλαίας τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει (τρόπον τινὰ **μειρόμεναι**, **μειρορριμέναι**, λατ. **partitivae**) || ἔθεν καὶ **Μόριος** **Ζεὺς** ἐκαλεῖτο ὁ **Ζεὺς** ὡς προστάτης καὶ φύλαξ τῶν ἱερῶν τούτων ἐλαίων.— || **μοῖρα** = **μοῖρα** (βλ. λ.).

μόριμος, **ον**, ποιητ. ἀντὶ **μόριμος** (βλ. λ.).

μόριον, τό, ὄνομα τοῦ **μόρος**, μικρὸν τεμάχιον, κομματάκι || γεν. μέρος, μερίς.

μόριος, **α, ον**, ποιητ. ἀντὶ **μόριμος** (βλ. λ.).— ἐν ὅτε κείται **μόριος**=**Ζεὺς Μόριος** (βλ. **μοῖραι**).

μορμολυκτεῖον ἢ **μορμολυκτεῖον**, τό· ὡς τὸ **Μορμώ** (βλ. λ.), φόδητρον, κόβαλος, «στοιχείδι», φάντασμα ἑκ τοῦ

μορμολύττομαι, ἀποθ. (**μορμώ**): ἐκφοβίζω, τρομάζω, τρομοκρατῶ, «σκιάζω», φοβερίζω.

μορμω-ὠπός, **ον** (**μορμώ+ὠψ**): ὁ φοβερός τὴν ὄψιν, τερατώδης τὴν μορφῇν, εἰδεχθής.

μορμύρος, ὁ· εἶδος θαλασσοῦ ἰχθύος, κοιν. «μουρμούρα».

Ἔτυμ. πθ. δάνειον ἐκ τινος μεσογειακῆς γλώσσης· ἐκ τοῦ ἑλλ. **μορμύρος** προήλθε τὸ λατ. **murmillō** (**myr-, mir-**), εἶδος μονομάχων, καλουμένων οὕτω, διότι ἐπὶ τοῦ κρᾶνους τῶν ἔπρων εἰκόνα τοῦ ἰχθύος μορμύρου.

μορμύρω, σχηματισθὲν ἐκ τοῦ **μύρω**, ὡς τὸ **πορφύρω** ἐκ τοῦ **φύρω**· ἐπὶ ἕδατος ποταμοῦ, βράζω, ροχθῶ, λατ. **murmuro**.

Ἔτυμ. **μορμύρω** (*-urjω): σανσκρ. **marmara**-ἢ, **murmura**ἢ (τῆς αὐτῆς σημ.), ἄρμ. **mīrmam** (βράζω), λατ. **murmur, murmurō**, παλ-γερμ. **murmurōn, murmulon**, γερμ. **murmeln**, λιθ. **murm(l)ēnti, murmē-ti**. Πάντα ταῦτα εἶναι παποτυμμένα ἐκ τοῦ ἡχου (ὄνοματοποιία)· ἢ συνταμημένη ἀναδίπλωσις φαίνεται ἐν τῇ λατ. ***mrem-**, ἔξ οὗ τὸ ἑλλ. **βρέμω** (βλ. λ.), λατ. **fremo**.

ΜΟΡΜΩ, ἢ, γεν. **-ός** καὶ συνηρ. **-οῦς** (καὶ **Μορμῶν**): φοβερόν τὴν θῆαν δῆλυ τέρας, διὰ τοῦ ὀπου αἱ τροφοὶ ἐτρομοκράτουσαν τὰ μικρὰ παιδία (ὡς τὸ λατ. **mania**), φόδητρον, φάντασμα, **μορμολυκτεῖον** (βλ. λ.).

— || ἄπλοῦν ἐπιφώνημα πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν νηπιῶν, κατὶ ἀνάλογον πρὸς τὸ σημερ. **μπού!** **μπού!**; **«μορμώ!** **δάνει** **ἵππος!**» (=πῶ! πῶ! δαγκάνει τὸ δάγος!) || παρ' Ἀριστοφάνει, ἐπιφώνημα ἐκπληξέως: **«μορμώ** **τοῦ θεάσου!»** (=πῶ! πῶ! δράσος ποῦ σοῦ ἔχει!).

Ἔτυμ. **μορμώ** (καὶ **μορμῶν**), **-όνος**, καὶ **μυρμῶν**, **μορμῶν** παρ' Ἡσυχ., **μορμολυκτεῖον**, **μορμολυκτῆ**, **μορμολυκτεῖα**· πρὸς Ἡσυχ. **«μόρμη»**...**ἐκπληκτικῆς**, **μορμύσομαι**, Ἡσυχ. **«μόρμωρος** **φόβος»**· **μορμωροπῆς**· **μορμωροῦται**, **μορμολύττομαι**· Ἡσυχ. **«μορμῶναι»**· **δει-**

τοποιεῖν* εἰς ταῦτα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **formido**, -inis, (μετ' ἀνομοιώσεως τῶν m-m) f-m διὰ τοῦ μεταβατικού σταζίου *b-m) ἑλ. καὶ ἐν **μύρημῃ**.

μορφές, **εσσα**, εν* μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ δεξιότητος εἰργασμένος (ὡσεὶ ἐκ ρίζ. **μερ**—ἐν τῇ **μέριμνα**).— II προωρισμένος, πεπωμένος II ὀλέθριος, θανατηφόρος, λατ. **fatalis** (ὡσεὶ ἐκ τοῦ **μόρος**, ὡς τὸ **μόριος**).— III ἄλλοι τέλος, πιθανώτερον, παράγουσιν ἐκ τοῦ **μείρω**, **μέρος**, ὁπότε ἐν τῇ φράσει ἐν ἣ ἀπαντᾷ παρ' Ὁμήρῳ **ἔθραματα... τρίγλινα μορβεντα** πρόκειται περὶ ἐνωτίων συνισταμένων ἐκ τριῶν μερῶν ἄλλοι τὸ συσχετίζουσι πρὸς τὸ **μόρον** («μοῦρο»), καὶ νομίζουσι οἱ πρόκειται περὶ ἐνωτίων ἐχόντων χροῖμα **μόρου** καὶ ἄλλοι τέλος ἀποδίδουσι τὸ **μορβεντα** διὰ τοῦ ἑλθμοντα, ἀκτινοβολοῦντα.

ΜΟΨΟΝ, τό* τὸ σημερ. «μοῦρο», συκάμινον, ὁ καρπὸς τῆς συκαμίνεως («μουριᾶς»), ἀναφέρεται δὲ μόνον λευκόν, μέλαν καὶ σφυρδόν, ὡς καὶ **«μόρον βατώδες»**, κοιν. «βατόμορο».

***Ἔτυμ.**: πρὸς ἑλ. Ἑσυχ. **«μῶρα σὺκάμιννα»** μεσ-ιρλ. **merenn**, gall. **merwudden** (μόρον) δάνειον δὲ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἶνα: καὶ τὸ λατ. **mōrum** (εἰς οὗ τὸ παλ.-γερμ. **mīl-r**, **mōl-beri**, μεσ.-γερμ. **mīlber**, γερμ. **Maulbeere**, ἀγγλ. **mul-berry**, λιθ. **moras**).

μόρος, ὁ (**μείρομαι**)* τὸ ὑπὸ τῆς **μοίρας** (βλ. λ.) προκαθορισμένον δι' ἕκαστον, τὸ πεπωμένον, ἡ τύχη, ἕκαστου II **ὑπὲρ μόρον** (ἢ καὶ **ὑπὲρ μορον**) = πέραν τῆς Μοίρας, καὶ συνεπεὶς παρὰ τὴν μοῖραν (τὸ πεπωμένον), ἐπὶ ἀνθρώπων, οἵτινες διὰ τῶν ἰδίων τῶν σφαλμάτων ἐπαυθάνουσι τὰ ὑπὸ τῆς Μοίρας προωρισμένα δι' αὐτοὺς κακά. 2) κυρ. κακὴ μοῖρα, ὀλεθρία τύχη, ὀλεθρος, θάνατος, λατ. **fatalum**, παρ' Ὁμήρῳ δὲ πάντοτε ὁ αἰφνιδίος καὶ θίσιος θάνατος [ἑλ. καὶ ἐν λ. **μοῖρα**· **μόρος**, **μορτή**· **μόριμος**, **μόριμος**, **μόριμος**· δι' ἔτυμολ. βλ. **μείρομαι**].

μόρσιμος, ον (**μόρος**)* προωρισμένος ὑπὸ τῆς μοίρας, πεπωμένος, ἀποφασισμένος, λατ. **fatalis** II προωρισμένος (ὑπὸ τῆς μοίρας) εἰς θάνατον II **θθεν**, **μόρσιμον ἤμαρ**—ἡ ὑπὸ τῆς Εἰμαρμένης προωρισμένη δι' ἕκαστον ἡμέρα τοῦ θανάτου, ἡ μοῖρα ἡμέρα II τὸ **Μόρσιμον**—ἡ Μοῖρα, τὸ πεπωμένον, ἡ Εἰμαρμένη.

μορτός, ὄν· **βροτός**, δηητός [δι' ἔτυμ. βλ. **βροτός**]. **ΜΟΡΥΣΙΝ**, ἐπιθ. ῥήμα· **μολύνω**, **μιάνω**, κηλιδώνω, **λερώνω** II **μυχ. παθ. πρ.** **μεμορυνμένος**=(με)μολυσμένος, (με)μιασμένος, λερωμένος.

***Ἔτυμ.**: **μορύσσω** (*-ύσσω), ἐν Ὀδυσ. Ν. 435 **«μεμορυνμένος καπνῶ»** (= καπνισμένος, λερωμένος) πρὸς ἑλ. καὶ **«μόρυχος» σκοτεινός»** συγγ. πρὸς τὰ: παλ.-σλαβ. **smrŭkŭ**, λιθ. **smarkaita** (κόρυζα), παλ.-νοργ. **smior** (σοῦτιρον, λίπος), παλ.-γερμ. **smero** (λίπος), γοθ. **smairþ** (λίπος), **swarna** (οὔρον, περὶ τιμῶν) (ἑλ. τὰ ἐν **μύρον**, **σμέρις**), ἐξ ἰαπ. ῥ. ***smēr**—(ἀλείφω, ἐπιχρίω, ρυπαίνω).

μορφᾶ, **μορφάν**, ὄμρ. τύποι ἀντὶ **μορφῆ**, **μορφῆν**. **μορφάζω** (**μορφῆ**)* κάμνω μορφασιμούς, «στραβομουτσουναζῶ».

μορφᾶς, μελ. -ήσω (**μορφῆ**)* ἀπεικονίζω, διαπλάσσω, διαμορφώνω II χύνω εἰς καλοῦπι, καλοουπιάζω.

ΜΟΡΦΕΥΣ, -έως, ὁ· υἱὸς τοῦ Ὑπνου, θεὸς τῶν ὄνειρων (κυρ ὁ πλάσσων, ὁ διαμορφώνων), κληθεὶς οὕτω λόγῳ τῶν μορφῶν καὶ τῶν ἐκόνων, τὰς ἐποικας δημιουργεῖ εἰς τὸ ὑποσυνείδητον τῶν κοιμωμένων· ἐκ τοῦ **ΜΟΡΦΗ**, ἢ· ὅτι, καὶ νῦν, **μορφῆ**, σχῆμα, εἰκὼν, λατ. **forma** II συχνὰ, ὡραία μορφή, κάλλος, καλλονὴ (ὡς ἐνίοτε καὶ τὰ λατ. **forma**, **species**). 2) γενικῶς, σχῆμα, ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, ὄψις. 3) εἶδος, λογιῆς, ἔξωτος.

Ἔτυμ.**: **μορφῆ** πρὸς ἑλ. Ἑσυχ. **«ἀμερφές ἀλοχρόν»** τὸ λατ. **forma** δὲν εἶναι γνωστὸν ποίαν ἀκριβῶς σχέσηιν ἔχει πρὸς τὸ ἑλλ. **μορφῆ**· κατὰ μίαν ἐκ τῶν ὑποθέσεων τὸ ὄμρ. **μορφα** (mcrgvnhā**, τὸ δὲ λατ. **forma** προήλθεν κατ' ἀνομοίωσιν (***morgvnhā** ἢ ***mrgvnhma**, ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον δὲ **forma** <**μορφῆ** κατὰ μεταθέσιν. (βλ. καὶ ἐν **μόρφος** ἐν τῆσει)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μορφήεις, **εσσα**, εν (**μορφῆ**)* ὁ ἔχων μορφήν, ὁ

ἐσχηματισμένος, διαμορφωμένος II ὁ καλῶς ἐσχηματισμένος, ὁ ἔχων ὡραίαν σωματικὴν διάπλασιν, ὡρατός, εὐμορφος, κομψός, χαρίεις, λατ. **formosus**.

μόρφος, ον (ἐκ τῶν **δερφνη**, ἀντὶ τοῦ **δερφνός** μετὰ προσθήκης ἐνός μ) (ἐπιθ. τοῦ ἀετοῦ)* ἐπὶ χρώματος, σκοτεινόχρωμος, μέλας, λατ. **funvus**.

Ἔτυμ.**: ἀφισθητομένης ἔτυμολ. **μόρφος** (μορπ-σος** <ἰαπ. ***morgv-s-no-s**, συγγ. τῶς παλ.-νοργ. **mlorkue**, **myrkue** (οκότος), καὶ ἴσως τοῦ λιθ. **mirgėli**, λεττ. **mirgt** (ἐξαστρόπτω).— ἐξ ἄλλου ἰαπ. ***morgv-s-no-s** θὰ ἦτο συγγ. πρὸς τὰ: παλ.-σλαβ. **mrukŭ** (***morkŭ**)=οκότος, **mrukna, li**, **mrukati** (οκοτεινίζω), **σανοαρ. markā-h** (ἐπιποκτόσις).— Δυνατὸν ἐπίσης νὰ ὑπόκειται ἰαπ. ***morgv-h-no-s**, αἱ δὲ ἰαπ. βάσεις ***mergv-**, ***mergv-** καὶ ***mergvh-** δυνατὸν νὰ εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ἰαπ. ῥ. ***mer-** (λάμπω), περὶ ἧς βλ. ἐν **μαρμαίρω**.

μορφῶς, μελ. -ώσω (**μορφῆ**)* δίδω εἰς τὴ μορφήν ἢ σχῆμα, διαμορφώνω, σχηματίζω.— Πάθητ., διαμορφούμαι, σχηματίζομαι, λαμβάνω μορφὴν (σχῆμα)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μόρφωμα, -ατος, τὸ (**μορφῶ**)* μορφή, σχῆμα, τύπος, εἰκὼν II τὸ περίγραμμα μιᾶς μορφῆς.

μόρφωσις, -εως, ἡ (**μορφῶ**)* ἡ ἀπεικόνισις, ἡ διομορφωσις, ὁ σχηματισμός [σχῆμα, ὁμοίωμα, εἰκὼν].

μορφωτήρ, -ῆρος, ὁ (**μορφῶ**)* ὁ διαμορφῶν, διαπλάσσων, δίδων σχῆμα.— θηλ. **μορφοῦτρια**· **σὺν μορφοῦτρια**—ἡ Κίρκη ὡς διαμορφούσα τοὺς ἄνδρας εἰς χοίρους.

μόσσουν ἢ **μόσουν**, -ῶνος, ὁ· ξυλίνη οἰκία ἢ πύργος· ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸ

Μοσσύν-οικοί ἢ **Μοσύνοικοί**, οἱ (**μόσ(σ)υν** + **οἰκέω**)* οἱ κατοικοῦντες εἰς ξυλίνα οἰκήματα, Ἀσιατικὴ φυλὴ κατοικοῦσα παρὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον, πλησίον τῶν Κόλλων, ἐγκατεστημένοι δὲ εἰς ξυλίνα οἰκήματα.

μόσχειος, α. ον (**μόσχος**)* ὁ τοῦ μόσχου, ὁ ἀνήκων εἰς μόσχον, μοσχάρσιος II **μόσχειος κυννῦχος** =κυνόδεσμος (τ. ἔ. λωρίον, περιλαίμιον κυνός) ἐκ δέρματος μόσχου II τὸ οὖδ. ὡς οὖσα. **τὸ μόσχειον** (ἐνν. **δέσμα**)=δέσμα (ἄσος) μόσχου, διδελότημαρο.

μοσχέτω, μελ. -σω (**μόσχος**)* κόπτω μοσχέματα (τ. ἔ. παραβλάσταρα, παραφυόδας ἀπὸ δένδρα) καὶ τὰ μεταφυτεύω ἄλλου, πολλαπλασιάζω II **μετρ. τρέφω**, ἀνστρέφω.

μοσχίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **μόσχος*** μικρὰ παραφυάς, νεαρός θλαστός, θλασταράκι.

μόσχιος, α. ον (**μόσχος**)*=**μόσχειος** (βλ. λ.).

μοσχο-ποιέω, μελ. -ήσω (**μόσχος**+**ποιέω**)* κατασκευάζω μόσχον (εἶδωλον, ὁμοίωμα, μόσχου), περὶ τοῦ μεταλλίου ἐμοιώματος τοῦ μόσχου τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ ἐρήμῳ.

μόσχος, ὁ, καὶ ἡ: I (**δσχος**, **δζος**?)· νεαρός θλαστός φυτοῦ, τρυφερός κλώνος, θλαστόρι, κλωνάρι, παραφυάς.— II **μετρ.**, ὡς καὶ νῦν, μόσχος, μοσχάρι, τὸ νεογνὸν τῆς ἀγελάδος II ὡς. ὁ νεαρός ταύρος II καὶ ὡς θηλ. ἡ δάμαλις, μοσχίδα. 2) **μετρ.** ἐπίσης, ὁ μικρὸς παῖς, καὶ συχνότερον ἡ κορασίς, κόρη, λατ. **juvenca**. 3) πᾶν νεαρὸν ζῷον, ἀκόμη καὶ ἐπὶ πτηνῶν.

***Ἔτυμ.**: **μόσχος** (ἰαπ. ***mozgho-s**, πρὸς λιθ. **māzgas**, λεττ. **mazgs** (μουμπούκι, παραφυάς). Ἡ μετὰ τῶν **δσχος**, **δζος** σχέσις δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτικῆ, καίτοι εἰς πολλοὺς φαίνεται ἀσφαλής.

μουνάξ, ἐπίρ. (**μῶνος**)* κατὰ μόνος, χωριστά.

μουν-αρχέω, ἰων. ἀντὶ **μοναρχέω** (βλ. λ.).

μῶνος, ἰων. ἀντὶ **μόνος**. Διὰ πάντας τοὺς ἀπὸ **μουν**—ἀρχομένους ἰωνικοὺς τύπους βλέπε ἐν **μουν**—.

Μουνύχια, ἡ (ὀρθότ. -χία)· λιμὴν τῶν Ἀθηνῶν μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου (βλ. Κ. Ε. Α.).— II ἐπιθ. τῆς ἐκεῖ λατρευομένης Ἀρτέμιδος.

Μουνύχιαζε (ὀρθότ. -χίαζε)· ἐπίρ. εἰς (πρὸς) Μουνύχιαν καὶ

Μουνύχιασι (ὀρθότ. -χίασι)· ἐπίρ. ἐν Μουνύχια.

Μουνύχιών (ὀρθότ. -χίων) -ῶνος, ὁ· ὁ δέκατος ἀπὸ τῆς μήν, καθ' ὃν ἐτελεῖτο ἡ εορτὴ τῆς Μουνύχιας Ἀρτέμιδος, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ καθ' ἡμέρας διάστημα 15 Ἀπριλίου—15 Μαΐου.

μουσικές, ἰων. μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ *μονάω* = *μονάω*.
μου-ὤψ, ἰων. ἀντί *μονάω* (βλ. λ.).

ΜΟΥΣΙΑ, -ης, αἰολ. **Μοῖσα**, δωρ. **Μῦσα**, λακ. **Μῦσα**, -ας, ἡ ἢ Μοῦσα, ἡ θεὰ τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τοῦ ᾄματος, τῆς ὀρχήσεως καὶ τῶν καλῶν γενικὰ τεχνῶν. Πόσαι ἀκριβῶς ἦσαν δὲν γνωρίζομεν, διότι ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ τὸν πληθ. Μοῦσαι, καὶ μόνον ἐν Ἰλ. XXIV 60 τὰς καθορίζει εἰς ἑνέα. Ὁμοίως ὄντο: Κλειώ, Εὐτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Πολύμνια (ἢ Πολυμνία), Οὐρανία καὶ Καλλιόπη).— || παρὰ μτγν. *μουσα* = μουσική, ᾄσμα ὡς. εὐγλωττία, ἐμφρόδεια, πειθὼ || ἐν τῷ πληθ. τέχναι, προσόντα, δεξιότης, πλεονεκτήματα.— || τὸ πρέπον, τὸ προσήκον, εὐπρέπειη.

Ἔτυμ.: *μουσα* <μονθ-ja> κατὰ τινὰς συγγ. τῷ παλ. γερμ. *mendi* (χορὰ) (<*mānþr <ἰαπ.*mōnþhi), *menden*, παλ.αἰ. *mendian* (χαίρω, ἀγάλλομαι), βλ. ἐν λ. *μανθάνω*, *μενθήρη*.

Μουσα-ᾄγέτης, -ου, δ, δωρ. ἀντί **Μουσηγ-** (*Μοῦσα+ἡγέομαι*): ὁ ἡγέτης τῶν Μουσῶν, τ. ἔ. ὁ Ἀπόλλων, λατ. *Musagetes*.

Μουσεῖον, τὸ (ἐνν. *ἱερόν*, κυρ. δὲ εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *μουσεῖος*) = *ἱερόν* (ναός) τῶν Μουσῶν, ἔδρα καὶ ἐνδίαίτημα τῶν Μουσῶν || ἐνεσθῆεν, παιδευτήριον τῶν τεχνῶν καὶ πάσης μαθησεως, δωρε π. χ. αἱ Ἀθῆναι ἐκαλοῦντο *ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος Μουσεῖον* || μτγρ. *μουσεῖα θρηνημαὶ ἐνωρῶ* = αἰθουσαι ἀντηχοῦσαι ἀπὸ θρήνων (τ. ἔ. τὸ Βυζάντιον τοῦ Πλάτωνος καὶ τῆς Περσεφόνης) || *μουσεῖα χελιδόνων* = τοποθεσίαι ἐνθα τερτίζουσιν αἱ χελιδόνες. 2) *μουσεῖα*, τὰ (ἐνν. *ἱερά*) = ἡ ἑορτὴ τῶν Μουσῶν. 3) **Μουσεῖον** (ἐν Ἀθῆναις καὶ Ἀλεξανδρείᾳ) = Βιβλιοθήκη καὶ εἶδος φιλοσοφικῆς Σχολῆς (ὡς ἐν Ἀθῆναις τοῦ Πλάτωνος). 4) Λόφος **Μουσειῶν**, ἐν Ἀθῆναις, πρὸς ΝΑ τῆς Ἀκροπόλεως βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

Μουσειός, α, ον, καὶ -ος, -ον, δωρ. **Μοισαῖος** (*μουῖσα*): ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μούσας, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Μ., ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὰς Μ. || μουσικός.
μουσιζομαι, ἀποθ. (*μουῖσα*) ᾄδω ἢ παίζω μουσικὸν ὄργανον.

μουσικός, ἡ, ὄν (*μουῖσα*), δωρ. **μουσικός**: ὁ τῶν μουσῶν, ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μούσας ἢ τὰς Καλὰς Τέχνας, ὁ ἀφωσιωμένος εἰς αὐτάς.— || ὡς οὖο. 1) ἐπὶ προσώπων, ὁ *μουσικός* = ὁ ἐμπειρὸς εἰς τὴν μουσικὴν, ὁ μουσικός, ποιητῆς, λυρικός ποιητῆς || γενικῶς, ὁ ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, λόγιος, ἐγγράμματος, πεπαιδευμένος, ἀντιθ. τῷ *ἄμουσος*, *ἄμαθης*. 2) ἡ *μουσική* (ἐνν. *τέχνη*) = πᾶσα τέχνη ἐποπτευομένη καὶ προστατευομένη ὑπὸ τῶν Μουσῶν, καὶ κυρ. ἡ λυρική ποιησις «ᾄδομένη πρὸς μέλος», τ. ἔ. ἀπαγγελλομένη τῇ συνοδείᾳ μουσικῶν ὀργάνων || γενικῶς, γράμματα, παιδεία, καλὰ τέχναι.— || ἦτο δὲ ἡ *Μουσική* ὁ εἰς ἕκ τῶν τριῶν κλάδων τῆς μορφώσεως τῶν νέων ἐν ταῖς ἀρχαῖαις Ἀθῆναις (μαζί με τὰ *Γράμματα* καὶ τὴν *Γυμναστικήν*). -- || ἐπίρ. *μουσικῶς* = κατὰ τοὺς κανόνες τῆς Μουσικῆς, ἁρμονικῶς, ἐντέχνως, κομψῶς, χαριέντως.— ὑπερθ. *μουσικώτατα*.

μουσᾶσσω, δωρ. ἀντί *μουλιζω*.
μουσῶ-δομος, ον (*μουῖσα+δέωμαι*): ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν οἰκοδομηθείς, τ. ἔ. κτισθεὶς συνοδείᾳ ᾄματων (ἐπὶ τῶν τοιχῶν τῶν Θησῶν).

μουσο-μάνευ, μελ. -ῆσω· εἶμαι μουσομανῆς, ἀγαπῶ μανιωδῶς τὰς Μούσας (τὰς Καλὰς Τέχνας)· ἕκ τοῦ

μουσο-μάνης, ἐς (*μουῖσα+μάνηαι*, τοῦ *μαίνομαι*): ὁ μέχρι πρῆλλας ἐρωτευμένος μετὰ τὰς Μούσας (τὴν Μοισικὴν δηλ. καὶ τὰς Καλὰς Τέχνας καθόλου), ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὴν μόρφωσιν.

μουσο-μαντις, -εως, δ, ἡ (*μουῖσα+μάντις*): πηγὸν τοῦ ὀνοικοῦ τὸ ᾄσμα εἶναι προσητικόν.

μουσο-μήτωρ, -ορος, ἡ (*μουῖσα+μήτηρ*): ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν καὶ τῶν Τεχνῶν.

μουσο-ποιέω, μελ. -ῆσω· μελοποιῶ.— || ὑμῶν διὰ τῆς ποιήσεως· ἕκ τοῦ

μουσο-ποιός, ὄν (*μουῖσα+ποιέω*): ὁ ποιῶν ποιήματα, ἀσχολούμενος μετὰ τὴν ποίησιν, ποιητῆς, μου-

ουργός || ἡ *μουσοποιός* = ποιήτρια || ὡσαύτως, ὁ ᾄδων, ὁ ἀοιδός, ἡ καὶ ὁ παίζων μουσικὸν ὄργανον.

μουσο-πόλος, ον (*μουῖσα+πολέω*): ὁ ὑπηρετῶν τὰς Μούσας, ὁ θεραπεύων αὐτάς, ὁ ἀναστρεφόμενος τὰς Μούσας || ὡς οὖο. ὁ *μουσοπόλος* = ραψωδός, ἀοιδός, ποιητῆς.

μουσο-πρόσωπος, ον (*μουῖσα+πρόσωπον*): ὁ ἕκων ἐμφάνειον *μουσικοῦ*, ὁ φαινόμενος ὡς *μουσικός* (βλ. λ.), δηλ. ὡς ἄνθρωπος τῶν Μουσῶν (τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν).

μουσο-ουργία, ἡ· τὸ ἔργον τοῦ μουσοουργοῦ, ποίησις, μελοποιία, μουσική· ἕκ τοῦ

μουσο-ουργός, ὄν, συνηρ. ἀντί *μουσο-εργός* (*μουῖσα+ἔργον*): ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Μουσῶν, εἰς τὰς Μούσας, ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὰ Γράμματα καὶ τὰς Τέχνας, ὁ ποιητῆς, ὁ μελοποιός, ὁ παίζων μουσικὸν ὄργανον || ὡς οὖο. ἡ *μουσοουργός* = νεανίας ᾄδουσα, ψάλτρια.

μουσο-φιλήσ, ἐς (*μουῖσα+φιλέω*): ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν φιλούμενος.

μουσο-φιλος, ον (*μουῖσα+φιλέω*): ὁ φιλῶν τὰς Μούσας, ὁ φιλομουσός.

μουσο-χάρης, ἐς (*μουῖσα+χαίρω*): ὁ τὰς Μούσας χαίρων, ὁ εὐχοριζόμενος εἰς τὰς περὶ τὰς Μούσας ἀσχολίας τῶν, ὁ μετὰ χαρᾶς ἀσκῶν τὴν μουσικὴν ἢ τὴν ποίησιν.

μουσοῦω, μελ. -ῶσω (*μουῖσα*): κάρνω τινὰ ἄνθρωπον τῶν Μουσῶν, τὸν κάρνω νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὰς Μούσας || τὸν ἀνατρέφω εἰς τὰς μουσικὰς τέχνας, τὸν ἐκπαιδεύω, τὸν μορφώνω. 2) μελοποιῶ, συνδέτω μεουσικῶς.

μοχθεῦντας, αἰτ. πληθ. δωρ. μτχ. τοῦ *μοχθέω*.

μοχθέω, μελ. -ῆσω (*μόχθος*): ὡς τὸ *μογέω*, εἶμαι καταπεπονημένος, ἐξηντλημένος ἀπὸ τὸν κόπον, ταλαιπωρούμαι, βασανίζομαι, κακοπαθῶ || μετ' αἰτ. τοῦ συστοίχ. ἀντικ. *μοχθῶ μόθους, πόνους* = ὑποβάλλομαι εἰς βάσανα καὶ κακουχίας || *μοχθέω μαθήματα* = κοπιᾶς μαθημάτων.

μόχθημα, -ατος, τό, καὶ συν. ἐν τῷ πληθ. *τὰ μοχθήματα* = κακουχίαι, κόποι, βάσανα.

μοχθηρία, ἡ· ἀδλιότης, πτωχεία, ἐνδεια || κατὰ τὸ πλείετον ἐν ἡθικῇ ἐνν. ἐλεεινότης, φαυλότης, πονηρία, ἐξασχρησίαις, μιαιφότης· ἕκ τοῦ

μοχθηρός, ἄ, ὄν (*μοχθέω*): ὁ πλήρης μόθων καὶ ταλαιπωριῶν, ὁ διατελῶν ἐν δυσχεραίαις, κακοπαθισμένος, ὀδύλιος. 2) ἐπὶ πραγμ., ἐπίμοχος, κοπιῶδης, ἐπίπονος || ὡς. τὸ εὐρισκόμενον ἐν ἀδλίᾳ καταστάσει.— || ἐν ἡθικῇ ἐνν. παμοῦργος, ὀδύλιος, φαῦλος, κακοῆδης, λατ. *pravus*: ἐξ αὐτοῦ τὸ

μοχθηρῶς, ἐπίρ. ἐκ τοῦ *μοχθηρῶς*: ἐν ἀδλίᾳ καταστάσει, ἐλεεινῶς.

μοχθητέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *μοχθέω*: *δεῖ μοχθεῖν* = πρέπει νὰ μοχθῆθῃς.

μοχθίζω, μελ. -οῶ = *μοχθέω* (βλ. λ.) || ὡς. βασανίζομαι, ὑποφέρω, υπερβολικά.

μόχθος, ὁ (*μογίω*): κόπος, ταλαιπωρία, κακουχία, δλίφαις, στενωχωρία, ἀνησυχία || ἐν τῷ πληθ., βάσανα, ταλαιπωρία, κακοῦθρα. — *μόχθος* διαφέρεται τοῦ *πόνος* κατὰ τὸ ὅτι ὁ μὲν *μόχθος* νοεῖται πάντοτε ἐν τῇ ἐνοίᾳ τῆς ταλαιπωρίας, τῆς δυστυχίας (λατ. *aerumna*), ἐν ᾧ ὁ *πόνος* σημαίνει ἀπλῶς κόπον, κοπιῶδη ἐργασίαν (λατ. *labor*): [*μόχθος*· *μοχθεῖν*· *μοχθηρός*· *μόχθος* (<*μοχτός, πρβλ. *μόγος*· κατὰ τινὰς ἐντάθρα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. *molēs* (ἕλ. *μῶλος*)].

μοχλευτής, -οῦ, ὁ· ὁ ἀνυψῶν ἢ καθόλου μετακινῶν τι διὰ μοχλοῦ || *γῆς καὶ θαλάσσης μοχλευτής* = ὁ ἀνακινῶν (μετατοπιζών) γῆν καὶ θάλασσαν || *καινῶν ἐπῶν μοχλευτής* = ὁ ἀνακινῶν (ρίπτων εἰς μέσον) νέας λέξεις· ἕκ τοῦ

μοχλεύω, μελ. -οῶ (*μοχλός*): ἀναμοχλεύω, μετακινῶ (ἀνυψώνω) διὰ μοχλοῦ.

μοχλέω, μελ. -ῆσω, ἰων. ἀντί *μοχλεύω*.

μοχλίον, τό, ὄπασρον. τοῦ *μοχλός* (βλ. λ.).

ΜΟΧΛΟΣ, -οῦ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, μοχλός, κον. ελοστός, μονέλλα, ἔβλον ἢ σιδηρον ἐπίμηκες, χρησιμεῖον πρὸς ἀνασηκωσιν ἢ μετακίνησιν θερῶν, λατ. *vecis*. — || κάδε ξυλίνῃ ἢ σιδηρᾷ ράβδος ὁμοιάζου-

σα πρὸς μοχλόν.— **III** ἡ μπάρα (ἀμπάρα) ἡ τιθεμένη ὀπισθεν τῆς θύρας, ἀπὸ τοῦ ἑνός παραστάτου τῆς θύρας μέχρι τοῦ ἄλλου, καὶ ἀσφαλιζομένη διὰ τῆς *βαλάνου*, λατ. *obex*.

Ἔτυμ. : *μοχλός* (<*μοχλος, πρβλ. *μόχθος* καὶ *μόγος* (ἰων. *μοκλός*=*μυκλός* (<*μυκλος : *μύκλος*) *μοχλεύω, *μοχλόω*, *μοχλέω*) συνεσχέτισαν τινες πρὸς ταῦτα τὸ λατ. *mōlēs*, καθ' ὅσον **mo-g-sil* καὶ τὸ λατ. *mōliri* (=ποιῶ τι ἀπαίτου ἰσοποδίας) (<ιαπ. *mōlos*=ἔλλ. *μόχλος*, ἀλλὰ ἡ ἀποφίσις αὐτῆ δὲν γίνεται δεκτὴ ἢπ' ἄλλων (βλ. ἐν *μῶλος*).

μῦ (A), καὶ **μύ**, ἰων. **μῦ*** τὸ ὄνομα τοῦ γράμματος **μ**, ὅπερ παριστᾷ φωνὴν ἐκπεπομένην διὰ ταχέως συλλογῆσεως τῶν χειλέων : *μῦ λαλεῖν*=λατ. *mu facere*=ἐκπέμπειν μόλις ἀκουστὴν φωνήν. [ἔξην λ., δάδειον ἐκ τῆς φοινικῆς, πρβλ. *έβρ* *mēm*].

MY* (B) ἢ **MY*** ἀπομίμησις τοῦ ἤχου τῆς φωνῆς ἀνδρῶπου μεμψιμοιροῦντος, μουρμουρίζοντος ἢ κλαιόντος μετὰ ὀλολυγμῶν, ἀλλὰ μὲ κλειστὰ τὰ χεῖλη, ὥστε ὁ ἀκούμενος ἤχος νά ἐκπέμπεται ἐκ τῆς ρινός.

Ἔτυμ. : ἕτερον τοῦτο δεῖγμα ὀνοματοποιίας : λατ. (*mu facere*) (<ἰπα.**mu*, ἐξ οὗ καὶ ἄλλαι λέξεις δηλοῦσαι ἐκπομπὴν ἤχων ὀλοκώφων, μετὰ κεκλεισμένου τοῦ στόματος : *μύζω*, *μυγμός*, *μῦκᾶσθαι*, *μυχθίζω* κ. ἄ. (βλ. λ. λ.).

μῦ-ἄγρα, ἢ (*μῦς+ἄγρα*) : παγὶς πρὸς σύλληψιν μῦων (ποντικῶν).

μῦάω (μῦ) : δαγκάνω ἢ συμπιέζω τὰ χεῖλη.

μῦ-γάλη, ἢ (*μῦς+γάλη*) : μῦς ὁ ἀρουραῖος, λατ. *mus araneus*.

μυγμός, -οῦ, ὁ (*μύζω*) : ὁ ἤχος ὁ ἐκπεμπόμενος μετὰ κλεισμένου τὸ στόμα, διὰ τῆς ρινός, μούγγρισμο, ὁογγητό.

μῦδάλεος, α, ον' ὑγρός, κάθυγρος, στάζων, διάδροχος.— **II** ὑγρός, εὐρωτιῶν, μουχλίσασμένος' (παρ' ἔμ. *μῦδ*) ἐκ τοῦ

μῦδάω, μελ. -ῆσω (*μῦδος*) : εἶμαι ὑγρός, κάθυγρος, διάδροχος, στάζων.— **II** εἶμαι ὑγρός ἀπὸ τὴν σήψιν, ἔχω σαπίσει ἀπὸ τῆν ὑγρασίαν.

MY***ΔΟΣ**, δ' ὑγρασία || σήψις προερχομένη ἐκ τῆς ὑγρασίας, μούχλι, λατ. *situs*.

Ἔτυμ. : *μῦδος* *μυδαίω* *μυδαλέος* *μυδαίνω* *μυδών*, -ώνος, δ' *μύζω* *μυζάω* ἐξ ἰαπ. β. **meud-* (εἶμαι ὑγρός, ἐκμυζῶ), ἥτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τοῦ ἰαπ. **mc(j)ena* ἐν τῇ ἔλλ. *μυαίνω* (βλ. λ.) πρβλ. *σανσκρ. mid, mēd-yāmi* (v.sc *dus fic*), *mēd-as* (*adeps*), γοτθ. *bi-smēit-an* 'ἐπιχρῖω), ἀρχ.-γερμ. *smīz-an* (*illipere*), γερμ. *schmützen*.

μῦδρο-κτύπεω, μελ. -ῆσω* σφυρηλατῶ πεπυρακτωμένον σίδηρον' ἐκ τοῦ

μῦδρο-κτύπος, ον' (*μῦδρος+κτυπέω*) ὁ σφυρηλατῶν πεπυρακτωμένον σίδηρον.

MY***ΔΡΟΣ**, δ' πᾶς πεπυρακτωμένος ὄγκος, κυρ. δ-μω : σιδήρου : *μῦδρους αἶρω χερσῶν*=κρατῶ εἰς τὰς χεῖρας μου τεμάχια πεπυρακτωμένου σιδήρου (εἰδος θασσανισμοῦ) || γεν., πᾶς ὄγκος μετάλλου ἔστω καὶ μὴ πεπυρακτωμένου. [πρβλ. 'Ἡσυχ. «*σῦδρος* : *διάσπρος σίδηρος*»].

μυελίνος, ἢ ον, (*μυελός*)=*μυελόεις* (βλ. λ.).

μυελόεις, εσσα, εν (*μυελός*) : ὁ πλήρης μυελου || ὁ ἐκ μυελου || παχύς, εὐσαρκος, ἢ τρυφερός, μαλακός.

MYE***ΛΟΣ**, -οῦ, δ' ὅ,τι καὶ νῦν, μυελός, «μαλακός», λατ. *medulla* || μετρ. τρυφή θρεπτικὴ, δυναμωτικὴ (δ-πας ὁ σίνος, ἢ κριθὴ παρ' ὀμ., καλούμενα *μυελός ἀνδρῶν*). 2) ὁ μυελός τοῦ κρανίου, ὁ ἐγκέφαλος. 3) γεν. τὸ ἐσώτατον μέρος, ἡ «καρδιά», ὁ πυρήν, τῶν φυτῶν, ἢ ἐντεριῶν || *μυελός* παρ. ὀμ. -ῦ-, παρ' ἀπ. -ῦ-, ὀδτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν παραγῶγων) ἄγγ. ἔτυμ.].

μῦέω, μελ. -ῆσω* ἄρ. α' ἐμύησα.—Παθητ., ἀρ. α' ἐμυήθη* πρκ. *μεμύημαι* (μῦα) : ὅ,τι καὶ νῦν, μῦα, εἰσάγω, τινά εἰς τὰ μυστήρια, κατηχῶ,—παθητ., εἰσάγωμαι εἰς τὰ μυστήρια || μετ' αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ. : *μυσταίμαι τὰ Καβείρων θρησκεία*=εἰσάγωμαι εἰς τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων | *μυσταίμαι τὰ μεγάλα*=εἰσάγωμαι εἰς τὰ μεγάλα μυστήρια. 2) γενικ., διδάσκω, παιδεύω, κατηχῶ.

μύζω (A), μελ. *μύζω* (ἐκ τοῦ *μῦ*) : κάμνω μῦ—μῦ διὰ τῆς ρινός, μουγγρίζω, μουρμουρίζω, μεμψιμοιρῶ, με κλεισμένα τὰ χεῖλη, ὁογγῶ, γογγύζω.

Ἔτυμ. : *μύζω* (<λατ. *muissō*=μουρμουρίζω) : *μυγμός* : λατ. *mugio, muginari*, 'Ὀμβρ. *muieto* (*multitum*), *mugatu* (*multitum*), *σανσκρ. mūñjali*, *mō'jati* (ἐκ-πέπω ἤχον), παλ.-γερμ. *muckazzen* (ὀμιλῶ ὑποκώφως) ἐν πᾶσι τοῦτοις ὑπόκειται ἰαπ. β. **mug*, ἐπέκτ. τῆς **mu-*, περὶ ἧς βλ. ἐν *μῦ*, *μύ*.

μύζω (B) πίνω με συμπιεσμένα τὰ χεῖλη, βυζαίνω, ροφῶ, «πιπιλίζω» [*μύζω*, *μυζάω* δι' ἔτυμ. βλ. *μῦδος*].

μυθέομαι, ἐπ. β' ἐν. *μυθεῖαι* κατὰ συναρ. ἀντὶ τοῦ *μυθεῖαι* (καὶ ἀποβαλλομένου τοῦ ἑνός *e*, *μυθεῖαι*) : γ' πληθ. ἰων. παρ. *μυθέσκοντο* μελ. *μυθήσομαι* : ἰόρ. α' ἐμυθησάμην, ἐπ. γ' ἐν. *μυθήσατο*, ἀποθ. (*μῦθος*) : λέγω, ὀμιλῶ, ἀναφέρω, διηγούμαι, ὀνομάζω.— **II** λέγω κατ' ἑμαυτόν, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, ἐξετάζω (ὡς τὸ *φράζομαι* β βλ.).

μυθεῦ, ὄμρ. ἀντὶ *μυθού*, Πρσοτ. τοῦ *μυθέομαι*.

μυθεῦμαι, ὄμρ. ἀντὶ *μυθέομαι*.

μυθεῖω = *μυθέομαι* (βλ. λ.).— Παθητ., εἶμαι τὸ ἀντικείμενον διηγῶσων, γίνεται πολὺς (καὶ μυδιτορηματικὸς λόγος) περὶ ἑμοῦ.

μυθησαίμην* εὐκτ. μέσ. ἀρ. α' τοῦ *μυθέομαι*.

μυθιάζομαι, ἀποθ. = *μυθέομαι*.

μυθίδιον, τό, ὄνομα τοῦ *μῦθος** μικρὸς μῦθος, μικρὰ ἱστορία.

μυθίζω, ὄμρ. -ῖσθω, μετρ. τύπος ἀντὶ *μυθέομαι*.

μυθικός, ἢ, ὄν (*μῦθος*) : ἀνήκων εἰς τὸν μῦθον, μυθώδης, μυθολογικός.

μυθίσω, ὄμρ. ἀντὶ *μυθίζω*.

μῦθο-λογέω (*μῦθος* + *λέγω*) : διηγούμαι λεπτομερῶς, διηγούμαι λέξιν πρὸς λέξιν.

μῦθο-λογέω, μελ. -ῆσω (*μυθολόγος*) : λέγω μῦθους, διηγούμαι μυθικάς παραδόσεις || μετ' αἰτ., διηγούμαι τὶς μυθολογικὸν διήγημα.—Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι μυθικός, διηγούνται περὶ ἑμοῦ μῦθους (πλαστὰς διηγήσεις). 2) διηγούμαι μῦθους, συνομιλῶ, λατ. *confabulari* : ἐξ αὐτοῦ τὸ

μυθολογητέον, ρημ. ἐπιθ. = *δεῖ μυθολογεῖν*.

μῦθο-λογία, ἢ (*μυθολογία*) : ὡς καὶ νῦν, τὸ διηγεῖσθαι μυθικάς παραδόσεις, μυθολογία.— **II** τὸ διηγέσθαι ἱστορίας, ἀφήγησις : ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῦθο-λογικός, ἢ, ὄν' ἐμπειροσ εἰς τὰ τῆς μυθολογίας.

μῦθο-λόγος, ον (*μῦθος* + *λέγω*) : διηγούμενος μῦθους, ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν μυθολογίαν || ὁ ἀφηγούμενος παναρχαῖας παραδόσεις.

μῦθο-πλόκος, ον (*μῦθος+πλέκω*) : ὁ πλέκων μῦθους, ὁ ὑφαίνων (πλάττων) ἱστορίας, ὁ ἐπινοῶν πανταστικὰς διηγήσεις.

MY***ΘΟΣ**, δ' πᾶν ὄ,τι λέγεται ἀπὸ στόματος, λόγος, ὀμιλία || ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἔργον*, ἀπλοῦς λόγος, ἀνευ ἔργου || ὀμιλία, λόγος.— **II** ὀμιλία, ἀγόρευσις ἐν συνελεύσει, συνομιλία || ὡς τὸ θέμα (ἢ ὑπόθεσις) τῆς ἀγορεύσεως ἢ τῆς συνομιλίας, τὸ πρᾶγμα καθ' ἑαυτό.— **III** συμβουλή, γνώμη, διαταγή, παραγγελία.— **IV** πρόθεσις, σκοπός, σχέδιον.— **V** διήγημα, μῦθος || παρὰ μετρ. δ' *μῦθος* ἢ τὸ διήγησις ἀναγομένη εἰς τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἱστορίαν. τὴν ἔκθεσιν δηλ. (ἀφήγησιν) γεγονότων ἀναγομένων εἰς τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους. 2) πλαστὴ διήγησις, μῦθος, ὡς οἱ *μῦθοι* τοῦ *Διόδωρου*.

Ἔτυμ. : *μῦθος* *μυθεῖομαι* (λατ. *μουσιδῶ* = ἄτ. *μῦθίζω*) : ὁπὸ τινων συνεσχέτισθη πρὸς τὰ : παλ.-αλα. *mysti* (σκέψις), λιθ. *mausi* (ποδῶ διακαῶς), γοτθ. *maudjan* (ἐνδυμοῦμαι) : ἀβέβαια ὅμως ταῦτα.

MY***Α**, ἄτ. *μῦα*, ἢ ὡς καὶ νῦν, τὸ γνωστόν πτερωτὸν ἔντομον μῦτα, «μύγα» ἢ «μύγα», λατ. *musca domestica*.

Ἔτυμ. : *μῦτα* (=mus-) : λατ. *musca*, παλ.-γορ. *my*, παλ.-αἰθ. *muggia*, παλ.-γερμ. *musca* (κῶνωψ), παλ.-αλα. *mucha* (**mousā*)=μῦτα, *mīšica* (κῶνωψ), λιθ. *muse*, παλ.-πρωσ. *muso*, λεττ. *músa*, *múschā* (μῦτα), ἀρμ. *mup*. Πᾶσαι αἱ λέξεις αὗται ἔχουν σχηματισθῆ κατ' ὀνοματοποιίαν, καὶ εἶναι παράγωγα μιᾶς β. **mu-*, **mus-*

ήτις είναι απομίμησις τοῦ θόμβου· ἢ ἄλλη λαπ. β. *mīš- ἢ δηλοῦσα μειδίωμα δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἀποδοδευγμένως συγγενής.

μυσο-δόη, ἢ (μυσιτα-σοβέω)* «μυιαστήρι», δι' οὗ ἀποδιώκονται αἱ μυῖαι.

μυιο-σόθος, ον (μυσιτα-σοβέω)* ὁ ἀποδιώκων τὰς μυῖας.

ΜΥΚΑ'ΟΜΑΙ, μέλ. -ήσομαι· ἐπ. ἀόρ. δ' ἔμυκον· ἐπ. πρκ. μέμυκα (πρόσχηξ! μέμυκα τοῦ μνηκάομαι, βέβρυχα τοῦ βρυχάομαι), ἀποθ. κυρ. ἐπὶ θοῶν, ὡς τὸ λατ. *mygite*, μυκῶμαι, «μουγκανιέμαι», «μουγγρίζω» || ὡς, καὶ ἐπὶ ἄλλων ζῴων, ὅπως π. χ. ἐπὶ θῶν, ὄγκανίζω, ὄγκωμαι, «γκορίζω» | ἐπὶ σκύλων, γρουλλίζω || ἐπὶ πραγμάτων, τρύζω (ἐπὶ πυλῶν), κροτώ (ἐπὶ ἀσπίδος), θροντώ (ἐπὶ ἐροντής) || ὡς ἀναστενάζω (ἀπὸ τὴν μεγάλην προσπάθειαν ποῦ καταβάλλω).

Ἔτυμ. : ἢ λ. εἶναι παποτημένη ἐκ τῆς φωνῆς τῶν θοῶν, ὅπως τὰ βληχάομαι, μνηκάομαι ἐκ τῆς τῶν προδάτων καὶ αἰγῶν, τὸ βρυχάομαι ἐκ τῆς φωνῆς τῶν ταύρων καὶ τῆς τῶν ἀγρίων θηρίων, τὸ μωνκάομαι ἐκ τῆς τῶν καμηλῶν, καὶ ἄλλα ἄλλα. — Πρβλ. ρωσ. *myčati* (μυκῶμαι), *myk* (μυκηθμός), Σερβ., Σλοβ., Τσεχ. *mukači* (μυκῶμαι), μεσ-γερμ. *muhnen*, *muwen*, *mugen* (τῆς ἰδ. σημ.)· ἐξ ἱαπ. β. *mīk-, ἀποτελούσης ἐπέκτασιν ἐκ τῆς *mu- (βλ. ἐν μῦ).

μύκε, ἐπ. γ' ἐν ἀορ. δ' τοῦ μνηκάομαι.
μυκηθμός, ὁ (μνηκάομαι)· τὸ μυκᾶσθαι, τὸ μούγγρισμα, ἐτὸ μουγκανητῶς.

μύκημα, -ατος, τὸ (μνηκάομαι)· ὁ μυκηθμός, τὸ μούγγρισμα || ὁ κρότος τῆς θροντήσ.

Μυκηναῖος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μυκήνας, ὁ διαμένων ἐν Μυκήναις, ἢ ὁ προσερχόμενος (καταγόμενος) ἐκ Μυκητῶν· ἐκ τοῦ

Μυκήνη, ἢ, καὶ **Μυκήνη**, αἰ' ἢ ἀρχαία Πελασγική πόλις, πρωτεύουσα τοῦ Κράτους τοῦ Ἀγαμέμνονος, τὴν ὁποῖαν ὑποκατέστησεν κατὰ μικρὸν τὸ Δωρικὸν Ἄργος. — ἐπὶρ. *Μυκηνηθεν* = ἐκ Μυκητῶν. Βλ. Κ.Ε.Α.

Μυκηνίς, -ίδος, ἢ ἰδιόρ. θηλ. τοῦ *Μυκηναῖος*.

ΜΥ'ΚΗΞ, -ητος, ὁ, ὡς. δ *μύκης*, γεν. -ον· ὁ ἀμάνιτης, τὸ ἐμανιτῶριον, λατ. *fungus*. — || πᾶν στοργύλον σῶμα (πράγμα) ἔχον τὸ οὐχὶν τοῦ μύκητος, ὅπως π. χ. 1) τὸ κομβίον τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὸ ἄκρον τῆς θήκης τοῦ ξίφους. 2) τὸ «κακάδι» ἢ «τοῖμπλα» ποῦ σχηματίζεται εἰς τὸ ἄκρον τῆς θρυαλλίδος τοῦ λύχνου, καὶ ποῦ κατὰ τὰς δοξασίας τῶν Ἀρχαίων προεμήνυεν θροχὴν (πρβλ. τὸ παρὰ Βιργιλίω *putres concrescere fungus*) | κατὰ τινὰς ἐξ αὐτῶ παρήχθη καὶ ἡ λ. *Μυκηναῖς*.

μυκήτινος, η, ον (μύκης)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μυκήτων.

μυκήτηρ, -ήρος, ὁ (μύζω)* ἢ ρίς, «μύτη», ρύγχος || ἐν τῷ πληθ. *μυκήτηρες* = ρώδινες [δι' ἔτυμ. βλ. μύζω]*· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μυκητρίζω, μελ. -ισα· στρέφω τὴν ρίνα (κινῶ τὸ ρώδινας κατὰ τρόπον δηλοῦντα τὴν ἐμπαικτικὴν μου διάθεσιν), χλευάζω, ἐμπαίζω, καταγελάω, λατ. *naso adunco suspendere*.

μυκητρόδεν, ἐπὶρ. (μυκήτηρ)* ἐκ τῶν μυκήτων, ἐκ τῆς μινός.

μυκητρό-κομπος, ον (μυκήτηρ+κόμπος)* ὁ ἤχων, κἀμῶν κρότον διὰ τῶν μυκήτων (διὰ τῆς ρινός, διὰ τῶν ρωδιῶνων).

μύλατος, ον (μύλη)* ὁ ἀσολοῦμένος εἰς τὴν μύλην (βλ. λ. ἢ ὁ ἀνήκων εἰς αὐτήν).

μύλακρίς, -ίδος, ἢ (μύλη)* ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μύλον || *μυλακρίς* *lāas* = μυλόπετρα.

μύλαξ, -ακος, ὁ (μύλη)* μυλόπετρα || πᾶς μέγας καὶ στοργύλος λίθος.

μύλα-εργάτης, -ου, ὁ (μύλη+εργάτης)* ὁ ἐργάτης τοῦ μύλου, ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν μύλον, μυλωνᾶς, «μυλωνᾶς».

μύλη, ἢ· μύλος, λατ. *molā*, «χειρόμυλος», «χερομύλι». — || ἢ κάτω μυλόπετρα. — || σκιρῶδης ὄγκος τοῦ στομίου τῆς μήτρας ἢ καὶ καθ' ἑλὴν τῆς ἑκτασίης τῆς, λιθώδης κατὰ τὴν ἀφήν, λατ. *moia uteri*. — IV ἐν τῷ πληθ., οἱ γόμφιοι ὀδόντες.

Ἔτυμ. : μύλη, μύλος : ἀρμ. *malēm* (κοπανίζω,

τρίβω), *mimlem* (τρίβω), ἀλβ. *mjet* (ἄλευρον), λατ. *molio* (ἀλέθω), *moia* (μύλος), παλ-φρλ. *meim* (ἀλέθω), gall. *malu*, μεσ-βρετ. *malaff* (ἀλέθω), μεσ-gall. *blawī* (**miato*-) = ἄλευρον, γοτθ. παλ-γερμ. *malam*, παλ-norr. *malā* (ἀλέθω), παλ-γερμ. *muljan* (θρύπτω, τρίβω), μεσ-γερμ. *malmen* (θρύπτω), γοτθ. *malma* (ἄμμος), παλ-σαξ., παλ-γερμ. *meim* (κονιορτός), παλ-γερμ. *gimulli* (κόνις), παλ-γερμ.-σαξ. *meio*, γοτθ. *gamalwjan* (θρύπτω), παλ-Norr. *meiua* (κομμισιάζω), γοτθ. *mulda*, παλ-γερμ. *molfa* (κονιορτός (ἱαπ. **mīfā*), λιθ. *malū*, *malīl* (ἀλέθω) κλπ.· πάντα ταῦτα ἐξ ἱαπ. ρίξ. **mei-* (**meiāx*) = τρίβω)· εὐρωπ. *moudre** ἐντεῦθεν τὰ : *μύλλω* (= *βινῶ*, πρβλ. λατ. *molō* μετὰ τῆς αὐτῆς σημ., δηλ. = *βινῶ*), ἐπ. *μύλαξ*, -ακος, *μύλλας*, *μυλωνῶδης* (βλ. *μαλακός*)· τὰ ἀλέω, ἄλητον δὲν ἀνήκουσιν ἐντεῦθα ἐτυμολογικῶς, μολονότι συμπλέπει ἢ σημασία τῶν.

μύλη-φάτος, ον (μύλη+πέφαμαι, παθ. πρκ. τοῦ **φένω*)· μυλότριπτος, ἀλίηλεσμένος εἰς τὸν μύλον.

μύλιῶν (μύλη)* τρύζω τοὺς ὀδόντας, συγκρούω τοὺς ὀδόντας.

μύλικός, ἢ, ὄν (μύλη)* ὁ ἀνήκων εἰς μύλον, ἢ ἀρμόζων εἰς (κατάλληλος διὰ) μύλον || *λίθος μυλικός* = μυλόπετρα. — || ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τοὺς γομφίους ὀδόντας.

μυλλαίνω (μύλλος = *σκολιός*)· στραβῶν τὸ στόμα, κἀμῶν ἐμπαικτικῶς μορφοσμοῦς, περιπαίζω (πρβλ. *μύλλω* II) [δι' ἔτυμ. βλ. *μύω*, *μῦ*, *μύ*].

μύλλος, ὁ ἐδώδιμος θαλάσσιος ἰχθύς, κοιν. «μυλοκόπι». [τὸ λατ. *mulius* (= *μύλλος*) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· δι' ἔτυμ. βλ. *μέλας*].

μύλλω (μύλη)* συντριβῶ, ἀλέθω, λατ. *molere* || μτρφ. *βινῶ* (βλ. λ.), συνουσιάζομαι, ὡς καὶ τὸ λατ. *molere*. — || συμπίεζω τὰ χεῖλη ἐμπαικτικῶς [ἐπὶ τῆς μτρφ. σημ. *μύλλω* = *βινῶ** *μυλλίλας*, -άδος, ἢ (= πόρνη)* *μυλλός* (= γυναικεῖον αἰδοῖον)* βλ. *μύλη*].

μύλο-ειδής, ἔς (μύλος + *είδος*)· ὁμοῖος πρὸς μυλόπετραν, λατ. *molaris*.

μύλος, ὁ (μύλη)* ὡς καὶ νῦν, μύλος || «μυλόπετρα», λατ. *lapis molaris*.

μύλωθρός, ὁ (μύλη)* ὁ ἰδιοκτήτης μύλου, λεγόμενος καὶ σήμερον ἐτι μυλωνᾶς, κοιν. «μυλωνᾶς», **μύλων**, -ῶνος, ὁ· τὸ οἶκημα ἐν ᾧ ὁ μύλος, ὁ μύλος, λατ. *pistrinum* || *βάλλω εἰς μύλωνας* = *destrudo in pistrinum* = καταδικάζω (δοῦλον) νὰ ἐργάζεται εἰς τὸν μύλον.

μυνδός, ὄν (μύω)* βωδός, ἄλαλος, ἄφωνος, «μυγγός», λατ. *mutus*.

Ἔτυμ. : *μυνδός* (μύνθος), πρβλ. Ἡουχ. «μύνθος· ἄφανος», κατ' ὄνομαστοποιαν ἐκ β. **mu-* (ἐκπέμψω ἀνάρθρους ἤχους), πρβλ. τὰ : *μυκός*, *μινωδός*, *μύτις*, *μύτης*, *μυτιός* (πάντα = ἄφωνος, βωθός), λατ. *mutus*, σασκρ. *mī'ka-h*, ἀρμ. *muŋj* (ἄλαλος)* βλ. ἐν μῦ, μύ.

μῦνη, ἢ (ἀμύνω)* πρόφασις, δικαιολογία, πρόσοχημα [δι' ἔτυμ. βλ. *ἀμθνω*].

μῦνομαι, ἀποθ. (μύνη)* προφασίζομαι.

μύξω, ἢ (μύζω, μύξω, μύσσομαι)* ὁ,τι καὶ νῦν, ἢ ἐκ τῶν μυκήτων (ρωθῶνων) καταρρέουσα γλοιώδης οὐσία, θλέννα, λα . *pitulā* || γεν.· κάθε θλέννα.

Ἔτυμ. : *μύξω*, *μύξος* ((*μυξός*), *μυξίνος* καὶ *μύξων* (εἰδη ἰχθύων) *μυκήτηρ** βλ. ἐν ἀπομύσσω).

μύξωτήρ, -ήρος, ὁ = *μυκήτηρ* (βλ. λ.) || συν. ἐν τῷ πληθ. *μυξωτήρες* = ρώδινες.

μῦο-κτόνος, ον (μῦς + *κτείνω*)· ὁ κτείνων (φονεύων) ποντικούς.

μῦραινα, ἢ (μῦρος)* θαλάσσια ἔγχελυς, λεγομένη καὶ σμύραινα, κοιν. «σμύρινα, σμέρινα», λατ. *muræna* || ὡς. θαλάσσιος ὄφις. [*μῦραινα*· *μῦρος* (= τὸ ἄρρεν τῆς μυραίνης). δι' ἔτυμολ. βλ. *σμῦρος*].

μῦρ-εφέω, (μυρεφός)* βράζω ἢ παρασκευάζω μῦρα.

μῦρ-εψία, ἢ (μυρεψέω)* κατασκευὴ μῦρων.

μῦρ-εψός, ὁ (μύρορ+εψω)* ὁ βράζων καὶ παρασκευάζων μῦρα.

μυριάκις, ἐπὶρ. (μύριοι — *μυρίος*)· μυρίας φορές, κυρ. 10.000 φορές, ἀλλὰ κατ' ἐπέκτασιν σημαίνει καὶ ὀπειράκις.

μυρί-άμφορος, ον (μύριοι+άμφορος): ὁ χωρῶν (περιέχων ἢ συγκείμενος ἀπὸ) 10.000 ἀμφορεῖς (ὡς μέτρον ὑγρῶν προΐόντων).

μυρί-άρχης, -ου, ὁ, καὶ μυρί-αρχος, ὁ (μύριοι+ἀρχω): ὁ ἀρχηγός 10.000 ἀνδρῶν.

μυριάς, -άδος, ἡ, ἄττ. γεν. πλθθ. μυριαδῶν (μύριοι): ὁ ἀριθμὸς, ἢ ποσότης, τῶν 10.000 (ἀνδρῶν, δραχμῶν ἢ ἄλλων πραγμάτων) || συχνὰ ἀορίστως, ἐπὶ ἀναριθμητῶν ποσῶν || δασάκις ἢ λ. **μυριάς, μυριάδες**, καίτῃ: ἐπὶ χρηματικῶν ποσῶν, ὅσον νὰ ἐξυπακούηται ἡ γεν. πλθθ. **δραχμῶν**, δασάκις δὲ ἐπὶ σίτου ἢ ἄλλων ἐπιτηρῶν προϊόντων, ἔξεν νὰ ἐξυπακούηται ἡ γεν. **μεδίμνων**.

μυρί-ετής, ἔς, γεν. -έος (μύριοι, μυρίος+ἔτος): κυρ. ὁ διαρκείας δέκα χιλιάδων ἐτῶν || ὁ μυρίων (ἀναριθμητῶν) ἐτῶν, παμπάλαιος, μακροβιότητος, πολυχρονιώτατος.

μυρίος, μελ. -ίω παθ. πρκ. **μυμύρισμα** (μύρον): χρίω, ἀλείφω, διὰ μύρου.

ΜΥΡΪΚΗ, ἡ, λατ. myrica, θάμνος ἀκμάζων εἰς ἐλῶδη μέρη, κυν. ἐμυστικιά καὶ ἀρμυρική.

μυρίτικος, α, ον ὁ ἐκ μυρίκης, ὁ τῆς μυρίκης. **μυρίτινος, η, ον** ὁ κλάδος μυρίκης, ὁ ἐκ μυρίκης κατεσκευασμένος.

μυρίο-θιοις, ον (μύριοι, μυρίος+θουῖς): ὁ ἔχων δέκα χιλιάδων θουῶν, ὁ ἔχων ἀναριθμητούς θουῖς.

μυρί-όδουξ, γυν. μυριόδοτος, ὁ, ἡ (μυρίος+δοῦξ): ὁ ἔχων ἀναριθμητούς ὀξύντας.

μυρίσι, αι, α' βλ. **μυρίος** II.

μυρίο-καρπες, ον (μυρίος+καρπός): ὁ ἔχων (φέρων) ἀναριθμητούς καρπούς.

μυρίο-κράνος, ον (μυρίος+κίρα, κράνος, κρᾶνιον): ὁ ἔχων μυριάς (ἀναριθμητέους) κεφαλᾶς, πολυκέφαλος.

μυρίο-λεκτος, ον (μυρίος+λέγω): ὁ μυριάκις (ἀπειράκις) λεχθεὶς, πολυδύλητος.

μυρίο-μορφος, ον (μυρίος+μορφή): ὁ ἔχων (ἢ λαμβάνων) μυριάς (ἀναριθμητέους) μορφάς.

μυρίο-μοχθός, ον (μυρίος+μόχθος): ὁ **μυρία μοχθήσας**, ὁ ὑποστάς (ὑποβληθεὶς εἰς) ἀναριθμητὰ θάσανα.

μυρίο-ναυς, -αος, ὁ, ἡ (μυρίος+ναῦς): ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἀναριθμῶν νεῶν (πλοίων), ὁ ἔχων μυρία (ἀναριθμητὰ) πλοῖα.

μυρίο-νεκρός, ον (μυρίος+νεκρός): ἐπὶ μάχης, καθ' ἣν ἔπεσαν μυριάδες νεκροί.

μυρίοντ-αρχος, ον=μυρίαρχος (βλ. **μυρίαρχης**).

μυρίο-πάλαι, ἐπίρ. (μυρίος+πάλαι): πρό ἀναριθμητοῦ χρόνου.

μυρίο-πλάσιον, ον, γεν. -ονος (μυρίος): δέκα χιλιάδας φορὰς τόσος || ἀπείρωσ περισσώτερος ἀπὸ...

μυρίο-πληθής, ἔς (μυρίος+πλήθος): ἀναριθμητός, ἀπειρος τὸ πλήθος.

ΜΥΡΪΪΣ, α, ον ἀναριθμητός, ἀτελεύτητος, ἀπειρος, ἐπὶ ἀριθμοῦ κυρίως καὶ συνήθως: μὲν κατὰ πλθθ., ἀλλ' ἐνίοτε καὶ καθ' ἐν., ὡς **μυρίον αἷμα, μυρίος χαλκός** (ἐπὶ περιληπτικῶν δηλ. ὀνομάτων). 2) ἐπὶ μεγέθους, τεράστιος, κολοσσιαίος, πελώριος, θεώρατος, ἀπεραντος, ἀχανής. ἀπειρος: **ἄχος μυρίον**=λύπη ἀπειρος (ἀφατος). 3) ἐπὶ χρόνου, ἔνευ ἔρματος, ἀπειρος.— || ὡς ἀριθμητικῶν ἀπόλυτον ἐν τῷ πλθθ. **μύριοι, αι, α** (ὡς προπαροξύτονον, ἄλλο τὸ **μυρίοι**)=δεκακισχίλιοι, δέκα χιλιάδες (ὁ μέγιστος μονολεκτικός ἀριθμὸς ἐν τῷ Ἀρχαίῳ Ἑλληνικῷ) || ἐπὶ τιμῶν οὖς. περιληπτικῶς λαμβανόμενον καίτῃ ὁ ἐν. ἀντὶ τοῦ πλθθ.: Ἰππος **μυρία**=μύριοι **ἔπιπταις**=δεκακισχίλιοι ἱππεῖς, **ἀσπίς μυρία**=μύριοι **ἀσπιδοφόροι**.

Ἔτυμ.: **μυρίος**: μύριοι: βλ. τὰ συγγ. μεσ-ἱρλ. **mūr** (ἀφθονός), ὡς καὶ τὸ ἰδικὸν μας **πλήμ-μύρα** (βλ. λ.).

μυρίοστάς, ἡ, ὄν (μύριοι): ὁ δεκακισχίλιοστάς.

μυρίοστύς -ύος, ἡ (μύριοι): σῶμα στρατιωτικῶν ἐκ δέκα χιλιάδων ἀνδρῶν.

μυρίο-τευχής, ἔς (μύριοι+τεῦχος): ὁ συγκείμενος ἐκ δεκακισχιλίων ἐνόπλων.

μυρίο-φόρος, ον (μύριοι+φέρω): ὁ ἔχων χωρῶν δέκα χιλιάδων μονάδων φορτίου, ἐπὶ πλοίου (**νεώς**) λέγ. καὶ **μυριαγωγός** καὶ **μυριοφόρος**.

μυρίο-φορτος, ον=μυριοφόρος (βλ. λ.).

μυρίο-φωγός, ον (μυρίος+φωγή): ὁ ἐκπέμπων μυριάς φωνάς, ὁ λαλῶν παρὰ πολλὰς γλώσσας.

μυρί-πνοος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. -πνοους, -ουον (μύρον+πνέω), καὶ **μυρόπνοος**: ὁ πνέων (ἀποπνέων, ἀναδιδῶν) εὐώδη μύρα, ὁ εὐωδιάζων.

μυρί-ωπός, ὄν (μυρίος+ὤψ): ὁ ἔχων ἀναριθμητούς ὄψδαλοῦς.

μυρμηκία, -ᾶς, ἡ (μύρμηξ): φωλεὰ μυρμηκῶν, μυρμηκοφωλιά || μετρ. πλήθος ἀνθρώπων, συνάθροις, πυκνὸν ἀκροατήριον.

μυρμηκίας, -ου, ὁ (μύρμηξ): ὁ εἰλημμένος (προερχόμενος) ἐκ μυρμηκοφωλιάς || **μυρμηκίας λίθος**=πολύτιμος λίθος, ἐφ' οὗ ὑπάρχουσι ἐξογκώματα ὁμοία πρὸς μυρμηκοφωλίαν.

ΜΥΡΜΗΞ, -ηκος, ὁ ἔτι καὶ νῦν, ὁ πτερωτὸς ὄρνις μύρμηξ, μύρμηξ, «μυρμηκίον», λατ. **formica**.— || ἀρπακτικὸν ζῷον ἐν Ἰνδικῇ.— || ἰσχυρὸς τις βυθιομένος εἰς τὴν θάλασσαν (**ὕφαλος**) ἐπὶ τῶν θησαυλικῶν παραλίων, μεταξὺ Σικιᾶδος καὶ Μαγνησίας.

Ἔτυμ.: **μύρμηξ**, β. **μύρμαξ**, καὶ **μύρμος** (πρβλ. Ἡσυχ. **«βύρμαξ βόρμαξ», «δρμικας, μύρμηξ»**). Ἐάνη ἢ λ. **μύρμηξ** ὀφείλεται εἰς ἀφομοίωσιν (διότι κατὰ τινὰ γνώμην τὸ **μωρ. μύρμαξ** εἶναι διασταύρωσις τῶν **Φόρμαξ, Φύρμαξ** μετὰ τῶν ριζῶν ***μορφ-**, ***μορφ-**), τότε ἀνιζεται εἰς ἱαπ. β. ***vorm-**, **vorm-**, πρβλ. **σανσκρ. vāmrō-h, vāmrī** (***varma, varmī**)=μύρμηξ, **vālmīka-h** (μυρμηκοφωλιά) τὸ λατ. **formica** προήλθε πιθ. κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***mormica** (πρβλ. **formicō**: ἔλλ. **μορμῶ**) (***vormica** (κατ' ἀφομ.) πρβλ. τὰ συγγ. ἱρλ. **moirb**, gall. **mor, myr**, μεσ-βρετ. **merien**, **zanb. maorīd**, ἀρμ. **mrijum**, παλ-νορρ. **maurr**, ἀγγλ.-σαξ. **myre, mire** πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἱαπ. βάσιν ***vorm-**(ā) -ἐναλλακσομένη μετὰ τῆς ***mor**(ā).

Μυρμιδόνας, οἰ: πολεμικός λαὸς τῆς Θεσσαλίας, ὄρμηθεις ἐξ Αἰγίνης, ὑπήκοοι τοῦ Πηλέως καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλεύου (βλ. **Κ.Ε.Λ.**).

μύρο-βόστρυχος, ον (μύρον+βόστρυχος): ὁ ἔχων μεμυρωμένους τοὺς βόστρυχούς.

μύροεις, εσσα, εν (μύρον): μυρωμένοις, εὐώδης. **μύρομαι**: βλ. **μύρω**.

ΜΥΡΟΝ, τό ἔτι καὶ νῦν, εὐώδης χυμὸς, ἐκκρινόμενος ἐκ φυτῶν καὶ ἰδίων τῆς μύρτου || γεν., πᾶν εὐώδες ἔλαιον, ἄλοιφον, ἄρωμα, «μυρωδικόν», θάλασμον, λατ. **unguentum**.— || τόπος ἐνθα ἐπωλοῦντο μύρα, ἢ τῶν μύρων (ἀρωμάτων) ἀγορά, ἀρωματὰγορα.— || μετρ. πᾶν εὐώδες, δελκτικὸν καὶ εὐχάριστον πρᾶγμα [δὲ] ἔτυμ. βλ. **σμύρις**].

μύρο-πνοος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. -πνοους, -ουον (μύρον+πνέω): βλ. **μυρίπνοος**.

μύρο-πώλης, -ου, ὁ, καὶ θηλ. -πωλις, -ιδος, ἡ (μύρον+πωλέω): ὁ πωλῶν μύρα, ὁ πωλητὴς ἀρωμάτων, ἀρωματοπώλης, **μυρωπός** (βλ. λ.).

μύρο-ρραντος, ον (μύρον+ρραίνω): (ἐρ)ραντισμένος με μύρον.

μύρος, ὁ λατ. **myrris**, εἶδος θαλασσίου ἐγγέλυος, τὸ ἄροεν τῆς μυρίνης.

μύρο-φεγγής, ἔς (μύρον+φέγγος): ὁ φέγγων (λάμπων) ἀπὸ μύρα, γεμάτος ἀρώματα.

μύρο-χριστός, ον (μύρον+χριστός): ὁ κεχρισμένος (ἀλειμμένος) διὰ μύρου.

μύρω, μελ. -ώσω (μύρον), σπανιῶτ. τύπος τοῦ **μυρίζω** (βλ. λ.): μυρώνω, ἀλείφω με μύρα.

ΜΥΡΡΑ, ἡ: ὁ εὐώδης χυμὸς τῆς ἀραβικῆς μύρτου (μυρίνης), λατ. **myrrha, murrha**.

Ἔτυμ.: ἡ λ. δὲν εἶναι ἑλληνική, ἀλλ' εἶναι δάνειον ἐκ Σημιτικῆς γλώσσης, πρβλ. ἔβρ. **mṣr** (τὸ πικρὸν, χολερὴ ζῶων), ἀραμ. **mṣrā** τὰ ἰων. **σμύρη**, ἑλληνιστ. **σμύρᾶ**, ὀφείλει τὸ σ- εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***σούρον** (βλ. **μύρον**).—πρβλ. καὶ **μύστος, μύστον, μυζαίνη, μυρρίνη** κλπ., **μυρσινο-ειδής** (ὡς τὰ διτλεκτικὰ **Μυρτίλος**, αἰολ. **Μύρσιλος**, ἄττ. **Μυρρίνη** (**Μυρσίνη**, ***Μυρτίλη**)) πάντα ταῦτα κατὰ τινὰς εἶναι ἑλληνικῆς καταγωγῆς κατ' ἄλλους **μύστος** καὶ **μυρίνη** σινανήκουσιν.

μυρρίνη, ἡ, μετρ. ἄττ. τύπος ἀντὶ **μυρσίνη**: μυρτιά, κλάδος μυρτιάς ἢ στέφανος μυρτιάς.— || **μυρρίναι, αι**=ἡ ἀγορὰ ὀπου ἐπωλοῦντο στέφανοι ἐκ κλάδων μυρίνης.

μύρρινος, η, ον (μυρρίνη)· μτγν. άττ. άντι μύρ-
σινος· ό έκ μυρσίνης, μύρτινος, λατ. myrtius.

μυρρίνων, -ώνος, ό (μυρρίνη)· όλοςος έκ μυρσι-
νών, λατ. myrtelum.

ΜΥΡΣΙΝΗ, ή, και μτγν. άττ. μυρρίνη (βλ. λ.)· ή
μυρτιά.— || κλάδος μυρσίνης.

μυρσίνο-ειδής, ές (μυρρίνη+είδος)· όμοιος πρός
μυρρίνην.

μύρτον, -ου, τό ό καρπός τής μυρτιάς, λατ. myr-
tum.— || μέρος του γυναικείου αϊδοίου, ή άλλως κα-
λουμένη κλειτορίς.

ΜΥΡΤΟΣ, ή· ή μυρσίνη, ή μυρτιά (ό γνωστός θά-
μνος), λατ. myrtus.— || κλάδος μυρσίνης.

ΜΥΡΩ, έπικ. β. έν χρήσει κατ' ένεστυ. και παρατ.
μόνον· ρέω, τρέχω, στάζω, σταλάζω.— || συνηθέστ.
έν τω μέσφ **μύρομαι**=άναλύομαι είς δάκρυα, κλαίω
|| επί ποταμού, ρέω, χύνομαι || μετ' αϊτ. προσ. θρηνώ
(διά τινα), κλαίω (διά) τινα, όδύρομαι διά τινα.

Έντυμ. : **μύρομαι, μύρω** (ιαπ. μορjθ· πρβλ. ποιητ.
άλε-μύρήςεις, άλε-μύρής, πλημύμ)υρίς, πλήμυμωρα, λατ.
muria (άλλη).

μύρωμα, -ατος, τό (μυρώ)· τό πρός έπάλειψιν
χρησιμεύον μύρον || ή διά μύρου έπάλειψις, ή μύ-
ρωσις.

ΜΥΣ, ό γεν. **μύός**, αϊτ. **μύν**, κλητ. **μύ**· ό ποντι-
κός, λατ. mus : **μύς άρουραϊός**=ό ποντικός των ά-
γρών, ό «άρουραϊός» (όπως και σήμερα έντι λέγεται).
— || μτφρ. μύς του σώματος, μυών (κοιν. «μουσκού-
λο»). λατ. musculus.

Έντυμ. : **μύς**=σανοκρ. μήη (πρβλ. mīsa-ή, mīsaka-ή,
τής αυτής σημ.), Περσ. mīš, λατ. mīš (γεν. mīris),
παλ-γερμ. mīš, γερφ. Maus, άγγλ. Mouse, άλδ. mī
(ποντικός), πρβλ. άρμ. mu-κη, παλ-σλαυ. mýži (μύς,
ποντικός).—διά τήν μτφρ. χρήσιν επί των μυών του
σώματος πρβλ. άρμ. mukh (μυών σώματος), παλ-γερμ.
mīš (μυών του θραχίονος), παλ-σλαυ. mýšca (θρα-
χιών), λατ. musculus, mus-cirpula, έπ. **μυών** (κυρ.=
σημείον συναρμογής, συναντήσεως, πολλών μυών),
τό γαλλ. souris (βλ. και έν λ. **μόςχος**).

μύσαγμα, -ατος, τό (μυσάττωμαι)=**μύσος** (βλ. λ.).
μύσαν, έπ. γ' πληθ. άορ. α' του **μύω**.

μύσάρος, ά, όν (μύσος)· ρυπαρός, άκάθαρτος,
μικρός, βδελυκτός, βδελυρός, άηδής, μισητός, λατ.
impurus || τό ούθ. ώς ούα. τό **μυσαρόν**=τό βδελυγμα,
«τό σίχαμα».

μύσάττωμαι, μελ. μυσαχθήσομαι· παθ. άδρ. έμν-
σάχθην, άποθ.· (μύσος)· βδελύττωμαι, άποστρέφομαι,
οιχάινομαι, αισθάνομαι άηδίαν.

μύσος, τό (μύζω)· πών τό προκαλούν άηδίαν, ά-
ποτροφήν || μίσημα, βδελυγμα, λατ. piasulum.

Έντυμ. : **μύσος** (*μυθ-σος (κυρ.=*ύγρραία) ρύπος,
κηλίς, άίχος), πρβλ. ίερλ. mosach (immundus, spur-
cus) (*mul-s-χko-, gall. mws (= spurcus)· βλ. έν μύ-
δος· έντεϋθεν **μυσός, μυσαρός, άττ. μυσαττωμαι**.

Μυσός, ό κάτοικος τής Μυσίας ή ό έκ Μυσίας
καταγόμενος.

μυσ-πολέω (μύς+πολέω)· περιτρέχω, (τρέχω πέ-
ρα-δωθε) ώς μύς.

μύσομαι, μέσον (του ένεργ. **μύσω** έν χρήσει είναι
μόνον τά σύνθετα **άπομύττω, έπιμύττω, προμύττω**)·
άπομύττωμαι, εκβάλλω τήν μύξιν μου, «ξεμύξνο-
μοι» [έκ β. **μυκ-**, π:βλ. **μυκτήρ, μύξα**, οανοκρ. muk,
mulikāmi (= adjicō), λατ. mungo, e-mungo, muc-us,
muc-edo· βλ. και άγο-μύσω, **μυκτήρ, μύζω, μύδος**].

μύσταξ, -ακος, ό (βλ. και **μάσταξ**)· τό άνω χεί-
λος του στόματος και τό έπ' αυτού τρίχωμα, «τό
μουσταξ».

Έντυμ. : δωρ. **μύσταξ**, πρβλ. τό παρ' Ήσυχ. «μύ-
τακες· μύκας. Σικελοί. Ίωνες (γρ. Λάκωνες) πάγω-
να· μύσταξ όφείλεται είς συμπυκνωσιν των **μάσταξ-βύ-
σταξ**· κατά τινες συγγ. τοίς παλ-νοργ. mīli, παλ-γερμ.
mīla (στόμα), λεττ. mufe (στόμα), οανοκρ. mīkha-m
(όμ. σημ.).

μυστηρίκος, ή, όν· ό άνήκων είς τά μυστήρια,
ή κατάλληλος διά τά μυστήρια, μυστηριακός || μυσ-
τηριώδης· έκ του

μυστήριον, τό (μύστης, μύεω)· ότι και νυν, μυσ-
τήριον, μυστική Ιεροτελεστία || κατά τό πλαίστον έν
τῷ πληθ. τά **μυστήρια**=δρηροευτικά Ιεροτελεστία,
έκ των όποιων περιφημότερα ήσαν αϊ έν Έλευσίνη τε-
λούμεναι πρός τιμήν τής Δήμητρος, τά «Έλευσίνα
Μυστήρια». 2) πών μυστήριον, πών άπόκρυφον
πείγμα || μυστική Ιστορία ή μυστικόν σύστημα. [δι·
έτυμολ. βλ. **μύστης, μύω**].

μυστηρίς, -ίδος, άνώμ. θηλ. του **μυστηριακός**.

μυστηριώτης, -ου, ό, θηλ. **-ώτις, -ιδος** (μυστήρι-
ον)· ό άνήκων είς τά μυστήρια || συνηθως έν τῷ θηλ.
μυστηριώτις, ή = ή άνήκουσα ή άρμόζουσα είς τά
μυστήρια.

μύστης, -ου, ό (μύεω)· ό μεμυημένος είς τά μυσ-
τήρια, ό καθηγημένος έξ αυτού τό

μυστικός, ή, όν (μύστης)· ό των μυστηρίων, ό ά-
ναφερόμενος είς τά μυστήρια || άπόκρυφος, μυστη-
ριώδης.

μυστιλάομαι, άποθ.· έμβάπτω («βουτώ») άρτον
είς ζυμών (ισούπαν) και τρώγω· έκ του

ΜΥΣΤΙΪΑΝ, ή· τεμάχιον άρτου, τό όποιον έχει
τις κάμει είς τό άρτον κοίλον, έν είδει κοχλιαρί-
ου, ώστε νά πίνου με αυτό τόν ζυμών.

Έντυμ. : **μυστιλία και μύστορον**· όποκορ. **μυστιλά-
ριον**· άττ. **μυστιλάμαι**· σκοτεινής έτυμολογίας. Οί έν
τοίς χειρογράφοις άπαντώντες τύποι **μυστήη** ή **μυ-
στούλη**, και **μυστιλλάμαι** όφείλονται είς σύγχυσιν
πρός τό **μυσύλλω** (βλ. λ.).

μυστι-πόλος, ον (μύστης+πολέω)· ό περί τά μυσ-
τήρια άναστρεφόμενος, ό τελών μυστηριώδεις τε-
λετές, ό Ιερουργών κατά τά μυστήρια. 2) έν τῷ
Έκκλητ. γλ. **μυστιπόλος**=Ιερόδραχς.

μυστο-δόκος, ον (μύστης + δέχομαι)· ό δεχόμε-
νος τά μυστήρια ή τους μεμυηένους.

μυστο-δότης, -ου, ό (μύστης+δίδομαι)· = **μυστα-
γωγός**, ό μυών (ή εισάγων) είς τά μυστήρια.

μυτίλος, ό (μύς)· θαλάσσιον όστρεον, κοιν. «μύ-
δι», λατ. mytilus.

μυττωτέω· κατοκόπτω είς μικρότατα τεμάχια,
κοπανίζω, λιανίζω· έκ του

ΜΥΤΤΩΤΩΣ, ό· φύραμα άποτελούμενον από τυ-
ρόν, μέλι, ακόροδον. όμοι κοπανισμένα, είδος σκορ-
δαλιάς, κιμάς από τά άνωτέρω είδη, λατ. alliatum
intritum, moretum.

μυχαίματος, η, ον, άνώμ. υπερθ. του **μύχιος** (βλ. λ.).
μύχάτος, η, ον· άνώμ. υπερθ. του **μύχιος**, έσχημα-
τισμένον έκ του **μυχός**, ως τό **μέσατος** έκ του **μέσος**.

μυχέστατος, η, ον, άνώμ. υπερθ. του **μύχιος** (βλ. λ.).

μυχθίζω, μελ. -σω, δωρ. μυχθίσω (μύζω)· άνα-
πνέω θοριά διά των ρωθώνων, με κλειστόν τό
στόμα («ξεφυσώ»), ρωθωνίζω, από πάθος. 2) μυκ-
τηρίζω, χλευάζω, περιγελώ [δι· έτυμ. βλ. **μύ, μύ**·
έξ αυτού τό

μυχθισμός, ό (μυχθίζω)· τό φύσημα διά τής ρι-
νός, τό ρωθώνισμα, στεναγμός, ό γογγυσμός || μυκ-
τηρισμός, χλευή, περίγελως.

μύχιος, α, ον (μυχός)· ό έν τῷ μυχῷ, έσωτερικός,
έσωτατος, λατ. infimus || άνώμ. υπερθ. **μύχιστατος**,

μυχαίματος, μυχέστατος, μυχάματος, μύχατος.

μυχμός, ό (μύζω)=**μυγμός**, στεναγμός, οίμωγή,
γός, «βογγητό».

μυχόθεν, έπίρ. (μυχός)· έκ του μυχου τής οικίας,
έκ του γυναικώνος.

μύχοιματος, η, ον (μυχός)· άνώμ. υπερθ. του **μύ-
χιος**· **μυχοίματος ίζε**=έκάθισεν είς τήν άνωτάτην
γωνία, είς τήν ένδοτάτην γωνία, ένδότατα, πολ-
λύ μακράν τής εισόδου.

μυχόνδε, έπίρ. (μυχός)· είς τόν μυχόν, είς τό θά-
δος, είς τά ένδότατα.

μύχος, -ού, ό (μύω)· ή ένδοτάτη θείσι, τό έσω-
τερικώτατον σημεϊον, τό θόδος, ή άγκωνή του βά-
δους, ή πλέον άπομακρυσμένη (άπό τής εισόδου)
γωνία, λατ. sinus || τό έσώτατον τής οικίας, τό κατ-
οικουμένον ύπό γυναικών, τά διαμερίσματα των γυναι-
κών, ό γυναικωνίτης, λατ. penetralia. 2) κόλ-
πος (ή όρμίσκος) εισχωρών βαθέως είς τήν ξηράν.

Έντυμ. : πρβλ. παλ-νοργ. smiuga (είσοδων διά στε-

νοῦ περάσματος), *smúgan* (είσχωρεῖν βαθμιαίως), λεῖτ. *smaugš* (λεπτός, ἰσχνός), πολ. *smug* (στενόν περάσμα) ἔξ ἰαπ. ρίζ. **smugh-*, **smeuq-* ἐν τῇ λιθ. *smunkū*, *smūkti*=γλιστρώ ἐκ τῶν ὄνω πρὸς τὰ κάτω, παλ-σλαυ. *smykati* (γλιστρώ) *smuđafi* ἔρπω.

μυχάτος, ἡ, ον, ἀνόμ. ὑπαρθ. τοῦ *μύχιος* (βλ. λ.). **ΜΥΨΩ**, μελ. *μύσω* ἄορ. *ἔμψα* πρκ. *μέμψκα* : I ἀμτθ. εἶμαι κλειστός, κλεισμένος, κλείομαι, κλείω (ἐπὶ τῶν χειλῶν καὶ ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πληγῶν : *ὄν δ' ἔλκεα πάντα μέμυκεν*=ὄλοι τοῦ αἵ πληγαὶ ἔχουν κλείσει). 2) ἐπὶ προσώπων, κλείω τοὺς ὀφθαλμούς μου, διατηρῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου κλειστούς || ἀπολ. *μύσας*=«με κλειστά μάτια». 3) μετρ. καταπαύνομαι, ἠουχάζω (ἐπὶ πόνου π. χ.).— II μετέ. κλείω.

Ἔτυμ. : ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. *μν*, ἐξ ἧς καὶ τὰ : *μῦ*, *μύ* *μυῶ* *μύστιος* *μυστικὸς* *μυστήριον* *μύσις*, *μύων* *μνάω*, *μύλλω*, *μύζω* (= ψιδυρίζω), *μυγμός*, *μυχθίζω*, *μυκάομαι* *μυκτῆρ* ὡς. *μύζω* (= μυζῶ, θυ-αίνω), *μυζάω* λατ. *myfus*, *musso*, *muifio*, ἀγγλ. *mu-fer*, *sansocr. mīkas* πρδλ. Ἑουχ. «*μυκός*» ἄφρονος.

μῦών, -ῶνος, ὁ (μῦς) : κόμβος (ἄδραιομα) μῦών (τοῦ σώματος), μῦῶδες (θελ. πλήρες μῦών) μέρος τοῦ σώματος.

μῦών, γεν. πληθ. τοῦ *μῦς*. **μῦοπάξω** (*μύωψ*) : εἶμαι μύωψ, βλέπω ἀμυδρῶς. **μῦοπίξω** (*μύωψ* II) : κεντῶ, πλήττω, διὰ τοῦ μύωπος, θηλ. διὰ τοῦ πτερυγιστήρος.— II παθητ., ἐνοχλοῦμαι ὑπὸ *μύωπων* (= ἀπὸ ἀλογόμυιγες).

μῦ-ὠπός, ὄν (*μύω+ῶψ*) : *μύωψ* I. **μῦ-ὠψ**, -ῶπος, ὁ, ἡ (*μύω+ῶψ*) : ὁ μύων (κλείων, ουστέλλων) τὰ θλέφαρα διὰ τὰ ἴδη κάτι, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἴδῃ μακρὰν, ὁ «κοντόφθαλμος».— II ὡς ὄσα. *μύωψ*, ὁ, γεν. -ῶπος, ὁ, ὁ ὀστρος, ἡ «ἀλογομύια», λατ. *fabanus* 2) βούκεντρον, κέντρον, πλήκτρον, πτεριστήρ, σπιρούνη.

Ἔτυμ. : *μύωψ* («*μύω+ῶψ*») : ἀλλ' ἐν τῇ σημ. τοῦ ὄσα. *μύωψ* (= ἀλογόμυια) ἐτυμολογικῶς τὸ *μύωψ* ἀνάγεται εἰς τὸ *μύια* (θλ. λ.) ἔκ τῆς βασικῆς δὲ ση-μασίας (ὀστρος, ἀλογόμυια) προήλθεν ἡ σημ. κέντρον, πλήκτρον, πτεριστήρ, ὅθεν καὶ *μυοπίξω* = κεντῶ, πλήττω διὰ τοῦ πτεριστήρος.

Μῦα, ἡ, λακ. ἀντὶ *Μοῦσα*. **μῦκός**, ὁ, χλευαστής, σκουπτής. [*μῦκός* *μυκάομαι* (= μορφάζω, χλευάζω) *μῦκος* (= ἐμπαιγμός, περιγέλως) *μυκία*, *μυκίωμα* (τῆς ἰθ. σημ. τῇ *μῦκος*) : κατὰ τινὰς θάρεται συγγένεια πρὸς τὸ *μῦμος* (βλ. λ.)]. **μῦλος**, ὁ : μόχθος, κόπος, κακοπάθεια, κυρ. ἐκ τοῦ πολέμου || ἐντεθῆν, πόλεμος, μάχη || ἀγών, πάλη || γεν., ἔρις, διαμάχη.

Ἔτυμ. : *μῦλος* : λατ. *moles*, *molestus* (πρδλ. τὰ ἐν *μόχθος*, *μοχλός*), ρωσ. *májati* (**mo-*) = κοπιάζω, *majá*, *majatá* (μόχθος), γοιθ. *af-mauifš* (κατάκοπος), παλ-γερμ. *muoan* (*agilare*, *fatigare*), *muodi* (κουρασμένος) ἔξ ἰαπ. ῥ. **mo-* (θλ. καὶ ἐν *μόλις*, *μῶσαι*).

ΜΩΛΥ, τὸ μυθολογικόν φυτὸν ἔχον μαγικὰς ἰδιότητας, μέ μέλαιναν ρίζαν καὶ λευκὸν ἄνθος, δοθὲ ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ εἰς τὸν Ὀδυσσεά ὡς ἀντίδοτον (ἀντιφάρμακον) διὰ τὰ μάγια τῆς Κίρκης (τὸ αὐτὸ ἐλέγετο καὶ *μανδραγόρας*.— II παρὰ μετρ. ἀκόροδον («ἀκόροδος») λατ. *allium*. [*μώλυα* = κεφαλὴ σκοροδου <**mouli*, *sansocr. mīla-m* (ρίζα), πρδλ. *mīlakarma* (γοητεία διὰ ριζῶν)].

μῶλυς, υ, γεν. -ῶος : βραδύς, νωδρός, νωχελής, ἀπαλός [ῥωσ. *μῶλυς*, *μωλυρός* (Ἑουχ.)= ἀδύνατος *μωλύω* (μαραίνωμαι), *μωλθνομαι* (ἐξαντλοῦμαι) βλ. ἐν *μέλωος* : κατὰ τινὰς συγγ. τῇ *μαλακός*, λατ. *mollis*].

ΜΩΛΩΨ, -ῶπος, ὁ : ὁ, τι καὶ νῦν, σημεῖον (ὑπό-

λειμμα) τραύματος, «σημάδι» κτυπήματος, πρήξιμον. [δι' ἔτυμ. βλ. *μέλας*].

μωμάομαι, ἰων. *μωμέομαι* μελ. -*ήσομαι* ἄορ. *ἔμωμησάμην*, δωρ. ποιητ. γ' ἐν. *μωμάσατο*, ἀποθ. (*μῶμος*) : εὐρίσκω σφάλμα εἰς τινα, ψέγω, μέφομαι, κατηγορῶ || ἐπιπλήττω.— II αθ. ἄορ. *ἔμωμήθην* ἐν παθ. ἔνν. (= κατηγορήθην).

μωμέω, μελ. -*σο* (*μῶμος*) = *μωμάομαι* (βλ. λ.), ψέγω, κατηγορῶ, μέφομαι, εὐρίσκω σφάλμα εἰς τινα.

μωμητός, ἡ, ὄν (*μωμάομαι*) : ὄξιος ψόγου, ψεκτός, μεμπτός.

μῶμος, -ου, ὁ (*μῶω ? μέφομαι ?*) : μομφή, ψόγος, κατηγορία, ἐπίκρισις, ὄνειδος.— II ὡς κύρ. *δνομζ*, *Μῶμος*, ὁ θεὸς τοῦ ψόγου, τῆς μομφῆς.

Ἔτυμ. : *μῶμος* (*μῶμαρ*), αἰολ. (πικρ' Ἑουχ. «*μῦμαρ*» *αἰσχος*, *φῶβος*, *φόρος*). «*μῦμαρ* ζει» *γελοιάζει*» *μωμάομαι*, *μωμέω* βλ. καὶ ἐν *ἀμύμων* καὶ ἐν *μταίω*.

μῶν, ἐπίρ., συνηρ. ἀντὶ τοῦ *μῆ οὖν*, χρησιμοποιοῦμενον ἐν ἐρωτήσεσιν, ἐν αἷς ἀναμένεται ἀρνητικὴ ἀπάντησις : μήπως λοιπόν... ; μήπως ἄρα γε... ; μήπως ἴσως... ; λατ. *num ?* π. χ. *μῶν ἔστι...* ; ἀπάντησις : *οὐ θῆτα*. Ἐνίοτε διωγ. χρησιμοποιεῖται ἐπὶ ἀπλής ἐρωτήσεως δηλούσης διαταγμῶν, ὡς τὸ λατ. *num forte ?* ὁποῦ δύναται νὰ ἔχῃ καὶ καταφατικὴν ἀπάντησιν.— Τοσοῦτον δ' ἐληγεμονήθη ἡ ἐκ τοῦ *μῆ οὖν* προέλευσις του, ὡς ἐγράφη (καὶ ἐλέχθη) καὶ τὸ : *μῶν οὖν ; μῶν θῆτα* ; ἐνίοτε δὲ καὶ *μῶν μή ;*— Ἐκρίθως ἀντιθετον πρὸς τὸ *μῶν* σημασάν ἔχει τὸ *μῶν οὐ...* ; (λατιν. *nonne ?*), τὸ ὅποσον καὶ ἀπατεῖ καταφατικὴν ἀπάντησιν.

μῶνος, α, ον, δωρ. ἀντὶ *μῶνος*, *μόνος*.

μῶνυξ, -ῦχος, ὁ, ἡ (*μόνος + ὄνυξ*, ἀντὶ *μονῶνυξ*) : μονῶνυξ, μονόνυχος, μονόχηλος, ὁ ἔχων θηλ. ὀπλήν (δνυχα, χηλήν) μὴ ἐσχισμένην εἰς δύο, ἀδιαίρετον, λατ. *solipes* (ἐπίθ. τῶν ἱππῶν) [*μῶνυξ* <**μῶνυξ* (αμ- <ιαπ. **sem*, πρδλ. *μῶν* <**sm-ia*, *ὄμός*, λατ. *semel* κλπ.) <σμ- + ὄνυξ, μετὰ *ω* ἀντὶ *ο*].

μῶνυχος, ον' = *μῶνυξ*.

μωραίνω, μελ. -ῶνῶ' ἄορ. α' *ἐμῶρῶνα* (*μωρός*) : εἶμαι μωρός, ἀνόητος || φέρομαι ὡς μωρός, ἀνοηταίνω || μετ' αἰτ. *πεῖραν μωραίνω* = κάμνω μωρὰν ὁπόπειραν.— II μετέ. καθιστῶ τι μωρὸν, καταδικάζω τινὰ ὡς μωρὸν. 2) καθιστῶ τὴν ἀνοῦσιον, ἀνοστον || παθητ. γίνομαι (καθίσταμαι) ἀνούσιος.

μωρανθεῖς, μχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *μωραίνω*.

μωρία, ἡ (*μωρός*) : ὁ, τι καὶ νῦν, μωρία, ἀνοηρία, ἀφροσύνη.

μωρο-λογία, ἡ : μωρὰ ὀμιλία, φλυαρία : ἐκ τοῦ **μωρο-λόγος**, ον (*μωρός + λέγω*) : ὁ μωρὰ λέγων, μωρῶς (ἀνοήτως) ὀμιλῶν.

ΜΩΡΟΣ, ἄ, ὄν, ἀτ. **μῶρος** : κυρ. ἀμβλύς, ἡλίθιος, νωδρός, βαρῦς, βραδύς, βραδύνουος || γενικῶς, ἀνόητος, μωρός, ἄφρων, «παλαβός». 2) ἐπὶ αἰσθησεων, καὶ δὴ τῆς γνώσεως, ἀνούσιος, ἀνοστος, «σαχλός».

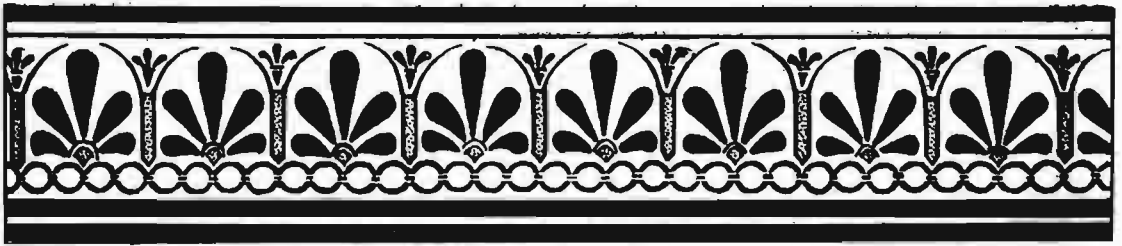
Ἔτυμ. : *μωρός*, ἀτ. *μῶρος* ἀτ. *μωρία*, ἰων. *μωρίη* *μωραίνω* : *sansocr. mīrā-h* (ἡλίθιος) ἔξ ἰαπ. **mō-ur* : **mīr-* τὸ λατ. *mōrus* εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

μωρό-σοφός, ον' ὁ ἐν μωρίαις σοφός, ὁ σοφὸς ἄμα καὶ μωρός.

μωρός (καὶ ἀτ. **μῶρος**), ἐπίρ. τοῦ *μωρός* : ἀνοήτως, ἀουεντως.

Μῶσα, ἡ, δωρ. ἀντὶ *Μοῦσα*.

μῶσαι, ἀπρφ. τοῦ *μῶμαι* (βλ. ἐν *μῶω* II) [πρδλ. Ἑουχ. «*μῶται*» *ζητεῖ*, *τεχνάζεται*», «*μῶμθα*» *ζητοῦμεν*», «*μῶσο*» *ζητεῖ*» βλ. καὶ ἐν *μῶω*, καὶ *μταίωμαι*].

N

Εἰς ὅλα τὰ γνωστὰ ἀλφάβητα τὸ γράμμα N διετέλεσε πάντοτε ἓν στενωπότητὴ σχέσει πρὸς τὸ M, ἐκάστοτε δὲ τὸ σχῆμα τοῦ ἑνὸς ἐπηρεάζετο ὑπὸ τοῦ σχήματος τοῦ ἄλλου. Πρωταρχικὰ σχήματα, ἐξ ὧν προήλθον τὰ κατὰ καιροῦς σχήματα τοῦ **νῦ** τῶν διαφόρων ἀλφabethῶν, εἶναι τὸ σημιτικόν **𐤍** (nun) καὶ τὸ ἑλληνικόν **N**. Εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῆς Θήρας τὸ **νῦ** φέρεται σταθερῶς ὑπὸ τὸ σχῆμα **N**. Ἐν τῷ Κορινθιακῷ ἀλφabethῶ ἐπεκράτει τὸ σχῆμα **Λ**. Ἐν τῷ Λυδικῷ τὸ **Μ**. Εἰς τὸ Ἑτρουσκικόν ἀλφabethῶν τὸ **νῦ** προσελάμβανεν ἐνίοτε τὸ περιεργον σχῆμα **M**, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ πέντε κεραεῖς ἔχον **mu** (τ. ἔ. πρὸς τὸ **Μ**). Εἰς τὰ διάφορα Ἰταλικά ἀλφabethῶν τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος **νῦ** παρηκολούθει τὸ τοῦ **M**, ἐν τῷ Ὀμβρικῷ π.χ. ὡς **И**, ἐν τῷ Ὀσκικῷ ὡς **H**, καὶ ἐν τῷ τῶν Φαλίσκων ὡς **И**. Ἐν τῷ Λατινικῷ εἶχε τὰ σχῆματα **N** καὶ **Λ**.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ σχήματος τοῦ γράμματος **νῦ** εἰς τὰ διάφορα ἀλφabethῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον.

Ὄνομα ἀλφabethῶ	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤍
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐤍
ΘΗΡΑΪΚΟΝ . . .	700—600	𐤍
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	N
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	𐤍
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	𐤍
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	N
ΙΟΝΙΚΟΝ	403	𐤍
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικίων καὶ Ἰταλικόν	προκλασσικ. καὶ κλασσικ. χρόνων	N, N, И И, N, И, M
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		N
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		N

N, ν, νῦ, τὸ, ἄκλιτον, τὸ δέκατον τρίτον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφabethῶ ὡς ἀριθμητ. **ν** = 50, ἀλλὰ **ν** = 70.000.

Ἀλλοιώσεις τοῦ **ν**: **I** **ν** γ πρὸ τῶν οὐρανικῶν **γ, κ, χ, ξ**: **ἐγ-γονος, ἐγ-καιρος, ἐγ-χώριος, ἐγ-ξέω**.— **II** **ν** μ πρὸ τῶν χειλικῶν **β, π, φ, μ, ψ**: **σύμ-βιος, συμ-πίσις, συμ-φυής, ἐμ-μανής, ἐμ-ψυχος**.— **III** **ν** λ πρὸ τοῦ **λ**: **ἐλ-λείπω**.— **IV** **ν** ρ πρὸ τοῦ **ρ**: **συρ-ράπτω**.— **V** **ν** σ πρὸ τοῦ **σ**: **σύσ-σιτος**.— **VI** τὸ **ν** παρεβλήθη εἰς τὸν παθητ. ἀόρ. **α'** καθαρῶν τιμῶν ρημάτων: **ἰδρύνθη** τοῦ **ἰδρύνω**.

Τὸ καλούμενον **νῦ ἐφελκυστικόν** (ἢ **τελικόν**) προστίθεται: εἰς τὴν κατάλ. τῆς δοτ. πληθ. τῶν τριτοκλί-

των **-σι**: **ἀνδράσι(ν)** | εἰς τὴν κατάλ. τοῦ **γ'** πληθ. τῶν ρημάτων εἰς **-σι**: **εἰλήφασσι(ν)** | εἰς τὴν κατάλ. τοῦ **γ'** ἐν. εἰς **-ε** καὶ **-ι**: **ἔκτανε(ν), δείκνυσι(ν)** | εἰς τὴν τοπικὴν κατάλ. **-σι**: **Ἀθήνησι(ν), Ὀλυμπίασι(ν)** | εἰς τὴν ἐπικ. κατάλ. **-φι**: **δοτεόφι(ν)** | εἰς τὸ ἀριθμητ. **εἴκοσι(ν)** | εἰς τὰ ἐπιρρήματα **νόσοι(ν), πέρνοι(ν)** | εἰς τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια **κε(ν), νυ(ν)**. Ἡ ποσοθῆκη τοῦ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀποφυγὴν χασμωδίας, ἢ ὅπλα ἐδημιουργεῖτο δασύς ἠκολούθει φωνῆν.

νάες, νάες, δωρ. ὄνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ **ναῦς**. **νάβλα**, ἢ (καὶ **νάβλας, δ'**) μουσικόν ὄργανον μὲ δέκα ἢ δώδεκα χορδὰς, λατ. *naulium* [ἢ λ. εἶναι δά-νεον ἐκ σημιτικῆς γλ., πρβλ. ἔβρ. *nēbel* (ἄρπα, σαντούρι)· **ναβλιστής** καὶ **ναβλιστοκτυπεύς** (ὁ παίζων τὸ ὄργανον **νάβλαν**)].

νάετιρ, -ῆρος, δ, καὶ νάετης, -ου, δ (ναίω)· ἐν-οικος, κάτοικος, οἰκίτηρ.

Ναζαρηνός, καὶ Ναζωραῖος, δ' ὁ κατοικῶν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ἢ ὁ καταγόμενος (προερχόμενος) ἐξ αὐτῆς.

ναί, ἐπίρ. χρησιμοποιούμενον ἐπὶ ἰατρικῶν θεβαιώσεως ὡς καὶ **νῦν**, **ναί**, μάλιστα, θεβαίως, ἀληθῶς, οὕτως (λατ. *nae*) || ἐν ἀρχῇ καταφατικῆς προτάσεως: **ναί δὴ ταῦτά γε πάντα... κατὰ μοῖραν εἶπες** = ἀληθῆ, ὅλα αὐτὰ τῷ ὄντι τὰ εἶπες ὅπως πρέπει || ἐπὶ ἀπαντήσεων ὅμως οἱ ἀτιτικοὶ μεταχειρίζονται τὸ **καί** καὶ μεμονωμένως, **ναί**, μάλιστα.

Ἐτυμ.: συνήθως μετ' ἄλλων θεβαιωτικῶν ἐπιρρημάτων: **ναί δὴ, ναί μὴν**, δωρ. **ναί μᾶν, ναί μὲν, ναί μέντοι, ναί μὰ Δία**· **ναί-χί** (πρβλ. **οὐ-χί, ἤ-χι**, δωρ. **ἄ-χι**: *σανσκρ. hi, Ζανθ. zi* [*λαπ.*gʰi*] **νῆ** (δοιωτ. **ναι**) εἶναι τῆς αὐτῆς σημ.: **νῆ τοὺς θεοὺς, νῆ Δία**: λατ. *nae, nē, σανσκρ. ná-nā* ιαπ. θέμα **no-* τὰ **ναί**: **νῆ** ἔχουν μεταξὺ τῶν οἶων σχέσιν ἔχουν τὰ: **αἰ ἰ ἢ καὶ δαί**: **δὴ**).

ναῖ, δωρ. καὶ ἀττ. ποιητ. δοτ. τοῦ **ναῦς**.

Ναῖάκος, ἢ, ὄν (Ναῖάς)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Ναῖάδος, ἢ ὁ ἀρμόζων εἰς αὐτάς.

Ναῖάς, -άδος, ἢ, καὶ ἰων. νηίς, -ίδος· κατὰ τὸ πλείστον ἐν τῷ πληθ. **Ναῖάδες, ἰων. Νηιάδες (νάω)**· νύμφη ποταμοῦ ἢ πηγῆς (πρβλ. **Νηρηΐς** = νύμφη τῆς θαλάσσης) [δῖ· ἔτυμ. ἕλ. **νάω**].

ναίσκε, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ ναίω.

ναιετάσκει, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ ναιεῖω.

ΝΑΥΤΑΪΩ ἐπ. μτχ. θηλ. *ναυταΐωσα*, ἢ *-άουσα* ἰων. πρτ. *ναυταΐωσκον* (*ναίω*): 1) ἐπὶ προσώπων, κατοικῶ, διαμένω || γεν., ὄψω, ὑπάρχω, εἶμαι || μετ' αἰτ. τόπου, κατοικῶ ἐν τίνι τόπῳ, ἐνοικῶ. 2) ἐπὶ τόπων, κείμαι, εὐρίσκομαι || ἐν παθητ. ἐνν. κατοικοῦμαι ὑπὸ τινος.

ναῖον, ἔπ. πρτ. τοῦ *ναίω* B.

ναῖος, α, ον, δωρ. ἀντὶ *νηῖος* (βλ. λ.).

ναῖσις, δωρ. ἀντὶ *ναύσις*, ἠλ. μτχ. ἐν. τοῦ *ναίω* A.

Ναῖτις, -ῖδος, ἦ, ἰων. **Νηῖτις** (*νάω*) = *Ναῖτις* (βλ. λ.).

ναί-χι, ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ *ναί*, ὡς τὸ *οὐχι* ἀντὶ τοῦ *οὐ*.

ΝΑΪΩ (A): || ἀμτβ. ἐν τῷ ἐν. καὶ πρτ. 1) ἐπὶ προσώπων, κατοικῶ, διαμένω || μετ' αἰτ. τόπου, κατοικῶ

τόπον τινά, διαμένω εἰς τὸ μέρος. 2) ἐπὶ τόπων, κείμαι, εὐρίσκομαι.— || μετβ. ἐνεργείας, ἐν τῷ ἐπ. ἀρ. α' *ἐνασσα* ἢ *νάσσα*, ἀντὶ *ἐνασσα* παραχωρῶ τόπον εἰς τινα διὰ τὴν κατοικίαν: *καὶ κέ οἱ Ἄργεῖ νάσσα πόλιν* = διὰ τοῦ ἔδινά μιαν πόλιν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἄργου διὰ τὴν κατοικίαν || καθιστῶ τὴν κατοικίαν, οἰκοδομῶ πρὸς κατοικίαν: *νηὸν ἐνασαν*. 2) μετ' αἰτ. προσ., ἐγκαθιστῶ τὴν κάπου, τὸν θάλλω τὴν κατοικίαν κάπου.— Ἐν τῷ ἐπ. παθ. ἀρ. α' καὶ μέσ. ἀρ. α', ἐγκοθιστομαι, κατοικῶ: *πατήρ ἐμὸς Ἄργεῖ νάσθη* = ὁ πατήρ μου ἐγκατεστάθη (κατώκησεν) εἰς τὸ Ἄργον || *νάσσοτο ἄγχ'* Ἐλικῶνος = ἐγκατεστάθη (κατώκησεν) ἐγγὺς τοῦ Ἐλικῶνος.

Ἐτυμ.: *ναίω*, ἔπ. μελ. *νάσσομαι* ἐπ. ἀρ. *ἐνασσα* καὶ *νάσσα*, παθ. ἀρ. α' *ἐνάσθη*, ἐπ. μεσ. ἀρ. α' *ἐνασσάμην* *ναίω* (**νασ-ω*) ἢ β. *νασ-* (πρβλ. *ἐ-νάσθη*, *νέ-νασ-μαι*, *σανασκ.* *nas, nay-é* = *facio ut una cum aliquo sim*), πρβλ. καὶ *νόμαι* (**νεσομαι*, *νόστος*) ἐκ τῆς αὐτῆς β. καὶ τὰ δημηρ. *ναεῖσας*, *ναεῖτης*, *ναεῖτηρ* συγγ. φαίνεται καὶ τὸ *μετα-νάσ-της*.

ναῖω (B) = *νάω* (βλ. λ.), ρέω, ἐκχειρίζω, εἶμαι πληρῆς.

ΝΑΪΚΗ, ἡ· πᾶν δέρμα δαούμαλλον, αἰγός, προβάτου, λατ. *vellus*.

Ἐτυμ.: *νάκη* καὶ *νάκος* πρβλ. Ἑσυχ. *ενακῶδριον*, *δέρμα*· *κατω-νάκη* (ἐνδυμα δούλου)· *ἀρ-νακίς* (**ἀρ-νε-νακίς*): παλ.προσ. *noqnan* (δέρμα) (<<**noknan* < ἰαπ.**nāq-no*), ἀγγλ. *-sa. f. noes* (δέρμα) (<<germ.**naska-ἦ* **naskō*, ἰαπ. *naq-s-ko*).

νάκος, τό, μτγν. τύπος τοῦ *νάκη* (βλ. λ.): δέρας, δορά, κῶας, κώδιον, δέρμα.

νάμα, -ατος, τό (*νάω*)· πᾶν τὸ ρέον ὕδωρ, ρύαξ, ποταμός, πηγὴ: *νάμα πυρός* = ποταμός πυρός· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναμάτιαιος, α, ον (*νάμα*)· ρέων, τρέχων.

να-μερτής, **να-μέρτεια**, δωρ. ἀντὶ *νημ*— (βλ. λ.).

νάμ, δωρ. ἀντὶ *ναῖν*, αἰτ. τοῦ *ναῖς*.

ΝΑΪΝΟΣ, ὁ (καὶ *νάκος* καὶ *νάγνος*) ἔτι καὶ νῦν, νᾶνος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μικρόσωμος, τὸ ὅποιον ἢ σωματικὴ διάπλασις δὲν διαφέρει κατὰ τὰς διαστάσεις ἀπὸ τῆν τοῦ μικροῦ παιδίου (5—6 ἐτῶν), τουρκ. *ετζου-τζεζ*· λατ. *gnpus*.

Ἐτυμ.: σκοτ. ἔτυμολ. τὸ λατ. *nanus* εἶναι πάντως θάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Παρὰ τὴν ἐν τοῖς χειρογρ. ὑκαρῆν καὶ τῆς γραφῆς *νάγνος*, ἢ ὀρθῆ γραφῆ εἶναι ἢ γρ. *νάγος*, μετὰ μακρῆς τῆς παραληγοῦσης, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ μέτρον, ἐν Ἀριστοφ. *Εἰρ.* 790, καὶ ἀπὸ τὸ λατ. *nanus*, ὑποδηλοῦται δὲ καὶ ὑπὸ τῆς γραφῆς *νάγνος*, ἀπαντήσεως ἐπίσης ἐν τισὶ χειρογρ.

νάνο-φύξ, ἐς (*νάγος*+*φυή*)· ὁ νάνος κατὰ τὴν *φυήν* (τὸ ἀνάστημα), ὁ ἔχων ἀνάστημα νάνου.

νάν-ώδης, ἐς (*νάγος*+*είδος*)· ὁ ὁμοῖος πρὸς νᾶνον, μικρόσωμος.

Νάξιος, α, ον (*Νάξος*)· ὁ κάτοικος τῆς Νάξου, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος || *Νάξιοι*—οἱ κάτοικοι τῆς Νάξου || *Νάξια λίθος ἢ πέτρα* = λατ. *cos Naξia* = ἀκονόπετρα ἐκ Νάξου, εἶδος ἀκόντης.

Ναξιο-ουργός, ἐς (*Νάξιος*+*εργον*)· ὁ Ναξίος κατασκευῆς, ἐξεργασμένος ἐν Νάξῳ ἢ ὑπὸ Ναξίου καλλιτέχνης.

Νάξος, ἡ· μία τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐκ τῶν μεγαλύτερων, τὸ πάλαι καλουμένη *Δία* (βλ. Κ.Ε.Λ.).

νάο-ποιός, ὁ (*νάος*+*ποιέω*)· ὁ οἰκοδομὸν ναοῦς, ὄργαν ἐπίστατων εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν ναοῦ.

νάο-πόλος, ον, καὶ ἰων. *νηο-πόλος* (*νάος*+*πο-*

λέω)· ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ναῷ, ἢ ἀσχολούμενος εἰς τὰ τοῦ ναοῦ ὡς ὅσο. ὁ *ναοπέλος* = ὁ ἐπόπτης τοῦ ναοῦ, ὁ νεωκόρος (εκατονδηλανάπτης); λατ. *aedificum*.

νάος, ὁ, ἰων. *νηός*, ἀττ. *νεός* (*ναίω*) οἶκος (κατοικία, κατοικητήριον, ἐνδιαίτημα) Θεοῦ, ἔτι κατ' σήμερον νοούμενον ὑπὸ τὴν λ. *ναός*, λατ. *aedes*.— || τὸ ἐσώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, ὁ σηκός, τὸ ὄδυτον, ὅπου ἦτο ἰδρυμένον τὸ θύγαλμα τοῦ Θεοῦ.

Ἐτυμ.: *νάος* (λακ. *νάφος*, λεσβ. *ναῖος* (τ. ἔ. *νάφ-ος*), ἰων. *νηός*, ἀττ. *νεός*) (**ναο-φος*: *ναίω* (πρβλ. ἀρ. *νάο-σαι*)· ἐντὸςθεν γορτ. *νάεω* (= καταφεύγω εἰς ναόν) πρβλ. Ἑσυχ. *εναύειν*· *ἰκετεύειν παρὰ τὸ ἐπὶ τὴν ἐστίαν καταφεύγειν τοὺς ἰκέτας*)· ἔελφ. *ναοφόρος*, *νακόρος*, ἰων-αττ. *νεοκόρος* (πρβλ. *κορῆν*)· ἐνταῦθα ἐπίσης ἀνήκουσι τὰ διαλεκτ.: *Κῶ νᾶποια* (πληθ.), ἰων. *νεωποῖης*, ἑλεφ. *ναοποῖος*, βοιωτ. *ναποῖος*, ἰων. *νεωποῖος*.

νάος, δωρ. καὶ ἀττ. ποιητ. γεν. τοῦ *ναῖς*.

ναπαῖος, α, ον (*νάπη*)· ὁ ἀνήκων ἢ διαμένων εἰς δρυμῶδη κοιλιάδα ἢ χαράδρον || ὁ ἔχων τοιαύτας κοιλιάδας καὶ χαράδρας.

ΝΑΪΠΗ, ἡ· δασυδὴς κοιλὰς ἢ φάραγξ, παραπλήσιον τι πρὸς τὸ *βήσσα* (βλ. λ.), λατ. *salus*.

Ἐτυμ.: *νάπη*, *νάπος*, πρβλ. Ἑσυχ. *εναπα*· *σύμφυτος τόπος*· κατὰ τινας ἐξ ἰαπ. **νη-qa-*: λατ. *nemus* (δάσος, βλ. ἐν λ. *νέμος*), παλ-ιολ. *nem* (οὐρανός), *σανασκ.* *nāka-h* (θύρασις δόλος)· κατ' ἄλλους δημοσ. πρόκειται περὶ β. *ναπ-* <ἰαπ. **νηρ-* ἢ *naqu*, πρβλ. Ἑσυχ. *ενανώπηται*· *τεταπεινώται* (βλ. καὶ *νοσπεῖσθαι*) καὶ *προνωπῆς* (= ὁ κύπτινος πρὸς τὰ ἐμπρός).

νάπος, τό· μτγν. τύπος τοῦ *νάπη*.

ΝΑΪΠΥ, -νος, τό· *σίνᾶπι*, κοιν. *οἰνώπι*.

Ἐτυμ.: *νάπυ*, *νάπειον*, ἑλληνιστ. *σίνᾶπυ*, -νος, καὶ *σίνᾶπι*, -κος, τό· αἰγυπτιακῆς προελεύσεως, πρβλ. *σίλι*: *σέσελις*, *σάρι* (ὑδρόβιον φυτὸν τῆς Αἰγύπτου): *σίσαρον*· συγγ. πρὸς τὸ *νάπυ* θεωρεῖται ὑπὸ τινῶν τὸ λατ. *nāpus* (ραπανογόγγυλο).

ναρδο-λίπης, ἐς (*νάρδος*+*λίπος*)· ὁ ἀλλημιμένος διὰ ναρδίνου ἐλαίου.

νάρδος, ἡ· φυτὸν τι καλούμενον καὶ *νάρδου στάχης* ἢ *ναρδόσταχης*, λατ. *nardus*, ἢ *nardostachyon*, ἢ *spica nardi*, χρησιμοποιούμενον πρὸς κατασκευὴν εὐώδους μύρου, φέροντος τὸ αὐτὸ ὄνομα.— || αὐτὸ τὸ ἔλαιον τῆς νάρδου.

Ἐτυμ.: *νάρδος*· ἐπιθ. *νάρδινος*· θάνειον ἐκ σημιτικῆς γλ., πρβλ. ἑβρ. *nerd* <σανασκ. **narda*, *naladam* (τῆς αὐτῆς σημ.)· τῆς αὐτῆς προελεύσεως φαίνεται νὰ εἶναι καὶ τὸ *νάρη* (= ἄρωμα τι τῶν Ἰνδῶν), ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ θεοφράστου.

ναρθηκο-πλήρωτος, ον (*νάρηξ*+*πλήρωω*)· ὁ πληρῶν τὸ κόπλον τοῦ νάρθηκος (καλάμου), ὁ σπινθῆρ τὸν ὅποιον ὁ Προμηθεὺς ἐκόμισεν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καίόμενον, κρύψας αὐτὸν εἰς τὸν μυελὸν τοῦ νάρθηκος (βλ. καὶ *νάρηξ*).

ναρθηκο-φόρος, ον (*νάρηξ*+*φέρω*)· ὁ φέρων νάρθηκα, ἦτοι ράβδον νάρθηκος, ὁ *θυροσφόρος* (βλ. λ.)· ἦσαν δὲ νάρθηκοφόροι οἱ βακχευταὶ ἢ γεν., ὁ φέρων ράβδον, ραβδοφόρος.

ΝΑΪΡΟΝΕ, ὁ, γεν. -*νηος*· φυτὸν ὑψηλόν, καλαμῶδες, μετὰ κόπλον στέλεχος πλῆρες ἐντερικῶν, λατ. *ferula*, κοιν. «μαγκούτα» ἢ «μαγκούνα» || ἐντός νάρθηκος ἐκόμισεν ὁ Προμηθεὺς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν τὸν σπινθῆρα τοῦ πυρός. Σημειωτέον ὅτι καὶ νῦν ἐτι ἡ ἐντερικῶν τοῦ νάρθηκος χρησιμοποιεῖται ὡς ἴσκα. Τὰ στελέχη τοῦ νάρθηκος ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς ράβδοι (*θύρασι*) τῶν βακχευόντων (πρβλ. *ναρθηκοφόρος*, *θυροσφόρος*) || τὰ ἴδια ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπὸ τῶν παιδαγωγῶν πρὸς σωφρονισμὸν τῶν παιδῶν || ἐπίσης μετὰ σχίζας ἀπὸ νάρθηκα (καλάμ.) περιέδοντο τὰ θετρασμένα μέλη τοῦ σώματος τοῦ πυρός. Σημειωτέον ὅτι καὶ μικρὰ δῆκη μύρων (μυροθήκη) || ἐντός τοιαύτης (ἐκ νάρθηκος) πολυτίμου μυροθήκης ἐφύλασσον δ' Ἀλέξανδρος τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔκδοσιν τῶν δημηρικῶν ἐπῶν, τὴν ὅποιαν ἔφερε πάντοτε μαζί του, καὶ ἦτις διὰ τοῦτο ἐκλήθη «*ἢ ἐκ τοῦ νάρθηκος*». — || ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἑκκλησίᾳ *νάρηξ* (κοιν. ἐνάρθηκος) ἐκαλεῖτο ὁ πρόναος.

***Ετυμ.**: *νάρθηξ, νερθήκλιος*: σανσκρ. *nardā-h, naiā-h* (κάλαμος) (**narda-* (δλ. και *νάρδος*)=περο. *nāi* (κάλαμος)· πρβλ. και **Ήουχ. ανάθραξ· νάρθηξ· νάρθραξ* (αιολ. ἢ δωρ.) (<*νάρθηξ* κατά μετάρθεσιν φθόγγων.

ναρκάω, μελ. -*ήσω*· ἐπ. *ἀόρ. α' νάρκησα*· εἶμαι εἰς καταστάσιν νάρκης, ναρκωμένος, γίνομαι δυσκίνητος, ἀπονάρκωνομαι, μουδιάζω, λατ. *torpere*· ἐκ τοῦ **ΝΑΡΚΗ**, ἢ· ἀπονάρκωσις, ἀναισθησία, παράλυσις, νέκρωσις, λατ. *torpor*.— || ἰχθύς ἔχων τὴν ἰδιότητα νά προκαλῆ *νάρκην* (μουδιάσσει) εἰς πάντα ὄστις τὸν ψαύει, κοιν. «μουδιάστρα», λατ. *torpedo*.

***Ετυμ.**: *νάρκη, ναρκάω, ναρκώω*: ἄρμ. *pergen* (λεπτόν, ἀλλὰ κυρ. σμμ. σουεφγιμένως, ζαρωμένως, παλ-πογγ. *snara*, ἀγγλ.-σαξ. *sneare* (παγίς), παλ-γερμ. *snar(a)ha* (παγίς)· πάντα ἐξ ἰαπ. β. **snera-*, ἣτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς β. **sner-* (στρέφω, στραγγαλιζώ)· πρβλ. γερμ. *schnur*=σχοινίον.

νάρκισσος, δ'· ὅτι και νῦν, τὸ φυτὸν νάρκισσος, δνομασθὲν οὕτω ἐκ τοῦ *νάρκη—ναρκώω* λόγῳ τῶν ναρκωτικῶν του ἰδιοτήτων.

***Ετυμ.**: *νάρκισσος*, ἐπιθ. *ναρκίσσινος*· τὸ *τέμμα-σος* ὑποδηλοῖ ὅτι ἡ λ. κωμῆθη ἐκ μεσογειακῆς τινας χώρας (πρβλ. τὰ ἐν λ. *κύπάρισσος*)· εἰς τὸ ριζικόν της τμήμα ἡ λ. φαίνεται: νά ἔχη ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν τῆς λ. *νάρκη* λόγῳ τῶν καταπραυντικῶν ἰδιοτήτων τοῦ φυτοῦ.

νάρξ, ἄ, ὄν (*νάω*)· ὁ ρέων, ὁ ρευστός, ὑγρός. ***Ετυμ.**: *nāros* (**νάρφος*· ἀττ. κλητ. *νάτορ* (**νάρφορ*, πρβλ. **Ήουχ. νααέτωρ· ρέων, πολύρροος*· *νάμα* (**νάρμα*· *νασοῦς* (**νάρφος* (=ρεῦμα, πηγὴ)· *Νηρεῦς, Νηρηίδες* (**νάρφο-*· *νάω*.

νάς, ἡ, δωρ. ἀντι *ναῦς*. **νάσθη**, ἐπ. γ' ἐν. παθ. *ἀόρ. α'* τοῦ *ναίω* (δλ. *ναίω* II 2). **νάσιώτας**, ὁ, δωρ. ἀντι *νησιώτης*. **νασμός**, ὁ (*νάω*)· ρεῦμα, ρύαξ, πηγὴ. **νάσος**, ἡ, δωρ. ἀντι *νησος*. **νάσσα**, ἐπ. ἀντι *ἐνάσσα, ἀόρ. α'* τοῦ *ναίω*. **νάσσα**, ἡ, δωρ. ἀντι *ἠήσσα, ἠήττα*. **νάσσατο**, ἐπ. ἀντι *ἐνάσατο*, γ' ἐν. μέσ. *ἀόρ. α'* τοῦ *ναίω* (βλ. *ναίω* II 2).

ΝΑΪΣΙΩ, μελ. *νάξω*· ἀόρ. α' *ἐναξα*· παθ. πρκ. *νέ-νασμαι* ἢ *νένασμαι*· σμμ. πιέζω, συνδλιθώ, καταπατῶ || γεμίζω ἐντελῶς.

ναστός, ἡ, ὄν (*νασσω*)· ὁ συμπεπιεσμένος, στερεός.— || ὡς οὕτ. ὁ *ναστός*=ὁ καλοζυμωμένος (ἐπὶ πλακούντων).— || μετὰ γεν., ἐντελῶς πλήρης ἀπὸ τι. **νάττω**, ἀττ. ἀντι *νάσσω* (βλ. λ.).

ναυ-ἀγέω, ἰων. *ναυη*—· μελ. -*ήσω* (*ναυαγός*)· ὡς και νῦν, ναυαγῶ, ὑφίσταμαι ναυάγιον, «καραβοτοσκιζομαι», εἶμαι ναυαγισμένος || ἐπὶ ἀρμάτων, συντρίβομοι, σπάζω.

ναυ-ἀγία, ἰων. *ναυηγή*, ἢ· ναυάγιον, «καραβοτοσκίαμα».

ναυ-ἀγιον, τό, ἰων. *ναυηγιον*· λείψανον (ὑπόλειμμα, τεμάχιον) ναυαγήσαντος πλοίου, ἢ και αὐτὸ τοῦτο τὸ ναυαγήσαν πλοῖον || *ναυάγια ἐπιπικὰ* =τὰ συντρίμματα ἀνατραπέντος ἀρματος· ἐκ τοῦ **ναυ-ἀγός**, ὄν, ἰων. **ναυηγός** (*ναῦς* + *ἄγνυμι*)· ὁ ναυαγήσας, ὁ πάθων ναυάγιον, ὁ ἐξοκέλας, προσαρτάς, λατ. *naufrāgus* || γεν., ὁ κατεστραμμένος, «καραβοτοσκιζόμενος». 2) ἐνεργ. ὁ προξενῶν ναυάγιον (ἐπὶ ἀνέμων π. χ.).— || (*ναῦς* + *ἄγω*)· ὁ ἄγων τὴν ναῦν, ὁ κυβερνῶν τὴν ναῦν, κυβερνήτης.

ναυ-ἀρχέω, μελ. -*ήσω* (*ναυάρχος*)· εἶμαι ναύαρχος στόλου, διοικῶ στόλον· ἐξ αὐτοῦ τὸ **ναυ-ἀρχία**, ἡ (*ναυαρχέω*)· ἡ ἀρχηγία στόλου, ἢ διοικήσις στόλου, τὸ ἀξίωμα τοῦ ναυάρχου. 2) ἡ περίοδος (τὸ χρονικὸν διάστημα) τῆς ναυαρχίας τινός.— || ναυτικὴ ὑπεροχὴ, ἡγεμονία.— || στόλος. **ναυ-ἀρχος**, ὁ (*ναῦς* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγός, διοικητής) τοῦ στόλου, ὅτι και σήμερον νοούμεν λέγοντες ναύαρχος.

ναυ-ἀρξία, ἡ (*ναυαρχέω*)· ἡ ἀρχηγία στόλου, ἢ διοικήσις στόλου, τὸ ἀξίωμα τοῦ ναυάρχου. 2) ἡ περίοδος (τὸ χρονικὸν διάστημα) τῆς ναυαρχίας τινός.— || ναυτικὴ ὑπεροχὴ, ἡγεμονία.— || στόλος.

ναυ-ἀρξος, ὁ (*ναῦς* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγός, διοικητής) τοῦ στόλου, ὅτι και σήμερον νοούμεν λέγοντες ναύαρχος.

ναυ-ἀρξος, ὁ (*ναῦς* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγός, διοικητής) τοῦ στόλου, ὅτι και σήμερον νοούμεν λέγοντες ναύαρχος.

ναυ-ἀρξος, ὁ (*ναῦς* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγός, διοικητής) τοῦ στόλου, ὅτι και σήμερον νοούμεν λέγοντες ναύαρχος.

ναυ-ἀρξος, ὁ (*ναῦς* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγός, διοικητής) τοῦ στόλου, ὅτι και σήμερον νοούμεν λέγοντες ναύαρχος.

ναυ-δέτον, τό (*ναῦς*+*δέω*)· καλῶδιον πλοίου, κοιν. «παλαμῶρι».

ναυηγέω, ναυηγία, ναυηγός, ἰων. τύπος ἀντι *ναυᾶγ*—.

ναυ-κλήρέω, μελ. -*ήσω* (*ναυκλήρος*)· εἶμαι ἰδιοκτήτης πλοίου, ἢ και πλοίαρχος τοῦ πλοίου.— || μτφρ. διευθύνω, κυβερνῶ· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυ-κλήρῖα, ἡ (*ναυκλήρέω*)· ἡ ζωὴ ἢ και τὸ ἐπάγγελμα τοῦ *ναυκλήρου*, ἢ ζωὴ τοῦ ναυτικοῦ (τοῦ θαλασσινοῦ) || τὸ ἔχειν ἴδιον πλοῖον. 2) ποιητ. ταξίδιον, πλοῦς || γεν., ἐπιχειρήσις. 3) ὡς και, πλοῖον.

ναυ-κληρικός, ἡ, ὄν (*ναυκλήρος*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἀρμόζων) εἰς ναυκλήρον.

ναυ-κλήρος, ὁ (*ναῦς*+*κλήρος*)· ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου, ὁ ἐπ' ἄμοιβῇ μεταφέρων διὰ τὸ πλοῖον του ἐμπορεύματα ἢ ἐπιβάτας || γεν., πλοίαρχος, κυβερνήτης. 2) ποιητ. ναυτικός, θαλασσινός, ναύτης [δ'· ἔτυμ. δλ. *ναυκλαρος*].

ναυ-κράτος, δ'=*ναυκλήρος* (δλ. λ.).— || ἐν Ἀθῆναις, *ναυκλαρος* ἐκαλεῖτο ὁ ἀνήκων εἰς μίαν ὑποδίαιρεσιν πολιτῶν (καλουμένην *ναυκλαρίαν*). ἐξ ἐκείνων εἰς τὰς ὅποιες εἶχον ὑποδιαιρεθῆ οἱ πολῖται πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Σόλωνος δι' οἰκονομικούς λόγους || ἐπὶ Σόλωνος ὑπῆρχον 12 ναυκλαρία δι' ἑκάστην φυλὴν, ἦτοι 48 ἐν ὅλῳ, ὅταν δὲ ἐπὶ Κλεισθένης αἰ φυλαὶ ἠδῆθήσαν εἰς 10, ὁ ἀριθμὸς τῶν ναυκλαριῶν ἐκάστης φυλῆς περιωρίσθη εἰς 5, ἦτοι 50 ἐν ὅλῳ. Ἀρχικῶς οἱ ναυκλαροὶ δὲν εἶχον πιθανῶς σχῆσαι τινα πρὸς τὸ ναυτικόν, ἀλλ' ἦσαν οἱ μεγαλύτεροὶ κτηματῖται (δοῦτε τὸ α' συνθετ. προέρχεται ἐκ τοῦ *ναίω* = κατοικῶ), ἀπὸ τοῦ Σόλωνος θίωας ἐκάστην ναυκλαρία υπεχρεοῦτο, ἐκτός τῶν ἄλλων, νά ναυπηγήσῃ και ἐξοπλίσῃ ἕν πλοῖον. πιθανόν δὲ εἶναι ὅτι ὁ πλουσιώτερος τῆς ναυκλαρίας, ὁ και τὸ μείζον τῆς θαπάνης ἀναλαμβάνων, ὤριζτο και ὡς ναυκλήρος, ὅθεν και ἡ πρὸς τὸ *ναῦς* συσχέτισις.

***Ετυμ.**: *ναυκλαρος* > *ναυκλαρος, ναυκλήρος* (κατ' ἀνομοιωσιν) (*ναῦς*+**κλαροσ*- (=ἀρχηγός τοῦ πλοίου), πρβλ. *κράσπεδον, κραστήρια, κλαρο-* (= τὸ ἀνώτερον μέρος, ἄκρα)· πρβλ. βουττ. *Δακκαρίδης* < **Δακκαρος* (=ἀρχηγός τοῦ λαοῦ), πρβλ. *Δακκαρος, Δακκαρος* (=ἀρχηγός τοῦ λαοῦ), πρβλ. *Δακκαρος, Δακκαρος* (=ἀρχηγός τοῦ λαοῦ), πρβλ. *Δακκαρος, Δακκαρος* (=ἀρχηγός τοῦ λαοῦ).

ναυ-κράτέω, μελ. -*ήσω*· ἔγω τὸ κράτος τῆς θαλάσσης, κρατῶ (= ὑπερισχύω) κατὰ θάλασσαν, εἶμαι θαλασσοκράτωρ, κυριαρχῶ κατὰ θάλασσαν.— Παθητ., κυριαρχοῦμαι κατὰ θάλασσαν.

ναυ-κράτης, -ου (και -*εος*), δ'· ὁ θαλασσοκράτωρ, ὁ κυριαρχῶν τῆς θαλάσσης.

ναυ-κράτωρ, -ορος, ὁ, ἢ (*ναῦς*+*κρατέω*)· ὁ θαλασσοκράτωρ.— || ὡς οὕτ. ὁ κύριος (κυβερνήτης) πλοίου.

ναῦλος, ὁ, ἢ **ναῦλον**, τό (*ναῦς*)· ὅτι και νῦν, ναῦλος, τὸ χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὅσῳον καταβάλλει τις διὰ τὰ ταξιδεῖα, «τὸ εἰσιτήριο», ἢ και τὰ ἐξοδα μεταφορὰς ἐμπορευμάτων, λατ. *navium*. 2) ὡς τὸ φορτίον τῶν πλοίων.

ναυ-λοχέω, μελ. -*ήσω* (*ναυλοχος*)· παραμένω ἐν λιμένι ἢ ἐν मुखῶ τινι ἐπ' ἀγκύρα || ἐνεδρεύω ἐκεῖ ὅπως ἐξορμῶ κατὰ διερχομένων πλοίων || μετ' αἰτ., ἐνεδρεῖω, παραμνεύω, τινά.

ναυ-λόχος, ὄν (*ναῦς*+*λόχος*, *λέχος*)· ὁ παρέχων ἀσφαλές ἀγκυροδόλιον, ὁ ἔχων καλὸν ἀραξοδόλιον.— || ὡς οὕτ. ὁ *ναῦλοχος*, μετὰ ἀνωμ. πλθθ. τὰ *ναῦλοχα*=σταθμὸς πλοίων, ἀγκυροδόλιον, λατ. *statio navium*.

ναυ-μάχτω, μελ. -*ήσω* (*ναυμάχος*)· ὅτι και νῦν, ναυμαχῶ, πολεμῶ διὰ πλοίων, μάχομαι κατὰ θάλασσαν (διὰ πλοίων), συνάπτω ναυμαχίαν || γεν., μάχομαι, πολεμῶ.

ναυ-μάχια, ἡ (*ναυμαχέω*)· ὅτι και νῦν, ἢ κατὰ θάλασσαν διὰ πλοίων μάχη.

ναυ-μάχος, ὄν (*ναῦς* + *μάχομαι*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἀρμόζων) εἰς ναυμαχίαν.— || ὡς πρὸς. *ναυμάχος*, ὄν, ἐνεργ., ὁ κατὰ θάλασσαν μαχόμενος, ὁ ναυμαχῶν.

ναυ-πηγέω, μελ. -*ήσω* (*ναυπηγός*)· =*πηγγνυμι ναῦς*, κατασκευάζω πλοῖα.— μέσον, *ναυπηγοῦμαι ναῦς* = κατασκευάζω δι' ἑμαυτὸν πλοῖα, βάλλω νά μου κατασκευάσω πλοῖα.— Παθητ., ναυπηγοῦμαι, κατασκευάζομαι, ὑπὸ τινος.

ναυ-πηγήσιμος, ον (ναυπηγέω)· χρήσιμος, κατάλληλος, εἰς ναυπηγίαν (ἐπὶ ξυλίας).

ναυ-πηγία, ἡ (ναυπηγέω)· τό ναυπηγεῖν (κατασκευάζειν πλοῖα), κατασκευή πλοίων.

ναυ-πηγικός, ἡ, ὄν (ναυπηγία)· ὁ ἐμπειρος (κατάλληλος) εἰς ναυπηγίαν ἢ ὡς οὐα. τὸ θηλ. ἡ **ναυπηγική** (ἐνν. τέχνη)=ἡ τέχνη τοῦ ναυπηγεῖν.

ναυ-πήγιον, τό· ὁ τόπος ἐνθα ναυπηγοῦνται πλοῖα, ναυπηγεῖον· ἐκ τοῦ

ναυ-πηγός, ὄν (ναῦς+πήγγυμι)· ὁ ναυπηγῶν, τ. ἔ. ὁ κατασκευάζων πλοῖα ἢ ὡς οὐα. ὁ **ναυπηγός**, ὄν, τ. καὶ νῦν.

ναυ-πορος, ον, καὶ ναυσί-πορος (ναῦς+πόρος)· ὁ περῶμενος (διαπλεόμενος) διὰ πλοίων, πλωτός. — ὡς παροξ. **ναυπόρος=ναυσιπόρος** (βλ. λ.).

ΝΑΥ-ΣΙ, ἡ (=λατ. NAV-IS)· πλοῖον ἢ **ναῦς**, μακρὰ=λατ. *navis longa*=πλοῖον μάχης, πολεμικὸν πλοῖον, καλούμενον οὕτω (μακρὰ **ναῦς**) διότι ἦτο μακρόστενον, διὰ νὰ εἶναι ταχύτερον, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὰ ἐμπορικὰ (τὰ φορτηγὰ, ἄς εἰπωμεν), τὰ ὁποῖα ἦσαν πλατύτερα καὶ ὀγκωδέστερα (**νῆες** *στρογγύλαι, ὀκλάδες, γαῦλοι*). Τὸ ὄνομα παρ' ἀττικοῖς ἐκλίθην ὡς ἔπειτα: **ναῦς, νεώς, νηί, ναῦν**· δυϊκ. γεν. καὶ δοτ. **νεοῦν**· πληθ. **νῆες, νεῶν ἢ νηῶν, ναυαί, ναῦς**. — ἐν τῇ ἰωνικῇ διατ.: **νηῦς, νεός, νηί, νέα**· πληθ. **νέες, νεῶν, νηυσί, νέας**. — Ἐπιτ.: **νηῦς, νηός, νηί, νῆα**· πληθ. **νῆες, νηῶν, νηυσί ἢ νῆεσσι, νῆας** (ἀλλ' ὡς, καὶ: γεν. καὶ αἰτ. ἐν. **νεός, νέα**, πληθ. **νέες, νεῶν, νέεσσι, νέας**). — Δωρ. **ναῦς, νᾶός, νᾶι, ναῦν**· πληθ. **νᾶες, ναῶν, ναυαί** (καὶ **νᾶεσσι**), **νᾶας**. — Τραγ. **ναῦς, ναός ἢ νεός, ναῖ, ναῦν**· πληθ. **νᾶες, ναῶν ἢ νεῶν, ναυαί, ναῦς**.

Ἔτυμ.· **ναῦς**, δοτ. πληθ. **ναυαί** (< *ναῦς, *ναυαί*)=σανοκρ. *naū-hi* ἰων. **νηῦς**, δοτ. πληθ. **νηυσί** ὀφείλουσι τὸ -η- εἰς ἄλλας πτώσεις (τὸ παρ' Ἡρωδ. ἰων. **νεῦς** ἐσχηματισθὲν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ **νέες, νεῶν** κλπ.)· γεν. **νη(F)-ός** ἀττ. **νεός**, μεγν. ἰων. **νεός**· αἰτ. **νη(F)-α**, μεγν. ἰων. **νέα** (ἀττ. **ναῦν** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **ναῦς**)· πληθ. ὄνομ. **νη(F)-ες**, μεγν. ἰων. **νέες**· γεν. **νη(F)-ῶν**, δωρ. **νᾶῶν**, μεγν. ἰων. **νεῶν**=σανοκρ. *nāvam*· δωρ. ὄν. ἐν. (παρὰ Γραμμ.) **νᾶς**, αἰτ. **νᾶν**, αἰτ. πληθ. **νᾶας**. — πρβλ. **Ζενθ.**, παλ.-περο. **navn**, ἀρμ. **nav** (=ναῦς), λατ. **nāvis** (αἰτ. **nāvem**=σανοκρ. *nāvam*=ἐμ. **νη(F)-α**, παλ.-ιρλ. **nav**, γεν. **nōe**, δοτ. πληθ. **nōib** (ναῦς), gall. **noe** (εἰδος σκάφης), παλ.-πογγ. **nōr** (ναῦς), ἀγγλ.-οξ. **nōwend** (ναῦκληρος)· πρβλ. καὶ **σανοκρ. ndus, nāu-ka**, λατ. **navita, nau-ta, nav-igo, āch-2kan-δ. nau-st** (statio *navalis*)· ἡ συνήθης συσχέτισις πρὸς τὰ **νάω, νήχω, νέω** (**νεω**), **νεύσομαι** (=κολυμβῶ) ἐν γίνεταί ὑπὸ πάντων δεκτῇ.—Παράγωγα ἐκ τοῦ **ναῦς**: **ναύλος** (-ον), **ναυοσλοῦν, ναύτης, ναυτία, ναυσίη, ναυτίλος, ναυτιλία, ναυτίλλομαι, νήσος** κ. ἄ.

ναυσθλόω, συντεπι. ἐκ τοῦ **ναυστολέω** μεταφέρω διὰ θαλάσσης.— **μέτρον**, λαμβάνω μαζί μου διὰ θαλάσσης ἢ ἐνοικίωμαι πλοῖον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργασιῶν μου.—Παθητ., μετὰ μέσου μέλλ. **ναυσθλώσομαι**, ὑπάγω διὰ θαλάσσης.

ναυσία, ἡ·=ἀττ. **ναυτία** (βλ. λ.).

ναυσίω·=ἀττ. **ναυτία** (βλ. λ.).

ναυσί-κλειτός, ἡ, ὄν (ναῦς+κλειτός)· περιφημος διὰ τὰ πλοῖα, ἐνδοξος κατὰ θάλασσαν.

ναυσί-κλυτός, ὄν=**ναυσικλειτός** (βλ. λ.).

ναυσί-πέδη, ἡ (ναῦς+πέδη)· καλύδιον πλοίου.

ναυσί-πέρατος, ον, ἰων. νηυσί-πέρητος (ναῦς+περάτος)=**ναυσιπόρος** (βλ. λ.), ὁ περῶμενος (διαπλεόμενος, διαβατός) διὰ πορθμείου ἢ διὰ πλοίων, πλωτός.

ναυσί-πομπος, ον (ναῦς+πέμπω)· ἐνεργ., ὁ πέμπων (κινῶν, ὠθῶν, οὖριος διὰ τὰ) πλοῖα: **ναυσίπομπος αὔρα**=οὖριος ἀνεμος.

ναυσί-πορος, ον (ναῦς+πόρος)=**ναυσιπέρατος, ναύπορος** (βλ. λ.)· πλωτός διὰ πλοίων, κυρ. ὁ περῶμενος (διαπλεόμενος, διαβαίνοντας) διὰ πλοίων, λατ. *navigabilis*.— **ἢ** ὡς παροξ. **ναυσίπόρος, ον**, ὡς ἐνεργ., ὁ περῶν (διαπλέων) διὰ πλοίων, ναυτιλόμενος, «ταξιδιάρης», θαλασσινός (πρβλ. καὶ **ναυπέρος**). 2) ὁ ποιῶν τὰς ναῦς νὰ πορεύωνται, ὁ

κινῶν τὰ πλοῖα (ἐπὶ τῶν κωπῶν π. χ., ἀνέμων κ.τ.δ.).

ναυσί-στονος, ον (ναῦς+στένω)· ὁ προκαλῶν στόνον (στεναγμόν) εἰς τὰ πλοῖα, ὁ ἀξιοδρήνητος διὰ τὰ πλοῖα.

ναυσί-φόρητος, ον (ναῦς+φορέω)· ὁ ἐπὶ (ἢ ὑπὸ) πλοίου (μετα)φερόμενος, ὁ πλέων.

ναυ-σταθμῶν, τό, μεγν. ὁ ναύσταθμος (ναῦς+σταθμός)· σταθμός τῶν πλοίων ἐνθα σταθμεύουσι (ἀγκυροβολοῦσι) τὰ πλοῖα, ἀγκυροβόλιον, λιμὴν, λατ. *statio navium*.

ναυ-στολέω, μελ. -ήσω (ναῦστολος)· μετβ. μεταφέρω διὰ θαλάσσης, συνοδεύω, ὑπάγω, διὰ θαλάσσης. 2) ὀδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ.— **ἢ** ἀμτβ. ὡς τὸ παθητ., πλέω, ταξιδεύω, κυρ. πορεύομαι ἐπιβαίνων πλοίου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυ-στόλημα, -ατος, τό (ναυστολέω)· τό διὰ πλοίου (διὰ θαλάσσης) (μετα)φερόμενον ἢ ἐν τῷ πληθ. =**ναυστολία** (βλ. λ.).

ναυ-στολία, ἡ (ναυστολέω)· τό ταξιδεύειν, πλοῦς, ταξίδιον ἢ ναυτικὴ ἐκστρατεία.

ναυ-στολος, ον (ναῦς+στέλλω)· ὁ ἀποστελλόμενος (μεταφερόμενος) διὰ πλοίου, κατὰ θάλασσαν, πλέων, ταξιδεύων.— **ἢ** **ναυ-στόλος, ον** (παροξ.)· ἐνεργ., ὁ στέλλων διὰ θαλάσσης ἢ ὁ ἀποστέλλων πλοῖα, ναυτικὴν ἐκστρατεία.

ναύτης, -ου, ὁ (ναῦς)· ὄν, τ. καὶ νῦν, ναύτης, θαλασσινός, λατ. *navia*.— **ἢ** ὁ κατὰ θάλασσαν σύγγροφος, συνταξιδιώτης.

ναυτία, ἡ, καὶ ναυσία (ναῦς)· ἡ ἐκ τοῦ κλυδωνισμού (σάλου) τοῦ πλοίου προερχομένη τάσις πρὸς ἔμετον μετὰ καρθηρίας, ναυτίας, ἔμετος, «ἀναγούλα», λατ. *nausea, nauitia*· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυτιάω (ναυτία)· πάσχω ἀπὸ ναυτίας (ἀναγούλας), ἔχω κλίσιν πρὸς ἔμετον, λατ. *nausio* ἢ γεν., **θδελύσσομαι**, ἀποστρέφομαί, τι.

ναυτικός, ἡ, ὄν (ναῦς, ναύτης)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατά) ἄλληλος διὰ πλοῖον, ἢ τῆν ναυτιλίαν, ὡς καὶ νῦν λέγομεν ὁ ναυτικός, ὁ ναυτιλλόμενος, θαλασσινός ἢ **ναυτικός στρατός**=ἡ κατὰ θάλασσαν δύναμις, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν **περὶ τὸν στρατόν** (θηλ. τὸν στρατόν τῆς ξηρᾶς) ἢ ὡς. τὸ οὐδ. ὡς οὐα. τὸ **ναυτικόν**=ὁ στόλος, ἡ ναυτικὴ δύναμις ἢ ἐν τῷ πληθ. **τὰ ναυτικά**=αἱ ναυτικαὶ ὑποθέσεις, ἡ ναυτικὴ (ἢ κατὰ θάλασσαν) δύναμις. 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ἐμπειρος εἰς τὰ ναυτικά, θαλασσοδουλος. 3) ἡ **ναυτικὴ** (ἐνν. τέχνη)· ἡ περὶ τὴν ναυτιλίαν ἐμπειρία ἢ ἡ ναυτικὴ ἐπιστήμη.— **ἢ** ἐν Ἀθήναις, **ναυτικόν** ὡς τεχνικός βρος ἐξήλιου δάνειον συνομολογηθὲν ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου (λατ. *pecunia foenore nautico collocaita*) ἢ **ναυτικά ἐκδιδόναι**=δανεῖζειν χρήματα ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου, ἀντιθ. τῷ **ναυτικά λαμβάνειν**=δανεῖζεσθαι ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου.

ναυτίλια, ἡ (ναυτίλος)· τὸ θαλασσοπλοεῖν, ἡ θαλασσοπλοία, τὸ νὰ εἶναι τις ναύτης καὶ νὰ ταξιδεῖν διαρκῶς ἢ ἐν τῷ πληθ., τὰ ταξίδια, οἱ πλόες· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυτίλλομαι (ναυτιλία), ἀπρβ., ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ.· ταξιδεύω διὰ θαλάσσης, εἶμαι ναύτης, πλέω, διαπλέω.

ναυτίλος, ὁ (ναύτης)· ὁ ναύτης, ὁ ταξιδεύων διὰ θαλάσσης, ὁ θαλασσινός. 2) ὡς ἐπιθ. ἐπὶ πλοίου, ναυτικός.— **ἢ** ὄνομα ὄστρακοδέρμου, ἔχοντος ὑμένα (μεμβρῶν) τὸν ὅποιον χρησιμοποιεῖ ὡς ἱστῖον· λέγεται ἄλλως καὶ **ποντίλος**.

ναυτο-λογέω, μελ. -ήσω (ναύτης+λέγω)· κάμνω κατάλογον ναυτῶν, δέχομαι εἰς τὸ πλοῖόν μου ναύτας, προσλαμβάνω ναύτας.

ναυ-φθορία, ἡ· ἡ φθορὰ πλοίων, ἀπώλεια πλοίου (ἢ πλοίων), ναυάγιον· ἐκ τοῦ

ναυ-φθόρος, ον (ναῦς+φθείρω)· ὁ φθειρῶν τὰ πλοῖα ἢ ἐν ᾧ **ναύφθορος** (πρσπαροξ.)=ναυαγός, ναυαγιαμένος ἢ **ναύφθορος στολή**=τὸ ἐνδυμαῖο τοῦ ναυαγοῦ.

ναύφι, ναύφιν, ἐπιτ. γεν. καὶ δοτ. πληθ. τοῦ **ναῦς**.

ναύ-φρακτος, ον, καὶ ἀττ. ναύ-φρακτος (ναῦς+φράσσω)· ὁ διὰ πλοίων πεφραγμένος (περιεχόμενος) ἢ **ναύφρακτον βλέπειν**=τὸ νὰ κυττάζῃ ὡρῶν

πολεμικόν πλοῖον (ἐπέ τῷ περιαθροῦντος καὶ σεμνῶς ἰόντος» Φωτ.).

ΝΑΨ, μόνον κατ' ἔνεστ. καὶ παρατ. ἐν χρήσει· ῥέω, τρέχω.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης παράγονται καὶ τὰ: *νάμα*, *Να-ιάς*, *Νη-ιάς*, *να-ρός*, *νη-ρός*, *Νη-ρεύς*, *ἀε-να-ος*—*νάω* (**naFjw*), πρὸλ. αἰολ. παρ' Ἑσυχ. *αναύει· ῥέει*, *βλύζει*, πρτ. *ναῖον*, *νάεν*, ἀττ. *νῶντας* (πρὸλ. Φωτ. *ἄνωνας· ῥόντας*)· πρὸλ. καὶ *νάω* (= κολυμβῶ), μελ. *νεύσομαι* ('Ἑσυχ. *ανά· πηγὴ Λάκωνες*», *ἄενυθεν· ἐκέχυντο*)· πάντα ἐξ ἰαπ. β. **snā-u* καὶ **sn-eu*: σαναορ. *snādī* (ῥέω κατὰ σταγόνας), μτχ. *snutā-h*, γοθθ. *snīwan*, ἀγγλ.-σαξ. *snēowan* (ἐπιείγομαι) (διὰ τὴν σσημ. πρὸλ. γερμ. *rennen* = τρέχειν: *rinne* (ῥεῖν))· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. *nubes*· αἱ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαι ἰαπ. ρίζαι **snā-u* καὶ **sn-eu* εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς β. **snā-* (ῥεῖν) τῆς ἐν τῷ λατ. *no*, *pāre* (νῆχομαι) κλπ., περὶ ὧν βλ. ἐν *νήχω* (πρὸλ. καὶ τὰ ἐν *νότος*).

-νε, ἐν τῷ Θεσσαλ. *τό-νε* (= *τόδε*) εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. *νή*, *ναί*, λατ. *nae*, *nē*, *nam*, σλαυ. *na* (Ἰδοῦ!)· πρὸλ. καὶ ἄρκ. *τω-νε* (= *τοῦδε*, *τουδί*), ἄρκ.-Κυπρ. *δ-νω* (= *ἴδε*, *οὗτος*), ἐκ θέμ. δεικτ. **no-*.

νάα, ἰων. αἰτ. ἐν. τοῦ *ναῦς*.

νε-ἀγγελλτός, *ον* (*νέος+ἀγγέλλω*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) ἀνάγγελθεις.

νεα-γενής, *ἐς* (*νέος+γένω*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) γεννηθείς.

νεαῖω, ἀπαντῶν κατ' ἔνεστ. μόνον (*νέος*)· ἀμτθ. εἶμαι νέος, εἶμαι νεαρός || εἶμαι ὁ νεώτερος τῶν δύο || μτφρ. εἶμαι πλήρης νεανικοῦ σφρίγους. 2) ἐνεργῶ ἢ σκέπτομαι ὡς νεανίας, «κάνω τὸν νεαρό». 3) γίνομαι πάλιν νεαρός, ξανανιώνω.

νε-αίρετος, *ον* (*νέος+αἰρέω*)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου) συλληφθείς.

νεαίτερος, ἀνώμ. συγκριτ. τοῦ *νέος*· **νεαίτατος** καὶ **νέατος**, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *νέος*.

νε-ἀκόνητος, *ον* (*νέος+ἀκονάω*)· ὁ νεωστὶ ἠκονημένος, «φρεσκακονισμένος», ἐκονισμένος στήν τριχά.

νεαῖλής, *ἐς* (*νέος*)· ὁ ἔχων νεανικὸν σφρίγος || γεν., νεαρός, ζωηρός, ἰσχυρός, ρωμαλέος. [*νεαλῆς νέος+ρ. αἱ*, πρὸλ. *ἄν-αλ-τος*, *ἀλ-δαίνω*, *ἀλ-δήσκω*, *ἀλ-θόμαι*].

νε-ἄλωτος, *ον* (*νέος+ἄλωμαι*)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου, ἐσχάτως) συλληφθείς.

νε-ανθής, *ἐς* (*νέος+ἀνθέω*)· ὁ νεωστὶ ἀνθῶν.

νεανίας, *-ου*, δ, ἐπ. καὶ ἰων. **νηνίας**, *-εω*, δ (*νέος*)· ὁ νέος τὴν ἡλικίαν, νεαρός, νέος, νεανίσκος, νεανικός || συχνά μετ' ἄλλου ὡς ἐπέχον θέσιν ἐπιθέτου: *ἄνδρες νεηνίαί*, *παῖς νεηνίας*.— || ὡς ἄρα. ἐπιθ. νεαρός, νεανικός || ἄκματος, ρωμαλέος, ὀρμητικός.

Ἔτυμ.: *νεανίας*, ἐσχηματισμένον θάσει τοῦ **neFānos* (ἔξ οὗ ὡσαύτως τὸ **neFānos*), προερχομένου ἐκ τινος **neFā* (= νεότης) (πρὸλ. *ἀκμηνός*: *ἀκμή*)· *νεάν* (γεν. *νεάνος*) εἶναι νεοσηματισμός κατὰ τὸ *ξῦ-πᾶνος* (= *ξῦνός*), *μεγιστᾶνος* (= *μέγιστος*), καὶ δὲν εἶναι ὁ τύπος, ἐξ οὗ θά ἦτο δυνατόν νά σχηματισθῆ ὁ τύπος *νεανίας*.

νεανιεύομαι, ἀποθ. (*νεανίας*)· εἶμαι νεανίας, εὐρίσκομαι εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν || ἐνεργῶ ἢ φέρομαι νεανικῶς, τολμηρῶς, προπετῶς, ἀπερισκέπτως || κομπάζω, μεγαλαυχῶ ὡς ἀπερίσκεπτος καὶ ἀπειρος νέος.

νεανικός, *ῆ*, ὄν (*νεανίας*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἀρμόζων) εἰς νέον || ἐνεργητικός, δραστήριος, ἄκματος, ὀρμητικός, σθεναρός, ρωμαλέος 2) ὑψηλόφρων, μεγαλόφρων, μεγαλόψυχος, εὐγενής. 3) ἐν κακῇ ἔνν. αὐθάδης, προπετής, ἀλαζών, ἰσχυρογνώμων, ἀπερίσκεπτος. 4) γενικῶς, εὐρωστος, ἰσχυρός, δυνατός, ὡς τὸ λατ. *validus*.

νεανικῶς, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· ζωηρῶς, δραστηρίως || ἐπὶ πραγμ., καθ' ὑπερβολὴν.

νεάνιος, ἰων. **νεήνιος**, *-ιδος*, *ῆ*, αἰτ. **νεάνιδα** καὶ **νεάνιγ**, θηλ. τοῦ *νεανίας*· νεαρά γυνή, νεαρά κόρη, παρθένος.— || ὡς ἐπιθ. νεαρά, νέα.

νεανισκεύομαι, ἀποθ. (*νεανίσκος*)· εἶμαι ἐν τῇ νεότητί μου, εἶμαι νεανίσκος || φέρομαι ὡς νεανίσκος, «κάνω τὸ νεανίσκο», νεανιεύομαι.

νεανίσκος, ἰων. **νηνίσκος**, ὁ (*νεανίας*)· νεαρός τὴν ἡλικίαν, «παλληκαράκι», νεανίας.

νε-ἄσιδος, ὄν (*νέος+ἄσιδος*)· ὁ ἄδων νεανικῶς.

νεαρός, *ᾶ*, ὄν (*νέος*)· δ, τι καὶ ἰων, νέος, νεαρός || ἐπὶ πραγμ., πρόσφατος, φρέσκος, νέος, ὀψιμος, νυπός.

νεαρο-φαής, *ἐς* (*νεαρός+φαός*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) ἐλθὼν εἰς φῶς, νεωστὶ φανεῖς (ἢ φαινόμενος), ὁ νεοεμφανισθείς.

νεαρο-φανής, *ἐς* (*νεαρός+φαίνομαι*) = **νεαρο-φαής** (βλ. λ.).

νέας, ἰων. καὶ ἐπ. αἰτ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νέατος, ἰων. **νείατος**, *ῆ*, *ον*, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *νέος* (ὡς *μέσατος* ἐκ τοῦ *μέσος*)· ὁ ἐσχάτος, τελευταίος, κατώτατος, χαμηλότατος: *πόλις νεάτη Πύλου* = πόλις ἐσχάτη, ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Πύλου (ἢ ἐσχάτη τῆς Πύλου, κειμένη εἰς τὰ ἐσχατὰ ὄρια τῆς Πύλου).— || ἐπὶ χρόνου, τελευταίος ὄλων, ὕστατος, νεώτατος, λατ. *novissimus*.

νεατός, *ῆ*, ὄν (*νεάω*)· χέρσος χῶρος νεωστὶ ἀροθεις.

νεατός, ὁ (*νεάω*)· ἡ ὄροσις χέρσου γῆς (*νεατῆς*) || ὁ χρόνος καθ' ὃν γίνεται ἡ γεωργικὴ νεατῆς (χέρσου γῆς).

νεάω, μελ. *-άσω* (*νέος*)· ἀροτριῶ χέρσον γῆν, ἀνανεῶν τὸν ἀγρὸν τὸν πρὸς καιρὸν ἀφαιρέντα ἀργόν, καλλιεργῶ ἐκ νέου, λατ. *novare* || **νεομένη** (ἐνν. *γῆ*)=ἡ γῆ ἢ καλλιεργηθεῖσα ἐκ νέου.

νεβριδό-πέπλος, *ον* (*νεβρός+πέπλος*)· ὁ περιβεβλημένος δέρμα νεβροῦ (*νεβριδα*), ἐπὶ τοῦ Βαίχου καὶ τῶν βακχευόντων.

νεβρίζω, μελ. *-σω* (*νεβρίς*)· φορῶ **νεβριδα** (τ. ἔ. δέρμα νεβροῦ, νεογνὸν δηλ. τῆς ἐλάφου) || περιβάλλω μέ νεβριδα τοὺς μετέχοντας εἰς τὰς ἐορτὰς τοῦ Βάκχου || μετέχω τῶν βακχικῶν ἐορτῶν φορῶν νεβριδα· ἐκ τοῦ

νεβρίς, *-ίδος*, ἢ (*νεβρός*)· τὸ δέρμα τοῦ νεβροῦ (νεογνοῦ τῆς ἐλάφου), τὸ φερόμενον κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ Βάκχου.

ΝΕΒΡΟΣ, *-οῦ*, δ· τὸ νεογνὸν τῆς ἐλάφου, ἐλαφάκι.

Ἔτυμ.: *νεβρός*· ἐπιθ. **νεβρῆ**, **νεβρίς**, *-ίδος* (δορά)· πρὸλ. Ἑσυχ. *ἀνεβρακες· οἱ ἄρρενες νεοττοὶ τῶν ἀλεκτηρῶνων*» σκοτειν. ἔτυμολ.· κατὰ τινὰς ἐκ τοῦ ἀρνῆτ. *νε+βορά*, ἰαπ. **gver-*.

νέες, ἰων. καὶ ἐπ. ὄνομ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νέεσσι, σπανιώτ. τύπος ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νέηαι, ἰων. ἀντὶ *νῆη*, βῦρ. ἐν. ἐν. Ἰπτοτ. τοῦ *νέομαι*.

νεη-γενής, ἀττ. καὶ ὄν. **νεαγενής**, *ἐς* (*νέος+γένος*)· ἀρτιγεννής, νεογέννητος.

νεη-θάλης, *ἐς* (*νέος+θαλεῖν*)=**νεοθαλής** (βλ. λ.), ὁ νεωστὶ (μόλις ἔωρα τελευταία) ἀρξάμενος νὰ θάλλῃ (νὰ βλαστάνῃ), ὁ νεωστὶ ἀνθήσας (βλαστήσας).

νε-ηκής, ὄν. **νε-ἄκῆς**, *ἐς* (*νέος+ἄκη*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) ἄκονηθείς, ὁ νεωστὶ ἠκονημένος.

νε-ηκονής, *ἐς* (*νέος+ἄκωνη*)=**νεηκής** (βλ. λ.).

νε-ἠλάτος, *ον* (*νέος+ἐλάυνω*)· ὁ νεωστὶ ἀληθεύμενος, νεωστὶ κονιοποιοιμένος || ὡς ὄσα. *τὰ νεηλατα* = πλακούντια κατεσκευασμένα ἐκ νεωστὶ ἀληθευμένων ἀλεύρων.

νε-ἠλύς, *-ῦδος*, δ, ῆ (*νέος+ἠλυσις*, *ἠλυθον*, τοῦ *ἔρχομαι*)· ὁ νεωστὶ ἐλθὼν, νεοφερμένος, ἐνιόφερος», λατ. *advēna*.

νεηνίας, **νεήνιος**; ἰων. ἀντὶ *νεανίας*, **νεάνιος** (βλ. λ.).

νεηνίσκος, ἰων. ἀντὶ *νεανίσκος* (βλ. λ.).

νεη-φάτος, *ον* (*νέος+φημί*)· ὁ νεωστὶ ἐκφωνηθείς, νεωστὶ λεχθείς, νεοφώνητος, νεωστὶ ἀκουσθείς, ἀντίθ. τῷ *παλαιφάτος*.

νεῖ, Βοιωτ. ἀντὶ *νῆ*.

νεῖαι, ἐπικ. β' ἐν. ἐν. τοῦ *νέομαι*.

νεῖαιρά, ἰων. **νεῖαιρη**, ἢ· ἀνώμ. θηλ. συγκρ. τοῦ *νέος*, ὅπως τὰ **νεῖατος**, **νέατος** εἶναι ὑπερθ.· ἢ χορηγολογία, κατωτέρα, κατοπινή: **νεῖαιρη ἐν γαστρὶ**—

εις τὸ κατώτερον μέρος τῆς κοιλίας || ὡς οὖο. ἡ *νεύαιρα*—τὸ ὑπογάστριον.

νεύατος, ἡ, ον, ἰων. ἀντὶ *νεάτος*, ὑπερθ. τοῦ *νεός*.

νεύειω, **νεύειρησι**, **νεύεισκον*** βλ. *νεύειω*.

νεύεισθῆρ, -ῆρος, ὁ (*νεύειω*) ὁ φιλόνοκος, «γκρι-
νιάρης», «καυγατζής», ἐριστικός, φίλερις || φιλοκατ-
ῆγορος || μετὰ γεν., ὁ ψέγων, κακολογῶν, τινα, ὁ
διαπληκτικίζομενος (λογωμαχῶν) μετὰ τινα.

νεύειυσι, αἰολ. ἀντὶ **νεύειουσι**, γ' πληθ. τοῦ *νεύ-
εῖω* (βλ. λ.).

νεύειω, ἰων. καὶ ἐπ. **νεύειω**, ἐπ. γ' ἐν. Ἰπποτ. *νεύ-
κείησι*, ἰων. πρτ. *νεύκειον* καὶ *νεύκεισκον** ἐπ. μελ.
νεύκισσος, ἐπ. ἀόρ. α' *νεύκισσα* (*νεύκισος*)* φιλονικίω,
ἐρίζω, λογομαχῶ, διαπληκτικίζομαι πρὸς τινα || ὡς
μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ. *νεύκισα* *νεύκω* || μτχ. *νεύκων*—
ἐπιματώνω, μετ' ἰσχυρογνωμοσύνης, πεισιμόνως, πεισι-
ματώνως.— || μτχ. ἐνοχλῶ, ἀνίω, παροργίζω || καὶ
ἰδίως διὰ τοῦ λόγου, ὀνειδίζω, λοιδορῶ, κακολογῶ,
κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ.

νεύκη, ἡ=νεύκος (βλ. λ.).

ΝΕΥΚΟΣ, τό ἐρις, φιλονικία, διαμάχη, λογομα-
χία || λοιδορία, κακολογία, χλευσὴ, ἐμπαιγμός, ψό-
γος, μομφή. 2) δικαστικός ἀγών, διαπληκτικισμὸς
ἐνώπιον δικαστῶν. 3) ὡς μάχη, συμπλοκή.— ||
ἡ αἰτία τῆς ἐριδος, ὁ λόγος τῆς φιλονικίας.

Ἔτυμ. *νεύκος*· *νεύκω* (καὶ *νεύκισσα*), μελ. -έσω,
ἀόρ. α' (*νεύκισσα*) α' πρβλ. λιθ. *nikti*, λεττ. *arnikt*
(εἶμαι μελαγχολικός), *nizipat* (χλευσάω), ἀγγλ.-σαξ.
noezan (ἐπιτίθεμαι)· εἰς ἰαπ. β. **neiqa*.

Νεύλαιος, ὁ, καὶ *Νελαῖος*, καὶ *Νειλῶος* (*Νεῖ-
λος*)· ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς χώρας τοῦ Νεῖλου.

Νεῖλο-γενής, ἐς (*Νεῖλος* + *γενέσθαι*)· ὁ γεννη-
θεὶς εἰς τὴν χώραν τοῦ Νεῖλου, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς κατα-
γόμενος.

Νεῖλο-θερής, ἐς (*Νεῖλος*+*θέρω*)· ὁ θερισθεὶς ἐν
τῷ Νεῖλῳ, ἢ ὁ θλαστήσας (γεννηθὲν) εἰς τὴν χώ-
ραν τοῦ Νεῖλου (τὴν Αἴγυπτον) || ὁ κεκαυμένος ὑπὸ
τοῦ Νεῖλου (θῆλ. ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀέρος τῆς
Αἴγυπτος), ὁ ἐν τῷ Νεῖλῳ θερόμενος (ὑπὸ τοῦ ἡ-
λίου καεῖς, μαυρίσας).

Νεῖλο-ρῆτος, ον, ποιητ. *Νεῖλοῤῥτος* (*Νεῖλος*+
ρέω)· ὁ ὑπὸ τοῦ Νεῖλου διαρροεθὲν, ἀρθευόμενος.

Νεῖλος, ὁ· ὁ ποταμὸς τῆς Αἴγυπτος, παρ' Ὁμήρῳ
καλούμενος *Αἴγυπτος* (βλ. Κ.Ε.Α.).

Νεῖλωϊς, -ίδος, ἡ· ἡ κειμένη παρὰ τὸν Νεῖλον,
ἡ κειμένη ἐπὶ τοῦ Νεῖλου.

Νεῖλωτης, -ου, ὁ, καὶ θηλ. -ώτης, -ίδος (*Νεῖλος*)·
ὁ ζῶν ἐν τῷ Νεῖλῳ, ἢ ἐπὶ τοῦ Νεῖλου || *χθῶν Νεῖ-
λωτης*—ἡ χώρα τοῦ Νεῖλου.

νεύισας, μτχ. ἀορ. τοῦ *νέμω*.

νεύμεν, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *νέμω* || **νεύμαν**, γ'
πληθ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου || **νεύμων** δ' ἐν. Πρσστ. τοῦ αὐ-
τοῦ χρόνου.

νεύθεν, ἰων. ἀντὶ *νεόθεν*, ἐπιρ. (*νεός*)· ἐκ θα-
λάσσης, ἐκ τοῦ πυθμένος, ἐκ τοῦ βάθους || *νεύθεν*
ἐκ κραδίης—ἐκ βάθους καρδίας.— || ἕκ νέου, πάλιν.

νεύθει, ἰων. ἀντὶ *νεόθει*, ἐπιρ. (*νεός*) ἐν τῷ βάθει,
εἰς τὸ βάθος, ἐνδοτάτω, εἰς τὸ ἐσώτατον σημεῖον.

νεύο-κόρος, ὁ, ἡ, ἰων. ἀντὶ *νεωκόρος* (βλ. λ.).

νεύομαι, ἰων. ἀντὶ *νέομαι* (βλ. λ.).

νεύο-ποιέω, μελ. -ῆσω (*νεύος*+*ποιέω*)· *ποιῶ νεύον*
(βλ. λ.), ἀφίνω χωρῆφιον ἀγεώργητον, χέρσον ||
οπεῖρω ἀφρόν με ὄσπηα ἢ λαχανικά (διὰ τῶν ὀ-
ποιῶν τρέφεται ἡ γῆ) διὰ τὰ τὸν προπαρασκευάσω
διὰ νέαν οσορὰν αἴτου.

νεύος, -οῦ, ἡ (*νεός*)· νέα γῆ, χωρῆφιον ἀροτρι-
θὲν ἐκ νέου, ἀφ' οὗ ἔμεινεν ἐπὶ τινα χρόνον χέρ-
σον, κοιν. «νεάμμα», λατ. *novale** πρβλ. Ἡσυχ. *νευ-
ός** κυρίως μὲν ἡ νεωστὶ μεταβεβλημένη γῆ, τοῦτέ-
στιν ἡσοτριάμενη· νέα γὰρ φαίνεται».

Ἔτυμ.· *νεύος* (γῆ) ἢ ὁμ. *νεύατος*, ἀττ. *νεάτος* (*νεά-
της* ἐνν. *χορδή*) *νήητος*—ἡ τελευταία χορδὴ τῆς λύ-
ρας, ἡ ὀξυτέρα) ὁμ. *νεύοθεν*, *νεύοθι** ὁμηρ. *γα-
στήρ νεύαιρη* (βλ. *νεύαιρα*), πρβλ. Ἡσυχ. *νευέψῃσαι*·
δρῶσαι, «νήηστα· ἔσχατα, κατώτατα»· *νεύος* (<*νεύ-
ος*: παλ.σλαβ. *njiva*, πθ. ὡς. λεττ. *nivati* (καταπέ-
ζω): πρβλ. σανακρ. *ni*, Ζανδ. *ni*-, καλ.περα. *niv*- (πρὸς

τὰ κάτω), καλ.γεσμ. *ni-dak*, ἀγγλ.-σαξ. *nifce*, καλ.πορτ.
nifd (κάτω)· ἀναθθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. *nivus* (φω-
λεὸ) (<*ni-zd-o-s*=σασνακρ. *ni-dō*-η, πρβλ. καλ.γεσμ. *neif*
(φωλεά)· ἐν πᾶσιν ὑποκίται ἰαπ. β. **nei*-, **ni*- (καὶ
κατ' ἄλλους ἰαπ. βῆσις **epei*-, οἷτινες συνάπτουσι πρὸς
ταῦτα καὶ τὰ: *ἐνεροι*, *ἐνερθεν*).

νεύος, ἰων. ἀντὶ *νεός* || ὑπερθ. *νεύατος*, ἡ, ον.
νεύο-τορεύς, ὁ (*νεύος*+*τορεύειν*)· ὁ τέμνων (γεωρ-
γῶν) χέρσον γῆν (τὴν *νεύον*, βλ. λ.), ἐπιθ. τοῦ ἀ-
ρότρου.

νεύρα ἢ **νεύρα**, ἡ, κατὰ σύντημιν ἀντὶ *νεύαιρα*
(βλ. λ.), ἡ κοιλία, ἡ ἐσχάτη κοιλία.

νεύται, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *νέεται*, γ' ἐν. τοῦ *νέομαι*.

νεύκας, -άδος, ἡ (*νεύκος*)· σωρὸς νεκρῶν || ἐπ. δοτ.
πληθ. *νευάδοσαι*.

νεκρ-ἀγγελος, ον (*νεκρός*+*ἄγγελος*)· ὁ ἀγγελος
(ἀγγελιαφόρος) τῶν νεκρῶν, τ. ἔ. ὁ φέρων τὰς ἀγ-
γελίας (εἰδησεις) εἰς τοὺς νεκρούς.

νεκρ-ἀγωγέω, μελ. -ῆσω· ἀγω (συνοδοῦω) τοὺς
νεκρούς (συνών. τῆ *ψυχαγωγέω*, *ψυχὰς κατάγειν*,
νεκροπομπὴν εἶναι), ἐπι τοῦ Ἑρμοῦ· ἐκ τοῦ

νεκρ-ἀγωγός, ον (*νεκρός*+*ἄγω*)· ὁ ἀγων (ὀδηγῶν,
συντροφεύων) τοὺς νεκρούς.

νεκρ-ἀκάδημεια, καὶ **-μεία**, ἡ (*νεκρός*+*Ἀκαδή-
μεια*)· ἡ Ἀκαδημία τῶν νεκρῶν, ἡ Σχολὴ τῶν νε-
κρῶν.

νεκρικός, ἡ, ὁν (*νεκρός*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων
εἰς τοὺς νεκρούς.

νεκρ-θάρης, ἐς (*νεκρός*+*βάρος*)· ὁ φέρων βά-
ρος (φορτίον) νεκρῶν, ὁ φορτωμένος (μὲ) πτώμα-
τα νεκρῶν.

νεκρ-δέξιμον, ον, γεν. -ονος (*νεκρός*+*δέχομαι*)·
=νεκροδόκος (βλ. λ.), ὁ δεχόμενος τοὺς νεκρούς.

νεκρ-δόκος, ον, ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀττ. **νεκροδόχος**
(*νεκρός*+*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος τοὺς νεκρούς· εἰς
αὐτοῦ τὸ

νεκρ-δοχεῖον, τὸ (*νεκροδόχος*)· τάφος (νεκρῶν),
μασωλεῖον, κοιμητήριον, νεκροταφεῖον

νεκρ-δόχος, ον=νεκροδόκος (βλ. λ.).

νεκρ-δήκη, ἡ (*νεκρός*+*θήκη*)· δῆκη νεκροῦ, τά-
φος, ἡ σαρκοφάγος, ὑδρία, νεκροδόχον ἀγγεῖον.

νεκρ-πομπός, ον (*νεκρός*+*πέμπω*)· ὁ πέμπων
(ἀγων, ὀδηγῶν, συνοδοῦων) τοὺς νεκρούς (τὰς ψυ-
χὰς τῶν νεκρῶν), ὁ μεταφέρειν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀντι-
πέραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τῆς Στυγῆς, ψυχοπομπός.

νεκρός, -οῦ, ὁ (*νεύκος*)· νεκρὸν ὄμμα, πῶμα,
«ψοφίμι» (ἐπὶ ζῶν) || ἐν τῷ πληθ. οἱ νεκροί, οἱ κατι-
κόοντες τὸν κάτω Κόσμον (τὸν Ἄδην).— || ὡς
ἐπιθ. *νεκρός*, ἄ, ὄν, ὄν, ὄν, ὄν, ὄν.

νεκρ-στολέω, (*νεκρός*+*στέλλω*)· Διαπορθεύω
τοὺς νεκρούς (ἐπὶ τοῦ Ἰάκωνος λεγόμενον), τοὺς στέλ-
λω εἰς τὸν Ἄδην.

νεκρῶω, μελ. -ώσω (*νεκρός*)· κάμνω τινὰ νεκρὸν,
νεκρῶνω, φονεύω.— Παθητ., νεκρῶνομαι, γίνομαι νε-
κρός ὑπὸ τίνος, φονεύομαι, θανατώνομαι, ὑπὸ τι-
νος. 2) μτφρ. ἀπονεκρῶνω.

νεκρῶν, -ῶνος, ὁ (*νεκρός*)· τόπος ταφῆς νεκρῶν,
κοιμητήριον, νεκροταφεῖον.

νεκρῶσις, -εως, ἡ (*νεκρῶω*)· τὸ φονεύειν.— || τὸ
φονεύεσθαι, ὁ θάνατος, ἡ νεκρικὴ κατάσταση || ἡ
ἀπονεκρῶσις.

ΝΕΚΤΑΨ, -ἄρος, τό τὸ νέκταρ, τὸ ποτὸν τῶν
θεῶν, ὅπως ἀμβροσία ἐκαλεῖτο ἡ τροφή των || παρ'
Ὁμήρῳ τὸ νέκταρ ἦτο ἐρυθρὸν, προσφερόμενον ὡς οἶ-
νος ὑπὸ τῆς Ἥθης, καὶ πινόμενον καὶ αὐτὸ ἐν σογκα-
ρασι μὲθ' ὕδατος.

Ἔτυμ.· *νέκταρ* (<*nek*- (θάνατος, πρβλ. λατ. *ne-
m*, αἰτ. τοῦ *nox*, βλ. καὶ τὰ ἐν *νεύκος*) + *-tar* (πρβλ.
σασνακρ. *tarā*-η, Ζανδ. *-tara*=ὁ νικῶν, σασνακρ. *tārati*
=νικῶ, λατ. *frans*).

νεκτῆρεος, ἑα (ἰων. -έη), εον (*νέκταρ*)· ὁ ὡς νέ-
κταρ εὐωδιάζων, ὡς νέκταρ ἡδύς, εὐωδῆς || γεν.,
θεῖος.

νεκῶ-ηγός, ον (*νεύκος*+*ἄγω*)·=νεκρυαγωγός, *νε-
κροπομπός* (βλ. λ.), ὁ ὀδηγῶν (καὶ συνοδοῦων) τοὺς
νεκρούς εἰς τὸν Ἄδην.

νέκυτα, ἡ (νέκυς)· μαγική τελετή, δι' ἧς τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν ἀνεβιβάζοντο ἐκ τοῦ Ἄδου καὶ ἠρωτῶντο περὶ τοῦ μέλλοντος.

νεκῦο-μαντεῖον, τό, ἰων. -ἦιον (νέκυς+μαντεῖον)· μαντεῖον τῶν νεκρῶν, τόπος ἐνθα ἀνεκαλοῦντο ἐκ τοῦ Ἄδου αἱ σκιάι τῶν νεκρῶν καὶ ἠρωτῶντο.

νεκῦο-στόλος, ον (νέκυς + στέλλω)· ὁ διαπορθευόμενος τούς νεκρούς.

NE'KY'Σ, -ῆος, ὁ, ἐπ. δοτ. ἐν. νέκυϊ, ἐπ. δοτ. πληθ. νεκύεσσι καὶ νέκυσσι· αἰτ. πληθ. νέκυας καὶ συνῆρ. νέκυς· νεκρὸν σῶμα, πτώμα, κυρ. ἀνθρώπου || ἐν τῷ πληθ. οἱ νεκροί, τὰ πνεύματα, λατ. manes.— || ὡς ἐπιθ., ὡς καὶ τὸ νεκρός (βλ. λ.).

*Ἑτυμ.: νέκυς· νεκρός· νέκυια· νεκός (πρβλ. Ἑβρ. *anekes' nekrois*)· *nōkhar* (ληθαργική κατάστασις)· *nekhar*: σανσκρ. *nāgati*, *nāgati* (καταστρέφομαι), μτχ. *naśā-*η, *Zenō. naśā* (= λατ. *ē-nectus* = ἐξηνητημένος, στερειευμένος), σανσκρ. *nāgati* (ἐξολοθρεύω)=λατ. *peco*· πρβλ. ὡς. λατ. *peco* (φονεύω), *nex* (*nectis*), *nequalia*, *per-nicies* κλπ., σανσκρ. *nas'*, *nas'ami* (*inlereō*), *nas'-as* (*nex*, *mors*), *Zenō. nas-ū* (*cadaver*)· ἐξ ἰαπ. β. **nek-* καὶ πιθ. **aneḵ-* (φονεύειν), πρβλ. *ἀν-άγκη* (μετ' ἀναδιπλ.), *παλ-ιρλ. ēcen* (ἀνάγκη, βία).

Νεμέα, ἡ, ἰων. -έη, ἐπ. -είη (νέμος=λατ. *nemus*)· κυρ. χώρα δασώδης μεταξὺ Ἄργους καὶ Κορίνθου (βλ. Κ.Ε.Λ.)· πρβλ. *Νέμεα*, τὰ.

Νέμεα, τὰ, ποιητ. *Νέμεια* (ἐνν. *λερά*)· οἱ ἐν Νεμέᾳ ἀγῶνες, τελοῦμενοι κατὰ πᾶν δευτέρον καὶ τρίτον ἔτος ἐκάστης Ὀλυμπιάδος (βλ. Κ.Ε.Λ.).

νεμέθω, ποιητ. ἀντὶ νέμω, ἀπαντῶν μόνον ἀπαξ ἐν τῷ γ' πληθ. μέσ. πρτ. *νεμέθοντο*, ἐπ. ἀντὶ *ἐνέμοντο* (=ἐβδόμ. γντο, ἔβασον, ἔρωγων).

Νέμεος ἢ **Νέμειος**, α, ον· ὁ τῆς Νεμέας, ὁ διαμένων ἐν Νεμέᾳ ἢ καταγόμενος ἐκ Νεμέας.

νεμεσάω, ἰων. πρτ. *νεμέσασκον*· μέλ. -ἦσω· ἐπ. ἀόρ. α' *νεμέσασα*.—ἐπ. ἐν. *νεμεσοῶ*, μέλ. *νεμεσῆσω*· (νέμεις)· αἰσθάνομαι νέμειν (τ. ἐ. δικαίαν ἀγανάκτησιν) ἐπὶ ἀδικίᾳ, ἀγανακτῶ δικαίως διὰ παρ' ἀξίαν εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν || γεν. ὀργίζομαι.— || μέσον καὶ παθητ. *νεμεσῶμαι*· μέλ. -ἦσομαι· παθ. ἀόρ. α' *ἐνεμεσῆθη*, ἐπ. *νεμεσῆθη*. Ἐβκτ. ἐπ. μέσ. ἀόρ. α' *νεμεσῆσατο*· εἶμαι δυσηρεστημένος (στενοχωρημένος) μὲ τὸν ἑαυτὸν μου, ἀγανακτῶ || ἐντρέπομαι, αἰσθάνομαι ἐντροπῆν, αἰσχύνομαι || ἀποστρέφομαι τι, τὸ θεωρῶ ἀπρεπές. 2) μετ' αἰτ. πραγμ.: *νεμεσᾶται κακὰ ἔργα*=αἰσθάνεται δικαίαν ἀγανάκτησιν διὰ τὰς κακὰς πράξεις, τὰς τιμωρεῖ, ἐκδικεῖται δι' αὐτὸς.

Νεμέσεια, τὰ (ἐνν. *λερά*)· ἡ ἐορτὴ τῆς Νεμέσεως, τελοῦμένη καὶ πρὸς τιμῆν τῶν νεκρῶν.

νεμεσῆτός, ἐπιθ. *νεμεσῆτός*, ἡ, ὄν (*νεμεσῶ*)· ὁ προξενῶν ἀγανάκτησιν ἢ ὀργὴν, ὁ ἄξιος ἀγανακτῆσεως || οὗτοι *νεμεσῆτόν*=δὲν εἶναι πράγμα πού νά κινή τὴν ἀγανάκτησιν (δὲν εἶναι μεμπτόν, ἀπρεπές, ἀξιοτιμώρητον).— || ἄξιος σεβασμοῦ, σεβαστός.— || ἄξιος διὰ νά προκαλῆ τὸν τρόμον, τρομερός, φοβερός.

νεμεσίσομαι, ἀπρθ., ἀπαντῶν μόνον κατ' ἄνεστ. καὶ παρτ.· εἶμαι δυσηρεστημένος κατὰ τινος, ὀργίζομαι κατὰ τινος || ἐξερεδίζομαι, φιλονικῶ διὰ τι || ἀπολ., ὀργίζομαι, ἐκπλήττομαι.— || (ὡς τὸ *νεμεσῶμαι*) αἰσχύνομαι, αἰσθάνομαι ἐντροπῆν.— || αἰσθάνομαι δέος (σεβασμόν, φόβον) || μετ' αἰτ., *θεοὺς νεμεσίζω* = ἐσέβητο (ἠύλαβετο, ἐφοβεῖτο) τοὺς θεοὺς· ἐκ τοῦ

νέμεις, ἐπ. **νέμεσις**, -εως, ἡ (νέμω)· δικαία ἀγανάκτησις, ἀγανάκτησις διὰ τι(να) πού νά τὴν ἀξί-ζη, ὀργὴ διὰ κάθε τι τὸ δίκον, δικαία μνησικακία, δικαιολογημένη ἐχθρότης. 2) ἀγανάκτησις διὰ εὐτυχίαν παρ' ἀξίαν || ζήλοτυπία, ἐκδικησις, κυρ. ἐπὶ θεῶν || ἐπὶ ἀνθρώπων, φθόνος.— || πᾶν τὸ προκαλοῦν δικαίαν ἀγανάκτησιν, διὰ τὸ ποιοῦν ἐπαξίως ἀγανακτεῖ τις καὶ δικαίως, τὸ ἀντικείμενον τῆς δικαίας μνησικακίας || οὗ *νέμεις ἔστι* = δὲν ὑπάρχει λόγος

ἀγανακτῆσεως.— || ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, αἰσθημα μεταμελείας τὸ ὅποτον δοκιμάζει τις διὰ διαπραχθέν ὑπ' αὐτοῦ σφάλμα, τύψεις συνειδήσεως.

*Ἑτυμ.: νέμεις· *νεμεσίσομαι*· *νεμεσ(σ)ᾶν*, -ᾶσθαι· *νεμέταρ*· νέμω· πρβλ. ἀλλ. *name*, *neme* (κατάρα), *nemesōn'* (καταρῶσιαι) (*nama* = νομο-), *παλ-ιρλ. nāmae* (ἐχθρός).

Νέμεις, ἡ, ὡς κύρ. ὄνομα, κλητ. *Νέμεις* || ἡ Ἐθεῖα Νέμεις ὡς προσωποποίησις τῆς ὀνταποδόσεως (τῆς ἀντεκδικήσεως), ἧτις ταπεινώνει τοὺς ὑπερήτας καὶ ἀνατρέπει τὴν ὑπέροχρον εὐτυχίαν.

νεμέσσα, ἐπ. ἀντὶ *νεμέσα*, ἰπρστ. τοῦ *νεμεσοῶ*.

νεμεσσατά, δωρ. ἀντὶ *νεμεσσητή*.

νεμεσσάω, μέλ. -ἦσω, ἐπ. ἀντὶ *νεμεσοῶ*.

νεμεσσηδής, παθ. μτχ. ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *νεμεσοῶ*.

νεμεσσητός, ἡ, ὄν, ἐπ. ἀντὶ *νεμεσσητός*.

νέμεσις, ἡ· ἐπ. ἀντὶ *νέμεις*.

νεμέτωρ, -ορος, ὁ (νέμω)· ὁ νέμων (ἀπονέμων) τὸ δίκαιον, ὁ ἀπονεμητής τοῦ δικαίου, ὁ κριτής, τιμωρός, ἐκδικητής.

νέμος, -εος, τό (νέμω Β)· σύνδενδρος βοσκοτόπος, ἄλος, λατ. *nemus*.

*Ἑτυμ.: νέμος· πρβλ. Ἑβρ. *anemos*· *σύνδενδρος τόπος*, καὶ *νομήν ἔχων*· καὶ *τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον*, ὃ καὶ *νάπος*. καὶ *τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ κοῖλον* = λατ. *nemus*, πρβλ. καὶ σανσκρ. *nāma*η (σεβασμός), *Zenō. nēmah-* (ἰδ. σημ.), *παλ-ιρλ. nem*, *gall. nef* (οὐρανός), *παλ-ιρλ. nemed* (*scellum*, ἀρχικὸς ἄλος), *Zenō. nēmata-*, *nimata-* (κλῆνοι), *παλ-Γαλλ. nimia* (βοσκοτόπος), *gaul. nanto* (ἀψαρ. = κοιλιάς), *iri-nantio* (τρεῖς κοιλιάδες)· ἰαπ. **nēmos* (κοιλότης, ἐξ οὗ δόλος οὐρανοῦ, καὶ κοιλιάς, βοσκή), πρβλ. ἑλλ. *θόλος*· πάντα ἐξ ἰαπ. β. **nem-* (πτύσσω, διπλῶ, κάμπτω, ὑποτάσσω). Δυνατὸν ὅμως τὸ νέμος νά πρέρη νά συναρθῆ πρὸς τὴν ἰαπ. β. **nem-* (= λαμβάνω, δίδω, ὡς μερίδιον), ἐφ' ὅσον *νέμος*=βοσκοτόπος, τ. ἐ. βοσκή δοδεῖσα ὡς μερίδιον. Ἀπομένει πρόβλημα κατὰ πόσον αἱ δύο ρίζαι **nem-* (πτύσσω) καὶ **nem-* (λαμβάνω μερίδιον) δύνανται νά συνδυασθοῦν.

ΝΕΜΩ, μέλ. *νεμῶ*, μτγν. *νεμήσω*· ἀόρ. α' *νεμειμα*, ἐπ. *νεῖμα*· πρτ. *νενέμημα*.— Μέσον, *νέμομαι*· μέλ. *νεμοῦμαι*, μτγν. *νεμήσομαι*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐνεμήθην*· πρτ. *νενέμημαι* (ἀλλ' οἱ χρόνοι αὗτοι εὐρίσκονται καὶ ἐν μέσῳ ὡσαύτως ἔνοιαξ)· διανέμω, μοιράζω || δια-νέμω κατ' ἀναλογίαν || ἀπονέμω, παραχωρῶ.— Μέσον, *νέμομαι* μετ' αἰτ., μοιράζομαι μετ' ἄλλων, μοιράζονται μεταξὺ των || ἐντεῦθεν, ἐκτίμησι, κατέχω, ἀπολαύω, καρποῦμαι, ἐκμεταλλεύομαι. 2) ὡς κατοικῶ ἐν, ἐνοικῶ, καταλαμβάνω.— || μτγν. (ἔπο τοῦ Πινδάρου καὶ ἐφεξῆς) καὶ τὸ ἐνεργ. ἀπαντᾷ μετὰ τῆς σημασ. τοῦ μέσου, δηλ. κρατῶ, ἔχω, κατέχω.— *Ἐπαθητ.*, ἐπὶ τόπων, κατοικοῦμαι, οἰκοῦμαι. 2) διοικῶ, κυβερνῶ, διευθύνω, οἰκονομῶ, διέπω, χειρίζομαι. 3) ὡς τὸ *νομίζω*, θεωρῶ, παραδέχομαι, ἐκτιμῶ (τι ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον).

Β. *νέμω* ἐπὶ ἐσοκῶν, ἀγω (ὀδηγῶ) εἰς τὴν βοσκήν, βόσκω τι, τὸ περιποιῶμαι (λατ. *pascere*) || *σοχνότερον* ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ, ἐπὶ κτηνῶν, βόσκω (ἀμτβ.), βόσκομαι, ἐξέρχομαι πρὸς βοσκήν, πηγαίνω νά βοσκήσω, τρέφομαι, λατ. *pasci* || ἐντεῦθεν, ἐσθίω, τρώω, τρέφομαι ἀπὸ τι || μτφρ. ἐπὶ τοῦ πυρός, κατακαίω, καταβιβρώσκω, καταστρέφω || ὡς. Παθητ. *πυρὶ χθῶν νέμεται*=ἡ γῆ ἐρημοῦται (καταστρέφεται, καταναλίσκεται) ὑπὸ τοῦ πυρός — || μτγν. ἐν τῷ ἐνεργ. μετ' αἰτ. τόπου, *ὄρη νέμειν* = βόσκειν τὰ ὄρη (βηλ. χρησιμοποιεῖν ταῦτα πρὸς βοσκήν κτηνῶν) || μτφρ. *πυρὶ πόλιν νέμειν*=ἐρημώνει (καταστρέφειν) πόλιν διὰ τοῦ πυρός.— || ἐν τῷ μέσῳ ὡς. καὶ ἐπὶ πληγῶν, ἐλκῶν *καρκινωσιθοῦς φύσεως*, ἐξασπλοῦμαι, ἐκτείνομαι.

*Ἑτυμ.: νέμω· γοτθ. *niman*, λαμ-γερμ. *nemān*, ἀγγλ-σαξ. *niman*, παλ-νοργ. *nema* (λαμβάνω) *nemā* τὴν σημ. πρβλ. γοτθ. *giban*=διδόναι) κ. ἄ.· πάντα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. **nmō* < *nmō* = λατ. *emo*, *ad-imo*· ἐντεῦθεν, *νομός*, *νομεύς*· *νομή· νομός* (=μέρος, μερίς, περιοχὴ, τμήμα, ἐπαρχία κλπ.)· *νόμος* (κυρ. = τὸ νενεμημένον; τὸ κατεχόμενον ὑπὸ τινος, οὐ ποιεῖται τις χρῆσιν, ὄθεν, ἔδος, ἔδιμον, ὁ σημερ. νό-

μος) νομικός· νόμιμος· νομίζω (= έχω ἐν χρήσει, θεωρώ, πιστεύω, σκέπτομαι, κρίνω)· νόμισμα· πρβλ. και νέμος.

νένασμαι, παθ. πρκ. τοῦ νέσσω.

νενάσται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ νέω (ἐπι-σφραγίσω).

νενέμηκα, πρκ. τοῦ νέμω.

νένηκα, πρκ. τοῦ νέω (κλῶθω, νήθω).

νένημαι, νένηπται, α' και γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ νέω.

νέννος, δ' ὁ πατρός ἢ μητρός ἀδελφός, δεῖος (κατά τὸν Εὐστ.) || ἀλλὰ παρὰ ποιηταῖς και ὁ πάππος, δηλ. ὁ πατρός ἢ μητρός πατήρ || παρ' Ἑσυχ. εὐρηται και ὡπος νάννας: ἀνάνα· τὸν τῆς μητρός ἢ τοῦ πατρὸς ἀδελφόν· οἱ δὲ τῆν τοῦτων ἀδελφὴν || θηλ. νάννη «μητρός ἀδελφὴ» (Ἑσυχ.), δηλ. δεῖα || νίννη = μάμη ἢ πενθερά.

Ἑτυμ.: νέννος· νάννα· νάννη· νίννα: σανσκρ. nānā (πρβλ. σανσκρ. nānāndar < *nānānā), νεο-περο. nana (μήτηρ), ἀλβ. nane (μήτηρ, τροφός), μτγν. λατ. nonnus (μοναχός, καλόγηρος), nonna (καλογραφα), gall. nain (*nani) (= μάμη), σερβ. nana, nena (μήτηρ).

νενομίμαι, παθ. πρκ. τοῦ νομίζω.

νένωμαι, νενομένος, ἰων. και δωρ. ἀντι νενόη-μαι, νενομήμένος, παθ. πρκ. δριστ. και μτφ. τοῦ νέω.

νεο-άλωτος, ον (νέος+άλωναι)·=νεάλωτος (βλ. λ.).

νεο-αρός, ἐς (νέος+αρόω) ὁ νεωστί (πρὸ ὀλίγου) ἀρδευθείς, δηλ. ποτισθείς, νεοποτισμένος, φρεσκοποτισμένος.

νεο-γάμος, ον (νέος+γαμέω)· ὁ νεωστί (προσφάτως) εἰς γάμον ἐλθὼν || ὡς οὖσ. νεόγαμος, δ, ἡ=γαμβρός ἢ νύμφη.

νεο-γενής, ἐς (νέος+γενέσθαι)· ὁ νεωστί (πρὸ ὀλίγου, ἄρτι) γεννηθείς.

νεογιλός, ἡ, ὄν· ὁ νεωστί γεννηθείς, νεογέννητος, νέος.

Ἑτυμ.: νεογιλός και νεογιλλός (κατὰ τοὺς Γραμματικούς = νεολαγής βλ. λ.). Πρβλ. Γίλλος, Γίλλεις, Γίλλίων (κύρ. ὄνομ.)· *γιλλός (= παιδίον) < *γιδλός: λιθ. zindu (θηλάζω).

νεο-γνής, ἐς·=νεογνός (βλ. λ.).

νεο-γνός, ὄν· συνταγμ. ἀντι τοῦ νεό-γονος (βλ. λ.).

νεο-γονος, ον (νέος+γενέσθαι)· ὁ νεωστί (ἄρτι) γεννηθείς, ἄρτιγεννητός.

Ἑτυμ.: νεογνός: γοτθ. niu-klahs < *niu-knaha-z (ἀνομοίωσις n-p) < *niu-kna = νεο-γνός, πρβλ. παλ-γεσμ. knecht, ἀγγλ.-σαξ. cniht (ὕπρητης)· πάντα ἐξ ιαπ. β. gjen (=gignere).

νεο-γραπτος, ον, και νεόγραφος ον (νέος+γράφω)· ὁ νεωστί (προσφάτως, ἄρτι) ἐζωγραφημένος ἢ γεγραμμένος.

νεο-γυιος, ον (νέος+γυῖον)· ὁ ἔχων νέα (νεαρὰ) μέλη σώματος, νεαρός.

νεο-δαμώδης, ἐς, Σπαρτιατικὴ λέξις (νεος+δαμός)· ὁ νεωστί γενόμενος εἰς τὴν τοῦ δάμου (=δήμου), νέος πολίτης τῆς Σπάρτης, ὁ νεωστί κτησάμενος πολιτικὰ δικαιώματα, ὁ ἄρτι πολιτογραφηθείς || ἐντεῦθεν, νεοδαμώδεις ἐκαλοῦντο ὅσοι ἐκ τῶν εὐλῶτων ἀπλησθεροῦντο και ἐλάμβανον πολιτικὰ δικαιώματα εἰς ἀνταμοίωσιν τῶν ἐν πολέμῳ ὑπερασπιῶντων πρὸς τὴν πατρίδα.

νεο-δαρτος, ον (νέος+δέρω)· ὁ νεωστί (πρὸ ὀλίγου) ἐκδάρεις, φρεσκογδαρμένος.

νεο-διδάκτος, ον (νέος+διδάσκω)· ὁ νεωστί διδασκείας ἀπὸ σκηνῆς, ὁ νεωστί παρασταθείς ἐν θεάτρῳ (ἐπὶ δραμάτων) || γεν., ὁ νεωστί διδασκείας (μαθῶν) τι.

νεο-δημής, -ήτος, δ, ἡ, και νεόδημος, ον (νέος+δημάω)· ὁ νεωστί (ἄρτι, πρὸ ὀλίγου) δαμασθείς, ἡμερωθείς || μτφ. ὁ νεωστί νυμφευθείς, νεόγαμος, «νιόγαμπος».

νεο-δημιτος, ον, δωρ. -δημάτος (νέος+δέμω)· ὁ νεωστί οἰκοδομηθείς, νεόκτιστος.

νεο-δρεπτος, ον, και νεοδρεπτής (νέος+δρέπω)· ὁ νεωστί ἀποκοπεῖς ἢ δραυθείς || ὁ κεκοσμημένος

διὰ νεωστί (προσφάτως) κεκοσμημένων ἀνθέων.

νεό-δρομος, ον (νέος+δραμέω τὸ τρέχω)· ὁ πρὸ ὀλίγου τρέξας (δραμών).

νεό-δροπος, ον·=νεόδρεπτος.

νεό-ζευκτος, ον (νέος+ζεύγνυμι)=νεοζυγής (βλ. λ.).

νεο-ζυγής, ἐς, και νεό-ζυγῆς, ον (νέος+ζυγῆ-ναι, τὸ ζεύγνυμι)· ὁ νεωστί (πρὸ ὀλίγου, ἐσχάτως) ζευχθείς || μτφ. ὁ προσφάτως ὑπανδρευθείς, ἐλθὼν εἰς γάμον.

νεό-ζυξ, -ύγος, δ, ἡ·=νεοζυγής.

νεο-θάλης, ἐς, λωρ. ἀντι νεοθηλής (βλ. λ.).

νεόθεν, ἐπίρ. (νέος)· ἐκ νέου || ὡς τὸ νεοστί, ἐσχάτως, προσφάτως, πρὸ μικροῦ.

νεο-θηγής, ἐς, και νεόθηγος (νέος+θήγω)· ὁ νεωστί ἀκονηθείς.

νεο-θηλής, ἐς (νέος+τέθηλα τοῦ θάλλω)· ὁ νεωστί ἀρξάμενος νὰ θάλλῃ, νὰ θλαστάνῃ || ὁ νεογέννητος || μτφ. ὁ πρόσφατος.— || (θηλή) ὁ μόλις ἀρξάμενος νὰ θηλάσεται.

νεό-θηλος, ον·=νεοθηλής·

νεο-θής, -ήγος, δ, ἡ (νέος+θήγω)· =νεοθηγής (βλ. λ.), ὁ νεωστί ἀκονηθείς, φρεσκοακονισμένος.

νεο-θλιθής, ἐς (νέος+θλιβῆναι)· ὁ νεωστί θλιβείς, πιεσθείς.

νεοίη, ἡ (νέος) ποιητ. ἀντι νεότης· νεανικὸν φρόνημα, νεανικὸν πῶδος, νεανικὴ ὀρμη.

νεό-οικος, ον (νέος+οικέω)· ὁ νεωστί κατοικῶν, νέος κάτοικος, νεοπολίτης.— || ὁ νεωστί οἰκοδομηθείς, νεόκτιστος.

νεο-κατά-στάτος, ον (νέος+καθίστημι)· ὁ νεωστί ἐγκατασταθείς, ἡ Ἰδρυθείς.

νεο-κηδής, ἐς (νέος+κηδός)· ὁ ἔχων πρόσφατον θλιψίν.

νεο-κληρονόμος, ον· ὁ νεωστί (ἐσχάτως) κληρονομήσας.

νεό-κλωστος, ον (νέος+κλώθω)· ὁ νεωστί (προσφάτως, τελευταίως) κλωσθείς (ὕφανθείς).

νεο-κόνητος, ον (νέος+κάλνω, κέκονα)· ὁ νεωστί φονευθείς, νεόφονος || ἐπὶ αἵματος, τὸ νεωστί χυδέν: νεοκόνητον αἷμα χερσῶν ἔχειν = ἔχειν τὰς χεῖρας μεμολυσμένους με νεωστί χυδέν αἷμα πρβλ. και νεοκόνητος.

νεό-κοπος, ον (νέος+κόπτω)· ὁ νεωστί ἀποκοπεῖς, νέος.

νεό-κοπτος, ον (νέος+κόπτω)· ὁ νεωστί ἀποκοπεῖς, ὁ πρὸ ὀλίγου κοπεῖς, νεοκομμένος || ὁ νεωστί σμιλεμένος.

νεόκοτος, ον (νέος)· νέος, παράδοξος, ἀνήκουστος || γεν., νέος, νεαρός, νωπός [κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην τὸ τέρμα -κοτος φαίνεται διαινα ἀπλῆ κατὰ ἀλλήλεις, πρβλ. ἀλλόκοτος ὑπ' ἄλλων ἢ λ. θεωρεῖται σύνθετος, νεό-κοτος (<νέος+κότος)=ἐκεῖνος τοῦ ὀπίου ὁ κότος (=δυμός) εἶναι ἀκόμη πρόσφατος, και γεν. νέος].

νεο-κράς, -ατος, δ, ἡ (νέος+κεράννυμι)· ὁ νεωστί κεκραμένος (συγκεκρασμένος, ἀναμειγμένος) || μτφ. νεοκράς φίλος=ὁ νεωστί γενόμενος (καταστάς) φίλος.

νεό-κτιστος, ον (νέος+κτίζω)· ὁ νεωστί κτισθείς (Ἰδρυθείς) || ὁ νεωστί πεπονημένος, νεοκάρμωτος, νεοκαμωμένος.

νεό-κτονος, ον (νέος+κτείνω)· ὁ νεωστί (πρὸ μικροῦ, ἄρτι) φονευθείς.

νεο-λαΐα, ἡ (νέος+λαός)· ὁμιλος νέων, τὸ σύνολον τῶν νέων (ἢ νεότης) ἐνός ἔθνους, λατ. juvenitas.

νεό-λουτος, ον ἐπικ. νεόλλουτος (νέος+λούομαι)· ὁ πρὸ μικροῦ λουσθείς.

ΝΕΪΟΜΑΙ, συνγρ. νεύμαι, β' και γ' ἐν. νεΐαι, νεΐται· ἀπρφ. νέεσθαι και συνγρ. νεΐσθαι· ἀποθ. ἐν χρήσει κατ' ἐν. και πρτ. μόνη· πηγαίνω και ἔρχομαι, πηγαίνομαι || συνήθως μετὰ σημασ. μέλλ. (ὡς τὸ εἶμαι), ἀπέρχομαι ἢ ἐπανάρχομαι, ἐπιστρέφω || ὡς ἀπέρχομαι πρὸς πόλεμον || ἐπὶ παταμοῦ, ρέω πρὸς τὸ ὀπίω, «πισωστρέφω».

Ἑτυμ.: νέομαι (*nes-), ἰων. νεύμαι· νόστος· ἡμ. ποιητ. νίσομαι (βλ. λ.) | σανσκρ. nāsaiṭe (συναδρῶ-

ζομαι), ιβλ. *fuinim* (δύω, ἐπὶ τοῦ ἡλίου, κατακλίνομαι), γοτθ. *ga-nisan*, παλ-γερμ. *gi-nesan* (ιατρεύω), παλ-γερμ. *gi-nisi* (θεραπεία), γοτθ. *nasjan* (λυτρώνω, διασώζω), παλ-γερμ. *perian* (θεραπεία) πάντα ἐξ ιατρ. ρ. *nes- (συνενοῦμαι, ἐπανερχομαι). Ἐνταῦθα, κατὰ τινος, ἀνῆκει καὶ τὸ *δημρ. Νέστωρ* (ὁ πάντοτε ἐπιστρέφων ἢ ὁ ἐπιτελών τὴν ἐπιστροφήν τῶν ἄλλων, ὡς χθονία θεότης). Ἡ ρίζ. αὕτη *nes- φαίνεται συγγ. τῆ *ρίξ. *nas-*, περὶ ἧς βλ. ἐν *ναῖω*.

νεο-μηνία, ἡ, καὶ συνγρ. **νεομηνία** (νέος + *μήν*, *μήνη*) ἡ περίοδος (τὸ χρονικὸν διάστημα) τῆς νέας σελήνης, ἡ νέα σελήνη, ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀρχαίου σεληνιακοῦ μηνός, ἡ πρώτη τοῦ μηνός.

νεο-πάγης, ἐς (νέος+*πάγνυμι*) ὁ νεωστὶ παγεῖς, ἀρτιπαγής, νεωστὶ γενόμενος στερεός || νεόκτιστος.

νεο-πάθης, ἐς (νέος+*παθεῖν*) ὁ πληγείς ὑπὸ προσφάτου συμφορᾶς.

νεο-πενθής, ἐς (νέος+*πένθος*) ὁ πενθῶν λόγῳ προσφάτου ἀτυχήματος || ὁ ὑπὸ νέου πένθους καταληγθεὶς, ὁ ἐν νέω πένθει διατελών.— || παθητ., ὁ νεωστὶ θρηνηθείς, δι' ὃν ἐσχάτως ἐπένησαν.

νεο-πηγής, ἐς (νέος+*πήγνυμι*) ὁ νεωστὶ πεπηγμένος, νεωστὶ παγεῖς (στερεωθείς, ἐδραιωθείς) || ὁ νεωστὶ κατασκευασθεὶς (κτιρωθείς, ἰδρυθείς).

νεο-πηκτός, ον (νέος+*πήγνυμι*) ὁ νεωστὶ παγεῖς, νεωστὶ πήξας, μόλις στερεοποιηθείς (ἐπὶ τούτῳ), βλ. καὶ *νεοπηγής*.

νεο-πλούτος, ον (νέος+*πλούτος*) ὁ ἐσχάτως πλουτήσας, ὡς καὶ νῦν ἐν *χρήσει* ἡ λ., καὶ μάλιστα μετὰ τῶν αὐτῶν συμπαραμικροτουσῶν ἐνοικῶν, τοῦ ματαισθόζου, τοῦ ἀλαζονικοῦ, τοῦ ἐπιδεικτικοῦ || ἀντιθ. τῷ *ἀρχαίόπλουτος*.

νεο-πλύτος, ον (νέος+*πλύνω*) ὁ νεωστὶ πλυθείς, φρεσκοπλυμένος.

νεο-ποκος, ον (νέος+*πέκω*) ὁ νεωστὶ κουρευθείς, νεοκουρευμένος.

νεο-πριός, ον (νέος+*πρίω*) ὁ νεωστὶ πριονιζθείς, φρεσκοπριονισμένος.

νεο-πτόλεμος, ὁ (νέος+*πτόλεμος*) ὁ νέος διὰ (ὡς πρός) τὸν πόλεμον ἐπινοημένος τοῦ Πύρρου, υιοῦ τοῦ Ἀχιλλεύου, δοθέν ἐς αὐτόν, ἐπειδὴ πολὺ ἀργὰ ἰετέθη ἐς Τροίαν.

νεο-πόλις, ἡ (νέος+*πόλις*) ἡ νεωστὶ ἰδρυθεῖσα πόλις.

νεο-ρραντός, ον (νέος+*ράνω*) ὁ νεωστὶ ραντισθείς, φρεσκοραντισμένος, φρεσκοβρεγμένος || ὁ νεωστὶ χυθείς.

νεο-ρρῦτός (Α), ον (νέος+*ρέω*) ὁ νεωστὶ ρυεῖς, νεωστὶ χυθείς, φρεσκοχυμένος.

νεο-ρρῦτός (Β), ον (νέος+*ρύω*) ὁ νεωστὶ ἔλकुσθείς, νεοσύστατος, νεοβγαλμένος.

νέ-ορτος, ον (νέος+*ορνυμι*) ὁ νεωστὶ ἐγεργθείς (δημιουργηθείς, παραχθείς) || γεν., νέος, πρόσφατος.

ΝΕΪΟΣ, νέα (ιβν. *νέη*), νέον, καὶ -ος, -ον ἰων. *νεῖος*, ἡ, ον' ἐπὶ ἀνθρώπων, νέος, νεανικός, νεαρῆς ἡλικίας || ὡς οὖα, ὡς καὶ νῦν, οἱ νέοι, ἡ νεολαία (ἀντιθ. τῷ *γέροντες*) || ἐκ νέου=λατ. *e novo*=ἐκ νεαρῆς ἡλικίας, ἐκ νεότητος. 2) ὁ ἀρμόζων εἰς νεαρὰν ἡλικίαν, νεανικός, *juvenilis*. 3) ἐπὶ πραγμάτων, νέος, νωπός, πρόσφατος || ἀλλ' ἐπίσης καὶ, ἀπροσδόκητος, παρ᾽ ὁδοῦς, ἀλλόκοτος. 4) ἐπὶ χρόνου, ἐκ νέου καὶ ἐκ νέας=λατ. *denovo*=ἐκ νέου, ἐξ ἀρχῆς || ὅθεν καὶ τὸ οὖδ. νέον (καὶ ἰων. *νεῖον*) ἐπιρρηματικῶς λαμβανόμενον = νεωστὶ, ἐσχάτως, πρό μικροῦ, ἐκ νέου || ἡ νέα (ἐνν. *σελήνη*)=λατ. *novilunium* || διὰ τὴν περίφρ. *ἐνη* καὶ *νέα* βλ. *ἐνη*.— || Παραθετικά: *νεώτερος*, *κώτατος*, ἰων. *νεῖοτατος* (βλ. *νεῖος*).

Ἐτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ρ. παράγονται καὶ τὰ *νεῖος*, *νεαρός*, *νεάν*, *νεανίας*, *νεάς*, *νεοσός*, *νεοχμός*, *νεάτος*, *νεωστὶ*, *νελαίρα*.— *νέος*=σασκρ. *nāva-h*, Ζενδ. *nāva-*, λατ. *novos*, παλ-σλαβ. *novŭ*, παλ-λατ. *navas* ἰαπ. **nəvo-s*, παρ' αὐτὸ δὲ καὶ ἰαπ. **nevjo-s* ἐν τῷ *gaul. Noviodunum* κλπ., παλ-ἰβλ. *nue*, *gall. newydd*, γοτθ. *niujis*, παλ-γερμ. *niuwī*, λιθ. *paugas*, σασκρ. *nāva-h*, ἰων. *νεῖος*, λατ. *Novius* πρβλ. ἔτι ἑλλ. *νε(φ)αρός*, ἀρμ. *nor*, λατ. *noverca* ἑλλ. *νεῖον*=λατ. *novare* ἑλλ. *νεότης*=λατ. *novitas* ἡ μεταπτωτικῆ

βαθμῆς τοῦ **nevo*- εὐρίσκειται ἐν τῷ *νύ*, *νύν* (βλ. λ.λ.). **νέος**, ἡ (ἐνν. *γῆ*) (ἐκ τοῦ νέος) ἡ νεωστὶ μεταβεβλημένη γῆ, νεοοκαμμένη, νεοοργυμένη (λατ. *novale*) || ὅθεν, νέα γῆ, διότι οὕτω φαίνεται || χέρος, διότι τοιαύτη ἦτο μέχρι τῆς μεταβολῆς τῆς.

νέος, τῆς, ἰων. γεν. τοῦ *ναῦς*.

νεο-σίγᾳλος, ον (νέος+*σιγαλόεις*) νέος καὶ σιλιπνός.

νεο-σκυλεύτος, ον (νέος+*σκυλεύω*) ὁ νεωστὶ σκυλευθείς (διαρπαγείς).

νεό-σμηκτός, ον (νέος+*σμήχω*) ὁ νεωστὶ καθαρισθείς, φρεσκοκαθαρισμένος.

νεο-σπάδης, ἐς, καὶ **νεο-σπάς**, -άδος, ὁ ἡ (νέος+*σπάω*) ὁ νεωστὶ *σπασθείς* (βλ. ἑλκυσθείς) ἐκ τραυματισμένου σώματος, νεόσπαστος || ὁ νεωστὶ συλλεγείς (μαθηθείς).

νεό-σπορος, ον (νέος+*σπείρω*) ὁ νεωστὶ σπαρεῖς, νεόσπαρτος.

νεοσσείω, ἀτ. **νεοττεύω** ἢ **νοττεύω** μέλ. -σω (νεοσός) κλωσῶ, ἐπιώζω || ἐκκολύπτω νεοσοῦς, «ξεκλωσῶ», «ξεπουλάζω». 2) κατακουδίζω φωλεάν, λατ. *nidificare* || μτχ. παθ. πρκ. *νεοσσευμένος*.

νεοσσία, ἰων. -ῆ, ἀτ. **νεοττία**, ἡ (νεοσός) φωλεὰ νεοσοῦν, φωλεὰ, «καλιά» || γόνος νεαρῶν πτηνῶν.

νεόσσιον, ἀτ. **νεόττιον** ἢ **νόττιον**, τό, ὄποκορ. τοῦ *νεοσός* νεαρὸν πτηνόν, μικρὸν ὄρνιθιον, νεωστὶ ἐκκολαφθέν.

νεοσσο-κόμος, ον, ἀτ. **νεοττοκ**— (*νεοσός*+*κομέω*) ὁ συντηρῶν (διατηρῶν, τρέφων) νεοσοῦς, ὁ περιποιούμενος νεοσοῦς (ὄρνιθοπούλιον).

νεοσσός, ἀτ. **νεοττός**, ὁ (νέος) ἀρτιγέννητον πτηνόν, ὄρνιθιον. 2) καὶ καθὲς μικρὸν (νεογέννητον) ζῶον, ὅπως π. χ. τὸ νεογνόν τοῦ κροκοδείλου || μικρὸς παῖς || ἐν τῷ πληθ. σμῆνος μελισσῶν.

Ἐτυμ.: *νεοσός*, ἀτ. *νεοττός* (**ne(f)ok-jo-s* ἀτ. *νεοττία*, ἀτ. *νεοττενοσί* *νεοττεύω* *νεοσιή*, ἀτ. *νεοττία* *νεοττίς*.— τὰ ἰων. *νεοσιή* *Νοσσίς*, *Νοσσῶ* ἐμφανίζουσα βραίρεσιν (ἀποβολὴν) τοῦ *ε*.

νεοσσός, θρω. ἀντὶ *νεοσσοῦς*, ἀτ. πληθ. τοῦ *νεοσός*.

νεό-στροφος, ον (νέος+*στρέφω*) ὁ νεωστὶ ἐστραμμένος (συνεστραμμένος, πεπλεγμένος), νεοστριμμένος.

νεο-σφαγής, ἐς (νέος+*σφαγῆται* τοῦ *σφάζω*) ὁ νεωστὶ σφαγείς, νεοσφαγμένος, νεοφνευμένος.

νεότῳς, -ῳτος, ἡ, θρω. ἀντὶ *νεότης*.

νεό-τευκτός, ον, καὶ **νεο-τευχής**, ἐς (νέος+*τεύχω*) ὁ νεωστὶ εἰργασμένος, νεοκατεσκευασμένος, νεοσχηματισμένος.

νεότης, -ητος, ἡ (νέος) ὡς καὶ νῦν, ἡ νεανικὴ ἡλικία, λατ. *juvenia* || ὡσαύτως 2) νεανικὴ ὀρμη, νεανικὸν φρόνημα || ὀρμητικότης, παραφορά, ἐξαψις, ἀπερισκεψία.— || ἐν περιληπτικῇ ἐνν. ὡς τὸ *νεολαία*, τὸ σύνολον τῶν νέων, οἱ νέοι καὶ ἰδίως οἱ ἀγοντες τὴν στρατευσίμην ἡλικίαν λατ. *juvenis*.

νεό-τμητος, ον, θρω. -*τματος*, ον (νέος+*τέμνω*) ὁ νεωστὶ τμηθείς, ἀποσπασθείς, κατακοπέεις, διαίρεθείς.

νεό-τοκος, ον (νέος+*τεκεῖν*) ὁ νεωστὶ τεχθείς.— || παροξ. **νεοτόκος**, ον ὡς ἐνεργ., ὁ πρό μικροῦ τεκνῶν.

νεό-τομος, ον (νέος+*τεμείν*) **νεότομος** (βλ. λ.), ὁ νεωστὶ κοπέεις ἢ ἀροτριωθείς || **νεότομα** **πλήγματα** =τὰ πρό μικροῦ κατενεχθέντα.— || ὁ πρό μικροῦ ἀποκοπέεις, ὃν πρό μικροῦ τίς ἔδρεψεν.

νεο-τροφής, ἐς (νέος+*τρέφω*) ὁ νεωστὶ τροφείς, νεωστὶ τετραμμένος, νεογέννητος, νεαρός.

νεοττεύω, **νεοττία**, **νεόττιον**, **νεοττός**, ἀτ. τύποι ἀντὶ *νεοσσ*—.

νεοττο-τροφέω (*νεοττός*+*τρέφω*) ἀνατρέφω νεοσοῦς.

νε-ουργέω, μέλ. -ῆσω (*νεουργός*) ποιῶ τι νέον, ἀνακαινίζω ἐκ τοῦ

νε-ουργός, ὃν (νέος+*ἔργω*) ὁ ποιῶν τι νέον, ὁ ἀνακαινίζων.— || παθητ., ὁ νεωστὶ εἰργασμένος, νέος, καινούργος || ὁ νεωστὶ ἠροτριωμένος, ὁ πρό μικροῦ καλλιεργηθείς

νε-ούτάτος, ον (νέος+ούτάω)· ό νεωστί (έοχά- τως) τρουματισθείς.

νεό-φοίτος, ον (νέος+φοιτάω)· ό νεωστί πατη- δείς, νεοπάτητος, νεοβάδιος.

νεό-φονος, ον (νέος+*φένω)· ό πρό μικρού (έ- σχάτως) φονευθείς || νεόφονον αίμα=νεωστί χυθέν αίμα.

νεό-φύτος, ον (νέος+φύω)· ό νεωστί φυτευθείς. — || μτρ. ό νεωστί προσηλυτισθείς, (κυρ. εις τόν Χριστιανισμόν), ό έοχάτως γενθύνων Χριστιανός.

νεο-χάρσατος, ον (νέος+χάρσασω)· ό νεωστί χα- ροχθείς, ό όλίγον ήδη χρόνον κεχαραγμένος || ό νεωστί έντυπωθείς.

νεοχμός, όν (νέος)·=νέος (βλ. λ.), νωπός, πρόσ- φρατος. 2) νεοφανής, νεόφαντος, καινούργής || ά- συνήθης, παράδοξος|νεωτεριστικός, έπαναστατικός.

Έτυμ.: νεοχμός (νέος+χμ-ος, πρβλ. χαμαί, χα- μηλός, χθών (τ. έ. βασιική σημασία: in ea terra no- vus, inauditus) και σανσκρ. su-ksmá-| (όποτελούμε- νος έκ καλής γής)· νεοχμώ (βλ. λ.)· έκ τούτου τό

νεοχμόν (νεοχμός)· μέλ. -ώσω· καθιστώ τι νεο- χμόν (τ. έ. νέον), κυρ. ποιώ πολιτικούς νεωτερισμούς, καινοτομώ, λατ. res novas tentare.

νεό-χνοος, ον (νέος+χνόος)· ό έχων τās πρώτας τράχας του γενείου, ό άρτι γενειάσκων, ό έκπέμ- πων τόν πρώτον χνούον.

νεός, μέλ. -ώσω (νέος)· άνανεώνω, άνακαινίζω, μεταβάλλω.

νεπόδες, -ων, οί· άρχ. έπ. λ. τέκνα, παίδες.

Έτυμ.: έν Όδου. Δ 404 «φώνκαι νεπόδες καλής Ά- λουδύνης» (πιθαν.=τά τέκνα, τά νεογνά, τής καλής Άλουδ.).—Κατά τινας νεπόδες (<νεπε-πόδες κατά συλ- λαβικήν άπλολογίαν· ή άρχ. έτυμολ. και έρμην. έκ του νέω—νήω, νηξίποδες (οί διά τών ποδών κολυμ- βώντες, οί νηκτικούς πόδας έχοντες) ένναι όρθή· πρβλ. σανσκρ. snaradyati (όρδεύω), snarāna-| (ύδωρ χρησιμεύον διά λουτρον)· ένταύθα δ' ίσως άνήκει και τό λατ. Neripus, τής ρ. *sner- ούσης έπεκταθείς τής ρ. sna-, τής έν τφ λατ. nāre (νήχομαι), βλ. έν λ. νήω.

νέρδε, και νέρθεν, έπιρ. = ένερθε, κάτω, ύπο- κάτω || ώς. κάτωθεν, από κάτω.— || μετά γενν., κάτω από τι, ύποκάτω τίνος.

Έτυμ.: νέρθε(ν)· βλ. έν ένεροι, ώς. Ήουχ. κνει- ραι· κατώταται· οί δε κοιλίας τά κατώτατα», κνει- ρή κοίλη· κοιλία έσάχητη, κνειρόν· έσάχοντο, νει- ρος (=ό τελευταίος) (*νερος· βλ. και κνειός·

νερτέριος, α, ον (νέρτερος)· ό ύπό τήν γήν, ύπόγειος, ύποχθόνιος, καταχθόνιος, λατ. inferus.

νερτερο-δρόμος, -ου, ό (νέρτερος + δρόμος)· ό άγγελιαφόρος τών νερτέρων (δηλ. τών νεκρών).

νέρτερος, α, ον = ένέρτερος· ό ύποκάτω, ό κα- τώτερος, χαμηλότερος, ύπόγειος, ύποχθόνιος || έπιθ. συγγρ. βαθμού άνεν θετικώδ = άπαντάθμως και ώς συνών. τφ θετικφ βαθμφ (=νερτέριος=ό ύπό τήν γήν, ύπόγειος, ύποχθόνιος) || ώς ούς. έν τφ πληθ. οί νέρ- τεροι=λατ. inferi=οί κατοικούντες εις τόν Άδην, οί νεκροί || οί Θεοί του Άδου.

ΝΕΨΤΟΙΣ, έ· άρπακτικός τπ πηλιόν.

νέτωπον, τό, και νέτωπιον· έλιον έκ πικρών άμυ- γδαλών Γαμητικής προελεύσεως ή λ., πρβλ. έβρ. nāṭāp (σταγών), έπομ. νέτωπιον = άρωμα ρέον κατά στα γόνας|.

νεύμα, -ατος, τό (νεύω)· ώς και νυν, νεύμα, νόη- μα, σημείον || ή διά νεύματος έκδήλωσις θελησέως μας, διαταγή.

νεύμαι, έπ. και ίων. ουνηρ. ένεοτ. άντι· νέομαι (βλ. λ.).

ΝΕΥΡΑ, ή ίων. νευρή, ή νεύρον, τένων.— || σχοι- νίον ή σπάγγος έκ νεύρων: 1) χορδή τόξου. 2) χορδή μουσικού όργάνου |δ· έτυμ. βλ. νεύρον|.

νευρείη, ή. ποιητ. άντι νευρά.

νευρή, ή. ίων. άντι· νευρά.

νευρηφι, νευρηφίον, έπικ. γενν. και δοτ. του νευρηφί.

νευρο-άλλος, ον (νεύρον+άλλεω)· ό έχων νεύρα ήχοϋται· ό διά τών νεύρων λαλών.

ΝΕΥΨΟΝ, τό, λατ. nervus· ό,τι και νυν, νεύρον,

τένων || κυρ. έν τφ πληθ. τά νεύρα=οί τένοντες τών ποδών || νεύρα τέμνω=νευροκοπώ, σακατεύω, καθι- στώ τινα άνίκανον. 2) μτρ. ίσχύς, ρώμη, δύνα- μεις, δραστηριότης.— || χορδή ή σχοινίον, κορδόνι, κατεσκευασμένον έκ νεύρων || ένταύθεν: 2) χορδή τόξου || ώς. και χορδή σφενδόνης. 3) χορδή μου- σικού όργάνου.

Έτυμ.: νεύρον (snēuro-m)· νευρά, ίων. νευρή: σανσκρ. snāva (*snēven-), a-snavi-rā-| (άνευ τενόν- των), Zevd. snāvar (τένων, νεύρον), παλ-γερμ. senawa (τένων, νεύρον), παλ-norr. snua (ουστρέφω)· πρβλ. λατ. nerv-us, nerv-iae (χορδαί έξ έντέρων), nerv- osus· έξ ίαπ. ρ. *sner-, *snar- πρβλ. άρχ-γερμ. snar-a, snar-ahha, snu-or (*snare)· πιθ. άνήκει ένταύθα και τό λατ. nubō (cōnubium (*cō-snēbiom, παλ-σλαβ. snubili (ζητώ πορθέον εις γάμον) (βλ. και έν νύμ- φη, ώς και έν νέω II, νυός).

νευρο-πλεκής, ές (νεύρον+πλέκω)· ό πεπλεγμέ- νος διά νεύρων.

νευρο-ρραφέω, μέλ. -ήσω (νευρορράφος)· ράπτω διά νεύρων || έπισκευάζω ύποδήματα· έκ του

νευρο-ρράφος, ον (νεύρον + ράπτω)· ό ράπτων διά νεύρων, ό έπισκευάζων ύποδήματα || ώς ούς. έ μπαλωματής.

νευρο-σπάδης, ές (νεύρον+σπάω)· ό έλκυσθείς, πρds τά όπισω διά (ή ύπό) τής χορδής (διά τής νευράς), τευτμήνος με τήν νευράν || νευροσπαδής· άτρακτος=βέλος έλκυσθέν πρds τά όπισω διά τής νευράς, τ. έ. έτοιμον να ριφθή.

νευρο-σπαστός, ον (νεύρον+σπάω)· ό διά νεύ- ρων σπώμενος, ό διά χορδών κινούμενος: άγάλλα- τα νευροσπαστα=πλαγγόνες κινούμεμαι διά χορδών.

νευρο-τενής, ές (νεύρον τείνω)· ό διά νεύρων τευτμήμενος.

νευρο-χάρης, ές (νεύρον + χαρήναι)· ό χαίρων (τερπόμενος) εις τήν νευράν του τόξου, ή εις τήν λυράν, έπιθ. του Άπλόλωνς.

νεύσομαι ή νευσούμαι, μέλλ. του νέω B· κολυμβώ.

νευστάζω (νεύω)· νεύω, κλίνω τήν κεφαλήν, κί- νων νεύμα, (γενέφω), λατ. nuō || νευστάζει κέρνθη· επί πολεμιστού προχωρούντος με άγρίας διαδέσεις· κατά του άντιπάλου του, λόγω τής χαρακτηριστικής: κινήσεως τής κεφαλής και τής περικεφαλαίας || όφρú- σι νευστάζω = κίμων νεύματα διά κινήσεων τών όφρúων || νευστάζω κεφαλή = κλίνω τήν κεφαλήν, επί λιποθυμοϋντος, διότι κλίνει τήν κεφαλήν (μη δυ- νόμενος να τήν κρατή όρθίαν) και όιονει καινεί: νεύμα δι' αύτης.

ΝΕΥΨΟΝ, μέλ. νεύσω· ό,τι και νυν, νεύω, γνέφω. κίμων νεύμα, είτε άπλώς διά να δώσω (ή έπιθεβαι- ώσω) μίαν έψησιν, είτε και διά να δώσω μίαν διατα- γήν. 2) νεύω διά τής κεφαλής εις δήλωσιν συναινε- σεις, έπινεύω, συγκατανεύω, έπιθεβαιώ, ύποχνοϋ- μαι. 3) γενικώς, κλίνω τήν κεφαλήν πρds τά έμ πρds (ή και όλόκληρος κλίνω πρds τά έμπρds), λε- γόμενον οθτω επί πολεμιστών κινούντων κατά του άντι- πάλου || νεύω κάτω=κύπτω, σκύπτω || νεύω κεφαλή. =εσκύβω τό κεφάλι· επί άθμίας, ταπεινώσεως, ή· της κ.τ.δ. || νεύω εις τι=κλίνω πρds τό μέρος προ- γματός τινος. 4) μτρ. έκκλίνω, έκπίπτω, παρα- κμύζω.

Έτυμ.: νεύω (<*νευω, ή έσχηματισμένος κατά τους λοιπούς χρόνους, τόν μέλ. νεύσομαι κ. ά.)· νεύ- μα· νευστάζω· έξ ίαπ. ρ. *neu-(s-), πρβλ. *neu- (κί- μων μικράν κλίνωσιν με τι) έν τφ σανσκρ. nāyati, nāuti (μεταστρέφομαι), nāyati (στρέφω τι), λατ. nuō (κλίνω τήν κεφαλήν κλπ.), nu-fo, nu-ius, nu-men, παλ-ελ. nō, gall. neu (=ή)· ένταύθα άνήκει και τό νύσσω, νύττω (μέλ. νύξω), έκ ρ. έκτεταμ. κατά έν-κ- (πρβλ. Ήουχ. ανυκχάσας· νύξας), ώς και τό παλ-σλαβ. nukati, njukati (παρakinώ)· κατά τινας ένταύθα άνή- κουν και τά νυστάζω, νύσταλος (βλ. όμως νυστάζω).

νεφέλη, ή (νέφος)· ό,τι και νυν, νέφος, εσύνε- φοα, όγκος νεφών, λατ. nebula || μτρ. επί του θα- νάτου, τό νέφος του θανάτου || άχως νεφέλη = νέ- φος θλίψεως.— || λεπτόν δικτυον διά πηγάω, [δ· έτυμολ. βλ. νέφος|.

νεφελ-ηγερέτα, έπ. αντί **-της**, δ, έν χρήσει μό-
νον κατ' όνομ. και γεν. **νεφεληγερέτα** (**νεφέλη+άγεί-
ρω**)· ό **άγείρων** (=συναδροίζων) τās νεφέλας, έπιθ.
του Διός.

Νεφελο-κένταυρος, δ (**νεφέλη+Κένταυρος**)· Κέν-
ταυρος έκ νεφέλης (λατ. nubigena), είτε ως γεννη-
θείς εκ του Ίξίονος και τής Νεφέλης, είτε ως τερατώ-
δης σχηματισμός των νεφών (παρ' Άριστοφ.).

Νεφελο-κοκκυγίς, ή (**νεφέλη+κόκκυξ**)· πόλις
κτισθεΐσα υπό των πτηνών εις τὰ νέφη, σκαπτική
λέξις σχηματισθεΐσα υπό του Άριστοφ. διά τās 'Αθή-
νας· έξ αυτού τó

Νεφελο-κοκκυγιεύς, **-εύς**, δ· ό κάτοικος τής
νεφελοκοκκυγίας (δλ. λ.).

νεφελός, μελ. **-ώω** (**νεφέλη**)· καθιστώ τι νεφελ-
ώδες, καλύπτω τι διά νεφελών· έξ αυτού τó

νεφελωτός, ή, όν (**νεφελώω**)· πλήρης νεφελών,
πεποιμένος έκ νεφελών.

νεφο-ειδής, ές (**νεφός+είδος**)· = **νεφελοειδής**, δ-
μοιος προς νεφέλην

ΝΕΨΟΣ, **-εος**, τό· δ,τι και νυν, νέφος, σύννεφον,
άνάρακα, όγκος νεφών, λατ. nebula || μτρφ. έπί του
θανάτου **εθανάτου μέλαν νέφος**=τό μαύρο σύννε-
φο του θανάτου || μτρφ. ώς. **νέφος άφρών**=νέφος
έπί των όφρών. 2) μτρφ. ώς. έπί μεγάλου πλήθους,
στίφος άνθρώπων, σμήνος πτηνών (μελισσών) κλπ.

Έτυμ.: νέφος = σανσκρ. nābhaḥ (nubes), nabh-
asyas (nubilus, **νεφελώδης**), καλ-ολαυ. nebo· **νεφέλη**·
λατ. nebula, nubes, nebes (←*nebhā ή *nebhēia),
παλ-ιρλ. nēi, παλ-γερμ. nebuli· έξ λακ. β. *nébh-, ή-
τις άποτελει θαμνίδα μεταπτώσεως τής ριζ. βάσεως
*enebh-, *onebh-, πρβλ. *Ἰβη- έν τή έλλ. άφρός =
σανσκρ. abhrá-h, λατ. imber, *ómbh-, *ómbh- έν τή
σανσκρ. ámbhaḥ, έλλ. **δμβρος** (δλ. λ.)· άμφισθητεΐται
ή και άποκρούεται υπό τινων ή οχθείς τής λ. προς τās
κνέφας, **γνόφος**, **θνόφος**.

νεφρός, **-ιδος**, ή (**νεφρός**), υηλ. έπιθ. (ένν. νό-
σος)· ή άόδεια των νεφρών.

ΝΕΦΡΟΣ, δ, και κατά τό πλείστον έν τή πληθ. οι
νεφροί, τά νεφρά (ώς και νυν).

Έτυμ.: **νεφρός** (λατ. *nephrō-s, πρβλ. λατ. δια-
λακτ. nefrones, nebrundines, παλ-γερμ. niuro, παλ-
norr. nyra, γερμ. niere, παλ-Σουηδ. niure, gall. aren·
έξ λακ. β. -gnh· άναλλακασομένης προς τήν -gn- έν τή
έλλ. **άόην** (δλ. λ.), λατ. **inguen** (δουβών).

ΝΕΩ (Α)· ύπόγω, πηγαίνω [δι' έτυμ. βλ. **νέομαι**].

ΝΕΩ (Β), πρτ. **ένεω**, έπ. **έννεω**· μέλλ. **νεύσομαι**
και **νευσομαι**· άόρ. **ά' έννεω**· κολυμβώ, νήχομαι,
λατ. nare, **natare**. 2) έπί όποδημάτων λϊαν εΐρυχώ-
ρων· **νεΐν έν έμβάσει**=κολυμβών (όλισθαίνειν) μέ-
σα εις τά ύπόδηματα [δι' έτυμ. δλ. **νάω**, **νήχομαι**].

ΝΕΩ (Γ), μελ. **νήσω** έπ. γ' πληθ. μέσ. άόρ. **ά' νή-
σαντο**· παθ. άόρ. **ά' ένήσθη**· νήθω, κλώθω, λατ. **perge**.

Έτυμ.: **νέω**, άπφρ. **νήν** (*σηνζειν), μτρ. **νώντα** ('Η-
συχ.), πρτ. **έ-ννη** παρά Μστ. Έτυμ. (πρβλ. δημρ. **έ-
ννητος**), μτρ. **νόμνος** (Φωτ.), μτρν. **νήθω** (πρβλ. **κνώ**,
κνήθω), μελ. **νήσω**=λατ. **neō** **pēre** (νήθω, κλώθω),
παλ-γερμ. **nāan**, **nājan**, **nāwan** (συρόπιτω), πρβλ.
γοθθ. **nēra**, παλ-norr. **nāi**, άγγλ-σαξ. **noedl** (βελόνη),
παλ-ιρλ. **snāthe** (νήμα), **snim** (τρόπος κλωσίματος).
Πρβλ. άόχη και λατ. **ne-us**, **ne-clo**, άρχ-γερμ. **naan**
(γερμ. **nāhen**)· έν πᾶσιν όπόκειται ιακ. β. *z(e)nē(i)-,
*z(e)nē(i)- έν τή έλλ. **νεύρον** (βλ. λ.)· ένταύθα άνή-
κουσι και τά· **νήμα**=λατ. **nēmen**· **νήσις**=παλ-γερμ.
nai (ραφή, ράψιμον), ιακ. *snēli-s· **νήτρον** (άτρακτος).

ΝΕΩ (Δ), μέλλ. **νήσω**· ιων. **νήω**, **νηέω**, **νηέω**· παθ.
πρκ. **νένημαι** ή **νένησμαι**· σαρρεύω, συσσωρεύω, έπι-
σωρεύω.

Έτυμ.: ιων. **νέω** (έπι—, περι—), μέλ. **νήσω** (πα-
ρά Σουίδα) άόρ. **ά' κνησα**, παθητ. άόρ. **ένή(σ)θη**· έπ.,
ιων. **νηέω** (έπανασχηματισμόν επί του άόρ. **ένησα**),
άόρ. **νήσα**, μέσ. άόρ. **νᾶήσατο**· δημρ. **νη-νέω** (πρτ.
ε-**νή-νεον**, μετά άναδιπλ. β.), πρβλ. (άττ.) **ανώντος**·
σωρεύοντος (Φωτ.) (<**νεαντος**, ***νηντος**, **ναίω**
(←*nāF-jaw) = στοιβάζω, έπισωρεύω· ή έτυμολ. του
πάντως είναι σκοτεινή· ή υπό τινων έπιχειρηθεΐσα συ-
σχεΐσις προς τó **ναύς** είναι άμφιβολός· άλλοι, πιθανώ-

τερον πως, τό συσχεΐσιαν προς τά ***νέω**, **νήθω** (δλ. λ.).

ΝΕΩ-ΚΟΡΕΪ, μελ. **-ήσω** (**νεωκόρος**)· είμαι **νεωκό-
ρος** (δλ. λ.), έχω τήν φροντίδα του ναού, τόν δια-
τηρώ καθαρόν || ειρων. καθαρίζω τόν ναόν, τόν πα-
στρεύω, σαρώνω δ,τι και άν έχη, τόν απογυμνώνω,
τόν συλῶ.— || μτρφ. διατηρώ τι καθαρόν, άγνόν·
έξ αυτού τó

νεω-κορία, ή (**νεωκορέω**)· τó ύπούργημα (ή ύπ-
ηρεσία, τó έπάγγελμα) του νεωκόρου.

ΝΕΩ-ΚΟΡΟΣ, δ (**νεώς+κορέω**)· κυρ. ό σαρώνων
τόν ναόν || έντεθεν, ό φύλαξ και έπιμελητής του
ναού, πού φροντίζει δι' όλα όσα άφουρουν εις τήν
συντήρησιν τής καθαρότητός του κ.τ.δ., δ,τι και νυν
καλοθην **νεωκόρον**, κοιν. «κωντηλανάπτης», λατ. **ae-
dituus**.— || τίτλος (έπίμμνον) πόλεων, άτινες Ίδρου-
σαν και άφίερων ναόν εις τόν προστάτην των
θεών, τόν πολιούχόν των || θεών, ή "Εφεσσος· **καλιετο**
και **νεωκόρος** **Αρτέμιδος**.

νε-ωλικός, δ (**ναύς+έλικος**)· ό άναούρων πλοΐον
εις τήν ξηράν, ή και ό καθελκύν πλοΐον έκ τής
ξηράς εις τήν θάλασσαν [**νεωλικός** (<*nāF-**ολικός**, **ναός**
+ **έλικος**· **νεωλικέω** κλπ.)].

ΝΕΨΝ, γεν. πληθ. του **νέος** || άλλα **νεών**, γεν. πληθ.
του **ναύς**.

ΝΕΨΝ, **-ώνος**, δ (**ναύς**)· = **νεώριον** (δλ. λ.) || ναυ-
πηγίον.

νε-ώνητος, ον (**νέος+ώνημαι**)· ό νεωσί όγο-
ρασθείς, νεοογορασμένος.

νεωρύχς, ές, κατ' άλλους **νεώρης** (**νέος+ρύχς**)· νέ-
ος, πρόσφατος.

νε-ώριον, τό (**νεωρός**)· τόπος ένθα φυλάσσον-
ται τά πλοία και πάντα τά εις αυτά άνήκοντα
σκεύη, ναύσταθμος με δλας τās άπαραιτήτους έγ-
καταστάσεις πρβλ. **νεώσοικοι** και **νεών** || τόπος ένθα
έπικοιυόζονται τά πλοία, ναυπηγεία || συν. και κατά
πληθ., ως τό λατ. **navalla**. [**νεώριον** (<**νεωρός** (= έπό-
πτης του ναυοτάδιου) (<*νη(F)ρος, *nāF-Foros)].

ΝΕΨΣ, **-ός**, δ, άττ. αντί **ναός**, ως τό **λεώς** αντί του
λαός [δι' έτυμ. ελ. **ναός**].

ΝΕΨΣ, άττ. γεν. του **ναός**.

ΝΕΨΣ-ΟΙΚΟΣ, δ (δ τής **νεώς οικος**)· κυρ. ό οίκος
του πλοίου, συνηθως κατά κληθ. **οί νεώσοικοι** = τά
είκμήματα του νεωρίου (ναυοτάδιου), έντός των ό-
ποιων φυλάσσοντο τά πλοία, δοάκις κατά τόν χειμᾶνα
άνεούροντο ταύτα εις τήν ξηράν· εις αυτά έπίσης έπε-
σκευάζοντο ή και έναυπηγούντο **νέα**.

νεωσί, έπίρ. του **νέος**, αντί **νέως** (ώς τό **μεγαλώ-
ατί** αντί του **μεγάλως**)· δ,τι και νυν, νεωσί, πρό
όλιγου, πρό μικρού, προσφάτως, άκριβώς πρό όλι-
γου, άρτι, μόλις.

ΝΕΨΤΑ, έπίρ. του **νέος**, αιολ. αντί **νέωσσε**, **νέωσσε**·
κατά τό έπόμενον έτος, διά τό έρχόμενον έτος
|| ώς. και **εις** (ές) **νέωτα**. [**νέωτα** (<*neo-Fata, ένθα
κειται *Fat- παρά τή Fet- (Fetos) (<ιακ. *vet-, πρβλ.
και λοκρ. **έπιFατες**)].

ΝΕΨΤΑΤΟΣ, ή, ον, υπερθ. του **νέος** || έπίρ. **νεώτατα**
=δλως διόλου τελευταίως, έντελώς έσχάτως.

νεωτερίζω, μελ. **-ίτω**, άττ. **-ίω** (**νεώτερος**)· έπι-
χειρώ μεταβολάς, άλλοιωσεις, άλλαγάς || κάμνω
καινοτομίας, καινοτομώ, ύποκινώ έπαναστατικές
έκδηλώσεις, κινούμαι έπαναστατικός, έπαναστατώ,
novas res tentare.— || μτρθ. άλλόζω τι δλως διό-
λου, προκαλώ ριζικές μεταβολάς || **νεωτερίζω τήν**
πολιτείαν=κινώ τήν πολιτείαν εις έπανάστασιν,
έγειρω στάσιον έν τή πολιτεία.

νεωτερικός, ή, όν (**νέος**)· **νεανικός**, ό άνήκων
(ή πρέπων) εις νεώτερους τήν ήλικίαν || ό ρέπων
εις νεωτερισμούς.

νεωτερισμός, δ (**νεωτερίζω**)· καινοτομία, άλλα-
γή || έπαναστατική κίνησις, στάσις.

νεωτερο-ποίη, όν (**νεώτερος+ποιέω**)· ό ποιών
νεωτερισμούς, ό νεωτερίζων, νεωτεριστής, ό έπα-
νυστατικός, στασιαστικός.

Νεώτερος, α, ον, συγκριτ. του **νέος**· δ,τι και νυν,
νεώτερος τήν ήλικίαν, μικρότερος εις τά χρόνια ||

ἐπὶ χρόνου, ὑστερώτερος ἀπὸ ἄλλων, νωπότερος, πρὶ ἔπειτα, μεταγενέστερος || ἐν κακῇ ἐνν., ἀσυνήθης, παράδοξος || *νῆα νεότερα*, ἢ *νεότερα πράγματα* = λατ. *res novae* = ἐπαναστασιακὰ κινήσεις. — ἐπιρ. *νεωτέρας* = μεταγενεστέρως.

Νῆα, ἀρνητικὸν ἀχώριστον μόριον, ἀποτελοῦν ἐπιταμα. τύπον τοῦ στερητ. ἀνα —, ὅπως ἐν τοῖς *νη-πεν-υῆς*, *νη-κηδῆς* || πρβλ. λατ. *ne* — ἐν τῷ *ne-fas* κ. ἄ.

Ἔτυμ. : *νη*, ὄρω. *να* — εἶναι τμήμα ἀποσπασθὲν ἐκ παναρχαίων συνθέτων, οἷα τὰ *νή-κουστος*, *νη-κουστέω* (: *ἀκούω*), *νή-κεστος* (: *ἀκέομαι*), *νήγρετος* (: *ἐγείρω*)· ταῦτα περιέχουν ὡς α' συνθετικὸν τὸ ἀχώριστον μόριον *νή* — μετὰ συναρτήσεως φωνηέντων κληρονομηθείσης ἐκ τῆς *ιακ.* ἐν συνθέτοις (*νήκουστος* : *ἀν-ήκουστος* = λατ. *ne-scius* : *in-scius*, *ne-fandus* : *in-fandus*)· πρβλ. ἐπὶ τὰ *νημερτής* (: *ἀμαρτάνω*), *νήνεμος* (: *ἀνεμος*), *νήστις* (: *ἔδω*), *νηλεής* (: *ἔλεος*), *νηκερδής* (: *κέρδος*), *νήποιος* (: *ποινή*), *νήεις* (: *Ἔιδ.*, *οἶδα*), *νήκερος* (: *κέρως*), *νηκηδής* (: *κήδος*)· ἐν πᾶσι τούτοις α' συνθ. ὑπόκειται τὸ *ιακ.* **ne*-)λατ. *ne-fas*, *ne-scio*, *n(umquam)*, *n(ullus)*, *ne-quam*, *ni* — ἐν τοῖς *nimikrum*, *nisi* κλπ.· ἐκ τοῦ *ιακ.* *nē* προήλθεν ὡς τὰ: ὁσκ. *ne*, σάνσκρ. *nē*, Ζενδ., *καλ-περα*, *πα*, *καλ-σρα*, *ne*, *λιθ. nē*, *καλ-ιρλ. ne-ch* (*aliquis*), *gall.*, *breit. nep* (*quisquam*), γοθ. *ni*, *καλ-νοργ.*, ἀγγ-σαξ. *ne*, *καλ-γερμ. ni*, *ne*, *γερμ. nein*. Βλ. ἀρν. ἄ.

Νῆα, ἰσχυρὸν δεδαιωτικὸν μόριον συντασσόμενον μετὰ αἰτ. τοῦ προσώπου (συν. θεοῦ), δ' ἐπικαλεῖται τις πρὸς θεοῦ αἰσινῆ *νῆ Δία*, ἢ *νῆ τὸν Δία*, ὡς. *νῆ μὲ τὸν Δία* = *ναί*, μὰ τὸν Δία. [δι' ἔτυμολ. βλ. *ναί*].

νῆα, **νῆας**, ἰων. αἰτ. ἐν καὶ πληθ. τοῦ *ναῦς*. **νηγάτος**, **ἔη**, **σον**, ἀντὶ *νηγάτος* διὰ μεταθέσεως τῶν *α*, *ε* (*νέος* + *γάτος*, τοῦ *γίγνομαι*)· ὁ νεωστὶ γενόμενος, νεωστὶ κατασκευασθείς.

Ἔτυμ.: ἤδη οἱ Ἀρχαῖοι ἐκ τοῦ *νέος* + *γίγνομαι*· τὸ δὲ τέρας *-γάτος* = *-γα-τος*, γὰ ἐκ β. γα-, *γεν-*, *γί-γνομαι*, *γ-γα-α*, ὡς *κα-τός*, *τά-σις*, ἐκ β. τα-, *τέ-τα-τις*, τοῦ *τείνω*. Ἰπὸ τῶν ὅμως ἐκ τῶν νεωτέρων (<**νηγατ*- (οὐδ.) συγγ. τῷ ρωσῶ. *снага*, Τσεχ. *snaha* (καθαρότης) *νεο-σλοβ. snaže* (ἠρατὸς, καθαρότης).

νή-γρετος, **ον** (<*νη-ἐγείρω*)· ὁ μὴ ἀγρυπνῶν || *νή-γρετος ὕπνος* = ὕπνος μὴ γνωρίζων ἀγρυπνίαν, θαδύς ὕπνος, ἐξ οὗ δὲν δύναται τις νὰ ἐγερθῆ || *μηγν*, καὶ ἐπὶ τοῦ θανάτου, ὅστις ἐπίσης ἀναφέρεται καὶ ὡς *νήγρετος ὕπνος* || τὸ οὐδ. *νήγρετον* ὡς ἐπιρ. — θαδύς.

νήδυσια, **-ων**, τὰ (*νηδύς*)· τὰ ἐντόσθια, τὰ ἔντερα, λατ. *intestina*.

νηδυόφιν, ἀντὶ *νηδυόφιν*, ἐπ. γαν. τοῦ *νηδύς*. **νήδυμος**, **ον**, ὄμηρ. ἐπιθ. τοῦ ὕπνος; καίμενον εἰτε ὡς συνθ. τοῦ *νήγρετος* = θαδύς (κυρ. ἐκ τοῦ *νη-θύ-νω*, ὡσεὶ *ἀνέκλυτος* = ἐξ οὗ τις δὲν ἐγείρεται, θαδύς), εἰτε ἐκ τοῦ *ἡδύς* καὶ *σημ*. γλυκύς, εὐχάριστος, τερπνός, τρόπον τινὰ ἀντὶ τοῦ *ἡδυμος* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: *νήδυμος* κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν μεταξὺ τῶν γλωσσολόγων γνῶμην (<**nē* ἐπιρ. (= κάτω) + β. *δυ* — ἐν τοῖς *δομομαι*, *ἔδωσα*, *ἔδω*, *ἔδωτος* κλπ., πρβλ. *Ἐνδύμιων*, ἀρχ. δν. τοῦ ὕπνου· τὸ *μηγν. ἡδυμος* ἐσχηματίσθη πιθανῶς ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *ἡδύς*, ὅταν τὸ *νήδυμος* ἔπαυσε νὰ εἶναι αἰσθητὸν ἢ πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν του. Σημειώτεον ὅτι τοῦτο ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου πρώτου. Κατ' ἄλλους ὅμως ἔβηρχαν ἤδη παρ' Ὀμ. *ἡδυμος* ὡς ἕτερος τύπος τοῦ *ἡδύς*· *ἡδυμος ὕπνος* = γλυκύς ὕπνος· ὑπ' αὐτὸν μάλιστα ἢ γρ. *ἡδυμος* καὶ μετὰ τοῦ δίγαμμα *Ἡδυμος* θεωρεῖται ἢ πρωταρχικῆ παρ' Ὀμήρῳ, ἐξ ἧς μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ δίγαμμα ἀμορφώθη ἀνωρίστα ἐκ παρανοήσεως καὶ πλάνης ὁ τύπος *νήδυμος* (κυρ. ἐξ ἐσφαλμένης ἀναγνώσεως καὶ ἐσφαλμένης συλλαβισμοῦ τῆς αἰτ. *ζωνήδυμος*).

ΝΗΔΥΣ, **-ύος**, ἢ ὁ στόμαχος, ἢ ἡ κοιλία, τὸ ὑπογάστριον; λατ. *abdomen* || ἢ μήτρα || ὡς. ὡς περιληπτ. = τὰ σπλάγγνα, τὰ ἐντόσθια, τὰ ἔντερα: *ἐξαιρωθὴν νηδὺν* = ἐξάγω (ἐθγάω) τὰ ἐντόσθια, ξεκοιλιάζω.

Ἔτυμ.: *νηδύς*, **-δν**, μαθομ. ὡς. *νηδύς*, **-δν** ἐπ. *νήδυσια* (βλ. λ.): *νηδύς* (<**nē*, ἐπιρ. (= κάτω, βλ. ἐν *νεός*) + *δδ* — ὄνομ. β.: *δδομαι*, *δύσις* (βλ. *δύω*), λατ. διαλεκτ. *abdomen* (μετὰ *δδ* — ἀντὶ τοῦ λατ. *u* — καίτοι τοῦτο ἀμ-

φισθητεῖται ὑπ' ἄλλων). — Κατ' ἄλλους, ἀπιθάνως ὅμως, *νηδύς* (<*ιακ.* **nad*- (δένω κόμβον, περιδένω), ὁπότε *νηδύς* = μεμβράνη δικτυωτὴ περιβάλλουσα τὰ ἐντόσθια, πρβλ. γοθ. *nali* (δικτυωτὸν πλέγμα), *καλ-νοργ. πόδι* (μέγα δικτυον), *μεσ-ιρλ. naidm* (*obligatio*), *λατ. nassa* (ψοροκλάδο, κύρτος, «κιοῦρτος», παγίς).

νήσον, ἐπ. πρτ. τοῦ *νήσω* (βλ. λ.).

νῆες, ὄν. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νῆεσσι, ἐπ. ὄστ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νήεω, μελ. *νηήσω*, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *νέω* (= *σωρεῦω*). 2) φορτώνω, γεμίζω.

νήεσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἄορ. α' τοῦ *νήεω*. — **νηεσθεῶ**, γ' ἐν. Προστ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ *νήεω*.

νήω (*νέω* Γ') «γνέθω», κλῶθω [δι' ἔτυμ. βλ. *νέω* Γ' ἐσχηματίσθη δηλ. τὸ *νήθω* (< *νε* — τοῦ *νέω*, ὡς τὸ *πλήθω* ἐσχηματίσθη ἐκ β. *πλε* — τοῦ *πέμπτημι*).

νήι, ἰων. ἐν. ὄστ. τοῦ *ναῦς*.

Νηίος, **-ίδος**, ἢ, ἰων. ἀντὶ *Ναιῆς*.

νηίος, **η**, **ον**, ὄρω. **ναίος**, **α**, **ον**, ὡς. καὶ **-ος**, **-ον**· ὁ ἀνήκων εἰς πλοῖον || ὁ κατάλληλος διὰ πλοῖον || *νηιον δόρυ* = ξύλον κατάλληλον διὰ τὴν ναυπήγησιν πλοίου.

Νηίς, **-ίδος**, ἢ, ἰων. ἀντὶ *Ναιῆς*.

νηίς, **-ίδος**, ὁ, ἢ (<*νη* + *ἰδέω*)· ὁ μὴ εἰδώς, ὁδότης, ἀπειρος || μετὰ γεν. πράγμ., ὁ ἀδέξιός εἰς τι, ὁ ἀνίδεός ἀπὸ τι.

νηίτης, **-ου**, ὁ (*ναῦς*)· ὁ ἀνήκων εἰς πλοῖον || ὁ συγκαίμενος ἐκ πλοίων.

νη-κερδής, **ἔς** (<*νη* + *κέρδος*)· ὁ ἀνευ κέρδους, ἀνωφελής, ἀσύμφορος.

νη-κερως, **-ατος**, ὁ, ἢ, ἐπ. **νή-κερος**, **ον** (<*νη* + *κέρως*)· ὁ ἀνευ κεράτων, ὁ μὴ ἔχων κέρατα.

νή-κεστος, **ον** (<*νη* + *ἀκέομαι*)· ὁ ἀνιάτος, ἀδε-ρῆευτος.

νη-κουστέω (*νήκουστος* <*νη* + *ἀκουστός*, τοῦ *ἀκούω*)· δὲν ἀκούω, δὲν δίδω προσοχήν, παροκούω, δὲν ὑπακούω· ἐπ. ἄορ. α' *νηκούσθησα*.

νη-λεής, **ἔς**, ὄστ. καὶ αἰτ. *νηλέϊ*, *νηλέα*, ὡσεὶ ἐκ *νηλῆς* (<*νη* + *ἔλεος*)· ὁ ἀνευ ἐλέους, ἀνηλεής, σκληρότος, ἀσπλαγχνός || *νηλεές ἡμᾶρ* = ἡ ἡμέρα τοῦ θαλάτου, ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀσπλαγχνός. — || *παθ*. ὁ ἀνελέητος, ἀνοίκτιστος, τὸν ὅποιον οὐδεὶς λυπεῖται.

Ἔτυμ.: Κατὰ τινὰς τὸ *μηγν. νηλεής* ἐν τῷ *νηλεές ἡμᾶρ* ἀνάγεται εἰς τὸν **ναλεφῆς* (= ἀναπόφευκτος, ἀποκτικός), ἐκ τοῦ *ἀλέ(φ)ομαι* = ἀποφεύγω, καὶ κατὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἀντιδικαστέλλεται ἀπὸ τοῦ *νηλεής* (= ἀνηλεής, ἀσπλαγχνός), τὸ ἐν τῷ *νηλεές ἡμᾶρ* π. χ.

νη-λεής, **ἔς**, ἐπ. ἀντὶ *νηλεής*. — ἐπιρ. *νηλεῖως*.

νηλεό-θύμος, **ον** (<*νηλεής* + *θύμος*)· ὁ ἔχων ἀνηλεῆ ψυχὴν, ἀσπλαγχνός.

νηλεό-ποιος, **ον** (<*νηλεής* + *ποινή*)· ὁ ἀσπλαγχνός, ὁ ἀνευ ἐλέους, πηρωτὸν.

νηλεῶς, ἐπιρ. τοῦ *νηλεής*· ἀνηλεῶς, ἀσπλαγχνός, ἀλύπητος.

νηλής, **ἔς**: βλ. *νηλεής*.

νηλίπους, ὁ, ἢ, **-ου**, τὸ, γαν. **-ποδος**· = *ἀν-ηλίπους* (βλ. *ἀνάλιπος*)· ἀνυπόδητος, γυμνόπους, ἐξυπόλυτος || ἐντεθεν, ἐνδεής, ἀπορος, εὐτελής, τάπεινός.

Ἔτυμ.: *νηλίπους* (<**νηλιπο-ποδ*., πρβλ. *ηλίπους* (ἐν *ἡλιω*) <*νη* + *ἡλιω* (εἶδος ὄρω. ὑποδήματος) κατ' ἄλλους τὰ: *-πους* ἢ *-πος* εἶναι ἀπλῶς καταλήξεις, πρβλ. *Οἰδίπους*, *Οἰδίπος*).

νη-λίτης, **ἔς** (<*νη* + *ἀλίτεῖν* τοῦ *ἀλιταίνω*)· ἀναμάρτητος, ἀδύος, ἄκακος, ἀναίσιος.

νήμα, **-ατος**, τὸ (*νέω* = *νήθω*, *αγνέθω*)· δ.τι καὶ *νῦν*, τὸ κλωσθὲν, κλωστή, *νήμα* || τὸ *νήμα* τῆς ἀράχνης || τὸ *νήμα* τῶν Μοιρῶν.

νη-μερτής, **ἔς** (<*νη* + *ἀμαρτεῖν*)· ὁ μὴ ἀμαρτάνων, μὴ σφαλλόμενος, ἀναμάρτητος, ἀλάθηςτος, ἀλάνθιστος || *νημερέτα εἰπέεις*, *νημερέτας ἐνισπείν* = λέγειν (νὰ εἴπη τις) ἀληθῆ πράγματα, τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν.

νη-νεμία, ἰων. **-ἴη**, ἢ: ἔλλειψις ἀνέμου, γαλήνη, εὐδία, ἡσυχία || *γαλήνη ἐπέλετο νηνεμίη* = ὑπῆρχε γαλήνη καὶ ἐντελής ἀπνοία· ἐκ τοῦ

νή-νεμος, **ον** (<*νη* + *ἀνεμος*)· ὁ ἀνευ ἀνέμου, ἡ-ρεμος, ἡσυχός, γαλήνηος.

νηνέω = νηέω, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ νέω (= σωρεύω) [δι' ἔτυμ. βλ. νέω Δ].

νήγης, -ιος, ἡ, κατὰ συναρπ. ἀντὶ νεᾶγης (βλ. λ.).

νήχομαι, μέλ. τοῦ νήχομαι.

νηο-βάτης, -ου, δ, ἰων. ἀντὶ ναυ-βάτης (βλ. λ.).

νηο-πόλος, ἀττ. **ναο—**, **ον** (νηός=ναός+πολέω)* ὁ περιποιοῦμενος ναόν, φύλαξ τοῦ ναοῦ || ὡς οὖσ. ὁ νηοπόλος=ὁ ἱερεὺς τοῦ ναοῦ, ὁ φύλαξ τοῦ ναοῦ, ὁ νεωκόρος (βλ. λ.), λατ. aedilius.

νηο-πορέω, μελ. -ήσω (ναῦς + πόρος)* ταξιδεύω διὰ πλοίου, ἐπιβαίνω πλοίου.

νηός, -οῦ, δ, ἰων. ἀντὶ ναός* δ,τι καὶ νῦν.

νηός, τῆς, ἰων. γεν. τοῦ ναῦς.

νηο-σός, **ον**, καὶ ἐπ. **νηο-σάδος** (ναῦς+σαάω)* ὁ σῶζων (προστατεύων) τὰ πλοῖα.

νηο-φόρος, **ον** (ναῦς+φέρω)* ὁ φέρων πλοῖα.

νή-οχος, **ον** (ναῦς+έχω)* ὁ ἔχων πλοῖα, νηοχός, ὁ κυβερνῶν πλοῖα.

νη-πενθής, **ές** (νη-+πένθος)* ὁ ἀππλοαγμένος πένθους, ἀπενθής, ἀπαθής.— || ὡς ἐνεργ., ὁ καταπραῦνν τὸ πένθος (λύπην), κατευναστικός.

νηπία, ἡ, ἐπ. **νηπιάς**, καὶ **νηπιέη** (νήπιος)* παιδικὴ ἡλικία || ἐν τῷ πληθ. παιδιάρειες τρόποι, ἀνοηταὶ παιδικαί, μωραὶ.

νηπιάζω, μελ. -ήσω=νηπιαχέω (βλ. λ.).

νηπιόχευα* κόμην ὡς παῖς, πράττω τὰ συνήδη καὶ ἀρμόζοντα τοῖς νηπίοις, παιδιάριζω || φέρομαι σάν παιδί* ἐκ τοῦ

νηπιόχος, **ον**, ποιητ. ἀντὶ νήπιος (βλ. λ.), οὗ εἶναι ὑποκορ. τρόπον τινά.

νηπιέη, ἡ, ἰων. ἀντὶ νηπία (βλ. λ.).

νήπιος, **α**, ἰων. **ον**, ὡς. καὶ -ος, -ον (νη-+ε-πος)* κυρ. ὁ μὴ ὀμιλῶν, μὴ λαλῶν, ἄλαλος, λατ. infans: **νήπια τέκνα**=τὰ βρέφη, τὰ «μωρά», καὶ ἐπὶ ζῴων, τὰ νεογνά || καὶ ἀπλῶς **νήπια**=τὰ νεογνά ζῴου.— || μτφρ. ὁ ἔχων διανοητικὴν μικροῦ παιδός, ἀσθενής τὸν νοῦν, παιδαριώδης, ἀνόητος || ὁ στερούμενος προνοητικότητας, ὁ ἐντελειῶς ἀνίκανος.

Ἔτυμ. ἰ παρά τὴν δοθεῖσαν ἐν ἀρχῇ ἔτυμολογίαν ὑπεάρχουν οἱ ἔτυμολογοῦντες τὸ **νήπιος** (<*νη-πF-ιος, πρβλ. δημρ. νη-πύ-τιος (τῆς αὐτῆς σημασ.) καὶ σανσκρ. **ruñhī** καθαρῶς, φωτίζω) συνεσυνέτισθη ὑπὸ τινος καὶ πρὸς τὸ **ήπιος** καὶ τὸ λατ. **pius*** **πFijios**: **νηπύ-τιος**, παλ-σλαβ. **pylati** (scrutari)* ἀσφαλῆς πάντως δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ πρὸς τὸ **πεινυτός** ἔτυμολ. συγγενεία τοῦ **πεινυτός** (<*πFι-νυ-ι **νήπιος** <*νη-πF-ιο, νη-πύ-τιος).

νηπιότης, -ητος, ἡ*=**νηπία** (βλ. λ.).

νή-πλεκτος, -ον (νη-+πλέκω)* ὁ μὴ (πε)πλεγμένος, ὁ ἔχων ἀπλεκτον τὴν κόμην, ὁ ἀπλεκτος.

νη-ποινεί, ἡ -ί, ἐπιρ. τοῦ **νήποινος** (βλ. λ.): ἀτιμωρητὴ, ἀνευ ποινῆς, λατ. impune.

νή-ποινος, ον (νη-+ποινή)* ὁ ἀτιμώρητος, ἀνεκδίκητος (πρβλ. **ἀνάποινος**).— || ἀλλ' ἐν τῷ φυντῶν **νήποινος** = **ἀμοιρος** (βλ. λ. μὴ ἔχων, στερούμενος) καρποφόρων δένδρων.

νηπιτίεομαι, ἀποθ. φέρομαι ὡς νήπιον* ἐκ τοῦ

νηπιτός, α, **ον** (νη-+πέτω), ὑποκορ. τοῦ **νήπιος** (ὡς καὶ τὸ **νηπίαχος**)* παιδαριώδης, ὁμοίος πρὸς μικρὸν παιδίον, νηπιώδης || καὶ ὡς οὖσ., ὁ μικρὸς παῖς, παιδίον, ὡς νήπιος, λατ. infans.— μτφρ., ὁ ἀσθενὺς (μικρῆς, νηπιακῆς) διανοητικότητος, ἀπειροσκεπτος, ἀμέριμος, «ξένοιαστος».

Νηρεΐς, ἰων. **Νηρηΐς** (βλ. βλ.).

Νηρέως, -έως, ἰων. -ῆος, δ' ὁ Νηρέυς, ἀρχαῖος θαλάσσιος θεός, ὑπὸ τὸν Ποσειδῶνα πάντως, ἔρχων δὲ ἰδίᾳ τῆς Μεσογείου. *Ἦτο δ' προσβύτερος υἱὸς τοῦ Πόντου (δηλ. τῆς θαλάσσης), σύζυγος τῆς Δωριδος, θυγατρός τοῦ Ἰακχανοῦ, καὶ πατῆρ τῶν Νηρηίδων.

Νηρή, ἡ* ποιητ. ἀντὶ **Νηρηΐς**.

Νηρηΐς, -ίδος, ἡ, ἰων. ἀντὶ **Νηρεΐς*** θυγατῆρ τοῦ Νηρέως (βλ. λ.), ἐπομῆνης νόμφη τῆς θαλάσσης (καὶ τῆς Μεσογείου), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **Ναΐας** (= νόμφη τῶν πηγῶν)* σχεδὸν πάντοτε κατὰ πληθ. **αἱ Νηρηΐδες**, ἦσαν δ' αὐταὶ πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν.

νή-ριδμος, ον (νη-+ἄριθμός)*=**ἀνάριθμος**, ἀν-ἀριθμητός, ἀπειρος.

νή-ριτος, ον, ποιητ. τύπος τοῦ **νήριθμος** (βλ. λ.) [δι' ἔτυμολ. βλ. **ἀριθμός** καὶ **νη-**].

νήσαι, ἀπρφ. ἄορ. α' τοῦ νέω Γ (=νήθω) καὶ τοῦ νέω Δ (ἐπισωρεύω).

νησαῖος, α, ἰων. **η, ον** (νήσος)* ὁ ἀνήκων εἰς νήσον, νησιωτικός.

νήσαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ νέω Γ.

νησίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **νήσος*** μικρὰ νήσος, νησάκι.

νησίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ **νήσος*** μικρὰ νήσος, νησάκι.

νησίτης, -ου, δ' ὁ ἐκ νήσου προερχόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς νήσον || θηλ. **νησίτις, -ιδος**, ἡ.

νησιώτης, -ου, δ, καὶ θηλ. **-ώτις, -ιδος**, ἡ (νή-σος)* δ,τι καὶ νῦν, ὁ κάτοικος νήσου.— || ὡς ἐπιθ. ὁ ἀνήκων εἰς νησιώτην || νησιωτικός, ζῶν ἢ κείμενος (εὐρισκόμενος) ἐν νήσῳ ἐξ αὐτοῦ τὸ **νησιωτικός, ἡ, ον** (νησιώτης)* ὡς καὶ νῦν, «νησιωτικός», ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) νησιώτην || τὸ **νησιωτικόν**=ἡ νησιωτικὴ θέσις.

νησο-μάχια, ἡ (νήσος+μάχη)* μάχη τῶν νήσων.

ΝΗΨΙΟΣ, ἡ, δωρ. **νᾶσος, -ου, ἡ*** δ,τι καὶ νῦν, νήσος, «νησί», λατ. insula || ὡς. σημ. καὶ χερσονήσος, προκειμένου περὶ τῆς Πελοποννήσου [**νήσος** (<*snā-k(e)s ἢ *snā-dh(e)s, συγγ. τῷ **νήχω**, λατ. **nare**].

νήσσα, ἀττ. **νήττα**, ἡ (νέω = κολυμβῶ)* δ,τι καὶ νῦν, «πάπια», λατ. **anas** (γεν. **anatis**). [**νήσσα** (νᾶ- <*ψ-): σανσκρ. **āli-h** (ὑδρόβιον πτηνόν) (ᾱ- <*ψ-), λατ. **anas**=παλ-γερμ. **anuf** (νσο-γερμ. **Ente**), λιθ. **ānī-is**].

νησαρίον, ἀττ. νηττ—, τό, ὑποκορ. τοῦ **νήσσα*** «παπάκι».

νηστεία, ἡ (νηστεύω)* δ,τι καὶ νῦν, νηστεία, ἀποχή ἀπὸ τροφῆς.

νηστεύω, μελ. -σω (νήστις)* δ,τι καὶ νῦν, ἀπέχω ἀπὸ τροφῆν, νηστεύω, δὲν τρώγω || **νηστεύω τινός** =ἀπέχω ἀπὸ τι, νηστεύω τι, δὲν τὸ τρώγω.

νήστις, -ιος ἢ -εως, δ, καὶ ἡ || ὄνομ. πληθ. **νήστι-ες ἢ νήστιες** (νη-+εσθίω)* ὁ μὴ ἐσθίων, ὁ μὴ τρώγων, ὁ νηστεύων, νηστικός, ἄσιτος. 2) ἐνεργ., ὁ προξενῶν πείναν.

νησούριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **νήσος*** μικρὰ νήσος, νησάκι.

νή-τίτος, ον (νη-+τίτω)* ἀτιμώρητος, ἀνεκδίκητος.

νητός (Α), ἡ, ὄν (νέω = σωρεύω)* ὁ ἐπισωρευμένος, στοιβαγμένος.

νητός (Β), ἡ, ὄν (νέω = κλύδω)* (κε)κλωσμένος, «γνεσμένος», συνεστραμμένος, «στριμμένος».

νήττα, ἡ, **νηττάριον**, τό, ἀττ. τύποι ἀντὶ **νήσσα**, **νησαρίον** (βλ. λ. λ.).

νηῦς, ἡ, ἰων. ἀντὶ ναῦς.

νηυσι, ἰων. δοτ. πληθ. τοῦ **ναῦς**.

νηυσι-πέρητος, ον* βλ. **ναυσιπέρατος**.

νή-υτμος, ον (νη-+ἄυτμή)* ἀνευ ἀναπνοῆς, ἀπνους.

νηφάλιος, δ' = **νηφάλιος** (βλ. λ.).

νηφάλιος, α, **ον**, ὡς. καὶ -ος, -ον (νήφω)* ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ πίνων οἶνον, μὴ μέθυος, ἐγκρατής (οἶνου) || ἐπὶ ποτῶν, τὸ μὴ μεμειγμένον μετ' οἴνου || **νηφάλια μειλίγματα** = τὰ προσφερόμενα εἰς τὰς Εὐμενίδας, συνιστάματα δὲ ἐξ ὕδατος, μέλιτος καὶ γάλακτος.

νήφοσι, ποιητ. ἀντὶ **νήφουσι**, δοτ. πληθ. μετχ. τοῦ ἐπομ.

ΝΗΨΩ, μελ. **νήψω*** δὲν πίνω οἶνον, εἶμαι νηφάλιος, διάγω βίον ἐγκρατῆ.— || μτφρ. εἶμαι σὺφρων, εἶμαι ἡρεμος (νηφάλιος, ὡς λέγομεν καὶ σήμερον ἐτι).

Ἔτυμ. ἰ **νήψω**, δωρ. **νᾶψω** («nāgynho») **νηφάλιος**: παλ-γερμ. **nuohurn**, ἄρμ. **nawithi** (νηφάλιος), πιθ. καὶ τὰ παλ-εβλ. **nār-** (νηφάλιος, κόσμιος) (<καлт. *nagro-), **nare** (αἰδῶς, μετριοφροσύνη).

νή-χῦτος, ον (νη-+χέω)* ὁ μὴ χυδεὶς ἀπλῶς, δηλ. ὁ ἀφθόνως χυδεὶς, ἢ ἀφθόνως ρέων, πολύχυτος, ἀφθονός [ἀχνηματισμένος ὡσεὶ τὸ **νη** εἶχεν ἐπιτακτικὴν σημασίαν].

νήχω, δωρ. **νᾶχω**, μελ. -ξω (νέω)* κολυμβῶ || τὴν

αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ὡς ἀποθ. *νήχομαι*, μελ. -*φομαι*, ἀορ. α' *ἐνηξάμην*. [*νήχω* (<*snā-khō ἢ *snā-ghō' ἐξ ιαπ. β. snā (pēw) : λατ. nāre, νάω (βλ. λ.)].

νήως, δωρ. ἀντὶ ναούς, αἰτ. πληθ. τοῦ ναός.

νιγλάρος, δ' μικρός αὐλός Αἰγυπτιακῆς προελεύσεως, εἶδος συρρίκτρας, διὰ τῆς ὁποίας οἱ *κελευσταί* ἐρρῶδίζον τὴν κηληλαίαν εἰς τὸ πλοῦτον.

ΝΙΓΖΩ, μελ. *νίγω* ἀορ. α' *ἐνίγω*.—Μέσον, μελ. *νίγωμαι*· ἀορ. α' *ἐνιγάμην*· πρκ. *νένιγμαί*· πλύνω, κυρ. χεῖρας καὶ πόδας || μέσον, νίπτω τὰς χεῖρας μου : *χεῖρας νιψάμενος πολίτης ἄλδς* = νίψας τὰς χεῖράς του εἰς τὴν θάλασσαν || γενικῶς, καθαρῶς, ἀποκαθαίρω, ἐξαγνίζω.— || ἐκπλύνω, ἀποπλύνω.— Διὰφορὰ τῶν : *νίζω*—*λουόμεναι*—*πλύνω* : *νίζω* ἐλέγεται κυρ. ἐπὶ τῶν πλυνόντων μέρος μόνον τοῦ σώματος τῶν, *λουόμεναι* ἐπὶ γενικῶι λουτροῦ τοῦ σώματος, καὶ *πλύνω* ἐπὶ τῆς πλύσεως τῶν ἐνδυμάτων.

Ἔτυμ. : *νίζω* (*nigʷjo)· *νίπτω* εἶναι νεώτερον τοῦ *νίζω* καὶ ἐσχηματισμένον ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ μέλλ. *νίσω* (*nigʷsō), ἀορ. *ἐνίσα* κλπ.· *νίπτρον*· *χέρ-νιψ* (βλ. λ.)· *ποδάνιπτρον* (<*pod-a[po]νιπτρον : σανακρ. nēpēkti, μτχ. niktā-h (=ἔλλ. -νιπτο- ἐν τῷ *ἀνιπτος* καὶ πῖθ. ἐν τῷ παλ.-ιρλ. néchi=καθαρός)· πάντα δ' ἀνάγονται εἰς ιαπ. β. *neigʷ-.

νικαξῶ, δωρ. ἀντὶ νικῆσω, μελ. τοῦ νικῶ.

νικασεῖν, δωρ. ἀντὶ νικῆσειν, μελ.λ. ἀπρ. τοῦ νικῶ.

νικατήρ, δ, δωρ. ἀντὶ νικητήρ.

νικάτωρ, -ορος, δ, δωρ. ἀντὶ νικητωρ.

νικάω, μελ. -ήσω (*νίκη*)· δ, τι καὶ νῦν, νικῶ, ὑπεριχοῦμαι, ἐπικρατῶ || τὰ *χερσίονα νικῶ* (=τὸ χειρότερον (ἢ χειροτέρα γνῶμη) ὑπεριχοῦμαι || τὸ εὖ νικάω=ὅς ὑπεριχοῦμαι (πρέπει νὰ ὑπεριχοῦμαι) τὸ ἀγαθὸν || *νικῶ τι*=εἶμαι ὁ νικητὴς κατὰ τὴν κρίσιν τινός. 2) ἐπὶ γνῶμῶν, ὑπεριχοῦμαι, κερδίζω τὸ ζήτημα : ἢ *νικάωσα γνῶμη*=ἢ ὑπεριχοῦσα γνῶμη, ἢ ψήφος τῆς πλειοψηφίας. 3) ὡς νομικός ὁρος, κερδίζω τὴν δίκην, κερδίζω τὸ ζήτημα, κερδίζω μίαν ὑπόθεσιν.— || Παθητ. ἠτῶμαι, νικῶμαι, καταβάλλομαι, ὑπὸ τινος, ὑπερτεροῦμαι ὑπὸ τινος || εἶμαι κατώτερος τινος, ὑποχωρῶ εἰς τινά.— || μετ' αἰτ. τοῦ αὐτ. ἀντικ. : *νικῶ νίκη*=κερδίζω μίαν νίκην || *νικῶ μάχην* (ναυμαχίαν)=κερδίζω μίαν μάχην (ναυμαχίαν).

νικεῖος, ον (*νίκος*)· νικητῆς.

ΝΙΚΗ, ἡ· δ, τι καὶ νῦν, νίκη ἐν μάχῃ, ὑπερίσχυσις ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου, ὑπερέτερσις, ὑπὸ πᾶσαν ἔννοιαν, λατ. victoria || ὁ καρπὸς τῆς νίκης.

Ἔτυμ. : *νίκη*, δωρ. *νικά*· *νικᾶν* : λιθ. ap-nikli (ἐπιτίθεμαι) (πρὸς λατ. vinco : γοθθ. weihan, σανακρ. sáha : γοθθ. sigis), λατ. nikns (βία, ἐξαγκαλισμός), naiks (ταχύς, δραστήριος), naikl (παρὰ πολὺ).

νίκη, αἰολ. καὶ ποιητ. ἀντὶ ἐνίκα, γ' ἐν. πρτ. τοῦ νικῶ.

νικήεις, εσσα, εν, δωρ. νικάεις (*νίκη*)· ὁ νικῶν, ὑπεριχοῦν, ὑπερτερῶν.

νικηθεῖς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ νικάω.

νίκημι, αἰολ. ἀντὶ νικίω.

νικησέμεν, ἐπ. ἀντὶ νικῆσειν. μελ. ἀπρφ. τοῦ νικάω.

νικητέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ νικάω.

νικητήρ, -ῆρος, δ' =νικητής (βλ. λ.)· ἐξ αὐτοῦ τὸ **νικητήριος**, α, ον' ὁ ἀνήκων εἰς τὸν νικητὴν ἢ τὴν νίκην.— || ὡς οὐσ. ἐν τῇ φράσει τὸ *νικητήριον ἀθλο*=τὸ βραβεῖον τῆς νίκης. 2) τὰ *νικητήρια* (ἐνν. ἑερά)=ἐορταὶ τελοῦμεναι ἐπὶ τῇ νίκη || *νικητήριον ἐστιᾶν*=ἐορτάζειν τὴν νίκην δι' εὐωχίας.

νικητής, -οῦ, δ (*νικάω*)· δ, τι καὶ νῦν, ὁ νικητὴς.

νικητικός, ἡ, ὄν (*νικητής*, *νίκη*, *νικάω*)· ὁ ἀνήκων εἰς νίκην ἢ εἰς νικητὴν || ὁ ἔχων πιθανότητα νὰ νικήσῃ || ὁ ὄγων πρὸς (συντελών εἰς) τὴν νίκην.

νικήτωρ, -ορος, δ, ποιητ. ἀντὶ νικητής (βλ. λ.).

νίκη-φορέω, μελ. -ήσω (*νικηφόρος*)· φέρω νίκην, φέρω (κερδίζω) νίκην, εἶμαι νικητὴς || ἀποκομίζω τι ὡς βραβεῖον τῆς νίκης μου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νίκη-φορία, ἡ (*νικηφορέω*)· τὸ νικᾶν, ἢ νίκη.

νίκη-φόρος, ον (*νίκη+φέρω*)· ὁ φέρων νίκην.— || (*νίκη+φέρωμαι*)· ὁ νικῶν, ὁ νικητὴς, ὁ λαμβάνων τὸ βραβεῖον τῆς νίκης, ὁ ὑπερέχων.

νικό-βουλος, ον (*νικάω+βουλή*)· ὁ νικῶν ἐν τῇ

βουλῇ, οὐτινος ἢ γνώμη ὑπεριχοῦμαι ἐν τῇ Συνδικακέψει.

νίκο-μάχης, -ου, δ (*νικάω+μάχη*)· ὁ νικητὴς ἐν τῇ μάχῃ.

νίκος, -ος, τό, μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ *νίκη*.

νικῶεν, ἀττ. συνγρ. ἀντὶ νικάοιεν, γ' πληθ. ἔδκτ. τοῦ νικάω.

νῖν, δωρ. καὶ ἀττ. ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ γ' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων., ἀντὶ αὐτῶν, αὐτῆν, αὐτό || οὐδέποτε καίται ὡς ἀτοπαθῆς || ἀντὶ τῆς αἰτ. οὐδ. αὐτὸ καίται σπανιώτερον || σπάνιως ἐπίσης καίται ἀντὶ τῶν αἰτ. τοῦ πληθ. αὐτούς, αὐτάς, αὐτὰ || ἀντ' αὐτοῦ δ' Ὀμηρος καὶ οἱ γράφοντες ἐν ἰων. διαλ. χρησιμοποιοῦσι τὸν μῖν (βλ. λ.). [δ'ι' ἔτυμ. βλ. μιλ].

νιπτήρ, -ῆρος, δ (*νίζω*)· ἀγγεῖον νιψίματος (ἐν ᾧ νίπεται τις), λεκάνη.

νίπτρον, τό (*νίζω*)· ὕδωρ διὰ νίψιμον || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.

νίπτω, μτγν. τύπος τοῦ *νίζω* (βλ. λ.).

νίσομαι, μελ. *νίσομαι*=*νέσομαι* (βλ. λ.), πορεύομαι, ὑπάγω, ἐρχομαι, ἀπέρχομαι.

Ἔτυμ. : *νίσομαι* (<*νι-σο-μαι : *νέ(σ)ομαι* καὶ *ἄσμενος* (βλ. λ. λ.), ἐξ ιαπ. β. *nes-, πρβλ. σανακρ. γ' πληθ. nīcātē (ἐνγαγκλίζοντι) (<*ni-ns-aiē, μτχ. nīcāna-h' τὸ -σ- τοῦ *νίσομαι* (φωνητικῶς θὰ ἀνέμενέ τις *νίσομαι) ὑποδηλοῖ ἐν *νίσομαι, *νίσοσαι κλπ., ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν ἔναστ. τὸ σανακρ.

ΝΙΠΤΡΟΝ, τό, παρ' Ἡρόδ. καὶ ἀττ. *λίτρον*· ἀνδρακική σόδα, σόδα ἢ ποτάσσα (ὀρυκτὸν ἀλκαλικὸν ἄλας) [*νίτρον*, ἰων.-αττ. *λίτρον* (κατ' ἄνομ. γ-ε) λ-ε)· *νίτρον* <ἑβρ. nitr ἢ, κατ' εὐθείαν, αἰγ. ntr(j)].

νίφα, τήν, ἀνώμ. αἰτ. τοῦ *νιφᾶς* (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *νίψ)· τὴν χιόνα.

Ἔτυμ. : *νίφα* (<ιαπ. *snigʷh-η), πρβλ. δμην. ἀγά-*-ννιφος*, λατ. nix ο γεν. niv-is, παλ.-σλαβ. sněgŭ, λιθ. snegas, λατ. snigs, παλ.-ρωσσο. snaygis, γοθθ. snaiws (<*snigʷh-σ, παλ.-πορρ. snoer, ἀγγλ.-σαξ. snāw, παλ.-γερμ. snēo, παλ.-πορρ. sniwa, ἀγγλ.-σαξ. snēwan, παλ.-ιρλ. snige (σταγών, βροχή), μεσ.-ιρλ. snechta (χιών)· *νιφετός*, *νιφεῖς* (*νίφει*), λατ. pinguil, nivis, λιθ. snīgga, snekt, παλ.-ιρλ. snigid' πάντα ταῦτα ἐξ ιαπ. *sneigʷh- (χιονίζω).

νίφους, -άδος, ἡ (*νίφος*)· νιφᾶς (τουλούπα) χιόνος || ἐν τῷ πληθ.=χιονοθύελλα, «χιονιά». 2) γενικῶς, δμβρος, δυνατὴ βροχὴ, «μπόρα». 3) μτφρ. *νιφᾶς πολέμου* = πολεμικὴ θύελλα (καταιγίς).— || ὡς ἐπιθ., θηλ. τοῦ νιφεῖς, χιονιζυμένη, κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνος. [δ'ι' ἔτυμολ. βλ. *νίφα*].

νιφέμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *νίφω*.

νιφετός, -οῦ, δ (*νίφος*)· χιονοθύελλα || παρὰ μτγν. σημ. καὶ βροχή.

νιφό-βουλος, ον (*νίφα+βάλλω*)· νιφοβλήτος, θαλάσμιος ὑπὸ χιόνος, χιονοσκεπής || «χειμωνιάτικος».

νιφέεις, εσσα, εν (*νίφα*)· πλήρης χιόνος, χιονώδης, χιονιζόμενος, χιονοσκεπής.

νίφο-στιδής, ἐς (*νίφα+στυβεῖν* τοῦ *στυβεῖν*)· στοιβαγμένος ἀπὸ χιόνι, πλήρης χιόνων.

ΝΙΦΩ, μελ. *νίφω*· ἀμτθ. χιονίζω || δ *θεός νίφει*, ἢ ἀπλῶς *νίφει* = χιονίζει, πῖπτε χιόνων.— || μτθ. καλύπτω μὲ χιόνα || παθητ. καλύπτομαι ὑπὸ χιόνος, χιονίζομαι· πρβλ. ὕω, ὕομαι [δ'ι' ἔτυμ. βλ. *νίφα*].

νίφαι, νιφασθαι, ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μεσ. ἀορ α' τοῦ νίφω.

νίψω, μέλλ. τοῦ *νίζω*, καὶ τοῦ *νίφω*.

νοερός, ἄ, ὄν (*νόος*, *νοῦς*)· δ, τι καὶ νῦν, ὁ διὰ τοῦ νοῦ (διὰ τῆς διανοήσεως μόνον) γινωσκόμενος (ἀντιθ. τῷ *αἰσθητός*), ὁ ἐν νῷ συλλαμβανόμενος, ὁ ἀναγόμενος εἰς τὸν νοῦν, διανοητικός.

νοῦς, μελ. *νοῦσάω* καὶ ἰων. *νώσσω*· ἀορ. α' *ἐνόησα* καὶ ἰων. *ἐνωσάω*· πρκ. *νενόημα* καὶ ἰων. *νένοια*.—Μέσον, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. *νοῦσατο* καὶ ἰων. μτχ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου *νωσάμενος*.— Παθητ., ἀορ. α' *ἐνοήθη*· πρκ. *νενόημα* καὶ ἰων. *νένοια*· ἰων. ἕταρο. *ἐνενόημα*· (*νόος*)· παρατηρῶ τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀλλὰ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε συγχρόνως κἄμυν τῶν διακρίσιν (τοῦ ὀρωμένου ἀπὸ ἄλλων ὀμοίων) διὰ τοῦ νοῦ (διὰ τῆς σκέψεως), νοερῶς παρατηρῶ· διακρι-

νεται δηλ. ἀπὸ τὸ ἀπλοῦν *δεῶν*, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν σωματικὴν ἀλσθησιν τῆς δράσεως σημαίνει «βλέπω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν», ὅπως δεικνύουν π. χ. αἱ ἄμφω φράσεις *τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε* = ὅταν τὸν εἶδεν, ἀντελήφθη πότος ἤτο (τὸν ἐπρόσεξε), *οὐκ ἴδεν οὐδ' ἐνόησε* = οὔτε ἤτο τὰ μάτια τοῦ σώματος εἶδε οὔτε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς παρετήρησεν || παρατηρῶ.— || σκέπτομαι || ἀπολ. εἶμαι κατατεθειμένος || ὄθεν, προτίθεμαι, σκοπεύω, ἔχω κατὰ νοῦν || μετ' ἀπρω., σκοπεύω (ἔχω κατὰ νοῦν) νά πράξω τι || ἐν τῇ μετ. *νοέων* = συνετός, φρόνιμος | σύννοους | καλῶς γνωρίζων. 2) ἐπὶ λέξεων ἢ ἐκφράσεων, σημαίνω, δηλώνω, ἔχω ὠριωμένην ἔννοιαν (σημασίαν).— || καταλήγω εἰς συμπέρασμα, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, σχεδιάζω.— || **IV** νομίζω, θεωρῶ, πράγματι ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.

νόημα, -ατος, τὸ (νοέω)· πᾶν ὄντι βάλλει τις εἰς τὸν νοῦν του, ὄντι σκεπταί τις, σκέψις, ἰδέα.— || πρόθεσις, σκοπός, σχέδιον, ὁπόφαισι.— || γενικῶς, διάνοια, νοῦς, τὸ νοεῖν, ἢ διανόησις, ἀντίληψις, νοημοσύνη· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νοήμων, ον, γεν. -ονος (νόημα)· ὁ πλήρης σκέψεων, σκεπτικός, σύννοους || συνετός, φρόνιμος, μυαλωμένος (ὡς καὶ νῦν) || ὡς. ὁ ὕψις τὸν νοῦν, ὀρθοφρονῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *παραφρονέων*.

νόησις, -εως, ἢ (νοέω)· ἡ διὰ τοῦ νοῦ ἀντίληψις, σκέψις, νοημοσύνη, διανόησις (ἀντιθ. τῆ *αἰσθησις*).

νοητικός, ἢ, ὄν (νοέω)· ὁ νοήμων, ὀξεῶς νοῶν, ὀξύνους, εὐφύης.

νοητός, ἢ, ὄν (νοέω)· διὰ τοῦ νοῦ ἀντιληπτός, διὰ τῆς διανοίας καταληπτός, ὄντι καὶ νῦν λέγομεν νοητόν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλο τι ὄρατόν ἢ αἰσθητόν.

νοθα-γενής, ἐς, ὄντι *νοθηγενής* (νόθος + γενέσθαι)· ὁ νόθος ἢ ἐκ θύων γεννηθείς || ὁ ταπεινὴς καταγωγῆς, ἐκ ταπεινῶν καταγόμενος.

νοθο-καλλοσύνη, ἢ (νόθος + κάλλος)· νόθος (πλαστόν) κάλλος, μὴ γνησία (μὴ φυσικὴ) ὠραιότης.

ΝΟΨΘΟΣ, η, ον, ἀττ. καὶ -ος, -ον· ὁ μὴ γνήσιος, ὁ μὴ ἐκ νομίμου γάμου προερχόμενος, υἱὸς δοῦλης ἢ παλλακῆς, ὁ νόθος (κιν. «μοῦλος») ὡς λέγομεν καὶ σήμερον || νόθος υἱός (=τό φυσικὸν τέκνον, οὐχὶ καρπὸς νομίμου γάμου, ἀλλὰ τῆς κατὰ φύσιν ζωώδους συνουσίας), ἀντιθ. τῆ *γνήσιος υἱός*, λατ. *legitimus*.— || γενικῶς, πλαστός, κίβδηλος, ὑποβολιμαῖος.

Ἐνιμ.· σκοτ. ἐτυμολ.· συσχετίζεται ὑπὸ τινων πρὸς τὸ *σανακρ.* *andhā-h*, *Zevd*, *anda* (σκοτεινός, τυφλός), *gaul.* *anda-bata* (μονομάχος φορῶν περικεφαλαίαν ἄνευ ὀπῶν, δηλ. μὴ βλέπων, τυφλός), πάντων τούτων ἀναγομένων εἰς *σανακρ.*· *anodh-* (τυφλός), ἀλλὰ τοῦτο θεωρεῖται λίαν ἀμφίβολον ὑπὸ τῶν περισσοτέρων. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος *σανανήκων* τὰ παρ' Ἰουδαίων (= μυστικός), *νυθώδης* (=σκοτεινός): λατ. *nubes* (νέφος).

νοῖδιον, τὸ (καὶ **νοῖδιον**), ὑποκορ. τοῦ *νόσος-νοῖς*· μικρὰ σκέψις, σημειώσις.

νομαῖος, α, ον (νομός)· νομαδικός, ὁ ἐν τῇ νομῇ ζῶν, ὁ ἐκ τῆς βοσκῆς ζῶν || ὄθεν, περιπλανώμενος, περιφερόμενος, ποιμὴν.

νόμασιος, α, ον (νόμος)· ὁ εἰδικός, συνήδης, συνηδίζομενος, συμμάτικος || ὁ οὖν. πληθ. ὡς οὖν. τὰ *νόμαια* = τὰ *νόμιμα* δηλ. ἤδη καὶ ἔδιμα, συνήθεια, λατ. *instituta*.

νομ-άρχη, -ον, ὁ (νομός + ἄρχω)· ὁ ὄρχων Αἰγυπτιακοῦ νομοῦ || τὸ αὐτὸ καὶ παρὰ Σκύθαις.

νομάς, -άδος, ὁ, ἢ (νομός)· ὁ περιπλανώμενος χάριν νομῆς (βοσκῆς), ὁ νομαδικός (νομαδικὸν βίον) ζῶν, ὁ περιφερόμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον || *Νομάδες*, οἱ=ποιμνικαὶ φυλαὶ περιπλανώμεναι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὄμοιο μετὰ τῶν ποιμνίων των || *Νομάδες* (ὡς κύρ. *δνομα*)=οἱ κάτοικοι τῆς Νουμιδίας ἐν Ἀφρικῇ, λατ. *Numidae*.— || ὁ βοσκομένος, βόσκων, τρεφόμενος || ὁ εἰς τὰς νομάς ἐκτεθειμένος.

νόμειος, τὸ, γεν. -ατος (νομεύω)· τὸ βόσκημα, τὸ βόσκειν ποιμνιον ἢ ἀγέλην.

νομεύς, -έως, ἐπ. -ῆτος, ὁ (νέμω, νομός)· ὁ ποιμὴν ἢ βοσκός.— || ὁ διανεμῶν, διανομεύς, δια-

μοιραστής.— || ἐν τῇ πληθ. *νομέες*= *εγκοιλία*, τ. Ἐ. αἱ πλευραὶ τοῦ πλοίου.

νομεῦσι, ὄντ. πληθ. τοῦ *νομεύς*.

νομευῶ, ὄντ. ἀντι *νομεύσω*, μελ. τοῦ *νομεύω* (βλ. λ.).

νομεύω (νομεύς)· ἐνεργ., ὀδηγῶ εἰς τὴν βοσκήν, βόσκω, τρέφω || παθ., ἐπὶ τῶν ποιμνίων, ὀδηγοῦμαι εἰς τὴν βοσκήν, βόσκομαι, ὑπὸ τίνος || *βουαὶ νομοῦ νομεύω*=μέ τὰ βώδια βόσκω («καθαρίζω») τὰς *νομάς* (τὰ βοσκοτόπια), λατ. *depascere* || ἀπολ., εἶμαι νομεύς (δηλ. ποιμὴν), νέμω (βόσκω) ποιμνία.

νομή, ἢ (νέμω)· βοσκή, τόπος βοσκῆς, βοσκοτόπος || φορβή, χόρτον, τροφή. 2) τὸ βόσκειν, τρώγειν, βόσκεισθαι, τρέφεσθαι, ἐπὶ ἀγέλης.— || διαίρεσις, διανομή || κυρ. διανομή κληρονομίας.

νομήεις, ἐπ. ἀντι *νομεῖς*, ὄνομ. πληθ. τοῦ *νομεύς* (βλ. λ.).

νομιζῶ, μέλ. *νομίσω*, ἰων. *νομιέω*, ἀττ. *νομιῶ*· πρξ. *νενομίκα*.— Παθητ., ἀορ. α' *ἐνομιέσθην*· πρξ. *νενομίσαι*· (νόμος)· θεωρῶ (παραδέχομαι, ἀναγνωρίζω) κάτι ὡς ἔθος (πάτριον ἔδιμον, συνήθειαν), λεγόμενον ἐπὶ πραγμάτων κοινῶς παραδεχόμενον ἢ νομικῶς καθιερωμένον || *νομιζῶ τοὺς θεοὺς* = ἀναγνωρίζω (καὶ πιστεύω εἰς) τοὺς θεοὺς ποῦ ἀναγνωρίζει ἡ Πολιτεία || ἐν τῇ *νομιζῶ θεοὺς* (γενικῶς καὶ ἀκριτῶς)=παραδέχομαι τὴν ὑπαρξίν θεῶν (ἢ θεοῦ, γενικῶς).— Παθητ. θεωροῦμαι, εἶμαι καθιερωμένος, εἶμαι ἐν χρήσει, συνηθίζομαι || ἀπρω. *νομιζέται*=συνηθίζεται, ὑπάρχει συνήθεια, εἶναι συνήθεις, εἶναι κοινῶς ἀναγνωρισμένον || τὰ *νομιζόμενα* ἢ *νενομισμένα*=ἤδη καὶ ἔδιμα, συνήθειαι, τὰ *νόμιμα*, οἱ νόμοι, λατ. *instituta*. 2) παραδέχομαι, υἰοθετῶ, μίαν συνήθειαν, τὴν ἐφαρμοζόμεν, ἔχω συνηθειάν τινα, συνηθίζω νά...: *Ἕλληνας ἀπ' Αἰγυπτίων ταῦτα νενομίκασι*=οἱ Ἕλληνας ἔχουν παραλάβει τὰ ἔδιμα αὐτὰ ἀπὸ τοῦ Αἰγυπτίου. 3) θεωρῶ (ἀναγνωρίζω, παραδέχομαι) τινα ὡς τι: *τοὺς κακοὺς χρηστοὺς νομιζέιν*=θεωροῦν τοὺς κακοὺς ὡς χρηστούς.— Ἐν τῇ παθητ., *τοῦ θεῶν νομιζέται*; = εἰς τίνα ἐκ τῶν θεῶν θεωρεῖται ὅτι εἶναι ἀφιερωμένον; τίνος θεοῦ θεωρεῖται ἱερὸν; 4) ἐν τῇ παθ. ἀπολ., εἶμαι συνήθης. 5) παθητ., κυβερνώμαι κατὰ παιλαιῶς νόμους καὶ παλαιὰ ἔδιμα.— || μετὰ ὄντ., ὡς τὸ *χρῶμαι*, εἶμαι συνηθισμένος εἰς τι, ἔχω συνηθειάν τινα, «συνηθίζω» τι || ἐνεῦθεν, ποιῶμαι χρῆσιν τίνος, «εταχειρίζομαι τι || παρ' ἀττ. μεταχειρίζομαι ὡς τὸ τρέχον νόμισμα ἐν τῇ ἀγορᾷ.— || μετ' αἰτ καὶ ἀπρω., νομιζῶ (θεωρῶ, πιστεύω, φρονῶ) ὅτι πράγματι τὰ δά...

νομικός, ἢ, ὄν (νόμος)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἀρμόζων) εἰς τοὺς νόμους || ὁ στηριζόμενος ἐπὶ νόμου, ὁ κατὰ νόμον.— || ὁ ἐπιστήμων τῶν νόμων, ὁ νομομαθής || ὡς οὖν. ὁ νομικός, ὁ δικηγόρος (ὡς καὶ νῦν).

νόμιμος, η, ον (νόμος)· σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον ἢ πρὸς τὴν συνήθειαν (τὰ ἤδη δηλ. καὶ τὰ ἔδιμα) || ἐνεῦθεν, τυπικός, σύμφωνος πρὸς τοὺς γενικῶς κανόνας, βασίζομενος ἐπὶ προγράμματος.

2) νόμιμος, δίκαιος. 3) ἐν τῇ οὖν. πληθ. ὡς οὖν. τὰ *νόμιμα* = συνήθειαι, ἤδη καὶ ἔδιμα || ἐπὶ ἐπικηδεῶν *τελετῶν*. *νόμιμα ποιεῖν*=λατ. *iusta facere* = τελεῖν τὰ κεκανονισμένα, ἀπονέμειν εἰς τὸν νεκρὸν τὰς συνηθισμένας τιμὰς, δάπτειν τινὰ κατὰ τὰ ἐλωδῶτα.— || ἐπὶ προσώπων, ὁ τηρῶν τὸν νόμον· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νομίμως, ἐπίρ. τοῦ *νόμιμος*· συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, νομίμως (ὡς καὶ νῦν) || συγκριτ. *νομιμώτερον*.

νόμιος, α, ον, ὡς καὶ -ος, -ον (νόμος, νομή)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ποιμένους, ποιμνικός.

νόμισις, -εως, ἢ (νομιζῶ)· ἔθος, συνήθεια, χρῆσις (κυρ. ἢ ἐξ ἀρχῆς γνώμη, τὸ νομιζόμενον, ἢ πίστις), ἢ καθωρισμένη πίστις || ὡς. ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκτιμᾷ τις τι.

νόμισμα, -ατος, τὸ (νομιζῶ)· πᾶν τὸ ἀνεγνωρισμένον παλαιόθεν καὶ καθιερωμένον ἐκ τῆς χρήσεως, τὸ νομισμένον ἔθος, ἔδιμον· ἦτοι: 1) τὸ καθιερωμένον (τὸ ἐν ἰσχύϊ, ἐν χρήσει) νόμισμα μιᾶς χώρας, λατ. *num(m)us, numisma* (πρὸς. καὶ ἐν *νομιζῶ II*, ἐν τέλει). 2) τὸ καθιερωμένον μέτρον βάρους ἢ μήκους κ.τ.δ. μιᾶς χώρας, τὸ νόμιμον μέ-

τρον. 3) πᾶς δεσμός ἢ ἔθιμον καθιερωμένον ὑπὸ μακρᾶς χρήσεως.

νομο-γράφος, ον (νόμος + γράφω): ὁ γράφων νόμους, ὁ νομοθετῶν || ὡς οὖν., νομογράφος, ὁ=νομοθετής.

νομο-δείκτης, -ου, ὁ (νόμος + δείκνυμι): ὁ δεικνύων τοὺς νόμους, ὁ ἔρμηνεύων τοὺς νόμους.

νομο-διδάσκαλος, ὁ (νόμος+διδάσκαλος): ὁ διδάσκαλος τοῦ νόμου, λεγόμενος ἄλλως καὶ νομοδιδάκτης, ὁ.

νομο-θεσία, ἡ (νομοθετέω) ὁ,τι καὶ νῦν, τὸ τιθέναι νόμους, τὸ νομοθετεῖν.— || περιληπτ., τὸ σύνολον τῶν νόμων, ὡς καὶ νῦν.

νομο-θετέω, μελ. -ήσω (νομοθετής): τίθημι νόμους, εἶμαι νομοθέτης, κἀμω (καθιερῶ, δεσπίζω) νόμους.— Παθητ., ἐπὶ κράτους, ἔχω νόμους, ἔχω συλλογὴν (οὐσθημα) νόμων.— Μέσον, τίθημι (κἀμω) νόμους δι' ἑμαυτὸν (πρὸς χρῆσίν μου).— || ὀρίζω τι διὰ νόμου, νομοθετῶ τι.— Παθητ., ὀρίζομαι διὰ νόμου, νομοθετοῦμαι ἐξ αὐτοῦ τὸ

νομο-θέτημα, -ατος, τὸ (νομοθετέω): τὸ νομοθετηθέν, νομοθετημένον, νόμος, διάταγμα.

νομο-θέτης, -ου, ὁ (νόμος+τίθημι) ὁ,τι καὶ νῦν, ὁ τιθεὶς νόμους, ὁ νομοθετῶν, ὁ νομοθέτης.— || ἐν Ἀθήναις, οἱ Νομοθέται ἦσαν πολυμελής ἐπιτροπὴ ἐκ δικαστῶν, εἰς οὓς ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ σύνταξις νέων νόμων καὶ ἡ ἀναθεώρησις τῶν κειμένων.

νομόν-δε, ἐπίρ. (νόμος): εἰς βοσκίην.

νόμος, -οῦ, ὁ (νέμω): τόπος βοσκῆς, τόπος ἔνθα βόσκονται (βόσκουσι) κτήνη, βοσκὴ || νόμος ὕλης = δασώδης βοσκοτόπος. 2) χόρτα βοσκῆς, χλόη, νομὴ || γενικῶς, τροφή. 3) μτφρ. ἐπέων πολὺς νόμος=ἐκτεταμένον πεδῖον λόγων (ἀτελεῦτητος σειρὰ λόγων, ἀπεράντος φλωρίας).— || διαμονὴ παραχωρηθεῖσα εἰς τινα, τόπος διαμονῆς δοθεὶς εἰς τινα, διαμέρισμα, ἐπαρχία, οσραπεία, λατ. praefectura [δι' ἔτυμολ. βλ. νέμω].

νόμος, -ου, ὁ (νέμω): πᾶν ὁ,τι ἔχει παραχωρηθῆ εἰς τινα κατ' ἀνομομίην, τὸ δοθῆν εἰς τινα ὡς μεριδίον, τὸ διανεμηθῆν καὶ τὸ ὅποιον τὸ κατέχει τις ὡς μεριδίον του· ἦτοι: 1) χρῆσις, συνθήχεια πατροπαράδοτος, οὐμῶσις || ἐπομένως; πᾶν ὁ,τι ἐκ τοιαύτης πατροπαράδοτου χρήσεως καὶ οὐνηθείας ἀποβαίνει δετικὸν δέοπισμα, ἔθιμον, νόμος, δεσμός, λατ. institutum || νόμω = κατ' ἔθος, κατὰ συνθήκη, κατὰ συμφωνίαν, κατὰ κοινήν συναίνεσιν, ἀντίθ. τῶ φύσει (= κατὰ φύσιν).— Ἐν Ἀθήναις, νόμοι ἐκαλοῦντο εἰδικῶς οἱ Νόμοι τοῦ Σόλωνος, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς τοῦ Δράκοντος, οἵτινες ἐκαλοῦντο Θεσμοί. 2) χειρῶν νόμος=ὁ νόμος τῆς βίας, τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου (ἀντίθ. τῶ δίκης νόμος) || ἐν χειρῶν νόμω διαφθεύρομαι (ἢ ἀπύλωμαι ἢ πίπτω)=ἀποδνήσκω (φονεύομαι) κατὰ τήν συμποικίην (μάχη) || ἐς χειρῶν νόμον ἀφικόμενος=ἦλθον εἰς χεῖρας, «ἐφθασα στὰ χεῖρας».— || μουσικός ρυθμός, ἦχος || ἄσμα, ὡδὴ || νόμοι πολεμικοὶ=μέλη πολεμικά, πολεμικὰ ἄσματα, πολεμικὰ ἐμβατήρια [δι' ἔτυμολ. βλ. νέμω].

νομο-φύλαξ, -ἄκος, ὁ (νόμος + φύλαξ): ὁ φύλαξ τῶν νόμων.

νοδ-πλήκτης, ον (νόδος+πλήσσω): ὁ πλήττων (ταράσσων, παραλύων) τὸν νοῦν.

ΝΟΨΙΣ, νόου, καὶ συνηγ. **νοῦς**, νοῦ, ὁ μτγν. ἐσχηματίσθησαν καί: γεν. νοός, δετ. νοῦ, αἰτ. νόα, ὄνομ. πλ.ῆθ. νόες: ὁ νοῦς, ὡς ἀντιλαμβανόμενος καὶ κρίων, ἀντιλήψις, προσοχή, κρίσις, λατ. mens || νόψις ὁ σύν νόψω=φρονίμω, συνετῶς, με νοῦν || παρὲν νόον=ἄνευ νοῦ, ἀνοήτως, ἀκρίτως || ἀνθρώπων νόος=ἡ τῶν ἀνθρώπων (τοῦ ἀνθρώπου, γενικῶς) διάθεσις, τὸ ἀνθρώπινον ἦθος || ἐκ παντός νόου=ἐξ ὅλης καρδίας || κατὰ νόον=λατ. ex sententia=συμφώνως πρὸς τὸν νοῦν (πρὸς τὸς διαθέσεις) τινός.— || σκέψις, σκοπός, σχέδιον, ἀπόφασις.— || ἢ ἔννοια ἢ ἡ σημασία μιᾶς λέξεως ἢ μιᾶς ἐκφράσεως.

Ἔτυμ.: νόος· νοεῖν· νόημα· νοουθετεῖν· Σκοπεῖν. ἔτυμ.: τὸ συνασχετῆσθαι τινεὶ πρὸς τὸ νέω, λατ. numen, ἀλλ' ἄλλοι θεωροῦν ὅτι ἀντιστρατεύεται εἰς τοῦτο ἢ

διαφορὰ τῶν σημασιῶν, καίτοι αὕτη δὲν φαίνεται εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον τόσον μεγάλη· ὑπὸ τινων ἐθεωρήθησαν συγγενῆ τὰ γοτθ. snulrs (σοφός), παλ-γερμ. snolrar (νοήμων) ἄλλοι τὸ συνασχετῆσθαι πρὸς τὸ γερμ. naitan (νόημα, ἔννοια), ἐφ' ὅσον νόος <*snon-o-s (ἰαπ. *senepeno-, senpa-, πρὸλ. λατ. sentio. Ἄλλοι τὸ παράγουσιν ἐξ ἧς καὶ τὸ νέω (=κολυμβῶ) ρίζης, θεωροῦντες ὅτι ἢ λ. νόος ἐστικῶς σημαίνει κρεῦμα σκέψιν καὶ συνασχετῆσθαι. Βλ. καὶ πιτυτός.

νοσπερός, ἄ, ὄν (νόσος)=νοσπερός (βλ. λ.), ἀσθενικός, φιλάσθενος.

νοσέω, μελ. -ήσω (νόσος) ὁ,τι καὶ νῦν, νοσῶ, εἶμαι ἀσθενής, εἶμαι φιλάσθενος, πάσχω εἶτε κατὰ τὸ σῶμα εἶτε κατὰ τὴν ψυχὴν. 2) μτφρ. εἶμαι στενοχωρημένος, εἶμαι καταπεποιημένος, πάσχω, ὑποφέρω.

νοσηλεία, ἡ (νοσηλεύω): ἐνεργ., τὸ νοσηλεῖν ἀσθενούντα, τὸ περιποιεῖσθαι νοσοῦντα. 2) ἐκ τοῦ παθητ., ἀσθένεια ἀπαιτοῦσα θεραπείαν, περιποίησιν. || ὕλη πυώδης ἐκρέουσα ἐξ ἔλκους.

νοσηλεύω (νοσέω) ὁ,τι καὶ νῦν, περιποιεῖσθαι (θεραπεύω) νοσοῦντα.— Παθητ., ἔχω ἀνάγκην ἰατρικῆς περιδάλψεως, εἶμαι ἀσθενής.

νόσημα, -ατος, τὸ (νοσέω): ἀσθένεια, νόσος, λοιμός. 2) μτφρ. βαρεῖα θλίψις || κακὴ κατάστασις πραγμάτων.

νοσημῆ-ώδης, ες (νόσημα+εἶδος): νοσώδης (βλ. λ.), νοσπερός, φιλάσθενος.

νοσπερός, ἄ, ὄν (νοσέω): ὁ,τι καὶ νῦν, ὁ μὴ ὑγιής || ἐπιβλαβής εἰς τὴν ὑγείαν, ἀνθυγιεινός (ἐπὶ τῶν π. χ.).

ΝΟΨΙΣ, ἰων. νοῦσος, ἡ ὁ,τι καὶ νῦν, ἀσθένεια, ἀρρωστία, «ἀρρώστια» || ἀδιαθεσία.— || μτφρ. θλίψις, στενοχωρία, ἀδύνατις, δυστυχία, συμφορά, τὸ κακόν. 2) νόσος τοῦ νοῦ, κυρ. παραφροσύνη, μανία. 3) γενικῶς, δλεδρος, θλάθῃ || κακὴ κατάστασις τῶν πραγμάτων μιᾶς πόλεως ἢ χώρας.

Ἔτυμ.: νόσος· νοεῖν· ἀθετ. ἔτυμολ. ὑπεστηρίχθη ὅτι νόσος <*νοθη-φο-ς: τωθρός, τωθής, σανασκρ. zhdhrá-h (πιτωχός, ἄσημος) (*zhdhr-, παλ-γερμ. anado, anto (ἀπονέκρωσις, ἐξευτελισμός), παλ-σαξ. ando (ἐρεθισμός, ὀργή), ἰαπ. *onodh- κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν νόσος (γορθο-φο-ς: λιθ. narsas (βίαση ὀργή), narsús (*narsús)=μανιακός, σανασκρ. nřtyati, náti (χορεύειν), πρὸλ. ἑλλ. δεχεῖσθαι: σανασκρ. řghyá'tē (τρέμω ἀπὸ τὸ πάθος, θορυβῶ) πάντα ταῦτα ὅμως εἶναι ἀμφίβολα, ὅπως τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ συσχέτισις τοῦ *νοθοφο-ς ἢ *νοθοφο-ς (καταστροφή, κατανώλιωσις) πρὸς τὸ γοτθ. nidwa (=βρώσις).

νοσο-φόρος, ἰων. νοσοφ- (νόσος+φέρω): ὁ φέρων (προκαλῶν) νόσον ἢ λύπη.

νοσσεύω, συντετμ. ἀντί νοσοσεύω (βλ. λ.).

νοσσία, ἡ, καὶ νοσσίον, τό, ἀττ. συντετμ. ἀντί νοσο— (βλ. λ. λ.).

νοσσίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ νοσοσός, ἀττ. συντετμ. ἀντί τοῦ νοσοσός=μικρὸν πτηνόν, πουλάκι || ὡς. καὶ κορασίς, νεάνις.

νοσο-τροφέω, συντετμ. ἀντί τοῦ νοσοστροφέω (βλ. λ.).

νοστέω, μελ. -ήσω (νόστος): ἐπιστρέφω, ἐρχομαι ἢ πηγαίνω ὅπως, εἰς τὸν οἶκόν μου ἢ εἰς τὴν πατρίδα μου. 2) ἐπιστρέφω οἶως ἔπειτα ἀπὸ κίνδυνου, τὸν ὅποιον διέτρεξα, διαφεύγω κίνδυνου. 3) γενικῶς, πηγαίνω, ἐρχομαι, ταξιδεύω.

νοστήσειε, αἰολ. ᾿ ἐν. Ἐκτ. ἀορ. α' τοῦ νοστέω.

νοστήσμεν, ἐπ. ἀορ. μέλλ. ἀντί νοστήσειν τοῦ νοστέω.

νόστιμος, ον (νόστος): ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν || νόστιμον ἡμᾶρ = ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιστροφῆς. 2) ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιστρέψῃ, ὅστις πρόκειται νὰ ἐπανέλθῃ, ἀρα ζῶν, ἐπιζῶν, ὑγιής, ἀσφαλής, λατ. saluus.

νόστος, -ου, ὁ (νέομαι): ἡ εἰς τὸν οἶκον ἢ τὴν πατρίδα ἐπιστροφή, ἡ ἐπάνοδος || μετὰ γεν. τοῦ τόπου, ἐπιστροφή εἰς τὴν τόπον. 2) γενικῶς, πλοῦς, ταξίδιον || νόστος φορεθής=ταξίδιον διὰ νὰ φέρῃ τις

εις τόν οίκόν του τροφήν, τ. ἔ. ἔξοδος πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς.

νόσφι, πρό δὲ φων. ἢ χάριν τοῦ μέτρου *νόσφιν* : ἢ ὡς ἐπίρ. τόπου, μακρὰν, χωριστά, εἰς ἀπόστασιν || ἐντεῦθεν, κατὰ μέρος, κρυφίως, λάθρα || *νόσφιν ἀπὸ* μετὰ γεν. (ὡς τὸ *νόσφι* II) = μακρὰν ἀπὸ ..., «χωριστά». — || ὡς πρῶθ. μετὰ γεν., μακρὰν ἀπὸ ..., χωριστά ἀπὸ ..., κατὰ τὸ πλείστον ἐπὶ τόπου || ἐντεῦθεν, ἄνευ, χωρὶς, ἐγκαταλειμμένος ὑπὸ τινος. 2) ἐπὶ σκέψως ἢ διαθέσως : *νόσφιν Ἀχαιῶν* = χωριστά ἀπὸ τούτων Ἀχαιοῦς, δηλ. κατὰ τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι διάφορον τοῦ τῶν Ἀχ. 3) πλὴν, ἐκτός, πρὸς ταῦτοις.

Ἔτυμ. : *νόσφι(ν)* *νοσφίδιος* *νοσφίζω* -φι(ν)χ(ια)π. **bhi*, **bhim*, πρβλ. *ἐννηφιν* (= μεδαύριον), *στρατόφι* κλπ. κατὰ τινὰς τὸ πρῶτον τμημα *nos-* = *nos-* ἢ *nos-*, ὥστε *νόσφι* θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀρχάς, ὀπίσω, ὀπισθεν, καὶ *νοσφίζομαι* = στρέφω τὰ νῦτά μου.

νοσφίδιος, α, ον (*νόσφι*)· μεμακρυσμένος, ἀποχωρισμένος, κρυφίος, μυστικός, λαθραῖος || κλοπιμαῖος

νοσφίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *νοσφιῶ* (*νόσφι*)· ἀπομακρύνω, μετακινῶ, χωρίζω. — || μέσον καὶ παθητ. *νοσφίζομαι*, μελ. *-ίσομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐνοσφισάμην*, ἐπ. *νοσφισάμην*, ἐπ. μτχ. *νοσφισάμενος*· παθητ. ἀόρ. α' *ἐνοσφισθήν*· ἀπομακρύνω ἐμαυτόν, ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ || μετὰ ἐνεργ. σημ., ἐγκαταλείπω, ἀφίνω, παραιτῶ, τι. 2) μτχ. ἀποξενύνομαι, ἀπομακρύνομαι, ἀποχωρίζομαι, ἀπὸ τινος κατὰ τὴν σκέψιν (κατὰ τὸ φρόνημα), διαφωνῶ. — || ἐνεργ., ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ, κλέπτω || μετὰ διπλῆς αἰτ., ὅσοιτερω τίνα ἀπὸ τὴν (πράγμα). — μέσον, βάλλω τὴν κατὰ μέρος δι' ἐμαυτὸν, ἰδιοποιῶμαι, σφετερίζομαι, οἰκειοποιῶμαι. 2) ἀποχωρίζω τίνα ἀπὸ τὴν ζώην, τὸν ἐξαποστέλλω εἰς τὰς αἰώνιους μονάς, φονεύω.

νοσφιδεύς, μτχ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *νοσφίζω*.

νοσφισάμενος, ἐπ. μτχ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *νοσφίζω*. **νοσ-ὤδης**, ες (*νόσος* ἢ *ἰδός*)· ὁμοιάζων πρὸς νοσοῦντα, ὁ διατελὼν ἐν νοσηρῇ καταστάσει, νοσηρός, ἀρρωστος, πάσχων || φιλάσθενος. — || ὡς ἐνεργ., ἀνθυγιεινός, θλαστικός εἰς τὴν ὑγίαν, ἐπιβλαβής.

νοτερός, α, ὄν (*νότας*)· ὑγρός, πλήρης ὑγρασίας || *νοτερός χειμῶν* = δὲυελλα μετὰ βροχῆς.

νοτία, ἢ· ὑγρασία, ὑγρότης, βροχή || *νοτίαι εἰαριναι* = βροχαὶ κατὰ τὸ ἔαρ, βροχαὶ τῆς πρώτης ἀνοιξίας.

νοτίω, μελ. *-ίσω*· ὑγραίνω, θρέχω, μουσκεύω. — Παθ., ὑγραίνομαι, θρέχομαι. — ἀμτβ. εἶμαι ὑγρός.

νότιος, α, ον, καὶ -ος, -ον (*νότος*)· ὑγρός, πλήρης ὑγρασίας, βροχερός || *ἠμῶν δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ἄρμισαν* = τὴν προσωρμισαν (τὴν ἄραξον, δηλ. τὴν γαῖαν) κατὰ ἀνοικτὰς (μακρὰν ἀπὸ τὴν ξηρὰν), τ. ἔ. *ὑψηλὰ ἐν τῷ ὑγρῷ*, ἐν τῷ πελάγει, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀκτὴν. — || νότιος, κείμενος πρὸς νότον, κείμενος νοτίως.

νοτίς, *-ίδος*, ἢ (*νότος*)· ὑγρασία, ὑγρότης.

ΝΟΤΟΣ, -ου, δ' ὁ νότιος ἄνεμος, ἢ νοτιοδυτικός (κυρ. ὁ ἄνεμος τῆς βροχῆς), λατ. *notus*, *Auster*. — || τὸ νότιον ἢ νοτιοδυτικὸν μέρος τοῦ ὀρίζοντος, τὸ μεσημβρινὸν μέρος ἐξ οὗ πνέει ὁ ἄνεμος.

Ἔτυμ. : *νότος* *νοτερός* *νοτία* *νότιος* *νοτίς* <ιαπ. **snol-*, μετακττωτ. τύπος τοῦ **snel-*, **snal-* (**snal-* μετακτ. τύπος τοῦ **snal-*) ἐν τῷ λατ. *natare* καὶ ἀρμ. *na* (ὑγρός)· βλ. ἐν *νάω*.

νοττεύω, **νοττίον** κλπ., συνταξμ. ἀντὶ *νοττε*—.

νου-δυστικός, ἢ, ὄν (*νοῦς*+*βύω*)· πεπληρωμένος νοῦ, εὐφροσύνης, ἐξυμνος || συνετός.

νου-θεσία, ἢ· ἢ νουθέτησις, τὸ νουθετεῖν, παραίνεσις, συμβουλή || μομφή, ψόγος· ἐκ τοῦ

νου-θετεύω, μελ. *-ήσω* (*νοῦς*+*τέθημι*)· τίθημι ἐν τῷ νῷ τινος, βάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος, ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν του εἰς τι || συμβουλεύω, προτρέπω, παραιτῶ || ἐπιπλήττω, τιμωρῶ· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νου-θετήμα, -ατος, τὸ (*νουθετέω*)· συμβουλή, παραίνεσις.

νου-θετητέος, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *νουθετέω*· ὄν δεῖ *νουθετεῖν* = τὸν ὁποῖον πρέπει τις νὰ νουθετῇ (συμβουλεύῃ κλπ.).

νου-θετικός, ἢ, ὄν (*νουθετέω*)· ὁ νουθετῶν (παραιτῶν, συμβουλεύων), παραινετικός.

νου-μηνία, ἢ, ἀττ. συνηρ. ἀντὶ τοῦ *νοεμηνία* (*νέος*+*μῆνη*, *μῆν*)· ἢ νέα σελήνη, ὁ χρόνος τῆς ἐμφανίσεως τῆς νέας σελήνης, ἢ ἀρχὴ τοῦ σεληνιακοῦ μηνός παρ' ἀρχαίους || *βραδύτερον*, ἢ πρώτη τοῦ μηνός.

νοῦν-εχής, ες (*νοῦς*+*έχω*)· ὁ ἔχων νοῦν, ἐχέφρων, φρόνιμος, συνετός. — ἐπίρ. *νοῦνεχῶς* = οὐνετῶς, φρονίμως.

νοῦς, δ, συνηρ. ἀντὶ *νόσος* (βλ. λ.).

νοῦσος, ἢ, ἰων. ἀντὶ *νοσός*.

νοῦσο-φόρος, ον, ἰων. ἀντὶ *νοσοφόρος*.

νῦ, τό· τὸ γράμμα (στοιχεῖον) *ν* (βλ. ἐν ἀρχῇ τοῦ γράμματος IV) [θάνειον ἐκ τῆς Φοινικικῆς, πρβλ. ἐβρ. *nu*].

νύ, **νύ-ν**· βλ. *νῦν*.

νύγδην, ἀπίρ. (*νύσσω*)· μετὰ νύξεως, με κέντημα, λατ. *punctum*.

νύγεις, μτχ. παθ. ἀόρ. δ' τοῦ *νύσσω*.

νυκτάλωψ, -ωπος, δ, ἢ (*νύξ*+*ὤψ*)· ὁ θλέπων ἐν καιρῷ νυκτός, ἢ ὁ θλέπων μόνον κατὰ τὴν νύκτα || κατ' ἄλλους ὄλως σεληθῆς σημ. ὁ τυφλός (μὴ θλέπων) κατὰ τὴν νύκτα.

Ἔτυμ. : *νυκτάλωψ* <**νυκτ-άνωψ* κατ' ἀνομοίωσιν (<*άνωψ* α*στερ*, <*δωμομαι*, <*δωμοπα*)= ὁ μὴ δυνάμενος νὰ θλέπῃ τὴν νύκτα. Ἐπειδὴ ὁμως λίαν ἐνωρίς συνεσοτῆθη ἢ ἐτυμολογικῇ του προσλευσί, κατήντησε νὰ προσλάβῃ ὄλως διόλου ἀντίθετον σημασίαν ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν του.

νυκτέλιος, ον (*νύξ*)· νυκτερινός, ὄνομα τοῦ Διονύσου, ἐκ τῶν νυκτερίων αὐτοῦ ἑορτῶν || τὸ οὖν. πλθθ. ὡς οὖα. *τὰ νυκτέλια* (ἐνν. *ἐερά*)= ἡ ἑορτὴ τοῦ νυκτελλοῦ Διονύσου, ἣτις ἦγετο ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτός.

νυκτερεία, ἢ (*νυκτερεύω*)· ἢ ἐν καιρῷ νυκτός θήρα, τὸ καταλαμβάνειν τὸ θήραμα κοιμῶμενον.

νυκτερείσιος, ον· ἐσφαλμ. γραφὴ ἀντὶ *νυκτερέσιος* (βλ. λ.).

νυκτ-ερέτης, -ου, δ (*νύξ*+*ἐρέσσω*)· ὁ κωπηλάτων κατὰ τὴν νύκτα || ὁ ἀλιεύων τὴν νύκτα.

νυκτέρευμα, τό (*νυκτερεύω*)· τὸ νυκτερινὸν κάταλυμα.

νυκτερευτής, -οῦ, δ (*νυκτερεύω*)· ὁ θηρεύων (ἢ ἀλιεύων) ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτερευτικός, ἢ, ὄν· ὁ κατάλληλος διὰ τὴν ἐν καιρῷ νυκτός θήραν (κατάλληλος διὰ νυκτερινὸν καρτέρι)· ἐκ τοῦ

νυκτερεύω, μελ. -*σω* (*νύκτερος*)· διέρχομαι τὴν νύκτα, διανυκτερεύω || ἐπὶ στρατιωτῶν, φυλάττω (φρουρῶ) νυκτερινὴν φυλακὴν («βάρδια»), παραφυλάττω τὴν νύκτα, νυκτοφυλακῶ || ὡς. θηρεύω ἢ ἀλιεύω ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτερήσιος, ον· νυκτερινός.

νυκτερινός, ἢ, ὄν (*νύξ*)· ὡς καὶ *νῦν*, ὁ ἐν καιρῷ νυκτός, λατ. *nocturnus*.

νυκτερίος, α, ον, καὶ -ος, -ον—*νυκτερινός*.

νυκτερίς, *-ίδος*, ἢ (*νύξ*, *νύκτερος*)· δ,τι καὶ *νῦν*, τὸ πτηνὸν τῆς νυκτός, κοιν. «νυκτερίδα», λατ. *vespergilio*.

νύκτερος, ον (*νύξ*)· νυκτερινός.

νυκτερ-ωπός, ὄν (*νύκτερος*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ὄψιν νυκτός, σκοτεινός || ὁ ἐν καιρῷ νυκτός φαινόμενος.

νυκτ-ηγορεύω, ἢ μέσ. *νυκτῆγορεύομαι* (*νύξ*+*ἀγορεύω*)· συναθροίζω τὸ πλῆθος (καὶ δημηγορῶ πρὸς αὐτὸ) ἐν καιρῷ νυκτός· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νυκτ-ηγορία, ἢ (*νυκτῆγορεύω*)· νυκτερινὴ συγκέντρωσις καὶ ἀγόρευσις κατ' αὐτὴν.

νυκτ-ηρεφής, ες (*νύξ*+*ἐρεφῶ*)· κεκαλυμμένος (σασβανυμένος) ὑπὸ τῆς νυκτός (δηλ. τοῦ νυκτερινοῦ σκότους), σκοτεινός.

νυκτί-βρομος, ον (*νύξ*+*βρέμω*)· ὁ θρέμων (βροντῶν, ὠρούμενος, θορυβῶν) ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτί-γάμος, ον (*νύξ*+*γαμέω*)· ὁ ἐν καιρῷ νυκτός ἐρχόμενος εἰς γάμον, ὁ λόθρα νυμφευόμενος.

νυκτί-δρόμος, ον (*νύξ*+*τρέχω*)· ὁ διὰ νυκτός (ἐν καιρῷ νυκτός) τρέχων.

νυκτί-κλήπτης, -ου, δ· = *νυκτοκλέπτης* (βλ. λ.).

νυκτί-κόραξ, ἄκος, ὁ (νύξ + κόραξ): εἶδος κόρακος, κρώζοντος κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, «νυκτοκόρακος» || ὦσ. ὁ ὤτος (κοιν. «μπουφός»).

νυκτί-κρύφης, ἐς (νύξ + κρύπτω): ὁ κρυπτόμενος κατὰ τὴν νύκτα.

νυκτί-λαθραίο-φάγος, ὄν (νύξ + λαθραίοσ + φαγεῖν): ὁ κατὰ τὴν νύκτα λάθρα ἐσθίων.

νυκτί-λάλος, ὄν (νύξ + λαλέω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα λαλῶν, ἤχων, ὁ φῶν παρακλαυσιδουρα, ὁ θυραουλῶν.

νυκτί-λάμπης, ἐς (νύξ + λάμπω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα μόνον λάμπων (φωτιζόμενος), ἐπομένως σκοτεινός || ἢ καί: ὁ λάμπων ὡς ἡ νύξ, ἦτοι δεσκότεινος.

νυκτί-νόμος, ὄν, καὶ νυκτονόμος (νύξ + νέμω): ὁ ἐν νυκτὶ νεμόμενος, ὁ κατὰ τὴν νύκτα μόνον βόσκων, ἐπὶ τῶν νυκτοβίων ζῳων.

νυκτίος, α, ὄν (νύξ): νυκτερινός.

νυκτί-πάται-πλάγιος, ὄν (νύξ + πατέω + πλάγιος): ὁ ἐν καιρῷ νυκτός περιφερόμενος τῆδε κάκειο, ὁ τὴν νύκτα πλαγίως βαδίζων ὁδοῦς.

νυκτί-πλαγκτός, ὄν (νύξ + πλάζω): ὁ ἐν νυκτὶ περιπλανώμενος || ὁ προκαλῶν νυκτερινὰς περιπλανήσεις, ὁ προκαλῶν ἀνησυχίαν, ὁ διαταράσσων, ὁ ἐγείρων ἀπὸ τῆς κοίτης || νυκτίπλαγκτος εὐνή = ἀνήσυχος κλίνη, ἀπὸ τὴν ὅποιαν δηλ. ἐγείρεται τις καὶ περιφέρεται τῆδε κάκειο ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτί-πλάνης, ἐς, καὶ νυκτί-πλάνος, ὄν (νύξ + πλανάω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα περιπλανώμενος, τῆδε κάκειο περιφερόμενος.

νυκτί-πόλος, ὄν (νύξ + πολέω): ὁ ἐν νυκτὶ περιφερόμενος, ὁ κατὰ τὴν νύκτα ἀναστρεφόμενος.

νυκτί-σεμνός, ὄν (νύξ + σεμνός): ὁ κατὰ τὴν νύκτα σεμνῶς τελούμενος (ἱερούμενος, ἢ καὶ μετὰ μῆτρ. ἐνν. ὅπως π. χ. ἐπὶ τῶν νυκτερινῶν θελπνῶν).

νυκτί-φάνης, ἐς, καὶ νυκτί-φάνος, ὄν (νύξ + φαίνω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα λάμπων, ἢ κατὰ τὴν νύκτα ἐμφανιζόμενος.

νυκτί-φαντός, ὄν (νύξ + φαίνωμαι): ὁ ἐμφανιζόμενος κατὰ τὴν νύκτα || γενικῶς, ὁ νυκτερινός.

νυκτί-φρουρήτος, ὄν (νύξ + φρουρέω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα φρουρῶν.

νυκτο-θήρας, -ου, ὁ (νύξ + θηρέω): ὁ θηρεύων (κυνηγῶν) ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτο-κλέπτης, -ου, ὁ (νύξ + κλέπτω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα κλέπτων.

νυκτο-μάχew, μέλ. -ήσω (νύξ + μάχη): μάχομαι κατὰ τὴν νύκτα, συγκροτῶ νυκτερινὴν μάχην· ἐξ αὐτοῦ ἰώ

νυκτο-μάχια, ἡ (νυκτομαχέω): νυκτερινὴ μάχη, μάχη κατὰ τὴν νύκτα, μάχη εἰς τὸ σκοτός, εἰς τὰ σκοτεινά.

νυκτο-περι-πλάνητος, ὄν (νύξ + περιπλανάω): ὁ κατὰ τὴν νύκτα περιπλανώμενος.

νυκτο-πορέw, μέλ. -ήσω (νυκτοπόρος): πορεύομαι (ὁδοιπορῶ, ταξιδεύω) διὰ νυκτός (κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός).

νυκτο-πόρος, ὄν (νύξ + πόρος): ὁ ὁδοιπορῶν (ταξιδεύων) κατὰ τὴν νύκτα.

νυκτο-φάης, ἐς (νύξ + φαός) = νυκτιφαής, ὁ φέγων (λάμπων, δίδων φῶς) κατὰ τὴν νύκτα.

νυκτο-φύλαξ, μέλ. -ήσω (νυκτοφύλαξ): φυλάττω (φρουρῶ) κατὰ τὴν νύκτα, εἶμαι νυκτοφύλαξ (νυκτοφρουρός), εἶμαι φρουρός («σκοπός»).

νυκτο-φύλαξ, ἄκος, ὁ, ἡ (νύξ + φύλαξ): ὁ φυλάττων (φρουρῶν) κατὰ τὴν νύκτα, νυκτοφρουρός, φρουρός, «σκοπός», λατ. exhibitor.

νυκτώων, τὸ (Νύξ): τὸ ἱερὸν (ὁ Ναός) τῆς Νυκτός.

νυκτ-ῶπος, ὄν (νύξ + ὦψ) = νυκτερωπός (βλ. λ.): ὁ ἔχων ὄψιν νυκτός, ὁ ὅμοιος πρὸς τὴν νύκτα, σκοτεινός.

νυκτωρ, ἐπίρ. (νύξ): ἐν καιρῷ νυκτός, διὰ νυκτός, λατ. noctu.

νυμφᾶ, θρω. ἀντὶ νύμφη.

νυμφά, ποιητ. κλητ. τοῦ νύμφη, ἐν τῇ κλητ. προσφω. ὦ νυμφά φίλη.

νυμφ-ἄγωγός, ὄν (νύμφη + ἄγω): ὁ ὄγων τὴν

νύμφην, ὁ συνοδός τῆς νύμφης || κυρ. ὁ ὄδων ἄσπιν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ || ὁ παρὰ νυμφος || «προξενητής» || φίλος τοῦ γαμβροῦ.

νυμφαῖον, τό, καὶ νύμφαιον (νυμφαῖος): τὸ ἱερὸν (ὁ Ναός) τῶν Νυμφῶν, λατ. Nymphaeum· ἐκ τοῦ νυμφαῖος, α, ὄν (νύμφη): ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Νύμφας, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὰς Νύμφας.

νυμφᾶν, θρω. γεν. πληθ. τοῦ νύμφα.

νυμφεῖος, α, ὄν, καὶ -ος, -ον (νύμφη): ὁ ἀνήκων εἰς νύμφην, νυμφικός, γαμήλιος.— || τὸ οὐδ. ὡς οὐα. τὸ νυμφεῖον (ἐνν. δῶμα) = ἡ νυμφικὴ παστάς, νυμφικός θάλαμος. 2) νυμφεῖα (ἐνν. ἱερά), τό = αἱ γαμήλιοι τελεταί, ὁ γάμος || ὦσ. καὶ αὐτὴ ἡ νύμφη.

νυμφεῖμα, τό (νυμφεῖω): γάμος, μνήστευσις.— || τὸ πρόσωπον τὸ ἐρχόμενον εἰς γάμον, τὸ νυμφεύόμενον πρόσωπον, ἡ νύμφη.

νυμφευτήριος, α, ὄν (νυμφεύω): γαμήλιος, ἀνήκων (ἀναφερόμενος) εἰς τὴν νύμφην.

νυμφευτής, -ου, ὁ (νυμφεύω): ὁ φίλος τοῦ γαμβροῦ, ὁ παρὰ νυμφος, ὁ συνοδεύων τὴν νύμφην εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ (εἰς τὸν νυμφίον).— || νυμφίος, σύζυγος.

νυμφεύτρια, ἡ (νυμφευτής): ἡ παρὰ νυμφος, ἡ συνοδεύουσα τὴν νύμφην.— || ἡ ἴδια ἡ νύμφη.

νυμφεύw, μέλ. -σω (νύμφη): δίδω εἰς τινα τὴν θυγατέρα μου εἰς γάμον, τὴν ὑπανδρεύω || τὴν μνηστεύω μὲ κάποιον || ὄδων τὴν νύμφην εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον. 2) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῆς γυναικῶς, ὑπανδρεύομαι, λατ. nubere || ἄλλ. ὦσ. καὶ ἐπὶ ἀνδρός, νυμφεύομαι, λατ. ducere.— || παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. νυμφεύσομαι, μέσ. καὶ παθ. ἄορ. ἐνυμφευσάμην, ἐνυμφεύθη· δίδομαι εἰς γάμον, ἐπὶ τῆς γυναικῶς.— || μέσων, ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, λαμβάνω ὡς γυναικα, νυμφεύομαι.

ΝΥΜΦΗ, ἡ, ἐν τῇ κλητ. καὶ νύμφᾶ· δτι καὶ νῦν, νύμφη, κοιν. «νύφη», λατ. nuptia || ἐντεῖθεν: 2) νεαρὰ σύζυγος. 3) κάθε ἔγγαμος γυνή, ὡς καὶ τὸ λατ. nympha. 4) παρθένος ὄριμος πρὸς γάμον.— || ὡς κυρ. ὄνομα, Νύμφη, δεῖ «δευτέρως τάξεως», π.δλ. παρ' Ὀμ. θεαὶ Νύμφαι, ἐδρεύουσαι εἰς πηγάς, δάση, ποταμούς, ὄρη κλπ., καὶ διακρινόμεναι δι' εἰδικῶν ὀνομασιῶν: *Ναϊάδες* (νύμφαι τῶν πηγῶν) | *Νηρηίδες* (νύμφαι θαλάσσιαι) | *Νύμφαι ὄρεστιάδες* ἢ *ὄρεάδες*, ἢ *οὐρραὶ* ἢ *ὄρεσιγόνοι* (αἱ τῶν ὄρεων) | *Δρυάδες* (καὶ *Δμαδρυάδες* καὶ *Ἀδρυάδες*) αἱ τῶν δασῶν νύμφαι (ὄνομαθεῖσαι οὕτω ἐκ τῆς δρυός, τοῦ φιλάτου τῶν δένδρου) | *Υάδες Νύμφαι* (αἱ τῆς βροχῆς) | *Διμωνιάδες Νύμφαι* (αἱ τῶν λειμώνων) | *Πετραῖαι Νύμφαι* (αἱ τῶν βράχων) | *ὠκυνθῶσαι νύμφαι* (αἱ τῶν ἀστέρων). 2) *Νύμφαι* καλοῦνται ἐνίστε καὶ αἱ *Μοῦσαι* || ἐντεῖθεν πᾶν πρόσωπον ἐπιερχόμενον εἰς τὰ καταστάσιον ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐκείνοσεως ἀκαλοῦτο *νυμφόληπτον*, τ. ἔ. κατειλημμένον (κυριευμένον) ὑπὸ τῶν Νυμφῶν—Μουσῶν (π. χ. μάντις, ποιηταί, παράφρονες), λατ. lymphati ἢ lymphatici.— || ἡ χροσαλλίς τῶν καμπῶν.

Ἐτυμ.: νύμφη· νύμφιος νυμφεύω; λατ. nūbō, nūbō, nūbō, nūbō (nūbō-nūbō, nūbō-nūbō, nūbō-nūbō, nūbō-nūbō), τρω. znoubiti· πρδλ. καὶ τὰ ἐν λ. λ. νεῦρον, νύξ.

νυμφίδιος, α, ὄν, ὡς: -ος, -ον (νύμφη): ὁ ἀνήκων εἰς νύμφην, νυμφικός (βλ. λ.).

νυμφικός, ἡ, ὄν = νυμφίδιος (βλ. λ.), δτι καὶ νῦν, νυμφικός, ἀνήκων εἰς τὴν νύμφην, τῆς νύμφης.

νυμφίος, ὁ (νύμφη): γαμβρός, νεόγαμος σύζυγος, ὁ πρὸ ὀλίγου ἐλθὼν εἰς γάμον ἀνήρ.— || ὡς ἐπίθ. νυμφίος, (α), ὄν· ὁ νυμφικός, γαμήλιος.

νυμφό-κλαυτός, ὄν (νύμφη + κλαίω): ὁ θρηνηθεὶς ἀπὸ νύμφας κορασίδας ἢ νεαρὸς συζύγος.

νυμφο-κομέw, μέλ. -ήσω (νυμφοκόμος) ἀμτθ. ἐνδύομαι (στολιζομαι) ὡς νύμφη.— || μετθ. ἐνδύω (στολιζω) τὴν νύμφην, ὄδων (ἰδω) εἰς τὴν οἰκίαν ὡς νύμφην· ἐκ τοῦ

νυμφο-κόμος, ὄν (νύμφη + κομέω): ὁ ἐνδύων (κοσμών, περιποιούμενος) τὴν νύμφην || νυμφικός, γαμήλιος.

νυμφό-ληπτος, ὄν (νύμφη + λαμβάνω): ὁ ὑπὸ

νυμφών κατειλημμένοι, υπό νυμφών κατεχόμενοι, τ. ἔ. ἔξαλλος, ἑκοτατικός, καταμαγευμένος, λατ. *lymphatus*.

νυμφο-στολέω, μελ. -ήσω (νύμφη+στελλώ)· συν-οδεύω τὴν νύμφην εἰς τὸν γαμβρόν, πρβλ. νυμφα-γωγέω.

νυμφό-τιμος ον (νύμφη + τιμάω)· ὁ τιμῶν τὴν νύμφην || μέλος νυμφότιμος=γαμήλιον ἄσμα.

ΝΥΝ, ὄσ. ἐγκλιτ. **νῦν** καὶ ἐπ. **νῦ**, ἐπὶρ· τώρα, κατ' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν χρόνον, αὐτὴν δὲ τὴν στιγμήν, λατ. *nunc*: οἱ **νῦν** ἀνθρώποι=οἱ σήμερον ζῶντες, οἱ σημερινοί, οἱ σύγχρονοί μας || **δ** **νῦν** χρόνος=ἡ παρούσα ἐποχή. 2) μετὰ τοῦ ἄρθρου, τὸ **νῦν** ἢ τὰ **νῦν** (καὶ μονολεκτικῶς **τονῦν**, **ταῦν**)=ὡς πρὸς τὸ παρόν, τ.ἔ. κατὰ τὴν παρούσαν στιγμήν (ἐντονώ-τερα τοῦ ἀπλοῦ **νῦν**).— || τὸ ἐπὶρ. **νῦν** δηλοῖ ὡσαύτως καὶ τὴν ἄμεσον ἐπακολούθησιν ἐνός πράγματος ἔπειτα ἀπὸ ἄλλο πράγμα ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου· τότε, ἀκολουθῶς, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα ἀπὸ αὐτό. 2) ὡσαύτως τὴν ἄμεσον συνέπειαν, τὸ ἄμεσον συμπέρασμα· ὄθεν, λοιπόν, ἐπομένως· **μὴ νῦν μοι νεμοσήσῃτε** = τώρα λοιπόν μὴ μοῦ θυμώσῃτε (μὴ ὀργισθῆτε ἐναντίον μου). 3) ὡς ἐγκλιτ. **νῦν** χρησιμοποιεῖται πρὸς ἐνί-σχυσιν ἢ ἐπίπευσιν διαταγῆς, προσοκλήσεως, πα-ρακινήσεως· **δεῦρὸ νῦν** = ἐμπρός λοιπόν! ἔλα λοι-πόν! γρήγορα! | **φέρε νῦν**, **ἄγε νῦν** = ἔλα λοιπόν! ἐμπρός λοιπόν!

***Ἔτυμ.**: **νῦ**, **νῦ-ν** (ἐγκλιτ.) **νῦ-ν**, ἀττ. **νῦν-ε** (-ε) (ἰαπ. ***Γ** ἄντων, ἐπὶρ., πρβλ. **οὔρα-ε**, **δδ-ε**, **ἐκείνο-ε**): *sanskr.* **νῦ**, **νῦ**, *Zenb.* **ny**, λατ. *nun-c*, *nu-dius* (*nudius tertius*) = εἶναι τώρα ἢ τρίτη ἡμέρα), *παλ-ιρλ.* **ny**, *no-*, γοτθ. **ny**, *παλ-γερμ.* **ny**, *παλ-νορρ.* **ny**, *ny-na* (τώ-ρα), *λιθ.* **ny**, *ny-na* (τώρα), *παλ-σλαβ.* **ny**, *nyne*: *ἰαπ.* ***ny**, ***ny**: ***nevo-** (=ἔλλ. **νέος**, λατ. *novos* κλπ.)· τὸ **ν** τῆς ἑλλ. εἶναι ἐν ἀρχαίον -m (πρβλ. λατ. *num*, *etiam-num*) ἢ ἐν ἀρχαίον -n (πρβλ. *sanskr.* **ny**-**nám**, *παλ-νορρ.* **ny-na**).

νῦν-ε, ὁ ἀττ. τύπος **νῦν** ἐπιτεταμ. διὰ τοῦ δαικτι-κοῦ -ε (ὡς τὸ οὔρα-ε ἀντ' οὔρα)· τώρα, τώρα δὲ, αὐτὴν τὴν στιγμήν [βλ. ἔτυμ. βλ. **νῦν**].

νῦν ὄτε=ἔστιν ὄτε (βλ. λ.), ἐνίστε, κάποτε.

ΝΥΞ, γεν. *νυκτός*, ἢ· **δ** τι καὶ νῦν, νύξ, νύκτα, ἐνύχτα, ἐνυχτιάς, εἶτε ὡς τὸ διάστημα τῆς νυκτός (καθ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἡμέραν) εἶτε ὡς μία νύξ, λατ. *nox* || **νυκτός** (ὡς ἐπὶρ.)=διά νυκτός, ἐν ὥρᾳ νυκτός, κατὰ τὴν νύκτα, λατ. *noctū* || **νύκτα** (αἰτ.)=καθ' ὁ-λήν τὴν νύκτα, διαρκούσης τῆς νυκτός || *σπαν.* καὶ *δοτικὴ* ὡς ἐπὶρ. **νυκτε**=ἐντός τῆς νυκτός, κατὰ τὴν νύκτα || *συχνάκις* καὶ μετὰ πρόθεσ.: **ἀπὸ νύκτα**, **διὰ νύκτα**=δι' ὅλης τῆς νυκτός, καθ' ὅλην τὴν νύκτα || **διὰ νυκτός** = διαρκούσης (κατὰ τὴν διάρκειαν) τῆς νυκτός || **ἐκ νυκτός**=μόλις ἐνύκτωσεν, ἅμα τῇ ἐξ-απλώσει τῆς νυκτός || ὡς. **ὑπὸ νύκτα** = λατ. *sub noc-tem* = ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς νυκτός; διαρκούσης τῆς νυκτός || **πέδρῳ τῆς νυκτός** = εἰς προχωρη-μένην ὥραν τῆς νυκτός, «βαθιά τὴν νύκτα».— || τὸ σκότος τῆς νυκτός, σκοτάδι, ζόφος, σκοτεινιά. 2) ἡ νύξ τοῦ θανάτου, τ. ἔ. αὐτός ὁ θάνα-τος. 3) ὁ Κάτω Κόσμος, ὁ Ἄδης.— || **III** ὡς κύρ. **δ**-νομα ἢ **Νύξ**=ἡ θεὸς (ἢ θεοῦς) τῆς Νυκτός, θυγά-τηρ τοῦ Χάους.— **IV** ἐν τῷ πληθ. **αἱ νύκτες** = αἱ ὥ-ραι τῆς νυκτός, ἢ αἱ φυλακαὶ τῆς νυκτός (αἱ φρου-ραὶ, κοιν. «βάροδες»), ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου δὲ καὶ ἀρ-εῆς ὁ «Ἐλληνας διήρουν τὴν νύκτα εἰς τρεῖς φυλακάς («βάροδες») || **μέσαι νύκτες**=μεσονύκτιον.— **V** τὸ νυ-κτηρινόν τόξον (τμήμα, τομεύς) τοῦ ὀρίζοντος, τὸ ἑσπερινόν θῆλ., τὸ πρὸς τὰς δυμαῖς τοῦ ἡλίου, τὸ δυτικόν, αἱ δυμαὶ, ἡ δύσις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐν τῷ Ἀνατολῆ ἑμφάνισιν τῆς ἡμέρας.

Ἔτυμ.**: **νύξ**, **νυκτός** (nyktós**)· **νύκτωρ**· **νύκταρος**, **νυκταρινός** (λατ. *nocturnus*)· **νυκτερίς**: ἐν συνθέσει **νυκτε-**, **νυκτο-** πρβλ. *sanskr.* **nykt** (ἀντ' ***nykt**), αἰτ. *εἰπ.* **nyktam**, ὄνομα πληθ. **nyktai** κλπ. (ἰαπ. θέματα ***noqt-**, ***noqtí-**, ***noqtien-**), λατ. *nox*, γεν. *plur.* *noctium*, γοτθ. **nahis**, *παλ-νορρ.* **nóht**, ἀγγλ.-σαξ. **neah**, *niht*, *παλ-γερμ.*, *παλ-σαξ.* **nah**, *παλ-σλαβ.* **nošt**, *λιθ.* **nakis**, *λεττ.* **nakis**, *παλ-πρωσ.* **nakiti**, *παλ-ιρλ.* **-nocht**

(*In-nocht* = λατ. *hac nocte*). Πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. ***nykt-** (ἑλλ. **ἀκτίς**, *sanskr.* **akṭi-h**=**σκο-τείνότης**) (<***nyktis**), ***nykt-**, ***noqt(i)**- (<ἰαπ. βῆσ. *onoqt*). Τύπος τῆς ἀνευ **l** ὑπάρχει ἐν τῷ ἑλλ. **νύχα** (=νύεω) κατὰ Ἡσύχ., **ἐννυχος**, **παννύχιος**, **αὐτονυχί**, *gall.* **he-no** (=λατ. *hac nocte*).

νύξ, ἐπ. ἀντ' **ἐνυξε**, γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **νύσσω**. **ΝΥ-ΟΨ**, -οῦ, ἢ· νύμφη, ἡ σύζυγος τοῦ υἱοῦ || γει-νικῶς, πᾶσα γυνὴ συγγενεῖός σου πρὸς τὸν λέγοντα διὰ γάμου, *δπως* καὶ *γαμ.ζῶδς* ἐκαλεῖτο ἐνίστε πᾶς ἀνήρ ἔχων συζευχθῆ οἰανδήποτε συγγενῆ τοῦ ὀμιλοῦντος (ὅπως ἀκριβῶς καὶ σήμερον ἐτι).— || **III** γενικῶς, νύμφη, σύζυγος, ἔγγαμος γυνή.

***Ἔτυμ.**: **νύξ** (<ἰαπ. ***snusd-s**: ἀρμ. **ny**, *sanskr.* **snusá**, λατ. **nurus**, *παλ-γερμ.* **snur**, ἀγγλ.-σαξ. **snoru**, *παλ-Νορδ.* **snep**, *παλ-σλαβ.* **snūcha**, ἀδ. **nuse** (μηνοπή).— *ἰαπ.* ***snusd-s** εἶναι συγγ. τῷ ἰαπ. ***senēu-** ***senōu-** (συν-δέω) μαρτυρούμενον ἐν τῷ **νεῦρον**, **νευρά**, λατ. **ner-vos**, **nubo**, *παλ-σλαβ.* **snubiti** (πρβλ. τὰ ἐν **νύμφη**), πρβλ. καὶ **πενθερός**: **πεῖσσω**, *sanskr.* **bāndhu-h**, γοτθ. **bindan**).

νύσσα, -ης, ἢ (νύσσω)· σημεῖον (θεοῖς) ἢ στήλη ἐν σταδίῳ ὄρωρον (ἰηποδόρωρον), καὶ δὴ: 1) ἡ στή-λη ἢ εὐρισκόμενη εἰς τὸ σημεῖον, ὅπου οἱ διαφο-ρατοῦντες (ἀρματοδρόμοι) ἐτελείωνον τὸ πρῶτον ἤμισον (τὸ δεξιόν) τοῦ δρόμου τοῦ σταδίου καὶ ἤρ-χίζον τὸ δευτέρον ἤμισον (τὸ ἀριστερόν) τῆς δια-δρομῆς ἐπιστρέφοντες πλέον εἰς τὴν ἀφειρηθῆσαν τῶν τὸ σημεῖον αὐτὸ (ἢ ἡ στήλη) ἀλέγτο καὶ **καμ-πτῆρ**, λατ. *meta* ἐνόνητον εἶναι ὅτι **κατεβάλλετο** ὅπὸ τῶν ἀρματηλατῶν μεγίστη προσπάθεια, ὥστε ὁ μὲν ἀ-κρος ἀριστερός ἵππος νὰ περάσῃ «ἔυστά» ἀπὸ τὸν καμ-πτῆρα αὐτὸν (τὴν **νύσσαν**), ὁ δὲ (ἄκρος) δεξιὸς **μαστι-ζόμενος** (ἢ καὶ καταλλήλως **παραινούμενος**) νὰ ἀντεῖνῃ τὸν ρυθμὸν τοῦ καλπασμοῦ του, διότι εἶχε νὰ θαναύσῃ εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνον ἀνοικτότερον τόξον ἀλλειψοειδοῦς τροχιάς (μεγαλύτερον γῦρον) διὸ διὰ μὲν τὸν ἀριστερόν εἶχε καθιερωθῆ ἡ φράσις **εἰν νύσση ἔγχευμφθῆναι** (=νὰ περάσῃ εἔυστά ἀπὸ τὸν καμπτῆρα), ὁ δὲ δεξιὸς **ἐνύσσοτο** ἢ **ἐκεντεῖτο** ὑπὸ τοῦ ἀρματηλάτου. 2) ἡ στήλη τῆς ἀφειρηθῆσαν τῶν δρομέων, λεγομένη ἄλλως καὶ **βαλλίβης** καὶ **ἀφροῖς**, καὶ ἦτις ἀπετέλει συγχρότως καὶ τὸ σημεῖον τοῦ τέρματος. 3) γενικῶς, ὁ σπόδι-χον. [ἢ ἐκ τοῦ **νύσσω** παραγωγή δὲν θεωρεῖται ἀσφαλῆς]. **ΝΥΨΙΣ**, ἀττ. **νύττω**· μελ. **νύξω**· ἀορ. α' **ἐνυξε**.— *Παθ.* ἀορ. β' **ἐνύνην**, ἀπ.φ. **νύγηναι**· *τρυνῶ* δι' ὀρέξος ὀργάνου, κεντῶ, διαπερῶ. [πρβλ. Ἡσυχ. **ἐνυχάσας**: **νύξας**, πρβλ. καὶ τὰ ἐν **νύσσω**· ὑπὸ τινων θεωρεῖται συγγ. καὶ τῷ **ἔγχο** (βλ. λ.)].

νυστάζω, μελλ. -άσω καὶ -άξω· κλίνω τὴν κεφα-λήν πρὸς τὰ κάτω, κυρ. ἀπὸ *δηνήλιαν*, κυριεύομαι ὑπὸ τοῦ ὕπνου, «με παίρνει ὁ ὕπνος», ὑπνώτιτω, κοιμῶμαι || ὡς. εἶμαι νυσταλέος, ἔχω διάθεσιν πρὸς ὕπνον, ὅτι καὶ τὸ σημερ. νυστάζω, λατ. **domitio** || ὡς. κλίνω τὴν κεφαλὴν, «σκύβω τὸ κεφάλι».

***Ἔτυμ.**: **νυστάζω**· **νυσταλέος** = **νυσταλέος** (πρβλ.

Ἡσυχ.* **ενυσταλέον ὑπνηλόν): *λιθ.* **snoudzu** (κοιμῶ-μαι), **snoudallus** (υπνώπων), **snoudulys** (ὑπνηλιος), **snu-da**, **snūdis** (νυσταλέος), πρβλ. καὶ Ἡσυχ. **ενυθόν**· **ἀ-φωνον**· **σκοτεινόν**, **ενυθώδες**· **σκοτεινώδες**, λατ. **nubes**, *Zenb.* **snado** (νέφη)· Πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***snoudh-** ἐκτεταμ. ἐκ τῆς ***snā**- ἐν τῷ λατ. **pare**, βλ. ἐν **νάω**.— τὰ **νευστάζω**, **νεύσω** (βλ. λ. λ.) δὲν ἀνήκουσιν ἐνάσταθα.

νυστακτής, -οῦ, ὁ (νυστάζω)· ὡς ἐπὶθ., ὁ ἀναγ-κάζων τινὰ νὰ κλινή τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω || ὁ νυστάζων, νυσταλέος.

νύττω, ἀττ. ἀντ' **νύσσω**.

νύχθ, ἐπὶρ. (νύξ)=**νύκτωρ** (βλ. λ.).

νύχ-εγρεσία, ἢ (νύξ+γενεσία)· τό ἐγείρεσθαι κατὰ τὴν νύκτα, ἀγρυπνία, ἀγρυπνία.

νύχευμα, -ατος, το' ἢ νυκτηρινὴ φυλακὴ («βάρ-δια»), λατ. **pernigillum**· ἐκ τοῦ

νύχεω, μελ. -σω (νύξ)· ἀγρυπνῶ καθ' ὅλην τὴν νύκτα, διανυκτερεύω, περνῶ τὴν νύκτα μου || φρου-ρῶ καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

νυχθ-ήμερος, α, ον (νύξ + ἡμέρα)· ὁ ἡμερῶν

μίαν ημέραν και μίαν νύκτα.— || τὸ οὐδ. ὡς οὐο. τὸ **νοχθήμερον** = τὸ ἡμερονύκτιον, τὸ διάστημα μιᾶς ἡμέρας και μιᾶς νυκτός, διάστημα 24 ὥρων.

Νύχιος, α, ον, και -ος, -ον (νύξ)· νυκτερινός, και δη: 1) ὡς ἐνεργ. ἐπὶ προσ., ὁ πράττων τι κατά τὴν νύκτα || ὡς ἐν νυκτερινῷ ὕπνῳ, ὡσεὶ κοιμώμενος. 2) ἐπὶ τόπων, σκοτεινός ὡς ἡ νύξ, ζοφερός.

Νύ, ἀντι **νῶι**, ὄνομ. και αἰτ. θυϊκ. τοῦ **ἐγῶ** (βλ. λ.)· ἡμεῖς οἱ δύο.

νυδός, ἡ, ὄν (νῆ+δδούς)· ὁ ἐσπερημένος ὀδόντων, ὁ ἄνευ ὀδόντων, λατ. e-dentulus || μτφρ. ὁ ἀμβλύς, ἀπηθλυμένος, στομωμένος.— || (νῆ+αὐδή)· ἀναυδός, ἐξεστηκώς, μωρός.

*Ἔτυμ.: **νυδός** <νῆ+δδών, ἀντι **νύδων**, και* ἀναλογίαν πρὸς τὰ: **στράβων** | **στραβός**, **τερήρων** | **τερηρός**.

νυδύνια, ἡ (νύδυνος)· ἀνακούφισις ἐκ τῶν πόνων, ἀνωδύνια, ἔλλειψις ὀδυνῶν || ἀναισθησία πρὸς τοὺς πόνους.

νύδυνος, ον (νῆ+δδύνη)· ἀνώδυνος (βλ. λ.), ὁ μὴ αισθανόμενος (μὴ ἔχων) πόνους, ὁ ἀναισθητός εἰς τοὺς πόνους || και* ἐπέκτ. **τερπνός**, εὐχάριστος.— || ὡς ἐνεργ., ὁ καταπραῦδων ἰτούς πόνους, πραϋντικός.

νύε, ποιητ. ἀντι **νῶι**.

νυθία, ἡ, και **νύθεια** (νυθής)· νυθρότης, ὀκνηρία || ἀμβλύτης, ἡλιδιότης.

ΝΥΘΗΨ, ἐς, γεν. -έος = **νυθρός** (βλ. λ.), ὀκνηρός, ὀκνός, ἀποναρκωμένος || νυθρός (ἀμβλύς) τὸν νοῦν, ἡλιθίος, βλάξ, ἀνόητος.— συγγρη. **νωθέστερος**.

*Ἔτυμ.: **νυθής**· **νυθία**· **νυθρός**· **νυθρεύομαι**· **νυθρότης**, ἰων. **νυθρήι**: **σανακρ.** ἀθηά-ἡ· σκοτειν. ἔτυμ.· πιθ. συγγ. τῆ **νόσος** (βλ. λ.).

νύθητι, ἰων. συγγρ. ἀντι **νοθήτηι**, Πραστ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **νοέω**.

νυθρός, ἄ, ὄν = **νυθής** (βλ. λ.), ὡς και νῦν, ὀκνηρός, δυσκίνητος, χαλαρός || νυθρός τὸν νοῦν, ἡλιθίος, βλάξ, ἀποχαυνωμένος.

ΝΥΨ, ὄνομ. και αἰτ. θυϊκ. τοῦ **ἐγῶ**· ἡμεῖς οἱ δύο, ἀμφοτέρους ἡμᾶς || αἰτ. **νώ**· ποιητ. **νῶε**· γεν. και δοτ. θυϊκ. **νῶιν** (=ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο)· ἀττ. **νῶν**.

*Ἔτυμ.: **νώ**: **σανακρ.** nāu (*nā+u), **παλ-σλαβ.** na, ἱαπ. *nō· ὁ ποιητ. τύπος **νῶε** εἶναι ἐπέκτασις τοῦ τύπου **νώ** σχηματισθεὶς και* ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους τοῦ θυϊκοῦ τοῦς λήγοντας εἰς -ε' ὁ δημηρ. τύπος **νῶε** <*νω+*Fe (*Fe = δύο, πρβλ. **Fe-κατι** = εἴκοσι, λατ. vī-ginti, **σανακρ.** vī-ḥatī-ἡ, **Ζενδ.** vīsa'tī=δύο δεκάδες, πρβλ. και τὰ ἐν λ. λ. **εἴκοσι**, **Ἰδιος**)· οἱ τύποι τῆς γεν., δοτ. **νῶιν**, **νῶν** <*νω-Fe· βλ. και ἐν **ἡμᾶς**· ἐκ τούτου τὸ

νωίτερος, α, ον (νωί), κρητ. ἀντων. ἡμῶν τῶν δύο, ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, ἀνήκων εἰς ἀμφοτέρους.

νωλεμές, ἐπίρ.· ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως, συνεχῶς, ἄνευ διακοπῆς.

*Ἔτυμ.: ἀβεθ. ἔτυμολ.· ὑπὸ τινων συνεσχετίσθη πρὸς **παλ-σλαβ.** lomlja, lomiti (συντρίβω), izlomiti (θραύσμαι), **παλ-γερμ.** lomiwei (θραύω), **παλ-γερμ.** luomi (εὐλύγιστος), lam (παράλυτος), ἐφ' ὅσον **νωλεμές** <*νε- + ὀλεμές.

νωλεμέως, ἐπίρ.· **νωλεμές** (βλ. λ.).

νώμα, τό, ἰων. ἀντι **νώμα** (βλ. λ.).

νωμάς, μελ. -ήσω (νέμου)· διανέμω; μοιράζω.— || κινῶ κατά βούλησιν, διευθύνω, ἐξελέγχω, χαλινάγωγῳ, και δη: 1) ἐπὶ δπλων, κινῶ, χειρίζομαι (τὸ

δῶρυ, τὴν ἀσπίδα) με ἐπιδεξιότητα και ἐμπειρίαν, μεταχειρίζομαι, πάλλω, κραδαίνω, διευθύνω. 2) ἐπὶ μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, κινῶ ταχέως, κινῶ κούφως. 3) μτφρ. ἀνακινῶ νοερώς, ἀνακυκλῶ εἰς τὸν νοῦν μου || σκέπτομαι ἐπὶ τίνος ζητήματος, μελετῶ, κάμνω παρατηρήσεις [δ' ἔτυμ. βλ. **νέμω**].

νῶν, ἀττ. ἀντι **νῶιν**· βλ. **νῶι**.

νώνυμος, ον, ἐπ. παράλλ. τύπος τοῦ **νώνυμος** (βλ. λ.), ἀκριβῶς διπῶς **δίδυμος** κείται ἀντι τοῦ **δίδυμος**, και **ἀπάλαμνος** ἀντι **ἀπάλαμος**.

νώνυμος, ον (νῆ+δδύμα, αἰολ. τύπος ἀντι **δνομα**)· ὁ μὴ ἔχων δνομα, ὁ ἀνώνυμος || τ. ἐ. ἄγνωστος, ἀφανής, ἄδοξος, ἄσημος.— || μετὰ γεν., ὁ ἄνευ τοῦ ὀνόματος προσώπου τινός, δηλ. ἄνευ τῆς γνώσεως περὶ αὐτοῦ (χωρὶς νά τὸν γνωρίζη).

νωπέομαι = **δυσωπέομαι** (βλ. λ.). [**νωπέομαι** = **δυσωπέομαι**· πρβλ. Ἑσυχ. **αἰώνω** (γεν. ***νωπέος** <*νε- + *δπτομαι)· **ἀσθενής τῆ ὄψεω**].

νώροψ, -οπος, ὁ, ἡ, μόνον κατά δοτ. και αἰτ. **νώροπι χαλκῶ**, **νώροπα χαλκόν**· στυλινός, ἀπαστράπτων, χαλκός [σκοτ. ἔτυμολ.· κατά τοὺς ἀρχαίους ἔτυμολογοῦντας **νώροψ** <νῆ+δραψ, τ. ἐ. ὁ ὅσον στυλινός ὡστε νά εἶναι ἀδύνατον νά τὸν κυττάξη κανεὶς «κατάματα». Κατά τινα ἐκ τῶν νεωτέρων **νώροψ** = βούλησις ὀρώσα, πρβλ. Ἑσυχ. **αἰωρεῖ ἐνεργεῖν**], πρβλ. λιθ. **νώρας** = βούλησις, **νώρηι**, **νώρηι** (ἐπίδουμεν) = ἔλλ. **νωρεῖν**. Κατ' ἄλλον συγγ. τῆ **σανακρ.** nīa-ἡ (= ὁ ἔχων σκοῦρον πυθμένα).

νωσάμενος, **νωσασθαι**, ἰων. μτχ. και ἀπρρ. μέσ. ἀορ. τοῦ **νοέω**.

νωτ-ἀγωγέω, μελ. -ήσω (**νωταγωγός**)· φέρω ἐπὶ τῶν νῶτων.

νωτ-ἀκμων, -ονος, ὁ, ἡ (**νώτων+ἀκμων**)· ὁ ἔχων τὰ νῶτα κατάφρακτα (τεθωρακισμένα).

νωτιαῖος, α, ον (**νώτων**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ νῶτα ἢ τὴν ράχιν.

νωτίω, -ίω (**νώτων**)· κάμνω (ἀναγκάζω) τινά νά στρέψη τὰ νῶτα, τὸν τρέπω εἰς φυγήν.— || στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι εἰς φυγήν, λατ. **terga dare**. — ||| καλύπτω τὰ νῶτα τίνος: **νωτίζω πόστον**=ἐπιψάω τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης, περνῶ ἐπάνω ἀπὸ τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης.

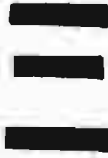
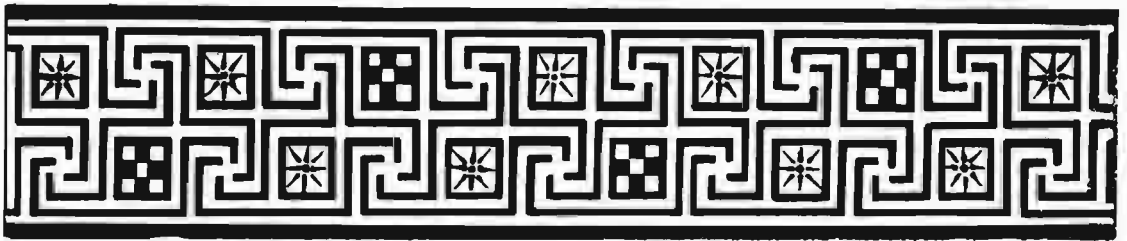
νωτο-δάτέω, μελ. -ήσω (**νώτων+βαίνω**)· ἀναβαίνω (ἐπιβαίνω) ἐπὶ τῶν νῶτων.— || περιπατῶ ὑπεράνω τῶν νῶτων ἢ τῆς ράχεως.

ΝΩΤΟΝ, τό· τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ σώματος, ἡ ἐπλάτη, λατ. **terga** || ὁ πληθ. **νώτα** κείται συχνά ἀντι τοῦ ἐν., ὡς τὸ λατ. **terga**: τὰ **νώτα δοῦναι**=**dare terga**=νά στρέψη τὰ νῶτα, νά τραπή εἰς φυγήν || **κατὰ νότου**=ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἐκ τῶν νῶτων.— || μτφρ. πᾶσα εὐρεία ἐπιφάνεια || **εὐρεῖα νῶτα θαλάσσης**= ἡ εὐρεῖα ράχης ἢ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης || ὡς. εὐρεῖαι ἐκτάσεις γῆς, πεδιάδες: 2) κάθε ράχης (ἄρουρος). [πιθ. συγγ. τῆ λατ. **nāvis**, πληθ. **nātes** (γλουτοί, νῶτα, ράχης) (λατ. -ō:-ē)].

νωτο-φόρος, ον (**νώτων** + **φέρω**)· ὁ φέρων ἐπὶ τῶν νῶτων, ἀχθοφόρος.

νοχηλός, ἐς· ὁ κινούμενος βραδέως, δυσκίνητος, νυθρός, χαῦνος, ἀδρανής.

*Ἔτυμ.: **νοχηλός** (και **νοχαλός**)· ὁμ. **νοχηλίη**, μτγν. **νοχαλία**· σκοτειν. ἔτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῆ γερμ. ***snazela**- (κοχλίας) (γοτθ. ***snagils**, μεσ-γερμ. **snegei**), λατ. **neg'élis** (μυρός)· κατά τινας συγγ. και τῆ ἔλλ. **δφοίλω** πρβλ. και λιθ. **Ingis** (ὀκνηρός), **éngiu** (πιῶι τι βραδέως).

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ομάδας τῶν Ἑλληνικῶν ἀλφαβήτων, τῆς ἀνατολικῆς δηλ. Ἑλλάδος καὶ τῆς δυτικῆς, ὑπῆρχε τὸ σῆμα X ἢ +. ἀλλ' ἐξεπροσώπει διάφορον ἐν ἐκάστη φθόγγον. Εἰς τὰ δυτικά ἀλφάβητα τὸ γράμμα τοῦτο παρίστα τὸν διπλοῦν φθόγγον **κσ** (ks), ὡς ἐκπρόσωπος δὲ τοῦ διπλοῦ τούτου φθόγγου παρελήφθη εἰς τὴν Λατινικὴν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὰς νεολατινικὰς Γλώσσας. Εἰς τὰ ἀνατολικά ἀλφάβητα καὶ εἰς τὸ Ἴωνικὸν παρίστα τὸν ἀηχον οὐρανικὸν δασύν φθόγγον kh. Δὲν κατέχομεν ἱκανά στοιχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα θασοῖζόμενοι νὰ δυνηθῶμεν νὰ καθορίσωμεν τὴν ἀκριθεῖ φύσιν τῆς σχέσεως τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν σχημάτων ἀμφοτέρων τῶν ομάδων ἀλφαβήτων. Ἡ τὴν προέλευσιν ἐκάστου σχήματος. Θεωρεῖται πιθανόν ὅτι τὸ X τῶν δυτικῶν ἀλφαβήτων, τὸ προφερόμενον ὡς τὸ νεώτερον Ξ, προῆλθεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐξ οὗ καὶ τὸ σημιτικὸν Ξ (samech), τὸ ὅποτον ἐξ ἄλλου ἐκπρῶσσειται καὶ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἀλφαβήτῳ, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ὀνόματός του, καὶ αὐτοῦ δὲ μετατεθειμένου ἐπὶ ἄλλου γράμματος. Τοῦτο πάντως πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι βέβαιον, ἐάν δὲ γίνη δεκτόν, τότε δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῆ ἡ προφορά του ἐν τοῖς ἀνατολικῶς ἀλφαβήτοις. Ὀρισμένα δεδομένα τείνουσι νὰ δεῖξουν, ὅτι τὰ δύο σχήματα ἐδεωροῦντο ὡς ἐν γράμμα παρ' ὄλην τὴν διαφοράν των εἰς τὰ δύο ἀλφάβητα ἀπὸ ἀπόψεως προφοράς. Ἐν τῷ Λυδικῷ ἀλφαβήτῳ ἀπαντᾷ ἐν σχήμα +, τοῦ ὁποίου τὴν προφοράν δὲν μᾶς εἶναι δυνατόν νὰ τὴν καθορίσωμεν πάντοτε ἐπακριβῶς, μολονότι εἰς τινὰς περιπτώσεις φαίνεται ὅτι ἔχει τὴν προφοράν τοῦ π (p).

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σῆμα τοῦ γράμματος εἰς τὰ διάφορα Ἑλληνικὰ ἀλφάβητα.

ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ		ΣΧΗΜΑ
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	X
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .	Ξ
	ΙΩΝΙΚΟΝ	Ξ
ΑΤΤΙΚΟΝ ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ	ΠΡΟΣΩΛΩΝΕΙΟΝ . .	+ ζ
	ΣΩΛΩΝΕΙΟΝ	+ ζ
	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ	X ζ
	ΑΡΧΙΝΟΥ	Ξ

Ξ, ξ, ξī, τὸ (καὶ ξϋ, ἢ ξεī)* ἄκλιτον, τὸ δέκατον τέταρτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου* ὡς ἀριθμητ. ξ' = 60, ἐν ψ ξ = 60.000.— *Ἦτο διπλοῦν σύμφωνον, συγκείμενον ἐκ τῶν φθόγγων γσ, ἢ κσ, ἢ χσ. Εἰς τὴν ἀττικὴν διάλεκτον τὸ ξ εἰσήχθη ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου τῆς νήσου Σάμου (βλ. Η, η), πρότερον γραφόμενον ὡς διπλοῦν χσ.— || Ἐν τῷ αἰολικῇ καὶ ἀττικῇ διαλέκτῳ τὸ ξ ἐναλλάσσεται μετὰ τῶν κ καὶ σ, π. χ. κοινός : ξυνός, ξύν : σύν* ἢ ἐναλλαγῇ αὐτῆ παρατηρεῖται καὶ εἰς τὸν δωρ. μέλλ. καὶ ἀόρ., π. χ. κληξῶ : κλήσω, παιξῶ : παῖσω, παῖξαι : παῖσαι.— || Συχνὰ ἐπίσης ἐναλλάσσεται τὸ ξ καὶ μετὰ τῶν σσ ἢ ττ, οὐ μόνον εἰς τὸν μέλλοντα τῶν ἐξ -σσω ἢ -ττω ληγόντων ρημάτων (π. χ. ἀνάσσω : ἀνάξω), ἀλλὰ καὶ εἰς λέξεις, οἵαι αἱ δισσός, τρισσός, ἰων. διξός, τριξός. Καθόλου εἰπεῖν, συχνότατα ἀπαντᾷ τὸ ξ ἐν τῇ δωρικῇ διαλέκτῳ

καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀττικῇ [τὰ πρὸ τοῦ ξ φωνήεντα, καὶ βραχέα εἶναι, καθίστανται πάντοτε θέσει μακρά, λόγῳ τῆς φύσεώς του ὡς διπλοῦ συμφώνου].

ΞΑΓΝΩ, μέλ. ξανῶ ἀόρ. α' ἐξηνα.— Παθητ., ἀόρ. α' ἐξάνθην* πρκ. *ἐξαμμαί*· ξαίνω, ξέω, κτενίζω || κυρ. ἐπὶ ἐρίου, «λαναρίζω», ὥστε νὰ γίνῃ κατάλληλον διὰ νὰ κλωσθῆ. 2) ἐπὶ ὑφάσματος, γναφεύω, καθαρίζω, κατεργάζομαι.— || μτφρ. ὑποβάλλω τι εἰς κατεργασίαν, ὁποῖα ἢ τῶν ὑφασμάτων, ἐπὶ σταχθῶν π. χ. ἀλυνίζω, λειαίνω διὰ τοῦ μαγγάνου, κομματιάζω, ξεσχιζώ.

Ἔτυμ.· ξαίνω (*qsηjō)· ξάνιον (κτένιον)· ξάσμα (τὸ λαναρισμένο μαλλί, τὸ ἐξεσμένον)· ἐξ ἰαπ. ρ. *qs-en- πρβλ. λατ. sentis, senius (<*ksen-ti-to- ἢ ἰαπ. ρ. *qs-en εἶναι παράλληλος τῆς ρ. *qs-es ἐν τῷ ξέω, ξέσαι, ὡς καὶ παράλλ. τῆς *qs-eu ἐν τῷ ξύω, ξάον (βλ. λ. λ.). κατ' ἐπέκτασιν τῆς ἰαπ. ρ. *qes- ἐν τῷ λιθ. kasy'ti (ἀποξέω, ἀποτριβώ).

Ξανθός, δωρ. ἀντι ξανθῆς, γεν. θηλ. τοῦ ξανθός. **Ξανθίζω**, μέλ. -ίσω, ἀτι. -ίω (ξανθός)· κόμην τι ξανθὸν ἢ καστανόν, τὸ βάφω ξανθόν || τὸ κοκκινίζω διὰ τοῦ πυρός, ψήνω ἢ τηγαρίζω τι.

Ξάνθισμα, -ατος, τὸ (ξανθίζω)· τὸ ξανθοβαμμένο, ὅτι ἔχει βαφῆ ξανθὸν ἢ κίτρινον.

Ξανθό-γεως, ὠν (ξανθός + γῆ)· ὁ ἔχων ξανθὸν ἔδαφος.

Ξανθό-θριξ, -τριχος, ὁ, ἢ (ξανθός + θριξ)· ὁ ἔχων ξανθὰς τρίχας, ξανθὴν κόμην, «ξανθομάλλης».

Ξανθο-κόμης, -ου, ὁ (ξανθός + κόμη) = ξανθό-θριξ (βλ. λ.).

Ξανθός, ἢ, ὄν* ὅτι καὶ νῦν, ξανθός μετὰ τὰς οιαφόρους ἀποχρώσεις τοῦ χρώματος αὐτοῦ, κίτρινωπός, χρυσοειδής, χρυσίω, κοκκινωπός, ἐλαφρῶς ὑπέρυθρος, καστανός (πρβλ. κατ' *πυρρός*), λατ. flavus, fulvus || ξανθαὶ τρίχες = χρυσιζουσα κόμη || ξανθαὶ ἴπποι = φορβάδες καστανοῦ χρώματος.— || **Ξάνθος** (παροξύτ.) κύρ. ὄνομα, καὶ δη· 1) ποταμός

της Τροίας, κελούμενος Ξάνθος μὲν ὑπὸ τῶν θεῶν, Ξάμανδρος δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. 2) ὁ ἕτερος τῶν περιφρήμων Ἴππων τοῦ ἄρματος τοῦ Ἀχιλλεύου (Ξάνθος καὶ Βαλῖος).

Ἔτυμ.: Ξανθός φαίνεται ὅτι περιέχει ἰαπ. *k(a)sen-, πρβλ. λατ. cānus (τεφορφαίος) <*cas-no-s, ὡς λατ. cascus (= γέρων), ὁσκ. casnar (γέρων, κυρ. ὁ πολὺς, οτακτύς, λόγῳ τῆς ἡλικίας), ἕλλ. ξουθός (ιαπ. ῥ. *k(a)s-ou-, ἀγγλ.-σαξ. hasu (ὑπόλευκος), παλ.-νοργ. ho,ss (τῆς αὐτῆς σημ.), παλ.-γερμ. hasan (γκρίζος), haso, παλ.-νοργ. here, ἀγγλ.-σαξ. hara (τό γκρίζο ζῶον, ὁ λαγώδης), gall. ceinach, σανσκριτ. चास-ह (*casá-h = λαγώδης), πρβλ. Ἑουχ. «κενήνας» λαγούσης.

Ξανθο-φύης, ἐς (Ξανθός + φύη): ὁ Ξανθός κατὰ τὴν φύην (τὴν φύσιν). ὁ ἐκ φύσεως Ξανθός.

Ξανθο-χίτων, -ωνος, ὁ, ἡ (Ξανθός + χιτών): ὁ ἔχων Ξανθὸν χιτῶνα, τ. ἔ. Ξανθὸν φλοιὸν (φλούδαν).

Ξανθό-χρως, ον (Ξανθός + χρῶς, χρώς): ὁ ἔχων Ξανθὸν (κίτρινον) δέρμο, ἐρυθρόδερμος.

Ξάντης, -ου, ὁ, θηλ. Ξάντριά, ἡ (Ξαίνω): ὁ Ξαίνων (λαναρίζων) ἔρια.

Ξειν-ἀπάτης, -ου, ὁ, ἰων. ἀντι Ξεναπάτης (βλ. λ.).
Ξείνη, ἡ, ἰων. ἀντι Ξένη.

Ξεινη-δόκος, ον, ποιητ. ἀντι Ξεινοδ— (βλ. λ.).

Ξεινήιον, τό (Ξείνος), ἰων. ἀντι Ξείνειον: δῶρον τοῦ φιλοξενούντος διδόμενον εἰς τὸν φιλοξενηθέντα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **Ξεινήια (δῶρα)** ἢ ὡς. αἱ προμήθειαι αἱ προοριζόμεναι διὰ τὴν φιλοξενίαν τινός ἢ γενικῶς, φιλικὰ δῶρα.

Ξεινίζω, ἰων. ἀντι Ξερίζω (βλ. λ.).

Ξεινήϊ, Ξεινίκοι, ἰων. ἀντι Ξειν—

Ξείνιον, τό. Ξείνιος, η, ον, ἰων. ἀντι Ξειν—

Ξεινίσαι, ἑπ. ἀντι Ξεινίσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ Ξερίζω.

Ξεινίσασεν, ἑπ. ἀντι Ξείνισεν, γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ Ξερίζω.

Ξεινο-δοκέω, Ξεινο-δόκος, ἰων. ἀντι Ξεινοδ—

Ξεινο-κτονέω, ἰων. ἀντι Ξεινοκτονέω.

Ξείνος, η, ον, ἰων. ἀντι Ξένος.

Ξεινοσύνη, ἡ (Ξείνος), ἰων. ἀντι Ξεινοσύνη.

Ξείνω, ἰων. ἀντι Ξένω.

Ξειν-ἀγέτης, -ου, ὁ (Ξένος + ἀγέτης): ὁ ὀδηγῶν τοὺς Ξένους (φιλοξενουμένους, φίλους) καὶ περιποιούμενος αὐτούς.

Ξειν-ἀγέω, μέλ. -ῆσω (Ξεναγός): εἶμαι Ξεναγός, ὀδηγῶ τοὺς Ξένους (φίλους) ἐκ Ξένης χώρας) ἀνά τὰ ἀξιόθεατα. — Παθητ. ὀδηγοῦμαι ὑπὸ τίνος κατὰ τὰς ἐπισκέψεις τῶν ἀξιόθεατων. — ἢ στρατολογῶ, ἡ ὀδηγῶ, μισθοφορικὰ στρατεύματα.

Ξειν-ἀγός, ὄν (Ξένος + ἡγέομαι): ὁ ὀδηγῶν Ξένους ἢ φιλοξενουμένους. — ἢ ὡς οὖς. ὁ Ξεναγός = ὁ ἡγούμενος (ὁ ἀρχηγός) σώματος μισθοφόρων.

Ξειν-ἀπάτης, -ου, ὁ, ποιητ. Ξειν— (Ξένος + ἀπατάω): ὁ ἐξοπατῶν Ξένους ἢ φίλους ἐκ φιλοξενίας.

Ξειν-αρκής, ἐς (Ξένος + ἀρκέω): ὁ βοηθῶν Ξένους.

Ξένη, ἡ, θηλ. τοῦ Ξένος: 1) (ἐνν. γυνή) Ξένη γυνή (ἐκ Ξένης χώρας) ἢ γυνή φιλοξενουμένη. — 2) (ἐνν. χώρα ἢ γῆ) Ξένη χώρα, Ξένος τόπος.

Ξειν-ηλάσις, ἡ (Ξεινηλάτω): ἐκδιώξις τῶν Ξένων, μέτρον λαμβανόμενον ἐν Σπάρτῃ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀνεπιθυμητοῦ μετὰ τῶν Ξένων ἀναστροφῆς.

Ξειν-ηλάτew (Ξένος + ἐλαύνω, Ξειν-ηλάτης): ἐλαύνω (τ. ἔ. ἐξορίζω) τοὺς Ξένους.

Ξείνος, ἑπ. Ξεινή, ἰων. Ξεινή, ἡ (Ξένος): ἡ κατὰστασις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Ξενιζομένου, ἢ φιλοξενία, λατ. hospitium ἢ ἡ φιλόξενος ὑποδοχή ἢ διασκεδασίς. 2) ἡ φιλικὴ σχέσις μεταξὺ δύο ἡγεμόνων ἢ δύο πόλεων. — ἢ ἡ κατάστασις ἢ τὰ δικαιώματα ἑνὸς Ξένου (ἢ ἑλλειψίς δηλ. δικαιωμάτων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου) ἢ **Ξεινίας (ἐνν. γαμψή) = καταγγέλλομαι** διότι Ξένος ὢν ἐσφετερόβην δικαιώματα πολίτου.

Ξερίζω, ἰων. Ξεινίζω: μελλ. Ξερίσω, ἑπ. Ξερίσωσ' ἀορ. α' Ξερίσω, ἑπ. Ξερίσωσα ἢ Ξερίσωσα (Ξένος) ὑποδέχομαι Ξένον ἢ παλαιὸν φίλον ἐκ φιλοξενίας, περιποιουμαι τινα κατὰ τρόπον φιλόξενον, λατ. hospitio excipere. — Παθητ. φιλοξενουμαι, τυγχάνω

περιποιήσεων ὡς φιλοξενούμενος, λατ. hospitari. — ἢ εἶμαι Ξένος, ἢ ὁμιλῶ ὡς Ξένος (μὲ Ξένην προφοράν).

Ξενικός, ἡ, ὄν, καὶ -ός, -όν, ἰων. Ξεινικός (Ξένος): ὁ ἀνήκων εἰς Ξένον, ἢ ὁ ἀρμόζων εἰς Ξένον, Ξένος. 2) ἐπὶ στρατιωτικῶν, ὁ μισθοφόρος, ὁ μισθωθεὶς διὰ Ξένην ὑπηρεσίαν ἢ τὸ **Ξενικόσ = οἱ Ξένοι** = στρατιωτικὸν οἶμα ἐκ μισθοφόρων. — ἢ Ξένος, ἐκ Ξένης χώρας, ἐξωφερεμένος.

Ξείνιος, α, ον, ἀττ. καὶ -ός, -όν, ἰων. Ξείνιος (Ξένος, Ξείνος): ὁ ἀνήκων εἰς φιλοξενούμενον, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φιλοξενίαν, φιλοξενία ἢ **Ξείνιος τις** = ὁ συνδεόμενος μετὰ τινος διὰ δεσμῶν φιλοξενίας. — ἢ **Ξείνια (ἐνν. δῶρα)**, τὰ = δῶρα διδόμενα ὑπὸ τοῦ φιλοξενούντος εἰς τὸν φιλοξενούμενον ἢ φιλικὰ δῶρα.

Ξείνισις, ἡ (Ξερίζω): ἡ περιποίησις (ἢ ὑποδοχή) φιλοξενουμένου (φίλου ἐκ φιλοξενίας) ἢ καὶ γενικῶς Ξένου, ἢ φιλοξενία.

Ξεινισμός, -οῦ, ὁ = Ξείνισις (βλ. λ.).

Ξεινιτεύω (Ξένος), ἢ Ξεινιτεύομαι ὡς ἵποθ. εἶμαι Ξένος ἢ ἀπέρχομαι εἰς Ξένον τόπον καὶ ζῶ ἐκεῖ ἢ εἶμαι μισθοφόρος, ὑπηρετῶ ὡς μισθοφόρος εἰς Ξένην χώραν.

Ξεινο-δαίκτης (Ξένος + δαίξω): ὁ φονεύων Ξένον, ὁ φονεύων φιλοξενούμενον.

Ξεινο-δαίτης, -ου, ὁ (Ξένος + δαίς, δαίνυμι, δαίω): ὁ κατατρώγων τοὺς Ξενιζομένους, ἢ τοὺς Ξένους (ἐπὶ τῶν Κυκλάδων).

Ξεινο-δοκεῖον, καὶ -χεῖον, τό, ὁ, τι καὶ νβν, τόπος (μέρος) ἐν ᾧ δέχονται τοὺς Ξένους, ἐνθα διαμένουσιν οἱ Ξένοι, πανδοχεῖον: ἐκ τοῦ

Ξεινο-δοκέω, ἰων. Ξεινοδοκέω (Ξεινοδόχος): ὑποδέχομαι, περιποιουμαι, Ξένους, φιλοξενῶ.

Ξεινο-δοχία, ἡ (Ξεινοδοκέω): ἡ ὑποδοχή, περιποίησις, Ξένου ἢ φιλοξενουμένου.

Ξεινο-δόχος, ον, ἰων. Ξεινοδόκος (Ξένος + δέχομαι): ὁ ὑποδεχόμενος καὶ περιποιούμενος φίλους ἢ Ξένους, ὁ φιλοξενῶν ἢ ὡς οὖς, **Ξεινοδόκος, ὁ = ὁ οἰκοδεσπότης, πρὸς ἀντιθέσει πρὸς τὸ Ξένος = ὁ φιλοξενούμενος.**

Ξεινο-δότης, -ου, ὁ (Ξένος + δίδωμι): ὁ παρέχων Ξενίαν, ὁ Ξεινοδόχος, ὁ ἐστιάτωρ, ἐστιάρχης (ἐπὶ τοῦ Διονύσου).

Ξεινόεις, εσσα, ἐν (Ξένος): πλήρης φίλων ἢ Ξένων.

Ξεινο-κτονέω, ἰων. Ξεινοκτίνω, μέλ. -ῆσω (Ξεινοκτόνος): φονεύω φίλους ἢ Ξένους.

Ξεινο-κτόνος, ον (Ξένος + κτείνω): ὁ φονεύων φίλους ἢ Ξένους.

ΞΕΝΟΙΣ (Α), ἰων. Ξεῖνοις, ὁ: ὁ φιλοξενούμενος (εἰμουσαφίρης), ἢ ὁ φιλοξενῶν, ὁ οἰκοδεσπότης, λατ. hospes, καὶ δη: 1) ὁ Ξενιζόμενος φίλος, ὁ Ξένης πόλεως πολίτης, μετὰ τοῦ ὁποῦτο ἔχει τις συνάψει συνθήκην φιλοξενίας δι' αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους τοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἐκαλοῦντο **Ξένοι**, καὶ ἡ σχέσις τῶν ἡτο κληρονομικῆ. — ἢ παρ' Ὀμήρω κατὰ τὸ πλεῖστον σημ. τὸν φιλοξενούμενον (τὸν φίλον ἐκ φιλοξενίας) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν παρέχοντα τὴν φιλοξενίαν, τὸν **Ξεινοδόκον**. 2) πᾶς Ξένος, καθὸ θεωρούμενος ὡς διατελῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ **Ξενοῦ Διός**. 3) μὲν ἢ προσφώνησις **ὁ Ξένης** εἶχε γενικισθῆ καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο δασκίς ἐπρόκειτο πρὸς ὁποῦτων, τῶν ὁποῦτων δὲν ἐγνωρίζε τις τὸ ὄνομα, ἢ δὲν ἤθελε νὰ τὸ εἴπῃ, κατὰ ἀνάλογον πρὸς τὸ σημερ. «ὦ φίλε μου», «φίλε μου», «ἀγαπητὲ μου». 4) ἐκ τῆς σημασίας, «Ξένος, ἐκ Ξένης χώρας» ἢ λ. **Ξένος μετέπεσεν** εἰς τὴν σημ. τοῦ «μισθοφόρος», πολίτης μὴδς πόλεως κατατασσόμενος εἰς τὸν στρατὸν ἄλλης χώρας ἐπὶ μισθῷ, μισθωτὸς στρατιώτης. 5) ἐνίοτε κτεῖται ἀπλῶς ἀντὶ τοῦ **βάρβαρος**, δηλ. Ξένος, οὐχὶ Ἑλλην.

Ἔτυμ.: Ξένος, ἰων. Ξείνος, αἰολ. Ξέννος, δωρ. Ξεινο-Φος, Ξείνος (πρβλ. Κορ. Ξεινοκλήης, Ξεινο-Φων, Κερκυρ. Ξεινο-Φαρης, προξεν-Φος), λατ. hostis (Ξένος) ἐχθρός = γοθ. gasts, παλ.-γερμ. gasti, παλ.-σλαβ. gosti, ξ-εινο-φ < *ghs-enw, πρβλ. αλβ. huai (Ξένος).

Ξένος (Β), η, ον, ἀττ. -ός, -όν, ἰων. Ξείνος, η, ον

δ,τι και νυν, ξένος, εκ ξένης χώρας. 2) μετά γεν. του πραγμ.. ξένος προς τι πράγμα, μη γνωρίζων τι, άγνωών τι.

Ξενο-στάσις, ή (ξένος+στάσις)· ως το ξενοδοχείον, κατάλυμα προς ύποδοχήν φίλων ή ξένων.

Ξενοσύνη, ή. ίων. **Ξεινοσ**— (ξένος, ξείνος)· Ξενοσία, βηλ. φιλοξενία, οι δεσμοί ή τά δικαιώματα τής φιλοξενίας.

Ξενο-τίμος, ον (ξένος+τιμάω)· ό τιμών φίλους ή ξένους.

Ξενο-τροφέω, μελ. -ήσω (ξυνοτρόφος)· τρέφω, βηλ. περιποιούμαι, διατηρώ, φίλους || κυρ. διατηρώ μιθοφορικά στρατεύματα.

Ξενο-τρόφος, ον (ξένος+τρέφω)· ό τρέφων (διατρέφων, συντηρών, περιποιούμενος) φίλους || κυρ. ό συντηρών μιθοφορικά στρατεύματα.

Ξενο-φονεύω, μελ. -ήσω (ξενοφόνος)· φονεύω φίλους ή ξένους.

Ξενοῦ, ίων. **Ξεινού**, μέλ. -ώσω (ξένος)· κάμνω τινά φίλον μου, ή τόν μεταχειρίζομαι ως φίλον μου, τόν περιποιούμαι, τόν φιλοξενώ.— || Παθητ., μετά μέσ. μελλ. **ξενώσομαι**· άορ. α' **έξενώσθην**· συνάπτω μετά τινος σχέσεως ξενίας, κλείω μαζί του συμφωνία (σύμβαση) περί άμοιβαίας φιλοξενίας. 2) τοποθετούμαι (έγκαθίσταμαι, διαμένω) παρά τινός φίλος εκ φιλοξενίας, τυγχάνω φιλικών περιποιήσεων, φιλοξενούμαι. 3) ευρίσκομαι (διατρίβω) εις ξένα μέρη, είμαι εις τό έξωτερικόν || άπέρχομαι εις έξορίαν, έξορίζομαι.

Ξενών, -ώνος, ό (ξένος)· κατάλυμα ή διαμέρισμα προς ύποδοχήν (και διαμονήν) ξένων.

Ξένως, έπ.τρ. του ξένου· άσυνήθως, παραδόξως, άλλόκοτα || **ξένως έχω τινός** = είμαι ξένος προς τι, δέν έχω πεύραν (ιδέαν) πράγματός τινος.

Ξένωσις, ή (ξενώω)· ή άποξένωσις || νεωτερισμός, ή μεταβολή πράγματός τινος εις ξένην (νέαν, άσυνήθη) κατάσταση.

ΞΗΡΟΨ, ά, όν, ίων. άντι **ξηρός**· δ,τι και νυν, ξηρός, στεγνός: **ποτι ξηρόν ήπειροιο** = **προς ξηρόν ήπειρον** = προς τήν ξηράν. [δι' έτυμ. βλ. **ξηρός**].

Ξήσμα, -ατος, τό (ξέω)· τό έξεσομένο, τό λελασσομένο || έντεθθεν = **ξάονον**, άγαλμα, άνδριάς.— || Ξύσμα, άπόξυσμα.

Ξεσμάω (ξέω)· άποξέω, άποξύνω, άποτριβώ, έξαλείφω.

Ξέσας, έπ. άντι **έξεσε**, γ' έν. άορ. α' του **ξέω**.

Ξέστης, -ου, ό μέτρον ύγρών και ξηρών προϊόντων, παραφαρμακόν έν του λατιν. **sextarius** διά μεταθέσεως φθόγγων, σχεδόν δέ=1 άγγλ. λίτρα [δι' έτυμ. βλ. και **ξέστριξ**].

Ξεστός, ή, όν (ξέω)· έξεσομένος, λετός ή στυλπνός γενόμενος διά ξέσεως, ροκανισμένος, ρινισμένος.

Ξέστριξ, ή = **ξέστης** (βλ. λ.) [ή λ. άπαντᾷ παρ' Ηουχ. **αξέστριξ κριθή** ή **έξάστριχος**. **Κνίδιοι**· κατά τινος ή λ. έσχηματίσθη κατά τήν πρωτοελληνικήν έποχήν διά μεταθέσεως εκ των ***σεξ-στριξ** ή ***σεφε-στριξ**· τό β' συνθ. -**στριξ** (= σειρά, γραμμή) θεωρείται όπό τινών συγγ. τῆ λατ. **striga** (γραμμή σταχύων σίτου), γοτθ. **striks**, παλ-γερμ. **strich** (γραμμή, σειρά), πρβλ. **στρίγξ**, -γγός (= γραμμή, σειρά). Τά **ξέστης** (βλ. λ.) και ύποκορ. **ξεστίον** θεωρούνται ως προσθόντα κατά παραφθοράν εκ του λατ. **sextarius**, δέν είναι όμως και βέβαιον ότι περιέχουν τό έλλ. **ξέ**.

ΞΕΨ, μελ. **ξέσω**, έπ. **ξέσωω**· άορ. α' **έξεσσα**, έπ. **ξέσσα**· δ,τι και νυν, ξύνω, καθιστώ τι λείον, στυλπνόν ξέων (ρινιζών, ροκανίζων) ουτό διά του **ξέστρου**.— || γλύφω, έργάζομαι (ένεργω γλυφός) επί λιθου· ή ξύλου ως λιθοξόος ή λεπτοουργός.

Έτυμ.: **ξέω**· **ξεστός**· **ξάονον**· λ. **ξέ** λατ. β. ***qs-εσ-**, παραλλήλου προς τας ***qs-εσ-** και ***qs-επ-** πρβλ. και τά έν **ξάινω**, **ξύω**, **ξάονον**.

Ξήνας, μετχ. άορ. α' του **ξάινω**.

Ξηραίνω, μελ. -άνω· άορ. α' **έξηράνω**.— Παθητ., άορ. α' **έξηράνθην**· πρκ. **έξηρασαι** ή **έξηραμαι** (**ξηρός**)· άποξηραίνω, στεγνώνω.—Παθητ. άποξηραίνομαι, γίνομαι ή είμαι στεγνός, στεγνώνω. 2) ά-

δειάζω τό νερό, άποξηραίνω, άποχετεύω, ξηραίνω λατ. **siccare**.

Ξηρ-άλοιφέω, μελ. -ήσω (**ξηρός**+**άλείφω**)· κυρ. άλείφω με άλοιφήν ξηράν (οτεγνήν, ή τολάχιστον πολύ παχύρρευστον), άλείφω άπλώς δι' έλαίου, μη άναμείκτου μεθ' ύδατος (τεχνικός όρος επί των παλαιστών των άλειφομένων δι' έλαίου, όπως καταστήσων τά σώματά των μαλακά).

Ξηρ-αμπέλιον, η, ον (**ξηρός**+**αμπελος**)· ό έχων τό χρώμα άπεξηραμένων φύλλων αμπέλου, μεταξύ κοκκίνου και έρυθρού, **έξ ου** και λατ. **vestes xerampelinae**.

Ξηρανθείς, μετχ. παθ. άορ. α' του **ξηραίνω**.

ΞΗΡΟΨ, ά, όν· δ,τι και νυν, ξηρός, «ξερός», «στεγνός», άπεξηραμένος, επί τῆς καίτης ποταμού π. χ. ή και επί του άέρος, λατ. **siccus**, άντιθ. τῆ **ύγρός** || επί προσώπων, ισχνός, κατεσκληκώς, σκελετωμένος, άποστεγνυμένος, μαραμμένος.— || ως και τό λατ. **siccus**, ό νηστεύων, έγκρατής φαγητού και ποτού || αύστηρός, τραχύς, σκληρός.— || γενικώς, άδειςσομένος, άδειος, στεγνός, έξηντλημένος.— **IV** ως ούσ., **ξηρά** (ένν. γῆ), ή=ή ξηρά, ή άλλως λεγομένη και στερειό, «στεριά», ήπειρος || έν τῆ αὐτῆ ένν. **κεῖται** και τό οὐδ. τό **ξηρόν**.

Έτυμ.: **ξηρός** (έπ. ίων. **ξηρός**): σανσκρ. **ksārā**-li (κουστικός, διαθρωπτικός), άρμ. **zamaḥ** (ξηρός), λατ. **serēnus** (***kseres-no-s** = ξηρός, διαυγής), **serēscō** (οτεγνώνω), παλ γερμ. **serawēn** (ξηραίνω).

Ξηρότης, -ητος, ή (**ξηρός**)· ό,τι και νυν, ξηρότης, ξηρασία || καλή κατάσταση των σανιδωμάτων πλοίου.

Ξηρο-φάγέω, μελ. -ήσω (**ξηρός**+**φά**; **είν**)· τρώγω ξηρόν τροφήν.

Ξιφ-ήρης, ες (**ξίφος**+**άρᾶρειν**, του **άραρισκω**)· δ,τι και νυν, ό ώπλιωμένος με ξίφος, ό έχων ξίφος έν τῆ χειρί.

Ξιφ-φόρος, ον (**ξίφος**+**φέρω**)· ό φέρων ξίφος, ό έχων ξίφος έν τῆ χειρί.

Ξιφίδιον, τό, ύποκορ. του **ξίφος**· μικρόν ξίφος, έγγχειρίδιον.

Ξιφο-δήλητος, ον (**ξίφος**+**δηλέομαι**)· ό διό ξίφους φονευόμενος || επί των πληγμάτων (τραυμάτων), πληγή γενομένη (έπενεχθείσα) διά ξίφους.

Ξιφο-κτόνος, ον (**ξίφος**+**κτείνω**)· ό φονεύων διά του ξίφους.— || προπαροξ. **ξιφόνκτονος**, ον = ό φονευόμενος διά ξίφους.

Ξιφο-μάχιρα, ή (**ξίφος**+**μάχιρα**)· ξίφος έλαφρώς κυρτόν, είδος ξίφους μεταξύ ξίφους καθαυτό (βηλ. εύθόος) και μαχαιράς (βλ. και **ξίφος**).

ΞΙΨΟΣ, θωρ., αιολ. **οκίφος**, -εος, τό· δ,τι και νυν, ξίφος, «σπαθί» || παρ' Όμηρω περιγράφεται ως μέγα σχετικώς και κοπετόν ή δξύ, άκόμη δέ και ως δίστομον, «δίκοπο»· έκρέματο από τό ώμοιο διά του τελαμώνος (έντεθθεν δ' έκλειετο και **άσος**)· κυρία διαφορά μεταξύ ξίφους και μαχαιράς ήτο ότι του μὲν ξίφους ή λεπίς ήτο εύθιας, τῆς δὲ μαχαιράς κυρτή.

Έτυμ.: **ξίφος**· **ξίφιας**· **ξίφον**· **ξιφύδριον**· **ξίφη**, ή (=λεπίς ρυκάνης)· **ξίφη**ν («ό φέρων ξίφος» Σουτλ.)· πρβλ. Ηουχ. **ασιφίξες**· **ξιφίξες**. **έστι** δὲ **σῆμα μαχαιρικῆς δρηχσεως**· λατ. **οσιφάτομος** (πρβλ. **ξιφηφόρος**)· σκοτειν. έτυμολ.· πιθ. ό αιολ. τύπος **οκίφος** είναι ό άρχαιότερος, πρβλ. άρχ. **σκαπδ**. **skaf-a** (ξέω, ξύνω, ρυκανίζω), άρχ. γερμ. **scab-a** (ρυκάνη) κατά τινος ή λ. είναι άνατολικῆς προελεύσεως (πρβλ. 'Αραμ. **sa'jfa**, 'Αραβ. **saifun**, Αιγυπτ.**sefē** (κοπετόν ξίφος)· άλλοι τῆν θεωροῦν λαπετικῆς (ίνδο-ευρ.) καταγωγῆς, **ξ** <ιαπ.***ks-**: σανσκρ. **časati** (κόπτω), δημρ. **καάξω** (οχιζών).

Ξιφ-ουλικός, όν (**ξίφος**+**έλικω**)· ό ούρων (άνασούρων, άνασπών) τό ξίφος, ό ξιφουλκών, «πού τραβᾷ τό σπαθί».

Ξιφ-ουργός, ον (**ξίφος**+**εργω**)· ό κατασκευάζων ξίφη.

Ξόάνον, τό (ξέω)· είδωλον (άγαλμα) γεγλυμμένον επί ξύλου || γενικώς, είδώλιον, άγαλμάτιον, όμοίωμα, θεού (κυρ. εκ ξύλου αλλά και λιθινον) [**ξόανον** <ιαπ.***qs-on-ḡno-p-** περιέχει έπομένως ιαπ.***qs eu-**, πρβλ. τά έν λ. **ξύω**].

Ξοάνο-ποιία, ή (ξοάνον + ποιέω)· ή κατασκευή ξοάνων (βλ. λ.).

Ξοίς, -ίδος, ή (ξέω)· εργαλείον γλύπτου, σμίλη· **Ξουδό-πτερος**, ον (ξουθός+πτερόν)· ό έχων ξουθά πτερά, ήτοι ξανθά, κιτρινωπά, πτερά, ως τά τής μελίσσης.

ΞΟΥΘΟΣ, ή, όν, συγγ. τῷ ξανθός· κατά τό πλεστον επί χρώματος κειμένου μεταξῦ τοῦ ξανθοῦ και τοῦ πυρροῦ, τό κιτρινωπόν, μαυροκίτρινον, «μαυρειδερό» || ἀλλά και ἐπί ἤχου, όξυς, διαπεραστικός, ἀνατριχιστικός || τέττιξ ξουθά λαλών=ό τζιτζικας με τόν διαπεραστικόν του ήχον. [δι· έτιμ. βλ. ξανθός].

Ξυγγ—, τάς εκ τούτου ἀρχομένας λέξεις βλ. εν συγγ.— **Ξυγ-κλήσις**, -εως, ή· παλ. άττ. τύπος αντί σύγκλησις.

Ξυγ-κλήω, μελ. -ήσω· παλ. άττ. αντί συγκλείω.

Ξυήλη, ή (ξύω)=κνήσις (βλ. λ.)· εργαλείον κατάλληλον πρός ξέσιν ή ρίνισμα ξύλου, ή ρυκάνη («ροκάνη»), «πλάνη», ξυλοφάγος, «λίμα».— || κυρότον (δρεπανοειδές) έγγειριδιον, χρησιμοποιούμενον υπό τών Σπαρτιατών.

Ξύλ-ηγέω, μελ. -ήσω (ξύληγός)· όγω (φέρω, μεταφέρω) ξύλα.

Ξύλ-ηγός, όν (ξύλον + έγω)· ό όγων (φέρων, μεταφέρων) ξύλα.

Ξυλίζομαι, άπθ. (ξύλον)· συλλέγω ξύλα, ξυλεύομαι, λατ. lignari.

Ξυλικός, ή, όν (ξύλον)· ό εκ ξύλου, ξυλίνας, δημοίος πρός ξύλον.

Ξυλίνας, η, ον (ξύλον)· ό εκ ξύλου, ως και νῦν, ξυλίνας.

Ξυλλ—· τάς οθω αρχομένας λέξεις βλ. εν συλλ.— **Ξυλο-κόπος**, ον (ξύλον + κόπτω)· ό,τι και νῦν, ό κόπτων ξύλα, ό κόπτων δένδρα, δενδροτόμος. 2) ως οσα. δ ξυλοκόπος, ό,τι και νῦν || τά γνωστόν πτηνόν, ό δρυοκολάπτης, ξυλοφάγος, διότι κτυπῶ τό ξύλον· πρβλ. και ξυλοτόμος.

Ξύλον, τό (ξύω?)· ό,τι και νῦν, ξύλον κεκομμένον και έτοιμον πρός χρῆσιν, ξύλον πρός καυσιν, ξυλεία οικοδομησίμου, ναυπηγήσιμος κλπ. || εν τῷ πληθ. ξύλα ήγια = ναυπηγήσιμος ξυλεία.— || τεμάχιον ξύλου διά ποικίλας χρήσεις: ράβδος, βακτηρία, ρόπαλον. 2) περιλαίμιον (βαρύς κλοιός) ξύλινον έφαρμοζόμενον επί τοῦ αὔχενος τοῦ έγκαιδεϊρκτου διά νά τόν περιορίσῃ εις τάς κινήσεις του (γενικώς πρός μείζονα ασφάλειαν): *θήσαι τινα εν ξύλω* || τό λεγόμενον *πεντεσύριγγον ξύλον* άπετελεϊτο από τοιοῦτον ξύλινον κλοιόν με «ράβδαγας» (ποδοκάκην) πρός περιορισμόν (καθήλωση) τών θραχιόνων και τών μηρῶν || ξύλινα ποδόδεσμα, άκίνητοῦντα τούς πόδας, λεγόμενα άλλως και *ποδοκάκη*. 3) τράπεζα, και κυρ. ή τράπεζα τοῦ άργυραμοιβοῦ. 4) *πρωτων ξύλων*=ή πρώτη σειρά (ξύλινων) θόδρων τοῦ εν 'Αθήναις θεάτρου, έφ' ών εκάδηντο οι *Πρωτάνεις* (οίτινες διά τούτο εκαιούθον και *πρωτόβαθροι*)· ή όνομασία όφείλεται εις τό ότι εν άρχῇ τά καθίσματα ήσαν ξύλινα.— || δένδρον τι (πρβλ. *εἶριον*).

Έτιμ.: ξύλον· ξύλινος· ξύλον <ιαπ. *qsǝllo-m: παλ-πογγ. súla (κίων, στήλη), γοθ. sauls, παλ-γερμ. sǝll (<*sǝll-i-z, ιαπ. *qsǝll-i-ǝ)=στήλη: ξύω· τήν πρός τό ξύω συγγένειαν άντικρούοντες άλλοι παραδέχονται ιαπ. βάσιν (k)sevel- (τεμάχιον ξύλου) *kseul-, *ks(v)ei-, *ksul-: λιθ. szúlas (στύλος), szalma (μακρά δοκός), παλ-σλαβ. siem'e (δοκός) <*sel-me, ειτα *seul-, *souli- (γοθ. sauls), *svol-, *svol-, παλ-γερμ. swelll (δοκός), άγγλ-σαξ selma, sealma, παλ-σαξ. selmo (βλ. εν σέλιμα)· πρβλ. ως. και τά εν ύλη.

Ξύλο-τόμος, ον (ξύλον+τεμείνω)· ό τέμνων (κόπτων) ξύλα || ως. οσα. δ ξυλοτόμος = ό ξυλοκόπος (βλ. λ.).

Ξύλ-ουργέω, μελ. -ήσω (ξύλοουργός)· εργαζομαι τό ξύλον, καταγινομαι με ξυλοουργικός εργασίας.

Ξύλ-ουργία, ή (ξύλοουργέω)· ή τοῦ ξύλου έπεξεργασία, ή επί τοῦ ξύλου γινομένη εργασία, τεκτονική, ξυλοουργική.

Ξύλ-ουργός, όν (ξύλον + έργω)· ό εργαζόμενος (κατεργαζόμενος) τό ξύλον, ό σκαλίζων τό ξύλον

|| ως οσα., ό,τι και νῦν, ξυλοουργός, «μαραγγός», λεπτοουργός.

Ξύλοχίζομαι, δωρ. **Ξυλοχιάδομαι** (ξύλοχος)=ξυλίζομαι (βλ. λ.).

Ξύλ-οχος, ή (ξύλον+έχω)· τόπος σύνδενδρος και δρυμώδης, δρυμός, δάσος || όθεν, ή φωλεά άγρίου ζώου.

Έτιμ.: ή εν άρχῇ υποδηλωθεσα έτυμολογία του εκ τοῦ ξύλον+έχω δέν γίνεται δεκτή υπό πάντων' ή λ. ει-ναι συνών. τών *λόχη*, *ύλη*, θεωρεϊται δέ υπό τινων ως παραχθεσα καθ' άπλολογίαν: *ξύλοχος* <*ξύλό-λοχος, ένθα τό β' συνθετ. -λοχος <ιαπ. *logh- μεταπτ. βαθμί-δος τοῦ *logh- (βλ. και *λοχος*, *λέχος*).

Ξυλόω, μελ. -ώσω (ξύλον)· μεταβάλλω εις ξύλον.— Παθητ., γίνομαι ξύλον, «ξυλιάζω».— || κατασκευάζω τι εκ ξύλου, κάρνω τι με ξύλα.

Ξυλώσις, ή (ξύλω)· τό ξύλινον μέρος τής οικίας, ό εκ ξύλων σκελετός της, «ή ξυλική της».

Ξυμ-βαίη, γ' έν. Εὔχτ. άορ. β' τοῦ *ξυμβαίνω*.

Ξυμ-βλήμεναι, έπ. άπρφ. παθ. άορ. β' τοῦ *ξυμβάλλω*.

Ξύμ-βλητο, **Ξύμβληντο**, γ' έν. και πληθ. 'Οριστ. έπ. παθ. άορ. β' τοῦ *ξυμβάλλω*.

Ξυμμ—· τάς οθω αρχομένας λέξεις βλέπε εν *συμμ*—.

ΞΥΝ, χρησιμοποιούμενον εν τῇ άρχαία άττικῇ αντί τοῦ συνηθεστέρου *σύν* (βλ. λ.)· σπανίως άπαντα παρ' 'Ομήρω. Τά εκ τοῦ *ξυν*— σύνθετα βλ. εν *συν*—.

Έτιμ.: ό τύπος *ξύν* είναι άρχαιότερος τοῦ *σύν*· πρβλ. και τόν θραχύτερόν του τύπον *ξυ* εν τῇ λ. *μεταξυ* (ξύν· ξύ, όπως *νύν*· νύ)· πιθ. συγγ. τῷ παλ-σλαβ. sŭ (μετά, σύν), παλ-πρωσα. sen = σανοκρ. sam. Βλ. και *ξυνός*.

Ξυν-άγειρατο, έπ. αντί *συνηγείρατο*, γ' έν. μέσ. άορ. α' τοῦ *συναγείρω*.

Ξυνάν, -άνος, ό =ξυνάων, *ξυνήων* (βλ. λ. λ.).

Ξυνάων, -ονος, έ, δωρ. αντί *ξυνήων* (βλ. λ.).

Ξυν-έαξα, άορ. α' τοῦ *συνάγνυμι*.

Ξύν-ερείκοσι, έπ. αντί *ξυνείκοσι*, *συνείκοσι* (ξύν +είκοσι)· είκοσιν όμοῦ, είκοσι συγχρόνως.

Ξυν-έηκα, έπ. αντί *ξυνήκα*, άορ. α' τοῦ *ξυνήμι*.

Ξυν-έκληγον, άρχ. άττ. πρτ. τοῦ *ξυγκλείω*.

Ξυν-ελάσαι, άπρφ. άορ. α' τοῦ *ξυνελαύνω*.

Ξύν-ες, Προστ. άορ. β' τοῦ *ξυνήμι*.

Ξυνέων, -ώνος, ό' ιων. αντί *ξυνήων* (βλ. λ.).

Ξυνῆ, επίρ. = *κοινή*· από κοινοῦ (κυρ. είναι δοτ. θηλ. τοῦ *ξυνός*).

Ξυνήσιος, η, ον, έπ. αντί *ξύνσιος* (*ξυνός*)· δημόσιος, κοινός, άνήκων εις τό κοινόν || εν τῷ πληθ. ως οσα. τά *ξυνήσια*=κοινή ιδιοκτησία, κοινή περιουσία.

Ξυν-ήκα, άορ. α' τοῦ *ξυνήμι*.

Ξυνήων, -ονος, ό, δωρ. **Ξυνάων**, ιων. **Ξυνεών**, δωρ. **Ξυνάν** (*ξυνός*)· ό κατέχων τι από κοινοῦ μετ' άλλων, σύντροφος, μέτοχος, κοινωνός: *δὲς ξυνήων* =τό δλος τῆς κοινῆς τραπέζης, σύμβολον ξενίας.

Ξύν-ις, Προστ. έν. τοῦ *ξυνήμι*, έσχηματισμένη ώσει εκ τοῦ *ξυνίω.

Ξύν-ίσι, Προστ. έν. τοῦ *ξυνήμι*, έσχηματισμένη ώσει εκ τοῦ *ξυνίω*.

Ξύν-ιον, έπ. αντί *ξυνίεσαν*, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ξυνήμι*.

Ξυνός, ή, όν (ξύν)=κοινός (από τοῦ όποίου διαλεκτικώς μόνον διαφέρει), άνήκων ή άρμόζων εις πάντας από κοινοῦ, δημόσιος, καθολικός, γενικός || *ξυνά λέγω*=όμιλώ διά τό γενικόν καλόν || ή δοτ. θηλ. *ξυνῆ* ως επίρ. = *κοινή* = από κοινοῦ || μετά τῆς αὐτῆς έννοίας κείται και τό οὐδ. πληθ. *ξυνά*.

Έτιμ.: *ξυνός*: (ξύν-ίος), πρβλ. *κοινός* (*κομ-ίος)· εκ ριζ. ξυν= λατ. cum' ιων. *ξυνήων*, δωρ. *ξυνάν* (<*ξυν-άφων), πρβλ. *κοινάν* (<*κοιν-άφων), άττ. *κοινών* βλ. και τά εν *κοινός*.

Ξυνό-φρων, -ονος, ό, ή (ξυνός + φρήν)· ό κοινά (δμοια) φρονών, ό έχων όμοίαν γνώμην πρός όλους.

Ξυνο-χάρης, ές (ξυνός+χαρήναι)· ό χαίρων μαζί με όλους || ό χαροποιών όλους έξ έσου, ό προξενών κοινήν εις όλους χαράν.

Ξυνωνία, ή· = *κοινωνία* (βλ. λ.), συνεταιρισμός, συντροφιά, συναδελφότης.

Ξυον, έπ. αντί *ξυον*, πρτ. τοῦ *ξύω*. **Ξυοάω**, ή **Ξυρέω**· μελ. -ήσω (*ξυρόν*) ξυρίζω, ξυ-

ραφίζω || παροιμ. «*ξυρεῖ ἐν χρωῶ*»=ξυρίζει μέχρι δερμάτος (πηγαίνει πολύ βαθιά, προκαλεί ὀξύν πόνον), λεγομένη ἐπὶ ἐπικινδύνων πραγμάτων ἢ ἐπὶ ὀξέος πόνου.— μέσον, μετὰ παθ. πρκ. *ἐξύρημαι*: ξυρίζω ἐμαυτὸν, ξυρίζομαι, ἢ θάλλω ἄλλον νά με ξυρίση || ὦσ. καὶ μετὰ αἰτ.: *ξυροῦμαι τὴν κεφαλὴν*=ξυρίζω (ἢ θάλλω νά ξυρίσουν) τὴν κεφαλὴν μου.

Ξῦρ-ήκης, ες (ξυρόν + ἀκή): ὀξύς, κοπτερός, ὡς ξυράφιον, με τὴν κόψιν ξυραφίου.— || ἐξυρημένος μέχρι δερμάτος.

Ξῦρο-δόκη, καὶ **Ξῦρο-δόχη**, ἡ (ξυρόν + δέχομαι): ξυροθήκη, θήκη ξυραφίου.

Ξῦρόν, τὸ (ξύω): τὸ ξυράφιον || παροιμ. φράσις ἐπι κρισίμου καταστάσεως «*ἐπὶ ξυροῦ ἴσταται ἀκμής... ὀλεθρος ἢ βιώνας*»=ἡ ζωὴ μας ἢ ὁ θάνατος εὐρίσκονται (στέκονται) ἐπάνω εἰς τὴν ἀκμὴν (τὴν κόψιν) τοῦ ξυραφίου (θὲν ὑφίσταται δηλ. καμμία θεβαιότες οὔτε διὰ τὸ ἐν οὔτε διὰ τὸ ἄλλο) || «*ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα*»=αἱ ὑποθέσεις μας στέκονται ἐπάνω εἰς τὴν κόψιν τοῦ ξυραφίου (μὲ τὸ παραμικρὸν δηλ. κινδυνεύουν νά ἀνατραποῦν).

Ξῦρο-φορέω, μελ. -ήσω (ξυρόν+φέρω): φέρω (θατώ μαζί μου) ξυράφιον.

Ξυρρ— τὰς οὕτω ἀρχομένης λέξεις βλ. ἐν **συρρ**—
Ξύρω=*ξυράω* (βλ. λ.), μέσ. ἀόρ. α' *ἐξυράμην*.

Ξῦσαι, ἀπρφ. ἀόρ. α' τοῦ ξύω.

Ξυθεῖς, μτχ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ ξύω.

Ξύσμα (καὶ *ξύσμα*), -ατος, τό, καὶ **ξυσμή**, ἡ (ξύω): τὸ ἀπεξυσμένον, τὸ ἀποξυσθὲν διὰ ξύσεως, τὰ ἀποξύσματα, ρινίσματα, «ροκανίδια», λατ. *ramentum, strigmentum*.

Ξυστήρ, -ῆρος, ὁ (ξύω): ἐργαλεῖον ξυσίματος, ξύστρα, *ξύστρον, ξυήλη* (βλ. λ.), *κνήστις* (βλ. λ.), *ρίνη* (βλ. λ.), λατ. *scalprum*.

Ξυστίς, -ίδος, ἄττ. **ξύστις**, -ιδος, ἡ (ξύω): γυναικεῖος χιτῶν ποδήρης (μὲ οὐράν σαρώνουσαν) || τὸ τῶν τραγωδῶν (ὑποκριτῶν) ἔνδυμα.

Ξυστο-βόλος, ον (ξυστόν+βαλεῖν): ὁ θάλλων ξυστόν (βλ. λ.), τ. ξ. ὁ ἐξασκοντίζων δόρυ.

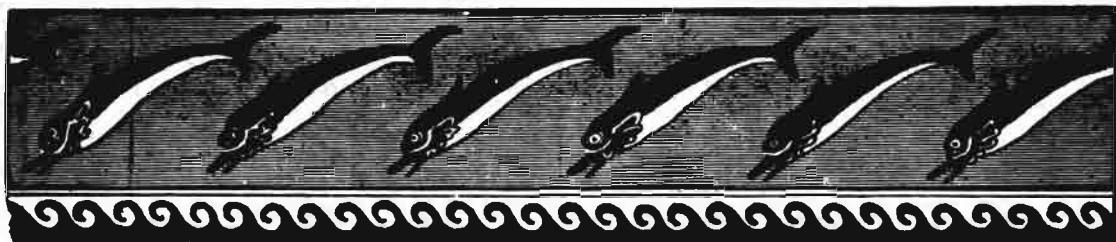
Ξυστόν, τὸ (ξύω), κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *ξυστός*: τὸ ἐξεσμένον στέλεχος τοῦ δόρατος, περιγραφόμενον ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ὡς ἔχον μήκος 22 πήχεων. 2) συνεχδ. αὐτὸ τὸ δόρυ, τὸ ἀκόντιον, «κοντάρι» || γενικῶς, κοντάρόξυλον, στείλιάρι. 2) ἐργαλεῖον τῶν ξυλοργῶν χρησιμεῖον πρὸς ξύσιμον.

Ξυστός (Α), ὁ, κυρ. εἶναι τὸ ἀρο. τοῦ ἐπιθ. *ξυστός* ἐξυπακουμένου τοῦ *δρόμος* (ξύω): ὑπόστεγος στοᾶ τῶν γυμναστηρίων, ὅπου οἱ ἀθληταὶ ἠσκούντο ἐν καιρῷ χειμῶνος, ἢ καὶ ἕκαμον τὸν περίπατόν των, κληθεῖσα δ' οὕτω προφανῶς ἐκ τοῦ ἐξεσμένου καὶ λείου δαπέδου τῆς.— || εἰς τὰς ῥωμαϊκὰς ἐπαύλεις, εἶδος ταράτσας μετὰ στοᾶς, ἥτις ἐπίσης καὶ λατινιστὶ ἐκαλεῖτο *xystum*.

Ξυστός (Β), ὁν (ξύω): ὁ ἐξεσμένος, λελεασμένος, λατ. *rasus*.
Ξυστο-φόρος, ον (ξυστόν+φέρω): ὁ φέρων δόρυ.
Ξύστρα, ἡ=ξυστήρις (βλ. λ.), ὅτι καὶ νῦν.
Ξυστήρις, -ίδος, ἡ (ξύω): ἐργαλεῖον χρησιμοποιοῦμενον διὰ τὸ ξύσιμον ἢ τρίψιμον (ὁ ξέστης, ἡ ξύστρα), ἰδίως ὑπὸ τῶν ὀδηγῶν μετὰ τὸ λουτρόν (ἀντὶ τῆς ἀρχαιοτέρας *στελεγγίδος*) || ἡ ξύστρα, τὸ «ξυστήρις», τῶν ἵππων.

ΞΥΨΩ, πρτ. *ἐξῦον*: ἐπ. *ξύων* μελ. *ξύω* ἀόρ. α' *ξύω*.— Παθητ., ἀόρ. *ἐξῦσθη* πρκ. *ἐξυσαι*: ξέω, ξύνω, λειψίνω, κόμνω τι λείον («γυαλιστερό»). 2) γενικῶς, καθιστῶ τι ὀμαλόν, μαλακόν, ἀπαλόν, λεπτόν, κομψόν. 3) μτφρ. *ξύσαι ἀπὸ γῆρας δλοῖον* =ἀποβαλεῖν τὸ ὀλεθρῖον γῆρας, ἀπαλλαγῆναι τοῦ ὀλεθρίου γῆρατος.

ΞΥΨΩ, πρτ. *ἐξῦον*: ἐπ. *ξύων* μελ. *ξύω* ἀόρ. α' *ξύω*.— Παθητ., ἀόρ. *ἐξῦσθη* πρκ. *ἐξυσαι*: ξέω, ξύνω, λειψίνω, κόμνω τι λείον («γυαλιστερό»). 2) γενικῶς, καθιστῶ τι ὀμαλόν, μαλακόν, ἀπαλόν, λεπτόν, κομψόν. 3) μτφρ. *ξύσαι ἀπὸ γῆρας δλοῖον* =ἀποβαλεῖν τὸ ὀλεθρῖον γῆρας, ἀπαλλαγῆναι τοῦ ὀλεθρίου γῆρατος.
Ξυμ: ξύω· *ξυστός*: *ξύσμα*: *ξυσμή*, *ξυσμός*: *ξύστρα*, *ξυστήρις*: *ξυστήρ*: *ξυστόν*.— *ξυρόν*: *ξυρεῖν*: *ξύρεσθαι*: πρβλ. *ξάβαν* (βλ. λ.), καὶ Ἡσυχ. «*ξυρόν*» *τομόν*. *Ισχόν*. *ὀξύ*: *ξυρίς*, σανσκρ. *ksurá-h* ἔξ ἰαπ. β. **qseu-*, λιθ. *skústi* (ξυρίζειν), λεττ. **skuwejs* (κουρέυς, *sku-* (**qsu-*) πρβλ. ἰαπ. β. **qsnou-* (μετὰ ἐπενθέσεως τοῦ ἔρρ. -n-) ἐν τῷ σανσκρ. *ksráuti* (ἀκονίζω), *ksrō'tram* (τὸ ἀκόντι), λατ. *novacula* (ξυράφι) ((**novāgre* (ἰαπ. **qsnovā*) ἢ ἰαπ. β. **qs-ou-* εἶναι παράλλ. τῆς **qs-en-* (βλ. ἐν *ξάινω*) καὶ τῆς **qs-es-* (βλ. ἐν *ξέω*), ἐπεκτετ. ἐκ τῆς ἰαπ. β. **qes-* (βλ. ἐν *κεάζω*) πρβλ. ἀκόμη τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ξύστρα*» *ψηκτεῖς, ψήκτρια*».

Τό γράμμα τούτο, τό πέμπτον κατά σειράν ἐκ τῶν φωνηέντων τοῦ ἑλλην. ἀλφαβήτου, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τό σημιτικόν **ayin**, τό ὅποιον δέν παρίστα φωνήεν ἀλλά σύμφωνον, καί δὴ πνεῦμα. Οἱ Ἕλληνες, ἢ καί οἱ ἐξ ὧν οὗτοι παρέλαβον τό ἀλφάβητόν των, κατά τήν προσπάθειαν ἦν κατέβαλον διὰ νά προσαρμόσουν τό σημιτικόν ἀλφάβητον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς γλώσσης των, ἐχρησιμοποίησαν τό γράμμα τούτο (τό **δ μικρόν**) πρὸς παράστασιν τοῦ φωνήεντος Ο, ὅπως ἔπραξαν καί δι' ἄλλα σημιτικά γράμματα (**aleph, he, cheth** καί **yodh**). Ἐν τῷ σημιτικῷ ἀλφάβητῳ τά φωνήεντα δέν εἰκονίζοντο δι' ἰδιαίτερων γραμμάτων. Τό σχῆμα τοῦ γράμματος ἐν τῷ Μωαβιτικῷ λίθῳ ἦτο μικρόν, ο, τό μικρόν δέ αὐτό σχῆμα ἐμφανίζεται καί εἰς τὰς ἀρχαιότερας ἑλληνικάς ἐπιγραφάς τῆς Θήρας καί τῆς Κορίνθου. Εἰς τὰς τῆς Κορίνθου καί εἰς τὰς προερχομένας ἐξ **Abu-Simbel** τῆς Αἰγύπτου ἀπαντᾷ ἐν σχῆμα **ϙ**. Ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς νήσου Θήρας ἀπαντᾷ τό σχῆμα **ϙ**, παράλληλον τοῦ ὁποῦο εἶναι τό ἐν τῷ Ἑτρουσκικῷ ἀλφάβητῳ μέγα **ϙ**. Ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς Μιλήτου ἀπαντᾷ τό σχῆμα **ϙ**. Τό ἐν τῷ λατινικῷ ἀλφάβητῳ σχῆμα τοῦ γράμματος ἦτο **o**, παραληφθέν ἐκ τοῦ χαλκιδικοῦ ἢ Ἑτρουσκικοῦ. Τό σχῆμα δέ τούτο τῆς μεγαλογραμμάτου γραφῆς διετηρήθη καί ἐν τῇ μικρογραμμάτῳ.

Οἱ Ἄρχαιοι Ἕλληνες ἐχρησιμοποίησαν τό γράμμα τούτο πρὸς παράστασιν τοῦ βραχείου κλειστοῦ φωνήεντος **ο̄**. Διὰ τό μακρόν φωνήεν ἐχρησιμοποίησαν τό σύμβολον **ω** (**ὦ μέγα**), τό ὅποιον εἶναι πιθανῶς προσαρμογή τοῦ **o** πρὸς τι τῶν ἐν Μιλήτῳ ἀπαντώντων σχημάτων τοῦ γράμματος, πρὸς τό ὅποιον προσομοιάζει τά μέγιστα. Αἱ διάλεκτοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἐχρησιμοποίησαν τό σχῆμα **ω** πρὸς παράστασιν τοῦ μακροῦ φθόγγου, εἴτε ἀνοικτοῦ εἴτε κλειστοῦ. Εἰς τὰς ἀνατολικὰς διαλέκτους τό σχῆμα τούτο ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς παράστασιν τοῦ ἀνοικτοῦ μακροῦ φωνήεντος μόνον, ἐν ᾧ διὰ τό μακρόν κλειστόν φωνήεν ἐχρησιμοποιοῦν τό σύμπλεγμα **ου** (ὅπερ ἐχρησιμοποιοῦν καί διὰ τῆν γνησίαν διφθόγγον). Εἰς τὰ ἀλφάβητα ὁμως τῶν Κυκλάδων Νήσων θλέπομεν συχνά τήν ἀντίστροφον χρῆσιν, καθ' ἣν τό σχῆμα **ω** ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τόν κλειστόν φθόγγον, τῶσον τόν μακρόν ὅσον καί τόν βραχύ, τό δέ **o** διὰ τόν ἀνοικτόν. Ἐν τῇ Λατινικῇ τό γράμμα εἶχε τό αὐτό σχῆμα, ἀνεξαρτήτως χρονικῆς ποσότητος, ὑπό τούς αὐτούς δέ ὅρους τό διετήρησαν καί αἱ Νεολατινικαὶ Γλώσσαι.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τήν ἐξέλιξιν τοῦ σχήματος τοῦ γράμματος εἰς τὰ διάφορα ἀλφάβητα κατά τὰς ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ σημειουμένας χρονολογίας.

Όνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ πρόσεγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ	π. Χ. 1.200	○
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	○ ϙ
ΘΗΡΑΙΚΟΝ	700—600	○
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	○
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	○
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ	600	○
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ	600	○
ΙΟΝΙΚΟΝ	403	○
ΡΩΜΑΪΚΟΝ καί Ἀπ- οικίων	προκλασσικ. καί κλασσικ. · χρόνων	ϙ ϙ ϙ ϙ ϙ ϙ ϙ ϙ
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς		o
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς		○

Ο, ο, ὀ μικρόν· βραχύ (μικρόν) ο (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τό **ὀ μέγα**, τ. ἔ. τό μακρόν ο, γραφόμενον ω, δυνάμενον νά κληθῆ καί διπλοῦν ω, διότι τό ω κατ' ἀρχάς ἐγράφετο ω ἦτοι οο)· τό δέκατον πέμπτον κατά τήν σειράν γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. ο' = 70, ἐν ᾧ ο = 70.000.

Κατά τούς ἀρχαιότερους χρόνους ὠνομάζετο οὐχί **ὀ μικρόν**, ἀλλά **οῦ** (ὅπως καί τό **ε** ἀρχικῶς δέν ἔκαλεῖτο **ἔ ψιλόν**, ἀλλά **εἰ**)· ἔκαλετο δ' οὐτω, διότι ἠκούετο σχεδόν ὡς ἡ διφθόγγος **ου**, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ συχνωτάτη ἐναλλαγή των εἰς τὰς λέξεις **βούλομαι - βόλομαι, μόνος - μόνος, νοῦσος - νόσος, οὔνομα - δνομα**.

Ἀλλοιώσεις τοῦ ο· I ἐν τῇ Αἰολικῇ διαλ. τό ο συχνά μεταβάλλεται εἰς **υ**: **δνομα, μόγης** ἀντὶ **δνομα, μόγης**. — II ἐν τῇ Δωρικῇ συχνά κεῖται **ο** ἀντὶ **οι**: **ἀγνοίω, πτοίω, πνοιά**, ἀντὶ **ἀγνοίω, πτοίω, πνοιά**.

— III ὅπως καί τό **α**, οὕτω καί τό **ο** συχνά ἐκπίπτει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἢ προστίθεται χάριν εὐφωνίας: **κέλλω - δκέλλω, δύρομαι - οδύρομαι, δάξ - οδάξ**. — IV ἐν τοῖς συνθέτοις, καί κυρίως τοῖς ἐπιθέτοις, τό **ο** δοᾷς εὐρεθῆ πρό τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ ἐκτείνεται χάριν τοῦ μέτρου εἰς μακρόν φθόγγον, συνθέστατα δέ εἰς **η**: **θεο-γενής > θεη-γενής** (δωρ. **θεῶ-γενής**), **θεο-δόκος > θεη-δόκος**, **εἰφο-φόρος > εἰφη-φόρος**, **θεο-μάχος > θεη-μάχος**.

Ο, ὀ, ὠ, ὡ εἶναι: Α'. **δεικτικὴ ἀντωνυμία**· Β'. **τό δριστικόν** (ἢ **προτακτικόν**) **ἄρθρον**· Γ'. **ἀναφορικὴ ἀντωνυμία** (ὁπότε καλεῖται καί **ἄρθρον ἐπιτακτικόν**)· ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει τονίζεται: **ὀ, ὀ, τὸ = ὄς, ὄ, ὄ**. **Κλίσις**: γεν. **τοῦ, τῆς**, τοῦ· δοτ. **τῷ, τῇ**, τῷ· αἰτ.

τόν, τήν, τό.— Δυϊκοῦ ὄνομ. καί αἰτ. τῶ, τά, τῶ' γεν. καί δοτ. τοῖν, ταῖν, τοῖν.— Πληθ. ὄνομ. οἱ, αἱ, τά' γεν. τῶν (καί διὰ τὰ τρία γένη)· δοτ. τοῖς, ταῖς, τοῖς· αἰτ. τοῦς, τᾶς, τά. Παρ' Ὀμήρῳ γεν. καί τοῖο ἀντί τοῦς, ὄνομ. πληθ. καί τοῖ, ταί ἀντί οἱ, αἱ' γεν. πληθ. θηλ. τᾶων ἀντί ὧν, δοτ. πληθ. τοῖσι, τῆς, καί τῆσι, ὡς δεικτ. ἀντωνυμίας.

Α'. δ, ή, τό, ΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ, ἀντί τῆς *δδε, ήδε, τόδε*, ἣτις εἶναι ἡ κυριεὶ σημασία τῆς παρ' Ὀμήρῳ. Χρησιμοποιεῖ δὲ ταύτην ὁ Ὀμηρὸς κατὰ δύο κυρίως τρόπους: I μετὰ οὐσιαστ. οὐχὶ ὁμοῦ ὡς ἄρθρον, ἀλλ' ὡς τὸ λατιν. *ille, illa, illud*: δ *Τυδείδης*=δ περίφημος ἐκείνος υἱὸς τοῦ Τυδέως (=Tyd. ille) | *Νέστορ δ γέρον* = Νέστωρ, ὁ περίφημος ἐκείνος γέροντων.— II ἀνευ οὐσιαστ., ἐν τῇ σημασ. «οὗτος, αὕτη, τοῦτο» (ἢ: «αὐτός, αὕτη, αὐτό»): δ *γὰρ ἦλθε* = διότι ἦλθεν οὗτος.— III *ἰδιόζουσαι χρήσεις* τοῦ δ, ή, τό ὡς *ἀντωνυμίας*: 1) προτασόμενον μῖθως τὸν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν *ὅς, ὅσος, οἶος* ἐφαίρει τὸ πρὸ αὐτοῦ κείμενον οὐσιαστικόν, καὶ κινεῖ μεγαλυτέρην τὴν πρὸς αὐτὸ προσοχήν τοῦ ἀκούοντος ἢ ἀναγινώσκοντος: *ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων, τῶν, ὅσοι Δυκίην ναιετάουσιν* = σέ φανταζόμεν πολὺ ἄνωτερον κατὰ τὸν νοῦν ἀπὸ τούς ἄλλους, ἀπὸ ἐκείνου θηλ. οἱ ὅποιοι κατοικοῦν εἰς τὴν Λυκίαν. 2) δ *μὲν* ..., δ *δὲ* ..., συνηθεσιώτῃ περιφραστικῇ ἤδη ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου, ἄλλοτε μὲν δηλοῦσα ἀντιθεσίαν (δοάκις *δὲ μὲν* ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα καὶ τὸ δ *δὲ* εἰς τὰ ἐπόμενα), ἄλλοτε δὲ ἐκφράζουσα διάφορα μέρη ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος (= «ὁ ἕνας... ὁ ἄλλος...» ὡς τὰ λατ. *hic... ille*) || τὸ οὐδ. τῆς περιφρ. αὐτῆς ἐν. καὶ πληθ. (τὸ μὲν ... τὸ δὲ — τὰ μὲν ... τὰ δὲ) κεῖται καὶ ἐν ἐπιρρημ. ἐννοίᾳ (= ἀφ' ἑνὸς μὲν ... ἀφ' ἑτέρου δὲ...), ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος... ἀπὸ τὸ ἄλλο... || ἐνίοτε κεῖται δ *δὲ* ... χωρὶς νὰ ἔχη προηγηθῆ τὸ δ *μὲν*. — Ὅπως ἐπίσης εἰς τὸ *οἱ μὲν* ... ἀνταποκρίνεται ἐνίοτε οὐχὶ τὸ κανονικόν *οἱ δὲ* ..., ἀλλ' ἄλλη τις περίφρασις (*ἔτερος δὲ* ..., *ἐνιοὶ δὲ* ..., ἀλλὰ ... κλπ.).

Ἐτυμ.: δ, θηλ. ἀττ. ή, θωρ. *ā (πληθ. ἀττ. κλπ. οἱ, αἱ, θωρ. τοῖ, ταῖ) ὡς δεικτ. ἀντων. καὶ ὡς ἄρθρον (λατ. ἀντων. θέμ. *so-, *sā- = σανσφρ. ἀρσ. sá, sá-ī, Zevd. hā, hō, θηλ. σανσφρ. sā, Zevd. hā, παλ.-λατ. αἰτ. sum, sam, sōs (=λατ. eum, eam, eos), Κελτ. *so-, ἐν τῷ gauil. so-sin (=hoc), γοτθ. sa, sō (δ, ή), ἀγγλ.-σαξ. se, ηηλ. séo, παλ.-νορρ. sá, θηλ. sū, παλ.-γερμ. de-se (οὔτοσι), γοτθ. sai, παλ.-γερμ. sē (ἰδοῦ) <sa+laip. *i, πρβλ. ἀττ. οὔτοσι, νυνί (βλ. λ. λ.).

Β'. δ, ή, τό, ΟΡΙΣΤΙΚΟΝ ΑΡΘΡΟΝ (ἢ *προτακτικὸν ἄρθρον*)· τὸ κοινὸν ἄρθρον, ὡς καὶ ἐν τῇ Νέᾳ Ἑλληνικῇ, καλούμενον *δριστικόν*, διότι καθορίζει (δριστικοποιεῖ, καθιστᾷ περιοσώτερον συγκεκριμένην) τὴν λέξιν εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκει, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἄοριστον ἀντων. *εἰς, εἰ*, ἣτις ἐπέχει θέσιν *ἀορίστου ἄρθρου*. Ἡ χρῆσις τοῦ δ, ή, τό ὡς ἄρθρου εἶναι μεταγενεστέρα τῆς χρήσεώς του ὡς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, καὶ μάλιστα εἶναι ἀπότοκος ἐκείνης (προήλθε δηλ. ἐξ αὐτῆς): ἐκ τῆς χρήσεως δηλ. *τὸν ἄριστον* (= αὐτὸν ἢ ἐκείνον, ὅστις ἦτο ἄριστος, γενναιότατος — *τὸν* = δεικτ. ἀντων. I) κατήντησε νὰ σημάζῃ ἀπλῶς: *τὸν ἄριστον*, τὸν γενναιότατον (ἀπέβη δηλ. ἀπλοῦν ἄρθρον). Ἡ δὲ *μετάβασις* ἀπὸ τοῦ δ, ή, τό (δεικτικῆς ἀντωνυμίας) εἰς τὸ δ, ή, τό (ἄρθρον) ἤρχισεν ἠδη ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου.

Ἰδιόζουσαι χρήσεις τοῦ δ, ή, τό ὡς *ἄρθρου*: 1) πρὸ τῶν κυρίων ὀνομάτων συνήθως παραλείπεται, προστίθεται ὁμοῦ δοάκις περὶ τοῦ αὐτοῦ κυρίου ὀνόματος ἔχει ἤδη γίνεαι λόγος ἐν τοῖς ἀμέσως προηγούμενοις: *Σωκράτης... δ Σωκράτης*· πάντως παραλείπεται τὸ ἄρθρον πρὸ κυρίου ὀνόματος, ὡς καὶ μετὰ τὸ κύρ. ὄνομα ἀκολουθεῖ ἰδιαίτερός τις προσδιορισμὸς τοῦ κυρ. ὀνόμ. Ἐναρδρος: *Σωκράτης δ φιλόσοφος* (οὐχὶ *δ Σωκρ. δ φιλ.*). 2) μετ' ἀφρῶ: τὸ ὅποιον τότε ἐπέχει θέσιν οὐσιαστ. οὐδ. γένους, καθ' ἕνας τὰς πτώσεις: *τὸ εἶσαι, τοῦ εἶσαι, τῷ εἶσαι* κλπ., ἐν τῷ *φιλεῖν* κλπ. 3) μετ' ἐπιρρημάτων, τὰ ὅποια δυνάμει τοῦ ἄρθρου προ-

λαμβάνουν ἐπιθετικὴν δύναμιν: *οἱ νῦν ἄνθρωποι* = οἱ σημερινοί, οἱ σύγχρονοί μας | *οἱ τότε ἄνθρωποι*, *οἱ πάλαι ποτὲ ἄνθρωποι* || συχνὰ μάλιστα τὸ οὐσιαστικὸν παραλείπεται ὡς εὐκόλως ἐννοουμένον: *οἱ τότε* (ἐνν. *ἄνθρωποι*), *ἡ αἰεῖον* (ἐνν. *ἡμέρα*). 4) ἐπὶ πάσης λέξεως ἢ φράσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐννοια εἶναι τὸ ἀντικείμενον τὸ ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν οκείην μας, τὸ ἄρθρον προτάσσεται κατ' οὐδ. γένος: *τὸ ἄνθρωπος* = ἡ λέξις (ἢ ἡ ἐννοια) «ἄνθρωπος» | *τὸ μηδὲν ἄγαν* = ἡ φράσις (ἢ ἡ ἐννοια) «μηδὲν ἄγαν» | *τὸ λέγω* = ἡ λέξις «λέγω» || ὡς. καὶ ἐπὶ ὁλοκλήρου προτάσεως: *τὸ μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὄλιβιον* = τὸ γεγονός ὅτι οὐδὲ εἰς ἐκ τῶν ζώντων εἶναι εὐτυχής. 5) ἐνίοτε τὸ ἄρθρον (καὶ δὴ τὸ οὐδ. τὸ) κεῖται ἀπολύτως μετὰ ἐπιρ. τόπου καὶ χρόνου (λέγοντες δὲ «κεῖται ἀπολύτως» νοοῦμεν ὅτι δὲν ἐξυπακούεται οὐα., ὡς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3, ὅποτε τὸ ἐπίρρ. δὲν λαμβάνει δύναμιν ἐπιθέτου ὡς ἐκεῖ, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν ἐπιρρηματικὴν του δύναμιν, καὶ τὸ ἄρθρον χρησιμεύει ἀπλῶς διὰ νὰ τὸ ἐπιλάσῃ: *τὰ νῦν* = *νῦν*, τώρα, *τὸ πρῖν* = *πρῖν*, πρότερον, *τὸ ἐντεῦθεν* = ἐντεῦθεν, *τὸ ἀπὸ* τοῦδε κ.ο.κ.). 6) προτάσσεται ὡς ἐνίοτε τὸ ἄρθρον (καὶ συνήθως κάλιν τὸ οὐδ. τὸ) τῆς ἐρωτηματ. ἀντων. *εἰς ἡ ποῖος*, ἀπλῶς διὰ νὰ καταστήρῃ τὴν ἐρωτητήν κριθεϊστοεραν καὶ σαφετέραν: *τὸ τί; τὸ ποῖον;* αἱ τοιαῦται ἐρωτήσεις ἀναφέρονται πάντοτε εἰς τὴν προηγούμενον, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ καθορισθῇ σαφέστερον. — II ἐν ἔλλειπτικαῖς περιφράσεσιν, καὶ δὴ: 1) τὸ ἄρθρ. προτάσσεται κυρίως ὀνόματος κειμένου κατὰ γεν., εἰς δὴλῶσιν καταγωγῆς: *ὁ Διὸς* (ἐνν. *παῖς*), *ἡ Αθηαῦς* (ἐνν. *θυγάτηρ*) || εἰς τὰς τοιαύτας ἔλλειπτικὰς περιφράσεις δύνανται νὰ παραλείπωνται ὡς εὐκόλως ἐννοουμένοι ἐκ τῶν συμφραζομένων καὶ λέξεις δηλωτικαὶ καὶ ἄλλων σχέσεων, συγνευτικῆς ἢ καὶ ἄλλης φύσεως: ἀδελφός, οὐζυγός, φίλος, γυνὴ κ.τ.δ.: *Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου* (ἐνν. *ἄνδρες, στρατιῶται* κ.τ.δ.). 2) τὸ οὐδ. ἄρθρον προτασόμενον οὐο. κειμένου κατὰ γεν. δηλοῖ πᾶσαν σχέσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ οὐο. δηλουμένην ἐννοίαν, καὶ συχνὰ μεταβάλλει κατὰ τὴν ἐννοίαν: *τὸ τῆς πόλεως* = πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν πόλιν (εἰς τὴν οὐστασίαν τῆς), *σεβόντων* συνών. τῆ «ἡ πόλις», ἐν ᾧ *τὰ τῆς πόλεως* = τὰ πράγματα (θηλ. οἱ ὑποθέσεις, ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ) τῆς πόλεως, ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν πόλιν | *τὰ τῶν Ἑλλήνων* (*Περσῶν* κλπ.) = τὰ πράγματα (αἱ ὑποθέσεις κλπ.) αἱ δυνάμεις τῶν Ἑλλήνων (Περσῶν κλπ.) | *φρονῶ τὰ τῶν Ἀθηναίων* = λαμβάνω τὸ μέρος τῶν Ἀθ., καταμερίζω μὲ τοὺς Ἀθ., ὑποστηρίζω τὰ συμφέροντα τῶν (κυρ. ἔχω τὰ ἴδια φρονήματα μὲ τοὺς Ἀθηναίους) || ὡσαύτως μετὰ τοῦ οὐδ. κτητ. ἀντων. *τὸ ἐμόν, τὸ σόν* = ὡς πρὸς δ,τι ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, εἰς σέ, τὸ κατ' ἐμέ (τὸ κατὰ σέ)· συχνὰ δ' ἡ τοιαύτη περίφρασις κεῖται ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ *ἐγώ, σύ*. [δ'] ἐτυμολ. βλ. ἐν Α'.]

ΧΡΗΣΙΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟΛΥΤΩΣ: I *τῷ*, δοτ. θηλ. ἐπὶ τόπου· ἐκεῖ, ἀπ' ἐκεῖ, ἐδῶ, ἀπ' ἐδῶ, ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν. 2) μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς κινήσεως πρὸς τὴν μέρος, ἐκεῖσε, πρὸς τὰ ἐκεῖ. 3) ἐπὶ τρόπου, *τῆπερ* = κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὕτως. 4) ἐν ἐπαναλήψει: *τῆ μὲν... τῆ δὲ*... ἐπὶ τόπου· ἐδῶ... ἐκεῖ... || ὡς. ἀφ' ἑνός... ἀφ' ἑτέρου... ἀπὸ τῆ μιά μεριά... ἀπὸ τῆς ἄλλης... 5) ἀναφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ἧ (μόνον ἐπικ.)· ὅπου.— II *τῷ*, δοτ. οὐδ.· ὅθεν, διὰ τοῦτο, διό. 2) οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, (μόνον ἐπικ.).— III *τό*, αἰτ. οὐδ. (ὡς καὶ τὸ ἀττ. δ, τὸ οὐδ. τῆς δς): δι' ὃ, ὅθεν.— IV *τοῦ*, γεν. οὐδ.· ὅθεν, δι' ὃ, οὐ χάριν.— V μετὰ προθέσεων, ἐπὶ χρόνου: *ἐκ τοῦ* = ἐκτοτε, κριθίως ἀπὸ τότε | *ἐν τῷ* = ἐν τῷ μετοξύ.

Γ'. δ, ή, τό, ΑΝΑΦΟΡΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ (ἢ *ὑποτακτικὸν ἄρθρον*), τονίζουμένη καθ' ἕνας τὰς πτώσεις, ἀντὶ τῆς γνησίας ἀναφορικῆς δς, ή, δ'· συχνότατον παρ' Ὀμήρῳ καὶ τοῖς Ἱωσιν.

Δ'. Οἱ ἐγκλιτικοὶ τύποι τῆς γεν. σου καὶ τῆς δοτ. τῷ χρησιμοποιοῦνται ἀντὶ τῶν τύπων *εἰνός, εἰνί*, καὶ εἶναι ἐλιγμένοι ἐκ τῆς ἄορίστου ἀντων. *εἰς*,

τι. Περαιτέρω ἔχομεν ἰων. *τεω, συντρ. τεω' δου, παρ' γεν. και δοτ. πληθ. τεων, τεοις, τεοισι.* — Οι ἀντίστοιχοι ἐρωτηματικοὶ τύποι ἔχουσι ὡδ' γεν. *τοῦ; ἰων. τέο; τεῦ;* (πᾶσαι ἀντί τοῦ: *τίνος;*)· δοτ. *τέω;* ἀντί τοῦ *τίνοι;* γεν. πληθ. *τέων;* (ἀντί τοῦ *τίνων;*)· δοτ. πληθ. *τέοις;* *τέοισι;* (ἀντί τοῦ *τέοις;*).

δ-, (...) καλούμενον *ἀθροιστικόν* πρόδημα, ἐμφαίνον τὴν αὐτὴν ἔννοιαν πρὸς τὸ *δμο-* ἢ *δημρ.* *δ-πατρος* (= *δμόπατρος*) = γεννηθεὶς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς (καὶ *δπάτριος, και δπάτωρ*)· *δ-γάτωρ* (= *δμογάτωρ*), καὶ *δ-γάστριος* (= *δμογάστριος*)· *δ-ζυγες* (= *δμόζυγες*)· *δ-θροον* (= ὁμόφωνον, σύμφωνον)· *δ-ξύλον* (= *ἰσόξύλον*) τὸ δὲ δ- τοῦτο <ιαπ. *ο- (= ὁμοῦ) ἐν τῇ *ὄζος* (= δερπάτων, ὑπέρτης), *ὄζος* (= κλάδος), *δ-σχη, δ-σχος* (= κλώνος)· *δ-κέλλω, δ-τρένω, δ-τερηρόν* (βλ. λ. λ.)· τὸ *ιαπ. *ο-* εἶναι εἰς τῶν τύπων τοῦ ἐπιρρ. **ε, *ο* (τὰ ὅποια κυρ. εἶναι ὄργαν. ἐν. τοῦ δεικτ. θέμ. **ε, *ο*) = ἐκεῖ, ἐνταῦθα, πρὸβλ. *σανακρ. δ* (= πρὸς), ἑλλ. *ὠ-ρύσμαι* (: *σανακρ. δ πω* = ὠρύσμαι, *κραυγάζω*), *ε-θέλω*.

δ, ἰων. καὶ *δωρ. ἀναφορ. ἀντων. ἀντί δς*· βλ. *δ, ἦ, τὸ Γ, δ,* οὗδ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. *δς*.

δδ! ἐπιφών. σχετλιασμοῦ· οὐά! οὐά! ἴφρεῦ! λατ. *vae!* [πρὸβλ. καὶ γοῦθ. *vai, παλ-γερμ. wē, λεττ. wai gall. gwae*].

δδ (Α), ἦ· τὸ δένδρον «σουρβιά» καὶ «σοουρδουλιά», λατ. *sorbus*. — II ὁ καρπὸς ἑκαλεῖτο *δον, τὸ* (= τὸ «σοῦρδον» καὶ «σοῦρδουλον»), λατ. *sorbum*, ὁπερ ἐοχίζετο καὶ ἐτίθετο εἰς τὴν ἄλμην πρὸς χρῆσιν.

Έτυμ.· *δδ, ἰων. δη, οἷη' δον' δα* <ιαπ. *οἰνά = λατ. *ἰνα*, πρὸβλ. ἄρμ. *aigi* (*οἰν-*ija*) = ἄμπελος, πιθ. λιθ. *jēnā, ēnā* (τὸ φυτὸν ῥάμνος), παλ-αλκ. *iva* (ἰτέα).

δδ (Β), ἦ· = *φα* II (βλ. λ.), παρυφή, κοινῶς «οὔγια».

— II *δωρὰ* προδάτου.

Ἄα (Γ), ἦ, καὶ *Ἄα*· δῆμος Ἀττικῆς, τῆς Πανδιονίδος Φυλῆς ὁ κάτ. *Ἄα*· ἐπίρρ. *Ἄαθεν, Ἄαζε, Ἄασιν*· βλ. καὶ *Οἷη* (βλ. Κ. Ε. Λ.).

Ἄα· *δᾶρος*, ἦ· οὐντροφοῦ, οὐζύγος· γεν. πληθ. *δάρων*· συντρ. ὄνομ. *ωρ*, μετὰ δοτ. πληθ. *ᾠρσοι*.

Έτυμ.· *δαρ* <ιαπ. *ο- (= ὁμοῦ, βλ. ἐν δ-) + *sz*· ἑλλ. *εἶρω*, μτχ. παθ. πρκ. *ἐερμένος*, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. *ἐετο*, πρβλ. **εωρ* <ιαπ. **zve-sōr* = λατ. *zoror*, *ιαπ. *zer-* (προσδένω, συνδέω, συνδέομαι ἐρωτικῶς)· ἐκ τοῦ *δαρ* παράγονται τὰ: *δαρίζω, δαρισμός· δαριστής· δαριστός· δαρος*. Κατ' ἄλλους *δαρ* <ἀθροιστ. προθ. δ- = *ιαπ. *ο* (= ὁμοῦ) + *ρ. αρ-* (ἀραρεῖν, ἀρμός, ἀρμός, ἀρθμός), πρβλ. *δάμ-αρ-*.

Ἄριζω, συντρ. *ᾠρίζω*, μελ. -*σω* (*δαρ*)· συνομιλῶ μετὰ οἰκειότητος, κρατῶ «συντροφία» τίνος, τὸν συναναστρέφομαι [βλ. ἔτυμ. βλ. *δαρ*].

Ἄρισμός, -οῦ, ὁ (*δαρίζω*)· φιλικὴ συναναστροφὴ, ἐγκάρδιος συνομιλία.

Ἄριστής, -οῦ, ὁ (*δαρίζω*)· οὐντροφοῦ, ἐπισιτήδιος φίλος.

Ἄριστός, -ύτος, ἦ, ἰων. ἀντί *δάρσιμα* (*δαρίζω*)· φιλικὴ συναναστροφὴ, ἐγκάρδιος συνδιάλεξις, πλήρης τρυφερότητος συνδιάλεξις, 2) γενικῶς, ἐπικοινωνία, συναναστροφὴ, 3) ἑταιρεία, ὄμιλος.

Ἄα· *ῥοξ*, ὁ (*δαρ*) = *δαρισμός* (βλ. λ.), πλήρης οἰκειότητος συνδιάλεξις, ἐρωτικὴ (γεν. τρυφερά) συνάντησις, ἐρωτικὴ συνομιλία, καὶ γενικῶς συναναστροφὴ, ἐπικοινωνία, συζητήσεις, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ πληθ. ἢ ἀλλ' ὡς. καὶ ἐν τῇ ἐν., λόγος, συνομιλία, συνδιάλεξις. [βλ. ἔτυμ. βλ. *δαρ*].

Ἄασις, -εως, ἦ· ὄνομα πάσης εὐφόρου καὶ χλοερᾶς τοποθεσίας, ἢ ὅποια παρέχει τὴν ἐντύπωσιν νησιδος μέσα εἰς τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῆς Λιθικῆς ἐρήμου.

Ἄδδη, ἦ· ἡ ὄψις· μόνον κατ' αἰτ. ἐπιρρ. λαμβανόμενῃ, *δδδην* καὶ *εὐδδδην* = κατὰ πρόσωπον, κατενώπιον, λατ. *coram* [*δδδην* <β. *δπ-* (τοῦ *δψομαι*) + *-δην* (ἐπιρρ. προσφ.)].

ὀβελίσκος, ὁ, ὕποκορ. τοῦ *ὀβελός*· μικρὸς ὀβελός ἢ πᾶν ὀξύ καὶ αἰχμηρὸν ἐργαλεῖον, τὸ σκέλος διασθῆτου. — III τετραγώνος στήλη ἀπολήγουσα εἰς ὀξύ, καὶ σήμερον ἔτι καλούμενῃ *ὀβελίσκος*.

ὀβελός, αἰολ. καὶ *δωρ. ὀβελός*, -οῦ, ὁ· ὅτι καὶ νῦν, *ὀβελός*, κοιν. σούβλα ἢ ὡς. πᾶν ὀξύ ἐργαλεῖον. — III = *ὀβελίσκος*, τετραγώνος στήλη ἀπολήγουσα εἰς ὀξύ.

Έτυμ.· ἰ συνήθως θεωρεῖται παραγόμενον ἐκ τοῦ *βέλος* μετὰ τοῦ προθητικῶ *δ-* ἐν ἀρχῇ. Ἡ λ. πάντως εἶναι ἢ αὐτὴ πρὸς τὰ: *μτχ., ἀρκ. κλπ. ὀβελός*, θεοσ. *ὀβελλος*, ἀττ. *ὀβολός* (βλ. λ.)· καὶ τὸ μὲν *-β-* εἴναι καὶ θεωρηθῆ ὡς ὀφειλόμενον εἰς ἀναλογίαν, ὅπως καὶ τὸ *β* τῶν ἰων-αττ. *βέλος, βελόνη, δξυβελῆς* κατὰ τὸ *βαλεῖν*, διὰ τὸ ἀρχικὸν ὄμω *δ-* ὑπάρχουσι πάντοτε ἀντιρρήσεις· τὸ ἀττ. *ὀβολός* (πρβλ. καὶ *κριώβολον, πεντῶβολον, δεκάβολον*) ἐναντι τῶν *ὀβελός* (*ὀβελίσκος, ὀβελεία, διωβελία, ἡμιωβελίον*) ὀφείλεται εἰς ἀφομοίωσιν φωνηέντων.

ὀβολός, -οῦ, ὁ (παράλλ. τύπος τοῦ *ὀβελός*, βλ. λ.), ἐν χρήσει ἐν Ἀθήναις ὡς θάρος καὶ ὡς νόμισμα = 8 χαλκοί, 1/8 τῆς ἄττ. δραχμῆς.

ὀβολο-στατέω, μελ. -*ήσω* (*ὀβολοστάτης*)· ζυγίζω ὀβολοὺς ἢ μτφρ. μετέρχομαι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ αἰσχροκερδοῦς δανειστοῦ, τοκογλυφῶ.

ὀβολο-στάτης, -ου, ὁ (*ὀβολός* + *στάτημι*)· ὁ ζυγίζων τοὺς ὀβολοὺς ἢ αἰσχροκερδῆς δανειστής, τοτογλύφος, ὁ δανείζων ἐπὶ ἐνεχυρῶ.

ὀβρία, τὰ· τὰ νεογνά τῶν ζῶων, καὶ ἰδίως τῶν λεόντων.

Έτυμ.· *ὀβρια, ὀβρίκια, ὀβρίκαλα*· ὑπὸ τινων ἀναγονται εἰς *ιαπ. *ογν-* (<*ογν (ὠδῶ, αὐξάνω), πρβλ. *σανακρ. ὄγρα-π* (κορυφή, κολοφών, ἀρχή), *Ζανθ. αγρα* (ὁ πρῶτος, ὁ ἀνώτατος), λεττ. *agrs* (πρὸ ὄλλγου, ταχέως)· ἀλλὰ ταῦτα εἶναι λίαν ἀβέβαια· κατ' ἄλλους <ιαπ. *αγ-, ογ-* (= αὐξάνω).

ὀβρίκλα, τὰ = *δβρια* (βλ. λ.).

ὀβρίμο-εργός, ὄν (*ὀβρίμος* + *εργω*)· κυρ. ὁ πρῶτων ἰσχυρὰ (μεγάλα) ἔργα ἢ πάντοτε ὄμω μετὰ καχ. ὅς σημασ., ὁ πρῶτων βίαια ἔργα, ἄδικος.

ὀβρίμο-θύμος, ὄν (*ὀβρίμος* + *θυμός*)· ὁ ἔχων ἰσχυρὸν θυμόν, ὀρμητικὸς, τολμηρὸς, λατ. *magnanimus*.

ὀβρίμο-πάτηρ, ἦ (*ὀβρίμος* + *πατήρ*)· θυγάτηρ ἰσχυροῦ πατρὸς, ἐπιθ. τῆς Ἀθηνᾶς.

ὀβρι· *μοξ*, ὄν, ὡς. καὶ *-η, -ον*· ἰσχυρὸς, δυνατός.

Έτυμ.· *ὀβρίμος* (<δ- (ἀθρ. προθεμ.) + *βριμη*· *βριμᾶσθαι* (βλ. λ.)· *βριμῶ*, πρβλ. Ἡσυχ. «*βριμῶς*· μέγας, χαλεπός».

ὀγδόος, -άδος, ἦ (*ὀκτώ*)· ὁ ἀριθμὸς ὀκτώ.

ὀγδόάτης, ἦ, ὄν, ποιητ. ἀντί *ὀγδοός* (ὡς τὸ *τρίτατος* ἀντί *τρίτος*)· ὁ ὀγδοός. — ἡ *ὀγδοάτη* (ἐνν. ἡμέρα) = ἡ ὀγδοῆ ἡμέρα.

ὀγδοήκοντα, οἰ, αἰ, τὰ, ἕκλ. (*ὀκτώ*)· ὡς καὶ νῦν, ὀγδοήκοντα, «ὀγδοήντα», «ὀγδῶντα», λατ. *octoginta*.

ὀγδοήκοντά-ετής, ἔς, ἡ *ὀγδοηκοντούτης*, ἔς (*ὀγδοήκοντα* + *έτος*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν ὀγδοήκοντα ἐτῶν.

δ-γε, ἦ-γε, τό-γε, ἦ δεικτ. ἀντων. *δ, ἦ, τὸ* ἐντολμμένη εἰς ἔμφασιν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *γε*, ὡς τὸ λατ. *hic-ge, haec-ge, hoc-ge* (= *εῦτος*, αὐτῆ, τοῦτο). 2) ἡ δοτ. θηλ. *τῆγε* ὡς ἐπίρρ. τόπου (= *ἐδῶ*, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος). 3) ἡ αἰτ. οὗδ. *τόγε* = διὰ τοῦτο, δι' αὐτὸν ἀκριδῶς τὸν λόγον.

ὀγκᾶ, ποιητ. *ὀγκάη*, ἦ· ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Θήβαις ἢ ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ ἡ μία πόλις τῆς πόλεως ἑκαλεῖτο *ὀγκάη* ἢ *ὀγκάησις*.

ὀγκάομαι, μελ. *ὀγκήσομαι*, ἀποθ.· ἐπὶ δνου, ὀγκανίζω, γκαρίζω.

Έτυμ.· *ὀγκᾶσθαι* (<λατ. *ογκσ*), πρβλ. *δγκος* (**δγκνος*), λατ. *unco* (γρυλλίζω, μουρμουρίζω), παλ-σλαβ. *ječati* (= *gemere*), gall. *dch* (= *gemitus*), ἱρλ. *ong* (στεναγμός, οἰμωγὴ), μεσ-γερμ. *anken* (στεναγμός, οἰμωγὴ)· ἐκ τοῦτου *ὀγκώδης, ὀγκηθμός, ὀγκησις*· ἐξ αὐτοῦ

ὀγκηθμός, ὁ (*ὀγκάομαι*)· τὸ ὀγκάνισμα, γκάρισμα.

ὀγκηρός, ἄ, ὄν (*ὀγκος* Β)· ὀγκώδης, «πρησιμένος», ἐξωγκωμένος. — III μτφρ. πομπώδης, μεγαλοπρεπῆς. 2) λυπηρὸς, ἀνιαρὸς, ὀχληρὸς, λατ. *molesius*.

ὀγκητής, -οῦ, ὁ (*ὀγκάομαι*)· ἐπὶ δνου, ὁ ὀγκώμενος, τ. ἔ. δνος.

ὀγκιον, ἢ *ὀγκίον*, τὸ (*δγκος* Δ)· δῆκη ἢ πλεκτόν

άγγετον, ένθα έφύλασσοντο θέλη μετά άγκιστρων άκίδων, ή άκόντιον μετά σιδηρών αίχμων κ.τ.δ. [δ' έτυμ. βλ. *δγκος* A, αλλά και B].

“ΟΓΚΟΣ (A), δ (*άγκος*) κλίσις, καμπή, καμπύλη || δθεν, άκίς, άγκιστρον, έν τή πληθ. τά άγκιστρωτά πλάγια άκρα του θέλους ή τής αίχμης του δόρατος. **Έτυμ.**: *δγκος* (πρβλ. ‘Ησυχ. *“δγκή· γωνία*) = λατ. *uncus* (άγκιστρον, άρπάγη)· *δγκίνος*=λατ. *uncī-nus*· *άγκος, άγκών, άγκιστρον*.

“ΟΓΚΟΣ (B), δ' ως και νύν, δγκος, τό μέγεθος πράγματος, ή έκτασις του, τό θάρος του, λατ. *moles* || *δγκος φρυγάνων* = σωρός φρυγάνων. 2) ειδικός τρόπος κτενίσματος τής κόμης, έπισωρευομένης επί τής κορυφής τής κεφαλής είν κόμον, προσδέτοντο ύψος και έπιβλητικότητα εις τήν όλην εμφάνισιν.— || μφρ. θάρος, έπισημότης, άξιοπρέπεια, κύρος, άξίωμα || αλλά και επί κακής ένν. άλαζονεία, έπαρσις, οίησις. 2) μφρ. ώς κόπος, άσχερέρια, δυσκολία.

Έτυμ.: *δγκος· ένεγκείν· διηνεκής· ποδηνεκής* (βλ. λ. λ.)· έξ ιαπ. ρ. **enek-* (πλήττω, έγγίζω, αλλά και: φέρω)· έξ αυτού τά: *δγκηρός· δγκότερος· δγκοόν· δγκώδης*· πρβλ. ‘Ησυχ. *“δγκύλον· σεμόν· γαυρον· δγκύλομαι· τό δγκιον* (βλ. λ.) δυνατόν να παραγάται εκ του *δγκος* A, δυνατόν όμως να είναι και συγγ. τή *δγκος* B και τή *ένεγκείν*.

δγκώω, μελ. -ώσω· *άορ. α' ώγκωσα*.— Παθ., *άορ. α' ώγκώθη*· πρκ. *ώγκωμαι* (*δγκος* B)· καθιστώ τι ογκώδες, τό δγκύνω, τό μεγεθύνω, του αύξάνω τόν δγκον (τό μέγεθος).— Παθητ. συσσωρεύομαι, έξογκώνομαι, αύξάνομαι (αύξάνω) κατ' δγκον, φουσκώνω, πρησκόμεναι— μφρ. τιμή πολύ, ύπερπεινών, έξαίρω, μεγάλυνω || *άλλ' ώς. και*, κάμνω τινά να φουσκώση από ύπερρήφάνειαν.— Παθητ., φουσκώνω, ύπερρηφανεύομαι, ύπερφρονώ, άλαζονεύομαι.

δγκύλλομαι, παθητ.: *δγκόμομαι*, έξογκούμαι από ύπερρήφάνειαν, ύπερρηφανεύομαι.

δγκ-ώδης (A), *ες* (*δγκος* B + *είδος*)· *δ,τι και* νύν, ογκώδης, έχων δγκον, πρησμένος || μφρ. οτομφώδης, κομψαστικός.

δγκ-ώδης (B), *ες* (*δγκάομαι*)· *ο* δγκώμενος, ρέπων εις τό δγκάνισμα.

δγκωσις, -ωσις, ή (*δγκώω*)· έξογκωσις, πρήξιμον. **δγκωτός**, ή, *όν* (*δγκώω*)· σωρευμένος, έξωγκωμένος.

δγκεύω, μελ. -εύσω (*δγκος*)· ούρω εύδειαν γραμμήν, επί γεωργών άραστριώντων ή θεριζόντων || επί στρατού, πορεύομαι κατά σειράν, παρελαύνω: *τό πλήθος των πεζών και των ίππέων ώγμευον αύτώ*=εβάδιζον (παρήλθονον) πρό αυτού έν γραμμή || μφρ. *δγκεύω στίβον*=ούρω μετά κόπου τούς πόδας μου, βαδίζω μετά δυσκολίας, επί χλωρό.

δγκως, -ου, δ (*άγω*)· πών τό άγόμενον (συρόμενον) έν εύθεια γραμμή, ως ή αύλαξ ή γινομένη διά του άρότρου εις τόν άγρόν, ή αύλακιά || ή γραμμή των θεριστών κατά τόν θερισμόν || κάθε γραμμή ή σειρά || ή τροχιά τής πορείας, ή πορεία, και κυρίως ή τροχιά των ούρανίων σωμάτων

Έτυμ.: έξ ής ρίζης και τό *άγω* (βλ. λ.) μετά μεταπτώσεως των *α:ο'* πρβλ. σνσσκρ. *ag-m-an*, λατ. *ag-men*.

“ΟΓΚΗΝΗ, ή, και **δγκη'** ή ‘όπιδιά, ‘άχλαδιά’, και κυρ. ή άγρία άπιος, ή *άραξ* (βλ. λ.).— || τό άπιον, ‘όπιδι’, ‘άχλάδι». [*δγκηη*, θωρ. *δγκηα: άραξ*].

δδαγμός, δ'=*άδαγμός* (βλ.λ.)· κνησμός, έρεδισμός.

δδ-άγός, δ, θωρ. αντί *δδηγός*.

δδαιός, *α, ον* (*δδός*)· *ένόδιος*, *ο* άνήκων εις τήν δδόν ή εις τό ταξίδιον, *έπιθ. του* ‘Ερμού.— || *τά δδαια*=τά έμπορεύματα μέ τά όποια (διά τά όποια) δδευεί *ο* έμπορος, μέ τά όποια έμπορεύεται, έμπορεύματα.

δ-δάξ, *έπιρ.* (έκ του *δάκνω* μετά του *άθρ.· προθμ. ο- έν άρχή*)· *διά* των δδόντων, ‘μέ τά δόντια’, *δάκνων*, λατ. *mordicus*.

Έτυμ.: *δδάζ, δδάζω, δδάζομαι, δδαξάομαι, δδαξέομαι· δδάζ* κυρ. είναι όνομ. ένν. άπολιθωθεΐσα, άποτελεσθεΐσα *δδ* έκ τινος **δάζ* (: *δάκνω*) προπλα-

θόντος τό έν αρχή φωνήεν πιδανώτατα έξ επιδράσεως του *δδών* (= *δδός*)· βλ. και έν *άδαγμός*.

δδάζω, ή ως *άποθ. δδάζομαι* (*δδάζ*)· πρτ. *ώδαξον*· παθ. πρκ. *ώδαγμα*· *αϊσθάνομαι* πόνον δηκτικόν, *αϊσθάνομαι* έρεδιζομόν.— || έν *ένεργ.* ένν. δάκνω, δαγκάνω, τραγαλίζω || *κεντώ*, *έρεδιζω*.

δδάζω, μελ. -ήσω (*δδός*)· *έξάγω* τι πρός πώλησιν, πωλώ, άγοράζω και πωλώ, έμπορεύομαι.— Παθητ., *έξάγομαι* πρός πώλησιν, πωλούμαι.

δ-δε, ή-δε, τό-δε, *έσχηματισμένη*, εκ τής αρχαίας δεικτικής άντων. *δ, ή, τό* (κατά την όποίαν και κλινεται) *έπηυξημένης* διά του *έγκλιτ. -δε* || *έπ. δοτ. πληθ. άρσ. και* θηλ. *τοιόδεσσι(ν), ταΐσδεσσι(ν)*, *άλλ' έπίσης* και *τοιόδε* (*ταΐσδε*) || *άττ.* *έμφαντικώτερος* τύπος *δδξ, ήδξ, τοδξ* κλπ.— *‘Η δδε, ήδε τότε* σημασιολογικός συμπίπτει σχεδόν πρός τήν *ούτος*, *άλλ'* είναι κατά τι *έμφαντικώτερα* σημαίνουσα ‘αύτος έδω’ (λατ. *hicce, haecce, hocce*)· *άμφοτερα: (ούτος, όδς)* *εύρρακοντα* έν *άντιθέσει* πρός τήν *εκαίνος*, *ήτις* *δηλοί* *κάτι* *τό* *κέιμενον* *όπωτέρω*, *έν* *ή* *αύται* *δηλούν* *κάτι* *τό* *κέιμενον* *πλησιέστερον*. ‘Εκτός τής μεζονος *έμφάσεως* τήν *όποίαν* *έχει* *ή* *δδε* *έν* *συγκρίσει* *πρός* *τήν* *ούτος*, *ύπάρχει* *και* *μία* *άλλη* *διαφορά* *μεταξύ* *των*, *ότι* *δηλ.* *ή* *μέν* *δδε* *όνα* *ναφέρεται* *εις* *κάτι* *τό* *όποιον* *άκολουθεί* *κατόπιν*, *ή* *δδ* *ούτος* *άναφέρεται* *εις* *κάτι* *πού* *έμνημονεύθη* *προηγουμένως*.— || ‘*Όπως* *και* *ή* *λατ. hic*, *ούτω* *και* *ή* *δδε* *συχνά* *φαίνεται* *ότι* *κετα* *μέ* *δύναμιν* *τοιαυτο* *έπιρρημάτος* (= *έδω*, *έκει*), *πάντοτε* *θμως* *συμφωνεί* *κατά* *γένος*, *άριθμόν* *και* *πτώνιν* *πρός* *τό* *ούα*, *τό* *όποιον* *συνδεύει*: *έγκος* *μέν* *τόδε* *κείται* *έπι* *χθόνος* = *έδω*, *έπι* *του* *έδάφους*, *εύρίσκεται* *τό* *δόρυ* || ‘*Αχιλλεύς* *έγγύς* *δδε* *κλονέων* = *έδω* *είναι* *ο* ‘*Αχ.*, *πολύ* *κοντά* *μας*, *κατατροπώνων*... 2) *μετά* *προσ.* *άντων*: *δδ' έγω*... *ήλυθον*=*έδω* *είμαι* *ή* *ήλα* || *δδ' είμ'* ‘*Ορέστης* = *έδω* *είμαι*, *έγω* *ο* ‘*Ορέστης*. 3) *μετά* *τής* *έρωτημ.* *άντων*. *τίς*: *τίς* *δδε* *Ναυσικάα* *έπιτα*; = *ποιός* *είναι* *αυτός* *έδω* *πού* *άκολουθεί* *τήν* *Ναυσικάα*; 4) *ως*. *μετά* *ρηματικών* *κινήσεων* *σημαντικών*, *ώς* *συνών*. *τμή* *δευρο* (= *πρός* *τά* *έδω*): *και* *μήν* ‘*Ετεοκλής*... *δδε* *χωρεί*=*και* *ιδού* (*και* *νά*!) *ο* ‘*Ετ*... *έρχεται* *πρός* *τά* *έδω* (*πρός* *τό* *μέρος* *μας*).— || *κειμένη* *πληθισον* *έπιρρημάτων* *τόπου* *και* *χρόνου* *ή* *άντων*. *δδε* *προσδίδει* *εις* *ταύτα* *άκριβείαν*: *μέν* *αυτού* *τμή* *ένι* *δήμω* = *μένε* *έδω*, *μεταξύ* *αυτών* *άκριβως* *των* *άνθρώπων* | *μέν* *αυτού* *τμή* *ένι* *χωρῳ*=*μένε* *έδω*, *εις* *αυτό* *άκριβώς* *τό* *μέρος*.— IV *ή* *περίφρασις* *δδ'* *αυτός* *είναι* *ίσχυροτέρα* *και* *έμφαντικώτερα* *τής* *δ* *αυτός* *και* *σημ.* *άκριβώς* *αυτός* *ο* *ίδιος*, *όλοφύτος*, *αυτός* *κι* *όχι* *άλλος* || *τουδ'* *αυτού* *λυκάβαντος* = *κατά* *τό* *αυτό* *άκριβώς* *έτος*.— V *έν* *τμή* *άττ.* *διαλόγῳ* *ή* *άρα* *και* *θηλ.* *άντων*. *συχνά* *άναφέρονται* *εις* *τό* *πρόσωπον* *αυτού* *του* *δηλοούντος*, *όστις* *ούτω* *έμιλει* *εις* *τό* *πρόσωπον* *άντι* *πρώτου*: *δδ' άνήρ*, *ή* *άπλως* *δδε* = *αυτός* *έδω* *ο* *άνθρωπος*, *ο* *άνθρωπος* *πού* *εύρίσκεται* *μπροστά* *αας*, *άντι* *να* *είπη* *άπλως*: *έγώ*· *είναι* *δέ* *προφανές* *ότι* *ή* *περίφρασις* *δδ'* *αυτός* *είναι* *έμφαντικώτερα* *του* *έγώ*.— VI *έλλειπτικώς* *μετά* *γεν.*: *έξ* *τόδε* *χρόνου*=*εις* *αυτό* *τό* *σημείον* *του* *χρόνου*.

B. *‘Επιρρηματική* *χρήσις* *πτώσεών* *τινων* (κειμένων δηλ. *άπολιθως*): *τῆδε* (*έπι* *τόπου*) = *ένταύθα*, *εις* *τούτο* *τό* *μέρος*, λατ. *hac*. 2) (*έπι* *τρόπου*), *ούτω*, *τοιουτοτρόπως*.— || *αίτ.* *ένν.* *ούδ.* *τόδε*=*εις* *τούτο* *τό* *μέρος*, *πρός* *τά* *έδω*. 2) *δθεν*, *διά* *τούτον* *τόν* *λόγον*, *δι'* *δ*, *διά* *τούτο*.— || *αίτ.* *πληθ.* *ούδ.* *τάδε*=*διά* *ταύτα*, *διά* *τούς* *λόγους* *αυτούς*, *δθεν*. 2) *ούτω*, *τοιουτοτρόπως*, ‘*έτσι*’.— IV *δοτ.* *πληθ.* *ούδ.* *τοιόσδε, τοιοΐδε*=*διά* *τούτων* *των* *λέξεων*, *μέ* *αυτάς* *τάς* *λέξεις* *κατά* *τόν* *τρόπον* *αυτόν*, *έπειτα* *άπό* *αυτά*.

δδελός, δ, *αϊολ.* *και* *θωρ.* *άντι* *δβελός* *και* *δβολός*. **δδευτής**, -ού, δ (*δδεύω*)· *όδοιπόρος*, *ταξιδιώτης*, λατ. *ambulator, viator*.

δδεύω, μελ. -σω (*δδός*)· *ύπάγω*, *πορεύομαι*, *όδοιπορώ*, *ταξιδεύω*.

δδ-ηγέω, μελ. -ήσω (*δδηγός*)· *ώς* *και* *νύν*, *δεικνύω* *εις* *τινα* *τήν* *δδόν*, *τόν* *δδηγώ*, *χρησιμεύω* *ώς* *δδηγός* *του*, *ώς* *ξεναγός*. 2) *μφρ.*, *συμβουλεύω* *τινά*,

«τόν ὄδηγῶ» (ὡς καὶ σήμερον λέγεται).

ὄδ-ηγός, θωρ. **ὄδ-αγός**, ὁ (ὄδός + ἄγω)· ὅ, τι καὶ νῦν, ὄδηγός, δεικνύων τὴν ὁδόν.— || μτφρ. σύμβουλος, διδάσκαλος.

ὄδῖ, ἤδῖ, τοδῖ, ἀττ. ἀντὶ **ὄδε**, ἤδε, τόδε (βλ. λ.). **ὄδιος**, ον (ὄδός)· ὁ ἀνήκων εἰς ὁδὸν ἢ εἰς ὁδοιπορίαν || αἴσιος διὰ τὸ ταξίδιον.

ὄδισμα, -ατος, τὲ (ὄδός)· μέσον περάσματος, ὄδός. **ὄδίτης**, θωρ. **ὄδίτας**, -ου, ὁ (ὄδός)· ὁδοιπόρος, ταξιδιώτης.

ὄδμή, ἰων. ἀττ. **ὄσμη**, ἡ (ὄζω)· ὄσμη, μυρωδιά, εὐχάριτος ὄσμη || ὄσφρησις || ἀλλὰ καὶ κακὴ ὄσμη, κακοσμία, ἀποφορά, ἄρωμα, δυσσομία, δυσωδία.

***Ετυμ.**: ὄδμη, θωρ. **ὄδμᾶ**, ἄττ-ἰων. **ὄσμη** (*ὄδ-σμη), ἐλλήνιστος. **ὄδωδή**· **ὄδμᾶ**, -άομαι (καὶ ὄσμ-)· **ὄδμαλέος**.—ὄζω, πρ. **ὄδωδα**.—**ὄσμο-ώδης**, εὐ-ώδης.—**ὄσφραίνομαι** (ὄσ- <*ods-, πρβλ. τὸ εἰς -es- θέμα τοῦ λατ. odor): λατ. odor, οἰεὸ, odefacio, olfacio, λιθ.

ὄδζυ, ὄδζυ (ὄσφραίνομαι), -υδμᾶς (ἀποφορά, ἀναθυμίασις), ἀρμ. **hoi** (ὄσμη).

ὄδοι-πλάνεύω, μελ. -ήσω (ὄδοιπλάνης)· περιπλανῶμαι ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδόν, περιφέρομαι, χάνω τὸν δρόμον μου.

ὄδοι-πλάνης, ἐς (ὄδός + πλανᾶομαι)· ὁ περιπλανῶμενος ἀνά τὰς ὁδοὺς, ὁ περιφερόμενος τῆδε κάκετσε, ἀλήτης.

ὄδοι-πορεύω· πρτ. **ὄδοιπόω**· μελ. -ήσω· πρ. **ὄδοιπόρηκα** (ὄδοιπόρος)· ὅς καὶ νῦν, ὄδοιπόρος, εἶμαι ὄδοιπόρος, περιπατῶ, βοδίζω || ταξιδεύω.

ὄδοι-πορία, ἡ (ὄδοιπορέω)· ὡς καὶ νῦν, ὄδοιπορία, ταξίδι, δρόμος || ταξίδι κατὰ ξηράν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ταξίδιον κατὰ θάλασσαν.

ὄδοι-πορικός, ἡ, ὁν (ὄδοιπορία)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὄδοιπορίαν, ὁ ἀρμόζων εἰς τὴν ὄδοιπορίαν.—ἐπίρ. **ὄδοιπορικῶς** = ὡς ὄδοιπόρος, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὄδοιπόρου.

ὄδοι-πόριον, τὸ (ὄδοιπόρος)· αἶ διὰ τὸ ταξίδιον προμηθεῖαι, αἶ ἀναγκαῖαι διὰ τὸ ταξίδιον ζωτροφία· λατ. **viaticum**.

ὄδοι-πόρος, ον (ὄδός + πόρος)· ὁ ταξιδεύων, ὁ ὄδοιπόρος, ὁ περιοδεύων || ὡς οὖς. **ὁ ὄδοιπόρος** = ὁ πεζοπόρος, «ὄδοιπόρος», ὅς λέγεται καὶ σήμερον || ὡς ὁ συνοδοιπόρος, ἡ ὁδηγός.

ὄδόντα, **ὄδόντας**· αἶτ. ἐν. καὶ πληθ. τὸν ὄδόντας.

ὄδοντο-φόρος, ον (ὄδόντας + φέρω)· ὁ φέρων ὄδόντας || **κόσμος ὄδοντοφόρος** = κόσμημα ἀποτελούμενον ἀπὸ σειρὰς ὄδόντων.

ὄδοντο-φύης, ἐς (ὄδόντας + φύω)· ὁ φυεῖς (γεννηθεῖς) ἐξ ὄδόντων δράκοντος (ἐπὶ τῶν «οπαριῶν», θηλ. τῶν Καδμεῖων) || μετὰ ἐνεργ. σχημ., ὁ φύων (ἐκ-βάλλον) ὄδόντας.

ὄδοντόω, μελ. -ώσω (ὄδόντας)· κάμνω τι ὄδοντόω-τόν, τὸ ἐφοδιάζω με ὄδόντας.

ὄδοντωτός, ἡ, ὁν (ὄδοντόω)· ὁ ἐφωδιασμένος με ὄδόντας, ὁ ἔχων ὄδόντας.

ὄδο-ποιέω, πρτ. **ὄδοποιέω**· μελ. -ήσω· παθ. πρ. **ὄδοποιήμαι** καὶ **ὄδοπεποιήμαι** (ὄδοποιός)· κατασκευάζω δρόμον, ἰσοπεδῶν δρόμον || ἀνοίγω δρόμον δι' ἑμαυτόν.— Παθητ., ἐπὶ ὄδων, κατασκευάζωμαι καταλλήλως πρὸς χρῆσιν. 2) καθιστῶ τὴν διαβατόν, εὐκόλον. 3) θάλλω τινὰ εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὄδηγῶ, ἀνοίγω τὸν δρόμον (προπορεύομαι) κατὰ τὴν διάρκειαν ταξίδιου || μτφρ. τακτοποιῶ, δι-ορθῶναι, τι, τὸ φέρω εἰς τὸν δρόμον του, «στὸν ἴσιο δρόμον».— Παθητ., παρασκευάζω τὸν δρόμον μου, προχωρῶ, λατ. **progredi** || μτφρ. προοδεύω.

ὄδο-ποίησις, ἡ (ὄδοποιέω)· ἡ κατασκευὴ ὄδων || μτφρ. προοδοποίησις, προετοιμασία, ἐξομάλυνσις δυσκολιών, εἰσαγωγή.

ὄδο-ποιία, ἡ (ὄδοποιός)· ἡ κατασκευὴ ὄδων, ἡ ὄδοποίησις, τὸ ἔργον τοῦ ὄδοποιεῖν.

ὄδο-ποιός, ὁν (ὄδός + ποιέω)· ὁ κατασκευάζων ὄδους, ὁ ἀνοίγων ὄδους || ὡς οὖς. **ὁ ὄδοποιός** = μηχανικός τῶν δρόμων, σκαπανεύς || ἐπόπτης τῶν ὄδων.

ὄδός (Α). -οῦ, ὁ, ἀττ. ἀντὶ **οὐδός** (βλ. λ.), τὸ κατώφλι.

ὄδός (Β), -οῦ, ἡ, αἰολ. **οὐδός**· ὅ, τι καὶ νῦν, ὄδός, δρόμος, λεωφόρος || δρομικός, ἀτραπός, μονοπάτι || εἴσοδος, ὁ τρόπος (ἢ τὸ μέσον) νὰ πληρίσῃ τις τι || ὁ ροῦς (ἢ κολίτη) ποταμοῦ || ἡ τροχία τῶν οὐρανίων σωματίων || **πρὸ ὄδοῦ** = ἐμπρός, περαιτέρω || **καθ' ὄδον** ἢ **κατὰ τὴν ὄδον** = εἰς τὸν δρόμον, «καθ' ὄδον» ὡς καὶ νῦν λεγόμεν.— || ὁδοιπορία, πορεία, ταξίδιον (εἴτε διὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης) || ὡς ἐπι-δρομῆ, ἐκοτρατεία, ἐξόρμησις || **οἰωνῶν δόλοι** = εἰς πτήσεις τῶν πτηνῶν || **λογίων δόδος** = ὁ δρόμος (τ. ἐ. ἡ οἰμασία) τῶν χρισμῶν.— || μτφρ. ὁ τρόπος, τὰ μέτρα, ἡ μέθοδος διὰ νὰ πράξῃ τις τι. 2) γεν. μέθοδος, αὐτοτήμη || ὡς ὁ τρόπος τῶν σκεπτεσθῶν, ὁ τρόπος καθ' ὃν πιστεύει τις εἰς τὸν Θεόν (ἐν τῇ Χριστ. γλώσσῃ).

Ετυμ.**: **δδός** = παλ-σλαβ. **chodŭ** (choditi = πορεύομαι, μτχ. ἐνεργ. πρ. **š'idiŭ** = ἀπεληλυθώς), σανσκρ. **ā-sad-** (φθάνω, πλησιάζω), **ul-sad** (ἐξαφανίζομαι)· ἀνάγονται δὲ ταῦτα εἰς ἰαπ. ῥ. ***sed-** (πορεύομαι) = ***sed-** (= κἀθημαι, κυρ. τοποθετῶ τὸ κἀθημα διὰ νὰ καθίσω, θάλλω τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ νὰ βαδίω) πρβλ. τὰ ἐν **ἔξομαι**· πρβλ. ὡς λατ. **cedō** (χωρῶ, βαδίζω) < ***ce-** = ἐδῶ + ***zd** πθ. = ***sedō** μετὰ συγκοπῆς τοῦ **e**), πρ. **cessi** < ***ce-zd-si**, Ζενδ. **na-zd-yah-**, σανσκρ. **nē'diyas-** (ἐγγύτερος), Ζενδ. **asna-** (a-zd-na-**) = πλησίον· ἐκ τῆς αὐτῆς ἰαπ. ῥ. ***sed-** παράγονται καὶ τὰ **οὐδός** (ὄδός), **ἔδαφος**, **ὄδοι-πόρος** < ὄδοι-τοπ. πτώσ. (παρὰ Ξενοφ. ἀπαντᾷ καὶ **ὄδοποιέω**, ἀντὶ **ὄδοποιέω**, δημιουργηθὲν προφανῶς κατὰ τὸ **ὄδοι-πορέω**) κ. ἄ.

ὄδο-ουρός, ὁν, καὶ κατ' ἐσφαλμ. τονισμὸν **ὄδοῦρος** καὶ **ὄδοουρος** (ὄδός + οὐρός)· ὁ φρουρῶν τὴν ὁδόν, φύλαξ τῆς ὁδοῦ || ὁ κατὰ τὴν ὁδόν ἐνεδρεῦων, ληστής, πειρατής || ὄδηγός || ὡς θηλ. οὖς. ἡ **ὄδοουρός** = ὄδηγίτρια.

ὄδοῦς, ἰων. **ὄδῶν**, -όντος, ὁ· ἰοτ. πληθ. **ὄδοῦσαι**· ὅ, τι καὶ νῦν, ὄδοῦς, δόντι, λατ. **den-** || **ἔρκος ὄδόντων** (βλ. ἐν **ἔρκος**). 2) μτφρ. **ὁ τῆς λύπης ὄδοῦς** = λύπη δάκνουσα.— || πᾶν ὄξυ πρᾶγμα, ἡ αἰχμὴ παντός αἰχμηροῦ ἀντικειμένου.— || ὁ δευτέρος σπόνδουλος τοῦ τραχήλου κληθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ οχημάτων του.

***Ετυμ.**: **ὄδοῦς**· **ὄδῶν**, -όντος, αἰολ. πληθ. **ἔδοντες**· **ὄδόντες** κατ' ἀφρομῶσιν φωνηέντων ἀντὶ ***ἔδόντες**; μτχ. ἐν. ἐκ τοῦ ἰαπ. ***ed-mi** (ἐοθίω) (σανσκρ. **ādmī**, ἕμην. ἄπρ. **ἔδμεναι** μελλ. = ἵποτ. **ἔδομαι**)· ***ἔδῶν**· σανσκρ. **dñi-** λατ. **dent-** κλπ. = αἰολ., ἰων., θωρ. **ἔδῶν** < ***ἔδῶν**· ἀττ. **ὄν** < ***σ-ὄν**, θωρ. **ἔντες** < ***σ-έντες**, σανσκρ. **sānti** κλπ. πρβλ. ὡς. σανσκρ. **dān**, αἰτ. **dānti**, γεν. **dātāḥ** (= λατ. **dent-is**), λατ. **dens**, πάλ-ἰαλ. **dēfī**, gall. **danti**, corn. **dans**, παλ-γερμ. **zand**, ἀγγλ.-σαξ. **tōd**, παλ-norr. **tōnn**, γοτθ. **tunþus**, ἀγγλ.-σαξ. **tūsc**, λιθ. **dantis**, γεν. πληθ. **dantu**, ἀρμ. **atamn**. Καὶ ἄλλοις ἐν τούτοις ἢ λ. πρᾶπει νὰ ἀναχθῆ εἰς τὴν ῥ. **δα-** (τῶν **δαίω**, **δαίνυμαι**, βλ. λ.) μετὰ **δ-** προθετικῶ (εὐφων., ἀθρ.), συνήθους ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, ἀκριβῶς διότι παρέχει δυσκόλιαν ἢ ἀπουσία τοῦ ἀρχικοῦ **o-** ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα τῶν συγγ. γλωσσῶν.

ὄδο-φύλαξ, -άκος, ὁ (ὄδός + φύλαξ)· ὁ τὰς ὄδους φυλάττων, φύλαξ τῆς ὁδοῦ (πρβλ. **ὄδοουρός**).

ὄδῶς, μελ. -ώσω· ἀρ. **ὄδῶσα** (ὄδός)· ὄδηγῶ εἰς τὴν (ὀρθὴν) ὁδόν, θάλλω (ἐπαναφέρω) τινὰ εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον || μετ' ἀπρ. **ὄδῶσε βροτούς φρο-νέειν** = ὠδήγησε τοὺς θνητούς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς φρονήσεως, τοὺς ἔκαμε νὰ εἶναι σοφοί || γεν. φέρω, στέλλω.— Παθητ., ἔχω ὄδηγηθῆ εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον, προχωρῶ, προοδεύω, εὐδοκίμω, ἐπιτυχῶναι.

ὄδύνᾳσαι, ἀντὶ **ὄδυνᾶ**, ἕ· ἐν. πθ. ἐνν. τοῦ **ὄδυνᾶω**. **ὄδύνᾳω**, μελ. -ήσω (ὄδύνῃ)· προξενῶ ὄδύνῃν, λυπῶ, θλίβω, βασανίζω.— Παθητ., αἰσθάνομαι πόνους, ὑποφέρω.

***ὈΔΥΨΝΗ**, ἡ, λατ. **dolor**· σωματικός πόνος, ἄλγος, ἀλλ' ὡς καὶ· 2) ἄλγος ψυχῆς, ψυχικός πόνος, λύπη, θλίψις.

***Ετυμ.**: **ὄδύνῃ**, αἰολ. αἰτ. πληθ. **ἔδυνᾶς**· **ὄδυνᾶω**· κατὰ τινὰς ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ***ed-** (τρώγω, ἐοθίω), πρβλ.

τὸ τοῦ Ὅρατ. curae. edaces' κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ εὐφωv. (προθετ.) ὀ- + δύνη = ἄλγος παράγωγα: ὀδυνάω, ὀδύνημα, ὀδυνήρος.

ὀδύνηρος, ἄ, ὄν, θυρ. -ἄρος (ὀδύνη) ἑνεργ. ἄλγεινός, προξενὼν ἄλγος (ὀδύνας). 2) παθητ. πλήρης ὀδυνῶν, «θασανισμένος».

ὀδύνη-φάτος, ὄν (ὀδύνη-πέφαται, γ' ἐν. πρκ. τοῦ φάτω) ὁ φωνεύων (τ. ἔ. καταπραΰνων, καθησυχάζων) τὴν ὀδύνην (τόν πόνον).

ὀδυρμα, -ατος, τό (ὀδύρομαι) ὀδρηνος, ὀδυρμός. **ὀδυρμός**, -οῦ, ὁ (ὀδύρομαι) ὄν, τι καὶ νῦν, τὸ ὀδυρεσθαι, τὸ ὀδρνεῖν, ὁ ὀδρηνος.

ὈΔΥΡΟΜΑΙ, παρά Τραγ. καὶ **δύρομαι** ἰων. γ' ἐν. πρκ. *ὀδυρέσκετο* μελ. *ὀδύρομαι* ἄορ. α' *ὀδύράμην*, μτχ. *ὀδυράμενος* κλαίω, ὀδρνώ, πενθῶ (διά) τι(να), μετ' αἰτ. προα. ἢ πραγμ. || μετὰ γεν. προα., κλαίω, πενθῶ, διά τινα, χάριν τινός || μετὰ δοτ. προα., ὀδρνώ πρὸς τινος, ἐνώπιόν τινος, ὀδρνώ εἰς ἀνταπόκρισιν πρὸς τὸν ὀδρῶν ἄλλων || ἀπολ. ὀδρνώ, πενθῶ.

Ἔτυμ.: ὀδύρομαι ὀδυρμα ὀδυρμός <δ-προθεμ. + τραγ. δύρομαι (πρβλ. τραγ. *πάν-δυρτος*) ἄλλοι παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ *ὀδύνη* ἐν συμφωρμῇ μετὰ τοῦ *μύρομαι* (βλ. λ.).

ὀδυρτός, ἦ, ὄν (ὀδύρομαι) ὁ δι' ὄν ὀδρνεῖ τις, ἀξιοδρνήνητος || **ὀδυρτά** ὡς ἐπιρ. = μετ' ὀδυρμῶν, κατὰ τρόπον ἀξιοδρνήνητον.

ὀδύσαντο, ἐπ. ἀντὶ *ὠδύσαντο*, γ' πληθ. ἄορ. α' τοῦ *ὀδύσομαι*.

Ὀδύσσεια, ἡ (Ὀδυσσεύς) ἡ ἱστορία τοῦ Ὀδυσσεώς, ἡ «Ὀδύσοισια» ὡς καὶ νῦν λέγομεν, τὸ ἐπικὸν ποίημα τοῦ Ὀμήρου, τὸ πραγματευόμενον τὰς περιπλανήσεις του.

Ὀδυσσεύς, -έως, ὁ, λατ. Ulysses ἢ Ulixes, Βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, τοῦ ὀποίου ἡ εἰς τὴν Ἰθάκην ἐπάνοδος ἐκ τῆς Τροίας ἀποτελεῖ τὸ θέμα τοῦ ἔτερου τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν, τῆς Ὀδυσσειᾶς ἐπ. κλίσις: Ὀδυσσεύς, -ῆος, -ῆι, -ῆα ἔπ. ὄνομ. ὡς καὶ Ὀδυσσεὺς || αἰολ. γεν. Ὀδυσσεῦς.

***ὈΔΥΪΣΟΜΑΙ**, ἀποθ., ἐν χρῆσει μόνον κατὰ τὸν μέσ. ἄορ. α' *ὠδύσάμην*, ἐπ. ε' καὶ γ' ἐν. *ὠδύσσαο*, *ὠδύσταο*, ἐπ γ' πληθ. *ὠδύσαντο*, μτχ. *ὠδυσσάμενος*, καὶ γ' ἐν. παθ. πρκ. *ὠδύσασται* (μετ' ἀναδιπλ. ἀντὶ *ὠδυσται*) εἶμαι ἐξωργισμένος ἐναντίον τινός, μέμφομαι, μισῶ, τινα (μετὰ δοτ. προα.).

Ἔτυμ.: *ὠδύσομαι, κατὰ τινος ὀρθότ. *ὠδύ(ί)ομαι: συγγ. τοῖς: λατ. odi, odium (μισεῖν, μῖσος), ἀμ. ateam (μισῶ), ἀγγλ.-σαξ. atol (μισητός), παλ.-νοργ. atall (=dirus), πθ. δὲ καὶ λατ. atrox (φρικτός) πρβλ. ὡς. sanctor. dnish, dnesh-mi (=odi), dnesh-as (=odium). Παράγωγα: Ὀδυσ(σι)εύς ἐσηματιζόμενον ἐκ τινος *ὠδυσ-σος (ὁ ἐξηρεδισιμένος) ὅλ ἐν ἐπιγρ. ἐπὶ ἀγγέλων ἀπαντῶντες τύποι Ὀλυσι(σ)εύς, Ὀλυτι(σ)εύς, Ὀλυτι(σ)ῆς, Ὀλυσι(σ)εῖας, Ὀλυσι(σ)εύς, ἔχουσι λ ἀντὶ δ κατ' ἀνομοίωσιν.

ὀδῶδα, πρκ. τοῦ *ὄζω* (μετὰ σημ. ἑνεστ.). **ὀδῶδει**, γ' ἐν. ὕπερο. (μετὰ σημ. πρκ.) τοῦ *ὄζω*. **ὀδῶδη**, ἡ (ὄζω) ὁσμή, μυρωδιά || ὡς. ἡ ἀσθητοῦ τῆς ἀσφρήσεως.

ὀδῶδυσται, γ' ἐν. πρκ. (μετὰ σημ. ἑνεστ.) τοῦ *ὠδύσομαι*.

ὀδῶν, -όντος, ε, ἰων. ἀντὶ *ὀδοῦς* (βλ. λ.). **ὀδῶτος**, ἦ, ὄν (ὀδῶν) διαβατός, εὐκολοπέρατος || μτφρ. κατορθωτός.

ὀεσαι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ὀεῖς*, *ὀεῖς* (βλ. λ. λ.). **ὀζάλεος**, α, ὄν (ὄζος) ὁ πλήρης ὄζων, ὄζωδης. **ὀζήσω**, μελ. τοῦ *ὄζω*.

Ὄζολαι, οἱ φυλὴ τῆς τῶν Λοκρῶν (βλ. Κ.Ε.Α.).

***ὌΖΟΣ**, -ου, ὁ: κλάδος, θλαστός, κλώνος, κλωνάρι.— || μτφρ. θλαστός, γόνος, κλάδος, ἀπόγονος, ὅφ' ἦν ἐνοιαν καὶ σήμερον ἐπὶ λέγονται αἱ λέξεις αὐτὰ ἐπὶ ἀνθρώπων || θερσίπων, σύντροφος, ὑπηρέτης: **ὄζος Ἄρης** = θερσίπων, ὑπηρέτης ὁ Ἄρης (ἐπὶ ἐξαιρετικῶς ἀνδραίων πολεμιστῶν) πρβλ. *ἔργος*, *θάλας*.

Ἔτυμ.: ὄζος, αἰολ. ὕσος (κλάδος κλπ.) = ἀρμ. ost, yev. ostoy, γοθ. asts, παλ.-γερμ. ast' ἐξ ἰατ. *o-zdo-s (<*o-(ἀρμ. προθεμ.)+*zed- (=κἀθημαι) πρβλ. *δ-σχη*, *δ-σχος* (νεαρός θλαστός) (= *ἐχομαι*, *σχεδῶν*)

καὶ ἀγγλ.-σαξ. ost, μεσ.-γερμ. ost (κόμβος δένδρου) (<ἰατ. *ō-zdo-).— Κατ' ἄλλην ἀνάλοισιν, ὀλιγώτερον δρθῆν, ἀρμ. ost (<*ozdo-, *od-do, ἑλλ. *ὄσχος* (*odzhō-, λατ. os, μάλλον oss (<*od-lhi-, πρβλ. μεσ.-ιτλ. odb, gall. oddf (κόμβος).— Ὡς πρὸς τὴν μτφρ. σημασίαν (**ὄζος** = θερσίπων, ὑπηρέτης, ἐν τῇ περιφρασῇ *ὄζος Ἄρης*) πρβλ. Ἡσυχ. *ὀζεία* *θεραπεία* ὄζος (*o-zdo, τ. ἔ. *o-(=ὀμοῦ, δηλ. ἀθρ. προθ., βλ. δ-) + *sed- (= *λέγει* τοῦ *εἶμι* ἐν τῷ *ὀδός*, παλ.-σλαβ. chodŭ = πορεία).— διὰ τὸ μεθομηρ. *δοζος* (= ὑπηρέτης) πρβλ. Ἡσυχ. *ἄδοζοι* ὑπηρεταί, *θερσίπωντες* ἀπόλοισιν, *ἄδοζον* *ἐθεράπειον*, *ἀοζήσω* *διακονήσω*, *ὑπουργήσω* τὸ *δοζος* τοῦτο εἶναι μετατροπὴ τοῦ δημρ. *δοζος* κατ' ἀναλογία πρὸς τὸ *ἄ-οσος* (=βοηθητικός) (ἄσοσεῖν, ἄσοσητήρ) (<*stl-socŭjo-.

ὀζό-στομος, ὄν (*ὀζω+στόμα*) ὁ ἔχων ὄζον στόμα, ὁ ἔχων δυσώδη ἀναπνοήν.

***ὌΖΩ**, μελ. *ὀζήσω* πρκ. μετὰ σημ. ἑνεστ. *ὀδῶδα* ὕπερο. μετὰ σημ. πρκ. *ὠδῶδειν*, ἐπ. γ' ἐν. *ὀδῶδει* ἔχω ὁσμήν, μυρίζω (εἶτε ἐπὶ εὐωδίας εἶτε ἐπὶ δυσωδίας) || μετὰ γεν. πραγμ., ἔχω ὁσμήν, μυρίζω, ὅπως πρᾶγμά τι: *ὄζω ἴων*=μυρίζω ἀπὸ (ἢ ὅπως) βιολέτες || μτφρ., μετὰ γεν. πράγμ., ἔχω τὴν ὁσμήν πρᾶγματός τινος, λατ. *sapere aliquid*: *ὄζω κρονίων* = ἔχω ὁσμήν ἀρχαιότητος || μετὰ διπλῆς γεν.: *τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου* = ἔχω ὁσμήν μύρου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μου.— Συχνὰ κεῖται ἀπροσώπως: *ὄζει ἡδὺ τῆς χεῖρας*=ἡδέστα ὁσμή (εὐωδία) ἀνοδιδεταί ἐκ τοῦ δερματός του || ὡς ἀπρόσ. ἐπίσης μετὰ διπλῆς γεν.: *δι' ἔτους ἱματίων ὄζειναι δεξιότητος* = ἐπὶ ἐν ἔτος θὰ ἐκπέμπεται ὁσμή δεξιότητος (δραστηριότητος, εὐφυΐας) ἀπὸ τὰ ἐνδύματά σας [δι' ἔτυμ. βλ. *ὁσμή*].

ὄθεν, ἀναφορ. ἐπίρ. (ὄς), ἀναποκρινόμενον πρὸς τὸ διεκτ. *τόθεν* καὶ τὸ ἔρωτ. *πόθεν* λατ. unde ὀπόθεν, ὀπόθου, ἐξ οὗ μέρους || ὡς. ἐπὶ προα., ἐκ τῶν ὀποίων, ἀπὸ τούτων ὀποίων. 2) ὡς. κεῖται καὶ τῶν *οὔ*, ὡς ἐπίρ. δηλ. τόπου ἀντὶ τῶν *ὄθι*, *ὄπου*, ἀλλὰ μόνον δασάκις ἀναφέρεται εἰς λέξιν δηλοῦσαν κίνησιν ἀπὸ τόπου τινός. Ἡ τοιαυτὴ χρῆσις τοῦ *ὄθεν* ἀντὶ τῶν *οὔ*, *ὄθι*, *ὄπου* γίνεσθαι «καθ' ἑλξιν»: *ἐκ δὲ γῆς, ὄθεν προκύειτο* = ἐκ δὲ τοῦ ἐδάφους ὄπου ἔκειτο.— || παρ' ἀττικοῖς σημ. καὶ, ὄθεν, δι' ὄν λόγον, δι' ὄ, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὀποίου.

ὄθι, ἀναφορ. ἐπίρ., ποιητ. ἀντὶ *οὔ*, λατ. ubi, ἀναποκρινόμενον πρὸς τὸ διεκτ. *τόθι* καὶ τὸ ἔρωτημ. *πόθι* ὀπου

ὀθνεῖος, α, ὄν, ὡς. -ον, -ον (ὄθνος) ἔξενος || παρδοξος.

Ἔτυμ.: σκοτειν. ἐτυμολ. πάντως ἡ συσχετισίς πρὸς τὴν λ. *ἔθνος* (= λαός) δὲν ἰσοκροῦσι εἰς τὴν σημ. πρβλ. καὶ τὸ λατ. gentiles (=ξένος, θάρβαροι).

***ὀΘΟΜΑΙ**, ἀποθ., ἐν χρῆσει κατὰ ἐν. καὶ πρκ. μόνον φροντίζω, μεριμνῶ, περὶ τινος, ἐνδιαφέρομαι διὰ τί(να), προσέχω, ὑπολογίζω || μετὰ μτχ., *οὐκ ὄθετο αἴσυλα ἔξενος*=δὲν ἐλογόριζεν ὅτι ἔκαμην ἀπρεπῆ πράγματα, «δὲν τὸν ἔμελε ὅτι ἔκανε ἀπρέπειες» || μετὰ γεν. προα. *οὐδ' ὄθομαι κοιτόντος* = δὲν τὸν λογαριάζω ὅταν εἶναι θυμωμένος, δὲν ὑπολογίζω τὸν θυμὸν του.

Ἔτυμ.: *ὄθομαι* πρβλ. Ἡσυχ. *ὀθλέων φροντίζων*, *ὀθθεῖαι ἄγειν, φροντίζειν*, *ὀθθη φροντίζω*, *ὄρα φόβος λόγος*. Σκοτειν. ἐτυμολ. κατὰ τινος ἀναῦθα ἀνήκει καὶ τὸ *νωθῆς* (= νωδρός), ἐφ' ὅσον *νωθῆς* (<*no-ἀρν. + *θθος).

***ὀΘΟ'ΝΗ**, ἡ, καὶ κατὰ τὴν πλείστον ἐν τῷ πληθ. ἰεπτά λινα ὑφάσματα (ἢ ἐνδύματα) || λεπτός λινοῦς πέπλος, λινοῦν φόρεμα || ὡς. ὑφασμα δι' ἰστίον, ἰστίον, ἐπανί || σινδῶν, λινοῦν ὑφασμα.

Ἔτυμ.: *ὀθόνη* (<Ἔθόνη κατ' ἀφομοίωσιν φωνηέντων: Ζανθ. fra-vaðennā (ἐνδεδυμένη), παλ.-νοργ. vādā, ἀγγλ.-σαξ. wōed, παλ.-γερμ. wāf (ἐνδύμα), λιθ. audmi, audzu, audsti (ὑφαίνω) ἐξ ἰατ. βάσ. avedh' κατ' ἄλλους ἢ λ. εἶναι θάνειον ἐκ σημετικῆς γλώσσης, ποδὲ ἔβρ. ἐλθῆν (νῆμα), ὅπερ εἶναι ὡσαύτως θάνειον ἐκ τῆς αἰγυπτ. **ὀθόνινος**, ἦ, ὄν (ὀθόνη) κατεσκευασμένος ἐκ λεπτοῦ λινοῦ ὑφάσματος.

ὀδόνιον, τό, ὀκοκρ. τοῦ *ὀδόνη*· τεμάχιον λεπτοῦ λινοῦ ὑφάσματος || ἐν τῇ πληθ., λινοὶ ἐπίδεσμοι διὰ τραύματα, ἢ ξαντόν διὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν.

ὀδ-οὔνεκα, ἀντι *δου ἔνεκα* (ὅπως τὸ *οὔνεκα* ἀντι *οὔ ἔνεκα*)· ἔνεκα τοῦ ὀποίου, δι' ὃν λόγον, διότι, ἐπειδὴ || ἀντίθε καίτοι ἀπλῶς ἀντι τοῦ εἰδικοῦ συνδ. *δς.*, ὡς (Λατ. *quod*).

ὀ-θριεῖ, γεν. *θριεῖχος*, ποιητ. ἀντι *δμο-θριεῖ*, ὁ, ἢ (*δμοθ+θριεῖ*)· ὁ ἔχων ὀμοίως τρίχας (ὀμοίαν κόμην) [*δ-θριεῖ* (δ- (ἀθρ., εῤῥων., προθ.)+θριεῖ· βλ. καὶ ἐν δ-].

οἶ, ἐπιφών. πόνου, ἀλγους, ὀργῆς, θυμοῦ, λύπης, οἰκτου, ἐκπλήξεως· ὄχι! ὦχ! λατ. *heu! vae!* || ἀντίθε μετὰ ὀνομ. *οἶ ἔγώ!* || κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ δοτ. *οἶ μοι*, ἢ ἐν μιᾷ λέξει· *οἶμοι* (βλ. λ.) = ἄλλοκοιμον εἰς ἐμέ, εὐίμενα.

Ἔτυμ. ι *οἶ*, ἰων. *δδ'*· *οἶμοι*· ἐνταῦθεν δὲ τὰ *οἰμωγῆ*, *οἰμωγμα*, *οἰμωγμός*, *οἰμώζω*, *ὄμωξα*· ἐνταῦθα δ' ἀν- ἤκαί καὶ τὸ παρὰ Τραγ. *δσο-οἶζω* (=φοβοῦμαι).

οἶ, ἀρα. ὄνομ. πληθ. τοῦ ἀρθρ. *δ*.

οἶ, ὄνομ. πληθ. ἀρα. τῆς ἀναφορ. ἀντων. *δς*.

οἶ, καὶ ἔγκλιτ. **οἶ**, δοτ. ἐν. ἀρα. καὶ θηλ. τῆς τριτοπροσώπου προσ. ἀντ. ἀντι *αὐτῆ*, *αὐτῶ* || σπανιότη. καίτοι μετὰ αὐτοπαθοῦς ἔννοιας ἀντι *εαυτῶ*, *εαυτῆ*, *εαυτῆ*, πάντοτε δὲ καίτοι ὡς αὐτοπαθοῦς ὁ ἐπικός τῆς τύπος *εαὐ* || συχνὰ ἐπίσης καίτοι καὶ ἡ περιφρασις **οἶ αὐτῶ** (= *εαυτῶ*) || γεν. **οἶ**, αἰτ. **ἔ'** ὄνομ. δὲν ὑπάρχει.

οἶ, ἀναφορ. ἐπίρ., κυρ. δοτ. τῆς ἀντων. *δς*· πρὸς ὁ μέρος, πρὸς ὅπου, λατ. *quo* (τὸ ἀναφορ. *οἶ* ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔρωτημ. *ποῦ*) || συχνὰ καίτοι μετὰ γεν. *οἶ μακῶν*=εἰς ποῖον σημειον συμφορῶν, μέχρι τίνας βαθμοῦ συμφορῶν.

οἰακίζω, ἰων. **οἰηκ**—, μελ. -*σα* (*οἶαξ*)· στρέφω τὸν οἶακα, διευδύνω, ὀδηγῶ, κυβερνῶ.

οἰακισμα, τὸ (*οἰακίζω*)· τὸ *οἰακίζειν*, τὸ κυβερνᾶν, ἢ ἐνέργεια τοῦ κυβερνᾶν.

οἰακο-νόμος, *ον* (*οἶαξ+νόμος*)· ὁ διευδύνων τὸν οἶακα, ὁ πηδάλιοχος || ὡς ὄσα., ὁ πλοηγός, ὁ κυβερνήτης, διοικητής.

οἰακο-στρέφω, μελ. -*ήσω* (*οἰακοστρέφος*)· στρέφω τὸν οἶακα, διευδύνω, κυβερνῶ.

οἰακο-στρόφος, *ον* (*οἶαξ+στρέφος*)=*οἰακονόμος* (βλ. λ.), ὁ στρέφων (διευδύνων) τὸν οἶακα. ὁ «τιμονιέρης».

Οἶ'ΑΣ, -ἄκος, ἰων. **οἶηξ**, -ηκος, δ' κυρ. ἢ λαθῆ τοῦ πηδάλιου, τὸ «δοῖακί» || αὐτὸ τὸ πηδάλιον || μτφρ. τὸ πηδάλιον τῆς κυβερνήσεως (διακυβερνήσεως, διοικήσεως) || ἐν τῇ πληθ. *οἶηκες*=οἱ κρικοὶ τοῦ ζυγοῦ, διὰ τῶν ὀποίων διέρχονται αἱ ἡνῖαι, αἱ ὀποῖαι διευδύνουν τοὺς ἵππους ὡς ὁ οἶαξ (τὸ πηδάλιον) διευδύνει τὸ πλοῖον.

Ἔτυμ. ι *οἶαξ* (**oīaḥ*-)· αἰτ. *οἰακίζω*, ἰων. *οἰηκίζω*· ὁμηρ. *οἶημον* (=πηδάλιον) | *σανοκρ.* *iśā* (πηδάλιον), ἀλοδ., *Τουχ.* *oje* (παλ-σλαυ. **oje* ἀντι **ojo*, γεν. **ojese*, ἰαπ. **ojesa*) τῆς αὐτῆς σημ.

Οἶατις νομός, νομός τις (βηλ. *βοσκοτόπος*) ἐν Οἶα, δῆμω τῆς Ἀττικῆς.

οἶγνῦμι, ἢ **οἶγνύω**, ἐκτεταμένον ἐκ τοῦ *οἶγω*· μελ. *οἶξω*· ἀρα. α' *φῆα*, ἐπ. *ὠῖξα*, μτχ. *οἶξας*.— Παθητ., ἐπικ. γ' πληθ. προτ. *ὠῖγνυντο*· ἀρα. α' *φῆθην*· ἀνοῖγω, «ξεκλειδύνω» || ἐπίσης ἐπὶ κάδοῦ ἢ βαρελίου.

Ἔτυμ. ι *οἶγνυμι* (*οἶγω*)· καθ. προκ. *ἔργμα* | (**δ-Feiγnḥmi*, **δFeiγω* (=ἀνοῖγω, τ. ἔ. κάμνω τινὰ ὑποχωρῆσιν)· *σανοκρ.* *višāḥ*, μτχ. *vikta*-*h*, *vigna*-*h* (ὑποχωρῶ πρό τινος, ἀπομακρύνωμαι θιαστικά), παλ-γεσμ. *wīthan*, ἀγγλ.-σαξ. *wican*, παλ-*norrg.* *vikia*, **γkua* (ὑποχωρῶ)· ἀξ ἰαπ. **veig*-, πρβλ. ἰαπ. **veiq*- ἐν τῇ ἑλλ. *εἶκνω* (ὑποχωρῶ)· κατὰ τινὰς τὸ *οἶγω* (**δFeiγω* ἀνάγεται εἰς τὸ *ἐπι-εἶγω* (δέτω εἰς γαχεῖαν κίνησιν, ὠδῶ, πιέζω), ὁπότε **δFeiγω* (**Fo*- (προθεσμ. πρβλ. τὰ ἐν *ὀφείλω*) + *ειγ*- ἢ *εγ*- *-έργων*, *-έρφα* < **ἤFeiγων*, **ἤFeiφα*).

οἶδα, παρακ. τοῦ **εἶδα* μετὰ σήμασ. ἔνεσθ. (βλ. *εἶδα* B)· γυνωρίζω, γινώσκω, ἤξεύρω.

Ἔτυμ. ι *οἶδα* (**Foīda*)=*σανοκρ.* *vē'da*, *Zend.* *vaēda*, γοτθ. *wait*, παλ-γεσμ. *weiz* (=γυνωρίζω), πρβλ. παλ-σλαυ. *vede* (οἶδα), παλ-πρωσ. *waldimal* (ἀπρφ. *walst*),

γαλλ. *gwyddom* (γινώσκωμεν), ἀρα. *gitem* (οἶδα), παλ-ιρλ. *ar-fiada* κλπ.· τὸ ἰαπ. **voida* (γυνωρίζω, κυρ. ἔχω ἴδει) εἶναι ἀνευ ἀναδιπλώσεως παρακ. τοῦ **veid*- (ὄρω)· ἑλλ. ἀρα. *εἶδον* (**εἶFeidon*), ἀπρφ. *ἰδαῖν*, λατ. *video*, παλ-σλαυ. *videiti*, λιθ. *výzdmī*, ἀπρφ. *veiz-déti* (βλέπω πρὸς...) κλπ.· βλ. καὶ ἐν *εἶδομαι*, *εἶδος*, *ἰδα*, καὶ *ἰνδάλωμαι*.

οἶδᾶν, ἢ **οἶδαίνω** (*οἶδέω*)· κάμνω τι νὰ φουσκώσῃ, νὰ προηθῆ, τὸ φουσκῶνω, λατ. *tumefacere*.— Παθητ., οἶδαίνομαι, πρήσκομαι, φουσκῶνω, λατ. *tumere*.— || ἀμτθ.=*οἶδέω* (βλ. λ.). [δ'ι' ἔτυμ. βλ. *αἰδέω*].

οἶδας, δ' ἐν. τοῦ *οἶδα*, ἀντι τοῦ αἰτ. *οἶσα*.

οἶδέω (καὶ σπαν. *οἶδάω*), μελ. -*ήσω*· ἀρα. α' *φῆσα*· προκ. *φῆσκα* (*οἶδος*)· ἀμτθ., πρήσκομαι, φουσκῶνω, γίνωμαι οἶδαλέος, λατ. *tumere*, *turgere*· *οἶδέω τὰ πόδα* = πρήσκομαι στὰ πόδια, τ. ἔ. ἔχω προημένα πόδια.— || εὐρύσκομαι εἰς κατῶσασιν μεγάλης ἀναταραχῆς, διατελῶ ἐν ἐξῆψει· *πράγματα οἶδέοντα*=περιστάσεις (συνδῆκαί ζωῆς) λίαν ἀνώμαλοι, ἀκατάστατοι, τεταραγμένοι.

Ἔτυμ. ι *οἶδᾶν*, *οἶδεῖν*, *οἶδαίνειν*· *οἶδάνειν*· *οἶδος*· *οἶσμα*· *οἶδαξ*· λατ. *aemidus* (=tumidus, *παφουσημένος*) (<**aidmo-do*- ἢ **aidsmo-do*, παλ-ιρλ. *oīl* (παρεῖς), παλ-γεσμ. *eiz* (ἀπόστημα, πληγῆ), *eitar*, ἀγγλ.-σαξ. *áitior*, παλ-*norrg.* *eitr* (δηλητήριον), γεσμ. *eifer* (πῦον), παλ-*norrg.* *eista* (δρυχίς) (ἰαπ. **oid-s-to-m*, πρβλ. ἑλλ. *οἶδος*)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. β. *oid*- (φουσκῶνω).

οἶδημα, τὸ (*οἶδέω*)· ἐξόγκωσις, ἀπόστημα, πρῆξιμον.

οἶδι-πόδες, -*ον*, δ, τύπος ἰσοδύναμος τῇ τύπῃ *οἶδίπους* (βλ. λ.)· κυρ. εἶναι πατρωνυμ. τοῦ *οἶδίπους*=ὁ υἱὸς ἢ ἀπόγονος τοῦ *οἶδίποδος*, εἰσελιχθῆ ὁμοῦ εἰς ποιητικὸν τύπον ἀντι τοῦ *οἶδίπους*.

οἶδι-πους, -*ποδος*, δ (καὶ ποιητ. *οἶδίπος*, -*ον*, δ), αἰτ. -*ποδα* καὶ -*πουν*· κλητ. -*πους*, καὶ σπανιότερον -*που* (*οἶδέω+πούς*)· κυρ. ὁ ἔχων τοὺς πόδας ἐξωδηκότας (προημένους), διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον ἀνωμάοθη *οἶδίπους* ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Λαῖου καὶ τῆς Ἰοκάστης (βλ. K. E. A.).

οἶσμα, -*ατος*, τὸ (*οἶδέω*)· τὸ φουσκῶμα, καὶ κυρ. τὸ φουσκῶμα τῆς θαλάσσης, τὸ κύμα || γεν., ἢ θάλασσα.— || τὸ φουσκῶμα τοῦ ἀνέμου [δ'ι' ἔτυμολ. βλ. *οἶδέω*].

οἶκος, α, *ον* (*οἶς*)· ὁ ἀνήκοος εἰς πρόβατον, ἢ ὁ ἐκ προβάτου || ἢ *οἶση* (ἐνν. *δορᾶ*)=ἔδερμα προβάτου, *αμνηιωτή*, κοιν. ἐπροβιάς.

οἶεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *δς* (βλ. λ.).

οἶ-έτης, *ες* (δ-ἀθρ. = *δμοδ+έτος*), ποιητ. καὶ συγκ. ἀντι *δμοότης*=ὄμοιος, ἴσος, εἰς τὰ ἔτη, ὁμηλῆς, συνομηλῆς, τῆς αὐτῆς ἡλικίας.

Ἔτυμ. ι *ἀσχηματισθῆ* καθ' ὃν τρόπον τὰ *δθριεῖ*, *δρῶς* (βλ. λ. λ.) καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς αὐτὰ· θὰ ἀνέμνε τίς βεβαίως *δέτης*, ἀλλ' ἢ μήκωνας τῆς πρώτης συλλαβῆς ἀπὸ θ- εἰς *οἶ*-ὀφείλεται εἰς μετρικὸς λόγους, οἵτινες ἀπήτησαν καὶ τροπήν τῆς αἰτ. πληθ. *δ-έτας* (κατὰ τὸ *δ-τριχας*) εἰς *οἶ-έτας* λόγῳ τῆς συμπτώσεως τῶν τεσσάρων βραχειῶν συλλαβῶν· πρβλ. *δθριεῖ*.

οἶζυος, *ον*=*οἶζυρός* (βλ. λ.).

οἶζυρός, αἰτ. **οἶζυρός**, α, ὄν (*οἶζός*)· ἐπι προσ., ὀδλιος, ἀξιολύπητος, ἀξιολόκρως, ἔλειψίνος, οἰκτρὸς, ταλαίπυρος, βασανισμένος || ἐπι πραγμάτων, κοπιώδης, κοπιαστικός, ἐπιμοχθός, ἀνιάρδος, ὀχηλός, ὀδυνηρός.—ἐπ. παραθετ. *οἶζυρότερος*, *οἶζυρότατος*, ἀντι -*ότερος*, -*άτατος* (πρβλ. τὰ *κακοξενιώτερος*, *λῆρώτερος*) [δ'ι' ἔτυμ. βλ. *οἶζός*].

οἶζυς, αἰτ. **οἶζυς** (δισυλλ.)· -*ύος*, ἢ· δοτ. συνηρ. *οἶζυι*, ἀντι *οἶζυί*· (οἶ') ἀδελιότης, δυστυχία, τάλαιπωρία, κακοχῆρα, κακοπέδιο.

Ἔτυμ. ι -*υ*- ἐν τοῖς τρισυλλαβοῖς τύποις, -*θ*- ἐν τοῖς δισυλλαβοῖς ὁμηρ. *οἶζυς*, αἰτ. *οἶζός*· ὁμηρ. *οἶζυ*· αἰτ. *οἶζυρός*, ὁμηρ. *οἶζυρός*· *οἶζυς* (ἰων. *οἶ*· αἰτ. *οἶ* (ἐπιφ.)+ **ζυς*, γεν. **ζυός* (πεννία, ἀδελιότης)· *σανοκρ.* *jiv-ri-h* (ἀδύνατος καὶ ἐσπερημένος *δοηθελίας*), πρβλ. **γγυ*- (δία), τὰ ὀποια περιέχουσι μεταποτατικὸν τύπον τοῦ ἰαπ. **gvneix*- (δεσπόζω, ἐξουσιάζω), πρβλ. *βῖα* καὶ τὸ παρ' Ἡουχ. *αζάει*· *βινεῖ*· βασικῆ σημ.

τοῦ δίζυς = φεῦ (οἶμοι) τῆς δυστυχίας κατ' ἄλλους δίζυς (*o-Fi-ζυς ἐκ β. sed-.

δίζω, ἄττ. οἰζύω (ὡς τρισύλλαβον)· μελ. -θωσ' ἄορ. α' δίζωσα· ὀρνῶν, κλαίω, πενθῶ.— || μετ' αἰτ. πράγμ., πύσχω, ὑπόφερω, διά τι || ἀπολ. εἶμαι εἰς ἐλπεινὴν κατάστασιν, εἶμαι δυστυχής, ἀπηδλιωμένος. [δι'] ἔτυμολ. βλ. δίζυς· παρ' Ὀμηρῶ τὸ -ω- τῆς παραλ. τοῦ ἐν. ἀέλιπεθ βραχύς].

οἶη, ἡ· κώμη, χωρίον (συνήθως θεωρεῖται ὡς ἐκ τοῦ οἶος (=μόνος) προσορῶμενον, ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τῶν κωμῶν καὶ τῶν χωρίων δὲν κατοικοῦσιν ἐν οἰκίαις συνηχομέναις, ὡς οἱ τῶν πόλεων, ἀλλὰ σποράδην).

Ἔτυμ.: οἶη (*o-Fiā, πρβλ. *oFā (κοινότης, σωματεῖον, φυλή), μαρτυρούμενον ἐκ τοῦ λακ. ὠβᾶ, πρβλ. τὸ παρ' Ἑουχ. Θεσσαλ. *σοῦαί· φυλαία· πρβλ. ἄττ. *Oā (Oῖα, *Oη, Oῖη), ὄνομα δήμου (ἐν ἐπιγρ. *O—μετὰ λαοῦς πνεύματος, ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὸ ἐντός τῆς λ. F)· **Oἰᾶται** (κάτοικοι ἐνός δήμου τῆς Τεγέας), πρβλ. Ἑουχ. *οἰατᾶν· κωμητῶν, οἶαι γὰρ αἰ κῶμαι· ἐπίσης ὑπάρχει ἐν συνθέτοις ὡς β' συνθετ. εἰς -ῶη, -δᾶ, -ῶη, -ῶᾶ (ὀνόματα δῆμων ἢ τόπων, ὡς π. χ. **Oἰνότης**).

οἰσθῆναι, ἀπρφ. ἄορ. α' τοῦ οἶομαι.
οἶημα, τό (οἶομαι) γνώμη || ἰδίως γνώμη περὶ ἑαυτοῦ, οἶησις, ἔπαροις.

οἶησις, -εως, ἡ (οἶομαι)· = **δόξα**, γνώμη, ἰδέα.— || = **οἶγμα**, ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία.

οἶησις, -ιδος, ἡ, ποιητ. ἀντὶ δίζ· πρόβατον· αἰτ. οἶδα.

οἶκα, -ας, -ε, ἰων. ἀντὶ **ἔοικα** (βλ. λ.).

οἰκάδος, δωρ. **οἰκάδις**, ἄπρφ. (οἶκος)· = **οἰκόνδε**· εἰς (πρὸς) τὸν οἶκον || πρὸς τὴν πατρίδα.— || = **οἶκοι**· ἐν τῷ οἴκῳ || ἐν τῇ πατρίδι.

οἰκέτασι, ἰων. ἀντὶ **ῥηκνται**, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ οἰκέω.

οἰκειακός, ἡ, ὄν (οἰκειός)· δ,τι καὶ νῦν· = **οἰκεῖος** III.

οἰκεῖος, α, ον, ὡς, καὶ -ος, -ον· ἰων. **οἰκήιος, η, ον (οἶκος)**· ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ || ὁ ἀνήκων εἰς τὸν οἶκον || ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις, οἰκιακός || τὰ **οἰκεῖα** = αἱ ὑποθέσεις τοῦ οἴκου, οἶκος, οἰκογένεια || ὡς. τὰ ἀγαθὰ τοῦ οἴκου, περιουσία, λατ. **res familiaris**.— || ὁ ἀνήκων εἰς οἰκογένειαν, ὁ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, συγγενής, οἰκεῖος, φίλος, λατ. **cognatus, familiaris** || **οἰ οἰκεῖοι** = φίλοι, συγγενεῖς, «οἰκεῖοι» ὡς καὶ νῦν || ἰων. ὑπερβ. **οἰ οἰκηιώτατοί τινος** = οἱ στενῶτατοί του φίλοι || τὸ **οἰκεῖον** = συγγένεια.— || ἐπὶ πραγμάτων, τὸ ἀνήκων εἰς τὸν οἶκόν μου ἢ τὴν οἰκογένειάν μου, κάτι τὸ ἰδικόν μου, τὸ ἰδικτικόν μου, τὸ ἰδιαιτερόν μου || ὡς. ἐπὶ κτημάτων, ἡ ἰδιοκτησία μου, ἡ περιουσία μου || ἡ **οἰκεία** (ἢ **οἰκήνη**), ἐνν. γῆ = ἡ χώρα μου, ἡ πατρίδα μου || **ἔθεν καὶ ἐπὶ αἵτου**, ὁ ἐγχώριος παραγωγῆς καὶ οὐχὶ **ἐπακτός** (βηλ. ἐξωθεν εἰσαχθείς).— IV ὁ πρόσφορος (κατάλληλος, ἀρμόζων) εἰς τὴν πράγμα || ὁ φύσει ταιριάζων διὰ τὴν πράγμα, ὁ σύμμορφος τῇ φύσει πράγματός τινος, λατ. **domesticus** || τὸ **οἰκεῖον** = τὸ **καθῆκον** (βηλ. δ,τι ἀρμόζει, ταιριάζει).

οἰκειότης, -ητος, ἡ, ἰων. οἰκηιότης (οἰκεῖος)· ἡ συγγένεια || δ,τι καὶ νῦν, οἰκειότης, φιλία, στεναὶ φιλικαὶ σχέσεις || τὸ αὐξῆν (ἐπὶ γυναικὸς καὶ ἀνδρός), ὁ γάμος.

οἰκειῶς, ἰων. **οἰκηῖω**· μελ. -ῶσω (οἰκεῖος)· καθιστῶ τι(να) οἰκεῖον || **ἔθεν**, καθιστῶ τινα προσωπικόν μου φίλον.— **Μέσον**, κἀμῶν τινὰ φίλον μου, κερδίζω τὴν φιλίαν του (τῆν ἀγάπην του, τὸν πρὸς με σεβασμόν του). 2) κἀμῶν τι (πράγμα) ἰδικόν μου, τὸ οἰκαιοποῦμαι || μέσον, ἀπαιτῶ τὴν ὡς ἰδικόν μου, τὸ θεωρῶ ὡς ἰδικόν μου.— Παθητ., γίνομαι φίλος, γίνομαι οἰκεῖος, ἐνοῦμαι διὰ στενῆς φιλίας.

οἰκεῖω, ποιητ. ἀντὶ οἰκέω.

οἰκειῶς, ἑπὶρ. τοῦ οἰκεῖος· κατὰ φιλικόν τρόπον, «οἰκειῶς» || **οἰκειῶς ἔχω πρὸς τινα** = εἶμαι φιλικῶς συνδεδεμένος μετὰ τινος. 2) ὡς νὰ εἶναι (νὰ ἦτο) τὴν ἰδικόν μου. 3) κυρίως, φυσικῶς || πρεπόντως, κατὰ τρόπον ἀρμόζοντα || εὐσεβῶς.

οἰκειῶσις, -εως, ἡ (οἰκεῖος)· τὸ λαμβάνειν τι ὡς ἴδιον (ἰδικόν μου), οἰκαιοποίησις, ἰδιοποίησις, σφετερισμός. 2) προσαρμογή.

οἰκετεία, ἡ (οἰκετεύω)· τὸ σύνολον τῶν οἰκετῶν μιάς οἰκογενείας, οἱ ὑπῆρται τῆς, λατ. familia.

οἰκετεύω, μελ. -σω (οἰκέτης)· = **οἰκέω**, κατοικῶ. **οἰκέτης, -ου, ὁ (οἰκέω)**· ὁ ἔνοικος τῆς οἰκίας μας, δούλος τῆς οἰκίας, ὑπῆρτης, λατ. **verna** || δουλοπρεπής, οἰκιακός.— Ἐν τῷ πληθ. οἱ οἰκέται = ἡ ὅλη οἰκογένεια τινος, τὰ γυναικόπαιδα τῆς οἰκίας, λατ. familia.

οἰκετικός, ἡ, ὄν (οἰκέτης)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τοὺς οἰκέτας, εἰς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ οἰκοῦντας || τὸ **οἰκετικόν** (παριληπτ.) = οἱ δούλοι, ὑπῆρται.

οἰκέτις, -ίδος, ἡ, θηλ. τοῦ οἰκέτης (βλ. λ.)· δούλη, ὑπῆρτρια.— || ἡ κυρία τοῦ οἴκου, ἡ οἰκοδέσποινα, λατ. **matrona**.

οἰκεῦντες, δωρ. ἀντὶ **οἰκοῦντες**, μετχ. πληθ. τοῦ οἰκέω.

οἰκέως, -έως, ἰων. -ῆτος, ὁ (οἰκέω)· ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διαμῶν, ἔνοικος.— || ὑπῆρτης, δούλος.

οἰκέω, πρτ. **ῥηκεον**, συνηρ. -ονν, ἰων. **οἰκεον**· ἄορ. α' **ῥηκησα**· πρκ. **ῥηκημα**.— **Μέσον**, μελ. **οἰκησῶμαι** μετὰ παθ. ἐνν.— **Παθητ.**, ἄορ. α' **ῥηκῆσθην**· πρκ. **ῥηκημα (οἶκος)**· || μετχ. μετ' αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν κ. τ. δ.) || ἀνταῦθεν, κέκτημαι, κατέχω, ἐξουσιάζω | καταλαμβάνω.— **ἡ οἰκουμένη** (ἐνν. γῆ) = ὁ πολιτισμένος κόσμος, τὸ κατοικούμενον (κατοικήσιμον) τμήμα τῆς ὑδρογενεῖς σφαιρας. 2) ὡς συνών. τῷ **οἰκίζω**· ἐγκαθιστῶ τινα εἰς τὴν μέρος || καθητ., ἐγκαθίσταμαι ὑπὸ τινος εἰς τὸ μέρος ὡς κάτοικος || δ παθ. πρκ. **ῥηκημαι**, ἰων. **οἰκημαι** καίται μετὰ σημ. ἐν, ἐγκαθίσταμαι ὑπὸ τινος || μετὰ αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν κλπ.), τὴν ἐφοδιάζω με κατοίκους || ὡς. ἐπὶ πόλεων, κεῖμαι, εὐρίσκομαι. 3) ὡς τὸ **διοικέω**, διευθύνω, κυβερνῶ, διοικῶ.— || ἀμτβ. κατοικῶ, διαμένω, ἔχω ὡς διαμονὴν μου, ὡς ἐνδιατημὰ μου. 2) ἐπὶ πόλεων, κατοικῶμαι || κεῖμαι, εὐρίσκομαι || ὡς. κυβερνώμαι, διοικῶμαι· ἡ πόλις οἰκεῖ κανῶς = ἡ πόλις κυβερνᾶται κακῶς.

οἰκέω, πρτ. **ῥηκεον**, συνηρ. -ονν, ἰων. **οἰκεον**· ἄορ. α' **ῥηκησα**· πρκ. **ῥηκημα**.— **Μέσον**, μελ. **οἰκησῶμαι** μετὰ παθ. ἐνν.— **Παθητ.**, ἄορ. α' **ῥηκῆσθην**· πρκ. **ῥηκημα (οἶκος)**· || μετχ. μετ' αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν κλπ.), τὴν ἐφοδιάζω με κατοίκους || ὡς. ἐπὶ πόλεων, κεῖμαι, εὐρίσκομαι. 3) ὡς τὸ **διοικέω**, διευθύνω, κυβερνῶ, διοικῶ.— || ἀμτβ. κατοικῶ, διαμένω, ἔχω ὡς διαμονὴν μου, ὡς ἐνδιατημὰ μου. 2) ἐπὶ πόλεων, κατοικῶμαι || κεῖμαι, εὐρίσκομαι || ὡς. κυβερνώμαι, διοικῶμαι· ἡ πόλις οἰκεῖ κανῶς = ἡ πόλις κυβερνᾶται κακῶς.

οἰκήσας, ἑπ. ἀντὶ οἰκέεις, αἰτ. πληθ. τοῦ οἰκεῖος.

οἰκήσιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ οἰκεῖος.

οἰκηιότης, -ητος, ἡ, ἰων. ἀντὶ οἰκειότης.

οἰκηῖω, ἰων. ἀντὶ οἰκεῖω.

οἰκημα, τό (οἰκέω)· τόπος διαμονῆς, κατοικία, δωμάτιον οἰκίας, πάτωμα οἰκίας. 2) κλωθὸς ἢ μάνδρα διὰ ζῶα. 3) ναός, ναός. 4) φυλακὴ, εἰρκτή.

οἰκῆν, δωρ. ἀντὶ **οἰκεῖν**, ἀπρφ. ἐν. τοῦ οἰκέω.

οἰκήσιμος, ον (οἰκήσιος)· κατοικήσιμος.

οἰκησις, ἡ (οἰκέω)· ἡ πράξις τοῦ κατοικεῖν ἢ ἐνοικεῖν.— || τόπος πρὸς διαμονήν, διαμονή, κατοικία, οἰκία.

οἰκητήρ, -ῆρος, δ' = οἰκητής (βλ. λ.).

οἰκητήριον, τό (οἰκέω)· κατοικητήριον, οἰκημα, κατοικία.

οἰκητής, -οῦ, ὁ (οἰκέω)· κάτοικος, ἄποικος.

οἰκητός, ἡ, ὄν (οἰκέω)· κατοικημένος || κατοικήσιμος.

οἰκητῶρ, -ορος, δ' = οἰκητῆρ, οἰκητής (βλ. λ. λ.) || ἄποικος.

οἰκία, ἡ, ἰων. οἰκή (οἶκος)· δ,τι καὶ νῦν, οἰκία, κατοικία, οἰκοδόμητος, οἶκος.— || οἶκος, «οἰκοκυριό», οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ οἰκοῦντες, τὰ μέλη μιάς οἰκίας, τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, ἡ οἰκογένεια, λατ. familia.— || ἡ οἰκία (βηλ. ἡ οἰκογένεια) ἐκ τῆς ὁποίας καταγεται τις.— IV κατὰ τὸ αἰτ. **δικαιον ἡ οἰκία διαφέρει τοῦ οἶκος** κατὰ τὸ ὅτι ὁ μὲν οἶκος ἐλέγετο ἐπὶ συμπόσης τῆς περιουσίας (οἰκίας καὶ κτημάτων, ἀκινήτων καὶ κινήτων), ἡ δὲ οἰκία ἐσῆμαιναν δ,τι καὶ σῆμερον, κατοικίαν (οἰκημα διαμονῆς).

οἰκιάκος, ἡ, ὄν, παράλλ. τύπος τοῦ οἰκειακός (βλ. λ.)· (οἰκία) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκίαν, οἰκεῖος, «ἀνδρωπος τοῦ σπιτιοῦ», ἰδικός.

οἰκίδιον, τό, ἄποικον τοῦ οἶκος· μικρὰ οἰκία, μικρὰ κατοικία || δωμάτιον, λατ. **domuncula, aedicula**.

οἰκίζω, μελ. -ῖσω, ἄττ. -ῖθ' ἄορ. α' **ῥηκησαι**, ἰων. **οἰκησαι**.— **Μέσον**, μελ. **οἰκησῶμαι**.— **Παθητ.**, μέλλ. **οἰκισθῶμαι**· ἄορ. α' **ῥηκῆσθην**· πρκ. **ῥηκησαι**, ἰων. **οἰκησαι (οἶκος)**· κτίζω οἰκίαν, οἰκοδομῶ || δμελιώω, ἰδρύω, νέαν ἄποικίαν ἢ νέον συνοικισμόν ||

ἀποικίζω μίαν χώραν, ἐγκαθιστῶ εἰς αὐτὴν ἀποίκους.— || ἐγκαθιστῶ τινα ὡς ἀπαικον ἢ ὡς κάτοικον || μετακινῶ, μετατοπίζω, μεταφυτεύω.— μέσον, ἐγκαθιστῶ ἐμαυτὸν κάπου, ἐγκαθίσταμαι εἰς τι μέρος || ὡς. μετ' αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν), ὑπάγω που καὶ κατοικῶ.— Παθητ. ἐγκαθίσταμαι ὑπὸ τινος κάπου ὡς ἀπαικος (κάτοικος).

οἰκίον, τό (*οἰκος*), κυρ. ὑποκορ. τοῦ *οἰκος*, ἀλλ' ἐν χρήσει κατὰ πληθ. πάντοτε, τὰ *οἰκία*, ὡς τὸ λατ. *aedes*· οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς || εἰδικῶς. ἀνάκτορον περιέχον σειρὰς οἰκοδομῶν. 2) τρώγλη θηρίου, φωλεὰ ζῶων || φωλεὰ πτηνῶν, μελισσῶν κλπ.

οἰκίσις, ἡ (*οἰκίζω*)· ἡ ἐγκατάστασις, ἡ ἴδρυσις, ἀποικίας, ἀποικισμός.

οἰκίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *οἰκος*· μικρὸς οἶκος, μικρὰ οἰκία, ἡ μικρὸν δωμάτιον, μικρὸς θάλαμος || κλωβίον, «κοττέτσι» (ἐπὶ ὄρνιθων) || ὄρνιθοτροφεῖον, μάνδρα.

οἰκίσται, ἰων. ἀντὶ *ἴκισταί*, γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ *οἰκίζω*.

οἰκιστήρ, -ἦρος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *οἰκιστῆς* (βλ. λ.).

οἰκιστής, -οῦ, ὁ (*οἰκίζω*)· ὁ ἀποικίζων τόπον τινὰ δι' ἐποικίαν, ὁ ἴδρυτὴς ἀποικίας, ὁ ἀρχηγὸς ἀποικίας.

οἰκο-γενής, ἐς (*οἰκος* + *γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ, ἰδίως ἐπὶ τῶν θούλων, ὁ (ἀνα)τραφεὶς ἐν τῷ οἴκῳ, οἰκετός, οἰκιακός || ἐπὶ ζῴων, τιθασευμένος, κατοικίδιος, ἡμέτερος.

οἰκο-δεσποτέω, μελ. -ῆσω (*οἰκοδεσπότης*)· εἶμαι οἰκοδεσπότης, εἶμαι δεσπότης (κύριος) τοῦ οἴκου μου, ἀρχηγός τῆς οἰκογενείας, κυβερνῶ (διευθύνω) τὰ τοῦ οἴκου μου.

οἰκο-δεσπότης, -ου, ὁ (*οἰκος*+*δεσπότης*)· ὁ δεσπότης (κύριος, ἀρχηγός) τοῦ οἴκου ἢ τῆς οἰκογενείας, ὁ κύριος τοῦ οἴκου (βῆλ. ὁ σύζυγος).

οἰκο-δομέω, μελ. -ῆσω (*οἰκοδόμος*)· κτίζω οἶκον. 2) γενικῶς, ὡς καὶ νῦν. οἰκοδομῶ, κτίζω, ἰδρύω, κατασκευάζω.— Μέσον, *οἰκοδομοῦμαι οἰκημα* = κτίζω δι' ἐμαυτὸν οἰκημα, ἡ θάλλα νά μου κτίσῃ οἰκημα. 3) μτρ. κτίζω ἡ θεμελιώνω ἐπὶ τινος (ἐπάνω εἰς τι). 4) ἐκπαιδεύω, καταρτίζω.

οἰκο-δομή, ἡ (*οἰκοδομέω*)· οἰκοδόμησις, ἀνοικοδόμησις, ἡ πρῆξις τοῦ οἰκοδομεῖν || τὸ οἰκοδόμημα, κτίριον, κατασκευή. 2) μτρ. ἐποικοδόμησις, ἐκπαιδευσις, ἐπιμρφωσις, βελτίωσις, ἐπισκευή.

οἰκο-δομημα, τό (*οἰκοδομέω*)· ὅ, τι καὶ νῦν, οἰκοδομή, οἰκοδόμημα, κατασκευή, κτίριον.

οἰκο-δομησις, ἡ = *οἰκοδομία* (βλ. λ.).

οἰκο-δομία, ἡ (*οἰκοδομέω*)· ἡ ἀνοικοδόμησις ἐνός κτίριου || ὁ τρόπος τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἡ κατασκευή. 2) οἰκοδόμημα, κτίριον.

οἰκο-δομικός, ἡ, ὄν (*οἰκοδόμος*)· ὁ ἔμπειρος εἰς τὸ οἰκοδομεῖν || ἡ *οἰκοδομική* (ἐνν. *τέχνη*) = ἡ ἀρχιτεκτονική, ἡ τέχνη τοῦ οἰκοδομεῖν.

οἰκο-δόμος, ὄν (*οἰκος*+*δέμω*)· ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν, ὁ κτίζων || ὡς οὖσα. ὁ *οἰκοδόμος* = ὁ κτίστης, ὁ ἀρχιτέκτων.

οἰκοθεν, ἐπίρ. (*οἰκος*)· ἐκ τοῦ οἴκου, ἐκ τῆς πατρίδος. 2) ἐξ ἴδῳ μου, διὰ τὸν ἴδιον μου μέσον, ἐκ φύσεως, ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου, ἐξ ἐμαυτοῦ || οὐκ· *εἶχον οἰκοθεν* = δὲν εἶχον ἰδικά μου.

οἰκοθί, ἐπίρ. (*οἰκος*), ἀντὶ τοῦ *οἴκου* (ὅπως τὰ: *δοθί*, *πόθι* ἀντὶ τῶν *οἴ*, *ποι*)· ἐν τῷ οἴκῳ, κατ' οἶκον, λατ. *domi*.

οἴκοι, ἐπίρ. (*οἰκος*)· ἐν τῷ οἴκῳ, κατ' οἶκον, λατ. *domi* || τὰ *οἴκοι* = αἱ οἰκίαι ὑποδέσεις || ἡ *οἴκοι* (ἐνν. *πόλις*) = ἡ πατρίς.

οἰκόν-θε, ποιητ. ἀντὶ *οἰκαδε* (*οἰκος*)· πρὸς τὸν οἶκον, εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πατρίδα.

οἰκο-νομέω, μελ. -ῆσω (*οἰκονόμος*)· εἶμαι οἰκονόμος (τροφοδότης κ.τ.δ.), κυβερνῶ ὡς οἰκονόμος. 2) μετ' αἰτ. κυβερνῶ τι, διευθύνω, τακτοποιῶ, διευθετῶ, τι.

οἰκο-νομία, ἡ (*οἰκονομέω*)· ἡ δίκαισις, ἡ ἐπιστασία, οἶκος ἢ οἰκογενεῖα || γενικῶς, διακυβερνήσις πόλεως (χώρας, κράτους...), διοικήσις.

οἰκο-νομικός, ἡ, ὄν (*οἰκονόμος*)· ὁ ἀσχολούμε-

νος (καὶ ἀπομένους ὁ ἠοκημένος, ἔμπειρος) περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν πραγμάτων ἐνός οἴκου ἢ μιᾶς οἰκογενείας || λιτός, οἰκονομικός || ἡ *οἰκονομική* (ἐνν. *τέχνη*) = οἰκίαι ἢ οἰκονομία || ὡς. τὰ *οἰκονομικά* = οἰκίαι ὑποδέσεις.

οἰκο-νόμος, ὄν (*οἰκος*+*νόμος*)· ὁ κυβερνῶν, διευθύνων, φροντίζων, οἶκον ἢ οἰκογενεῖαν || ὡς οὖσα. ὁ *οἰκονόμος* = ὁ οἰκοδεσπότης, διαχειριστής, οἰκονόμος (ὡς καὶ σήμερον λέγεται) οἴκου.

οἰκό-πεδον, τό (*οἰκος*+*πέδον*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ θέσις μιᾶς οἰκίας, τόπος, ἔδωφος, ἐφ' οὗ εἶναι ἐκτιμημένη οἰκία, λατ. *area domus*. 2) αὐτὴ ἡ οἰκία, τὸ οἰκοδόμημα.

οἰκο-ποιός, ὄν (*οἰκος*+*ποιέω*)· ὁ ποιῶν (κτίζων, κατασκευάζων) οἶκον || ὁ ἀποτελῶν τὸν οἶκον, καθιστῶν αὐτὸν κατοικήσιμον.

οἰκόριος, α, ὄν, δωρ. ἀντὶ *οἰκούριος* (βλ. λ.).

οἰ'κοσι, -ου, δ' οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς || πᾶς τόπος, ἔνθα ζῆ τις || *κατ' οἶκον* ἢ *κατ' οἴκου* = ὡς καὶ νῦν, «κατ' οἶκον», ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ πατρίδι. 2) μέρος οἰκίας, θάλαμος, δωμάτιον || ἐν-τεῦθεν, *οἰκοί* (ἐν τῷ πληθ.) συχνὰ κεῖται ἀντὶ τοῦ ἐν.

οἰκος πρὸς θῆλων μίαν καὶ μόνην οἰκίαν, ὡς τὸ λατ. *aedes, tecta*, καὶ ὡς τὸ ἄλλ. *οἰκηματά*. 3) Ναός, ἱερὸν (καθὸ οἶκος τοῦ Θεοῦ).— || οἰκίαι ὑποδέσεις, αἱ οἰκοκυρικαὶ ἀσχολαί, τὸ οἰκουριό || ὁ οἶκος καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἢ περὶ αὐτὸν, ἡ ὅλη περιουσία || ἐν τῷ ἀττ. δικ. ἡ ὅλη κληρονομία (κληρονομηθεῖσα περιουσία).— || οἶκος, οἰκογένεια.

— IV οἶκος, οἰκογενεῖαν γένος, οἰκογένεια (ἔφ' ἣν ἐνν. καὶ σήμερον εἶναι ἐν χρήσει: βασιλικὸς οἶκος, αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια.

Ἔτυμ.: *οἶκος*, διαλεξτ. *Φοικος*· μεθωμ. *οἰκία*, ἰων. *οἰκίη*, γορτ. *Φοικιά*, βοιωτ. *Φυκιά*· ἐπίρρ. *οἴκαδε* (καὶ δωρ. *οἴκαδης* (**οἴκα*, αἰτ. πληθ.)) *οἴκει*, *οἴκοθεν*, -*θι*, *οἴκοι*, *οἰκόνδε*, *οἴκοσε*· *οἰκεῖν*· *οἰκέτης*· ὁμ. *οἰκέως*, -*ητος*, γορτ. *Φοικεύς*· *οἰκίζω*· *Φοικος* = λατ. *vicus* (συστὸς οἰκιῶν, χωρίον, συνοικισμός πόλεως), *vici-nus*· ἰαπ. **νοῖκ*-*σ*, πρβλ. *σανσκρ.* *νέξ*-*ἡ* (οἶκος), *Ζενδ.* *vaēsta*- (οἰκία), *ασανκρ.* *νί*, <θεμ. *νίξ*- (διαμονή, οἰκία), πληθ. *νίξ*-*ἡ* (γένος, οἰκογένεια), *νίξ*-*ράτι*-*ἡ* (ἀρχηγός τοῦ οἴκου, ἀρχηγός τῆς κοινότητος), *Ζενδ.* *νίξ*- (οἰκία, χωρίον, φυλή), *σανσκρ.* *νέξ*-*ἡ* (γείτων), πρβλ. γοτθ. *weihis* (χωρίον), παλ-ελαυ. *visi* (= *praedium*), παλ-πρωσ. *waispallin* (οἰκοδέσποινα)· πρβλ. καὶ ἀγγλ. *wick, wich* (ἐν τοπικοῖς ὀνόμασι, ὡς *Norwich*).

οἰκός, ἰων. ἀντὶ *οἰκός*, μτρ. οὐδ. τὸ *οἶκα*.

οἰκό-σῖτος, ὄν (*οἰκος*+*σῖτος*)· ὁ σιτούμενος (τρεφόμενος) ἐν τῷ ἴδῳ του οἴκου, ὁ ζῶν δι' ἴδῳ του ἐξέδων.— || ὁ ζῶν ἐν οἴκῳ (ἐντός οἰκίας).

οἰκο-τριθής, ἐς (*οἰκος* + *τριθῆναι*)· ὁ καταστρέφων, ἐρημώων, οἰκίαν ἢ οἰκογένειαν.

οἰκό-τριψ, -ῖβος, ὁ (*οἰκος*+*τριβω*)· δούλος γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν τῷ οἴκῳ, λατ. *verna* (πρβλ. καὶ *οἰκογενής*).

οἰκο-τύραννος, ὁ (*οἰκος*+*τύραννος*)· ὁ τύραννος τοῦ οἴκου.

οἰκότως, ἰων. ἀντὶ *οἰκώτως*, ἐπίρρ. τοῦ *οἰκῶς* (μτρ. τοῦ *οἶκα*)· λογικῶς, πιθανῶς.

οἰκουμένη, ἡ (ἐνν. *γῆ*)· βλ. ἐν *οἰκία*.

οἰκο-ουρέω, μελ. -ῆσω (*οἰκουρέω*)· ἐπιβλέπω (φρουρῶ) τὸν οἶκον, συντηρῶ τὴν οἰκίαν || μετ' αἰτ. φυλάττω (φρουρῶ) τι· τὸ τακτοποιῶ, τὸ διοικῶ.— || διαμένω οἶκοι, εἶμαι κλεισμένος μέσα, ὡς καὶ τὸ σήμερ. «οἰκουρῶ» (= ἀσθενῶν παραμένω οἶκοι).

οἰκούρημα, τό (*οἰκουρέω*)· ἡ φρουρήσις τοῦ οἴκου, τὸ οἰκουρεῖν καὶ φυλάττειν || γεν., φρουρήσις, φρουρὰ || *οἰκούρημα ξένων* = ἡ ὑπὸ ξένων γινομένη φρουρήσις (περιφρουρήσις).— || ὁ οἰκουρῶν, ὁ οἶκοι παραμένων.

οἰκο-ουρία, ἡ (*οἰκουρέω*)· τὸ παραμένειν οἶκοι, ἢ ἐν τῷ οἴκῳ παραμονή || τὸ φρουρεῖν τὸν οἶκον, ἢ φρουρήσις καὶ ἐπιμέλεια τοῦ οἴκου || ἀδράνεια, ἀπραξία, ἔλλειψις πάσης δραστηριότητος.

οἰκούριος, ὄν, ὡς, καὶ -α, -ον (*οἰκουρέω*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τὴν τοῦ οἴκου ἐπιμέλειαν (εἰς

τήν *οίκουριαν* ἢ τὸν *οίκουρον*) || ἐντεῦθεν τὰ *οίκου-
ρια* (ἐνν. *δῶρα*)=μισοδός (ἀμοιβή, κυρ. δῶρα) διὰ τὴν
φροντίδα περὶ τὴν συντήρησιν τοῦ οἴκου.— || ὁ
οἰκουρῶν, παραμένων οἴκοι || *εταῖραι οἰκόμεναι* (θωρ.
ἀντὶ *οἰκουρίας*) = δῆλειαί σύντροφοι, φίλαι ἢ θε-
ράπαινα.

οἰκο-ουρός, ὄν (*οἰκος+ουρός*) ὁ φυλάττων (φρου-
ρῶν) τὴν οἰκίαν, ὁ συντηρῶν τὴν οἰκίαν, ὁ μεριμνῶν,
φροντίζων δι' αὐτήν (τὴν οἰκίαν θηλ. ἢ καὶ τὴν
οἰκογένειαν, τὸν οἶκον).— || ὁ οἴκοι παραμένων,
κατοικίδιος || ὡς οὖσα. ἢ *οἰκουρός* = ἡ οἰκοδέσποινα,
ἡ οἰκοκρά (ἐν χρῆσει συν. ὡς ἑπαινος, ἐν ψ' ἐπὶ ἀν-
δρὸς ὡς ψόγος, δ' *οἰκουρός*=ὁ οἴκοι παραμένων, φυ-
γοπόλεμος, ἀπόλεμος).

οἰκο-φθόρευ, μελ. *-ήσω* (*οἰκοφθόρος*)· φθείρω
(καταστρέφω) οἰκίαν ἢ οἰκογένειαν, σπαταλῶ τὴν
περιουσίαν μου (τὸν *οἰκόν* μου = τὴν περιουσίαν
μου). — Παθητ., χάνω τὴν περιουσίαν μου, κατα-
στρέφομαι, χάνομαι.

οἰκο-φθορία, ἡ (*οἰκοφθορέω*)· ἡ φθορά (κατα-
στροφή, ἐρήμωσις) τοῦ οἴκου ἢ τῆς οἰκογενείας, ἡ
κατασπαστάλῃσις τῆς περιουσίας.

οἰκο-φθόρος, ὄν (*οἰκος+φθείρω*)· ὁ φθείρων (κα-
ταστρέφων) οἶκον, ἄσωτος || ὡς οὖσα. δ' *οἰκοφθόρος*
= ὁ ἄσωτος, ὁ σπάταλος || ὁ μοιχός.

οἰκο-φύλαξ, *-ἄκος*, ὁ, ἢ (*οἰκος+φύλαξ*)· ὁ φύλαξ
τοῦ οἴκου, ὁ φυλάττων (φρουρῶν) τὴν οἰκίαν.

οἰκτερίζω, τὸ καὶ **οἰκτερίζω**, ἢ (*οἰκτερίζω*)·
οἰκτερίζω (βλ. λ.), ἔλεος, οἴκτος, εὐσπλαγχνία, λατ.
miseratio.

οἰκτείρω, καὶ ὀρθότ. *οἰκτεῖρω* (βλ. λ.) *οἰκτος*· πρτ.
ὀικτειρον, ἰων. *οἰκτειρον*· μελ. *οἰκτεῖω*· ἄορ. α' *ὀ-
ικτειρα*· ὡς καὶ νῦν, λυποῦμαι τινα, αἰσθάνομαι οἴ-
κτον διὰ τινα, συμπονώ, συμμερίζομαι τὸν πόνον
του, τὸν οἰκτεῖρω, μετ' αὐτ. πρσθ. || *οἰκτεῖρω τινά
τινος*=λυποῦμαι τινα ἐξ αἰτίας πράγματός τινος.

οἰκτιζώ, μελ. *-ίσω*, ἄττ. *-ῶ*· ἄορ. α' *ὀικτιζα* (*οἰ-
κτος*)· ὡς τὸ *οἰκτεῖρω*, ἀλλὰ συν. ποιητ., λυποῦμαι
τινα, αἰσθάνομαι οἴκτον πρὸς τινα, τὸν οἰκτεῖρω.—
Μέσον, ἐκδήλω (ἐκφράζω) τὴν λύπην μου || θρηνώ,
πενθῶ.

οἰκτιρμός, -οῦ, ὁ (*οἰκτεῖρω*)· τὸ οἰκτεῖρειν, λύ-
πη, συμπάθεια, «συμπόνια».

οἰκτιρμῶν, ὄν, γεν. *-ονος* (*οἰκτεῖρω*)· ὁ πλήρης
οἴκτου, ἐλεήμων, εὐσπλαγχνός.

οἰκτίρω· ἕτερος (καὶ ὀρθότ.) τύπος τοῦ *οἰκτεῖρω*,
πρβλ. Χοιροβ. ἐν Α. Β. 1404 *οἰκτίρω καὶ διὰ τοῦ ἰ-
γράφεται καὶ διὰ τῆς ἐς διφθόγγου ἔχουσι δὲ λό-
γον ἑκάτεροι· οἱ γὰρ διὰ τοῦ ἰ γράφονται διὰ τὸ
οἰκτερίζω γράφουσι· καὶ πάλιν οἱ Αἰολεῖς οἰκτίρ-
ω λέγουσι καὶ οὐχὶ οἰκτερίζω· οἱ δὲ διὰ τῆς ἐς
διφθόγγου γράφουσι αὐτό, ἐπειδὴ οἰκτεῖω ἐστὶν ὁ
μέλλων».*

οἰκτισμός, -ατος, τὸ (*οἰκτεῖρω*)· θρήνος, κλαυθμός.

οἰκτιστός, -οῦ, ὁ (*οἰκτιζώ*)· θρήνος, κλαυθμός.

οἰκτιστός, ἡ, ὄν, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *οἰκτερός* (σχη-
ματισθὲν ἐκ τοῦ *οἰκτος*, πρβλ. *αἰσχροός, αἰσχιστος*·
τὸ συγκριτ. ὁμῶς εἶναι *οἰκτερότερος*)· ὁ πλείστου οἴ-
κτου ἄξιος, λίαν ἀξιοδρήνητος, ἀξιολύπητος || τὸ
οὐδ. πλθθ. *οἰκτιστα* ὡς ἐπίρ. = κατὰ λίαν ἀξιοδρή-
νητον τρόπον.

Οἰκτισις, -ου, ὁ (*οἶ*)· λύπη, συμπάθεια, «συμπό-
νια», ἀσθημα οἴκτου. 2) ἡ ἐκδήλωσις λύπης ἢ
οἴκτου, θρήνος, ὄδυρμος.

Ἔτυμ.: *οἰκτος+οἰκτερός+οἰκτιζώ+οἰκτεῖρω*, αἰολ.
οἰκτίρω+οἰκτιμὸς κ. ἄ.· κατὰ τινας παράγεται ἐκ
τοῦ ἐπιφών. οἶ, κατ' ἐπέκτ. *οἶγ-* ὡς ἐν τῷ *δυσοῖζω*.

οἰκτρο-βίος, ὄν (*οἰκτρος+βίος*)· ὁ ζῶν οἰκτρόν
βίον, ὁ διαγών ἀξιοδρήνητον ζῶν.

οἰκτροός, ἄ, ὄν (*οἰκτος*)· ἐπὶ πραγμ., ἀξιοδρήνη-
τος, ἐλεεινός || ἐπὶ πρσθ., ὁ ἐν ἀξιοδρήνητῳ κατα-
στάσει διατελών, ἐλεεινός.— || μετὰ ἐνεργ. σημ., ὁ
διεγείρων τὸν οἴκτον, ὁ κινῶν τὸν ἔλεον.— Παρ-
θετ. *οἰκτροτέρος, οἰκτροτάτος*, ὡς, ἀνώμ. ὑπερθ. *οἶ-
κτιστος*.

οἰκτρο-χοεῦ (*οἰκτρος+χέω*)· ἐκχέω (χύνω ἐξω,
ἐκπέμπω) τι κατὰ τρόπον θρηνώδη· *οἰκτροχοεῦ*

φρονήν=ἐκπέμπω θλιβερόν (θρηνώδες) ζῆμα, ἐλε-
εινολογῶ.

οἰκτρῶς, ἐπίρ. τοῦ *οἰκτερός*· κατὰ τρόπον οἰκτρόν,
κατὰ τρόπον ἀξιοδρήνητον (βλ. *οἰκτερός*)· *ὄπερθ.*
οἰκτρότατα.

οἰκῶς, υῖα, ὄς, ἰων. ἀντὶ *οἰκῶς*, μετχ. τοῦ *οἰκοα*.
οἰκο-ωφελής, ἐς (*οἰκος+ὠφελῆω*)· ὁ ὠφελῶν τὸν
οἶκον, ὁ ὠφέλιμος εἰς τὸν οἶκον, ὁ προάγων (αὐ-
ξάνων) τὸν οἶκον.

οἰκο-ωφελία, ἡ, ἰων. *-ή* (*οἰκοωφελής*)· ἡ ὠφέλεια
διὰ τὸν οἶκον || ἐντεῦθεν, φροντίζω διὰ τὰ τοῦ οἴκου
(ἐπὶ οἰκουρίας, διαμονῆς θηλ. κατ' οἶκον, ἐν ἀντιθέσει
πρὸς τὴν ζῶν τὸν πολεμιστοῦ).

οἶμα, -ατος, τὸ (*οἶσω* τοῦ **οἶω*=φέρω) ὀρμητικὴ
ἐφοδος, λατ. *impetus*, τὸ ἄλμα τοῦ λέοντος π. χ.,
ἢ ἡ «βουτιά» τοῦ ἀετοῦ.

Ἔτυμ.: *οἶμα* (**οἶσμα*· *οἶστρος* (βλ. λ.), Ζενδ.
ažsma- (ὄργη), λατ. *ira* (**eisā*), σανσκρ. *ῥ̥sati*,
isanyāti (ἐξεγείρω) κλπ.· ἐντεῦθεν τὸ ὄμηρ. *οἶμποςίν*·
κατ' ἄλλους εἶναι ὄμορρ. τοῖς *οἶμη, οἶμος* ἐκ τοῦ *οἶμα*.

οἶμαι, ἄττ. συγκεκ. ἀντὶ τοῦ *οἶομαι* (βλ. λ.).

οἶμάω, μελ. *-ήσω* (*οἶμα*)·= *οἰμάω* (βλ. λ.), ὀρμῶ,
ἐφορμῶ, κατὰ τινος, ἐνεργῶς ἐφοδῶν (πρβλ. τὸ ση-
μερ. «χοιμῶω» ὄπερ ὁμῶς κατ' ἄλλους γραπτέον «χυ-
μάω»), ἐπιπίπτω κατ' ἐπάνω του (ἐπὶ τῶν ἀρκαδικῶν
π. χ. πτηνῶν ἐπιπτόντων κατὰ τῆς λείας τῶν).

Οἶμμη, ἡ·= *οἶμος* (βλ. λ.), ὁδός, ἀτραπός || μετρ.
ἡ πορεία μιᾶς διηγήσεως ἢ ἐνός ποιήματος (ζῆμα-
τος) || αὐτὸ τοῦτο τὸ διήγημα, ἢ τὸ ποίημα (τὸ
ζῆμα).

Ἔτυμ.: *οἶμη* (μετὰ φιλοσοφίας τοῦ πνεύματος ἀντὶ
**οἶμη*)· *οἶμος* (=μελωδία)· *παρ-οἶμία* [διὰ τὴν σημ.
πρβλ. μεσ-γερμ. *bi-spiel* (μῦθος, παροιμία)· γερμ.
**spella-n*, γοτθ. *spill* (μῦθος)]· *προ-οἶμιον*, ἄττ.
προἶμιον (**προ-οἶμιον*)· πρβλ. Ἑουσ. *ἄδομιον*· *ἀρ-
ρητον*· σανσκρ. *sāman* (ζῆμα), παλ-νορρ. *seiðr* (ἐπι-
πόδη), *siða* (γοητεύω με ἐπωδός) (ἐν λατ. **sz-īð* ἢ
**sz-dhō*), λιθ. *saitas* (ἐρμηνεία τῶν οἰωνῶν), *saitu*
ἢ *saitcu* (ἐρμηνεύω τοὺς οἰωνούς, προφητεύω), λατ.
**szōi-* (ῥῆδω). Κατ' ἄλλους εἶναι τῆς ἀδτιῆς β. πρὸς τὰ
οἶμα οἶμος (βλ. λ.).

οἶμοι, (κυρ. *οἶ μοι*=ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ), ἐπιφών.
ἄλγους, τρόμος, φρίκης, οἴκτου, θλίψεως, καὶ ἐκ-
πλήψεως ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, «ὠίμέ, ὠίμενα!» ||
Κατὰ τὸ πλείστον ἀπολύτως, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὄνομ., ὡς
οἶμοι ἐγὼ=ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ || ἀπίσθη καὶ μετὰ
γεν τῆς αἰτίας: *οἶμοι τῶν κακῶν*=ἀλλοίμονο μοι,
πόσα κακὰ μοῦ συμβαίνουν! (ἢ πόσα ἐχῶ νὰ τρα-
βήσω!).

Οἶμοσι, -ου, ὁ· ὁδός, δρόμος, ἀτραπός, «μονο-
πάτι». 2) σειρά, λωρίς γῆς, μέρος γῆς, χώρα. 3)
μετρ., ὡς τὸ *οἶμη*: *οἶμος ἀοιδή*=ἡ πορεία (τὸ μέ-
λος, ὁ ἦχος) τοῦ ζῆματος || τὸ ζῆμα, ὠδή.

Ἔτυμ.: *οἶμος* (**φοῖ-μοσι*) (πρβλ. Ἑουσ. *καθ' οἶ-
μον καθ' ὁδόν*, «*ἄδομιος ἀποροσι*»)· ὁμ. ἄορ. *ἔ-
είσατο, εἶσατο* (βλ. *ἔμαι*)· πρβλ. καὶ *οἶμα, οἶμη*.

οἶμωγή, ἡ (*οἶμῶζω*)· κυρ. τὸ φωνάζειν *οἶμοι*,
κρουγὴ, θρήνος, ὄδυρμος. [δὲ· ἔτυμ. βλ. *οἶμῶζω*].

οἶμωγμα, -ατος, τὸ (*οἶμῶζω*)· κρουγὴ θρήνου,
θρήνος.

οἶμωγμός, ὁ (*οἶμῶζω*)·= *οἶμωγή* (βλ. λ.).

οἶμῶζω, μελ. *οἶμῶξομαι*, μετρ. *οἶμῶξω*· ἄορ. α'
ὀμῶξα (*οἶμοι*)· κρουγάζω «*οἶμοι*», θρηνώ μεγα-
λοφῶνως, κλαίω, ὄδυρομαι || *οἶμῶξε!* (ἐπὶ κατάρασι)=
«σκάσε», «πλάνταξε», «νὰ χαθῆς»!—λατ. *abi in ma-
lam rem!* || *οὐκ οἶμῶξεται*; = «δὲν θὰ τίς φάη»;
(ὡστε νὰ «βάλη τὴς φωνές»);!— || μετρ., μετ' αἰτ.,
λυποῦμαι τινα, θρηνώ τινα.— || ἔτυμ. βλ. *οἶμῶ-
ζω* (*οἶμοι*, ὅπως *οἶζω* *οἶ, αἰάζω* *αἶ, φεῖζω* *φεῖ*
(πρβλ. καὶ γερμ. *schzen* (ach!)].

οἶμωκτός, ἡ, ὄν (*οἶμῶζω*)· ἄξιος οἶμωγῶν, ἀξιο-
λύπητος, ἀξιοδρήνητος, πού νὰ ἀξίζη «γὰ νὰ βά-
λη κανεὶς τίς φωνές» δι' αὐτόν || καὶ ἐνεργ., ὁ οἶμῶ-
ζων, κλαίων, ὄδυρόμενος.

οἶμῶξε, γ' ἐν. ἐπ. ἄορ. α' Εὐκτ. τοῦ *οἶμῶζω*.
οἶν-άνθη, ἡ (*οἶν+ἀνθη*)· ὁ πρώτος βλαστός (ἢ

ὁ πρῶτος κάλυξ, τὸ πρῶτα μπουμπούκι) τῆς ἀμπέλου, λατ. *rampinus* || ἐντέθεν, τὸ ἀμπελόκλημα, ἡ ἀμπελοσ. 2) τὸ χνούδι τοῦ φύλλου τῆς ἀμπέλου || μετρ. τὸ χνούδι τῶν παρείων νεανίου, αἱ πρῶται τρίχες τοῦ γενείου, αἱ λίαν λεπταὶ καὶ μαλακαί, λατ. *lanugo*.

οἴν-ανδής, -ίδος, ἡ = οἴνανθη.

οἴνάρειον, τό = οἴναρον (βλ. λ.).

οἴνάρειον, μελ. -σων (οἴναρον): ἀφαιρῶ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου, ἐκόβω τὰ ἀμπελόφυλλα.

οἴνάρειον, τό, ἡποκορ. τοῦ οἴνος: ἀδύνατος οἴνος, ἄδλιος οἴνος || ἡ μικρὰ ποσότης οἴνου, «λίγο κρασάκι».

οἴνᾶρον, τό (οἴνη), καὶ **οἴναρίς, ἡ**: φύλλον τῆς ἀμπέλου || κλάδος ἀμπέλου || κλήμα, ἀμπελοσ, λατ. *rampinus*.

οἴνη, ἡ (οἴνος): ἀμπελοσ, κλήμα ἀμπέλου, λατ. *vitis*. 2) = οἴνος [δὲ] ἔτυμ. βλ. οἴνος].

οἴνηρός, ἄ, ὄν (οἴνος): ὁ τοῦ οἴνου, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν οἴνον, ὁ ἐπιρρηπῆς εἰς τὸν οἴνον, «ἄνθρωπος τοῦ κρασιοῦ», λατ. *vinosus*.— || ὁ πλήρης οἴνου, ὁ περιέχων οἴνον.— || ἐπὶ χωρῶν, ἡ πλουσία εἰς οἴνον, ἡ παράχουσα ἀφρονον οἴνον.

οἴνηρύσις, ἡ (οἴνος + ἄρυσ): δοχεῖον πρὸς ἀντήρην οἴνου, ἡ τοῦ οἴνου κοτύλη, δι' ἧς ἤρυσον τὸν οἴνον.

οἴνιζω, (οἴνος): ἔχω τὴν ὁσμὴν οἴνου, ἐμυρίζω κρασί.— || Μέσον, προμηθεύομαι οἴνον δι' ἀνταλλαγῆς, ἀγοράζω οἴνον.

οἴνο-βαρέων, ὁ, ἰων. μετ. τύπος (ὡσεὶ ἐξ ἐν. οἴνο-βαρέω) = οἴνοβαρῆς (βλ. λ.): ἐκ τοῦ

οἴνο-βαρῆς, ἐς (οἴνος + βαρῆς): ὁ θεβαρημένος ἐκ τοῦ οἴνου, βαρὺς ἀπὸ τοῦ πολὺ κρασί, ἐπιωμένος, μεθυμένος, λατ. *vinu gravis*.

οἴνο-βρεχῆς, ἐς (οἴνος + βρέχω): ὁ διαβροχος ἐξ οἴνου, μεθυμένος, «στουπὶ στό μεθύσι».

οἴνο-δόκος, ὄν (οἴνος + δέχομαι): ὁ δεχόμενος ἢ περιέχων οἴνον, ὁ χρησιμεύων ὡς δοχεῖον οἴνου.

οἴνο-δοτής, -ου, ὁ, ὄν, ὄν, -δοτῆς, -α (οἴνος + ἰδομαι): ὁ δοτὴρ οἴνου, ὁ χορηγός (δώρητής) τοῦ οἴνου, ἐπιθ. τοῦ Βάκχου.

οἴνοδεις, εσσα, εν, συνηρ. οἴνους, -οῦσσα (ἀττ. -οῦττα), -οῦν (οἴνος): ὁ κατασκευασμένος ἐξ οἴνου ἢ καὶ τῆ συμμετοχῆ οἴνου.— || ὡς οἴνα. ἡ οἴνοῦττα = πλακοῦς (ἢ χυλός, πολτός) κατασκευασμένος ἀπὸ χονδροαλεσμένο κριθάρη ἀνάμεικτον με ὕδωρ, ἔλαιον καὶ οἴνον, καὶ ποσορίζομενος κυρ. διὰ τοῦς κωππλάτας.

οἴνο-μέλι, -ίτος, τό (οἴνος + μέλι): τὸ μελίκρατον, μέλι μεμειγμένον μετὰ οἴνου, οἴνος μετὰ μέλιτος, λατ. *mulsum*.

οἴνο-πέδη, ἡ, καὶ οἴνο-πέδον, τό (οἴνος + πέδον): γῆ κατάλληλος δι' ἀμπελώνας, γῆ οἴνοφόρος, ἀμπελών.

οἴνο-πέδος, ὄν (οἴνος + πέδον): ὁ ἔχων ἔδαφος κατάλληλον διὰ τὴν ἀμπελευργίαν, οἴνοφόρος, ὁ πλούσιος εἰς οἴνον «πολύσιος».

οἴνο-πέπαντος, ὄν (οἴνος + πεπαίνω): ὄριμος πρὸς παραγωγὴν οἴνου, ὄριμος διὰ νά γίνῃ κρασί (διὰ νά κάμῃ κρασί).

οἴν-οπίης, -ου, ὁ (οἴνος + ὀπιεύω): ὁ στρέφων τὸ δέλεμα πρὸς τὸν οἴνον, ὁ περιπαδῶς ἀτενίζων πρὸς αὐτόν, ὁ ἐπιθυμῶν τὸν οἴνον, κωμικὴ λέξις ἐοχηματισμένη κατὰ τὸ ὄν. *παρθενοπίης*.

οἴνο-πληθῆς, ἐς (οἴνος + πλήθω): ὁ πλούσιος εἰς οἴνον.

οἴνο-πλήξ, -ῆγος, ὁ, ἡ, (οἴνος + πλήσσω): ὁ ὑπὸ τοῦ οἴνου πεπληγμένος, ὁ μεθυμένος, οἴνοπληκτος.

οἴνο-ποτάζω καὶ οἴνο-ποτέω (οἴνοπότης): πίνω οἴνον.

οἴνο-ποτήρ, -ῆγος, ὁ, καὶ οἴνο-πότης, -ου, ὁ, ἡ, ἡλ. οἴνοποτίς, -ίδος, ἡ (οἴνος + πίνω): ὁ πίνων οἴνον, ὁ κρρασοπατέρας.

οἴνο-ποξ, -ου, ὁ, λατ. vinum: δτι καὶ νῦν, οἴνος, κρασί, ὁ ἐξυμωμένος χυμός τῆς σταφυλῆς || ἐν οἴνω, ἐπὶ οἴνω, παρ' οἴνω = λατ. *infer pocula* = ἐν πότῳ, παρὰ πότον, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συμποσίου

|| ὁ ζυμωμένος (βράζων) χυμός μήλων, ἀπίων κλπ καρπῶν (μηλίτης οἴνος, ἀπίτης οἴνος ἢ «ἀτιδόκρασο») || οἴνος ἐκ κρεῖθων (εἶδος ζύδου) || φοινικῆος οἴνος (ὁ ἐκ φοινίκων), οἴνος ἐκ λωπῶν κλπ., ἀπὸ τῶν ὁποίων σαφῶς διακρίνεται ὁ ἀμπέλιος οἴνος (ὁ ἐκ σταφυλῶν).

Ἔτυμ.: οἴνος, αιολ. *Φοῖνος*: οἴνη, οἴνας: οἴνανθη: πρβλ. λατ. *vinum*, *vitis*, ὄμβρ. *vinu* (πᾶσαι δὲ αἱ γλῶσσαι τῶν Κελτικῶν καὶ Γερμανικῶν φύλων ἔχουσι παραλάβει τὴν λέξιν ἐκ τῆς Λατινικῆς). Ἡ λέξις δὲν εἶναι ἰνδοευρωπαϊκῆ, ἀλλ' οὔτε καὶ σημιτικῆς καταγωγῆς: κατὰ τινὰς τὰ *Φοῖνος*, λατ. *vinum*, ἄρμ. *gini*, ἀλβ. *vine* (**voipā*) εἶναι ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων δάνεια ἐκ τινος μεσογειακῆς ἢ ποτικῆς γλώσσης.

οἴνός, καὶ ἰδίᾳ ἐν χρήσει ἐν τῷ θηλ. οἴνή, ἡ (καὶ οἴνη) = ὁ ἐπὶ τῶν κύβων ἀριθμὸς ἐν, παρὰ δὲ τοῖς ἴσοι καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ κύβος ἀκαλαστο ὄνη.

Ἔτυμ.: οἴνός, οἴνη = λατ. *unus*, (πρβλ. ἀρχ. λατ. *oinos*, *unicus*, *unio*, *uncia*), ὄμβρ. *unu*, γοτθ. *ains*, *eina-ha* (μονογενῆς), παλ-γερμ. *ein*, παλ-πορτ. *einn*, παλ-ιρλ. *ōin*, γαλλ. *un*, λιθ. *venas*, λατ. *vinis* παλ-πρωσ. *ainan* (αἰτ.) κλπ.: πάντα ταῦτα ἀναγονται εἰς ἰαπ. ἀντων. θέμα **i-*, πρβλ. ἑλλ. *ἴα* (=μία), ὄμ., κρητ. *ἰός* (= εἰς: ἐκένοισ): πρβλ. καὶ *οἴ(F)ος* (= μόνος) (βλ. λ.): πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἑσυχ. «οἴνιζειν» μονάζειν κατὰ γλῶσσαν», «οἴνωτα» μονήρη.

οἴνο-τρέφος, ὄν (οἴνος + τρέφω): κυρ. ὁ τρέφων οἴνον, ὁ παράχων οἴνον.

οἴνοῦς, οἴνοῦσσα (ἀττ. -οῦττα), -οῦν, συνηρ. ἀντι οἴνοεις, εσσα, εν (βλ. λ.).

οἴνο-φάγία, ἡ (οἴνος + φάγειν): κυρ. τὸ τρώγειν οἴνον, τ. ἔ. ἡ κατανάλωσις οἴνου, οἴνοποσία.

οἴνο-φλύγία, ἡ (οἴνοφλυξ): ἡ πρὸς τὴν οἴνοποσίαν ροπή, ἡ πρὸς τὸν οἴνον ἀγάπη, μέθη, λατ. *vinolentia*, *ebrietas*.

οἴνο-φλύξ, -ῆγος, ὁ, ἡ (οἴνος + φλύω): ὁ ἐκδοτος εἰς τὴν οἴνοποσίαν, ὁ παραδεδομένος εἰς τὸ πίνειν, ὁ μέθυσος, ὁ μεθυμένος, λατ. *vinosus*, *ebri- osus*.

οἴνο-φόρος, ὄν (οἴνος + φέρω): ὁ φέρων (περιέχων) οἴνον || ὁ παράχων οἴνον, πλούσιος εἰς οἴνον || ὡς οἴνα. ὁ οἴνοφόρος καὶ κατ' οἴον. τὸ οἴνοφόρον (ἐνν. ἀγγεῖον ἢ σκεῦος) = ἀγγεῖον οἴνου, λατ. *oenophorus*.

οἴνο-χάρης, ἐς (οἴνος + χαίρειναι τοῦ χαίρω): ὁ χαίρων, ὁ ἀγαπῶν, νά πίνῃ οἴνον.

οἴνο-χάρων, -οντος, ὁ (οἴνος + Χάρων): ὁ Χάρων τοῦ οἴνου, κωμικὸν ἐπιθ. (παρατοσοῦκλι) τοῦ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, διότι δῆθεν ἐπεμπεν εἰς τὸν Ἄδην (ὡς ἄλλος Χάρων) τοὺς ἐχθροὺς τοῦ χύνων δηλητηρίου εἰς τὸν οἴνον των, μετὰ συγχρόνου ὑπαιτιγμοῦ πρὸς τὴν φιλοποσίαν τοῦ ἀνδρός.

οἴνο-χοεύω, ἐπ. τύπος τοῦ οἴνοχοέω (βλ. λ.).

οἴνο-χοέω: γ' ἐν. πρτ. *φνοχοέι*, ἐπ. *ἐφνοχοέι*: μελ. -ῆσσι ἀμφ. ἀρ. α' οἴνοχοῆσαι (οἴνοχόος): εἶμαι οἴνοχόος, ἐγγέω οἴνον πρὸς πόσιν || ὡς καὶ μετ' αἰτ.: *νέκταρ ἐφνοχοέι* = «ἐκέρινα» νέκταρ ἀντὶ οἴνου.

οἴνο-χόη, ἡ (οἴνος + χέω): μικρὸν ἀγγεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἦντλου οἴνον ἐκ τοῦ κρατήρος καὶ τὸν ἐνέχεον εἰς τὰ ποτήρια

οἴνο-χόος, ὄν (οἴνος + χέω): ὁ ἐγγέων οἴνον, ὁ «κερνῶν» || ὡς οἴνα. ὁ οἴνοχόος = ὁ κεραστής, ὁ «κρασοκεραστής».

οἴνο-χύτος, ὄν (οἴνος + χέω): ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἐγγυθέντος οἴνου || πάμα οἴνόχυτον = ποτόν ἐξ οἴνου.

οἴν-οψ, -οπος (οἴνος + ὄψω): ὁ ἔχων τοῦ οἴνου τὸ χρώμα, ὁ σκοτεινός ὡς ὁ οἴνος, ἐπιθ. τῆς θαλάσσης (οἴνωψ πόνοτος), ἥτις ἐν τῇ ἀναταραχῇ τῆς λαμβάνει τὸ χρώμα τοῦ ὀμηρικῶ μέλανος οἴνου.

οἴνώω, μελ. -ώσω.—Παθητ., ἀορ. α' *φνώθην*: πρκ. *φνώμαι*, ἰων. *οἴνωμαι (οἴνος)*: πληρῶ τινα οἴνον, τὸν μεθῶ με κρασί || παθ. μεθύσκομαι, «μεθῶ», εἶμαι μεθυμένος.

οἴνων, -ῶνος, ὁ (οἴνος): ἀποθήκη οἴνου, οἴνοποθήκη, «κελλάρι», «πόγειο» || οἴνοπωλεῖον.

οίν-ωπος, ἡ, ὄν, και -ός, -όν, και **οίνωψ**, -ώπιος, ὁ, ἡ (οἶνος+ὄψ) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα οἴνου, ὡς και σήμερον, «οἰνωπός».

οἶξας, μτχ. ἀορ. α' τρῷ οἶγγυνο (βλ. λ.).

οἶο, ἔπ. ἀντί οὐ, γεν. τῆς κτητ. ἀντων. **ὄς**, ἡ, **ὄν**.

οἶό-βάτος, ον (οἶος+βαίνω) ὁ βαδίζων μόνος || μονήρης, μεμονωμένος || μελαγχολικός.

οἶο-βουκόλος, ον (οἶος+βουκόλος) ὁ βουκόλος μιάς δαμάλεως || ὁ μοναχικός ποιητὴν, ὁ ποιμαίνων και ἂ μόνος (οὐχι μετ' ἄλλων βουκόλων).

οἶο-βώτας, ὁ (οἶος+βώσκω) ὁ τρεφόμενος (βόσκων) μόνος (κατὰ μόνος, ἀπομεμονωμένος) || φρενός οἰοβώτας = οἰόβρων = ὡς ἂν εἶπη τις, αὐτὸς ἑαυτοῦ τὴν διάνοιαν βόσκων και μηδενὶ πειθόμενος, αὐθαίρετος, μονότροπος, μεμονωμένος, τῷ λογισμῷ μονωθεῖς Σουζας.

οἶό-γάμος, ον (οἶος+γαμέω) = μονόγαμος, ὁ ἔνα μόνον γάμον τελέσας, μετ' ἑνός (μετὰ μιάς) μόνον συζευχθεῖς.

οἶό-ζωνος, ον (οἶος+ζώνη) = μονόζωνος, ὁ φέρων μίαν μόνον ζώνην || μόνος, ἀνευ βοήθου.

οἶόθεν, ἔπ. (οἶος) ἔξ ἑνός μόνον μέρους || ὄθεν, κατὰ μόνος, μόνος, καθ' ἑαυτὸν || οἶόθεν οἶος = ὄλος διόλου μόνος, καταμόνος.

Οἶ'ΟΜΑΙ, ἔπ. **οἶομαι** πρτ. **φύμην**, ἔπ. γ' ἂν. **οἶετο** μελ. **οἶήσομαι** ἀορ. α' ἔπ. **οἶσθην**, ἔπ. μτχ. **οἶσθεις**, ἀττ. **φῆσθην**, ἀορφ. **οἶσθῆμαι**, μτχ. **οἶσθεις** ἔπ. μέσ. ἀορ. α' **οἶσάμην**, γ' ἂν. **οἶσατο**, μτχ. **οἶσάμενος** ἀπαντὰ ἐπίσης και τὸ ἔνεργ. **οἶω** ἡ **οἶω** ὄρω. ἔν. **οἶά**. Παρ' ἀττικῶς ὡς. συγκεκ. ἔν. **οἶμαι**, παρατ. **φύμην**.

Βασικὴ σημασ.: νομίζω, ὑποδέτω, πιστεύω, ἔχω τὴν γνώμην, ἔν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **γινώσκω**, και πάντοτε ἐπὶ πράγματος ἀμφιβόλου ἔστι, ὡς ἀναφερομένου εἰς τὸ μέλλον || και δῆ: ἐπὶ καλοῦ, ἐλπίζω, προσδοκῶ (νὰ μοῦ συμβῆ τι τὸ καλόν) || ἐπὶ κακοῦ, φοβῶμαι (μήπως μοῦ συμβῆ κακόν τι).— Συχνὰ κείνται ἀπολ. ὡς: **αἶεὶ οἶεαι** = ἐπάντα σοῦ ὑποτεύεις, εἴσαι φιλιόποτος || και οὕτω καταντὰ και ἔν τῇ ἀπολ. αὐτῇ χρήσει, νομίζω, πιστεύω, προσδοκῶ, ἀναμένω || **θυμὸς οἶεσάτο μοι** = ἡ καρδίᾳ μου τὸ προεμάντευσε || **οἶσατο κατὰ θυμόν** = εἶχε προαισθημα ἔν τῇ ψυχῇ του, ὑπωπτευθῆ, συνεπέρανε || ἀπαξ ἀπαντὰ και ἀπορ. **οἶεταί μοι ἀνὰ θυμόν** = προαισθημα, εἰκασία (**οἶωρός**) ἐπέρχεται εἰς τὴν ψυχὴν μου. 2) ἔχω κατὰ νοῦν, προτίθεμαι, σκοπεύω, νὰ πράξω τι. 3) συχνὰ ἐπίσης κείνται και παρεμβητικός (οὐχι ἔν συνταξί), και ἰδίως ἔν τῷ α' προσ. (**οἶμαι**, ἡ **οἶω**) ἔν πρώτοιςιν, **οἶω**, **κείσεται** = μετὰξυ τῶν πρώτων, νομίζω (μοῦ φαίνεται:), δὲ εὐφραίνεται ἐξηλαμμένος: συχνὰ παρ' ἀττ. κείνται οὕτω ὁ συγκεκ. τύποι **οἶμαι**, **φύμην** (=νομίζω, ὑποδέτω, πιστεύω, σκοπεύωμαι, μοῦ φαίνεται, θαορῶ) χωρὶς νὰ ἐπηρέαζον ποσῶς τὴν συντακτικὴν πλοκὴν τῶν συμφραζομένων (κείνται δηλ. ἐντελῶς ἔν παρενθέσει, χωρὶς νὰ ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτῶν ἀορφ. ἡ εἰδικὴ πρότασις) || παρεμβητικῶς κείνται ὡς. ἔν ταῖς ἐρωτήσεσιν **πῶς οἶεαι**; **πῶς οἶεσθε**; || ἀπολ. κείνται και ἔν ἀποκρίσεσιν εἰς ἐρωτήσεσιν ὑποδηλούσας θετικὴν θεβαιότητα, με τὴν σημ. «τό πιστεύω», «ἐννοεῖται», «ἐθέβαια». [προσφθλα: δασάκι ἡ δίσφ. οἶ εἶναι ἀναελεμμένη εἰς δύο φθόγγους **οἶ** (εἰς τοὺς ἐπικούς δηλ. τύπους), τὸ **ε** εἶναι πάντοτε μακρόν (F) εἰς ὄλους τοὺς χρόνους: μόνον ὁ ἔνεργ. ἔν. **οἶω** ἔχει ἀνίστε **ε** εἰς τὸ μέσον τοῦ στίχου].

Ἔτυμ.: πρβλ. ὄμ. **ἀνώιστος** (= ἀφνίδιος, ἀπροσδοκῆτος), ἔπ. **ἀνωιστὶ** (ἀπροσδοκῆτως) **οἶω** (***δ-φισ-ιο-**: λατ. **οἶμεν**, παλ.-λατ. **οἶσμεν** (***ovis-men**) = οἰνώος) κατὰ τινας **οἶω** (***δισ-ιο** (πρβλ. **δεδ.** [Syalii] ἡ (ἔν τὸ F ἀφελεται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν) **οἶω** (**δισω** (πρβλ. **δεδ.** [Sati]) ἐπίσης **οἶμαι** (***δισμαι** (**δ-** (ἀθρ., πρβλ. ἔν **δ-κέλλω** κλπ.) + **ι-** = **πετ-ω**, ἴταμαι, τόσον ἐπὶ πτηνῶν ὄσον και ἐπὶ σκέφω).

οἶον-εἶ, ὡς **μια** λ. ἀντί τῶν δύο **οἶον εἶ** ὡς ἔάν, ὡς εἶ, ὡσεῖ || ὄρω. **οἶον αἶ** (μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ.).

οἶο-νόμος, ον (οἶος + νέμω) ὁ νεμόμενος (βόσκων ἡ βοσκομένος) μόνος (κατὰ μόνος, ἀπομεμονωμένος) || μονήρης, ἐρημικός,— || (**οἶς**, **οἶς**) ὁ

ποιμὴν (κυρ. ὁ βόσκων **οἶας** δηλ. πρόβατα).

οἶόν τε = **δυνατόν**, **οὐχ οἶόν τε** = ἀδύνατον (βλ. **οἶος** III).

οἶό-ποκος, ον (οἶς+πέκω) ὁ ἔξ ἐρίων προδάτου, ἡ **πόκος** (μαλλῶν) προδάτου.

οἶο-πέδιλος, ον (οἶος+πέδιλον) ὁ ἔχων μόνον ἔν πέδιλον, μονοσάνδαλος.

οἶο-πολέω, μελ. -ῆσω (**οἶοπόλος**) περιφέρωμαι μόνος, ζῶ μονήρης, ἡ συχνάζω κάπου κατὰ μόνος || βόσκω πρόβατα (πρβλ. **οἶοπόλος**).

οἶο-πόλος, ον (οἶος + πέλομαι) ὁ κατὰ μόνος ζῶν (μόνος ὑπάτης), μοναχός, ἐρημος || μονήρης, «μονόχωντος».— || (**οἶς**+**πολέω**) ὁ βόσκων πρόβατα.

οἶόρ, σκυθ. λ. ἀντί **ἀγῆρ** (πρβλ. λατ. **viri**) ἔξ αὐτοῦ τὰ **οἶόρ-πατα** (**οἶόρ**) σκυθ. λέξις παρ' Ἑρῶδ.—**ἀνδροκτόνοι** (βλ. λ.).

Οἶ'ΟΣ, **οἶη**, **οἶον** μόνος, μοναχός, κατόμνος, μονήρης: ἀπαντὰ συχνὰ ὡς α' συνθετ. ἐπιθέτων (**οἶοβώτης**, **οἶόζωνος**, **οἶονόμος**), και συχνὰ ἐπίσης δύναται νὰ ἐρμηνεύεται δι' ἐπ.ρ. «μόνον» || ἀπαντὰ και ἐπιτεταμένον: **εἰς οἶος**, **μία οἶη** (= εἰς μόνος, μία μὴν) | ἡ δὲ τῷ αὐτῇ ἐπίτασις ἀπαντὰ και ἔν τῷ δὲ κῶ: **δύω οἶω** (= δύο μόνοι, δύο μόνον), και ἔν τῷ πληθ. **δύο οἶους** (= δύο μόνους, δύο μόνον). 2) μετὰ γεν.: **θεῶν οἶη** = ἡ μόνος ἔκ τῶν θεῶν, μὴν μεταξυ τῶν θεῶν | **τῶν οἶος** = ἀφεθεῖς ὑπ' αὐτῶν μόνος, ἀπομεμονωμένος ἀπ' αὐτῶν | **οἶος Ἀτρείδων** = χωριστὰ ἀπὸ τοὺς Ἀτρ., χωρὶς τοὺς Ἀτρ., κρυφὰ ἀπὸ τοὺς Ἀτρ. (λατ. **clam Atridae**).— || μόνος εἰς τὸ εἶδός του, μοναδικός εἰς τὸ εἶδός του, ἰδιόζων, ἰδιοφυής, ἰδιόρουθος, λατ. **unicus**. [ἔτυμολ. **οἶος**, κυρ. **οἶος** = **Ζευδ.** **αἶνα**, κατ.-περσ. **αἶνα** (= **unus**) πρβλ. και τὰ ἔν. **οἶός**].

οἶος, οἶα (ἰων. **οἶη**), **οἶον** (**ὄς**) = λατ. **qualis** ἀναφορ. ἀντων., ἀνταποκρινόμενη πρὸς τὴν ἐρωτημ. **ποῖος**, τὴν ἀορ. **ποιός**, και τὴν δαικτ. **τοῖος** ὁποῖος, ὄπως, τοιοῦτος ὄπως, τοιοῦτο εἶδος ὄπως... || και ἐπιτετ. **ὄσως ἔην οἶος...** = λατ. **qualis quisque** | μετ' αἰτ. **οἶος ἀρετῆ** = ὁποῖος (εἴσαι) κατὰ τὴν ἀρετὴν || συχνὰ ἐρμηνεύεται δι' ἀπλοῦ ἔπ.ρ.: **οἶος μέτεσαι πόλεμόνδε** = πῶς ὄρωμ πρὸς πόλεμον. Εἰδικώτερον:

1) **οἶος** ἔν ἀνεξαρτήτῳ πρότασι συχνὰ δηλοῖ ἐκπληξιν, ἀπορίαν, θαυμασμόν, ἔν τῇ χρήσει δὲ ταύτῃ συχνὰ ἐνισχυεται διὰ τοῦ **οἶ**: **οἶον δῆ τὸν μῦθον ἔειπας!** = τί λόγος εἶναι αὐτός πού ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν σου νὰ εἶπῃς! || ἔν τῇ τῷ αὐτῇ χρήσει τὸ **οἶδ**. **οἶον** κείνται συχνὰ ὡς ἐπ.ρ.: **οἶον δῆ νῦ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται!** = πόσον οἱ δνητοὶ κατηγοροῦν τοὺς θεοὺς (ἐρχίνων τὰ κατάθορα στοὺς θεοὺς), πόσον παραπονῶνται οἱ δνητοὶ κατὰ τῶν θεῶν!.— || ἄλλοτε ὑποδηλοῖ σύγκριση, ἀναφερομένη εἰς προηγούμενην **τοῖος** ἡ **τοιοῦδε**, ἡ ὅποια και παραλείπεται συνήθως ὡς ἐξυπακουσμένη ἔκ τῶν συμφραζομένων: **οἶος ἀσπῆρ εἶσι** = ὄπως ὁ ἀσπῆρ περιφέρεται, περιπλανᾶται || ἔν τῇ τῷ αὐτῇ χρήσει καταντὰ νὰ προσλαμβάνη τὴν χροιάν ἀναφωνήσεως: **οἶα ἀγορεύεις!** = τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λέγεις! **οἶά μ' ἔοργας!** = τί μοῦ ἔχεις κάμει! 2) ἡ **οἶος** συχνὰ εἰσάγει τὴν αἰτιολογίαν δι' ὅτι προηγούμενος συνέθη, ὁ δὲ δὲ προστιβόμενος ἐνίστε ἐκφραξεί τὸ γνωστόν και ἀναμφίβωλον τῆς δικαιολογίας: **οἶος δῆ, οἶον δῆ** (= ὁποῖος ὡς γνωστόν, ὅποιαν ὡς γνωστόν, τοιοῦτος διωκῶ δλοὶ τὸν γνωρίζουν). 3) δταν ἡ σύγκρισις εἶναι γενικὴ, ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ τὴν περιφρασιν **οἶός τε** (= κατὰ τοιοῦτον περίπου τρόπον ὄ.ως... ἔετι πάνω-κάτω ὄπως...): **οἶός τε πελώριος ἐρχεται Ἀρης** = ἐπέρχεται ὡς τοιοῦτος ὄποτος ὁ Ἄρης, ἐπέρχεται ὄπως ὁ Ἄρης (σὸάν τον Ἄρη) || οὕτω αἶ περιφράσει **οἶός τις, οἶόν τε** γενικεύουν τὴν σύγκριση (= ὄπως ὄ... ὄπως ὄ...). 4) δταν ἡ σύγκρισις ἔν-ἔχῃ χρόνον, γίνεται χρῆσις τῆς περιφράσεως **οἶος δε** = ὄπως ὄταν... 5) ἡ **οἶος** χρησιμοποιεῖται και διὰ τὸν σχηματισμόν πολλῶν βραχυῶν ἀττικῶν περιφράσεων, αἱ τινες προέκυψαν ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς δαικτ. ἀντων. εἰς ἣν ἀνταποκρίνεται ἡ **οἶος**: **οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμον** = διότι οὐδὲν εἶναι

(ὕπαρχει) τοιοῦτον, ὁποῖον τὸ νὰ ἀκούη τις τὸν ἴδιον τὸν νόμον (τίποτε δὲν εἶναι τόσο καλόν, τὸσον πειστικόν, ὄσον τὸ νά...), δ) ἡ οἶος συνάπτει συχνά μετὰ ὑπαρθετ. ἐπιθέτων, τῶν ὁποίων ἐπιτείνεται τὴν δύναμιν: *χωρίον οἶον χαλεπώτατον* (ἀντὶ τοῦ πλήρους *χωρίον τοιοῦτον οἶόν ἐστι χωρίον χαλεπώτατον*) = *ἑδαφος (μέρος)* ὄσον τὸ δυνατὸν περισσότερο δυοχερές.— III οἶος μετ' ἀπφ. δηλοῖ ἀρμοδιότητα ἢ ἱκανότητα διὰ τι πράγμα: *οἶος ἔην τελέσθαι ἔργον τε ἔπος τε* = πόσον ἱκανός (κατάλληλος) ἦτο τόσο εἰς τὰ ἔργα ὄσον καὶ εἰς τοὺς λόγους | *οἶος ἔην βουλευμένον ἤδὲ μάχεσθαι* = πόσον ἱκανός (κατάλληλος) ἦτο εἰς τὸ νὰ μετέχη τῶν διασκέψεων καὶ εἰς τὸ νὰ μάχεται || ἐν τῇ ἀνωτάτῃ ταύτῃ ὁμοίᾳ εἶναι συνηθέστερον τὸ οἶός τε μετ' ἀπφ.: *οἶός τε εἰμι ποιεῖν τε* = εἶμαι τοιοῦτος ἄνθρωπος ὥστε νὰ (δύναμαι νὰ) πράττω τοῦτο (τ. ἔ. εἶμαι ἱκανός νὰ τὸ πράξω, δύναμαι νὰ τὸ πράξω). 2) αἱ μετὰ τῶν οὐδ. οἶον (οἶα) περιφράσεις: *οἶόν τ' ἐστὶ (οἶά τε ἐστὶ)* = εἶναι δυνατὸν | καὶ ἀπολ. δέ: *οἶόν τ' ἐστὶ* = εἶναι δυνατὸν, *οὐχ οἶόν τ' ἐστὶ* = εἶναι ἀδύνατον.— IV ἐν τῷ ἀττικῷ λόγῳ ἡ οἶος ἀπαναλαμβάνεται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει, π. χ. *οἶα ἔργα δρώσας οἶα λαχάνεις κακὰ* = ὁποῖοι εἶδους ἔργα ἔχει διαπράξει καὶ ὁποῖοι εἶδους συμφορῶν ἔχει γίνεσθαι ἔρριμον (μὲ ἄλλας λέξεις: ἐτὶ ἔργα ἔχει κάμει καὶ τί συμφορὰς ἔχει ὑποστῆ!) | *οἶαν ἀνθ' οἶων θυμάτων χάριν!* = ὁποῖαν εὐγνώμοσύνην ἀντὶ ὁποῖων θυμάτων!.— V τὸ οὐδ. ἐν. οἶον καὶ τὸ οὐδ. πληθ. οἶα κινεῖται καὶ μετὰ ἐπιρρ. σημ. ἐπόσον (ὅπως τὸ ὄς): *οἶον δὴ νῦν θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται* = πόσον ἀλήθεια μεμφιμοιροῦν οἱ θνητοὶ κατὰ τῶν ἀθανάτων! || ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. καίται καὶ μετ' ἐπιθ.: *οἶον ἐροσῆεις* = πόσον φρέσκα! 2) ἐν συγχρίσει ἢ παρομοιωσῶν: ὅπως, ὡς, καθὼς, ἀκριβῶς ὅπως: *οἶον διε* = ὅπως ἔθαν. 3) ὅπως, καθὼς, παραδείγματος χάριν. 4) περίπου, ὡς ἔγγιστος (λατ. quasi): *οἶον δέκα σταδίου* = περί τὰ δέκα στάδια (ὡσεὶ 10 στάδια, «ὅαν νὰ ποῦμε» 10 στάδια). [ἴδ' ἐτυμ. δλ. δς].

οἶος, οἶος, γέν. τοῦ οἶς, οἶος.

οἶο-φρων, -ονος, ὁ, ἢ (οἶος+φρήν) = *μονόφρων*, ὁ (ἀπομεινός) μόνος εἰς τὴν γνώμην του, ἰσχυρογνώμων || γενικῶς, μονήρης, μόνος, ἐρημικός.

οἶο-χίτων, -ωνος, ὁ, ἢ (οἶος+χιτών) = *μονοχιτών*, ὁ ἕνα μόνον ἔχων (φορῶν) χιτῶνα, ὁ ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένος.

οἶω (οἶος) ποιῶ τίνα μόνον, τὸν ὀφίω μόνον (μοναχόν του).—οἶόμαι, ἐπ. ἀορ. α' οἶώθην· ὀφίνομαι μόνος, ἐγκαταλειπόμενος μόνος, ἀπομονοῦμαι.

οἶ-ι, ὁ, καὶ ἢ, γέν. οἶος, αἰτ. οἶν· πληθ., ὄνομ. οἶες, γέν. οἶων, δοτ. οἶοι, ἐπ. οἶοισι, καὶ συγχεκ. οἶοισι· αἰτ. οἶας· συντεταμ. ὄνομ. καὶ αἰτ. πληθ. οἶς.— Παρ' ἀττικῶς ὄνομ. οἶς, γέν. οἶων, δοτ. οἶί, αἰτ. οἶν· πληθ. ὄνομ. οἶες, γέν. οἶων, δοτ. οἶοί, αἰτ. οἶας· ὄνομ. καὶ αἰτ. πληθ. ὄς. καὶ οἶς (λατ. onis)· πρόσβατον (εἶτε κριός εἶτε ἀμνάς) || ἐνίοτε τὸ γένος προσδιορίζεται καὶ διὰ παρατιθεμένης προσθέτου λέξεως: οἶς ἀρνειός ἢ ἀρνίον (κριός), καὶ οἶς θήλυς (ἀμνάς).

Ἔτυμ.: οἶς (*δφι-ς), ἀττ. οἶς = σανακρ. ἀνί-η, λατ. onis, παλ.-φλ. οἶ, λιθ. avls (ἀμνάς) πάντα ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. *oni-s· πρὸ λ. λιθ. avinas, λεττ. awns, παλ.-πρωσ. awins, παλ.-σλαυ. onīnū (κριός), παλ.-σλαυ. onica (ἀμνάς) παλ.-νορρ. oer, ἀγγλ.-σαξ. eowu (ἀγγλ. ewe), παλ.-γε.μ. ouwi (ἀμνάς), γοτθ. awistr, ἀγγλ.-σαξ. eowestre (στάνη προβάτων), γοτθ. awæri, ἀγγλ.-σαξ. eowde, παλ.-γερ. ewit (ἀγέλη ὀρνύων) ἐντεθῆεν τὰ παρ' Ἑσυχ. «δα καὶ μηλωτή κλπ.», «οἶαι» δι-φθέραι, μηλωταί» ἐπίσης Ἑρωδ. φῶ, δῶ (δέρμα ὀρνύου), ἐπιθ. οἶεος (=ἀρνίσιος), πρὸ λ. Ἑσυχ. «ἀδα» μηλωτή», Ἑσυχ. «οἶαι»; τῶν προβάτων τὰ σκεπαστήρια δέρματα.

οἶστος, οἶσάμενος [ε], γ' ἐν. ὄριστ. καὶ μτχ. ἐπ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ οἶουαι.

οἶστος οἶστος, οἶστος βλ. ἐν φέρω.

οἶσεῦμα, δωρ. ἀντὶ οἶσμεν, α' πληθ. μελ. τοῦ φέρω.

οἶσθα, ὅ ἐν. τοῦ οἶδα.

οἶσθεῖς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ οἶομαι.

οἰσθήσομαι, παθ. μελ. τοῦ φέρω.

οἶσομαι, μέσ. μελλ. μετὰ παθ. ἐνν. τοῦ φέρω.

οἶσπλη, ἢ, καὶ οἶσπη, ἢ, καὶ οἶσπης, ὅ· τὸ λίπος τῶν ἐρίων τῶν προβάτων, ὅταν εἶναι ἀπλυτα ἀκόμη, λιπαρὸν ἔριον [δ]' ἐτυμ. βλ. οἶσπος καὶ οἶσπότη. Κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἀναγνωστότερον οἶσπότη ἀντὶ οἶσπη· βλ. καὶ ἐν οἶσπος].

οἶσ-πότη, ἢ (οἶς, οἶς+πότης)· ἡ κόπρος ἣτις προσκολλᾶται εἰς τὸ ὀπίθια μέρη τῶν προβάτων.

Ἔτυμ.: οἶσ-πότη, ἢ οἶσπότη (οἶσπότη, παρ' Ἑσυχ.)· α' συνθ. εἶναι προφανὲς τὸ οἶς (*δφι-ς)· κατὰ τινὰς β' συνθ. εἶναι συγγ. τῷ σπατίζη (= ὑγρὰ κόπρος, κουτσουλιά), δωρ. πᾶλός, ἀττ. πηλός (βλ. λ. λ.), πρὸ λ. λατ. skualius (ρουπαρός), παλ.-σλαυ. kalū (δόρο-βρος) (=σανακρ. kälā = μέλας, πρὸ λ. κηλίς, λατ. cāligrō), λατ. *sqvā-. Κατ' ἄλλους τὰ ἀμέσως ἐπόμεια συνανηκούσιν ἐτυμολογικῶς: οἶσ-πότη, σπατίζη, σπῆλος, σπῆλος, πίνος, πιναρός, πινᾶν, κακοπίνης, λατ. pædor (*pæl-d), rōdex (ὁ ὀπίθιος (*pδ(1)-d-), σανακρ. pāyu-h (ὀπίθιος), πάντα δὲ ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. *spδi-, *spæ-, *spi-.

οἶστέος, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ φέρω· ὄν δεῖ φέρειν = τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ φέρῃ (ὑποφέρει, ὑπομένῃ) τις. 2) οὐδ. οἶστέον = δεῖ φέρεσθαι, δεῖ εἰσφέρειν, δεῖ ἀποφέρειν (ἀποκομίζεσθαι, κέρδος π. χ.).

οἶστευτήρ, -ῆρος, ὁ, καὶ οἶστευτής, -οῦ, ὁ (οἶστέω)· τὸς ἦτος.

οἶστέω, μελ. -σω (οἶστέος)· ρήτῳ θέλη, τοξεύω || μτχ. ἀορ. α' οἶστέουσας.— || μτβτ., κτυπῶ διὰ θέλους, πληγώνω.

οἶστο-δέγμων, ον, γέν. -ονος (οἶστέος+δέχομαι)· ὁ δεχόμενος (δηλ. ὁ φέρων, ὁ περιέχων) βέλη, τ. ἔ. ἡ βλοοθήκη, ἡ φαρέτρα.

οἶστός, ἢ, ὄν (οἶσσω, τοῦ φέρω)· ὑποφερτός, ἀνεκτός, τὸν ὁποῖον δύναται τις νὰ ὑποφέρῃ (νὰ ἀνεχθῆται), λατ. tolerabilis || τὸν ὁποῖον δὲ ἔπρεπε νὰ ὑπομένῃ τις

οἶστός, ἀττ. οἶστός, -οῦ, ὁ (οἶσσω βλ. ἐτυμ.)· βέλος, λατ. sagitta (κυρ. ὁ φερόμενος ἢ ὁ ριπτόμενος).

Ἔτυμ.: οἶστός, ἀττ. οἶστός· σκοτειν. ἐτυμολ. ἢ ἐκ τοῦ οἶσω (τοῦ φέρω) παραγωγή προσκορθεῖ εἰς τὸ δεῖ ὁ ἀρχαιότερος τύπος ἦτο οἶστός καὶ οὐχ οἶστός· εἰς τὸ αὐτὸ ἐμπόδιον προσκορθεῖ καὶ ἡ ἐκ τοῦ οἶσω (=κομιζέω) παραγωγή· πιθανώτατον φαίνεται δεῖ μεταξὺ τῶν φων. σ- καὶ -ι- ἐξέπασε σύμφωνόν τι. Κατὰ τινὰς τὸ δ- εἶναι τὸ προθετικόν (εἴφων.), καὶ οἶστός (δ-+*φιστός (=ἀγκύλιον, γαντζάκι) > αἰχμὴ βέλους) βέλος· πρὸ λ. καὶ ἰαπ. β. *is- (: σανακρ. is-) τὴν ἐν τῷ λ. ἰδς (=βέλος), βλ. ἰδς Α.

οἶστράω ἢ οἶστρέω· μελ. -ήσω· ἐνεργ. ἀορ. α' φ-στρησα, ἀπφρ. οἶστρησαι.— Παθ., ἀορ. α' φ-στρηθήν, ἀπφρ. οἶστρηθήναι (οἶστρος)· κυρ. λέγεται ἐπὶ τοῦ γυναικείου ἐντόμου, τοῦ καλουμένου «οἶστρου»· βασιανίζω διὰ δὴγματος (κεντήματος) || γέν. κεντώ, ἐμβάλλω μανιῶδη οἶστρου, ὠδῶ (ἐξωδῶ) εἰς μανίαν, οἶστρηλατῶ || Παθητ., καταλαμβάνομαι ὑπὸ οἶστρου (μανίας), οἶστρηλατοῦμαι, ἐξωδοῦμαι πρὸς τὴν μανίαν.— || ἀπφτ. γίνομαι μανιακός, μανίνομαι.

οἶστρ-ἡλάτος, ον (οἶστρος+ἐλαύνω)· ὁ ἐλαυνόμενος (διωκόμενος, κεντούμενος) ὑπὸ οἶστρου (τοῦ ἐντόμου) || μτφρ. ὁ καταντῶν μανιακός.

οἶστρημα, -ατος, τὸ (οἶστρέω)· ὁ πόνος ἀπὸ τὸ κέντημα οἶστρου || μτφρ. παροξυσμός (προσβολή) μανίας, μανία.

οἶστρο-βολέω, μελ. -ήσω (οἶστρος + βαλεῖν, τοῦ βάλλω)· πλήττω διὰ τοῦ οἶστρου, κεντῶ, κυρ. ἐπὶ τοῦ βέλους τοῦ ἔρωτος.

οἶστρο-δίνετος, ον (οἶστρος+δίνεω)· περιδινόμενος (περιοτρεφόμενος) μανιῶδῶς ἔνεκα τοῦ κεντήματος τοῦ οἶστρου || μτφρ. ἐρμαιοῦς τῶν παθῶν του.

οἶστρο-δόνητος, ον, καὶ οἶστρ-δονος, ον (οἶστρος + δονέω)· ὁ δονηθεὶς ἢ δονούμενος ἀπὸ τὰ κεντήματα τοῦ οἶστρου (καὶ ἐν μτφρ. ἐνν., ὅπως ἐπὶ τοῦ προηγ. οἶστροδίνετος, τοῦ ὁποῖου ἐνν. ἀνασύν.)·

οἶστρο-πλήξ, -ῆγος, ὁ, ἢ (οἶστρος + πλήσσω)· ὁ

πληγείς υπό οιστρού, ὁ οιστροῖ ἀτηθείς, οιστροηλατημένος || μτφρ. μανιακός (πρβλ. καὶ *οιστροδίητος*).

ΟΪΣΤΡΟΣ, -ου, ὁ τὸ γνωστὸν ἔντομον, εἶδος μυίας, «βοιδομυία», «ἀλογόμυια», λατ. *asilus*, ἔντομον τὸ ὁποιόν μετὰ δῆγματά του θασανίζει τὰ ζῷα, διότι τὰ κάμνει τὰ τρέχουν ὡσάν νὰ ἔχουν καταληφθῆ ἀπὸ μανίαν || κατὰ τοὺς ποιητὰς εἶναι ἡ μυία ποὺ ἐθασάνει τὴν ἴω.— || μτφρ. πᾶν κέντρον (βούκεντρον π.χ.), πᾶν ὄτι ἐρεθίζει μέχρι μανίας ἢ ἡ ἀλγηδῶν, ἡ ἀγωνία τοῦ ἀλγους. 2) πᾶν σφοδρὸν πάθος, μανιώδης πόθος || γεν., μανία, παραφροσύνη.

Ἔτυμ. : οιστρος: οἶμα (*οἶσ-μα), Ζενδ. *aēšma-* (ὄργη), σανσκρ. *Isyati* (δέτω εἰς κίνησιν), λατ. *ira* (*eisa), παλ.-norr. *eisa* (φέρομαι ζωηρῶς πρὸς τὰ ἔμπροσ), *aistra* (βίαιον πάθος)· ἐντεῦθεν καὶ τὸ *οἰστράω*.

οἰστρο-φόρος, *ον* (*οἰστρος*+φέρω)· ὁ φέρων *οἰστρον*, ὁ ἐπιφέρων (προκαλῶν) μανίαν.

ΟΪΣΥ΄Α, ἡ· δένδρον, εἶδος ἰτέας, ὡς τὸ *οἶσος*· ἐξ αὐτοῦ τὸ

οἰσύϊνος, *η*, *ον* (*οἰσύα*)· ὁ ἐξ οἰσύας (ἐκ ξύλου οἰσύας) κατεσκευασμένος, πεπλεγμένος ἐκ κλάδων ἰτέας.

οἰσῦπη, ἡ=οἰσπη (βλ. λ.).

οἰσῦπηρός, *ά*, *ον* (*οἰσῦπος*)· ὁ ἔχων οἰσῦπην ἤτοι λιπῶδη ρύπον, ρυπώδη, «λιγδερός», κυρ. ἐπὶ ἀπλύτων ἐρίων προβάτων, λατ. *lana succida* ἢ *sordida*.

οἰσῦπος, ὁ (*οἶς*) = *οἰσπη*, *οἰσῦπη*· ὁ ρυπώδης ἰδρῶς, ὁ ρύπος τοῦ ἀπλύτου προβατείου ἐρίου || ἡ τῶν προβάτων κόπρος.

Ἔτυμ. : οἰσῦπος, *οἰσῦπη*· *οἰσῦπις*, -ίδος (ρυπαρὸν ἐριον) (**δFis* (πρβλ. *οἰσῦπη*) + σκοτ. στοιχ.

οἶσω, θρω. *οἶσω*, μελ. τοῦ *φέρω*, ἔκ τινας ριζικοῦ **ośw* (βλ. λ.)· ἐκ τούτου ἐαχηματίσθη ἐπ. προστ. *οἶσε*, ἀπρρ. *οἶσμεν*, *οἶσειν*.

Ἔτυμ. : οἶσω, πρβλ. ὁμ. *οἰσέμεναι*, τὸ παρ' Ἑλλ. *ἀνοῖσαι*, *οἰσός*· ὑπὸ τινων συνηχοησθη πρὸς τὸ *σανσκρ.* *ve'ti* (ζητῶ νὰ φθάσω τι) (πρβλ. τὰ ἐν *ἔμαί = τείνω* πρὸς...), ἀλλ' ἡ δυσκολία εἶναι διὰ ἀπὸ τὸ *οἶσω* λείπει τὸ F· ἄλλοι ἠποστήριξαν διὰ *οἶσω* (**oī-t-saw*) (= δὴ κάμει τὰ νὰ κινηθῆ πρὸς τὰ ἔμπροσ), πρβλ. *σανσκρ.* *ē'ta-h* (ὁ διασπαστικός), λατ. *ītor aliqua re* (= ἀποκομιζῶ κέρδος ἐκ τίνος πραγμ.)· ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι πειστικά.

ΟΪΓΤΟΣ, -ου, ὁ (**oīw*· *oī* συγγ. τῷ *οἶκτος*? *εἶμ*? βλ. ἔτυμ.)· μοῖρα, τύχη, κλήρος, λαχνός || παρ' Ὀμηρ. φερόμεν ἀείπετε ἐπὶ κακῆς σῆμ., κακῆ μοῖρα, καταδικη, συμφορά, δλεδρος, θάνατος || *κακὸν οἶτον ἀπόλλυσθαι* = ἐνὰ πᾶσι μετὰ κακὸν θάνατον, νὰ εὐρῆ κακὸν θάνατον.

Ἔτυμ. : σκοτ. ἔτυμ.· *οἶτος*=Ζενδ. *aēta-* (τὸ ὑπὸ τοῦ κλήρου παρεχόμενον μερίδιον), ἰαπ. **oito-s* (= μέρος, μερίδιον)· πρβλ. Ἑσυχ.· *ἄισασθαι*· *κλήρουσθαι*· *Δίσβουοι*, *αἶσα* (**aiśa*) βλ. λ.), ὁσκ. *aeteis* (μέρις)· ἐνταῦθα ἀνήκει ἴσως καὶ τὸ λατ. *ufor*.

Οἰτόσυρος, ὁ Σκυδικὸν ὄνομα τοῦ Ἀπόλλωνος.

οἰχόμεαι=*οἶχομαι* (βλ. λ.).

οἰχένω, ἰων. πρτ. *οἶχουσον*=*οἶχομαι*· πορεύομαι, πηγαίνω, ἔρχομαι || ἐπὶ πτηνῶν, πετῶ || γεν., θάδιζω, ὑπάρχω, ζῶ.

ΟἶΧΟΜΑΙ, ἀποθ. πρτ. *οἶχόμεν*· μελ. *οἶχόσομαι*· πρκ. *οἶχημαι*, ἰων. *οἶχημαι*· πρκ. *οἶχωκα*, ἰων. *οἶχωκα*· ἰων. γ' ἐν. ὑπερσ. *οἶχόμεκε*· ἀπαντᾶ ὡς καὶ ἐν *οἶχόμεμαι*, ἰων. *οἶχέμαι* : || ἐπὶ προσώπων, ἔχω ἀπέλθαι, «εἶμαι φευγᾶτος», ὅπως δὲ εἶναι ἀντιθ. τῷ *ἦκω* = ἔχω ἔλθαι || μετὰ μτχ. *οἶχεται φεύγων* = ἔφυγε δροματός «κι ἔχει γίνεαι ἰ δόλας θάνατος» || *οἶχεται θανῶν*=ἀπέθανε «καὶ πάσι μᾶς ἀφῆκε γειά» || μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ. *οἶχομαι ὀδόν*=ἔχω πάει ταξίδι, «ἔχω φύγει γιὰ ταξίδι» || μετὰ αἰτ. προσ., ἔχω διαφύγει τινά, ἔχω ἐκφύγει ἐκ τίνος. 2) ἀντὶ τοῦ *οἶνηκα*, ἔχω ἀπέλθαι ἀπὸ τὸν κόμον αὐτὸν (εἰς τὴν ἄλλην ζωήν), «ἔχω ἀφήσει γειά», «εἶμαι πεδαιμένος», εἶμαι μακαρίτης || ἀττ. μτχ. *οἶχόμενος*=*θανῶν*=ἀποθανών, νεκρός. 3) πρκ. *οἶχωκα*, ὡς τὸ *δῶλα*· εἶμαι κατεστραμμένος, «εἶμαι χαμένος», ἐχάθην, κατεστράφη, λατ. *perii*.— || ἐπὶ πραγμά-

των (ἐπὶ ἐελῶν π.χ. κ.τ.δ.), ἐξορμῶ, πετῶ, κινουῖμαι ταχύτατα, σαρώνω τὰ πάντα (ὄ,τι εὐρῶ ἐμπρὸς μου). 2) ἐπὶ δυνάμει κ. ἄ., χάνομαι, ἐξαφανίζομαι, ἐκλείπω, γίνομαι θάνατος.

Ἔτυμ. : οἶχομαι (καὶ *οἶχένω*)· λιθ. *eigā* (θάδισμα, πορεία), ἀρμ. *ijamen* (καταβαίνω, j < gh + s τοῦ ἀορ.) κ. ἄ.· ἐν πῶν ὑπόκειται (ἰαπ. β. **eigh*- **oigh*).

οἶω καὶ **οἶω**, ἐν χρῆσει παρὰ τοῖς ἐπικοῖς ποιηταῖς ἀντὶ τοῦ *οἶομαι*.

**oīw*· βλ. *φέρω*.

οἶώθη, παθ. ἀορ. *α'* τοῦ *οἶώω* (βλ. λ.).

οἶωνίζομαι, ἀττ. μελλ. *οἶωνιούμαι*, ἀποθ. *οἶωνός*· λαμβάνω οἶωνόν (προοικονίζομαι) ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κρουγῶν τῶν πτηνῶν, λατ. *augurium capere*.— || ἐξετάζω τὴν διὰ νὰ ὀποκομίσω ἐξ αὐτοῦ οἶωνόν τινα (προγνωστικά), προμαντεύω, προλέγω, λατ. *augurari*.

οἶώνισμα, -ατος, τὸ (*οἶωνίζομαι*)· τὸ προλέγειν τὰ μέλλοντα ἐπὶ τῇ θάσει τῇ πτήσεως καὶ τῶν κρουγῶν τῶν πτηνῶν, λατ. *augurium*.

οἶωνιστήριον, τὸ (*οἶωνίζομαι*)· τόπος ἐξ οὗ παρετήρουν τὰς πτήσεις τῶν πτηνῶν κοῖ ἐμαντεύοντο ἐξ αὐτῶν, λατ. *templum augurale*.— || ὁ ἴδιος ὁ οἶωνός (ἐξ οὗ ἐμαντεύοντο), ἡ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγομῆνη μαντεία.

οἶωνιστής, -οῦ, ὁ (*οἶωνίζομαι*)· ὁ προλέγων τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν οἶωνῶν (ἐκ τῆς πτήσεως δηλ. ἢ τῶν κρουγῶν τῶν πτηνῶν), ὁ οἶωνοσκόπος, ὁ μάντις.

οἶωνο-δέτης, -ου, ὁ (*οἶωνός*+*τίθημι*)· ὁ ἐρμηνεύων τοὺς οἶωνούς, ὁ παρατηρητὴς τῶν οἶωνῶν καὶ ἐξηγητὴς τῶν ὑπὸ τῶν οἶωνῶν παρεχομένων σημειῶν, τ. ἔ. οἶωνοσκόπος, μάντις.

οἶωνό-θρος, *ον* (*οἶωνός*+*θρός*)· ὁ ἀνήκων (ἀναφερόμενος) εἰς τὸν θροῦν τῶν οἶωνῶν, εἰς τὴν τῶν οἶωνῶν (πτηνῶν) κρουγῆν.

οἶωνο-κτόνος, *ον* (*οἶωνός*+*κτείνω*)· ὁ φονεύων οἶωνόν (πτηνά).

οἶωνό-μαντις, -εως, ὁ καὶ ἡ (*οἶωνός*+*μάντις*)· ὁ μαντευόμενος ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κρουγῶν τῶν πτηνῶν, ὁ οἶωνοσκόπος, ὁ μάντις.

οἶωνο-πόλος, *ον* (*οἶωνός*+*πόλος*)· ὁ ὄσχολός· μενος περὶ τοὺς οἶωνούς, ἤτοι ὁ οὐνάγων προφητείας περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κρουγῶν τῶν πτηνῶν || ὡς ὅσα. ὁ *οἶωνοπόλος* = ὁ οἶωνοσκόπος, ὁ μάντις, πρβλ. καὶ *οἶωνομαντις* καὶ *οἶωνιστής*.

οἶωνός, -οῦ, ὁ (*οἶος*)· πτηνὸν (ὄρνειον) πετῶν κατὰ μόνας, μεμονωμένον, ὅπως κάμουν τὰ σαρκοφάγα (γύψ, ἀετὸς κ. ἄ.).— || ἐντεῦθεν, πτηνὸν μαντικόν, προφητικόν, διότι τῶν μεγαλυτέρων αὐτῶν ἀρκατικῶν ἐξητάζετο ἡ πτήσις κοῖ αὶ κρουγαὶ πρὸς πρόγνωσιν τοῦ μέλλοντος· οὕτω, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ «οἶωνού» διακρίνονται τὰ μετὰ ἀπὸ ἀρκατικὰ ἀπὸ τὰ κοινὰ πτηνά, ἄτινα συλλήθην καλοῦνται *ὄρνιθες*.— || αὕτη αὕτη ἡ συναγομῆνη μαντεία, ἡ προφητεία, ὁ «οἶωνός», λατ. *auspicium* ἢ *augurium* : *εἰς οἶωνός ἀριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρου*=μία μαντεία (προφητεία) εἶναι ἡ πασῶν ἀρίστη, τὸ νὰ μάχεταί τις δηλ. ὑπὲρ τῆς πατρίδος, τ. ἔ. τὸ μάχεσθαι ὑπὲρ πατρίδος εἶναι τὸ καλύτερον ἐγγένησον διὰ τὴν νίκην, καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς τὰ πτηνά πρὸς οἶωνοσκοπίαν || *οἶωνοὶ ἀγαθοὶ* = καλὰ προγνωστικά, καλὰ σημεῖα.

Ἔτυμ. : Ἐκτὸς τῆς ἐν ἀρχῇ υποδηλωθείσης παραγωγῆς ἐκ τοῦ *οἶος* ὑποστηρίζονται ὑπὸ νεωτέρων καὶ αἰ ἀκόλουθοι : *οἶωνός* (<**ofj-w-nós* : λατ. *avis*, σανσκρ. *vi-h*, Ζενδ. *vi-s* (πτηνόν)· κατ' ἄλλους *οἶωνός* (ἰαπ. **oisō(u)-no-s* (πρβλ. ἡμ.ρ. *οἶωνός* : *οἶός*), πρβλ. ἔλλ. *οἶμα* (**oīoma*) = θυελωδῆς ἐπίθεσις, *οἶμάω*, Ζενδ. *aēšma* (ὄργη, παραφορά) κλπ. ἐκ ἡέμ. *οἶσω*, πρβλ. ἐν μεταπτ. βαθμίδι *σανσκρ.* *Isu-h*, ἔλλ. ἴδος <*ioFōs* (βέλος)· κατ' ἄλλους ἐξυπακούεται τύπος *οἶωνός* (<**o-isō(u)-no-s* (<**δ*- (προθετ., εὐφων.) + *σανσκρ.* *Isu-h* (=ἔλλ. ἴός· πρβλ. ἐν *δοῖμαι*, *δοῖστός*).

οἶωνο-σκοπέω, μελ. -ήσω (*οἶωνοσκόπος*)· *σκοπῶ* (παρατηρῶ, ἐξετάζω) τοὺς οἶωνούς (τὰς πτήσεις

καὶ κρωγμούς τῶν πτηνῶν) πρὸς συναγωγὴν προ-
γνωστικῶν διὰ τὸ μέλλον, μαντεύομαι ἐκ τῶν οἰ-
ωνῶν = ἄσκῶ οἰωνοσκοπία, εἶμαι οἰωνοσκόπος·
ἐκ τοῦ

οἰωνο-σκόπος, ον ὁ σκοπῶν (ἐξετάζων, παρα-
τηρῶν) τοὺς οἰωνοὺς (τάς προσηεῖς θηλ. καὶ κρω-
γμούς των) καὶ ἐξ αὐτῶν πηρανεύων τὰ μέλλον-
τα νὰ συμβῶσιν || ὡς οὔα. ὁ οἰωνοσκόπος = ὁ, τι καὶ
νῦν, οἰωνοσκόπος, μάντις, προφήτης (πρβλ. καὶ οἰω-
νόμαντις καὶ οἰωνιστῆς καὶ οἰωνοπόλος).

οἴως, ἄτ. ἐπὶρρ. τοῦ οἴος· οἴος ὡν οἴως ἔχεις =
ὁποῖα τις εἶσαι καὶ «πῶς ἔχεις καταντήσῃ»!

ὄκα, ποιητ. ὄκαῖ, δωρ. ἀντὶ δτε (βλ. λ.).

ὄκε' ἄλα, ἄρ. α' ὄκειλα, ἄπρρ. ὄκειλαί = κέ-
λω, ναυτικός ὄρος, καὶ δὴ: || μῦθ., ἐπὶ ναυτῶν, ρί-
πτω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηρὰν, «τὸ ρίχνω ἔξω», τὸ
κάμνω νὰ προσαρθῆ. — || ἄμπτ. ἐπὶ πλοίου, προ-
αράσσω, πίπτω εἰς τὴν ξηρὰν, «πέφτω ἔξω».

Ἔτυμ.: ὀκέλλω <ἱαπ. *δ- (βλ. λ.) + κέλλω (βλ. λ.).

ὄκη, ἰων. ἀντὶ δπη.

ὄκ-κα, ἢ ὄκ-κα, ἀντὶ δτε κεν, ὅπως κὰκ κεφαλῆς
ἀντὶ κατὰ κεφαλῆς.

ὄκλαδίας (ἐνν. δίφρος) -ου, ὁ (ὄκλάξω) κάδιμα
συγκλειόμενον καὶ ἀνοιγόμενον, κάδιμα μὲ συμ-
πτυσσομένους τοὺς πόδας, κάδιμα ἐκστρατείας.

ὄκλα' ἄζα, μελ. -σα, ἄρ. α' ὄκλασα· πίπτω εἰς
τὰ γόνατα, κλίνω τὰ γόνατα, γονατίζω, κυρτοῦμαι,
καμπουρίζω ζαρῶνών || γενικῶς, κύπτω, κάμπτομαι,
καταπίπτω || μτφρ. πίπτω ἀπὸ τὸν κόπον, κάθημαι
νὰ ἀναπαυθῶ. 2) μτφρ. ὡς. χαλαροῦμαι ἀπὸ τὸν
κόπον, παραιτοῦμαι ἀπὸ τι.— || μετ' ἄτ., ὄφινω (ἢ
κάμνω) τι νὰ πέσῃ, τὸ λυγίζω, τὸ κάμπτω, τὸ χα-
μηλῶν || μτφρ. τὸ ἐλαττωνῶ, τὸ περιορίζω. [ἀγν.
ἐτυμολ.· ἐκ τῆς αὐτῆς β. καὶ τὰ: ὄκλαδίας (ἐνν. δί-
φρος) ὄκλαδόν, ὄκλαξ' κατὰ τινος συγγ. τῆ κλάω,
ὡς καὶ τοῖς ἄγκας, ἀγκύλος· πρβλ. καὶ τὸ γερμ. hocken].

ὄκνᾶλεός, α, ον (ὄκνος), ποιητ. ἀντὶ ὄκνηρός.

ὄκνειώ, ποιητ. ἀντὶ ὄκνέω (βλ. λ.).

ὄκνέω, ποιητ. ὄκνειώ· πρτ. ὄκνειον· μελ. -ῆσω
(ὄκνος) δειλιῶ, διστάζω ἐκ φόβου, ἀποφεύγω νὰ
πράξω τι, διστάζω τὸ νὰ κάμω, δὲν ἀποτολμῶ νι.
2) ἐπὶ ἠθικοῦ φόβου, αἰσχύνῃς, αἰδοῦς, ἐντρέπομαι
νὰ πράξω τι, τὸ ἀποφεύγω ἐξ αἰσθητικῆς αἰδοῦς.
— || ἀπολ., διστάζω, δὲν ἀποφασίζω.

ὄκνηρός, α, ον (ὄκνος)· ὁ διστάζων, διστακτι-
κός, δειλός, μὴ ἀποτολμῶν, ἀναποφάσιτος || ἀνε-
τόμος || ὡς καὶ νῦν, ὄκνηρός, ἀκαμάτης.
ὄκνος, δ· φόβος, δειλία, δισταγμὸς, διστακτι-
κότης, ἀπροθυμία, ἐνδοιασμός || βραδυτῆς ἐξ ὄκνη-
ρίας ἢ φόβου ἢ ἐκ σωματικῆς κοπώσεως.

Ἔτυμ.: ὄκνος ὄκνειώ, ὄκνειώ· σκτ. ἔτυμ.· κατὰ
τινας συγγ. τῆ γοτθ. aha (= νοῦς), ahjan (= νομί-
ζω), παλ-γερμ. ahia (=προσοχή), διότι κατ' αὐτοὺς
θασιακῆ ἔνν. τῆς λέξεως ὄκνος εἶναι ἡ ἔννοια τῆς σκέ-
ψεως (πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. ὄμμα). — Κατ' ἄλλους ὄκνος
(*Foghnos)· σανσκρ. náścati (βαδίζω λοξά, κλονίζο-
μαι), va. bhuká-h (κλονοῦμενος, ἀσθενής), λατ. va-
cillo <ἐκ. β. vac = κάμπτω, κυρτῶ>. Ἰπὸ τινων θεω-
ρεῖται συγγ. τῆ λατ. cunc-fari, καὶ τοῖς σανσκρ. s'ank,
s'ank-é (dubitare, metuere), s'ank-a (dubitatio),
s'ank-us (timor).

ὄκθεν, ὄκοίος, ὄκόσος, ὄκότε, ὄκότερος,
ὄκου, ἰων. τύποι ἀντὶ τῶν ὄπόθεν, ὄποῖος κλπ.

ὄκρίῶν (ὄκρις)· ποιῶ τὴν τραχύ τῆ δξύ.— Παθητ.
γίνομαι τραχύς, πλήρης προεξοχῶν || μτφρ. ἐκτρα-
χύνομαι, ἐξερεθίζομαι, ἐξαγριώνομαι, λατ. exa-
sperari.

ὄκρίσεις, εσσα, εν (ὄκρις)· ὁ ἔχων πολλὰς προ-
εξοχάς, γεν. ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν, τραχύς, ἀνώ-
μαλος (ἐπὶ ἀκτερεγᾶστου λίθου).

ὄκριῶντο, ἐπ. ἀντὶ ὄκριῶντο, γ' πληθ. πρτ. τοῦ
ὄκριῶ.

ὄκρις, -ιος, ἦ' = ἄκρις, ἄκρα (βλ. λ.)· ἀνώμαλος
προεξοχή, ἀπότομος ὀξυκόμφος βράχος, ὄδοντω-
τῆ αἰχμῆ.— || ὡς ἐπιθ. ὄκοίος, -ίδος, δ, ἦ' = ὄκριείος
(βλ. λ.), ἀνώμαλος, τραχύς.

Ἔτυμ.: ὄκρις ὄκριείος ὄκρις, -ίδος ὄκριάομαι·

ὄκρη-βᾶς, -αντος (: βαίνω)· παλ-λατ. ocris, λατ.
Oscriculum, ἱρλ. ochair, gall. ochr (γῶ [α, χεῖλος],
πρβλ. ἑλλ. δξύς, ἱαπ. β. *oq- (βλ. καὶ ἐν ἄκαινα).

ὄ-κρύσεις, εσσα, εν (ἐσφῶν. δ- + κρυόεις = κρυε-
ρός) = κρυερός (βλ. λ.), ψυχρός, «κρύος», ριγῆλός,
παγωμένος || μτφρ. φοικτός, φοικώδης, τρομερός,
φοβερός. [κατὰ τινος τῶν νεωτέρων τὸ ἐν ἀρχῇ δ-
ὀφείλεται εἰς ἐσφαλμένον συλλαβισμόν ἐν περιφράσειν,
οἶαι αὶ ἐν Ἰλ. Ζ 344 *νακομηγάνου κρυόσεως*, ἢ Ἰλ.
I 64 *ἐπιδημίου κρυόεντος*].

ὄκτά-βλωμος, ον (ὄκτώ + βλωμός)· ὁ συνιστάμε-
νος ἐξ ὀκτῶ τεμαχίων (καρ. ὀπὸ ὀκτῶ δαγκωμα-
τιές) || *ὄκτάβλωμος ἄρτος* = ἄρτος («καρβέλι») διηρη-
μένος δι' ἑγκοπῶν (ἦδη πρὸ τῆς ὀπτήσεως) εἰς ὀκτῶ
ἴσα μέρη (τριγωνικὰ τεμάχια).

ὄκτά-δάκτυλος ον (ὄκτώ + δάκτυλος)· ὁ ἔχων
ὀκτῶ δακτύλους || ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος ὀκτῶ
δακτύλων.

ὄκτά-ἡμερος, ον (ὄκτώ + ἡμέρα)· ὁ ὀκτῶ ἡμε-
ρῶν || δι' ὀκτῶ ἡμέρας || κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν.

ὄκτάκις, ἐπὶρ. (ὄκτώ)· ὀκτὰ φορές.

ὄκτάκις-μύριοι, αι, α' ὀκτῶ μυριάδες, ὀγδοή-
κοντα χιλιάδες.

ὄκτάκις-χίλιοι, αι, α' ὀκτῶ χιλιάδες || ἐν χρήσει
καὶ καθ' ἐν.: ἵππος *ὄκτακισχιλίη* = *ὄκτακισχίλιοι*
ἵπποις.

ὄκτά-κνημος, ον (ὄκτώ + κνήμη)· ἐπὶ τροχοῦ, ὁ
ἔχων ὀκτῶ κνήμας (δηλ. ἀκτῖνας).

ὄκτάκοσιοι, αι, α (ὄκτώ)· ὅ, τι καὶ νῦν.

ὄκτά-μηνος, ον (ὄκτώ + μήν)· ὁ ἠλικίας ὀκτῶ μῆ-
νῶν, ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὸν ὄγδοον μῆνα.

ὄκτά-πέδος, ον, δωρ. ἀντὶ ὄκτάπους.

ὄκτά-πλάσιος, α, ον, καὶ **ὄκτάπλασιών, ον**,
γεν. -ονος (ὄκτώ)· ὅ, τι καὶ νῦν, ὀκταπλάσιος, ὀκτῶ
φορὰς μεγαλύτερος ἢ περισσότερος, λατ. octuplius.

ὄκτά-πόδιος, -ου, δ (ὄκτώ + ποῦς)· ὁ ἔχων μῆκος
(πλάτος) ὀκτῶ ποδῶν || ὁ ἔχων ὀκτῶ πόδας.

ὄκτά-πους, -οδος, δ, ἦ, οὐδ. -πουῶν, τὸ (ὄκτώ +
πούς)· ὁ ἔχων ὀκτῶ πόδας.— || ὁ ὀκτῶ ποδῶν
μῆκος.

ὄκτά-ρριζος, ον (ὄκτώ + ρίζα)· ὁ ἔχων ὀκτῶ ρί-
ζας || ἐπὶ τῶν κεράτων ἐλάφου, τὰ ἔχοντα ὀκτῶ ἄκρα
(αἰχμάς), τ. ἑ. κλαδίσκους.

ὄκτά-ρρυμος, ον (ὄκτώ + ρυμός)· ἐπὶ ἀρμάτων, τὸ
ἔχον ὀκτῶ ρυμούς, ἢ μάλλον τὸ διεσκευασμένον
κατὰ τρόπον ὥστε νὰ σύρεται ἀπὸ ὀκτῶ ζεύγη ἵπ-
πων ἢ βοῶν.

ὄκτά-τονος, ον (ὄκτώ + τέλινα)· ἐπὶ τοῦ πολυπό-
δος (εἰχταποδίου), *ὄκτάτονοι ἔλικες* = οἱ ὀκτῶ πλό-
καμοι, τοὺς ὁποίους ἐκτείνει ὁ πολυπόδος πρὸς ἀρ-
παγὴν τῆς λείας του.

ὄκτώ, οἰ, αἰ, τὰ, ἄκλ., ὡς καὶ νῦν, ὀκτώ, «ὀχτώ»,
λατ. octo.

Ἔτυμ.: ὀκτώ (ἐν διαλ. Ἡρακλ. καὶ ὀκτώ κατ' ἀ-
ναλογίαν πρὸς τὰ *ἔξ, ἑπτὰ* ἐν διαλ. Ἡλ. καὶ *δπητῶ*
κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἑπτὰ*, Βοιωτ. *ὀκτό*, Λεσβ.
ὄκτο-καὶ-δέκατος, ὅπως τὸ *δύο*, μετὰ βραχέος ο, ὁ-
φειλομένου πιθ. εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἑπτὰ*)· *ὀκτώ* =
Βεδ. *astá* (astáū), Ζενδ. *astá*, λατ. *oclo*, ἱρλ. *ochf*,
gall. *wyth*, *bret. eiz* (*okti, καὶ ἀρχαῖοτ. *okti, *oklo),
γοτθ. *ahiaua*, παλ-γερμ. *ahio*, παλ-norr. *álfa*,
πρβλ. λιθ. *asztuni*, ἀρμ. *uth* (**orpio* μετὰ p ληφθέντος
ἐκ τοῦ **septi*), ἀλβ. *tefe* (**ste-te*) πάντα ταῦτα ἀν-
άγονται εἰς τὸ ἱαπ. *oklō(u) (τύπος δυϊκοῦ). Ἐν συν-
θεταῖς *ὄκτω*— (π.χ. *ὄκτώ-πους* = σανσκρ. *astá-pad-*,
λεσβ. *ὄκτω-κόσιοι*), ἀλλὰ καὶ *ὄκτα*—, κατ' ἀναλογίαν
πρὸς τὸ *ἑπτὰ* κλπ. (π.χ. *ὄκτά-πους, ὄκτα-κόσιοι*,
δωρ. *ὄκτα-κάτιοι*, καὶ *ὄκτ-ῆρης* κατὰ τὸ *ἑπτ-ῆρης*).
Βλ. καὶ ἐν *ὄγδοος*.

ὄκτώ-δάκτυλος, ον βλ. *ὄκταδάκτυλος*.

ὄκτώ-καί-δεκα, οἰ, αἰ, τὰ, ἄκλ.· *δεκαοκτώ*.

ὄκτώ-καί-δεκά-δραχμός, ον (ὄκτωκαὶ δεκα + δρα-
χμή)· ὁ ἔχων βάρος τῆ ἄξιαν δεκαοκτῶ δραχμῶν.

ὄκτώ-καί-δέκατος, η, ον· ὁ δέκατος ὄγδοος ||
ἢ *ὄκτωκαιδεκάτη* (ἐνν. ἡμέρα) = ἡ δεκάτη ὄγδοῆς.

ὄκτώ-καί-δεκ-έτης, -ου, δ (ὄκτωκαιδεκα + ἔτος).

ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκαοκτῶ ἐτῶν, ὁ ὄγων τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του.—θηλ. *ὄγκωκαι—δενέτις, -ιδος, ἦ*.

ὄγκειν, ποιητ. τύπος τοῦ *ὄγκω* (βλ. λ.) φέρω, ἄν. ἔχω, σπηριζῶ, βαστάζω || μεταφέρω.

ὄγκος, ὅ, ποιητ. τύπος τοῦ *ὄγκω* (βλ. λ.), τὸ ὄγκωμα, τὸ ἄρμα, λατ. *vehiculum, currus*.

ὄγκως, ἰων. ἀντι *ὄγκως*.

ὄγκωχα, πανάρχ. και μὴ ἐν χρῆσει πρὸς τοῦ ἔχου ἔξ αὐτοῦ ὁ ἀπαντῶν παρ' Ὀμηρῶ συνθ. *δυτ. συν-ογκώτες*, και *ὄγκωχῆ*, και τὸ παρ' Ἡουχ. *ὄγκωχένω* (= ἔχω, συνέχω) [βλ. ἔτυμολ. βλ. και ἐν ὄμηρ. ἔ. ὄγκωχα και ἀττ. *ἀν-ογκωχῆ*].

ὄλιξις, μελ. *-ῖσις*, ἀττ. *-ῖσι*. ἄρ. α' *ὄλιξις*.—Παθητ., ἀρ. α' *ὄλιξισθην* πρὸς *ὄλιξισθαί* (*ὄλιξις*) καθιστῶ τινα *ὄλιξιον* (εὐδαίμονα, εὐτυχῆ) || θεωρῶ τινα εὐδαίμονα, τὸν μακαρίζω, τὸν «καλοτυχιζῶ» (συνών. τῷ *μακαρίζω, εὐδαιμονίζω*).

ὄλιξι-δαίμων, *-ονος, ὅ, ἦ, (ὄλιξις + δαίμων)*: ὁ ἔχων καλὸν δαίμονα (κυρ. ὁ *ὄλιξις κατὰ τὸν δαίμονα*), τ. ἔ. ὁ ἔχων καλὴν τύχην, «καλότυχος», μακάριος, εὐδαίμων.

ὄλιξι-δωρος, ὄν (*ὄλιξις+δωρον*): ὁ δωρούμενος *ὄλιξον*, τ. ἔ. ὁ χαρίζων, παρέχων, εὐτυχίαν, γενναί-δωρος, μεγαλόδωρος.

ὄλιξι-δωτής ἢ ὄλιξιδοτής, -ου, ὅ (*ὄλιξις + δίδωμι*): ὁ δίδους *ὄλιξον*, ὁ δωτήρ (χαρηγιός) εὐδαιμονίας, συν. τῷ *ὄλιξιδοσῶρος* (βλ. λ.).

ὄλιξι-εργός, ὄν (*ὄλιξις+εργω*): ὁ καθιστῶν τινα *ὄλιξιον* (εὐτυχῆ, εὐδαίμονα).

ὄλιξι-μοῖρος, ὄν (*ὄλιξις+μοῖρα*): = *ὄλιξιοδαίμων* (βλ. λ.), ὁ ἔχων ὄλιξιν (εὐτυχίαν) μοῖραν, «καλότυχος», «καλομοῖρης».

ὄλιξιος, (α), *ον* (*ὄλιξιος*): ὁ πλήρης *ὄλιξου*, μακάριος, εὐτυχῆς, ὁ εὐλογημένος (ἐκ Θεοῦ προικισμένος) με ἐγκόσμια (ὕλικά) ἀγαθά, εὐτυχῆς, πλούσιος, λατ. *beatus* || γενικῶς, μακάριος, εὐλογημένος ἄνωθεν, εὐδαίμων || παρ' Ὀμ. μόνον τὸ ὄλ. πλθ. ἐν χρῆσει ἐπὶ πραγμ.: *ὄλιξια δίδωμι* = χαρίζω (παρέχειν) πλούσια δῶρα || *ὄλινά ὄλιξια ποιεῖν* = καθιστῶν τὰ δῶρα εὐλογημένα (τ. ἔ. πρόξεννα εὐτυχίας) || τὸ ὄλ. πλθ. κεῖται και ὡς ἐπὶρ.: *ὄλιξια ζῶειν* = ζῆν ὄλιξως (εὐτυχῶς). Ἀνώμ. ὑπερθ. *ὄλιξιστος, ἦ, ὄν* (ἐσχηματισμένον κατ' ὑθεσίαν ἐκ τοῦ *ὄλιξος*, ὡς τὰ *αἴσχιοςτος, κέρδιστος* ἐκ τῶν *αἰσχιος, κέρδος*) || ἀπαντᾷ ὡς και τὸ ὄμαλδν ὑπερθ. *ὄλιξιώτατος*.—ἐπὶρ. *ὄλιξιος*.

ὄλιξι-φρων, -ονος, ὄν, (*ὄλιξις+φρονῆ*): ὁ φρονῶν τὰ τῶν ὄλιξων, ὅτις συμπάθει τοὺς εὐτυχέεις και εἶναι μετὰ τὸ μέρος των || ὁ εὐτυχῆς τὸν νόν, ὁ ἔχων μακάρια και εὐτυχῆ φρονήματα.

ὄλιξιστος, ἦ, ὄν, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *ὄλιξιος*.

ὄλιξις, ἐπὶρ. τοῦ *ὄλιξιος*: εὐτυχῶς, μακαρίως.

ὄλιξο-δοτήρ, -ῆρος, ὅ, και *ὄλιξοδότης, -ου, ὅ*, θηλ. *ὄλιξοδοτέισρα, ἦ* (*ὄλιξος+δίδωμι*): ὁ δωτήρ *ὄλιξου*, ὁ δίδους (ὁ παρέχων) *ὄλιξον* (πλούτον, εὐτυχίαν, εὐδαιμονίαν).

ὄλιξος, -ου, ὅ: εὐτυχία, εὐδαιμονία, μακαριότης || ἰδίως ἐπὶ ὄλιξων ἀγαθῶν, πλοῦτος, ἀφρονία, ὄλιξη εὐημερία.

ἔτυμ.: θεωρεῖται σκωτειν. ἔτυμολ. κατὰ τοὺς ἀρχαίους παράγεται ἐκ τῶν *ὄλιξος+βίος* (οἰονοεῖ *ὄλιξος* = ἢ δι' ὄλιξον τοῦ βίου διαρκούσα εὐτυχία) ὑπεσθηρίχθη ὡσαύτως και ἦ ἐκ τοῦ *ἀλφειν* παραγωγῆ, ἀλλὰ ἴλιαν ἀπιθάνως ἐσβαίως. Κατ' ἄλλους εἶναι συγγ. τῷ *ὄλιξω* (βλ. λ.), πρὸλ. *ὄλιξω* (= χαίρει) = λατ. *salve, ὄλιξω*: *salvus*: *salus*: *ὄλιξος*: *ὄλιξος*: *ὄλιξος*. Ἰλιαν ἀπιθόλοα ὄμως πάντα ταῦτα.

ὄλιξο-φόρος, ὄν (*ὄλιξος+φέρω*): ὁ φέρων (προκαλῶν, γεννῶν) *ὄλιξον* (εὐδαιμονίαν, πλούτον).

ὄλιξοῦσαι, ἰων. ἀντι *ὄλιξοῦσαι*, ἀπρφ. μέσ. μέλλ. τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξοσκε, ἰων. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξιος, (α), *ον* (*ὄλιξος*): ὅτι και νῦν, *ὄλιξιος*, καταστροφικός, θανατηφόρος || *ὄλιξιον ἡμῶν* = ἡ ἡμέρα τοῦ ὄλιξου, ἡμέρα τῆς καταστροφῆς || μετὰ γεν. γάμοι *Πάριδος ὄλιξιοι φίλων* = οἱ γάμοι τοῦ Πάριδος οἱ προξενήσαντες *ὄλιξον* εἰς

τοὺς φίλους του.— || παθητ., καταστραμμένος, χαμένος, ἀπολωλώς. 2) *ὄλιξιος*, οὔτιδανός.

ὄλιξος, ὅ (*ὄλιξω*): ὅτι και νῦν, *ὄλιξος*, καταστροφή, ἀπώλεια, θάνατος || *οὐκ εἰς ὄλιξον*; (ἐνν. *ἔρρησείς*;) = «δὲν πῶς νά χαθῆς»; «δὲν θά πῶς κατὰ διαβόλου»; εἶναι δηλ. συνών. τῷ *οὐκ ἐς κόρακα*; (πρὸλ. τὸ *ἔρρ' ἐς κόρακα*); ἰσοδυναμεῖ δὲ τῆ ἀρνητικῆ ἀντιτῆ ἐρώτησις (μετὰ τὸ ἐξυπακουόμενον μέλλοντος ὄριστ.) ἐκ τῶν ἐντόνων Προστακτικῆν («πῆγαινε στὸ διάβολο, χάσου ὅπ' ἐμπρὸς μου» — «γκρεμοτοσπίσου, φύγε ἀπὸ μπροστά μου»).— || ὡς τὸ λατ. *perniciis* και *pestis* (μέσ. ἔνεργ. σὴμ.), τὸ πρῶγμα τὸ προκαλοῦν *ὄλιξον* και καταστροφῆν, π. χ. λοιμὸς κ.τ.δ.

ἔτυμ.: *ὄλιξος*: *ὄλιξιος*: *ὄλιξω*: *ὄλιξος*: *ὄλιξω*: *ὄλιξω* (*ὄλιξω-μι); λατ. *ab-oleo* πάντα ταῦτα συνανήκουσιν ἔτυμολογικῶς.

ὄλιξω, ὄλιξω, β' και γ' ἐν. μέλλ. τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξκρῶνον, τὸ = *ὄλιξκρῶνον* (βλ. λ.).

ὄλιξκω, ὄλιξκω, μόνον κατ' ἐνεστ. και παρ. ἐν χρῆσει, πρτ. *ὄλιξκω* (ἀνευ ἀνῆστ.), παρῆλ. τύπος τοῦ *ὄλιξω*: φθείρω, καταστρέφω, ἐξαφανίζω, φονεύω.— Παθητ., χάνομαι, ἀφανίζομαι, ἀποδηήσκω.

ὄλιξωσαι, ὄλιξωσαι, ἀπρφ. και μετ. ἄρ. α' τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξωσει, γ' ἐν. ἔνεστ. ἀρ. α' τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξω-ἦνωρ, -ονος, ὅ, ἦ (*ὄλιξω+ἦνωρ*): ὁ καταστρέφων τοὺς ἄνδρας, ὁ φονεύων τοὺς ἄνδρας, ἀνόρφονος.

ὄλιξωσαι, ἀπρφ. μέσ. ἄρ. δ' τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξω-θηρ, -ῆρος, ὅ, ἦ (*ὄλιξω+θηρ*): ὁ φονεύων τὰ θηρία.

ὄλιξω-μ-θροτος, ὄν (*ὄλιξω + θροτός*): ὁ καταστρέφων, ἀφανίζων, φονεύων, τοὺς θροτούς (τοὺς θνητούς).

ὄλιξω-τύραννος, ὄν, και ποιητ. *ὄλιξωσιτύρ*—(*ὄλιξω+τύραννος*): ὁ καταστρέφων (ἀφανίζων, φονεύων) τὸν τύραννον (τὴ τῶν τυράννων).

ὄλιξωσκω, πρὸλλ. τύπος τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξωσαι, ὄλιξωσαι, ἐπ. ἀντι *ὄλιξωσαι, ὄλιξωσαι*.

ὄλιξωσει, ἐπ. ἀντι *ὄλιξωσει, γ' ἐν*. ἀρ. α' τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξωσει, ἐπ. ἀντι *ὄλιξωσει, γ' ἐν*. μέλ. τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξωσκω, μέλ. τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξωτεισρα, ἦ, θηλ. τοῦ *ὄλιξω* (βλ. λ.) ἡ φόνισσα.

ὄλιξω-ῆρος, ὅ (*ὄλιξω*): ὁ καταστροφεύς, ὁ φονεύς.

ὄλιξωτις, -ιδος, ἦ = *ὄλιξωτεισρα* (βλ. λ.).

ὄλιξω, ὄλιξωται, β' και γ' ἐν. ἔνεστ. μέσ. ἄρ. β' τοῦ *ὄλιξω*.

ὄλιξωτικίς, ἐπὶρ. (*ὄλιξωτικός*): ὄλιγας μόνον φοράς, σπανίως.

ὄλιξω-ἀμπέλος, ὄν (*ὄλιξω + ἄμπέλος*): ὁ ὄλιγας μόνον ἔχων ἀμπέλου.

ὄλιξω-ἀνδρέω (*ὄλιξωανδρός*): ἔχω ὄλιγους μόνον ἄνδρας.

ὄλιξω-ἀνδρία, ἦ (*ὄλιξωανδρία*): ἡ ὑπαρξίς ὄλιγων ἀνδρῶν (ἀνδρώπων), ὄλιξωανδρωπία, λειψωανδρία.

ὄλιξω-ἀνδρος, ὄν (*ὄλιξω + ἀνδρῆ*): ὁ ἔχων ὄλιγους ἀνδρας, ὁ ἔχων ἑλλειψιν ἀνδρῶν.

ὄλιξω-ἀνδρωπία, ἦ (*ὄλιξωανδρωπία*): ὅτι και νῦν, ἡ ὑπαρξίς ὄλιγων ἀνδρώπων, ἡ ἑλλειψίς ἀνδρώπων.

ὄλιξω-ἀνθρώπος, ὄν (*ὄλιξω+ἀνθρώπος*): ὁ ἔχων ὄλιγους μόνον ἀνθρώπους.

ὄλιξω-ἀρχόμεμαι, παθητ. (*ὄλιξω+ἀρχω*): ἀρχομαι ὑπὸ ὄλιγων, εἶμαι ὑπὸ ἡγετοῦ μίας ὄλιγαρχίας, διατελῶ ὑπὸ ὄλιγαρχίαν, διέπομαι ὑπὸ ὄλιγαρχικοῦ πολιτεύματος.

ὄλιξω-ἀρχία, ἦ (*ὄλιξωἀρχόμεμαι*): ὅτι και νῦν, ἡ ὑπὸ ὄλιγων προσώπων (ἢ ὄλιγων οἰκογενειῶν) διακυβέρνησις.

ὄλιξω-ἀρχικός, ἦ, ὄν (*ὄλιξωἀρχία*): ὁ ἀνήκων (ἢ ἀρμόζων) εἰς ὄλιγαρχίαν || ὁ ῥέπων (κλίβων) πρὸς τὴν ὄλιγαρχίαν, ὁ συμπῶν τὸ ὄλιγαρχικόν. πολιτεύμα, ὁ ὄλιγαρχικός (ὡς και νῦν λέγεται).

ὄλιξω-αὐλάξ, -άκος, ὅ, ἦ (*ὄλιξω + ἀλλάξ*): ὁ ὄλιγας αὐλάκας ἔχων, τ. ἔ. ὁ παρέχων (ἢ περιέχων) ὄλιξην μόνον ἀρόοιμον (θηλ. κατάλληλον πρὸς καλλιέργειαν) γῆν (ἔκτασιν γῆς).

ὀλιγαχόθεν, ἐπίρ. (ὀλίγος) ἔξ ὀλίγων τινῶν μερῶν || μετὰ γεν., *ὀλιγαχόθεν τῆς Ἀσίας* = ἔξ ὀλίγων μερῶν τῆς Ἀσίας.

ὀλιγη-πελών, -έουσα (ὀλιγηπελής), μτχ. τύπος, ὡσεὶ ἔξ ἐν. *ὀλιγηπελέω* ὁ ὀλίγην (μικράν) μόνον δύναμιν ἔχων, ἀδυνατός, ἀσθενής.

ὀλιγη-πελής, ἐς (ὀλίγος+πέλωμαι) ὁσθενής, ἀνίσχυρος ἔξ αὐτοῦ τὸ .

ὀλιγη-πελία, ἡ, ἰων. -ιη (ὀλιγηπελής) ἄδυναμία, λιποψυχία, λzt. imbecillitas.

ὀλιγήριος, ον* = ὀλίγος (βλ. λ.), δετι καὶ νῦν, ὀλίγος, μικρός.

ὀλιγη-προσίη, ἡ (ὀλίγος+ἄρροσις) ἡ ἔλλειψις ἀρροσίου γῆς, ἡ ὑπαρξίς μικρὰς ἐκτάσεως ἀρροσίου γῆς.

ὀλιγη-σίπιος, ον (ὀλίγος+σῖπυα) ὁ ἔχων ὀλίγον σῖτον || ὁ ἔχων μικράν σιταποθήκην.

ὀλιγιστός, ἡ, ον* ἀνώμ. ὑπερβ. τοῦ ὀλίγος.

ὀλιγο-γονία, ἡ, τὸ γεννᾶν (τίκτειν) ὀλίγα (ἀντίθ. τῆ *πολυγονία*), ὀλιγοποιδία || γλισχρότης (ἀνεπιόρκεια) τῆς παραγωγῆς, ἀκαρπία || στερίωσις, ἀγονία ἔκ τούτου

ὀλιγό-γονος, ον (ὀλίγος+γένω) ὁ ὀλίγα γεννῶν, παράγων || ἄγονος, ἀκαρπός, λzt. infocundus.

ὀλιγο-δρανένω, έουσα (ὀλιγοδρανής) μτχ. τύπος ὡσεὶ ἔξ ἐνεστ. *ὀλιγοδρανέω* ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πρῆξῃ περὶ ὀλίγα μόνον, ἀδύνατος, ἀσθενής.

ὀλιγο-δρανής, ἐς (ὀλίγος+δραίνω, δράω) ὁ ὀλίγην δύναμιν ἔχων, ἀσθενής ἔξ αὐτοῦ τὸ

ὀλιγο-δρανία, ἡ (ὀλιγοδρανής) ἀσθένεια, ἀδυναμία.

ὀλιγο-έτης, ες, καὶ **ὀλιγοέτης**, ἐς (ὀλίγος+έτος) ὁ ὀλίγων ἐτών ὤν· ἔξ αὐτοῦ τὸ

ὀλιγο-ετία, ἡ (ὀλιγοέτης) ἡλικία ὀλίγων ἐτών, νεότης.

ὀλιγό-ξύλος, ον (ὀλίγος+ξύλον) ὁ ἔχων ὀλίγα ξύλα, θαμνώδης.

ὀλιγό-πιστός, ον (ὀλίγος+πίστευσις) ὁ ὀλίγην πίστιν ἔχων.

ὀΛΙΓΨΟΣ, ἡ, ον* ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ ποσότητος, ὀλίγος, μικρός, σπάνιος, ἀντίθ. τῆ *πολύς*.— Εἰς πόλεις διοικουμένας κατὰ τὸ ὀλιγαρχικόν πολίτευμα ἢ διαχειριζόμενα· τὰ κοινὰ ἐκζητοῦντο *οἱ ὀλίγοι*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *πλήθος* ἢ *τοὺς πολλοὺς* (βλ. λ. τὸν λαόν, τὸν *ἄμμον*). 2) μετ. ἀπφ., πολὺ ὀλίγος διὰ νὰ πράξῃ τι, ὀλιγώτερος ἀπὸ δετι ἀπαιτεῖται διὰ νὰ πράξῃ τίς τι.— || ἐπὶ μεγέθους, μικρός, ὀλίγος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *μέγας* || τὸ οὐθ. *ὀλίγον* ὡς ἐπίρ., ὡς καὶ νῦν, ὀλίγον, ὀλίγον τι, ἐν τινι μέτρῳ, ἐν τινι βαθμῷ || ὡς ἐπίρ. καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν σημ. κειτὰ ὡς, καὶ ἡ δετ. *ὀλίγω*.— III εἰδικαὶ φράσεις: *ὀλίγου δεῖ* = ὀλίγον μόνον λείπει, ὀλίγον ὑπολείπεται, τ. ἔ. σχεδόν, παρ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον || μετ' ἀπφ.: *ὀλίγον ἐδέησε καταλαβεῖν* = ὀλίγον ἔλλειψε νὰ καταλάβῃ, παρ' ὀλίγον νὰ καταλάβῃ, σχεδόν κατέλαβε || ἐντεῦθεν, *ὀλίγου* (ἀπλῶς παραλειπομένου τοῦ *δεῖ*) = σχεδόν, παρ' ὀλίγον. 2) *δεῖ ὀλίγου* (ἐνν. *χώρου*) = εἰς ὀλίγην (εἰς μικράν) ἀπόστασιν || *δεῖ ὀλίγου* (ἐνν. *χρόνου*) = ἐντός ὀλίγου χρόνου, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγου, ἀμέσως ἔπειτα.— ἀλλ' ἕμως *δεῖ ὀλίγων* = με ὀλίγας λέξεις. 3) *ἐν ὀλίγω* (ἐνν. *χώρῳ*) = ἐντός μικρᾶς περιοχῆς || *ἐν ὀλίγω* (ἐνν. *χρόνῳ*) = ἐντός ὀλίγου χρόνου, ταχέως, ἐν τάχει || ἐνίοτε *ἐν ὀλίγω* = *ὀλίγον* = σχεδόν, παρ' ὀλίγον. 4) *ἐς ὀλίγον* = *παρ' ὀλίγον* = δετι καὶ νῦν, παρ' ὀλίγον, παρὰ μικράν, μικροῦ δεῖν. 5) *κατ' ὀλίγον* = ὀλίγον κατ' ὀλίγον || συχνὰ ὅμως τὸ ἐπίθ. τίθεται κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμ. τοῦ οὐσ., τὸ ὁποῖον προσδιορίζει: *οὕτοι κατ' ὀλίγους γιγνώμενοι ἐμάχοντο* = οὕτοι ἐμάχοντο κατὰ μικρὰς ὁμάδας (κυρ. σχηματίζοντες ἐκάστοτε μικρὰς ὁμάδας). 6) *παρ' ὀλίγον* = *ὀλίγον* = ὀλίγον ἔλλειψε νὰ., παρ' ὀλίγον νὰ., γεν. -ονος, ἡσαν, ον, γεν. -ονος, ὡς ἐπίσηξ καὶ *ἐλάσσαν, ον, γεν. -ονος*. 2) ὑπερβ. *ὀλιγίστος, ἡ, ον* || ἡ γεν. *ὀλιγίστου* κειτὰ καὶ ὡς ἐπίρρ. (βλ. ὀλίγος III) = παρὰ ἐλάχιστόν τι, «παρὰ τρίχα» || ὡς ἐπίρρ. κειτὰ ἐνίοτε καὶ ἡ αἰτ. *ὀλιγίστον* = λzt. minime = ἐλάχιστο.

**Ετυμ.*: ὀλίγος, συγκρ. *ὀλίζων* (καὶ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. *δ-λείζων* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀντίθ. *μείζων*), ὑπερβ. *ὀλιγίστος* πρβλ. καὶ δεσ λέγονται ἐν λ. *λοιγός*.— Γὰ ἰων. *ὀλιγηπελίη, ὀλιγηπελέων, ὀλιγηπελής* (ὀλίγος + *ἀπελο- (δύναμις), πρβλ. Ἡουχ. *ἀν-απελάσας; ἀναρροσθεῖς*, *ἀνγηπελίη ἀσθένεια*), ἰων. *γηπελέω* (= εἶμαι ἀνίσχυρος), *εὐγηπελής, εὐγηπελία* (= εὐημερία), *κακηπελέων, κακηπελία*, πρβλ. καὶ παλ. norr. afl (δύναμις, βοήθεια), παλ. γερμ. *abaiſen* (ἔχω δύναμιν). — *ὀλιγ-ωρος, ὀλιγ-ωρία* (= ἀμέλεια), *ὀλιγ-ωρέω* (= ὀλίγον ἀνησυχῶ, πρβλ. *πολυωρέω*): *ῶρα* (βλ. λ.).— Πρβλ. καὶ σανσκρ. *lis', lis'-yē* (= *parvus fio*), ἐπιθ. *les'-as* (*parvus, paucus*), ἀρχ. πρωςο. *lik-rets* (ὀλίγον) κατὰ ταῦτα τὸ *δ-* εἶναι εὐφών. προθεμ., πρβλ. δε καὶ Ἡουχ. *λεῖζόν* (γραπτ. *λίζον*) = *εἰλασον, λειζῶνες* (*λίζονες*) = *ἐλάττονες*.

ὀλιγο-στίχια, ἡ* τὸ συνίστασθαι ἔξ ὀλίγων στίχων, τὸ ἔχειν ὀλίγους στίχους ἔκ τοῦ

ὀλιγό-στίχος, ον (ὀλίγος+στίχος) ὁ ὁποτελούμενος ἔξ ὀλίγων στίχων, ὁ ἔχων ὀλίγους στίχους.

ὀλιγοστός, ἡ, ὄν (ὀλίγος) εἰς ἔξ ὀλίγων (ἀντίθ. τῆ *πολλοστός*).— || ὡς τὸ *ὀλιγίστος*, ἐλάχιστος.

ὀλιγότης, -ητος, τὸ (ὀλίγος) τὸ ὀλίγον, ἀντίθ. τῆ *πλήθος*, σμικρότης, σπάνις || φαυλότης, μηδαμινότης, λzt. *paucitas*.

ὀλιγο-τροφέω (ὀλιγοτρόφος) τρέφω ὀλίγον (μὲ ὀλίγην τροφήν), διδῶ (παρέχω) ὀλίγην τροφήν.

ὀλιγο-τρόφος, ον (ὀλίγον+τρέφω) ὁ τρέφων δι' ὀλίγης τροφῆς.— || ὡς *ἐνεργ.*, ὁ λαμβάνων ὀλίγην τροφήν, ὁ τρώγων ὀλίγον.

ὀλιγο-φιλία, ἡ* ἡ ὀλιγότης φιλῶν, ἔλλειψις φιλῶν, τὸ ἔχειν ὀλίγους φίλους (ἀντίθ. τῆ *πολυφιλία*).

ὀλιγο-χρόνιος, (α), ον (ὀλίγος+χρόνος) ὁ ὀλίγον μόνον χρόνον διαρκῶν, ὁ μικρὰς διάρκειας, βραχυχρόνιος.— || ὁ ἐντός μικροῦ μόνον διαστήματος συμβαίνων.

ὀλιγο-ψύχων (ὀλιγόψυχος) εἶμαι ολιγοψυχος, εἶμαι δειλός || λιποψυχῶ.

ὀλιγο-ψυχία, ἡ (ὀλιγοψύχων) τὸ νὰ εἶναι τις ὀλιγόψυχος, ἡ μικροψυχία, ἡ δειλία || λιποψυχία.

ὀλιγό-ψυχος, ον (ὀλίγος+ψυχή) μικρόψυχος, ὀλιγόκαρδος, δειλός, λιπόψυχος.

ὀλιγ-ῶλαξ, -ἄκος, ὁ, ἡ = *ὀλιγαῦλαξ* (βλ. λ.).

ὀλιγ-ωρέω, μελ. -ήσω (ὀλιγωρος) κυρ. *ὀλιγῶν ῶραν* (τ. ἔ. *φροντίδα*) ἔχω, ὀλίγον φροντίζω περὶ τίνος, παραμελῶ τι(να) (μετὰ γεν.). 2) ἀπολ. δὲν προσέχω.

ὀλιγ-ωρία, ἡ (ὀλιγωρέω) τὸ φροντίζειν ὀλίγον (ἐλάχιστο, οὐδόλως), παραμέλῃσι, ἀμέλεια, ἀδιαφορία || περιφρονησις, μικρὰ (ἐλάχιστο, οὐδέμια) ἐκτίμησις.

ὀλιγ-ωρος, ον (ὀλίγος+ῶρα) ὁ ὀλίγον (ἢ ἐλάχιστο, σχεδόν οὐδόλως) φροντίζων, ὁ ἀμέλῃς, ὁ παραμελῶν, ὁ ἀδιάφορος, ἀπρόσεκτος || ὁ πολὺ ὀλίγον ἐκτιμῶν τινα, ὁ περιφρονῶν, καταφρονῶν, περιφρονητικός.

ὀλιγῶρος, ἐπίρρ. τοῦ προηγ. *ὀλιγωρος* μετὰ ὀλιγῶρας, ἀφροντίτως, ἀμελῶς, ἀνευ προσοχῆς, ἀπερίσκεπτος || *ὀλιγῶρος ἔχω* (ἢ *διακείμαι*) = *ὀλιγῶρῶ*, παραμελῶ, δὲν προσέχω, εἶμαι ἀδιάφορος, ἀδιαφορῶ.

ὀλίγως, ἐπίρρ. τοῦ ὀλίγος (βλ. λ.).

ὀλισθάνω, εἰτα καὶ **ὀλισθαίνω** μελ. *ὀλισθησῶ* ἀόρ. α' *ὀλισθησα* πρκ. *ὀλισθηκα* ἀόρ. β' *ὀλισθον*, μτχ. *ὀλισθών*, ἀπφ. *ὀλισθεῖν* (*ὀλισθος*) ὡς καὶ νῦν, *ὀλισθαίνω*, γλιστῶν, πίπτω ἀποτόμως || *νηδὸς ὀλισθῶν* = γλιστρήσας ἀπὸ τὸ πλοῖον.

**Ετυμ.*: *ὀλισθάνω* *ὀλισθηρός* *ὀλισθος* (-σθ- <-dh-): παλ. γερμ. *slito* (νεογερμ. *schliffen*), παλ. norr. *slidi*, μεσο-αγγλ. *sliede*, ἀγγλ. *slae*. *slidar* (λετός, γλιστερός), *slidan* (γλιστῶν), μεσο-ιρλ. *slīet* (= *ὀλισθος*), λιθ. *slidus* (= γλιστῶν), *slį'stu*, *slį'sti* (γλιστῶν),

λεττ. *slidas* (σανθάλιον), παλ.-σλαβ. *slědu* (ἴχνος), πιθ. σανσκρ. *srē'dhātī* (= περιπλανώμαι) ἐν πάσι τοῦτοις ὑπόκειται λzt. *(s)lidih-, κατ' ἐπὶκτασιν ἐκ τοῦ *(s)li- βλ. καὶ ἐν *ὀλιβρόν*. Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. παράγαν-

ται και τὰ: λισσός, λείος, τὸ δὲ ὀ- εἶναι εὐφων.—
προθετ.

ὄλιθε, ἐπ. ἀντὶ ὠλισθε, γ' ἐν. ἀορ. 6. τοῦ ὄλισθάνω.
ὄλισθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ὄλισθάνω.

ὄλισθηεις, εσσα, εν' = ὄλισθητός.

ὄλισθημα, -ατος, τὸ (ὄλισθεῖν): ὡς και νῦν, ὄλι-
σθημα, «γλιστρημα», πῶσις.

ὄλισθηρός, ἄ, ὄν (ὄλισθεῖν): ὡς και νῦν, ὄλισθη-
ρός, «γλιωτερός».

ὄλισθο-γνώμειω, (ὄλισθεῖν + γνώμη): ὄλισθαίνω
εἰς τὴν γνώμην μου, σφάλλωμαι εἰς τὴν κρίσιν μου,
ἔχω ὄλισθηρὸν γνώμην.

ὄλιθωσι, δ' «ἡ γλιστράδα», ὄλισθηρότης, τὸ
ὄλισθηρὸν ἢ ὄλισθημα.

ὄλικός, -άδος, ἡ (ἔλικω, ἄλική): πλοῖον ρυμουλκούμε-
νον, συρόμενον, φορτηγὸν πλοῖον, ἐμπορικὸν πλοῖον.

ὄλική, ἡ (ἔλικω): τὸ ἔλκειν, οὐρεῖν.— ἢ ἡ ἔλιξις
πρὸς τι, ἡ προσέλευσις, ἡ φορά, ἡ ροπή [ὄλική, ὄλι-
κός· δι' ἔτυμ. ἔλ. και ἔλικω, πρ. ἔλ. ἐπὶ πλέον παλ.-ιρλ.
ar-salaim (ἀνολίγω), ἄρμ. heig (= tardus, segnis,
lentus) ἐξ ἱαπ. β. *selq-].

ὄλικός (Α), ἡ, ὄν (ἔλικω): ὁ ἔλικων πρὸς ἑαυτὸν,
ἐλακτικός, ἐλκυστικός.

ὄλικός (Β), -οῦ, ἔ (ἔλικω): μηχανήμα διὰ τοῦ ὁποῦ
τὰ πλοῖα ἀνεοῦροντο εἰς τὴν ξηρὰν και ἐποθε-
τοῦντο ὑπὸ τὰ ἠτοιμασμένα δι' αὐτὰ παραπήγματα
(κεῶλικα). 2) ἱμάς (λωρίον) διὰ τὸ τράδημα.—

ἢ γραμμὴ, ἴχνος, αὐλάξ, αὐλάκιον, τὰ ὁποῖα δημι-
ουργοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅταν σύρεται ἐπ' αὐτοῦ
δαρῶ τι ἀντικείμενον (πλοῖον π. χ. ἀνασυρόμενον εἰς
τὴν ξηρὰν), λατ. sulcus ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὀ-
φειόμενα ὑπὸ ἔρπετου ἴχθυος.— ἢ περιφρ. ὄλικοι δά-
φνης = κλάδοι δάφνης συρόμενοι κατὰ γῆς, ἡ σάρ-
ωδρα ἀποτελούμενα ἐκ κλάδων δάφνης.

ὄλλαιμι και ὄλλωμι πρτ. ὄλλων' μέλ. ὄλλεω,
ἀπ. ὄλλεσσω, ἰων. ὄλλεω, ἀπτ. ὄλλω' ἀορ. α' ὄλλεσα, ἐπ.
ὄλλεσσα, ὄλλεσσα' πρτ. ὄλλωλεκα.— Μέσον. ὄλλύμαι,
ἰων. μέλ. ὄλλομαι, ἀπτ. ὄλλομαι' ἀορ. β' ὄλλομαι' πρτ.
δ' ὄλλωλα' ὑπερσ. ὄλλώλειν.— οὐλόμενος (κυρ. μτχ.
μέσ. ἀορ. δ' ἀντὶ καταστρέφω) ἀπέβη ἀπλοῦν ἐπιθ. (ἔλ.
οὐλόμενος).— ἢ καταστρέφω, ἐπιφέρω τὸ τέλος τι-
νός, φονεύω. 2) ἀπόλλυμι, χάνω.— Τὸ ἐνεργ. και
εἰς τὰς δύο του σημασίας ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατ.
perdere.— ἢ μέσον, χάνομαι, φθάνω εἰς τὸ τέλος
μου, «τελειώνω», ἀποδνησκόω, λατ. perego ἢ ὄλλοις, ὄ-
λοιστο, ὄλοισθε κλπ. (= τὰ σημερ. «ἐνὰ χαθῆς!», «ἐνὰ
χαθῆ!», «ἐνὰ χαθῆτε!») ἢ καταστρέφομαι, ἀφανίζο-
μαι, χάνομαι. 3) ὅστω δ' ἔ' πρτ. ὄλλωλα = εἶμαι κατε-
στραμμένος, εἶμαι χαμένος ὡς ὁ ὄλλωλότες = οἱ τε-
θνεώτες, οἱ νεκροὶ [δι' ἔτυμ. ἔλ. ὄλλεσθρος].

ὄλλωμι, ὕσα, ὄν, μτχ. ἐν. τοῦ ὄλλυμι.

ὄλλωμι, δ (εἴλω, λατ. volvo): λίθος στρογγύλος
και λείος, κύλινδρος. 2) ἰγδίον, «γροῦδι». 3) σκά-
φη ζυμώματος [ἔξ β. Fel- < ἱαπ. *vei- (και κατ' ἄλλ.
*vei- = στρέφειν): ἔλ. και ἐν εἰλύω].

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλλοις, εσσα, εν' = ὄλλός (ἔλ. λ.).

ὄλο-καυτός, μελ. -ώσω (ὄλοκαυτος): καιὼ ἐξ ὀ-
λοκλήρου ἢ προσφέρω ἔμπυρον θυοῖαν (πρβλ. και
ὄλοκαυτέω) ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὄλο-καύτωμα, τὸ (ὄλοκαυτέω): ἔτι και νῦν, τὸ
ὄλοκαυτον, τὸ ὄλωσ καιόμενον ἢ ἡ ἔμπυρος θυοῖα
(λατ. victima).

ὄλο-κληρία, ἡ (ὄλοκλήρος): ἡ ἀκεραιότης εἰς τὸ
ὄλον (καθ' ὄλα τὰ μέρη), τὸ νὰ ἔχη τι ὄλα τὰ μέ-
ρη του' ἐκ τοῦ

ὄλό-κληρος, ον (ὄλος + κλήρος): ὁ πλήρης (ἀκέ-
ραιος, ἐντελής) εἰς ὄλα του τὸ μέρη ἢ γενικῶς, τέ-
λειος, πλήρης, ὑγιής, λατ. integer.

ὄλολύγῃ, ἡ (ὄλολύζω): πᾶσα δυνατὴ κραυγὴ, και
κυρ. γυναικῶν ἐπικαλουμένων θεοτήτᾶ τινα, λατ.
ululatus ἢ συν. κραυγὴ χαρᾶς ἢ ἄλλ' ὡς. και κραυγὴ
πόνου (λύπη), θρήνος.

ὄλόλυγμα, τό, -ατος (ὄλολύζω): ἰσχυρὰ κραυγὴ,
συν. πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος και πρὸς ἐκδήλωσιν
χαρᾶς.

ὄλολύγων, -όνος, ἡ (ὄλολύζω): πᾶσα ὄλολυγὴ (τ.
ἐ. δυνατὴ κραυγὴ ἐκ χαρᾶς ἢ λύπης) ἢ κυρ. ἡ κραυ-
γὴ τοῦ ἄρρενος βατρώδου καλοῦντος τὴν θήλειαν
πρὸς ὄχειαν ἢ ὄνομα ζῶου τινός (ἐντόμου), λαθόν-
τος τοῦτο τὸ ὄνομα ἐκ τῆς φωνῆς του («βάτραχος
τῶν δένδρων»).

ὄλολύζω, μελ. -ύσομαι' ἀορ. α' ὄλλωλυξα' ἐκπέμ-
πω δυνατὴν κραυγὴν (λιγυρὰν φωνήν), και συν. ἐπὶ
γυναικῶν ἐπικαλουμένων τῆν βοήθειαν τῶν θεῶν ἢ ἐ-
φραζομένων τῆν εὐγνωμοσύνην των, λατ. ululare.— ἢ
κράζω μεγαλοφώνως πρὸς ἐκδήλωσιν τῆς κατεχού-
σης με χαρᾶς.

Ἔτυμ.: ὄλολύζω' ὄλολυγῇ' ὄλολυγαία (τυκτερίς)
ὄλολύς (ἐπιθ. = ὁ ἐκπέμπων γυναικείαν κραυγὴν)
βλάξ, μωρός). Πρβλ. ὄλιξ, ὄλακτέω, σαασκρ. ululi-
li, ulūli-
li (=ululabillis, ululatus), ulūk-as (γλαυξ) (πρβλ.
ἀγγλ. howl), λατ. ulula (γλαυξ), ululo ὄλολύζω,
οὐρλίόζω), ulucus (σαασκρ. ulūk-as), λιθ. ιόλι, ulū-
li (φωνάζω «hallo!», ulula bahtos (τὰ κύματα
ῶρουνται), ulūli (κραυγάζω, ῥῶω), ἄρμ. oib, γυν.
oibow (οἰμωγὴ, θρήνος) (< ὄμνηρ. ὄλοφθρομαι, ὄλο-
φθρός), μεσ.-ιρλ. ulach (κατακραυγὴ, θόρυβος) εἶναι
προφανές ὅτι πρόκειται περὶ ὀνοματοποιίας, εἰς τὴν
ὁποῖαν ὑπόκειται ὁ ριζ. φθόγγ. *oi- ἢ *ui- μετὰ ἡ και
ἀνευ ἀναδιπλ.

ὄλόμην, ὄλοντο, ἐπ. ἀντὶ ὄλ—, μέσ. ἀορ. δ' τοῦ
ὄλλυμι.

ὄλοοί-τροχος, ὁ, ποιητ. τύπος ἀντὶ ὄλοίτροχος
(ἔλ. λ.).

Ἔτυμ.: ὄμνηρ. (Ἰλ. Ν. 137) ὄλοοίτροχος, ἰων. ὄλοί-
τροχος (Ἡρόδ.), ἀπτ. ὄλοίτροχος (Ξεν.) < ριζ. Fel- < ἱαπ.
*vei- (κυλίειν, πρβλ. ἐν εἰλύω) + τρέχω' τὸ α' συνθ. εἶ-
ναι μία τοπικὴ πτώσις' ἢ πρὸς τὸ ὄλλός συσχετίσις
τῆς λ. εἶναι ἐφαρμμένη.

ὄλλός, ποιητ. ὄλοῖος, ὄλοῖος, ἡ, ον (ὄλλυμι):
ὁ ὄλέθριος, καταστρέφων, καταστρεπτικός, θλαθε-
ρός, φονικός ἢ ὄλοα φρονέω = καταστρώνω ὄλέθρια
σχέδια, διανοοῦμαι κακὰ, ἔχω κακὰ οἰδέδια διὰ τινα.
— Παραθετ., ὄλωότερος, ὄλωώτατος.— ἢ παθητ., κατε-
στραμμένος, «χαμένος», ἡφανισμένος, λατ. perdi-
tus. [ὄλλός (ὄμ. ὄλοῖος) < *ὄλοφος < *ὄλεφ-ος, ἔσθ.
ὄλε- (< ὄλεθρος, ὄλλυμι)].

ὄλοό-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (ὄλοος + φρήν): ὁ σκεπτό-
μενος τὸ κακόν, ὁ τρέφων κακὰς διαθέσεις διὰ
τινα, ὄλέθριος, καταστρεπτικός.— ἢ παθητ., ὄλο-
λιος ἢ ὄζύνους, ἀγχίνους ἢ εὐδαρής, ἀμελιτικός.

ὄλόπτω, μελ. -ψω ἀποσπῶ, τίλλω, ἀποτίλλω,
μαθῶ ἢ ἀπολεπίω, ἐκδέρω. [ὄλόπτω < ὀ- προθετ. + ὄμ.
λοπός, λέπω (ἔλ. λ. λ.).]

ὄλοσι, ἐπ. οὔλος, ἡ, ον' ἔτι και νῦν, ὄλος, ὀ-
λοκλήρος, πλήρης λατ. solus, solidus ἢ τὰ ὄλα =
πᾶν ὅ, τι ἔχω (ἢ ἔχει τις). 2) ἐντελής, καθαρός,
ἐξὸφθαλμος, καθαρός, «σωτός»: ὄλον ἀμάχημα =
καθαρὸν σφάλμα, σφάλμα «μὲ τὰ ὄλα του», πλη-
ρες σφάλμα ἢ τὸ σὸδ. κείτα ἐνίοτε και ὡς ἐπίρρ.:
τὸ ὄλον, ἢ ἀνάρθρ. ὄλον = ὄλωσ, ἐντελῶς, καθ' ὄλο-
κληρίαν.— ἢ ὄλοκλήρος, δηλ. ἀκεραῖος, ὑγιής, ἐν
ἀσφαλείᾳ, λατ. integer.

Ἔτυμ. : ὄλος, ἰων. ἐπ. οὐλος (<*ὄλφο-ς, ἰαπ. *solvo-s = σαναορ. σόννα-η, Ζενθ. haurva-, παλ-περο. haruva- (τῆς αὐτῆς σημ. μετὰ τὸ ἕλλ. ὄλος) ἄττ. δλότης=σαναορ. sarvāit-, Ζενθ. haurvāit- πρβλ. ἕλλ. δλόος (<*ὄλεφο-ς (Σουίθ.), ἀδλοεῖται ὄγιαλνει» (Ἡ-συχ.), λατ. salvos (<*salveo-s, ἰαπ. *sol-eno-s) ὄμηρ. κλῆτ. οὐλε = λατ. salve, πρβλ. salveo πρβλ. ἀκόμη λατ. solidus (= μονοκόμματος, πλήρης), παλ-λατ. sollius (= totius et solidus) (*sol-no-s, παλ-ιρλ. slān (ὕγιος, πλήρης) <ἰαπ. *slā-no-s.

ὄλο-σφύρητος, ον, ὄμρ. -σφύρητος, ον (δλος+σφύρα) ὁ ἐξ ὀλοκλήρου σφυρηλατημένος, ὁ κατασκευασμένος ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ σφυρηλατημένου μετάλλου, ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐχυτός.

ὄλο-σχερής, ἐς (ὄλος + σχερής) ὡς καὶ νῦν, ὄλο-σχερής, ἐντελῶς πλήρης, ὄλος διόλου ὀλοκλήρος, λατ. **integere**. 2) ἀναφερόμενος εἰς τὸ σύνολον, σπουδαῖος, σημαντικός — ἢ ἐπίρ. -ρῶς = ἐντελῶς, τελείως, πλήρως. [βλ. τὸ β' συνθετ. βλ. ἐν ἐπισχερῶ].

ὄλο-τελής, ἐς (ὄλος + τέλος) τελείως πλήρης, ἐντελής.

ὄλοῦμαι, μέσ. μέλλ. τοῦ ἄλλυμι.

ὄλο-φυγδών, -όνος, ἡ (δλος+φύω?) λεγομένη καὶ **δλο-φυλκίς, -ίδος, ἡ** μεγάλου μεγέθους σπιρί, φυλκταίνα, «φούσκα», φουσκάλα.

Ἔτυμ. : δλοφυγδών καὶ δλοφυκίς (δλοφυκίς (κατ' ἀνομοίωσιν ὄλδος (= δολόν ὑγρόν) + φυλκίς, φυλκταίνα) κατὰ τὴν ἀποψιν αὐτὴν ἀποδοκιμάζεται ἢ ἐν ἀρχῇ ὑποβλήθησθα ἔτυμολ. οὐδεῖς, κατ' αὐτὴν, συν-τρέχει λόγος νὰ ἀναζητήσωμεν ἐν τῇ λέξει α' συνθετ. *δλος (*ὄλφος)=ὄλεδριος.

ὄλοφυδνός, ἡ, ὄν (ὄλοφυρμαί) ὁ δρηνῶν, ὁ κλαίων ἢ οἰκτρῶς, ἀξιοδρήνητος ἢ οὐδ. πληθ. ὄλοφυδνὰ ὡς ἐπίρ.=ἀδλλῶς, ἔλεεινῶς.

ὄλοφυρμός, -οῦ, ὁ (ὄλοφύρομαι) τὸ δρηνεῖν, δρηνός, ὄδουρος.

ὄλοφυρμαί, ἀποθ. μελ. ὄλοφύρομαι ἄορ. α' ὄλοφυράμην, ἐπ. β' καὶ γ' ἐν. ὄλοφύραο, ὄλοφύραο μτχ. παθ. ἀορ. α' ὄλοφύροθεις (μεθ' ἧς καὶ ὁ μέσ. ἀορ. σημασίας).— 1) ἀμτβ., κλαίω, δρηνῶ, ὄδουρομαι, βαρυστενάζω. 2) δρηνῶ, πενθῶ, αἰσθάνομαι οἰκτον, δι'. ἄλλον τινὰ ἢ μετὰ γεν., λαμβάνω οἰκτον διὰ τινά, τὸν οἰκτείρω. 3) ἰκετεύω μετὰ δακρύων καὶ δρηνῶν.— ἢ μετὰ αἰτ., δρηνῶ, ὄδουρομαι, πενθῶ, διὰ τινά. 2) οἰκτείρω τινά.

Ἔτυμ. : σκοτειν. ἔτυμ. ἡδὲ ἐν ὀλολύξω ὑπεβλήθη συγγενεῖα τις καὶ τοῦ ὄλοφύρομαι. Παλαιότερον ἀνήγετο ὑπὸ τινων εἰς τὸ ἄλλυμι, ὄλοος καὶ ἐνομισθῆ διὰ ὄλοφύρομαι = νομίξω τινά χαμένον, ἡφανισμένον. Ὁρβότερον τῶν ἐχόντων τὴν γυνῆν ταύτην ἐκρίνον οἱ ἀρχ. Γραμμ. συσχετίζοντες τὴν λ. πρὸς τὰ: **λοπός, δλόπτω=τίλλω, καὶ** ἔρμηνεύοντες τὸ ὄλοφύρομαι διὰ τοῦ «κλαίειν μετὰ τιμῶν τῶν τριχῶν».

ὄλοφύρις, -εως, ἡ (ὄλοφύρομαι) = ὄλοφυρμός (βλ. λ.).

ὄλο-φώιος, ον, ἐκτετ. ἀντί τοῦ ὄλοός, δλώιος (βλ. λ.) καταστροφικός, ὄλεδριος, θανατηφόρος.

Ἔτυμ. : σκοτειν. ἔτυμολ. ἰδίως ὡς πρὸς τὸ β' συνθετ. ὑπὸ τινων νεωτέρων ἐθεωρήθη συγγ. τῶς ὄμ. **ἐλεφαίρομαι** (βλ. λ.) καὶ ἐρμηνεύεται. ὑπ' αὐτῶν ὡς σημαῖνον τὸν ἀπατεῶνα, τὸν ὀλέθριον. Ἐπ' ἄλλων ἐθεωρήθη σύνθετος ἐκ τοῦ ὄλοός (τοῦ ἄλλυμι) + φῶς (=ἀνήρ), πῶς ὅτε δλοφώιος = ὁ ἀφανίζων τοὺς ἀνδρώπους· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ αὕτη θεωρεῖται πολὺ τολμηρὰ ἰδίως λόγῳ τοῦ β' συνθετικοῦ

ὄΛΠΗ, ἡ ἐλασιδόχον ὄγγειον ἐκ δέρματος, χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ παλαιστρᾷ. [δι' ἔτυμ. βλ. ἔλπος].

ὄΛΠΙΣ, -ιος, καὶ -ιδος, ἡ = ὄλπη (βλ. λ.).

ὄΛμπία, ἡ (ἐνν. γῆ ἢ χώρα) πεδινὴ περιοχή τῆς Ἥλιδος, κειμένη πλησίον τῆς πόλεως Πίσσης, ὅπου ἐτελοῦντο οἱ Ὀλυμπικοὶ ἀγῶνες ἢ κυρ. εἶναι θηλ. τοῦ ἐπίθ. ὄΛμπία (ἐνν. τοῦ οὐσ. γῆ ἢ χώρα).

ὄΛμπια, τὰ (ἐνν. ἱερὰ) οἱ Ὀλυμπικοὶ ἀγῶνες δεσποζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους τὸ πρῶτον καὶ ἐπανάουθεντες βραδύτερον ὑπὸ τοῦ Ἰφίτου, τελοῦμενοι δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος πρὸς τιμὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἢ ὄΛμπια νικᾶν=

νικᾶν κατὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς ἀγῶνας ἢ ὄΛμπια ἀνελόμην (ἢ ἀνήρημα)=ἐκέρδιον (ἐξω κερδίσει) τὸ βραβεῖον τῶν Ὀλυμπικῶν ἀγῶνων (βλ. καὶ Κ.Ε.Α.). **ὄΛμπιάζει, ἐπίρ.** εἰς ὄΛμπίαν, πρὸς ὄΛμπίαν. **ὄΛμπιάδην, ἐπίρ.** εἰς ὄΛμπίας, ἀπὸ τῆν ὄΛμπίαν.

ὄΛμπιάς, -άδος, ἡ, ἰδιόρ. θηλ. τοῦ ὄΛμπιος ἐπίθ. τῶν Μουσῶν ἢ γεν., ἡ διαμένουσα ἐν ὄΛμπῳ θεοτῆς, θεά. 2) ὄΛμπιάς ἑλαία = ὁ ἐξ ἑλαίας στέφανος τῶν Ὀλυμπικῶν ἀγῶνων.— ἢ ὡς οὐσιαστ.: 1) οἱ ὄΛμπικοὶ ἀγῶνες 2) νίκη ἐν ὄΛμπίᾳ, νίκη κερδίζομένη κατὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς ἀγῶνας (κυρ. θηλ. ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ἐπίθ., ἐξυπακουόμενου τοῦ οὐσ. νίκη: ὄΛμπιάς νίκη): ἀναιροῦμαι ὄΛμπιάδα, νικῶ ὄΛμπιάδα=κερδίζω νικῆν κατὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς ἀγῶνας. 3) παρ' Ἀττικῶς συνηθέστατα ὄΛμπιάς ἐκαλεῖτο καὶ τὸ τετραστέες διάστημα, τὸ μεσολαβῶν μεταξὺ δύο ἐφορτασμῶν ὄΛμπικῶν ἀγῶνων (διότι, ὡς γνωστόν, ἐτελοῦντο οὗτοι ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος). Ἡ πρώτη ὄΛμπιάς ἤρξατο τῇ 776 π. Χ., ἡ δὲ τελευταία (ἡ κατὰ σειρὰν 293ῃ) συμπίπτει μετὰ τὸ ἔτος 393 π. Χ.

ὄΛμπιάσιον(ν), ἐπίρ. (ἢ ὄΛμπία) ἐν ὄΛμπίᾳ (πρβλ. θύρασι).

ὄΛμπιάσιον(ν), δοτ. πληθ. τοῦ ὄΛμπιάς.

ὄΛμπιαῖον ἢ ὄΛμπιαῖον, τὸ (ὄΛμπιαῖος) ὁ ναός τοῦ ὄΛμπίου Διὸς.

ὄΛμπικός, ἡ, ὄν (ὄΛμπιος) ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ὄΛμπιον ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὄΛμπια ἢ ὄΛμπιακός ἀγῶν, ὁ=οἱ ὄΛμπικοὶ ἀγῶνες.

ὄΛμπιο-νίκης, -ου, ὁ (ὄΛμπια + νικάω) ὁ νικητῆς ἐν τοῖς ὄΛμπιακοῖς ἀγῶσιν.

ὄΛμπιό-νίκος, ον (ὄΛμπία + νικάω) ὁ νικῶν εἰς τοὺς ὄΛμπιακοὺς ἀγῶνας.

ὄΛμπιος, ον (ὄΛμπιος) ὁ τοῦ ὄΛμπου, ὁ οἰκῶν (διαμένων) ἐν ὄΛμπῳ, ἐπίθ. τῶν θεῶν τοῦ βίου Κόσμου (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς τοῦ Ἄδου) καὶ ἰδίᾳ τοῦ Διὸς, ὅστις καλεῖται καὶ ἀπλῶς ὄΛμπιος ἢ ὄΛμπια δώματα=τὰ ἐπὶ τοῦ ὄΛμπου ἀνάκτορα τῶν θεῶν.

ὄΛμπιόνδε, ἐπ. ὄΛμπιόνδε, ἐπίρ. (ὄΛμπιος + ἀχμρ. -δε) εἰς τὸν ὄΛμπιον, πρὸς τὸν ὄΛ.

ὄΛμπιος, ὁ, ἐπ. καὶ ἰων. ὄΛμπιος τὸ μεγαλοπρεπές ὄρος, τὸ κείμενον εἰς τὰ βόρεια τῆς Θεσσαλίας καὶ χωρίζον αὐτὴν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας. Ἐπιστεῦετο ὡς ἡ κατοικία τῶν θεῶν, κεκαλυμμένη διαρκῶς ὑπὸ πυκνοτάτης νεφέλης (βλ. Κ.Ε.Α.).

ὄΛΥΝΘΟΣ, ὁ σῖκος ἐκφυόμενον τὸν χειμῶνα ἀλλὰ σπανίως ὀριμάζον, λατ. grossus = ficus imatura [ὄλυνθος (*Fol-, ἰαπ. *svol-: μεσ-γεσμ. swil (*sweles-)= τύλος, κάλος ἡ λέξις εἶναι μάλλον μεσογ. προελεύσεως].

ὄΛΥΡΑ, ἡ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. αἰ δλυραί εἶδος σίτου, ζεῖο, ἀσπροσίτι ἀνάμεικτος μετὰ κριθῆς (κερῆ) ἐκρησιμοποιεῖτο ὡς τροφή τῶν ἵππων ἢ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐκρησιμοποιεῖτο καὶ πρὸς παρασκευὴν ἄρτου [δι' ἔτυμ. βλ. ἔλυμος].

ὄλώιος, παράλλ. τύπος τῶν δλοός, δλοίος.

ὄλωλα, μέσ. πρξ. τοῦ ἄλλυμι.

ὄλώλεκα, ἐνεργ. πρξ. τοῦ ἄλλυμι.

ὄλως, ἐπίρ. τοῦ δλος ὄλοσχερῶς, ὄλοτελῶς, παντελῶς, καθ' ὀλοκλήριον ἢ καθόλου εἶπειν, καθόλου, ἐν ὀλίγοις, ἐνὶ λόγῳ, λατ. denique ἢ οὐχ ὄλως = οὐδόλως, λατ. omnino non.

ὄμα, ἡ δμα, ὄμρ. ἐπίρ. ἀντί δμῆ (βλ. λ.).

ὄμαδέω, μελ. -ήσω (ὄμαδος) κἀμνῶ δόρυβον, δημιουργῶ παραχῆν.

ὄμαδος, ὁ (ὄμας) δόρυβος (παραχῆ, βοή) ἐκ τῶν συγχευμένων φωνῶν πολλῶν ἀνθρώπων δημιούτων συγχρόνως (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν δούπον, τὸν ὄφειλόμενον εἰς τὰ πατήματα τῶν ἀνθρώπων).— ἢ δορυβῶδες (παραχῶδες) πλήθος ἀνθρώπων, καὶ διὴ πολεμιστῶν, ὄχλος.— ἢ ὁ δόρυβος τῆς μάχης, ὁ πάταγος ὁ προκαλούμενος ἐκ τῆς κατὰ τὴν μάχην συγκρούσεως τῶν χαλκίων ναποπλίων τῶν μαχομένων [ὄμαδος ὄμαδεῖν: σαναορ. samad- (μάχη) < sam (ὄμου, μαζι), πρβλ. καὶ τὰ ἐν δμός].

δμ-αίμιος, *ον* (δμαιοίος)· ὁ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ὁ συγγενεῦν ἐξ αἵματος, ὁ ἐξ αἵματος συγγενής.
δμ-αιμος, *ον* (δμδς+αίμα)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ὁ συγγενής ἐξ αἵματος, συγγενής, λατ. *consanguineus* || ὡς οὐα. δ (ἡ) δμαιοίος = ἀδελφός, ἀδελφή· ἐξ αὐτοῦ
δμ-αιμοσύνη, ἡ (δμαιοίος)· ἡ ἐξ αἵματος συγγενεία.
δμ-αίμων, *ον*, -ονος·=δμαιοίος (βλ. λ.).—συγκριτ. δμαιομόνεστερος=ὁ πλησιέστερος συγγενής ἐξ αἵματος.
δμ-αιχμία, ἡ (δμαιοίος)· τὸ ὄμοῦ μάχεσθαι, ἔνωσις πρὸς μάχην, ἀμυντικὴ συμμαχία, συνασπισμός, συμμαχία..
δμ-αιχιμος, *ον* (δμδς+αιχμή)· ὁ ὄμοῦ μαχόμενος || ὡς οὐα. δ δμαιοίος=σύμμαχος.
δμ-αίλος, ἐς (δμάλος)· ὁμαλός, ἐπίπεδος || τὰ δμάλη=ὁμαλὸν ἔδαφος, πεδιάς.
δμ-αίλιω, μελ. -ίσω, ἡ -ίω (δμάλος)· καθιστῶ τὴν ὁμαλὴν ἢ ἐπίπεδον, ἰσοπεδῶν || ὁμαλύνω, ἐξισώνω, ἔξομοιώνω.
δμ-άλος, ἡ, δν (δμδός)· δ,τι καὶ νῦν, ὁμαλός, λεῖος, ἴσος, «ἐπίπεδος» || τὸ δμάλον= ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, πεδιάς. 2) ὁ ἴσου ἢ ὁμοίου βαθμοῦ || δμάλος γάμος=γάμος μετὰ τινος ὁμοίου, ἀνήκοντος δηλ. εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν. 3) μτρφ. μέτριος, ὁ κατὰ μέσον ὄρον, συνήθης, ἰσορροπημένος [δι· ἔτυμ. βλ. δμδός].
δμ-αλότης, -ητος, ἡ (δμάλος)· ὡς καὶ νῦν, ὁμαλότης ἐπιφάνειας, ἡ ἰδιότης τοῦ ἐπιπέδου, τὸ νῦν εἶναι τι ἐπίπεδον || ἰοότης || ἰσορροπία.
δμ-αλῶς, ἐπιρ. τοῦ δμάλος· κατὰ τρόπον ὁμαλὸν || δμάλως βαίνω=βαδίζω κατ' εὐθείαν γραμμὴν.
δμ-αρτέω, πρτ. δμάρτουν, ἰων. -εν· μελ. δμαρτήσω· ἄορ. α' δμάρτησα (δμοῦ+ἀρτάω)· συναντῶ, καὶ δη· 1) ἐν ἐχθρ. ἔνν., συναντῶμαι μετὰ τινος ἐν πολέμῳ, τὸν συναντῶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης.— μέσον, ἐπιτίθεμαι κατὰ τινος ἐν τῇ μάχῃ. 2) περιπατῶ ὄμοῦ, συνοδεύω, συν. κατὰ μτρφ.: βήσαν δμαρτήσαντες=ἐβάδιον ὄμοῦ («συντροφία») || συμβαδίζω, παρακολοῦθῶ, ἐξίσουμαι κατὰ τὴν ταχύτητα || μετὰ δοτ., βαδίζω παραπελεύρως τινός, συνοδεύω τινά. 3) ἐπέρχομαι κατὰ τινος, καταδιώκω.
δμ-αρτή, ἡ δμαρτή, ἐπιρ., παράλλ. τύπος τοῦ δμαρτή (βλ. λ.)· ὄμοῦ, μαζί.
δμάρτη, ὄμορ. ἀντι δμάρτει, γ' ἐν. πρτ. -οῦ δμάρτεω (βλ. λ.).
δμ-αρτήσαντο, ἐπ. ἀντι δμαρτ—, γ' πληθ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ δμαρτέω.
δμ-αρτήσειεν, γ' ἐν. Ἐϋκτ. ἐπ. ἄορ. α' τοῦ δμαρτέω.
δμ-αρτήτην, ἐπ. ἀντι δμαρτ—, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ δμαρτέω (βλ. λ.).
δμ-ασπις, -ιδος, δ, ἡ (δμοῦ+ἀσπίς)· ὁ σύντροφος ἐν ὄπλοις || ὡς οὐα. δ δμασπις=ὁ συμπολεμιστής, ὁ συστρατιώτης.
δμ-αύλαξ, -ἄκος, δ, ἡ (δμοῦ+αὐλαξ)· δμορος, κυρ. ὁ ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὐλακός, ὁ ἔχων τὰς αὐλακὰς (τοὺς ἀγρούς του, τὰς γαῖας του) ἠνωμένες μετὰ ἄλλου τινός, γειτονικός, δμορος.
δμ-αυλία, ἡ (δμ-αυλος)· τὸ διαμένειν ὄμοῦ, συγκατοίκησις, συνοίκησις || ἔνωσις, συνουσία (ἐπὶ συζυγιῶν ἀσέως).
δμ-αυλος (Α), *ον* (δμοῦ+αὐλή)· ὁ ὄμοῦ αὐλιζόμενος, ὁ συγκατοικῶν, ὁμόκοιτος || ἐντεῦθεν, γειτνιάζων, γείτων.
δμ-αυλος (Β), *ον* (δμοῦ+αὐλός)· ὁ ὄμοῦ μετ' ἄλλου παιζῶν τὸν αὐλόν, ὁ ὄμφονικός, ἐνηρμοσιζόμενος || μτρφ. σύμφωνος, ὁμόφωνος, λατ. *consonus*.
δμ-βρέω, μελ. -ἦσω (δμβρος)· βρέχω.— || μτρφ. βρέχω ραγδαίως ἐπὶ τινος || ὄροσιζω, ὑγραίνω.
δμ-βρηρός, ἄ, δν (δμβρος)· βροχερός, βρόχινος, ἐκ βροχῆς, λατ. *pluvialis, pluviosus*.
δμ-βρίμιος, *ον*'=δβριμιος (βλ. λ.).
δμ-βριος, *ον*, καὶ -α, -ον (δμβρος)· βροχερός, βρόχινος || ὁ ἐκ βροχῆς, ὁ ἀνήκων εἰς βροχὴν, λατ. *pluvialis* || ὕδωρ δμβριον=ὑδωρ τῆς βροχῆς, «βροχόνερο».
δμ-βρο-δόκος, *ον* (δμβρος+δέχομαι)· ὁ δεχόμε-

νος βρόχινον ὕδωρ, ὁ λαμβάνων ἐρόχινον ὕδωρ.
δμ-βρο-κτύπος, *ον* (δμβρος+κτυπέω)· ὁ κτυπῶν μετὰ βροχὴν, ὁ ἠχῶν ἐκ τῆς βροχῆς.
ὄμβρος, δ, λατ. *IMBER*, δύελλα μετὰ βροχῆς, καταιγίς, βροχή. 2) γενικῶς. τὸ ὕδωρ, ὡς αἰοιχεῖον τῆς φύσεως.— || μτρφ. καταιγίς; δύελλα, δακρῶν, θελῶν, ἀκοντίων κλπ. [δμβρος· δμβρέω· δμβρηρός· δι· ἔτυμ. βλ. ἀφρός (-b- ἀντι -bh- κατόπιν ἔρρ.)].
δμ-βρο-τόκος, *ον* (δμοῦ+τίκω)· ὁ τίκτων (γεννῶν, παρῶν, προκαλῶν) βροχὴν.
δμ-βρο-φόρος, *ον* (δμβρος+φέρω)· ὁ φέρων (γεννῶν, προκαλῶν) βροχὴν, λατ. *imbrifer*.
ὄμειται, γ' ἐν. μελ. τοῦ δμνυμι.
δμ-έστιος, *ον* (δμοῦ+ἐστία)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς ἐστίας, ὁ κατοικῶν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, ὁ συγκατοικῶν, ὁ σύνοικος.
δμ-ευνέτης, -ου, δ, θηλ. δμ-ευνέτις, -ιδος, ἡ, καὶ δμ-ευνίς, -ιδος, ἡ=δμ-ευνός (βλ. λ.).
δμ-ευνος, *ον* (δμοῦ+εὐνή)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς εὐνῆς, ὁ ὄμοῦ κοιμώμενος || ὡς οὐα. δ (ἡ) δμ-ευνός=ὁ σύζυγος, ἡ σύζυγος.
δμ-ἐψίος, δ, ἡ (δμοῦ+ἐψία)· ὁ ὄμοῦ παίζων, ὁ συμποικτωρ.
ὄμη ἢ **ὄμῃ**, ἐπιρ. (δμδός)· ποιητ. ἀντι δμοῦ.
δμ-ηγερός, ἐς (δμδς+ἀγειρώ)· ὁ (ὄμοῦ) συνηθροισμένος.
δμ-ηγυρίζομαι, μελ. -ίσομαι (δμῆγυρις), ἀποθ. συναθροίζω, συγκαλῶ.
δμ-ἠγυρίς, -εως, ἡ, ὄμορ. δμ-αγυρίς, -ιος, ἡ (δμδς+ἀγυρις)· συγκέντρωσις, συνέλευσις, συνέδριον, συνεδρία || δμῆλος, ἔταιρεία, συντροφία || πληθός, δ-χλος, στήφος.
δμ-ἠλικία, ἡ, ἰων. -ἠή (δμῆλιξ)· ἡ ἰσότης (ταυτότης) ἡλικίας || ὡς περιλήπτ. οὐα., οἱ ἀγοντες τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, ὁμηλικες, φίλοι, «σύντροφος».— || καὶ ἐπὶ ἐνός προσ.=δμῆλιξ (βλ. λ.).
δμ-ἠλιξ, -ἴκος, δ, ἡ (δμοῦ+ἠλιξ)· ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας, ὁ ἄγων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, λεγόμενος συνήθως ἐπὶ νέων κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀνθρώπων || ὡς οὐα. συνομηλικός, συνηλικιώτης, συμπαίκτης, σύντροφος, λατ. *aequalis*.— || ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ (ἢ ὄμοιον) ἀνάστημα (παράστημα).
δμ-ηρία, ἡ (δμῆρῶν)· τὸ δίδειν ὄμηρος, ἡ ἐγγυητής, ἡ ἐγγυήσις, λατ. *vadimonium* || ἐγγυήσις, ἀσφάλεια, ἐχέγγυσον, ἐνέχυρον, λατ. *obsidium*.
ὄμηρειος, α, *ον* (ὄμηρος)· ὁ τοῦ ὄμηρου, ὄμηρικός.
δμ-ηρεῦσαι, ἰων. ἀντι δμῆροῦσαι, πληθ. θηλ. μτρφ. τοῦ δμῆρέω (βλ. λ.).
δμ-ηρεῦω, μελ. -σω (δμῆρος)· εἶμαι δμῆρος, χρησιμεύω ὡς δμῆρος, χρησιμεύω ὡς ἐγγυήσις.— || μτρφ. δίδω (παρέχω) ὡς ἐγγυήσις, ὡς ἐνέχυρον, ὡς δμῆρον.
δμ-ηρέω, μελ. -ἦσω (δμῆρος)· συναντῶ, 2) μτρφ. συμφωνῶ.— || χρησιμεύω ὡς δμῆρος (ἐγγυήσις, ἐνέχυρον), προβλ. δμῆρεῦω.
ὄμηριδης, -ου, δ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ πληθ. οἱ ὄμηριδαί· ἀπόγονοι τοῦ ὄμηρου || οἱ βασιλεῖς οἱ ἀπαγγέλλοντες τὰ ἔπη τοῦ ὄμηρου || οἰκογένεια ποιητῶν ἐκ Χίου, οἵτινες λαχρῶντο διὰ τὴν εἰρήνην τὴν καταγωγὴν ἐκ τοῦ ὄμηρου, τοῦ ὄμοιο καὶ διέσφζον τὰ ἔπη ἀπαγγέλλοντες αὐτὰ συστηματικῶς κατὰ πᾶσαν εὐκαίριαν, μεταδίδοντες δ' οὕτω ταῦτα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν || γενικῶς. θαυμαστοὶ ἢ μιμηταὶ τοῦ ὄμηρου καὶ τῆς ὄμηρικῆς ποιήσεως.
δμ-ηρος, *ον* (δμοῦ+ἀραρεῖν)· κυρ. ὁ ὄμοῦ ἠρμοσιζόμενος, συνηρμοσιζόμενος, συνηνωμένος || συνευγιμένος, ἐγγαμος.— || ὡς οὐα. δ δμῆρος=ἐγγυήσις (ἐνέχυρον) περὶ διατηρήσεως τῆς ἐνότητος (μτρφ. τῆς εἰρήνης κ.τ.δ.), ἀσφάλεια, ἐχέγγυσον, δ,τι καὶ σήμερον λέγομεν «δμῆρον».
ἔτυμ. δ δμῆρος· δμ-αρτέω (δμοῦ+ρίξ. αρ-, προβλ. ἀραρίσκω*, ἀράτος.— Τὰ δμῆγυρις, δμ. δμῆγυρης < δμοῦ+ἀγειρώ).
ὄμιλ-ἄδδον, ἐπιρ. (δμιλος)· καθ' ὄμιλους, κατὰ πλήρη, σωρηδόν, λατ. *furmatim* || κατὰ στήφην.
ὄμιλέω, μελ. -ἦσω· ἄορ. α' ὄμιλησα (δμιλος)· εἶ-

μαί μαζί με τίνα, εἶμαι σύντροφός τινος, συναναστρέφομαι τίνα: μετ' Ἀχαιοῖς ὀμιλῶ=κάννω συναναστροφήν με τοὺς Ἀχαιοὺς, τοὺς συναναστρέφομαι || ἐνὶ πρώτοις ὀμιλέω=συναναστρέφομαι τοὺς τὰ πρώτα φέροντας (ἢ ἐυρίσκομαι μεταξύ τῶν πρώτων, εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς μάχης) || περί νεκρὸν ὀμιλεῖν=συνάγεσθαι (συνωτίζεσθαι) περὶ τοῦ νεκροῦ. 2) ἀπολ. συναδροίζομαι, συνδιάγω (ζῶ μαζί).— || ἐν ἔθρηνεξ ἔνν. συναντῶ τίνα ἐν μάχῃ, συνάπτω μάχην πρὸς τίνα, ἀντιμετωπίζω τίνα || ἀπολ. συναντῶμαι μετὰ τινος.— || ἐπὶ κοινωνικῶν σχέσεων, συναναστρέφομαι τίνα, συνομιλῶ μετὰ τινος, σχετίζομαι μετὰ τινος || ἔχω δοσοληψία μετὰ τινος. 2) ἀπολ. εἶμαι φίλος.— IV ἐπὶ ἐπιδιώξεων, ἀσολιῶν κ.τ.δ. ἀσολοῦμαι εἰς τι, εἶμαι ἐντριβής εἰς τι, προσέχω τι, τὸ παρακολοῦθω. 2) ἐπὶ πραγμάτων, πράγματι τι ὑπάρχει εἰς τίνα, τοῦ εἶναι πρόχειρον.— V ἐπὶ τόπου, ἔρχομαι εἰς... εἰσέρχομαι εἰς τίνα τόπον, εἶμαι ἐν τινὶ τόπῳ || συχνάζω εἰς μέρος τι.

ὀμιληδόν, ἐπίρ.=ὀμιλαδόν (βλ. λ.).

ὀμιλήσειν, ἀπφ. μέλλ. τοῦ ὀμιλέω.

ὀμιλητής, -οῦ, ὁ (ὀμιλέω)· μαθητής, ἀκροατής, γέν. ὁ συναναστρεφόμενος.

ὀμιλητός, ἡ, ὄν (ὀμιλέω)· ὁ μεθ' οὗ δύναται γινεῖν ἢ ἔλθῃ εἰς ἐπαφήν, νὰ τὸν συναναστραφῇ, προσιτός || οὐχ ὀμιλητός = ὀπλησίαστος, ἀπροσπέλαστος, ἀπόρσιτος, θάρραρος, ἄγριος.

ὀμιλία, ἡ (ὀμιλος)· τὸ νὰ εἶναι τις ὄμοιο, τὸ νὰ ζῆ μαζί, συναναστροφή, ἐπικοινωνία, δοσοληψία, μετὰ τινος || ἡ ἐμὴ ὀμιλία = ἡ μετ' ἐμοῦ συναναστροφή || ὀμιλία χθονός=ἡ μετὰ τινος χώρα συγκοινωνία (ἢ σχέσις καθόλου). 2) ὡς καὶ νῦν, ὀμιλία, συνομιλία, λόγος, συνδιάλεξις. 3) διδασκαλία, παιδεία.— || συνοδῆριον, συνέλευσις || σύλλογος, ἔταιρεία || ναός (γεῶς) ὀμιλία = τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου.

ὀμιλος, -ου, ὁ (ὀμοῦ + ἴλη?)· συνηθροισμένον πλῆθος, πλῆθος λαοῦ, δῆλος, σίφη.— || τὸ πλῆθος τῶν μαχομένων || δόρυθος, σύχχυσις.

Ἔτυμ.: ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθεῖσα ἐτυμ. εἶναι ἡ συνηθως φερομένη, ἀλλὰ σήμερον ἀμειοθετεῖται· ὀμιλος, αἰολ. ὀμιλλος· ὀμιλέω ὀμιλία <ὀμο-μιλία (κατὰ συλλαβικὴν ἀπλολογίαν): σανοσκ. μιλάτι (συνέρχομαι, συγκεντροῦμαι), mēla-h (συνάντησις, σχέσεις), λατ. mīles, -iis (στρατιώτης) mīl-iit-ēs κυρ.=οἱ βαδίζοντες κατ' ἀγέλας).

ὀμιλέω, μελ. -ήσω=ὀμίχω (βλ. λ.).

ὀμιχάλη, ἰων. ὀμίχλη, δωρ. ὀμίχλα, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ὀμίχλη, κοιν. «καταχνιά», ἀντάρα, πάντως ὀλιγώτερον πυκνὴ ἀπὸ τὸ νέφος, τὴν νεφέλην || σκόρος, ζόφος, ἀχλύς.— || ὡς κοπνός, ἀτμός, «ἀχνός» μαγειρείου.

Ἔτυμ.: ἀτ. ὀμίχλη: σανοσκ. mēghā-h (νέφος), mīh- (ἀτμός, ἀχλύς), Ζενδ. maēya (νέφος), ἀρμ. mēg (ὀμίχλη), ἀλβ. mjēguje, λιθ. miglā, myglā, λατ. migla, παλ.-σλ. mīgla (ὀμίχλη)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. β. *meigh- (πρὸ β. ὀμης. ἀμιχθαλόεσσαν) καὶ *meis- (παλ.-νοργ. misir = ζοφερός καιρός, ἀγγλ.-σαξ. mist = ὀμίχλη), αἰτινες εἶναι πιθαν. ἐπέκτασις τῆς βίε. *mei-.

ὀμιχλήεις, εσσα, εν, ἰων. ὀμιχλ—· ὀμιχλώδης.

ὀμιχλά, οὐρῶ, κατοῦρά, λατ. mīngo.

Ἔτυμ.: ὀμιχέω ὀμιχα· πρβλ. Ἰουκ. «ἀμίξαι» οὐρησάει, σανοσκ. mēha-h (οὐρός), mēhāi, Ζενδ. maēzaii (οὐρῶ), Ζενδ. maēsmā-, maēsman- (οὐρός), ἀρμ. mēz (οὐρός), mīzem (οὐρῶ), λατ. mīngo, mējō (τ. ἔ. meijō (*meijōk-jō, παλ.-νοργ. mīga, ἀγγλ.-σαξ. mīzan, λιθ. mēzū, mīszī, λατ. mīzī, γοτθ. maihsus (=κοπρία, παλ.-γερμ. mist, ἀγγλ.-σαξ. meox (κόπρος ζῶων) ἐξ ἰαπ. βίε. *meigh- (διαφόρου τῆς β. *meigh- ἣν βλ. ἐν λ. ὀμίχλη, πρβλ. μοιχός), καὶ ἐκ τοῦ δ- (εὐφων. προθεμ.).

ὀμμα, -ατος, τὸ (δὲ ἔτυμ. βλ. ἐν τέλει)· ὀφθαλμός, «μάτι»: ὀμματι λοξῶ δρω = λοξοκυττάζω, στοραβοκυττάζω || ἀντιβ. τῷ δρθοῖς ὀμμασιν (ἢ ἐξ ὀρθῶν

ὀμμάτων) δρω = rectis oculis aspicere (videre) = βλέπω κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, «τὸν κυττάζω μέσα στὰ μάτια» || κατ' ὀμμα = πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, κατὰ πρόσωπον, «κατάματα» || ὡς ἐπὶ ὀμμάτων (ἐνν. ἔστιν εἰκάσαι) = ὅσον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνῃ «μέτ' ὁ μάτι», «ἀπὸ μιὰ ματιά», λατ. ex obliquo || ἐν ὀμμασιν = λατ. in oculis = πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος || ὡς παρ' ὀμμα, πρὸ ὀμμάτων = πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος || ἐξ ὀμμάτων = μακρὰν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος.— || τὸ ὀρῶμενον, δ, τὶς βλέπει, τὸ δέσμα. 2) φάντασμα, φάσμα, εἰκὼν τῆς φαντασίας.— || ὀμμα νυκτός = ἡ σελήνη || ὀμμα αἰθέρος = ὁ ὀφθαλμός τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἥλιος || γενικώς, φῶς, καὶ μετρ., δ, τὶ φέρει φῶς, χαρὰν, παρηγορίαν: ὀμμα φήρης = ἡ λάμπις (χαρά) ἐξ εὐφροσύνης ἀγγελάς.— IV μετρ., πᾶν τὸ πολύτιμον καὶ προσφιλέ, ὡς ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ.— V ἐν περιφράσει δηλοῦσα τὸ βλον διὰ τοῦ μέρους (ὡς συμβάλει καὶ μέ τὴν λ. πάρα): ὀμμα πελείας ἀντὶ πέλειαι = ὀμμα νύμφας ἀντὶ νύμφα = ὀμμα ξύναιμον ἀντὶ ξυναίμων.

Ἔτυμ.: ὀμμα <ὀπ-μα, ἰαπ. *oqν-μῃ, πρβλ. καὶ ὀσα λέγονται ἐν λ. ὄσση.

ὀμμάτιον, τό, ὕποκορ. τοῦ ὀμμα· μικρὸς ὀφθαλμός, ὀμμάτο-στερής, ἐς (ὀμμα+στερῶν)· ὁ ἐσπερημένης τῶν ὀφθαλμῶν του.— || ἐσπερ., ὁ ἀσπερῶν τινος τῶν ὀφθαλμῶν του || ὁ μαρτυρῶν τοὺς ὀφθαλμούς («τὰ μπουμπούκια») τῶν φυτῶν, ὁ στερωὴν τὰ φυτὰ τῶν ὀφθαλμῶν του.

ὀμμάτω, μελ. -ώσω· παθ. πρκ. ὀμμάτωμαι (ὀμμα)· δίδω (δάλω) ὀμματα εἰς τι.— παθητ. φησὶν ὀμματωμένη = διάνοια προβλεπτική, εὐφυής.— || μετρ., καθιστῶ τὶ σαφές, ἐπέξηγῶ, ἐρμηνεύω.

ὀμνύμι ἢ ὀμνύω. Πρῶστ. ὀμνύμι ἢ ὀμνυ, γ' πληθ. ὀμνύτων· πρτ. ὀμνυν ἢ ὀμνον· μελ. ὀμνύμαι (-εῖ, -εῖται), ἀπφ. δμείσθαι, μετρ. μελ. ὀμνύμαι ἄορ. α' ὀμνοσα, ἐπ. ὀμνοσα, ὀμνοσα· πρκ. ὀμνύμοκα· ὑπερα. ὀμνύμοκειν (καὶ ὀμνύμοκειν).— Παθητ., ἄορ. α' ὀμνύσθην ἢ ὀμνύσθην· πρκ. ὀμνύμομαι, γ' ἐν. ὀμνύμοσαι ἢ ὀμνύμοσαι· ὀρκίζομαι || μετὰ συστ. αἰτ., ὀρκον ὀμνυμι = ὀρκίζομαι ὀρκον, δίδω ὀρκον || ὀρκίζομαι διὰ τι (πράγμα), δεσβαῖν τὸ ἐνὸρκως || ἐπομένω ἀπφ. (καὶ συν. μελλ.), ὀρκίζομαι ὅτι δά... || ἀντίθε τοῦ ἀπφ. προηγείται ἢ περιφρ. ἢ μὴ πρὸς ἔμφασιν || μετ' ἀπφ. ἐν., ὀρκίζομαι ὅτι κάννω τι || συχνὰ μετὰ τροπ. μετ. ἰσοδυναμοῦσης πρὸς τροπ. ἐπίρτ.: εἰπεῖν ὀμνύμι = εἰπεῖν μεθ' ὀρκου.— || μετ' αἰτ. τοῦ προσ. (ἢ πραγμ.) εἰς δ τις ὀρκίζεται· καλῶ τίνα ὡς μάρτυρα τοῦ ὀρκου, ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τινος. ὀρκίζομαι εἰς τὸ δνομᾶ τινος: ὀμνυμι θεοῦ... Ἔτυμ. ὕδωρ || σπαν. καὶ μετὰ δοτ., ὡς καὶ μετὰ ἐμπροθ. πτώσεων: ὀμνυμί τινα, ὀμνυ. κατὰ τινος (κατὰ τινά, εἰς τινα, ἐπὶ τινός) [ὀμνυμι: σανοσκ. amī-šva (πρῶστ.=λατ. iure), πρβλ. amātra-ἡ (στερεός) (ἀορ. συν-ὀμνύσαι: σανοσκ. sām-am-) βλ. καὶ ἐν λ. ὀμνύμιος (ὀχλὶ δμ—)].

ὀμο-ὀμνύμιος, ον (ὀμοῦ + βωμός)· ὁ ἔχων κοινὸν μετὰ τινος ἄλλου τὸν βωμόν, ὅπως ἡ Δημήτηρ π.χ. καὶ ἡ Περσεφόνη.

ὀμο-γάλαξ, -ακτος, ὁ, ἡ (ὀμός + γάλα)· ὁ δηλώσας τὸ αὐτὸ γάλα, ὁ τραπεῖς μετὰ τὸ αὐτὸ γάλα, ὁ ἐκ γάλακτος ἀδελφός || συν. κατὰ πλῆθ. ὀμογάλακτες, οἱ=οἱ ἐξ αἵματος συγγενεῖς (οἱ τῆς αὐτῆς οικογενείας, ἢ καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς), λατ. collactaneus.

ὀμο-γάμος, ον (ὀμοῦ+γαμέω)· ὁ συνάψας κοινὸν μετ' ἄλλου γάμον, ὁ νυμφευθεὶς τὴν γυναῖκα ποῦ εἶχε καὶ ἄλλος τις || ὡς. οἶα, ὁ οὐζυγος, ἢ καὶ ἡ οὐζυγος, λατ. conjux.

ὀμο-γάστριος, ον (ὀμός+γαστήρ)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστροῦ, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς γεννηθεὶς, ὀμομήτριος, ἀδελφός || κασιγνήτος ὀμογάστριος = ὀμομήτριος ἀδελφός.

ὀμο-γενέτωρ, -ορος, ὁ (ὀμογενής)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων, ἀδελφός.

ὀμο-γενής, ἐς (ὀμοῦ + γένοα)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς οικογενείας, συγγενής, λατ. consanguis.— || ἐσπερ., ὁ γεννῶν ὀμοῦ μετὰ τινος.

ὀμο-γέρων, -οντος, ὁ (ὀμοῦ + γέρον)· ὁ ἐξ ἴσου

ἠλικιωμένος, ἐξ ἴσου γέρων, τῆς ἰδίας γεροντικῆς ἠλικίας.

ὁμο-γλωσσέω, ἄττ. -γλωττέω (δμὸγλωσσος)· ὁμιλῶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν.

ὁμο-γλωσσος, ὄν, ἄττ. -ττος (δμὸς+γλῶσσα)· ὁ ὁμιλῶν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν μετ' ἄλλον τινά.

ὁμό-γνιος, ὄν, συγκε. ἀντὶ δμογένιος (δμοῦ+γένος)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γενεᾶς (ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους), ὁ ἐξ αἵματος συγγενής.— || ἐπὶ θεῶν, ὁ προστατεύων τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς, ὁ προστάτης τῆς οικογενείας, τῆς φυλῆς || δμὸγνιοὶ θεοὶ = θεοὶ προστατεύοντες οἰκογένειαν ἢ γένος, λατ. Dii gentilitii.

ὁμο-γνώμονεύω, μελ. -ήσω (δμογνώμων)· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης μετ' ἄλλον, ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην μετ' αὐτόν, συνεννοεῖμαι μαζί του || συμφωνῶ μετ' ἄλλον, συγκατατίθεμαι, συναινῶ.

ὁμο-γνώμων, ὄν, γεν. -ονος (δμοῦ+γνώμη)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν μετ' ἄλλον γνώμην, ὁμόγνωμος, σύμφωνος.— ἐπίρ. δμογνωμόνης.

ὁμό-γονος, ὄν, γεν. -ονος (δμοῦ+γονή)· ὁ τῆς αὐτῆς οικογενείας, συγγενής, ὡς τὸ δμογενής (βλ. λ.).

ὁμό-γραμμισ, ὄν (δμοῦ+γραμμή)· ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ γράμματα.

ὁμό-δᾶμος, δωρ. ἀντὶ δμὸδῆμος (βλ. λ.).

ὁμο-δέμνιος, ὄν (δμοῦ+δέμνιον)· ὁ μετέχων τῶν αὐτῶν δέμνιων (βλ. λ.), σύνεμνος, δμὸλεκτρος (βλ. λ. λ.), σύζυγος, λατ. conjux.

ὁμό-δημος, ὄν, δωρ. δυόδᾶμος (δμὸς+δήμος)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δήμου, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους.

ὁμο-δοξέω (δμοδόξος)· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης (δόξης) μετ' ἄλλον, συμφωνῶ ἐντελέως.

ὁμό-δοξος, ὄν (δμοῦ+δόξα)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν δόξαν (τὴν αὐτὴν γνώμην).

ὁμό-δουλος, ὄν (δμοῦ+δούλος)· ὁ μαζί με ἄλλους δούλος, ὁ σύνδουλος.

ὁμο-δρομία, ἡ (δμοδρομος, δμοῦ+δρομός)· τὸ τρέχειν ὁμοῦ, τὸ περιπατεῖν ὁμοῦ, τὸ συμβαδίζειν.

ὁμο-εθνής, ἐς (δμοῦ+ἔθνος)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς.

ὁμό-ζυγος, ὄν (δμοῦ+ζυγήναι)· ὁ ὁμοῦ ἐξευμένος, ὁ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγὸν || ὡς οὐα. σύζυγος.— || ὁ ἐξευμένος ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ γάμου, ὁ συνεξευμένος, ἔγγαμος.

ὁμο-ήθης, ἐς (δμοῦ+ἥθος)· ὁ ἔχων ὁμοία (τὰ αὐτὰ) ἥθη, ὁμοιον (τὸν αὐτόν) χαρακτήρα.

ὁμο-ἠλιξ, -ίλος, ὁ, ἡ (δμοῦ+ἠλιξ) = δμηλιξ (βλ. λ.).

ὁμόθεν, ἐπίρ. (δμός)· ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς || ὁ δμὸθεν = ἀδελφός.— || ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ τοῦ αὐτάδην, «χέρι με χέρι».

ὁμό-θρονος, ὄν (δμοῦ+θρόνος)· ὁ μετέχων τοῦ αὐτοῦ θρόνου, ὁ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θρόνου καθήμενος μετ' ἄλλον, συνάρχων, συμβασιλεύς, συναυτοκράτωρ.

ὁμο-θυμαδόν, ἐπίρ. (δμὸθυμος)· ὁμοθυμῶς, ὁμοψύχως, ὁμοφώνως.

ὁμό-θυμος, ὄν (δμοῦ+θυμός)· ὅ, τι καὶ νῦν, ὁμόθυμος, ὁμόψυχος, ὁμόφωνος, ὁμόφρων, λατ. conors, unanimitus.

ὁμοιάζω, -σω (δμοιος)· ὡς καὶ νῦν, εἶμαι ὁμοιος, ὁμοιάζω.

ὁμοίος (Α), ὄν, ἐπίρ. ἀντὶ δμοιος (βλ. λ.).

ὁμοίος (Β), ὄν (οὐχὶ δμ—)· ὀλέθριος, λυπηρὸς, ὀδυνηρὸς, ἀποίσιος (ὡς ἐπίθ. τῶν: γῆρας, θάνατος, νείκος, πόλεμος)· τὸ ἐπίθ. δμοίος εἶναι ἐοχηματισμένον ἐπὶ τύπου τινὸς *δμοι-φα («*δμοιφα?», πρβλ. σανσκρ. ἀμί-να (πάθος, ἄλγος, ὀδύνη, ἀγωνία, ἀσθένεια) (: ἀμί-ἡ=τυραννῶ, καταγρύχω), Zenb. a-payaṅā- (πόνος, ὀδύνη), παλ-πορρ. ama (βασανίζω)· πῖθ. ὡς τὸ ἐπίθ. δμοίος νὰ εἶναι ἐοχηματισμένον ἐπὶ τινος *δμο-φᾶ-, πρβλ. ἄορ. δμὸ-σαι-ε σανσκρ. ἀμί-ῖνα προστ. (= λατ. iure) πάντα ἐξ ἰαπ. *omō-, *omē- (δρᾶν ζῶρητος ἀπεναντὶ τινος).

ὁμοιο-κατά-ληκτος, ὄν (δμοιος + καταλήγω)· ὁ ὁμοίως καταλήγων, τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἔχων, ἐπὶ αὐτῶν.

ὁμοιο-πάθεω, μελ. -ήσω (δμοιοπαθής)· εὐρίσκομαι εἰς ὁμοίαν κατάστασιν μετ' ἄλλον τινά, ἔχω ὁμοία αἰσθήματα ἢ πάθη μετ' ἄλλον τινά, συμπαθῶ.

ὁμοιο-πάθης, ἐς (δμοιος+πάθος)· ὁ εὐρίσκομενος εἰς ὁμοίαν (μετ' ἄλλοιο ἄλλον) κατάστασιν, ὁ ἔχων ὁμοία αἰσθήματα (πάθη, διαθέσεις), ὁ συμπαθῶν. 2) καθόλου, ὁ δμοιος κατὰ τὴν φύσιν.

ὁμοιο-πρεπής, ἐς (δμοιος+πρέπω)· ὁ φαινόμενος δμοιος πρὸς τινά, ἔχων τὴν αὐτὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν (μετ' ἄλλοιο ἄλλον).

ὁμοιος, α, ὄν, ἰων. καὶ παλ-αττ. **ὁμοίος**, ἡ, ὄν, παρ' ἄττ. καὶ δικατάλ. -ος, -ον· ἐπ. δμοίος (εἰχρίν τοῦ μέτρον πρὸ μακρᾶς συλλ., π.χ. δμοίου ποταμοῦ, ἀλλ' ὅμως ὕ πρὸ τοῦ καταληκτικοῦ -ον)· (δμός) ὡς καὶ νῦν, ὁμοιος, προσομοιῶν, λατ. similis || παρομοι. περιφράσεις: ὡς αἰεὶ τὸν δμοῖον ἀγει θεὸς ὡς τὸν δμοῖον (πρβλ. τὴν σημειωθ. «δμοιος σὶτόν δμοιον» καὶ τὴν ἀρχ. «δμοιος δμοίω ἀεὶ παλάζει») || τὸ δμοιον ἀνταποδιδόναι = λατ. par pari referre = ἀνταποδίδειν εἰς τινά τὰ ἴσα (πρβλ. τὰ σημερ. «τόν πληρῶν μετ' ὁ ἴδιο νόμισμα», «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ», «κακὸν ἀντὶ κακοῦ»). 2) οὐ μετέχουσι πάντες ἐξ ἴσου, κινήσας εἰς δλους, ἁμοιότατος, λατ. communis (π.χ. γῆρας δμοιον, θάνατος δμοιος)· 3) ἴσος κατὰ τὴν δύναμιν, ἰσοδύναμος, ἰσόπαλος, λατ. par. 4) ὁ ὁμόφρωνος πρὸς τινά, σύμφωνος πρὸς τινά. 5) ἡ ὁμοία (ἐνν. δίκη ἢ χάρις)· τὴν ὁμοίαν (ἐνν. δίκην ἢ χάριν) δίδόναι ἢ ἀποδιδόναι τινὶ = ἀνταποδίδειν εἰς τινά τὰ ἴσα («ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ») || τὴν ὁμοίαν (ἐνν. δίκην ἢ χάριν) φέρομαι παρὰ τινος = λαμβάνω παρὰ τινος εἰς ἀνταπόδοσιν τὸ αὐτὸ μετ' ὅ, τι τοῦ ἕκαμα (μοῦ ἀνταποδίδει τὰ ἴσα) || ἐπ' ἴση καὶ δμοία = ἐπὶ ἴσοις ὄροις, ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. 6) ἐν δμοίω ποιούμαι τι = θεωρῶ τι ἐξ ἴσου ἐντιμον, ἐκτιμῶ τι ἐξ ἴσου.— || ὁ τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς τάξεως ἢ θέσεως: οἱ δμοιοι = ἐκ τῶν πολιτῶν μιᾶς πόλεως ὅλοι δοοὶ ἐχον ἴσα πολιτικά δικαιώματα || οἱ εὐγενεῖς, οἱ εὐπατρίδαι.

Β'. **Συναίξις**: Τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα πρὸς τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει: ἑτερόν τι (πρὸς, ἢ πρᾶγμα) τίθεται συνήθως κατὰ δοτικὴν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ κατὰ γεν. (ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἐπὶ τοῦ λατ. similis) || ἐκεῖνο δὲ ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον (κατὰ τὸ ὁποῖον) ὁμοιάζει τὸ ἔν πρόσωπον (ἢ πρᾶγμα) πρὸς τὸ ἄλλο (πρὸς, ἢ πρᾶγ.) τίθεται κατ' αἰτ. ἢ κατ' ἀντὶρ. || ὡς, ἀντὶ τῆς ἀνωτέρω συναίξεως (τῆς διὰ πτώσεων) ἀπαντᾷ καὶ ἄλλη, καθ' ἣν μετὰ τὸ δμοιος ἀκολουθεῖ ἀναφορ. ἢ ὁμοιωματ. πρότασις, ἢ πρότασις εἰσαγομένη διὰ τοῦ καὶ: δμοίος ὡσπερ... δμοίος οἶος... δμοίος καὶ (=λατ. aequae ac) πρβλ. καὶ ἐπίρ. δμοίως [δ'] ἐτυμ. βλ. δμός.

ὁμοιότης, -ητος, ἡ (δμοιος)· ὅ, τι καὶ νῦν, λατ. similitudo· ὁμοιότης || ἰσότης, λατ. aequalitas.

ὁμοιο-τρόπος, ὄν (δμοιος+τρόπος)· ὁ ἔχων ὁμοίους τρόπους, ὁμοία ἥθη, ὁμοιον χαρακτήρα, ὁ ἔχων ὁμοιον τρόπον ζωῆς, ζῶν καθ' ὁμοιον τρόπον.— ἐπίρ. δμοιοστρόπος = καθ' ὁμοιον τρόπον πρὸς... (ἢ με...).

ὁμοιώω, μελ. -ώσω· ἄορ. α' ὁμοιώωσα.— Παθητ. καὶ Μεσ., μελλ. δμοιόσομαι καὶ δμοιωθήσομαι (μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ.)· ἄορ. α' ὁμοιώωθην (δμοιος)· ποιῶ τι δμοιον, καθιστῶ τι δμοιον, ἐξομοιώνω, λατ. assimilare || παρομοιάζω, παραβάλλω, συγκρίνω.— Παθητ., γίνομαι ὁμοιος, ἐξομοιώνομαι: δμοιωθήμεθα ἀντην = νὰ ἀντιμετρηθῆ μαζί μου.— || μέσον, ἀνταποδίδω τὰ ἴσα.

ὁμοιωθήμενοι, ἐπ. ἀντὶ δμοιωθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἄορ. α' τοῦ δμοιόω.

ὁμοίωμα, -ατος, τὸ (δμοιόω)· τὸ πεποιημένον κατ' εἰκόνα ἄλλου, τὸ ὁμοιον πρὸς ἄλλο, ἀπεικόνισμα, εἰκὼν, λατ. simulacrum.

ὁμοίως, ἐπίρ. τοῦ δμοιος· ὡς καὶ νῦν, καθ' ὁμοιον τρόπον, ὁμοίως, «ὁμοία, παρομοίως || μετὰ ἐπίρρ. σημασ. ἐκεῖντο ὡσαύτως καὶ τὰ οὐδ. δμοιον καὶ δμοία, ἰων. δμοῖον, δμοία || δμοίως ὡς... (= ὁμοία ὀπως...) | δμοίως καὶ... (= λατ. aequae ac... perinde ac...) | δμοιον ὡστε... (= δμοιον ὡσπερ...) | δμοία τοῖς μάλιστα... (= ὅπως οἱ πρωτεύοντες, οἱ ἄριστοι).

ὁμοίωσις, ἡ (ὁμοίωσις)· ὡς καὶ νῦν, ἔξομοίωσις, τὸ νὰ καταστήσῃ τις τι ὅμοιον.— || τὸ νὰ γίνῃ τις ὁμοιος (ἢ τι ὅμοιον), ὁμοιώτης, λατ. *similitudo* || ἰσοτήσ, λατ. *aequalitas* 2) εἰκὼν, παράστασις.

ὁμό-κλιρος, ὄρω. ἀντι *δυσκλήρος*.

ὁμο-κλέω, γ' ἐν. πρτ. *δυσκλέω* = *δυσκλέω* (βλ. λ.).
ὁμο-κλέω, μελ. -ήσω· ἀόρ. α' *δυσκλήσα*, ἰων. γ' ἐν. *δυσκλήσασκε*· (ὁμοκλή)· φωνάξω, βοῶ, κραυγάζω, εἶτε πρὸς ἐνδάρρουναι εἶτε (συνηθέστερον) πρὸς ἐπίπληξιν || μετ' ἀπρω, διατάσσω τινὰ μεγαλοφώνως νὰ πράξῃ τι, τὸν προσκαλῶ μεγαλοφώνως νὰ πράξῃ τι.

ὁμο-κλή, ἡ (ὁμοῦ+καλέω)· κραυγὴ πολλῶν, κοινή βοή πολλῶν προσώπων || ἡ ἄρμονία, συναυλία, αὐλῶν || πᾶσα κραυγὴ ἐνέχουσα πρόθεσιν εἶτε ἐνδάρρυνσως εἶτε ἐπιπλήξεως.

Ἔτυμ.: κατὰ τινὰς ἢ ἐκ τοῦ *δυσῶ+καλέω* παραγωγὴ δὲν εἶναι ὀρθή κατὰ τὸ α' συνθ., κατ' αὐτοὺς δὲ μάλιστα γραπτέον οὐχὶ *δυσκλή* ἀλλ' *δυσκλή*, καὶ *δυσκλέω* (-έω) (< *ὁμο- (περὶ οὗ βλ. καὶ ἐν *ὁμοίωσις*) + *καλέω*).

ὁμό-κλήρος ὄν (ὁμοῦ + *κλήρος*)· ὁ ἔχων ὅμοιον (ἴσον) κλήρον (βηλ. μερίδιον), κυρ. ἐπὶ κληρονομίας, ὁ ἐξ ἴσου κληρονομῶν || ὡς οὖσα. δ *δυσκλήρος* = ὁ συγκληρονόμος, λατ. *consors*.

ὁμο-κλήσασκε, γ' ἐν. ἰων. ἀόρ. α' τοῦ *δυσκλέω*.

ὁμο-κλήτηρ, -ήρος, δ (ὁμοκλέω)· ὁ ἐγκλελεύων, ὁ παρακελεύόμενος, ἐνδάρρυνων, παρορμῶν, ὁ ἐπευφημῶν.

ὁμό-κλινος, ὄν (ὁμοῦ+κλίω)· ὁ ἀνακλινόμενος ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίνης παρὰ τὴν τράπεζαν, ὁ ὁμοτράπεζος.

ὁμό-λεκτρος, ὄν (ὁμοῦ + *λέκτρον*)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς κλίνης, ὁμόκοιτος, σύζυγος, λατ. *conjux*.

ὁμο-λογέω, μελ. -ήσω· ἀόρ. α' *ὁμολόγησα*· πρτ. *ὁμολόγηκα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ὁμολογήθη*· πρτ. *ὁμολόγημαι* (*ὁμολόγησις*)· ὁμιλῶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν μετὰ τινά. 2) λέγω τὰ ἴδια μετὰ τινά, συμφωνῶ μετ' αὐτοῦ || ἐπὶ πραγμ., συμφωνῶ μετὰ τὴν (εἰς τι, περὶ τίνος). 3) συναπτῶ συμφωνίαν, ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις, συμφωνῶ ὡς πρὸς τοὺς δρους τῆς εἰρήνης (ἢ παραδόσεως πολιορκουμένων κ.τ.δ.) || *δμολογέω ἐπὶ τίνος*=κάνω συμφωνίαν ἐπὶ δρους τινὸς (ὑπὸ τινος δρους). 4) συμφωνῶ ὡς πρὸς τι, τὸ παραδέχομαι, τὸ ὁμολογῶ, τὸ ἀναγνωρίζω || *δμολογῶ σοι* = συμφωνῶ μαζὶ σοῦ, παραδέχομαι αὐτὰ πού λέγεις. 5) συμφωνῶ, ὑπισχοῦμαι, ὅτι δὰ πράξω τι. 6) ἔχω σχέσιν πρὸς τινά : *οὐδὲν δμολογῶ τίνι*=εἶμαι ὁλως ἀσχετος πρὸς τινά, δὲν ἔχω καμμίαν σχέσιν μαζὶ του.— || μέσον, συμφωνῶ, συναίνω εἰς τι, συγκατατίθεμαι (σχεθὲν μεθ' ὧν σημασι. καὶ τὸ *ἐνεργ.*).— || Παθητ., γίνομαι δεκτὸς (ἀπο δεκτὸς, παραδέχομαι), συμφωνοῦμαι, γίνομαι ἀντικείμενον συμφωνίας || ἀπολ., *δμολογείται* = θεωρεῖται ὡς δεδομένον, ὡς ἀληθές | συνη. κατὰ μετ. ἐν. ἢ πρτ. *τὰ δμολογούμενα* ἢ *δμολογημένα*=τὰ παραδεδεγμένα, ἀρχαὶ ἀνεγνωρισμένοι (λατ. *concessa*), τὰ συμπεφωνημένα.

ὁμο-λόγημα, -ατος, τὸ (δμολογέω)· τὸ συμπεφωνημένον, τὸ συμφωνηθέν, ἡ συμφωνία || αὐταπόδεικτος ἀλήθεια, ἀξίωμα.

ὁμο-λογία, ἡ (δμολογέω)· συμφωνία, ὁμοφωνία. 2) συναφθεῖσα συμφωνία, συνθήκη || ἐν πολέμῳ, ὄροι παραδόσεως. 3) συναίνεσις, συγκατάθεσις, ἀποδοχή, παραδοχή. 4) ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. γλ. ἔξομολογήσις ἁμαρτιῶν || εὐχαριστία (τὸ μυστήριον) || εὐχή.

ὁμό-λογος, ὄν (ὁμοῦ + *λέγω*)· ὁ ἀποδεχόμενος, συγκατατιθέμενος, συμφωνῶν, σύμφωνος. 2) ἐπὶ πραγμάτων, τὸ σύμφωνον πρὸς τι, τὸ παραδεκτόν, πρόσφορον, κατὰλληλον.— ἐπιρ. *δμολόγος* = συμφωνῶν πρὸς τι, ἐν συμφωνίᾳ μετὰ τινος, ὁμοφώνως || ὁμολογούμενος, φανερώς, κατὰ κοινήν ὁμολογίαν.

ὁμο-λογουμένως, ἐπιρ. μετ. ἐν. τοῦ *δμολογῶ*· συμφωνῶν πρὸς..., κατὰ τὴν συμφωνίαν || κατὰ κοινήν ὁμολογίαν, ὡς πάντες ὁμολογοῦν.

ὁμο-μαστιγίας, -ου, δ (ὁμοῦ + *μάστιξ*)· ὁ ὄμοιο

(μαζὶ μετ' ἄλλον) μαστιγούμενος, ὁμόδουλος.

ὁμο-μήτριος, α, ὄν (ὁμοῦ+μήτηρ)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς (ἀδελφός ἢ ἀδελφή), λατ. *frater uterinus*.

ὁμό-νεκρός, ὄν (ὁμοῦ+νεκρός)· ὁ ὄμοιο μετ' ἄλλον νεκρός, ὁ σύντροφος ἐν θανάτῳ.

ὁμο-νοέω, μελ. -ήσω (ὁμόνοος)· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης, ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα, συμφωνῶ || διάγω ἐν ὁμοίᾳ μετὰ τινος.

ὁμο-νοητικός, ἡ, ὄν (ὁμονοέω)· ὁ ἄγων (συντελῶν) εἰς ὁμόνοιαν (εἰς συμφωνίαν).

ὁμό-νοια, ἡ (ὁμόνοος)· ὡς καὶ νῦν, ταυτότης φρονημάτων, ταυτότης σκέψεων, ἐνότης, ἄρμονία, λατ. *concordia*.

ὁμό-νοος, ὄν, συνηρ. -νοους, -ουνη (ὁμοῦ+νόος)· ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν νοῦν, τὰς αὐτὰς σκέψεις, τὰ αὐτὰ φρονήματα, ὁ σύμφωνος, ὁμόδουλος, λατ. *concor.*— ἐπιρ. *δμολόγος*=ὁμοφώνως, συμφωνῶν.

ὁμο-πάθης, ἐς (ὁμοῦ + *πάθος*)· ὁ τὰ αὐτὰ πάσων, ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ πάθη, τὰ αὐτὰ αισθήματα (συναισθήματα).

ὁμο-πάτριος, ὄν (ὁμοῦ+πατήρ)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός.

ὁμο-πάτωρ, -ορος, δ, ἡ· βλ. *δμολογέω*.

ὁμο-πλέκης, ἐς (ὁμοῦ + *πλέκω*)· ὁ ὄμοιο συμπεπλεγμένος.

ὁμό-πλοος, ὄν, συνηρ. -πλους, -ουνη (ὁμοῦ+πλόος)· ὁ πλέων ὄμοιο, ὁ συμπλέων μετὰ τινος, ὁ συνηταξιδεύων.

ὁμό-πολις, ποιητ. *ὁμόπολις*, -εως, δ, ἡ (ὁμοῦ+πόλις)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, συμπολίτης, λατ. *concivis* || ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους (ἢ κράτους), ὁμοεθνής, ὁμόφυλος.

ὁμό-πτερος, ὄν (ὁμοῦ+πτερόν)· ὁ ὁμοίως (παρομοίως) ἐπιτερωμένος, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ πτέρωμα (τὰ ἴδια πτερά, ὁμοία πτερά) || μετρ. συγγενῆς ἢ γενικῶς, *οἱ δμότεροι* = πτηνὰ ἔχοντα ὁμοία πτερά καὶ μετρ. οἱ σύντροφοι || *πᾶς δμότερος*=πλοῖα ἔχοντα ὁμοίως κώπας ἢ ὁμοία ἰστία, ἡ πλοῖα τῆς αὐτῆς ταχύτητος καὶ διὰ τοῦτο ὄμοιο πλέοντα.

ὁμό-πολις, ποιητ. ἀντι *δμολογέω* (βλ. λ.).

ὁμοργάζω=*δμολογῶ* (βλ. λ.).

ὁμόργνη, ἐπ. ἀντι *ὁμόργνη*, γ' ἐν. πρτ.

ὈΜΟΡΓΗΝ ΜΙ, μελ. *δμολογῶ*.— μέσον, ἀόρ. α' *ὁμορξάμην*· ἀπομάσσω, ἀποσοργίζω, σοργίζω, στεγνύνω, τι.— μέσον, σοργίζω, στεγνύνω, κατὰ τὸ ἴδικόν μου ἢ δι' ἐμαυτὸν : *δάκρυα ὁμορξάντο*=ἐσοργίζον τὰ δάκρυα τῶν. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἀμέργω*].

ὁμορξάμενος, μετ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *δμολογῶ*.

ὁμο-ορέω, ἰων. *ὁμο-ορέω* (δμολογῶ)· εἶμαι ὁμορος, ἔχω τὰ αὐτὰ ὄρια, συνορεύω, γειτνιάζω.

ὁμο-ορος, ἰων. *δμ-ορος*, ὄν (ὁμοῦ+ὄρος)· ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ ὄρια μετὰ τινος, ὁ συνορεύων, ὁ γειτνιάζων, γείτων, λατ. *finitimus*.— ὡς οὖσα. δ *δμολογῶ* = ὁ γείτων || τὸ *δμολογῶ*=ἡ γειτνίασις, γειτονία.

ὁμο-ορθέω, μελ. -ήσω (*δμολογῶ*)· κωπηλατῶ ὄμοιο (συγχρόνως καὶ συμφωνῶν μετὰ τοὺς ἄλλους κωπηλάτας) || γενικῶς, συμφωνῶν, συναίνω.

ὁμο-ορθός, ὄν (δμολογῶ)· ὁ ὄμοιο (συγχρόνως μετὰ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ) κωπηλατῶν || ὁ ὄμοιο κωπηλατῶν || ὁ ὄμοιο κωπηλατῶν.

ὁμό-ορθος, ὄν (ὁμοῦ+ορθέω)· ὁ ὄμοιο (μετ' ἄλλων, συγχρόνως καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ) κωπηλατῶν || γενικῶς, ὁ πράττων τι συγχρόνως μετὰ ἄλλων καὶ μαζὶ μετ' αὐτόν.

ὈΜΟΪ, ἡ, ὄν (ἅμα)· εἷς καὶ ὁ αὐτός, ὁ αὐτός, ὁμοιος || ὁ ἀπὸ κοινοῦ ἀνήκων εἰς δύο ἢ περισσότερους, κοινός, ἡνωμένος, λατ. *communis* (συγγ. τῷ ἅμα· ἐξ αὐτοῦ δὲ παράγονται τὰ : *δμολογῶ*, *δμολογῶ*, *δμολογῶ*, *δμολογῶ*).

Ἔτυμ.: ὁμός < (ιατ. **somōs*=σανσκρ. *samā-h*, Ζενδ., παλ-περσ. *hama-* (ὁ αὐτός, ὁμοιος), ἱβρ. *som* (ὁ αὐτός), γοτθ. *sama* (ὁ αὐτός)· πρβλ. σανσκρ. *sām*, λιθ. *sa*, παλ-σλαβ. *sa*, (= ὄμοιο), *samj* (= ἴσος, *solus*) (Ζενδ. *hāma*=ὄμοιος, ὁ αὐτός), οὐζ. ἱβρ. *sām* (ἰσοτήτης, ἄρμονία) ἀνάπαυσις, καὶ *sām* (ἡμέρας, ἡπιδός) (**sōmis*), παλ-σαξ. *sōmi* (ἀνεκτικῶς, μετρικῶς)· ἐν πᾶσι

ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. *sem- (εἶς) βλ. ἐν λ. εἶς· ἐκ τοῦ ὁμοῖος παράγονται (ἐκτός τῶν ἀνωτέρω) καὶ τὸ *δωμάσιος*, πρὸς λ. lat. similis (*semilis, simul (παλ.-λατ. -semol, semul), ὁμοῖος. sumel, παλ.-ιρλ. samail (ὁμοιοῦτης), gall. hafol (=similis, par), παλ.-ιρλ. samlith (=λατ. simul), γοτθ. simle (κάποτε, ἄλλω φερόν).

ὁμοῖοι, ὁμοῖοις, ἀπφ. καὶ μετ. ἀορ. α' τοῦ *δωμνυμ.* **ὁμοῖος**, ἐπιρ. (ὁμοῖος)· εἰς (πρὸς) ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰς τὴν ἴδιον θέσιν || *δωμοῖος ἰέναι* (ἐν ἔχθρῳ. ἐνν.) = λατ. cominus pugnae = ἐρχεσθαι εἰς χεῖρας, συμπλέκεσθαι μετὰ τοῦ ἐχθροῦ || *δωμοῖος ἰέναι τοῖς πολεμίοις* = βαδίζειν πρὸς συνάντησιν τοῦ ἐχθροῦ.

ὁμο-σθένης, ἐς (ὁμοῦ + σθένος)· ὁ ἔχων ἴσον σθένος, ἴσην δύναμιν, ἐπάμιλλος.

ὁμο-σῖτέω, μελ. -ῆσω (ὁμοῖοις)· συντρώγω μετὰ τινος || διαμένω μετὰ τινος.

ὁμο-σῖτος, ὄν (ὁμοῦ + σῖτος)· ὁ συντρώγων, ὁμοτρώπος.

ὁμο-σκευος, ὄν (ὁμοῦ + σκευή)· ὁ ὁμοίως ἐσκευασμένος, τ.ε. κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐξωλισμένος || ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐνδεδυμένος.

ὁμο-σκηνία, ἡ (ὁμοσκηνος)· τὸ διαμένειν (ζῆν) ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ μετ' ἄλλων.

ὁμο-σκηνος, ὄν (ὁμοῦ + σκηνη)· ὁ διαμένων (ζῶν) ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ, σύσκηνος, σύνοικος, λατ. con-tubernalis.

ὁμο-σκηνώ, μελ. -ώσω (ὁμοσκηνος)· διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ μετ' ἄλλων σκηνῇ.

ὁμο-σπλαγγνος, ὄν (ὁμοῦ + σπλάγγνον) = *δωμογάστριος* (βλ. λ.), ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς.

ὁμο-σπονδός, ὄν (ὁμοῦ + σπονδή)· ὁ κοινωνῶν σπονδῶν καὶ θυσιῶν μετὰ τινος, φίλος, ὁμοτρόπος || ὁ διὰ συνδῆκῆς (ἐνόρκου καὶ διὰ σπονδῶν ἐπικουρμένης) συνδεδεμένος μετὰ τινος, λατ. confederatus.

ὁμο-σπορος, ὄν (ὁμοῦ + σπείρω)· ὁ ὁμοῦ ἐσπαρμένος || ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς σποράς, ὁ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων (ἢ γεν. προγόνων) καταγόμενος.

ὁμοῖοι, ὁμοῖοις, ἐπ. ἀντὶ *δωμοῖοι, δωμοῖοι*.

ὁμο-στίχαι, (ὁμοῦ + στείχω)· βαδίζω ὁμοῦ μετὰ τινος.

ὁμο-στολος, ὄν (ὁμοῦ + στέλλω)· ὁ ἀπεσταλμένος (ἀποσταλεῖς) ὁμοῦ μετὰ τινος, ἐν συνοδείᾳ τινός, ὁ συμπροεὺόμενος ὁμοῦ μετὰ τινος, συνταξιδιώτης.— || (ὁμοῦ + στολή) ὁ ὁμοίως ἐνδεδυμένος || γεν. ὁμοῖος, ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἴδους.

ὁμο-τάφος, ὄν (ὁμοῦ + τάφος)· ὁ ὁμοῦ ταφείς, συντεθαμμένος, ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν τάφον.

ὁμο-τεχνος, ὄν (ὁμοῦ + τέχνη)· ὁ ἀσκῶν τὴν αὐτὴν τέχνην (τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα) μετὰ τινος, ὡς καὶ νῦν «ὁμότεχνος» || ὡς οὖα. *ὁ δώμοτεχνος* = συντεχνίτης, συνεργάτης.

ὁμο-τίμιος, ὄν (ὁμοῦ + τιμή)· ὁ ἐξ ἴσου τιμώμενος, ὁ ἀπολαύων ὁμοῖων (ἴσων, τῶν αὐτῶν) τιμῶν || οἱ *δωμοτίμοι* (παρὰ Πέρσας) ἦσαν οἱ εἰπατριῶται τοῦ Βασιλείου, οἱ ἐκ τῶν εὐγενεστάτων καταγόμενοι καὶ ὁμοῖος πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες τιμὰς, οἱ ἀριστοὶ (οἱ ἐν Σπάρτῃ κληοῦμενοι οἱ *δωμοῖοι*).

ὁμο-τοίχος, ὄν (ὁμοῦ + τοίχος)· ὁ ἔχων κοινὸν τοίχον, ὁ χωριζόμενος διὰ κοινοῦ τοίχου (διὰ μεσοτοίχου) || μετρ. ὁ δυσκόλως (μῶλις, σχεδὸν οὐδὲως) διαφέρων ἀπὸ τινος.

ὁμο-τράπεζος, ὄν (ὁμοῦ + τράπεζα)· ὡς καὶ νῦν, ὁ «ὁμοτράπεζος», ὁ τρώγων (ἢ καὶ ὁ καθήμενος) εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν μετὰ τινος || ὡς οὖα. κατὰ πληθ. οἱ *δωμοτράπεζοι* = οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἐσθιόντες, ὄνομα ἀλλικῶν τινων μαγιστάνων παρὰ Πέρσας.

ὁμο-τροπος, ὄν (ὁμοῦ + τροπος)· ὁ ἔχων τοὺς αὐτοὺς τρόπους, τὰς αὐτὰς ἐξεις, ὁμοιον τρόπον ζωῆς, σύμφωνος || *δωμοτροπα ἤθεα* = ὁμοῖα (ὁμοειδῆ) ἤθη.— ὡς οὖα. *ὁ δώμοτροπος* = ὁμοῖος σύντροφος.

ὁμο-τροφος, ὄν (ὁμοῦ + τρέφω)· ὁ ὁμοῦ μετὰ τινος ἀνατρέφεις, ὁ συναυξηθεὶς μετὰ τινος || *δωμοτροφα τοῖς ἀνθρώποισι θηρία* = κατοικίδια ζῶα, τὰ ὁποῖα ἀνατρέφονται καὶ μεγαλύνουν μαζὶ με τοὺς ἀνθρώπους.

ὁμοῦ, ἐπιρ. (κυρ. γεν. οὐδ. τοῦ *δωμοῖος*)· ἐπὶ τόπου, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, μαζὶ, λατ. una || ὡς. μαζὶ, συγχρόνως, συνάμα: *γαῖαν ὁμοῦ καὶ πότον* = ξηρὸν μαζὶ καὶ θάλασσαν. 2) μετὰ δοτ., ὁμοῦ μετὰ τινος, μαζὶ μετὰ τινος, λατ. una cum: *δωμοῦ νεκύεοι* = μετὰ τῶν νεκρῶν, ἢ μεταξὺ τῶν νεκρῶν. 3) ἐγγύς, πολὺ πλησίον, ἐγγύτατα || *σχεδόν, περίπου*. 4) *δωμοῦ καὶ* = καθ' ὁμοιον τρόπον ὅπως, ἀκριβῶς ὅπως, λατ. aequo ac.

ὁμοῦμαι, μελ. τοῦ *δωμνυμ.*
δωμοῦρέω, δωμοῦρος, ἰων. ἀντὶ *δωμορέω, δωμορος* (βλ. λ. λ.).

ὁμό-φοιτος, ὄν (ὁμοῦ + φοιτάω)· ὁ πορευόμενος ὁμοῦ μετὰ τινος || ὡς οὖα. *ὁ δώμοφοιτος* = συνοδός, ὁπαδός.

ὁμο-φρονέω, μελ. -ῆσω (ὁμόφρων)· εἶμαι ὁμόφρων, ἔχω τὸ αὐτὸ φρόνημα, μετὰ τινος, ἔχω τὰς ἰδίας σκέψεις μετὰ τινος || *πόλεμος ὁμοφρονέων* = πόλεμος γινόμενος ἀπὸ συμφώνου (ὁμοφώνως).

ὁμο-φροσύνη, ἡ (ὁμόφρων) = *δωμόνοια*, τὸ νὰ ἔχη τις τὰς αὐτὰς μετὰ τινος ἄλλων σκέψεις, ἐνότης φρονημάτων καὶ σκέψεως.

ὁμό-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (ὁμοῦ + φρήν)· ὡς καὶ σῆμερον, ὁμόφρων, ἔχων ὁμοῖα φρονήματα, συμφωνος.

ὁμο-φύης, ἐς (ὁμοῦ + φυή)· ὁ ὁμοῖος κατὰ τὴν φυήν, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ἀνάστημα, τὴν αὐτὴν φύσιν, μετὰ τινος.

ὁμό-φύλος, ὄν (ὁμοῦ + φύλον)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φύλου (ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους), ὁμοεθνῆς || ὡς οὖα. οἱ *δωμόφυλοι* = ὡς καὶ νῦν, οἱ τῆς αὐτῆς φυλῆς || τὸ *δωμόφυλον* = ταυτότης φυλῆς (ἔθνους), φυλετικὴ συγγένεια.

ὁμο-φωνέω, μελ. -ῆσω (ὁμόφρωνος)· ὁμιλῶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν μετὰ τινος || ὡς καὶ νῦν, ὁμοφώνῳ (συμφωνῳ) μετὰ τινος.

ὁμό-φωνος, ὄν (ὁμοῦ + φωνή)· ὁ λαλῶν τὴν ἴδιαν γλῶσσαν μετὰ τινος. 2) ὁ ὁμοῖος κατὰ τὸν ἦχον (τόνον) πρὸς ἄλλον τινὰ || ὡς καὶ νῦν, ὁ ὁμόφωνος πρὸς τινος.

ὁμό-χροια, ἡ (ὁμόχρους)· ταυτότης (ὁμοιοῦτης) χρώματος.— || ὁμαλότης ἐπιφανεῖας τοῦ σώματος, λειότης || ἡ ἴση καὶ ὁμαλὴ ἐπιφάνεια τοῦ ἀνδρωπῖνου σώματος, τὸ δῆμα.

ὁμο-χρονέω, μελ. -ῆσω (ὁμόχρονος)· τηρῶ τὸν αὐτὸν χρόνον μετὰ τινος (ἐν τῇ Μουσικῇ) || ἀπολ. εἶμαι ὁμόχρονος, πράττω τι ὁμοχρόνως.

ὁμό-χρους, ὄν, καὶ συνηρ. -χρους, -συν (ὁμοῦ + χροιά, χροά)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν χροῖαν, τὸ αὐτὸ χρῶμα, μετὰ τινος || ὁ ἔχων ἐν καὶ τὸ αὐτὸ χρῶμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ποικίλος*.— || ὁ ἔχων ἴσην καὶ ὁμαλὴν ἐπιφάνειαν.

ὁμό-ψηφος, ὄν (ὁμοῦ + ψήφος)· ὁ ψηφίζων μετὰ τινος (βλ. λ. δεῖ καὶ ὁ ἄλλος).— || ὁ ἔχων ἴσα μετὰ τινος ἄλλον δικαιώματα ψήφου.

ὁμόω, μελ. -ώσω (δωμοῖος)· ἐνώνω ὁμοῦ, συνδεῶ.— Παθητ., ἀορ. α' *ὁμώθη*, εἶμαι ἠνωμένος, συνηνωμένος.

ὈΜΠΝΗ, ἡ· σῖτος, σιτηρὰ καθόλου || ἡ ἐκ τοῦ σίτου καὶ τῶν σιτηρῶν λαμβανομένη τροφή.

Ἔτυμ. ὁ *δωμνυμ.* καὶ πληθ. *δωμνυαί*· *δωμνυος* (δωμνυα, ἐπιθ. τῆς Δήμητρος: σανοκορ. ἀρπαη (πλούτος), λατ. ops, γεν. opis, πληθ. opes, opulentius, παλ.-ιρλ. āne (πλούτος), λιθ. arpsas (ἀφθονία), arpsumas (πληθὺς, ἀφθονία), arpsus (πλούσιος).

δωμνυακός, ἡ, ὄν = *δωμνυος* (βλ. λ.).

δωμνυος, α, ὄν (δωμνυη)· ὁ ἐκ σίτου, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σίτου ἢ παραγόμενος ἐκ σίτου, ὁ ἔχων σχεῖον πρὸς σῖτον || ὁ διατρέφων, ὁ ἀφθόνως χορηγῶν ἢ *Ἄμνη*, ἡ, ἐπιθ. τῆς Δήμητρος, ὡς θεὰς τοῦ σίτου, τῆς ἀφθόνως χορηγούσης καὶ διατρεφούσης (λατ. alma Ceres) (ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν *Ἄμνη* πρὸς λ. *πότνια*).— || Παθ., ὁ καλῶς τετραμμένος, ἀκμαῖος, μέγας.

ὁμόω, ἡ· ἀντὶ *δωμῆ*, λατ. odor [πρὸς λ. Ἡσυχ. *ἀδωμῆ*· *δωμῆ*. *Δάκωνες*, *ἀδωμῆ*· *πνοή*, *ποτ-ὁμνες*· *προσὀξες*, *εὐωμος* (= εὐοσμος), καὶ *εὐὼμαλον* ἱκαλεῖτο τὸ ῥόδον ἐν Ἀραβίᾳ· (ἰαπ. *oigwā, *oig-

gnhō: καλ-πορρ. anga (δσφραίνομαι), angī (δρωμα), ang (ευάρεστον αϊσθημα)].

δμφακίας, -ου, δ (δμφαξ), ένν. οίνος· παρ-ασκευασθείς έξ άώρων σταφυλών.— || μτφρ. ώς άρα. έπιθ. δριμύς, τραχύς, αυστηρός, πικρός || δμφακίας νεκροί = άωροι νεκροί, δηλ. νέοι άποθανόντες προερώως.

δμφακό-ράξ, -άγος, δ, ή (δμφαξ + ράξ): δ έχων άώρους ράγας.

δμφάλιος, ον (δμφαλός): δ άνήκων εις τόν δμφαλόν || τό οδδ. ώς οσα. τδ δμφάλιον = δ δμφαλός (βλ. λ.). 2) δ έχων κύρτωμά τι (δμοιον προς δμφαλόν), δμφαλοειδής, δ έχων στρογγύλον κόσμημα (δμοιον προς δμφαλόν):

δμφάλοεις, εσσα, εν (δμφαλός): δ έχων δμφαλόν ή στρογγύλον κόσμημα || άσπίς δμφαλόεσσα = άσπίς έχουσα έν τώ κέντρω δμφαλόν ή στρογγύλον κόσμημα.

ΟΜΦΑΛΟΣ, -ού, δ· δε, τι καί νυν, δμφαλός, κριν. «φάλος», λατ. umbilicus.— || πάν πρξγμα δμοιον προς δμφαλόν || τό έν τώ μέσω τής άσπίδος προεξέχον κύρτωμα (προεξέχων ρόζος) ή στρογγύλον κόσμημα, λατ. umbo. 2) δ κόμβος (κυρόν τι ύψωμα) τού ζυγού τών ίππων, έπί τού δμοίου προσεδάοντο (έστερεώνοντο) τά λωρία τού χαλινού (αί ήλιαι). 3) τό κέντρον ή κεντρικόν σημείον, οδτω π. χ. ή νήσος τής Καλυφούς δγγυία καλεϊται δμφαλός θαλάσσης (τό κέντρον δηλ. τής θαλάσσης), μετά τής συνπαρχούσης έννοιας τού προεξέχοντος δμφαλοειδούς κυρτώματος | κατά μθμθ. μθθρ. δμφαλός (ήτοι κέντρον) τής Γής έκαλεϊτο καί δ Ναός τών Δελφών, καί ειδικώτερον στρογγύλος τις λίθος εδρισκόμενος έντός τού ναού.

Έτυμ.: δμφαλός: σανοκρ. nābhi-h (δμφαλός, τρύπα τροχού έν ή εισέρχεται δ άξων, συγγενολόγι), nābhya-m (δμφαλός τροχού άμάξης), λατ. umbilicus (δμφαλός), umbo (δμφαλός άσπίδος), παλ-ιρλ. imblin (δμφαλός), παλ-γερμ. naba, άγγλ-σαξ. nafa, παλ-πορρ. nof (δμφαλός άξονος τροχού), παλ-γερμ. nabalo, άγγλ-σαξ. nafela, παλ-πορρ. nafle (δμφαλός), παλ-πρωσα. nabis (δμφαλός τροχού άμάξης), λατ. naba (δμφαλός): έξ ιαπ. *onobh.

ΟΜΦΑΣ, -άκος, δ (καί άττ. ή): ή άωρος σταφυλή, ή «άγουρίδα». 2) μθφρ. μικρά κορασίς, άωρος εισείτ προς γάμον || έπί τών άώρων καί σκληρών μαστών παιδιόκης.

Έτυμ.: δμφαξ: δμφακίω (=είμαι άωρος· ώς μέσ. =κόπτω τός σταφυλάς άώρους άκόμη): δμφακίς (=κόλη δηκή τής θαλάνου τής δρουός)· ταύτα άσχηματίσθησαν έκ τινος έλλ. *δμφαξ (ιαπ. *soiwghā: παλ-γερμ. sanga (ώριος στόχως).

δμφή, ή· δεια φωνή, άντιθ. τφ αύδή (=άνθρωπίνη φωνή) || προφητεία, χρησηός, προειδοποιητική φωνή || πάσα ένδειξις μεταδίδουσα υποδήλωνιν τής δείας βουλής || γλυκεία καί μελωδική φωνή, μελωδία.— || φήμη, ειδήσεις || σή δμφή=αι περι σου ειδήσεις.

Έτυμ.: δμφή < ιαπ. *soiwghā: γοτθ. siggan, παλ-πορρ. synqua, άγγλ-σαξ. sinzan, παλ-γερμ., παλ-σαξ. singan (δών), γοτθ. saggs, παλ-πορρ. so,ngr, άγγλ-σαξ. sanz, song, παλ-γερμ., παλ-σαξ. sang (όσμα).

δμφωθήναι, άπρφ. παθ. άορ. α' τού δμώω (βλ. λ.).

δμ-ώλαξ, -ακος, δ, ή=δμαύλαξ (βλ. λ.).

δμώμοκα, πρκ. τού δμνυμι.

δμώμοσμαι, γ' έν. δμώμοται, παθ. πρκ. τού δμνυμι.

δμ-ώνυμος, α, ον=δμώνυμος (βλ. λ.).

δμ-ώνυμος, ον (δμός + όνομα): δς καί νυν, δ έχων τδ αύτό όνομα μέ άλλον τινά || ώς οσα. δ (ή) δμώνυμος=δ συνονόματος.— || άμφίβολος, ίσοδύναμος (δμώνυμα, τά, έκαλοδντο έν τή λογική τού *Αριστοτέλους αι λέξεις αι έχουσαι τόν αυτόν ήχον άλλα διάφορον σημασίαν).

δμ-ωρόφιος, ον, καί δμώροφος, ον (δμοϋ + δροφή): δ κατοικών ύπό τήν αυτήν όροφήν, συγκάτοικος.

δμώς, έπίρ. τού δμός (ώς τδ δμοίως τού δμοιος): έξ ίσου, εις ίσα μέρη, όμοίως, ώσούτως, λατ. pariter. 2) συνών. τφ δμοϋ, μαζί, όμοϋ, συνάμα, συγχρόνως, έπισης.— || μετά δοτ., όμοίως ώς, άκριβώς

ώς, έξ ίσου μέ..., όπως καί..., λατ. pariter ac: **εχθρός δμώς** Άλδαο πύλως=μισητός άκριβώς όπως αι πύλαι τού Άδου.

δμως, άντιθ. σύνδ. (δμός): άλλ' δμως, καί δμως, δμως, μ' δλον τούτο, ούχ ήττον δμως, άν καί, λατ. tamen || συχνά ένισχύεται καί δι' άλλων μορμών: **δμως ήμν**, **δμως μένος**=άλλ' δμως, παρ' δλ' αυτά δμως... || παρ' άττ. συχνά δ δμως συνάπτεται μετά πτχ. (λατ. quavis): **κλυθή μου νοσών δμως**=άκουσέ με μολονότι είσαι άρρωστος.

δμ-ωχέτης, -ου, δ, αιολ. καί δωρ. άντι δμοχετής (δμός+έχω): δ έχων ή κατοικών όμοϋ, συγκάτοικος || **θεοί δμοχεται**=θεοί λατρευόμενοι εις τόν ίδιον ναόν.

δν-άγός, δ, δωρ. καί άττ. άντι δνηγός: δ όδηγών δων, όνηλάτης.

δν-αγρος, δ (δνος+άγριος): δ άγριος δνος.— || είδος πολιορκητικής μηχανής.

δνάιμην, **δναίο**, **δναίτο**, Εϋκτ. μέσ. άορ. ε' τού δνίγημι.

ΟΝ'ΑΡ, τό, έν χρήσει κατ' όνομ. καί αιτ. μόνον, τών άλλων πτώσεων σχηματιζομένων έκ τών: **δ δνειρος**, τό **δνειρον**: δνειρον, καθ' ύπνου όπτασία (δραμα) έν άντιθέσει προς τό δραμα τό δποτον δλάπει τις έν έγρηγόρει (ύπαρ) || έν παρομ. περιφράς. έπί παντός παραρχομένομ πράγματος, άβεβάλω καί μη πρως ακριβή: **σκίς δναρ άνδρωπος** = δνειρον μιάς σκιάς είναι οι άνδρωποι | **παρέρχεται ώς δναρ ήβη**. — || παρ' άττ. πολύ συχνά δ τύπος **δναρ** χρησημοποιείται ώς έπίρρ. κατ' όνομ. καθ' ύπνου, έν όνειρω || **οϋδ' δναρ** = οϋτε καί καθ' ύπνου όκόμη, οϋδέ εις τό δνειρον (πολύ μάλλον εις τήν πραγματικότητα) || συχνά άντιδιαστέλλεται προς τό **ύπαρ**: **δναρ ή ύπαρ ζήν**=ζήν έν όνειρω ή έν έγρηγόρει.

Έτυμ.: **δναρ**: δνειρος, δνειρον, αιολ. **δνοιρος**, κρητ. **άναίρος**, γεν. έν. ιων. άττ. **δνειράτος**, πληθ. **δνειράτα**: άρμ. anur] άρμ. *anōr: **δναρ** = **τέκμαρ** ι **τέκμαρ**.

δνάριον, τό, ύποκορ. τού **δνος**: νεαρός δνος.

δναςεί, δωρ. άντι **δνησει**, γ' έν. μέλλ. τού **δνίγημι**.

δναςθαι, άπρφ. μέσ. άορ. ε' τού **δνίγημι**.

δναςις, δωρ. άντι **δνησις**.

δναςρ, τό, γεν. **δνειάτος (δνίγημι)**: πάν δε, τι ώφελεί, συμφέρει, όφελος, κέρδος, βοήθειο, έπικουρία || άναψυκτικόν, άναψυχή, μέσον άναψυχής || έν τφ πληθ. **τά δνειάτα** = τρώφιμα, εδέσματα || **δώρα**. [θά άνεμένε τις **δνηαρ**, **δνήατος**, **δνήατα** (*δνη-Fat-): δι' έτυμολ. βλ. **δνίγημι**].

δνειδειος, ον (δνειδος): πλήρης όνειδους, όνειδοιστικός, έπονειδιστος.

δνειδίξω, μελ. -ίω, άττ. -ίω· άορ. α' **δνειδεία**· πρκ. **δνειδεία**.— Παθητ., μετά μέσ. μέλλ. **δνειδοίσμαι (δνειδος)**: ώς καί νυν, δνειδίξω, έπιροπίτω μομφήν κατό τινος, κατηγορώ τινά, τόν ψέγω, τόν μέμφομαι, άποδίδω εις τινά κακόν τι, λατ. objicere, exprobare || δνειδίξω, έπιπλήττω, έπιτιμώ.

δνειδισμα, τό (δνειδίξω): δνειδος, ψόγος, μομφή.

δνειδισμός, δ (δνειδίξω): τό δνειδίξεν τινά, ή πρδξις τού δνειδίξεν || δνειδος, ύβρις.

δνειδιστήρ, -ήρος, δ (δνειδίξω): δ δνειδίξων, δ ψέγων, δ μεμφομένων ώς άρα. έπιθ. δ πλήρης δνειδους, πλήρης μομφής.

δνειδιστικός, ή, δν (δνειδίξω, δνειδιστής): δε, τι καί νυν, όνειδιστικός, ύβριστικός.

ΟΝΕΙΔΟΣ, τό· πάσα φήμη, ή πās χαρακτηριός, περι τινος προσ., είτε καλός είτε κακός, ώς τό λατ. fama || συν. δμως, από τού Όμηρου καί έφεξής, κακός χαρακτηριός, δνειδος, μομφή, έλεγχος, ψόγος, έπιτίμησις. 2) ό λόγος τού δνειδισμοϋ, τό άντικείμενον τού όνειδους, τής κατασχύνης.

Έτυμ.: **δνειδος**: **δνειδίξω**: γοτθ. naifeins (δσοφημία), ga-naifjan (δσοφημώ), παλ-γερμ. neizzen (κατατρέχω), λατ. nāids (μίσος, έχθρα), nīst καί nīdēt (μίσω, βλεπούσομαι), σανοκρ. nīd-, nīdā, nīndā (χλευασμός, ύβρις), nīndati, Zevd. naēd (χλευάζω, ύβρίζω), άρμ. **anicanem** (βδελύσομαι)· έκ τών παραθέτων δεικνύεται δε, τι δπόκειται ιαπ. β. *nī, σανοκρ.

ni, nid (=spernere, vituperare) τὸ ἐν ἀρχῇ δ· εἶναι προσφρονῶς εἰρων.

δνειος, (α), ον (δνος)· ὁ τοῦ δνου, ὁ ἀνήκων εἰς δνον || **δνειον γάλα**=γάλα δνου.

δνειράτα, τὰ, ἐν χρήσει ὡς πληθ. τοῦ **δνειρον**.

δνειρεῖσθαι, α, ον (δνειρος)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ δνειρα, ὁ τῶν δνειρων || φαντασιοκόπος, δνειροπόλος, ρεμβώδης || **ἐν δνειρεῖσθαι πύλῃσι**=εἰς τὰς πύλας τῶν ὄνειρων.

δνειρο-κρίτης, -ου, ὁ (δνειρος+κρίτης)· ὁ ἐξηγητὴς δνειρων, λατ. somnisolator.

δνειρό-μαντικ, -εως, ὁ, ἡ (δνειρος+μάντις)· ὁ ἐκ τῶν δνειρων μαντευόμενος.

δνειρον, τό, παρὰλλ. τύπος τοῦ **δνειρος**, δ· δ,τι· καὶ νῦν, δνειρον || ἐν τῇ πληθ. οἱ τὰ μάλιστα ἐν χρήσει τύποι εἶναι: **διείρατα, -άτων, -άσει, κατ'** ἀναλογίαν δὲ πρὸς τοὺτους ἐσχηματίσθησαν καὶ τύποι **δνειράτος** (γεν. ἐν.), **δνειράτι** (δοτ. ἐν.), ὡσεὶ ἐξ ὄνομ. **δνειραρ** [3]· ἐτυμ. βλ. **δναρ**].

δνειρο-πολέω, μελ. -ήσω (**δνειροπόλος**)· εἶμαι ἀπεροφημένος εἰς δνειρα, δνειρεῦσθαι || μετ' αἰτ., δνειρεῦσθαι τι (ἢ περὶ τινος)· **δνειροπολέω ἴππους**=βλέπω εἰς τὸν ἵππον μου ἄλογα.— || ἀπατῶ δι' δνειρων.

δνειρο-πόλος, ον (δνειρος+πολέω)· ὁ ἐνασχολούμενος εἰς τὰ δνειρα, ὁ καταγιόμενος μὲ τὰ δνειρα, ὁ ἐξ δνειρων τὸ μέλλον μαντευόμενος, ὁ νεῖροκρίτης || ὡς οὖα, **δ δνειροπόλος** = ὁ ἐξηγητὴς δνειρων.

δνειροσ, δ, καὶ δνειρον, τό· δνειρον || ὡς. τὸ περιεχόμενον (τὸ ἀντικείμενον) τοῦ δνειρου || πρβλ. καὶ **δναρ, δνειρον**. 2) καὶ ὡς κύρ. δνομα δ **δνειρος**=ὁ θεὸς τῶν δνειρων.

δνειρο-σκοπός, ον (δνειρος+σκοπέω)· ὁ σκοπῶν (σκοπούμενος, δηλ. ἐξετάζων) τὰ δνειρα, ἐρμηνεύων τὰ δνειρα, δνειροκρίτης.

δνειρο-φαντός, ον (δνειρος+φαίνομαι)· ὁ κατ' ὄνον ἐμφανιθεὶς || ὁ συχνὰ ἐμφανιζόμενος εἰς τὰ δνειρά τινος.

δνειρο-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (δνειρος+φρήν)· ὁ νοῦν καὶ ἐρμηνεύων δνειρα.

δνειρούσα, ἄττ. -πτω, μελ. -ξω (δνειρος)· δνειρεῦσθαι, θάλω τι ἐν δνειρῷ.— || πάσχω ρεῦσιν καθ' ἵππον.

δνειρῶν (δνος II)· ἀνέλκω (ἀναςούρω) διὰ μοχλοῦ || γεν., ἀναβιδάζω.

δν-ηγός, δωρ. δν-αγός, ὁ (δνος+ηγέομαι)· ὁ ἀγων (δδηγῶν) δνον, ἀνηλάτης.

δν-ηλάτης, -ου, ὁ (δνος+ελαύνω)· ὁ ἐλαύνων (δγων, δδηγῶν) δνον, κσι. «γαῖδορολάτης».

δνήμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ δνήμι· δνησα, ἐπ. ἀορ. α' ἀντὶ **δνησα· δνήσει γ'** ἐν. μελ.

δνήσιμος, ον (δνήσις)· ὠφέλιμος, χρήσιμος, εὐεργετικὸς || βοηθῶν, βοηθητικός.

δνησις, -εως, ἡ, δωρ. δνάσις (δνήμι)· ὠφέλεια, κέρδος, χρησιμότης || ἀπόλαυσις εὐτυχία, ἡδονή, τέρψις.

δνησιος, δ ἡ κόπρος τῶν ζῶων || μτγν. ἡ **δνθος** =κόπρος, ρύπος, ἀκαθαρσία.

***Ετυμ.**: **δνθος** <ιαπ. *ondh-, *odh-, πρβλ. μεσ-γερμ. adel(e) (=coenum, lutum), ἀγγλ.-σαξ. adel(a) (=immunditia, putor), ἀγγλ. addled egg (ὠδὸν σεσηπός, εἰχαλασμένο).

δνία, ἡ, αἰολ. ἀντὶ ἀνία.

δνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **δνος**· μικρὸς (μικρόσωμος ἢ νεαρός) δνος, «γαῖδουράκι».

δνικός, ἡ, ὄν (δνος)· ὁ ἀνήκων εἰς δνον ἢ ἀρμόζων εἰς δνον || **δνικός μύλος**=μυλόπετρα περιστρεφόμενη ὑπὸ δνου, πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ τὰς μυλόπετρας τοῦ κοινοῦ «χερομύλου».

δνίνημι, δνίνης, δνίνης, ἀπρφ. δνίνᾶναι, μτχ. δνίνᾶς· μελ. **δνήσω**· ἀορ. α' **δνησα**· ὡσεὶ ἐκ τοῦ ἀπρφ. ***ΟΝΕΪΝ**.— Μέσον καὶ Παθητ. **δνίνᾶμαι**, πρτ. **δνινάμην**· μελ. **δνησομαι**· ἀορ. β' **δνήμην, -ησο, -ητο, ἢ δνᾶμην**· πρστ. **δνησο**· Εἰκτ. **δναίμην**, ἀπρφ. **δνασθαι, μτχ. δνήμενος**· ἀορ. α' **δνήθην**· || ὠφέλω, εὐεργετῶ, βοηθῶ, ὑποστηρίζω || ἐνίοτε, ὡς τὸ λατ.

ἵμνο, προξενῶ ἡδονήν, τέρψιν, τέρπω, εὐφραίνω.— || ἔχω κέρδος, προσπορίζομαι κέρδος ἢ ὠφέλειαν τινος, ἀπολαύω βοηθείας, ὑποστηρίζω || δοκιμάζω τέρψιν, ἡδονήν, ἀπόλαυσιν || μετὰ γεν., δοκιμάζω τέρψιν, εὐφροσύνην, ἔκ τινος πράγματος, τὸ ἀπολαμβάνω, ἀπολαύω τινός. 2) συχ. ἐν εἰκτ. ἀορ. β' **δναίμην, -αίω, -αίτω** πρὸς ἐκφρασίαν εὐχῆς: **οὕτως δναίμην τῶν τέκνων**=«ἔτσι νὰ χαρῶ τὰ παιδιὰ μου», **οὕτως δναίμην** (= «ἔτσι νὰ δῶ καλὸ, ἔτσι νὰ χαρῶ») | **δναίω**=λατ. sis felix=εὐτύχει («ποῦ νὰ ἴσαι καλὰ», «νὰ δοῦν καλὸ τὰ μάτια σου») || ἐνίοτε ἡ τοιαύτη περίφρασις ἐνασχύεται καὶ διὰ τοῦ **χάριν**: **δναίω τοῦ γενναίου χάριν** (= εἶδε νὰ εὐτυχῆσθαι «ἔτσι γενναίωφρων ποῦ εἶσαι») || ὡς. ἐν τῇ φράσει **ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, δνήμενος** (ἐνν. **εἶη ἡ ἔστω**) = φαίνεται πῶς εἶναι καλός, εἶδε νὰ εἶναι εὐτυχισμένος! || ὡς. καὶ εἰρωνικῶς, **δναίω μετὰν εἰ τις ἐκπλύει σε** (=«δὰ ἦταν καλύτερα γιὰ σένα, ἂν σ' ἔπλυε κανένας»).

***Ετυμ.**: **δνήμι· δνησις· δνηαρ, δνειαρ**· συγκρ. ***δνήμιον**, οὐδ. **δνήμιον** (πρβλ. Ἡουχ. **ἀνάμιον ἀρειον**), ἰων. ὑπερθ. **δνήμιτος**· ἐκ ρίζ. **δνα-**· σκοτεῖν. ἐτυμολ. κατὰ τινος τὸ δ· εἶναι εὐφρων, ἡ δὲ ρίζα φαίνεται νὰ εἶναι **να-** μετ' ἀναδιπλ. **νε-**, πρβλ. σανοκρ. **nand** (=gaudeo) καὶ μετθ. **nanda-yāmi**· κατ' ἄλλους ὑπόκειται ἰαπ. β. ***nei(h)**· (ὑποστηρίζω, ὑπερασπίζομαι), πρβλ. σανοκρ. **nātham** (καταφύγιον, προστατὴς), **nāthate** (ζητεῖν βοήθειαν), **nāthitā-h** (ὁ ἔχων ἀνάγκη βοηθείας), (καὶ **nādh**- ἐν τῷ **nādhama-h**, **nāthitā-h**, τῆς αὐτῆς σημ.). παλ.-νορρ. **nād** (εὐφροσύνη, συμπάθεια), **nādair** (ἀνάψυξις, ἡρεμία), παλ-γερμ. **gināda** (ἐπιεικεία, συγκατάθεσις), γοτθ. **nīpan** (ἐπικουρῶ, βοηθῶ), παλ-ιρλ. **in-neuth** (=opprior), **ar-neutsa** (expecto), **ind-nide** (expectatio)· ἄλλα καὶ ἡ ἀποφῆς αὐτῆ δὲν εἶναι ἀκλόνητος.

δνίς, -ίδος, ἡ (δνος)· δνου κόπρος.

δνοίτο, γ' ἐν. ἐν. Εἰκτ. τοῦ **δνομαι**.

δνομα, -άτος, τό, ἰων. οὔνομα, αἰολ. δνῦμα, λατ. NOMEN· δ,τι καὶ νῦν, δνομα: **δνομα τίθημι τινι**=δίδω δνομα εἰς τινά || **δνομα φέρομαι**=φέρω δνομα (δνομάζομαι) || **δνομα καλῶ τινά**=δνομάζω τινά μὲ τι δνομα, τὸν φωνάζω (τὸν καλῶ) μὲ δνομά τι, ἢ μὲ τὸ δνομά του.— || δνομα, δόξα, φήμη (εἴτε καλῆ εἴτε κακῆ).— || δνομα μόνον, λέξις κενὴ (καὶ τίποτε τὸ οὐσιαστικόν) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πραγματικότητα, κυρ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ἔργον**, ὡς τὸ **λόγος**. 2) ψευδὲς δνομα, πρόφασις, πρόσχημα: **ἐπ' δνόματι**=ὑπὸ τὸ πρόσχημα, μὲ πρόφασιν διτ... —**IV** ἡ λ. **δνομα** συχνὰ συναποτελεῖ περίφρασιν μετὰ δνομάτων προσώπων ἀντὶ αὐτῶν τούτων τῶν προσώπων: π. χ. **ὁ φίλτατον δνομα Πολυνέικους** ἀντὶ **ὁ φίλτατε Πολυνέικος** (πρβλ. παραμοίαν περίφρ. διὰ τοῦ οὐδ. **kāra**).— **V** λέξις, φράσις, ἐκφρασις, μέλιστα ἐπὶ τεχνικῶν δρων || λόγος, ὁμιλία.— **VI** ἐν τῇ Γραμματικῇ, δνομα, λατ. **nomen**, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ρῆμα (λατ. **verbum**).

***Ετυμ.**: **δνομα, δνυμα, οὔνομα** (κατὰ μετρ. ἔκτασιν)· **δνομαίω, δνομάζω· νόνυμνος, ἀνόνυμος**· πρβλ. σανοκρ. **nāman**, Ζενθ. **nāman**, **na-man**, δαλ.-περσ. **nāman**, ἀρμ. **anuh**, ἀλβ. **emen**, λατ. **nōmen**, ἀπρφ. **nome**, ἰρλ. **ainm** (πληθ. **anmann**), παλ.-γολ. **anu**, γαλλ. **enw**, γοτθ. **namō**, παλ.-νορρ. **nafn**, παλ.-γερμ., παλ.-σαξ. **namo**, ἀγγλ.-σαξ. **nama**· ἔξ ἰαπ. ***nōmen**· ὅτι ἡ β. ἀρχικῶς τὸ γο· φαίνεται ἀπὸ τὰ λατ. **co-gnom-en**, ἡ **ignominia**, τὸ **g-** δμως συνήθως ἐκπίπτει.

δνομάζω, ἰων. οὔνομάζω· μελ. **δνομάσω, αἰολ. δνυμάζω**· ἀορ. α' **δνόμασα**, πρτ. **δνόμακα**.— Παθητ., ἀορ. α' **δνομάσθη**· πρτ. **δνόμασμαι** (**δνομα**)· δ,τι καὶ νῦν, δνομάζω, καλῶ τί(να) ὀνομαστικῶς προφέρω τὸ δνομά του, ὁμιλῶ περὶ τινος, καλῶ τινά ὀνομαστικῶς, ἀπευθύνομαι πρὸς τινά ὀνομαστικῶς. 2) λέγω λέξεις μόνον, περιορίζομαι εἰς τοὺς λόγους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πράττειν, **δπως ἡ λέξις δνομα ἀντιτίθεται πρὸς τὴν λέξιν ἔργον**. 3) **δνομάζω τινά τι**=καλῶ τινά διὰ τινος ὀνόματος, τοῦ ἀποδίδω ὀνομασίαν τινά, τὸν ἀποκαλῶ τοιοῦτον ἢ τοι-

ΟΥΤΟΝ || ἐνότις προστίθεται πλεοναστικῶς τὸ ἀπρῶ. **εἴ-
ναι: σοφιστήν δνομάζουσιν τὸν ἄνδρα εἶναι**—τόν ο-
νομάζουσιν σοφιστήν || **δνομάζω τινά ἀπό τινος** (ἡ ἐκ
τινος, ἡ ἐπί τινος, ἡ ἐπὶ τινεῖ) = ὀνομάζω (καλῶ,
δίδω δνομα εἰς) τι(να) ἐκ τινος προσ. ἡ πράγμ. ἡ
γεγονότος, τ. ἔ. δίδω εἰς τι(να) δνομαί τι κατ' ἀνα-
λογίαν πρὸς τὸ δνομα ἄλλου τινός.— Μέσον, ὀνο-
μάζω τὸν Ἰδῶκόν μου, δίδω δνομα εἰς κάτι τὸ Ἰδῶκόν
μου: **παῖδά μ' ὀνομάζω** = μὲ ἐκάλει υἱόν του.—
Παθητ., ὀνομάζομαι ὑπὸ τινος, ἀποκαλοῦμαι ὑπὸ τι-
νος διὰ τινος ὀνόματος.

ὀνομαί, δ' ἐν. δνοσαι, γ' πληθ. δνονται· προστ.
δνοσο, γ' ἐν. εὐκτι. δνοιτο· μελ. **δνοσόσμαι, ἐπ. δνοσ-**
σομαι· ἀορ. α' **δνοσομαι**, ἐλκτ. **δνοσοίμην, -αισο,**
-αισο, ἐπ. ἀπρφ. **δνοσοσασθαι**· ὡσ. παθ. **ἀρ. α' δνό-**
σθη· παρ' ὄμ. ὡσ. καὶ ἐπ. β' πληθ. ἐν. **δνοσθε**, γ' **ἐν. ἀορ. α' δνωγο**· ἀποθ. μέφομαι, ψέγω || ἐπιρρίπτω
μομφήν, ἐλέγχω, ὀνειδίξω, χλευάζω, φέρομαι περι-
φρονητικῶς || μετὰ γεν.· **οὐδ' ὡς ὅς ἔολλα δνόσσε-**
σθαι κακότητος = καὶ οὕτως ἐπλίξω δέν δά μένης
δυσθροαιμένους διὰ τὴν δυστυχίαν σου.

Ἔτυμ.: **δνομαί**· **δνοτόσ**· **δνοτάξω**: λατ. **nota** (ση-
μεῖον, τεκμήριον· σημάδι πληγῆς· μτρφ. σιγματι-
σιδός, δνειδός), **nota**, **-are** (σημαδεύω· σιγματιξω,
ὀνειδίξω)· ἐκ ριξ. θάσσεως ὀησῖ λατ. ***οησ-** μετὰ παρ-
αλλαγῆς ***οη-** (πρβλ. Ἰσυχ. **δνωται: ἀτιμάζεσαι.**
μέμπεταισ)· ***οη-** (**δνομαι**), ***η-** (λατ. **nota**), πρβλ.
***οη-**-**δ**, ***η-**-**δ** ἐν τῷ ἕμυρ. **δνοσοτός**, Ζενδ. **nadant**
(χλευαστικός), **sanoxr**, ἀναδιπλ. ἐν. **η-** **η-**-**δ** (**μεφω-**
μαι) (ἐκ β. **neid-** βλ. ἐν **δνειδός**). Κατὰ τινος δέν εἶ-
ναι ἐντελῶς ἀσθήρικτος καὶ ἡ συγγένεια τοῦ **δνομαί**
πρὸς τὴν λ. **δνομα**, ὅπὸ τὴν προϋπόθεσιν δτι ***οησ-** θά
ἐσθίμαινε: «σημεῖον στίγμα τι, στίγμα», καὶ δτι τὸ **δ-**
νομαί διετήρησε τὴν κακὴν του σημασίαν.

δνομαίνω, μελ. δνομαίνω, ἰων. δνομαίνω· ἀορ.
α' ὀνώμηνα, ἐπ. **δνόμηνα (δνομαί)** ποιητ. ἀντὶ **δνο-**
μαίω· ὀνομάζω, δίδω δνομα, καλῶ ὀνομαστικῶς,
λατ. **nomino** || ὡσ. δίδω δνομαί τι εἰς τινα, τὸν φω-
νάξω με ἐν δνομα. 2) ὑπισχοῦμαι δτι δά πράξω
τι. 3) ὀνομαίξω, ὀρίξω, διορίζω. 4) ἀπλῶς, προ-
φέρω, ἐκστομίξω, ὀμίλω.

δνομα-κλήδην, ἐπίρ. (δνομαί+καλέω)· τὸ καλεῖν
ὀνομαστικῶς, ὀνομασί, κατ' ὄνομα, λατ. **nominalim**.
δνομα-κλυτός, δν (δνομαί+κλυτός)· ὁ ἔχων ἐν-
δοξον δνομα, περιφρήμος, ἐξακούστος.— || ἐνεργ.,
ὁ δοξάζων, ὁ καθιστῶν τι(να) ἐνδοξον.

δνομαστί, ἐπίρ. (δνομαίξω)· ὀνομαστικῶς, κατ' ὄ-
νομα, ἐξ ὀνόματος, λατ. **nominalim**.
δνομαστόσ, ἰων. οὐνομ-, ἡ, δν (δνομαίξω)· ὁ
ὀνομαστικός, ὁ ὀνομασμένος— ὁ ἄξιος νά ὀνομα-
ζεταί, ὁ ἄξιος νά γίνεταί μνεῖα τοῦ ὀνόματός του
(νά γίνεταί λόγος δι' αὐτόν).— || ἐπὶ προσ., ὡς καὶ
νῦν, ὀνομαστόσ, ἐξακούστος, ἔχων ἐνδοξον δνομα,
ἐπίσημον δνομα || ἐπὶ πραγμάτων, περιθόητος, ὀξιο-
μνημόνευτος.

δνοματο-λόγος, δ (δνομαί+λέγω)· ὁ λέγων (ἀπ-
αγγέλλων) τὰ ὀνόματα ἀνθρώπων, λατ. **nomencia-**
tor || ὁ συλλέγων ὀνόματα (λέξεις).

δνόμηνα, ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **δνομαίνω**.

ὄνοσ, δ καὶ ἡ'· δτι καὶ νῦν, **δνοσ**, γαίδαρος,
λατ. **asinus, asina** || παροιμ. φράσεις: **περὶ δνοσ οκιάσ**
=λατ. de lana caprina = διὰ τὴν οκίαν ἐνός δνου,
τ. ἔ. διὰ τὸ τίποτε, διὰ πρᾶγμα μηδαμινόν | **δνοσ**
πόκιαι (ἡ πόκιαι) = γαϊδούρο μαλλί, δηλ. πρᾶγμα ἀν-
ὕπαρκτον, δεδομένου δτι οὐδαμῶδ τουρεῦσιν τοὺς δνοσ
διὰ νά ἐκμεταλλεῦσθαι τὸ μαλλί των (πρβλ. **δρνῖθων**
γάλα = τοῦ πουλιού τὸ γάλα) | **δνοσ λύρας (ἐνν. ἡ-**
κουσεν), ἐπὶ ἀνθρώπου ἡλιθίου καὶ ἀνίκανου νά ἀ-
πολασίη μουσικήν.— || ἐκ τῆς ἐπίθετός τοῦ δνοσ ὡς
ζῴου ἀχθοφόρου ἡ λ. **δνοσ** ἐχρησιμοποιήθη διὰ νά ση-
μάνη καί: 1) βαροῦλικον, γεράνων, τροχαλίαν (εμα-
καρῶν, καρούλι). 2) τὴν ἐπάνω μολόπετραν, τὴν
περιοτρεφομένην.— || εἶδος ποτηρίου οἴνου, πηθ.
λόγω τοῦ σχήματός του.

Ἔτυμ.: ὄνοσ καὶ λατ. **asinus** θεωροῦνται ὅπὸ τι-
νων δάνετα ἐκ τινος ἀσιατικῆς γλώσσας μάλλον παρά
σημιτικῆς. Κατ' ἄλλους **δνοσ** < ***hoonos**, οὔτινος ἡ πρῶ-

τη συλλαβῆ ἐξελήφθη ὡς ἄρθρον, ἡ κατ' ἀνομοίωσιν
δι' ἀπλολογίας ἐκ τινος ***ho hoonos** < ***ho ohonos**,
***ohonos** εἶναι κατ' ἀφομοίωσιν ἐκ τοῦ ***ahonos**,
***asonos**, πρβλ. λατ. **asinus** < ***asonos** (?). ***Ἄλλοι** θεω-
ροῦσιν ὡς πιθανόν δτι **δνοσ** < **δον-ος**, ὡς φαίνεται ἐκ
τοῦ λατ. **asin-us**· πρβλ. καὶ γοτθ. **asil-us**, παλ.-γερμ.
esil, λιθ. **asil-as**, σλαβ. **osil-u**, παλ.-σκανδ. **asn-i**, ἀγγλ.-
σαξ. **ass-u** κλπ.

δνοσσάμενος, μτρφ. ἐπ. μέσο. ἀορ. α' τοῦ **δνομαι**.
δνόσσεσθαι, ἐπ. ἀντὶ **δνόσσεσθαι**, μελλ. ἀπρφ. τοῦ
δνομαί.

δνοστόσ, ἡν, δν (δνομαί)· ὁ ἄξιος μομφῆς || ὁ
ἄξιος περιφρονήσεως.

δνοτάξω, ὡς τὸ δνομαί· μέφομαι, ψέγω || περι-
γελῶ, χλευάζω.— || μέσον, **δδελύσομαι, ἀποστρέ-**
φομαι.

δνοτόσ, ἡ, δν = δνοσοτός (βλ. λ.).

δνο-φορβός, δν (δνοσ+φέρβω)· ὁ τρέφων (συν-
τηρῶν, διατηρῶν) δνοσ.

δντα, τά, μτρφ. οὐδ. πληθ. τοῦ εἰμί· τὰ νῦν ὑπάρ-
χοντα πρᾶγματα, τὸ παρὸν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ παρ-
ελθόν καὶ τὸ μέλλον. 2) τὰ **δντα** = τὰ δντως ὑπάρ-
χοντα, ἡ πραγματικότησ, ἡ ἀλήθεια, ἐν ἀντιθέσει
πρὸς τὰ μὴ **δντα**.— || πᾶν δτι ἔχει τις, ἡ ἰδιοκτη-
σία του, ἡ περιουσία του.

δντως, ἐπίρ. τῆσ μτρφ. τοῦ εἰμί· ὡς καὶ νῦν, ὄλη-
δῶσ, πρᾶγμασι, τῷ δντι, δντως.

δνύμα, τό, αἰολ. ἀντὶ δνομα (βλ. λ.).

δνούμαξ, δνομήμαξ (δνύμαξ), αἰολ. ἀντὶ δνομ—
δνυξ, -ῆχος, δ, δοτ. πληθ. δνυξί, ἐπ. δνύχεσσι:
1) ἐν τῷ πληθ. οἱ δνυχεσ ὄρνέου (ἀρπακτικῶ, σαρ-
κοφάγου, πτηνοῦ) || ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἐν., ὁ δνυξ σαρ-
κοφάγου πτηνοῦ || ἐπὶ ἀνθρῶπων, ὡς καὶ νῦν, τὸ ἐνύ-
χι, λατ. **unguis** || ἐπὶ κτηνῶν, ὀπλήη || εἰδικαὶ περιφρά-
σεις: **εἰς ἀκροσ τοὺσ δνυχασ ἀφίκετο (δ οἶνοσ δηλ.)**
= ὁ οἶνος μὲ ἐδέρμανε μέχορι τῶν ὄνυχων | **εἰξ ἀ-**
παλιῶν δνύχων = τὸ τοῦ Ὀρατίου **de tenero unguis**
= ἐκ παιδικῆς (τρυφερῆσ) ἡλικίας | **δνυχασ ἐπ' ἀκροσ**
σάτασ = summis digitis = σταδεις «πᾶνω σά νύχια» |
εἰξ δνύχων λέοντα (ἐνν. τμαίρομαι) = ἀπὸ τοῦ δ-
νυχασ συμπεραίνω δτι εἶναι λέων, τ. ἔ. ἀπὸ τὸ παρα-
μικρότερον χαρακτηριστικὸν σχηματιξω γνόμην.—
|| **δνυξ**, πολῦτιμος λιθὸσ μὲ ραβδωτῆσ φλέβασ || ὡσ.
κοιμηστέχνημα κατεσκευασμένον ἐκ τοῦ πολυτίμου
αὐτοῦ λίθου.

Ἔτυμ.: **δνυξ**: **σανοκρ. nakhá-h-m, nakhára-h-m,**
νσοπερο. nāxun, λατ. **unguis**, παλ.-ιρλ. **ingen** (***eng-**
vinā), μεσ.-ιρλ. **inga**, παλ.-γαλλ. **equin**, παλ.-γερμ. **na-**
gal, ἀγγλ.-σαξ. **noezel**, παλ.-νορρ. **nagi**, γοτθ. **ga-**
nagljan (καθηλά, καρφῶνων), παλ.-σλαβ. **nogŕŕŕŕ**,
λιθ. **nagŭtis**, παλ.-πρωσ. **nagŭtis**, παλ.-σλαβ. **noga**,
σανοκρ. δŕŕghri-h (πούς)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ.
***ɛ/ɔnoŕh-** ἐν ἐναλλαγῇ μετὰ τοῦ ***ɛ/ɔnoŕh-** ὅπὸ τίνων
ὑποσπθρῖζεται καὶ συγγ. πρὸς τὸ **νύσσα** < β. **νυξ—**

δνύχεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ δνυξ.

δξ-άλμη, ἡ (δξος+άλμη)· ζωμός, (σάλτωσ) ἐξ ὄλ-
μησ μετὰ δξουσ.

δξέα, ἰων. ἀντὶ δξεία, θηλ. τοῦ δξύσ.— **δξέσι, δοτ.**
πληθ. τοῦ δξύσ.

δξέωσ, ἐπίρ. τοῦ δξύσ· διαπεραστικῶσ, σουβλε-
ρώσ || μτρφ. μετὰ ὀξύτητας || ὡσ. μτρφ. μετὰ δριμύ-
τητός || ὡσ. μτρφ. ταξέωσ.

δξηρός, ἂ, δν (δξόσ)· ὁ ἀνήκων εἰς δξοσ ἡ κατ-
άλληλοσ δι' δξοσ || **κέραμοσ δξηρόσ** = πῆλινον ἀγ-
γεῖον (πίθοσ) κατάλληλον δι' ἐναποθήκειαν δξουσ.

δξίνησ, εσ (δξόσ)· ἐξινός, δξινός, ἐπὶ οἴνου. 2)
μτρφ. ὁ ἔχων δυσθροστον χαρακτῆρα, δύστροποσ,
στρυφνός.

δξίξ, -ἰδοσ, ἡ (δξόσ)· ἀγγεῖον (συν. πῆλινον) χρη-
σιμοποιοῦμενον διὰ τὴν ἐναπόθειαν δξουσ, δοχεῖ-
ον «ξιδίου», «ξιδεροσ», λατ. **acetabulum**.— || ἐπὶ λι-
ν μικροσώμου ἀνθρώπου, νάνου.

δξοσ, -εοσ, τό (δξύσ)· οἶνοσ δξινόσ (εξινός) || τό
ἐκ τοιούτου οἴνου παραγόμενον δξοσ (ὡσ. καὶ νῦν,
κοιν. «ξιδί»), λατ. **acetum**. 2) μτρφ. ἐπὶ ἀνθρώπων,
ὁ δύστροποσ, στρυφνός [**δξοσ** < **δξύσ** (πρβλ. **εὐροσ;**
εὐρύσ; λατ. **acetum**; **acies**)· **δξαλίξ** (εξινῆδρα ξινο-

λάπαδος»: *δξάλειος* (*αξινόξος*): *δξίνης* (βλ. λ.)· *δξίς* (βλ. λ.).

‘ΟΞΥ’Α, ή, ή **όξυή**· τό γνωστόν δάνδρον «όξυά», είδος φηγού, λατ. *fungus sylvaticus*.— || στέλεχος δόρατος έκ ζύλου όξυάς || γυν., δόρου.

Έτυμ.· ι· άνακτέον πιθ. είς άρχικόν **δοκ(ε)σ-*, πρβλ. άλβ. *ah* (όξυά) (**aska-*), άρμ. *haçi* (μελία) (**askhio-*), παλ-πορρ. *askr*, άγγλ-σαξ. *oesc*, παλ-γερμ. *asc* (νεο-γερμ. *esche*=μελία) (γερμ. **aski-*)· δ· άρχαιότατος τύπος φαίνεται νά ήτο **os-i-s*, πρβλ. λιθ. *usis*, λαττ. *usis* (μελία), λεττ. γυν. *uscha*, παλ-πρωσα. *woasis* (βλ. και έν *άχερωίς*).

όξυ-βαφον, τό (*όξύς* + *βάπτω*)· μικρόν δοχείον όξους, χαμηλόν, άθαδές, λατ. *acetabulum* (πρβλ. και *όξύς*) || και ποτήριον ή είδος μικράς κύλικας χρησιμοποιουμένης διά τό όξος.

όξυ-θελής, *ές* (*όξύς*+*θέλος*)· ό εις όξεϊταν αίχμήν άπολήγων || γυν. αίχημρός, μυτερός || μτφρ. *όξύς*, τραχύς, δριμύς.— || ως *ένεργ.*, ό έξακοντίζων ταχέα δέλη.

όξυ-θόας, και **όξυ-θόης**, -ου, *δ* (*όξύς*+*θοάω*)· ό όξέως θόων, ό δυνατά φωνάζων, ό διαπεραστικήν φωνήν έκπέμπων || επί κωνόπων, ό όξέως θομβών.

όξυ-γος, ον (*όξύς*+*γός*)· ό όξέως γοών (θρηνών).

όξυ-δερκής, *ές* (*όξύς*+*δέρκομαι*)· *δ*, τι και νυν, ό όξεϊταν όρσαιν έχων, ό βλεπών μακριά και ταχέως || ύπερθ. *όξυδερκέστατος*.

όξυ-δοιπος, ον (*όξύς* + *δοΐπος*)· ό όξέως ήχών, ό όξύν (διαπεραστικόν) δοΐπον (ήχον) παράγων.

όξυ-έθειρος, ον (*όξύς*+*έθειρα*)· ό έχων όξειας (αίχημράς) τρίχας || άνύμ. πηθ. *δξυέθειρος*.

όξυ-θηκτος, ον (*όξύς* + *θήγω*)· ό όξέως ήκονημένος, ό έχων όξεϊταν αίχμήν || μτφρ., ό όξέως κεντηθείς, περιελθών εις άπόγνωσιν.

όξυ-θύμω, μελ. -ήσω (*όξύθυμος*)· είμαι *όξύθυμος*, εύέξαπτος, όργίζομαι ταχέως.— || ως παθ. προκαλοΐμαι, έξωδοΐμαι, εις όργήν.

όξυ-θύμια, ή (*δξυθυμώ*)· ό αίφνίδιος θυμός, έκρηξις όργής.

όξυ-θύμος, ον (*όξύς*+*θυμός*)· *δ*, τι και νυν, ό *όξύς* εις τόν θυμόν του, ό όξέως όργιζόμενος, ό εύέξαπτος, εύερέδιος, θυμώδης, παράφορος.

όξυ-κάριος, ον (*όξύς*+*καρία*)·=*όξύθυμος* (βλ. λ.).

όξυ-κίνητος, ον (*όξύς*+*κινέω*)· ό ταχέως κινούμενος, ταχικίνητος.

όξυ-κομος, ον (*όξύς* + *κόμη*)· ό έχων τρίχας όξειας (αίχημράς, μυτεράς), πρβλ. *δξυέθειρος* || επί ζυτών, ό έχων φύλλα άκανθώδη.

όξυ-κώκυτος, ον (*όξύς* + *κωκύω*)· ό δι' όξειών κρωγών θρηνηθείς, ό μεγαλοφώνως θρηνούμενος.

όξυ-λαθέω (*όξυλαθής*)· λαμβάνω ταχέως, επίλαμβάνομαι ταχέως εύκαιρίας τινός.

όξυ-λάθης, *ές* (*όξύς*+*λαβείν*)· ό ταχύς εις τό λαμβάνειν, ό ταχέως συλλαμβάνων (επί άετοΐ π. χ.), ό δραστηριός έπιχειρών, όξέως επίλαμβανόμενος.

όξυ-λάλος, ον (*όξύς* + *λαλέω*)· ό όξέως (ταχέως) όμιλών, ό εύγλωπτος, στωμύλος, λάλος.

όξυ-μελής, *ές* (*όξύς*+*μέλος*)· ό όξέως ψάλλον, ό ζΐδων εις τόνον όξύν (ύψηλόν).

όξυ-μερίμνος, ον· ό όξέως μεριμνηθείς, ό τυχών όξειας μερίμνων, τ. έ. ό έντακτικώς μελετηθείς, ό τυχών έπιστομαμένης έπεξεργασίας.

όξυ-μήνιτος, ον (*όξύς*+*μήνω*)· ό όξέως (ταχέως) έξεργιζόμενος, εύερέδιος || ό προκαλούμενος (συμβαίνων) έν τη όξυτή της μήνης (όργής): *φόνος δξυμήνιτος* = φόνος τελούμενος έν βρασμΐ ψυχής || *ένεργ.*, ό προκαλών όξεϊταν (ταχέϊταν ή σφοδράν) όργήν.

όξυ-μολπος, ον (*όξύς*+*μολπή*)· ό όξέως μέλπων, βλ. και *όξυμελής*.

όξυ-μυρος, ον (*όξύς* + *μύρος*)· ό όξέως μυρός, ό εις όξύν βαθμόν μυρός.— ως οσα. τΐ *όξυμυρον* = στοχασμός δατις κατά τό φαινόμενον άποτελείται άπό άντιμαχομένας έννοίας, παραδοξολογία τρέπον τινά, όπως π.χ. *απειϋδε βραδέως*, τό της Νάας έμέσα στά χιόνια καιγομαι, μέσ' στή φωτιά μορ-

γώνω», πρβλ. τά λατ. *insaniens sapientia, strenua inertia, concordia discors, splendide mendax*.

όξυνθείς, μτχ. παθ. *άορ. α'*· τοΐ *όξύνω*.

όξυντήρ, -ήρος, *δ* (*όξύνω*)· ό *όξύνων*, ποίων τι *όξύ*, ό άκονίζων.

όξύνω, μελ. -ύνω (*όξύς*)· καθιστώ τι *όξύ* (κοπερόν ή αίχημρόν), τό άκονίζω, τό τροχίζω. 2) μτφρ. παροξύνω, παροργίζω, έξερεδίζω || διεγείρω, παρορμΐω || ως. προκαλώ.— Παθητ., προκαλοΐμαι έξερεδίζομαι, έξάπτομαι.

όξυόεις, *εσσα, εν*, ποιητ. άντι *όξύς*· ό άπολήγων εις *όξύ*, μυτερός, αίχημρός κοπετέρος || (*όξύα*), *όξυίνος*, «άπό *όξυά*», έκ ζύλου *όξυάς*.

όξυ-όστράκος, ον (*όξύς*+*όστρακον*)· ό έχων *όξύ* *όστρακον* (ζέριμα ή φλοιδόν).

όξυ-πάγης, *ές* (*όξύς*+*πάγηαι*)· ό άπολήγων εις *όξύ*, άκανθώδης.

όξυ-πευκής, *ές* (*όξύς* + *πεύκη*)· ό έχων *όξεϊταν* αίχμήν, άπολήγων εις *όξύ* (όπως τά βελονοτά φύλλα της *πεύκης*) || ό έχων πικράν *όξυτήτα*.

όξυ-πους, *δ*, ή. -*πουν*, τό, γυν. -*ποδος* (*όξύς* + *πούς*)· ό έχων ταχείς πόδας, ώκύπους, ταχύπους.

όξυ-πρωρος, ον (*όξύς* + *πρώρα*)· ό έχων *όξεϊταν* τήν πώραν, ηλ. άκραν άπολήγουσαν εις *όξύ*, αίχημράν άκραν.

όξυ-ρηγμία, ή (*όξύς* + *ερευγμός*)· τό έρεύγεσθαι «ξινό», ή «ξινόλα», λόγφ δυσπεψίας || ή έξε αυτής προκαλουμένη δυστοπία (στρωφνότης) [*όξυρευγμία*: *όξυρευγμιάω*· *όξυρευγμιάδης* (*όξύς* + *σκοτεινΐ*· τινι β' συνθετ., όπερ και' άλλους μόν είναι) τό και έν άρχή ύποδηλωθέν *ερευγμός*, και' άλλους δέ τό *όργχος*, πρβλ. και λατ. *ringor, ructo* (ιαπ. ρ. **reg-*: **reug-*).

όξυ-ρηπής, *ές*, ποιητ. άντι *όξυρρηπής* = *όξύρροπος* (βλ. λ.).

όξυ-ρροπος, ον (*όξύς*+*ρέπω*)· ό ταχέως *ρέπων* (κλίνων) πρός τό έν μέρος, ό έπακριβώς ζυγίζων (επί εύαισθητόν ζυγού) || ό *ρέπων* πρός τι, έπιρρητής, λατ. *propensus* || ό εύκόλως κυθερνόμενος || μτφρ. ό εύκόλως (ταχέως, αίφνιδίως) έξαπτόμενος, εύερέδιος.

‘ΟΞΥ’Σ, *όξεΐα*, ιων. *όξέα*, *όξύ'*· *όξύς*, μυτερός, αίχημρός, κοπετέρος || *λίθος όξύς*=λίθος ήκονημένος, ώστε νά δύναται νά χρησιμοποιηθΐ ως *μάχιαιρα* (κοιν. «πέτρα κοφτερή οάν μαχαίρα») || *τό όξύ* = τό *όξύν* άκρον (τό κατακόρυφον σημεΐον) τριώνου, ή κόρυφή του τριώνου.— || επί έντυπώσεων τών αισθησεων (επί αισθημάτων δηλ.), *όξύς*, διαπεραστικός, δριμύς, τραχύς || επί του ήλτου, κωστικός ή και ό έκτυφλωτικόν έχων φώς (πρβλ. τό του Βεργιλ. *rapidus sol*). 2) επί της *όρσεως*, *όξύς* τήν *όρσιν*, *όξυδερκής*, ό έχων *όξυτάτην* *όρσιν*: *όξύτατον δερκομαι*=έχω *όξυτάτην* τήν *όρσιν* || *όξύ άκνούω* *όξω* *όξεϊταν* τήν *άκοήν*. 3) επί του ήχου, *όξύς*, ύψηλός, διαπεραστικός, άντιθ. τφ *βαρύς*. 4) επί γεύσεως, *όξύς*, δριμύς, «ξινόξος», πικρός, στυφός. 5) επί σωματικου ή ψυχικου άλλους, *πόνου*, *όξύς*, *δριμύς*, διαπεραστικός.— || *όξύς*, ταχύς, όρμητικός, πλήρης όρμητικου πΐδους, *ιδίως* ταχύς εις τήν έκρηξιν του θυμού του, εύέξαπτος.— || *IV* επί κινήσεως, ταχύς, εύκλίντος, γοργός.— επίρρ. *όξέως* || *έπιρρ.* καινται ως. και τά οΐδ. έν. και πηθ. *όξύ*, *όξέα* [δι' *έτυμ.* βλ. *όκρεϊς* συγγ. τοις *άκή*, *άκωνή*, *έξ*· ιαπ. ρ. **aq-* (βωλοκοπεΐν), **ak-* (είμαι *όξύς*) (βλ. και έν *άκαινα*)].

όξυ-στομος, ον (*όξύς*+*στόμα*)· ό έχων *όξύ* στόμα, δηλ. *όξεϊς* (κοπετέρος) *όδόντας* || επί του *οιστρον* (άλογόμυγας), ό *όξέως* κεντρώ (κεντρώνων, *νύσων*) || επί *έϊφους*, τό *όξέως* ήκονημένον (τό *έχον* κοπετράν τήν *ληπίδα*).

όξυ-τενής, *ές* (*όξύς*+*τένω*)· = *όξύτονος* (βλ. λ.), σουβλερός, μυτερός.

όξύτης, -ήτος, ή (*όξύς*)· *δ*, τι και νυν, *όξύτης*, δηλ. τό νά είναι τι *όξύ*, σουβλερόν, μυτερόν, κοπετόν.— || επί ήχου, ή *όξύτης*, τό ύψος, του τόνου, άντιθ. τφ *βαρύτης*. 2) επί γεύσεως, ή *δριμύτης*, *πικρότης*.— || μτφρ. *όξύτης* (ταχύτης) άντιλήψεως, *όξύνοια*, εύφύια. 2) επί *ένεργείας* (δράσεως), ταχύτης, όρμητικότης, δραστηριότης, σπουδή, βία

ὀξύ-τόμος, ον (ὀξύς + τεμῆν)· ὀ ξέως τέμνων, ὀξέως· κόπτων, κοπιτερός, ὀξύς.

ὀξύ-τονος, ον (ὀξύς+τόνος) = ὀξυτελής (βλ. λ.), ὀ τεταμένος εἰς ὀξύ, ὀ ἀπολήγων εἰς ὀξύ, σουβλερός, μυτερός ἢ ἐπι ἤχου, ὀ ξέως ἤχων, ὀ διαπεραστικός ἢ μητρ. θίαιος, λάβρος, σφοδρός, δριμύς.— ἢ ἐν τῇ Γραμματικῇ, ὀξύτονος λέξις, ἢ ἔχουσα ὀξύν τόνον, τ. ἔ. ὀξείαν ἐπὶ τῆς ληγουσῆς, ἢ προφερομένη μετὰ ὀξέος τόνου ἐπὶ τῆς ληγουσῆς.

ὀξύ-τόρος, ον (ὀξύς+τείρω)· ὀξύς (αἰχυμρός, μυτερός), διαπεραστικός, εὐκόλως τρυπῶν (περῶν), βελονοειδής.

ὀξύ-φθογγος, ον (ὀξύς+φθόγγος) = ὀξύφωνος (βλ. λ.).

ὀξύ-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (ὀξύς+φρήν) = ὀξύθυμος (βλ. λ.) ἢ ὀξείαν ἔχων τὴν φρένα, ὀξύνους.

ὀξύ-φωνος, ον (ὀξύς+φωνή)· ὀ ἔχων ὀξείαν (διαπεραστικὴν) φωνήν, ὀ ἔχων διαιυγῆ, καθαρὰν, φωνήν.

ὀξύ-χειρ, -χειρός, ὁ, ἡ (ὀξύς+χείρ)· ὀ ξύς κατὰ τὰς χεῖρας, ὀ ἔχων ὀξείας τὰς χεῖρας, τ. ἔ. ταχύς, εὐκίνητος, ἐπίδειξις ἢ ὀξύς εἰς τὰς χεῖρας, τ. ἔ. ὀξύς εἰς τὸ πλῆττειν, ἐριστικός ἢ καὶ μητρ. ἀπλητος, πλεονεκτήης. 2) ὀξύχειρ κτύπος = ἤχος προσερχόμενος ἀπὸ ταχύ κτύπημα τῶν χειρῶν (ἐν τῷ θρηνεῖν).

ὀξύ-χολος, ον (ὀξύς+χολός)· ὀ ταχύς εἰς ὀργήν, ὀ ταχέως ἐξοργιζόμενος.

ὀξύ-ωπής, ἔς (ὀξύς+ὦψ)· ὀ ἔχων ὀξείαν τὴν ὄρασιν.— ἢ ἐνεργ. ὀ ὀξύνων τὴν ὄρασιν.

ὄου, ἐπ. ἀντὶ οὗ, γέν. τοῦ θ. ἢ τοῦ δ.

ὄπα, δωρ. ἀντὶ ὄπη (βλ. λ.).

ὄπαδῶ, δωρ. ἀντὶ τοῦ ἰων. ὄπηθδός (ὄπαθδός)· ἀκολουθῶ, ἐπομαι, συντροφεύω (ὄπαθδός). συνοδεύω.

ὄπαδός, ὄν, δωρ. ἀντὶ τοῦ ἰων. ὄπηθδός (ὄπάζω)· ὀ ἀκολουθῶν, συνοδεύων, συμπορευόμενος, ὀ ὑπηρετῶν τινα ἢ ὡς οὗο. ὀ ὄπαδός, ὡς καὶ ἄν, σύντροφος, θεράπων, ἀκόλουθος.

ὄΠΑΨΩ, μελ. ὄπάσω, ἐπ. ὄπάσω· ἀορ. α' ὄπασα, ἐπ. ὄπασα.— Μέσον, ἐπ. μεσ. ὄπάσομαι, ἐπ. ἀορ. α' ὄπασάμην· κἀμην (προστάσσομαι) τινὰ νὰ ἀκολουθήσῃ, δίδω τινα εἰς τινα ὡς συνοδοιπόρον (ὡς ἀκόλουθον, ὡς θεράποντα): *πολὺν λαὸν ὄπάζω τενί*—στέλλω μαζί του (γὰ τὸν ἀκολουθῆ) πολὺν στρατόν, τὸν καθιστῶ (διορίζω) ἡγεμόνα (ἀρχηγόν) πολλῶν.— Μέσον, κἀμην τινὰ νὰ με ἀκολουθήσῃ, τὸν προσλαμβάνω ὡς ἀκόλουθον.— ἢ ἐπὶ πραγμάτων, δίδω (παρέχω) τι εἰς τινα διὰ νὰ τὸν ἀκολουθῆ, γέν. δίδω, παρέχω: *κῦδος ὄπάζω τενί* = δίδω εἰς τινα δόξαν (νὰ τὸν ἀκολουθῆ δόξα) ἢ προσδέτω, δίδω ἐπιπροσδέτως, προσάπτω, προσκολλῶ, προσάρτη, τὸ εἰς τινὰ: *ἔργον πρὸς ἀσπίδι ὄπασον*—ἐξήρτην (προσεκόλλησεν) ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ καλλιτεχνικόν τὸ ἔργον ἢ γενικῶς, δίδω, παραχωρῶ, παρέχω, ἀπονέμω.— ἢ ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ζῆλ. καταδιώκω κατὰ πόδας, «κυνηγῶ ἀπό κοντά», ἀσκῶ ἰσχυρὰν πίεσιν ἢ ἀπελ., ἀνοιγῶ δρόμον, ἐκδιᾶζω τὴν δίοδον.— Παιθ., *χειμάρρους ὄπαζόμενος Διδὸς δῆμβρω*=χειμάρρους ἐκδιεζόμενος (κατεπιεζόμενος) ὑπὸ τῆς βροχῆς, δηλ. πληρούμενος (ἐκχειλιζῶν, φουσκῶνων) ἀπὸ τὰ ὕδατα βροχῆς.

Ἔτυμ.: ὄπάζω· ὄπαδός, ὄπηθδός· ὄπηθῶ· ὄπαδῶν· ὄπέων· θεωρεῖται θεοβία ἢ συγγένειά τον πρὸς τὸ *ἔπομαι* (βλ. λ.), καὶ δὴ ἐκ τινος *δπά (ἰαπ. *soqā (ἢ ἐνέργεια τοῦ ἀκολουθεῖν), τῆς ἐκπτώσεως τῆς βασίλεις μαρτυρομένης καὶ ἀλλοθεν (πρβλ. καὶ διπός: λατ. *sucus*).

ὄπαίος, α, ον (ὄπη)· ὀ ἔχων ὀπήν ἢ ἀνοιγμα ἢ ὡς οὗο. τὸ ὄπαίον=ὄπη ἐπὶ τῆς στέγης (πρὸς ἐξοδον τοῦ καπνοῦ), ἢ καὶ τὸ μέρος τῆς στέγης, ὄπου ἦτο ἡ ὀπή αὐτῆ.

ὄπανίκα, δωρ. ἀντὶ ὄπηνίκα.

ὄπασαιμ, ἔβκτ. ἀορ. α' τοῦ ὄπάζω.

ὄπασασι, ὄπασατο, γ' ἐν. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ ὄπάζω.

ὄπασασαί, ἐπ. ἀντὶ ὄπάσαι, δ' ἐν. μέσ. μελλ. τοῦ ὄπάζω.

ὄ-πατρος, ον, ἀντὶ *δμο-πατρος* (δμοδ+πατήρ)· ὀ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατροῦ, ὄμοπάτριος.

ὄπαδῶν, -ονος, ἰων. ὄπέων, -έωνος, ὁ (ὄπέζω)= ὄπαθδός (βλ. λ.), σύντροφος, θεράπων, κυρ. ἐν πολέμῳ ἢ καθόλου, ὑπηρέτης, ἀκόλουθος, λατ. *famulus* [δῖ· ἐτυμολ. βλ. ὄπάζω].

ὄπεός, -ἄτος, τό σουβλίον ὑποδηματοποιοῦ, «τασακαρόσουβλα», λατ. *subula* ἢ αἰολ. *ὑπείας* (δπερ ἀντὶ καὶ ὀ συνηθὺς ἀπαντῶν τύπος).

ὄπερ, ἐπ. ἀντὶ ὄσπερ.

ὄπέων, -ωνος, ὁ, ἰων. ἀντὶ ὄπαδῶν (βλ. λ.).

ὄΠΗ, -ῆς, ἡ' ὡς καὶ ἄν, ὄπη, κοιν. «τρυπα», ἀνοιγμα ἢ ὄπη ἐν τῇ ὀροφῇ πρὸς ἐξοδον τοῦ καπνοῦ ἀντὶ καπνοδόχης.

Ἔτυμ.: ὄπη· ὄμ. *πολυωπός* (= ὀ ἔχων πολλὰς ὀπάς, ἐπὶ δικτύου π. χ. ἀλιευτικῶ)· ἐκ β. ὄπ- (ἰαπ. *ορν (ὀφθαλμός), πρβλ. παλ.-σλαβ. *дука*. ὄβ-ι, ἐν. ὀκο, γέν. *ocese* (ὀφθαλμός), λιθ. *akas* (ὄπη ἐν ὑάλω)· βλ. καὶ ἐν ἐνόσει καὶ *oase*· ἐκ τοῦ ὄπη πιθ. τὸ *δπεας* (βλ. λ.)· ὄπητίον, ὄπιδιον, ὄποκορ, τοῦ ὄπη.

ὄπη, ἐπ. ὄπηη, δωρ. ὄπα, ἰων. ὄκη, ἐπὶρ. τόπου· δι' ἡς ὄδοῦ, λατ. *qua* ἢ καὶ ἐντεῦθεν ἀντὶ τοῦ ὄπου (ὡς καὶ ἄν), λατ. *ubi* ἢ ὡς. ἐντεῦθε καίτῃ καὶ ἀντὶ τοῦ ὄποι (=πρὸς ὄν τόπον, δι' ὄν τόπον, πρὸς ὄπου, δι' ὄπου), λατ. *quo*. 2) μετὰ γέν., ὄπη γᾶς = λατ. *ubi terrarum*=εἰς οἰονδήπου μέρος τοῦ κόσμου.— ἢ ἐπὶ τρόπου, καθ' ὄν τρόπον, πῶς.

ὄπηθῶ=δωρ. ὄπαθεῶ (βλ. λ.).

ὄπηθός, ὄν=δωρ. ὄπαθός (βλ. λ.).

ὄπηνικά, ἐπὶρ. ὄταν, ὄπὸταν, ὄπότε, καθ' ὄν χρόνον, ὄποιαν ὄραν, εἰς ὄποιον καιρόν. 2) ἔπειδή, λατ. *quoniam*.

ὄπίας, -ου, ὁ (ὄπός)· τυρός ἐκ γάλακτος πηχθέντος διὰ τοῦ ὄπου οὐκῆς ἢ πλήρης ἐκφρασις: *τυρός ὄπίας*.

ὄπίζομαι, μελ. -ίζομαι, ἀποθ. (ὄπις)· ἔχω σέβας διὰ τι, θεωρῶ τι(να) μετὰ ζέου, φροντίζω διὰ τι(να), ὑπολήπτομαι, ἐκτιμῶ ἢ φοβούμαι ἢ ὑπακοῶ ἀπὸ σεβασμόν ἢ καὶ δέος· λατ. *vereri, revereri*.

ὄπιθε καὶ ὄπιθεν, ἐπὶρ. ποιητ. ἀντὶ *δπισθε, δπισθεν* (βλ. λ.).

ὄπιθό-μυροτος, ον, ποιητ. ἀντὶ *δπισθόμυροτος* (ὄπιθε+βροτός)· ὀ ἐρχόμενος ὄπισω ἀπὸ βροτόν, ὀ ἀκολουθῶν βροτόν ἢ *δπισθόμυροτον αὔχημα* = δόξα ἐπιζῶσα μετὰ θάνατον.

ὄπικοί, οἱ (καὶ *ὄπικοί, καὶ *ὄπικες)· παλαιοὶ κάτοικοι τῆς Νοτίου Ἰταλίας.— ἢ ὡς ἐπιθ. *δπικός, ἡ, ὄν*=ἀρχαῖος, θέρβαρος, Γοτθικός.

ὄπιπτεύω, μελ. -σω (ὄπτομαι)· περιβλέπω γύρω μου, βλέπω γύρω μου μετὰ περιεργείας ἢ γενικῶς. παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, παραμονεύω, παραφυλάττω.

Ἔτυμ.: *δπιπτεύω*, ὄρθθ. *δπιπτεύω* κλητ. *παρ θενοπίπα* (*Ιλ. Α 385)· κατὰ τινας ἐξ ἰαπ. ἀναδιπλ. β. *ι+ορν-δπ- δι' ἀναδιπλ. (πρβλ. *δπ-ωπα* ἀντὶ *ὄπα*, *ἐδ-ηθός* ἀντὶ *ἡθός), βλ. ἐν λ. *ἐνίπῃ*, πρβλ. καὶ σασκρ. *ikṣaīḥ* (ὄρν)· κατ' ἀλλους < *ορί (πρὸθ.) + *ορν-, πρβλ. *δπι-θε(ν)*.— Κατ' ἀλλους τέλος *δπιπ* <ἰαπ. *ορui-ορν-, σχηματισμός δι' ἀναδιπλ. τοῦ τύπου τῶν *δαιδάλλω, ποιπινύω, μοιούλλω* κλπ.

ὄπις, -ίδος, ἡ, αἰτ. *δπίν* ἢ *δπιῖδα* (δψ)· προσοχὴ (ἐκτίμησις) ἀποδιδιομένη εἰς πρόσωπον ἢ πράγμα, καὶ δῆ: 1) ἐν κατῷ ἐννοία, ἐκδίκησις, τιμωρία: *δπισ θεῶν*=θεία τιμωρία, ἐκ μέρους τῶν θεῶν ἐκδίκησις. 2) ἐν κατῷ ἐννοία, ἀνταμοιβή, εὐνοία, εὐμένεια, προσοχὴ, ζῆλος, ἀφοσίωσις. 3) σεβασμός ἀνάμεικτος μετὰ θρησκευτικῶ φόδου, σέβας, τιμὴ, ἐκτίμησις, ὑπακοή, λατ. *reverentia*. [*δπισ δπιζομαι*: *δπισθός* (=φοβερός, σεβάσμιος) δι' ἐτυμ. βλ. *ἐνίπῃ*].

ὄπισθα, ἐπὶρ. αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ *δπισθε, δπισθεν*.

ὄπισθε, καὶ πρὸ φων. *δπισθεν, ἐπ. δπισθε, δπισθεν* (δπισ?)· λατ. *pone, postea*: ἢ ἐπὶ τόπου, ὄπισ, εἰς τὸ ὄπισω μέρος, ἀντὶθ. τῷ *πρόσθε* (=ἐμπροσθεν) ἢ *οἱ δπισθε* = οἱ ὄπισω καταλειπόμενοι, ὀ ἐναπομένοντες μετὰ τὸν θάνατον τινος ἢ *οἱ δπισθε λόγοι* = τὰ ἐπόμενα (ὑπόλοιπα) ἐμβία ἢ τὸ (ἢ τὰ) *δπισθεν* = τὰ ὄπισω μέρη, τὰ νῶτα, ἢ ράχης ἢ *εἰς τοῦδπισθεν* = πρὸς τὰ ὄπισω, ὄπισω.

2) ὡς πρῶθ. μετά γεν., ὀπίσω τινός, «ἀπό πῶσω» ἀπό τι(να), ὀπισθεν τινος || ὡς. κατώτερος τινος, δευτερος ἀπό τινα.— || ἐπὶ χρόνου, μετά ταῦτα, ἔπειτα, κατόπιν, ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἔτυμ.· κατὰ τὴν καλαιωτέραν ἀποψιν ἐκ τοῦ ὄπισ (ὡς ὑπεθλωθήναι καὶ ἐν ἀρχῇ); συγγενούς πρὸς τὰ: ἀνόπιν, κατόπιν, μετόπιν, ὀπίσω (πρβλ. καὶ παραθ. ὀπίστερος, ὀπίστατος)· νεώτεροι ἔρουναι στρέφονται μᾶλλον πρὸς ἄλληλν ῥίζαν, περὶ ἧς βλ. ἐν ἐπί, ἔπι· δέχονται καὶ αὐταὶ διὲ ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ὀπίσω, ἐπ. ὀπίσω [ὀπίσω < *ὀπιτσω, λαπ. *t-jo-, πρβλ. σανκρ. āpa-tya- (οἱ ἄπογονοί), γοτθ. ni-rja (= συγγενής)]· ἐπίσης καὶ τὸ -ο- τοῦ ὄπισθε προέρχεται ἐξ ἐνός τ' ὄπισθε: ὄπισθε = σανκρ. ā-ṽṣ-tya: Ζεנד. āvēṣ-ya (πασίνγματος). Πρβλ. τὰ συγγ.· παλ.-ιταλ. *opi ἐν τῷ λατ. ob (= op- ἐν τῷ operio, opacus) (=ἐναντίος, πρὸς· ἕνεκά τινος), ὁσ. ὑρ- op- (=παρά), λιθ. apī- (πέριξ), apē (πέριξ τινός), πρβλ. καὶ τὰ ἐν ὄψε, ὄψι- ὄψωρα· πάντα δὲ ἐξ λαπ. *opi > *epi > *pī, περὶ ὧν βλ. ἐν *ἐπί, ἔπι.

ὀπίσθιος, α, ον, ὡς. καὶ -ος -ον (ὄπισθε)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ὀπίσω κείμενος, «πισινός», ὁ εἰς τὸ ὀπίσω μέρος εὐρισκόμενος, λατ. posticus: ὀπίσθια σκέλεα = τὰ ὀπίσω σκέλη, τὰ ὀπίσθια σκέλη.

ὀπισθο-θάων, ον, γεν. -ονος (ὄπισθε+βαίνω)· ὁ βαδίζων πρὸς τὰ ὀπίσω.

ὀπισθο-γράφος, ον (ὄπισθε+γράφω)· ὁ γεγραμμένος εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος, ἢ ἐπὶ τοῦ καλύμματος.

ὀπισθο-δετος, ον (ὄπισθε+δέω)· ὁ δεδεμένος ὀπίσω, ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω.

ὀπισθο-δομος, ὁ (ὄπισθε + δόμος)· ὁ ὀπίσθιος δόμος, τὸ εἰς τὸ ὀπίσω μέρος εὐρισκόμενον διαμέρισμα ναοῦ· ἐν Ἀθίναϊς, ὁ ἐσωτερικὸς σηκὸς τοῦ παλαιοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ὁ χρησιμοποιούμενος ὡς δησαυροφυλάκιον.

ὀπισθο-νόμος, ον (ὄπισθε + νέμω)· ὁ κατὰ τὴν βοσκήν βαδίζων πρὸς τὰ ὀπίσω (καὶ οὐχὶ πρὸς τὰ ἔμπρός), ἐπὶ αἰῶνος βοῶν τῆς Λιβύης, οἵτινες εἶχον κέρατα μεγάλη καὶ κεκυφῶτα πρὸς τὰ ἔμπρός, ἠναγκάζοντο δὲ διὰ τοῦτο νὰ βόσκουν ὑποχωροῦντες.

ὀπισθο-νύγης, ἐς (ὄπισθε + νύσσω)· ὁ κεντῶν (νύσσω) ἐκ τῶν ὀπισθεν (ἐκ τῶν ὀπίσω μερῶν, ἢ ἀπλῶς ὀπίσω).

ὀπισθο-πους, ὁ, ἡ, -πουν, τό, γεν. -ποδος (ὄπισθε+πούς)· ὁ ὀπισθεν περιπατῶν, ὁ ὀπίσω τινός πορευόμενος, ὁ ἀκολουθῶν, ἀκόλουθος, ὑπρηρέτης.

ὀπισθο-φύλακός, μελ. -ήσω (ὄπισθοφύλαξ)· φυλάσων (φρουρῶν) τὰ νῦνα, ἀποτελῶ τὴν ὀπισθοφυλακίαν.— || διοικῶ τὴν ὀπισθοφυλακίαν.

ὀπισθο-φύλακία, ἡ (ὄπισθοφυλακέω)· ἡ διοίκησις τῆς ὀπισθοφυλακίης.

ὀπισθο-φύλαξ, -άκος, ὁ, ἡ (ὄπισθε + φύλαξ)· ὁ φυλάσων (φρουρῶν) ἐκ τῶν ὀπισθεν, ὁ φρουρῶν τὸ ὀπίσω μέρος || ὡς οὖν. οἱ ὀπισθοφύλακες = οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ὀπισθοφυλακίαν τοῦ στρατοῦ.

ὀπίσω, ἐπίρ. ἐπ. ἀντὶ ὀπίσω (βλ. λ.).

ὀπίστατος, ἡ, ον (ὄπισθε), ὑπερβ.· ἔσχατος πάντων, λατ. postremus.— Συγκρ. ὀπίστερος = λατ. posterior (βλ. καὶ ὄπισθε).

ὀπίσω, ἐπ. ὀπίσω (ὄπισ ἐκ τοῦ ἔπομαι, ἡ συγγ. τῆς ἐπί βλ. ἐν ὄπισθε): I ἐπὶ τόπου, ὡς καὶ νῦν, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀντὶθ. τῷ πρόσω || τὸ ὀπίσω, συνηρ. τοῦπίσω, ὡς. εἰς τοῦπίσω = πρὸς τὰ ὀπίσω. 2) ὡς πρῶθ. μετά γεν., ὀπίσω ἀπό τι, κατόπιν τινός.— || ἐπὶ χρόνου, τοῦ λοιποῦ, εἰς τὸ ἐξῆς, εἰς τὸ μέλλον, ἐν τῷ μέλλοντι.— || πάλιν, ἐκ νέου. [δι· ἔτυμ. βλ. ὄπισθε].

ὀπλᾶς, δωρ. ἀντὶ ὀπλῆς, γεν. τοῦ ὀπλή.

ὀπλέω (ὄπλον), ποιητ. ἀντὶ ὀπλίζω· ἐτοιμάζω, παρασκευάζω.

ὀπλή, ἡ (ὄπλον)· ὡς καὶ νῦν, ὀπλή (ἵππου, ὄνου κ. ἄ.), κυρίως ὁ δοχιστος ὄνουξ || ἀλλ' ὡς ἀντὶ τοῦ χηλή, ὁ οχιστὸς ἐηλ. ὄνουξ τῶν κερρασφῶρων [δι· ἔτυμ. βλ. ὀπλόστερος].

ὀπλήνης, εσσα, ἐν (ὄπλον)· ὀπλιτισμός.

Ὀπλητής, αἰ· ὄνομα μῖδος τῶν τεσσάρων φυλῶν ἐν Ἀθίναϊς, λαβούσης τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ Ὀπλη-

τος, υἱοῦ τοῦ Ἰωνος καὶ πενθεροῦ τοῦ Αἰγέως, Βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν.

ὀπλίζω, μελ. -ίζω, ἀττ. -ίζω· ἀορ. ὀπλιισα, ἐπ. ὀπλιισσα.— μέσον, ἐπ. ἀορ. ἀ' ὀπλιισσάμην.— Παθητ., ἀορ. ἀ' ὀπλιισθην, ἐπ. γ' πλθ. ὀπλιισθεν· πρκ. ὀπλιισμαι· (ὄπλον)· ἐτοιμάζω, παρασκευάζω, εὐτροπέζω || μαγειρεύω (ἐπὶ φαγητοῦ) || ἐνδύω || μέσ., ὄλοπον ὀπλιζομαι = παρασκευάζω δι' ἐμαυτὸν δέπεινον || ἐπὶ ἐκπιν., ἐτοιμάζω, ζευγνύω, τούς ἵππους (ἀροαζαν, ἀρομα), «χαμουρώνω» || ἐπὶ στρατιωτῶν, ἐτοιμάζω στρατιώτας, τούς ἐνδύω, τούς ἐξοπλίζω, τούς ὀπλίω || ὡς. τούς ὀσκόω, τούς γυμνάζω || ὀπλίω ὡς ὀπλίτας.— || μέσον καὶ παθητ., ἐτοιμάζομαι, παρασκευάζομαι || ὀπλιζομαι, παρασκευάζομαι, πρὸς μάχην.

ὀπλίσις, -εως, ἡ (ὀπλίζω)· ἡ πρὸς πόλεμον παρασκευή, ἐξοπλισμός, τὸ ἐξοπλίειν || ἡ πανοπλία, τὸ σύνολον τῶν ὀπλων, λατ. armatura.

ὀπλισμα, -ατος, τὸ (ὀπλίω)· ὁ ἐξοπλισμός, παρασκευασμα, ἐτοιμασία || ὁ ὀπλισμός, ὄπλα, πανοπλία.— || στρατὸς (ὀπλιισμένος).

ὀπλισμός, ἔ (ὀπλίω) = ὀπλιισ (βλ. λ.).

ὀπλιιστέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ ὀπλίω δεῖ ὀπλίειν = πρέπει νὰ ὀπλίω τῆς.

ὀπλιιστής, -οῦ, ὁ (ὀπλίω)· ὁ ὀπλιζων, ὀπλιισμένος || ὀπλιιστὴς κόσμος = ὀπλιτῶν πανοπλία.

ὀπλιτ-ἀγωγός, ὄν (ὀπλιτῆς+ἄγω)· ὁ ἄγων (μεταφέρων) ὀπλίτας: ναῦς ὀπλιταγωγός = ὡς καὶ νῦν, «ὀπλιταγών» (ἐνν. πλοῖον) || ὁ ὀδηγῶν ὀπλίτας, διοικῶν ὀπλίτας.

ὀπλιτεύω, -σω (ὀπλιτῆς)· εἶμαι ὀπλιτῆς, ὑπηρετῶ ὡς ὀπλιτῆς (βαρέως ὀπλιισμένος στρατιώτης).

ὀπλιτῆς, -ου, ὁ (ὄπλον II 2)· ὁ βαρέως ὀπλιισμένος, ἔνοπλος, ὁ ἐν πλήρει πανοπλίᾳ || ὀπλιτῆς στρατός = ὀπλιισμένη στρατιωτικὴ δύναμις.— || ὡς οὖν. ὁ ὀπλιτῆς = ὁ βαρέως ὀπλιισμένος πεζὸς πολεμιστής, φέρων δόρυ καὶ μεγάλην ἀσπίδα (καλουμένην ὄπλον, ὅθεν ἔλαθε καὶ τὸ ὄνομα ὀπλιτῆς, ὅπως ἐκ τῆς εὐκρινῆς ἀσπίδος, τῆς πέλιτῆς, ἐκλήθησαν πελιασταὶ οἱ διὰ ταύτης ἐκωδισμένοι εὐκρινῆς ὀπλιισμένοι πολεμισταί). Οἱ ὀπλιτῆται ἀντιθέτουνται πρὸς τοὺς εὐκρινῆς ὀπλιισμένους, οἵτινες ἐκαλοῦντο ψιλοὶ ἢ γυμνήτες (γυμνήται), ἢ καὶ τοξόται.

ὀπλιτικὸς, ἡ, ὄν (ὀπλιτῆς)· ὁ ἀνήκων τῇ ἀρμόζων εἰς ὀπλιτῆν (βλ. λ.) || ὡς οὖν. ἡ ὀπλιτικῆ (ἐνν. τέχνη) = ἡ τέχνη τοῦ ὀπλιτοῦ, ἡ τέχνη τοῦ χειριζέσθαι βαρέα ὄπλα || τὸ ὀπλιτικόν = οἱ ὀπλίται.— || ἐπὶ πρῶσ., ὀπλιτικός = ὁ κατὰ ἀλλοῦς διὰ τὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἄνοπλος (βλ. λ.).

ὀπλομαι, μέσον (ὄπλον), ποιητ. ἀντὶ ὀπλιζομαι (βλ. λ.)· ἐτοιμάζω τι δι' ἐμαυτὸν, ἐτοιμάζομαι.

ὀπλο-μάνεύω, μελ. -ήσω (ὀπλομανής)· μαίνομαι (ἐηλ. ἔχω μανίαν) διὰ τὰ ὄπλα, τὰ ἀγαπῶ ἔμμανῶς, εἶμαι μανιῶδης διὰ πόλεμον, εἶμαι πολεμοχαρῆς, μανιῶδης πολεμιστής.

ὀπλο-μάνηϊς, ἐς (ὄπλον+μάνηϊς)· ὁ μανιῶδης εἰς τὰ ὄπλα, μανιῶδης πολεμιστής, ἔμμανῶς ἀγαπῶν τὰ ὄπλα (τόν πόλεμον).

ὀπλο-μάχια, ἡ (ὄπλομάχος)· τὸ μάχεσθαι διὰ (βαρέων) ὄπλων || ἡ τέχνη τοῦ χειριζέσθαι τὰ βαρέα ὄπλα || καθόλου, ἡ τέχνη τοῦ πολέμου, ἡ τακτική.

ὀπλο-μάχος, ον (ὄπλα+μάχομαι)· ὁ μαχόμενος διὰ βαρέων ὄπλων || ὡς οὖν. ὁ ὀπλομάχος = ὁ ἐκπαιδεύων εἰς τὴν ὀπλομαχίαν (τὴν χρῆσιν τῶν ὄπλων), ὁ γυμνάζων εἰς τὴν χρῆσιν τῶν πραγματικῶν ὄπλων (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἀσχοῦντα εἰς τὴν μάχην διὰ ψευδῶν ὄπλων).

Ὀπλον, τό· πᾶν τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς ἐργαλεῖον (ὡς ὄργανον), πᾶν σκεῦος, καὶ δὴ: I τὰ τῆς νεῶς ὄπλα, ἐξάρτια, οχοῖνια, καλῶδία, παλαμῶρια, κλπ. || ὄπλα χαλκίηα = ἐργαλεῖα σιδηρουχοῦ || ἀρτοῦρης ὄπλον = δρέπανον || ὄπλον γεροντικόν = βακτηρία.— || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., πολεμικῶν ἐργαλεῖα, ὄπλα, πανοπλία, ὀπλισμός || ἐπὶ πολεμικῶν ὀπλων τίθηται σπανίως καὶ ὁ ἐν. ἀρ. ὄπλον || ἐν ὄπλοισ μέγιστοι = διατελεῖν ὑπὸ τὰ ὄπλα, διεξέγειν πόλεμον. 2) Ἐν τῷ ἐν., ὄπλον ἐκαλεῖτο συνθήκος καὶ ἡ βαρεῖα

(μεγάλη) ἄσις τῶν βάρεως ὠπλισμένων πολεμιστῶν, ἐξ οὗ καὶ *δπλαίται* ὠνομάζοντο οὗτοι. 3) *τά δπλα* = *δπλαίται* (=βάρεως ὠπλισμένοι στρατιῶται). 4) ὡς, *τά δπλα*=τό στρατόπεδον (ἢ θείσις θηλ. τῶν δπλων).

Ἔτυμ.: *δπλον* (<ιαπ. **sop-lo-m* = *επλω* (βλ. λ.), ἦτοι ἐκ τῆς αὐτῆς μέ τοῦτο β. *έπρ.*, βελ. σανσκρ. *sak, sar, var*· κατὰ τὸν ἡμέτερον Ἄθ. Σακελλάριον ἐκ β. *οπ-* τῆς ἐν τῷ λατ. *op-us* (=ἔργον), ἢ ἐκ β. *πο-* τοῦ *πο-έω*, *ποι-έω*, ἐν συμφυρμῇ μετὰ τῆς β. *πολ-* τοῦ *πόλ-εμος* (=ἔργασία). ὡστε *δπ-λον* κυρ.=ἔργαλειον (καὶ μάλιστα τὰ πρῶτον ἐργαλείον τοῦ ἀνδρῶπου ὡς θηροετοῦ).— Ἄν ἐπιδοκιμάζεται ἡ ὀπό τινων ἐπιχειρηθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ γοτθ. *wērna* (οὐδ. πληθ. = δπλα), παλ-γερμ. *wāfan, wāffan* (δπλον, ξίφος), καθ' ἣν **vērna* (<**vēb-no-m*: **vor-lo-m*. Παράγωγα: *δπλίτης, δπλομαί* κ. ἄ.

ὀπλότερος, α, ον, καὶ **ὀπλότατος, η, ον,** συγκριτ. καὶ ὑπερβ. ἄνω θετικῶν ἐν χρήσει· ποιητ. ἀντὶ νεώτερος, νεώτατος' (*δπλων*) ἀρχικῶς *δπλότεροι* ὠνομάζοντο κυρίως οἱ περισσότερον ἱκανοὶ (ἢ οἱ κατ' ἐξοχὴν ἱκανοί) νὰ φέρουν δπλα, ἐπομένως οἱ νέοι, οἱ καταλληλοὶ διὰ στρατιωτικῆν ἕπηρεσιαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς γέροντας καὶ τὰ παῖδια || ἐτα ἡ λέξις ἀχρησιμοποίηθῆ γενικῶς, ἐπὶ τῆς ἡλικίας, *δπλότερος γενεῆ* = ὁ νεώτερος (κατὰ σειρὰν γεννήσεως), λατ. *minor natu*, καὶ *δπλότατος*=νεώτατος, διὸ ἀχρησιμοποίηθῆ καὶ ἐπὶ γυναικῶν: *Νέστορος δπλοτάτη θυγάτηρ* || ἐπίσης, *ἀνδρες δπλότεροι*=οἱ μεταγενέστεροι, οἱ κατιόνιν γενεαί.

Ἔτυμ.: κατὰ τινὰς ἐκ τοῦ *ἐπομαι, ἐπω, δπλον* (θεωροῦντας κυρ. ὅτι συμ. τὸν ἐπόμενον, τὸν ἀκολουθοῦντα, ἄρα τὸν νεώτερον)· ἄλλοι δὲν δέχονται τοῦτο, κυρ. διότι τὸ *ἐπομαι* κατ' αὐτοὺς δὲν σημαίνει χρονικὴν ἀκολουθίαν. Ἄλλοι θεωροῦν τὴν λ. συγγ. πρὸς τὸ *ἀπ-αλός*=τρυφερός) *δπ-λότερ-ος*=νέος, ὡς *sapiens*—*σαφής, σοφός*.

ὀπλο-φορέω, μελ. *-ήσω* (*δπλοφόρος*)· φέρω βάρεα δπλα, εἶμαι βάρεως ὠπλισμένος στρατιώτης.— Πιεθῆτ. συνοδεύομαι ὑπὸ ὀπλοφόρων, ἔχω σωματοφυλακὴν.

ὀπλο-φόρος, ον (*δπλα + φ-φόρος*)· ὁ φέρων δπλα, ὠπλισμένος, ἐνοπλος || ὡς οὖα. *ὁ δπλοφόρος*=ὁ πολεμιστής, ὁ στρατῶτης.— || = *δορυφόρος*, εἷς τῶν σωματοφυλάκων.

ὀποδαπός, ἡ, ὄν (*ποδαπός*)· ἀναφορικὴ ἄντων. συσχέτικῆς ἐρωτημ. *ποδαπός* (βλ. λ.)· ἐξ ὁποίας χώρας, ἐκ τίνος χώρας, λατ. *cujas* || τίνος εἶδους ἀνδρῶπος.

ὀπόθεν, ἐπ. ὀππόθεν, ἰων. *ὀκόθεν*, ἀναφορ. ἐπίρρ. συσχτ. τοῦ ἐρωτημ. *πόθεν*· (ἐν πλαγ. ἐρωτ.) ἐκ τίνος μέρους, πόθεν || ἐκ τοῦ ὀπρίου μέρους, ἀπό δπου (ἐν ἀναφορ. προτ.), λατ. *unde*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *δποι* (βλ. λ.).

ὀπόδι, ἐπ. ὀππόδι, ἀναφορ. ἐπίρρ. συσχτ. τοῦ ἐρωτημ. *πόδι*· δπου, ἐν ᾧ τόπῳ.

ὀποι, ἰων. ὀκοι, ἀναφορ. ἐπίρρ. τόπου, συσχτ. τοῦ ἐρωτ. *ποῖ*· (ἐν ἀναφ. προτ.) εἰς τὸν ὀποιον τόπον, ὅπου || ἐν πλαγ. ἐρωτ., εἰς ποῖον μέρος, ποῦ || *δποι ποσέ* = εἰς ὀποιονδήποτε μέρος, ὀπουδήποτε. 2) μετὰ γεν. *δποι γῆς*=*quo terrarum*=εἰς ποῖον μέρος τῆς γῆς, ποῦ γῆς (ἐν πλαγ. ἐρωτ.), ἢ εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς γῆς (ἐν ἀναφ. προτ.).— || ἐπὶ τόπου, ἀντὶ τοῦ *δπως*, πῶς, πόσον μακράν.

ὀποιός, α, ον, ἐπ. *ὀπποῖός, η, ον,* ἰων. *ὀκοῖός, η, ον,* ἀναφορ. ἄντων. συσχτ. τῆς ἐρωτ. *ποιός*: I ἐν ἀναφορ. προτ., ὀποῖος εἶδους ἢ ποιότητος, «ὅ,τι λογιῆς», λατ. *qualis* || ἐν πλαγ. ἐρωτ., τίνος εἶδους, ποῖος λογιῆς.— II τὸ συσχτ. τοῦ *δποιός* εἶναι *τοῖός: τοῖός...* *δποιός*=τοιοῦτος... ὀποῖος (δπως) || *δποιόν κ' εἰσπράθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσας*=ὅ,τι λογιῆς λόγον εἰπῆς, τοιοῦτον καὶ θὰ ἀκούσης.— III μετ' ἄλλων ἀοριστολογικῶν λέξεων, αἵτινες ὁμοῦ δὲν ἀλλοιοῦσι τὸ νόημα: *δποιός τις* ἀναφερομένη εἰς εἰδικὸν ὑποκείμενον: *δποιός τις ἦν* = ὅ,τι λογιῆς ἀνδρῶπος καὶ ἄν ἦτο.— IV *δποιός οὖν*=λατ. *qualiscumque*=ὀποιοσδήποτε.— V ἐπίρρ. *δποιός*=λατ. *qualiter*=ὀ-

μοίως, ὅπως || ἐπίρρ. κείται ὡς. καὶ τὸ οὐδ. *δποιά*.

ὀποΐ, -οῦ, ὁ, ἔτι καὶ νῦν, ὀπός, χυμός, (κυρ. δένδρων ἢ φυτῶν), τὸ γαλακτώδες ὑγρὸν, τὸ ὀπιον ἐκρέει, ὅταν τις κεντήσῃ ἢ χαράξῃ κορυμνὸν δένδρου, εἶδος ρητίνης ἢ κόμμεως || ὁ δορυμὸς ὀπός τῆς συκῆς, ὅστις ἐχρησίουμεν ὡς πυτῖα (*τάμσιος*) πρὸς πῆξιν γόλακτος || μετρ. *ὀπός ἡβῆς* = ἡ χυμώδης ὀροσερότης τῆς νεότητος.

Ἔτυμ.: *δπός*· *ὀπιζῶ* (=ἐκδιδίω τὸν χυμόν). Κατὰ τινὰς εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. *ap-* (ἰῦδωρ), ὄνομ. πληθ. *ἀραῖ, ἀράη, ἀράη, γεν. πληθ. ἀράμ, ἀραναῖ* (ὑδαρῆς): ἔλλ. *δπός* = χυμώδης, παλ-πρωσ. *ape* (ποταμός), *arus* (πηγή), ἰθ. *ὑπέ, λεττ. ure* (ὑδωρ) (u-<ιαπ.*o-).— Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν συγγ. τῷ λ.θ. πληθ. *sakaῖ, παλ-πρωσ. sackis, λεττ. swekis* (ρητίνη), παλ-ολαυ. *sokū* (ὀπός δένδρων, ὀπωρῶν)· ἐξ ἰαπ. **sveq* (**svoq-vo-s?*), ὅποτε εἶναι συγγ. καὶ τῷ λατ. *sucus* (<ιαπ. **sueq*-).

ὀπός, γεν. τοῦ δπ (βλ. λ.).

ὀποσάκις, ἐπίρρ. (δπόσος)· ἐν ἀναφ. προτ., ὀπόσας φορές, ὀσας φορές, ὀσάκις (κυρ. τόσας φορές ὀσας...), τοσάκις, ὀσάκις || ἐν πλατ. ἐρωτ., πόσας φορές, ποσάκις, λατ. *quoties*.— II καὶ μετ' ἄλλων μορίων: *δποσάκις οὖν (δποσάκις οὖν), δποσάκις ἄν* =λατ. *quotiescumque*=ὀσακιὸδήποτε («ὀσες φορές καὶ ἄν»).

ὀποσαχῆ, καὶ ὀποσαχῆ, ἐπίρρ. (δπόσος)· καθ' ὀποσοσδήποτε τρόπους || εἰς ὀποσοσδήποτε μέρη.

ὀπόσε, ἐπ. ὀππόσε, ἐπίρρ. ποιητ. ἀντὶ *δποι* (βλ. λ.): δπου, εἰς «ὀποῖο» μέρος.

ὀπόσος, η, ον, ἐπ. *ὀππόσος, ὀπόσος, ὀππόσος, ὀπόσος,* ἰων. *ὀκόσος,* ἀναφ. ἄντων. συσχτ. τοῦ *πόσος*: I ἐπὶ ἀριθμῶν, ὀσος (τόσος... ὀσος), λατ. *quoti, quoties*.— II ἐπὶ τόπου, διαστηματος, μεγέθους κλπ., ὀσον μέγας, τόσον μέγας... ὀσος..., λατ. *quantus* || καὶ μετ' ἄλλων ἀοριστολογικῶν μορίων: *δποσοσοῦν*=λατ. *quantuscumque* = ὀσονδήποτε μέγας, ὀσος καὶ ἄν | *δπόσοσπερ* = ὀσον μέγας | *δποσοσσισοῦν* = ὀσος καὶ ἄν εἶναι.

ὀπότ-ἄν, ἐπ. ὀππότ-ἄν, ἀντὶ κενωρισμένης *δπότ'* ἄν' (πότε), σύνθ. συντασσόμενος μετὰ ὀποτ.· ὀποτεδήποτε, ὀσάκις, λατ. *quandocumque*.

ὀπότε, ἐπ. ὀππότε, ἰων. *ὀκότε,* ἀναφορ. ἐπίρρ. χρόνου, συσχτ. τοῦ ἐρωτημ. *πότε*· χρησιμοποιεῖται σχεδὸν ὡς τὸ *δτε*, ὅταν, εἰς ὀποῖον καιρὸν (ἐν ἀναφ. προτ.) || ἐν πλαγ. ἐρωτ., πότε, λατ. *quando* || μετ' ἀναφ. ἀναφερόμενον εἰς τὸ παρελθόν, ὀποτεδήποτε, ὀσάκις.— II μετὰ αἰτιολ. ἄν., ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ, ἐτὴ στιγμῆ πού», λατ. *quoniam* (ἀντὶ τοῦ ὀποῖου κείναι ἐνίοτε καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ τὸ *quando*).

ὀπότερος, α, ον, ἐπ. *ὀππότερος, η, ον* (συσχτ. τοῦ *πότερος*)· ποῖός ἐκ τῶν δύο (ἐν πλαγ. ἐρωτῆσι), ὀποιοσδήποτε ἐκ τῶν δύο (ἐν ἀναφορ. προτ.), λατ. *uter* || ὡς. τίς ἐξ ἡμῶν (ὑμῶν) τῶν δύο. 2) *δποτεροσοῦν* καὶ *δποτεροσδήποτε*=λατ. *uterque, uterlibet, uterque*=ὀποιοσδήποτε ἐκ τῶν δύο. 3) τὰ οὐδ. *δπότερον* καὶ *δπότερα* κείνται ἐνίοτε ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ *δπότερος* = καθ' οἰονδήποτε ἐκ τῶν δύο τρόπων || ὡς. ἀντὶ τοῦ *πότερον*=ποῖον ἐκ τῶν δύο (λατ. *utrum*), ὀσάκις πρόκειται περὶ ἐκλογῆς μεταξύ δύο πραγμάτων.— III ὁ ἕτερος (τῶν δύο), ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο, λατ. *alteruter*· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὀπότερωθε(ν), ἐπιτ. *ὀπποτ-*, ἀναφ. ἐπίρρ. τόπου (ἐκ τοῦ *δπότερος*)· ἐξ ὀποῖου (ἐξ ὀποιοσδήποτε) ἐκ τῶν δύο (καὶ ἄν...).

ὀπότερωθι, ἀναφ. ἐπίρρ. (δπότερος)· ἐν ὀποῖῳ ἐκ τῶν δύο μέρει, «εἰς ὀποῖο» ἐκ τῶν δύο μερῶν, λατ. *utrobi*.

ὀπότερος, ἀναφ. ἐπίρρ. τρόπου (δπότερος)· καθ' οἰονδήποτε ἐκ τῶν δύο τρόπων.

ὀπότερωσε, ἀναφορ. ἐπίρρ. τόπου (δπότερος)· πρὸς ὀποιοσδήποτε ἐκ τῶν δύο πλευρῶν (μερῶν) || (τρόπου), καθ' ὀποῖον ἐκ τῶν δύο τρόπων.

δπου, ἰων. δκου, ἀναφορ. ἐπίρρ. τόπου, ὡς τὰ *δθε, δπόθε* (κυρ. εἶναι ἄν. ἀφρ. ἄντων. **δπως*, ἐξ ἧς παράγονται καὶ τὰ *δπη, δποι*), συσχτ. τοῦ ἐρωτ. *ποῦ*· ἄς καὶ νῦν, *δπου* (ἐν ἀναφ. προτ.), ποῦ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.),

λατ. ubi. 2) ἐνίοτε μετά γεν. τόπου (ὡς διατρ.): **δπου γῆς**=λατ. ubi terrarum = εἰς ποῖον (ὁποῖον) μέρος τοῦ κόσμου. 3) **ἐσθ' δπου**=ὑπάρχουν μέρη δπου... τ. ἔ. εἰς τίνα μέρος, κάπου (ὡς τὸ λατ. est ubi...ἀντὶ τοῦ alicubi). 4) **δπου ἄν ἢ δπουπερ ἄν**=ὁπουδήποτε, δπου || **δπουοῦν, δπουοδή, δπουοδήποτε**=εἰς ὁποῖονδήποτε μέρος καὶ ἄν, λατ. ubicumque.— || ἐπὶ τόπου, ὡς ἐνίοτε καὶ τὸ λατ. ubi, δταν, καθ' ἂν χρόνον.— || ἐπὶ τρόπου, πᾶς, κατὰ ποῖον τρόπον, καθ' ἂν τρόπον || **οὐκ ἐσθ' δπου**=δὲν ὑπάρχει τρόπος καθ' ἂν...— IV ἐπὶ αἰτίας, ἀφ' οὗ, ἐπειδὴ, διότι. λατ. quando, quoniam.

δπα, ἐπὶρ. ποιητ. ἀντὶ **δπα**, δωρ. ἀντὶ **δπη**.
δπατα, δωρ. ἀντὶ **δμματα**.
δπη, ἐπὶρ. ἐπ. ἀντὶ **δπη**.
δπόθεν, δπόδι, ἐπ. ἀντὶ **δπόθεν, δπόθι**.
δπόιος, δπόσε, ἐπ. ἀντὶ **δποῖος, δπόσε**.
δπόκα, δωρ. ἀντὶ **δπε**.
δπόσος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ **δπόσος**.
δπόταν, δπότ' ἄν, ἐπ. ἀντὶ **δπόταν, δπότ' ἄν**.
δπότε, ἐπ. ἀντὶ **δπότε**.
δπότερος, δπότερθεν, ἐπ. ἀντὶ **δποτε**—.
δπως, ἐπ. ἀντὶ **δπως**.

δπατάλειος, α, ον (δπατάω): ὀπτός, ἐψημένος, «ψητός», ἀντιθ. τῷ **ἐφθός** («βραστός») || φουριστός.
δπάνιον, τὸ (**δπαίω**) μαγειρεῖον, τόπος ἐν ᾧ ὀπῶσιν.

δπασία, ἡ (δψομαι): ὡς καὶ νῦν, ὀπτασία, δραμα, ὄψις.

ὀΠΑΤ'Ω, πρτ. ὤπτων' μελ. **δπητήσω**.— Παθητ., ἀορ. α' **ἄπητήθη** πρτ. ὤπητημα (**δπητός**) ὀπῶ, κοιν. «ψηγών», π. χ. κράτα «ἐπάνω στὰ κάθρουνα» || ἀντιθ. τῷ **ἐπω**=θράζω (ἐντός ὕδατος). 2) ψήνω ἄρτον || ὡς. ἐπὶ προϊόντων τῆς κεραμεικῆς «ψηγών», «φουρνίζω στὸ καμίνι». 3) ψήνω τι, τὸ «σκληρύνω» ἐκθέτων αὐτὸ εἰς τὸν ἥλιον. 4) μτρφ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος, ὡς καὶ νῦν ἔτι, «τόν σιοψηγίνα», «τόν καψαλίζω» μὲ τὴν φλόγα τοῦ ἔρωτος || καὶ παθ. ἂν τῆ αὐτῆ ἔνν., καίομαι ὀπὸ τὸν ἔρωτα, λατ. uxor. [δ'] ἔτυμ. βλ. **δπητός**].

δπηόμενος, δωρ. ἀντὶ **δπηόμενος**, μτρφ. παθ. ἐν τὸ **δπαίω**.

δπηώω=**δράω** (βλ. λ.).
δπηήρ, -ῆρος, ὁ (δψομαι): ὁ βλέπων τι, ὁ κατ-ὀπτεύων τι, ὁ κατὰσκοπος, λατ. speculator.— || αὐτόπτης μάρτυς.

δπηήριος, α, ον (δπηήριος): ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὄραν, εἰς τὸ θεωρεῖν || τὰ **δπηήρια** (ἄν. δῶρα)=τὰ δῶρα τὰ διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ, ὅτε διὰ πρώτην φοράν ἐδλεπε τὴν νύμφην ἄνευ καλύπτρας || γενικῶς, δῶρα διδόμενα ὅτε τὸ πρῶτον ἐδλεπέ τίς τινα, ἢ διὰ τὴν ἴδην ἑν πρόσωπον.

δπηίλος, ὁ (δψομαι): ὀφθαλμός· δωρ. καὶ **δπηίλος**.

δπηομαι, ἀπηρχ. ἐν., ἐξ οὗ ἄσχηματίσθησαν οἱ χρόνοι τοῦ **δράω** (βλ. λ.).

δπηός, ἡ, ὄν': ἐψημένος, «ψητός» || γενικῶς, παρεσκευασμένος διὰ πυρός (ἀλλ' οὐχὶ ἐντός ὕδατος), ἀντιθ. τῷ **ἐφθός** (τοῦ **ἐπω**), δηλ. βραστός (ἐντός ὕδατος) || ὡς. ἐπὶ πλίνθων ἢ πηλίνων ἀγγείων, «ψημένους».

ἔτυμ.: **δπηός, δπαίω δπατάλειος, δπαντός δπαίνιον**· ἐκ β. **δπ.**, περὶ τῆς ὀπισθ. ὄψως δὲν γνωρίζομεν περισσότερα.— ἴσθ' ἂν τινὼν ὑποστηρίχθη συγγένεια πρὸς τὸ **ἐπω** (βλ. λ.), **ἐφθός**, ἀρμ. erphem' ἢ ἄλλων δὲ **δπηός** (δ- + *pqrν-ιθ-s (πρβλ. **πέσσω** (λατ. *pqrνjo) ἀμφοτέρω δμῶς αἰ ἔτυμολογίαί αὐταὶ ἀμφισβητοῦνται ἢτ' ἄλλων.

ὀΠΥΓ'Ω, ἀττ. **δπῦω**, μελ. -ύσω : || ἐνεργ. ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, νυμφεύομαι, λαμβάνω ὡς γυναίκα, ἔχω ὡς γυναίκα : **δπυλοντες**=ἐγγαμιοί, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ἡίθεοι**=ἀγαμοί.— || παθητ. ἐπὶ γυναικῶν, ὑπανδρεύομαι, λαμβάνω ἀνδρα, γίνομαι ἡ σύζυγος τινος.— || παρὰ μτρφ. συνών. τῷ **βιναί** (βλ. λ.).

ἔτυμ.: **δπυλίο** (*δπησ-ιω) παθ. πρτ. ὤπυσαι· **δπυλητής** (=σύζυγος), πρβλ. Ἡσυχ. «δπη(ε)όλαι· γεγαμηκότεσ»· σκοτ. ἔτυμ.· κατὰ τινὰς παράγωγον ἐκ

τινος ὀνόμ. *δπησ-, λατ. *opus (*orūms : σανσκρ. rus- (ἀνήρ)· κατ' ἄλλους ἐν τῷ ἐν ἀρχῇ **δπε** ὑπόκειται δπό- λειμμα λατ. πρῶθ. *opi. Ἄλλοι τὸ συσχετίζουσιν πρὸς τὴν σανσκρ. **ρῦδγαί** (εὐτυχῶ, εὐήμερῶ), καὶ ἄλλοι πρὸς τὸ σανσκρ. **ύγαι** (εὐρισκῶ τέρψιν εἰς τι, εἶμαι συνειδισμένος εἰς τι). Κατ' ἄλλους παράγεται ἐκ τινος συνθέτου *ο-**πυσο**- ἢ **δ-πυσο**- (ὁ φρονιζῶν τὰ τοῦ οἴκου, ὁ συντηροῦμενος ἐν τῷ οἴκῳ), ἐν φτὸ δ- **ε**- και πρῶθεμ. (ὡς ἐν τοῖς : **δ-ζυγος**, **δ-γύτωρ**, **δ-πατρός**), τὸ δὲ **-πυσο**- ἢ **-πυσο**- ἀνάγεται εἰς τὸ σανσκρ. **ρῦδ-** (τρέφειν, συντηρεῖν).

δπωπα, ἰων. πρτ. β' τοῦ **δράω**· δωρ. γ' ἐν ὑπρο. **δπωπῆ** (ἀντὶ **ὠπάπει**) = **ἐδρακα** = ἔχω ἴδην [δ'] ἔτυμ. βλ. **δσσε**].

δπωπή, ἡ (δπωπα): ποιητ. ἀντὶ **δψις** (βλ. λ.): ὡς καὶ νῦν, ὄψις, θέα, θέαμα.— || ἡ δύναμις τοῦ ὄραν, ὄρασις.

δπωπητήρ, -ῆρος, ὁ (δπωπα): **δπητήρ** (βλ. λ.).

ὀΠ-Ἠ'ΡΑ, ἰων. **δπῶρη**, ἡ, κυρ. τὸ μέρος τοῦ ἔτους τὸ μεταξὺ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ Σεβρίου καὶ τῆς τοῦ Ἀρκτοῦρου, ἧτοι τὸ β' ἡμίσιον τοῦ θέρους (ἀπὸ τῶν μέσων Ἰουλοῦ μέχρι τῶν μέσων Σεπτεμβρίου) ἢ προσφορωτέρα ἐποχὴ διὰ τὴν ὠρίμανσιν τῶν καρπῶν, ἀλλ' ἐν ταῦτ' καὶ ἡ ἐποχὴ τῶν θεμελῶν (κατὰ τὸν Ὀμηρον).— || ἐκ τῆς ἀρχικῆς σημασίας (ὡς ἐποχῆς τῶν καρπῶν) ἢ λ. **δπῶρα** προσέλαβε κατὰ μικρὸν τὴν σημασίαν αὐτοῦ τοῦτοῦ τοῦ καρποῦ, καὶ κυρ. τοῦ καρποῦ δένδρων.— || μτρφ. ἡ ἀκμὴ τῆς ἡλικίας, ἡ ὠριμος ἀνδρική ἡλικία.

ἔτυμ.: **δπῶρα** (μετ-**δπωρον**, φθιν-**δπωρον**)· **δπωρῆζω**· **δπωρινός** ((**δπωραίνος**). Κατὰ μίαν ἄποψιν (τοῦ Schulze) ἢ λ. **δπῶρα** εἶναι σύνθετος ἐκ τινος στοιχείου **δπ-** (πρβλ. **δπιθε**) + **-ωρα** (***δ(σ)αρα**, δηλαδὲ δηλ. τὴν ἐποχὴν, ἧτις ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν **δάραν** (τ. ἔ. τὸ θέρους)· **δάρᾱ**) ὡρᾶ (***δ(σ)αρα** συγγ. τῷ γοτθ. **asans** (=θέρους), παλ-γερμ. **aran**, **arn** (θέρους), παλ-νοργ. **ορη** (***απρω**) (=ἀγροτική ἀσχολία), παλ-σλαβ. **jeseni**, ***αλ-πρω**. **assanis** (***esenis**) (=φθιν-ὀπωρον)· σημειωτέον ὅτι ἐν τινι χειρογρ. τοῦ Ἀλκμάχου ἀπαντᾷ **δπαρά**, ὅπερ ἐνισχυεῖ τὴν ἐκτεθεισάν ἔτυμολ. ἴχνη τῆς ἔτυμολ. αὐτῆς ἀπαντῶσι καὶ παρ' ἀρχ. ὑπὸ τῷ ἀρχ. ἔχει παραβολὴ καὶ ἔτυμολ. ἐκ τοῦ **δπός**, τ. ἔ. **δπῶρα** = **δποῦ ὠρα** = ὁ καιρός τοῦ χυμοῦ, ὅτε οἱ καρποὶ εἶναι πλήρεις χυμῶν.

δπωριέντες, ἰων. ἀντὶ **δπωριούντες**, μτρφ. ἀττ. μελλ. τοῦ **δπωρίζω** (βλ. λ.).

δπωρίζω, μελ. -ίω, ἀττ. -ίω (**δπῶρα**)· συλλέγω (συνάγω) καρπὸν, ὡς || ὄρεψιν τοῦς καρποὺς δένδρου.

δπωρινός, ἡ, ὄν (δπῶρα): ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς **δπῶρας**, εἰς τὰς ἀρχὰς δηλ. τοῦ φθινοπώρου, ὁ φθινοπωρινός || **ἀστήρ δπωρινός**=ὁ Σεβριος, ἡ ἀνατολὴ τοῦ ὀποῖου ἐσπμείου τὴν ἐναρξιν τῆς ἐποχῆς αὐτῆς (δηλ. τῆς **δπῶρας**, βλ. λ.) [παρὰ τοῖς ἐπικοῖς ἢ παραλήγουσα εἶναι μακρὰ **ε**, δσακίς ἢ τελευταία συλλαβὴ εἶναι μακρὰ].

δπωρο-φορέω, μελ. -ήσω (**δπωροφόρος**)· φέρω καρπὸν, καρποφορῶ.

δπωρο-φόρος, ον (δπῶρα || + φέρω): ὁ φέρων (παράγων) καρπὸν, ὁ καρποφορῶν, ὁ καρποφόρος.

δπως, ἐπ. **δπως**, ἰων. **δκως**, ἀναφορ. ἐπίρρ., συσχετ. τοῦ ἔρωτος. **πῶς**, σύνθετος ἄλλως ἐκ τοῦ ἀναφορ. δ ἢ δς καὶ τοῦ ἐπίρ. **πῶς** (βλ. ***πος**):

Α'. ΕΠΙΡΡ. ΤΡΟΠΟΥ, ἀναφορόμενος εἰς προηγ. οὐτως ἢ ὡς (ἐν ἀναφορ. προτ.). ὡς καὶ νῦν, ὄπως, καθὼς, καθ' ὄν τρόπον, λατ. ut, sicut || (ἐν πλαγ. ἔρωτ.), πῶς, κατὰ ποῖον τρόπον, λατ. quomodo. 2) ἐνίοτε κείται ἀντὶ τοῦ **οἶος**: **τοῖόν με ἔθηκεν, δπως ἐθέλει** (ἀντὶ **οἶον ἐθέλει**)=μὲ κατέστησε τοιοῦτον, ὁποῖον μὲ θέλει νὰ εἶμαι (μὲ ἔκαμε ὄπως θέλει), «κατὰ πού μὲ θέλει». 3) **δπως ἔχω**=«ὄπως εἶμαι καὶ εὐρισκομαι», τ. ἔ. ἀμέσως τώρα, παρευδῶς, παραχρημα, «οτὴ στιγμή». 4) μετὰ γεν.: **σοῦθε δπως ποδῶν** (ἄν. **ἔχετε**)=τρέχετε ὄπως δύνανταί οἱ πόδες σας, τ. ἔ. ὁσον ἡμπορεῖτε γρηγορώτερα. 5) **δπωσ-δῆ, δπωσοῦν, δπωσθησοῦν, δπωσσιοῦν**=ὀπωσδήποτε, ὄπως καὶ ἄν, καθ' ὁποῖονδήποτε τρόπον καὶ ἂν || **ὄδτω, φῶδ' δπωσσιοῦν**=οὐδέ καθ' ὁποῖονδήποτε τρόπον

πον, οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον. **δ) οὐκ ἔσθ' ὅπως** (ἢ **οὐκ ἔστιν ὅπως**)=δὲν ὑπάρχει τρόπος καθ' ὃν νά... δὲν εἶναι δυνατόν νά... (ἐμὲ κανένα τρόπον δὲν γίνεταί ὡστε νά...)| **οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ=feri non potest qui**=δὲν εἶναι δυνατόν νά μή... («δὲν γίνεταί ὡστε νά μή...»), τ. ἔ. ἐξέπαινος.— **|| ἐνίοτε ἐπὶ χρόνῳ (ὅπως ἐνίοτε καὶ τὸ λατ. ut),** ὅτε, εὐθύς ὡς, ὅταν: **Τρῶες ἐρήγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν** =οἱ Τρῶες κατελήφθησαν ἀπὸ φρίκην, ὅταν εἶδον τόν... — **||** μετὰ ὑπερθετικῶν ἐπιρρημάτων ἀποτελεῖ περιφρασὶν συνώνυμον πρὸς τὰς περιφράσεις τῶν **ὡς καὶ δεῖ** + ὑπερθ. ἐπιρ. καὶ πρὸς τὸ **quam** + ὑπερθ. ἐπιρ. ἐν τῇ Λατινικῇ: **ὅπως τάχιστα**=λατ. **quam celerrime**=δσον τὸ δυνατόν ταχύτερον | **ὅπως ἄριστα**=δσον τὸ δυνατόν καλύτερον.

Β'. ΤΡΑΙΚΟΣ ΣΥΝΔ. δηλὸν σκοπὸν, πρόθεσιν (=ἴνα, διὰ νά, νά, πρὸς τὸν σκοπὸν νά), συντασσόμενος δέ: **||** μετὰ ὑποτακτικῆς, δακίως ἢ τελικῆς πρότασις ἐξαρτᾶται ἐκ ρήματος χρόνου ἀρχικοῦ (καὶ οὐκ ἀπαρρηγμένου ἢ ἱστορικοῦ): **ὄρα, ὅπως γένηται** =κυττάζει (προσπάθει), ἴνα (ὡστε νά) γίνῃ (ἴνα ἡμπορέσῃ νά γίνῃ) | **πέλαρα, ὅπως κεν ἔκηαι**=προσπάθει, ἴνα ἔλθῃς (νά ἡμπορέσῃς νά ἔλθῃς, νά ἐλθῃς)| **ἐνίοτε** καί ται ἀλλειπτικῶς (ἐξυπακουομένης τῆς Προστ. **δρα** ἢ **δρατε** κ. τ. δ.): **ὅπως τοῦτο γε μὴ ποιήσης** (ἐνν. **δρα**)=(κύτταξε, πρόσεχε...) νά μή τὸ κάμῃς αὐτὸ (κыр. κύτταξε, αὐτὸ τοῦλάχιστον νά μή τὸ κάμῃς, ἢ, αὐτὸ βέβαια νά μή τὸ κάμῃς) | ἀλλειπτικῶς ἐπίσης συντάσσεται καὶ μετὰ μέλλ. ὀριστ.: **ὅπως ἄνδρες ἔσοσθε** (ἐνν. **δρατε**)=κυττάτε (προσέχετε) ἴνα (νά) φανῆτε (δειχθῆτε) ἄνδρες (γενναῖοι). δύναται ἐν τούτοις ἢ πρότασις αὐτὴ νά θεωρηθῇ καὶ ὡς πλαγία ἐρωτηματικῆ (= πῶς δὰ δειχθῆτε γενναῖοι). — **||** μετὰ εὐκτικῆς, δακίως ἢ διὰ τοῦ **ὅπως** ἐισαγομένη πρότασις ἐξαρτᾶται ἐκ ρήματος χρόνου ἱστορικοῦ (ἢ ἀπαρρηγμένου), πρτ. ἢ ἀορ.: **ἐνάλασε τις αὐτὸν, ὅπως ἴδοι τὰ ἔερα**=τόν προεκλάσε κάποιος διὰ νά ἴδῃ (ἴνα ἴδῃ) τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων.— **||** μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς: **θέλει, ὅπως ἴθάκης ἐπιλήσεται**=τόν «δένει με τὸ μάγια τῆς», ἴνα (διὰ νά) ληρομνήσῃ τὴν Ἰθάκην (τόν μαγεύει με τὸν σκοπὸν νά τὸν κάμῃ νά ληρομνήσῃ τὴν Ἰθάκην)| ἐνταῦθα πάλιν δύναται ἢ πρότασις νά μετατρέψῃ εἰς πλαγίαν ἐρώτησιν (ἀπὸ τελικῆς) διὰ τῆς μεσολαβήσεως μιᾶς ἐξυπακουομένης μετοχῆς (**δράσα, φραζομένη** κ. τ. δ.), τ. ἔ. ἄκοε| ἐπ' αὐτοῦ τὴν μαγικὴν τῆς δύναμιν (τόν μαγεύει) κυττάουσα πῶς δὰ τὸν κάμῃ νά ληρομνήσῃ τὴν Ἰθάκην || ὡς. διὰ νά ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τινος: **δεῖ σ' ὅπως δειξέις** (= **δεῖ σε δεῖξαι**) = εἶναι ἀνάγκη (ὑπάρχει ἀνάγκη), ἴνα δειξῆς (ὡστε νά δειξῆς). Καὶ ἐνταῦθα πάλιν δύναται νά θεωρηθῇ ἢ πρότασις ἀλλειπτικῆ καὶ νά συμπληρωθῇ: **δεῖ σε (δράν) ἢ σκοπεῖν ὅπως δειξέις** = πρέπει νά κυττάξῃς πῶς δὰ δειξῆς (ὅποτε περιπίπτει πάλιν εἰς τὴν πλαγίαν ἐρωτημ. πρότασιν). — **IV** παρ' ἀττικῶς ἀπαντᾷ ἢ περιφρασὶς **οὐκ ὅπως... ἀλλὰ** (ἢ **ἀλλὰ καί**) = ὄχι μόνον δέν... ἀλλὰ (ἢ ἀλλὰ καί...)| **οὐκ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τουνωνί πολιτεῖς**=ὄχι μόνον εὐγνώμων πρὸς αὐτοὺς δέν εἶσαι, ἀλλὰ καὶ σκευρεῖς ἀκόμη ἐναντίον των (ἀκολοθοῦντες ἐχθρικὴν πρὸς αὐτοὺς πολιτικὴν) καὶ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἀλλειπτικῆς περιφράσεως, δυναμένης νά συμπληρωθῇ διὰ τοῦ ἐξυπακουομένου λέγου ἢ **εἶπὼ** (τ. ἔ. **οὐ λέγω ὅπως... ἔχεις, ἀλλὰ καί...**) =δέν λέγω ὅτι..., δέν κάμνω κἀν λόγον περὶ τοῦ ὅτι τοὺς εἶσαι εὐγνώμων, τῶσον δηλ. εἶναι γεγοῶς ὅτι δέν τοὺς εἶσαι, ὡστε ἀπαξίω καὶ νά τὸ ἀναφέρω κἀν) | **οὐκ ὅπως κωλυταί γενήσοσθε, ἀλλὰ καὶ δύναμι προσαλαβεῖν περιόψεσθε** = ὄχι μόνον δέν δὰ τὸν ἐμποδίζετε, ἀλλὰ καὶ δὰ τὸν ἀφήσετε (μὲ τὴν ἀδικορρίαν σας δὰ τοῦ ἐπιτρέψετε) νά ἀποκτήσῃ ἐπιπροσδέτως καὶ ἄλλην (τὸ πλῆρες: **οὐ λέγω ὅπως... γενήσοσθε, ἀλλὰ καί...**) | ὡς. **οὐκ ὅπως... ἀλλ' οὐδέ...** = ὄχι μόνον δέν... ἀλλ' οὐδέ κἀν... | **οὐκ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίως τυχεῖν ἠξιώθημεν** = ὄχι μόνον τῆς κοινῆς ἐλευθερίας δέν μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ ἠξιώθημεν κἀν νά τυχῶμεν μετρίως δουλείας

(ὄχι μόνον τὴν συνήδη ἐλευθερίαν δέν ἔχομεν, ἀλλ' οὐδὲ ὑποφερτὴν κἀν δουλείαν...). — **V ὅπως μὴ** = μὴ (συνδ.), συντάσσεται δὲ γενικῶς μόνον μετὰ ὑποτακτ. ἀορ. β' ἢ μετὰ μέλλ. ὀριστ.

δράσας, ἐπ. ἀντὶ **δραῖς**, β' ἐν. τὸ **δράω**.
δράμα, τὸ (**δράω**): τὸ ὀρώμενον, ὅ, τι βλέπει τις, τὸ θέαμα, θέα, ὄψις. **2)** ὄπτασις, τὸ ἐν ἐκστάσει ἢ καθ' ὕπνον ὀρώμενον ('Εἰδ.). — **||** ἀντικείμενον σκέψεως, θεωρία.

δραμονος, δ, μτγν. τύπος τοῦ **δρόδαμονος**.
δρασις, -εως, ἢ (**δράω**) ὡς καὶ νῦν, δρασις, τὸ ὄραν, ἢ αἰσθησις τῆς ὀράσεως. **(2)** εἰ τῷ πλῆθ., οἱ ὀφθαλμοί.— **||** δραμα, ὄπτασις ('Εἰδ.).

δρατός, ἢ, ὄν (**δράω**) ὡς καὶ νῦν, ὁ δυνάμενος νά ὀραθῇ, ὃν δύναται τις νά ἴδῃ, ὄρατός || τὰ **δρατά** (ἐνν. **πράγματα**) = τὰ ὀρώμενα, τὰ ὑποπίπτοντα εἰς τὴν αἰσθησιν τῆς ὀράσεως.

ὈΡΑ'Ω, συνγρ. **δραῶ** πρτ. ἀττ. **εἰρώων'** ἰων. ἐν. **δραῶν'** πρτ. **ἄρεων'** ἐπ. ἐν. καὶ **δράω'** πρκ. **έδραῶνα**, μτγν. **έδραῶνα**, παθ. πρκ. **έδραμαι**, μτγν. **έδραμαι**. — Οἱ λοιποὶ χρόνοι σχηματίζονται ἐκ **ρίζ. δρι-** τοῦ ***δρι-**ομαι, μελ. **δρι-**ομαι, μετὰ σταν. ἀορ. **α' ὠράμην** παθητ.. μελλ. **ἄφθῆσομαι** ἀορ. **α' ὠρθην**, ἀπφ. **ἄφθῆναι** πρκ. **ὠμμαι**, ὠμαι, ὠπται, ἀπφ. **ὠρθαι** πρκ' ἐπ. ὑπάρχει ἐπίσης μέσ. πρκ. **δριωπα**, ὑπερ. **δριώπειν** (ἐκ τοῦ αὐτοῦ **δριωμαι**). — Τέλος ἐκ **β. Γιδ-** τοῦ ***ἴδα**, ***εἶδα** ἐσχηματίσθησαν ἐνεργ. ἀορ. **β' εἶδον**, ἀπφ. **εἶδειν** μέσ. ἀορ. **β' εἶδομην**, ἀπφ. **ιδέσθαι**, πρκ. μετὰ σσημ. ἐν. **οἶδα**, **οἶσθα** κλπ., ἀπφ. **εἰδέναί** (βλ. **οἶδα**).

Βλέπω, κυττάω: **κατ' αὐτοὺς αἰὲν δρα** (γ' ἐν. πρτ.)=εἶθλεπε διαρκῶς (εἶχε συνεχῶς καὶ ἀμετακινήτως ἐστραμμένα τὰ βλέμματά του) πρὸς αὐτοὺς || ἔχω τὴν δρασίμ μου, ἔχω τὰ μάτια μου, θλέπω, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **μὴ δρᾶν** (οὐχ **δραῶ**) = δέν βλέπω, εἶμαι τυφλός: **δρα ἂν λέγωμεν, πᾶνθ' δρώντα λέξομεν**=(καίτοι τυφλός) δρα δέλω εἶπῃ, δὰ εἶναι λέξεις πού δὰ ἔχουν μάτια, τ. ἔ. δὰ ἔχουν τὸ φῶς τῆς διανοίας (δὰ εἶναι λόγια ἀνθρώπου πού ἔχασε μὲν τὰ μάτια τοῦ σώματος, διατηρεῖ ὅμως τὰ μάτια τῆς διανοίας του). **3)** κυττάω, προσέχω, λαμβάνω τὰ μέτρα μου, προφυλλάσσομαι, σιχνότ. ἐν τῇ προστ. **δρα ὅπως...**, **δρα εἰ...**, **δρα μή...** **4)** μετὰ αἰτ. συστολίου ἀντικ.: **δραῶ ἀκλήν**=ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐμφανίζω ἀλήκην, τὴν κἀμῶν ὀρατὴν εἰς τοὺς ἀλλοῦς, νά τὴν θλέπουν οἱ ἄλλοι (ἄρα, φαίνομαι ἀλλοῖς), **δραῶ σεμνόν, δραῶ βλοσυρόν** = φαίνομαι σεμνός, φαίνομαι βλοσυρός. **5)** μετῆ., θλέπω τι, παρατηρῶ τι, ἀντιλαμβάνομαι τι (μετ' αἰτ.): **δραῶν φῶς Ἡελίοιο** (δημρ.), ἢ καὶ ἀπλῶς **φῶς δραῶν** (ἀττ.)=θλέπειν τὸ φῶς, τ. ἔ. **ζηγν.** — **||** Παθητικόν, ὀρώμαι ὑπὸ τινος, ἀλλὰ καὶ φαίνομαι, ἐμφανίζομαι: (μετὰ μτγ.) **ἄφθῆμην ὄντες ἀθλοιοι**=ἐφάνημεν ὅτι εἴμεθα ὀδλοιο || **τὰ δρώμενα δὰ δρατά** (βλ. λ.). — **||** μτφρ. ἐπὶ τῆς διανοητικῆς δράσεως, διακρίνω, παρατηρῶ: **φωνῆ γὰρ δραῶ, τὸ φατιζόμενον** (λέγει δ τυφλός Οἰδίπους) = διότι ἀπὸ τὴν φωνὴν θλέπω (δηλ. διακρίνω), κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον.

Ἐτυμ.: **δράω** (<οἶα. ***Forā**, πρβλ. ἀγγλ.-οἶα **waru**, παλ.-οἶα, παλ.-γερμ. **warā** (προσοχῆ), παλ.-οἶα. **varr**, ἀγγλ.-οἶα. **woer**, παλ.-οἶα. **war**, παλ.-γερμ. **gi-war** (= ἔλλ. ***Foro-s**) (=προσεκτικός, προνοητικός), μεσ.-γερμ. **wer** (<παλ.-γερμ. ***warī**) = σύνεσις, γοτθ. **wardja**, εἶς ἰαπ. β. ***ver-** (θάλειν, προσέχω εἰς τι, ἐπαγρυπνῶ) πρβλ. ὁμ. **ἐπὶ δρονται** (=ἐπαγρυπνοῦσιν), ὁμ., ποιητ. **ὄσρος** (=φρουρός), ἀττ. **φρουρός** (***περο-heros**), ἀττ. **φρουρά**, ἰων. **φρουρή**, ὁμρ. **τιμῆ(Foros)**, ἰων. **τιμῆρος**, ἀττ. **τιμῆρός** (=προστάτης, ἐκδικητής), **ἄρα**, ἰων. **ἄρη** (=φρονιτής, μέριμνα), **θυρωρός**, Ἡσυχ. **εἰσῆροι** ὀφθαλμοί. Βασιζόμενοι τινες κυρίως ἐπὶ τοῦ **ὄσρος** (ἐφ' ὅσον τοῦτο (***Foro-Fo-s**), λατ. **servos**, ἀνάγουσι τὸ **δραῶν**, (ἐφ' ὅσον καὶ τούτου ἢ β. εἶναι ***Foro-s**), τὸ λατ. **servō**, -are, τὸ γοτθ. **warai**, τὸ λατ. **vergor** κ. ἄ. εἰς ἰαπ. β. ***sver-**, ***ser-**, ***ver-** ἢ τελευταία αὐτῆ β. ***ver-** (εἶς ἦς καὶ τὸ **εἰρυσθαι**, βλ. λ.) συγγέται κατὰ τινὰς πρὸς τὴν ***ver-** (=περιφράσσω τι, τὸ κρατῶ μακρῶν ἀπὸ τινος) ἐν τοῖς λατ. **aperio**, **operio**.

ὀργάνω, μελ. -άσω· ἄορ. α' ὄργασα· παθ. πρκ. ὄργασμαι (ὀργάω)· καθιστῶ τι μαλακόν, ῥηπιον, μαλάσσω, ζυμώνω, πλάσσω, λατ. subigo [δι' ἔτυμ. βλ. ἔοργα].

ὀργάνω, μελ. -ἄνω· ἄορ. α' ὄργανα (ὀργή)· παρ-οργίζω, ἐξοργίζω, τινά, κινῶ τινα εἰς ὀργήν.— || ἀμτθ. ὀργίζομαι, ἐξοργίζομαι.

ὀργάνον, τὸ (ἔργον)· ὄτι καὶ νῦν, ὄργανον, ἐργαλεῖον δι' οὗ κατασκευάζομεν τι, σκευός, «σύν-εργος», μηχανήμα || αὐτὸ τοῦτο τὸ ποιηθὲν ἔργον, τὸ κατασκευάσομα· λαΐνεα Ἀμφίλοχος ὄργανα = τὰ λίθινα ἔργα τοῦ Ἀμφ., τ. 3. τὰ τεῖχη τῶν Θηβῶν.— || μουσικόν ὄργανον.— || τὸ χρησιμοποιηθὲν (ἢ χρησιμοποιούμενον) διὰ τὴν κατασκευὴν ἔργου τινὸς ὕλικόν· ὄργανον ἔν ἔρεσι=ἡ ξυλίκῃ, ἢ ξυλείᾳ.— || τὸ αἰσθητήριον ἢ μέσον, δι' οὗ ἀντιλαμβάνεται τίς τι, ἢ δι' οὗ γίνεται τι (ἐπιτελεῖται λειτουργία τις σωματική)· τὰ περὶ τὰς αἰσθητικὰς ὄργανα, τὰ περὶ τὴν ἀναπνοὴν ὄργανον [δι' ἔτυμ. βλ. ἔργον].

ὀργάνος, ἡ, ον (*ἔργω)· ὁ ἐργαζόμενος, ὁ κατασκευάζων.

ὀργάς, -άδος, ἡ, ἐνν. γῆ (ὀργάω)· ἔκτασις γῆς καλῶς ἀρδευομένη καὶ εὐφορος, λειμῶν. 2) ὡς τὸ τέμενος, εὐφορος γῆ ἀφιερωμένη τοῖς θεοῖς, περιλαμβανούσα λειμῶνας, ἀγρούς, καὶ ἄλλα. [δι' ἔτυμ. βλ. ὀργάω, ὀργή].

ὀργάνω (ὀργή)· εἶμαι πλήρης ὑγρασίας, πλήρης ὑγρῶν (χυμῶν), φουσκῶν (εἶμαι φουσκωμένος) ἀπὸ τῆν ὑγρασίαν || ἐντεθεῖν, ἐπὶ ἐδάφους, ἀρδεύομαι, ἀφθονῶ (εἶμαι πλήρης) ἀπὸ καρποῦς (ἀπὸ προϊόντα) || ἐπὶ καρπῶν, ἐξογκοῦμαι καθ' ὅσον προχωρεῖ ἢ ὠρμάνεται || μετ' ἄορ. ὀργᾶ ἁμασθαί=εἶναι ὠρμιπὸς πρὸς δερσιμόν (ὁ σίτος).— || ἐπὶ ζῴων, εἶμαι πλήρης ἀπὸ σαρκικῆν ἐπιθυμίαν, ἔχω σφοδρὰν τάσιν πρὸς ὄχλειαν, γίνομαι λάγνος, καίομαι ἀπὸ τῆν ὀρμὴν πρὸς συνουσίαν || γεν., κατέχομαι ὑπὸ μεγάλης προθυμίας, εἶμαι παρὰφόρος, ἐπίεγομαι. 2) μετὰ γεν., λαχταρῶ διὰ τι, σφοδρὰ ἐπιθυμῶ τι.

ὀργεῶν, -ῶνος, ὁ, ἐπικ. ὀργεῖων (ὄργια)· ὁ ἐπὶ τῶν ὀργεῶν (εἰδῶς ἱερῶν μυστηρίων), καθόλου, ὁ ἱερεὺς.

ὀργή, ἡ (ὀργέω)· ἡ φυσικὴ πρὸς τι ὀρμή, ἢ πρὸς τι ὄδῃσις τῶν αἰσθήσεων (βλ. ὀργάω) || ἡ ἰδουσυκρῶσις τινός, ἡ ψυχικὴ διάθεσις, ἡδὸς, αἰσθήματα, χαρακτῆρ· ἀστυνόμοι ὄργα=κοινωνικὰ αἰσθήματα, κοινωνικὰ διαθέσεις.— || πᾶν θίσιον συναίσθημα ἢ πάθος, θυμός, ὀργή, παραφορά, ἐξοψις· ὀργῆ χεῶμαι=παραδίδομαι εἰς τὴν παραφόρον ὀργήν μου, ὀργίζομαι || ὀργῆν ἄκρος=ἔχων προδιθέσειν εἰς ὀργήν, ἐπιρρηπῆς εἰς τὸ ὀργίζεσθαι, ὀξὺθυμος, εὐξέ-απτος || ἢ δετ. ὀργῆ (ὡς δετικῶν ἐπίρ.)=ἐν ὀργῆ, ἐν θυμῶ, ἐν παραφορᾷ, ἐμὲ θυμῶ || ἐπίρ. ὡς. καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. κείνται καὶ αἱ ἐμπρόθ. περιφράσεις δε' ὀργῆς, κατ' ὀργῆν, μετ' ὀργῆς, πρὸς ὀργῆν. 2) Πανός ὄργαί=πανικός φόθος, πανικός (χυρ. τρόμος, δν ἐγείρει ἢ ὀργῆ τοῦ Πανός).

ἔτυμ.: μεθρμ. ὀργῆ (παρ' Ὀμ. ἀπαντᾷ ἀντ' αὐτῆς ἢ λ. θυμός) = σανακρ. p̄rj- (πληρομὴν δυνάμεως) < λαπ. *vřǵā, πρβλ. σανακρ. p̄rj- (πληρομὴν δυνάμεως), ἱρλ. ferg, ferc (ὀργῆ), πρβλ. καὶ λατ. urgēo· γοτθ. wrikan (καταδικῶ).

ὀργια, -ῶν, τὰ (ἔργον), μόνον κατὰ πληθ. ἐν χρή-οσι· μυστικὰ τελετά, μυστικὴ λατρεία, τελούμενη ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν μεμηνησμένων εἰς τὴν μυστικὴν λατρείαν τῆς Δήμητρος ἐν Ἐλευσίνι (εἰς τὰ «Ἐλευσινία μυστήρια») || ὡς. αὶ τελετά εἰς τιμὴν τοῦ Βάκχου, τὰ Βακχικὰ ὄργια.— || πᾶσα λατρεία περιέχουσα τελετάς, θυσίας κ.τ.δ. 2) πάσης φύσεως μυστήρια, ἔστω καὶ ἄοχτα πρὸς τὴν θρησκείαν. [δι' ἔτυμ. βλ. ἔργον]

ὀργιάζω (ὄργια), μελ. -άσω· τελῶ ὄργια, τελῶ θρησκευτικὰς τελετάς.

ὀργίω, μελ. -ίσω, ἄττ. -ῶ· ἄορ. α' ὄργισα (ὀργῆ)· κάμνω τινά νὰ ὀργισθῆ, τὸν καθιστῶ ὀργίλον, τὸν ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω, ἐξωδῶ εἰς ὀργήν.— || Πάθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. ὀργισομαι, ἀλλά καὶ μετὰ

παθ. μέλλ. ὀργισθήσομαι· ἄορ. α' ὀργισθην· πρκ. ὄργισμαι· ὡς καὶ νῦν, ὀργίζομαι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὀργῆς, θυμῶν.

ὀργίλος, ἡ, ον (ὀργή)· ὡς καὶ νῦν, ὁ κατεχόμενος ὑπὸ ὀργῆς || ὁ ἐπιρρηπῆς εἰς τὸ ὀργίζεσθαι, εὐδὸργητος, εὐξέαπτος, ὀξὺθυμος.

ὀργιο-φάντης, -ου, ὁ (ὄργια + φαίνω)· ὁ μῦθν ἑτέρους εἰς ὄργια (βλ. λ.), ὁ διδάσκων τὰ ὄργια (μυστήρια).

ὀργυιᾶ ἢ **ὀργυιά**, ἡ (ἐσχηματισμένον ἐκ τῶ ὀρέ-γω, ὡς ἀγυιά ἐκ τοῦ ἀγω)· τὸ μήκος τὸ συναποτελούμενον ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων, ἐκτετα-μένῳν ἑκατέρωθεν ὀριζοντίως, δηλ. περὶ τοῦ 1,85 μ. || 100 ὀργυιαί=1 στάδιον.

ἔτυμ.: ὀργυιᾶ, ἰων. ἄττ. ὀργυιῆ (θέμ. εἰς -v-es, -u-s), ἐν ἄττ. ἐπιγρ. ὀργυῖα, ποιητ. ὀργυια (≠ ὀρέγυια κατ' ἀφομ.)· ἐν συνθέσει ὄργυ-, π. χ. δεκῶργυος· πρβλ. σανακρ. řjǵ-ἡ, Ζενδ. orǵu (εὐδύς), ἑλλ. ὀρέγω, ὀρέ-γνυμι.

ὀργυιαῖος, α, ον (ὀργυιά)· ὁ ἔχων μήκος (μέγε-θος, ὕψος) ὀργυιαῖς.

ὀρεγμα, -ατος, τὸ (ὀρέγω)· τὸ ἐκτείνειν, τὸ ἀ-πλωμα, τὸ θνοιγμα || τὸ τείνειν τι πρὸς τὰ ἔξω, τὸ προσφῆρειν τι.

ὀρέγνυμι=ὀρέγω (βλ. λ.), ἐξ οἱ μετ. ἐν ὀρεγγύς.
ὀρεῖτω, μελ. ὀρέξω· ἄορ. α' ὄρεξα· ἐκτείνω, ἀ-πλώνω, λατ. porrigo || ἀπλώνω τὰς χεῖρας πρὸς ἱ-κεσίαν. 2) προσφῆρω, παρέχω, δίδωμι.— || μέσον, ὀρέγομαι, μετὰ τοῦ μέσ. ἄορ. α' ὄρεξάμην, καὶ παθ. ὄρεχθην· παθ. πρκ. ὄρεγεμμαι· ἐκτείνομαι πρὸς τὰ ἔξω, τεντῶνομαι πρὸς τὰ ἔξω, ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου πρὸς τὰ ἔξω· χεῖροισιν ὄρεξάτο=τεντῶθηκε μετὰ τὰ χεῖρα πρὸς τὰ ἐμπρός, ἢ πλωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὰ ἐμπρός (ἔτεινε τὰς χεῖρας) || ὄρεξάτο ἔργει=ὠρ-μησε μετὰ τὸ δόρυ (ἔξεσφενδόννησε τὸ δόρυ ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄρμα χωρὶς νὰ κατέλθῃ) || ποσσίν ὀρερέχα-ται (πρκ.) πολεμίξειν (ἐπὶ ἵππων) = ἐτεντῶθησαν (ετανύσθησαν) μετὰ τοὺς πόδας τῶν (βηλ. ὠρμησαν ἐν καλπασμῶ) πρὸς τὴν μάχην (νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν μάχην) || ὄρεξαι ἰῶν = ἐξέτεινεν ἑαυτὸν περευόμενος (βηλ. ἐβάδισην, ἐκίνησε, μετὰ ταῖα καὶ μεγάλα θήματα, ἐμὲ μεγάλες δρασκελιές). 2) μετὰ γεν., ἐκτείνω τὰς χεῖρας μου πρὸς τι πράγμα, τὸ ἄδραχνῶν (τὸ συλλαμβάνω) || ὡς. ἐπὶ ἔχθρ. σημ., σκο-πεῦω ἐν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα («τὸ σημαδεύω») καὶ τὸ κτυπῶ· τοῦ δ' ἀντίθετος Θερασυμήτης ἐφθῆ ὀρε-ξάμενος ὄμον=αὐτὸν δὲ ὄ... ἐπρόφρασε καὶ τὸν ἐ-πληξε πρῶτος εἰς τὸν ὄμον || μετρ., ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου πρὸς τι διὰ νὰ τὸ λάβω, ποδῶ τι, ἐπι-θυμῶ τι. 3) ὡς. καὶ μετὰ αἰτ., ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου πρὸς τι, λαμβάνω τι, ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπὸν μου || ὡς. φθάνω τί(ν)α μετὰ τὸ ὄπλον μου, τό(ν) πληττω, πληγνῶνω, τραυματίζω || παρέχω (προσφῆρω) εἰς ἑμαυτὸν, ὀποκτῶ τι δι' ἑμαυτὸν, ἐπιτυγχάνω τι.

ἔτυμ.: ὀρέγω=λατ. rego (ē-rigo, porrigo), πρβλ. σανακρ. řjǵati, řjǵáti (ἐκτείνωμαι), Ζενδ. razayati (διευθύνω, διοικῶ), σανακρ. rǵiřta-ἡ, Ζενδ. razista- (εὐθύτερος), σανακρ. řjǵ-ἡ, Ζενδ. orǵu- (εὐδύς), σανακρ. irařǵati (διοικῶ), παλ-ἱρλ. πρκ. reraig (=direct), řirge (=resurrectio), řen (*reg-no) =οπι-θαμῆ, σανακρ. řig', ar'gami (φθάνω διὰ τῆς χειρός, ἀγγλ. reach), řig'-us (rectus), řag-is (row), μεσ-ἱρλ. ē-rigim (=surgo), γοτθ. uf-rakjan, παλ-norr. rekia, παλ-γερμ. recchen (ἐκτείνω, προεκτείνω), ρωσ. su-razina (καλὴ διοίκησις), λιθ. ražau, ra,řiti (ἐκτείνω), řsz-si-rē,řiti (ἐκτείνομαι), παλ-λιθ. ranszies (ἐκ-τείνομαι)· ὀρεκτός=λατ. reclus, γοτθ. raihts, raiht-aba (ὀρθῶς), παλ-norr. řeltr, ἀγγ-σαξ. riht, παλ-σαξ. παλ-γερμ. recht (δεξιός), πρβλ. Ζενδ. rařta, παλ-ἱρλ. recht (*rektu), gall. řhailth (νόμος), gaul. Rectu-genus· πάντα ταῦτα εἰς λαπ. ř. *oreř- (ἀποδιδῶ δι-καίον, εἶμαι δίκαιος)· ἢ τῆς αὐτῆς ř. καὶ τὰ· ὀρε-ξίς· ὀρεγμα (: Ζενδ. rasman, λατ. regimen)· ὀρεγνά-ομαι (=ἐκτείνομαι)· ὀρεγνῶ καὶ ἄ.

ὀρει-ἀρχης, -ου, ὁ (ὄρος + ἀρχω)· ὁ ὄρων τῶν ὀρέων, ὁ Κύριος (Βασίλευς) τῶν ὀρέων (ἐπῶν. τοῦ Πανός).

ὄρετις, -άδος, ἡ (ὄρος)᾽ ἀνώμ. θηλ. τοῦ ὄρους (βλ. λ.) ἢ ἀνήκουσα εἰς τὰ ὄρη.— ▮ ὡς κύρ. ὄν. (κυρ. ἐπιθ. ἔξυπακ. τοῦ ὄσα. *Νύμφη*), νύμφη τῶν ὄρέων.
ὄρει-βάτης (ὄρειβάτης)᾽ μτθ. διέρχομαι τὰ ὄρη, μετ' αὐτ.— ▮ ἀμτβ., περιπλανῶμαι ἀνά τὰ ὄρη, εἶμαι ὄρειβάτης (ὡς καὶ νῦν).

ὄρει-βάτης, -ου, ὁ (ὄρος + βαίνω)᾽ ὡς καὶ νῦν, ὁ ἀναβαίνων (εἰς) τὰ ὄρη, ὁ περιπλανώμενος ἀνά τὰ ὄρη.

ὄρει-δρομία, ἡ (ὄρειδρομία)᾽ τὸ ἀχαλινώτως τρέχειν ἀνά τὰ ὄρη.

ὄρει-δρόμος, ὄν (ὄρος + δραμεῖν, τοῦ τρέχω)᾽ ὁ διατρέχων τὰ ὄρη, ὁ τρέχων ἀνά τὰ ὄρη, λατ. *montivagus*.

ὄρει-μαίνης, ἐς (ὄρος + μαινομαι)᾽ ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὰ ὄρη ▮ ὁ ὡς μαινόμενος περιφερόμενος ἀνά τὰ ὄρη.

ὄρει-νόμος, ὄν (ὄρος+νέμω)᾽ ὁ διαιτώμενος (διαμένων) ἐπὶ τῶν ὄρέων ▮ ὁ θόσκων εἰς τὰ ὄρη ▮ ὁ περιπλανώμενος ἀνά τὰ ὄρη.

ὄρεινός, ἡ, ὄν (ὄρος)᾽ ὡς καὶ νῦν, πλήρης ὄρέων, λαφῶδης.— ▮ ὁ ἀνήκων εἰς τὰ ὄρη, ἡ ὁ κατοικῶν ἐπὶ τῶν ὄρέων ▮ ὡς ὄσα. ὁ ὄρεινός = ὁ κάτοικος ὄρειου μέρους, ὁ ὄρεισβιος.

ὄρειο-νόμος, ὄν (= ὄρεινόμος (βλ. λ.)).

ὄρειος, α, ὄν, καὶ ὄρειος, ὄν, ἰων. οὔρειος (ὄρος)᾽=ὄρεινός (βλ. λ.), πλήρης ὄρέων ▮ ὡς. ὁ διαμένων εἰς τὰ ὄρη.

ὄρειο-χάρης, ἐς (ὄρος+χαρῆναι)᾽ ὁ μετὰ μεγάλης χαρᾶς διαμένων εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἀπολαύων τὴν ζωὴν τοῦ βουνοῦ.

ὄρει-πλαγκτός. βλ. *ὄρειπλαγκτός*.

ὄρει-τύπος, ὄν (ὄρος+τύπτω)᾽ ὁ ἐπὶ τῶν ὄρέων ἐργαζόμενος (κυρ. ὁ τύπτων, δηλ. πλήττων, κτυπῶν, τὸ ὄρος), τ. ἐ. ὁ ὑλοτόμος (ξύλοκόπος), ἡ ὁ λατόμος, ὁ τέμνων λίθους, κοιν. «νταμορτζής».

ὄρει-φοίτης, -ου, ὁ (ὄρος+φοιτάω)᾽ ὁ εἰς τὰ ὄρη φοιτῶν (συχναζῶν), ὁ διατρέχων τὰ ὄρη, ὁ περιφερόμενος ἀνά τὰ ὄρη, ὄρειβάτης.

ὄρει-χαλκός, ὁ (ὄρος+χαλκός), λατ. *orichalcum* χαλκός τοῦ ὄρους, δηλ. μέταλλον κιτρίνου χαλκοῦ, καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενος ὄρειχαλκός ἡ «μπρουντζός» ▮ ὡς. λευκός μπρουντζός.

ὄρειώτης, -ου, ὁ (ὄρος)᾽ ἄνθρωπος τῶν ὄρέων, ὄρεισβιος.

ὄρεκτός, ἡ, ὄν (ὄρέγω)᾽ ὁ διδόμενος (ἡ δοδεῖς) δι' ἐκτάσεως τῆς χειρὸς ▮ *μελίας ὄρεκταί* = τὰ δόρατα τὰ διὰ τῆς χειρὸς ἐκτεινόμενα, διὰ τῶν ὀπιῶν δηλ. μάχαιρα τις κατὰ τοῦ ἐκδροῦ ἐκ τοῦ συστάδην, χωρὶς νὰ τὰ ἐξακοντίζη μακράν: *ὄρεκτὸν ὄρεν* ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *πιατὸν (ὄρεν)* ▮ ὁ δοδεῖς ὡς δῶρον, δωρηθεῖς ▮ ὁ ἐπιθυμητός, τὸν ὅποιον ἐπιθυμεῖ τις νὰ ἀποκτήσῃ.

ὄρεξάμενος, **ὄρέξας**, μτχ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ ὄρέγω

ὄρεξις, -εως, ἡ (ὄρέγω)᾽ ὡς καὶ νῦν, ἡ ὄρεξις, ἡ ἐπιθυμία, ὁ πόθος, δι' ἐν πράγμα, ἡ πρὸς τὸ ὄρη, κλισίς.

ὄρεο-κόμος, ὄν βλ. *ὄρεο-κόμος*.

ὄρέοντο, γ' πληθ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ὄρνυμι.

ὄρεο-πολέω (ὄρεοπόλιος)᾽ συχναζῶ εἰς τὰ ὄρη, πεοιφερόμαι ἀνά τὰ ὄρη.

ὄρεο-πόλιος, ὄν (ὄρος + πολέω)᾽ ὁ ἀνά τὰ ὄρη περιφερόμενος, ὁ διατριβῶν εἰς τὰ ὄρη.

ὄρεσι-τροφος, ὄν (ὄρος+τρέφω)᾽ ὁ τρεφόμενος εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἀναζητῶν καὶ ἀνευρίσκων τὴν τροφήν του εἰς τὰ ὄρη, ἐπιθ. τοῦ λέοντος.

ὄρε-σκίος, ὄν (ὄρος+σκιά)᾽ ὁ σκιαζόμενος ὑπὸ τῶν ὄρέων.

ὄρεσ-κοός, ὄν, ἐπ. ὄρεσ-κῶος (ὄρος+κείμαι)᾽ ὁ κείμενος εἰς τὰ ὄρη, ὄρεισβιος, ὁ ἔχων τὴν κοίτην του (φωλεάν, κατοικίαν του) εἰς τὰ ὄρη ▮ ὁ εἰς τὰ ὄρη ἀνατροφείς ▮ ἄγριος [*ὄρεσκοός* <ὄρος + λατ. *kei- (=κείμαι)᾽ βλ. *κείμαι*].

ὄρεσ-κῶος, ὄν βλ. *ὄρεσκοός*.

ὄρεσσο-αυλός, ὄν (ὄρος + αὐλή)᾽ ὁ αὐλιζόμενος (δηλ. κατοικῶν) εἰς τὰ ὄρη, ὄρεισβιος.

ὄρεσσι, ἐπ. ἀντι *ὄρεσι*, δοτ. πληθ. τοῦ ὄρος.

ὄρεσσι-θάτης, -ου, ὁ, ποιητ. ἀντι *ὄρεισβάτης*᾽= *ὄρειβάτης* (βλ. λ.), ὁ ἀνά τὰ ὄρη περιφερόμενος, ὁ περιτρέχων τὰ ὄρη.

ὄρεσσι-γενής, ἐς, καὶ **ὄρεσσι-γονός**, ὄν, ποιητ. ἀντι *ὄρεισγενής* καὶ *ὄρεισγονός* (ὄρος+γένος, γόνος)᾽ ὁ γεννηθεὶς εἰς τὰ ὄρη.

ὄρεσσι-νόμος, ὄν (ὄρος + νέμω), ἐπ. ἀντι *ὄρεισνόμος*᾽ βλ. *ὄρεινόμος*, ὁ θόσκων εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἀνά τὰ ὄρη περιπλανώμενος.

ὄρεσσεια, ἡ᾽ ὁ μῦθος τοῦ Ὀρέστου, οἱ περὶ τὸν Ὀρέστην μῦθοι περιληπτικὸν ὄνομα τῆς τριλογίας τοῦ Αἰσχύλου, τῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν τριῶν τραγωδιῶν, τοῦ «Ἰγαμέμνωνος», τῶν «Χρηθόρων», καὶ τῶν «Ἐυμεινίδων».

ὄρεσσειος, α, ὄν (ὄρεσσης)᾽ ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ὀρέστην ▮ τὸ ὄρεσσειον (ἐνν. *ἱερὸν*)᾽=ὁ ναός τοῦ Ὀρέστου.

ὄρεστρος, α, ὄν (ὄρος)᾽ ποιητ. ἀντι *ὄρεινός* (βλ. λ.), ὄρεισβιος, διαμένων εἰς τὰ ὄρη.

ὄρέστης, ὁ = *ὄρειτής* (βλ. λ.), ὁ ἐν ὄρει διαιτώμενος.

ὄρεστιάς, -άδος, ἡ (ὄρος)᾽=ὄρειάς (βλ. λ.): *Νύμφαι ὄρεστιάδες*=νύμφαι τῶν ὄρέων, αἱ ὄρειάδες, ἡ ὄρειστιάδες.

ὄρεσφι, -σφιν, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. ἐν. καὶ πληθ. τοῦ ὄρος.

ὄρεως, ὄν, ἀντι *ὄρεος*, γεν. τοῦ ὄρος.

ὄρεύς, ἰων. οὔρεύς, -εως, ὁ (ὄρος)᾽ κυρ. τὸ ζῶν τοῦ ὄρους, τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὰ ὄρη, ἡμίονος, κοιν. «μουλάρη» [δι' ἔτου. βλ. *ὄρος*].

ὄρεχθέω, μελ. -ήσω = *ὄζεγομαι*, ἐξαπλώνομαι, «τεντώνομαι» ▮ ὡς. ἐπὶ τοῦ παλμοῦ τῆς καρδίας, κτυπῶν γρήγορα, πνευστιῶ, λαχονιάζω, τρέμω ▮ ἐπὶ τοῦ ταύρου, μυκῶμαι: *βόες ὄρεχθεον σφαζόμενοι* = ἐμυκῶντο (ἐρόγγχαζον) καθὼς ἐσφάζοντο (κατ' ἄλλην ἔρμηνειαν, «ἐτεντώνοντο» ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου, καθὼς ἐσφάζοντο) ▮ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ροχθῶ, ροχθάζω: *θάλασσαν ἔα ποτὶ χέρσον ὄρεχθῆν* (δωρ. ἀπρφ. ἀντι *ὄρεχθεῖν*) = ἄψες τὴν θάλασσαν νὰ ἐκταθῆ μέχρις αἰγιαλοῦ (ἡ καλ. νὰ ροχθῆ) καθὼς ἐκτείνεται πρὸς τὴν ξηρὰν, καθὼς τὰ κύματα ἐκποῦ / ἐπὶ τῆς ξηρᾶς). [ἐτυμολ. ἀνήκει εἰς τὸ *ροχθέω* (βλ. λ.), ἐν ᾧ ἐπὶ τινῶν σημασ. ἀρμόζει συγγένεια πρὸς τὸ *ὄζεγομαι*].

ὄρέω, πληθ. ὄρέομεν, ἰων. ἀντι *ὄρέω*, *ὄρέωμεν*.

ὄρηαι ἡ ὄρηαι, ποιητ. ἑ' ἐν. μέσ. ἐν. τοῦ ὄρέω.

ὄρημι, αἰολ. ἀντι *ὄρέω*, ἀπρφ. *ὄρην*, μτχ. *ὄρεις*.

ὄρητός, ἡ, ὄν, ἰων. ἀντι *ὄρεατός*.

ὄρθαι, ἀπρφ. τοῦ ὄρθημι, ἐπ. καθ. ἀορ. β' τοῦ ὄρνυμι.

ὄρθεύω, μελ. -σω (ὄρθός)᾽ = *ὄρθύω*, τοποθετῶ τὸ ὄρθιον, ὄρθύων (ἀνορθύων) τὴν καταπεσὸν ἢ κείμενον χαμαί, ἀνασηκῶν ▮ καθιστῶ τὴν εὐθύ, «ισιάζω».

ὄρθια, ἡ, ἐπιθ. τῆς Ἀρτέμιδος (ἐν Λακωνίᾳ καὶ Ἀρκαδίᾳ), εἰς τὸν βωμόν τῆς ἵππολας ἔμαστιγύντο ὄσοι Σπαρτιατόπαιδες ἔκλεπτον ἀδεξίως καὶ συνελαιμάνοντο ἐπ' αὐτοφῶρφ.

ὄρθια, οὗδ. πληθ. τοῦ ὄρθιος (βλ. λ.), κείμενον καὶ ἐπιστ. (=μεγαλοφώνως).

ὄρθιάδε, ἐπίρρ. (ὄρθιος)᾽ πρὸς τὰ ἄνω, ἐτὸν ἀνώφωρον».

ὄρθιάζω, μελ. -άσω (ὄρθιος)᾽ ὑψώνω τὴν φωνήν, ὀμιλῶ εἰς ὑψηλὸν τόνον φωνῆς, ὀμιλῶ μεγαλοφώνως, φωνάζω δυνατῶς.

ὄρθιασμα, -ατος, τὸ (ὄρθιάζω)᾽ ὁ ὑψηλὸς τόνος φωνῆς, δυνατὴ φωνή, κραυγή ▮ ἐν τῇ πληθ. *ὄρθιασμα*=διαταγαλὶ διδόμενα μεγαλοφώνως.

ὄρθιος, α, ὄν, ὡς. καὶ -ος, -ον (ὄρθός)᾽ ὁ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνωφερής, ἀνηφορικός ▮ ἀπόκρημος, ἀπότομος ▮ *ὄρθιον πορεύεσθαι*, ἡ *πρὸς ὄρθιον ἰέναι* = ἀναβαίνειν τὸν ἀνώφωρον, πορεύεσθαι πρὸς τὰ ἄνω ▮ τὰ *ὄρθια* = ἡ χώρα ἢ ἐκτεινομένη ἀπὸ τὰ παράλια πρὸς τὰ μεσόγεια ▮ *κατὰ τοῦ ὄρθιου* = διὰ τῆς κατωφερείας. 2) ὡς καὶ νῦν, ὄρθιος, ὄρθός ▮ ἐπὶ ἴσφων, τὸ ἰσάμενον ὄρθιον, δηλ. τὸ σηκωνόμε-

νον ἐπὶ τῶν δύο ὀπισθίων ποδῶν του, ἢ ἐπὶ τῶν ὀρθισζόντων δυνῶν, ὅταν δηλ. ὀγκῶνται. 3) ὁ κατ' εὐθείαν διεύθυνον χωρῶν, εὐθύς, «ἴσιος». — II ἐπὶ τῆς φωνῆς, ὑψηλὸς τὸν τόνον, ὀξυφωνῶς, ὄξυς, μεγαλόφωνος, διασηγής, καθορός || τὸ οὐδ. *ὀρθία* ὡς *ἐπίρρ.*: *ὀρθία ἦσσε* = ἔκραξε μεγαλοφώνως || *νόμος ὀρθίος* = μελωδία καθ' ἣν ἡ φωνὴ ἀνέβαινε εἰς μέγα ὕψος (γνωστοτάτη ἐν Ἀθῆναις). — III *ὀρθίος* λόγος = ἐκ τῆς στρατ. γλώσσης (περὶ Λιβίην *reclis ordines*) ἔκαλοντο τμήματα στρατοῦ (λόχοι, τάγματα) ἔχοντα σχηματισμὸν στήλης ἐκτεινομένης εἰς βάθος μὲ πολὺ μικρὸν μέτωπον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κατὰ μέτωπον παράταξιν, τὴν *φάλαγγα*, καθ' ἣν οἱ στρατιῶται ἴστανται ὁ εἰς παραπλευρῶς τοῦ ἄλλου, ἐν μιᾷ γραμμῇ: *ὀρθίους τοὺς λόχους ἄγειν | ὀρθίους ποιεῖσθαι τοὺς λόχους | προσβάλλειν ὀρθίους τοῖς λόχοις*. — IV γενικῶς, ὡς καὶ τὸ *ὀρθός*, εὐθύς, «ἴσιος», ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ πλάγιος, λοξός, κურτός.

ὀρθο-βάτεω (*ὀρθός* + *βαίνω*)· βαίνω ὀρθῶς, βαίνω κατ' εὐθείαν || *μτφρ.* βαδίζω τὴν εὐθείαν, τὴν ὀρθὴν ὁδόν, βαδίζω ἐκεῖ ὅπου πρέπει.

ὀρθό-βουλος, *ον* (*ὀρθός*+*βουλή*)· ὁ ὀρθά (ὀρθῶς) βουλεύομενος, σοφός.

ὀρθο-δᾶής, *ἔς* (*ὀρθός* + *δαίηαι*)· ὁ ὀρθῶς γινώσκων, πῶς πρέπει νὰ πράξη τι (μετ' ἀπρφ.).

ὀρθο-δικαίος, *ον* (*ὀρθός*+*δίκαιος*)· ὁ ὀρθῶς δικόζων, ὀρθῶς κρίνων.

ὀρθο-δίκας, *δωρ.* ἀντὶ *ὀρθοδίκης*, *-ου*, ὁ (*ὀρθός*+*δίκη*, *δικάζω*)· ὁ δίκαιος δικαστής, δίκαιος κριτής.

ὀρθο-δρομέω (*ὀρθοδρομέω*)· τρέχω κατ' εὐθείαν ἔμπρός.

ὀρθο-δρόμος, *ον* (*ὀρθός* + *δραμεῖν*)· ὁ τρέχων κατ' εὐθείαν ἔμπρός.

ὀρθο-έπεια, *ἡ* (*ὀρθός*+*ἔπεια*)· ὀρθότης γλώσσης, ὀρθότης λεκτικοῦ, ὀρθότης ὕψους.

ὀρθό-θριξ, *-τελίχος*, ὁ, ἡ (*ὀρθός*+*θρίξ*)· ὁ ἔχων ὀρθίαις τὰς τρίχας του, ἢ ὁ κἀμνων νὰ ὀρθώωνται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τινος, ὁ προκαλῶν ἀνατριχίαισι.

ὀρθό-κραίρος, *α, ον* (*ὀρθός* + *κραῖρα*)· ὁ ἔχων εὐθεῖα ἢ ὀρθά κέρατα, ἐ-ἰθ. τῶν κερκασφῶρων ζώων || πλοῖον ἔχον ὀρθίαις τὴν πρῶναν καὶ τὴν πρῶραν (τὰ δύο ἀκρα) κατὰ τρόπον πού ἡμοίωζον πρὸς κέρατα δοῦς || *ἔπ. γεν.* πληθ. θηλ. *ὀρθοκραϊράων*.

ὀρθό-κράνος, *ον* (*ὀρθός*+*κράνον*)· ὁ ἔχων ὀρθίαν (ὕψηλὴν) τὴν κεφαλὴν, ἢ τὴν κορυφήν || ὁ ἔχων ὑψηλὸν γήλοφον || *ὀρθόκρανος τύμβος* = ὑψηλὸς τάφος.

ὀρθο-μαντεία, *ἡ* (*ὀρθόμαντις*)· ἀληθῆς μαντεία (προφητεία).

ὀρθό-μαντις, *-εως*, *ἰων.* *-ιος*, ὁ, ἡ (*ὀρθός*+*μάντις*)· ἀληθῆς προφήτης, ἀντίθ. τῆ *ψευδόμαντις*.

ὀρθο-πάλη, *ἡ*· ὀρθία πάλη, πᾶλη καθ' ἣν παλαῖουσιν ὀρθοί (ἀντίθ. τῆ *νοσπάλη*).

ὀρθό-πλοος, *ον*, καὶ συντρ. *-πλοους*, *-ουιν* (*ὀρθός*+*πλέω*)· ὁ πλέων κατ' εὐθείαν, ὁ ἔχων οὖριον τὸν ἀνεμον || *μτφρ.* ἐπιτυχής, ἀποτελεσματικός.

ὀρθο-ποδέω, *μελ.* *-ἦσα* (*ὀρθόπους*)· βαδίζω κατ' εὐθείαν πρὸς μέρος τοῦ ἢ πορεύομαι τὴν ὀρθὴν ὁδόν.

ὀρθό-πόλις, *-εως*, ὁ, ἡ (*ὀρθός*+*πόλις*)· ὁ ὀρθῶν τὰς πόλεις, ὁ κρατῶν ὀρθίαις τὰς πόλεις, ὁ διασώζων τὰς πόλεις.

ὀρθό-πους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τὸ, *γεν.* *-ποδος* (*ὀρθός*+*πούς*)· ὁ ἔχων ὀρθοῦς πόδας, ὁ ἰσόμενος ὀρθίος (ὀρθός). — II ἀνωφερής, ἀπόκρημος, ἀπότομος.

ὈΡΘΟΣ ἡ, ὄν' εὐθύς, «ἴσιος», *λατ.* *rectus* || κατ' εὐθείαν εἰς ὕψος ὑψούμενος, ὀρθίος, ὀρθός. — II ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς γραμμῆς, ὁ εὐθύς, εὐθύγραμμος, ὁ κατ' εὐθείαν ἔμπρός, ἀντίθ. τῆ *σκολιός*, *πλάγιος*: *ὀρθός ἀντ' ἡελλοιο τετραμένος* = ὁ ἐστραμμένος κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἡλίου, ὁ κατέναντι τοῦ ἡλίου || *ὀρθὸν πόδα τίθημι* = ἔκτεινω τὸν πόδα κατ' εὐθείαν ἔμπρός, ὡς κατὰ τὸ βάδισμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *κατηρεφής* (*πούς*) = ὁ κεκαλυμμένος διὰ τῶν πτυχῶν τῆς ἐσθῆτος, ἀκριβῶς ὅταν καὶ διότι εὐρίσκεται ἐν ἀκίνησι (δὲν βαδίζη δηλ.) ||

βλέπω ὀρθά ἢ ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν, ἢ ὀρθοῖς ὀμμασι (*rectis oculis*) = βλέπω κατ' εὐθείαν ἢ βλέπω καλά, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ εἶμαι τυφλός. — III *μτφρ.* ὀρθός, ἀσφαλής, εὐτυχής. 2) ὀρθός, «σωστός», ἀληθής, ἀκριβής || *ὀρθ' ἀκούω* = ὀρθῶς καλοῦμαι (ἀποκαλοῦμαι) || *ὀρθῶ λόγω* = κατ' ἀλήθειαν, κατ' ἀκριβολογίαν || οὕτως ὡς *ἐπίρρ.* *ὀρθῶς λέγω* = ὀμιλῶ ἐν πᾶσι ἀληθεῖα, λέγω τὴν ἀλήθειαν. 3) ἀληθής, πραγματικός, γνήσιος. 4) ὀρθός, δίκαιος, ἀκριβής, εὐθύς, *λατ.* *rectus* || *κατὰ τὸ ὀρθὸν δικάζω* = δικάζω (κρίνω) δίκαιως. 5) ἀκροποδητὴ, «στὰ νύχια», ἐν ἀγώνισι, πλήρης ἀδημονίας, ἐν ἀγωνιώδει προδοκία, *λατ.* *erectus animo* (ἢ *erecto animo*). — IV ἡ *ὀρθή* (*ἔνν. πτώσις*) ἐν τῇ Γραμματικῇ καλεῖται ἡ ὀνομαστικὴ πτῶσις, *λατ.* *casus rectus*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς πλαγίας πτώσεις || *ὀρθὸς τόνος* ἐπίσης ἐν τῇ Γραμματικῇ καλεῖται ὁ πλήρης τόνος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τόνον τῶν ἐγκλιτικῶν, *π.χ.* *τὸ ἐμοὶ ἔχει ὀρθὸν τόνον* (ὀρθοτονεῖται), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐγκλιτικὸν *μοι*.

Ἔτυμ.: *ὀρθός*, *δωρ.* *βορθό* (**Forθό*-, **ForθFό*-) = *σανοκρ.* (ν) *ἰπρδηνά-η* (ὀρθίως, ἀνορθούμενος ἔξω), *ἰαπ.* **vr̥dhnó-s*, *πεδλ.* *σανοκρ.* *várdhatē* (ἀνωψῶ, αὐξάνω), *παλ-σλαβ.* *rodŭ* (γέννησις, φυλή), *παλ-νογγ.* *roskinn* (ἀκμαῖος, ἐφηβος) (**vred-sqn-*), *παλ-σλαβ.* *ranŭ* (πρωινός), *πολων.* *rano* (πρωία) (**vr̥d̥dh-no-*) ἔξ *ἰαπ.* **veredh-* (αὐξάνω). — Παρὰλλήλως ὑπῆρχε *ρίζα* ἀνευ τοῦ ἐν ἀρχῇ *v-* ἐν τῷ *Ζενδ.* *əθ̥dwa-* (ὕψηλος), *λατ.* *arduos* (ὕψηλος, ἀπόκρημος; δυσκόλος) (<< *ἰαπ.* **r̥dvo-s*), *παλ-εβλ.* *ard* (ὕψηλός), *γαυλ.* *Arduenna*, *παλ-νογγ.* *or̥du* (ἀπόκρημος), *παλ-σλαβ.* *rasta*, (αὐξάνω) (<< **orsta*, *ἰαπ.* **ordh-tō*) ἔξ *ἰαπ.* **eredh-*, **ered-* (βλ. ἐν *ὀρθύνω*). — Κατὰ τινὰς τέλους *ὀρθός* **ForθFος*, *ἰαπ.* **v̥rdhno-s* κατ' ἀφομ. φων., τὸ εἶναι δὲ ἐν τῷ ἑλλ. *ὀρθός* καὶ *σανοκρ.* *v̥rdhná-h* λίσπει ὁ ἐν ἀρχῇ *φθόγγος* (F ἢ v) ἀφελίσται εἰς τὴν ἀναλλαγὴν τοῦ ἰσχυροῦ (τραχέος) θέματος πρὸς τὸ λεπτὸν (ἀσθενές). *Περλ.* καὶ *ὀρθος*.

ὀρθο-στᾶδην, *ἔπιρ.* (*ὀρθός*+*στῆναι*)· ἰσόμενος ὀρθίος, ἐν ὀρθία στάσει.

ὀρθο-στᾶτης, *-ου*, ὁ (*ὀρθός*+*στῆναι*)· ὁ ἰσόμενος ὀρθίος. — II ὀρθίος στᾶτος, κίλων ὡς ἐπίθ. *κλίμακες ὀρθοστάται* = ὀρθία κλίμακες. — III εἶδος πέμματος (πλακοῦντος) ἐν χρῆσει εἰς ἐπικηδείους προσφοράς (εἰς ἀφιερῶματα, ἀναθήματα).

ὀρθότατα, ὑπερθ. *ἔπιρ.* τοῦ *ὀρθός*.

ὀρθότης, *-ητος*, ἡ (*ὀρθός*)· εὐθύτης, ὀρθία στάσις. 2) *μτφρ.* εὐθύτης, δικαιοσύνη, δικαιοτής, ἀρμοδιότης || ἡ ὀρθὴ ἐννοια, ὀρθὴ αἴσθησις.

ὀρθο-τομέω (*ὀρθοτόμος*, *ὀρθός* + *τέμνω*)· τέμνω ὀρθῶς, τέμνω κατ' εὐθείαν γραμμὴν || *μτφρ.* χερσίζομαι τι ὀρθῶς: *ὀρθοτομέω τὸν λόγον* = διδάσκω τὸν λόγον (τῆς ἀληθείας) ὀρθῶς (ἐκκλ. γλ.).

ὀρθῶς, *μελ.* *-ώσω* *ἀόρ.* *α' ὀρθωσα*. — *Παθητ.*, *ἀόρ.* *α' ὀρθόωθη* (*ὀρθός*)· στήνω ὀρθίον, τὸ ἀνεγείρω, τὸ ἀνασηκῶν, ἐν ᾧ εἶχε πέσει ἢ ὀπωσθήποτε ἔκειτο χαμαί, τὸ σηκῶν ὀρθίον || ἐπὶ οἰκοδομημάτων, κτίξω, ἰδρῶ, ἀνεγείρω, ἀνοικοδομῶ, ἐπισκευάζω, ἀποκαθιστῶ || *ἀντεῦθεν, ὀρθωθείς* = ἐγερούεις, σηκώδεις, σταθεῖς, εἰς τοὺς πόδας του πάλιν. — μέσον, σηκῶνομαι, ἐγείρομαι ἐκ τῆς ἔδρας μου, ἀνίσταμαι, ὀρθύνομαι. 2) ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς εὐθυγραμμῆσως, καθιστῶ τι εὐθύ, εἰσιάζω, εἰσιώνω. — *Παθητ.*, *ἔπιρ.* *ὀρθύνομαι* κατ' εὐθείαν (ὀρθῶς): *ἦν τοδ' ὀρθωθῆ βέλος* = ἂν τὸ βέλος αὐτὸ διευθυνθῆ (ὑπάγη) κατ' εὐθείαν (καὶ δὲν ἀστοχήσῃ). — III *μτφρ.* ἐπανορθῶν, ἀποκαθιστῶ (τινα) εἰς τὴν ὕψελαν, ἀσφάλειαν, εὐτυχίαν κλπ.: *ὡδε ποιήσας ὀρθώσεις σεαυτὸν* = ἔειτο ἂν κάμης δὰ ξανάβρης τὴν ὕψελαν (εὐτυχίαν κλπ.) ο.υ. 2) *μτφρ.* *ῶα*, ἀνυψῶ, πτωῶ, ὑμνῶ, δοξάζω, ἐγκωμιάζω. 3) *ὀρθῶ ἄνυμον* = ἐγείρω (ἀρχίζω) μεγαλειῶδες ἔργον. 4) ὀδηγῶ ὀρθῶς, φέρω τὴν εἰς εὐτυχῆς τέρμα: *τὰ τῆς πόλεως θεοὶ πολλῶ σάλω σείσαντες ὀρθωσαν πάλιν* = τὴν ἔσωσαν, τὴν ἐπανεφέραν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας (εὐτυχίας). — III *Παθητ.*, *ἔπιρ.* *πράξων, ἐνεργειῶν, ἐπιτυχῶν, ἀποβαίνω καλύσως*, ἔχω καλὴν (εὐτυχῆ) ἔκβασι, εὐτυχῶ || *τὸ ὀρθύνομον* = κατόρθωμα, ἐπιτυχία, εὐτυχῆς ἀποτέλε.

ομα || ἐπὶ προσώπων καὶ τόπων, εἶμαι ἀσφαλής, εἶμαι εὐτυχής, ἀκμάζω. 2) ἐπὶ λόγων, γνωμῶν κλπ., εἶμαι ὀρθός, εἶμαι ἀληθής. 3) εἶμαι εὐδύς, τίμιος, φέρομαι δικαίως (τιμίως).

ὀρθρεύω, δερ. ἀντι *δερθεύουσα*, μτχ. θηλ. τοῦ **ὀρθρεύω**, μελ. -ω (*δερθερος*)· ἐγείρομαι ἑνωρὶς τὸ πρῶτῳ, ἐξυπνίζω (εἶμαι ἐξυπνος) λῖαν πρῶτῳ.

ὀρθρίδιος, α, ον, ποιητ. ἀντι *δερθιος* (βλ. λ.).

ὀρθρίζω, μελ. -ω (*δερθερος*)·=*δερθεύω* (βλ. λ.).

ὀρθρινός, ἡ, ὄν (*δερθερος*), μτγν. τύπος ἀντι *δερθεριος* (βλ. λ.) [τὸ *ε* τῆς παραλ. ἐνίοτε μηκύνεται (Γ) διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου, ὅπως ἐν τῷ *δπαρινός*].

ὀρθρίος, α, ον, ὡς. καὶ -ος, -ον (*δερθερος*)· ὁ κατὰ τὴν χαραυγὴν, λῖαν ἑνωρὶς τὸ πρῶτῳ, κατὰ τὰ ἐξημερώματα || ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πρωίαν, ἐωθινός || ἀνώμ. παραθ. *δερθειαιτερος*, *δερθειαιτάτος*.— τὸ οὗθ. *δερθειον* ἢ τὸ *δερθειον* ὡς ἐπίρ.= πρῶτῳ, ἑνωρὶς τὸ πρῶτῳ.

ὀρθρο-βόας, -ον, ὁ (*δερθερος+βοάω*)· ὁ λῖαν πρῶτῳ βοῶν ἢ κραυγάζων, ἢ κράζων, τ. ξ. ὁ πετεινός.

ὀρθρο-γόη, ἡ (*δερθερος+γαῶω*)· ἡ λῖαν πρῶτῳ γοῶσα (ὀρηνοῦσα), ἐπὶ τῆς χελιδόνος.

ὀρθρο-λάλος, ον (*δερθερος+λαλέω*)· ἡ λῖαν πρῶτῳ λαλοῦσα, ἐπιθ. τῆς χελιδόνος.

ὀρθρος, ὁ· ὁ ὀλίγον πρὸ τῆς αὐγῆς χρόνος, τὸ λυκαυγές, τὰ ἐξημερώματα || κατ' αἰτ., *τὸν δερθερον* (ἀπολ.) = ἑνωρὶς τὸ πρῶτῳ, κατὰ τὰ ἐξημερώματα || ὡς. *δερθερον*=κατὰ τὸν ὀρθρον, κατὰ τὰ ἐξημερώματα || ὡς. *ἄμα δερθερω*, *ἐξ δερθερον*, κατ' *δερθερον*, *περὶ δερθερον* = κατὰ τὰ ἐξημερώματα || ἄλλ' ὅμως *πρὸς δερθερον*=πρὸς τὰ ἐξημερώματα (διὰ τὴν ἐπιλησίζαν ἢ χαραυγὴν, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀρχίσει ἀκόμη) || *δερθερος βαθύς*=λίαν πρῶτῳ, πρὸ τῆς αὐγῆς.

Ἔτυμ. *δερθερος* (**φορθερος*) συνάπτεται τῷ *δερθός*, πρβλ. *δερθαγορίσκος* (λαχ. *φορθαγορίσκος*) κατ' ἀνομοίωσιν < **δερθαγορίσκος* (= χοιρίδιον γάλακτος) *ἐπειὶ πρὸς τὸν δερθερον πιπράσκονται* (Ἀθην.)· ἐξ αὐτοῦ τὰ: *δερθεριος*, *δερθεινός*, *δερθεύω*.— Ἡ συσχέτισις τοῦ πρὸς τὸ *δερνωμι*, λατ. *ortus*, ἀποδοκιμάζεται.

ὀρθρο-φοιτο-σῦκαφαντο-δικο-ταλαίπωρος, ον (*δερθερος+φοιτάω+συνοκράντης+δί·η+ταλαίπωρος*): *ὀρθρο— τρόποι* = *παρα τὸ δερθεύειν καὶ φοιτᾶν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἐν δίκαις ταλαίπωρεῖν* (Σχολ. ἐν Ἀσιατογρ. Σφ. 505).

ὀρθρωδεις, μτχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *ὀρθόω*.

ὀρθώνυμος, ον (*ὀρθός + ὄνομα*)· ὁ ὀρθῶς ὀνομαζόμενος, ὀρθῶς ὀνομασθεὶς.

ὀρθῶς, ἐπίρ. τοῦ *ὀρθός* ὡς καὶ νῦν, ὀρθῶς, δικαίως, τιμίως, εὐδέως || ἀληθῶς, πραγματικῶς.

ὀρθωσία, ἡ·=*Ὀρθία* (βλ. λ.).

ὀρθωτήρ, -ῆρος, ὁ (*ὀρθόω*)· ὁ ἀνορθῶνων τι, ἢ τῶν τῶντο ὀρθόν, διορθωτής, ἀνορθωτής, συντηρητής.

ὀρι-βάτης, -ου, ὁ·=*βρειβάτης* (βλ. λ.).

ὀρι·γά·νον, τό, καὶ *δελγάνος*, ἡ· βοτάνη με δριμεταν (πικρὸν) γεῦσιν, κοιν. «ρίγανη» || *δελγανον βλέπειν*=*δριμὴν βλέπειν*=*πικρῶς βλέπειν*, περὶ ἀνδρώπου ἔχοντος «ξινισμένα μοῦτρα», ὅπως ὅταν τρώγῃ κανεὶς ρίγανη || γυν., ὁ στρουθίος, ὁ διστροπος. [πιθ. ξένη λ., ζῖδιτι καὶ τὸ φυτὸν προέρχεται ἀπὸ τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν ἢ ἔτυμολ. τὸ συσχετισίς πρὸς τὸ *δρος+γάνος* (μετ' τὴν σημ. τὸ λάμπον εἰς τὰ ὄρη) ἀφελίζεται εἰς λαϊκὴν παρετυμολογίαν.

ὀριγνάομαι, μετὰ μέθ. μελ. -ῆσομαι, παθ. ἄορ. α' *ὠριγνήθη* (*ὀρέγομαι*)· ἐκτείνω (τανύω) ἐμαυτόν, τεχνίζομαι. 2) μετὰ γεν., ἐκτείνωμι πρὸς τι πρόβλημα, ἀποδύω εἰς τι, ἐπιθυμῶ τι, προσπαθῶ νὰ τὸ ἀπολοῦσῶ. 3) τὰς αὐτὰς σημ. καὶ μετ' αἰτ.

ὀρίζω, μελ. *ὀρίω*, ἄττ. *ὀρίζω*· ἄορ. α' *ὠρεῖσα*, ἰων. *ὠρῖσα*· πρ.κ. *ὠρι·κα*.— Μέσον, μελ. *δριουμαι*· ἄορ. α' *ὠριόσσην*.— Παθητ., μέλ. *δριεθήσομαι*· ἄορ. α' *ὠριεσθη*· πρ.κ. *ὠρισομαι* (ἐνίοτε μετὰ μέθ. σημ.)· (*δρος*)· διαίρω, χωρίζω, ἀποχωρίζω, τι ἀπὸ τι, ἀποτελῶ τὸ δριον τὸ χωρῖον τὸ ἀπὸ τινος· *ποταμὸς οὐρίζει τὴν τε Σκυθικὴν καὶ τὴν Νευριδα γῆν* (Ἡρόδ.) = ποταμὸς χωρίζει τὴν... ἀπὸ τὴν... (εἶναι τὸ δριον μεταξὺ Σκυθίας καὶ Νευριδος).— Παθητ., ἐπὶ χώρας,

ὀρίζομαι, ἀποχωρίζομαι δι' ὀρίων. 2) *ὀρίζω τινὰ ἀπὸ γῆς* = ἐξορίζω τινὰ ἀποστέλλων αὐτὸν μακρὸν χώρας τινός.— || καθορίζω δι' ὀρίων, χαράσσω ὄρια, προσδιορίζω, τοποθετῶ || περιορίζω, προσδιορίζω.— μέσον, ὀρίζω δι' ἐμαυτὸν, ἐγκραδιστῶ, ἐπανιδρύω, ἀφιερῶν.— || γενικῶς, ὀρίζω, διορίζω, τᾶσσω || ἐγκραδιστῶ, ἐξοραίνω, κανονίζω 2) δίδω τὸν ὀρισμὸν λέξεως, καθορίζω τὴν σημασίαν τῆς. 3) ἀπονέμω, παραχωρῶ || *δρίζειν ψῆφον* = δίδειν ψῆφον.— **IV** ἄμτθ. συνορεύω, γειτνιαζῶ.

ὀρίκος, ἡ, ὄν (*ὀρέυς*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς (κατὰλληλος δι') ἧμιονον.

ὀρίνης ἄρτος, ὁ· ἄρτος παρεσκευασμένος ἐξ ὀρύζης [πρβλ. Φρυγιχ. *ὀρίνηδα*· ἦν οἱ πολλοὶ *δρυζαν καλοῦσαι*], *δρυζα*, *δρυζον* ἢ λ. εἶναι δάχνειον ἐκ τινος τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν, δεδωμένον ἐτι ἐν Ἀνατολῇ (Ἰνδοκίνα) τὸ φυτὸν ἀπαντᾷ ἐν ἀγρίῳ καταστάσει·

πρβλ. καὶ σανακρ. *vrīcīti-h*, νεο-περσ. *birinj gurinj*].

ὀρινθεῖν, εὐκτ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *ὀρίνω*.

ὀρίνω ἄορ. α' *ὠρίνω*, ἐπ. *δρίνω*.— Παθητ. γ' ἐν. πρτ. *ὠρίνετο*· ἄορ. α' *ὠρίνηθη*, ἐπ. *δρίνηθη*· (*δρινωμι*)· ἐγείρω, διεγείρω, ἐξεγείρω, ἀναταράσσω, λατ. *agitare* || μτφρ. ἐξερεδίζω, ἐξοργίζω, προκαλῶ ἐξαιψιν πνευμάτων.— Παθητ. ἐξεγείρομαι, διεγείρομαι, ἀνησυχῶ, τρομάζω || εἶμαι τρομοκρατημένος, ἔχω περιέλθει εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν.

Ἔτυμ.· ὀρίνω, λατβ. *δρίνω* (**δρι·νω*): λατ. *orīnī*, *orīgō*, σανακρ. *rīpāthī*, *rīpvaṭī* (ἀποστέλλω ἐκ νήσου), *rīyatē*, *raya-h* (ποταμός, ρεῦμα, ὄρη), *rīna-h* (δοτικὸ ρέει), *rīfī-h* (ἐκροή, ἔκρους), *rē'fāh* (ἐκχυοίς, ρεῦμα), λατ. *rīnos* (ρουάκιον) (**rei·vo·s* ἢ **ri·vo·s*), ἱβλ. *rian* (λίμνη), gall. *rhid* (ἀφορμή), gaul. *Rēnos* (ὁ ποτ. Ρῆνος), καλ.-ιρλ. *riathor* (=forrens), gall. *rhaiaidr* (πιτώσις ὕδατος), ἀγγλ.-αἰθ. *rip* (ποταμός), παλ.-ελα. *reka* (ποταμός), γοτθ. *urraisan* (ἀνυψοῦμαι), καλ.-γερμ. *rīsan* (ἀνυψοῦμαι), καλ.-νοργ. *riša*, ἀγγλ.-σαξ. *risan* (ἀνυψοῦμαι), μεσ.-γερμ. *rīsen* (φέρομαι πρὸς τὰ ἐμπρός), καλ.-ολα. *rišta*, *ristall* (τρέχω), λιθ. *ristas* (ταχύς), λατ. *ir·rētō*· πάντα ἐξ *ia·p*. β. **erei-*, πρβλ. **ereu-* ἐν τῷ ἔλλ. *ἑρῆμι* (μετὰ ἐρρίνου ἐπενθήματος), *δρούω*, **ergh-* ἐν τῷ ἔλλ. *δρ·χεῖσθαι*, αἰτινες ἀποτελοῦν ἐπέκτασιν τῆς *ρί·κ*. **er-* (κίνησις ταχεῖα, ἀναφύομαι), τῆς ἐν τῷ ἔλλ. *ἔρετο*, *ὠρμήθη*, μελ. *δρσω* κλπ.

ὄριον, τό·=*δρος* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ὄριον, σύνορον, τέρμα || τὰ *δραία*=τὰ σύνορα, ἢ μεθόριος γραμμῆ.

ὄριος, ον (*δρος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ σύνορα, ἢ ὁ ἐποπτεύων τὰ σύνορα.

ὄρισμα, τό, ἰων. *οὔρισμα* (*ὀρίζω*)· ὄριον, σύνορον || ἐν τῷ πληθ., τὰ ὄρια, τὰ σύνορα, ἢ μεθόριος.

ὄριστής, -οῦ, ὁ (*ὀρίζω*)· ὁ σημεῖων τὰ ὄρια, ὁ δι' ὀρίων καθορίζων τὰ σύνορα || ὁ ἀποφαοίζων.

ὄρι-τροφύς, ον, καὶ **ὄριτροφής**, ἐς (*δρος+τρέφω*)· ὁ ἐπὶ τῶν ὀρέων τρεφόμενος (ὁ εἰς τὰ ὄρη ἀνατραφείς).

ὄρκανη, ἡ·=*ἐρκανη*, *ἔρκος* (βλ. λ. λ.) ἐκ τοῦ *ἐργω*, *εἶργω*· περίφραγμα, φραγμὸς || παγίς, κοιν. «φάκα», λάκκος. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἐρκος*].

ὄρκ-ἀπάτης, -ου, ὁ (*δρκος+ἀπατάω*)· ὁ παραδαίνων τὸν ὄρκον του.

ὄρκίζω, μελ. -ίζω (*δρκος*)· ὡς καὶ νῦν, βάλλω τινὰ νὰ ὀρκισθῇ, τὸν ὀρκίζω, τὸν ἐξορκίζω.

ὄρκιον, τό (*δρκος*)·=*δρκος* (βλ. λ.)· ὅτι καὶ νῦν, *δρκος* || ὡς. ἐγγυσίσις, ἐνέχυρον, ἀσφάλεια.— || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., τὰ *δρκια*=αἱ θυσίαι καὶ αἱ ἄλλαι τελεταὶ αἱ ἐν χρῆσει εἰ ἐπισημῶν ὄρκων καὶ σπονδῶν ὡς. *δρκια* (τά)=τὰ πράγματα περὶ ὧν ὀρκίζεται τις, τὰ ὄρδρα τῆς συνθήκης, αὐτὴ ἢ συνθήκη || *δρκια πιστὰ ταμείν*=νὰ κλειδωμένον μίαν συνθήκην τὴν ὅποιαν νὰ ἀσφαλίωμεν δι' ὄρκων (λατ. *foedus ferire*, *foedus icisse*) || ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, κατὰ μέσην φωνήν, *δρκια τέμνεσθαι*=συνάπτειν συνθήκην μεταξὺ τῶν || *δρκια* (ἢ *ὕπερ δρκια*) *δηγήσασθαι*=νὰ παραδίδωσαν τὴν ἐπισημῶς μεθ' ὄρκων συναφθεῖσαν συνθήκην || ὡς. τὸ

αὐτὸ λέγεται καὶ *δρῆκια συγγεῖαι*, *δρῆκια ψεύσασθαι* (=καταπατήσῃ τοῖς ἐνόρκους συνθήκας), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *δρῆκια φυλάσσειν ἢ τηρεῖν* (=τηρεῖν, μὴ παραβαίνειν, τὰς ἐνόρκους συνθήκας). 2) ὡς τὰ *ἱερά*, σημαίνει ἄνιστε (ἢ λ. *δρῆκια*) καὶ τὰ θύματα τὰ θυόμενα κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῶν ἐνόρκων αὐτῶν συνθηκῶν.

δρῆκος, *ον*, ἔνιστος καὶ θηλ. *δρῆκία* (*δρῆκος*): ὁ ἀνήκων εἰς δρῆκον ἢ τὸ ἀρμόζων εἰς δρῆκον || ὁ ὠρτισμένος, ὁ δι' ὄρκου δεσμευμένος. 2) ὁ Θεός (καὶ γεν. τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα) εἰς ὃν ὀρκίζεται τις, τὸν ὅποιον ἐπικαλεῖται τις ὀρκίζόμενος, ὅστις ἐποπτεύει τὴν τήρησιν τῶν δρῆκων καὶ τιμωρεῖ τοὺς παραβαίνοντας τὸν δρῆκον τῶν || *δρῆκοι θεοὶ* = οἱ θεοί, τοὺς ὁποῖους ἐπικαλεῖται τις ὀρκίζόμενος || *ξίφος δρῆκιον* = τὸ ξίφος εἰς ὃ τις ὀρκίζεται.

ὄρκος, *ου*, ὁ (ἀρχικῶς ἦτο ἰσοδύναμον τῷ *δρῆκος*, δηλ. φραγμός, ἐμπόδιον, ἐκ τοῦ *ἔργω*, ἀττ. *εἶργω*, δηλ. τὸ *δρῆκάνη* ἦτο ἰσοδύν. τῷ *ἐρκάνη*, καὶ *δρῆκοῦρος* ἰσοδύν. τῷ *ἐρκοῦρος*) ὡς καὶ νῦν, ὁ δρῆκος || *δρῆκον δμνυμι* = ὀρκίζομαι ὀρκον, δίδω δρῆκον || *δρῆκος θεῶν* = ὄρκος εἰς τὸ δνομα τῶν θεῶν (ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν) || *δρῆκον λαμ.ᾶνω* = δέχομαι ὀρκον παρὰ τινος (τὸν ὅποιον δηλ. ὀμνύει ἄλλος πρὸς ἰδικήν μου ἀσφάλειαν) || *δρῆκον ἀποδίδωμι* = «παίρω» ἐγὼ αὐτὸν δρῆκον (εἰς ἀνταπόδοσιν ὄρκου, τὸν ὅποιον ὠμοσεν ὁ ἄλλος). 2) τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα (θεότης ἢ δύναμις), εἰς τὸ ὅποιον ὀρκίζεται τις, τὸ ὅποιον ἐπικαλεῖται τις ὀρκίζόμενος, ὅπως π. χ. ἡ *Στύξ* παρὰ τοῖς θεοῖς: *Στυγὸς ὕδαρ*, *ὃς τε μέγιστος δρῆκος ... πλεῖσι μακάρεσσι θεοῖσι.* — II *ὄρκος*, ὡς προσωποποίηση, υἱὸς τῆς Ἱερίδος, ὅστις ἐπιβλέπει τὴν τήρησιν τοῦ δρῆκου καὶ τιμωρεῖ τοὺς ἐπιόρκους. [3] ἐτυμ. βλ. *ἔρκος* παράγωγα: *δρῆκος*, *δρῆκιον*, *δρῆκῶν*, *δρῆκίζω*, *ἐπιόρκος*, *ἐπιόρκέω*, *ἐπιόρκία* κ. ἄ.].

ὄρκ-οῦρος, *ου* = *ἐρκοῦρος* (βλ. λ.).
ὄρκῶν, *-ῶων* (*δρῆκος*): θάλλον τινα νὰ ὀρκισθῆ, τὸν ὑποχρεῶνται νὰ ὀρκισθῆ, τὸν δεσμεύω δι' ὄρκου.—Παθητ., δεσμεύομαι δι' ὄρκου, ὀρκίζομαι.

δρῆκωμα, τὸ (*δρῆκῶν*): δρῆκος.
δρῆκ-ωμοσία, *ῆ* (*δρῆκωμοτέω*): τὸ ὀμνύειν δρῆκον, δρῆκος.

δρῆκ-ωμόσιον, τὸ (*δρῆκωμοτέω*): ὁ τόπος τῆς ὀρκωμοσίας, ὁ τόπος τοῦ δρῆκου.— II ἐν τῷ πληθ., αἱ ἐνόρκοι διαβεβαιώσεις.

δρῆκ-ωμοτέω, μελ. *-ῆσω* (*δρῆκωμοτέης*): δμνυμι δρῆκον, «παίρω» δρῆκον, ὀρκίζομαι || *δρῆκωμοτῶ θεοῦς* = ὀρκίζομαι εἰς τοὺς θεοὺς.

δρῆκ-ωμότης, *ου*, ὁ (*δρῆκος*+*δμνυμι*): *δρῆκωτής* (βλ. λ.).

δρῆκωτής, *-οῦ*, ὁ (*δρῆκῶν*): ὁ ἐπὶ τῶν δρῆκων, ὁ ρυθμίζων τὰ τῶν δρῆκων, ὁ ὀρκίζων, ὁ θάλλον τινα νὰ ὀρκισθῆ, ὁ ἐξορκίζων.

δρῆμαθῆν, τύπος ἀορ. ἐ' τοῦ *δρῆμᾶω* (πρβλ. *εἰκαθεῖν*), καὶ ἐξ αὐτοῦ ἕποιο. *δρῆμαθῶ*, ἀλλ. *δρῆμαθῶ*, *-ῆς*, *-ῆ* εἶναι θωρ. τύποι ἀντὶ *δρῆμαθῶ* κλπ., ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *δρῆμᾶω*.

δρῆμαθός, *-οῦ*, ὁ (*δρῆμος*): ὡς καὶ νῦν, ὀρμαθός, «ἀρμαθία», σειρά ἢ ὁμάς πραγμάτων, τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἐξαρτάται ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὥστε ἀποτελεῖται ἅλυσσι.

δρῆμαίνω, πρτ. *ᾠρμαινον*: ἀορ. α' *ᾠρμαινα* (*δρῆμᾶω*): κινῶ, συγκινῶ, συνταράσσω βιαίως, διεγείρω σφοδρῶς || ἀνακινῶ τι κατὰ νοῦν, ἀνακυκλῶ σχεδίων τι ἐν τῇ διανοίᾳ μου, τὸ σταθμίζω κατὰ νοῦν, ἀνομετρῶ τὰ κατ' αὐτὸ, ὄνειροπολῶ, ρεμβάζω, *animus volvere* ἢ *agitare* ἢ γεν., μελετῶ, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, λατ. *meditari*. 2) ἐπιθυμῶ τι σφόδρα, ποδῶ (μετ' ἀπρφ.). — II μεθ' Ὀμηρον: 1) μετθ. ὠδῶ, ἐξωδῶ, ἐκθιάζω, παρορμῶ || ἐξεγείρω, διεγείρω, ἐρεθίζω, παρορμῶ. 2) ἀμθ. σπεύδω, ἐπιταχύνω, θιάζομαι, εἶμαι ἀνυπόμονος, εἶμαι πολὺ πρόθυμος.

δρῆμᾶω, μελ. *-ῆσω*: ἀορ. α' *ᾠρμαινα* πρκ. *ᾠρμαινα* (*δρῆμῆ*): I θέτω εἰς κίνησιν, παρορμῶ, ἐξωδῶ || ἐξεγείρω.— II ὀρμῶ, ἐφορμῶ || μετ' ἀπρφ. ἐπιθυμῶ διακαῶς νὰ πράξω τι, ἐξορμῶ (ἀρχίζω, κάμνω ὀρμη-

τικὴν ἐξόρμησιν) νὰ πράξω τι, ἀποπειρῶμαι νὰ πράξω τι || ἀπολ., ἐκκινῶ («ἐξεκινῶ») μετ' ὀρμῆσιν, ἀρχίζω, ἔχω προθυμίαν, εἶμαι εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. 2) μετὰ γεν., ὀρμῶ θυελλοῦδῶς ἀνορτιῶν τινός, «πέφτω μετ' ἄμουτρα ἐπάνω του». — III παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. *δρῆμῆσομαι*: ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' *δρῆμῆσασθαι* καὶ παθ. *δρῆμῆσθηναι*: παθ. πρκ. *ᾠρμαινα*: μετὰ τῶν αὐτῶν σημασιῶν, ἄς ἔχει καὶ ὡς ἐνεργ. ἀμθ., ἦτοι: 1) θιάζομαι, ὀρμῶ, ἀδηνῶς, ἀρχίζω πλήρως ὀρμῆς, ὀρμῶ || γεν., εἶμαι πρόθυμος, ἐπιθυμῶ ἢ προτίθεμαι νὰ πράξω τι. 2) ἀναχωρῶ ἐκ τινος μέρους, προελαύνω ἐκ τινος τόπου, ἐκκινῶ ἀπό..., ὀρμῶμαι ἐκ..., κάμνω ἀρχὴν ἀπό... || ἐπὶ στρατηγού, ὀρμῶμαι ἐκ τινος τόπου, τὸν ὅποιον χρησιμοποιοῦ ὡς βάσιν τῶν ἐπιχειρησέων μου, ὡς ὀρμητήριον || *ἀπ' ἐλασσόνων δρῆμῶμενος* = ἀρχόμενος (ἐκκινῶν) ἀπὸ μικροτέρων ὑλικῶν μέσων, διαθέτω εἰς τὴν ἀρχὴν μικρότερα χρηματικὰ κεφάλαια. 3) ἀπολ., ὀρμῶ, ἐφορμῶ, ἐνεργῶ ἀπεγνωσμένην ἐπίθεσιν, ἐπέρχομαι μετὰ μεγάλης ὀρμῆς ἢ γεν., ἐκκινῶ, ἀναχωρῶ, πορεύομαι || *δ' λόγος ᾠρμηται* = ἡ εἰδησις ἔχει διαδοθῆ (ἐξἈπλωδῆ) μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος.

δρῆματο, ἰων. ἀντὶ *ᾠρμηνο*, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *δρῆμᾶω*.

δρῆμαθῆ, ῆ' = *δρῆμαθᾶ* (βλ. λ.).
δρῆμενος, *η*, *ον*, μετθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *δρῆμυμι*.
δρῆμενος, *ου*, ὁ, καὶ **δρῆμενος**: ὁ βλαστός, ὁ καυλός, βλαστός τοῦ ἀσπαραγίου ἢ τῆς κρόμβης.

Ἔτυμ.: *δρῆμενος*, καὶ κατὰ πληθ. *-οι* καὶ *-α*, συναντῆται ἐτυμολ. μετὰ τῶν *δρῆματος* καὶ ἀρμ. *arm* (ρίζα), ἀπάγονται δὲ εἰς τὴν ρίζαν τοῦ *δρόδαμος* (περὶ τῆς βλ. ἐν *δρῆθῶν*).—Τὸ λατ. *ramus* (< **vradmo-s*: *radix*) δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα.

δρῆμῶ, μελ. *-ῆσω* (*δρῆμος*): ἐπὶ πλοίου, εἶμαι ἐν δρμῶ, εἶμαι ἠγκυροβολημένος, εἶμαι προσωρισμένος || παροιμ. φράσεις: *ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν δρῆμῶ* = ἔχω ρίψει δύο ἀγκύρας, εἶμαι ἐξησφαλισμένος διὰ δύο ἀγκυρῶν, τ. ἐ. μτφρ. «τὸ ἔχω δίπορτο» | *μέγας ἐπὶ σμικροῖς δρῆμῶ* = «κοτζᾶμ ἄνδρας ἐγὼ στήριζομαι σὲ τόσο μικρὰ πρᾶγματα» (δηλ. ἐξαρτῶμαι ἀπὸ μικρὰ πρ.) || μτφρ. στήριζω τὰς ἐλπίδας μου ἐπὶ τινος, ἐξαρτῶμαι ἐκ τινος.

δρῆμῶμενος, ἰων. παθ. μετθ. τοῦ *δρῆμᾶω*.
δρῆμῆ, ῆ' (*δρῆμυμι* ?): ὀρμητικὴ κίνησις πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐφοδος, ἐπίθεσις, ἐφόρμησις, τὸ πρῶτον ἄλμα (κύμα) ἐφόδου (ἐν μάχῃ), λατ. *impetus* || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ πραγμ.: *ἔρχομαι δρῆμῆ* = ἡ ὀρμὴ τοῦ δόρατος, ἡ δύναμις (ἡ διατηρητικὴ ἰκανότης) τοῦ ἐκασφενδονισμένου δόρατος | *πυρὸς δρῆμῆ* = ἡ ὀρμητικὴ ἐξάπλωσις τοῦ πυρός | *κύματος δρῆμῆ* = ἡ ὀρμητικὴ ἐφοδος τοῦ κύματος, ὁ κλυδωνισμός. 2) ἡ ἀρχή, ἡ ἐναρξίς, ἡ πρώτη κίνησις δι' ἐν πρᾶγμα || ὁ ἀγών, ἡ προσπάθεια διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τίς τι. 3) ὑπερβολικὴ προθυμία, βιαίωτης, σφοδρότης, πάθος, παραφορὰ, ἐξαψις, ἔντονος (ζωηρὰ) παρόρμησις || *μὴ δρῆμῆ* = ὁμοφώνως, ὁμοθυμῶς, ὁμοθυμαδόν || μετὰ γεν., διακαῆς ἐπιθυμία διὰ τι, ζωηρός πόθος διὰ τι. 4) ἡ ἐκκίνησις, αἱ προετοιμασίαι διὰ πορείαν (δι' ἐκοστρατεῖαν).

Ἔτυμ.: *δρῆμῆ*, *δρῆμᾶω*, *δρῆμαίνω*, *ἀφορμῆ*, *δρῆμητήριον* κλπ.: *σανακρ. sar, sar-ami, sirsarti* (= fluo, ρέω), *sar-am, sar-as* (aqua), *sar-if* (=fluvius), πρβλ. κα! τὰ ἐν λ. *θρός*: ἐξ ἰατ. ῥ. **ser-*, ἧς παράλλ. τύπος **srē-* ἐν τῷ *δρμρ. ῥώομαι* (βλ. λ.). Κατ' ἄλλους συναπτέον τῷ *δρῆμυμι*.

δρῆμηθεῖς, *-εῖσα*, ἐν, μετθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *δρῆμᾶω*.
δρῆμημα, τὸ (*δρῆμᾶω*): πᾶσα ὀρμητικὴ κίνησις, διακαῆς πόθος.

δρῆμησειε, γ' ἐν. εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *δρῆμᾶω*.
δρῆμητήριον, τὸ (*δρῆμᾶω*): μέσον πρὸς παρόρμησιν (ἐξεγείρωσιν, διεγείρωσιν), ἐρέθισμα, ἐλατήριο, παρότρυνσις.— II (ἐκ τοῦ μέσ. *δρῆμᾶομαι*), τόπος ἐξ οὗ ἐξορμᾶ τὸ στρατεύμα, ὡς καὶ νῦν, «ὀρμητήριον», σταθμός, τόπος ἐπισταθμίας, στρατόπεδον.

δρῆμᾶ, ῆ' (*δρῆμος*): ὡς καὶ νῦν, ὀρμῆ, «ὀρμίδι, πετονιά», λεπτόν σχοινίον (σπάγγος) τῶν ἀλιέων, ἐκ τριχῶν οὐρᾶς ἵππου κατεσκευασμένον, λατ. *linea*.

ὄρμιζω, μελ. *-ίσω*, ἐπ. *-ίσσω*, ἀττ. *-ῶ* ἀόρ. α' ὄρμιζα (*ὄρμις*) φέρω (ὀδηγῶ) τὸ πλοῖον εἰς ὄρμον, τὸ προσορμίζω, τὸ φέρω εἰς λιμένα ἢ εἰς ἀσφαλές μέρος πρὸς ἀγκυροβόλιον, τὸ ἀγκυροβολῶ, τὸ ἀράζω. 2) γεν., ἐξασφαλίζω τι, τὸ δένω στερεά.—**■** μίσω, μετὰ μέσ. μέλλ. *ὄρμιζομαι*, μέσ. ἀορ. α' ὄρμισάμην καὶ παθ. ὄρμισθη' παθ. πρκ. ὄρμισμαι· ἔρχομαι εἰς τὸ ἀγκυροβόλιον, ἀγκυροβολῶ, προσορμίζομαι || *ὄρμιζομαι πρὸς πέδον* = κατευθύνομαι πρὸς τινα παραλλαν καὶ ἀράζω. 2) μτφρ. εἶμαι εἰς λιμένα, φθάνω εἰς λιμένα (σωτηρίας), τ. ἔ. διασωζομαι, ἀναπαύομαι, εἶμαι ἐν ἀσφαλείᾳ || *ὄρμιζομαι ἐκ τύχης* = ἐξαρτῶμαι (ἢ σωτηρία μου ἐξαρτᾶται) ἀπὸ τῆν τύχην.

ὄρμη-θόλος, ον (*ὄρμη* + *βάλλω*)· ὁ ρίπτων ὄρμιον, ὁ ρίπτων πετονιάν, ὁ ἀγκιστρῶν, ὁ ἀλιεύς.
ὄρμο-δοτήρ, -ῆρος, δ (*ὄρμος* + *δίδομαι*)· ὁ δίδων ὄρμον, δηλ. λιμένα, ἐπὶ θαοῦ, τ. ἔ. ὁ φέρων (ὀδηγῶν) εἰς λιμένα, πλοηγός, κων. «πιλότος».

ὄρμος, ὁ (*εἶρω*)· οἰχοῖνιον, ὄλιου, περιδέριον, κόσμημα λαμποῦ || *στεφάνων ὄρμος* = ὄρμαθός ἀπὸ στεφάνου. 2) εἶδος ὀρχήσεως τελομένης ἐν κύκλῳ, κυκλωτερῆς χορός, χορευόμενος ὑπὸ δύο κύκλων, ἐκ νεανίων καὶ νεανίδων, ἐναλλάξ.—**■** ἀγκυροβόλιον, «ἀραξοβόλι», τόπος κατάλληλος πρὸς ἀγκυροβόλιον, λατ. *statio navalis* || τὸ ἐνδύτατον μέρος τοῦ λιμένος. 2) μτφρ. λιμὴν σωτηρίας, τόπος ἀσφαλείας, καταφύγιον, ἄσουλον.

Ἔτυμ. ὄρμος (= περιδέριον)· *ὄρμη*· *ὄρμαθός* ἔς τῆς ρίζης καὶ τὸ *εἶρω* (= *sero*) (βλ. λ.).— τὸ ὄρμος (= ἀγκυροβόλιον) (*ὄρμη*· *ὄρμιζω*) δύναται ἐπίσης νὰ παράγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ *εἶρω* (*sero*), διότι τὰ πλείστα προσδένονται τρόπον τινὰ ἐκεῖ, ἀκόμη καὶ λόγῳ τῆς δημοσιότητος τοῦ ἀχίνου· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τοῦ *ὄρμη* ἔτυμολ. ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ σημασίᾳ εὐσταθεῖ ἐπίσης, ἐφ' ὅσον ὁ ὄρμος ὡς ἀγκυροβόλιον εἶναι ὁλοει καὶ τόπος ἐξορμήσεως, καὶ *πάνορμος λιμένος* ('Οδυσ. Ν. 195) δὲν εἶναι μόνον οἱ λιμένες, ἐν οἷς ἡ ἀποβίβασις (ἐκφόρτωσις) εἶναι εὐκόλος μετ' ὄλιου τοὺς ἀνέμους (ὁλοσθέντες δηλ. ἄνεμος καὶ ἂν ἐπικρατῆ), ἀλλὰ καὶ οἱ λιμένες, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι πάντοτε εὐκόλος ὁ ἐκπλοῦς.

ὄρνᾶπιον, τό, Βοιωτ. ἀντὶ *ὄρνεον* (βλ. λ.).
ὄρνεον, τό· *ὄρνε* (βλ. λ.).— || τὰ *ὄρνεα* = ἡ ἀγορά τῶν πτηνῶν.

ὄρνεό-φοῖτος, ον (*ὄρνεον*+*φοιτάω*)· ὁ ὑπὸ πτηνῶν συχναζόμενος.

ὄρνιδ-ἄρχος, ὁ (*ὄρνε* + *ἀρχός*)· ὁ ἀρχων (βασιλεὺς) τῶν πτηνῶν.

ὄρνιθεῖος, α, ον, ὡσ. καὶ *-ος*, *-ον* (*ὄρνε*)· ὁ ἀνήκων εἰς πτηνὸν || *κρέα ὄρνιθια*=κρέατα πτηνῶν || *ὄρνιθιος οἰκίακος*=κλωβίον πτηνοῦ.

ὄρνιθευτής, -οῦ, ὁ (*ὄρνιθεύω*)· ὁ κυνηγός πτηνῶν, πτηνοθῆρας, ὄρνιθοθῆρας.

ὄρνιθεύω, μελ. *-ον* (*ὄρνε*)· συλλαμβάνω διὰ δικάτων, παγιδεύω, πτηνά.

ὄρνιθίας, -ου, ὁ (*ὄρνε*), ἀρσ. ἐπιθ., κυρ. ἐν τῷ πληθ. *ὄρνιθία* ἄνεμοι=οἱ βόρειοι ἄνεμοι τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοιξέως, οἵτινες φέρουσι τὰ ἀποδημητικά πτηνά || *χειμῶν ὄρνιθία*=θύελλα ἐξ ὄρνιθων, ἄνεμος πλήρης ὄρνιθων.

ὄρνιθικός, ἡ, ὄν (*ὄρνε*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς πτηνά.

ὄρνιθιον, τό, ὑπεκορ. τοῦ *ὄρνε*· μικρὸν πτηνὸν || νεοσοός, ὄρνιθιον (ὡς καὶ νῦν), «κλωσοπούλου».

ὄρνιθό-γονος, ον (*ὄρνε*+**γένω*)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ πτηνοῦ.

ὄρνιθο-θήρας, -ου ὁ (*ὄρνε*+*θηράω*)· ὁ συλλαμβάνων πτηνά, ὁ κυνηγός «πουλιῶν».

ὄρνιθο-λόχος, καὶ δωρ. *ὄρνιχο-λόχος*, ὁ (*ὄρνε*+*λοχάω*)· ὁ συλλαμβάνων πτηνά, ὄρνιθοθῆρας.

ὄρνιθο-μάνευ, μελ. *-ήσω* (*ὄρνιθομανής*)· ἔμμανώς ἀγαπῶ τὰ πτηνά, «εἶμαι τρελλός γιὰ πουλιά, κάνω σάν τρελλός γι' αὐτά».

ὄρνιθο-μάνης, ἐς (*ὄρνε*+*μανήαι*, τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ μακώδης διὰ πτηνά, ὁ ἀγαπῶν αὐτά ὑπερβολικά.

ὄρνιθό-παῖς, ὁ, ἡ, *-παῖδος*· ὁ ἐξ ὄρνιδος γεννηθεὶς, τέκνον πτηνοῦ.

ὄρνιθο-πέδη, ἡ (*ὄρνε*+*πέδη*)· παγίς πρὸς σύλληπην πτηνῶν.

ὄρνιδος, γεν. τοῦ *ὄρνε* (βλ. λ.) || ἐπ. δοτ. πληθ. *ὄρνιθεοσι*.

ὄρνιθο-σκόπος, ον (*ὄρνε*+*σκοπέω*)· ὁ σκοπῶν τὰ πτηνά, τ. ἔ. ὁ παρατηρῶν τὰς πτήσεις καὶ τὰς φωνὰς τῶν πτηνῶν καὶ ἐξ αὐτῶν προλέγων τὰ μέλλοντα, λατ. *augur*, *auspex* || *θάκος ὄρνιθοσκόπον*=ἔδρα τοῦ ὄρνιθοσκόπου, λατ. *templum augurale*.

ὄρνιθο-τροφία, ἡ (*ὄρνε*+*τρέφω*)· τὸ τρέφειν (συντηρεῖν, διατηρεῖν) πτηνά, καὶ δὴ ὄρνιδας.

ὄρνις, α, ον, ὡσ. *-ος*, *-ον*, ποιητ. ἀντὶ *ὄρνιθεῖος* (βλ. λ.).

***ΟΡΝΙΣ**, ὁ, ἀλλὰ καὶ ἡ· γεν. *ὄρνιθος*· αἰτ. ἐν *ὄρνιθα* καὶ *ὄρνιν*· πληθ. *ὄρνιθες*, ἀττ. *ὄρνε*, γεν. *ὄρνεων*, αἰτ. *ὄρνε*, καὶ *ὄρνιθας*, καὶ *ὄρνις*.— δωρ. τύποι: γεν. *ὄρνιχος*, πληθ. *ὄρνιχες* κλπ. ὡσεὶ ἐξ ὄνομ. *ὄρνιξ*· πτηνὸν (παντός εἶδους), ἄγριον, ἡμερον, ἀρπακτικόν, κατοικίδιον κλπ.) || συχνά ἡ λ. *ὄρνε* προστίθεται εἰς τὰ εἰδικὰ ὀνόματα τῶν πτηνῶν: *ὄρνε ἀηδῶν*, *ὄρνε πέδιξ*.— || ὡς τὸ *οἰωνός*, πτηνὸν προφητικόν, ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κρουγῶν τοῦ ὁποῦ ἐμαντεύοντο οἱ οἰωνοσκόποι || *ὄρνε κακός*, *ὄρνε αἴσιος* (= κακός οἰωνός, καλός οἰωνός) || ἐντεῦθεν καὶ μτφρ. (ὡς τὸ λατ. *avis* ἀντὶ *augurium*) ἡ προφητεία ἢ λαμβανομένη ἐκ τῆς πτήσεως ἢ κρουγῆς τῶν πτηνῶν || γεν., κάθε πρόρρησις, πᾶν σημεῖον ἐξ θεοῦ, ἔστω καὶ ἄσχετον πρὸς τὰ πτηνά.— || παρ' ἀττικῶν ὁ *ὄρνε* κατὰ τὸ πλεῖστον=ὁ ἀλεκτριῶν, ὁ πετεινός, ἐν ᾧ ἡ *ὄρνε* = δ,τι καὶ νῦν, ὄρνις, «ὄρνιθα», «κόττα».— **IV** ἐν τῷ πληθ. *ὄρνιθες* ἐνίοτε = ἀγορά (μέρος τῆς ἀγοράς) ἐνθα ἐπωλοῦντο ὄρνιδες, ὄρνιθαγορά, ὄρνιδοπωλεῖον, κων. «τὸ κοτταροδίκαι», πρβλ. *ὄρνεον*.— **V** ποιητ. (παρὰ Βεοαρ.) *Μοισῶν ὄρνιχες*=πτηνά τῶν Μοισῶν, οἱ ποιηταὶ δηλ.— **VI** παροιμίαι: *ὄρνιθων γάλα*=δ,τι τὸ σημερ. «τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα», ἐπὶ πλοσυρῶν καὶ εὐδοσιμῶνων θνητῶν, οἵτινες ἀπολαύουν πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀφ' οὗ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσιν των καὶ αὐτὸ τὸ ἀνύπαρκτον γάλα πουλιοῦ (τὰ πουλιά, ὡς γνωστῶν, δὲν εἶναι θηλαστικά) | *διώκει παις ποτανὸν ὄρνιν*, ἐπὶ ματαιοπονητός ἢ ἐπιδιώκοντας χιμαίρας.

Ἔτυμ. ὄρνε· *ὄρνεον* (**ornēon*)· γοθθ. *ara*, παλ. πορρ. *orn*, *ara*, αγγλ. *orn*, ἀρμ. *pal-garm*, *oro*, *arn*

(ἀετός), λιθ. *erelis*, *arēlis*, *ēras*, *āras*, παλ. πρωςσ. *arelie* (λατ. *arelis*), λαττ. *erolis*, παλ. σλαβ. *orilū* (ἀετός), gall. *eray*, παλ. ιρλ. *illar* (ἀετός) (κατ' ἀνομι. ἐκ τοῦ **eruro-*)· *ἀ-ορνε* (=ὁ δνευ πτηνῶν) ἔβωκε λαβὴν νὰ ὑποστηριχθῆ, εἰτι ἡ λ. εἰχέ ποτε ἐν ἀρχῇ σύμφωνον, ἀλλ' ἡ μὴ ἀλλοιώσιμος τοῦ α στερητ. (ὡς πρῶτον συνθετ.) δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ τούτου. Ἡ μετὰ τοῦ *ὄρνυμι* συγγένεια τῆς λ. *ὄρνε* δὲν εἶναι ἀποσβεζιγμένη καὶ ἀναμφισβήτητος. Κατὰ τινας ἡ λ. *ὄρνε* εἶναι προϊὸν συμφυρῶθ ἐνός θέματος εἰς *-n-* καὶ ἐνός ἄλλου θέματος εἰς *-ē-*, ἔστω *ορέ-* (: *ὄρένω*) + *ὄρν-* (: γοθθ. *ara*, γεν. *arins*).

ὄρνιχος, -χα, δωρ. γεν. καὶ αἰτ. τοῦ *ὄρνε* || ποιητ. δοτ. πληθ. *ὄρνιχεοσι*.

ὄρνιθι, -ύτω, ἐνεστ. προστ. τοῦ *ὄρνυμι*.

ὄρνύμεν, **ὄρνύμεναι**, ἐπ. ἀντὶ *ὄρνύναι*, ἐν. ἀπφ τοῦ *ὄρνυμι*.

ὄρνύμενος, ἡ, ον, μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ *ὄρνυμι*.

ὄρνυμι ἢ **ὄρνύω**, ἐκτετ. τύπος ἐκ τινος ριζικοῦ ***ΟΡΝ**· προστ. *ὄρνύθι*, -ύτω κλπ· πρτ. *ὄρνυον*· μελ. *ὄρνω*· ἀορ. α' *ὄρνω*, μτχ. *ὄρνω*, ἰων. γ' ἐν. *ὄρνωσας*· γ' ἐν. ἀναδιπλ. ἀορ. β' *ὄρνωρε*.— Μέσον, *ὄρνύμαι*, προστ. *ὄρνωσο*, -ύσθω, -ύσθε, μτχ. *ὄρνύμετος*· πρτ. *ὄρνύμι*, γ' ἐν. καὶ πληθ. *ὄρνυτο*, *ὄρνυντο*· μέλλ. *ὄρνωμαι*, ὡσ. καὶ *ὄρνωμαι*, γ' ἐν. *ὄρνετα*· ἀορ. β' *ὄρνωμην*, γ' ἐν. *ὄρνω* καὶ συγκεκ. *ὄρνω*, γ' πληθ. *ἀνευ αὐσθήε, ὄρνωτο*, ὡσ. καὶ *ὄρνωτο*· γ' ἐν. ὑποτ. *ὄρνωτα*· προστ. *ὄρνω* ἢ *ὄρνωσο*, ἰων. συνηρ. *ὄρνω*· ἀπφρ. *ὄρνω*, συγκεκ. ἀντὶ *ὄρνωσθαι*· μτχ. *ὄρνωσος*, ἡ, ον, ἀντὶ *ὄρνω-*

νος πρκ. *δρωρα* ἐν ἀμτθ. ἐνν., γ' ἐν. ὑποτ. *δρώρη* γ' ἐν. ὑπερο. *δρώρει*, ὠσ. *δῶραι*: 1) ἐνεργ. ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω, ἀνακινῶ, ἀναταράσσω || παρακινῶ τινα, παρορμῶ τινα, ἐξαπαλῶ τινα κατὰ τινας.— μέσον, μετὰ πρκ. *δρωρα*, κινουῦμαι, ἔχω τὴν δύναμιν νὰ κινήθῶ (νὰ κινήσω τὰ μέλη μου), ἐγείρομαι, σηκώνομαι: *εἰσάκε μοι φίλα γούνατα δρώρη* = ἐφ' ὅσον τὰ γούνατά μου ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ κινήθουν. 2) ἐνεργ. ἐγείρω τινά ἐκ τοῦ ὕπνου, τὸν «σηκῶνω», τὸν φωνάζω νὰ ἐγερθῆ ἐκ τοῦ ὕπνου, τὸν ἀφυπνίζω || ἐπὶ ζῳων, «τό ξεσηκῶνω» ἀπὸ τὴν φιλανῶν του, ἀπὸ τὸν ὕπνον, τὸ «σηκῶνω» (κατὰ τὸ κυνήγιον), τὸ κυνήγω.— μέσον, ἐγείρομαι, σηκώνομαι || καὶ μάλιστα ἐγείρομαι ἐκ τῆς κλίνης, ἀφυπνίζομαι, «ξευπνάω» || ὠσ. μετ' ἀπρμ., ἐγείρομαι διὰ νὰ πράξω τι, ἐτοιμάζομαι διὰ τι, ἄρχιζω νὰ κάμω τι. 3) ἐνεργ., ἐξεγείρω ἐνδραρῶνω, ὠδῶ πρὸς δρόσιν, ὑποδαυλίζω.— Πλθγιτ. καὶ μέσον, ἐξεγείρομαι, διεγείρομαι, ἐξάπτομαι νοερώς, ἐξερεδίζομαι, φλέγομαι, παροξύνομαι. 4) ἐνεργ., ἐπὶ πραγμ. προκαλῶ, ἐπιφέρω, προσένω, λατ. *ciere*. — μέσον, ἐγείρομαι, ἐπέρχομαι, ἐνσκηπτῶ, *πρκ. oriri*.

***Ετυμ.**: δρυνη, ὀρέομαι, ὀρούω (*δρουσ-): εἰς ἰαπ. ῥ. **er-*, **ere-* (θέτω εἰς κίνησιν, ἐξεγείρω, διεγείρω κλπ., κυμαίνομαι, κυματίζω), πρβλ. *σανσρκ. árna-h* (ὡς ἐπιθ. κυματίζων, ὡς οὔς. *kūma*, δῖνη, ποταμός) (=ἐλλ. *δρνος*, βλ. λ.), *Ζενδ. ar* (τίθει μαι εἰς κίνησιν), ἀρμ. *γ-arnem* (ἐγείρομαι), πρβλ. 'Ηουσ. *ἄρσεα* διεγείρου, *ἄερση* δρμήση, *ἄερευο* ὠρμήθη, *δραω*, *ᾠρσα*, *-ορτος* (:λατ. *ortus* <:απ. **γ'lor-s*, ἢ **ortí-s*) ἐν τῇ νέορτος (νεωστὶ γεννηθεις), *θέρτορος* (=δέτος, οὐράσιος), *παλίροτος* (=denuo resurgens), ἰων-αττ. *κονιορτός* (=νέφος κόνεως), εἰτα γο:θ. *ara* (δέτος) καὶ αὐτὸν λέξεις ἐν *δρνω*.—παλ-αγγλ. (**arnia*-) (=ἐνεργητικός, ἰκανός), *-ῶσ. γο:θ. runs* (θεμ. *runsi-*) (=δρός, δρομάτος), *ga-runs* (θεμ. *runki-*) (=δρός, πρατήριον, τόπος ἔνθα συρρέει ὁ κόσμος) (γερμ. **runs*- <**rns*-: *σανσρκ. árnas-*) *rinnan* (τρέχω, ρέω) (**renwō*), ἰαλ. **roniti* ἐν τῇ παλ-αγγλ. *iz-roniti* (=effundere), ἐνεργ. ἐνός **renō*, ἔλλ. *ἔρνος* (βλ. λ.): ἢ ἰαπ. δάσις **er-*, **ere-* ἔχει ἐπεκταθῆ εἰς **ereí-* ἐν τῇ ἔλλ. *ῥέτω* (βλ. λ.)—εἰς **ereu-* ἐν τῇ ἐπ. *ῥέοντο*. *δρούω*, *σανσρκ. árnan-*, *árnant-* (δρομάτος, ταχύς), *Ζενδ. arnva*, *arnvant* (ταχύς, γενναίος) *aíruna* (ἀγοριος, σκληρός), παλ-αγγλ. *orr* (**arva-*), παλ-αγγλ. *aru*, ἀγγλ-αγγλ. *earu* (ταχύς), *árod* (ἐνεργητικός), εἰτα λατ. *ruō-*, *ere* (=ἐφορμῶ), ἰσρ. *ruathar* (ἐφοδος), gall. *rhuhr* (=impelus, insultus) (**trou-trō-*), πολων. *runa,c'* (ἐφορμῶ μετὰ πατάγου), *ruch* (κίονις), *rychty* (γειτονικός, ἔτοιμος, πρόσχειρος), λιθ. *ruszus* (βαϊκινήτος), *Σουηθ. rīsa* (ἐφορμῶ), μεσ-γερμ. *rusen* (δρουσῶ), *rīsch* (μέδμη), παλ-γερμ. *rōsc*, *rōsci* (δραστικός, δραστήριος), ἀγγλ-αγγλ. *réow* (ἀγοριος), πθ. γο:θ. *un-mána-riggws* (=ἀνήμερος, inimilis).— **ἄλλ. πρὸς τὸ ἔλλ. δρνω*, κατὰ τινας προηλθεν εἰς ἰαπ. **!neumi*, καίτοι ἄλλοι φρονοῦν δι *ορ-*, *ολ-* δὲν δύναται: νὰ προέρχονται εἰς ἰαπ. *φ.]*, ἀλλὰ προέρχονται ἐκ τῶν *αρ-*, *αλ-* (Ϝ) διὰ τροποποιήσεως καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπομένου *ν* (*δρνω*: *σανσρκ. Ἰρὸβί, στόρνω*: *st!rβhí*) τὸ *δρ-* ἀκολούθως ἦτο δυνατόν νὰ ἐπεκταθῆ κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς ἄλλους τύπους, μελ. *δραω* κλπ. περσιτέρω ἄλλοι δέχονται πρόσφυμα *-neu-* καὶ ἄλλοι ἐπένημα *-v-* παρεμβληθέν εἰς τινα τύπον τῆς δάσιος *ereu* (ἔλλ. καὶ *δρένω*, ἐν τέλει), εἰσω **ru-*eu*-m*, πρβλ. *σανσρκ. Ἰρβ'hi* (ἀνεγείρομαι, κινουῦμαι), Ἰρνάτι (τῆς αὐτῆς σημ.), *arnavá-h* (κυμαίνόμενος, κύμα, δῖνη, δάλασσα), εἰτα Ζενδ. *arṇu* (ἀγών, πάλη), παλ-γερμ. *ernust*, μεσ-γερμ. *ernest* (πόλη, σκληρότης, σοβαρότης), ἀγγλ-αγγλ. *eornost* (σοβαρός, σοβαρότης, ζήλος, προθυμία) βλ. καὶ *δρουθίνω*.

δρυνο, δρυνυτο, ἐπ. ἀντὶ ὄρυντο, ὄρυνυτο, γ' ἐν. καὶ πληθ. πρκ. τοῦ *δρνω*.
***ΟΡΟΒΟΖ**, δ' εἶδος ὀπρίου, τὸ «ρόβι», τὸ ὀροβιον (πρβλ. καὶ *ἐρέβ-ινθος*), κοιν. καὶ ἀρακᾶς, λαθούρι, θικός λατ. *erv-um* [δὲ] ἔτυμ. βλ. *ἐρέβινθος*. —*δρο-βάγχη* (β-ἀγκη, β-ἀκχη) δ' ἐκαλεῖτο παροί-

τον φυτόν, τὸ ὁποῖον ἔπιπνε τὸν δροβον, τ. ἐ *δροβ-ἀγχη* (*δρόβος*+*ἀγχω*).
δρόγυια, ἦ, ποιητ. ἀντὶ *δρυνία*.
δρόδαμνίς, -ίδος, ἦ, ὑποκορ. τοῦ *δρόδαμνος* (βλ. λ.), κλαδίσκος, κλωνάριον.
δρόδαμνος, δ' κλών, κλάδος, θλάστημα. [δὲ] ἔτυμ. βλ. *δρουθίνω*.
δρο-δέσια, ἦ (*δρος*+*τίθημι*): ἡ τοποδέτριας ὄριον, ὁ καθορισμὸς συνόρων, τὰ σύνορα.
δρουθίνω ἐπ. πρκ. *δρουθίνον* ὠσ. πρσθ. ἀορ. α' *δρουθίνον*, ὡς τὸ *δρυνω*, ἀναταράσσω, διεγείρω, ἐξεγείρω, παρορμῶ, ἐξώδῶ, πιέζω, ἐξαναγκάζω.
Ετυμ.: *δρουθίνω* *δρόδαμνος*: πρβλ. ἔλλ. *ἐρέθω*, *ἐρεθίζω*, εἰτα Ζενδ. *ῥῥῥῶ-*wa-** καὶ *δσα* συγγ. ἀναφέρονται ἐν λ. *δρουθίνω*: ὠσ. συγγ. εἶναι καὶ τὸ *σανσκ. ardh-* (Ἰdháti, Ἰdhō'ti)=εὐτυχῶ, εὐήμερῶ, κατορθώνω, καίτοι τοῦτο δύναται νὰ εἶναι συγγ. καὶ τῆ *ἀλθομαι* (βλ. καὶ *ἀλθαίω*).
δρούι-τυπος, ον'=δρέιτυπος (βλ. λ.).
δρούμαι, ἀποθ. (*ᾠδρος* = φρουρός): φρουρῶ, ἐπιστάτῶ, ἐπιτηρῶ, εἶμαι ἐν ἐπιφυλακῇ. [δὲ] ἔτυμολ. βλ. *δράω*, τ. ἔ. *ριζ. δρ-* κατ' ἄλλους ὁμως *ῥκ ριζ. ρ-* τοῦ *δρνω*, πρβλ. καὶ 'Ηουσ. *ἀδρόμενος* *δρμώμενος* καὶ *ἄδρονται* *ἐφορμῶσιν*, *ἐπακολουθοῦσιν*.
δρο-μαλίδες, αὶ (*δρος*+*μηλον*), δωρ. ἀντὶ *δρομηλίδες*, εἶδος ἀγρίων μῆλων.
ΔΡΟΨ, ἦ *δρός*, δ' τὸ ὑδατῶδες (ὕδαρες) μέρος τοῦ γάλακτος, ὁ τσίρος τοῦ γάλακτος, τὸ τυρογάλλον, λατ. *serum*. 2) τὸ ὑδατῶδες μέρος τοῦ αἵματος (τὸ καὶ *ἰχώρ* λεγόμενον). 3) τὸ ὑγρὸν μέρος τῆς πίσεως, λεγόμενον καὶ *δρόπισσα*.
Ετυμ.: *δρός* = *σανσρκ. sará-h* (ὕγρος), *sarati*, *saratī* (ρέω), *sárma-h* (ροή), *sirá* (ποταμός), λατ. *serum* εἰς ἰαπ. ῥ. **ser-* (τρέχω, ρέω) ὁ τύπος *οὔδρος* ἐπλάσθη διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ σίχου, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ: *δρος*: ἰων. *οὔρος*, καὶ *δρος*: ἰων. *οὔρος*.
ΔΡΟΣ, ἰων. *οὔρος*, -εος, τὸ (*δρνω*): ὡς καὶ νῦν, ὄρος, θουνὸ || ἀλυσίς ὀρέων ἢ λόφων, λατ. *mons*, *collis*.
Ετυμ.: εἰς αὐτοῦ τὰ: *δρ-ειος*, *δρ-εινός*, *δρ-είτης*, *'Ορ-εότης*: πρβλ. *σανσρκ. gir-is*, Ζενδ. *gair-is*, ἰαλ. *gor-a* (πάντα τῆς αὐτῆς σημ., ὄρος, θουνὸ), διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ *g-* πρβλ. *αἶλα*, *γαῖα* κατὰ τινας ἴσως καὶ τὸ *βορέας* ἐσήμανε τὸν ὀρεινὸν ἄνεμον, καὶ ἡ λ. *'Υπεροβόρειοι* ἐσήμανε τοὺς κατοικοῦντας πέραν τῶν Ριπαιῶν ὀρέων, ἀπερ προϋποθέτουσι: ρίζαν *γορ-* ἢ *φορ-* κατὰ τοὺς νεωτέρους ἔτυμολόγους πθ. συγγ. τῶ *σανσκ. Ἰΰνά-*h** (ὕψηλός): εἰς ἰαπ. **er-*, **or-* (=ἀναπηδῶ, ἐφορμῶ): *δρνω*: ἔλλ. καὶ *δρός*.
ΔΡΟΣ, ἰων. *οὔρος*, -ου, δ' ὄριον, σύνορον, σημαῖα ἰδιοκτησίας, τέρμα || κυρ. ὀροσημον, ὀροδείσιον. 2) *οὔροι* (κατὰ πληθ.) εἶναι λίθοι (σιτήλαι, *είρρι*) φέροντες ἐπιγραφάς διευκρινίζούσας τὰ δι' αὐτῶν σημειούμενα ὄρια || ὠσ. οὕτως ὠνόμαζοντο καὶ πίνακες (λίθινα πλάκες) στήθενται ἐπὶ ὑποθηκωμένης ἰδιοκτησίας καὶ ἀποτελοῦντες ὁμολογίαν καὶ ἀπόδειξιν τοῦ ὕφισταμένου χρέους (τῆς ὑποθήκης). — || κανών, μέτρον, γνώμων || τέλος, σκοπός.— || ὁ ὀρισμὸς τῆς ἐννοίας μιᾶς λέξεως || ἐν τῇ λογικῇ τοῦ Ἄριστοτέλους, ὄρος τῆς προτάσεως, μέρος στοιχειώδεις τῆς προτάσεως, τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον.
Ετυμ.: *δρος*, Κερκ. *θοΦος*, *δρβος*, 'Ηρακλ. *δρος*, ἰων. *οὔρος*, Κρητ. *ᾠρος*, 'Ηερ. *οὔρος* (=αὐλαξ, ὀρο-δετική γραμμῆ) (ἔλλ. *φοΦος*: λατ. *urvus* (=circutus civitatis), *amb-urbare* (περιθάλλω δι' αὐλακὸς ὡς ὀροσήμου), 'Οσκ. *ουνύ* (ὀροδετική γραμμῆ), ἰταλ. **urno*- (< **vuivo*- (αὐλαξ), πρβλ. **φερύω* (ἔλκω, σῦρω): κατὰ τινας ἀντεῦθεν (καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ *δρος*, βλ. λ.) προέρχεται: καὶ τὸ ὁμηρ. *οὔρεὺς* (**δρβεύς*), αἰτ. *δρεὺς* (κυρ.=ὁ χαράσσων αὐλακας, δθεν ὁ ἥμιονος).
Ὁροσάγγαι, οἶ' Περσ. λέξις δηλοῦσα τοὺς *εὐεργέτας* τοῦ βασιλικοῦ οἴκου ἢ καὶ τοὺς σωματοφύλακας τοῦ βασιλέως.
δρούω, μελ. -ᾠω' ἀορ. α' *δρουσα*, ἐπ. *δρουσα* (*δρνω*): ἀμτθ., ὀρμῶ βίαιως πρὸς τὰ ἐμπρός ἢ ἐναν-

τόν τινός, λατ. *ruo, irruo* || κινούμαι ταχέως, σπεύδω, ἔκκινῶ καὶ προχωρῶ || μετ' ἀφρ. εἶμαι πρόδουμος νά πράω τι. [δι' ἔτυμ. βλ. *ὄρυνμι*].

ὄροφῆ, ἡ (*ἔρέφω*): ἡ στέγη οἰκίας || τὸ σκέπασμα («ταβάνι») δωματίου, θαλάμου, αἰθούσης κ.τ.δ. || ἐν τῷ πληθ., ἡ ξυλεια (τὰ ξύλα) τῆς στέγης, λατ. *coignationes*. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἔρέφω*].

ὄροφη-φάγος, *ον* (*δροφή+φάγειν*): ὁ κατατρώγων (καταστρέφων) τὴν ὄροφῆν.

ὄροφη-φόρος, *ον* (*δροφή+φέρω*): ὁ φέρων (βατάζων) στέγην ἢ ὄροφην, ἐπὶ τῆς χελώνης.

ὄροφίαις, *-ου*, ὁ (*δροφή*): ὁ ζῶν ὑπὸ στέγην, ὁ κατοικῶν ὑπὸ στέγην || *μὴς ὄροφίαις* = ὁ κατοικίδιος μὴς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν *ἀρουραῖον μὴν* || *ὄροφίαις ὄφεις* = ὄφεις κατοικίδιος, τ. ἔ. ἡμερός.

ὄροφος, ὁ (*ἔρέφω*): καλαμοσκεπή, καλάμμα χρησιμοποιούμενα πρὸς στέγασμα οἰκίας.— || = *δροφή* (βλ. λ.), στέγη || ἐν τῷ πληθ., ὡς τὸ λατ. *tectā, oīkēma, ναός*. Τὰ ἐκ τοῦ *ὄροφος* (ὡς ἄ συνθετ.) σύνθετα γράφονται διὰ τοῦ *-ω-* μὲν δταν ἡ πρό αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα, διὰ τοῦ *-ο-* δὲ δταν ἡ πρό αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι μακρά: *δρο-ώροφος, ἀν-ώροφος, δι-ώροφος, τρι-ώροφος, πολυ-ώροφος*: ἀλλὰ: *ὑπόροφος, χρυσοόροφος*: ἐν τούτοις κατ' ἐξαίρεσιν *τετρα-ώροφος, πεντα-ώροφος*: [δι' ἔτυμ. βλ. *ἔρέφω*].

ὄροψ, ἔπ. ἀντὶ *δράω*· μετ. *δρόων* ἀντὶ *δραῶν*.

ὄροψντι, δωρ. ἀντὶ *δράσσι*, γ' πληθ. τοῦ *δράω*.

ὈΡΠΗΞ, ἀτ. **ὄρπηξ**, *-ηκος*, δωρ. **ὄρπαξ**, *-ἄκος*, ὁ (*ἄρπη, ἔρπω*): νεαρὸν δένδρον, νεαρὸς βλαστὸς ἢ νεαρὸν φυτὸν || *ῥάβδος, κέντρον, βούκεντρον* || *λόγχη*.— || μετρ. βλαστὸς οἰκογενείας, ἀπόγονος.

Ἔτυμ.: *ὄρπηξ*, δι' ἔτυμ. βλ. *ἄρπη* (=δρέπανον), τοῦ ὁποῖου εἶναι συγγ. καὶ σημαίνει κυρ. ὅζυ ἄκρον, αἰχμή (πρβλ. λατ. *urpax* = βυλοκόπον ὄργανον) κατὰ τινας ἢ *ἄρπη* (δρέπανον) ὀφείλει τὸ δνομά τῆς εἰς τὸ κυρτὸν τῆς σχήμα, παράγεται ἐπομένως ἐκ τοῦ λατ. β. **serp-* (κυρτῶς, κάμπτων), ἣτις εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν β. **serp-* (= αὐρομα κατὰ γῆς, ἔρπω, ἐλίσομαι, συμπεριόμαι), (: λατ. *serpō*, ἐλλ. *ἔρπω*)· κατ' ἄλλους τὸ *ὄρπηξ* συγγενεῖς: μὲν κατ' ἐπίθετον πρὸς τὸ *ἔρπω*, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον τὸ *ἔρπω* ἔχει προσλάθει κατ' ἐπέκτασιν καὶ τὴν ἴσημ. «κινούμαι, μετακινούμαι».

ὄρρᾶνός, ὁ· αἰολ. ἀντὶ *οὐρανός*.

ὄρρο-πίπλον, τὸ (*ὄρρος* + *πίγη*): τὸ ἄκρον τοῦ «κόκκυγος» λεγόμενου ὀδοῦ τῶν πτηνῶν, ὅθεν φύονται τὰ πτερά τῆς οὐράς, κοιν. «κιλοκοκούκρον» || ἡ οὐρά ἢ τὰ πτερά τῆς οὐράς τῶν πτηνῶν. 2) τὸ οὐραῖον πτερύγιον τῶν ἰχθύων. 3) ἡ οὐρά ἢ ὁ γλουτὸς παντὸς ζῴου.

ὈΡΡΟΣ, ὁ· τὸ ἄκρον τοῦ ἱεροῦ ὀδοῦ || γεν., οὐρά, γλουτός.

Ἔτυμ.: *ὄρρος* (<ιατ. **orso-s* = παλ. γεμ. *ars*, ἀγγλ. *ears* (ἀγγλ. *arse*) (= ὁ τελευταῖος), παλ.-πορτ. *ars rars* (πρωκτός), πρβλ. παλ.-ελ. *err* (οὐρά), ἄρμ. οῖ (γλουτός) (<*rs.*) ἢ λ. εἶναι συγγ. πρὸς τὰ: *δρος, οὐρά, ὄρροσθῆρη*.

ὈΡΡΟΣ, ὁ = ὄρος (βλ. λ.), τυρόγαλον.

ὄρρωδέω, ἰων. **ἄρρωδι-**· μέλ. -ήσω· καταλαμβάνουμαι ὑπὸ φρικῆς ἐνωπίον τινος, τρέμω, φοβούμαι, «ζαρώνω», λατιν. *horreo*, μετ' αἰτ. || μετὰ γεν. πργμ., φοβούμαι περὶ τινός, ἢ ἐνεκά τινός.

Ἔτυμ.: *ὄρρωδέω*· *ὄρρωδιά*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ὄρρωδέωσ*· *ἐμφόβωσ*» ἰων. *ἄρρωδέω, ἄρρωδίη*, εἰς ὅν προσήθον τὰ ἀττ. *ὄρρωδ-* κατ' ἀφρμ. τοῦ ἀτόνου ἀπρὸς τὸ ἐπόμενον *-ω-*· οἰ Ἀρχαῖοι ἠτυμολόγουν ἐσφαλμένως τὴν λ. ἐκ τοῦ *ὄρρος, ὄρρος* (οὐρά) + *δέωσ* (φόβος) ἢ *ἰδίω* (ἰδρώω): ἐκ τῶν νεωτέρων, κατ' ἄλλους *ὄρρωδέω* (<*ὄρρωδῆς*) (<*ὄρρος*, πρβλ. γαλλ. *couard*, ἰταλ. *coharido* κατ' ἄλλους) <**ἀρρωδῆς* (<*ἀ-*στρ. +**ῥωδωσ* (δύναμις)—Κατ' ἄλλους **ἀρρωδέω* (**ἀν-*φρωδεῖω), πρβλ. σανσκρ. *vṛīḍaṭe* (ἐντρέπομαι, εἶμαι συγχευόμενος), *vṛīḍaḥ* (ὄψυχσις, παραχή, ἐντροπή) (*vṛīḍ-* <**vṛīḍ-* <**vṛīz-*, *φρωδ-* <**φρωδ-*). Τὴν τελευταῖαν αὐτὴν ἔτυμολ. ἀντικρούοντας ἄλλοι παραδέχονται τὴν ἴσημ. *ἀρσο-* (ἀποστάτης, λιποτά-

κτης), δπόθεν παράγουσι τὸ **ἀρρωδῆς* (ὁ ἐπιρρηπῆς εἰς ἀποστάσαν)· κατὰ τοὺς ἰδίους τὸ θέμα τοῦτο **ἀρσο-* θά ἦτο συγγ. τῷ βμρ. *ἔρρω* (βλ. λ.), ὅπερ. πιθ. προϋποθέτει ἐν. **φρωσ*ω.

ὄρρωδία, ἡ, ἰων. **ἄρρωδίη** (*δρρωδέω*): φόβος, τρόμος, ἕκ τινός (διὰ τι), ἐκφοβισμός, τρομοκρατία.

ὄρρσας, μετ. ἀορ. ἄ' τοῦ *δρρσμι* (βλ. λ.).

ὄρρσασκε, ἰων. ἀντὶ *ἄρσες*, γ' ἐν. ἀορ. ἄ' τοῦ *δρρσμι*.

ὄρρσσο, **ὄρρσσε**, ἐπ. ἀντὶ *δρρσαι*, Προστ. μεσ. ἀορ. ἄ' τοῦ *δρρσμι*.

ὄρρσι-κτύπος, *ον*, (*δρρσμι+κτύπος*): ὁ διεγείρων (παράγων) κτύπον, ὁ δημιουργῶν θόρυβον || *Ζεὺς ὄρρσικτύπος* = ὁ ἐγείρων θροντήν, ὁ βροντῶν, ὁ κεραυνοβολῶν, *Ζεὺς*.

ὄρρσι-νεφέης, *ες* (*δρρσμι+νέφος*): ὁ ἐγείρων, «ξεσηκῶνων», τὰ νέφη, πρβλ. καὶ *νεφεληγερέτης*.

ὄρρσι-πούς, *-ποδος*, ὁ, ἡ (*δρρσμι+πούς*): ὁ ἀίων (ὕψων, κινῶν ταχέως) τοὺς πόδας, ὁ ταχύπους, ὑκύπους.

ὄρρσο, ἐπ. ἀντὶ *δρρσαι*, Προστ. μεσ. ἀορ. ἄ' τοῦ *δρρσμι*· «κουνήσου!», «σὴκω ἐπάνω!», «ἐπάνω!» «τσακίσου, σὴκω-πάνω!».

ὄρρσο-θύρη, ἡ (*δρρσμι* + *θύρα*): θύρα ὑψηλὰ κάπως κειμένη, εἰς τὴν ὅποιαν φθάνει τις διὰ βαθμῶν.

Ἔτυμ.: *ὄρρσο-θύρη*· διὰ τὸ ἄ' συνθ. *ὄρρσο*-πρβλ. σανσκρ. [Ṣṣā-ḥ (ὕψηλός) + ἰων. *θύρη*] ἄλλοι ἐφιστῶσι τὴν προσοχήν ἐπὶ τοῦ παρ' Ἡσυχ. «*εἰρεθύρη*» *ὄρρσοθύρα* καὶ ἀναφέρονται εἰς τὰ γλωσσόμαα *ἔρετο, ἔρσο, ἔρση*, περὶ ὧν βλ. ἐν *δρρσμι*· πρβλ. καὶ τὰ παρ' Ἡσυχ. «*ὄρρσοθύρα*· *θύρα μεγάλη καὶ ὑψηλή, δι' ἧς ἐστὶν ὁροῦσαι καταβαίνοντα*.» Ἄλλοι, *πάσα θύρα μὴ ἔχουσα τὸν βαθμὸν πρὸς τῆ γῆ ἄλλ' ἀπέχουσα τοῦ ἐδάφους, ὅλον θυρεῖς, ἢ θύρα εἰς ὑπερφῶν ἀνάγουσα*.

ὄρρσο-λοπεύω, καὶ **-έω** (*ὄρρσόλοπος*): προκαλῶ, ἐξερεδιζῶ || ἐπιτίθεμαι.—Παθητ., *θυμός ὄρρσολοπεῖται* = ἡ καρδία ταρασσεται.

ὄρρσ-λοπος, *ον* (οἰκτ. ἐτυμολ.): ὁ προκαλῶν ἔριν (διαμόχη), ὀρηκτικός, θυελλώδης, ταραχώδης. [ἢ παλαιότερον ὑποστηρικθῆσα ἔτυμολ. ἐκ τοῦ *δρρσαι+λόφος* (ἢ *λοπόσ*, τ. ἔ. ὁ ὄρρων τὸν λόφον ἢ τὴν χαίτην, ὁ κινῶν τὴν χαίτην) δὲν γίνεται δεκτὴ, χαρακτηριζομένη ὡς ἐβεβασμένη].

ὄρρσός, *λακων.* ἀντὶ *δρρθός* (βλ. λ.).

ὄρρσο-τρίαινης, *ειρω.* **-τρίαινας**, *-ᾶ*, ὁ· ἐπίτης ἀπαντὰ καὶ πλιγτ. ὄν. *ὄρρσοτρίαινα* (*δρρσμι+τρίαινα*): ὁ πάλλων τὴν τρίαῖναν.

ὄρρσω, μελ. τοῦ *δρρσμι*.

ὄρρτάζω, ἰων. ἀντὶ *ἔορτάζω*.

ὄρρτάλις, *-ίδος*, ἡ (*δρρσμι*): νεογνὸν ζῶον, *σπονδυλίον*, λατ. *pullus* || νεοσσός, νεογνὸν πτηνόν, ὄρνιθιον || γεν. πτηνόν κατοικίδιον [*δρρταλῖς*· *δρρτάλιχος*, *δρρταλιχεύς*· *δρρτις*· *δρρσμι*].

ὄρρτάλιχεύς καὶ **ὄρρτάλιχος**, ὁ = *δρρταλῖς*, ὄρνιθιον, ὄρνις || = *ἀλεκτρυών*. 2) νεοσσός, νεογνὸν πτηνόν || νεαρόν, μικρὰς ἡλικίας ζῶον.

ὄρρτή, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ἔορτή* (βλ. λ.).

ὄρρτύγία, ἡ (*δρρτυξ*): κυρ. ἢ νῆσος τῶν ὄρρτύγων || τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Δήλου || ὅθεν καὶ ἡ Ἄρτεμις καλεῖται *Ὁρρτυγία* || ὡς μέρος (τμήμα) τῆς πόλεως τῶν Συρακοῦσων, καλούμενον καὶ *Νᾶσος*, ἐηλ. νῆσος. Βλ. καὶ Κ.Ε.Α.

ὄρρτύγο-κόπος, *ον* (*δρρτυξ+κόπτω*): ὁ ποῖζων τὴν *ὄρρτυγοκοπίαν*, παιδιᾶν καθ' ἣν ἐπιηττον τὸ ράμφος τοῦ ὄρρτυγος διὰ τοῦ δακτύλου, διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ἐπετύγγανον τὸν ἐρεθισμὸν του. Κατ' ἄλλους (βλ. Φωτίων ἐν λ.) ἡ *δρρτυγοκοπία* ἐπαίξετο ἄλλως: *ἀδρρτυγας ἰσθᾶσιν ἐν γύρω, οὗς τύππουσιν εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ μὲν ἐν τῷ γύρω καταβαλὼν τὸν δρρτυγα λαμβάνει ἐξῆς οὗς ἄν ὀθνηται*. ὁ δὲ ἀποτυγῶν παρᾶξει *θατέρω τὸς δρρτυγας τύπειν*·

ὄρρτύγο-μήτρα, ἡ (*δρρτυξ+μήτηρ*): πτηνὸν συναποδημοῦν μετὰ τῶν ὄρρτύγων (κοιν. ἀρδικομάννα), ἴσως ἡ λεγομένη καὶ *κρεξ* (*Rallus crex*) || τὸ ὄνομα ἀπαντὰ καὶ ἐπὶ τῆς Ἀητούς, ὡς μητρὸς τῆς Ὁρρτυγίας (τ. ἔ. τῆς Δήμητρος).

“ὈΡΤΥΞ, -ὄγος, δ' ἔτι και νῦν, ὄρτυξ, «ὄρτυκι, ἀρδίκι, λατ. *coriunix*, -τίς.— || βοτάνη τις, καλομένη ἄλλως και στελεφευρός.

Ἔτυμ. ἰ *ὄρτυξ*, παρ' Ἑσυχ. γόρτυξ τ. ἔ. *Γόρτυξ*· συγγ. τῆ σανσκρ. *varĩaka-h*, *várĩikā*· πιθανώτατον ἐπομένως εἶναι, ὅτι εἶχεν ἐν ἀρχῇ σύμφωνόν τι, και πιθανῶς τὸ *F* τὸ -u- ὀφείλεται ἴσως εἰ ἀναλογίαν πρὸς ὄνοματα ἄλλων ἴφρων, οἷα εἶναι τὰ *ἔιβυξ*, *βαῖβυξ*· ἡ συσχέτισις του πρὸς τὸ σανσκρ. *várĩatĩē* και πρὸς τὸ λατ. *veritō* δὲν εἶναι πειστικῆ. Ἔξ αὐτοῦ παρήχθη και τὸ παλαιὸν ὄνομα τῆς νήσου Δήλου, *Ὀρτυγία* (βλ. λ.).

ὄρτυγιῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. ὁ' τοῦ *δρύσσα*.
ὄρυγμα, τὸ (*δρύσσα*)· τόπος θαδῆως ἑσκαμμένος, βόδρος, λάκκος, τάφρος, λατ. *scrobs* || ὑπόνομος, ὑπόγειος δρόμος, σήραγγῃ || ἐν Ἀθήναις *ὄρυγμα* ὠνομάζετο ἐνίοτε τὸ βάρανθρον (βλ. λ.), μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐρρίπτοντο οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι ἐγκληματίαι.— || = *δρύξις* (βλ. λ.).

ὄρυγμαῖός, μγν τύπος ἀντι *δρυμαγδός* (βλ. λ.).
ὄρυξ, ἡ, και *δρυζον*, τὸ' ἔτι και νῦν, ὄρυξα, «ρύξι», τὸ τε φυτὸν και ὁ καρπὸς [δρ' ἔτυμ. βλ. *δρέλινθ*].
ὄρυκτός, ἡ, ὁν (*δρύσσα*)· ἑσκαμμένος, σχηματισθείς δι' ἑκοκαφῆς.— || ὁ ἑκοκαφεὶς, ὁ διὰ σκαφῆς λαμβανόμενος, ὁ λατομηθεὶς, ὁ δι' ὑπονομύσεων ἔσφυρθηκείς.

ὄρυμαγδός, δ' ἰσχυρός κρότος, βοή, ὑπόκωφος βροντή, δυνατὸς δόρυθος, ὤρυγιός, γεν. πᾶς δουρυώδης ἦχος || ἐπι ἀνθρώπων χρῆσιμοποιουμένη ἡ λ. ἐσήμαινε τὸν δόρυθον τὸν δημιουργούμενον ὑπὸ συγκεχυμένων ἀνάρδρων ἦχων και οὐχὶ τὸν ἐξ ἀνάρδρων φωνῶν ὁσονδίποτε ἰσχυρὸν.

Ἔτυμ.· πρβλ. τὸ παρ' Ἑσυχ. *ἀδρυμαῖδες θόρυβοις*· σκοτειν. προσελεύσεως· κατὰ τὴν πιθανωτέραν γνώμην τὸ ριζικὸν τιμῆα τῆς λ. εἶναι συγγ. τῆ *ἀρρυγῆ*, *ἀρύομαι*, περὶ ὧν βλ. ἐν *ἐρεγύομαι*, *ᾠρύομαι*· ὡς πρὸς τὸ τέμα τῆς λ., εἶναι προφανές ὅτι πρόκειται περὶ καταλήξεως συνήθους εἰς λέξεις σημαίνουσας εἶδος θορύθου (πρβλ. *ροῖβος*, *κέλαδος*, *χρόμαδος*, σανσκρ. *śabdā-h* = ἦχος, λόγος, λέξις).

ὄρυξ, -ὄγος, δ' (*δρύσσα*)· εἶδος σκαπάνης, ἡ και πᾶν ὄξύ σιδηροῦν ἐργαλεῖον κατὰλληλον πρὸς σκαφήν.— || εἶδος δορκάδος ἢ ἀντιλόπη, ζώσης ἐν Αἰγύπτῳ και Λιβύῃ, ὄνομασεπίσης δ' οὕτω ἐκ τῶν ὄξέων κεράτων τῆς, λατ. *oryx leucoryx*.— || εἶδος μεγάλου ἰχθύος, πιθ. κητός τι, λατ. *orca*.

ὄρύξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *δρύσσα*.
ὄρυξις, -εως, ἡ (*δρύσσα*)· τὸ σκάψιμον, ἡ σκαφή.
ὄρυξ, -νος, ὁ (πιθ. ταῦτο τῆ *δρυξ* II)· ἀγνωστον ὄρυξον ζῶον τῆς Λιθύης, με μικρά και κυρτά κέρατα.

“ὈΡΥΞΙΩ, ἀττ. -τιω· μελ. *δρύξω*· ἀορ. α' ὤρυξα, ἔπ. *δρυξα*· πρκ. *δρωρέχη*· ὑπερσ. *ᾠρωρέχειν*.— Παθητ., ἀορ. α' *ᾠρωρέχην*· πρκ. *ᾠρωρύγμα*· ὑπερσ. *ᾠρωρύγην*· σκάπτω, λατ. *foodio*. 2) ἀνορύσω, ἔξορύσω || μέσον, *λίθους δρύσσομαι* = βάλλω τινά νά σκάψη και ἐξαγάγη λίθους || Παθητ., δ' *δρυσσόμενος χούς*=τὸ δι' ὄρύξεως ἐξαγόμενον χῶμα. 3) σκάπτω ὑπόγειως και διὰ τῆς οὖου, δημιουργῶ (κατασκευάζω) ὑπόγειον διάδρομον (ὑπόνομον), κατασκευάζω ὑπόγειους τρώγλας. 4) δάπτω, «παραχώνω».— || *πύξ δρύσσα* (ἐπι πυγμαίου)=βυθίζω τὴν πυγμῆν μου εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἄλλου, καταφέρω ἰσχυρόν κτύπημα[ῶς δ' οὐνεθε γράφεται δι' ὦ μέν, δταν ἡ προηγουμένη συλλαβὴ εἶναι γραφέαια, δι' ο δέ, δταν ἡ προηγουμένη συλλαβὴ εἶναι μακρά· *φρε-ωρύχος*, *δι-ωρύξ*, ἀλλὰ *τυμβ-ορύκτης*, *νεκρ-ορύκτης*· ἀλλ' ὅμως και ἐξαίρεσις· *δι-ορυχῆ*, *δι-ορύξεις*, *δι-ορύγμα*, *δι-ορυκτός*.— Κατ' ἄλλον κανόνα πληρέστερον, τῶν εἰς -υχός ἢ προπαραλήγουσα γράφεται δι' ὦ (*τυμβ-ωρύχος*, *χρυσ-ωρύχος*, *οφθαλμ-ωρύχος* κλπ.), τῶν δέ εἰς -υκτης διὰ τοῦ ο (*νεκρ-ορύκτης*, *τοιχ-ορύκτης*, *τεφρ-ορύκτης*)].

Ἔτυμ.· *δρύσσα*, ἀττ. -τω, μγν. *δρύχω*· *δρυχῆ*, *δρυγῆ*, *δρυξίς*· *δρυγμα*· *δρυξ*· *δρύσω* (< *δρυχ*ω || πρβλ. *κατωρυχῆς*=ὁ τεθαμμένος) στήριζεται ἐπι τινος δρυ (σκάπτω), πρβλ. δημρ. *οὔρεθς* (< *δρφοθς* (βλ. λ.), εἰτα λατ. *p̄uga* (ρυτίς προσώπου), πιθ. ὡς *arkūgia* (ὑπόνομος ὀρυχέλου), *corrugus*, και σανσκρ. *luçcañ* (ἐκ-οριζῶ), λατ. *rupcare* (σκαλιζῶ, βοτανιζῶ), λαττ. *ruk'ēt*

(ἀνορύσω, ἀνασκάπτω), σανσκρ. *r̄içkṣá-h* (σκληρός, ἄγριος), παλ-γερμ. *r̄içh* (τραχύς, σκληρός). λιθ.

rauķas, **rauķszlas** (ρυτίς, κυρ. σχίσμα, αὔλαξ δι' ἀρότρου).

ὄρφάνευμα, τὸ (*ὄρφανεύω*)· ὄρφανία, κατάστασις τοῦ ὄρφανου.

ὄρφανεύω, μελ. -σω (*ὄρφανός*)· λαμβάνω φροντίδα ὑπὲρ τῶν ὄρφανῶν, περιποιουμαι ὄρφανῶν, ἀνατρέφω ὄρφανῶν.— Παθητ. μετὰ μέσ. μελ. -εῦσομαι, εἶμαι ὄρφανός, εἶμαι εἰς κατάστασιν ὄρφανίας.

ὄρφανία, ἡ (*ὄρφανός*)· ἔτι και νῦν, ὄρφανία, κατάσταση ὄρφανου || γενικῶς, ἀποστερησις, ἀπώλεια, ἔλλειψις, ἔνδεια.

ὄρφανίζω, μελ. -ίω, ἀττ. -ίζω (*ὄρφανός*)· κάμνω τινά ὄρφανόν, τὸν ἀορφανίζω || ἀποστερῶ τινά ἀπὸ τι, τοῦ τὸ ἀφαιρῶ, τοῦ τὸ στερῶ.— Παθητ., ἀπομένω ὄρφανός, στερούμαι, ἀποστεροῦμαι τινος.

ὄρφανικός, ἡ, ὁν (*ὄρφανός*)· ὁ ἀωρφανισμένος, ἀπομείνας ἀνευ πατρός || ἡμαρ *ὄρφανικόν*=ἡ ἡμέρα ἥτις καθιστᾶ τινά ὄρφανόν, καθ' ἣν ἀπομένει τις ὄρφανός.— || ὁ ἀνήκων ἡ ἀρμόζων εἰς ὄρφανούς.

ὄρφανίος, ὄν=*ορφανικός* (βλ. λ.).
ὄρφανιστής, -οῦ, ὁ (*ὄρφανίζω*)· ὁ φροντίζων διὰ τὰ ὄρφανῶν, ὁ περιποιούμενος αὐτά, ὁ ἐπίτροπός των, ὁ παιδαγωγός των.

“ΟΡΦΑΝΟΣ, ἡ, ὁν, και ἀττ. -ός, -όν, λατ. **ORBUS**· ἔτι και νῦν, ὁ ἀπομείνας ὄρφανός, ὁ ἀπομείνας ἀνευ πατρός ἢ μητρός, ὄρφανός. 2) μετὰ γεν., ὁ στερούμενος ἢ ἀποστερηθείς ἢ ἀπεστερημένος ἀπὸ τι(να)· *ὄρφανός γενεῆς* = ὁ ὄπαις, ἀτεκνος, ὁ ἀπομείνας ἀνευ τέκνων, ὁ στερηθείς τῶν τέκνων του, τὸν ὄρφανόν τον ἐστέοησαν ἀπὸ τὰ παιδιὰ του

Ἔτυμ.· *ὄρφανός*· *ορφανίζω*, *ορφανεύω*· πρβλ. Ἑσυχ. *ἀορφοβόται*· *ἐπίτροποι ορφανῶν*, *ἀορφοβότα*· *ἐπιτροπή*, *ἀορφωσεν*· *ὠρφανισεν*· *orb*, γεν. *orbōy* (ὄρφανός) (<ιαπ. **orbho-s* =λατ. *orbis* = ἔλλ. *ὄρφο-*, γοτθ. *arbi* (**orbhio-*) = κληρονομία, *arbjā* (κληρονομός), παλ-norr. *arfr*, ἀγγλ-σαξ. *yrfc*, παλ-γερμ. *arbi*, *erbi* (κληρονομία), παλ-norr. *arfe*, παλ-γερμ. *arpeo*, *erbo* (κληρονομός), παλ-ιρλ. *orbe*, *orbbe*, *orpe* (= *hereditas*), *com-arbe* (κληρονομός, διάδοχος), παλ-gall. *Urb-gen*, *pal-bret. Urbiem*, ὄνομα ἀνδρός, *gaul. Orbilus*, **Orbinios* και ἐντεθῆεν *Orbiniacus*· συγγ. θεωροῦνται ἐπίσης τὰ σανσκρ. *ár̄bha-h* (μικρός, ἀδύνατος, παῖς), ρωσσ. *rebjónok* (παῖς) (**orbh-*: **erebh-*), εἰτα παλ-σλαβ. *rabjĩ* (ὑπηρετής, δοῦλος) (**orbho-*), ἀρμ. *arbaneak* (ὑπέρτης, συναργητής), πιθ. και γοτθ. *arbais* (ἐργασία, μόχθος), ὅπως πιθ. νά εἶναι συγγ. και τὸ γοτθ. *arms*, παλ-γερμ. *ar(a)mt* (πιτῶχος, δυστυχής) πρὸς τὸ ἔλλ. *ὄρφο-* <ιαπ. **orbho-*mo-
ὄρφανό-φύλαξ, -ᾱκος, ὁ (*ὄρφανός*+*φύλαξ*)· ὁ φυλάττων τὰ ὄρφανῶν, ὁ ἐπίτροπος (προστάτης) τῶν ὄρφανῶν.

ὄρφανῶν, μελ. -ώσω (*ὄρφανός*)· καθιστῶ τινά ὄρφανόν, τὸν ἀορφανίζω, λατ. *orbefacio*.—Παθητ. (ἀπο)στεροῦμαι τινος, ἀπομένω ὄρφανός (ἐστερημένος) ἀπὸ τι.

Ἄρφιος, α, ὄν· ὁ τοῦ Ἄρφέως· ἐκ τοῦ
Ἄρφέως, -εως, ὁ· ὁ περιώνυμος ἐκ Θράκης ἰσίδος (βλ. Κ. Ε. Α.).

ὄρφναίος, α, ὄν (*ὄρφνη*)· σκοτεινός, ζοφερός.— || νυκτερινός, ὁ διὰ νυκτός (ἢ ἐν καιρῷ νυκτός).

“ΟΡΦΝΗ, ἡ, ὄν, **ὄρφνᾶ**, ἡ· τὸ σκότος τῆς νυκτός, νύξ || μετρ. κατήφεια, μελαγχολία.

Ἔτυμ.· *ὄρφνός*· *ὄρφνη*· *ὄρφνώδης*· *ὄρφναίος*· παλ-norr. *iarp* (φοιάς), ἀγγλ-σαξ. *eorþ*, *earp* (μελαψός), παλ-γερμ. *erpf* (= *fuscus*) (γερμ. **erpa* ἀντι **erpra* <ιαπ. **erbh-nó*), παλ-norr. *iarpē* (πουλακία), παλ-γερμ. *repaunon* (πέρδικα) κλπ. πάντα εἰς λατ. **erebh-*, **orobh-*.— Τὸ λατ. *rōbus*, *rōbur* δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα ἀλλ' εἰς τὸ *ερυθρός* (<ιαπ. **(e)reudh-*).— Κατ' ἄλλους *ὄρφνός* < **orgvsnó-s*: *ἔρεβος* ἢ (<*or-ghvnhd-s*: ἀρμ. *arjñ* (φοιάς)) τ. ἔ. *ὄρφνός* (< **δερπνός* <ιαπ. **orgv-snó-s*.

ὄρφνίος, η, ὄν (*ὄρφνη*)=*ὄρφνός* (βλ. λ.), σκο-

τεινόχρωμος, μελαψός, φαιός || *δρφνινον χρωμα* = τό χρώμα τό παραχόμενον ἐκ τῆς μείξεως μέλανος (κυρίως) χρώματος μετά ἐρυθροῦ καί λευκοῦ, τό κυμαινόμενον μεταξύ *πορφυροῦ* καί *φουινικίνου*.

δρφνίτης, -ου, ὁ (*δρφνη*)· σκετινός.

ὈΡΦΪΣ, ἄτ. **δρφώς**, (κατά τινάς καί *δρφώς*), ὁ· βαλᾶσιος ἰχθύς, κοιν. ροφός, λατ. *orphus* rubeus. [*δρφός*, ἢ *δρφος*· κατά τινάς ἐτυμολ. ἀνήκει εἰς τό *δρφνός*· κατ' ἄλλους συγγεν. τῷ γερμ. *würflin* (ἰχθύς) <(ιαπ. *erph)-].

δρξάμος, ὁ (*δρξος*)· ὁ πρῶτος σειρῶς τινος, ὁ ἀρχηγός τῆς, ὁ προπροεόμενος, γεν. ὁ πρῶτος || ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ.

Ἔτυμ.: *δρξάμος* (= *αβασιλεύς, ἡγεμῶν*)· Ἦουχ.) ἔθεωρήθη ὡς αἰολισμός = **δρξάμος* (*-ἦμο-), πρβλ. *ἀρξός* (βλ. λ.), ἔθεωρήθη δηλ. συγγ. τῷ *ἀρξω*, -ομαι ἐκ ρ. *ἀρξ-* (πρβλ. τὰ ἀνάλογα *ἀγκος* — *δγκος* διὰ τήν ἀναλλαγὴν τῶν ἐν ἀρχῇ φων.)— Πιθανώτερον ὅμως εἶναι τό ὑπό *Bechtel* ὑποστηριζόμενον, ὅτι αἱ περιφράσεις *δρξάμος ἀνδρῶν, δρξάμοι λαῶν* εἶναι συγγενεῖς πρὸς τὴν περιφρ. *ἔρκος Ἀχαιῶν* (ὁ Αἴας), καί ὅτι ἐπομένως ἢ λ. συγγενεῖται πρὸς τὴν λ. *δρξος* (βλ. ἐν *δρξάτος*), καί θά ἤδυνάτο νὰ σημαίνη: τεῖχος (φρούριον) προστατεῖον τοῦ ἀνδρός.

δρξάτος, ὁ (ἐκ τοῦ *δρξος*, ὡς τό *μέσος* ἐκ τοῦ *μέσος, μάχσος* ἐκ τοῦ *μυχός*)= *δρξος* (βλ. λ.), σειρὰ δένδρων.— || ἔκτασις γῆς περιφραγμένη καί πεφυτευμένη, κῆπος (πρβλ. ἀγγλ. *orchard*), λατ. *hortus*.

Ἔτυμ.: *δρξάτος*· πρβλ. *δρξάμη* (παρὰ Πολυδ., ἰσως ἀντι *δρξάνη*=*ἐρκάνη*), βοιωτ. ἄτ. ἐν ἐπιγρ. *Ἐρξομενός*· *Ἐρξομενός*· *δρξάς*, -άδος, ἢ (ἐπιθ.= ἢ περικλοισα), πρβλ. Ἦουχ. *ἀδρξάς· περίβολος, αἱμασιά. καί εἰδος ἐλαιάς*· *δρξος* (=σειρὰ δένδρων ἢ κλημάτων)· βλ. καί *ἐρξάτω* καί *δρξάμος*.

δρξέομαι, μελ. -ἡσομαι· ἄορ. ἀ' *ὠρξησάμην*, ἀποθ. (*δρξέομαι*)· χορεῦμα || μετ' αἰτ. παριστόν (ἀπομιμούμαι) τίνα δι' ὀρχήσεως ἢ παντομμικῶν κινήσεων: *δρξοῦμαι Κόνκυλοισα*=(παρ' Ὀρατ.) *Cyclopa moveri*= χορεῦμα τόν Κ. (χορεῦσαι παντιστόν τόν Κ.). 2) πηδῶ, σκιρτῶ.— || τὸ ἐνεργ. *δρξέω*=βάλλω τίνα νά χορεύσῃ.

Ἔτυμ.: *δρξέομαι*· ὁμ. *δρξηστῆς*, -θος· ὁμ. *δρξηστής*, ἄτ. *δρξηστής· δρξήστρα*· ἔλλητιστ. *δρξήστρα* (= χορευτρία): συγγ. τῷ *σαναορ*. *ῖghāyāti* (συγκλονίζομαι, σφαδάζω, δορυθῶ): ἔξ λαπ. β. **ergh-*, ἀποτελοῦσθε ἐπέκτασιν ἐκ τῆς **er-* (ζωηρὰ κίνησις, ἐξ-ὄρμησις), βλ. καί *ἐρξίω*, *δρξνυμι*, *δρξούω*.— Ὀλιγότερον πιθανὴ θεωρεῖται ἢ ἐν ἀρχῇ υποδηλωθεῖσα προέλευσις ἐκ τοῦ *δρξος*, τὸ ὅποτον θά ἤδυνάτο νὰ σημαίνη καί: «σειρὰ ὀρχηστῶν», ὡς ἐν τῇ Γερμ. τὰ *Reihe*, *Reihe*.

δρξηδών, ἐπίρ. (*δρξος*)· κατ' ἀνδρα, εἷς ὅπως ἀπὸ τόν ἄλλον, πάντες εἰς μίαν γραμμὴν, λατ. *virilim*.

δρξηθμός, ἰων. **δρξηθμός**, ὁ (*δρξέομαι*)· ὀρχησις, χορός, λατ. *saltatio*.

δρξημα, τὸ (*δρξέομαι*)· συν. κατὰ πληθ., χοροί, χορεύματα, παντομμικαί κινήσεις, λατ. *saltatio*.

δρξησις, -εως, ἢ (*δρξέομαι*)· ὅτι καί νῦν, ὀρχησις, τὸ ὀρχεῖσθαι, χορός || χορός συνιστάμενος εἰς παντομμικᾶς κινήσεις.

δρξηθμός, ὁ=δρξηθμός (βλ. λ.).

δρξηστήρ, -ῆρος, ὁ, καί **δρξηστής** -οῦ, ὁ (*δρξέομαι*)· ὁ ὀρχούμενος, χορευτῆς.

δρξηστιός, ἢ, ὄν (*δρξηστής*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατ' ἀλληλοσ διά) τὴν ὀρχησιν.

δρξηστο-διδάσκαλος, ὁ (*δρξέομαι*+*διδάσκαλος*)· ὁ διδάσκαλος τῆς ὀρχηστικῆς (τῆς ὀρχήσεως, τοῦ χοροῦ), ὁ χοροδιδάσκαλος.

δρξηστο-μανεῦ, μελ. -ῆσομαι (*δρξέομαι*+*μανῆσαι*)· εἶμαι μανιώδης χορευτῆς, ἐτρελλοίνομαι γιά χορόν.

δρξήστρα, ἢ (*δρξέομαι*)· ὅτι καί νῦν, ὀρχήστρα· ἐν τῷ ἀπτικῷ δεάτρῳ ὁ ἀρκετὰ μέγας ἡμικυκλικῶς χώρος, ἐντός τοῦ ὁποίου παρέμενε καί ἐκινεῖτο ὁ χορός.— || γυνικῶς, τόπος κατὰλληλος δι' ὀρχησιν.

δρξηστρίς, -ίδος, ἢ, θηλ. τοῦ *δρξηστής*· ἢ χορευτρία.

δρξηστῆς, -θος, ἢ, ἰων. ἀντι *δρξησις* (*δρξέομαι*)· ἢ ὀρχησις, τὸ χορεύειν, ὁ χορός || συνγρ. ὅτ. *δρξηστῆς* (-ῆ· ἐν τῇ ὀνομ. καί αἰτ.).

ὈΡΧΙΓΑΛΟΣ, ὁ, καί **δρξήλιος**· πτηνόν τι, πιθ. ὁ τροχίλος (κοιν. τροποφοράκης) [συγγ. τῷ *ἐρξομαι*, προϋποτιθεμένου τύπου τινός **δρξίς* (ὀδευτῆς, ταχυδρόμος), πρβλ. *τροχίλος* (<*τρῶξις*)].

δρξί-πεδάω (καί -έω), μελ. -ῆσομαι (*δρξίπεδο*)· ψαύω τοὺς ὄρχεις (ἐξ ἀσελγείας καί ἠδυνάθειας).

δρξί-πέδη, ἢ (*δρξίς+πέδη*)· ἡ δέσμευσις τῶν ὄρχειν, ἢ γενετήσιος ἀδυναμία, ἀνικανότης.

δρξί-πέδον, τὸ (*δρξίς+πέδον*)· τό περιέχον τοὺς ὄρχεις σακκούλιον, ἢ *ὄσχη* || ἐν τῷ πληθ. τὰ *δρξί-πέδα*=οἱ ὄρχεις, λατ. *testiculi*.

ὈΡΧΙΣ, -ιος καί -εως, ὁ, πληθ. *δρχεις* ἢ *δρχίς*, ἰων. *δρχεις*· ὅτι καί νῦν, ὄρχις, ὀρχίδι, πληθ. ὄρχεις, ὀρχίδα, λατ. *testiculus*. [*δρχεις*: ἄρμ. *orji-kh* (ὄρχεις), *orji* (ὁ μὴ εὐνουχιόμενος), *mi-orji* (=μόνηστος), Ζανδ. *erazi* δυτικ. (ὄρχεις), ἀλβ. *herde* (ὄρχεις, ἀντι **erde*), λιθ. *erzilas* (ἵππος ἀνενουχιώτος)· ἔξ λαπ. *-gh-].

Ὀρχομένος, ὁ καί ἡ· ὄνομα ἑλληνικῶν τινῶν πόλεων, ἐπισημότερα ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο ὁ *Ὀρχομένος Μινυῖος* ἐν Βοιωτίᾳ (ὁ ἀρχαιότερος βοιωτικῆς τύπος τῆς λ., ἀπανθῶν καί ἐν ἐπιγραφαῖς, ἦτο *Ἐρχομενός*)· βλ. Κ. Ε. Λ.

ὈΡΧΟΣ, ὁ· σειρὰ δένδρων ἢ κλημάτων (κυρ. τόπος περιφραγμένος καί κατάφυτος, κῆπος, ἀμπελών). [δι' ἐτυμ. βλ. καί τὸ συνών. *δρξάτος* καί *δρξάμος*, τ. ἔ. συγγ. τῷ *ἔρκος* (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους, ἦτον ὀρθως, συγγ. τῷ *ἀρξω* ἢ καί τῷ *δρθός*].

δρρυρα, πρκ. τοῦ *δρρυμι*.

δρρῶρει, γ' ἐν. ἐπ. ὑπερα. τοῦ *δρρυμι*.

δρρῶρεται, ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἐν. τοῦ *δρρυμι*, ἰσοθύν. τῷ *δρρωρε*· ὑποτ. *δρρῶρηται*.

δρρῶρεχάται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *δρρῶρει*.

δρρῶρεχάτο, ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερα. τοῦ *δρρῶρει*.

δρρῶρικτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερα. τοῦ *δρρῶρεχάτο*.

δρρῶριχα, πρκ. τοῦ *δρρῶρεχάτο*.

ὌΣ, ἢ, ὁ· γεν. οὔ, ἡς, οὔ· ὅτ. ᾧ, ἡ, ᾧ· αἰτ. *ὄν*, ἦν, ὁ· πληθ. ὄνομι. οἶ, αἶ, ἀ'· γεν. ὄν· ὅτ. οἶς, αἶς, οἷς· αἰτ. οὔς, ἄς, ἀ'· ἀπαντῶσιν ἐπίσημα καί ἰων. γεν. ὄου, θηλ. *ἐης*, ὡς καί ἐπ. ὅτ. πληθ. θηλ. *ἡς* καί *ἡσι*.

Α'. ΑΝΑΦΟΡ. ΑΝΤΩΝ· ὄστις, ὁ ὅποστος, λατ. *qui*, *quae*, *quod*. Παράλληλος πρὸς τὴν ἀπλὴν ἀναφορ.

ὄς, ἡ, ὁ (παρ' Ὀμ. καί *ὄς, ἡ, τὸ*) ἀπαντῶσιν καί αἰ συνθετοῖ ἀναφορ. *ὄστις* (καί *ὄστις*), *ὄστε*, *ὄσπερ* (καί *ὄσπερ*), *ὄς γε*· ἢ *ὄστις* κυρ. σήμ. *ὄστιςδὴποτε*, λατίν.

quisquis (ἕξει τινα ἀοριστολογικὴν χροιάν), συχνὰ ὅμως ἀναφέρεται καί εἰς προηγούμενόν τι ὀρισμένον (βλ. *ὄστις*)· ἢ *ὄσπερ* εἶναι ἐπιτετ. τύπος τῆς *ὄς* (βλ. *ὄσπερ*)· τέλος ἢ *ὄς* γε παρέχει εἰς τὴν *ὄς* δύναμιν περιοριστικὴν ἢ διακριτικὴν, ὡς τὸ λατ. *qui quidem* ἢ *quippe qui* (βλ. *ὄς γε*).

Ἡ ἀναφορ. ἀντων. συχνὰ συμφωνεῖ καθ' ἑλξιν πρὸς τὴν πτωχὴν τῆς προηγούμενης λέξεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται: *τῆς γενεῆς, ἢς Ζεὺς δῶκε* (ἀντι *ἦν Ζεὺς δῶκε*)

|| τὸ οὐδ. ὁ ἀναφέρεται πολλὰς οὐκ εἰς προηγούμεσαν πρότασιν (ὅπως θά ἀνέμενε τις) ἀλλ' εἰς πρότασιν, ἢτις ἐπακολουθεῖ μετ' αὐτὸ («προεξαγγελτικὴ παράθεσις»): *ὁ δὲ πάντων μείστον...*, *ὁ δὲ πάντων δεινότατον...* (=ἀλλ' ἕκεινο ποῦ εἶναι τὸ πῖθό σημαντικό ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι...), «ἀλλὰ τὸ πῖθό παράξενο (τὸ πῖθό τρομερὸ) ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι...» || ἐπίσημα ἢ ἀναφορ. ἀντων. καίτοι ἐλῶτε καί ἀντι τοῦ λατ. *suad*.

ἶνα, πρὸς δῆλωσιν ἐπιδικωμένου σκοποῦ (ὡς τὸ λατ. *qui ἐλῶτε ἀντι τοῦ ul*): *ἄγγελον ἦκαν, ὄς ἀγγελεῖτε γυναικί*=ἔστειλαν ἀγγελιαφόρον ἶνα ἀναγγεῖλι εἰς τὴν γυναικα (=λατ. *nuntium miserunt qui nuntiare*)

|| ὡς, δύναται νὰ καίται ἀναφορ. πρότασις ἀντι αἰτιολογικῆς (πρὸς τὴν ὅποια καί ἰσοδυναμεῖ, ὡστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀντικατασταθῇ δι' αὐτῆς): *ἄτοπα λέγεις...*

ὄς γε κελεύεις (= *ἄτοπα λέγεις... σὺ γὰρ κελεύεις*, ἢ *διότι σὺ κελεύεις*) || ὡς, καί ἀντι ὑποθετικῆς (ἀντι τοῦ *εἰ τις, εἴν τις*): *συμφορὰ δ' ὄς ἂν τύχη κακῆς γυναικός* (=συμφορὰ δέ, εἴάν τις τύχη κακῆς γυναικός).

Είς τινας περιπτώσεις ή άναφορ. άντων. χρησιμοποιείται άπολύτως: **I** επί χρόνου, ή έμπροθ. γεν. **έξ ου** (ένν. χρόνου) = άπό τότε ποϋ... άφ' ότου | ή άπλη γεν. ου (ένν. χρόνου) = όποτε, ότε | ή περιφρ. **έστιν ου** (πλήρες = **έστι** ένν. χρόνος, ου ένν. χρόνου) = ένί-οτε, κάποτε-κάποτε, κατά περιστάσεις. **2** επί τόπου, ή γεν. ου = όπου, εκεί πού, εις μέρος όπου (και έν πλαγ. έρωτ., εις ποίον μέρος, ποϋ) | **ου μέν... ου δέ** = άλλαχου μέν... άλλαχου δέ... | **έστιν ου** = ένια-χου, εις τινα μέρος, κάπου. — **II** ή δοτ. έν. θηλ. **ή, έπι τόπου** (= λατ. **qua**) = επί στάσεως, έν ώ τόπω, εις ό μέρος, όπου | και επί κινήσεως πρός τόπον, πρός ό μέρος | το πλήρες: **τή...**, **ή** = έκει... όπου, ή πρός έκεινόν τό μέρος... (πρός) όπου. **2** επί τρόπου, ώς το **δπως** (λατ. **quomodo**): **ή θέμις έστι** = όπως είναι όρθόν (δικαιόν, έπιτετραμμένον) | έν δσω, έφ' όσον, καθ' όσον, λατ. **qua, quatenus**. **3** μετά υπερθ. έπιφρ.: **ή μάλιστα, ή άριστον** (= λατ. **quam maxime** κλπ), συνών. τφ **ώς μάλιστα, ως άριστον** κλπ. (= δσον το δυνατόν περισσοτέρον, δσον το δυνατόν καλύτερα). — **III** ή αιτ. έν. οδδ. **δ άντι δει' δ** = διότι, επειδή, λατ. **quod**. **2** (έν άρχή προτ.), διά τό όποίον, δι' ό, δδεν, λατ. **quapropter**.

H άναφορ. άντων. συναπτομένη μετά τιμων μορίων ύφίσταται τροποποίησιν τινε τής σημασίας της: **I** **δς γε** (λατ. **qui quidem**, ή **quippe qui**), όπου ή **δς** άποκτθ διά τοϋ γε κάποιον περιορισμόν ή και άντιθέτως έμφασιν (= όστις τούλάχιστον, ό όποιος τούλάχιστον, ή ό όποιος άκριβώς, ό όποιος μάλιστα). — **II** **δς κεν** (ή **δς κε**), άττ. **δς άν** (ό άν άριστολογικός), όπου ή **δς** προσλαμβάνει κάποιαν χροϊάν άοριστίας και άδβασιότητα (λατ. **quicumque**): όποισδήποτε, όποισδήποτε, όποιος και άν.

B' ΔΕΙΚΤ. ΑΝΤΩΝ. ή άναφορ. **δς** χρησιμοποιείται και ως δεικτική άντωνυμία, άντι τής **ούτος, όδε** (δλ. λ. λ.), ένίοτε δέ και άντι τής **αυτός** (όριστ.—επαναληπτ. **αυτός**)· μέ δύναμιν δεικτικής άντων. άπαντώσι κυρ. οί τύποι τής όνομ. άρα. **δς, οί,** σπανιώς. δέ ή όνομ. θηλ. **ή** και οδδ. **δ'** ή τοιαύτη χρήσις είναι διηρητική κυρίως, έκ δέ τών μεθ' Όμηρον άπαντθ κυρίως εις τοϋς διαλόγους του Πλάτωνος, και διη εις τās περιφρασεις **ή δ' δς, ή δ' ή** (δλ. **ήμι**) (= ειπεν οϋτος, ειπεν αυτη) και εις τινας άλλας περιφρ., και διη: **II** και **δς** (έν άρχή προτάσ.) = και οϋτος. **2** (έν άγτιθέσειν) **οί... οί** (= αύτοι μέν... έκεινοι δέ, ή από τό ένα μέρος... έν ώ από τό άλλο) | (**παρ'** άττ.) **δς μέν... δς δέ** (= αύτος μέν... έκεινος δέ) | **α μέν... α δέ** (= έν μέρει μέν... έν μέρει δέ, ή άφ' ενός μέν... άφ' έτέρου δέ). **3** **δς και δς** (= τοιοϋτος και τοιοϋτος άνδρωπος, «ένσας έτσι και έτσι» μετά τής έννοίας τής λεπτομερούς περιγραφής).

Γ'. ΚΤΗΤ. ΑΝΤΩΝ. ή άναφορ. **δς, ή, δ** κείται τέλος και άντι τής κτητικής άντωνυμίας, κατά τό πλείστον μάλιστα άντι τής κτητικής του γ' προσ., δηλ. άντι τής **έός, έή, έόν** (= ιδικός του, ιδική του, ιδικόν του): **δν θυμόν, τούς οίσιν αϋτοϋ, ώ πενθηρω, πατέρι ώ**. — **II** ως. (άλλά σπαν.) και άντι τοϋ **ε'** προσ. τής κτητ. άντων., τ. **έ.** άντι τής **σός, σή, σόν** (= ιδικός σου κλπ.). — **III** **έτι δέ** σπανιώτερον κείται άντι τοϋ **α'** προσ. κτητ. άντων. (= **έμός, έμή, έμόν** = ιδικός μου κλπ.).

Έτυμ.: **I** ή **άναφορ. δς** (ιαπ. *jo-s, *jā, *jo-d = σανσκρ. γάη, γā, γād, ζενδ. γō, γā, γai, λιθ. jis, ji (οϋτος, αυτη), λατ. is, id, παλ.-ισλα. i, ja, je' βασικώς ύπόκειται έν λατ. δεικτ. θέμ. *-i (λατ. is), **έξ ου** προ-ήλθε περαιτέρω διά τής προσθήκης τοϋ προσφ. -o- τό σχήμα *jo-s. — **II** ή **δεικτ. δς** έν ταίς περιφρ. και **δς, ή δ' δς** κλπ., διπως ή **δς** τελούσα λειτουργία άναφορ. από κοινοϋ μετά τύπων τοϋ δεικτ. *io-, άνάγεται είτε εις τύπον *so-s (σανσκρ. sá-h), είτε εις τύπον *sjo-s (σανσκρ. syá-h, πάλ.-περσ. hya^h). — **III** ή **κτητ. δς** (σανσκρ. svá-h) = κατ. suus' δι' έτυμ. δλ. **έ.**

δσάκι, έπ. **δσάκι**, έπίρ. (**δσος**)· ως και νϋν, **δσάκις**, **δσας** φοράς, λατ. **quoties**.

δσάστιος, α, ον, ίων. **δσαστίος**, ποιητ. άντι **δσος**. **δσάχη**, άναφορ. έπίρ. συσχετ. τοϋ έρωτ. **ποσαχή'** καθ' όσους τρόπους.

δσάχου, έπίρ. άναφ., συσχετ. τοϋ έρωτ. **ποσαχού'** εις δσαδήποτε μέρη.

δσδος, αιολ. άντι **δζω**.

δσδω, δωρ. άντι **δζω**.

δσ-ήμέραι, έπίρ., άντι τοϋ **δσαι ήμέραι'** τόσαι ή-μέραι δσαι είναι, δσαι ήμέραι (και άν) είναι, καθ' ήμέραν, καθ' έκάστην ήμέραν, ως τό λατ. **quotidie** άντι **quot dies**.

δσία, ή, ίων. **-ήη**, ή, κυρ. θηλ. τοϋ **δσιος**· ό δειός νόμος, ό νόμος τής φύσεως, πāν διτ. έπιτρέπεται ύπό τοϋ δειού νόμου, λ. άντιστοίχος πρός τό λατ. **fas** || έντεϋθεν, **ούχ' δσία** (ίων. **ούχ' δσίη**) + άπρφ. = είναι έναντίον τοϋ φυσικού (και δειού) νόμου να... || **πολλήν δσίαν τοϋ πράγματος νομίσαι** = νομίσαι τι ως πλήρως συγκεχωρημένον (έπιτετραμμένον). — **II** ή πρός τό δειόν προσφερομένη λατρεία, τελεταί, θυ-σάι: **δσίης έπιβήναι** = τελέσαι τόσ όφειλούμενας τελετάς. — **III** παροιμία: **δσίας ένενα ποιείσθαι τι** = πράττειν τι λόγω θρησκευτικής συνήθειας, «διά τοϋς τύπους» (άπλως διά να φανή διτ. έκαμέ τις τό χρέος του), πρβλ. λατ. **dicis causa**.

δσίος, α, ον' ό ήγιασμένος, ό καθιερωμένος (καθωρισμένος, συγκεχωρημένος) ύπό τοϋ δειού ή τοϋ κατ' άνω νόμου, έν άντιδιαστολή πρός τό **δί-καιος** (ό καθωρισμένος, έπιτρεπόμενος, ύπό τοϋ άνδρωπίνου νόμου): **τά δσια και τά δίκαια** = τά σύμ-φωνα πρός τοϋς δειούς (φυσικούς) και τοϋς άνδρωπίνους νόμους. **2**) έν άντιδιαστολή (και έν άντιθέ-σει) πρός τό **ίερός** (= ό άφιερωμένος εις τόν θεόν, ό άποτελών τρόπον τινά ίδιοκτησίαν τοϋ δειού), **δσιον** σημαίνει διτ. δέν είναι άφιερωμένος εις τοϋς θεούς, και έπομένως είναι παραχωρημένον εις τόν άνδρωπον πρός χρήσιν του, διτ. είναι προωρισ-μένον διά τόν άνδρωπον: **ιερά και δσια** = ή ίδιοκτη-σία (κτήματα) θεών και άνδρώπων (= λατ. **sacra et profana**) || **δσιον χωρίον** = τόπος μη ιερός τών θεών (μη παραχωρημένος εις τοϋς θεούς), εις δν έπο-μένως είναι έπιτετραμμένη ή είσοδος τών κοινών διητῶν, λεγόμενος άλλως και **βέβηλος** (λατ. **profanus**). — **III** σπανίωτον επί προσώπων, εύσεβής, άφω-σιωμένος εις τά δεία, θρησκός || μετά γεν., **ιερών πατρῶν δσιος** = σεβόμενος τās ιεράς τελετάς τών προγόνων του, ό λίαν εύσευειδής εις τών τέλο-σιν τών πατροπαροδόντων Ιερών τελετών || **δσιας χείρες** = χείρες καθαρά (άγναι).

Έτυμ.: **δσιος** **δσιώω**· τό **δσιος** παρήχθη εκ τινος λαπ. *sola-, πρβλ. **Ήσυχ. αετὰ** **άληθή' αγαθά**, ως και τό **ετάζω** (ύποβάλλω εις δοκιμασίαν, δοκιμάζω) <*sēto-, δλ. λ.· κατ' άλλους **δσιος** (<*σφοθιο-ς: **έθος, ήθος**).

δσιότης, -ητος, ή (**δσιος**)· τήρησις τοϋ δειού νό-μου, θρησκευτικότης, εύσεβεία, αγιότης.

δσιώω, μελ. **-όωω** (**δσιος**)· κάμνω τινά δσιον, δ-γιον, αγιάζω, έξαγνίζω, λατ. **expiare**. — μέσον, **στόμα δσιούμαι** = τήρω γλώσσαν καθαράν (άγνήν), μακράν βεβήλων λέξεων.

δσιώς, έπίρ. τοϋ **δσιος**· εύσεβώς, θεοσεβώς || συγκρ. **δσιώτερον**, υπερθ. **δσιώτατα**.

δσμάομαι (**δσμή**), και παλαιστ. τύπος **δδμάομαι**, άποθ. όσφραίνομαι, μυρίζω, μυρίζομαι || άντιλαμβάνομαι διά τής όσμής (διά τής όσφρήσεως) || γεν. άν-τιλαμβάνομαι, παρατηρώ.

δσμή, ή (**δζω**), άττ. τύπος τοϋ παλαιστ. **δδμή'** διτ. και νϋν, όσμή, «μυρωδιά» (είτε καλή είτε κακή), εύ-ωδία, δυσωδία || τό αισθητήριον τής όσφρήσεως || μύρον, μυρωδικό, όρωμα [δι' έτυμολ. δλ. **δδμή**].

δσον-ών, ίων. άντι **δσον οδν'** δσον (όλίγων) και άν... όσονδήποτε όλίγων, λατ. **quantulumcumque**.

ΌΣΟΣ, **δση, δσον**, έπ. **δσοςος, δσηη, δσσον**, άνα-φορ. συσχετ. τών **πόσος, τόσος**, λατ. **quantus**: επί με-γέθους, τόσον μέγας δσον... ή (έν πλαγ. έρωτ.) πό-σον μέγας || επί ποσότητας, τόσον πολλός δσον... ή (έν πλαγ. έρωτ.) πόσον πολλός || επί διαστήματος, τό-σον μακράν δσον... ή (έν πλαγ. έρωτ.) πόσον μα-κράν || επί αριθμού, τόσον πολλοί δσον... (τόσοι δ-σοί), ή έν πλαγ. έρωτ., πόσον πολλοί (πόσοι) || επί ήχου, τόσον μεγαλόφωνος δσον... ή (έν πλαγ. έρωτ.)

πόσον δυνατός.— Συχνότατα προηγείται η **τόσος**, όποτε ή ακόλουθοσα **δος** ίσοδυναμεί προς τό άπλόν **ως** (=καθώς, όπως) || **δσα** **πλείστα** ή **πλείστα** **δσα** = δσον τό δυνατόν περισσότερο || έν τψ πληθ., συχνά μετά τό πάντες σήμ. δλοι όσοι, όλοι αύτοί πού... 2) επί χρόνου, **δοσι μήνες, δοσι ήμέραι** = κατά μήνα, καθ' έκάστον μήνα, μηνιαίως, καθ' έκάστον ήμέραν, ήμερησίως, καθημερινώς, λατ. **quoti menses, quoti dies** (πρβλ. **δσημέραι**). 3) **δοςος δη και δοσο-θήποτε** = δσον μέγας (πολύς) και άν..., δσονδήποτε μέγας (πολύς) και άν..., λατ. **quantiuscumque** || **δοςος άν** = δσονδήποτε μέγας.— || τά ούδ. **δσον και δσα** μετ' επιρρημ. άνων. = τόσον πολύ δσον..., τόσον μεγάλως δσον..., εις δσον βαθμόν..., τόσον δυνατό δσον... κλπ. (έν πλγα. έρωτ., πόσον, πόσον πολύ, πόσον δυνατό κλπ.). 2) έπ. και ίων. **δσον τε** = περιπίου τόσον δσον..., σχεδόν δσον..., δσον περίπου... || συχνά εις τήν περιφρ. **δσον τε** προστίθεται και τό οσα τό δηλούν τό έκάστοτε λαμβανόμενον μέτρον: **δσον τ' όργυιαν** = περίπου μίαν όργυιάν || **δσον τ' επί ημισι** = σχεδόν κατά τό ήμισι, μέχρι του ήμισεος περίπου. 3) **δσον μόνον** = τόσον μόνον δσον..., μόνον έως... μόνον || **δσον ού** = λατ. **tantum non** = σχεδόν || παρ' άττ. όμως **δσον και δσον μόνον** = μόνον έφ' δσον..., μόνον καθ' δσον..., επί (κατά) τοσοτον μόνον, έφ' (καθ') δσον... || **δσον δσον** = άκριβώς τόσον μόνον || **δσον μή...** = μόνον πού δέν..., πλήν ότι... 4) **δσον επί και δσον τ' επί** = άττ. **έφ' δσον, ως και νήν**. 5) μετά αυνηρ. και ύπερθετ. **δσον βασιλεύτερός έστι** = καθ' δσον (έφ' δσον, επειδη) είναι μεγαλύτερος (ισχυρότερος) βασιλεύς. 6) **δσον τάχος** = δσον τό δυνατόν ταχύτερον || ουνηθετα. **δσον τάχιστα** (μετά τής αυτης σήμ.). 7) **δσον αύτίκα ή δσον ούκ ήδη** = σχεδόν άμέσως, «στη στιγμή». 8) **ούχ δσον** = όχι μόνον δέν..., λατ. **ne dicam: ούχ δσον ούκ ήμύνατο, άλλ' ούδ' εσωθήσαν** = όχι μόνον δέν απέκρουσαν άλλ' ούδ' εσωθήσαν (λατ. **non modo non, sed ne... quidem**).— || **δσφ** μετά έπομ. συνηρ. (= δσον..., καθ' δσον...): **δσφ πλέον...**, **δσφ μάλλον...** = δσον περισσότερο..., τοσοτώ μάλλον επειδή (ή καθ' δσον), κυρίως επειδή... 2) **δσον+συνηρ.**, άκολουθούμενον ύπό του **τοσοούτ+συνηρ.** (= δσον περισσότερο... τόσον περισσότερο... ή τόσον μάλλον) = λατ. **quo (ή quanto) mellior... eo magis: δσφ μάλλον πιστεύω, τοσοούτ μάλλον άπορώ** = δσον μεγαλύτερα γίνεται ή έμπιστοσύνη μου, τόσον αύξάνει και ή άμηχανία μου. 3) **δσφ περ** = άκριβώς επί τοσοούτων δσον..., κατά τοσοούτων περισσότερο άκριβώς, δσον...

δοσο-περ, δσφ-περ, δσον-περ' άκριβώς τόσον μέγας, δσον..., όχι μεγαλύτερος άπό... άκριβώς τόσος (τόσον πολύς) **δσος...** || δσονδήποτε μέγας, δσονδήποτε πολύς.

δσ-περ, ή-περ, δ-περ (έπ. άρα. ώσ. και **δ-περ**, όπως και άρα. **δ,τε** άντι τοϋ **δσ-τε**) **δοτις** τῷ **δντι** (δπερ πρόγμα τῷ **δντι**), **δοτις** άκριβῶς άνδρωπος (δπρ άκριβῶς πρόγμα), λατ. **qui quidem**.

ΟΣΠΡΙΟΝ**, τό, **δσ** και νήν, δσπριον, κύμαος, φασιόλος || λαχανικά. [**δσπριον** (<o-sprijo-** (=μετά του περιδλήματος) = **σπειρόν** (<***σπερjon**)=περιδλήμα].

***ΟΣΙΑ**, ή, άττ. **δστα** **φήμη**, λατ. **fama** || δεια φωνή, θεϊός ήχος, κληδών έκ θεου (ή φήμη δηλ. έδωρηθή ως δειας προελεύσεως, διά τό μυστηριώδες της άρχικής της προελεύσεως και τό έκπληκτικόν της άστραπιαίας διαδόσεώς της).— || **γεν.**, φωνή.— || ήχος, τόνος, π. χ. τής κιθάρας || ό πάταγος τής μάχης.— **IV** οιωνός, προφητική φωνή, προφητεία, δειον μήνυμα || πρβλ. **δμψή**. [**δσσα**, σπαν. άττ. **δστα** <ιαπ. ***oqνja**. δι' έτυμ. βλ. **έπος**].

δσσα, ίων. ούδ. πληθ. του **δσος**.

δσάκι, έπρ., ίων. άντι **δσάκλ** (βλ. λ.).

δσάστιος, ίων. άντι **δσάστιος** (βλ. λ.).

***ΟΣΤΕ**, τό, ούδ. δυϊκ. οί **δού** όφθαλμοί || συχν. μετ' έπιθ. πληθ. **δσσα φαεινά, δσσα αματόνεα** || ή **γεν.** και **δοτ.** έν τοις μεθ' ***Ομπρον** χρόνοις προσέλαβον τον τύπον των άντιστοίχων πτώσεων τής **δ'** κλισ., τ. **δ. δσων, δσσοις** ή **δσοισι**.

Ετυμ.**: ποιητ. **δσσε** (<δκισ**) άττ. **τρι-οττίς, -ίδος**, ή (άττ. ***δτε** = ίων. **δσσε**), ύποκορ. **τριότιον** (ειδος κομψήματος, πηθ. πόρπη, «μέ τρία μάτια») **δμμα** (<***δπ-μα**, ιαπ. ***oqν-mθ**, βλ. λ.) **έπ. δσοσμαι** (<***oqν-jo-**) βλ. λ. **λακ.**, έπιθ. **δπειλ(λ)ος** (μάτι) **δφθαλμός** (βλ. λ.), άρμ. πληθ. **ακρη** (όφθαλμοί) (<ιαπ. **δυϊκ.** ***oqνv**=παλ-ολαυ. **oçi**), έν. **akn**, **γεν.** **akan** (μάτι, όπή, άνοιγμα), λατ. **oculus**, ειτα πηθ. **γοθ.** **augō**, παλ-γερμ. **ouga**, άγγλ-σαξ. **έaze** (άγγλ. **eye**), παλ-πορτ. **auga** (μάτι), παλ-γερμ. **augi-vis** (=publice), **γοθ.** **and-augi** (= **πρόσωπον**), **and-augi-ba** έπίρ. (= **παρησία**), παλ-ολαυ. **oko**, **γεν.** **oçese**, **δυϊκ.** **oçi**, λιθ. **akis**, παλ-πρωσ. **ackis** (μάτι) **πάντα** **έξ** **ιαπ.** ***oqν-** (μάτι) **ιαπ.** ***oqν-** **υπάρχει** έν τῷ **δημρ.** **εις ώπα** (βλ. λ.), πρβλ. **ώσ.** και **ένώπα, μέτωπον, πρόσωπον**, έπ. **εύρύοπα, ένίπη, όπιπτεύω, όπιας** κλπ.: τό στοιχεον ***-oqν-** (=έχω εμφάνισιόν τινος) **υπάρχει** έν τοις **έλλ.** **αίθων, μήλωμ** κλπ., **σανοκρ.** **ghĩtáci** (λιπαρός, λιπώδης), **çviřčř** (στιλινώδς) (πρβλ. **γλαυκ-ών** και **γλαυκ-ώπις, εϋ-ών** και **εϋ-ώπις**, λατ. **αυτ-οκ, fer-ox, vel-ox, cel-ox**) βλ. και **δσοσμαι**.

δσοίχος, η, **ον**, ύποκορ. του **δσος, δσοος** δσον όλίγος, δσον μικρός (και έν πλγα. έρωτ., πόσον μικρός), λατιν. **quantulus**.

***ΟΣΙΣΟΜΑΙ** (**δσσε**), άποθ., έν **χρήσει** και **άνεστ.** και **παζατ.** **μόνον** (έν τῷ πρτ. **άνευ** αυήης.) **δρω, δλέπω**.— || **δλέπω** με τό **μάτια** τής **ψυχής** μου, **φαντάζομαι** || **προβλέπω**, **προαισθάνομαι**, **προμαντεύω** || **προφητεύω**, **προλέγω**, **προσημάνω**, **προμηνύω**.

Ετυμ.**: **δσοσμαι** (<oqν-jo-**) άττ. **δτεεύομαι** (προφητεύω φοβούμαι), άττ. **δτετα** (μαντεία) **δι' έτυμ.** **βλ. και δσσε** **κατά** τινος συγγ. τῷ **γοθ.** **ahjan** (=νομίσειν), **aha** (=νοός), **ahma** (=πνεϋμα).

δσοος, η, **ον**, έπ. και ίων. άντι **δσος**. [**δσοος** (<***dsojo-**, πρβλ. όμ. **τόσσοος, τόσος** (<***τοτjo-** **πόσσοος** (<***ποtjo-**), λατ. **toti, toli-** **dem**, **σανοκρ.** **táti** (=λατ. **toti**) **έκ** του **ιαπ.** **άντων** **θέμ.** ***jo-** (:έλλ. **δς**, βλ. λ.)].

δσάτριον, τό, ύποκορ. του **δστέον'** μικρόν όσοτον. **δσ-τε, ή-τε, δ-τε** (έπ. **άρα.** και **δ-τε** άντι του **δσσε**, **δπως** **έπ.** **δσπερ** **άρα.** άντι του **δσπερ**) **δοτις**, ό όποίος (άκριβῶς **ώς** και **ή**, **άπλή** **δς** ή **ή** **δστις**).

δστέϊνος, η, **ον** (**δστέον'**) **ό** **έξ** όδῶτων **κατεσκευασμένος, κοκκόλινος**.

***ΟΣΤΕ'ΟΝ**, τό, **άττ.** συνηρ. **δστοϋν**, πληθ. **δστα**, **άττ.** συνηρ. **δστά** **δ,τι** και νήν, **όστοϋν**, **εκόκκαλος**, λατ. **os**, **γεν.** **ossis**.

Ετυμ.**: **δστέον** (<δστεjon**), **άττ.** **δστοϋν**, **δωρ.** **δστέον**: **σανοκρ.** **ástih**, **γεν.** **ástihná**, **Ζανθ.** **asi-** **astih-**, **άρμ.** **oskr**, **άλβ.** **asth**, **asthe**, λατ. **os** (και δη **oss**), **γεν.** **ossis**, **παλ-λατ.** **ώσ.** **ossu** (πληθ. **ossua**) και **ossum** **έξ** **ιαπ.** ***osth-** **προεβλήθη** **έκ** τινος ***odih-i**, **πρός** **δ**, **κατά** τινος, **συναπτέον** τό **παλ-ιρλ.** **odh** (κόμβος), **goll.** **oddf** (έξόγκωμα), **έξ** **ιαπ.** ***od-bho-** (βλ. **δσφός**), **έλλ.** **δσος, δσχος** (βλ. λ. λ.) **άλλοι** **δέν** **δέχονται** **τά** **τελευταία** **ταύτα**, **δέχονται** όμως **συγγένειαν** του **σανοκρ.** **ástih** **πρός** τό **έλλ.** **δστέον** **ι** λατ. **costa**, παλ-ολαυ. **kostl'**: **άλλοι** **τινές** **δέχονται** **ιαπ.** ***oqosth-** (**δστέον** (<***oqsth-**): παλ-ολαυ. **kosth**, λατ. **costa**.— **Είς** τήν **δμάδα** ταύτην **άνήκουσι** πάντως **και** **τά**: **δστρακον, δστρεεν, δστακος, δσταϋς, άστγάλος, δσφύς** (βλ. λ. λ.).— ή λ. **δστακος** > **έλληνηστ.** **άστακος** (κατ' **άφομ.** του **ο**- **πρός** τό **έπόμ.** **α**-) <ιαπ. ***osthō-qo-**: **σανοκρ.** **ástihōn-** (**όστοϋν**), πρβλ. **σανοκρ.** **an-ástihaka-** **h** (**δνευ** **όστοϋ**).

δστέφιν, έπ. **γεν.** **πληθ.** του **δστέον**.

δστινος, η, **ον** (**δστέον'**) = **δστέϊνος** (βλ. λ.), **ό** **έξ** **όστοϋ**, **εκόκκαλινοος** || **οϋδ.** **πληθ.** **δσσινα**, **τά**, **ώς** **ουσ.** =λατ. **hibiae**=**ούλο** **έξ** **όστοϋ** (**κοκκόλινοι**).

δσ-τις, ή-τις, δ-τι, ή **δ,τι**, **γεν.** **οϋ-τινος, ήσ-τινος** **δοτ.** **ψ-τινε, ή-τινε** κλπ.: **πληθ.** **οί-τινες, αί-τινες, δ-τινα** κλπ. (έπ. **άρα.** **ώσ.** και **δ-τις** άντι **δσ-τις**, **καθώς** και **δ-περ** άντι **δσ-περ**, και **δ-τε** άντι **δσ-τε**) **έπ. οϋδ.** και **δ' τιε**.— || **έκ** του **έπ.** **τύπου δ-τις** (άντι **δστις**) **παράγονται** **ποικίλοι** **τύποι** **πτώσεων**: **γεν.** **δτου**, **δοτ.** **δτεφ** **έπ.** **γεν.** **δττεσ**, **συνηρ.** **δτευν** και **δτευν**, **δοτ.** **δτεφ** **αττ.** **δτενα**.— **πληθ.** **όνομ.** **οϋδ.** **δτενα** **γεν.** **δτεων**, **άττ.** **δτων** **δοτ.** **δτέοισιν**, και **ηθλ.** **δτέησι** **γεν.** **δτεων**, **άττ.** **έπ.** και **ίων.** **άσσα**, **άττ.** **άττα** **δοτιοδηποτε, ό-**

ποικοδότητε, «δποιος», πώς δστις (διαφέρει δηλ. ή δστις από την δς δσον διαφέρει ή λατ. quisquis ή qui-cumque από την qui: δτις κ' επιλοκμον δμόςση = όσιοδότητε ήθελε παραβή) τον όρκου του, όποιος έπιορκήση || ούδεις (ένν. έστιν) δστις ού...=δέν υπάρχει κανείς πού να μή..., ούδεις υπάρχει δστις δέν..., τ. έ. πάς τις || ούδέν (ένν. έστιν) δ,τι ού=ούδέν υπάρχει όπερ δέν..., δέν υπάρχει τίποτε τό όποιο να μή..., άρα, πάν πράγμα. 2) Παρά τοίς άττ. ποιηταίς χρησιμοποιείται ένλιτε άπλώς άντί της δς (qui).— || τó ούδ. δ τε ή δ,τε καίται και άπολ. ώς έπίρρ., δι' δ, δι' αύτό, δι' δν λόγον, δδεν.

όστο-λογέω, μελ. -ήσω (δστέον+λέγω)· συλλέγω τά όστα μετά την καθοιν του νεκρού.

όστούν, τό, άττ. συνηρ. άντί δστέον (βλ. λ.).

όστο-φυής, ές (δστέον+φυή)· ό έχων φυήν (δηλ. φύσιν, ούστασιν) δστωδής.

όστράκεύς, -έως, ό (δστρακον)· κεραμεύς, ό κασκακευάζων δστρακα (τ. έ. πηλίνα άγγεϊτα).

όστράκιζω, μελ. -ίω, άττ. -ίω (δστρακον)· έξορίζω (κυρ. κατοδ κάζω εις έξορίαν διά της διδομένης ύπ' έμου ψήφου, ήτις ήτο δστρακον, τ. έ. πηλίνη πινακίς, έφ' ής έγράφετο τό όνομα του δστρακιστέου), έξοστρακίζω βλ. και δστρακισμός.

όστράκινδα, έπίρρ. (δστρακον)· έπί παιδιάς παιζομένης δι' όστράκων, καθ' ήν «παιδες δύο, γραμμή τινι μεσολαβούση διεστηκότες άλλήλων, δστρακον άνεργείπτουν, ού θάτερον μόν μέρος πεπισσωμένον ήν, τό έντός δηλαδή, τό δ' έντός άπίσσωτον· διόριστο δέ τοίς συμπάλλουσι, τίγων μόν ήν τό τήν πύσαν έχον, τίγων δέ τό λοιπόν» και ότε, φαείν, άναβληθέν τό δστρακον πύσαι, όν μόν ήν τό κάτω του δστρακού, έφευγον, οι δέ λοιποί έδίωκον» και έλέγετο τοϋτο περιεστρωφή δστρακον, και ή παιδιά δστρακινδα έκαλεϊτο» (Πολυδ.).

όστράκινος, η, ον (δστρακον)· όμοιος πρός πηλίνο άγγειον || πηλίνοσ, ό έκ πηλοϋ, λατ. testaceus.

όστράκισμός, ό (δστρακίζω)· έξορία δι' όστράκων, έξοστρακισμός, έφαρμοζόμενος έν 'Αθηναις ούχι ώς ποιηή, άλλ' ώς μέτρον προληπτικόν, δσάκις συνέφερον εις την πόλιν να άπαλλαγή πολιτου, του όποιοϋ ή δύναμις ήβήκανε εις θαθμόν έπικινδυνον διά τούς δημοκρατικούς θεσμούς της πόλεως. *Εκαστος τών πολιτών άνέγραφεν επί όστράκου (κεράμου) τό όνομα έκεινου, δστις κατά την γνώμην του έπρεπε να έξορισθή. Τό κατώτατον όριον τών απαιτουμένων διά τόν δστρακισμόν ψήφων ήσαν 6.000 δστρακα, ή δέ διάρκεια του δστρακισμοϋ δσκασιής.

όστράκό-δερμοσ, ον (δστρακον+δέρμα)· ό έχων δέρμα ή περιβλημα σκληρόν ώς τό δστρακον.

όστράκόεις, εσσα, εν, ποιητ. άντί δστρακίνος(βλ. λ.)
***ΟΣΤΡΑΚΟΝ**, τό· τεμάχιον πηλίνο άγγεϊου, κεραμικόκιματό, κεραμίδι, τοδβλο, λατ. testa || τό πηλίνον πινακίδιον, τό χρησιμοποιούμενον ώς ψήφος κατά τόν δστρακισμόν (βλ. λ.). 2) είδος κροτάλου έκ πηλοϋ.— || τό σκληρόν περιβλημα τών όστρακοδέρμων (κοχλιών, όστρέων, χελωνών κ.ά.) || τό κέλυφος του ζώου.

*Ετυμ.: δστρακον, πιθ. ούδ. οσα. έξ έπιθ. *δστρακός <ιαπ. *osth[-, παραλλ. τψ *osth]-βλ. έν δστέον, δστακός· έντεϋθεν, δστρακίζω, δστρακισμός, δστρακός.

όστράκό-χροοσ, ον, και συνηρ. **όστρακόχροος**, -ον (δστρακον+χρόα)· ό έχων σκληρόν δέρμα ή ό ώς δέρμα έχων φαιόν ή δστρακον.

όστράκώ (δστρακον)· μεταβάλλω εις δστρακα (εις συντρίμματα κεράμου), συντρίβω εις τεμάχια.— Παθητ., συντρίβομαι εις τεμάχια.— || καθιστώ τό δέρμα σκληρόν ώς δστρακον.— Παθητ., καλύπτομαι διά σκληρόν περιβλήματοσ.

όστράκ-ώδης, ες (δστρακον + είδοσ)· ό όμοιος όστράκω.

όστρέϊνοσ, η, ον (δστρεον)· ό άνήκων εις δστρεον, ό διαμένων έντός όστρέου, όστρακόδερμοσ.

όστρεϊο-γράφής, ές (δστρεον +γράφω)· ό έζωγραφάμενοσ διά πορφυροϋ χρώματοσ (ό κεχρωματισμένος διά πορφυροϋ χρώματοσ).

δστρεϊον, τό=δστρεον (βλ. λ.).

δστρεον ή **δστρεϊον**, τό (δστέον)· τό όστρεϊδιον, κοιν. στρεϊδι, είδοσ κοχχυλλίου, λατ. ostrea.— || τό δστρακον «πορφύρα» (λατ. murex) και τό έξ αύτης παραγόμενον πορφυροϋν χρώμα, τό χρησιμοποιούμενον πρός βαφήν, λατ. ostrum [δι' έτυμ. βλ. δστέον].

δστρίμοσ, τό· στάβλοσ, πρβλ. Φωτ. «δστριμα· περιβόλοι κτηνών και ολον έπαύλεισ».

*Ετυμ.: δστριμον <*δθτρο-: παλ σαξ edor, άγγλ-σαξ eodor (περιβόλοσ), παλ-πορρ. jađarr (χειλοσ, παρυφή), παλ-γερμ. etar (χώροσ περιφραγμένοσ, περιβόλοσ), παλ-σλαυ. odrü (κοίτη, κλίνη), ρωσσ. održ (κλίνη)· ύπ' άλλων όμοωσ αί συσχετισεισ αύται άποδοκιμάζονται.

δστρία, ή, και **δστρυσ**, -νοσ, ή (και δστρύσ)· δένδρον του όποιοϋ τό ξύλον είναι σκληρότατον, ώσ τό της όξυάσ, κοιν. «όστριά».

*Ετυμ.: δστρία, δστρύσ, και δστρύεις <*δστρο-δρυσ καθ' άπλολογίαν· πρβλ. δστρεον, δστρακον, δστραγάλοσ, τύποι έχοντεσ -ρ-, παραλλήλωσ τοίς δστέον (*δσστεϊον), δστακός (*δστῆ-κο-σ)+δρύσ.

δστ-ώδης, ες (δστέον+είδοσ)· ό όμοιος πρός όστούν, «κοκκαλιάρησ» || πλήρησ όστών.

δσφραϊνομαι, μελ. δσφρήσομαι· άόρ. β' ώσφρόμη, μη, δσφρόμένοσ, άποθ.· (δζω) (μετά γεν.) δ,τι και νϋν, δσφραϊνομαι, μυρίζομαι, «παίρωμ μυρωδιά» || άνιχνεύω διά της δσφρήσεωσ || μετ' αίτ. συστοιχ. άντικ. δσφραϊνομαι όσμην.

*Ετυμ.: δσφραϊνομαι <*δσφ-: *odes- (= odor) + *gvhr-, πρβλ. σανσκρ. jighr-ati (δσφραϊνοται), ιαπ. *gvhrāx (λαμβάνω άισθημόν, δσφραϊνομαι).— τό λατ. frāgrō (άποπνέω όσμην) δέν άνήκει ένταϋθα, έφ' όσον παράγεται έκ τινοσ *bhrāg-ro-s (δζων) <ιαπ. *bhrāg (δσφραϊνομαι), πρβλ. και μεσ-γερμ. broehen (δσφραϊνομαι).

δσφραντήριοσ, α, ον (δσφραϊνομαι)· ένεργ., ό δσφραϊνόμένοσ, ό δυνάμενοσ να δσφραίνεται, ό έχων όζεϊαν δσφρησιν: μυκητρησ δσφραντήριοι = λατ. naves aculi.— || Παθητ., τό αναδίδον όσμην δ δύναται τις να δσφρανθή || αύτή αύτη ή όσμη.

δσφρέσθαι, άπρφ. άόρ. β' του δσφραϊνομαι.

δσφρησισ, -εωσ, ή (δσφρέσθαι, του δσφραϊνομαι)· ώσ και νϋν, ή δύναμισ του δσφραϊνεσθαι, ή δσφρησισ, τό να δσφραϊνωμεθα || ή άισθησισ της δσφρήσεωσ, τό όργανον της δσφρήσεωσ.

δσφρόμένοσ, μη. μέσ. άόρ. β' του δσφραϊνομαι.

δσφρονο, τψ πληθ. μέσ. άόρ. β' του δσφραϊνομαι.
***ΟΙΦΥ΄Σ**, -θοσ, ή· αίτ. δσφύνη, και δσφύνα· δ,τι και νϋν, ή δσφύη, τό κατά τούσ νεφροϋσ μέρος τών νύτων, «ή μέση», «τά νεφρά», λατ. coxa.

*Ετυμ.: κατά τινασ είναι σύνθετον έσ του οστ- (: δστέον) + φϋ= σανσκρ. bhā, πρβλ. σύνθετα σανσκρ. ώσ τό mayō-bhñ-ή (δρροιστικός)— κατ' άλλουσ τό έν άρχή δ- θα ήδύνατο να είναι τό δπόλειμμα του δσ- και τό *σφύη έν ούσ. (= δγκωμα) δστερημένοσ του προσφύματοσ *-d- και συγγ. τψ έλλ. έσφυδωμένοσ (πρσμημένοσ), «σφυδών· ίσχυρόσ» ('Ησυχ.), «διασφυδώσαι· αυξησαι» ('Ησυχ.)· πιθ. συγγ. και τά: παλ-ιρλ. odb (ρόζοσ δένδροϋ), gall. oddf (έξδγκωμα, όσρκωμα) <ιαπ. *ozbh- <ιαπ. *odbh-, ώσ και τό λατ. offa (τεμάχιον, βούκα, μπουκιό) <*odhvā.

δσχη, ή· ό τουόσ όρχεισ περιέχων δύλοκοσ, λατ. scrotum.— || = δσχοσ (βλ. λ.).

***ΟΙΧΟΣ**, -ου, δ' =μόδοσ Α (βλ. λ.), νεαρόσ βλαστόσ, παραφυσά· νόον κλήμα άμπέλου. [δσχοσ, δσχη, πρβλ. τά παρ' 'Ησυχ. ώσχη, ώσχοι, ώσχο- <<ιαπ. *ō-zgh-o-). Δι' έτυμοσ. βλ. έξοσ].

δτα, αίολ. άντί δτε, δπωσ τό πότα άντί πότε.

δτάν, άντί δτ' άν (δτε άν), ίσοδύναμον πρόσ τό έπ. δτε καν (δτε + άν)· έπίρ. και σύνδ. χρόνου, ώσ και νϋν, δταν, όποτεδηποτε, καθ' ήν περιπτώσιν, όόακι, λατ. quandocumque, συντάσσεται δέ κανονικώσ μεθ' όποτ.

δτε (Α), έπίρ. και σύνδ. χρόνικ'· ώσ και νϋν, δτε, δταν, λατ. quum, quando.— Πρδ τό δτε κανονικώσ προηγείται τό τότε, ένλιτε όμοωσ προηγείται τό ένθα

ή και ολονδήποτε άλλο χρον. έπιρρ. 2) ένιολτε το δετε προσλαμβάνει αίτιολ. έννοιαν, όφ' ου (έν αίτιολ. σημ.), «τή οτιγημή που...», έπειδιή, λατ. **quandoquidem**. 3) δετε μή κείται ένιολτε άντι του ει μή, και σημ. εάν δέν, εάν μη, έκτός εάν, πλην θταν: ου τέ τωφ σπέν-δεσκα θεών, δετε μή Διδ πατρι = ουτε προσέφερε σπονδός εις άλλον τινα έκ τών θεών έκτός μόνον εις τόν πατέρα Δία.— || περιλ γ' δετε=πρίν από τόν καιρόν όπου, πρίν από τότε πού, προτου... 2) εις δετε κεν=μέχρις ου, έως ότου, ένόσω, έφ' όσον.— || έσθ' δετε η έστιν δετε=λατ. **est ubi**=ένιολτε, μερικός φοράς (κυρ. **εστι χρόνος η καιρός δετε** = ύπάρχουν αιτιμηά, καθ' ός, **ερα ένιος, μερικός φοράς**). — IV εν τή περιφράσει **δετε μέν... δετε δε** (ή και' άλλην γραφήν **δτε μέν... δτε δε**, ως το ποτέ έκ του ποτέ) δ δετε (ή δτε) δέν έχει δύναμι συνθέσμου, και σημ.: άλλοτε μέν... άλλοτε δε, νυν μέν... νυν δε, «κάποτε έτοι»... «κάποτε άλλοιώς», τήν μίαν φοράν... μίαν άλλην φοράν || ένιολτε άντι του δετε (δτε) δε, επακολουθει άλλοτε δε (δετε, λεοβ. ότα <ιαπ. αναφ. θείμ. *jo- (βλ. δες)—πρόσφ. *te-, *ta-].

δετε (B), ουδ. του **δσσε** (βλ. λ.), δερ δμως επ. και λυν. κείται ως. και άντι του άρσ. **δσσε**.

δτεόσιον, επ. άντι **οιστιοιν**, δοτ. πληθ. του **δσσις**.

δτευ, λυν. άντι **δστυνας**, γεν. του **δστις**.

δτεωφ, επ. άντι **δτενι**, δοτ. του **δσσις**.

δτεων, επ. άντι **δων τινων**, γεν. πληθ. του **δσσις**.

δτι, επ. **δττι**: Α'. *ός σύνδεσμος (είδικός)* (άρχη ή θεν ουδ. τής **δσσις**, ως το άντίστοι. λατ. **quod** είναι ουδ. τής άντων. **qui, quae, quod**)· ότι (ως και νών), κατόπιν ρημάτων λεκτικών, δεσαστικών, γνωστικών και αίσθησώς σημαντικών.— || ένιολτε το δετε κείται πλεοναστικός πρό λέξων και φράσεων ανάφερομένων αυτολεξεί, όπου συνήθως άρκοΰσιν τά σημαιοΰμενα εισαγωγικά, κατά κόρον δε παρατηρείται ό πλεονασμός ουτός εν τή καινή διαθήκη.— || άρσ. *Αιτικοίς ως. ουχά ό δετε αναπληροί πρότασιν δλόκληρον, όπως π. χ. εν τή περιφράσει **οιδ' ότι** (ένν. **ούτως έχει**)=θεσβαίως (κυρ. γνωρίζω ότι το πράγμα ουτως έχει, «έτοι είναι»), συμβαίνει δε τουτο κυρ. έν καταφατικίς απαντήσεσιν || τήν αυτην έλλειψιν και από τās αυτās συνθηκας παρουσιάζουν και αι περιφράσεις **οισθ' ότι**, **ίσθ' ότι** || ουτω και το έπιρ. **δηλονότι** (= προφανώς) προήλθεν έκ τοιαύτης έλλειπτικίης καταφατικίης απαντήσώς, άντι του **δηλον ότι** (ένν. **ούτως έχει**).— IV **δτι μή** (γραφόμενον ένιος και **δτι μή**) έπεται από άρνητ. πρότασιν σημ. έκτός, πλην, έξω από, έκτός ότι, έκτός άν (λατ. **nisi, nisi quod**), προσμοιάζει δηλ. προς τήν περιφρασιν **ει μή**.— V **μή δετι... αλλά...**, **ουχ δετι... αλλά (και)** είναι έλλειπτικαι ώσαύτως περιφράσεις, έν αις μεταξυ τής άρνήσώς και του δετι έννοιη τέον το ρήμα λέγω (λέγε) ή τι παρόμοιον έκ τών συμφραζομένων (παρόμοιον τι συμβαίνει με τās περιφράσεις **μή δτωας, μή ύνα... αλλά**: **ουχ δετι μόνος δ Κρίτων εν ήουχία ήν**, **άλλά και οι φίλοι αυτου** = δέν λέγω ότι ο Κρίτων μόνον ήτο ήουχος, αλλά και οι άλλοι φίλοι του, όχι μόνον ο Κρ. αλλά και οι άλλοι, λατ. **non modo... sed etiam** || **μή (ουχ) δετι... αλλά**· οΰδέ... = λατ. **non modo non... sed ne quidem** όχι μόνον δέν... άλλ· ουτε και... (εκ τής άρνήσώς δηλ. τής αναποδόσώς **άλλ· ουδέ** χρωματίζεται άρνητικώς και το πρώτον μέλος τής περιφράσώς),— VI **μή (ουχ) δετι...** (άνευ επακολουθοΰντος **άλλά (και)** ως δ' μέλος τής περιφράσώς) **καταντξ συνών. του άντιθετ. «δν και»**, «μολονότι»: **Σοκράτες ενώ έγγυώμαι μή επιλήσσοθαι, ουχ ότι παλξει και φησιν επιλήσμων είναι** = διά τόν Σ. ενώ έγγυώμαι πώς δέν θα το ξεχάσω, παρ' όλον δι άστειεΰμενος λέγει ότι ει ναι ξεχασίρης (κυρ. διά τόν Σ. ενώ έγγυώμαι... δια νά μή ειπω (δέλω νά μή κάμω μνειαν του) ότι... (λατ. **ne dicam**...), δηλ. άν και... άστειεΰεται και...).

δτι, επ. δ τει, ουδ. τής **δσσις** (γραφόμενον ένιολτε και δ, τε και επ. δ, τει, προς αποφυγήν του κινδύνου

τής συγχύσεως προς τόν συνδ. **δετι**: πάν ό, τι, ότιδιήποτε, κάθε τι το όποιον (επι πλαγ. ερωτήσ., τί, ποιον, διά τί, διά ποιον λόγον).— || μετα υπερβ. έπιρ.: **δ τι τάχιστα** (γραφόμενον και ήνωμένως **δετι τάχιστα**)=δσον το δυνατόν τάχιστα = λατ. **quam celerrime**. 2) παρ' άτικοίς ως. και μετά ουδ. έπιθ.: **δ τι πλείστον χρόνον** = όσον το δυνατόν μακρότερον χρόνον | **δ τι πλείστοι** = λατ. **quam plurimi** = όσον το δυνατόν περισσώτεροι. 3) ως. και μετά οΰο. άλλα μόνον εν τή περιφράσει **δ τι τάχος άντι δ τι τάχιστα** =όσον το δυνατόν ταχύτερον.

δτιή, συνδ., χρησιμοποιούμενος, ύπό τών Κομικών κυρ., άντι του δετε (=διότι) || σπανιότερον άντι του δετε (ειδ. συνδ.).— || = **δ, τε**, επι πλαγ. ερωτ., διά ποιον λόγον, διατί.

δτινα, επ. άντι **δσσινα** και **άτινα**, αιτ. άρσ. έν. και ουδ. πληθ. τής **δσσις**.

δτινας, επ. άντι **οΰστυνας, άστυνας**, αιτ. πληθ. άρσ. θηλ. τής **δσσις**.

δτις, επ. και λυν. άντι **δσσις**.

δτλεύω, μελ. **-εύσω**, ή **δτλέω**, μελ. **-ήσω (δτλος)**: κακοπαθώ, ύποφέρω, ύπομεινω, άντέχω.

δτλος, ό (δ-εΰφων. + ελήμμι)· κακοπάθεια, βάσανα, μόχθος, λύπη, στενωχωρία, λατ. **labor, miseria**. [**δτλος**: έλληνιστ. **δτλέω, δτλεύω**· πρβλ. 'Ηουχ. **«δτλήμων» αθλιος** (δ-προθεμ., εΰφων. (βλ. λ.)+*τετα-, πρβλ. **«Ατλας, ελήναι, τελαμών** (ακριβώς όπως τά **άτλας, αθλιος** εσχηματίσθησαν έκ τής αυτης ρίζης μετα του εΰφων. **ά- εν αρχή**)].

δτοβέω, μελ. **-ήσω (δτοβος)**: ήχώ δυνατό, κροτώ, κτυπώ, θορυβώ άγρίως, δημιουργώ θορυον θόρυβον.

δτοβος, ό (λ. πεποιμένη έκ του ήχου)· θόρυβος ισχυρός, δυνατό κρότος, ή βοή και ό πάταγος τής μάχης || ό κρότος τών πολεμικών όρμητών || άλλά και ό ήχος του αυλου [**δτοβος δτοβέω**· ονοματοποια, πρβλ. **δοτοοι και δοτουόλω** (βλ. λ. λ.)], πεποιημένα ώσαύτως έκ του ήχου· δια το στοιχειον του τέρματος **-βος** πρβλ. **κόναβος, θόρυβος**].

δοτοοι, επώνυμοι έργων και διλήψεω (πρβλ. τά σημερ. **άχ!**, **ώχ!**, **φεύ!**, **οίμε!**) || ως. και έκτατ. **δοτοοτοί!**, **δοτοοτοοί!**, **δοτοοτοί τοτοί!** [πεποιημένη λ., πρβλ. και τά **εν δοτοοι**].

δοτουξω (εκ του **δοτοοι**, ως **αιάζω** εκ του **αιαξί**)· κραυγάζω **δοτοοι**, θορυώ μεγαλοφώνως, κλαίω, όλοφύρομαι.— Παθητ., «θρονοΰμαι.

δοτουξιοι, οι (**δοτουξίω**)· κομικόν κυρ. όνομα παρ' 'Αριστοφ.· οι άνδρωποι τών κοπετών και τών θρηνων, οι θρονοΰντες (μετά λογοπαικτικης υφέωας προς το θθνικόν **«Ολοφύξιοι=κάτοικοι Όλοφύξου, πόλεως παρ'ό τόν «Αδω**).

δτου, δτωφ, γεν. και δοτ. έν., **δτων, δτοικς**, γεν. και δοτ. πληθ. του **δσσις**.

δτραλέος, α, ον (**δτρώνω**)· = **δτερηός** (βλ. λ.).— **επιρ. δτραλέωσ**=ταχέως, έτοιμώς, προδύμωας [**δτραλέωσ**· δη. **δτερηός**, πρβλ. 'Ηουχ. **«τερηρόν» έλαφορόν» δτρα**-(<προθεμ. **δ- + λαπ. *IVξ**-): **δτρώνω** (βλ. λ.)].

δτερηός, ά, ον (**δτρώνω**)· ταχύς, γοργός, εύκίνητος, εύστροφος, δραστήριος, προδύμων [**δτ' έτυμ. βλ. δτραλέος, δτρώνω**].

δτριχες, όνομ. πληθ. του **δθριξ**.

δτρώναι, απφ. άρ. α' του **δτρώνω**.

δτρώνει, απφ. γ' έν. εύκτ. άρ. α' του **δτρώνω**.

δτρυνέμεν, απρφ. επ. έν. του **δτρώνω**.

δτρυνέσκον, επ. πρτ. του **δτρώνω**.

δτρυνέω, επ. και λυν. μελ. του **δτρώνω**.

δτρυντώς, -θος, ή, λυν. άντι **δτρυνωσις (δτρώνω)**· παρότρυνσις, παρακίνησις, προτροπή, ένδάρρυνσις· **εκ τουδ**.

δτρώνω· πρτ. **άτρωνον**, λυν. **δτρυνέσκον**· μελ. **-ώνω**, επ. και λυν. **-ώνω**· **άρσ. α' άτρωνω**· παροτρύνω, παρακινώ, παρακελεύω, ένδαρρύνω || έξερεδιζώ, έξερωδω || έξερω τινά εκ του ύπνου, τόν έξυπνώ.— Παθητ. παροτρύνομαι κλπ. υπό τινος.— μέσων, έξερω έμαυτόν, παρακινώ έμαυτόν, παροτρύνω έμαυτόν, προδύμοποιόμαι, οπεύδω. 2) επί ζφων, κεντώ, κεντριζώ, παρορμώ, έξερεδιζώ. 3) επί πραγμάτων, έπιταχύνω, έπισπεύδω.

Έτυμ. : ὄτρυνω (* ὄ-τρυν-ω, τ. β. δ- (προθεμ., ἔμφων. βλ. λ.) + τρυ- [:σανοκρ. Ἰνάρατῆ (οπεύδω), παλ-γερμ. dwiru (περιτορέφω ταχέως), σανοκρ. Iurāra-η (ὀ οπεύδων)], ἔλλ. τ(F)ra- ((*IV[-]) ἐν τῷ ὀ-τραλέος, ὀτρηρός· ἐξ ἱαπ. β. *Iver-, *Iur- (πρβλ. τέτρα-σι : τρυ-φάλλια : λιθ. ketverl).

ὄττα, ἡ, ἄττ. ἀντί ὄσσα (βλ. λ.).

ὄττεο, καὶ συνηρ. **ὄττεου**, ἐπ. ἀντί οὐ τινος, γεν. τοῦ ὄστις.

ὄττι, ἐπ. ἀντί ὄτι (εἰδ. συνδ.).

ὄ ττι, ἐπ. ἀντί ὄ τι, οὐδ. τῆς ἀντων. ὄστις.

ὄττοθέω, **ὄττοθος**, ἑοφαλμ. τύποι ἀντί ὄτοθέω, ὄτοθος.

ὄττομαι, ἄττ. ἀντί ὄσσομαι (βλ. λ.).

ὄτψ, ἄττ. ἀντί ὄ τει, ὄτ. τῆς ἀντων. ὄστις.

ΟΥ', καὶ **οὐκ** (πρὸ φωνήεντος ψιλουμένου), καὶ **οὐχ** (πρὸ φωνήεντος δασυνομένου) παρ' ἄττ. καὶ **οὐχί** (πρβλ. **καίχι**), ἐπ. **οὐκί** : ἀρνητ. μόριον ὄχι, δέν, λατ. **non**.

Χρησιμοποιεῖται, καθόλου εἰπεῖν, κατὰ πρότεμῃσιν ἐν ἀνεξαρτήτοις (κυριακίς) προτάσεσιν, ἐν ᾗ ἐν ἐξηγητῆμένας (δευτερευούσαις) χρησιμοποιεῖται κατὰ πρότεμῃσιν τὸ ἀρνητ. μόριον μὴ (βλ. κατωτ. II). Ἡ ἐσωτερικῆ, ὁμωνότροπον τινὰ διαφορά μεταξὺ τῶν δύο ἀρνητ. μορίων οὐ καὶ μὴ ἔγκαιται εἰς τὸ ὅτι τὸ οὐ ἐκφέρει ἀρνησιν γεγονότος ἢ διαθεσιασέως ἰσχυρισμοῦ τινος, ἐν ᾗ τὸ μὴ ἐκφέρει ἀρνησιν προερχομένην ἐκ θελήσεως ἢ σκέψεως· με' ἄλλας λέξεις, τὸ οὐ ἀρνεῖται, τὸ μὴ ἀπορρίπτει· τὸ οὐ εἶναι ἀπόλυτον, τὸ μὴ σχετικόν· τὸ οὐ εἶναι ἀντικειμενικόν, τὸ μὴ ὑποκειμενικόν. Αἱ μεταξὺ τῶν διαφοράων αὐταὶ ἐπεκτείνονται καὶ ἰσχύουσιν καὶ ἐπὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνθέτων.

1 οὐ θύναται νὰ κείται καὶ ἐν ἐξηγητῆμαίσι προτάσεσιν, δασίς αὐταὶ εἰσάγονται διὰ τῆς δριστικῆς ἀναφορικῆς ὄς, ἢ διὰ τῶν συνδέσμων ὅτι (=διότι), ἐπειδὴ, ἐπειδὴ καὶ ἄλλων, ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον τῶν δι' αὐτῶν εἰσαγομένων προτάσεων ἀποτελεῖ θετικόν τὴ γεγονός. **2** οὐ συνάπτεται μετὰ μετοχῆς, δασίς αὐτῆ θύναται νὰ ἀντικατασπαθῇ διὰ προτάσεων. κυρ. εἰδικῆς, ἀντιθετικῆς, αἰτιολογικῆς, χρονικῆς, ἀναφορικῆς (ὅτι, καίτοι, ἐπειδὴ, ὅτε, ὅς+τρημ.), μὴ δὲ μετὰ μετοχῆς, δασίς αὐτῆ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὑποθετικὴν ἢ ὡσεὶ ὑποθετικὴν πρότασιν. **3** οὐ συχνὰ συνάπτεται μετ' ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου· οὐ κακῶς (= καλῶς, πολὺ καλὰ), οὐχ ἤκιστος (=μέγιστος).

III δασίς μία ἀρνητικὴ πρότασις ἔχει ἐνισχυθῆ καὶ δι' ἄλλων προσδιορισμῶν, ἔχοντων τὴν ἔνοιαν τοῦ πᾶς, πανταχοῦ κ.τ.δ., ἢ ἀρνησις δὲν περιορίζεται εἰς τὸ ρήμα, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς προσδιορισμοὺς, ὅστινες ἐκφέρονται καὶ αὐτοὶ ἐν συνθέσει μετὰ τῆς ἀρνήσεως· οὐκ ἐπείσθη τοῦτο οὐδαμοῦ οὐδεὶς· κανεὶς δὲν ἔπραξε τοῦτο πούθενά | οὐδενὶ οὐδαμῇ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει=με κανένα πούθενά καὶ κατὰ κανένα τρόπον δὲν ἔχει καμμίαν ἐπαφήν || δταν ὁ τοιοῦτος ἐν συνθέσει ἀρνητικὸς προσδιορισμὸς προηγῆται, ἀκολουθῆ δὲ ἢ ἀπλήρ ἄρνησις μετὰ τοῦ ρήματος, τότε συχνὰ (βοηθούσης καὶ τῆς βλῆς ἔνοιᾶς τῶν συμφραζομένων) αὶ δύο ἀρνήσεις ἀποτελοῦσιν ἰσχυροτάτην κατάφασιν· οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει=πᾶς ἀδικῶν δᾶ τιμωρηθῆ ἀμειλίκτως (κυρ. δέν δᾶ ὑπάρξῃ ἀνθρώπος ἀδικῶν ὁ ὅποιος δέν δᾶ τιμωρηθῆ).

IV οὐ μετὰ αἰτ. εἰς περιφράσεις ἐνῶρκων διαθεσιασῶν κείται ἀντί τοῦ οὐ μὰ + αἰτ.· οὐ τὸν *Ὀλυμπον =οὐ μὰ τὸν *Ὀλ. = ὄχι, μὰ τὸν *Ὀλ. (ὀρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ *Ὀλ.).

Οὐ ἐν ἐρωτηματικαῖς προτάσεσιν ὑποδηλοῖ ὅτι προσδοκᾶται καταφατικὴ ἀπάντησις· οὐ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι· (=δέν ὑπάρχουν λοιπὸν καὶ ἄλλοι)· ἐξυπακουομένη ἀπάντησις· ὑπάρχουν βεβαίως).— **1** οὐ + μέλλ. ἐν ἐρωτηματικῇ προτάσει ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἔντονον προστακτικὴν· οὐ δρᾶσεις ; = δρᾶσον.

Οὐ (δηλ. μετὰ τόνου)· **1** δασίς κατέχει τὴν τελευταίαν θέσιν ἐν τῇ προτάσει· καλὸς μὲν, μέγας δ' οὐ || γενικῶς. δασίς μετ' αὐτὸ ἀκολουθεῖ οἰονδήποτε σημεῖον στίξεως.— **II** δασίς κατόπιν ἀρνητικῆς προτάσεως ἐπαναλαμβάνεται τὸ οὐ μόνον του καὶ ἐπομένως λέγεται μετ' ἐμφάσεως· θεοὶς τέθνηκεν οὐτος, οὐ

κείνοισιν, οὐ (ὀπότε ὁμοῦ πάντως ἀκολουθεῖ μετ' αὐτὸ σημεῖον στίξεως, μεταπίπτομαν δηλ. εἰς τὸ I).— **III** δασίς κείται ὡς ἀπλήρ ἀρνητικὴ ἀπάντησις καὶ δέν συνάπτεται μετὰ τινος λέξεως (κείται δηλ. ἀντί τοῦ σήμερ. *ὄχι) καὶ οὐχί ἀντί τοῦ *δέν) (ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν ἔχομεν τὴν περιπτώσιν I).

Έτυμ. : οὐ, οὐκ (οὐχ), οὐχί· σκοτειν. ἔτυμολ. ἢ ἐπιχειρηθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ λατίν. haud καταδικάζεται.— Ἄτυχῆς ἐπίσης ὑπῆρξεν ἢ συσχέτισις πρὸς τὰ λατ. au- (: au-ferō), σανοκρ. ἀνα (ἐκ τῶν ἀνω πρὸς τὰ κάτω), ὀ-ganā-η (μεμονωμένος, μονήρης), ἔλλ. αὐ- (αὐ-γάττειν, γλώσ.), περὶ ὧν βλ. ἐν λ. αὐτως, διότι αὐταὶ ἀνήκουον ἀλλαχού καὶ ἀποτελοῦν ἰδιᾶν διμῆδα.— Οὐδεμίαν ἐπίσης συγγένειαν ἔχει τὸ ἄριμ. οὐ, μολονδὲ ταυτίζεται σημασιολογικῶς.— Προβληματικὴ ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ συγγένεια πρὸς τὸ σανοκρ. u (=καί, ἐπίσο), ὀπότε τὸ ἔλλ. οὐ θὰ ἦτο ἀρχικῶς ἐπιτατικόν ἀποδιδόνον ἀρνητικόν (ὡς συνθέθῃ καὶ μετὰ τοῦ γαλλ. pas).— οὐ-χί· σανοκρ. na-hī (=ἀνυπερθέτως ὄχι), πρβλ. **καί-χι** (=ἀνυπερθέτως ναί), βλ. ἐν λ. **καί-**· ἔμνηρ. οὐ-κί ἀντί τοῦ ἀναμενόμενου *οὐ-κί (-κί = -τε ἰαπ. *quid) εἶναι τονισμένον κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ οὐ-χί.

οὐ, γεν. ἐν. ἀρα. καὶ οὐδ'. ἀναφορ. ἀντων. ὄς (βλ. λ.). **οὐ**, λατ. sui, γεν. ἐν. γ' προσφ. προσωπ. ἀντων. ἀρα. καὶ θηλ., ἀντί αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτοῦ, αὐτῆς, συχνὰ παρ' Ὀμ. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰων. καὶ ἐπ. τύποις ἔο, εὐ, εἰο, ἔοιο (ἔειο) || σπαν. ἀντὶ ἐμοῦ || διὰ ὄσο. οἴ, αἰτ. ἔ βλ. ἐν λ. λ. [δὲ] ἔτυμ. ἔλ. ἐν αἰ. ἔ].

οὐά, ἐπιφών. ἐκκληξέως ἢ δαυσαομοῦ, λατ. vah! τὸ τῆς νέας μπά! ὄαχ! || ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπεχθείας ἢ καὶ χλεύης (γραφομένου τότε καὶ οὐά).

οὐαί, ἐπιφών. ὀδύνης καὶ ὀργῆς, λατ. vae· ὡς καὶ νῦν, οὐαί, ἀλλοίφωρον.

οὐός, -ατος, τὸ, ποιητ. ἀντί οὐός (βλ. λ.)· καὶ νῦν ἐτι οὐός, ὠπίον, αὐτίον, αὐτί· βλ. οὐός.

οὐατόεις, εσσα, ἐν (οὐας)· ὁ ἔχων ὠτα, ὁ μετὰ ὠτων, ὁ ἔχων μικρὰ ὠτα. **2** ὁ ἔχων ὠτα ἢ λαβάς.

οὐ γάρ=διότι ὄχι, διότι δέν.— **1** ἐπὶ ἔλλειπτικῶν ἀπαντήσεων γινόμενων ἐρωτηματικῶς ἀλλ' ἰσοδυναμουσῶν πρὸς καταφασιν· (ἐν ἀπαντήσῃ) οὐ γάρ ; (ἐνν. ναί) διατὶ ὄχι ; (δέν εἶναι ἔτσι) ; δέν εἶναι ἀληθές ; δέν ἔχει οὕτω ; || ὡς ἐν ἀπαντήσεσιν (ἀλλ' οὐχί ἐρωτημ. μορφῆς), ὀπότε ἐκφράζουν ἰσχυρὰν ἀρνησιν· οὐ γάρ = ὄχι (γιατὶ δᾶ ἔπρεπε ναί ;). **2** ἐπὶ ἐρωτησεων, δασίς ἀναμένεται καταφατικὴ ἀπάντησις· οὐ γάρ ὁ Παιφλαγῶν ἀπέκρουπε ταύτας ; **3** οὐ γάρ ; (ὅτω ἐν ἐρωτημ. μορφῇ ἀπαντᾷ ἐνίοτε ὡς ἐρώτησις τοῦ λέγοντος καὶ οὐχί ὡς ἀπάντησις) = λατ. quid enim? =δέν ἔχει οὕτω ; *δέν εἶναι ἔτσι ;).

οὐ γάρ ἀλλά, ἐν ἔλλειπτι. περιφράσει, διὰ τῆς ὀπλοῖς ἐκφράζεται ἀρνησις, προσυθεμένης ἑμως καὶ τῆς αἰτιολογίας τῆς ἀρνήσεως (=λατ. enimvero)· μὴ σκῶπτε μ'· οὐ γάρ ἀλλ' ἔχω κακῶς, σπερ πλήρης θὰ εἶχεν οὕτω ; μὴ σκῶπτε μ'· οὐ γάρ σκωπτικῶς ἀλλὰ κακῶς ἔχω = μὴ με περιπαίξεις (μὴ μοῦ κάνεις ἀστεία), διότι ἡ κατάστασίς μου δέν εἶναι διὰ ἀστεία, ἀλλὰ κατῴστας δυστυχίωμον ἀνθρώπου.

οὐ γάρ οὖν=οὐχί βεβαίως, ἀσφαλῶς ὄχι (ἐμφαντικὴ ἀρνητικὴ ἀπάντησις, ἀναφερομένη εἰς ἀρνητικὴν πρότασιν, ἔνθα τὸ μὲν ἀναφέρεται εἰς προηγηθεῖσαν ἀπόδειξιν θεωρουμένη ὡς ἀποκρῶσαν).

οὐ γάρ ποτε=διότι οὐδέποτε.

οὐ γάρ που=διότι κατ' οὐδένα τρόπον, νομίζω.

οὐγώ, παρ' ἄττ. κατὰ κράσιν, ἀντί τοῦ ὀ ἐγώ.

οὐδάμα, καὶ **οὐδάμη** ἢ **οὐδάμη**, ἐπίρ. τοῦ οὐδαμός· ἐπὶ τόπου, ἐν οὐδενὶ τόπῳ, εἰς κανένα μέρος, «πούθενά» || πρὸς οὐδέν μέρος.— **1** ἐπὶ τρόπου. κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδαμῶς, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

οὐδάμοθεν, ἐπίρ. (οὐδαμός)· ἐξ οὐδενός μέρους, ἀπὸ καμμίαν πλευράν.

οὐδάμοδι, ἐπίρ. (οὐδαμός), ποιητ. καὶ ἰων. ἀντί οὐδαμοῦ· ἐν οὐδενὶ τόπῳ, οὐδαμοῦ, «πούθενά» || μετὰ γεν. οὐδαμόθι τῆς Εὐρώπησ· εἰς κανέν μέρος τῆς Εὐρώπησ.

οὐδ'· ἄμός, ἡ, ὄν, ἀντί οὐδὲ ἄμός=οὐδὲ εἶς, «οὔτε καὶ ἕνας», οὐδεὶς, (ὡς τὸ οὐδεὶς ἀντί τοῦ οὐδὲ εἶς) [τὸ δ' συνθετ. -αμο- (ἰαπ. *simo- περὶ οὐ βλ. καὶ ἐν εἰς)].

οὐδαμόσε, ἐπίρ. (οὐδαμός)· πρὸς οὐδέν μέρος, «πρὸς πουθενά».

οὐδαμού, ἐπίρ. τοῦ οὐδαμός (πρβλ. καὶ οὐδαμούθι)· ἐν οὐδὲν τόπῳ, «πουθενά» || μετὰ γεν. οὐδαμού γῆς = «εἰς κανένα μέρος τῆς γῆς (τοῦ Κόσμου)» || οὐδαμού λέγω ἢ οὐδαμού ποιούμαι τινα = θεωρῶ τινα ὡς μηδέν, δέν τοῦ ἔχῃ καμμία ἐκτίμησιν, τὸν περιφρονῶ = *nullo loco habere*. — || ἐπὶ τρόπου, κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οὐδόλως, οὐδαμῶς.

οὐδαμῶς, ἐπίρ. (οὐδαμός)· ὡς καὶ νῦν, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον.

ΟΥΨΑΑΣ, τό, γεν. οὐψέος, δοτ. οὐψεί, οὐψει· ἡ ἐπιφανεία τῆς γῆς, ἔδαφος (οὐδας ὀδῆξ ἔλον=ἐδάφισαν τό ἔδαφος (τό χῶμα) (ἐπὶ τῶν φονευομένων ἐν μάχῃ) || οὐδάσδε = πρὸς τό ἔδαφος, κατὰ γῆς. 2) τό δάπεδον ἢ τό πάτωμα δωματίου (οἴκου κ.τ.δ.). — Παροιμία: ἐπ' οὐδέι καθίζω τινά=τόν καταβάλλω μέχρις ἐδάφους, τ. ἔ. τὸν ἀπογυμνῶν ἀπό δλα του τὰ ὑπάρχοντα.

Ἔτυμ.: οὐδας· οὐδαίος· προσουδίασι (παρὰ Ἡρόδ. = καταρτίψαι εἰς τό ἔδαφος, ρίψαι χαμαί), πρβλ. Ἡσυχ. ἀεποτουδίεσ· κατέβαλον ἐπὶ τὴν γῆν» σκοτειν. ἔτυμολ.: εἶναι ἀναμφιστήθητος ἢ συγγ. πρὸς τὰ οὐδός (βλ. λ.) καὶ ὀδός (βλ. λ.).

οὐ-δέ, ἐπίρ. (οὐ + δέ)· καὶ δέν (ὀχι), ἀλλὰ δέν, οὔτε (συνάπτον δύο προτάσεις). 2) οὐδέ... οὐδέ (δὲς ἐπαναλαμβάνομεν, ἔκαστον ἐν ἀρχῇ ἐκάστης τῶν δύο ἀλλεπαλλήλων προτάσεων)=οὔτε... οὔτε ἀκόμη καί... (μὲ ἄλλως λέξεις: ὀχι ἀπλῶς (ὀχι μόνον) δέν... ἀλλ' ἀκόμη οὔτε καί...): καὶ μὴν οὐδ' ἢ ἐπιτείχιους οὐδέ τὸ ναυτικόν ἄξιον φοβηθῆναι = καὶ ὅμως οὔτε τὰ ὀχυρωματικά των ἔργα εἶναι ἄξια φόβου (τοιαῦτα ποῦ νά ὀξίζη τὸν κόπον νά τὰ φοβηθῆ κανεὶς) οὔτε ἀκόμη καὶ ἡ ναυτικὴ των δύναμις. — οὐ...οὐδέ (τὸ οὐδέ δηλ. ἀκολουθεῖ ἔπειτα ἀπὸ ἀπλῆν ἀρνήσις): οὐκῆτι σοι μένος ἔμπεδον οὐδέ τις ἀλκή=τό πολεμικόν σου μένος δέν εἶναι πλέον σταθερόν οὐδέ (οὔτε καὶ) σοῦ ἀπέμεινεν ἴχνος τὴ ἀλκῆς. — || ἀπλῶς ἐνισχυτικόν τῆς ἀρνήσεως (καίμενον δηλ. ὡς ἐνισχυμένη ἀρνήσις) = οὔτε καὶ, ἀκόμη οὔτε (καὶ) τὴν σημάσαν αὐτὴν ἔχει πάντοτε δσαῖς συνάπτεται μετὰ μιᾶς καὶ μόνῃς λέξεως ἢ φράσεως || οὐτω παρ' Ὀμήρῳ συνδέεται συχνά μετ' ἐπιρρήματος: οὐδ' ἤβαιόν, οὐδέ τυτθόν, οὐδέ μίνυθα κλπ. (= οὔτε καὶ ὀλίγον τι ἀκόμη, οὔτε καὶ ὀλίγον, οὔτε καὶν διὰ μικρὸν διάστημα).

οὐδέ-μί, οὐδ-ἐν, οὐδ-ἐν, γεν. οὐδένος, οὐδεμιάς, οὐδένος κλπ., κλινόμενον ὡς τὸ εἰς, μία, ἐν (ἐκ τοῦ οὐδέ+εἰς) ὡς καὶ νῦν, οὐδέεις, κανεὶς, οὔτε καὶ ἔνας, «κανένας», ὡς τὸ λατ. nullus (ne-ullus) || τὸ οὐδ. οὐδὲν κεῖται καὶ ὡς ἐπίρρ., οὐδόλως, διόλου, τίποτε, κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. 2) ἐν τῷ πλῆθ. οὐδένες, οὐδέγαν, οὐδέεις κλπ., ἀντὶ οὐδαμού. 3) ὁ οὐδὲν (ἐνν. ὄν), ἢ οὐδὲν (ἐνν. οὐσα) = ὁ ἀνάξιος, ὁ μηδαμινός, τιποτένιος ὁ μὴ ὄν ἄξιος διὰ τίποτε || ὡς. καὶ ἐν τῷ ἀρσ. οὐδέεις=μηδαμινός, ἀνάξιος, τιποτένιος, ποῦ δέν εἶναι ἄξιος διὰ τίποτε. 4) οὐδὲν ὄ,τι οὐ=λατ. nihil non=πάν τι, ἔκαστον (κυρ.=οὐδὲν ἐστί δ ὀ...=δέν ὑπάρχει τίποτε ποῦ νά μῆ, ἢ τὸ ὀποῖον δέν....) || ὡς. καὶ ἐν τῷ ἀρσ. οὐδέεις ὄστις οὐ...=λατ. nemo non=pās τις, ἔκαστος (κυρ. οὐδέεις ἐστίν ὄστις οὐ...=οὐδεὶς ὑπάρχει ὄστις δέν...· κδέν ὑπάρχει κανεὶς ποῦ νά μῆ...).

οὐδέ-κοτε, ἰων. ἀντὶ οὐδέποτε.
οὐδένος-ωρος, ὄν (οὐδέεις + ὄρα)· ὁ οὐδεμιάς μνείας (ἢ προοχῆς, φροντίδος) ἄξιος, ποῦ δέν ἀξίζει διὰ νά τὸν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὀψιν του (ἢ νά τὸν προσῶξῃ κανεὶς), ὁ ἀνάξιος καὶ διὰ τὸ παραμικρόν, ἀνάξιος λόγῳ, ἄξιοκαταφρόνητος.

οὐδέ πη, καὶ οὐδέπη (καὶ οὐδέπη)· ἐπίρρ., κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

οὐδέ-ποτε, ἰων. οὐδέ-κοτε, ἐπίρρ. ὡς καὶ νῦν, οὐδέποτε, ποτέ, καμμίαν φοράν, λατ. ne umquam (ἢ nunquam) quidem.

οὐδέ-πω, ἐπίρρ. ὀχι ἀκόμη, καὶ ποτέ ἔως τώρα, οὔτε ἔως τώρα.

οὐδέ-πώ-ποτε, ἐπίρρ.: οὐδέποτε ἔως τώρα, οὐδέποτε ἀκόμη, καὶ ποτέ ἔως τώρα δέν...

οὐδ-έτερος, α, ὄν (οὐδέ+ἔτερος)· οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο, οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος, λατ. neuter (ἀντὶ ne uter). — || (ἐν τῇ Γραμμ.) τὸ οὐδέτερον (ἐνν. γένος), λατ. genus neutrum.

οὐδ-ετέρως, ἐπίρρ. τοῦ οὐδέτερος· οὔτε κατὰ τὸν ἔνα τρόπον οὔτε κατὰ τὸν ἄλλον.

οὐδ-ετέρωθεν, ἐπίρρ. οὔτε ἀπὸ τὸ ἐν μέρος οὔτε ἀπὸ τὸ ἄλλο.

οὐδ-ετέρωσε, ἐπίρρ.· οὔτε πρὸς (εἰς) τὸ ἐν μέρος οὔτε πρὸς (εἰς) τὸ ἄλλο, πρὸς (εἰς) οὐδὲν ἐκ τῶν δύο μερῶν.

οὐδ' ἐτι (καὶ) ὀχι ἀκόμη περισσότερο, ὀχι περισσότερο || συχνά συγγέεται πρὸς τὸ οὐδέ τι (πρβλ. καὶ οὐκῆτι).

οὐ δῆ, ἐπίρρ.: ἀσφαλῶς ὀχι, οὐχὶ βεβαίως, τῷ ὄντι οὐχὶ, λατ. non sane.

οὐ δῆ ποῦ, οὐ δῆπου· νομίζω ὀχι, κατὰ τὴν γνώμην μου οὐχὶ... (δέν...), βλ. καὶ δῆπου.

οὐδός (Α), ὁ, ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀττ. ὁ δδός· τὸ κατώφλιον τοῦ οἴκου, τὸ κατώφλιον τῆς θύρας || μετρ. ἐπὶ γῆραος οὐδῶ=εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ γῆρατος, εἰς τὸ σημεῖον ὄπου ἀρχίζει τὸ γῆρας, ἢ εἰς τὸ χελοῦς τοῦ γῆρατος (τ. ἔ. «εἰς τὸ πρόδουρα τοῦ θανάτου»).
Ἔτυμ.: οὐδός, ἀττ. (*Epeθ.) δδός, θωρ. ὠδός (πρβλ. Ἡσυχ. «ὠδόν οὐδόν»)· οὐδός <προσμ. *δδός> συγγ. τῷ ἔδαφος, ὀδός, εἰς ἰαπ. βίξ. *sed-, *sod-.

οὐδός (Β), ἡ, αἰολ. ἀντὶ βόδος (ἦ) (βλ. λ.).
ΟΥΨΑΡ, -ἄτος, τό κυρ. ἐπὶ ζῴων, μαστός, «μαστῆρι» (κυρ. τὸ στήθος μαζὶ με τούς μαστούς, ἐτὰ θυζιά) ὁ βωτερον καὶ ἐπὶ γυναικῶν, τὸ μητρικόν στήθος· οἱ μαστοί.— || μετρ. γονιμότης, εὐφορία, καρποφορία, πληθῶρα, ὑπεραφθονία || οὐψαρ ἀροῦρης=τὸ γονιμώτατον μέρος τῆς γῆς, εὐφορωτάτη χώρα, λατ. uber arvi.

Ἔτυμ.: οὐψαρ, -ατος (*-η-ι-): σασσορ. ἡdhar, γεν. ἡdhn-ah, λατ. ūber, -eris, καὶ ἐπίθ. ἡber (= πλοῦσιος, ὀφθονος, εὐφορος), ἀγγ-σαξ. ūder (γγλ. udder), ἀρχ-γερμ. ūtar (παλ-νorr. iúgr <*euđ(u)r(a)-, ἰθ. þrúti πάντα εἰς ἰαπ. *uodh-: eudh- *iðh- (ἐξ-ογκῶν), πρβλ. ρωσο. úditi, údeiti (ἐξογκῶ).
οὐδατα, οὐδ. πλῆθ. τοῦ οὐψαρ (βλ. λ.).
οὐδαίτιος, α, ὄν (οὐψαρ)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ οὐψαρ (βλ. λ.).

οὐδ-εἰς, οὐδ-ἐν, μετρ. τύποι ἀντὶ οὐδέεις, οὐδέν.
οὐ θην· ἀσφαλῶς ὀχι, ὀχι βεβαίως.
οὐκ, πρὸ φωνήεντος φιλομένου, ἀντὶ οὐ, ἐν τῇ ἰων. δὲ διαλ. καὶ πρὸ φωνήεντος θασουμένου, ἀντὶ οὐχ.
οὐκ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ ὁ ἔκ.
οὐκ ἄρα· οὐχὶ λοιπόν, ὀχι βεβαίως, ἐπομένως δέν... || ἐν ἐρωτήσῃ, δέν... λοιπόν;
οὐκ-ἐτι, ἐπίρρ.: ὀχι πλέον, οὐχὶ περαιτέρω, οὐχὶ περισσότερο, οὐχὶ τοῦ λοιποῦ.

οὐκί, ἰων. ἐπίρρ. ἀντὶ οὐχὶ = οὐ (βλ. λ.), πάντοτε ἐν τῷ εἰς προτάσεως.

οὐκ-οὐν, ἐπίρρ. ἢ ἀποφατ. μόριον ὀχι λοιπόν, λοιπόν ὀχι, ἐπομένως ὀχι, λατ. non ergo, non igitur, itaque non.— || ἐν ἐρωτήσεσιν, ὀχι λοιπόν; λοιπόν ὀχι; ὡς τὸ λατ. nonne ergo? συχνά ἢ τοιαύτη ἐρωτήσις εἶναι συμπερασματικὴ, προσδοκᾶται δὲ θετικὴ ἐπ' αὐτῆς ἀπάντησις || ἐνίοτε κεῖται ἀντὶ ἐντόνου προστάγῃς: οὐκον μ' ἔάσεις = ἔα με.

οὐκ-οὐν, ἐπίρρ. (ἢ καθαρὸν συμπερασματικόν, συλλογιστικόν, μόριον, ἐξαφανισθῆσης τῆς ἀρνητικῆς δυνάμεως τοῦ οὐ καὶ ἀπομεινάσης ὡς κυριάρχου τῆς δυνάμεως τοῦ οὐν)· κατὰ ταῦτα ἐπομένως, ἐπομένως λοιπόν, ἄρα, λατ. ergo, itaque, igitur.— || ἐν ἐρωτήσεσιν, λοιπόν; τὸ λοιπόν; || κατὰ τὸ πλεῖστον εἰρωνικῶς. 2) ἐν ἀποκρίσεσιν, βεβαίως, ἀναμφιβόλως.

οὐ-κω ἢ οὐ κω, ἰων. ἀντὶ οὐ πω· ὀχι ἀκόμη.

οὐκ-ων, οὐκ-ών, ἰων. ἀντὶ οὐκον, οὐκοῦν (βλ. λ.).

οὐκ-ως ἢ οὐ κως, ἰων. ἀντὶ οὐπως (βλ. λ.), κατ' οὐδένα τρόπον.

οὐλαί, ἀττ. ὀλαί, αἱ· χονδροαλειμένο κριθάρι διὰ τοῦ ὀποῖου ἐσασπάλιζον τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσιᾶς (βπως ἢ molia salsa τῶν

Ρωμαίων, με την διαφοράν ότι αυτή γίνεται από ζει-
άν, δηλ. άσπροσίτι).

Έτυμ.: συνήθως παράγεται την λ., ήδη οι άρχαιοι
Γραμμ., εκ του ούλος, δλος, ώσει ούλαι ή δλαι να
έλέγοντο οι δλόκληροι ή άκέραιοι κόκοροι κριθής, οι
μη άλληλεσμένοι, οίονοι δλαι κριθαι (έν ψ ή ποια
τών Ρωμαίων (έκ του *molete*) θά άπετελείτο εκ χον-
δροαλεσμένης κριθής). Οι νεώτεροι όμως έτυμολόγοι,
άποκρούοντες την έν εκ του δλος έτυμολ. (βιά την διαφο-
ράν του τονισμού και του πνεύματος) παράγεται την λ.
έκ της β. του άλέω (=άλέδω, βλ. λ) κατ' αυτούτος ού-
λαι θά ήτο το άρχαιότατον ένομα της κριθής ή του αί-
του, έφ' όσον ταύτα παρεσκευάζοντο προς τροφήν δι'
άλέσεως ή κοπανισμού, βραδυτερον δε περιωρίσθη εις
μόνον την κριθήν, ώς την μάλλον έν χρήσει. "Όταν δε
τέλος έπεκράτησεν ή όνομασία κριθή, τότε ή όνομα-
σία ούλαι (δλαι) παρέμεινε έν χρήσει προκειμένου μό-
νον περι της κριθής της προοριζομένης διά θρησκευτι-
κήν χρήση. Έκ του ούλαι (άτ. δλαι (*δλφαι) τό όμ.
ούλο-χύται (και ούλό-χυται <ούλαι+χέω) πρβλ. Συ-
ρακ. δλβάχνιον (τ. έ. δλφ—) = κάνιστρον περιέχον
κριδήν, άρχ. δλοαι ((*δλεFā-, μετά μεταπτώσ. του
προσφύμ. και άφρομοιώσεως φων.).

ούλάμος, -ού, ό (είλωσ) στίφος (πυκνόν πλήθος)
πολεμιστών έν μάχη || ήλθ ιππικού έξ ώρισμένου
άρθρου Ιππέων (κατά τινος μαρτυρίας εκ πενήκοντα).

Έτυμ.: ούλαμός (ό τόπος κατά τον Ήρωδ. καθόλου
ειπετο άδέσιας, πρβλ. *το-αμός και πλό-αμός*) τό ού-
όφειλεται εις μετρικήν έκτασιν, πρβλ. Ήσυχ. *αγό-
λαμός* (τ. έ. *Fόλαμός) *δαιωμός** έξ ιαπ. β. *vel-
πιέζω) (: όμηρ. είλω και είλωσ βλ. λ. λ.).

ΟΥΛΗ, ή* πληγή έπούλωμένη, θεραπευθεΐσα
δηλ. και καλυφθεΐσα υπό δέρματος (πρβλ. *ύπουλος*),
σημάδι πληγής, ώς και νυν, ούλή, ώτειλή, λατ. *ci-
catrrix*.

Έτυμ.: ούλή (<*Folnā ή *Folā : gall. *gwelli*, corn.
goly, bref. *gouli* (πληγή) (κελτ. *vel-ε- ή *vol-ε-, έξ
ιαπ. *gv-), λατ. *uolnus*, -eris, veso-περ. *vālna* (πλη-
γή) πάντα έξ ιαπ. β. *vel- (σχιζω, έκριζω) (: λατ.
vello). Κατ' άλλους (παλαιότερον) συγγ. τφ ούλος=δλος
=salvus, προφανώς ήττον όρθως.

ούλιος, α, ον (ούλος Γ, δλεΐν, ώς τό δλοός, ού-
λόμος) ολέθριος, θανατηφόρος.

Έτυμ.: ούλιος ούλόμος (=δλόμος, μη. άορ.)
δλεσθαι ού- (ό- κατά μετρικήν έκτασιν βλ. έν ού-
λος' τό έπ. ούλοός (των άλεξανδρ. χρόνων) παρήχθη
κατά συμφορμόν εκ των ολόός και ούλος (ούλιος, ού-
λόμος).

ούλό-θριξ, -τριχος, ό, ή (ούλος Β+θριξ) ό έχων
ούλας (τ. έ. σγουράς) τρίχας.

ούλο-κάρηνος, ον (ούλος+κάρηνος) ό έχων ού-
λην (τ. έ. πυκνήν, σγουράν) κόμην.

ούλόμος, ή, ον, ποιητ. τύπος άντι δλόμος,
μη. μέσ. άορ. β' του άλλυμι || συνήθως όμως έν χρήσει
ώς έπιθ. μετά ένεργ. σημ., καταστρεπτικός, ολέθριος,
θανατηφόρος.

ΟΥΛΟΝ, τό, κατά τό πλεϊστον έν τφ πληθ. ούλα,
τά' ότι και νυν, τά ούλα, κοιν. *αγούλια* (ή περι
τούς όδόντας σάρξ).

Έτυμ.: ούλον. τό ούλις, -ιδος, ή' πιθ. συγγ. τφ
είλωσ (*Fελνώ) = περιτυλιόω' έξ ιαπ. β. *vel-.

ούλοός, ή, όν, έπ. άντι δλοός (βλ. λ.).

ΟΥΛΟΣΙ (Α), ή, ον, έπ. και ίων. τύπος άντι δλος
(βλ. λ.) ώς και νυν, δλος, οούλος, δλόκληρος || δλό-
κληρος, πλήρης, τέλειος, λατ. *integer*: ούλος άτρος
=δλόκληρο καρδέλι || άληθής, πραγματικός, «σω-
στός»: ούλος όνειρος=ό πραγματικός θεός των ό-
νειρών (ψηλαφητός, χειροπιαστός), και όχι άπλοϋν
δραμα (κατ' άλλους, ήττον όρθως=ολέθριος όνειρος)
|| (παρά μετρν.). ό πλήρης δυνάμεως, δυνατός, ίκα-
νός, σφοδρός, πλήρης ζωής, όρμητικός. 2) έπι
ήγου, συνεχής, άδιάκοπος: ούλον *κακλήγοντες*=άδι-
ακόπως κραυγάζοντες (κρώζοντες, έπι πτηνών) άλλα
και αι σημασ. αβται είναι άπότοκοι της πυκνότητος
ένός δλου, ολον άποτελοϋν μεμονομένα πτηνά μιξ άγέ-
λης ή τά άτομα ένός όμίλου. [ούλος (*ζοίνο-s' δι' έτυμ.
βλ. άτ. δλος).

ΟΥΛΟΣΙ (Β), ή, ον' έπι άφής (και όράσεως), άδρός,
βοστρυχώδης, έριώδης (έριούχος, δηλ. μάλλινος, έ-
πι μαλλίνων όφασμάτων, παχύς, σγουρός), πυκνός:
ούλη λάχνη = πυκνό (παχύ, σγουρό) μαλλι | ούλαι
κόμαι = πυκνά (σγουρά) μαλλιά || μετρ. συσετραμ-
μένος, σκολιός, «στραβός»: ούλα σκέλη = στραβά
σκέλη (πόδια).

Έτυμ.: ούλος (*Folno-s (ή *Folno-s?) : σανοκρ.
ū rā, ur-anas (πρόβατα), λατ. *lana* (*vīnā), λιθ.
vīlnos (μαλλι) κλπ. (βλ. έν λ. λήνος) βλ. λήνος' συγγ.
και τά λατ. *vellus*, *vilius*, γοθθ. *vull-a*, άγγλ. *wool*,
σλαβ. *vlu-na*.

ΟΥΛΟΣΙ (Γ), ή, ον, έπ. έπιθ. του άλλυμι = ούλο-
ματος, ούλοός (βλ. λ. λ.) (άντι δλόμος, δλοός) κα-
ταστρεπτικός, ολέθριος, θανατηφόρος.

Έτυμ.: ούλος (=ολέθριος), πρβλ. δωρ. *όλος* άρχ.
οσα.=ολεθρος' δλεσθαι (δι' έτυμ. βλ. άλλυμι) άμφίβ.
εΐναι ό άρχικός τύπος (*όλνο-s? *δλβο-s? *δλοφο-s?).

ούλο-χύται, αι, και ούλό-χύται (ούλαι + χέω)
χονδροαλεσμένα κριθαι έπιπασσόμεναι (πασπαλι-
ζόμεναι) έπι των θυμάτων και του βιωμο, μετά τό
νύψιμον των χειρών και πρό της τελέσεως της θυσίας:
ούλοχύτας κατάρχομαι=κάνω έναρξιν ής θυσίας
διά πασπαλίματος της χονδροαλεσμένης κριθής.

Ούλυμος, ό, ίων. άντι "Ολυμός || Ούλυμόνδε,
άντι "Ολυμόνδε=εις (πρός) τόν "Ολυμπον.

ούλω (ούλος Α) είμαι δλόκληρος (άκέραιος) ή
είμαι ύγιής, είμαι καλά || Προστ. ούλε = χαίρει, λατ.
salve, ώς χαίρετισμός, ύγίαινε, κοιν. *εγείλα σου*.

ού μάν, δωρ. άντι ού μή' όχι θεβαίως, τφ δντι
όχι, τή άληθειρ όχι, άσφαλώς όχι.

ού μέν (άνευ έπομηνου δέ) όχι βέβαια, ούχι τή
άληθειρ, «άλήθεια όχι» (άρνησις ένισχυμένη) || πα-
λαιός τύπος άντι ού μνήν.

ού μέν δη=βέβαια όχι, τφ δντι όχι.

ού-μεν-οϋν, ή και ού μέν οϋν' βεβαίως όχι, ά-
ληθώς όχι, λοιπόν όχι.

ού μεν πως, ώς τό ούπως' κατ' ούδένα τρόπον,
δίολου.

ού μέν-τοι όχι βεβαίως, πάντως όμως όχι || ού
μέντοι άλλά...=μ' όλον τουτό όμως.— || έν έρωτησ.,
μήπως δέν; δέν έχει ούτω; (όπότε προσοκχάται κα-
ταφατική άπάντησις).

ού μή, έν άνεξάρτητοις προτάσει χρησιμοποιείται
συχνα πρός ένίσχυσην της άπλής άρνήσεως, ή και πρός
έντονον άπαγόρευσιν, και δή: | έπι άρνήσεως: 1)
μεθ' ύποτακτ. συν. μόνόρρ., σπαν. δε ένσστ.: ού μή...
εσβάλωσιν = δέν ύπόρχει φόβος μήπως εισβάλουν
(δέν ύπόρχει φόβος να εισβάλουν). 2) μετά μέλλ.
δριστ.: ού σοι μη μεθένομαι ποτε = ούδέποτε θα
οέ όκολουθήσω (ούδέλις φόβος ύπόρχει μη οέ όκο-
λουθήσω).— Πάσαι σχεδόν αι μετά του ού μη περι-
φράσεις είναι έλλειπτικές, εξυπακουομένου ρήματος ή
φράσεως δηλωτικής φόβου ή προσδοκίας κακού (δός
έστι, δεινόν έστι, δέδοικα, φοβούμαι κ. τ. ό.), ό δε
μέλλων της δευτέρας περιπτώσεως όφείλεται πιθ. εις
συμφυρμόν δύο προτάσεων, εκ των όποιων ή μία εκφρ.
σπειρα διά του ού + μελ. *δριστ.*, ταύτης δε επικρατεί
τό ρηματικόν στοιχείον.— || έπι άπαγορεύσεως, ού μή
μετά μέλλ. δριστ. (κυρ. β' έν. προσ.) έν έρωτηματική
μορφή: ού μη *έξεγερεΐς τόν ύπνω κάτοχον*; = μη
έξεγείρει τόν κατεχόμενον υπό του ύπνου: όπως τό
άπλοϋν ού+μέλλ. δριστ. έν έρωτημ. μορφή *ισουδναμεί*
πρός έντονον προταγήν (: ού *δράσεις; =δράσον, βλ. ού*),
οϋτω είναι φυσικόν, προστιθεμένης της άρνήσ. μή, ή
ισοδύναμος προταγή ή άντιστραφή εις έντονον απα-
γόρευσιν. Έξ άλλων δυναται και ένταϋθα ή περιφρασις
να θαωρηθη ώς έλλειπτική, εξυπακουομένου ρήματος ή
λέξεως φόβου δηλωτικής: ού (φόβος, δός) μη *έξεγε-
ρής τόν ύπνω κάτοχον*; =οδέν πιστεύω να ύφιστα-
ται φόβος μήπως σηκώσης άπό τόν ύπνο τόν κοιμώ-
μενον;» (τ. έ. έπ' ούδενί λόγω έπιτρέπεται να τόν
σηκώσης, μη τόν σηκώσης!), όπότε ό μέλλων όφεί-
λεται και ένταϋθα εις συμφυρμόν, όπως και άνωτέρω
(έν I 2).

ού μην=πράγματι όχι, άσφαλώς όχι.
ού μην αλλά, ώς. ού μην αλλά και=άλλ' όμως,

οὐχ ἦττον ὄμως, καὶ ὄμως, μ' ὄλα ταῦτα, παρ' ὄλα αὐτὰ ἀκόμη καί...
οὐ μήν γε (κατόπιν ἀρνητικῆς προτάσεως) = οὕτε βεβαίως, λατ. *pedum*.

οὐ μήν οὐδέ... = μήτε πάλιν, οὕτε πάλιν, ὄχι! οὕτε καί...
οὐμός, κατά κρᾶσιν, ἀντὶ δ' ἑμός.

ΟΥ'Ν, ἰων. ὤν, ἐπίρ. ἢ συμπερασματικός (συλλογιστικός) σύνδ.· λοιπόν, ἄρα (λατ. *igitur*)· δηλοῖ τὴν ἀκολουθίαν (τὴν συνέπειαν), ἧτις ὑφίσταται μεταξὺ δύο προτάσεων.— **Ἦ** ὄθεν, ἐπομένως, κατ' ἀκολουθίαν, λοιπόν, ἐπομένως λοιπόν, κατά ταῦτα λοιπόν, συνεπῶς, καὶ δηλοῖ τὸ ἀποτέλεσμα (τὸ συμπέρασμα, τὴν συνέπειαν) τῶν προηγουμένων λεχθέντων (ὄπως εἰς τὸν ἐπίλογον λόγου τινός). 2) χρησιμοποιεῖται ὡς κατὰ τὴν συνέχισιν διηγήσεως, τὴν ἐπανασύνδεσιν διακοπῆς ἀφηγήσεως (πρβλ. τὸ τῆς Νέας «ποῦ δὲ λοιπόν», «λοιπόν», «ὄπως λέγαμε λοιπόν»). 3) ἐπὶ ἐπαναλήψεως λέξεως ἢ περιφράσεως χρησιμοποιούμενος δ' ὄν τονίζει (ἐξάγει, χρωματίζει) τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐπαναλαθνομένης ἐννοίας καὶ σημ. ἀσφαλῆς, τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, πράγματι, βεβαίως: *εἰ δ' ἔστιν, ὡσπερ ὄν ἔστιν, θεός*, = ἐάν ὑπάρχῃ, (ὄπως) καὶ ἀσφαλῶς ὑπάρχει, θεός (ἢ: ἐάν αὐτός εἶναι, ὄπως εἶναι βεβαίον ὅτι εἶναι, θεός) **ἢ ἄλλ' ὄν** εἰσάγει ἕντασιν (ἀντίρρησην)· βεβαίως, ἀλλά... ναί, ἀλλά... ἄλλ' ὄμως, ἀλλ' ἀκόμη... 4) προστιθέμενος δ' ὄν εἰς ἀναφορ. ἄντων. ἢ ἐπίρρ. προσδίδει εἰς ταῦτα μιαν ἐννοίαν ἀριστίας (ἢ ἐπαύξανε τὴν ἀνδεχομένην προϋπάρχουσαν (ὡς τὸ λατ. *cumque*): *ὄστις ὄστισούν* (= ὄστιοδήποτε), *ὄπως ὄπωσούν* (= ὄπωοδήποτε), κ.ο.κ. *ὄποιοσούν* (ὄποιοσδήποτε), *ὄποιοσισισούν*, *ὄποσοσούν*, *ὄπωσθητοούν*, *ὄποθενούν* κλπ.

Ἐτυμ.: ὄν, ἰων. καὶ ὤν, λεσβ., βοιωτ., δωρ. ὄν, συχνά μετ' ἄλλων μορίων: γ' ὄν (γοῦν), γὰρ ὄν, δ' ὄν, ἄλλ' ὄν, οὐκ ὄν (οὐκὸν), οὐκουν, μὴ ὄν (μῶν) κλπ. ὄν (*ὄον ἢ *ὄεν) δ' ὄπος ὄν δυσκόλως δύναται νὰ προέρχεται ἐκ τῶν αὐτῶν τύπων, καὶ διὰ τοῦτο τινες τὸ -ω- τοῦ ὄν τὸ θεωροῦν ὡς ὄζειλόμενον εἰς ἀναλογία πρὸς τὸ μῶν· κατ' ἄλλους ὄν (*ἢ ὄν (πρβλ. μῶν) <μῆ ὄν>, ἐνθα ἡ ἐννοία τοῦ ἢ ἀπωλέσθη εἰς τὸ ἐκ τῆς κράσεως προσλήθη, πρβλ. ἡ-ε, ἡ-ε <*ἡ-Fe.

οὐνεκα, καὶ πρὸ φων. **οὐνεκεν**, ἐπίρ., ἀντὶ οὐ ἔνεκα = δι' ὄν λόγον, διό. 2) ἀναφορικόν τοῦ δευτικτοῦ **τοῦνεκα** (προηγούμενον ἄλλ' ἐνίοτε καὶ παραλειπομένου), διὰ τοῦτο, ὄτι... τοῦτο ἔνεκα, ὄτι... διότι, δι' ὄ. 3) κατόπιν ρημάτων γνωστικῶν, λεκτικῶν κ.τ.δ. τιθέμενος δ' **οὐνεκα** ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν εἰδικόν σύνδ. ὄτι (λατ. *quod*).— **Ἦ** **οὐνεκα** ὡς πρῶθ. (ὡς πρῶθ. δὲ οὐδέποτε **οὐνεκεν**), μετὰ γεν., ἰσοδύναμος πρὸς τὸ ἀπλοῦν ἔνεκα (βλ. λ.), ἔνεκα τίνος, ἐξ αἰτίας κάποιου (πρὸς τὴν πράγμ.), συνχόντα δὲ κειμένη μετὰ τὴν πτώσιν, μεθ' ἧς συντάσσεται.

Ἐτυμ.: **οὐνεκα** ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν τύπον **ἔνεκα** ἀφελεται εἰς συνεκφορὰν τοῦ τύπου **ἐκείνουνεκα** <**ἐκείνου** ἔνεκα.

οὐνεσθε, ἰων. ἀντὶ **ὄνεσθε**, β' πληθ. ἔνεστ. τοῦ **ὄνομαι** (βλ. λ.).

οὐνομάζω, **οὐνομαίνω**, **οὐνομαστός**, ἰων. τύποι ἀντὶ **ὄνομα** κλπ.

οὐξ, κατά κρᾶσιν, ἀντὶ δ' ἔξ.

οὐξίω, κατά κρᾶσιν, ἀντὶ δ' ἔξιω, μτχ. τοῦ **ἔξιμι** (εἶμι).

οὐ-πᾶ, δωρ. ἀντὶ **οὐπᾶ** (βλ. λ.).

οὐ-περ ἢ **οὐ-περ**, ἐπιτετ. ἀντὶ οὐ· οὐδῶλως.

οὐ-πῆ (πῆ), ἐπίρρ. οὐδαμοῦ || οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον.

οὐ-ποθι, ἐπίρρ., οὐδαμοῦ.

οὐ-ποτε ἢ **οὐ-ποτε**, δωρ. **οὐποκα**, ἐπίρρ. οὕτε ποτέ, οὐδέποτε.

οὐ-ποψ, κατά κρᾶσιν, ἀντὶ δ' ἔποψ.

οὐ-πῶ, ἢ **οὐ-πῶ**, ἐπίρρ.· ὄχι ἀκόμη, λατ. *nondum*.

οὐ-πῶ-ποτε, ἢ **οὐ-πῶ-ποτε**· οὐδέποτε ἕως τῶρα, οὐδέποτε ἀκόμη.

οὐ-πῶς ἢ **οὐ-πῶς**, ἰων. **οὐκως**, ἐπίρρ.· οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδῶλως.

ΟΥ'ΡΑ', ἢ, ἰων. **οὐρή**, ἢ ὡς καὶ νῦν, **οὐρά**, κοιν.

«οὐρά», λατ. *cauda*.— **Ἦ** γεν. τὸ ὀπίσθιον μέρος παντός πράγματος || ἐπὶ πλοίου, ἢ πρύμνη. 2) ἐπὶ στρατεύματος, ἢ ὀπισθοφυλακῆς, ἢ οὐραγία || κατ' οὐράν ἢ ἐπ' οὐράν=πρὸς (εἰς) τὰ ὀπίσω, ὀπίσω || δ' κατ' οὐράν=ὀ ἀνήκων εἰς τὴν ὀπισθοφυλακὴν.

Ἐτυμ.: **οὐρά**, ἰων. **οὐρή** <*ὄραFā*, πρβλ. *σανακρ.* *ἰξ-νᾶ-η* (βλ. καὶ ἐν ὄροσθῶρη, ὄρος)· ἐντεῦθεν τὰ: **οὐρίαχος** (βλ. λ.)· **οὐραχος** (=οὐραγίαχος), πρβλ. λατ. *urcum* (τὸ κατώτερον μέρος τοῦ στάχους) πιθ. <*vurs-on-co*.

οὐρα, τὰ, ἀντὶ **οὐροι**, **ὄροι**=ὄρια, σύνορα || βλ. **οὐρον**.

οὐρ-ἀγός, ὄν (οὐρά+ἡγεομαι)· **ὄγαγον τὴν οὐράν**, δηλ. ὁ ἀρχηγός τῆς ὀπισθοφυλακῆς τοῦ στρατεύματος=ἐν τῇ σημασ. ταῦτη καὶ ὡς οὐς. δ' οὐραγός.

οὐραῖος, α, ον (οὐρά)· ὁ τῆς οὐράς, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οὐράν || **τρίχες οὐραῖαι**=οἱ τρίχες τῆς οὐράς. 2) γεν., ὀπίσθιος, ὁ ὀπισθεν, τελευταῖος: **πόδες οὐραῖοι**=οἱ ὀπίσθιοι πόδες. 3) τὸ οὐδ' ὡς οὐς. τὸ **οὐραῖον**=ἡ οὐρά || **τὰ οὐραῖα**=τὸ ὀπισθεν μέρος, ἢ ὀπισθοφυλακῆς.

Οὐράνια, ἢ (οὐρανόσ) ὡς ἐπιθ. ὡς καὶ νῦν, ἢ οὐρανία, ἢ ἐξ οὐρανοῦ, ἢ τοῦ οὐρανοῦ || ὡς κῦρ. **δνομα** (ὡς ἔνταυθα), μία τῶν Μουσῶν, θεωρούμενη κυρίως ὡς ἡ Μοῦσα τῆς Ἀστρονομίας.— **Ἦ** ἐπιθ. τῆς Ἀφροδίτης.

Οὐράνιδος, -ου, δ (οὐρανόσ)· υἱός τοῦ Οὐρανοῦ || γεν. ὁ διαμένων ἐν τῷ οὐρανῷ, λατ. *coelicola*, ὡς τὸ **Οὐρανίων**.

οὐράνιος, α, ον, ἀττ. καὶ -ος, -ον (οὐρανόσ)· ὡς καὶ νῦν, οὐράνιος, ὁ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ ἐπουράνιος || **θεοὶ οὐράνιοι**, ἢ ἀπλοῶς **οὐράνιοι**, ὡς καὶ τὰ **Οὐρανίονες** ἢ **Οὐρανίδαι**=*coelites, coelicolae*=οἱ κάτοικοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ διαμένοντες, τὰ οὐράνια ὄντα.— **Ἦ** ὁ προερχόμενος ἐξ οὐρανοῦ, ἐπὶ τῆς βροχίης.— **Ἦ** ὁ ἐξικνούμενος μέχρις οὐρανοῦ, ὁ ὑψηλός μέχρις οὐρανοῦ. 2) μτφρ. ὡς τὸ **οὐρανομήκης**, ὁ ὑπερβολικὰ μέγας, τεράστιος, τρομερός, ἐκκληκτικός: **οὐράνιον ὄσοσ=θναμαστόν ὄσοσ**=λατ. *immane quantum* || τὸ οὐδ' πλθθ. **οὐράνια**, ὡς ἐπίρρ. = σφοδρῶς, θιαίως, δεινῶς, κατά τρομακτικόν τρόπον.

Οὐράνιον, -ατος, δ (οὐρανόσ)· ὡς τὸ **Οὐρανίδης**, ὁ οὐράνιος, ὁ ἐν οὐρανῷ κατοικῶν || ἐν τῷ πλθθ. **Οὐρανίονες θεοὶ**, ἢ ἀπλοῶς **Οὐρανίονες**=οἱ οὐράνιοι, οἱ ἄνω θεοί, λατ. *coelites* || ὡς οἱ Τιτάνες, ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατὰγόμενοι || θηλ. **Οὐρανίονα**=θεαί.

οὐράνο-γνώμων, ον (οὐρανόσ+γνώμαι)· ὁ γνωρίζων τὰ κατὰ τὸν οὐρανόν, ὁ ἐμπειρὸς περὶ τὰ οὐράνια.

οὐράνό-δεικτος, ον (οὐρανόσ+δείκνυμι)· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ δεижθεῖς (ἢ δεικνύμενος) || ἐνεργ. ὁ δεικνύων ἑαυτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ.

οὐρανόθεν, ἐπίρρ. τοῦ **οὐρανόσ**· ἐξ οὐρανοῦ, ἀπὸ τὸν οὐρανόν ἔνω || κυρ. εἶναι παλαιὰ γεν. τοῦ **οὐρανόσ**, διὸ συνάπτεται ἐνίοτε καὶ μετὰ πρῶθ.: **ἀπ' οὐρανόθεν**, **ἐξ οὐρανόθεν**, **κατ' οὐρανόθεν**.

οὐρανόθι, ἐπίρρ. τοῦ **οὐρανόσ**· ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰς τὸν οὐρανόν ἐπάνω || ἀλλ' ὄμως ἐν τῇ περιφρ. **οὐρανόθι** πρὸς πρὸ οὐρανοῦ, ὁ τύπος **οὐρανόθι** εἶναι γεν. ἀντὶ **οὐρανοῦ**, ὡς **ὄρασι** ἀντὶ **ὄρασι**.

οὐράνο-μήκης, ες (οὐρανόσ+μήκος)· ὁ μέχρις οὐρανοῦ κατὰ τὸ μήκος (ὑψος), ὁ ὑψηλός μέχρις οὐρανοῦ, ὁ φθάνων εἰς τὸν οὐρανόν (μέχρις οὐρανοῦ), ὡς καὶ νῦν π. χ. ἐν τῇ φράσει «οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ τοῦ πληθους». 2) μτφρ. καθ' ὑπερβολὴν μέγας, καταπληκτικός.

οὐράνό-νίκος, ον (οὐρανόσ+νίκη)· ὁ νικῶν τὸν οὐρανόν || μτφρ. ὁ ὑπερτερὸν τὸν οὐρανόν κατὰ τὴν δύναμιν.

ΟΥ'ΡΑ'ΝΟΣ, δ, δωρ. **ῶρανόσ**, αἰολ. **όρανόσ**· ὁ καὶ νῦν, ὁ οὐρανόσ, ὁ οὐράνιος θόλος, λατ. *coelum* || παρ' Ὀμήρω, τὸ κοίλον (ἢ τὸ στερέωμα) τοῦ οὐρανοῦ, ὁ οὐρανός, παρίσταται ὡς κοίλον ἡμισφαίριον, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς περιφερείας τῆς γῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ ἥλιος διέτρεχε τὴν τροχίαν του || ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου αὐτοῦ θόλου ἦσαν ἐπίσης ἑ-

στερεωμένοι οι άστερες, και επομένως τον παρηκολούθουν εις την περιστροφικήν του κίνησιν || οὐρανός άστερόεις = τό έναστρον στερέωμα του οὐρανού. 2) ο οὐρανός ως έδρα των θεών, υπεράνω του στερεώματος αυτού η του ήμισφαιρίου || πύλαι οὐρανού = πυκνόν νέφος, τό όποτον αί ώραι άπεμακρυνον (εσθήκωναν) η έναπέθετον.— || ως άρα. κύρ. δν. Οὐρανός=υλός του Έρέβους και της Γαιας.

Έτυμ.: Οὐράνός, λισβ. ώρανος, βιωτ. ώρανόσ' οὐρανός (*δ-Φορανος' λισβ. άρανος (*Φορανος' παλαιότερον πιθ. *δΦορΦανος και *ΦορΦανος: σανοκρ. Vátupa-η (θεός του νυκτερινού οὐρανού) έξ αυτού και τό οὐρανίσκος.

οὐράν-οὔχος, ον (οὐρανός+εχω)· ό κρατών (βαστάζων) τον οὐράνον, η ό κατοικών τον οὐράνον.

οὐρα, τά, όνομ. αιτ. πληθ. του οὐρος, (βλ. λ.), ιων. άντι όρος, τό (βλ. λ.).

οὐρέϊ-θρεπτος, ον, διάφ. γρ. του οὐρέϊ-θρεπτος (βλ. λ.).

οὐρειος, η, ον, ιων. άντι θρειος (βλ. λ.), (θρος, τό) ό των όρέων, ό κατοικών εις τά όρη || Νύμφη οὐρέϊη=Νύμφη των όρέων.

οὐρέδ-φοίτος, ον (οὐρος, τό+φοιτάω), άντι όρεόφοιτος=ό άνά τά όρη φοιτών, ό συχνάζων εις τά όρη, ό περιφερόμενος όνά τά όρη.—θηλ. οὐρεοφοιτάς, -άδος, ή=ή πλανώμενη άνά τά όρη.

οὐρεσι-θώτης, -ου, ό (οὐρος, τό+θόσκαω), ποιητ. άντι όρεσιθώτης, ό βοσκομένος επί των όρέων, ό θόσκων εις τά όρη.

οὐρεσι-οικος, ον (οὐρος, τό+οικέω), ποιητ. άντι όρεσιοικος=ό κατοικών εις τά όρη.

οὐρεσι-φοίτος, -ου, ό, και οὐρεσίφοιτος, ον = οὐρεόφοιτος (βλ. λ.).

οὐρέυς, -ήος, ιων., άντι όρευς (βλ. λ.), ήμιονος. Οὐρέω, πρτ. έούρουν' μελ. οὐήσω η -ήσομαι' άόρ. α' έούρησα (οὐρον, τό) ως και νϋν, ούρω, κοιν. «κατουρω». 2) μετ' αιτ. πραγμ., εκβάλλω τι μετά των ούρων.

Έτυμ.: οὐρέω ((ιαπ. *vorsejō) 'οὐρον' οὐράνη' οὐροδόκη' οὐρία (υδροβιον πιητόν).—Τό ιαπ. *ver-s=άρδεω[σημ.ώς.και γονιμοποιώ, πρβλ. σανοκρ. vřřan (= άροενικός άνδρωπος, όρρην, έπισθήτωρ, ήπιος), vřřa-η (ταύρος), λατ. verrēs (κάπρος), λιθ. verszis (μόσχος)] μαρτυρεται έκ του έλλ. έρση, έπ. έέρση (δρόσος), σανοκρ. varsam (βροχή) κλπ., και άποτελει έκτετασιν της β. *ver-, της έν τω λιθ. vérdu, virli (άναδλύω, κοχλάω, θράζω, μαγειρεύω), versme (πηγή), λατ. alvars (δίνη, στρόβιλος)' ένταύθα πιθ. άνήκουσι και τό άγγλ.-σαξ. woer, παλ-νορρ. ver (θάλασσα) 'έκ παραλλήλου προς τάς άνωτέρω ρίζας είναι και η ιαπ. β. *(e)vēr- (υδωρ) έν τω σανοκρ. vār, vārī (υδωρ), Zenō. vār (βροχή), vaiři (λίμνη) ((ιαπ. *vār-, τοχαρ. wār (υδωρ), λατ. pīrina (ούρος), pīrinārī (θυδίξω η βουτώ έγώ υπό υδωρ), pīrināri (ό δότης), παλ-νορρ. ūr (βροχή), y'ra (παχύνει, πέφτει πάχνη), λιθ. júres (ή βαλτική θάλασσα), λατ. jūr'a, παλ-πρωσ. jūrīn (θάλασσα), wurs (έλος).

οὐρήας, έπ. αιτ. πληθ. του οὐρέυς || οὐρήων γεν. πληθ.

οὐρησειώ, έφει. του οὐρέω' επιθυμώ, θέλω, νά ούρησω.

οὐρητιάω = οὐρησειώ (βλ. λ.).

οὐριάχος, ό (οὐρά)' τό όπισθεν μέρος, τό έσχατον μέρος, επί του όδρατος π. χ. δ' σαυρωτήρ άλλως λεγόμενος, έν αντίθεσει προς τό πρόσθιον τμήμα, την αϊχμήν (βλ. λ.).

οὐρι-βάτας, -ου, ό, ποιητ. άντι όρειβάτης (βλ. λ.), οὐρίζω, ιων. άντι όρίζω (βλ. λ.), θέτω όριον, περιρίζω.

οὐρίζω, μελ. -ισω, άττ. -ῶ (οὐρος)' φέρω δι' οὐρίου άνέμου, διαπορθεύω με όριον άνεμον || επιταχύνω τον πλοϋν (τήν πορείαν) || μτφρ. όδηγώ τινα εύτυχώς (εις εύτυχή όρόνον), τον καθιστώ εύτυχη.— || άμτθ., ηνέω (φυσώ) εύνοϊκά, είμαι ούριος (εύνοϊκός), παρέχω εύνοϊκόν πέραςμα.

οὐρι-θρεπτος, ον (οὐρος, τό+τρέφω), ποιητ. άντι όρειθρεπτος· ό επί των όρέων τραφείς.

οὐριος, α, ον, ώσ. και -ος, -ον (οὐρος = εύνοϊκός άνεμος)' ό με εύνοϊκόν άνεμον (πλέων), ό έχων εύνοϊκόν άνεμον, λατ. vento secundo, κυρ. επί πλοίου. 2) επί του πλοϋ (ταξίδιου κ.τ.δ.). εύτυχής, εύνοϊκός || γεν. εύτυχής, έπιτυχής.— τό οὐδ. ως έπέρ.: οὐρία θέω=τρέχω με όριον (εύνοϊκόν) άνεμον || έξ ούριαν (ένν. πνευμάτων) δραμείν = πλεῦσοι μετά ούριου άνέμου.— || ό εύδών, εύνόων, εύμενης, εύνοϊκός. 2) οὐρία (ένν. πνοή), ή = οὐρος, ούριος άνεμος, εύνοϊκός άνεμος.— || οὐριος Ζεύς ως πέμπων τους ούριους άνέμους, και μτφρ. ό όδηγών τά πράγματα εις εύτυχές τέμα.

οὐριο-στάτης, -ου, ό (οὐριος+ίστημι)' ό παραμένων σταθερώς ούριος, ό αίσιον τέμα ύπισχνούμενος.

οὐριόω (οὐριος)' διδώ εις τους άνέμους, άφίνω έλεύθερον.

οὐρισμα, -ατος, τό, ιων. άντι όρισμα' όροθετική γραμμή, μεθόριος.

οϋρνις, κατά κρῆσιν, άντι ό όρνις.

ΟΥΨΡΟΝ (Α), τό, λατ. URINA' τό «κάτουρον», τό «ούρος» (υδατώδης εκκρισίς του αίματος, γινομένη έν τοίς νεφροίς και διά του ούρητήρος κατερχομένη εις την κύστιν, έπόθεν εξέρχεται διά της ούρηθρας) [δ'ι' έτυμ. βλ. οὐρέω].

οϋρον (Β), τό, ποιητ. άντι οϋρος, όρος, ό' όριον, σύνορον' άπαντῆ έν τρισί χωρίοις παρ.' (Ομήρω: 1) όσα δίσκου οϋρα... πέλονται (Ίλ. 4' 4:1) = Έως εκεί που φθάνουν τά όρια του ριψίματος του δίσκου (τ. έ. ή άπόστασις, εις την όποϊαν δύναται τις νά ρίψη τον δίσκον). 2) όσων τ' έν νεώ οϋρον πέλει ήμίονοιν, τόσων υπεκπερθεών... έκειτο (Όδ. 124' και 3) όσων τ' επί οϋρα πέλονται ήμίονων (Ίλ. Κ 351) εις τά δύο τελευταία χωρία ώρισμένη άπόστασις εκπράζεται διά των περιφράσεων οϋρον ήμίονοιν και οϋρα ήμίονων, κατά πᾶσαν δέ πιθανότητα πρκαίται περι άποστάσεως, κατά την όποϊαν οι ήμίονοι υπερπερθεόν των βωών κατά την άρσιν ώρισμένης έκτάσεως γῆς έν δεδωμένω χρόνω' και τοῦτο ζιότι μετά την τελευταϊαν πρότασιν επακολουθοϋν ως αιτιολογία τρόπον τινα τά ακόλουθα: και γάρ τε (δγλ. αλ ήμίονοι) βωών προφρεστέραί εισιν έλκόμενοι νεοίτο βαθείης πηκτόν άροτρον] [πιθ. συγγ. τῆ οϋρός (βλ. λ.) δεδωμένης της θαοικῆς του σημ. ως «αύλακος άρότρου» η προς τά όρνημι η εύρος συγγένεια άποκρούεται].

ΟΥΨΡΟΣ (Α), ό' ό οϋριος, εύνοϊκός, άνεμος, ό θέτων εις κίνησιν, ό κατ' εύθετον επί της πρῆμνης προσιπτων || πέμπω κατ' οϋρον = στελλω κατά τό μέρος του οϋριου άνέμου, στελλω με οϋριον άνεμον, έπισπεύδω τον όρόνον του || μτφρ. έτω κατ' οϋρον... πᾶν τό Λαϊτου γένος=ας ύπαρη εις τον άνεμον, άς τό πάρη ό άνεμος, ός άπή κατά διαβάλλου, άς καταστραφή έντελώς, όλον τό γένος του Λαϊτου || οϋρός [έστι]=καιρός [έστι]=είναι εύκαιρία, είναι κατάλληλος περίστασις.

Έτυμ.: οϋρος' οϋριος' οϋρίζω (βλ. λ.)' σκοτειν. έτυμ. οϋτε η μετά του όρνημι συγγένεια δύναται νά θεωρηθῆ ως άναντιρρητος, οϋτε και η προς τό α(Ψ)ημι, αϋρα.

ΟΥΨΡΟΣ (Β), -ου, ό' φύλαξ, φρουρός, έπιστάτης, έπόπητς [δ'ι' έτυμ. βλ. όρώω].

οϋρος (Γ), -ου, ό, ιων. άντι όρος (βλ. λ.)' όριον, σύνορον [δ'ι' έτυμ. βλ. όρος].

οϋρος (Δ), -εος, τό, ιων. άντι όρος (βλ. λ.)' «βουνο» [δ'ι' έτυμολ. βλ. όρος].

ΟΥΨΡΟΣ (Ε), -ου, ό: (βούς) οϋρος=άγριος βούς, ταύρος, λατ. urus [πρβλ. τό παλ.-γερμ. ur, auer-ochs].

οϋρός, -ου, ό' ταφροειδές δρυγμα, διά του όποϊου άνεϊλκον (άνεσυρον) τά πλοία εις την ζήραν ή τά καθεϊλκον εις την θάλασσαν' συνήθως κατά πληθ. οϋροί: οϋρούς εξεκάθειρον=προσεπάδουν νά καθαρίσουν τους οϋρούς (τά ως άνω περιγραφένια όράγματα, τά όποια ειχον έμπραχθῆ με την πάροσον του χρόνου και έπρεπε νά καθαρισθοϋν πριν η τό πλοϊον καθελυσθῆ εις την θάλασσαν προς πλοϋν).

Έτυμ.: οϋρός ((*δρφο-) άνήκει εις την ριζ. βάσιν

erevāx (έκρικζω, άνασκάπτω, άνορύσσω), μαρτυρομένην διὰ τοῦ σακσορ. **árus**—(τραυματισμένος, τραύμα), έλλ. **εὐθαλί-χθων** (βλ. λ.=0 άνασκάπτων τήν γήν), **δρύα** (=τάφορος σκολιά, χορδή, λουκάνικον), **δρύσσω** (βλ. λ.), λιθ. **urnas, ūna** (όπή).

ΟΥΨ, τό, γεν. **ώτός**, δοτ. **ώτί'** πληθ. όνομ. **ώτα**, γεν. **ώτων**, δοτ. **ώσιν'** ίων. καί έπ. **οὔσας, οὔσας** δωρ. **ώς, ώτός'** ώς καί νυν. τό οὔς, τό ώτίον, αύτίον, «αὔτι», λατ. **auris|είς οὔς, είς ώτα**=εις τό αὔτι, είς τό αύτιά, μέσα είς τό αὔτι κάποιου, τ. έ. μυστικά (πρβλ. τό σημερ. «έξα νά σοῦ πῶ στ' αύτί, γιατί δέν πρέπει νάκούση κανέννας»).— **|| οὔς** καί κυρ. έν τῷ πληθ. **ώτα** μτφρ.=αί λαβαί άμφορέων, στάμνων κλπ. άγγείων, «τά αύτιά» έπως κοινώς λέγονται.

Έτυμ.: **οὔς** (***ός** <ερχαιότ. ***ούσος**, καί έκ παρ. αλλήλου **ωρ**-ίων. (έν έπιγρ.) **ώς** <ιαπ. ***ω(υ)ς**, πρβλ. καί **άμφοδες** (παρά θεοκρ.=μέ δύο λαβάς), **ένώδιον** (*-**ausidio-m**=ένώτιον, ακουλαρική), πρβλ. **Ήουχ. αξωβάδια: ένώτια**, **ώφατα**: πρβλ. ίρλ. **auš**, γεν. **auš** (πρβλ. **gaul.** κύρ. **δν. Su-ausia**=όνομα γυναικός έγαούσης ώρσία ώτα, παλ.-σλαβ. **ucho**, γεν. **ušese** (οὔς), **Zenđ.** **uš-i** οὔδ. **duč.** «τά δύο ώτα» (ιαπ. ***usj**), νεοπερ. **hōš**, παλ.-σλαβ. **uš-i**, λιθ. **aus-i**, γεν. πληθ. **aus-ii**, λατ. **aus-cultō** (άκούειν), ιαπ. ***aus-**, ***us-** (οὔς).— πρβλ. **έπέκτ.** τών άνωτέρω ριζών κατá έν -i-, έν λατ. **auris**, ίρλ. **auib** (=auribus), λιθ. **ausis** λεττ. **ausis**, παλ.-πρωσλ. αйт. πληθ. **ausius**,—μετά έπέκτάς. κατá έν -o- έν παλ.-γερμ. **ōri**, μεσ.-γερμ. **oere, oer** (άνοιγμα είς σχήμα ώτός), νεο-γερμ. **ohr**.—μετά έπέκτάς. κατá έν ā έν μεσ.-γερμ. **oese** (οὔς, λαθή).—μετά έπρ. προσφ. έν τῇ γεν. **οὔσας** (***ous-ŋ-l**), **οὔατα**: πρβλ. καί τά έν λ. **ερίούγιος** (***-ουαν**), γοθ. **ausō**, παλ.-γερμ. **dra**, παλ.-πορτ. **eyra** (οὔς), άρμ. **unkn**, γεν. **unkan** (οὔς), πρβλ. **Ήουχ. αῶιδες: ένώτια** (***oā-no**, ιαπ. ***ousiwo**- **έλ.** καί **άπροσάσι**, **άκούειν**).

οὔσια, ή, (**οὔσα**, μτχ. θηλ. τοῦ **εἰμί'**) δ,τι άνήκει είς τινά, τό ίδιον του, ή περιουσία του, ή ίδιοκτησία του,||κατάστασις, συνθήκη υπόρξεως: **τάς άπαιδας είς τό λοιπόν οὔσιαις**=τήν κατάστασιν τῆς άτεκνίας τῆς διὰ τό μέλλον, τό δ,τι ένδ πρόκειται νά γεννηθή τέκνα είς τό μέλλον.— **|| ή** ύπαρξις, ή ύπόστασις, ή άληθής φύσις πράγματός τινος. ή πραγματικότητα, τό δόντως είναι, έν αντίθεσει πρός τό **μή είναι**.

Έτυμ.: **οὔσια**, ίων. **οὔσιη**, έσχηματίσθη έπί τῇ βάσει τῆς θηλ. μτχ. **οὔσα** (άρσ. **ών**) τοῦ **εἰμί'**, πρβλ. **δωρ. έσσία** (=οὔσια) έσχηματισμένον έπί τῇ βάσει τοῦ θηλ. **έσσα** τῆς μτχ. τοῦ **δωρ. *ής**, καί ***είς**, πληθ. ('**Ηρακλ.**) **έντες**.

οὔτá, γ' έν. έπ. άορ. β', έν **φ οὔτá** γ' έν. πρτ., τοῦ αὐτοῦ ρήμ. **οὔτάω**.

οὔταε, προστ. τοῦ **οὔτάω**.

οὔτάζω, μελ. **οὔτάσω**· άορ. α' **οὔτáσα**· παθ. πρκ. **οὔτασμαι**· **ώς** τό **οὔτάω** (βλ. λ.), πληγώνω, τραυματίζω || **οὔταζον άόκος** = έπληττον (διετρήπων, συνέτριβον) τήν άσπίδα=μετά αйт. συστοίχ. άντικ.: **έλικος, δ με βροτός οὔτασεν άνηρ** =ή πληγή, τήν όποίαν μού ήνοιξε (μέ τό πληγώω τού) δηγητός άνηρ.

οὔτάμεν, οὔτάμεναι, άπρφ. έπ. άορ. β' τοῦ **οὔτάω**.

οὔτασται, γ' έν. παθ. πρκ. τοῦ **οὔτάζω**.

οὔτáω, προστ. **οὔταε**· ίων. πρτ. **οὔτασκον**· μελ. **οὔτáσω**· άορ. α' **οὔτησα**, ίων. **οὔτήσασκον**· παθ. άορ. α' **οὔτήσθην**· έπ. γ' έν. άορ. β' **οὔτá** (ώσει **έξ έν. οὔτημι**), άπρφ. **οὔταμεναι** καί **οὔτάμεν**, μτχ. (έν παθ. ένν.) **οὔτάμενος**: πινρώσκω, τραυματίζω, πληγώνω, πλήττω δια τοῦ δόρατος ή δια τοῦ ξίφους (γεν. δια άγχεμάχου όπλου), έν αντίθεσει πρός τό **βάλλω** (=κτυπώ τινά δι' εκθόλου όπλου, τόν τραυματίζω ή τόν φονεύω κτυπών αύτόν μακρόθεν).— παθητ., **οὔταμένη άπειλή** =καταφερόμενον (προξενούμενον) τραῦμα || **οὔτάμενος**=οί πληγώμενοι. [σκατειν. έτυμολ. **έξ** αὔ- τοῦ: **άουτος, άνοὔτατος** (=ό μή πληγώμενος),**ώτειλή**].

οὔ-τε, έπίρ. καί συμπλ. **σύνθ. (οὔ-τε)**· καί **οὔχι**, καί **όχι**, καί **δέν...**— **|| έπαναλαμβανόμενον**: **οὔτε... οὔτε...** (ώς καί νυν)=λατ. **neque... neque...** || **ένίστε** άντι **οὔδέ** (έν τῇ δευτέρá προτάσει έπακολουθεῖ **τε** **οὔτε...** **τε...**

=λατ. **neque... et**)=καί **δέν...** καί...: **οὔτε τάλλα οἶμαι κακός εἶναι, φθονερός τε ήμισ'** **άν άνθρώπων**=καί (κατά τά άλλα) δέν νομίζω ότι είμαι κακός, καί όλιγώτερον φθονερός δά ήμουν άπό **δλους** τούς άνθρώπους || **ένίστε** άντι τοῦ δευτέρου **οὔτε** **άκολουθεῖ οὔδέ**, **άλλοτε** δέ **άπλοῦν** **δέ**.

οὔτερος, ίων. άντι **έ** **έτερος** || **οὔδ.** **τοὔτερον**.

οὔτηθείς, μτχ. παθ. άορ. α' τοῦ **οὔτάω**.

οὔτησασκε, ίων. γ' έν. άορ. α' τοῦ **οὔτάω**.

οὔτήπειρα, ή, θηλ. τοῦ **οὔτητῆρ**.

οὔτητῆρ, -ήρος, δ (οὔτάω): **ο** τινρώσκων, **ο** τραυματίζων.

οὔ-τι, οὔδ. τοῦ **οὔτες** (βλ. λ.).

οὔτιδανός, ή, όν, άτ. καί **-ός, -όν** (**οὔεις**)· **ώς** καί νυν, οὔτιδανός, μηδαμινός, άχρηστος, άνάξιος λόγου, **ό** μή ίκανός δια τίποτε || **άνισχυρος, δείλιος** κ.τ.θ. [**οὔτιδανός** (<**-δ**) είναι τό **έκπεσόν τελικόν** τοῦ **οὔδ**. ***ειδ'** **άλλοι** **δεχόνται** **-δανός** **έως** **προσχηματισμόν** **άπαντῶντα** **κατ'** **αὔτους** καί έν τῷ **ήπειδανός** (βλ. λ.).

οὔ-τι-πω, **έπίρ.** άντι **οὔ τί πω**· **ώς** τό **οὔπω**, **οὔδ-όλως** (καθόλου) **άκόμη**.

οὔ-τις, γεν. **οὔ-τινος** (**οὔ-τις**), κλινόμενος **ώς** τό **τις**· **οὔεις**, **«κανεῖς»**, **«κανέννας»**, λατ. **nullus** (<**ne+nullus** || **οὔδ**. **οὔ-τε**=οὔδέν, **κανέν**, «τίποτε», λατ. **nihi**. **2**) τό **οὔδ**. **οὔτε** **κεῖται** **ώς** καί **ώς** **έπίρ.**· **οὔδολως**, **οὔδαμώς**, **κατ' οὔδενα** τρόπον, **καθόλου**.— **||** **έκ** τών **άνωτέρω** σημασιῶν **προέκυψεν** **ή** **χρήσις** **τῆς** **λέξεως** **ώς** **κυρίου** **δνόματος** **μετά** **μεταεβλημένου** **τοῦ** **τόνου**, **οὔτις**, **άτ.** **οὔτειν**=**οὔεις**, **«Κανεῖς»**, **φευδής** **δνομα**, **τό** **δοῖον** **έδεικνεν** **ο** **Ήθουσα** **εις** **τόν** **εαυτόν** **του** **διά** **νά** **έξαπατήσῃ** **τόν** **Πολύφημον**.

οὔ-τοι, **ή** **οὔτοι**, **έπίρρ. (οὔ-τοί')**· τῇ **άληθειά** **όχι**, **οὔχι** **τῷ** **δντι**, **οὔχι** **θεβαίως**, λατ. **non sane**.

οὔτος, **αὔτη**, **τοὔτο**, γεν. **τοὔτου**, **ταὔτης**, **τούτου** κλπ., **δεικτ. άντων.**· **ώς** καί νυν, **οὔτος**, **αὔτως** || **ή οὔτος**, **έν** **άντιδιστολή** **πρός** **τήν** **έκεινος**, **δηλοῖ** **τό** **πρός** **ή** **μάς** **πλησιέστερον** **έκ** **δύο** **πραγμάτων**, **έν** **φ** **ή** **έκεινος** **δηλοῖ** **τό** **περισσότερον** **άπομεμακρυσμένον**, **ώς** **ή** **λατιν.** **hic** **έν** **άντιθέσει** **πρός** **τήν** **ille**.— **||** **ή οὔτος**, **δσάκις** **κεῖται** **έν** **άντιδιστολή** **πρός** **τήν** **όδε**, **άναφέρεται** **γενικώς** **εις** **κάτι** **τό** **δοῖον** **έχει** **προηγηθῆ**, **έν** **φ** **ή** **όδε** **άναφέρεται** **εις** **κάτι** **τό** **δοῖον** **πρόκειται** **νά** **έπακολουθήσῃ**.— **|||** **οὔτος**, **αὔτη** **χρησιμοποιοῦνται** **ένίστε** **μετά** **περιφρονητικῆς** **έννοίας**, **όταν** **άφορα** (άπευθύνεται) **εις** **δοῦλον** **ή** **γενικώς** **άτομον** **κατωτέρας** **κοινωνικῆς** **τάξεως** (λατ. **heus!** **ή** **heus tu!** =**οὔτος!** **οὔτος** **σί!** **οἱ** **οὔ!** **όκουσε**, **οὔ!** (**άντιθέτως** **ή** **έκεινος**, **ώς** καί **ή** **λατ.** **ille**, **δηλοῖ** **έπαινον** καί **δόξαν**). **||** **άλλά** καί **έπί** **σμενῆς** καί **έπιστόμου** **προσκήλξεως**: **ό** **οὔτος** **οὔτος** **Οιδίπους!** =**αἱ**, **οὔ** **ο** **Οιδίπους!** «**σένα**, **τόν** **Οιδ.**, **λέγω**.— **IV** **τοὔτο** **μέν...** **τοὔτο** **δέ...** **ή** **ταὔτα** **μέν...** **ταὔτα** **δέ...** **είναι** **παραφράσεις** **κατά** **πολύ** **ισχυρότεροι** **τοῦ** **ζεύγους** **μέν...** **δέ**, **έρμηνεύονται** **δὲ** **πάντος** **διά** **τῶν**: **«έν** **μέρει** **μέν...** **έν** **μέρει** **δέ...**, **«άπό** **έντος** **μέν...** **άφ'** **έτέρου** **δέ...**, **«άπό** **τό** **ένα** **μέρος...** **άπό** **τό** **άλλο...**.— **V** **καί** **ταὔτα**, **περίφρασις** **διά** **τῆς** **δποίας** **προστίθεται** **κάτι** **τό** **νέον** **μετ'** **εμφάσεως**, **τ. έ.** **προστίθεται** **ιδιαιτέρα** **περίπτωσις**, **ή** **δποία** **καθιστá** **τό** **προηγούμενως** **λεχθέν** **ισχυρότερον** καί **σοβαρώτερον** **διό** **καί** **ταὔτα** = καί **τοὔτο** **άκόμη**, καί **κάτι** **περισσότερον** **άκόμη**, καί **μάλιστα**, καί **άκόμη** **μάλιστα**, λατ. **et hoc** || **συχνά** **άνευ** **ρήμ.**, **άλλά** **κατά** **τό** **πλείστον** **μετά** **μτχ.**, **τιθεμένης** **ή** **καί** **έξφακτουμένης**: **καί** **ταὔτα** **τηλικούτος**=καί **μάλιστα** **εις** **ποιαῦτην** (τόσον **μεγάλην**) **ήλικίαν** | **τί** **γάρ** **δεινότερον** **δικαστοῦ** **καί** **ταὔτα** **γέροντος**;=διότι **τί** **ύπάρχει** **τό** **περισσότερον** **έπικίνδυνον** **άπό** **δικαστήν** καί **μάλιστα** **ήλικιωμένον**; (**δηλ.** **τό** **πλέον** **έπικίνδυνον** **πράγμα** **είναι** **ο** **δικαστής**, καί **μάλιστα** **ο** **ήλικιωμένος**).— **VI** **καί** **ταὔτα** **μέν** **δῆ** **ταὔτα** = λατ. **haec haecenus** = καί **δσον** **μέν** **δι'** **αὔτα** (**έστωσαν**, **ή** **άρκουζιν**) **αὔτα** **μόνον** (**δσα** **δηλ.** **έπον** **άνωτέρω**), **μέ** **άλλας** **λέξεις**: **«άρκετά** **περ'** **αὔτων»**, **«οὔκα** **ταὔτα** **μέν** **οὔτως** **έχουσιν»**, **«έσο** **γι'** **αὔτα** **είπα** **δ,τι** **είχα** **νά** **πῶ**.— **VII** **ταὔτα** (οὔδ. **πληθ.** **ώς** **έπίρ.**) = **διά** **ταὔτα**, **δι'** **αὔτων** **τόν** **λόγον** || **ταὔτε'** **άρα**, **ταὔτ' οὔν**=**δι'** **αὔτων** **τόν** **λόγον** **λοιπόν**, **κατά** **τῶν** **άρα** **λοιπόν**. **2**) **ταὔτα** (ένν. **δράσῃ** **ή** **έσεί**), **έν**

καταφακτικῆς ἀπαντήσεως: ταῦτ', ὃ δέσποτα=μάλιστα, κύριε (κυρ.=ταῦτα δρᾶσω=θά τά κάμω, ἢ ταυτά ἐστί=ἐξέτοι εἶναι) — VIII ταύτη (δοτ. θηλ. ἐν.) κείτα ἀπίσης ὡς ἐπίρ., καὶ δῆ: 1) ἐπὶ τόπου (ἐνν. τῆς δοτ. χώρας): ταύτη=ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ἐνταῦθα. 2) ἐπὶ τρόπου. ταύτη=κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, οὕτως. 3) ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἐν τούτῳ, κατὰ τοῦτο.— IX παρ' αὐτικοῦ ἢ οὗτος συχνά εἶναι ἐνισχυμένη διὰ τοῦ δεικτικοῦ I: οὗτοσί, αὐτήι, τουτί, γεν. τουτουῖ, ὄν. πληθ. οὗτοῖι, οὗδ. ταυτί κλπ.=λατ. hicce=αὐτός ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος || ἐν τοῖς χειρογρ. ἀπαντᾷ καὶ μετὰ ἐφέλικουσικῶ -ν (οὗτοσίν), ἐσάκις ἀκολουθεῖ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος || τὸ -ί- αὐτὸ τοῦ δεικτικοῦ προσοχηματιοῦ εἶναι πάντοτε μακρόν, μακρόν δὲ φωνήεν ἢ διφθογγος, πρὸ αὐτοῦ κείμενα, λαμβάνονται ὡς βραχέα: αὐτήι || ἐνίοτε μεταξὺ τῆς ἀντων. καὶ τοῦ δεικτικοῦ -ί παρεμβάλλεται μόριόν τι: τουτογι=τουτί γε, ταυταγι=ταυτί γε, τουτοδι=τουτί δέ, τουτουμενί=τουτουί μὲν κλπ.

Έτυμ.: διὰ τὸν δεικτικὸν προσοχηματισμὸν -ί (οὗτοσί) βλ. ἐν -ί.—εἰς τὴν οὗτος, αὐτή, τοῦτο περιλαμβάνονται τρία στοιχεῖα: θ (βλ. λ.), τὸ μόριον υ (πρὸ βλ. παλ. περσ. haum = ille), καὶ τέλος στοιχείον τι ἀνήκον εἰς τὸ θέμα *to-.

οὔτως, καὶ πρὸ συμφ. συνήθως οὕτω (ἐπίρ. τοῦ οὔτος) κυρ. τὸ οὕτως εἶναι τὸ δεικτικὸν τοῦ ὡς, ὅπως τὸ λατ. sic τοῦ ut) ὡς καὶ νῦν, οὔτω, τοιοῦτοτρόπως, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λατ. sic ἢ hic.— || μετὰ περιοριστικῆς ἐνάρμεως: οὔτω καὶ μόνον οὔτω, ἀπλῶς, ἀπλῶς οὔτως, μόνον καὶ μόνον: οὔτω πίνοντες πρὸς ἡδονήν=πίνοντες ἐξέτοι, μόνον καὶ μόνον» πρὸς τέρψιν (ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ πρῶτου καὶ τίποτε περισοότερον).— III ἐπὶ εὐχῶν, προσευχῶν, μετ' εὐχῆ: οὔτω νῦν Ζεὺς θεοῦς =ἐξέτοι νὰ δῶσῃ ὁ Θεός. 2) ἐπὶ ἐρχομῶν ἢ παρεμοίας φύσεως ἐπικλήσεως: ἔγων' οὔτως θναίμην τῶν τέκνων, μισῶ τὸν ἄνδρα=ἐγὼ τὸυλάχιστον (ἢ ἐγὼ βεβαίως) ἐξέτοι νὰ χωρῶ τὰ παιδιὰ μου) τὸν μισῶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον.— IV οὔτω μὲν... οὔτω δὲ = ἐν μέρει μὲν... ἐν μέρει δέ... ἀφ' ἐνός μὲν... ἀφ' ἑτέρου δὲ (πρὸ βλ. οὗτος IV).— V ἐν ἀρχῇ ἀφηγησεως: οὔτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ=ἐξέτοι ποῦ λῆς μῖα φορὰ κὶ ἕναν καιρὸ ἦταν μῖα γάτα κὶ ἕνας παντικός.

οὔτωσί, οὔτωσίν=οὔτως (βλ. λ.).
οὐχί, ἐπίρ. ἀντὶ οὐ (βλ. λ.).
οὐχίνος, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ ὃ ἐχίνος.
ὄφειλέτης, -ου, ὃ, θηλ. ὄφειλέτης, -ιδος, ἢ(ὄφειλῶ) ὡς καὶ νῦν, ὄφειλέτης, χρεώστης.
ὄφειλή, ἢ (ὄφειλῶ) ὡς καὶ νῦν, ὄφειλή, χρέος, τὸ ὄφειλόμενον εἰς τινα.
ὄφειλῆμα, τὸ (ὄφειλῶ) τὸ ὄφειλόμενον, ἢ ὄφειλή, τὸ χρέος.

ὄφει' ἄλω, πρτ. ὄφειλον' μελ. ὄφειλῶσ' ἀόρ. α' ὄφειλῆσα' ἀόρ. β' ὄφελον, ἰων. ὄφελον, ἑπ. ὄφελον, ὄφελον (πρὸ βλ. ὄφείλλω) πρκ. ὄφειλῆκα' ὡς καὶ νῦν, ὄφειλω, χρεωστῶ, εἶμαι ὄφειλέτης, ἔχω νὰ πληρῶσω || ἀπολ., εἶμαι χρεωμένος, ἔχω χρέη.— Παθητ., ὄφειλομαι, χρεωστοῦμαι, μένω ὡς χρέος, πρέπει νὰ καταβληθῶ (πρὸς ἀποπληρωμὴν) || μτχ. ὄφειλόμενος = χρεωστοῦμενος, ἀρμόζων, πρέπειν | τὸ ὄφειλόμενον ἢ τὰ ὄφειλόμενα=χρέος, χρέη, ὄφειλή, ὄφειλαί. 2) ὄφειλῶ ζημίαν=ὑπόκειμαι εἰς ποινήν, ἐπισοῦρα κατ' ἐμαυτοῦ τιμωρίαν, κινδυνεύω νὰ τιμωρηθῶ || ἐπὶ ἀνταποδότης (ἀνταποδόσεως): βλάβην ὄφειλῶ τινί=εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀνταποδώσω εἰς τινα τὸ κακὸν ποῦ μοῦ ἔκαμε.— III μετ' ἀπρφ., ὄφειλω (εἶμαι ὑποχρεωμένος, ἔχω ὑποχρεωσιν) νὰ πράξω τι. 2) ὃ ἀόρ. β' ὄφελον (ἑπ. ὄφελον) ἢ καὶ ὃ πρτ. ὄφελον (ἑπ. ὄφελον) χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ πραγμάτων, τὰ ὅποια δὲν ἐπραξέ τις (ἐν ᾗ θὰ ἔπρεπε νὰ τὰ εἶχε πράξει): ὄφελον ἀθανάτοισιν εὐχεσθαι=ἔπρεπε νὰ εἶχεν εὐχθῆ εἰς τοὺς Θεοὺς || ἐντεῦθεν, οἱ ἴδιοι χρόνοι (ἀόρ. β' καὶ πρτ. ὄφελον, ὄφελον) χρησιμοποιοῦνται καὶ πρὸς δῆλωσιν εὐχῆς (ἢ ἐπιθυμίας), ἢ ὅποια δὲν ἐξεπληρώθη ἢ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀκπληρωθῇ: τὴν ὄφελ' ἐν νήσοι κατακτάμεν Ἄρτεμις=αὐτὴν ἔπρεπε νὰ τὴν εἶχε φονεύσει (εἰ-

δε νὰ τὴν εἶχε φονεύσει) ἢ Ἄρτεμις (ἀλλὰ δὲν τὴν ἐφόνευσεν) = λατ. utinam eam interfecisset) | ἀνδρός... ὄφελον ἀμείνωνος εἶναι ἄκοιτις=ἔπρεπε νὰ ἦμην (εἶδε νὰ ἦμην) σύζυγος καλλιτέρου ἄνδρος (ἀλλὰ δὲν εἶμαι, εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶμαι) || ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν τοιούτων περιφράσεων προτάσσεται τὸ εὐχῆς δηλωτικὸν εἶθε (ἐπ. αἶθε): αἶθ' ὄφελος ἄγονός τ' ἔμηναι ἀγάμος τ' ἀπολέσθαι = εἶδε νὰ μὴ εἶχες γεννηθῆ ἢ («μιά καὶ ἐγεννηθῆς») νὰ εἶχες ἀποδῆαι ἀγάμος | εἶθ' ὄφελ' Ἀργούεις μὴ διαπτάσθαι σκάφος = εἶδε νὰ μὴ εἶχε ξεκινήσει (κυρ. νὰ μὴ εἶχε πετάξει ἀνά τὰ πελάγη) ἢ Ἄργῳ || ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν ὡς ὄφελον (ἢ πρτ. ὄφελον): ὡς ὄφελος αὐτόθ' ὀλέσθαι=εἶδε νὰ εἶχες εὔρει τὸν θάνατον ἐκεῖ | καὶ ἀρνητικῶς, ὡς μὴ ὄφελον (=εἶδε νὰ μὴ...)— III ἐπὶ παντός πράγματος τὸ ὅποιο ἀποτελεῖ δυσπρόσωιν μας, τὸ ὅποιο εἶναι δι' ἡμᾶς ἀνάγκη, κυρ. ἐν τῷ παθητ.: πᾶσιν ἡμῖν τοῦτο παθεῖν ὄφειλεται=τοῦτο εἶναι ἐν κοινόν χρέος δι' ὅλους μας (τὸ ὅποιο πρέπει ὅλοι μας νὰ πληρῶσωμεν) || πᾶσιν ἡμῖν κατθανεῖν ὄφειλεται = τὸ τοῦ Ὁρατίου (omnes) debemur morti=ὅλοι ὄφειλομεν νὰ πληρῶσωμεν τὸ κοινόν αὐτὸ χρέος πρὸς τὴν φύσιν, δηλ. νὰ ἀποθάνωμεν.

Έτυμ.: ἀπτ. ὄφείλω, δημηρ. (αιολ.) ὄφείλλω (ἐντελῶς διάφορον τοῦ ὄφείλλω = αὐξάνω), κρητ. ὄφῆλω (*ὄφελνω) < πρῶθε. Fo- (: σανακρ. ἀνα, ἐλλ. αὐ-, λατ. au-, ἱρλ. ὃ ua, παλ. πρως. au-, παλ. σλαβ. u, λατ. ve-, gall. gui), πρὸ βλ. ἀρκ. Fo-φληκόσι, (Fo)-φλήσσι, (Fo)-φλησι, + σκοτεινῶς τινι στοιχεῖω, περὶ ὑπὸ τινω/ νοσηχετ(ισθ) πρὸς τὸ παρ' Ἰουχ. «τέλθος (< *θελθος) χρέος» καὶ πρὸς τὰ γοθθ. fra-gildan (ἀποδοῦν τὰ ὄφειλόμενα, «ἐξεχρεῶνω»), gild (=φόρος), ἀλλ' ἀβάδεια ταῦτα πάντως ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. ὄφελ- παράγονται: καὶ τὰ ὄφλισκάνω (μελ. ὄφλησῶ, ἀόρ. α' ὄφλησα, ἀόρ. β' ὄφλον), ὄφλημα (βλ. λ. λ.).

ὄφει' ἄλω (A), ἑπ. ἀντὶ ὄφείλω (βλ. λ.), πρτ. ὄφελον ἢ ὄφελον' ἔτι καὶ τὸ ὄφείλω (ὡς πρὸς τὰς σημασ.) || Παθητ., χρεῖός μοι ὄφείλεται=μία ὄφειλή (ἐν χρέος) μοι ὄφειλεται (πρὸς νὰ πληρωθῆ εἰς ἐμέ, «νὰ μοῦ καταβληθῆ»).— III εἶμαι ὑποχρεωμένος, ὄφειλω, εἶμαι ἠναγκασμένος [δι' ἔτυμολ. βλ. ὄφείλω].

ὄφει' ἄλω (B), μελ. ὄφελῶ' ἀόρ. α' ὄφειλα, αιολ. γ' ἐν. εὐκτ. ὄφείλλειν' ποιητ. λέξεις: αὐξάνω (μτβ.), μεγαλώνω (μτβ.), ἐνισχύω, ἐπιτείνω, ὑψώνω (πτόνον, στόνον, ἀνδρός ἔρωτην, δέμας, ἦβην, μένος, ἀρετὴν κλπ.): τῷ οὐ χεῖ μῦθον ὄφείλλειν ἀλλὰ μάχεσθαι= δι' ὃ δὲν πρέπει τις νὰ πολυλογῆ, ἀλλὰ νὰ μάχεται (κυρ. μῦθον ὄφείλλειν=αὐξάνειν, πολλαπλασιάζειν, τοὺς λόγους) | ὄφείλω τινὰ τιμῆ=λατ. honore augere=τὸν ἐξυψώνω διὰ τῶν παρεχομένων εἰς αὐτὸν τιμητικῶν ἐκδηλώσεων || γεν. ὄφειλῶ τινα, τὸν κάμνω νὰ εὐδοκιμήσῃ.— Παθητ., αὐξάνομαι, μεγαλώνω, εὐδοκιμῶ, αὐξάνω.

Έτυμ.: Παράγεται ἐξ ἧς ριζ. καὶ τὸ ὄφελος (βλ. λ.) ὄφείλλω (< *ο-φελω) = σανακρ. phalati (παχύνομαι, συμπυκνῶμαι, πηγγνυμι), ἰαπ. *phel-, *bhel- (: λατ. fol-lis=δερμάτινος ὄσκος, φυσοτήρ σιδηρουργεῖου κλπ. παλ. γερμ. ballo=δέμα ἐμπορευμάτων, μπαλότο, ἄλλ. φαλλός, βλ. λ.)=ὄγκω (φουσκάνω): ὄφελμα (=ἄφελος, πλεονέκτημα).

ὄφει' ἄλω (Γ), συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐπισωρεύω, ἐπομένως σαρώνω' ὄφελμα, τὸ = σάρωδρον, σκούπα, πρὸ βλ. Ἰουχ. «ὄφειλμοσι» σαρώμασι», «ὄφελτρον' κάλλυντρον» ὄφελτρού=σαρώνω, σκουπιζῶ = ἄρμ. avelum (σαρώνω), ἰαπ. *-dh-
ὄφελμα, τὸ (ὄφείλλω B) εὐζήμα, ὄφελος, πλεονέκτημα.— III (ὄφείλλω Γ) τὸ κάλλυντρον.

ὄφελον, ἑπ. ἀόρ. β' τοῦ ὄφείλω.

ὄφελος, τὸ (ὄφείλλω B) ὡς καὶ νῦν, ὄφελος, ὠφέλεια, κέρδος, βοήθεια, συμφέρον, χρησιμότης || μετὰ γεν., τῶν ὄφελος οὐδὲν=ἢ ἐκ τῶν ὀφίλων ὠφέλεια ἦτο (εἶναι) μὴδὲν, τ. ἔ. τὰ ὅποια ἦσαν (εἶναι) ἐντελῶς δαχρηστα (ἀνωφελεῖ) || οὕτω καὶ: ἔτι ὄφελος στρατεύματος=ἔτι ὠφέλεια ὑπάρχει ἐκ τοῦ στρατεύματος, τ. ἔ. ὅτι μέρος τοῦ στρατεύματος εἶναι ὑγιές καὶ χρήσιμον.

***Ετυμ.**: ὄφελος, ἀφρ. οὐα. ἔκ τινος ἐπιθ. *δ-φε-λο- (προθεμ. δι(ιακ.*ο) (=ἐγγύς, μετὰ τινος)-οὐα. *φελω- =σανοκρ. **phála-m** (καρπός, ἐπιτυχία, κατόρθωμα, κέρδος)· ἀρχικὴ δηλ. σημ. τοῦ ὄφελος=«ὄδου ὑπάρχει κέρδος»· ἔκ τοῦ ὄφελος παρήχθη ὡς. καὶ ἐπιθ. ὄφελής ἐν τῷ **δημ-οφελής, ἀν-οφελής, πολυ-οφελής** κλπ., πρβλ. ὁμηρ. ***Οφελίστης** καὶ ἀττ. ὠφέλιεα, ὠφέλειν (βλ. λ. λ.), τῶν ὁποίων τὸ ὠ- ὄφελιεται εἰς τὴν συνήθη παρὰ τοῖς συνθετοῖς ἔκτασιν, ἥτις ἐξηπλώθη καὶ εἰς ἀπλῆς λέξεις (πρβλ. π.χ. ἠνεκής), πρβλ. ἀκόμη καὶ τὸ ὁμ. **οὐκωφελή** (=ἡ περιὶ τοῦ οἴκου μέριμνα) ((ἐπιθ. *δ-φελο- ἢ *ὄφελιο-): βλ. καὶ ἐφέλλω Β.

ὀφθαλμία, ἢ (ὀφθαλμός): νόσος τῶν ὀφθαλμῶν, «πενόμητος», συνοδευομένη καὶ ἀπὸ ἔκκρισιν ὑγρῶν, καὶ σήμερον ἔτι «ὀφθαλμία» καλουμένη, λατ. **lippitudo, caecitas**

ὀφθαλμῖος (ὀφθαλμία): πάσχω ἐξ ὀφθαλμίας, ἔχω πανόμματον, ἔχω ὀφθαλμῖον τὰ μάτια μου.

ὀφθαλμῖδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ὀφθαλμῖος.

ὀφθαλμο-βουλεία, ἢ (ὀφθαλμοδουλεία): ὑποδουλώσις τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ νὰ βλέπουν δηλ. οἱ ὀφθαλμοὶ μόνον ὅταν εἶναι παρόντες οἱ δεσπόται.

ὀφθαλμός, -οῦ, ὁ (ὀφθῆναι, ὄσσωκα): ὁ, τι καὶ νῦν, ὀφθαλμός, κοινῶς «μάτι» || εἰς ὀφθαλμούς τινος ἐλθεῖν=νὰ παρουσιασθῆ ἑνώπιον (τῶν ὀφθαλμῶν) τινος («μῆρος στὰ μάτια του, μπροστὰ του») || ἐν ὀφθαλμοῖς = λατ. **in oculis** = πρὸ τῶν ὀμμάτων, «μῆρος στὰ μάτια» || ἐξ ὀφθαλμῶν=«μακριὰ ἀπὸ τὰ μάτια μου» || κατ' ὀφθαλμῶς=κατὰ πρόσωπον, «κατὰ μούτρα», ἑνώπιον τινος.— || ὀφθαλμὸς (ὡς καὶ ἡ λ. **ὄμμα καὶ ἄνθος**) εὐσημαίνει καὶ ὁτι πολυτιμότερον καὶ ἐκλεκτότερον ὑπάρχει ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, ὅπως καὶ ὁ ὀφθαλμὸς εἶναι τὸ λεπτότατον καὶ πολυτιμότερον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος: **ὀφθαλμὸς στρατιᾶς**=τὸ ὄνδος τοῦ στρατοῦ.— || ἐν Περσῶν, **ὀφθαλμοῦ βασιλέως** (=τὰ μάτια του -βασιλέως) ἔκαλοῦντο ἔμπιστοὶ ἀξιωματοῦχοι, διὰ τῶν ὁποίων ὁ βασιλεὺς ἐπέπτευε τὴν ἐπικράτειαν του.

***Ετυμ.**: ὀφθαλμῖος (<*ὄσπα-θάλμο-ς> *ὄσπα- <θεμ. *οαν(ε)ς>, πρβλ. παλ. σλαβ. **oko**, γεν. **očese** (ὀφθαλμῖος) κλπ. (βλ. καὶ ὄσσε)· **θαλμῖος**: ἠθάλαμος, **θαλάμη**· βασικὴ τὸυ σημασία, πρᾶπει νὰ ἦτο κορόμηλο (ἀβράμηλο).

ὀφθαλμο-τεγκτός, ον (ὀφθαλμῶς+τέγγω): ὁ βρέχων τοὺς ὀφθαλμοὺς.

ὀφθαλμο-ωρῆχος, ον (ὀφθαλμῶς+ὀρύσσω): ὁ ἐξορῶσας τοὺς ὀφθαλμοὺς.

ὀφθαλμός, ὁ, ἄντ. ὀφθαλμοῖς.

ὀφθαλμῖος, μτχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ ὄράω.

ὀφθῆναι, ἄφρ. παθ. ἄορ. α' τοῦ ὄράω.

ὀφθίσομαι, παθ. μελ. τοῦ ὄράω.

ὀφίσις, ἐπ. ἀντ. ὄφισις, ὄσπ. πλῆθ. τοῦ ὄφισ.

ὀφιο-θέρως, ον (ὄφισ+βιβρώσκω): ὁ τοὺς ὄφεις θιβρώσκων.

ὀφιδ-ποιος, -ποδος (ὄφισ+ποιός): ὁ ἔχων ὄφεις ἀντὶ ποδῶν.

***ΟΦΙΣ, γεν. -ως, ἰων. -ιος, ὁ**· ὁτι καὶ νῦν, ὄφισ, φίδι.

***Ετυμ.**: ὄφισ <ιακ. *ογνhi-ς <ιακ. *эгνhi-ς> τὰ σανοκρ. **áhi-h**, Ζενδ. **ázi-s** (ὄφισ) δύνανται νὰ θεωρηθῶν ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἰακ. *eghi- (=ἄλλ. **ἔχισ**, βλ. λ.), *oghi-, *egvhi-, *ogvhi-, ἀκόμη καὶ τοῦ *Igh(v) hi-. *Ἐξ ἄλλου τά: ἑλλ. **ἔχισ**, ἰακ. *eghi-s, καὶ ἑλλ. ὄφισ ταυτίζονται πρὸς τά: ἄρμ. **aw j**, γεν. **aw ji** (ὄφισ), ἰακ. *ogh-vi-s.

ὀφιδ-ώδης, ες (ὄφισ+ειδός): ὀφιοειδής, ἔχων τὴν μορφήν ὄφως ἢ πλήρης ὄφωιν.

ὀφλεῖν, ἄφρ. ἐνεργ. ἄορ. β' τοῦ ὀφλισκάνω (βλ. λ.).

ὀφλημα, -ατος, τό (ὀφλεῖν): ὀφελή, χρέος, ἢ πρόστιμον ἐπιβληθὲν κατὰ τὴν δίκην, ἀποζημιώσις.

ὀφλήσω, μελλ. τοῦ ὀφλισκάνω (βλ. λ.).

ὀφλισκάνω, μελλ. ὀφλήσω· πρκ. **ὄφλημα**· ἄορ. β' ὄφλων, ἄφρ. ὀφλεῖν, μτχ. ὀφλών· ὀφλεῖω, χρεωστώ, δημιουργῶ χρέη || κατὰ τὸ πλεῖστον δημοσπᾶνται ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν ἀκολουθῶν περιφράσεων: **ὀφλισκάνω δίκην**=καταδικάζομαι ἔν τινι δίκῃ, χάνω τὴν δίκην || **ὀφλισκάνω ἐρήμην τὴν δίκην**=καταδικάζο-

μαι ἐρήμην ὡς μὴ παρουσιασθεῖς κατὰ τὴν δίκην || μετὰ γεν. τοῦ ἐγκλήματος: **ὀφλισκάνω ἀρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην**=καταδικάζομαι ἐπὶ ἀρπαγῆς καὶ κλοπῆς || ἐν τῷ περιπτώσει ταύτῃ συχνὰ καὶ ἄνευ τοῦ δίκην: **ὀφλισκάνω φόνου** (ἐνν. δίκην)=καταδικάζομαι ἐπὶ φόνῳ | **ὀφλισκάνω ἀστρατείας** (ἐνν. δίκην)=καταδικάζομαι ἐπὶ ἀνυποταξίῃ μετὰ γεν. τῆς ποινῆς, εἰς ἣν καταδικάζεται τις: **ὀφλισκάνω δίκην θανάτου**=καταδικάζομαι εἰς θάνατον, εὐρίσκομαι ἔνοχος θανάτου || μετ' αἰτ. πρᾶγμ.: **ὀφλισκάνω ζημίαν** (ἢ **χρήματα, ἢ πέντε τάλαντα κ.ο.κ.**)=καταδικάζομαι εἰς πληρωμὴν χρηματικῆς προστίμου (ἢ νὰ πληρώσω χρήματα, πέντε τάλαντα κ.ο.κ.) || ἄπολ., καταδικάζομαι, εὐρίσκομαι ἔνοχος, χάνω.— || γενικῶς, ἐπὶ πράγματος (ιδιότητος, χαρακτηρισμοῦ), τὸ ὁποῖον ἐπισύρει τις καθ' ἑαυτοῦ, ἢ τοῦ ὁποῖου καθίσταται ἀξίος: **ὀφλισκάνω γέλωτα π.χ.**=δημιουργῶ τὴν ἐντύπωσιν (τὴν φήμην) δι' εἶμαι γελῶσις, κινῶ τὸν γέλωτα εἰς βάρος μου, θεωροῦμαι γελῶσις, καταγέλωμαι || ὡσαύτως **ὀφλισκάνω μωρίαν**=δίδω τὴν ἐντύπωσιν δι' εἶμαι μωρός, ἐπισύρω ἐναντίον μου τὴν κατηγορίαν τῆς μωρίας (τὴν φήμην δι' εἶμαι μωρός) | ὅμοιος **ὀφλισκάνω δειλίαν**=θεωροῦμαι δειλός (ἐπισύρω ἐναντίον μου τὴν μομφὴν τῆς δειλίας κ.ο.κ.) || δι' ἑτυμ. βλ. **ὀφείλω**].

ὀφλών, ὄσπα, ὄν, μτχ. ἄορ. β' τοῦ ὀφλισκάνω.

ΟΦΡΑ**, συνδ. τελικὸς (δηλ. ὄν σκοπὸν ἢ προσπάθειαν) ἴνα, διὰ νὰ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ..., πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ..., λατ. **ut...** || ἐπὶ πρ. χρόνου, ἢ χρόν. συνδ., ἕως, ἐφ' ὅσον (χρόνον), καθ' ὅν χρόνον, ἐνόσω, λατ. **donec** || ἕως οὔ, ἕως οὗτου, μέχρι. [**ὄφρα** (<οφρα** (κατ' ἀνομή). <ἀναφρ. θεμ. *jo- + φραε, ὁ εἶνα: συγγ. τῷ φερ- (=κινουμίαι πρὸς τὸ ἐμπροσθεν, ὀδολέω εἰς τὸ μέλλον).—Κατ' ἄλλους **ὄφρα** καὶ **τόφρα** προ- γέλω ἐκ τῶν ἐπιτηρημ. ὀργανικῶν *οφί, *τόφρι+τρα].

ὀφρῆ, ἢ, ἰων. ἀντὶ ὄφρῆς· ἢ ὄφρῆς λόφου, τὸ χεῖλος κρημοῦ.

ὀφρῦοεις, εσσα, εν (ὄφρῆς): ὁ ἐπὶ τῆς ὀφρῆς (ἢ τοῦ χεῖλους) κρημοῦ, ἀπόκρημος. 2) μτφρ. ὑπερύψηλος, μεγαλοπρεπής, πομπώδης, ἐπιδεικτικὸς.

***ΟΦΡΥΣ, ὄσος, ἢ, αἰτ. ὄφρῆν, καὶ μτγν. ὄφρῆνα**· αἰτ. πλῆθ. **ὄφρῆς, ὄφρῆς**· ὁτι καὶ νῦν, ὄφρῆς, κοιν. «φρῦδι», τὸ ὑπεράνω ἐκάστον ὀφθαλμοῦ τοξοειδὲς τρίχωμα, λατ. **supercilium**· ἢ λέξις ὄφρῆς ἔχει χρησιμοποιοθῆ πρὸς σχηματισμὸν πολλῶν περιφράσεων δηλουσῶν θάψιν, ὄργην, οσοβαρότητα, ὑπερφάνειαν, περιφρόνησιν κ. ἄ., καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν δλων αὐτῶν τῶν συναισθημάτων συμμετέχουσι αὐτομάτως καὶ αἱ ὄφρῆς μετὰς ἐκάστοτε διαφορῶς κινήσεις των: **τὰς ὄφρῆς ἀνασπᾶν ἢ ἐπαίρειν** (=ἀνασηκῶναι) εἰς ἐνδειξιν λύπης || ἀντιθέτως, **τὰς ὄφρῆς συνάγω ἢ συνέλω, ἀσπᾶ ἢ κατασπᾶ**=συνοφροῦμαι, «κατοσουφιάζω» εἰς ἐνδειξιν ἀποδοκιμασίας, δυσφορίας, ἀνησυχίας καὶ δλων τῶν συναισθημάτων, ὅσα προκαλοῦν συνοφρούωσιν || ἐξ ἀντιθέτου, **λύω τὰς ὄφρῆς, μεθίημι τὰς ὄφρῆς**=ἀφίνω τὰ φρῦδια μου νὰ ἐπανελθῶν εἰς τὴν φυσικὴν των κατᾶστασιν, εἰς ἐνδειξιν ὅτι ἀπὸ τὴν κατᾶστασιν τῆς συνοφρούωσως καὶ τῶν ἀντιστοιχοῦντων πρὸς αὐτὴν συναισθημάτων ἐπανερχομαι εἰς τὴν φυσιολογικὴν κατᾶστασιν τῆς γαλήνης, τῆς ἠρεμίας μετὰ ἀντίστοιχα εἰς αὐτάς συναισθημάτων. 2) ὅπως τὸ λατ. **supercilium**, ὅστω καὶ ἡ λ. ὄφρῆς, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἀκόμη (ἔξω περιφράσεως), δηλοῖ ἀξιοπρέπειαν, οσοβαρότητα || ὡς. **ὄφρῆς**=χαρὰ ὡς. **ὄφρῆς**=ὑπερφάνεια, ὄλαζονεῖα, ὑπεροψία, περιφρόνησις, καταφρόνησις.— || μτφρ., ἢ ὄφρῆς λόφου ἢ δρους, τὸ χεῖλος κρημοῦ, ἀπόκρημος βράχος, κρημνός, ὀπότημος δχθη, χαράδρα κ.τ.δ.

***Ετυμ.**: ὄφρῆς: σανοκρ. **bhrū-h** (αἰτ. ἐν. **bhrūn-am**, ὄσπ. ἐν. **bhrun-ē**), Ζενδ. **brvat**, νεο-περσ. **abrū brū**, Μακεδ. **ἄβρουίτες** (=ὄφρῆδες), ἀγγλ.-οαξ. **brū**, παλ.-νοργ. **brūn**, λιθ. **brunius**, παλ.-σλαβ. **brūvī**, **obrūvī** (ὄφρῆς)· ἐξ ἰακ. ***bhrēu-** τὰ ἀγγλ.-οαξ. **broew**, παλ.-γερμ. **brāwa** (ὄφρῆς)· ἐξ ἄλλου ἰακ. ***obhrēu-** (=ὀβhrēu-) καὶ ***bhrēu-** εἶναι συγγενῆ τὸ δ- δηλ. εἶναι προθεμ.-εφων.· ἡ ση. **μασία ὄφρῆς, φρῦδι**· προήλθε, κατὰ τινας ἐκ τῆς

άννοιας τής διπροσώπου γωνίας οίκοδομής, τοῦ χείλους μιᾶς δχθής κ.τ.δ., καί βπενθυμίζει τήν σημασ. τοῦ ἀποκρήνιμου βήώματος, τήν ὁποιαν μεταξὺ ἄλλων ἔχει ἢ ἄλλ. λέξεις φερύς, πρβλ. καλ-ποργ. brūp (ὄφρῦς, ἄλλα καί γωνία οίκοδομής, κρημνός)· τὸ λαπ. *bhr-u (δ-κρα, ὄχθη, χεῖλος, γωνία) ἀποτελεῖ ἐπέκτ. τοῦ *bher- (ὕψωμα, γωνία κλπ.), πρβλ. τήν σχοῖαν *bher : *bhr-u (λαμπρός, ὄρατος) ἐν τῷ λιθ. bēras (φαίος), καλ-γερμ. brūp, ἔλλ. φεῦντος, φεῖνη.

ὄφρῦς, συνγρ. ἀντί φερύας, αἰτ. πληθ. τοῦ φερύς.

ὄχά (ἔχω), ἑπικ. ἐπὶρ., ἐν χρῆσει παρ' Ὁμ. μόνον ὡς ἐπιτατ. μετά τοῦ ὕπερθ. ἄριστος: δχ' ἄριστος= ἐξόχως ἄριστος, τὰ μάλιστα ἄριστος, ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν ἄριστος, ἀσυγκρίτως ἄριστος || παρὰ μτρν. τὸ δχα διετηρήθη ἐν τῷ συνθέτῳ τοῦ ἐξοχα, ὅπερ ἐπίσης εἶναι δημηκῶν [δημηρ. δχα· ὄμ. ἐξοχα (τῆς αὐτῆς σημ.)] ἑπ. ποιητ. ἐξοχα δχυρῶς (δχα : δχυ-ρῶς=τάχα : ταχύς) πάντα ταῦτα εἶναι ἁμοιόρριζα ἐξ λαπ. soǵh-, κατὰ μετάπτωσιν ἐκ τοῦ λαπ. seǵh (δράτ-τομαι ἄπο τι, κατέχω, κρατῶ), ἐξ οὗ τὸ ἔλλ. ἔχω· Βλ. καὶ ἔχω].

ὄχάνη, ἢ, καί **ὄχάνων**, τὸ (δχέω, ἔχω)· ἡ λαθῆ τῆς ἀσπίδος, ἣτις συνίστατο ἐκ δύο δερματίνων ταινιῶν, σταυροειδῶς ἀστερευμένων ἐν τῇ περιμέτρῳ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς ἀσπίδος, διὰ μέσου τῶν ὁποιῶν ἐπέρα τὸν ἄριστόν του θραχίονα ὁ πολεμιστῆς καὶ οὕτω ἠδύνατο νὰ τὴν κινή εὐκόλως κατὰ βούλησιν (οἰακί-ζειν)· κατὰ τὸν Ἡρόδοτον τοιαῦτα μετ' ὄχάνης ἀσπί-δα ἐχρησιμοποιοῦν οἱ Κλέρες. Ἐν ἀρχαιότεροις χρόνοις ἡ ἀσπίς ἦτο πολλὴ μεγαλύτερα (τερμῶδεσσα παρ' Ὁμ.), λόγῳ δ' ἀκριβῶς τοῦ μεγέθους τῆς καὶ τοῦ βάρους τῆς ἐκρῆματο διὰ σκυτίνου τελαμώνος ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου τοῦ πολεμιστοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν ἔχειριζατο τῇ βοηθειᾷ τῶν λεγομένων κανόνων, ἥτιο δύο ἑλασμάτων ἢ ράβδων σταυροειδῶς προσηρμοσμένων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν πλευρὰν τῆς ἀσπίδος, καὶ χρῆσι-μοποιουμένων ὡς λαβῶν.

ὄχέσσκον, ἰων. πρτ. τοῦ δχέω.

ὄχέσσει, ἑπ. ἀντί δχσει, δοτ. πληθ. τοῦ δχλος (δλ.λ.).

ὄχεία, ἢ (δχεύω)· τὸ δχεύειν, ἡ συνουσία, ἡ σαρκικὴ ἢ μετίζις, ἐπὶ ζῳων.

δχεσφι, -ν, ἑπ. ἀντί δχσει, δοτ. πληθ. τοῦ δχλος (δλ. λ.).

ὄχετεύω, μελ. σω, (δχετός)· μεταθιβάζω, διοχετεύω, ἀποχετεύω, ὕδωρ δι' ὄχετο ἢ διὰ διώρυγος || ἐκτρέπω, διακλαδίζω, δι' ὕδαρωγαίω. — Παθητ., διοχετεύομαι.

ὄχεται-ηγός, ὄν (δχετός+ἄγω)· κυρ. ὁ ὄγων τὸν ὄχετόν (ὄηλ. ὁ κατευδύων τὸν ὄχετόν τῆς διοχετεύσεως τοῦ ὕδατος), ὁ διοχετεύων τὸ ὕδωρ δι' ὄχετοῦ (αὐλακος), ὁ ἀρδεύων, ὁ κρηπορός.

ὄχετός, -οῦ, ὁ (δχος, δχέω)· δ,τι καὶ νῦν, ὄχετός, ἀγωγός, σωλήν, αὐλαξ, διώρυξ || γενικῶς, πᾶν εἶδος ὑδατίνου ἀγωγοῦ, ὅπως π.χ. ἡ κοίτη ποταμοῦ. 2) μτρν., μέσον διαφυγῆς. [(ἐπ. β. *veǵh- (διοχετεύω, ἔγω), δλ. ἐν λ. δχος].

ὄχεύς, -είος, ἰων. -ῆος, ὁ (ἔχω)· πᾶν δ,τι συνέχει (συγκρατεῖ, συσφίγγει) πράγμα τι· 1) ὁ ἰμός ὁ συσφίγγων τὴν περικεφαλαίαν μὲ τὸ κάτω ἀπὸ τὴν σιαγόνα μέρος καὶ συγκρατῶν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν τῆς, κοιν. εὐποσιαγόνοσ. 2) ἐν τῷ πληθ., αἱ πόρπαι αἱ συνέχουσαι τὸν ζωστήρα. 3) μοχλός (μάνδαλος, σύρτης) ὁστις ἔκλειε τὴν θύραν ἐσωτερικῶς (ἀπὸ μέσασ).

ὄχευτής, -οῦ, ὁ (δχεύω)· ἐπιβήτωρ ἵππος || ἀνδρωπος ἀσελγῆς, ἀκόλαστος, λάγνος.

ὄχεύω, μελ. -σω (δχέω)· ἐπὶ ἀρρένων ζῳων, ἐπιβαίνω, βατεύω || δχεύει ὁ ὄρρον, δχεύεται ἡ θήλεια || ἐπὶ τοῦ ἱπποκόμου, βάλλω τὸν ἵππον ἐν βατεύσῃ τὴν θήλειαν. [δχεύω· δχευτής· δχεία, δχή : σανακρ. sāhatē (γίνομαι κύριός τινοσ)· ἐξ λαπ. *seǵh- : ἔχω].

ὄχέω, μελ. -ῆσω (δχος, δ)· παράλλ. τύπος τοῦ ἔχω, ὅπως τὸ φερέω εἶναι παράλλ. τύπος τοῦ φέρω· φέ-ω, κρατῶ, ὑποβασιάζω || ὑπομένω, ἀνέχομαι, ἀντέ-χω || φροσεῖν δχέω=ἐξακολοῦθί νὰ φροσεῖ, τήρω

φροσεῖν. 2) ἀναθιβάζω τινὰ ἐπὶ ὀχήματος, τὸν ἀφίνω (ἢ τὸν βάλλω) νὰ ἱππεύσῃ.— || ἐν τῷ μέσ. καὶ παθ., μετά μέσ. μελλ. δχῆσομαι· φέρομαι, ἐπι-οχοῦμαι· κύμασι (νησίον, ἵπποισιν) ὄχθομαι=φέ-ρομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων (πλοίων, ἵππων, κλπ.), τ. ἔ. ταξιδεύω, ἐπιβαίνω πλοίου, ἱππεύω || ἐντεῦθεν καὶ ἀπολ., δηλ. ἀνευ τῆς προσθήκης οὐδ. (ἔσπαρ, νηί κλπ.), ὡς τὸ λατ. vehī (ἀξυπακ. τοῦ equo, curru, πανί κλπ.)· ὄχομαι, ἱππεύω, πλέω || ἐπ' ἀγνύρας ὄχομαι = συγκρατοῦμαι ὑπὸ τῆς ἀγκύρας (εκαθαλλικεύω τὴν ἀγκυραν), εἶμαι ἠγκυροβολημένος. [δ'· ἐτυμ. δλ. ἔχω καὶ δχος].

ὄχῆα, ἑπ. αἰτ. τοῦ δχετός· ὄχῆες, ὄνομ. πληθ.

δχημα, τὸ (δχέω)· τὸ φέρον, ὑποβασιάζον, ὑποστηρίζον, κάτι, τὸ στήριγμα, ὑποστήριγμα.— || ὡς καὶ νῦν, δχημα, ἁμαξα, δίφρος, λατ. vehiculum | ὡσ. πλοστον, σκάφος.

ὄχδέω, μελ. -ῆσω· εἶμαι «βαριά» φορτωμένος || μτρν. εἶμαι καταλυπημένος, εἶμαι κἀκοκαρδισμέ-νος, ὑπερλυποῦμαι, δχδομαι, εἶμαι βαρῦδυμος | δ-χθησαν=ἔγιναν περιλυποῖ [ἐκ τοῦ δχθωμασ, ὅπως τὸ δχέω ἐκ τοῦ ἔχω· διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν α : ο πρβλ. ἀγο : ὄγμος, βάλλω : βολή· κατὰ τινὰς ἐκ β. εχ· τοῦ δχέω, ὡς τὸ λατ. vehemens ἐκ β. veh· τοῦ veho, πρβλ. vexo· δλ. καὶ εχθος].

ὄχθη, ἢ, ἀρχαιότερος τύπος τοῦ δχθος· πᾶν ὕψωμα ἐδάφους φυσικῶν ἢ τεχνητῶν, λόφος, πρό-ψωμα, ἀνάκωμα || ἐν τῷ πληθ. αἱ δχθαί ποταμοῦ ἢ τάφρου || ὡσ. βράχοι ἀπόκρημνοι πλησίον ποταμοῦ κείμενοι.

Ἐτυμ. : σκοτειν. ἐτυμολ.· πρβλ. καὶ τὸ μεθομρ. δ-χθος τῆς αὐτῆς σημ. ὅπερ ἠδύνησθη ἤθη ὑπὸ τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν, ὅτι τὸ δχθη λέγεται ἀείποτε ἐπὶ τῆς παρὰ τὸ ρεῦμα ποταμοῦ ὑψουμένησ γῆσ, τὸ δὲ δ-χθος ἀείποτε ἐπὶ λόφου, ἀλλ' ἡ διακρίσις αἴτη δὲν ἀληθεύει καθ' ἑλλην τὴν γραμμῆν.

ὄχθηρός, ἁ, ὄν (δχθη)· λοφώδης, πλήρης ὑψω-μάτων.

δχθοίθος, ὁ· ἀλουργῆσ πρόσραμμα περὶ τὸ στή-δος τοῦ χιτῶνος [σκοτειν. ἐτυμολ.].

δχθος, ὁ, μτρν. τύπος τοῦ δχθη· ὕψωμα γῆσ, λό-φος, δχθη, «δχτος», λατ. tumulus | σπαν. ἐπὶ τῆς δχθησ ποταμοῦ (ἀντὶ τοῦ δχθησ) [δ'· ἐτυμολ. δλ. δχθη].

ὄχλ-ἀγωγία, ἢ (δχλος+ἄγω)· συναγωγή δχλου, ἀταξία τοῦ δχλου, ὡς καὶ νῦν λέγεται.

ὄχλέω (A)· = μοχλεύω (δλ. λ.), ἀνυψῶν ἢ μετα-τοπιζῶ διὰ τοῦ μοχλοῦ.— Παθητ., κυλιόδοῦμαι, κυ-λίομαι : νηφίδες ἀπασαι δχλεύονται (αἰολ. ἀντὶ δ-χλοῦνται)=ὄλα τὰ «χαλίκια» κυλιόνται (παρασύρον-ται) ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Ἐτυμ. : δχλέω, ποιητ. δχλίξω· δχλεύς (: καλ-ποργ. vagl=ψευδῆσ μεσόδμη, Νορβ. vagl=ξύλον ἐπὶ τοῦ ὀποῖου «κουρνιαζοῦν» αἱ θριδιεσ πρβλ. λατ. vectis =μοχλός : veho) πρβλ. Ἑσυχ. «μοχλός· σφραγισγῆ· δεσμός»· (λαπ. *veǵh- = κινῶ, δλ. καὶ ἐν δχος).

ὄχλέω (B), μελ. -ῆσω (δχλος)· τὰράσω διὰ τοῦ δχλου ἢ ὄχλαγωγίασ || γεν., ἐνοχλόω, ἐπιμένω ἐνο-οχλητικῶς (μετ' αἰτ.) | ἀπολ., εἶμαι ἐνοχλητικός, ὄχληρός.

ὄχληρός, ἁ, ὄν (δχλέω B)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὄχληρός, ἐνοχλητικός, προξενῶν ἄνισαν.

ὄχλίξω, μελ. -ῆσω· = δχλέω A, δχλεύω, μετακινῶ ἢ ἀνυψῶν διὰ μοχλοῦ || γεν. μετατοπιζῶ μέγα βά-ρος, τὸ ἀποκυλίω διὰ τῆς καταβολῆσ δυνάμεωσ.

ὄχλίξσιαν, γ' πληθ. ἐνκτ. ἑπ. ἀορ. α' τοῦ δχλίξω.

ὄχλο-ποιέω, μελ. -ῆσω (δχλος+ποιέω)· ποιῶ (ἐ-γείρω) ὄχλαγωγίαν || δχλοποιῶ τὴν πόλιν=θῆτω τὴν πόλιν εἰς κατάστασιν ἀναταραχῆσ, ἀναταράσσω.

ὄχλοσ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, πλήθος λαοῦ, δχλος, ἄ-τακτον σίφος, ἐμπουλοῦκί, «ἀσκήρι» | χυδατος δχλος, συρφετός (κοιν. «λαουτζικός, πόπολο, πλε-μπέγιο», λατ. turba, ἀντίθ. τῷ θῆμος (=λαός, ἐν συνταγματικῇ ἔννοια). — || βοή καὶ παραχθὶ προκαλοῦ-μένη ὑπὸ πλήθους ἀνθρώπων, ὄχλαγωγία, λατ. turba || γεν. διατάραξις, διαταραχῆ, ἐνόχλησις, φορτικῶ-τής [σκοτ. ἐτυμολ.· ὑπὸ τινων ἀνάγεται εἰς τὴν β. δχ· βλ. ἐν ἔχω· ὅπ' ἄλλων συσχετίζεται πρὸς τὸ ἐπὶ Κρη-

τικῶν νομισμάτων ἀπαντῶν πόλχος (πρβλ. τὸ αἰολ. ὄχλος ἀντὶ ὄχλος) ὅπ' ἄλλων ἐθεωρήθη συγγ. τῆ λατ. *nuig-us* (<*nuig-us*), πρβλ. καὶ γερμ. *volk*. Ἄλλ' ἀμφίβολα πάντα. Παράλληλα ἐν ἄλλαις γλώσσαις θεωροῦνται τὰ ἰ γοθ. *agls* (αἰσχερός), ἀγγλ.-σαξ. *ezle* (ἐνοχλητικός), πρβλ. καὶ παλ.-ιρλ. *áil* (ἄβρεις, προσβολή) (<**agil-* μετά ἰνδοευρ. *a-*) παράγ. : ὄχλειν, ὄχληρός].

ὄχλ-ώδης, ες (ὄχλος+εἶδος), συνγρ. ἀντὶ ὄχλοειδής· δημοίως πρὸς ὄχλον, ταραχώδης ἢ γεν., ἐνοχλητικός, ὄχληρός ἢ τὸ ὄχλῶδες=ὄχληρότης, ἐνόχλησις, ἀνία, ἢ ταραχή.

ὄχμα, -ατος, τὸ (ἐχω) ὡς τὸ *ἐχμα* (βλ. λ.), πόρπημα, δεσμός ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὄχμαξ, μελ. -άσω (*ὄχμα*)· λαμβάνω τι καὶ τὸ κρατῶ στερεά ἢ συνδέω, δένω, δεομεύω, πεδικλώνω ἢ ἐπὶ ἔπικων συγκρατῶ, χαλινάγωγῶ, τὸν καθιστῶ πειθίγιον εἰς τὸν χαλινόν, τὸν ὑποτάσσω εἰς τὸν χαλινόν.

ὄχνη, ἡ, μετρ. τύπος ἀντὶ ὄχνη (βλ. λ.), ἀγριολοιδία.

ὄχος (Α), γεν. -εος, τὸ (ἐχω)· τὸ βαστάζον, ὄμαξα, ὄρμα, δίφρος, ὄχημα, λατ. *vehiculum*, πάντοτε ἐν τῆ πληθ., καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ ἐπ. δοτ. *ὄχεσφι(ν)*, ἀντὶ ὄχεσι [δι' ἔτυμοι. βλ. *ὄχος Β*].

ὄχος (Β), -ου, ὁ, καὶ ποιητ. **ὄχος** (ἐχω)· ὁ φέρων, ὁ βαστάζων, ὁ συγκρατῶν, ὁ περιέχων, περιλαμβάνων ἢ *ἠῶν ὄχοι* = τόποι περιέχοντες πλοῖτα, τ. ἔ. λιμένες, ὄρμοι, ἀραξοδόλια.— ἢ τὸ φέρον τι, ὄμαξα, δίφρος, ὄρμα κ. τ. ὅ. (βλ. *ὄχος Α*) ἢ ἄλλ' ὄμως, *ὄχοι ἀπήνης*=οἱ φορεῖς τῆς ἀμάξης, τ. ἔ. οἱ τροχοί.

Ἔτυμ.: τὸ *ὄχος*, πληθ. τὰ *ὄχη* μετὰ *ὄ-* κατ' ἀναλογία πρὸς τὸ ἄρσ. *ὁ ὄχος* καὶ τὸ παράγ. ρῆμα *ὄχεομαι* τὸ ἀρχαῖον **ἐχος* (**Ἐχος*) ἐν τῆ παρ' Ἡσυχ. «*ἐχεσφιν ἄρμασιν*» ὁ *ὄχος* (=τροχός, πρβλ. *ἀρματῶν ὄχοι*», ὄρμα, πλοῖον) μεθομ. *ὄχεω* ἄμνηρ. κλπ. *ὄχεομαι*· ἄμνηρ. γαιήοχος, δωρ. γαιάοχος, λακ. *Γαῖα-Φοχος* (ἐπίθ. τοῦ Ποσειδ., ὁ βαστάζων τὴν γῆν) : σανσκρ. *vāhātī* (ὄχομαι), Ζενδ. *vazaitī* (ἀμαξεύω)=λατ. *veho*, πρκ. *vexi* = ἔλλ. **Ἐχω* (δὲπερ περιέπεσον εἰς ἀχρηστίαν, δετὰν ἀπέθη συνών. τῆ *ἐχω* (<**σέχω*=κρατῶ), *vehis* (φορτίον ἀμάξης), *vehis* (μοχλός), *vehiculum* (=σανσκρ. *vahitram*), γοθθ. *ga-vigam* (κινῶ, κλονίζω), παλ.-νοργ. *vega*, ἀγγλ.-σαξ. *wezan* (κινῶ), παλ.-γερμ. *wegan* (κινούμαι), παλ.-νοργ. *vagn*, παλ.-γερμ. *wagan* (ἰαπ. **voǵh-no-*)=ὄμαξα, γοθθ. *wēgs* (θύελλα, κύματα), παλ.-νοργ. *vāgr* (θάλασσα), παλ.-γερμ. *wāg* (ῥωρ τεταραγμένην, κύμα), γοθθ. *wigs*, παλ.-νοργ. *vegr*, ἀγγλ.-σαξ. *wez*, παλ.-γερμ. *weg* (δρόμος), γοθθ. *wagjan*, ἀγγλ.-σαξ. *weczan*, παλ.-γερμ. *wegen* (κινῶ) κλπ.: πάντα ἐξ ἰαπ. βίξ. **veǵh-* (μεταφέρω ἐφ' ἀμάξης).

ὄχυρός, ὁ, ὄν (ἐχω) ὡς τὸ *ἐχυρός*, στερεός, διαρκής ἢ σωματώδης, παχύς, δυνατός ἢ κυρ. ἐπὶ τόπων (θέσεων), ὡς καὶ νῦν, ὄχυρός, ἰσχυρός, ἀσφαλής, στερεός ἢ ἐπὶ ὄχυρωματικῶν ἔργων π. χ. ἰσχυρός, μεγάλης ἀντοχῆς, ἀποτελεσματικῶς ὑπερασπιζόμενος ὑπὸ τινος. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἐχυρός* καὶ *ὄχα*].

ὄχυρόω, μελ. -ώσω (*ὄχυρός*)· καθιστῶ τι ἰσχυρόν, στερεόν, τὸ ὄχυρῶν.

ὄχυρωμα, -ατος, τὸ (*ὄχυρός*) ὡς καὶ νῦν, ὄχυρωμα, ὄχυρόν, φρούριον, ὄχυρωμένη θείσις.

ὄχωχα, διὰ μεταθέσεως φθόγγων ἀντὶ *ὄχωχα*, πρκ. τοῦ *ἐχω*.

ὄψ (Α), ἡ, γεν. *ὄπος*, δοτ. *ὄπι*, αἰτ. *ὄπα* (*εἰπεῖν*, ἔπος) φωνή.— ἢ ὄμιλια, λόγος [ὄμ. ποιητ. *ὄψ* (**Ἔψ* <ἰαπ. **voq̄n-s*, βλ. ἐν *ἔπος*- τὸ ἄμνηρ. *Ἔψ* ἀνεσχηματίσθη κατὰ τὰ *ἔπος*, *ἔειπεῖν*].

ὄψ (Β), ἡ, γεν. *ὄπος* (*ὄψομαι*) = *ὄψις*, ὁ ὀφθαλμός, τὸ πρόσωπον.

Ἔτυμ.: *ὄψ* ἐκ β. *ὄπ-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ *ὄπ-οσι-*, *ὄψομαι*, *ὄψ-μα*, *ὄψ-ις*, *ὄψ-τις*, *ὄψ*, *ὄψθαλμός*, *ὄψις*, *ὄπη*· ἀλλ' ὁ πρῶτος τύπος τῆς β. ἦτο, κατὰ τινάς, *οψ-*, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν παρ' Ἡσυχ. αἰολ. τῶν *ὄκκος*, *ὄκαλλος*, πρβλ. καὶ σανσκρ. *ak-sham*, *ak-shan*, *ak-shī* (=oc-ulus), *ik-sh* (=videre), λατ. *oc-ulus* βλ. καὶ τὰ ἐν λ. *ὄσσε*.

ὄψ-ὀμάτης, -ον, ὁ, δωρ. ἀντὶ *ὄψαμήτης* (ὄψη + *μάω*)· ὁ βερίζων μέχρις ὀψίας (μέχρι ἀργὰ τὸ βράδυ)· πρβλ. *ὄψαρότης*.

ὄψονον, τὸ (*ὄψομαι*) = *ὄψις*, δρασις, θέαμα, θέα, δράμα.

ὄψάριον, τό, ὄψοκορ. τοῦ *ὄψον*· κυρ. ἰχθύς, μικρός ἰχθύς.

ὄψ-ἀρότης, -ου, ὁ (ὄψη+ἀρώω)· ὁ *ὄψη* (βηλ. ἀργά) ἀροτριῶν· πρβλ. *ὄψαμάτης*.

ὄψη, ἐπίρ. μετὰ μακρόν χρόνον, ἀργά, ἐπὶ τέλους, βραδέως, λατ. *sero* ἢ *ὄψη* *μανθάνω*=μανθάνω πολὺ ὀργά, εἶμαι ὀψιμαθής, μανθάνω εἰς περασμένην ἡλικίαν. 2) ἀργά πρὸς τὸ βράδυ, κατὰ τὸ ἔσπερας, βράδυ, ἐν ἀντίθ. πρὸς τὸ «πρωί» ἢ πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους ἢ μιᾶς χρονικῆς περιόδου ἢ ἀπολ. *ὄψη ἦν* = ἦτο ἀργά, ἦτο περασμένη ἡ ὄρα ἢ μετὰ γεν. *ὄψη τῆς ἡμέρας*=λατ. *serum diei*=ἀργά πρὸς τὸ βράδυ ἢ ὡς. *ὄψη τῶν Τρωικῶν*=πολὺ μετὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον.— παρ' ἀττ. ἀνώμ. παραθ. *ὄψαίτερον* (=βραδύτερον, ἀργότερον), *ὄψαίτατα* (=βραδύτατα, παρὰ πολὺ ἀργά).

Ἔτυμ.: *ὄψη*, αἰολ. *ὄψη* ὡς *α'* συνθετ. ἐν τοῖς συνθέτοις *ὄψη*- *ὄψιος* (καὶ συγγκρ. *ὄψαίτερος* κατὰ τὸ *καλαίτερος*)· *ὄψη*, *ὄψι* ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τῆ βάσει τύπου τινός **ὄψ* = λατ. *ops*-, ὄμβρ. *os*-(<**ops*- (ἐκτιταμ. κατὰ ἐν ἐπίρρ. -s ὅπως τὸ λατ. *abs*: *ab*) πρβλ. *ὄψι*- ἐν τῆ *ὄψι-σθεν*, *ὄψι-θεν*, *ὄψισω* (βλ. λ. λ.), λατ. *ob*-, *op*-, βλ. καὶ τὰ ἐν λ. *ὄψωρα*.

ὄψείω, ἔφρατ. τοῦ *δράω*, σχηματισθὲν ἐκ τοῦ μελ. *ὄψομαι*· ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω (μετὰ γεν.).

Ἔτυμ.: τὸ ἐν Ἰλ. *Ἔ 37 ὄψιόντες ὄψις ἰόντες* (=πορευόμενοι πρὸς κόπου διὰ νὰ ἴδουν· κατὰ τινὰς τὸ τμήμα -ειοντ- (<**εισοντ-* τῶν εἰς -σειώ ἐφετικῶν εἶναι μετχ. συγγ. τῆ σανσκρ. *īṣ* (ζητεῖν)) τὸ πρῶτον μέλος περιέχει θέματα εἰς -τι- : *ὄψιόντες* (<**ὄψι*), πρβλ. *ὄψις* (<**ὄψι*), *ὄψις* (<**ὄψι*), *ὄψις* καὶ τὸ *ὄψι* (μετὰ γεν.)

ὄψεσθαι, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ *δράω*.

ὄψη, αἰολ. ἀντὶ *ὄψη*.

ὄψια, ἡ (ἐνν. ὄρα), κυρ. βηλ. τοῦ *ὄψιος* (βλ. λ.)· τὸ πρὸς τὴν ἑσπέραν τμήμα τῆς ἡμέρας, ἑσπέρα (ἀντίθ. τῆ *ὄρθρος*), συχὰ συννημένον μετὰ τοῦ ὄσο. *δέλιη* (βλ. λ.).

ὄψιαίτερος, -ατος, ἀνώμαλα παραθετ. τοῦ *ὄψιος*· βλ. *ὄψη*.

ὄψι-γονος, ον (ὄψη + γενέσθαι)· ὁ γεννηθεὶς μετέπειτα (ἢ ἀργά), ὁ γεννηθεὶς εἰς μεταγενεστέραν ἐποχὴν (χρονικὴν περίοδον), μεταγενέστερος. 2) ἐπὶ υἱοῦ, ὁ γεννηθεὶς ἀργά, ὁ γεννηθεὶς κατὰ τὴν γερωντικὴν ἡλικίαν τοῦ πατρὸς. 3) ὁ γεννηθεὶς ἀργότερα ἀπὸ ἄλλον, δηλ. νεώτερος.

ὄψιέστερος, -ατος, συγγκρ. καὶ ὄμνηρ. τοῦ *ὄψιος* (βλ. λ.).

ὄψίζω, μελ. -ίσω (ὄψη)· πράττω τι ἀργά, ὑπάγω ἢ ἔρχομαι ἀργά ἢ εἶμαι πολὺ βραδύκινητος εἰς τὸ πράττειν τι.—Παθητ., εἶμαι ἀργοπρόνως, καταλαμβάνομαι ἀπὸ τὴν νύκτα, ἐνυχτώμενος, διαμένω ἀργά τὴν νύκτα ἐξω.

ὄψι-κοίτος, ον (ὄψη+κοίτη)· ὁ ἀποχωρῶν ἀργά δι' ὕπνον, ὁ πηγαίνων ἀργά εἰς τὸ ὄπιτι τοῦ διὰ νὰ κοιμηθῆ, ὁ ἀγρυπνῶν ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτός, ἀγρυπνος.

ὄψι-μάθει, μελ. -ήσω· εἶμαι ὀψιμαθής, μανθάνω ἀργά, εἰς προχωρημένην ἡλικίαν γίνομαι μαθητής· ἐκ τοῦ

ὄψι-μάθης, ἐς (ὄψη+μαθεῖν)· ὁ ἀργά μανθάνων (ἢ μαθῶν) τι, δηλ. ὁ εἰς μεγάλην ἡλικίαν μορφωθείς, λατ. *serus studiorum* ἢ ὁ πολὺ μεγάλως εἰς τὴν ἡλικίαν διὰ νὰ μάθῃ τι (μετὰ γεν.), ἀνδρωπος τοῦ ὀπίου ἢ ἡλικία εἶναι ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἀποκτιπὴν ὠριμαμένην γνώσεω.

ὄψιμος, ον (ὄψη), ποιητ. ἀντὶ *ὄψιος*· βραδύς, ἀργός, βραδύκινητος, ὄκνος ἢ *τέρας ὄψιμον*=*τέρας* (βηλ. προγνωστικὸν σημεῖον), τοῦ ὀπίου ἀργοπορεῖ ἢ ἐκπλήρωσις.

ὄψι-νοος, ον (ὄψη+νόος)· ὁ ἀργά σκεπτόμενος, ἢ ὁ ἀργά ἐννοῶν τι ἢ ἀμελής, μὴ προσεκτικός.

ὄψιος, α, ον (ὄψέ) ὁ συμβαίνων (γινόμενος) ἀργά, εἰς περασμένην ἡλικίαν, ὄψιος, λατ. *seus*, ἀντίθ. τῷ *πρώιος* (βλ. λ.).— Παρ' ἄττ. συγκρ. *ὄψιαι-τερος*, ὑπερθ. *ὄψιαιτάτος* || τὰ οὐδ. *ὄψιαιτέρον, ὄψιαιτάτα* χρησιμοποιοῦνται ὡς παραθετ. τοῦ ἐπιρ. *ὄψέ* || ἀπαντῶσιν ὡς καὶ παραθ. *ὄψιαιτέρος, -έστατος*.

ὄψις, γεν. -εως, ἰων. -ιος, ἡ (*ὄψομαι*) ὡς καὶ νῦν, ὄψις, ὄρασις, θέα, ἐμφάνισις || δράμα, ὄπτασις, φάντασμα || *ὄψις οἰκοδομημάτων* = ἐπίδειξις (ἐκδεισις) οἰκοδομημάτων. 2) ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, ἡ ὄψις || τὸ πρόσωπον, μορφή προσώπου («μοῦτρο»). — II ἡ δύναμις τοῦ ὄραν, ἡ ὄρασις || ἡ ἐνέργεια τοῦ ὄραν, ἡ αἰσθησις τῆς ὄρασεως || ἐν τῷ πληθ. τὰ ὄρανα τῆς ὄψεως, οἱ ὀφθαλμοί. 2) τὸ θεᾶσθαι, τὸ θέαμα, θέα, ἀποψις, λατ. *conspectus* || *ἀφικνοῦμαι εἰς ὄψιν τινί* = φθάνω (ἔρχομαι) εἰς θεᾶν τινός, ἐμφανίζομαι ἐνώπιόν τινος, ἔρχομαι ἐνώπιόν τινος, παρατηρῶ τίναν).

ὄψι-τέλεστος, ον (*ὄψέ+τελέω*) ὁ ὄψέ (θελ. ἀργά, μετὰ πολὺν χρόνον) ἐκτελούμενος (ἢ ἐπιτελεσθεὶς).

ὄψομαι, μέλ. τοῦ *δράω*, σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ **ὄπτομαι*.

ὄψον, τὸ (*ἔψω*) κυρ. κρέας βραστόν || γεν., κρέας, σάρξ.— II πᾶν τὸ τρωγόμενον μετὰ τοῦ ἄρτου ὡς προσφάγιον, ἢ καθόλου διὰ νά προσδώσῃ γεῦσιν || *ὄψον* καὶ τὰ κρόμμυα καλοῦνται *ὄψον ποτῶ* (θελ. λίχνευμα, «λιχουδία», «μεζέες») διὰ οἶνον (προκαλῶν τὴν πείσιν οἴνου).— III γενικῶς, ἄρτυμα, καρύκευμα, σάλτσα || μτφρ. ἐπὶ πείνης ἢ κόπου: *οἱ πόνοι ὄψον τοῖς ἀγαθοῖς* = οἱ μόχοι (ὁ κόπος) εἶναι προσφάγιον (καρύκευμα, ἄρτυμα) διὰ τὰ καλὰ πράγματα. — IV κάθε νόστιμη τροφή, πολυτελεῖ ἐδέσματα || ἐν τῷ πληθ. «λιχουδέες». — V ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἰχθύος καθόλου, διότι «ψάρι» ἦτο τὸ προσφιλέστερον προσφάγιον τῶν Ἀθηναίων. 2) ἡ ἀγορὰ καὶ κυρ. ἡ ἰχθυαγορὰ, τὰ ἰχθυοπωλεῖα.

Ἔτυμ.: δμηρ. κλπ. *ὄψον* «*ὄψαριον*» «*ψάριον*» (τῆς νέας ἑλλ.) τὴν ἐκ τοῦ *ἔψω* παραγωγὴν δὲν δέχονται

τινες τῶν νεωτέρων, δεχόμενοι ὅτι *ὄψον* (προθεμ. *δ* = ἐκ τοῦ πλησίον, ἐγγύθεν, μετὰ τινος) + λέξει τινὲς συγγ. τῷ *ψαμῶς* (= «χαψιά, θούκα»). Βλ. *ἔψω καὶ πέσσω*.

ὄψο-ποιέω, μέλλ. *-ήσω* (*ὄψοποιέω*) παρασκευάζω (μαγειρεύω) νόστιμα φαγητὰ (ἐκ κρέατος ἢ ἰχθύος) || μέσον, ἐσθίω (τρώγω) ὄψον (κρέας ἢ ψάρι) μετ' ἄρτου.

ὄψο-ποιία, ἡ (*ὄψοποιέω*) ἡ μαγειρικὴ, ὁ ἐντεχνος τρόπος τοῦ μαγειρεύματος.

ὄψο-ποιικός, ἡ, ον (*ὄψοποιέω*), καὶ **ὄψοποιητικός** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μαγειρικὴν ἢ ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὴν μαγειρικὴν || τὸ θηλ. ὡς οὐα. *ἡ ὄψοποιητικὴ ἢ ὄψοποιικὴ* (ἐνν. *τέχνη*) = ἡ (ἐντεχνος) μαγειρικὴ, ἡ τέχνη τοῦ μαγειρεύειν (πρβλ. *ὄψοποιία*).

ὄψο-ποιός, ὄν (*ὄψον+ποιέω*) ὁ παρασκευάζων ὄψον, ὁ μαγειρεύων κατὰ τοὺς κανόνας τῆς μαγειρικῆς, ὁ παρασκευάζων νόστιμα φαγητὰ || ὡς οὐα. *ὁ ὄψοποιός* = ὁ μάγειρος.

ὄψο-πόνος, ον (*ὄψον+πονέω*) ὁ μετὰ κόπου (μετὰ πολλῆς προσοχῆς) παρασκευάζων τὴν τροφήν, ἐμπειρος μάγειρος.

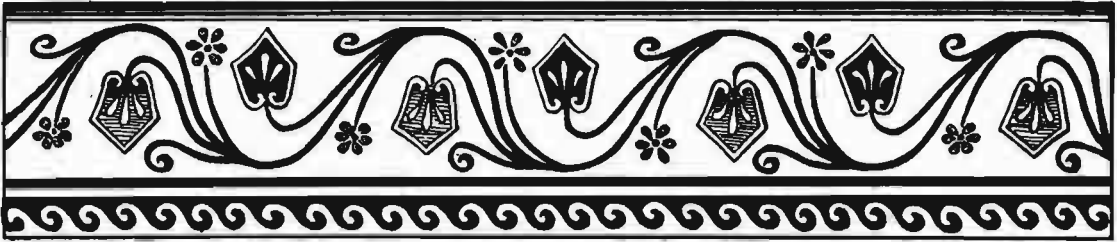
ὄψο-φάγιον, μέλ. *-ήσω* (*ὄψοφάγιον*) ἐσθίω (τρώγω) ὄψα (θελ. τὸ προσφάγιον ἀνευ ἄρτου), ζῶ μόνον με ἐκλεκτὰ (καρυκευμένα) ἐδέσματα, διαίτω πολυτελεῶς.

ὄψο-φάγια, ἡ (*ὄψοφάγιον*) τὸ τρέφεσθαι με ἐκλεκτὰ ἐδέσματα, τὸ ἐσθίειν νόστιμα φαγητὰ || ζῆν πολυτελεῶς.

ὄψο-φάγος, ον (*ὄψον+φάγιον*) ὁ ἐσθίων ἐδέσματα ἀνευ ἄρτου || ὡς οὐα. *ὁ ὄψοφάγος* = λαίμαργος, «λιχουδέης», «φαγάς». — Παρ' ἄττ. ἀνὴρ. παραθ. *ὄψοφαγίστερος, ὄψοφαγίστατος*.

ὄψ-ωνέω, μέλ. *-ήσω* (*ὄψον+ὠνέομαι*) ἀγοράζω ὄψα (κρέας, ψάρι), κοιν. «ψωνίζω» || γεν. ἀγοράζω («ψωνίζω) τρόφιμα» ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὄψ-ώνιον, τὸ (*ὄψωνέω*) συν. ἐν τῷ πληθ. κυρ. προμήθειαι, ζωοτροφίαι || σιτηρέσιον στρατεύματος (μισθός ὁμοῦ καὶ τρόφιμα) || μτφρ., ἀνταμοιβή, μισθός

Π

Τό γράμμα τούτο (πī ή πεī), όπερ παρέοτησε πάντοτε, καθ' όλόκληρον τήν γνωστήν εις ήμάς ιστορίαν του, τόν όφωνον έκκρηκτικόν χειλικόν φθόγγον, τόν παραγόμενον διά τής στιγμιαίας έπαφής τών χειλέων, άντιτοιχει πρός τό σημητικόν 7 (pe), τό δε έπικρατούντα έν τοις έλληνικοις άλφάβητοις σχήματά του είναι κυρίως τό Γ, Γ, 7. Η κατά τό όνω ήμισυ όπεστρογγυλωμένη όπωσούν μορφή του, ή έπικρατήσασα εις τό Λατινικόν και δι' αύτου εις τό Νεολατινικό άλφάβητα, έμφανίζεται εις τās άρχαιοτάτας έλληνικός έπιγραφάς τής νήσου Θήρας. Τό Χαλκιδικόν άλφάβητον έμφανίζει έπίσης και τό σχήματα Γ και Γ'. Τό Έτρουσικικόν έμφανίζει τό 7 και Ρ. Τό Λατινικόν άλφάβητον παρέχει τό σχήματα Γ' και Ρ, έξ ών τό μέν πρώτον παρέλαθε προφανώς έκ του έλληνικού, τό δε δεύτερον πιθανώς έκ του Έτρουσικικού.

Ο παρατιθέμενος πίναξ δεικνύει τό σχήμα του γράμματος εις τό διάφορα άλφάβητα κατά τήν έναντι έκάστω σημειουμένην περιόδον.

Όνομα άλφάβητου	Χρονολογία κατά προσέγγισιν	Σχήμα του γράμματος
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ	π. Χ. 1.200	7
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	7
ΘΗΡΑΙΚΟΝ	700—600	7
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	Ρ
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	7
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .	600	7
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ	600	Ρ
ΙΩΝΙΚΟΝ	403	7
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Άποικιών	} προκλασσι- κών και κλασσικών χρόνων	Λ Ρ Ρ
ΡΩΜΗΣ		Λ Ρ
ΦΑΛΙΣΚΩΝ		9
ΟΣΚΩΝ		7 Π
ΟΜΒΡΙΚΟΝ		7
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ και έφεξις		Ρ
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ και έφεξις		Π

Π, π, πī ή πεī, άκλιτον· τό δέκατον έκτον γράμμα τής έλληνικής άλφάβητου· ώς αριθμητ. π' = 80, και π = 80.000. Έν ταις έπιγραφαίς τό κεφαλαίον Π = πέντε, τά δε συμπλέγματα [Δ] [Η] [Χ] [Μ] σημαί-

νοσαι κατά σειράν: πεντάκις δέκα (=50), πεντάκις (ή)εκατόν (=500), πεντάκις χίλιοι (5000), πεντάκις μύριοι (50000).

άλλοιώσεις του π έν ταις διαλέκτοις: συχνά έναλλάσσεται μετά του έπίσης χειλοφώνου β, ώς έν τοις πάλλω—βάλλω || συχνά έπίσης έν τή ιωνική διαλ. κείται άντι του φ: άπικέσθαι (άντι άφικέσθαι), άπηγέσθαι (άντι άφηγέσθαι), άμπι (άντι άμφι), πανός (άντι φανός), πάτη (άντι φάτη) || έν τή ιωνική έπίσης τό π διετηρείτο και μετά τήν έκθλιψιν πρό δασυνομένου φωνήεντος: άπ' ήμών (άντι άφ' ήμών), ύπ' ύμών (άντι ύφ' ύμών), έπ' ήμέρην (άντι έφ' ήμέρην). — II έν τή ιωνική κείτ' άντι π έν ταις έρωτηματικαίς και άναφορικαίς άντωνυμιαίς και έν τοις άναφορ. και έρωτημ. έπιρρ.: κώς, δικώς, κοίος, δικοίος, κόσος, δικόσος (άντι του: πώς, όπως, ποίος, δικοίος, πόσος, δπόσος). — III έν τή Αιολ. διαλ. ένλοτις κείται π άντι μ: δππα (άντι δμμα), πεδά (άντι μετά). — IV έν τή Αιολική και Δωρική π κείται και άντι του τ: πέμπε (άντι πέντε), σπάδιον (άντι σπάδιον). — V τό π έναλλάσσεται ένλοτις μετά του γ: λαπαρός — λαγαρός || όπως έπίσης έναλλάσσεται και μετά του φ: λίπος—ά-λειψω, βλέπ-ω — βλέφ-αρον, λάπ-τω—λαφ-ύσω. — VI συχνά διπλασιάζεται τό π έν τοις άναφορικοις διά μετρικούς λόγους έν τή αιολ. ιδία διαλ.: δππη, δππως, δπποίος, δππόσος (άντι δπη, όπως, ποίος, πόσος). — VII παρά ποιηταίς προστίθεται ένλοτις τό τ μετά τό π, και κυρ. εις τās λέξεις πτόλις, πτόλεμος (μετά τών παραγώγων των) άντι πόλις, πόλεμος.

πā, δωρ. άντι πή, και πā άντι πη (βλ. λ. λ.).
 πāσ, λακων. άντι πāσα.
 πāγά, δωρ. άντι πηγή.
 παγ-γενέτιρα, ή, ή γενέτιρα πάντων, μήτηρ πάντων· εκ του
 παγ-γενέτης, -ου, δ (πās+γενέσθαι) και παγ-γενέτωρ, -ορος, δ· ό γενέτωρ (γεννήτωρ, πατήρ) πάντων.

παγ-γλυκερός, ά, δν (πās+γλυκερός)· ό πάντων γλυκύτερος, γλυκύτερος, ποδεινότατος.
 παγ-γλωσσία, ή (πās+γλώσσα)· άπεραντολογία, φλυαρία.

πάγεις, εἶσα, ἐν, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ πῆγγνυμι. **πάγεν**, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντι ἐπάγησαν, γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ πῆγγνυμι.

πάγετος, ὁ (πάγος)· δ,τι καὶ νῦν, «παγωνιά», πάγος.

πάγετ-ώδης, ἐς (παγετός + εἶδος)· ὁμοῖος (θηλ. ψυχρός) ὡς ὁ πάγος, παγερός.

πάγη, ἡ (παγήναι, τοῦ πῆγγνυμι)· πᾶν δ,τι πηγνύει (καθιστᾷ τι στερεόν), ἢ συγκρατεῖ τι στερεῶς || βρόχος, «δηλιά», παγίς, «φάκα» || τὰ «σύνεργα» τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν θήραν τῶν πτηνῶν || θηρευτικὸν δίκτυον. 2) μτφρ. παγίς, στρατήγημα, τέχνασμα, δόλος, πανουργία.

πάγη, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ πῆγγνυμι.

πάγηνας, ἀπφρ. παθ. ἀορ. β' τοῦ πῆγγνυμι.

παγίδεω, μελ. -σω (παγίς)· ὡς καὶ νῦν, στήνω εἰς τινα παγίδα, τὸν παγιδεύω, «τὸν πλέκω στὰ δίχτυα», «τὸν τυλίγω».

παγίος, α, ον (παγήναι)· πεπηγμένος, στερεός, ἐδραῖος, συμπαγής, σταθερός.—ἐπίρ. παγίως=κατὰ τρόπον πάγιον, σταθερώς, ἀκλονήτως.

παγίς, -ίδος, ἡ (παγήναι, τοῦ πῆγγνυμι)· ὡς τὸ πάγη (δλ. λ.), δ,τι καὶ νῦν, παγίς, «παγίδα», «φάκα», βρόχος, δίκτυον || ἄγκυρα παγίς νεῶν, ὡς συγκρατοῦσα τὰ πλοῖα δίκην παγίδος.

παγ-καίνιστος, ον (πᾶς+καινός)· ὁ ἀεὶποτε ἀνακαινιζόμενος, ὁ πάντοτε νέος.

παγ-κάκος, ον (πᾶς+κακός)· ὁ ἐντελῶς κακός, ὁ ὅλως διόλου κακός || ἀτυχεστάτος, δυστυχέστατος || ἐν ἡθικῇ ἐννοία, μοχθηρότατος, παγκάκιος, κακοῦργος.—ὑπαρθ. παγκάκιος.—ἐπίρ. παγκάκως=κατὰ τρόπον τελειῶς ὀδύνη καὶ ἀτυχή.

παγ-κάλος, ον (πᾶς+καλός)· ὁ ὠραιότατος, κάλλιτος.

παγ-καρπία, ἡ· ἡ προσφορά (κατὰ τὴν θυσίαν) ἐκ παντός εἶδους καρπῶν || ἄροισμα παντός εἶδους καρπῶν· ἐκ τοῦ

παγ-καρπος, ον (πᾶς+καρπός)· ὁ συνιστάμενος ἐκ παντός εἶδους καρπῶν (π. χ. πάγκαρπος θυσία) || ὁ πλούσιος εἰς παντός εἶδους καρπούς, πλήρης καρπῶν παντοειδῶν, ὁ ἔχων ἀφθονον καρπῶν.

παγ-κατάρρατος, ον (πᾶς+καταράομαι)· ὁ πάντη («μέ δλην τὴν ψυχὴν») κατηραμένος, ὁ θεοκατάρατος.

παγ-κευθής, ἐς (πᾶς + κευθώ)· παθ., ὁ ἐντελῶς κεκρυμένος.— || ἐνεργ., ὁ τὰ πάντα κρύπτων.

παγ-κλαυστος καὶ **κλαυτος**, ον (πᾶς+κλαίω)· ὁ ὅλως (κατὰ πάντα) ἀξιοθρήνητος, δυστυχής.— || ἐνεργ., ὁ πάντοτε πλήρης δακρύων, ὁ πάντοτε (καὶ διὰ τὰ πάντα) θρηνῶν, κλαίων.

παγ-κληρία, ἡ· πλήρης κληρονομία, σύμπασα ἡ κληρονομικῶς ἀποκτηθεῖσα περιουσία· ἐκ τοῦ **παγ-κληρος**, ον (πᾶς+κλήρος)· ὁ ἔχων ὀλοκληρον τὴν κληρονομίαν, ὁ ἐξ ὀλοκληρου κληρονόμος || παθητ. ὁ ἐξ ὀλοκληρου κληρονομούμενος.

παγ-κοινος, ον (πᾶς+κοινός)· ὁ τοῖς πᾶσι κοινός, κοινότατος, γενικός, καθολικός.

παγ-κοίτης, -ου, ὁ (πᾶς+κοίτη)· ὁ πάντας κοιμίζων, ὁ εἰς πάντας παρέχων κοίτην, ὁ εἰς πάντας χρησιμεύων ὡς κοίτη· **θάλαμος παγκοίτης**=ὁ τάφος, ὁ Ἄδης, καθὼς θάλαμος (χώρος) εἰς τὸν ὅποιον ὁ πάντες ὀφείλουσαν ἀναπαυοῦν.

παγ-κόνιτος, ον (πᾶς + κόνις)· ὁ πανταχόθεν κεκαλυμμένος διὰ κονιορτοῦ, ὁ «κατασκοπισμένος ἀπὸ πᾶν ἔως κάτω» || **ἀεθλα ἀγώνων παγκόνιτα**=βραβεῖα ἀποκτηθέντα διὰ παντός εἶδους ἀγωνισμάτων (δι' ἀγώνων καὶ μόχθων).

παγ-κράτης, ἐς (πᾶς + κράτος)· παντοδύναμος, πανίσχυρος, ὁ τὰ πάντα ἐξουσιαστῶν, παντοκράτωρ || ὁ τὰ πάντα κατανικῶν, οιακτῶν, καταβάλλων.

παγ-κράτιος, μελ. -σω (παγκράτιον)· ἐκτελῶ τὰ εἰς τὸ παγκράτιον (δλ. λ.) περιλαμβάνόμενα ἀγωνίσματα, λαμβάνω μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα παγκρατίου.

παγ-κράτιον, τὸ (παγκράτης)· πλήρης ἀγών (ὀλοκληρωμένος δηλ.), ἀγών περιέχων συνδυασμὸν πύγξης καὶ πάλης.

παγ-κρότης, ἐπίρ. (πᾶς+κρότος)· μετὰ μεγάλου

κρότου, ἢ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ παράγεται ἐνιαῖος (ταυτόχρονος) κρότος, ὅπως π. χ. **παγκρότους ἐρέσσοντες** = κωπηλατοῦντες μετὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ρυθμὸν, ὥστε ὅλοι αἰ κῶπα νὰ παράγουν τὸν ἴδιον ἦχον (κρότον) ἐν μιᾷ δεδομένῃ στιγμή.

πάγος (Α), ὁ (παγήναι, τοῦ πῆγγνυμι)· κυρ. τὸ πεπηγός, τὸ ἐμπεπηγμένον, τὸ ἀπολύτως στερεόν, ὅπως κατ' ἐξοχὴν εἶναι ὁ ὀρεινὸς βράχος || ὄθεν, κορυφή, ἄκρα ὄρους, ὀπότερος βράχος, βραχώδης ὄψος, ὅπως π. χ. ὁ Ἄρειος πάγος ἐν Ἀθήναις. [δι' ἔτυμολ. δλ. πάγος Β].

πάγος (Β), ὁ (παγήναι, τοῦ πῆγγνυμι), ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν προηγουμένην λέξιν, προσλαβοῦσα μεθ' Ὀμηρον τὴν σημασ. τοῦ σκληρυνθέντος, τοῦ ἀλυγίστου, καὶ κυρίως λόγῳ φύχους || ὄθεν, ὡς καὶ νῦν, παγετός, πάγος, κρύσταλλος, πάχνη, παγωνιά, ὑπερβολικὴ ψύχρα.

Ἔτυμ. : πάγος· παγετός· ἄμτρ. κλπ. **πάχη** («πακ-σνα» («παγ-σνα») μεθ' Ὀμ. **πάχη· παγίς· πάγιος· πακ-τόω· πάκτων**· πάντα συγγ. τῷ πῆγγνυμι· ἐξ ἰαπ. β. *pāḡ-, paḡ-. δλ. πῆγγνυμι.

παγ-ουρος, ὁ (παγήναι+οὐρά)· εἶδος κερκίνου ἐχοντος σκληρὸν καὶ τραχὺ ὄστρονον, λατ. pagurus, κοιν. «παγουρί» [πάγουρος (πάγος+οὐρά)].

παγ-χάλεπος, ον (πᾶς χαλεπός)· ὁ πᾶν χαλεπός, ὁ λίαν δύσκολος καὶ ἐπικίνδυνος, λατ. perdifficilis.—ἐπίρ. -πως.

παγ-χάλκεος, ον, καὶ **παγ-χάλκος** (πᾶς+χάλκος)· ὁ ὅλως διόλου χάλκινος, ὀλόχαλκος.

παγ-χρηστος, ον (πᾶς + χρηστός)· ὁ πρὸς πᾶν (ἢ πρὸς τὰ πάντα) χρησίμος, ὁ καλὸς δι' ὅλα (διὰ πᾶσαν ἐργασίαν), ὁ δι' ὅλα χρησίμος.

παγ-χριστος, ον (πᾶς+χριστός)· ὁ παντελῶς κεχρισμένος, ὁ ὅλως διόλου ἀληθιμμένος || τὸ **πάγ-χριστον περθοῦς**=τὸ κεχρισμένον μετὰ πειθῶ (ἐπί τοῦ χιτώνος τοῦ ἀλειμμένου μετὰ τὸ αἷμα τοῦ Κενταύρου Νέσσου, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μαγικὸν φίλτρον).

παγ-χρῦσος, ον, καὶ **παγ-χρῦσος**, ον (πᾶς + χρυσός)· ὁ ὀλόχρυσος, ἐξ ὀλοκληρου χρυσοῦς, κατ' ἐσοικασμένους ἀπὸ συμπαγῆ χρυσόν.

πάγχυ, ἐπίρ. (πᾶς, πᾶν), ἰων. ἀντι πᾶν· λίαν, ἐντελῶς, παντελῶς, καθ' ὀλοκληρίαν, ὅλως διόλου [κατὰ τινὰς **πάγχυ** («πᾶν-χι» (πρβλ. ὁμ. ἡ-χι, δωρ. ἄ-χι, καὶ χι, οὐ-χι, σασοκρ. ἠλ, Ζενδ. ζῖ ἐπιτατ. μόρ. <ἰαπ. *ḡhi) σχηματισθέντος εἰς **πάγχυ** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ πᾶν]].

πάγω, ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ πῆγγνυμι. **παῖδάω**, δωρ. ἀντι **πηδάω**.

πάθε, ἐπ. ἀντι **ἐπαθε**, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ πάσχω. **πάθειν**, ἐπ. **πάθειναι**, ἀπφρ. ἀορ. β' τοῦ πάσχω.

πάθη, ἡ (παθεῖν)· ὡς τὸ πάθος (δλ. λ.), πᾶν δ,τι συμβαίνει εἰς τινα || πάθημα, συμφορά, ἀτύχημα, ἀτύχημα.

πάθημα, -ατος, τὸ (πάθος)· δ,τι καὶ νῦν, πάθημα, συμφορά, δυστύχημα, ἀτύχημα || τὰ δὲ **παθήματα γέγονέ μοι μαθήματα**, ὅπως ἀκριβῶς καὶ σήμερον εἶναι ἐν χρήσει ἢ περιφρασίς («τὰ παθήματα μου ἔγιναν μαθήματα»).

πάθησα, β' ἐν. ὑποτ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ πάσχω. **πάθητός**, ἡ, ὁν (παθεῖν)· ὁ παθὼν || ὁ ὑποκείμενος εἰς τὸ πάσχειν, ὁ προωρισμένος νὰ πάσχη.

πάθος, -εος, τὸ (παθεῖν)· πᾶν δ,τι συμβαίνει εἰς τινα, πᾶν δ,τι πάσχει τις, συμφορά, ἀτύχημα, ἀτύχημα, πάθημα. 2) πᾶσα παθητικὴ κατάσταση || πᾶν ἰσχυρὸν ψυχικὸν αἰσθημα, ψυχικὸν πάθος (ἀγάπη, μῖσος κλπ.). 3) συμβεβηκός, περιστατικόν, τι [πάθος· **πάθη· πάθημα**· δι' ἔτυμολ. δλ. ἐν **πένθος**].

πάθω, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ πάσχω. **πάθων**, οὔσα, ὄν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ πάσχω.

παῖ, ἐπ. **παῖ**, κλητ. τοῦ παῖς.

Παιάν, -ᾶνος, δ, ἐπ. καὶ ἰων. **Παιών**, -ονος, καὶ ἀττ. **Παιών**, -ᾶνος· ὁ ἰατροῦ τῶν Θεῶν || **Παιήνορος γενέθλη**=τὸ γένος τοῦ Π., οἱ υἱοὶ του, οἱ ἀπόγονοί του, γεν. οἱ ἰατροί. 2) μεθ' Ὀμηρον τὸ δνομα ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ὅποιον καὶ ἐπικαλοῦντο κρόζοντες **εἴησε Παιάν** (δλ. **ἰήμιος**) || ὡς ἐχρησιμοποιήθη καὶ διὰ τὸν Ἀσκληπιόν (υἱὸν τοῦ

'Απόλλωνος). 3) ὡς προσηγορ., Ιατρός || καὶ γεν., σωτήρ, λυτρωτής.— II ὡς προσηγ. **παιάν**, ἰων. **παιήων** = χαρικόν ᾄσμα, ᾠδή, ὕμνος εἰς 'Απόλλωνα συνήθως (ὡς *Παιᾶνα*, καθὰ εἶδομεν ἀνωτέρω, διό καὶ ἐπανελαμβάνετο κατὰ διαστήματα ἢ ἀναφώνησις «εἰὼ *Παιάν ἢ τὴν Παιάνον*») τὸ δὲ περιεχόμενον τοῦ παιάνος ἦτο εὐχαριστία διὰ τὴν ἐκ κακοῦ τινος λύτρωσιν. 2) ᾄσμα θριάμβου, ἔπειτα ἀπὸ νίκην καὶ διὰ τὴν νίκην συντεθέν, ἀπευθυνόμενον κυρίως εἰς τὸν 'Απόλλωνα || ὡς θούριον ᾄσμα, ἐμβατήριον, ᾄδόμενον ἐπὶ τῇ ἐνάραξι ἐπιχειρήσεως τινος ὡς οὐωνός ἐπιτυχίας. 4) ἐν τῷ πλθ. *παιήωνες* = οἱ ᾄδοντες τὸν παιάνα' πρβλ. καὶ *Παιᾶν*.

Ἔτυμ. δωρ., ἀττ. *παιάν*, ἰων. *παιήων*, ἀττ. *παιών*, -ᾶνος (ἀρχικῶς **παιῶν*, τοῦ τόνου ὑστερον μεταβληθέντος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *χειμών*, *λειμών*) **παιῶν* < *παιῶ* (= ὁ κτυπῶν, ὁστις διὰ τοῦ μαγικοῦ τοῦ κτυπήματος θεραπεύει τὰς ἀσθενείας), ἐπιθ. τοῦ 'Απόλλωνος' ἐντεῦθεν ᾄσμα ἀρχόμενον διὰ τοῦ «*τὴν παιήων*», πρβλ. ἕμνον εἰς 'Απόλλ. 500, 517 (ἐν δὲ στίχ. 272 σημ. μέλος, ὅπερ ἄρξεται εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ, ὁστις καλεῖται *Ἰηπαίῳ*»), πρβλ. καὶ τὰ ἐν ἀρχῇ σημ. ἐκκλησ. καθολ. ἕμνον «*Te deum laudamus*» ἢ τὰ ἀντίστοιχα τῆς ἡμετέρας ἠμολογίας «*Σέ, τὸν μέγαν Θεόν...*» **παιῶ* - εἶναι ἐσχηματισμένον ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ **παιῶ* ἢ **παῖῶ* (?) = κτύπημα' πρβλ. *παιῶ*.

παιανίζω, μελ. -ῶ (παιάν') ῥῶδ τὸν παιᾶνα (βλ. λ.), εἶτε ὡς ἕμνον εὐχαριστίας πρὸς τὸν 'Απόλλωνα ἢ ἄλλον τινὰ θεόν, εἶτε ὡς πολεμικὸν ἐμβατήριον' βλ. καὶ *παιωνίζω*.

Παιδῶν, -ονος, ὁ, δωρ. ἀντὶ *Παιήων*.
παιγμα, -ατος, τὸ (*παιίζω*)' παιγνίδιον, παιδί, διασκεδάσις || *λωτοῦ παιγμα* = παιγνιώδης ἥχος αὐλοῦ.

παιγνία, ἡ, ἰων. -ίη (*παιίζω*)' παιδί, παιγνίδιον, ἄγνυ, διασκεδάσις (πρβλ. καὶ *παιδιά*). — || = *δορτή* (βλ. λ.), ἑορτὴ, πανήγυρις.

παιγνια-γράφος, ον (*παιγνία*+*γράφω*)' παιγνιογράφος, ὁ γράφων παιγνιώδη ποίησιν.

παιγνήμων, ον, γεν. -ονος (*παιγνία*)' ὡς τὸ *παιγνιώδης* (βλ. λ.), ὁ ἀγαπῶν τὰ σκώμματα, ὁ ἀρεσκομένος εἰς αὐτὰ, ὁ ἀστεϊός.

παιγνιον, τὸ (*παιίζω*)' πρᾶγμα μὲ τὸ ὅποσον παίξει τις, ὄθρυμα, «παιγνιδάκι»: *ἄνθρωπος Θεοῦ τι παιγνιον* = ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἓνα παιγνιδάκι «στὰ χέρια» τοῦ Θεοῦ || ἐν τῷ πλθ. συν. καὶ ἐπὶ προσ., ὁ μὲδ' οὐ τις παίξει, προσφιλές πρόσωπον (ὡς τὸ λατ. *deliciae*). — || *παρὰ Θεοκρίτῳ* οἱ *Αἰγύπτιοι* καλοῦνται *κατὰ παιγνια*, τ. ἔ. κακότροποι, ἀπατεῶνες, δόλιοι, κατεργάρηδες. — || διασκεδαστικὸν ποίημα || κωμικὴ παράστασις, κωμῶδια || φαῖδρός δόρυθος.

παιγνιος, ον (*παιγνία*)' παιγνιώδης, ἀστεϊός, κωμικός, χρῆσι μὲν εἰς παιδιάν.

παιγνι-ώδης, ες (*παιγνία*+*εἶδος*)' ὡς καὶ νῦν, «παιγνιδάρης», εὐθυμος, διασκεδαστικός, φαῖδρός || τὸ *παιγνιώδες* = ἀστεϊότης, ἡ παιγνιώδης διάθεσις.

παιδ-ἀγωγεῖον, τὸ (*παιδαγωγός*)' αἰδοῦσα σχολεῖον, σχολεῖον.

παιδ-ἀγωγέω, μελ. -ήσω (*παιδαγωγός*)' παρακολουθῶ παῖδας, τοὺς περιποιῶμαι, ἐπιμελοῦμαι τῆς ἀνατροφῆς των || καθοδηγῶ τινα ὅπως ἓνα παιδί, διδάσκω, ἐκπαιδεύω' εἰς αὐτῶν τὸ

παιδ-ἀγωγή, ἡ (*παιδαγωγέω*)' ἡ παρακολούθησις, ἀγωγή, ἐκπαιδεύσις, παιδῶν || μτφρ. κάθε περιποίησις, παρακολούθησις, θεραπεία (δένδρων, κτηνῶν, ἀνθρώπων).

παιδ-ἀγωγός, ὄν (*παῖς*+*ἄγω*)' ὁ *παιδῶν ἀγωγός*, ὁ παρακολουθῶν (ἀνατρέφων, ἐκπαιδεύων) παῖδας || ὡς οὖσα. ὁ *παιδαγωγός* = ὁ δούλος ὁστις συνώδευε τὰ τέκνα τοῦ κυρίου του εἰς τὸ σχολεῖον κατὰ τὴν μετὰ βασιλίου καὶ τὴν ἐπιστολήν || ἐντεῦθεν γεν., διδάσκαλος, ἐπιτηρητής, καθοδηγητής, ὡς καὶ νῦν *παιδαγωγός*.

παιδῶριον, τὸ, ὄνομα. τοῦ *παῖς* μικρὸν παιδίον (εἶτε ἄρρεν εἶτε θῆλυ). — || νεαρὸς δούλος.

παιδῶ, **παιδῶν**, λακ. ἀντὶ *παιίζω*, *παιίζειν*.
παιδεία, ἡ (*παιδεύω*)' ἡ διατροφή (σωματικὴ ἀ-

νατροφή) παιδίου || ἡ ψυχικὴ ἀνατροφή, διδασκαλία, ἐκπαιδεύσις, διδασκαλία = II νεότης, νεολαία, παιδικὴ ἡλικία. — III ἐργόχειρον.

παιδεῖος ἢ **παιδείος**, ον (*παῖς*) = *παιδικός*, ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς παιδία || ὕμνοι *παιδεῖοι* = παιδικοὶ ὕμνοι (ᾄδόμενοι ὑπὸ παιδῶν ἢ ἀναφερόμενοι εἰς ἀγαπώμενος παῖδας).

παιδ-εραστέω, μελ. -ήσω' εἶμαι παιδεραστής, ἀγαπῶ τούς παῖδας' ἐκ τοῦ

παιδ-εραστής, -οῦ, ὁ (*παῖς*+*εράω*)' ὁ ἐραστής παιδῶν, ὁ ἀγαπῶν τούς παῖδας.

παιδ-εραστία, ἡ (*παιδεραστέω*)' ἡ πρὸς τοὺς παῖδας ἀγάπη, ἀγάπη τῶν παιδῶν.

παιδεῖσαι, ἐπ. ἀντὶ *παιεῖ*, ὁστ. πλθ. τοῦ *παῖς*.
παιδεύμα, -ατος, τὸ (*παιδεύω*)' τὸ ἀνατρέφόμενον, ἐκπαιδευόμενον, τρόφιμος, μαθητής, σπουδαστής. — II τὸ διδασκόμενον πρᾶγμα, ὑπόδειξις διδασκαλίας, μάθημα.

παιδεύσις, -εως, ἡ (*παιδεύω*)' ὡς καὶ νῦν, ἡ ἐκπαιδεύσις, τὸ ἐκπαιδεύειν, ἡ ἀγωγή. — II τὸπος διδασκαλίας, σχολεῖον, παιδευτήριον: ἡ *ἡμετέρα πόλις* 'Ἐλλάδος *παιδευσις ἐστι* = ἡ πόλις μας εἶναι τὸ σχολεῖον τῆς 'Ἐλλάδος.

παιδευτέος, α, ον, ῥημ. ἐπιθ. τοῦ *παιδεύω*' ὁ ἐκπαιδευτέος, ὁστις πρέπει νὰ ἐκπαιδευθῆ (νὰ τύχη παιδείας), τὸν ὅποσον πρέπει νὰ ἐκπαιδύσῃ τις || οὗ. *παιδευτέος* = πρέπει νὰ ἐκπαιδύσῃ τις.

παιδευτής, -οῦ, ὁ' ὁ ἐκπαιδευτής, ὁ διδάσκαλος, καθοδηγητής. — II ὁ τιμωρῶν τινα, ὁ διορθῶν τινα διὰ τιμωρίας, τιμωρός, κολαστής' ἐκ τοῦ

παιδεύω, μελ. -ῶ. ἀόρ. α' *ἐπαιδευσα*' πρκ. *πεπαιδευκα*. — Παθητ., ἀόρ. α' *ἐπαιδευθήν'* πρκ. *πεπαιδευμαι* (*παῖς*)' διατρέφω, ἀνατρέφω, μεγαλώνω, παῖδα || συν. 2) διδάσκω, ἐκπαιδεύω, ὁδηγῶ, καθοδηγῶ || δ. *πεπαιδευτός* = ὁ τυχῶν παιδείας, μορφωμένος, ἀντίθ. τῷ *ἀπαιδευτός*. — μέσον, ἐπὶ τῶν γονέων, θάλλω τὸ παιδί μου νὰ μάθῃ γράμματα, τὸν στέλλω εἰς τὸ σχολεῖον νὰ ἐκπαιδευθῆ. 3) συνήδι(ω) τινὰ εἰς τι. 4) διορθῶν, σκωφρονίζω || τιμωρῶ, κολάζω.

παιδηίος, ἡ, ον, ἰων. ἀντὶ *παιδεῖος* (βλ. λ.).
παιδιά, ἡ, γεν. -ᾶς (*παιίζω*)' παιγνίδιον παιδός (ἢ παιδῶν), διασκεδάσις, ἀναψυχὴ || ἀγώνισμα.
παιδία, ἡ, ἡττον ὁρθός τύπος, ἀντὶ τοῦ *παιδεία*.
παιδικά, -ᾶν, τὰ' τὸ ἀγαπώμενον πρόσωπον, τὸ ἀντικείμενον περιπαθεῖς ἀγάπης, ὁ στενωτότατος φίλος, ἀείποτε ἐπὶ ἑνὸς προσώπου καὶ δι' ἄρρενος (= λατ. *deliciae*). — || *παιδικὰ* (ἄν. μέλη) = ἐρωτικὰ ᾄσματα ἀναφερόμενα εἰς παῖδα κυρ. εἶναι οὗδ. πλθ. τοῦ ἔπομ.

παιδικός, ἡ, ὄν (*παῖς*)' ὁ ἀνήκων εἰς παιδίον ἢ ἀρμόζων εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ὅπως καὶ νῦν, παιδικός, παιδαριώδης, μειρακιώδης, λατ. *puerilis*. 2) διασκεδαστικός, παιγνιώδης, παιγνιδάρης, εὐθυμος. — II ὁ ἀνήκων εἰς ἀγαπώμενον παῖδα (βλ. καὶ *παιδικά*, τὰ).

παιδιόθεν, ἐπιρ.' ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, ἐπὶ παιδῶν' ἐκ τοῦ
παιδίον, τὸ, ὄνομα. τοῦ *παῖς* = μικρός παῖς, «παιδάκι». — || νεαρὸς δούλος, δούλος ἀγῶν τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.
παιδισκάριον, τὸ, ὄνομα. τοῦ *παιδίσκη* (βλ. λ.), μικρὰ κόρη, κορασὶς, νεάνις.

παιδίσκη, ἡ, ὄνομα. τοῦ *παῖς* (ἡ)' νεαρά κόρη, νεάνις, παρθένος, «μικρούλα». — || νεαρά δούλη || ἑταῖρα, πόρνη.
παιδίσκος, ὁ, ὄνομα. τοῦ *παῖς* (ὁ)' νεαρὸς παῖς, μικρὸν παιδίον, «παιδάκι», μειράκιον || υἱὸς πολὺ μικρὸς ἡλικίας.

παιδνός, ἡ, ὄν, ὡς. καὶ -ός, -όν (*παιίζω*, κυρ. συντεμ. τύπος τοῦ *παιδνός*, ὡς τὸ *πυκνός* τοῦ *πυκνός*)' παιδικός, παιδαριώδης, διασκεδαστικός, εὐθυμος || μωρός, νήπιος. — II ὡς οὖσα. ὁ *παιδνός* = παιδίον, παῖς, «παιδάκι», «μικρὸ παλληκράκι» || ἡ *παιδνὴ* = παιδίσκη, «παιδούλα», «μικρούλα», νεάνις, κορασὶς.

παιδο-θόρος, ον (παῖς + θορά)· ὁ τούς παῖδας διβρώσκων (καταβροχθίζων).

παιδο-γόνος, ον (παῖς+γένω)· ὁ γεννῶν τέκνα, ὁ ἀποκτύν «παιδιά».— || ὁ καθιστῶν τι(να) γόνιμον, ὁ προξενῶν τὴν ἰκανότητα πρὸς παιδοποιαν ἢ γεν. ἀναπαραγωγὴν, γόνιμος, γονιμοποιός.

παιδο-κομέω (παῖς + κομέω)· περιποιῶμαι παῖδα (παῖδας), τρέφω, ἀνατρέφω, παιδα(ς), φροντίζω δι' αὐτούς.

παιδο-κόραξ, ἄκος, ὁ (παῖς + κόραξ)· ὁ κόραξ τῶν παίδων, τ. ἔ. ὁ δίκην κόρακος ἐπιθυμῶν τὰ παιδία καὶ ἐπιδικῶν τὰς μετ' αὐτῶν ἐνόχους σχέσεις (ἐπὶ παιδεραστοῦ).

παιδο-κτονέω, μελ. -ήσω (παιδοκτόνος)· κτείνω παῖδας, φονεύω (σκοτώνω) παιδιὰ.

παιδο-κτόνος, ον (παῖς + κτείνω)· ὁ φονεύων παῖδας, ὁ φονεὺς τῶν ἰδικῶν του τέκνων.

παιδο-ολετήρ, ἥρος, ὁ, καὶ **παιδο-ολέτηρ**, -ορος, ὁ (παῖς+ἄλλυμι)· **παιδοφόνος** (βλ. λ.) || ὁ διαφθεῖρων παῖδας || θηλ. **παιδολέτειρα** καὶ **παιδολέτις**.

παιδο-λύμας, -ου, ὁ, ἡ (παῖς + λύμη)· ὁ καταστρέφων τέκνα.

παιδο-νόμος, ον (παῖς + νόμος)· ὁ φυλάττων, ὁ καθοδηγῶν τούς παῖδας, ὁ νέμος, ὁ φερούμενος ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς των ὡς οὐα. ἐν τῷ πληθ. οἱ **παιδονόμοι** ἦσαν ἀρχὴ (ἐν Σπάρτῃ καὶ ταῖς ἄλλαις θωρικαῖς πόλεσιν), ἥτις ἤσκει ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου ἀνατροφῆς των καὶ τῆς διαγωγῆς των.

παιδο-ποιέω, μελ. -ήσω (παιδοποιός)· ἐπὶ ἀνδρῶν, ποιῶ παῖδας, ἐκάρνω παιδιὰ, ἀποκτῶ τέκνα || ἐπὶ γυναικῶν, τίκτω παῖδας, γεννῶ παιδιὰ || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον, μετὰ παθητ. πρκ. **πεπαιδοποιήμαι**.

παιδο-ποιία, ἡ (παιδοποιέω)· ὡς καὶ νῦν, τὸ παιδοποιεῖν, γεννᾶν παῖδας, ἀποκτᾶν τέκνα.

παιδο-ποιός, ον (παῖς+ποιέω)· ὁ ποιῶν (γεννῶν, σπεῖρων, ἀποκτῶν) παῖδας (τέκνα) || γεννητικός, παραγωγικός.

παιδο-πόρος, ον (παῖς+πείρω)· ὁ δι' οὐ διέρχεται τὸ παιδίον (π. χ. ἡ μήτρα).

παιδο-σπορέω, μελ. -ήσω (παιδοσπόρος)· σπεῖρω παῖδα, γεννῶ παῖδας (τέκνα).

παιδο-σπόρος, ον (παῖς + σπεῖρω)· ὁ σπεῖρων (γεννῶν) παῖδας (τέκνα).

παιδο-τρίθεός (παιδοτρίβης)· εἶμαι **παιδοτρίβης** (βλ. λ.), διδάσκω εἰς τούς παῖδας τὴν πάλην ἢ γενικώτερον εἶμαι διδάσκαλος τῆς Γυμναστικῆς || καθόλου, γυμναζῶ, ἀνατρέφω, ἀσκῶ.

παιδο-τρίβης, -ου, ὁ (παῖς+τριβῆναι, τοῦ τρίβω)· ὁ διδάσκων εἰς τούς παῖδας τὴν πάλην καὶ ἄλλας γυμναστικὰς ἀσκήσεις, ὁ διδάσκαλος τῆς Γυμναστικῆς, ὁ Γυμναστής ὡς λέγομεν νῦν ἢ προπονητὴς || ἐν **παιδοτρίβου**=εἰς τὸν οἶκον ἢ εἰς τὸ σχολεῖον (παλαίστραν) τοῦ Γυμναστοῦ || γενικῶς, διδάσκαλος.

παιδο-τρίθικός, ἡ, ὄν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς παιδοτρίβην ὡς οὐα. ἡ **παιδοτριβική** (ἐνν. τέχνη)= ἡ παλαιοτική.

παιδο-τρίψ, -ῖβος, ὁ (παῖς+τριβῆναι)=**παιδο-τριβης** (βλ. λ.).

παιδο-τροφέω, μελ. -ήσω (παιδοτρόφος)· τρέφω (ἢ καὶ ἀνατρέφω) παῖδας.

παιδο-τροφία ἡ (παιδοτροφέω)· ἡ διατροφή (καὶ ἀνατροφή) τῶν τέκνων.

παιδο-τρόφος, ον (παῖς+τρέφω)· ὁ τρέφων (διατρέφων, ἀνατρέφων) παῖδας || ὡς οὐα. ἡ **παιδοτρόφος**=ἡ μήτηρ.

παιδο-τρύτος, ον (παῖς+τριτρώσκω)· ὁ ὑπὸ παίδων (ὑπὸ τέκνων) τρωθεὶς (τραυματισθεὶς) || ἐπὶ τραυματῶν, τὸ προξενθῆν ἐπὸ παιδός ὡς ἐπὶ θανάτου, ὁ ἐπελθὼν διὰ χειρὸς τῶν τέκνων.

παιδο-ουργέω, μελ. -ήσω (παιδοουργός, παῖς+ἔργω)·=παιδοποιέω (βλ. λ.).

παιδο-ουργία, ἡ (παιδοουργέω)·=παιδοποιία, τὸ δημιουργεῖν (γεννᾶν) τέκνα, ἢ γέννησις τέκνων.

παιδο-φίλιος, μελ. -ήσω (παιδοφιλής)· φιλῶ (ἀγαπῶ) τὰ παιδιὰ, ὡς τὸ **παιδεραστής** (βλ. λ.).

παιδο-φίλος, -ου, ὁ, καὶ **παιδοφιλος** (παῖς+φιλέω)· ὁ ἀγαπῶν τούς παῖδας, ὁ παιδεραστής.

παιδο-φόνος, ον (παῖς+φένω)· ὁ φονεύων παῖδας (ἢ καὶ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα) || **συμφορὰ παιδοφόνος**=ἡ συμφορὰ διτι ἐφόνευσε τὸν υἱὸν του || **παιδοφόνον αἷμα**=τὸ αἷμα τῶν φονευθέντων τέκνων.

παιδο-φορέω, (παῖς+φορέω, φέρω)· μεταφέρω μοκράν παιδα(ς).

παίζω, μελ. **παίζομαι** ἢ **παιζοῦμαι** σπαν. δὲ **παίξω** ἀόρ. α' **ἔπαισα** καὶ **ἔπαιξα**· πρκ. **πέπαισα**.— παθητ., ἀόρ. α' **ἐπαίχθην**· πρκ. **πέπαισμαι**, ὡς δὲ καὶ **πέπαιγμαι**· (παῖς)· ὡς καὶ νῦν, **επαίζω**, **παίζω** ὡς παιδίον, διασκεδάζω || ἄστείζομαι, ἄστεύομαι, κάμνω (ἢ λέγω) ἄστετα, «χωρατεύω» || λέγω ἀνοησίας. 2) ὄρχομαι, χορεύω || χορεύω καὶ ἕδω μαζί, ἕδω. 3) **παίζω** παιγνίδιον, π.χ. τὴν σφαῖραν : **σφαῖρη** ἢ **σφαῖραν παίζω**=παίζω τὸ τόπι. 4) **παίζω** μουσικόν τι ὄργανον. 5) διασκεδάζω μέ τι(να), **παίζω** μέ τι(να), ἐμπαίζω, περιπαίζω, «κοροιδεύω», λέγω ἄστετα περὶ τιγος.

Παιήνιος, α, ον, θηλ. καὶ **Παιηνίς**, -ίδος (Παιήων)· θεραπεύων, θεραπευτικός, ἰώμενος.

παῖσω, μελ. τοῦ **παῖω** (βλ. λ.).

Παῖων, -ονος, ὁ, ἰων. ἀντὶ **Παιών**, **Παιών** (βλ.λ.λ.)· ὁ ἰατρός τῶν Θεῶν.— || ὡς προσρηγορ. ἀντὶ **παιῶν** (ἑορταστικὴ ψῆθ, ὕμνος)· βλ. καὶ **Παιῶν**.

Παῖων, -ονος, ὁ, ἡ, ὡς ἐπίθ.=**Παιήνιος**.

παίκτης, -ου, ὁ (παίζω)· ὁ παίζων ἢ ὁ ὄρχομενος.

παίζομαι ἢ **παιζοῦμαι**, ἀττ. μελ. τοῦ **παίζω**.

παπῖλλη, ἡ (κατ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ πάλη ἢ πάλῃ πρβλ. καὶ **πασπῆλη**)· τὸ λεπτότατον ἄλευρον, ἢ ἀχνη, λατ. **pollen, flos farinae** || παντός εἶδους λεπτῆς κόνης || μτροφ. λεπτολογία, πανουργία.

Ἔτυμ.**· τὸ ἐν ἀρχῇ **παι-** εἶναι ἀναδιπλ., πρβλ. παλ-ολου. **pe-pelī** (τέφρος, οσοδός) (τοῦ τύπου **τέ-τανος**)· **πασπῆλη** (βλ. λ.) <(σ)πα-σῆλη, μετ' ἐκπιτώσεως τοῦ σ- ἐν τῷ ἀναδιπλ. **σπα-**, πρβλ. **κο-σουλμάτια** (κε-σκ-**), λατ. **quisquillae** <***que-squ-**, **κα-σκάνδιξ**· βλ. καὶ ἐν λ. **πῆλη**.

παπῆλημα, -ατος, τὸ (παιπῆλη)· λεπτότατον πρῶγμα || μτροφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, πανοῦργος, παμπόνηρος.

παπῆλόεις, εσσα, εν (ἀδελ. ἔτυμ., βλ. κατωτ.), **παλαιά** ἐπ. λέξις· ἀπόκρημος, κρημνώδης, βραχώδης, ἀπορρώξ, ἀνώμαλος.

***Ἔτυμ.**· ἐπίθ. ὄρηων, ὀδῶν, νήσων· τὰ **παῖπαλα** = τόποι χαλικώδεις· **δυσπαιπάλος**=χαλικώδης, τραχύς, ἀγριος, ἀκανθώδης, πλήρης δυσχερειῶν· κατὰ τινας **παιπαλόεις** = πολυπτυγος (πρβλ. **πολυπτυγος** "Ἰθ")· τὸ **πολυπαιπάλος** ὡς ἐπίθ. τῶν φοινίκων ('Οδυσ. Ο 418) κατεῖεν ἐν τῇ ἐνν. τοῦ **πολύτροπος**· πρβλ. 'Ήουχ. **«παιπαλλέειν» σσειν**, ὡς ἐπίτατ. δηλ. τοῦ **πῆλλω** (κλονίζω, κληρώ)· (διὰ τὸν ἀναδιπλ. **παι-** πρβλ. **δαίδαλος**, **δαιδάλλω**).

ΠΑΙΨ, **παιψός**, ὁ, ἡ· γεν. πληθ. **παιψων**, δωρ. **παιψῶν**· δωρ. πληθ. **παιψοί**, **παιψεσοί**· παρ' ἐπικ. προτιμᾶται ἡ διούλλ. ὄνομ. **παΐς**, κλητ. **παΐ**· || ἐπὶ καταγωγῆς, τέκνον, «παιδί», δηλ. υἱός ἢ θυγάτηρ || **παῖς παιψός**=παιδί τοῦ παιδίου μου, τ. ἔ. ἔγγονος. 2) περιφρ. **Λυδῶν παΐδες**=υἱοὶ τῶν Λυδῶν, τ. ἔ. αὐτοὶ οὔτοι οἱ Λυδοί.— || ἐπὶ ἡλικίας, «παιδί», δηλ. παιδικῆς (μικρᾶς) ἡλικίας, νεανίας, παιδικῆ, ἀγόρι, μειράκιον || ἡ **παῖς** = νεανίς, κοράσιον, παιδική, «παιδοῦλα» || ἐκ **παιψός**, ἐκ **παιψων** = ἐκ παιδ' κτῆς ἡλικίας, «ἀπὸ μικροῦ παιδός».— || ἐπίσημος ὡς τὸ λατ. **puer**, **δοῦλος**, ὑπηρέτης (ἢ καὶ δοῦλη, ὑπηρέτρια).

Ἔτυμ.**· **παῖς** (<παΐς) (δημηρ., λεσθ., δωιατ.)<(σ)αφιδ-ι ἐν ἀττ. ἐπιγρ. **παις**, γεν. **παισος** (Κυπρ. γεν. **Φιλοπαισος**), ὄνομ. Κυπρ. **παις** (πρβλ. κυπρ. **δίπαις**=ὁ ἔχων δύο τέκνα)· πρβλ. **σανκορ**. **ρῶ'ιτα-η**, **ρῶ'ιτακα-η** (νεογενὸν ζῶου), **puirā-η** (puilō-**), **Ζενθ. puirā-**, **παλ-περα. puirā-** (υἱός, παῖς), **δοκ. pu-ku-** (παῖς), λατ. **puer** (***pu(v)ero-s**), **pūllus** (***puil-elo-s**, ἑποκορ. τοῦ ***pu-lo-s**: germ. ***fū-lan**) **pūlus** (ἀγόρι), **παλ-ολου. pūta**, **pūiti-ca** (πηγνόν), **pūitihi** (νεοσός), λιθ. **pūtns** (πηγνόν), **rau-kszīis** (πηγνόν), ἔλλ. **παῦ-ρος** (βλ. λ.), γοτθ. **fugis**

(πτηνόν) πάντα ἐξ ἰαπ. *pɔ(u)- (δλ. ἐν πῶλος) : *pau (ιαυ, παῖς) : *pɔ- ἐντεθθεν τὰ : παιδεύω, παιδίον, -άριον, -ίσκος, παιδός* «παιδιά»· παίζω, αἶολ, παῖδω, ἀττ. μελ. παῖσομαι· παίγιον, παιγνία, φιλο-παίγιον.

παῖς, ὁ, ἐπ. ἀντὶ παῖς.

παῖσατε, β' πληθ. πρώτ. ἀορ. α' τοῦ παίζω.

παῖσδα, δωρ. ἀντὶ παῖδα, αἰτ. τοῦ παῖς.

παῖσδω, δωρ. ἀντὶ παίζω.

παφάσσω (ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ φα-, τῆς ρίζης τοῦ φάω, φαίνω)· βλέπω ἀγριωπᾶ, προσβλέπω ἀσκαρδαμυκτῆ, κυττάζω ὡσάν παράφρων || βραδύτερον, κινουμῆ ὀρηκτικῶς, τινάσσομαι, περιφέρομαι ὡς μαινόμενος, πάλλομαι, πάλλω.

Ἔτυμ. : ἡ ἀρχική του σημ. σπινθηροβολῶ, ὀκτινοβολῶ, μαρμαρίζω, ἐξαστράπτω· παφάσσω <παι- (ἀναδιπλ., πρβλ. δαιδάλλω) + ἰαπ. *θῆναγ-jo, πρβλ. «Ἦουχ. «διαφάσσειν» διαφαλίειν», «φώνη φάσος», λατ. fax, facula (πυρός), facelus (ἐκ τοῦ *facere = λάμπειν, φέγγειν)· ἐξ ἰαπ. *θῆναγ*· θῆναγ-(φέγγω, φωτίζω).

ΠΑΪΩ, μελ. παῖσω καὶ παῖσω· ἀορ. α' ἔπαισα· πρκ. πέπαισα. — Παθητ., ἀορ. α' ἐπαίσθη· πρκ. πέπαισαι· κτυπῶ, τύπτω, τινά, — μέσο, ἐπαίσατο τὸν μηρόν = ἐπληξε τὸν μηρόν του. 2) κτυπῶ (πληγῶν) τινά δι' ὄπλου τινός, ὡς τὸ οὐτάω || ὡς, ὡς τὸ βάλλω, ρίπτω τι (ἀκόντιον, θέλος κ.τ.δ.) ἐναντίον τινός. 3) ἀποδιώξω. 4) κτυπῶ (δηλ. πληγῶν) μὲ τὰ λόγια μου. — || ἀμτβ., προσκρούω, προσάρασσω, «κτυπῶ» («πέφτω») ἐπάνω εἰς τινα, λατ. illido.

Ἔτυμ. : παῖω, βοιωτ. πῆω = λατ. paviō (τύπτω, πλῆττω), πρβλ. λατ. depuere (=caedere), pavimentum, λιθ. piāpi (παῖω), piūklas (πριόνι)· τὸ κυπερ. παφω συσχετίζεται ὑπὸ τινων, ὅτινες φρονοῦσιν εἰς τὸ ἀορ. τοῦτο ἔπαισα (ὑποκατασταθεῖς ὑπὸ τοῦ κατ' ἀναλογίαν σχηματισθέντος ἔπαισα) ἐχρησίμωσαν ὡς βάσις διὰ τὸ παῖω (βλ. λ.) κατ' ἄλλους ὅμως τὸ κυπερ. τοῦτο παφω (καίω, φλέγομαι) παρήχθη ἐκ τοῦ *παφω : ἀττ. πᾶνός (δ) (=πυρός) <*παφω-νό-ς, ὡς πρὸς δὲ τὸ παῖω οὗτοι παραδέχονται ἐν ἀρχικόν *παῖσω (πρβλ. παῖ(σ)ω), οὐ συγγ. τὸ λιθ. paisyī (κοπανίζω κριθάρι), παλ-σλαβ. pičati (*pis- = κτυπᾶν, λατ. pinsō (τρίβω, κοπανίζω).

Παῖων, -ώνος, δ' ὡς τὸ Παῖαν (βλ. λ.)· ὁ θεὸς τῆς Ἰατρικῆς, λεγόμενον περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ || γεν. ἱατρός, θεραπευτής. — || ὡς προσηγορ. ἀντὶ τοῦ παιᾶν (βλ. λ.), ὅμοιο ἢ μέλος ἄδόμενον κατὰ τὰς ἐορτάς. — || ἐν τῇ Μετρικῇ, παιῶν ἐκαλεῖτο ὁ μετρικὸς πούς δ συνιστάμενος ἐκ τριῶν βραχυῶν συλλαβῶν καὶ μιᾶς μακρᾶς, δυνάμενος δὲ νὰ προσλαμβάνῃ τὰς ἀκολουθοῦσας τέσσαρες μορφάς : —

Παιωνιάς, -άδος, ἡ, θηλ. τοῦ Παιώνιος (βλ. λ.).

παιωνίζω, μελ. -σσω = παιωνίζω (βλ. λ.), ψάλλω τὸν παιᾶνα, ἢ ἐπινίκιον ὕμνον.

Παιώνια, α, ον (Παιῶν)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Παιῶνα, ἱατρικός, θεραπευτικός, ἱαματικός. — || ὡς οὐα. Παιωνία, ἡ, Παιωνιάς, -άδος, ἡ, καὶ Παιωνιάς, -ίδος, ἡ (μετὰ τὸ ἐξυπακουμένον οὐα. τέχνη ἢ ἄνευ αὐτοῦ) = ἡ ἱαματικὴ τέχνη, ἡ ἱατρικὴ || τὰ Παιώνια = ἐορτὴ τελομένη πρὸς τιμὴν τοῦ Παιῶνος.

παιωνισμός, δ' = παιωνισμός, τὸ ἄδειν τὸν παιᾶνα.

πακτά, **πακτίς**, **πακτός**, δωρ. ἀντὶ σηκτῆ, σηκτίς, σηκτός.

πακτώ, μελ. -ώσω (πακτός)· στερεώνω, ἀσφαλίζω, κλείω ἀσφαλῶς || πακτώ δῶμα = κλείω ἀσφαλῶς τὴν οἰκίαν. 2) φράσσω, «στουπώνω», «ταπώνω» || ἀναχαίττω. 3) δένω στερεά.

ΠΑΛΑΪΟΘΗ, ἡ· ὀρμαθιά οὐκων καὶ ἄλλων ξηρῶν καρπῶν || εἶδος πλακοῦντος (κέικ) κατεσκευασμένου ἐκ συντετηρημένων καρπῶν, καὶ κυρίως ἐκ οὐκων ὁμοῦ συμπιεσμένων. [παλάθη· παλάθιον, παλάσιον, παλαθίς, ὑποκορ. (βλ. ἐν παλάμη)· κατὰ τινας, ἀπιθάνως ὅμως, συμμετρίως προσελθούσας ὑπ' ἄλλων συσχετίζεται πρὸς τὸ ἀ-πάλαθος].

ΠΑΛΑΙ, ἐπῆρρ.· πρὸ πολλοῦ, κατὰ τοὺς παλαιούς

καιρούς, «ἀπὸ παλαιά», «τὸν παλιὸ καιρὸ». — || πρότερον, προηγουμένως, προτιότερα, πρὶν || ὡς. ἐπὶ χρόνου μόλις παρελθόντος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ παρόν || ὡς. τὸ παῖαι (μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ.).

Ἔτυμ. : πάλαι· παλαιός, παλαίτερος, -τατος· πάλαι εἶναι ἀρχαία τοπικὴ λέγουσα εἰς -αι <-αῖ, πρβλ. Θηβαι-γενής· πρβλ. τῆλε (=μακρὸν) (*q·), σανακρ. carapā-h (τελευταῖος, ἔσχατος), gall. pellaif (ἔσχατος).

πάλαι-γενής, ἐς (πάλαι+γενέσθαι)· ὁ τὸ πάλαι γεννηθεῖς, ὁ γεννηθεῖς πρὸ μακροῦ χρόνου, παλαιός, ἠλικιωμένος, πλήρης ἡμερῶν.

πάλαι-γονος, ον (πάλαι+γενέσθαι) = παλαιεγνής (βλ. λ.).

πάλαιμονέω, μελ. ἤσω = παλαίω (βλ. λ.).

πάλαιο-γενής, ἐς = παλαιεγνής (βλ. λ.).

πάλαιο-γονος, ον = παλαιόγονος (βλ. λ.).

πάλαιο-μήτωρ, -ορος, ἡ, καὶ δωρ. -μάτωρ (παλαιός+μήτηρ)· παλαιὰ μήτηρ.

πάλαιο-πλουτος, ον (παλαιός+πλοῦτος) = ἀρχαιοπλοῦτος (βλ. λ.), ὁ παλαιόθεν («ἀπὸ παλαιά») πλούσιος (ἀντὶθ. τῷ νεόπλοῦτος), ὁ κληρονομῆσας πλοῦτη.

πάλαιο-ρριξος, ον (παλαιός+ριξ)· ὁ παλαιός ριξας ἔχων.

πάλαιός, ἄ, ον (πάλαι)· ὡς καὶ νῦν, παλιός κατὰ τὰ ἔτη, καὶ δὴ : 1) ἐπὶ προσώπων, γέρον, ἠλικιωμένος, γηραιός || οἱ παλαιοί = ὡς καὶ νῦν, οἱ ἀρχαῖοι οἱ πρόγονοι || παλαιὸς χρόνος = χρόνος (καιρός) ἀν ἦκον εἰς τὸ ἀπομεικρυνόμενον παρελθόν, «τὰ παλιὰ χρόνιά» || τὸ παλαιὸν ὡς ἐπῆρ. = τὸ πάλαι = κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους, παλαιά || ἐκ παλαιού = παλαιόθεν = ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἀπὸ παλαιά. 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἐν καλῇ ἔνν., παλαιός, ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατηρούμενος, ἀρα σεβασίμος, σεβαστός || ἐν κακῇ ἔνν. πεπαλαιωμένος, ἀπηρχαιωμένος, ἀχρηστός. — || ὁμαλὰ παραθετ. παλαιότερος, παλαιότατος || συχνότε. παλαίτερος, παλαίτατος (ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ πάλαι) || ἐκ παλαιότερος = ἀπὸ παλαιότερων χρόνων. [δὲ ἔτυμ. βλ. πάλαι].

πάλαιότης, -ητος, ἡ (παλαιός)· ἀρχαιότης, παλαιὰ (γεροντική) ἡλικία || ἀπηρχαιωμένοι τρόποι, ἀπηρχαιωμένος χαρακτήρ || γεροντικὸν παραλήρημα.

πάλαιο-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (παλαιός+φρήν)· ὁ ἔχων τὰς φρένας (τὸν νοῦν, τὴν πεφραν, τὴν σύνεσιν) γέροντος, σώφρων, «μυαλωμένος».

πάλαιόω, μελ. -ώσω (παλαιός)· καθιστῶ τι παλαιόν, τὸ παλαιῶν || θθεν, ἀκυρῶ, καταργῶ, λατ. antiquare. — παθητ., γίνομαι παλαιός, πεπαλαιωμένος, παλαιωνομαι, ἀχρηστοίμομαι.

πάλαισμα, -ατος, τό· πᾶλη, ἀγὼν πάλης || γεν. ἀγώνισμα, ἀγών. — || πᾶν τέχνασμα τοῦ παλαιστοῦ, τέχνασμα χρησιμοποιοῦμενον ἐν τῇ πάλη πρὸς πτώσιν τοῦ ἀντιπάλου, στρατήγημα, δόλος, ἀπάτη || ὑπεκφυγή.

πάλαισμοσύνη, ἡ (παλαίω), ποιητ. ἀντὶ πᾶλη· ἡ πᾶλη, ἡ τέχνη τοῦ παλαιστοῦ.

πάλαιστή, ἡ· μετρ. τύπος τοῦ παλαστή (βλ. λ.) = παλάμη (βλ. λ.), ἡ παλάμη τῆς χειρός. — || ὡς μέτρον μήκους, «μία παλάμη», ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ πλείους τεσσάρων δακτύλων (περίπου 0,08 τοῦ μέτρου) [δὲ ἔτυμολ. βλ. παλαστή, παλάμη].

πάλαιστής, -οῦ, ὁ (παλαίω)· ὡς καὶ νῦν, ὁ παλαῖων, ὁ παλαιστής, ὁ ἀσκῶν τὴν πᾶλην ὡς ἐπάγγελμα || γενικῶς, ὁ ἀγωνιζόμενος διὰ θραβεῖον, ἀνταγωνιστής, ἐχθρὸς, ἀντίπαλος, συνηποψήφιος. 2) μετρ. ἀπατεῶν, κατεργάρης, πονηρός, πανούργος.

πάλαιστιαίος, α, ον (παλαιστή)· ὁ ἔχων μήκος (ἢ πλάτος) μῆς παλῆος.

πάλαιστικός, ἡ, ον (παλαιστής)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πᾶλην, ὁ κατάλληλος διὰ τὴν πᾶλην, ὁ γυμνασμένος εἰς τὴν πᾶλην, ὁ ἐμπειρὸς παλαιστής.

πάλαιστρα, ἡ (παλαίω)· τόπος (σχολή ἢ τι παρ-όμοιον) ἐνθα ἠσκόοντο οἱ παλαισταί, σχολεῖον πάλης, παλαιστικὴ σχολή || γεν. καὶ μετρ. πᾶσα σχολή.

παλαιστρίτης, -ου, ὁ (παλαίστρα)· ὁ ἐποπτεύων τὰ ἐν τῇ παλαίστρᾳ τελούμενα, ἐπόπτης τῆς πα-

λαίστρας || ό γυμναζόμενος έν τή παλαιστρ.
παλαίτερος, παλαίτατος, άνωμαλα παραθετ. του
παλαίος, έσχηματισμένα εκ του έπιρ. *πάλα*.

παλαί-φάτος, ον (*πάλα*+*φημί*)· ό πρό πολλού
ρηθείς, ό εκ παλαιού χρόνου λεχθείς, προφητευ-
θείς (έπιθ. των αρχαίων χρησμών).— || ό περί ου έχει
γίνει λόγος πρό πολλού, παμπάλαιος, μυθικός || ό
παλαιόθεν φημιζόμενος, περιφρομς.— || άρχέγο-
νος, πανάρχαιος, άπηρχαιωμένος.

παλαί-χθων, -ονος, ό, ή (*πάλα*+*χθών*)· ό επί
μακρόν χρόνον διαμείνας έν τινη χώρα || ώς οσα. ό
παλαίχθων = παλαιός κάτοικος, αυτόχθων, λατ.
indigena.

παλαίω, μελ. -αίωω· άδρ. α' *επάλα*ισα (*πάλη*)· ώς
και νύν, παλαιώ, «παλεύω», διεξάγω πάλην, λω-
luctare.— || μτφρ. παλαιώ πρός τι(να), άγωνίζομαι
πρός τι(να).— Παθητ., καταπαλαιόμαι, καταπονούμαι,
καταβάλλομαι, κατανικώμαι, ήττώμαι. 2) άπολ.-κο-
πιάζω, δεινοπαθώ, ύποφέρω (ώς και νύν, «παλαιώ»),
λατ. *laborare*.

**Έτυμ.*: *παλαιώ*, αιολ. *πάλα*ιμι, βοιωτ. *παλήω*
δη. κλπ. *πάλη*, *πάλα*ισμα· δημηρ. κλπ. *παλαιότης*,
παλαιόπρα· άμφιβ. έτυμ.· πθ. συγγ. πρός τά: *παλ*-*γερο*.
fuolen, άγγλ.-αξ. *félan*, *παλ*-αξ. *giffilian* (αισθάνο-
μαι) (διά τό *παλ*-*πορ*. *íalpa* = ψηλαφώ βλ. έν λ. *πε-
λεμίζω*), *παλ*-αλμ. *palici* (άντιχειρ), ρωσσ. *palce*
(δάκτυλος), λατ. *palpō*, έξ ίαπ. **spēl*-, **spēl*- (ά-
πτομαι συντόμως, διελέκω)· πιθανώτ. όμως συγγ. πρός
τό *πάλλω* και τά μετ' αυτού *συνανήκοντα*· άλλοι άλλως.

παλάμομαι, μελ. -ήσομαι, άποθ. (*παλάμη*)· διά
χειρός εργάζομαι τί, κατορθώνω, διευθετώ, έκτελώ,
έτό καταφέρνω, «τό φέρνω γύρω».— || σκεδιάζω
έπιδειξίω, μηχανεύομαι κατά τρόπον άριστοτεχνι-
κόν, έπιχειρώ με έπιτηδειότητα, έπινοώ κατά τρό-
πον πανούργον || *τόλμημα παλαμομαι* = έπινοώ
τολμρόν στρατήγημα (παράτολμον τέχνασμα).

ΠΑΛΑΜΗ, ή, έπικ. γεν. και δοτ. *παλάμηφι*, *πα-
λάμηφι*ν.— τό λατ. *PALMA*· δτι, και νύν, ή παλάμη
τής χειρός, τό έ:ωτ:ρικόν (ή έσωτερική έπιφάνεια)
τής χειρός, ή χειρ || μτφρ. ή δύναμις τής χειρός, βία,
φόνος.— || μτφρ., τέχνασμα, έξυπνον σχέδιον ή
μέθοδος, εύφυία, έπιβουλή, πανούργημα. 2) έργον
τής χειρός, έργον τέχνης, τεχνούργημα, εργαλείον.

**Έτυμ.*: *παλάμη*: λατ. *palma* [p]mā), *palmus*, *παλ-
ιρ*λ. *lām* (*p]mā), *gall. Palw*, άγγλ.-αξ. *palw*, *παλ*-αξ. *foim*,
παλ-γερμ. *foima* (*p]mā), και μετá έπενθήματος *πα-
λ*ντι -m- *σανσκρ. pālī-h* (χειρ) (λατ. -In-), *Zend. pē-
rōnā* (τό κοίλον τής χειρός)· *πρβλ.* άκολουθως τά:
παλα-οτή, *παλά*-θη, *πέλα*γος, *πέλαν*ος κλπ. (βλ. λ. λ.),
ίαπ. **peilā*- (άπλων, αϊζάνω). **Έν*τεθεν παράγονται
τά: ίων. *παλαμναίος* (βλ. λ.), έπ. ποιητ. *άπάλαμος*
(βλ. λ.) (άμφότερα έσχηματισμένα επί τή θάσει τύπου
τινός **παλάμων* (<*παλάμη*), *άπάλαμος* (= *άμήχανος*),
δυσάλαμος, *ευπάλαμος*, *πυρπάλαμος* (λέξεις σχη-
ματισθεΐσαι εκ τής λ. *παλάμη* κατ' εϋθειαν, ή πάν-
τως έπηρασμέναι έξ αυτής, *πρβλ.* *νόωνμος*: *νόωνμο*,
κατά τό *δνομα*), *παλαμής*, -ίδος (= *άσπάλαξ*), **Έ*ουσχ.
άπάλαμης· *τεχνίτης παρά τοΐς Σαλαμινίοις*.

παλαμναίος, ό (*παλάμη*)· ό τή ίδια παλάμη (δηλ.
τ ή ίδια χειρ) φονεύσας τινά, ό μεμολυσμένος άπό
φονικόν αίμα, ένοχος φόνου έπου έχει θάψει τά χέ-
ρια του στό αίμα || *ικέτης μήπω έξαγνισθείς*.— || ό
έκδικητής του αίματος, ό έκδικητής του φόνου.

παλαξέμεν, έπ. άντι *παλάξιν*, μελλ. άπφρ. του *πα-
λάσσω*.

παλάσιον, τό=*παλάθη*.

παλάσσω, μελ. -ξω· *παθ.* *πρξ.* *πεπαλλάγμα*ι (*πάλ-
λω*)· ραντίζω, μολύνω: *ωσ.* και *διασκορπίζομαι*: *έγ-
κέφαλος πεπαλλάκτο* (γ' έν. *δερσο*)=*ε*τά μυαλά του
ήσαν διασκορπισμένα (ήσαν σκόρπια) *έδω* κι *έκε*τ'.
— || πάλλω· τούς κλήρους (τούς λαχνούς) έντός
περικεφαλαίας | και οπωσ, έξάγω τούς κλήρους (μετά
τήν άνατοράχην των έντός τής περικεφαλαίας) ||
κλήρω πεπαλάχθε (6' *πληθ.* *πρξ.* *πρσστ.*) = όρισθητε

διά κλήρου, τ. έ. όρίσατε διά κλήρου (τό ζήτημα,
τήν τύχην οας).

Έτυμ.*: *παλάσσω* (παλακίω*), μελ. άπφρ. -*αξέμεν*,
παθ. *δερσο.* *πεπάλακτο* (<ρ]ακ-· *πρβλ.* **Ήουχ.* *απα-
ληός*· *σπλός*», λιθ. *pélke* (ποσνδρακωρυχείον), λατ.
pélze (τέλμα), *παλ*-*πρω.* *peiky* (τέλμα, βάλτος), λατ.
pláziis (ώσ.)· *έξ* ίαπ. *peilax*·, *έκτετ.* εκ του **peil(e)*-,
**peilā*-, **peilw*- (ρέω, τρέχω, κολυμβώ) (=σανοκρ.
ραλναίω==τέλμα, λατ. *palū-d*: *έλλ.* *πλέ(Ε)*ω κλπ.)·
κακώς ταυτίζεται υπό τινων πρός τό *πάλασσω*.— *έξ* αυ-
τού τό *παλαγωγός* (=ραντιομός), *έμπαλάσσομαι* (*παθ.*
=*έμπερδεομαι*), *πρβλ.* γαλλ. *s'embourber*, και *παρ'*
**Ήουχ.* «*έμπαλάγματα*· *αί έμπλοκαί*».

παλαστή, ή, και *παλαστιάσιος*, α, ον· δοκιμώτε-
ροι (δρδότεροι) τύποι άντι *παλαιστή*, *παλαιστιάσιος*
(βλ. λ. λ.).

**Έτυμ.*: *παλαστή*· ό τύπος *παλαιστή* *έσχηματισθη*
έξ *επιδράσεως* του *παλαίω*· βλ. έν *παλάμη*.— *λαθ.*
plaszaká (παλάμη)· *έξ* ίαπ. **plāq*·, **plēq*· (**peilāq*),
έκτετ. εκ του **peilā*·.

ΠΑΛΕΥΩ, μελ. -σω· άγρεύω (συλλαμβάνω, πι-
νω) όγρια πτηνά διά του *παλευτού* (ήτου δ' ό *πα-
λευτής* πτηνόν κεκλεισμένον έν κλωδίω, του όποι-
ου τό κελάδημα *εΐλκευε* τά άλλα πτηνά εις τήν
παγίδα) [*παλεύω*· *παλευτόρια* (*δρνε*ς)· *παλευτής*· όπε-
τινων άνάγεται εις ίαπ. **q*·|· και *σανσκρ.* *kū'tam*
(παγίς)].

παλέω, ίων. άδρ. α' *πάλησα*· φθειρόμαι, κατα-
στρέφομαι || *εΐμαι* (καθίσταμαι) *άνικανος*.

πάλη (Α), ή (*πάλλω*)· δτι, και νύν, ή πάλη, «τό
πάλαγμα», λατ. *lucta* || *γεν.*, άγών, *ε*ρς || *συμπλοκή*,
μάχη [δτι· *έτυμολ.* βλ. *παλαιώ*].

πάλη (Β), ή (*πάλλω*)=*σειλω*, *κοσκινίζω*· τό λεπτό-
τατον κοσκινισμένον άλευρον, τό άνθος του άλεύ-
ρου, λατ. *pollen* || *π*άσα λεπτή κόνη, κονιορτός, τέ-
φρα (*δ*σότε τονίζεται και *παλή* (πρός διακρίσην από
του *πάλη* Α) || *ω*σ. ό λεπτός (κοσκινισμένος) *δ*μμος,
διά του όποιου *έπασπάλιζε* τό σώμα του ό παλαι-
στής (μετά τήν *έπάλειψιν* δι' *έλαιου*) διά να μη
γλιστρούν *α*ί χείρες του άντιπάλου κατά τήν πάλην.

**Έτυμ.*: *πάλη*· *σάλημα*: *παι*-*πάλη*, *πα*-*σάλη*
(βλ. λ. λ.), *πόλτος*, λατ. *pollen*, *pollis*, -inis, (-II (-In-),
poletia, *pulvis*, -eris (**pol-vi*-s ή -ev-is, -ovis) *puls-
lis* (πολτός) (**peiti*-s ή **pl-i*-is ή **Polto*-s=*πόλτος*, ή
είναι *δ*άνειον εκ τής **Έ*λλην.), *σανσκρ.* *pāla*la-m, *gall.*
ulw (= *favilla*), *Ilith* (= *pulmentum*) (<litto- <προκελτ.

r]i-nó), *παλ*-*πρωσ.* *pelanne*, λιθ. *peleñai*, λατ.
pēlīni (τέφρα), *πρβλ.* *ωσ.* *παλιούσος* (βλ. λ.), *σανσκρ.*
piṅgāka·h) (*pel-n*)=*είδος* *πλακούντος* *γλυκύσματος*.

πάληναι, άπφρ. *παθ.* άορ. 6' του *παλλω*.

παλήσεις, γ' έν. *ε*χτ. *αιολ.* *άορ.* α' του *παλέω* (βλ λ.).

πάλι, συντεμν. ποιητ. τύπος του *σάλη*.

πάλιγ-γενεσία, ή (*πάλιν*+*γένεσις*)· ή εκ νέου γέ-
νεσις, νέα γέννησις, αναγέννησις, ανανέωσις, ανα-
καινισις, παλινόρθωσις.— || *ανάστασις νεκρών*,
νεκρανάστασις.

πάλιγ-γλώσσοσ, ον (*πάλιν*+*γλώσσα*)· *ω*ς τό *πα-
λίλλοσος*, ό διπλήν γλώσσαν χρησιμοποϊών, ό άλλα
λέγων τήν μίαν φωνάν και άλλα τήν άλλην, ό *ε*λέ-
γων και ξαναλέγων, ό αντιφασκων πρός εαυτόν,
αντιφατικός, ψευδής.— || ό λαλών ξένην (ή παράδο-
ξον) γλώσσαν.

πάλιγ-κάπηλεύω· *ε*ΐμαι «*παλιγκάπηλος*» (βλ. λ.),
δηλ. μεταπράτης, μεταπωλητής, μεταπωλώ «*λιανι-
κώς*», *πωλώ* «*λιανικώς*»· εκ του

πάλιγ-κάπηλος, ό (*πάλιν*+*κάπηλος*)· ό μεταπρά-
της, ό αγοράζων τι και μεταπωλών αυτό, μεταπω-
λητής, ό πωλών «*λιανικώς*», μικρέμπορος, λιανο-
πωλητής.

πάλιγ-κοτος, ον (*πάλιν*+*κοτέω*)· συν. επί πληγών,
ή εκ νέου θυμώνοσα, πληγή δηλ. ή όποία άνοίγει
πάλιν (έν *ω* ήτο *έπουλωμένη*), λατ. *recrudescens*.—
|| *μτφρ.* επί νέας *έκρήξεως* *παλαιού* *πάδους*, *έπι*μω-
σης, *κακόβουλ*ος, *κακοήθ*ης, *μοχθηρός*, *κακεντρέ-*
χής, *έρριζωμέν*ος, *φανατικός* || *παλίγκοτος* *τύχη*=

έναντία (δυσμενής) τύχη || οἱ παλίγκοι=οἱ ἐναντίοι, οἱ ἀντίπαλοι.

πάλιγ-κραιπνος, ον (πάλιν + κραιπνός)· λίαν ταχύς.

πάλιλ-λογέω, μελ. -ήσω (παλίλλογος)· λέγω πάλιν, ἐπαναλαμβάνω, ἀνακεφαλαίωνω.

πάλιλ-λόγος, ον (πάλιν+λέγω)· ὁ ἐπαναλαμβάνων τὰ ἤδη λεχθέντα, ἢ καὶ ὁ «παίρων πῶς τὰ ἴδιον τοῦ», ὁ ἀναιρῶν τὰ ὅσα εἶπε προηγουμένως || ὁ ἐκ νέου (ἐξ ὑπαρχῆς) συνειλεγμένος, ἐκ νέου συνταγόμενος.

πάλιμ-θαῖμος, ον (πάλιν+βαίω)· ὁ πορευόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω, παλιμῶρευτος | ὁ πηγαίνων ὀπίω καὶ ἐμπρός, λατ. retrogradus.

πάλιμ-βλαστής, ἐς (πάλιν+βλαστῆν, τοῦ βλαστάνω)· ὁ βλαστάνων ἐκ νέου.

πάλιμ-βολία, ἡ (παλίμβολος)· μεταβολὴ γνώμης, μεταμέλεια, μετάνοια || ἐν κακῇ ἐνν., ἀστασία || κακοτροπία, ἀπάτη.

πάλιμ-βολος, ον (πάλιν+βάλλω)· κυρ. ὁ ῥίπτων ὀπίω πάλιν || μτρφ. εὐμετάβλητος, ἀστατος || δόλιος, ὑπόλευς, πανούργος.

πάλιμ-μήκης, ἐς (πάλιν+μήκος)· ἄλλο τόσον μακρός, διπλάσιος κατὰ τὸ μήκος || γενικῶς πολὺ μακρός.

πάλιμ-παῖς, -παιδος, ὁ, ἡ (πάλιν+παῖς)· ὁ πάλιν παῖς, ὁ δις παῖς, ὁ ὄγων τὴν δευτέραν παιδικὴν του ἡλικίαν (λεγόμενον συν. ἐπὶ τῶν γερόντων, «πού ξαναγίνονται παιδιὰ»).

πάλιμ-πετής, ἐς (πάλιν+πετ-, ριζ. τοῦ πίπτω)· ὁ πίπτων πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ἀναπίπτων, ὁ ἐπιστρέφων || τὸ οὐδ. (παλιμπετές) ὡς ἐπίρ.=πάλιν ὀπίσω, ὀπίω πάλιν.

πάλιμ-πλαγκτός, ον (παλιμπλάζομαι)· ὁ περιπλανώμενος τῆδε κάκειο, ὁ ἐπιστρέφων ὀπίω,

πάλιμ-πλάζομαι, παθ. (πάλιν+πλάζομαι)· μτρ. ἀορ. α' παλιμπλαχθεῖς· περιπλανῶμαι πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοδρομῶ, ἐπιστρέφω πλανώμενος.

πάλιμ-πλάνης, ἐς (πάλιν+πλάνη)· ὁ πλανώμενος τῆδε κάκειο.

πάλιμ-πλύτος, ον (πάλιν+πλύω)· ὁ πάλιν (ἐκ νέου) πλυθείς, ὁ ἀνακαθαρεύων || ὁ ἐπισκευασθείς. — || ἐνεργ. ὁ ἀνακαινίζων (ἐπισκευάζων) παλαιὰ ἐμπορεύματα.

πάλιμ-ποινος, ον (πάλιν + ποινή)· ὁ ἀνταποδίδων, ὁ ἐκδικητικὸς || τὸ οὐδ. ὡς οὐο. τὸ παλιμποινον, καὶ κατὰ πληθ. τὰ —α=ἀνταποδοσίς, ἐκδίκησις, πληρωμὴ, ἀνταμοιβή (ἐν τῇ ἐνν. τῆς ἀνταποδόσεως).

πάλιμ-πους, -ποδος, ὁ, ἡ (πάλιν+πούς)· ὁ πορευόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ἐπιστρέφων.

πάλιμ-πρυμνηθῶν, ἐπίρ. (πάλιν+πρῦμνη)· μετὴν πρῦμναν πρὸς τὰ ἔμπρος, ὀπισθοκόλα, ὀπισθοχωρῶν.

πάλιμ-φημος, ον, καὶ δωρ. -φήμος (πάλιν+φήμη)· ὁ ἀνακαλῶν τὰ λεχθέντα, παράφωτος, ἀσφύφωτος.

πάλιμ-φύης, ἐς (πάλιν+φύωμαι)· ὁ πάλιν φυόμενος, ὁ ἀναφυόμενος, ἀναγεννώμενος (ἐπὶ τῆς ἀσπυρίας Ἰδραξ).

ΠΑΛΙΝ, ἐπίρ., καὶ πάλι (βλ. λ.)· 1) ἐπὶ τόπου, ὀπίω, πρὸς τὰ ὀπίσω, συν. μετὰ ρημ. κινήσεως σημαντικῶν || ὡς. καὶ μετ' ἄλλων: πάλιν δίδωμι=δίδω ὀπίω, ἀποδίδωμι, ἀποδίδω, ἀποκαδιστῶ || ἐνίοτε μετὰ γεν.: πάλιν κίε θυγατέροῦ ἧς=ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω ἀπὸ τὴν θυγατέρα τῆς. 2) τὸ ἐπίρ. πάλιν σημαίνει ὡσαύτως καὶ ἀντίφασιν ἢ ἐναντιότητα· τούναντίον, ἀπ' ἐναντίας, ἀντιστρόφος: οὐδὲ πάλιν ἐρεῖς=οὐδὲ θὰ σοὶ ἀντεῖπῃ | μῦθον πάλιν λάζομαι=«παίρων τὰ λόγια μου πίσω», ἀνακαλῶ (ἀναιρῶ) ὅσα εἶπα, λέγω τὸ ἀντίθετα | πάλιν ποίησε γέροντα=τὸν ἕκαμην ἀντιστρόφως γέροντα, τ. ε. τὸν μετεμόρφωσεν εἰς γέροντα.— || ἐπὶ χρόνου, πάλιν, ἐκ νέου, ὅπως ἔτι, συναπτόμενον συχνὰ μετ' ἄλλου ἐπίρρ.: πάλιν αὐθις, πάλιν αὐ, αὐθις πάλιν.

Ἔτυμ.: πάλιν· κυρ. εἶναι αἰτ. καταλήξασα εἰς ἐπίρ. (πρόβ. δίκην, μάτην, χάριν), ἐκ τινος ὀνομ. *παλι-ς, ἰαπ. *qvel- (στρέφω, γυρίζω) (: πάλωμαι, πάλω) = περιστροφή, γύρος· ἢ ἐπιρρημ. ἔννοια ἐξεπῆδησεν ἐκ περιφράσεων, αἰαι αἰ: πάλιν ἴεσαι, πάλιν χωρεῖν,

πάλιν τρέπειν, πάλιν δίδουαι, ἐν αἰς ἦτο ἐν εἰδος αἰτιατικῆς τοῦ περιεχομένου [πρόβ. τὸ ἄμην. τέλος ἀρούρης=περιοχὴ ὄργωμένη ἐν ἣ τὸ ἄροτρον κάμνει στρόφην κατὰ ἡμικύκλιον] ὅπου ἴσως ἔθεν τέλος ἀρούρης (*qvel-)=τέρας τῆς ἀρούρης] πρόβ. ἄμην. παλῶφεις (=ἐπιθετικὴ ἐπιστροφή τῶν φυγάδων), τ. ε. *παλῶ-(F)ίωφεις: ἄμην. ἰωκή, αἰτ. ἰώκα (=καταδίωξις)· βλ. ἐν λ. ἰωκή.

πάλιν-ἀργετος, ον (πάλιν + ἀργέω)· ὁ ὀπίω λαμβανόμενος, ὁ ἀνακαλούμενος (ἢ ἀνακληθείς), τὸν ὁποῖον δύναται τις νὰ ἀνακαλέσῃ || ἔπος οὐ παλινάργετον = λόγος ἀμετάκλητος, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ.

πάλιν-αυξής, ἐς (πάλιν+αὔξω)· ὁ ἐκ νέου αὐξανόμενος.

πάλιν-αυτό-μολος, ον=ὁ ἐγκαταλείπων (λιποτακτῶν) διὰ δευτέραν φοράν || ὡς οὐο. ὁ παλινκαυτέμολος=ὁ διὰ δευτέραν φοράν αὐτόμολος, τ. ε. ὁ αὐτομολήσας εἰς τοὺς πολεμίους, καὶ διὰ δευτέραν φοράν αὐτομολήσας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν πολεμίων διὰ νὰ ἐπανεῖλθῃ εἰς τὰς τάξεις του.

πάλιν-δίνητος, ον (πάλιν+δίνω)· ὁ περιδινόμενος τῆδε κάκειο, ὁ στροφιδιούμενος, ὁ στριφογυρίζων.

πάλιν-δρομέω, μελ. -ήσω (παλίνδρομος)· τρέχω ὀπίω πάλιν· ἐξ αὐτοῦ τὸ

πάλιν-δρομία, ἡ (παλίνδρομέω)· τὸ τρέχειν ὀπίω, ὑποστρόφη, ἐπιστροφή.

πάλιν-δρομος, ον (πάλιν+δραμεῖν, τοῦ τρέχω)· ὁ τρέχων ὀπίω πάλιν, ὁ ἐπανερχόμενος, πέρσιδικός.

πάλι-νηνεμία, ἡ (πάλιν+νήνεμος)· ἡ ἐπανερχόμενη νηνεμία, ἡ ἐπαναφερόμενη γαλήνη.

πάλιν-ὄρμενος, ἡ, ον (πάλιν+ὄρνωμαι)· ὁ πρὸς τὰ ὀπίω ὄρμῶν, ὁ ὑποστρέψας, πρόβ. ἐπόμ.

πάλιν-ὄρσος, ον, ἔττ. παλινόρσος, ον (πάλιν+ὄρνωμαι)· ὁ ὄρμῶν (σπεύδων), πρὸς τὰ ὀπίω, ὁ τινασόμενος πρὸς τὰ ὀπίω.— || ὁ ἐπιστρέφων || ἐπίμονος, ἐρριζωμένος, φανατικός [βι' ἐτυμολ. βλ. ἄψορρος].

πάλιν-σκίος, ον=παλίσκιος (βλ. λ.).

πάλιν-σος, ον· ὁ ἐκ νέου σωθείς, ὁ πάλιν σώσας, ὁ συνελθὼν ἐκ νόσου.

πάλιν-στομέω, μελ. -ήσω (πάλιν+στόμα)· ὁμιλῶ πάλιν, παλιλλογέω (βλ. λ.) || = δυσφημέω (βλ. λ.).

πάλιν-τίτος, ον (πάλιν+τίω)· ὁ πάλιν (δηλ. ἐκ δευτέρου) πληρωθείς (τ. ε. τιμωρηθείς, τυχὼν ἐκδίκησεως), ὁ ἀνταποδοθείς || ὡς ἐνεργ., ὁ ἐκδίκησας, ὁ τιμωρήσας.

πάλιν-τονος, ον (πάλιν+τείνω)· ὁ πρὸς τὰ ὀπίω τεινόμενος (ἢ τεταμένος, κυρτωμένος)· ἐπίθ. τοῦ τόξου (: παλίντονα τόξα), καὶ δῆ: 1) ἐπὶ τοῦ εἰλικυομένου (λυγισμένου) τόξου, δταν ὁ τοξότης «ἔλκῃ πρὸς τὸ μέρος του τὴν νευράν, καὶ μαζὶ με αὐτὴν καὶ τὰ δύο ἄκρα τοῦ τόξου, τὰ ὁποῖα οὕτω κυρτοῦμενα πλησιάζουν πρὸς ἀλλήλα, διὰ τῆς δλης δ' αὐτῆς προσπάθειας ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐκσπεθνόνησις τοῦ βέλους μετὰ πολὺ μεγάλῃ δρμηῆς. 2) ἐπὶ τοῦ μὴ τεταμένου τόξου, ἀπὸ τῆς σιγμῆς δηλ. καθ' ἣν ἐκσπεθνόνησεται τὸ βέλος, ἀφ' ἐπιμενῆς ἄελευθέρως τῆς νευρᾶς, ἡ ὁποία οὕτω ἐπανερχεται εἰς τὴν ἀρχικὴν τῆς θέσιν, τὰ δὲ δύο ἄκρα τοῦ τόξου λυγίζου κατὰ τὴν ἀντίθετον πλῆον κατεθῶνυσιν, ἀναλαμβάνοντα καὶ αὐτὰ τὴν ἀρχικὴν των θέσιν.

πάλιν-τρέπελος, ον (πάλιν+τρέπω) =παλίντροπος (βλ. λ.).

πάλιν-τριβής, ἐς (πάλιν+τριβῆναι)· ὁ τριβόμενος (ἢ τριβείς) κατ' ἐπανάληψιν, ὁ συνεχῶς τριβόμενος (φθειρόμενος) || ὁ ἐφθαρμένος ἐκ τῆς συνεχῆς τριβῆς || ὁ σκληροτράχηλος, ἐπίμονος, ὁ ἀντέχων εἰς δλα τὰ πλήγματα, ἀναισθητός, πεπωρωμένος || πανούργος, κακοῦδης.

πάλιν-τροπος, ον (πάλιν+τρέπω)· ὁ ἐστραμμένος πρὸς τὰ ὀπίω (ὀπισθοδρομητός), ἢ ἐστραμμένος ἀλλοχού || ὁ ἀποτραφεῖς, ἀποσοδηθείς, λατ. reortus.— || ὡς ἐνεργ., ὁ στρέφων πρὸς τὰ ὀπίω.— || ὁ στραφεῖς (ἐστραμμένος) πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν, ἀντίστροφος, ἐναντίος.

παλιν-τύχης, ἐς (πάλιν+τύχη)· ὁ ἔχων ἀντίστροφον (ἐναντίαν, κακὴν) τύχην, ὁ δυστυχεύς.

παλιν-ψδέω, μέλ. -ήσω (πάλιν+ψδή)· ἀναίρω (ἀνακαλῶ) ὅ, τι ἔχει λεχθῆν ἐν τινι ψδῆ, ἄδω ψδῆν ἐναντίαν τῇ προτέρῃ, ἥ γεν., ὡς καὶ νῦν, «παλινψδῶ», ἀνακαλῶ, ἀναίρω· ἕξ αὐτοῦ τὸ

παλιν-ψδία, ἡ (παλινψδέω)· ὅ, τι καὶ νῦν, «παλινψδία», ἀναίρεσις, ἀνάκλησις (τῶν λεχθέντων) ἥ κυρ. εἶναι τὸ ἄνωμα, διὰ τοῦ ὁποῖο ὁ Σιγηλόχρος πρῶτος ὠνόμασε μίαν ψδῆν του, ἐν ἣ ἀνεκάλει τὰς προηγουμένας του βλασφημίας κατὰ τῆς Ἑλένης.

ΠΑΛΙΟΥΡΟΣ, ἡ· εἶδος ἀκανθώδους θάμνου (κοιν. «παλιουριά», ἢ «παλιούρι», λατ. rhamnus paliurus.

παλιουρο-φόρος, ον (παλιουρ + φέρω)· ὁ φέρων παλιούρους ἥ ὁ ἔχων λαθῆν ἐκ ξύλου παλιούρου.

παλίρ-ρόθιος, α, ον (πάλιν+ρόθος)· ὁ ῥέων (ὁ φερόμενος) πρὸς τὰ ὄπισω: κῦμα παλιρρόθιον=κῦμα τὸ ὅποτον ὄρηθ (φέρεται) πρὸς μίαν κατεύθυνσιν καὶ πάλιν ἐπιστρέφει (βλ. καὶ Παλλῆροια).

παλίρ-ροθος, ον (πάλιν + ρόθος) = παλιρρόθιος (βλ. λ.).

παλίρ-ροια, ἡ (παλιρροος)· ἡ πρὸς τὰ ὄπισω ροὴ τοῦ ὕδατος, ἀναρροή, ἡ ἀμψωτις (κοιν. «φυρονεριά»).

παλίρ-ροικος, (ἡ), ον· ἔπικ. τύπος ἀντι παλίρροος (βλ. λ.).

παλίρ-ροος, ον, καὶ συνηρ. παλίρρους, ουν (πάλιν+ῥέω)· ὁ ῥέων πρὸς τὰ ὄπισω, ὁ ἀναρρέων, ὁ ἀποουρόμενος (ἐπὶ τῆς θαλάσσης κατὰ τὴν ἀμψωτιν) ἥ ὁ ῥέων πρὸς τὰ πρόσω καὶ ὄπισω, ὁ πλημμυρῶν καὶ ἀποσυρόμενος, ὁ ἀκολουθῶν τὴν κίνησιν τῆς πλημμυρίδος καὶ τῆς ἀμψωτίδος.— ἢ μτρφ. ὁ ἐπιστρέφων καὶ πίπτων κατὰ τῆς κεφαλῆς τινος, ὁ ἀνταποδοτικός (καὶ ἀνταποδιδόμενος).

παλίρ-ροπος, ον (πάλιν+ῥέπω)· ὁ ῥέων (κλίνων) πρὸς τὰ ὄπισω, καμπύλος, κυρτός, κεκαμμένος ἥ κλονούμενος ἥ ὀλισθαίνων καὶ πίπτων πρὸς τὰ ὄπισω.

παλίρ-σκιος, ον (πάλιν+σκιά)· ὁ σκιαζόμενος ὑπ' ἄλλοι (ρίπτοντες τὴν σκίαν του πρὸς τὰ ὄπισω), σκόκιος, σκιερός ἥ σκετινός, ζοφώδης.

παλίρ-σῦτος, ον (πάλιν+ἔσυναμι, τοῦ σῦνω)· ὁ κατεπευσμένος ὄρυων πρὸς τὰ ὄπισω, ὁ μεθ' ὀρυμῆς ἐπιστρέφων ἥ ὄρυγμα παλίρσυντο=κατεπευσμένη φυγὴ πρὸς ἐπιστροφήν, ταχέα ἐπιστροφή.

παλίρ-ῥωξις, -εως, ἡ (πάλιν+ῥωξή)· κυρ. παλινδιδῶξις, ἡ ἐξ ὑποστροφῆς διῶξις, διαν δηλ. οἱ πρότερον διωκόμενοι ἀπινδιδῶς στρεφόμενοι ἐπιτίθενται καὶ τρέπον ἐξ φυγῆν (καὶ ἄρα καταδιώκοντες) τοὺς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκεῖνης διώκτας των [δι' ἔτυμολ. βλ. πάλιν].

παλλάγμα, -ατος, τὸ (πάλλαξ)· τὸ παλλάκισμα, ἡ μετὰ παλλακῆς συμβίσις.

Παλλάδιον, τὸ (Παλλάξ)· τὸ ὄγαλμα (ξάνον) τῆς Παλλάδος Ἀθηνῶν ἥ τόπος καὶ δικαστήριον ἐν Ἀθῆναις, ἐν ὧ οἱ Ἐφέται ἐδικάζον τὰ ἀκούσια ἐγκλήματα (καὶ δὴ τοὺς ἀκούσιους φόνους)· βλ. καὶ Κ. Ε. Λ.

Παλλάδιος, α, ον (Παλλάξ)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Παλλάδα ἢ ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν Παλλάδα.

παλλάκευομαι, ἀποθ. (πάλλαξ)· διατηρῶ τινα ὡς παλλακὴν ἥ ὡς παθ. εἶμαι παλλακίς.

παλλάκη, ἡ (πάλλαξ) καὶ παλλακίς (βλ. λ.)· «φιλενάδα», ἡ παρανόμως συνοικοῦσα μετὰ τινος ἥ συνηθως παλλακὴ ἐκαλεῖτο ἡ αἰχμάλωτος ἡ ἀργυρούνη τινος δούλη, διακρινομένη ἀπὸ τῆς νομίμου συζύγου ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς ἑταίρας (τῆς πόρνης, ὅπως θὰ ἐλέγομεν σήμερον). ([δι' ἔτυμολ. βλ. παλλακίς]).

παλλακίς, -ίδος, ἡ (πάλλαξ)· παλλακῆ (βλ. λ.), ἐρμηνεία (βλ. καὶ διάκρισιν ἐν παλλακῆ).

Ἔτυμ. ἡ παλλακίς, παλλακῆ· ὄμωρ. πάλλαξ, ἰων. πάλληξ, πρβλ. Ἡσυχ. πάλληξ· ἀντίπαις, μελλέφηβος· βούπαις· πάλλῆς, -αντος, ὁ (=νέος)· Ἡσυχ. «παλλάκιον» μεϊράκιον· παλλακός (=ἐρώμενος, παλλακεύμενος) (πρ' Παλλάξ, -άδος, ἡ Παλλάδιον (βλ. λ. λ.)) ἡ κοινὴ σημασία ὄλων αὐτῶν τῶν λέξεων εἶναι «νεανίας, νεάνης, νεαρὸ γυνή», εἶναι δηλ. συνών. τοῖς κοῦρος, κούρη, κόρη· παλλακίς ἀρ-

χικῶς δὲν εἶχε κακὴν (κακόφημον) ἔνοιαν· κατὰ τινας παλλῆς (*παλν-, θέμ. *παλεν-, ἰαπ. *pələḥon-, παλ-γερμ. foio=ἔλλ. πῶλος, ἡ ἔτυμολ. ὅμως αὐτὴ ἀπορρίπτεται ὑπ' ἄλλων, διότι ἡ λ. πῶ-λος (περὶ τῆς βλ. ἐν λ. παῖς) περιέχει τὴν ἰαπ. ῥ. pō[u]-. — Ἦπό τῶν νεωτέρων ἀπορρίπτεται ἡ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις φερομένη ἔτυμολ., καθ' ἣν Παλλῆς (<πάλλαξ). — Ἦπό τινον συνεσεπίστησαν ὡς συγγ. τὸ ἔδρ. pilegeξ (ἑταῖρα, παλλακίς) ἐρωμένου καὶ τὸ ἄραμ. pilaqā, pellaqā· ἄλλοι τὴν ἡμνηνοσευθεῖσαν ἔδρ. λ. καὶ τὰ ἔλλ. παλλακῆ, παλλακίς τὰ θεωροῦν θάνατα ἕκ τινος ἀσιατικῆς γλώσσης, ἐν ᾧ ὑπ' ἄλλων ἡ ἔδρ. λ. θεωρεῖται θάνατον ἕκ τῆς Ἑλληνικῆς. Διευτυπῶθῃ ὑπὸ τινος καὶ ἡ ἀποψις ὅτι τὸ ἔλλ. παλλακίς, -κῆ, ὡς καὶ τὸ λατ. paellex, ἀνάγονται εἰς τὸ λατ. pellis (=δέρμα), προσάγεται δ' ὡς ἐπιτελέριμα τὸ λατ. scortum (=δέρμα) ἑταῖρα, πόρνη)· ὁ Waide τέλος τῶσαν τὰ ἔλλ. παλλακίς, -κῆ, ἄσον καὶ τὸ λατ. paelex τὰ θεωρεῖ θάνατα ἕκ τῆς ἐβραϊκῆς.

ΠΑΛΛΑΞ, -ἄκος, ἡ (ἄλλὰ καὶ, δ')=παλλακίς (βλ. λ.), ἐρμηνεία, μὴ νόμιμος σύζυγος, λατ. paelex (pellex), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἀκοιτεν ἡ ἀλοχον (=νόμιμον σύζυγον) ἥ ὡς ἄρ. ὁ πάλλαξ (καὶ πάλληξ) = ὁ ἐρώμενος, νεανίας (πρβλ. τὸ τῆς νέας Ἑλληνικῆς «πολληκάρη») [δι' ἔτυμολ. βλ. παλλακίς].

ΠΑΛΛΑΞ, -άδος, ἡ (πάλλω)· ἐπιθ. τῆς Ἀθηνῆς (πρ' Ὁμήρῳ πάντοτε Παλλάξ Ἀθῆνη ἢ Παλλάξ Ἀθῆναιή), μεθ' Ὁμήρον ὅμως ἐν χρήσει καὶ μόνον, ἀπολ., ὡς κύρ. ὄνομα (: Παλλάξ ἀντι τοῦ Ἀθῆνῆ)· βλ. Κ. Ε. Λ. Ἔτυμ.: συνήθως ἐτυμολογεῖται ἕκ τοῦ πάλλω, ὡς βπεδηλωθῆ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λήμματος (κατὰ τὴν ἔτυμολ. αὐτὴν ἡ Ἀθηνᾶ ἐκλήθη Παλλάξ (<πάλλω, εἶτε ὡς κάλ-λουσα τὸ δόρυ, εἶτε ἕκ τοῦ ἀναπετάλθαι ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός). — Πιθανώτερον ὅμως εἶναι ὅτι ἡ λ. εἶναι παναρχαία καὶ δηλοῖ παρθένον, κοράσιον, κόρην διότι, ὡς καὶ ἐν λ. παλλακίς εἰδόμεν, παρ' Ἡσυχ. κ.ά. ἀναφέρονται τὰ πάλλαξ, -αντος = νεανίας, πάλλαξ, -ακος = ἀντίπαις, μελλέφηβος· παλλακός, παλλάκιον=μειράκιον, παλλακίς (-κῆ)=νεάνης.

Πάλλᾶς, -αντος, δ'· κύρ. ὄνομα διαφόρων μυθολογικῶν προσώπων (βλ. Κ. Ε. Λ.).

πάλλᾶς, -αντος, δ' = νεανίας (βλ. ἐν Παλλάξ).

πάλ-λευκος, ον (πᾶς+λευκός)· ὀλόλευκος, κατὰ-λευκος.

ΠΑΛΛΩ, ἀορ. α' ἐπιηλα, ἐπ. πῆλα· μτρ. ἐπ. ἀορ. β πεπᾶλῶν (ἐν συνθέσει ἄμπεπᾶλῶν). — Πάθητ., πρκ. πέπαλμαι· ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. β' πάλτω· ὅ, τι καὶ νῦν, πάλλω, κραδαίνω, σειώ, περιστρέφω, περιδινῶ, τινάζω ἥ κραδαίνω ὄπλον (ἐγχος π. χ.) καὶ τὸ ἐκσφενδονίζω ἐναντίον ἐχθροῦ.—μέσον, πάλλω ἐμαυτὸν, ἀναπηδῶ, ἐξορμῶ, ἐκτινάσσομαι, κατὰ τινος ἥ πηδῶ, σκιρτῶ ἥ τρέμω, ὁσπαίρω, σπαρταρῶ, ὡς ὁ ἰχθύς κατὰ τὰς πρῶτας στιγμὰς μετὰ τὴν ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξαγωγὴν του ἥ σειομαι, τρέμω ἀπὸ φόβου ἢ ἀπὸ οἰσोधποτε φύσεως ἰσχυρὸν συναίσθημα 2) πάλλω κλήρου=ἀνακατεῦω τοὺς κλήρους ἐντός οκεύους τινός (συν. ἐντός περικεφαλαίας, κατὰ τὰς μάχας) καὶ τοὺς ἀναταρᾶσω ἕως ὅτου ἐκπηδῆση εἰς κλήρου καὶ ἐκτιναχθῆ ἕξω τοῦ περιέχοντος δοχείου (: κλήρου· ὄμωρ. ἐγχεσό-παλος· ἡ πάλλω) ἥ ἐντεθεῖς, πάλλω, ἀπολ.=ρίπτω τοὺς κλήρους, ρίπτω κλήρον.—μέσον, πάλλομαι=τραβῶ κλήρον, λαμβάνω τι διὰ κλήρου.— ἢ πάλλω ἄμτεβ.=πάλλομαι=ἀνατινάσσομαι, ἀναπηδῶ ἥ σειομαι, τρέμω.

Ἔτυμ. ἡ πάλλω ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. πῆλαι (*παλσαι), μτρ. ἄμ-πεπᾶλῶν· πάλοτο (*παλοτο)· πάλος· παλτός, παλτόν (βλ. λ. λ.)· πάλμός· ὄμωρ. ἐγχεσό-παλος (= ὁ πάλλων τὸ ἐγχος) : πρβλ. συγγ. πελεμίζω, πόλεμος (βλ. λ. λ.), πιθ. καὶ τὸ παλ-σλαυ. plachū (τρόμος), ρωσο. polóch (δόρυβος). — τὸ λατ. pellō δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα· ἀντιθ. ἀνήκουσι τὰ pal-pare, pal-pitare, ὡς καὶ τὸ pul-vis· ἐνταῦθα ἐπίσης ἀνήκουσι καὶ τὰ πάλη-η, παλαίω, κατὰ τινος δὲ καὶ τὰ ἐκ τῆς συγγ. ρίζ. σπαρ- ἡ σπαίρω, ἀ-σπαίρω (οἱ ἴδιοι φρονοῦσιν ὅτι καὶ ἡ ῥ. παλ- εἶχε πιθανώτ. ἐν ἀρχῇ σ-, δηλ. σπαλ-, ὅπως ὑποδηλοῖ ὁ διπλοῦς τύπος παί-πάλη : πασο-πάλη).

παλμός, ὁ (πάλλω)· τὸ πάλλεσθαι, τρομώδης κί-

νησις || ό κτύπος τής καρδίας (ή τών άρτηριών), άρ-
χαιοτέρα λέξις άντι τοῦ σφυγμός.

πάλος, ό (πάλλω) ό κλήρος ό έκηπδών έκ τής
άναταρσσομένης περιεφάλασις || γεν., κλήρος ||
άρχας πάλω άρχω=άρχω (διαχειρίζομαι δημόσια ά-
ξιώματα) διά κλήρου [δι' έτυμολ. βλ. πάλλω].

παλτο, γ' έν. έπ. παθ. β' τοῦ πάλλω.

παλτόν, τό (κυρ. οὐδ. τοῦ έπιθ. παλτός βλ. λ.) παν
δι, τι πάλλεται πρός έξοκόντιον, πάν τό έκσφεν-
δονιζόμενον, τό δόρου π. χ.

παλτός, ή, όν (πάλλω) ό παλλόμενος, έκσφεν-
δονιζόμενος, έκτινασοόμενος.

παλύνας, μετ. άορ. α' τοῦ παλύνω (βλ. λ.).

πάλυω, μελ. -ένω, άορ. α' επάλυνα (πάλλω) έπι-
πάσω, πασπαλίζω || άλείφω, χρίω.— || έπί βγρών,
ραντιζώ, ύγραίνω,

πάμα, -ατος, τό (πάομαι) κτήμα, ίδιοκτησία.

παμ-βάσιλεια, ή (πάστ+βασιλεια) ή βασιλίσσα
των πάντων, πανισχυρος βασιλίσσα.

παμ-θασίλεια, ή (πάστ+πληθία) ή απόλυτος (δε-
σποτική) βασιλεια (μοναρχία), αύτοκρατορία.

παμ-θδελυρός, ά, όν (πάστ+θδελυρός) ό έντε-
λως (τελειως, όλως διόλου) θδελυρός, μισητός.

παμ-θίας, -ου, ό (πάστ+βία) ό τό πάντα διά τής
θίας καταδυναστεύων, ό τό πάντα ύποτάσων εις
έαυτόν.

πάμ-θοτος, ον (πάστ+θόσκω) ό τούς πάντας (τά
πάντα) τρέφων.

παμ-θώτις, -ιδος, θηλ. έπιθ. (πάστ+θώτης) ή τούς
πάντας (τά πάντα) τρέφουσα.

παμ-μάταιος, ον (πάστ+μάταιος) ό τελείως μά-
ταιος, όλως διόλου άχρηστος.

παμ-μάχος, ον, και πάμ-μαχος (πάστ+μάχη, μά-
χομαι) ό πρός πάντας μαχόμενος, ό τούς πάντας
κατανικών.— || =παγκρατισσοτής (βλ. λ.).

πάμ-μεγάς, παμμεγάλη, πάμμεγά, και παμμέ-
γας (πάστ+μέγας) ό παρά πολύ μέγας, ύπερμεγέ-
θης, πελώριος.

παμ-μεγέθης, παμμεγεθεσ (πάστ + μέγεθος) =
πάμμεγας (βλ. λ.), ό ύπερβολικού μεγέθους, ό πελω-
ρίων διαστάσεων.

πάμ-μεικτος, ον =παμμειγής (βλ. λ.).

παμ-μελάς, παμμελαινα, πάμμελάν (πάστ + μέ-
λας) ό έντελως μέλας, όλόμαυρος.

παμ-μήκης, πάμμηκες (πάστ+μήκος) ό λίαν μα-
κρός, μακρότατος, προεκτεταμένος.

πάμ-μηγος, ον (πάστ+μήγ) ό διά πάντων των
μηγών του έτους διαρκών, ό καθ' όλον τό έτος
διαρκών.

παμ-μήτειρα, ή =παμμήτωρ (βλ. λ.).

παμ-μήτις, -ιδος, ό, ή (πάστ+μήτις) ό τό πάντα
γνωρίζων, ό τό πάντα σχεδιάζων και μηχανευό-
μενος.

παμ-μήτωρ, -ορος, ή (πάστ+μήτηρ) ή μήτηρ των
πάντων.— || ή καθ' όλοκληρίαν μήτηρ, ή κατά παν-
τα μήτηρ, ή πραγματική (άληθής) μήτηρ.

παμ-μιάρος, ον (πάστ + μιάρος) ό όλως διόλου
μιάρος, μιάρωτατος.

παμ-μίγης, ές (πάστ+μιγηναι τοῦ μίγνυμι) ό έκ
πάντων (θηλ. παντός είδους πραγμάτων) μεμειγμέ-
νος, ό άνάμεικτος έκ πάσης φύσε' ισ. πραγμάτων,
ό τελείως συσχευόμενος.

πάμ-μικρος, ον (πάστ+μικρός) ό παρά πολύ μι-
κρός, μικρότατος, έντελώς μικρός.

πάμ-μικτος, ον' άρσοτ. γρ. πάμμεικτος (βλ. λ.).

πάμ-μορος, ον (πάστ+μόρος) ό έντελώς άτυχής,
πανήτυχος, άτυχεάτατος.

παμ-μυσάρος, ά, ον (πάστ + μύσος) =παμμιαρος
(βλ. λ.), ό έντελώς μυσάρος (θδελυρός).

πάμ-πάν, έπιρ. (πάστ) ως τό πάνν, έξ όλοκλη-
ρου, όλοτελώς, έντελώς || οὐ πάμπαν = οὐδόλως,
κατ' οὐδένα τρόπον, έπί οὐδενί λόγῳ.

παμ-πειθής, ές (πάστ + πείθω) ό τούς πάντας
(τά πάντα) πείδων.

πάμ-πήδη, έπιρ. (πάστ) ως τό πάμπαν (βλ. λ.),
όλοσχερώς, έντελώς, τελείως, καθ' όλοκληρίαν
[παμπηδήν, παμπηδόν, παμπηδονίς' πρβλ. ίων.

έμπης, άορ. έμπαῖς, έμπαῖν (και παρά Πινδ. νεοσχη-
ματισμός έμπαῖ κατ' αναλογίαν πρός τά: μέγα, μάλα,
ήρέμα κλπ.) πάντες οι τύποι οὗτοι, ως και ό πᾶς,
περιέχουσιν έν στοιχείον πα- (*κῶν) μαρτυρούμενον έν
τῷ άορ. πάσασθαι, άττ. παμπηθία (βλ. λ.).

παμ-πησία, ή (πάστ+πέπᾶμαι) όλοσχερής κτήσις,
οἶον: παγκτησία, σύμπεσα ή περιουσία.

παμ-πληθεί, έπιρ. μεθ' όλον τό πλήθος, τ. έ. συνών.
τῷ πανδημεί (βλ. λ.) έκ τοῦ

παμ-πληθής, ές (πάστ+πλήθος) ό μεθ' όλου τοῦ
πλήθους.— || =πάμπολυς (βλ. λ.).— || τὸ οὐδ. παμ-
πληθές ως έπιρ.=τελειως, όλοκληρώς.

πάμ-πληκτος, ον (πάστ+πλήσσω) ό έφ' οὐ καταφέ-
ρονται πλήγματα παντός είδους (έπί άγώνων).

παμ-ποικίλος, ον (πάστ + ποικίλος) ό πολυποικί-
λος, λίαν ποικίλος, πολυειδής || ό ποικίλης έργασίας.

πάμ-πολις, εως, ό, ή (πάστ+πόλις) ό έν πάση πό-
λει έπικρατών, παγκόσμιος, γενικός.

πάμ-πολυς, -πόλλη, -πολυ' ό λίαν πολύς, παρά
πολύς, λίαν μέγας || έν τῷ πληθ., παρά πολλοί.— τὸ
οὐδ. πάμπολυ ως έπιρ.=παρά πολύ.

παμ-πόνηρος, ον (πάστ+πονηρός) παρά πολύ πο-
νήρος, πονηρότατος, κάκιοςτος, παγκάκιοςτος, έλει-
νότατος.

παμ-πόρφυρος, ον (πάστ + πορφύρα) όλοπόρ-
φυρος.

παμ-πόντια, ή (πάστ+πόντια) ή όλως σεβασμία.

πάμ-πρεπτος, ον (πάστ+πρέπω) περίβλεπτος,
λαμπρότατος; λίαν έξοχος.

παμπρόσθη έσφκλμ. γρ. παρ' Αισχ. Άγαμ. 714:
διορθούται κατά διαφόρους τρόπους: πάμπροσθε, πάμ-
προσθ' ή, παμπροσθη κ.λπ.

πάμ-πρωτος, η, ον (πάστ+πρώτος) ό πάντων πρώ-
τος, πρώτιοςτος όλων, όλως διόλου πρώτος || τὸ οὐδ.
πάμπρωτον και —τα ως έπιρ.=όλως διόλου εις τήν
άρχήν, πρώτα-πρώτα.

παμ-φάγιω, ον (πάστ+φάγειν) ως και νῦν, ό τό
πάντα καταθιβρώσκων, άδηφάγος.

παμ-φάης, ές (πάστ+φάος) ό όλος φῶς, όλος
λάμπων, όλόφεγγος, φεγγεβολών, όλοκάδαρος, ά-
κτινοβολών || ως. διαφανής, διαυγής.— έπιρ. -ώς.

παμ-φαίνω (ανάδιπλ. τύπος τοῦ φαίνω) άστράπτω,
άπαστράπτω, στίλβω, λάμπω || έπ. γ' έν. έν. παμφαί-
νῃσι, ώσει έξ έν. παμφαίνῃμι || πρώτων παμφαίνων
(έπί άστέρος)=ό άρχίζων νά ανατέλλῃ, εις τήν άρ-
χήν τής άνατολής του.

Έτυμ.: παμφαίνω' έπ. μετ. έν. παμφανόν, -όωσα'
τύποι έπιτατικοί μετ' επαναλήψεως δλοκλήρου τής ρί-
ζης φα- (*bhā-) και κατ' άνομ. πα- (πρβλ. παιφάσσω,
παπταινω, παφάλω) τό έρρ. -μ- παρενετέθη εῳφ-
νίας χάριν ως έν τοις παμφαλάω, πίμπλημι, πίμπρη-
μι κ. ά., ή ειναί ειδος προσώματος ως τό -ν- έν τῷ
φαίνω (*φα-ν) όμως τά παμφαής, παμ-φεγγής έ-
χουσι α' συνθετ. τὸ παν- τοῦ πᾶς.

παμφαλάω (φάω μετ' αναδιπλ. τής β.) διά τό έρρ.
-μ-πρβλ. παμφαίνω) κυττάζω όλόγυρα μετά φόβου,
περιβλέπω. [δι' έτυμολ. βλ. και παμφαίνω' πρβλ. και
τά παρ' Ησυχ. «φαλάς» λευκός», «φαλύνει» λαμ-
πρόνει».

παμ-φάνων, θηλ. όωσα, γεν. -όνωντος, έπ. μετ.
τοῦ παμφαίνω (ώσει έξ έν. παμφανών) ό λάμπων,
άπαστράπτων, άκτινοβολών, λαμποκοπών.

παμ-φάρμάκος, ον (πάστ+φάρμακον) ό έμπειρος
εις όλα τά είδη των φαρμάκων (και ιδίαι των μαγικών).

παμ-φεγγής, ές (πάστ+φέγγος) =παμφαής (βλ. λ.).

πάμ-φδατος, ον (πάστ+φθειρω) ό τό πάντα
φθειρών. όλέθριος.

πάμ-φλεκτος, ον (πάστ+φλέγω) ένεργ., ό τό παν-
τα κατακαίνω || παθ., ό όλος φλεγόμενος, πλήρης
φλογών, ό έντελώς κεκαυμένος.

πάμ-φορβος, ον, και -η, -ον (πάστ+φορβή) ό τό
πάντα τρέφων.

πάμ-φορος, ον, και παμφόρος (πάστ+φέρω) ό τό
πάντα φέρων, ό παράγων παντός είδους καρπούς
— || ό τό πάντα φέρων μεθ' έαυτού.

πάμ-φύλος, ον (πάστ+φυλή) ό άνάμεικτος έξ δ-

λων τῶν φυλῶν, ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ ὄλας τὰς φυλάς.

πάμ-φωνος, *ον* (πάς+φωνή)· ὁ ἐκπέμπων ἢ παρ-άγων ὄλας τὰς φωνάς (βλ. ὄλους τοὺς ἤχους) ἢ ὁ ψαλλόμενος (ἀδόμενος) εἰς ὄλους τοὺς τόνους (ἢ μὲ πολλὰς φωνάς) ἢ γεν., ἐκφραστικός.

παμ-ψηφεί, *ἐπίρ.* (πάς+ψηφος)· ὡς καὶ νῦν, παμ-ψηφεί, μεθ' ὄλων (ἢ δι' ὄλων) τῶν ψηφῶν.

πάμ-ψυχος, *ον* (πάς+ψυχή)· μὲ ὄλην του τὴν ψυχὴν, μὲ ὄλον τὸ σφρίγγος τῆς ψυχῆς του.

πάν, *οὐδ.* τοῦ πᾶς.

Πάν, *γεν.* Πᾶνός, *δ'*· ὁ Θεός Πάν, ἀγροτικός Θεός τῆς Ἀρκαδίας, προστάτης τῶν ποιμένων, υἱός τοῦ Ἑρ-μοῦ ἐκ τινος Νύμφης, διατριβῶν εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ δάση, παριστανόμενος μὲ πόδας, κέρατα καὶ τρίχωμα τράγου ἢ ἐν Ἀθήναις ἢ λατρεῖα τοῦ Πανός δὲν ἐμφανίζεται πρὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.— Πληθ. Πᾶνες=λατ. Fauni.

πάν-ἄβρος, *ον* (πάς+ἄβρος)· ὁ παντελῶς ἄβρος, λιάν μαλακός.

πάν-ἄγής, *ἐς* (πάς+ἄγος)· ὁ πάναγος, ὄλος ἡ-γιασμένος, ἱερώτατος, λατ. sacrosanctus.

πάν-ἄγρετος, *ον* (πάς+ἄγρέω)· ὁ τὰ πάντα ἀ-γρεύων (σουλλομβάνων).

πάν-αγρεύς, *-έως*, *ἐ* (πάς+ἄγρέω)· ὁ ἀγρεύων (σουλλαμβάνων) ὁ, τιδῆποτε.

πάν-ἄγρος, *ον* (πάς+ἄγρα)· ὁ πᾶσαν ἄγραν ἀγρεύων.

πάν-ἀγρυπνος, *ον* (πάς+ἀγρυπνος)· ὁ ἐντελῶς ἀγρυπνος, ἀϋπνος.

παν-ἀγυρίς, *θωρ.* ἀντὶ πανήγυρις (βλ. λ.).

Πάν-ἄθηναια (ἐνν. ἱερά), *τὰ* (πάς+Ἀθήνη)· ἐ-ροτὴ τελομένη μετὰ μεγίστης ἐπισημότητος ἐν Ἀθήναις, εἰς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς· ἐωραζέοντο δ' ἐν Ἀθήναις δύο Παναθηναῖα, τὰ Μεγάλα καὶ τὰ Μικρὰ (βλ. Κ. Ε. Λ.)· ἐξ αὐτῶ τὸ

Πάν-ἄθηναιικός, *ἢ, ὄν*· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τὰ Παναθηναῖα, ἢ ὁ τελούμενος κατ' αὐτὰ.

πάν-ἄθλιος, *α, ὄν* (πάς+ἄθλιος)· ὡς καὶ νῦν, πανάθλιος, ὄλως ἄθλιος.

πάν-αἰγλήεις, *εσσα, εν* (πάς+αἰγλή)· ὁ πλήρης αἰγλης, ὁ λάμπων ὄλος.

πᾶν-αιδος, *η, ὄν* (πᾶς+αἰθω)· ὁ ὄλος λάμπων, ἀπαστράπτων.

πᾶν-αίολος, *ον* (πᾶς+αἰόλος)· ὁ πολυποικίλος ἢ ἀπαστράπτων ἢ ἐλαφρός, εὐκίνητος (εὐκόλως μετα-κινούμενος, εὐβάστακτος).— ἢ *μετρ.* πολυειδής, ποικίλος, πολλαπλούς.

πᾶν-αισχρός, *ον* (πᾶς+αἰσχρός)· ὁ τελείως (ἐν-τελῶς, ὄλως διόλου) αἰσχρός, παναίσχιστος, ἀν-αίσχυντος.— *ὑπερθ.* παναίσχιστος.

πᾶν-αίτιος, *ον* (πᾶς+αἰτία)· ὁ αἴτιος ὄλων, ἢ αἰτία πάντων ἢ ὁ εἰς ὄν ἀνήκει ὅπασα ἢ ἐνοχή, ἀντίθ. τῆ μεταίτιος (βλ. λ.).

πᾶν-ἀκεια, *ἢ* (πᾶς+ἄκος, ἀκέομαι)· ὡς καὶ νῦν, καθολικὸν φάρμακον, φάρμακον θεραπεύον τὰ πάντα (πᾶσαν νόσον).

παν-ἀκη, *ἢ*; =πανᾶκεια (βλ. λ.).

πᾶν-ἀλάστωρ, *-ορος*, *ὁ* (πᾶς+ἀλάστωρ)· τὸ τὰ πάντα τιμωροῦν καὶ ἐκδικούμενον πνεῦμα (ἐπιτ. ἀλάστωρ).

πᾶν-ἀληθής, *ἐς* (πᾶς+ἀληθής)· ὁ παντελῶς ἀλη-θής, ἀληθέστατος, κατὰ πάντα ἀληθής.

πᾶν-ἀλκής, *ἐς* (πᾶς+ἀλήκη)· πανίσχυρος, παντο-δύναμος.

πᾶν-ἀλωτος, *ον* (πᾶς+ἀλωτός)· ὁ τοὺς πάντας σουλλαμβάνων, τὰ πάντα περικλειών.

πᾶν-ἄμερος, **-αμερίος**, *θωρ.* ἀντὶ παν-ἡμερος, *πανημέριος* (βλ. λ. λ.).

πᾶν-ἄμμορος, *ον* (πᾶς+ἄμμορος)· ὁ παντελῶς μὴ μετέχων εἰς τι, ὁ ὁμοίως τινος.— ἢ ὁ πανάτυχος, ἀτυχέστατος, ὁ τελείως ὁμοίως, κακομοίρης.

πᾶν-ἄμμωμος, *ον* (πᾶς+ἄμμωμος)· ὁ ὄλως ἄμ-ωμος, ἀμώμητος, πάναμμος, τελείως ἄμεμπτος (ἄ-ψογος).

πᾶν-ἄοιδίμος, *ον* (πᾶς+ἄοιδίμος)· ὁ ὑπὸ πάντων ὀδόμενος, περιφημος.

πᾶν-ἀπάλος, *ον* (πᾶς+ἀπαλός)· ὁ ὑπερβολικὰ ἀ-παλός, λεπτός.

πᾶν-ἄπενδής, *ἐς* (πᾶς+α στερ.+πένης)· ὁ ἐν-τελῶς ἀνευ πένδους, τελείως ἄλυπος.

πᾶν-ἄπῆμων, *ον*, *γεν.* -ονος (πᾶς+ἀπῆμων)· ὁ ὄλως ὀβλασθής, ὁ ἀππλλαγιμένος κακοῦ.

πᾶν-ἄποτμος, (πᾶς+ἄποτμος)· ὁ ὄλως διόλου ἀτυχής.

πᾶν-ἄργυρος, *ον* (πᾶς+ἄργυρος)· ὁ ἄπας ἐξ ἀρ-γύρου, ὄλως διόλου ἀπὸ ἀσήμι.

πᾶν-ἄρετος, *ον* (πᾶς+ἄρετή)· ὁ καθ' ὄλα ἐνάρε-τος, λιάν ἐνάρετος.

πᾶν-ἄριστος, *ον* (πᾶς+ἄριστος)· ὁ πάντων ἄ-ριστος.

πᾶν-ἀρκέτας, *γεν.* θηλ. τοῦ πανάρκετος, ὁ ἐπαρ-κῶν δι' ὄλα, πανίσχυρος, παντοδύναμος.

πᾶν-ἀρμόνιος, *α, ὄν* (πᾶς+ἀρμονία)· ὁ ἀρμό-ζων εἰς ὄλας τὰς ἀρμονίας, ὁ περιλαμβάνων ὄλους τοὺς ἤχους. 2) ὁ μετὰ πάντων ἐν ἀρμονίᾳ δια-τελών, ὁ πλήρης ἀρμονίας, ἀρμονικώτατος.

πᾶν-ἀρχος, *ον* (πᾶς+ἄρχω)· ὁ τῶν πάντων ἄρ-χων, ὁ τὰ πάντα ἐξουσιάζων, παντοκράτωρ, παν-ίσχυρος.

πᾶν-ἀτρεκής, *ἐς* (πᾶς+ἀτρεκής)· ὁ ὄλως ἀτρε-κῆς (βλ. λ.). παναληθής, ἀλάνθαστος.

πᾶν-ἀφήλιξ, *-ῖκος, ἰ, ἦ* (πᾶς+ἀπό+ἤλιξ)· ἐντε-λῶς ὀπομεμακρυσμένος ἀπὸ τοὺς παιδικούς του φίλους.

πᾶν-ἀφθίτος, *ον* (πᾶς+ἀφθίτος)· ὁ ὄλως ἀφθι-τος (βλ. λ.). ὁ ἐντελῶς ἀφθάρτος.

πᾶν-ἀφυκτος, *ον* (πᾶς+ἀφυκτος)· ὁ πάντη ἀν-ἀπόφευκτος.

πᾶν-ἀφυλλος, *ον* (πᾶς+ἀφυλλος)· ὁ ὄλως ἀφυλ-λος, ὁ καθ' ὄλοκληρίαν ἐστερημένος φύλλων.

Πᾶν-ἄχαιοί, *οἱ*· ὄλοι οἱ Ἀχαιοί, οἱ Πανέλληνες.

πᾶν-ἄχραντος, *ον* (πᾶς+ἄχραντος)· ὁ ὄλως ἄ-χραντος (βλ. λ.). ὄλως ἀμόλυπτος, ἀκηλίδωτος, ἀμωμος.

πᾶν-ἄωριος, *ον* (πᾶς+ἄωρος)· ὁ ἐντελῶς ἄωρος, παράκαιρος, πρόωμος ἢ καταδικασμένος εἰς πρόω-ρον θάνατον.

πᾶν-δαΐσια, *ἢ* (πᾶς+δαΐς)· πλήρης συμπόσιον, τε-λεια εὐωχία, δεῖπνον ἀπὸ τὸ ὅποιον δὲν λείπει τίποτε.

πᾶν-δάκρυτος, *ον* (πᾶς+δακρῶν)· πλήρης δα-κρῶν, ὁ πάντοτε δακρῶν (κλαίων, θρηνῶν).— ἢ ἐν παθ. ἐνν. ὁ ὑπὸ πάντων θρηνηθείς, πανόδυρος ἢ ὁ ὑπὸ πάντων θεωρούμενος ἀξιοδρήνητος.

πᾶν-δαμάτωρ, *-ορος, ὁ* (πᾶς+δυναίω)· ὁ τὰ πάν-τα δαμάζων, ὁ τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα καθυπο-τάσων.

πᾶν-δαμεί, *ἐπίρ.*, *θωρ.* ἀντὶ πανδημεί (βλ. λ.).

πᾶν-δεινός, *ον* (πᾶς+δεινός)· ὁ κατὰ πάντα δει-νός, λιάν φοβερός, φρικτός ἢ ἱκανώτατος, ἄξιος, ἐπιτήδειος.

πανδελέτειος, *ον*· πανοῦργος καὶ μοχθηρός ὡς ὁ Πανδέλετος (βλ. Κ. Ε. Λ.).

πᾶν-δερκέτης, *-ου, ἄρο.* ἐπιθ., καὶ **πανδερκής**, *ἐς* (πᾶς+δέρομαι)· ὁ τὰ πάντα θλέπων, τὰ πάντα παρατηρῶν.

πᾶν-δημεί, καὶ —**δημί**, *ἐπίρ.* τοῦ πανδήμιος (βλ. λ.). μετὰ παντός τοῦ δήμου (λαοῦ), πάντες ὁμοῦ, ἐν σώματι ἢ πανοτρατιά.

πᾶν-δημία, *ἢ* (πανδήμιος)· σύμψας ὁ λαός ἢ ἐν τῇ δοτ. πανδημία, ὡς τὸ ἐπίρ. πανδημεί, ὄλοι ὁμοῦ· ἐκ τῶ

πᾶν-δήμιος, *ον* (πᾶς+δήμιος)· ὁ ἀνήκων εἰς σύμ-παντα τὸν λαόν, ἢ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σύμπαν-τος τοῦ λαοῦ ἢ ἐντεῦθεν, δημόσιος, κοινός, γενικός.

πᾶν-δημος, *ον*, *θωρ.* πάνδημος (πᾶς+δήμιος)· ὅ, τι καὶ τὸ πανδήμιος· ὁ ἀνήκων εἰς ὄλον τὸν δήμον (λαόν), ἢ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σύμπαντος τοῦ λαοῦ ἢ ἐντεῦθεν, πάγκοινος, κοινός, γενικός, καθολικός, προσιτός εἰς πάντας ἢ *πανδήμιος πόλις*=τὸ σύνολον τῆς πόλεως.

Πᾶν-δία, (ἐνν. ἱερά), *τὰ* (πᾶς+Δίς, Διός)· ἐορτὴ εἰς τιμὴν τοῦ Διός, ἐν Ἀθήναις.

πᾶν-δίκος, *ον* (πᾶς+δίκη)· ὁ κατὰ πάντα δίκαιος,

δικαιότατος.— *ἐπιρ. πανδίκως* = μετά παντός του δικαίου.

Πανδιονίς, *-ίδος*, ή, θηλ. πατρων., ή θυγάτηρ του Πανδιονος, τ.ε. ή χελιδών.— || (ένν. *φυλή*), μία των Ἀττικῶν Φυλῶν, λαβούσα τό ὄνομά της ἐκ του Πανδιονος (βλ. Κ.Ε.Α.).

πᾶν-δοκεῖον, τό (*πανδοκεῖος*)· οἶκημα προοριζόμενον διά τήν ὑποδοχήν τῶν ξένων, ξενοδοχεῖον· *ἐκ τοῦ*

πᾶν-δοκεύς, *-έως*, δ' = *πάνδοκος* (βλ. λ.). ὁ τούς πάντας δεχόμενος, ξενοδόχος· τούτου θηλ. τό *ἐπὶ μὲν πᾶν-δοκεύτρια*, ή, ή ξενοδόχος.

πᾶν-δοκεύω, μελ. *-σω* (*πάνδοκος*)· δέχομαι τούς πάντας, εἶμαι πανδοκεύς, περιποιούμαι τούς ξένους, διατηρῶ ξενοδοχεῖον.

πᾶν-δοκέω = *πανδοκεύω* (βλ. λ.).

πᾶν-δοκος, *ον*, καί **πανδοκος** (*πᾶς+δέχομαι*)· ὁ τούς πάντας δεχόμενος || κοινός δι' ὄλους || κυρ. ὁ ὑποδεχόμενος καί περιποιούμενος φιλοξενοούμενους, φιλόξενος.—ὡς οὖο. ὁ *πᾶνδοκος* = ὁ ξενοδόχος.

παν-δοξία, ή (*πᾶν-δοξος*)· πλήρης, έντελής, δόξα.

πᾶν-δουλος, *ον* (*πᾶς+δούλος*)· ὁ κατά πάντα δούλος, τέλειος δούλος.

πᾶν-δοχεῖον, **πανδοχεύς** κλπ.· βλ. *πανδοκ*—**πᾶν-δωρος**, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *πανόδωρος* βλ. λ. (*πᾶς+δωρός*)· ὁ ὑπὸ πάντων θρηνοῦμενος || ὁ καθ' ὅλα ἀξιοδρήνης || ὁ ἀπαύστως ὀδυρόμενος, θρηνώδης, πλήρης ὀδυρμῶν.

πᾶν-δύσις, ή (*πᾶς+δύω*)· ή έντελής δύσις ἀστέρος τινός

παν-δώρα, ή (*πᾶς+δῶρον*)· ή τὰ πάντα δωρομένη (χορηγοῦσα), ἐπιθ. τῆς Γῆς.— || ὡς θηλ. κύρ. *δωνομα Πανδώρα*, ή (μετὰ παθ. ένν.) = ή δεχομένη δώρα, λαμβάνουσα δώρα (ῶραία γυνή πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἥραϊστοῦ καί λαβούσα δώρα παρά πάντων τῶν Θεῶν, ὅπως ἔλκυση τήν ἀγάπην τοῦ Ἐπιμηθέως).

πᾶν-δωρος, *ον* (*πᾶς+δῶρον*)· ὁ τὰ πάντα δωρούμενος (παρέχων, χορηγῶν), μεγαλόδωρος, γενναϊόδωρος (ἐπιθ. τῆς Γῆς).

πᾶν-ελεύθερος, *ον* (*πᾶς+ελεύθερος*)· ὁ παντελῶς ἐλεύθερος.

Πᾶν-ἑλληγες, οἱ· πάντες οἱ Ἕλληνες, τό σύνολον τῶν Ἑλλήνων.

πᾶν-ἐπι-ῆράτος, *ον* (*πᾶς+ἐπήρατος*)· ὁ καθ' ὅλα (λίαν) ἀξίεραστος.

πᾶν-ἐπι-οκοπος, *ον* (*πᾶς+ἐπισκοπέω*)· παντόπτης, παντεπότης, ὁ τὰ πάντα ἐπιβλέπων, ὁ τὰ πάντα ἐποπτεύων.

πᾶν-ἐπ-ὀρφνιος, *ον* (*πᾶς+ἐπι+ὀρφνη*)· ὁ καθ' ὅλην τήν νύκτα.

πᾶν-εργέτης, *-ον*, δ (*πᾶς+εργάτης*)· ὁ τὰ πάντα ἐργαζόμενος, τὰ πάντα ἐνεργῶν, τὰ πάντα ἐκτελῶν.

πᾶν-έρημος, *ον* (*πᾶς+ἐρημος*)· ὁ έντελῶς ἐρημος.

πᾶν-ἐσπερος, *ον* (*πᾶς+ἐσπέρα*)· ὁ διαρκῶν καθ' ὅλην τήν ἐσπέραν.

πᾶν-ἐστιος, *ον* (*πᾶς+ἐστία*)· μετά πάσης τῆς ἐστίας (τ. ε. τοῦ οἴκου, οἰκογενείας, περιουσίας), «*μέλο το οἰκοκυριό*».

πᾶν-έτης, *πάνετες* (*πᾶς+έτος*)· ὁ διαρκῶν καθ' ὅλον τό ἔτος || τό οὖο. *πάνετες* ὡς ἐπιρ. = καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ ἔτους, «*ὀλοχρονίς*».

πᾶν-εὔτονος, *ον* (*πᾶς+εὔτονος*)· ὁ πᾶν έντεταμένος, λίαν δραστήριος || *μτφρ.* προσεκτικός, ἐπιμελής || ἰσχυρός.

πᾶν-εφθος, *ον* (*πᾶς+εφθός*)· ὁ έντελῶς θρασμένοσ || ἐπὶ μετᾶλλων, ὁ τελείως κεκαθαρμένος, έντελῶς ἀπηλλαγμένος οἰσोधήποτε ἀκαθάρσας, ἀμιγής.

πᾶν-ηγυρίζω, μελ. *-σω* (*πανηγυρίς*)· ἄγω (τελῶ) *πανηγυριν* (τ. ε. δημοσίαν ἐορτήν) || *πανηγυρίζω εἰς πόλιν* = ἀπέρχομαι εἰς τινά πόλιν διά νά παρακολουθῶ τήν ἐκεῖ τελομένην πανηγυριν.— || ἐκφωνώ πανηγυρικόν, τ. ε. λόγον συντεταγμένον εἰδικῶς πρὸς τοῦτο, ἴνα ἐκφωνηθῇ δηλ. ένώπιον δημοσίας συγκεντρώσεως.

πᾶν-ηγυρικός, ή, *όν*· ὁ ἀρμόζων εἰς *πανηγυριν* (βλ. λ.) || ἐπίσημος, σοβαρός, σεμνοπρεπής, ἐορταστικός || ὡς οὖο. ὁ *πανηγυρικός* (μετὰ ἡ ἄνευ τοῦ *λό-*

γος) = ὡς καί νῦν, λόγος ἐκφωνούμενος κατά τινά ἐορτήν ἢ ἐπίσημον καθόλου συγκέντρωσιν, ἐγκώμιον.— *ἐπιρ.* *-κῶς* = πομπωδῶς· *ἐκ τοῦ*

πᾶν-ηγυρίς, *-εως*, ή, *δωρ.* **πανᾶγυρις**, ἰων. ὄνομα καί αἰτ. πλῆθ. *πανηγυρίς* (*πᾶς+ἄγυρις*, αἰολ. ἀντὶ *ἀγορά*)· συνέλευσις τοῦ ὄλου ἔθνος, γενική (καθολική) συγκέντρωσις, καί κυρίως κατά τινά δημοσίαν ἐορτήν, εἰς τιμὴν ἐθνικοῦ τινος θεοῦ ἢ ἥρωος, ἐορταστική συγκέντρωσις || *πανηγυρίζω πανηγυριν* = ἄγω (τελῶ) ἐορταστικὴν συγκέντρωσιν (ἐορτήν). 2) πᾶσα συνέλευσις || *μτφρ.* τέρψις, ἀπάλαυσις (ὡς καί νῦν ἐτι, πρβλ. τό *σημερ.* «ἦταν πανηγύρι σωστό· πέρασαμε θαυμάσια»).

πᾶν-ἡμαρ, ἐπιρ. (*πᾶς+ἡμαρ*)· δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καθ' ὅλην τήν ἡμέραν.

πᾶν-ἡμερεύω, (*πανῆμερος*), μελ. *-σω*· διαδέτω ὄλην μου τήν ἡμέραν διά τι, καθ' ὅλην τήν ἡμέραν ἀσχολούμαι μέ τι.

πᾶν-ἡμέριος, *α*, *ον*, *δωρ.* *παναμέρ*—· ὁ διαρκῶν ὄλην τήν ἡμέραν, ὁ πρᾶττων τι καθ' ὄλην τήν ἡμέραν || *νηῦς πανημερῆ* = ναῦς πλέουσα καθ' ὄλην τήν ἡμέραν || *πανημερίος χρόνος* = ὀλόκληρος ἡ ἡμέρα.—τό οὖο. *πανημερίων* ὡς ἐπιρ. = *πανῆμαρ* (βλ. λ.), (καθ' ὄλην τήν ἡμέραν).

πᾶν-ἡμερος, *ον* (*πᾶς+ἡμέρα*) = *πανημερίος* (βλ. λ.), ὁ διαρκῶν ὄλην τήν ἡμέραν || *πανῆμερος μολῶν* = ὁ καθ' ὄλην τήν ἡμέραν (ἢ ἀνά πᾶσαν ἡμέραν) ἀναμενόμενος νά ἔλθῃ || τό οὖο. *πανημερόν* ὡς ἐπιρ. = καθ' ὄλην τήν ἡμέραν, ή καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

πᾶν-θελκτήρ, *-ῆρος*, ὁ καί κυρ. τό θηλ. *-κτεῖρα*, ή (*πᾶς+θέλω*)· ή τούς πάντας καταδέλλουσα (μαγεύουσα) || ή γοητευτικώτερα ὄλων.—τό ἄρο. εἶναι ἀμάρτυρον, ἀντὶ τούτου δὲ ἀπαντᾷ παρά μτην. τό *πανθελγής*.

πᾶν-θηλής, *ἐς* (*πᾶς+τέθηλα*, τοῦ *θάλλω*)· ὁ δόλων ἐκ παντός εἶδους δένδρων, τόπος κατάφυτος ἐκ παντός εἶδους φυτῶν.

ΠΑ'ΝΘΗΡ, *-ῆρος*, ὁ· τό γνωστόν σαρκοφάγον ζῶον, καί σήμερον ἐτι ὀττω λεγόμενον, λατ. *panthera* [θεωρεῖται ὡς ἰνδικῆς προσκλήσεως καί συσχετίζεται πρὸς τό σανσκρ. *pundarika*-*ἡ* (τίγρις)].

πᾶν-θύμᾶδόν, ἐπιρ. (*πᾶς+θύμῶς*)· ἐν πλήρει θυμῶ, παντὶ τῶ θυμῶ, *ἄλιαν ὀργίλως* (Σχολ.).

πᾶν-θύτος, *ον* (*πᾶς+θύω*)· ὁ ἐορταζόμενος διά παντός εἶδους θυσιαῶν.

Πανικός, ή, *όν* (*Πᾶν*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τόν Πᾶνα || *Πανικόν* (ένν. *δειμα*), τό = ἐκ τοῦ Πανός προερχόμενος φόβος (δ καί σήμερον ἐτι «*πανικός*» λεγόμενος), ἐπὶ ἀφηνίδως ἐμπεσόντας *φόβου*, τοῦ ὀποίου ἡ αἰτία δέν εἶναι εὐθύς γνωστή, καί ὀστις διά τοῦτο θεωρεῖται ἀβάσιμος φόβος.

πᾶν-ἴμερος, *ον* (*πᾶς+ἴμερος*)· ὁ λίαν ἀξίεραστος, θελκτικός, λίαν ἐπιθυμητός.

πανίσδομαι, *δωρ.* ἀντὶ *πανίζομαι* (βλ. λ.).

Πᾶν-ἰώνιον, τό = πᾶν ἰώνιον, πᾶν τό πλῆθος τῶν ἰώνων, ὄλοι οἱ ἴωνες ὀμοῦ || ὁ τόπος ἐν ᾧ συνήρχοντο, καί δὴ ἱερὸν τὸ δίσος μετὰ Νασοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, παρά τήν Μυκάλην, ὀπου συνήρχετο τό συνέδριον τῶν πληρεξουσίων τῶν δώδεκα ἰωνικῶν πόλεων.— || τό *Πανιώνια* (ένν. *ἱερά*) = ή ἐορτή τῶν Πανιώνων.

πᾶν-ἰώθητος, *ον* (*πᾶς+λαβῶμαι*)· ὁ πᾶν λεληθμένος, λίαν δύσμορφος, δυσειδέστατος, λίαν ἀποτρόπαιος.

πᾶν-νύχιζω, μελ. *-σω* (*παννύχις*)· ἐορτάζω νυκτερινήν ἐορτήν.— || ἄργηνῶ καθ' ὄλην τήν νύκτα, πρᾶττω τι καθ' ὄλην τήν διάρκειαν τῆς νυκτός || *παννύχιζω τήν νύκτα* = δαπανῶ (διαδέτω, «*περνώ*») ὄλην μου τήν νύκτα, ὀλονυκτίζω.

πᾶν-νύχικός, ή, *όν* (*παννύχις*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς παννυχίδα.

παν-νύχιος, *α* (ἡ), *ον*, ἀττ. ὡς καί *-ος*, *-ον* (*πᾶς+νύξ*)· ὀλονυκτικός, διαρκῶν ὄλην τήν νύκτα, ή πρᾶττων τι καθ' ὄλην τήν νύκτα || *παννύχια νηῦς πᾶϊρε κέλευθον* = τό πλοῖον ἐσυνέχισε τήν πορείαν (τόν πλοῦν) του καθ' ὄλην τήν νύκτα.

παν-νυχίς, -ίδος, ἡ (πᾶς+νύξ)· εορτή τελουμένη καθ' ἄλλην τὴν νύκτα, ἀγροπνία, λατ. *pervigilium*.— || ἡ καθ' ἄλλην τὴν νύκτα φρουρήσις.

παν-νύχος, ον· *παννύχιος* (βλ. λ.) || τὸ οὐδ. πληθ. *πάννυχα* ὡς ἐπίρ.=δι' ὅλης τῆς νυκτός.

παν-δούριος, ον (πᾶς+δούριμαι)· = *πάνδυριος* (βλ. λ.).

παν-οίχιος, υ, γεν. -υος (πᾶς+οίχιος)· ὁ δῶλος δυστυχής, δυστυχεστάτος, πανάθλιος.

παν-οικί, καὶ **παν-οικί**, ἐπίρ.=*πανοικία* (βλ. λ.).

παν-οικία, ἰων. -ιῆ (πᾶς+οἶκος), δοτικῶφ. ἐπίρ. (ἄνευ ὀνομ. *πανοικία* ἐν χρήσει)· μετὰ πάσης τῆς οἰκίας (τοῦ οἴκου, τῆς οἰκογενείας), οἰκογενειακῶς, «μέ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα».

παν-οἰμοί, ἐπίφ., ἐπιτετ. οἶμοι || οἷμοι, *πανοίμοι* (πρβλ. τὸ σημερ. «ἅλι καὶ τρισάλι»).

παν-ὄλιος, ον (πᾶς+ὄλιος)· ὁ πάνυ *ὄλιος* (βλ. λ.), λίαν εὐτυχής, πανευτυχής, πανευδαίμων, τρισευτυχής, παμμακάριστος.

παν-ομίλει, ἐπίρ. (πᾶς+ὄμιλος)· σὺν παντί τῷ ὄμλῳ, μεθ' ὅλου τοῦ πλήθους πρβλ. *πανδημεῖ* (βλ. λ.).

παν-ὀμμάτος, ον (πᾶς+ὀμμα)· «ὄλος μάτια», «τὰ μάτια τοῦ τέσσερα».

παν-ὀμοῖος, ον, ἐπ. — *ομοίος* (πᾶς+ὀμοιος)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἐντελῶς (ὄλος διόλου, τελείως) ὀμοῖος, πανόμοιος, ὀμοιοτάτος, ἀκριβῶς ὀμοῖος.

παν-ὀμφαίος, ὁ (πᾶς+ὀμφή)· ὁ πέμπων πᾶσαν *ὀμφήν* (θεῖαν φωνήν), «ὡ πᾶσα φήμη καὶ μαντεία ἀναφέρεται» ('Ησύχ.), ἐπίρ. τοῦ Διὸς ὡς ἀρχηγοῦ ὄλων τῶν προφητειῶν, οἰωνῶν καὶ τῆς μαντικῆς καθόλου.

παν-ὀπλία, ἡ (πᾶς+ὀπλιος)· ὁ πλήρης ὀπλισμοῦ τοῦ *ὀπλίτου* (τ. ἔ. θεωρῶς ὠπλισμένου στρατιώτου), ἀποτελούμενος ἀπὸ τῶν ἀπίδα, περικεφαλαίων, θώρακα, κνημῖδας, ἕφιπος καὶ δόρυ || πλήρης σειρᾶ ὀπλῶν || *πανοπλία* (-ίη)=ἐν πλήρει ὀπλιῳ, ὠπλισμένος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

παν-ὀπλίτης, -ου, ὁ ὁ φέρων πανοπλίαν, πάνοπλος.

παν-ὀπλος, ον (πᾶς+ὀπλον)· ὡς καὶ νῦν, πάνοπλος, φέρων πλήρη ὀπλισμόν, ὁ ἐντελῶς ὠπλισμένος (μέ ὅλα τοῦ τὰ ὀπλα).

παν-ὀπτης, -ου, ὁ (πᾶς+ὀπτομαι)· ὁ τὰ πάντα ὀρῶν (συν. ἐπὶ τοῦ ἥλιου).

παν-ὀρμος, ον (πᾶς+ὀρμος)· ὁ πάντοτε κατάλληλος πρὸς προσόρμωσιν, λιμὴν εἰς ὃν τὰ πλοῖα δύνανται νὰ προσορμισθοῦν με' ὅλους τοὺς καιροὺς («ὄ,τι ἀνεμοὶ καὶ δὴν φυσᾷ»).

πανός, ὁ, αἰολ. ἀντὶ *φανός* (*φαίνω*)· φανός, φάρος, δαυλός, γόης, πυρρός [*πᾶνός* (**παφειο-γός*, βλ. ἐν λ. *παίω*)· γοθθ. *fun* (γεν. *funins*), παλ-norr. *funi*, παλ-πρωσ. *panno* (πύρ) βλ. καὶ ἐν *πύρ.*].

παν-οουργέω, μελ. -ήσω (*πανοῦργος*)· εἶμαι *πανοῦργος* (βλ. λ.), φέρομαι ὡς πανοῦργος, ἐνεργῶ ὡς πανοῦργος, ἀπατεῶν || *δοια πανοουργῶ* = πρᾶττω ὁσῖαν πράξιν μετερχόμενος πανοῦργα μέσα («*δοια μετὰ πανοουργίας ἐργασαμένη*» Σχολ.).

παν-οούρημα, -ατος, τὸ (*πανοουργέω*)· πανοῦργος πράξις, τέχνασμα, ἀπάτη.

παν-οουργία, ἡ (*πανοουργέω*)· ἔτι καὶ νῦν, πανοουργία, δόλος, ἀπάτη, κακοήθεια, κατεργαρία || ἐν τῷ πληθ. δόλια τέχνασματα, πανοῦργοι πράξεις.

πανοουργ-ἠπαρχίδας, -ου, ὁ (*πανοῦργος*+*ἠπαρχος*)· ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀπατεῶνων (τῶν «παλιανδρῶπων») || ἡ=ὁ *πανοῦργος* 'Ἰπαρχίδης.

παν-οὔργος, ον (πᾶς+ἔργον)· ὁ ἰκανός (ἐπιτηδείος) νὰ διαπράξῃ τὰ πάντα || ὁ ἐτοιμος (πρόθυμος) δι' ὅλα || κατὰ τὸ πλείστον ἐν κακῇ ἠθείᾳ, πρόθυμος διὰ πάντος εἶδους ἔγκλημα, μοχθηρός, ἀσυνειδήτος, παμπόνηρος, δόλιος, ἀπατεῶν || ὡς οὖσ. ὁ (ἡ) *πανοῦργος*, ἔτι καὶ νῦν || τὸ οὐδ. τὸ *πανοῦργον*=*πανουργία*.— ὑπερθ. *πανοουργότατος*.— ἐπίρ. *πανοῦργως*, ὑπερθ. *πανοουργότατα*.

παν-ὄψιος, ον (πᾶς+ὄψις)· ὁ ὑπὸ πάντων ὀρώμενος, ὁ τοῖς πάνσι ὀρατός.— || μετὰ ἔνεργ. σημ., ὁ τὰ πάντα ὀρῶν.

παν-ὀψία, ἡ (πᾶς+ὀψή)· = *πανοπλία* (βλ. λ.) || ἡ

δοτ. ὡς ἐπίρ. *πανοαγία* = *πανοπλία* = ἐν πλήρει ὀπλιῳ.

παν-σελήνος, ον (πᾶς+σελήνη)· ὡς καὶ νῦν, ἐπὶ τῆς σελήνης, ὁσάκις φωτίζεται ὀλόκληρος ὁ δίσκος τῆς· *πανσελήνος σελήνη* || ὥρα *πανσελήνος*=τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ἔχομεν πανσελήνον || ἡ *πανσελήνος* (ἐνν. *νύξ*)=ἡ νύξ καθ' ἣν ἔχομεν πανσελήνον || κατὰ τὸ πλείστον ὡς οὖσ. ἡ *πανσελήνος* («τὸ ὀλόγιμο φεγγάρι»).

παν-σεμνός, ον (πᾶς+σεμνός)· ἔτι καὶ νῦν, ὁ λίαν σεμνός, σεμνοπρεπέστατος, μεγαλοπρεπής || λίαν σεβάσιμος.

παν-σκοπος, ον (πᾶς+σκοπέω)· ὁ τὰ πάντα ἐπισκοπῶν, τὰ πάντα ἐπιβλέπων.

παν-σμίκρος, ον· ὁ πάνυ σμικρός, σμικρότατος.

παν-σοφός, ον (πᾶς+σοφός)· ὁ πάνυ σοφός, σοφώτατος.

παν-σπερμία, ἡ (*πάνσπερμος*)· μετῆς παντός εἶδους σπερμάτων.

παν-σπερμος, ον (πᾶς+σπέρμα)· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ παντὸς εἶδους σπέρματος.

παν-στράτις, ἰων. -ιῆ (πᾶς+στρατός), δοτ. ὡς ἐπίρ. (δοτικῶφ. ἐπίρ.), ἄνευ ὀνομ. *πανστρατιά* ἐν χρήσει (ἐν ψ. ἀπαντᾷ ἡ γεν. *πανστρατίαι*)· μετὰ σύμπαντος τοῦ στρατεύματος.

παν-σουδ(ε)ί, καὶ *πασουδ*— = *πανουδία* (βλ. λ.).

παν-σουδία, ἰων. -ιῆ, καὶ *πασουδ*— (πᾶς+σεῦω), δοτ. ὡς ἐπίρ., ἄνευ εὐχρηστοῦ ὀνομ. *πανουδία*· μετὰ πάσης σπουδῆς.— || παρὰ μετρ. = *πανστρατιά* (βλ. λ.) [*πανουδία*, -ία, *πασουδ*—, παρ' ἀττ. καὶ *πανουδ(ε)ί*, *πασουδόν* < *παντ+ου*-(σεῦω), ἔσσουτ. πρβλ. *ἐπασουτέρος*].

παν-συρτός, ον (πᾶς+σύρω)· ὁ ἀπανταχόθεν συσσωρευθεὶς, συναχθεὶς.— || μετ' ἔνεργ. σημ. ὁ τὰ πάντα σύρων.

παντᾶ, ἐπίρ., δωρ. ἀντὶ *πάντη*· [δι' ἔτυμ. βλ. *πανταχῆ*].

παντάκῃ, ἐπίρ., ἰων. ἀντὶ *πανταχῆ*.

παν-τάλας, αἶνα, ἄν (πᾶς+τάλας)· ὁ δῶλος διόλου δυστυχής, πανάθλιος.

παντὰ-πᾶσι (καὶ πρὸ φων.— σιν), ἐπίρ. (πᾶς)· ἐντελῶς, τελείως, καθ' ὅλοκληρίαν, ὄλοσχερῶς || ἐν ἀποκρίσειν ἐκφράζει ἔντονον ἐπιβεβαίωσιν, ἀναμφίδῶλος, βεβαιότατα.

παντάρθῃ, ἡ· ὄνομα πολυτίμου λίθου.

παντ-άρκης, ἐς (πᾶς+ἀρκέω)· ὁ πᾶσιν ἀρκῶν, ὁ τοὺς πάντας βοηθῶν || *πανόχυρος*.

παντ-άρχας, δωρ. ἀντὶ *παντάρχης*, -ου, ὁ (πᾶς+ἔρχω)· ὁ ἐπὶ πάντων ἀρχων, παντοκράτωρ.

παντ-άρχης, -ου, ὁ, δωρ. *παντάρχης* (βλ. λ.).

παντ-αρχος, ον (πᾶς+ἄρχω)· ὁ ἐπὶ πάντων ἀρχων, ἀπόλυτος κυρίαρχος, παντοκράτωρ.

παντάχῃ, ἰων. *πανταχῆ*, ἐπίρ. (πᾶς)· ἐπὶ τόπου, ἀπανταχῶ, ἐν παντί τόπῳ || κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, παντοῦ.— || ἐπὶ τρόπου, κατὰ πάντα τρόπον, ἀπολύτως || ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. [*πανταχῆ*, -χόθεν, -χόθει, -χοῖ, -χόσε, -χοῦ, -χῶς· *παντᾶ* (δωρ.), ἀττ. *πάντη* κυρ. ὄργαν. ἐν. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ· *πῆ*, *ταῦτη*· *πάντοσε*· *πάντοτε*· *παντοῖος* (κατὰ τὰ ποῖος, τοῖος, ἄλλοῖος)· *παντοδαπός* (κατὰ τὸ *ἄλλοδαπός*)· *παντα* ἐκ τοῦ *πᾶς* (βλ. λ.)].

παντᾶχόθεν, ἐπίρ. (πᾶς)· ὡς καὶ νῦν, πανταχόθεν, ἀπὸ παντοῦ, ἐκ παντὸς τόπου, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, λατ. *undique* || μετρ. κατὰ πάντα τρόπον, ἀπ' ὅλες τίς πλευρῆς.

παντᾶχοῖ, ἐπίρ. (πᾶς)· πρὸς ὅλα τὰ μέρη, κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν.

παντᾶχόσε, ἐπίρ. (πᾶς)· πρὸς ὅλα τὰ μέρη, ὡς τὸ *πανταχοῖ*.

παντᾶχοῦ, ἐπίρ. (πᾶς)· ὡς καὶ νῦν, πανταχοῦ, «παντοῦ», εἰς ὅλα τὰ μέρη, λατ. *ubique*, *ubivis*.

παντᾶχῶς, ἐπίρ. (πᾶς)· κατὰ πάντα τρόπον, παντὶ τρόπῳ, ὄλως, λατ. *omnino*.

παν-τελής, ἐς (πᾶς+τέλος)· ἐντελής, τέλειος, πλήρης, ὀλόκληρος, ἀπόλυτος. 2) τελείως συμπληρωθεὶς, πλήρως ἐκτελεσθεὶς. 3) ὁ περιλαμβάνων τὸ ὅλον, ὁ ὄλος, σύμπας, λατ. *universus*.—

|| ἐνεργ., ὁ τὰ πάντα συμπληρῶν, τὰ πάντα τελῶν (κατορθῶν).

πάν-τελῶς, ἰων. -έως, ἐπίρ. τοῦ παντελής· ὅλως, ὀλοσχερῶς, ὀλοκλήρως, ἐντελῶς || τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ τὸ οὖν. παντελέως, ἐπέχρον θέσιν ἐπίρ.

πάν-τεσσι, ἐπ. ἀντὶ πάσι, ὁστ. πληθ. τοῦ πᾶς.
πάν-τευχία, ἢ (πᾶς+τεύχος) = πανοπλία (βλ. λ.), πλήρης ὀπλιsmός || ζῆν (ἢ ἐν) παντευχία = ἐν πλήρει ὀπλιsmῶ.

πάν-τεχος, ὄν (πᾶς+τέχνη)· ὁ κατέχων (γινώσκων) πάσας τὰς τέχνας || ὁ ἐπικουρῶν εἰς πᾶσαν τέχνην.

πάντη, ὄνρ. παντῶ, ἐπίρ. (πᾶς) ἐπὶ τόπου. παντοῦ, πανταχοῦ, εἰς ὅλα τὰ μέρη, πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.— || ἐπὶ τρόπου, κατὰ πάντα τρόπον, παντοιοτρόπως, ἐκ παντός τρόπου, ὅλως, ὀλοσχερῶς || οὐ πάντη = οὐχὶ ἐντελῶς.

πάν-τιμος, ὄν (πᾶς+τιμή)· ὡς καὶ νῦν, ὁ καθ' ὅλα ἐντιμος, ὁ λίαν ἐντιμος, ὁ ὑπὸ πάντων τιμώμενος || πολῦτιμος.

παντο-γήρως, ὄν, γεν. -ῶ· ὁ πάντας ποιῶν γηράσκων || ὁ τὰ πάντα δαμάζων (καταβάλλων).

παντο-δάης, ἐς (πᾶς+*δάω)· ὁ τὰ πάντα εἰδῶς, τὰ πάντα γινώσκων.

παντο-δάπος, ἢ, ὄν (πᾶς) παντός εἶδους, παντοῖς, ποικίλος.— ἐπίρ.— πῶς = κατὰ παντοίους τρόπους, κατὰ πάντα δυνατόν τρόπον.

πάντοθεν, ἐπίρ. (πᾶς) ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, πανταχόθεν, λατ. undique.

πάντοδι, ἐπίρ. (πᾶς)· πανταχοῦ.

παντοῖος, α, ὄν (πᾶς)· παντός εἶδους, ποικίλος || παντοῖος γίγνομαι = λαμβάνω ὅλων τῶν εἰδῶν τὰς μορφάς, μετέρχομαι πᾶν μέσον, δοκιμῶζω πάντα τρόπον, κινῶ πάντα λίθον, διὰ νὰ ἐπιτύχω τοῦ σκοποῦ μου.— ἐπίρ. παντοῖως = ποικιλοτρόπως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους.

παντο-κράτωρ, -ορος, ὁ (πᾶς + κρατέω)· ὁ τῶν πάντων κρατῶν, κύριος τῶν πάντων, ὁ τὰ πάντα ἐξουσιάζων, παντοδύναμος.

παντ-ολίγο-χρόνιος, ὄν (πᾶς+ὀλιγοχρόνιος)· ὁ πάνυ (ἢ ὁ κατὰ πάντα) ὀλιγοχρόνιος (ὀλίγον χρόνον διαρκῶν).

πάν-τολμος, ὄν (πᾶς+τόλμη)· ὁ τὰ πάντα ἀποτολμῶν, ὁ τολμηρὸς εἰς ὅλα, αὐθάδης, ἀναισχυντος.

παντο-μίσης, ἐς (πᾶς+μῖσος)· ὁ τοῖς πᾶσι μιστὸς, ὑπὸ πάντων μισούμενος, λίαν μισητὸς.

παντο-πάθης, ἐς (πᾶς+παθεῖν)· ὁ τὰ πάντα πάσων.— || ὁ εἰς πάντα τὰ πάθη ὑποκείμενος.

παντο-πόρος, ὄν (πᾶς+πόρος)· ὁ τὰ πάντα ἐξευρίσκων, ὁ εἰς ὅλα κατορθῶνων νὰ ἐξευρίσκη διεξέδοον, ἐφευρετικώτατος,

παντ-όπτας, ὄνρ. ἀντὶ παντόπτης, -ου, ὁ (πᾶς+ὄψομαι) = πανόπτης (βλ. λ.), ὁ τὰ πάντα ὄρων.

πάντοσε, ἐπίρ. (πᾶς)· πρὸς ὅλα τὰ μέρη.

παντ-οσεμνος, ὄν (πᾶς+σεμνός) = πάνσεμνος (βλ. λ.) || ὁ λίαν σεβαστὸς, σεβασμιώτατος, λίαν σεπτός.

πάντοτε, ἐπίρ. ὡς καὶ νῦν, πάντοτε, ἀεί, ἀείποτε, ἐν παντὶ καιρῶ.

παντὸ-τολμος, ὄν = πάντολμος (βλ. λ.).

παντ-ουργός, ὄν (πᾶς+ἔργον) = πανοῦργος (βλ. λ.) = || ὁ κατασκευαστὴς τῶν πάντων.

παντο-φάγος, ὄν (πᾶς+φαγεῖν, τοῦ τρώγω)· ὁ παμφάγος, ὁ καταβιβρώσκων τὰ πάντα (ὀδοντοκρίτης), ὀδοντοφάγος.

παντὸ-φύρος, ὄν (πᾶς+φύρω)· ὁ ἐντελῶς μεμιγμένος, ὁ τελειῶν ἀνάμεικτος.

πάν-τροπος, ὄν (πᾶς+τρέπω)· ὁ ἐντελῶς τραπεῖς, πλήρως κατατροπωδής.— || ὁ λαμβάνων ὅλα τὰ σχήματα (ὅλας τὰς μορφάς) ποῦ δύναται τις νὰ λάβῃ.

πάν-τρόφος, ὄν (πᾶς+τρέφω)· ὁ πάντας (καὶ τὰ πάντα) τρέφων (συν. ἐπίθ. τῆς Γῆς).

πάντως, ἐπίρ. (πᾶς)· τελειῶν, ἐντελῶς, ὅλως διόλου || παρ' Ὀμ. συν. μετὰ ἐπεμ. οὐ· πάντως οὐ = κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οὐδαμῶς, λατ. omnino non.— || ἐπὶ ἰσχυρῶς βεβαιώσεως,

ἐξάπαντος, ἐν πάσῃ περιπτώσει, βεβαιότατα || ἐν ἀποκρίσει, μάλιστα, βέβαια, χωρὶς ἄλλο.

πᾶνῦ, ἐπίρ. (πᾶς)· ὀλοτελῶς, ἐντελῶς || γενικῶς, καθόλου, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. 2) λίαν, ὄγαν, παρά πολύ, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν. 3) ὁ πᾶν (ἐξυπακουόμενου ἐπιθέτου τινός, π.χ. «ἐξοχος», «περιβόητος») = ὁ γνωστότατος, πασίγνωστος, περιφημος || ὁ ἐντελής· οἱ πᾶν τῶν στρατιωτῶν = οἱ τέλειοι στρατιῶται, τ.ἐ. οἱ παλαίμαχοι || ὁ πᾶν Περικλής = ὁ περιφημος Περικλής.— || ἐν ἀποκρίσεισιν, μάλιστα, ἀναμφιδόλως, ἀσφαλέςτατα, βεβαιότατα, ἐξ ἄπαντος. [πᾶν (: οὐδ. πᾶν) φαίνεται ὅτι περιέχει τὸ λατ. μόριον *υ, τὸ ἐνυπάρχον καὶ ἐν τῇ ἀντων. οὗτος· βλ. καὶ πάγγυ].

πάν-υπείροχος, ὄν (πᾶς + ὑπείροχος)· ὁ ὑπερέχων ὄλων, ὁ ὑπεροχώτερος ὄλων.

πάν-υπέρτατος, ἢ, ὄν (πᾶς+ὑπέρτατος)· ὁ ὑπέρτερος ὄλων, ὁ ἀνώτατος ὄλων.

πάν-υστάτος, ὄν, καὶ **πάν-υστάτος**, ἢ, ὄν (πᾶς+ὑστάτος)· ὁ πάντων ἔσχατος, ὁ ὅλως διόλου τελευταῖος.

πάν-ῶλεθρία, ἢ· 8, τι καὶ νῦν, πανῶλεθρία, παντελής ὀλεθρος, τελεία καταστροφή· ἐκ τοῦ

πάν-ῶλεθρος, ὄν (πᾶς+ὀλεθρος, ὄλλυμι)· ὁ παντελῶς (τελειῶς) κατεστραμμένος, ὁ τελειῶς ἐξολοθρευθείς, ἐντελῶς ἀπολεσθεῖς. 2) ἐν ἱθική ἐνν., ἀσφάλεστατος, ἐντελῶς ἐξηρηρωμένος, ἀσούτολος.— || ἐνεργ., ὁ τὰ πάντα καταστρέφων, ὀλεθριώτατος, καταστρεπτικώτατος.

πάν-ῶλης, ἐς (πᾶς+ὄλλυμι) = πανῶλεθρος (βλ. λ.).

πάν-ωπήεις, ἔσσα, ἐν (πᾶς + ὤψ) = πανόπιος (βλ. λ.), ὁ τοῖς πᾶσιν ὄρατος.

πάν-ωρος, ὄν (πᾶς+ῶρα)· ὁ κατὰ πᾶσαν ὥραν (τ.ἐ. ἐποχὴν) τοῦ ἐνιαυτοῦ παραγόμενος ἢ ὠριμάζων.

πάξι, παρακλισμοσ. ἐπιφών. ὡς τὸ λατ. *rax*! ἐπὶ πολλὰ εἰπόντος· ἀρκετὶ! φθάνει! «πιό»! «σώννει», ἀρκετὰ! «σιωπή!» ἦσυχυ! [κυρ. εἶναι ἀκλ. ὄνομ. ἐν. ρίζ. κοῦ τινος ὀνόματος προσελθόντος ἐκ τοῦ θέμ. *παγ-*: *πήγνυμι*, *πεπηγώς*, *παγεῖς*, *πακτόω*, πρβλ. *ἄ-παξ* κ.λ.π.]

πάξαι, **πάξαιμι**, ὄνρ. ἀντὶ *πήξαι*, *πήξαιμι*, ἀπρφ. καὶ εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *πήγνυμι*.

ΠΑΪΟΜΑΙ, μέλ. *πᾶσομαι*· ἀορ. α'. *ἐπαῖσάμην*. πρκ. *πίπᾶμαι*, ἀπρφ. *πεπᾶσθαι*, ἀποθ.· λαμβάνω, ἀπκκτῶ, λατ. *potior*.— ὁ πρκ. κείται καὶ μετὰ σημ. ἐν., κατ' ἔχω, ἔχω εἰς τὴν κατοχὴν μου.

Ἔτυμ.· *πᾶσομαι* ὄνρ., ἀττ., πρκ. *πέπᾶμαι*, ὄνρ. *πᾶμα* (= κτῆμα, κτήριος), πρβλ. διαλεκτικῶς βρωτ. *πᾶματα*, λοκρ. *πᾶματο-φαγεσται*, *γένος ἐχεπῆμιον* (= ἀπόγονοι ἔχοντες πληρονομικὰ δικαιώματα), ἀττ. *πολυπᾶμων* (= πλούσιος) ἀττ. *παμηθσία* κ.λ.π. (βλ. *παινήδη*), πρβλ. [Ἦσυχ. «ἐκπᾶμον» ἀκλήρωτον», «ἐκπᾶμῶ πατροῦχῶ», «παμῶχος» κύριος», «πᾶ-μῶχίων» κεντημένος», «ἐπιπᾶματίδα» τὴν ἐπίκληρον», Κερκ. Μεγαρ. ἐμπᾶσις, ἀρκ. *ἰνπᾶσις*, βρωτ. ἐμπᾶσις (= ἀπόκτησις). Κατὰ τινὰς ἢ ρ. *πᾶ* < *πᾶ* < *ικπ*. **kvā*- [keu keua, ku (ὄγκω) = keu, ku (εἶμαι κοῖλος) βλ. καὶ ἐν λ. *κοῖλος*], πρβλ. σανασκρ. *czvātrā-h* (ὁ κόμνων τινὰ νὰ εὐημερῆ, δυνατός), *czvāyāṭi* (γίνομαι δυνατός, ἰσχυρός), *czāna-h* (δύνομισ), *czī-pā-h* (ἐξωγκωμένος), ἔλλ. *κύω*, *κυῶ*, *κῦμα*, *κύρος* (βλ. λ. λ. καὶ *πᾶς*). Δὲν γίνεται οὕτω δεκτὴ ἢ γνόμη ὅτι *πᾶ*-, *πᾶ*- καὶ *κτη*- εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ (βλ. καὶ *κᾶσομαι*).

πάπαι, ἐπιφώνημα πόνου καὶ ὀδύνης, εἴτε ψυχικῆς εἴτε (συνηθέστ.) σωματικῆς, λατ. *vae!* *parae!* ὦ! φεῦ!! || ἐνίοτε ἐπαναλαμβανόμενον· *φεῦ παπαῖ, παπαῖ μάλ' αὐθις! παππαπαπαπαῖ!* *παπαῖ, ἀπαππαπαῖ, παπαῖ παπαῖ πιπᾶ παπαῖ* (κυρ. ἐν τῷ Φιλοκλήτῃ τοῦ Σοφοκλ.).— || ὡς ὡς ἐπιφών. θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, ὡς καὶ τὸ λατ. *parae!* «μπᾶ!» [πρβλ. *βαβαῖ* καὶ ὄνρ. ὦ *πέπερε*].

πάπαιξ, κωμικὴ ἐπέκτασις τοῦ *παπαῖ* (μετὰ τῶν αὐτῶν σημασι.).

Παπαῖος, δ' Σκυδικὸν ὄνομα τοῦ Διός.
παπαπαπαῖ, ἐπιφών. ἐκπλήξεως, ἐκτετ. *παπαῖ* (βλ. λ.).

παπάζω (πάππας)· ψελλίζω (ἢ καὶ φωνάζω, κολῶ) *πάππα*, ὅπως τὰ μικρὰ παιδιὰ || κολοπιάνω, κολακεύω, ἀποκαλῶν τὸν πατέρα *«πάππα»*.

ΠΑ΄ ΠΠΑΣ, -ου, ὁ ἢ ὑπὸ τῶν μικρῶν παιδιῶν προφοράς τῆς λέξεως *πατήρ* (ὅπως κατ' ἀναλογία προφέρουσι *μάμμα* ἀντὶ *μήτηρ*) [συν. ἐν τῇ κλητ. *πάππα*· πρβλ. *«πάππας* (ἀϊτ.) *πατρὸς θυποκόρισμα»*· ἄμην. *παππάζω*· ἰων. *πίππος*, *πρόπαππος*, *παππ-ἐπίπαππος*· *παππίας*· *παππίδιον*· ἕκ τῆς ὑπὸ τῶν νηπίων προφερομένης συλλ. *«πᾶ»* (ὡς καὶ *«μᾶ»* ἀντὶ *μήτηρ*)· πρβλ. *μάμμα*, *ἄππα*, *ἄπφα*, *ἄττα*, *τέττα*].

παππίας, -ου, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *πάππας* (βλ. λ.) *«παππάκης»*, *«παπερούλης»*.

παππίδιον, τό· *«παππίας* (βλ. λ.).

παππίζω· *«παππάζω* (βλ. λ.).

ΠΑ΄ ΠΠΟΣ, -ου, ὁ ἢ, τι καὶ νῦν, πάππος, ὁ τοῦ πατρὸς (ἢ τῆς μητρὸς) πατήρ.

παππῶς, α, ον (*πάπππος*)· παππικός, τοῦ πάππου, ἀνήκων εἰς τὸν πάππον || ὁ καθορισθεὶς ὑπὸ τοῦ πάππου.

πάπραξ, -ακος, ὁ· ἰχθύς τις τῶν λιμνῶν τῆς Παιωνίας, καὶ μάλιστα τῆς λιμνῆς Πρασιᾶδος [ξένη λέξις].

παπταίνουσα, θρω. ἀντὶ *παπταίνουσα*, μτχ. ἐν θηλ. τοῦ

ΠΑΠΤΑΪΝΩ, μελ. *«πᾶν ἄος. α΄ ἐπάπτηνα»*· *«παπατεύω ὀλόγουρά μου»* μετὰ πολλῶν προφυλάξεων καὶ φόβου, περιεργάζομαι || παρατηρῶ μετ' ἀγωνίαν.— || μετ' αἰτ., θλιπὼ ὀλόγουρα διὰ νὰ εὕρω τι(νά), κυττάζω προσεκτικὰ ἀναζητῶν τι(να).

Ἔτυμ.· ἄμην. ποιητ. *παπταίνο*, ἐπ. ἄορ. *πάπτηνας*· *παπταλάσθαι* (Λυκόφρ.), πρβλ. Ἦουχ. *«πεπτήνας»*· *περιβλεψάμενος*· κατὰ τινὰς δι' ἀναδιπλ. τῆς β. *«πτα»* τοῦ *πτήσσω*· κατ' ἄλλους προήλθε μὲν δι' ἀναδιπλώσεως, ἀλλὰ τὸ ἀναδιπλωθὲν θέμα παραμένει σκοτεινόν· πρβλ. Κυπρ. παρ' Ἦουχ. *«ἐμπάταον»* (**ἐμπάτασον*)· *ἐμβλεπον*. *Πάφιοι*, Κυπρ. παρ' Ἦουχ. *«ἐμπάτασον»*· *ἐγκατάβλεπον*·.

παπτήνας, μτχ. ἀορ. α΄ τοῦ *παπταίνο*.

πάπυρος, ὁ καὶ ἡ· εἶδος φυτοῦ μετ' ἀγροικὸν ὀτέλεχος, φυομένου ἐν Αἰγύπτῳ κυρίως· σχίζοντας τὸ στέλεχος εἰς λεπτάς λωρίδας καὶ συγκολῶντες ταύτας ἐγκαρσῶς («ψαθωτάς») κατεσκευάζον οἱ Αἰγύπτιοι χάρτην γραφῆς, σκουριαζόμενον εἰς ῥόλους (οἷτινες καλοῦνται ὡς *«πάπυροι»*)· ἕκ τῆς αὐτῆς ὀλης κατεσκευάζοντο ἐπίσης σχοινία καὶ θράσματα· βλ. καὶ Κ.Ε.Α. [ξένης προελεύσεως λ. καὶ σκωτ. ἔτυμολ.].

πάρ, ποιητ. συνταγμα. τύπος ἀντὶ *παρά*· παρ' Ὅμ. κείται *παρ* ἀντὶ *παρά* πρὸ τοῦ θ (τοῦ συνδ. δὲ κυρ.) ὡς καὶ πρὸ τῶν *π*, *ν'* σπαν. ὡς καὶ πρὸ τῶν *γ*, *ξ*, *ζ*, *σ*, *τ* (ἐν τῇ Ἰλ.), καὶ πρὸ τῶν *κ*, *μ* (ἐν τῇ Ὀδυσ.)· *παρὰ* Πινδ. καὶ τοῖς θρω. ποιητ. πρὸ τῶν *β*, *δ*, *λ*, *μ*, *π*, *σ*, *τ*, *χ*.— || ὡς κείται ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τοῦ *πάρρα*· *«πάρρασι»*.

ΠΑΡΑ΄, ἐπ. **πάρ**, **παραί**, πρῶθ. συντασσομένη μετὰ γεν., δοτ., καὶ αἰτ.· ῥίζικὴ σημασ. ἢ τοῦ πλησίον, παραπλεύρως.

|| ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ σημ. κυρ. κίνησιν ἕκ τινος, ἀπὸ τινος (εἶτε τόπου εἶτε προσώπου), καὶ δὴ κίνησιν ἕκ τοῦ πλησίον καὶ παραπλεύρως τινός, ἕκ τοῦ πλάγιου· *πάσσανον δὲν παρὰ μηροῦ ἐρυσσάμενος* (=ἀνασούρας τὸ ξίφος ἀπὸ τῆν δῆκην τῆν κατὰ μήκος τοῦ μηροῦ) || μτφρ. σημ. τὸ προέρχεσθαι ἕκ τινος προσ., τὸ παράγεισθαι ἕκ τινος, τὸ γεννᾶσθαι ἕκ τινος || *παρ' ἐμαυτοῦ δίδουμι*· δίδω ἕκ τῶν ἰδίων μου μέσων («ἀπὸ τὰ ἰδικά μου»), ἐξ ἰδίων || ἀπολ. *παρ' ἐαυτοῦ*· ἐξ ἐαυτοῦ, ἀπὸ μοναχός του, «ἐμός του» || ἢ *παρὰ* συντασσομένη μετὰ παθητ. ρημάτων καταντῆ ἰσοδύναμος πρὸς τὴν *ὑπό*, δηλοῦσα τὸ θρῶν πρῶσπον (τὸ ποιητικόν αἰτίον), ὡς τὸ *πατ. α* (ἢ *αβ*): *τύπτομαι παρὰ τινος*· *τύπτομαι ὑπὸ τινος*.

|| ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ σημ. παρὰ τὸ πλευρόν τινος, πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός (εἶτε προσ. εἶτε πράγμ., τόπου κ.λ.π.), λατ. *apud* || ἐνίοτε, ὡς καὶ τὸ λατ. *coram* σημ. ἐνώπιον· *παρὰ Δαρείῳ κρητίζε*· ἐνώπιον τοῦ Δαρείου ὡς κρητίζε | *παρ' ἐμοὶ* = λατ. *me judice*· ἐνώπιόν μου, κατὰ τῆν κρίσιν μου | *παρ' ἐαυτοῦ*· εἰς τὸν οἶκόν του· λατ. *apud se*.

|| ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ, καὶ ἢ: 1) ἐπὶ τόπου,

κατὰ μήκος τινός, παραπλεύρως τινός, παραλλήλως πρὸς τι (μετὰ ρημάτων δηλούντων τὸ ἄρχεσθαι, ὑπάγειν κ. τ. ὅ.). 2) ἐπὶ κινήσεως πρὸς τὸ μέρος τινός (προσώπου, κατὰ τὸ πλεῖστον): *εἰσέναι παρὰ τινα* | *φοιτᾶν παρὰ τὸν Σωκράτη* | *πέμψειν πρόσβεις παρὰ τινα* (μετὰ ρημ. δηλούντων τὸ ἐρχεσθαι, ὑπάγειν καὶ γενικῶς κίνησιν). 3) μετὰ ρημάτων ἐχόντων τὴν σημασίαν διττὰ παρέρχομαι τι, ἀντιπαρέρχομαι τι, τὸ ἀφίνω ἀριστερῇ ἢ δεξιῇ μου: *παρὰ τὴν Βαβυλώνα δεῖ παριέναι*· πρέπει νὰ περῶσθαι κανεὶς διπλα ἀπὸ τὴν Βαβ., νὰ τὴν ἀφήσῃ «πλάι τῆς» || μτφρ., ἀντιπαρέρχομαι τι, δὲν τὸ ἀντιμετωπιῶ εἰς τὴν οὐσίαν μου, τὸ παρατρέχω || ὑπέρ, ὑπεράνω, πέραν: *παρὰ δύναμιν*· παρὰ τὰς δυνάμεις μου, ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου, πέραν τῶν δυνάμεών μου (ἀντὶθ. τῷ *κατὰ δύναμιν*) || ἀντιθέτως πρὸς τι, ἐναντίον τινός: *παρὰ μοῖραν*· ἀντιθέτως πρὸς τὸ πεπρωμένον (ἀντὶθ. τῷ *κατὰ μοῖραν*) | *παρὰ δόξαν*· *παρὰ γνώμην*· ἀντιθέτως πρὸς τὴν γνώμην μου (ἀντὶθ. *κατὰ δόξαν*). 4) πλήν, ἐκτός, παρεκτός: *οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα*· «ἐξω ἀπὸ αὐτᾶ» δὲν ὑπάρχουν ἄλλα || ὡς. *παρὰ ἐν κάλεισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα*· ἔλειπεν ἡ νίκη ἐνός μόνον ἀγωνίσματος (βηλ. τῆς πάλης, εἰς ἣν ἡττήθη) διὰ νὰ κερδίσθαι τὸ βραβεῖον τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (βηλ. «παρὰ ἕνα καὶ δὲ ἐκερδίκε...») || *παρὰ μικρόν, παρ' ὀλίγον, παρὰ βραχὺν*· παρ' ὀλίγον, σχεδόν: *παρὰ μικρόν ἤλθεν ἀποθανεῖν*· παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ (ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνῃ, «οχεδὸν ἦλθε σὸ θάνατον») || *παρὰ πολὺ*, ὡς καὶ νῦν, «παρὰ πολὺ», πολὺ, κατὰ πολὺ: *δεινότατον παρὰ πολὺ* || *παρὰ τοσοῦτον*· τόσον πολὺ, τόσον κοντὰ: *παρὰ τοσοῦτον ἦλθε κινδύνου*· τόσον πολὺ ἐκινδύνευσε (εἰς τοιοῦτον βαθμὸν κινδύνου περιήλθε, «παρὰ τρία διέφυγε τὸν κίνδυνον») || *παρ' ὅσον* (λατ. *quatenus*)· ὡς καὶ νῦν, παρ' ὅσον, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον. 5) σημ. ὡς. ἐν συγκρίσει πρὸς τινα: *αὐτὸς παρ' ἐαυτοῦ*· ὁ ἴδιος συγκρινόμενος πρὸς τὸν ἑαυτόν του || *παρ' οὐδὲν ἔστι*· εἶναι ἕνα τίποτε (εἶναι ἕνα μηδέν, εἶναι ὅ, τι εἶναι τὸ μηδέν) || *παρ' οὐδὲν ἠγοῦμαι* (*τίθεμαι, ποιῶμαι, ἄγω*) *τι(νά) τι(νά)*· θεωρῶ τι(να) ὡς τὸ τίποτε (τὸν λογαριάζω ὅσον καὶ τὸ μηδέν, «τὸν ἔχω γιὰ ἕνα στραγγυλὸ μηδενικό». — ὡς. ἐκ τῆς ἐννοίας αὐτῆς τῆς συγκρίσεως γεννᾶται καὶ ἡ τῆς διαδοχῆς: *παρ' ἡμέραν, παρ' ἡμέραν*· ἡμέραν παρ' ἡμέραν.— Ἐκ τῆς βασικῆς ἐννοίας τῆς συγκρίσεως γεννᾶται ἐπίσης καὶ ἡ τῆς ὑπεροχῆς: *παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα ὥσπερ θεοὶ οἱ ἄνθρωποι βιοτεύουσι*· ἐν συγκρίσει πρὸς ἅλα τὰ ἄλλα ζῶα (ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα ζῶα) οἱ ἄνθρωποι ζῶσιν ὡς θεοί || *παρὰ τοὺς ἄλλους πονεῖν*· κοπιᾶζειν (μοχθεῖν) ἐν συγκρίσει πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους (ἐπομένως μοχθεῖν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον). — || ἐπὶ χρόνου (μεθ' Ὀμηρον κυρ.), κατὰ τὴν διάρκειάν τινος, διαρκούντος τινος: *παρὰ τὸν πόλεμον*· διαρκούντος τοῦ πολέμου.

IV ΘΕΣΙΣ. Ἡ πρῶθ. *παρὰ* καθ' ἑλίας τὰς ἀνωτέρω συντάξεις δύνανται νὰ κείτῃ καὶ μετὰ τὴν λέξιν, μεθ' ἣς συνάπτεται, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὀφίσταται ἀναστροφὴν τόνου μεταβαλλομένη εἰς *πάρρα* || ἐν τῇ μορφῇ ταύτῃ (*πάρρα*) κείται ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τῶν ρηματ. τύπων *πάρρασι*, *πάρρασι* (τοῦ *πάρραμι*).

V ὩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ. Ἡ *παρὰ* ἀπαντᾷ καὶ ἀπολ. ὡς ἐπίρ. (καὶ οὐχὶ ὡς πρῶθ.), σημαίνουσα τὸ ἐγγύς, πλησίον, ὅμοιο, εὐθύς. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῆς *παρὰ* ὡς ἐπίρρ. δὲν ἀνήκει ἡ *παρὰ*, δὲσάκις κείται παρ' Ὀμήρω «ἐν τμησεί».

VI ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ ἡ *παρὰ* διατηρεῖ τὰς κυρίας τῆς σημασίας, τὰς ὁποίας εἶδμεν ὅτι ἔχει ἡ πρῶθεσις. Ἡτοι: 1) τὴν τοῦ πλησίον ἢ ἐκ παραλλήλου: *παράκειμαι, παρῆζομαι, παραπλέω*. — || ἕκ μέρους ἐνός εἰς ἄλλον, εἰς τινα, πρὸς τινα: *παρὰδίδουμι, παροίχω*. —

|| διέρχομαι πλησίον, ἕκ τοῦ πλησίον, πλησίον μέρους τινός: *παρέρχομαι, παροίχομαι*. — IV μτφρ. παρέκκλιον (παρεκκλίνω, παρέρχομαι, ἀφίνω κατὰ μέρος), τ. ἔ. τὸ ἐσφαλμένως, οὐχὶ ὀρθῶς: *παραβαίνω, παρα-ανοῦω* || ὡς. ἀντιθέτως πρὸς τι: *παρὰ νομῶ*

— **V** άλλοιωσιν, μετοβολήν: *παρα-πίθω*, *παρα-άλασσω*.

— **Ετυμ.**: *παρά*, *πάρα*· *πάρ*, *παρ*— λατ. *por-*, γοθθ. *faúr*· ἐξ ιαπ. **pri*· ὁ τύπος *παρά* είναι πιθ. νεώτερος σχηματισμός κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλας προθέσεις ληγουσας εἰς —α (πρβλ. *δεῖα* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν *μετά*).— ὁ ἰων.-αττ. τύπος *παρά* (ἐν ἐπιγρ. Κυρηγεν. *παραι-βατᾶ*) εἶναι κυρ. *παραρχαία* δοτ., ἐκ τῆς ιαπ. **pri*· *pri*· πρβλ. λατ. *pra*, ὁσκ. *prai*, *pra*—, ὁμβρ. *pre*, ιαπ. **pra*· κατὰ τινὰς συγγ. εἶναι καὶ τὰ: λατ. *per*, Ὑσκαν. *per-um* (= *sine*), γοθθ. *fra*-, *fair*· ἀρχ. Σκανδ. καὶ ἀγγλ.-σαξ. *for-* (ἀγγλ. *for-*, πρβλ. *for-swear*), ἀρχ.-γεμμ. *far-*, *fer-* (γεμμ. *ver-*, πρβλ. *ver-schwören*).

παρα-βάθηναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *παραβαίνω*. **παρα-βαίνω**, μελ. -*βήσομαι*· πρκ. -*βέβηκα*, μτχ. -*βέβως*, ἐπ. *παρβεβῶς*· ἀορ. β' *παρ-έβην*· βαίνω παρά τινι, βαίνω (βαδίζω) πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός || ἴσταμαι πλησίον τινός (μετὰ δοτ.).— **II** διέρχομαι πλησίον ἢ πέραν τινός, ἐν τῇ μτρφ. ἐνν. τοῦ παραβαίνω, πράττω τι κατὰ παράβασιν || ὁ *παρ-εβᾶς* = ὁ παραβάτης.— Παθητ., μετὰ ἀορ. α' *παρ-εβᾶσθην*, πρκ. *παρα-βέβασμαι*· παραβαίνομαι, παραβιάζομαι, ἀκυροῦμαι, δέν τηροῦμαι.— **III** παραλείπω, παρέρχομαι ἐν σιγῇ, ὄφινω τι νὰ παρέλθῃ (π. χ. τὸν καιρὸν) || οὐ με *παρέβα* = δέν με διέφυγε.— **IV** ἐν τῇ κωμφόλῃ, *παραβαίνω ἐς (πρὸς) τὸ θέατρον* = προχωρῶ διὰ νὰ παρουσιασθῶ (καὶ νὰ ὁμιλήσω) πρὸς τοὺς θεατὰς.

παρά-βακτρος, ὄν (*παρά-βάντρον*)· ὅμοιος πρὸς βάντρον, ἢ ὁ πλησίον βάντρον, ὁ μετὰ βακτηρίας ὢν, ὁ στριόφιμος εἰς βακτηρίαν: *παράβακτρα θεραπέυματα* = ὑπηρησεία (ἐξυμνηρητῆσαι) ὅμοια πρὸς τὰς παρεχομένας ὑπὸ τῶν βακτηριῶν.

παρά-βακχος, ὄν (*παρά-Βίχκος*)· ὅμοιος πρὸς Βάκχον ἢ πρὸς βακχεῖοντα, δεατρικός.

παρα-βάλλω, μελ. -*βάλλω*· ἀορ. β' *παρέβαλον*· πρκ. -*βέβληκα*.—παθητ., ἀορ. α' -*εβλήθη*· πρκ. -*βέβλημαι*· ρίπτω τι πλησίον τινός, ρίπτω ἐμπροσθεν τινός, ὅπως π. χ. φορδῆν (χόρτον) εἰς τοὺς ἵππους, λατ. *objicere*, *projicere* || προσφέρω τι εἰς τινα ὡς δέλεαρ || ὡς. ἀντίτασόν τι εἰς τινα, ρίπτω τι κατὰ πρόσωπόν τινος, τὸν ὀνειδίζω διὰ τι, λατ. *objicere*— **II** θέτω τι πλησίον τινός (ἢ παραλλήλως πρὸς τι), βάλλω τι ἀπέναντι ἄλλου τὸ βάλλω νὰ συγκριθῇ πρὸς τι, ἢ τὸ βάλλω νὰ συναγωνισθῇ πρὸς τι (ὅπως δύο ἵππους κατὰ τὰς ἵπποδρομίας) || ἐντεῦθεν γενικῶς, ἐκδέτω τι εἰς κίνδυνον, διακυβεύω τι, ριψοκινδυνεύω τι.—μέσον, ἐκδέτω ἑμαυτὸν εἰς κίνδυνον, ριψοκινδυνεύω (ἐγὼ ὁ ἴδιος): *ἐμήν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμήσει* = ἐκδέτω εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν μου ἐν πολέμῳ (διακινδυνεύων ἐν πολέμῳ) || ὡς. *παραβάλλομαι τὰ τέκνα* = ἐκδέτω εἰς κίνδυνον (διακυβεύω) τὴν ζωὴν τῶν τέκνων μου. 2) θέτω τι πλησίον τινός (παραλλήλως ἢ ἀπέναντι τινός), παραβάλλω τι πρὸς τι, τὸ συγκρίνω πρὸς τι.—μέσον, *παραβαλλόμενος* = διαγωνιζόμενος πρὸς ἀλλήλους || παθητ., *ἀπάντα δ' ἀπάντους παραβαλλόμενα* = μία ἀπάντη ἀγωνιζομένη πρὸς ἄλλας ἀπάντας.— **III** φέρω τι παραπλεύρως πρὸς τι (ἢ παραλλήλως πρὸς τι), κυρ. ἐν τῇ μέσφ: *παραβάλλομαι τὴν ἀκαιοὺς φέρω τὴν ἔκατον παραπλεύρως, τὴν ἑδιπλάρων* || καὶ ἀπολ., ἐν τῇ προστ. τοῦ ἀορ. β' *παραβαλοῦ* = ἐπέσω δίπλα», ἐδιπλάρωσω στὴ θεριὰ.— **IV** ρίπτω (ἢ στρέφω) τι πρὸς τὰ πλάγια: *σῆμα παραβάλλω* = ρίπτω πλάγιον βλέμμα, κυττάζω λοξά, στραβο-(λοξο-)κυττάζω || *παραβάλλω τὸ ὄφθαλμῶ* = ρίπτω καὶ με τοὺς δύο μου ὀφθαλμούς πλάγια βλέμματα, λοξοκυττάζω καὶ ἀπὸ τὰ δύο μου μάτια, ἀλλοιδωρίζω.— **V** κατατίθημι τι παρὰ τινι, τὸ παρακαταθέτω, τὸ ἐμπιστεύομαι εἰς τινα, λατ. *committre*.— **VI** ἔξαπατῶ, προδίδω (κυρ. ἐν τῇ μέσφ τύπῳ).— **VII** ἐν τῇ ἑναργ. ὡς ἀμ.β., ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω. 2) ἐπερνῶ ἀπὸ ἐν μέρους εἰς ἄλλο» διὰ θαλάσσης, διαπλέω, λατ. *traicio*.

παρα-βάς, *βασ*, ἄν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παραβαίνω*. **παρά-βάσις**, ἐπ. *παράβασις*, -*εως*, ἢ (*παραβαίνω*)·

σχεδὸν δ,τι καὶ νῦν, τὸ βαίνειν παραπλεύρως, βαίνειν κατὰ παρέκκλισιν, παρέκκλισις, παρέκβασις, ὑπερβασία, παράβασις (ὡς καὶ νῦν).— **II** ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ *παράβασις* ἐκαλεῖτο τὸ τμήμα τοῦ ἔργου ἐν ᾧ ὁ χορὸς ἀπηυθύνετο πρὸς τὸ ἀκροατήριον ἐν ὀνόματι τοῦ ποιητοῦ, τὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα οὐδεμίαν εἶχον σχέσιν πρὸς τὴν ὑπόδεσιν τῆς κωμῳδίας.

παρα-βάτης, -*ου*, ὁ (*παραβαίνω*)· ὁ βαίνων πλησίον, ὁ ἰστάμενος πλησίον || ὁ πολεμιστῆς (ὁ μαχητῆς) ὁ ἰστάμενος παραπλεύρως τοῦ ἡνιόχου.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὁ παραβάτης, ὁ παραβαίνων τι, ὁ ἁμαρτωλὸς (ἐν τῇ γλ. τῶν ποιητῶν καὶ *παρβάτης*).

παρα-βάτης, ἢ, ὄν, καὶ ποιητ. *παρβατοῦς* (*παραβαίνω*)· ὁ δυνάμενος νὰ παραβαθῇ (νὰ παραδιασθῇ, νὰ ἀδετηθῇ).

παρα-βέβησαι, παθ. πρκ. τοῦ *παραβαίνω*.

παρα-βεβῶσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *παραβαίνω*.

παρα-βῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παραβαίνω*.

παρα-βιάζομαι, -*εως*, ἀποθ. πράττω τι διὰ τῆς βίας, παρά φύσιν καὶ παρά τὸν νόμον. 2) μεταχειρίζομαι θίαν ἐναντί τινός, ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω.

παρα-βλέπω, μελ. -*ψω*· βλέπω πλάγιως (λοξῶς), ρίπτω πλάγιον (λοξὸν) βλέμμα, στραβοκυττάζω, λοξοκυττάζω || *παραβλέπων θάτερον* (ἐνν. *ὀφθαλμῶ*) = κάμνω νεῦμα με τὸ ἐνα μάτι (εἰ τοῦ κλείνω τὸ μάτι), ἢ βλέπω κρυφὰ διὰ τῆς γωνίας τοῦ ὀφθαλμοῦ (λοξῶς, διὰ τοῦ κανθοῦ). 2) βλέπω κακῶς, δέν βλέπω καλά.— **III** ὡς καὶ νῦν, παραβλέπω, ἀφίνω ἀπαράτητον.

παρα-βλήθην, ἐπίρ. (*παραβάλλω*)· παραλλήλως || συγκριτικῶς, ἕκ παραβολῆς || μτρφ. *παραβλήθην ἀγορεύω* = ὁμιλῶ πλάγιως, τ. ἔ. ἐιρωνικῶς, μοχθηρῶς, με κακεντρέχειαν.

παρά-βλημα, -*ατος*, τὸ (*παραβάλλω*)· τὸ παρατιθέμενον εἰς τὰ ζῶα διὰ νὰ τὰ φάγουν.— **II** τὸ κρεμάμενον πρὸ τινός (παρπέτασμα, προφυλακτήρ) διὰ νὰ καλυφθῇ τὰ πλευρά τῶν πλοίων.

παρα-βλώσκω, μελ. -*μολοῦμαι*, ἀορ. β' *παρέμολον*· πρκ. *παρამέμβλωκα*, ἐπ. *παρμεμβλωκα*· βαδίζω πλησίον τινός (συνουδέω, παραστέκω) με τὸν σκοπὸν νὰ βοηθῆσω ἢ νὰ προστατεύσω.

παρα-βλητέος, α, ὄν, καὶ *παραβλητός*, ἢ, ὄν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραβάλλω*· ὁστις πρέπει νὰ παραβληθῇ (ὡς συγκριθῇ), τὸ δὲ *παραβλητέος* = ὁ δυνάμενος νὰ παραβληθῇ.

παρα-βλώψ, -*ῶπος*, ὁ, ἢ (*παραβλέπω*)· ὁ διάστροφος τοῦς ὀφθαλμούς, τὸ ὁποῖοι οἱ ὀφθαλμοὶ κυττάζουν ἀλλοῦ ὁ εἰς καὶ ἀλλοῦ ὁ ἄλλος, ὁ ἀλλοιδωρός.

παρα-βοᾶ, μελ. -*βοήσομαι*· φωνάζω δυνατὰ πρὸς τινα, κραυγάζω πρὸς τινα.

παρα-βοηθέω, μελ. -*ήσω*· ἔρχομαι (σπεύδω) εἰς βοήθειαν τινός (μετὰ δοτ.) || ἀπολ. ἔρχομαι (σπεύδω) εἰς βοήθειαν.

παρα-βολέομαι, ἀποθ. (*παραβόλος*)· ἐκδέτω ἑμαυτὸν (ἐκτίθεμαι) εἰς κίνδυνον, διατρέχω κίνδυνον, διακινδυνεύω, ἀποτολμῶ.

παρα-βολή, ἢ (*παραβάλλω*)· ὡς καὶ νῦν, παραβολή, παράθεσις, ἀντιπαραθέσις, συγκρίσις || ἐν τῇ Κ. Δ., εἰκῶν, παραβολή, τ. ἔ. πλαστοὺν διήγημα περιέχον ἠθικὸν τι διδάγμα.

παρά-βολος, ὄν (*παραβάλλομαι*)· ὁ ἐκδέτων ἑαυτὸν εἰς κίνδυνον, ὁ ριψοκινδυνεύων, παρὰτολμος, ριψοκίνδυνος || ἀπερίσκεπτος. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπικινδυνός, κινδυνώδης.

παρα-βουλεύομαι = *παραβουλόμαι* (βλ. λ.).

παρά-δυστος, ὄν (*παραβύω*)· παρέμβλητος, παρεντεθειμένος.

παρα-δύω, μελ. -*σω*· παρεμβάλλω, παρενείρω, παρεισάγω, παραγεμίζω.

παρα-αγγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παράγω*.

παραγγελία, ἢ (*παραγγέλλω*)· ἡ διδομένη εἰς στρατιώτας διαταγή || τὸ παράγγελμα, τὸ πρόσταγμα. 2) ἢ εἰς τὸ δικαστήριον πρόσκλησις ὁμοφρόνων πρὸς ὑποστήριξιν δίκης τινός, ἐξάσκησις

ἐπιρροής». 3) διδασκαλία, συμβουλή, καθοδήγησις ἐκ τοῦ

παρ-αγγέλλω, μελ. -αγγελῶ ἄορ. α' παρήγγελλα' πρκ. παρήγγελλα' παθ. πρκ. παρήγγεμαι' διαβιβάζω παραγγέλλων (ἀγγελίαν) τινά ἀπό τοῦ ἑνός εἰς τὸν ἄλλον.— II ὡς στρατιωτικὸς ὄρος, δίδω τὸ σύνδημα, 8περ διεβιβάζετο ἀπὸ στρατιωτῶν εἰς στρατιωτῶν (λατ. imperium per manus tradere) II καθόλου, δίδω τὸ πρόσταγμα, ἐκδίδω διαταγὰς II ὄθεν 2) γενικῶς, προτρέπω, συνιστῶ, παρακελεύομαι. 3) μετ' αἰτ. πράγμ. παραγγέλλω τι, διατάσσω νά ἐτοιμασθῆ τι: παραγγέλλω σεία=διατάσσω νά ἐτοιμασοῦν τρόφιμα (πρβλ. λατ. imperare frumentum) II τὰ παραγγελλόμενα = αἱ (διδόμενα) διαταγαί II τὰ παρηγγελλόμενα = τὰ παραγγέλματα.— III ὡς ἐνθαρρύνω, παραδαρρύνω, παροτρύνω δι' ἐπευφημιῶν, ἐπευφημῶ.— IV καλῶ εἰς βοήθειαν, ἰδιὰ ἐν Ἀθῆναις συγκαλῶ τοὺς ὁμοϊδεάτας μου, τοὺς ὁπαδοὺς μου, κάμνω κόμμα (φαστρίαν).— V διδάσκω, νουθετῶ.

παρ-άγγελμα, -ατος, τὸ (παραγγέλλω) ὄγγελμα, εἶδησις, διαβιβαζομένη (διὰ πυρῶν ἢ ἄλλου τινός μέσου) ἀπὸ τινος εἰς ἄλλον.— II πρόσταγμα, διαταγή.— III διδασκαλία, συμβουλή, οὖνον (δικαστικῶν) παραγγεμάτων, ἡδίκων παράγγελμα.

παρ-άγγελσις, -σεως, ἡ (παραγγέλλω) τὸ διαβιβαζέειν μίαν εἶδησιν.— II ἐν πολέμῳ, τὸ ἐκδίδειν διαταγὰς, τὸ δίδειν τὸ πρόσταγμα.

παρ-αγεύω, μελ. -σω' πορέω γεύσει μόνον πράγματός τινος.— μέσον, γεύομαι τι (τὸ δοκιμάζω) ὀλίγον (ἢ μόλις), ἐπλῶς τὸ γεύομαι μόνον.

παρ-αγνήρω, μελ. -άσωμαι' γηράσκω παρά πολύ, καταπνὸν κρόνοληρος, παθαίνω γερωνικὸν παραλήρημα.

παρ-αγίνωμαι, (καί μετγ. παραγίνομαι) μελ. -γινοῦμαι ἄορ. 6' παρεγίνωμην' παρευρίσκομαι, παρίσταμαι, εἶμαι πλησίον II ἔρχομαι εἰς τὸ πλευρὸν τινος, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, βοηθῶ, ὑποστηρίζω, εἶτον παροστέκω'. 2) ἐπὶ πραγμάτων, εἶμαι κοντὰ (εἶμαι πρόχειρος), ἐπέρχομαι, γίνομαι, συμβαίνω.— III ἔρχομαι εἰς..., φθάνω εἰς... II ἀπολλ., φθάνω εἰς τὸν προορισμὸν μου (φθάνω εἰς τὸ τέμμα). 2) φθάνω εἰς ὠριμότητα, ὠριμάζω.

παρ-αγινώσκω, μετγ. -γινώσκω μελ. -γνώσωμαι ἄορ. 6' παρεγνων' ἀποφασίζω παρά τὸ ὄρθον καὶ δίκαιον, λαμβάνω παραδίνομον (ἐσφαλμένην) ὁπόφασιν, πλανῶμαι εἰς τὴν κρίσιν μου.

παρ-αγκάλισμα, -ατος, τὸ (παρὰ-ἀγκάλῃ) τὸ λαμβανόμενον ἐν ταῖς ἀγκάλας, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐναγκαλισμοῦ (ἐρωμένη, σύζυγος κ.λ.π.).

παρ-αγκωνίζομαι, ὡς μέσον (παρὰ-ἀγκών) ἀπὼ δὲ τοῦ ἀγκώνος, ὡς καὶ τὸ σημ. παραγκωνίζω.

παρ-αγνοῦς, **παρ-αγνώναι**, μετγ. καὶ ἀπρφ. τοῦ ἄορ. 6' τοῦ παραγγινώσκω.

παρὰ-γραμμα, -ατος, τὸ (παράγραφω) τὸ παραπλευρῶς γραφόμενον II πρόσθετος ὄρος, κωδικελλος.

παρ-αγραμμάτιζω, μελ. -σω (παράγραμμα) ἄλλοιῶ λέξιν, μεταβάλλω τὰ γράμματα λέξεώς τινος, γράφω ἄλλο γράμμα ἀντ' ἄλλου. II παραγραμματίζω εἶνα = τὸν περιεχλῶ μεταβάλλων τὰ γράμματα τοῦ ὀνόματός του.

παρ-αγράφῃ, ἡ (παράγραφο) πᾶν τὸ γεγραμμένον παραπλευρῶς, σημελίως γεγραμμένη ἐπὶ τοῦ περιωρίου.— II ἔνστασις προσβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἰσχυριζομένου ὅτι ἡ κατηγορία εἶναι ἀνυπόστατος.

παρ-αγράφω, μελ. -ψω' γράφω παραπλευρῶς, «εἰς τὸ πλάϊ» II προσδέτω, ἐπισυνάπτω, προσαρτῶ (ὄρον τινὰ ἢ κωδικελλον, πρβλ. παράγραμμα).— II μέσον, μετὰ παθ. πρκ. παραγράφμαι' γράφω τι παραπλευρῶς II ἐπ' προσ., ἀνογράφω τινά, ἐγγράφω τινά II παραγράφομαι τὸν νόμον=γράφω τὸν νόμον παραπλευρῶς (τοῦ ψηφισμένου, 8περ καταγγέλλω ὡς παράνομον) | παραγράφομαι εἶνα διαιτητῆν=τὸν ἐγγράφω ὡς διαιτητῆν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ τηρούμενον βιβλίον. 2) παραγράφομαι γραφῆν=ἐγείρω ἔνστα-

σιν κατὰ τινος καταγγέλλας ὡς ἀπαραδέκτου II ἀπολ. παραγράφομαι = ἀντιτείνω, ὑποβάλλω ἐνστάσεις (πρβλ. παραγραφή).

παρ-αγυμνῶ, μελ. -ώσω' παραδέτω τι γυμνόν, γυμνῶν καὶ ἐκδέτω γυμνόν II μετφ. ὀποκαλύπτω, καθιστῶ φανερόν, ὀποσαφηνίζω.

παρ-άγω, μελ. -ῶω' ἄορ. β' παρήγαγον' ὄδηγῶ πλησίον, ἢ ἄω κατὰ μέρος, ὄδηγῶ ἐπέκεινα (πέραν). 2) ὡς στρατιωτικὸς ὄρος, «έκτελῶ ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως», ἔν στρατ. τμήμα τὸ ὄδηγῶ πρὸς παρελάσιν «εἰς φάλαγγα» ἢ «κατὰ μέτωπον», ἢ κοί μεταβάλλω τὴν παραταξίν του ἀπὸ στήλης εἰς γραμμὴν (κατὰ μέτωπον).— II ὄδηγῶ οὐχὶ διὰ τῆς (κανονικῆς) ὁδοῦ ἀλλὰ πλαγίως αὐτῆς, παρεκκλίνων ἀπὸ αὐτῆν, παροδηγῶ, παραπλανῶ II ἀπολλ., ὀποπλανῶ, ἐξαπατῶ, λατ. seducere II γεν., κατορθῶνω νά πείσω τινά, τὸν παραπέιθω, τὸν παρασύρω πρὸς τὴν γυνώμην μου (μετὰ κακῆς πάντοτε ἔνν., πρὸς τὸ κακόν). 2) ἐκτρέπω τι(νά), τοῦ δίδω ἄλλην κατεύθυνσιν, τὸ(ν) κάμνω νά ἀλλάξῃ ὁδόν, διαστρέφω, «στραβῶνω», στρεβλῶνω, παραμορφῶνω.— III φέρω καὶ τοποθετῶ πλησίον ἢ ἐνώπιον, παρουσιάζω, εἰσάγω (τινὰ ὡς ὁμιλητῆν ἢ ὡς μάρτυρα).— IV εἰσάγω, παρεισάγω, μετὰ μυστικότητος.— V ἀμ.ε., παρέρχομαι, διέρχομαι, διαβαίνω II παρέρχομαι, ἐκλείπω, ὀποδινήσκω. 2) φθάνω εἰς τινὰ τόπον.

παρ-άγωγῃ, ἡ (παράγω) τὸ ὄδηγεῖν πλησίον ἢ πέραν II ἢ μετακόμισις, ἢ μεταφορά. 2) ἐπὶ στρατιωτῶν, ἢ μεταστοπή τῆς παρατάξεως ἐξ ὁδοῦ ἄλλου εἰς κατὰ μέτωπον. 3) παραγωγή τῶν κωπῶν = ὀλοισθρὰ κίνησις τῶν κωπῶν εἰς τρόπον ὥστε κατὰ τὴν ἐξοδὸν τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης νά μὴ δημιουργοῦν οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον θόρυθον.— II παραπλάνησις, ἐσφαλμένη ὄδηγία ἄγουςα εἰς παραπλάνησιν (παρέκκλισιν), ὀποπλάνησις II μετφ. ὀφορμα, ψευδοῦς συλλογισμὸς, ἐσφαλμένον ἐπιχείρημα, ὀπάτη.— III ἄλλοιῶσις, μεταβολή, τροποποίησις, ἀλλαγῆ, παραλλαγῆ, ποικιλία.

παρ-αδακρῶ, μελ. -σω' δακρῶνω πλησίον ἢ δακρῶν μετὰ τινος.

παρ-αδαρθῶ, μελ. -δαρθήσομαι, ἄορ. 6' παρεδαρθον, ἐπ. παρεδάρθον, ἀπρφ. παραδραθέτειν' κοιμῶμαι πλησίον, παρακοιμῶμαι, συγκακοιμῶμαι.

παρὰ-δειγμα, -ατος, τὸ (παράδεικνυμι) ὑπόδειγμα, σχέδιον, πρότυπον, πρόπλασμα, λατ. exemplar II ἀντίγραφον, ἀναπαράστασις. 2) ὡς καὶ νῦν, τὸ παράδειγμα, κατὰ τὸ προηγηθέν πού χρησιμεύει ὡς ἄδειγμα: ἐπὶ παραδείγματος=ὡς καὶ νῦν, ἐπὶ παραδείγματος, διὰ παράδειγμα, χάριν παραδείγματος (π.χ.) II ὡς παράδειγμα, δηλ. μάθημα, νουθεσία, παραδειγματισμός. 3) παράδειγμα χρησιμεύον πρὸς ἀπόδειξιν, ἀπόδειξις ἐκ παραδείγματος' εἰς αὐτοῦ τὸ παράδειγματίζω, μέλλ. -σω (παράδειγμα) ἐπιδεικνύω τι ὡς παράδειγμα, παρέχω παράδειγμα, (ἀπο)δεικνύω τι διὰ παραδείγματος II κάμνω τινά νά ἐντραπῇ.

παρ-αδειγματίζω, μέλλ. -σω (παράδειγμα) ἐπιδεικνύω τι ὡς παράδειγμα, παρέχω παράδειγμα, (ἀπο)δεικνύω τι διὰ παραδείγματος II κάμνω τινά νά ἐντραπῇ.

παρ-αδειγματ-ώδης, ἐς (παράδειγμα+εἶδος) ὁμοιος πρὸς παράδειγμα, παραδειγματικὸς II πλήρης παραδειγμάτων.

παρ-αδείκνυμι καὶ -ῶω' μελ. -δείξω' δεικνύω (ἀπὸ) κοντὰ II παρουσιάζω, ἐκδέτω, ἐπιδεικνύω. 2) παριστάνω τινά ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, προσωπογραφῶ, ἀπεικονίζω. 3) ἐπιδεικνύω καὶ παρέχω, ἐνχειρίζω II καθορίζω τὸν φόρον, τάσσω (ἐπιβάλλω) φορολογίαν.

παρ-αδεικνύω, ἀποθ. (παρὰ-δεικνόν) ἀπέρχομαι ὀδειπνος, ὀποστεροῦμαι τοῦ δείπνου μου.

παρὰ-δεισος, ὁ, καὶ —δισος' κατάφυτος λειμῶν ἢ καθόλου τόπος ἀναφυκῆς καὶ δισκεδάσεως, περιφρακτος, πλήρης δὲ ἄγριων ζῶων διὰ κυνήγιον: λέξις ἄσιατικῆ, παρὰ Ξενοφῶντι τὸ πρῶτον ἐν χρήσει, πάντοτε δὲ πρὸς δηλῶσαι: ὄν κήπων τῶν βασιλέων τῆς Πελοπείας II ὡς. παρὰ τοῖς Ἑβρ. ἢ λ. καὶται ἐπὶ τοῦ κήπου τῆς Ἑβρ. [πρβλ. Zenb. pairidaṣa (περίβολος), ἀρμ. pardés (κήπος περιφρακτος), ἔβρ. pardés (παράδεισος τῶν Πελοπ. βασιλέων) τὸ αωνορ. paradēsa (ξένη χώρα) ἀνήκει π.δ. ἀλλαχοῦ].

παρα-δέχομαι, ἰων.—δέκομαι· μέλ. -δέχομαι· πρκ-δέδεγμαί, ἀποθ. δέχομαι ἢ λαμβάνω παρά τινος || δέχομαι ἢ λαμβάνω τὴ κληρονομικῶ δικαιώματι. 2) μετ' ἀπφ., ἀναδέχομαι, ἀναλαμβάνω, ἀνὰ πράξω τι. 3) παραδέχομαι, ἐπιτρέπω, ἀφίνω (τινὰ νὰ εἰσελθῆ) || γεν., ἐπιτρέπω.

παρα-δηλώω, μέλ. -ώσω· δηλῶ, φανερώω, ἐκ τοῦ πλῆγιου (κρυφίως, ἢ παρέργως), ὑπαινίσσομαι. 2) κατηγορῶ ἐκ τοῦ πλῆγιου, καταγγέλλω κρυφίως, **παρα-διακονέω**, μέλ. -ήσω· διακονῶ παρά τινι, ὑπηρετῶ τινα, τὸν περιποιούμαι.

παρα-δια-τριβή, ἢ· ματαία (ἀνωφελής) συζήτησις. **παρα-δίδομι**, μέλ. -δώσω· παραδίδω, ἐγγχειρίζω, τι εἶς τινα, λατ. tradere || ἐμπιστεύομαι τι εἰς τινα. 2) παραδίδω τινὰ εἰς χεῖρας ἄλλου ὡς δημῶν (ἐπὶ πρᾶξι, παραδίδω τὴ ὡς ἐνέχυρον), λατ. dedere, γεν. παραδίδω || παραδίδω τινὰ εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης (πρὸς δικαστικὴν ἀνάκρισιν, ἢ πρὸς τιμωρίαν). 3) παραδίδω εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς (διὰ τῆς γραπτῆς ἢ προφορικῆς παραδόσεως), λατ. memoriae prode. — II παραχωρῶ, παρέχω, δίδω, ἀπονέμω, προσφέρω || μετ' ἀπφ. ἐπιτρέπω εἰς τινα (νὰ πράξῃ τι), παραδέχομαι νὰ.

παρα-δοθῶ, ἦς, ἦ κλπ. ἵποτ. καθ. ἀορ. α' τοῦ παραδίδομι.

παρα-δοξο-λογία, ἢ (παραδόξος+λόγος)· ὅ,τι καὶ νῦν, παραδοξολογία, τερατολογία, ἀλλόκοτος διήγησις.

παρα-δοξος, ον (παρα+δόξα)· ὁ παρά τὴν δόξαν (τ. εἰ. παρά τὴν κοινὴν δοξασίαν), ὁ ἀντίθετος πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην, ὅ,τι καὶ νῦν νοοῦμεν λέγοντες «παραδόξος», ἀλλόκοτος, ἀπίστευτος, ἀνέλπιστος.

παρα-δοσις, -εως, ἢ (παραδίδωμι)· ὅ,τι καὶ νῦν, παραδοσις, τὸ παραδίδειν τι εἰς τινα || τὸ κληροδοτεῖν, ἢ κληρονομικὴ μεταβίβασις, καθὲ μεταβίβασις, μετάδοσις. 2) ἡ παράδοσις, τὸ παραδίδειν τι εἰς χεῖρας τινος, παράδοσις φρουρίου π.χ. 3) ὡς καὶ νῦν, παράδοσις (γραπτῆ ἢ προφορικῆ), μετάδοσις (παραδόσις) εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς διηγήσεων κ. τ. δ || ὡς. καλεῖται «παραδόσις» καὶ τὸ οὗτω (διὰ τῆς γραπτῆς ἢ προφορικῆς παραδόσεως) παραδοθέν μέχρις ἡμῶν καὶ διασωθέν.

παρα-δοτέος, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ παραδίδομι· ὅστις πρέπει νὰ παραδοθῆ, τὸν ὅποιον πρέπει νὰ παραδοθῆ τις || **παραδοτέον** ἢ **παραδοτέα** = δεῖ παραδίδεσθαι = πρέπει νὰ παραδοθῆ ὡς τις.

παρα-δοτός, ἢ, ὄν, ρημ. ἐπιθ. τοῦ παραδίδομι· ὁ δυνάμενος νὰ παραδοθῆ, διδασκός.

παρα-δοῦς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ παραδίδομι.

παρα-δοχή, ἢ (παραδέχομαι)· τὸ δέχεσθαι (παραλαμβάνειν) τις παρά τινας, ἀποδοχῆ. 2) ὅ,τι παραλαμβάνει τις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐκ μέρους δηλ. ἄλλων, τὸ ἐκ παραδόσεως παραληφθέν, τὸ κληρονομικὸν ἔθιμον, καὶ γεν. πᾶν ἔθιμον, πᾶσα συνήθεια.— II ἀποδοχῆ, ἐπίδοκίμασις.

παρα-δραδεῖν, ἐπ.—δραδέειν, ἀπφ. ἀορ. β' τοῦ παραδραθένω (δλ.λ.).

παρα-δραμεῖν, ἀπφ. ἀορ. β' τοῦ παρατρέχω.

παρα-δράω, ἐπ. παρα-δράω, μέλ. -δράσω· δρῶ εὐρισκόμενος πλησίον, δρῶ ὡς ὑπηρετῆς, ὑπηρετῶ, εἶμαι ὑπηρετῆς.

παρα-δρομή, ἢ (παραδραμεῖν)· τὸ τρέχειν πλησίον ἢ παραπλευρῶς, τὸ παρατρέχειν || ἐκ παραδρομῆς, ἐν παραδρομῇ, κατὰ παραδρομῆν = ἐν παρόδῳ, ἀκροδιδῶς, λατ. obiter.

παρα-δρομος, ον (παραδραμεῖν)· ὁ τρέχων παραπλευρῶς.— II ὄν δυνατά τις νὰ διαδρῶμῃ || τὰ παραδρομα διαστήματα = τὰ μεταξὺ διαστήματα διὰ γῶν ὅποιων δυνατά τις νὰ διέλθῃ, τὰ ἀνοίγματα, τὰ διάκενα.

παρα-δύω, ἐπ. ἀντι παραδράω (δλ.λ.).

παρα-δύμεναι, ἐπ. ἀντι παραδύναι, ἀπφ. ἀορ. β' τοῦ παραδύω (δλ.λ.).

παρα-δυναστεύω, μέλ. -σω (παρα+δυναστεύω)· δυναστεύω (κυβερνῶ, βασίλευω, εἶμαι δυναστῆς) μαζ' μετ' ἄλλων || ἔχω μεγάλην ἰσχύν παρά τινι (πλησίον τινός).

παρα-δύομαι, μέσον, μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' παραδύνω, ἀπφ. παραδύναι καὶ ἐπ. παραδύμεναι· παρειδύω, εἰσδύω ἀπὸ τὰ πλάγια, ἢ ἐξολισθαίνω, ἐξεγλιστῶ μακροτά, ἐξεφεύγω. 2) ὑπεισέρχομαι κρυφά, εἰσδύω λαθραίως.

παρά-δύσις, -εως, ἢ (παραδύομαι)· παρειδουσις, παρεισφροσις, διειδουσις.

παρα-δυσεῖω, ἐφστ. τοῦ παραδίδομι· εἶμαι διατεθειμένος (εἶμαι πρόθυμος, ἐπίθυμῶ) νὰ παραδύσω.

παρ-αἰδῶ, μέλ. -σω· ᾄδω παρά τινι (μαζ' μετ' ἄλλον τινά, ἢ, ᾄδω ἐνώπιόν τινος).

παρ-αἰέρω, συνηρ. παρ-αἰρῶ (παρὰ+αἰέρω, αἰρῶ)· ὑψώνω, σηκώνω, κάτι καὶ ἔπειτα τὸ τοποθετῶ παραπλευρῶς.—παθητ. κρέμαμαι πλαγίως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους || ἐπ. παθ. ἀορ. α' παρηέρθη· παρηέρθη δὲ κάρη = «παρεκρεμάσθη» (Σχολ.), «κρεμάσθηκε πρὸς τὰ κάτω κρατῶντας ἀκόμη ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος».

παρα-ζεύγνυμι, καὶ -ύω· μέλ. ζεύξω· ζευγνύω («ζεύω») πλησίον, «δίπλα», παραζευγνύω, συνδέω, ἐνώνω || βόλλω «πλάι-πλάι», συνάπτω εἰς γάμον.—παθητ., συνδέομαι, συζεύγνυμαι, γίνομαι σύζυγος τινος.

παρα-ζηλώω, μέλ. -ώσω· κινῶ εἰς ζηλοτυπίαν, προκαλῶ τὴν ζηλοτυπίαν τινός, τὸν κάμνω ζηλοτυπον.— II κινούμαι εἰς ζηλοτυπίαν, γίνομαι ζηλοτυπος, μιμοῦμαι τινα ἀπὸ ζηλοτυπίαν.

παρα-ζώννυμι, καὶ -ύω, μέλ. -ζώσω· ζώνω, περιζώννυμι, κρεμῶ παρὰ τὴν ζώνην (εἰς τὴν ζώνην).—μέσον, φορῶ εἰς τὴν ζώνην.

παρα-θάλασσιδιος, ἀττ.—ττιδιος, -ον = παραθαλάσσιος (βλ. λ.).

παρα-θάλασσιος, ἀττ.—ττιος, α, ον, ὄσ. -ος, -ον (παρὰ+θάλασσα)· ὁ παρά τὴν θάλασσαν, ὁ κείμενος παρὰ τὴν ἄκτῆν.

παρα-θάλαπω, μέλ. -ψω· περιθάλαπω, περιποιούμαι, παρηγορῶ.

παρα-θαρσύνω, ἀττ.—θαρρύνω· ἐμβάλλω θάρρος, ἐνθαρρύνω, ἐγκαρδιώνω, ἐμπνέω πεποληθῆν (ἐμπιστοσύνην).

παρα-θεῖν, γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ παρατίθημι.

παρα-θείς, παρά-θες, μτχ. καὶ προστ. ἀορ. β' τοῦ παρατίθημι.

παρα-θέλω, μέλ. -ξω· καταπραυνῶ, κατευναζῶ, ἡμερώνω.

παρα-θερμαίνω· θερμαίνω πλησίον ἢ «στό πλάγι» || μτφρ. φωιδρώνω || θερμαίνω καθ' ὑπερβολήν.

παρά-θεσις, -εως, ἢ (παρατίθημι)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ παρατιθέναι, τὸ θέτειν πλησίον, «παραθεσις» (φαγητῶν π.χ.) ἢ ἡ ἀντιπαράθεσις, σύγκρισις· ἐκ παραθέσεως, κατὰ παράθεσιν = κατὰ σύγκρισιν.— II εἰσήγησις, ὑπόμνησις, προσαγωγή παραδειγμάτων πρὸς ἀπόδειξιν.

παρα-θέω, μέλ. -τεύσομαι· τρέχω πλησίον (ἐκ παραλλήλου).— II τρέχω πλαγίως ἢ ἔξω τινός, παρεκκλίνω ἀπὸ τι, ἐκτρέπομαι ἀπὸ τὸν ἀκολουθούμενον (ἢ ἀκολουθητέον) δρόμον.— III τρέχω πέραν τινός, ὑπερβαίνω τρέχων, προτρέχω, ἐξεπερνῶ.

παρα-θεωρέω, μέλ. -ήσω· βλέπω (ἐξετάζω, ἐπιθεωρῶ) τι κείμενον πλησίον (παραπλευρῶς) ἄλλου || παραβάλλω, συγκρίνω.— II παραβλέπω, ἐξετάζω τι ἐπιπολαιῶς, παραμελῶ || ἀψηφῶ, περιφρονῶ || ἀποστρέφομαι, μισῶ.

παρα-θήγω, μέλ. -ξω· ἀκονίζω, ὀξύνω || μτφρ. διεγείρω, ἐξερεθίζω.

παρα-θήκη, ἢ (παρατίθημι)· πᾶν ὅ,τι τίθεται πλησίον τινός, προσθήκη, παράρτημα.— II πᾶν τὸ κατατεθειμένον κάπου, κατὰθεσις || πᾶν τὸ ἐμπειστευμένον εἰς τινα, παρακαταθήκη, ἐνέχυρον || ἐπὶ προσώπων, ὁ παραδοθείς εἰς τινα ὡς ἐγγύσιος, ὡς ἐνέχυρον, ὁ «δημορὸς», ὅπως ἄλλως λέγεται.

παρα-θήσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ παρατίθημι.

πᾶραι, ποιητ. ἀντι παρᾶ (βλ. λ.).

παρα-βάσις, ἢ, ποιητ. ἀντι παραβασία = παραβάσις (δλ. λ.).

παρα-βάτης, παραβάτης, ποιητ. ἀντι παραβάτης, παραβάτης (βλ. λ. λ.).

παρα-βόλος, ον ποιητ. ἀντι παράβολος (παρα-

βάλλω) ὁ παρεβάλλον ἐν παρόδῳ (εὐκαιρίας τυχοῦσης). ὁ χλευάζων, μοχθηρός, κκεκντρεχής· πρδλ. *παραβλήθη*.

παρ-αίδύω, μελ. -ξω· κινῶ (πλησίον ἢ πλαγίως), διεγείρω, παρορμῶ.— ἀμτβ. ἐπὶ λόγων, ἐξέρχομαι ἕκ τινος κατὰ τύχην.

παρ-αίνεσις, -εως, ἡ· συμβουλή, παρόρμησις, παρκινήσις.

παρ-αινέω, μελ. -έσω ἢ -έσομαι· ἀόρ. α' *παρήνεσα*· πρκ. *παρήνεκα*.— παθ. ἀόρ. α' *παρηνέθη*· πρκ. *παρήνημαι*· συμβουλεύω, προτρέπω, παρακινῶ.

παρ-απειθίζω, *παρ-απειθίζω*, γ' ἐν. ὄποτ. ἀόρ. β' καὶ μτχ. θηλ. ἀόρ. β' τοῦ *παρ-απειθίζω*.

παρ-αίρεισις, -εως, ἡ (*παρ-αίρεισις*)· ἀφαιρέσις ἐκ τῶν πλαγιῶν, ὀλιγοστευσις, κολόθωσις, κολόθωσις.

παρ-αίρειω, μελ. -ήσω· ἀόρ. *παρ-αίρειον*· ἀφαιρῶ ἐκ τοῦ πλησίον τινός. 2) ἀπομακρύνω, ἀποσύρω, ἀποσιῶ, τὸ ἀπὸ τινος, ἐκτρέπω τὸ ἀπὸ τινος πρὸς τι (να)· *παρ-αίρειε ἀρὰν ἐς παῖδα*—ἐπήρεσ τὴν κατάραν. καὶ τὴν ἔρριψες κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ υἱοῦ σου.— || μεσον, ἀποσιῶ τὸ ἀπὸ τινος καὶ τὸ προσελκύνω πρὸς τὸ μέρος μου. 2) γεν., παίρνω τὸ ἀφαιρῶν αὐτὸ ἀπὸ ἄλλον, κλέπτω || ὡς. ὀλιγοστεύω, ἐλαττώνω.

παρ-αίρημα, -ατος, τὸ (*παρ-αίρειω*)· τὸ ἀφαιρεθέν, τὸ ἀποσπασθέν, ἀπὸ τὰ πλάγια, ταινία, λωρίδ (ὄφασματος, δέρματος, χάραξ κ. λ. κ.), κοιν. εὐόγισμα, «λουριδα».

παρ-αίρω, συνγρ. ἀντὶ τοῦ ποιητ. *παρ-αίρω* (δλ. λ.).

παρ-αισθάνομαι, μελ. -αισθήσομαι, ἀποθ. ἄκοῦς (ἢ καὶ θλέπω, γεν. ἀντιλαμβάνομαι) κατὰ τύχην, ἐν παρόδῳ.— || ἀντιλαμβάνομαι ἐσφαλμένως, «τὸ παίρνω (θηλ. ἀκούω ἢ θλέπω) λάθος».

παρ-αίσιοσις, ον (*παρ-αἰσίουσις*)· ὁ κακὰ προσιωιζόμενος, δυσούσιος, ἀπαίσιοσις.

παρ-αίσω, μελ. -έσω· ἐπ. ἀόρ. α' *παρήσα*· παρέρχομαι ὀρηκτικῶς, παρατρέχω δρομαίως, προσπερνῶ.

παρ-αίτομαι, μελ. -ήσομαι· πρκ. *παρήτημαι*, ἀποθ. αἰτοῦμαι (ζητῶ νὰ λάβω) τὴν παρά τινος, παρακαλῶ διὰ τι, ἱκετεύω: 1) μετ' αἰτ. πργμ. λαμβάνω, ἀποκτῶ, τὸ κατόπιν παρακλήσεων (δι' ἱκεσιῶν).

2) μετ' αἰτ. πργμ., συγκινῶ τινα (τὸν πεῖθω δηλ.) δι' ἱκεσιῶν, ζητῶ καὶ λαμβάνω ὄδειαν παρά τινος || ὡς. μεσιτεύω (μεσοσάω) δι' ἱκεσιῶν ὑπὲρ τινος, ἱκετεύω τινὰ χάριν ἄλλου || παρακαλῶ ἐπιμόνως. 3) μετ. ἀπρφ. ἱκετεύω τινὰ νὰ πράξῃ ἢ νὰ γίνῃ τι.— || μετ' αἰτ. πργμ. ὡς., ὅπως καὶ τὸ λατ. *deprecari*, ἀποτρέπω, ἀποσοθῶ, τὸ διὰ τῶν παρακλήσεων μου || ἀποσοτέρω, ἀποφεύγω.— || μετ' αἰτ. προσ. καὶ ἀπρφ. παρακαλῶ θερμῶς ὑπὲρ τινος, μεσιτεύω νὰ τοῦ χριστοῦ ἡ τιμωρία ἢ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ δυσάρεστον τι.

παρ-αίτησις, -εως, ἡ (*παρ-αίτέομαι*)· ἐνδερμοσις παράκλησις, ἱκεσία || θερμὴ παράκλησις διὰ νὰ λάβῃ τίς τι, ἀπόλαυσις τινος (πρ-αγμ.) κατόπιν παρακλήσεων || αἰτήσις συγγνώμης, ἀπολογία.— || παράκλησις διὰ νὰ μὴ γίνῃ τι, ἢ ἀποφυγὴ τινος, ἢ ἀπάντησις τινος.— || μεσολάβησις ὑπὲρ τινος διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ κατὰ τὸ δυσάρεστον.

παρ-αίτιος, ον, ὡς. καὶ -α, -ον (*παρ-αἰτία*)· ὁ ἐν μέρει αἰτίας τινος, συνεργός, συμπράξας (ἐν καλῇ ἔνν.) || ὁ συνεργήσας εἰς τι (ἐν κακῇ ἔνν.), ὁ συνυπεύθυνος, συνένοχος.

παρ-αίφω, η, ον, ἐπ. ἀντὶ *παρ-αφάμενος*, μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ *παρ-αφῆμι*· ἐνδαρρύνω, παρορμῶν, παρακινῶν, προτρέπων.

παρ-αίφωσις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *παρ-αφωσις* (*παρ-αφῆμι*)· ἐνδάρρυνσις, παρ-αίφωσις, προτροπή, συμβουλή, πειθὺς διὰ λόγων || ὡς. ἐξοπάτησις.

παρ-αίφω, μελ. -ήσω· κρεμῶ, ἀναρτῶ, τὸ πλησίον τινός.— παθ. τῶν, ἀναρτῶμαι, κρεμῶμαι, πλησίον.

παρ-ακάθεξις, ἐπ. ἀντὶ *παρ-ακατάθεξις*, γ' ἐν. ἀόρ. β' τοῦ *παρ-ακατάθεξις*.

παρ-ακαθέξω, ἀπρφ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *παρ-ακαθέξω*.

παρ-ακάθημαι, ἀπρφ.— *καθήσθαι*, ἀποθ. κάθημα, πλησίον ἢ παραπλευρῶς τινός.

παρ-ακάθιζω, μελ. -καθιζήσω, ἀτ. -καθιζῶ· θάλλω τινά νὰ καθίσθῃ πλησίον.— || μέσον, μελ. -καθιζοῦμαι· ἀόρ. β' *-καθιζόμενος*· ὡς. ἀόρ. α' *-καθισάμην*· καθίζω ἐμαυτὸν πλησίον τινός, κάθημα πλησίον τινός, παρακάθημαι μέ τινα.

παρ-ακάθιζω, μελ. -καθήσω· ἀφίνω τὴν νὰ πέσῃ (ἢ τὸ κατασιθίζω) πλησίον ἢ εἰς τὰ πλάγια || τὰς αὐτὰς σημασι. ἔχει καὶ ὡς μέσον, *παρ-ακαθίεμαι*.

παρ-ακάθιστημι, μελ. -καταστήσω· τοποθετῶ τὸ (τὸ θάλλω νὰ σταθῇ) πλησίον τινός (ἢ παραπλευρῶς του).— || ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ καὶ ἐν τοῖς ἀμτβ. χρ., ἐνεργ. ἀόρ. β' *-κατέστη* καὶ πρκ. *-καθέστηκα*· τοταῖμα (στέκομαι) πλησίον, τοποθετοῦμαι πλησίον.

παρ-ακαίριος, ον, καὶ **παρ-ακαίρος**, ον (*παρ-ακαίριος*)· ὡς καὶ γινῶ, παρ-ακαίριος, ὁ ἐξω τοῦ πρέποντος καιροῦ, ὁ νῦν ὄντις ἐν οὐδένῳ χρόνῳ, ὄκαιρος, πρόωρος ἢ ἐξεπερασμένος.

παρ-ακαίω, μελ. -καύσω· καίω (ἀνάπτω) πλησίον ἢ εἰς τὰ πλάγια.

παρ-ακαλέω, μελ. -καλῶ καὶ μτχ. *καλέσω*· πρκ. *-κέκληκα*, παθ. πρκ. *-κέκλημαι*· προσκαλῶ τινα, καὶ δη: || καλῶ τινα εἰς βοήθειαν, ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειαν του || στέλλω νὰ μού τὸν φέρουν, προσκαλῶ, συγκαλῶ, λατ. *accersere* || προσκαλῶ τινα ὡς μαρτυρα εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τινός, ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεοὺς || γεν. προσκαλῶ.— || προσκαλῶ τινα νὰ πράξῃ τι, τὸν ἐνδαρρύνω, παρακινῶ, παρορμῶ, προτρέπω || διεγείρω, ἐξεγείρω, ἐξερεδιζῶ.— || ἀπαιτῶ, ἀξίω, ζητῶ, χρειάζομαι.

παρ-ακαλύπτω, τὸ (*παρ-ακαλύπτω*)· κάλυμμα, παραπέτασμα, τὸ ἀνηρητημένον πλησίον (ἢ ἐμπροσθεν) διὰ νὰ καλύπῃ τι || μεφρ. μανδύας, πέπλος || μεφρ. ὡς. πρόσχημα, πρόσφαις.

παρ-ακαλύπτω, μελ. -ψω· καλύπτω τὸ ἀναρτῶν πρᾶγμα τὴν πλησίον, σκεπάζω, ἀποκρύπτω || «καμου φλάρω», μεταμφιέζω.

παρ-ακατάβάλλω, μελ. -καταβάλλω· ἐπ. ἀόρ. β' *παρ-ακατάβαλον*, ἀντὶ *παρ-ακατέβαλον*· καταδέτω (κυρ. ρίπτω κάτῳ) τὸ ἐκεῖ κοντά: *παρ-ακατάβαλλω ζώνην τινί*=τοποθετῶ (ρίπτω, «ρίχνω») ζώνην (περιζώω) πλησίον τινός διὰ νὰ τὴν φορέσῃ (νὰ τὴν ζωθῇ), ἢ (κατ' ἄλλους) τὸν περιζώνω με περιζώω.— || ὡς νομικὸς ὄρος (δικαστικὸς ὄρος), καταδέτω εἰς τὸ δικαστήριον χρηματικὸν τι ποσὸν (*παρ-ακαταβολὴν καλύψμενον*), καὶ ἐγείρω ἀγωγὴν (ἐγείρω ἀξιώσεις) ἐπὶ τῆς περιουσίας τινός· ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς ἢ *παρ-ακαταβολὴ* (τὸ «παράβολον» αὐτὸ οὕτως εἰπεῖν) ἔδημευτο || *παρ-ακαταβάλλω τοῦ κλήρου* (ἐπὶ δικῶν ἀναγομένων εἰς τὸ κληρονομικὸν δικαίον) καταδέτω (ὡς παρ-ακαταβολὴν) τὸ δέκατον τοῦ ποσοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγείρω ἀγωγὴν, διὰ νὰ προτιμηθῇ ἢ ἀξιώσις μου ἐναντι τῶν ἀξιώσεων ἄλλων δικαιοῦχων (νὰ ἐκδικασθῇ δηλ. πρώτῃ) ἐξ αὐτοῦ τὸ

παρ-ακατάβολη, ἡ (*παρ-ακαταβάλλω*)· τὸ χρηματικὸν παράβολον, τὸ κατατιθέμενον εἰς τὸ δικαστήριον ὑπὸ τοῦ ἐγείροντος κληρονομικὴν ἀξίωσιν ἐπὶ ξένης περιουσίας, δημεύμενον δὲ ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς (λατ. *sacramentum*).

παρ-ακατάθηκη, ἡ (*παρ-ακατατίθημι*)· δεῖ καὶ νῦν, παρ-ακαταθήκη, πᾶν τὸ κατατιθέμενον παρὰ τινι, χρηματικὴ κατάθεσις ἢ καὶ κατάθεσις περιουσίας εἰς χεῖράς τινος, τὸ ἐμπιστεύεσθαι ταῦτα (χρήματα καὶ κτήματα) εἰς τὴν φροντίδα τινός.

παρ-ακατάθησκω, μελ. -καταθανοῦμαι· ἀόρ. β' *παρ-ακατέθανον*, καὶ ἐπ. *-κάτθανον*· ἀποθνήσκω πλησίον (ἢ παραπλευρῶς) τινός.

παρ-ακατάκειμαι, ἀπρφ. *-κατακείσθαι*, παθ. κείμαι πλησίον, ἀκατάκειμαι ἔγγυς || κυρ. παρακάθημαι εἰς δεῖπνον, λατ. *juxta accumbere*.

παρ-ακατάκλινω, μελ. -κλινω· κατακλίνω τινὰ (τὸν θάλλω νὰ κατακλιθῇ, νὰ κοιμηθῇ) πλησίον τινός.

παρ-ακατάλεγομαι, μελ. -ξομαι, παθ. κατακλί-

νομαι («πλავιάζω») πλησίον, κείμαι ἢ κοιμῶμαι μετὰ τινος || ἄπ. γ' ἐν. ἀορ. 6' παρακατέλετο.

παρα-κατα-λείπω, μελ. -*πω*· καταλείπω τι (νά) παρά τινι, ἀφώνυ τι(νά) ὀπίω εἰς· τινά· τὸ(ν) παραδίω «αὐτὰ χέρια του» καὶ φεύγω.

παρα-κατα-πλήννυμι, μελ. -*καταπλήσω*· ἐμπληγνύνω (καρφώνω) κοντὰ-κοντὰ (τὸ ἐν πλησίον τοῦ ἄλλου, κατὰ σειράν) πασάλλους π. χ. ἢ δ, τι δῆποτε ἄλλο.

παρα-κατα-τίδημι, μελ. -*καταθήσω*· καταδέτω τι παρά τινι, τὸ καταδέτω (τὸ παραδίω) εἰς χεῖράς τινος πρὸς φύλοξιν, τοῦ τὸ ἐμπιστεύομαι || ἴδια δὲ ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ ἔχει τὰς σημασ. ταύτας.

παρα-κατ-έχω, μελ. -*καθέξω*· κρατῶ ὀπίω, συγκρατῶ, ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω, σταματῶ, ἀνακόπτω, παρακώλω.

παρα-κατ-οικίζω, μελ. -*σω*· κατοικίζω τινά (τὸν θάλλω νά κατοικήσῃ, τὸν ἐγκαθιστῶ) παρά τινι (πλησίον τινός).—μέσον, *παρακατοικίζομαι*=κατοικίζω (ἐγκαθιστῶ) τινι πλησίον μου.

παρα-κατῆμι, ἄπφ. ἀντὶ *παρακασούω*· ράπτω πλησίον τινός, συρράπτω, ἐμβαλῶν—ἐν τῷ μέσῳ, μτρφ., εὐτρεπίζω, διευθετῶ.

παρά-κειμαι, ἀπφφ. -*κεῖσθαι*· γ' ἐν. ἐπ. πρτ. *παρεκέσθετο*, παθητ. ὡς καὶ νῦν, παρὰκειμαι, κείμαι (εὐρίσκομαι) ἐγγύς ἢ ἐνώπιόν τινος || γενικῶς, εἰμαι ἔτοιμος, εἰμαι πρόθυμος || εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός || μτρφ. προσφέρομαι (δίδομαι) εἰς τινά || τὰ *παρεκείμενα*=πράγματα (φαγητὰ π.χ.) παρατεθειμένα, ἐκτεθειμένα ἐκεῖ που πλησίον, ἢ τὸ προσφερόμενα (ὡς δῶρα).

παρα-κέλευμα, -*ματος*, τὸ=*παρακλέυσμα* (βλ. λ.) **παρα-κελεύομαι**, μέσον· οὐσιῶν εἰς τινά νά πρόσξῃ τι, τὸν συμβουλεύω νά... τοῦ ὑποδεικνύνω νά... ἐντέλλομαι εἰς τινά νά... τοῦ δίω ἐντολήν, παραγγεῖλαι, νά...—|| παρακινῶ, προτρέπω, πορορμῶ, ἐνδραρύνω, τὸν ἐνίσχυω δι' ἐπευφημιῶν || γ' ἐν. ὑπερ. *παρακελεύετο* («Ἡρόδ.») καίτοι ἐν παθ. ἀνν. (=διατάγει εἶχον δοθῆ)· εἰς αὐτοῦ τὸ.

παρα-κέλευσις, -*σεως*, ἡ (*παρακελεύομαι*)· παραδάρρυνσις, ἐνδάρρυνσις, προτροπή, παρόρμησις (δι' ἐπυσημιῶν).

παρα-κέλευσμα, τὸ (*παρακελύομαι*)· παρόρμησις, παρακινήσις ἢ κραυγή (ἐπευφημία) πρὸς ἐγκαρδίωσιν καὶ ἐνίσχυσιν (τῶν ἀγωνιζομένων π.χ.).

παρα-κελευσμός, δ' = *παρακλύσεις* (βλ. λ.).

παρα-κελευστός, ἡ, δν (*παρακελύομαι*)· ὁ ἐπευφημηθεὶς, παροτρυνθεὶς, παρακινήθεὶς, προσκληθεὶς νά...

παρα-κελητίζω, μελ. -*σω*· διέρχομαι πλησίον τινός ἐπιπνοῦ, ἢ «ξεπερῶ» τινά εἰς τὴν ἵππασαν.

παρα-κινδύνευσις, -*σεως*, ἡ (*παρακινδυνεύω*)· παρακεκινδυνευμένη ἐπιχείρησις, ἐπικίνδυνον τόλμημα, δραστήης.

παρα-κινδυνεύω, μελ. -*σω*· ὀποτολμῶ τι τὸ ἐπικίνδυνον, ρισκοκινδυνεύω, εἰμαι παράτολμος, ρισκοκίνδυνος || μετ' αἰτ. πρᾶγμ., τολμῶ, ὀποτολμῶ, τι || μετ' ἀπφφ. ἔχω τὴν τόλμην νά... || ἀπολ., τολμῶ, ρισκοκινδυνεύω, διακυβεύω, διατρέχω κίνδυνον || ἐν τῷ παθητ., *ἔπις παρακινδυνευμένον*=φράσις τολμηρὰ καὶ παράτολμος.

παρα-κινέω, μελ. -*ήσω*· μετβ., κινῶ πλησίον ἢ πλάγιως || διεγείρω, ἐρεθίζω, διαταράσσω θιασῶς, λατ. *commovere*.—|| ἀμτβ., μετακινῶ (μεταβάλλω) τὴν θέσιν μου, μετακινούμαι, μεταβάλλομαι, «ἀλλάζω», «γίνομαι ἄλλοιότηκα». 2) εἰμαι ἐν πλήρει ταραχῇ, διαταράσσομαι, ἐξίσταμαι, εἰμαι ἐκτός ἐμαυτοῦ, παραφρονῶ, λατ. *permovei mente*.

παρα-κίω· διέρχομαι πλησίον, παρέρχομαι, «περῶ διπλα».

παρα-κλαίω, μελ. -*κλαύσομαι* καὶ -*κλαυσούμαι*· κλαίω πλησίον τινός, ἢ κλαίω διὰ τινά.

παρα-κλείω, ἰων. -*κλήϊω*· κλείω ἐξώ, ἀποκλείω.

παρα-κλέπτω, μελ. -*πω*· κλέπτω «ἀπὸ τὴν μπάντα», κλέπτω ἀπὸ τὰ πλάγια, κλέπτω «καθὼς περὶν ἀπὸ δίπλα», διερχόμενος κλέπτω, ὑποκλέπτω, «σοφρώνω».

παρα-κλήθρομαι, παθ. μέλ. τῷ *παρακαλέω*·

παρα-κλήϊω, ἰων. ἀντὶ *παρακλήϊω* (βλ. λ.).

παρά-κλήσις, -*σεως*, ἡ (*παρακαλέω*)· κλήσις (πρόσκλησις) ἀπευθυνομένη πρὸς τινά, πρόσκλησις πρὸς βοήθειαν πρόσκλησις. 2) ἐπίκλησις, ἱερασία, δέσις || παράκλησις πρὸς ἀποτροπήν τινος. 3) παρακινήσις, παρακέλευσις, παρόρμησις, ἐνδάρρυνσις.

παρακλήτεύω, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *παρακαλέω*· δν πρέπει νά καλέσῃ (προσκαλέσῃ, παρακαλέσῃ, προτρέψῃ) τις || τὸ οὐδ. *παρακλητέον*=πρέπει νά προσκαλέσῃ, (νά παρακαλέσῃ, νά παρακινήσῃ) τις.

παρα-κλητικός, ἡ, δν (*παρακαλέω*)· ὁ προτροπικός, παραινετικός, ὁ ἀνήκων (ἢ ὁ κατάλληλος διὰ) παρότρυνον.

παρά-κλητος, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *παρακαλέω*· ὁ κληθεὶς (προσκληθεὶς) εἰς βοήθειαν, κυρ. ὁ προσκληθεὶς ὡς βοηθὸς τινος ἐν δικαστηρίῳ, λατ. *advocatus* || ἴσα. οἶα. δ. *παρακλήτος* = ὁ νομικὸς βοηθός, ὁ συνήγορος. 2) γεν. βοηθός || ὄθεν, ἐν τῇ Κ.Δ. δ. *παρακλήτος* = τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὡς βοηθός, ὡς παρήγορος.

παρα-κλίδόν, ἐπιρ. (*παρακλίνω*)· ἐγέρνοντας πρὸς τὰ πλάγια, πλάγιως || μτρφ. κατὰ πορέκκλειον ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς, παρατετραμμένως, παρακεκλιμένως.

παρα-κλίνω, -*ωρος*, ὁ (*παρακλίνω*)=*παρακλίτης* (βλ. λ.).

παρα-κλίνω, μελ. -*κλίνω*· κλίνω (κάμπτω, λυγίζω, κάμνω τι νά λυγίσῃ) πρὸς τὰ πλάγια, στρέφω τι πρὸς τὰ πλάγια || *παρακλίνω τὴν θύραν*=ἀφώνυ τὴν θύραν ἡμιάνοικτον, τὴν ἀνοίγω ὀλίγον. 2) μτρφ., κάμνω τι νά παρεκκλίνῃ (νά «παραστρατίσῃ»), τὸ κάμνω νά πάρῃ στροβό (λοεθὸ) δρόμο || *ἄλλη παρακλίνουσι δίκας*=παρεκτρέπουσι τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις (τὴν κάμνω νά ἀφήσῃ τὴν ὀρθὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ νά πάρῃ ἄλλους δρόμους).—|| θάλλω τινά νά κατακλιθῆ (νά κοιμηθῆ) πλησίον ἄλλου.— παθητ. καὶ μέσ., ἀορ. α' *παρακλίθην*· πρτ. *παρακλίθημι*· κατακλίνομαι πλησίον τινός, κυρ. ἐπὶ τῶν μετεχόντων εἰς δέπνον, ἀνακλίνομαι (λατ. *juxta accumbere*) || κείμαι παραπελευρώς (ἐπὶ παρακειμένων χωρῶν).—|| ἀμτβ. ἐν τῷ ενεργ., στρέφομαι πρὸς τὰ πλάγια, ἐξολοθαίνω, «ξεγλιστῶ», διαφεύγω.

παρα-κλίτης, -*ου*, ὁ (*παρακλίνω*)· ὁ κείμενος πλησίον, ὁ παρακείμενος, ὁ ἀνακεκλιμένος πλησίον τινός κατὰ τὰ δέπνα.

παρα-κλύω=*παρακνούω* (βλ. λ.).

παρ-ακμάζω, μελ. -*άσω*· ὡς καὶ νῦν, παρακμάζω, ἀρχίζω νά χάνω τὴν ἀκμήν τῶν νεανικῶν μου χρόνων, χάνω τὴν ἀκμήν μου || εἰμαι ἐν παρακμῇ, εἰμαι ἐξᾶδυνατισμένος, μαραμμένος.

παρ-ακοῶω, ἰων.=*παρανοῶω*.

παρ-ακοή, ἡ (*παρακνούω*)· ἐσφαλμένη ἀκοή (ἐλαττωματικῇ, βαρετῇ, μὴ ἀκούουσα ὀξέως) || ὡς καὶ νῦν, τὸ παρακούειν, ἢ παρακοή, ἀνυπακοή, ἀπειθεῖα.

παρα-κοινῶομαι, μεσ. (*παρᾶ-κοινῶς*)· συσκέπτομαι μετὰ τινος ἄλλου, ἀνακοινῶν εἰς αὐτόν καὶ ἐκεῖνος εἰς ἐμέ (σκέψαις), συνενοοῦμαι, ἐπικοινωνῶ, μετὰς (του, λατ. *communicare*).

παρ-ακοίτης, -*ου*, ὁ (*παρᾶ-ακοίτης*)· ὁ πλησίον τινός κοιμώμενος, ὁ παρακοιμώμενος, ὁ συγκοιμώμενος, ὁ οὐζυγος.

παρ-ακοίτης, -*κος*, ἡ, αἰτ. -*κην*· ἐπ. δοτ. *παρακοίτη* (*παρᾶ-ακοίτης*)· γυνή, ἡ οὐζυγος, ἡ σύντροφος.

παρ-ακολουθεῖω, μελ. -*ήσω*· ἀκολουθεῖω ἐκ τοῦ πλησίον, παρακολουθεῖω κατὰ πόδας, ἢ τὸν συνοδεύω «ηγαίνοντας πλάϊ του» || παρακολουθεῖω ἐπισταμένως, μετὰ προσοχῆς, προσέχω || ἐπὶ κανόνων, νόμων, ἰσχύω διὰ παντός, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.—|| μτρφ. ἀκολουθεῖω ἐκ τοῦ πλησίον (παρακολουθεῖω ἐπισταμένως) διὰ τῆς σκέψεως (διὰ τοῦ νοῦ), ἐνώ, κατανῶ,

παρα-κομιδή, ἡ (*παρακομίζω*)· ἡ μεταφορά, ἡ μεταβίβασις, ἡ διακομιδή, ἡ μετακόμισις.—|| (ἐκ τοῦ παθητ.) ἡ μετᾶσις, ὁ διάπλους, ἡ διαπεραιώσις εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος (ἄχθην, ἄκτῆν κ.τ.δ.).

παρα-κομίζω, μελ. -*ίσω* καὶ ἄπφ. -*ίθω*· κομίζω, φέ-

ρα, μεταφέρω, προσκομίζω) πλησίον (ή παραλλήλως πρὸς τι, κατά μήκος του) || συνοδεύω, προπέμπω || μετακομίζω τι ὅπου τινος τόπου εἰς ἄλλον || γὰν. φέρω, μεταφέρω.— μέσον, μεταφέρω τι πρὸς χρῆσίν μου (τό φέρω πρὸς τὸ μέρος μου, καὶ πρὸς χέριν μου).— || παθητ., πλέω παραλλήλως πρὸς τι (ή πλησίον), παραπλέω (τὰς ἄκτάς). 2) διαπλέω, πλέων διαπεραιοῦμαι ἀπέναντι.

παρ-ἄκονάω, μελ. -ήσω· ἄκονίζω, ὀξύνω, τροχίζω, προσέτι (ἐπὶ πλέων).

παρ-ἄκοντίζω, μελ. -ίσω· ρίπτω τὸ ἄκόντιον μαζὶ με ἄλλους (οἱ ὅποιοι ἄκοντίζουν πλησίον μου)

παρ-ἀκοπή, ή (παρἀκόπτω)· τὸ κτυπᾶν ψευδῆ κτυπήματα || τὸ κόπτειν ψευδῆ νοήματα || μετρ. παραφορά, παραφροσύνη, παράνοια.

παρ-ἀκόπος, ον (παρἀκόπτω)· ὁ κεκομμένος ψευδῶς, κίβδηλος, πλαστός, νόδος (ἐπὶ νοήματι), παραχαραγμένος || μετρ. παράφρων, παράνοος, μασιακός.

παρ-κόπτω, μελ. -ψω· κόπτω κίβδηλος, κόπτω κίβδηλα νοήματα, παραχράττω, παραποιῶ || καθόλου, νοδεύω, κίβδηλεύω || ἀνδράφια παρακεκομμένα=κίβδηλα, κίβδηλα χαρακτηρισμός.— || μέσον, ἐξ-απατώ, δι' ἀπάτης ἀφαιρῶ πράγμα τι ἀπὸ τινος (ματά γεν.) || ἐπὸλ. ἐξαπατῶ.—παθητ., ὀπατώμαι.— || μετρ. (κτυπῶ καὶ) διαστρέφω τὸν νοῦν, ποιῶ τινα παράφρονα, τὸν τρελλαῖνον, διατάρσσω τὰς φρένας.

παρ-ἀκούω, μελ. -ακούσομαι (παρὰ+ἀκούω)· ἀκούω τυχαίως (κατὰ σύμπτωσιν, παρεμπιπτόντως), ἀκούω νὰ γίνεται λόγος περὶ τινος.— || ἀκούω ὠτακουσῶν, κρυφακῶς, ὠτακουστῶ.— || ἀκούω ἀτελῶς, ἀκούω ἐσφαλμένως, ἀκούω κακῶς, παρανοῶ.— IV ὡς καὶ νῦν, παρακούω, δὲν ὑπακούω, δὲν παιδ-αρχῶ.

παρ-κρεμάννυμι, μελ. -κρεμάσσω, ἀττ. -κρεμῶ· κρεμῶ τι (τὸ ἀφίνω νὰ κρεμάται) πλησίον (ή «στό πλάτι»).

παρ-κρεμάσσει, μετχ. ἀορ. α' τοῦ παρακρεμάννυμι.

παρ-κρίνω, μελ. -κρίνω· ἀορ. α' παρακρίνω· πρκ. παρακρίνω· παθητ., ἀορ. α' παρεκρίθην· πρκ. παρεκρίθην· κυρ. χωρίζω καὶ τοποθετῶ παραπλεύρως, παραδέτω || παραδέτω, συγκρίνω, παραβάλλω. 2) κρίνω ἐσφαλμένως.— || παρατάσσομαι κατὰ μήκος ἐκτάσεως τινος.

παρ-κροτέω, μελ. -ήσω· κροτῶ (κτυπῶ με τὴν παλάμην, παλαμίζω) «εἰς τὸ πλάτι» (εἰς τὸν ὦμον), «τὸν χτυπῶ στὸν ὦμον», κτυπῶ ἐλαφρῶς || μετρ. παρ-ακινῶ, παρορμῶ.

παρ-κρούσσει, -εως, ή (παρ-κρούσσει)· τὸ κτυπᾶν πλησίον || τὸ ἐσφαλμένως κρούειν, ἐσφαλμένη κρούσις μουσικοῦ ὄργάνου, ἐσφαλμένος μουσικός τόνος || πλάμη, σφάλμα.— || ἀπάτη, ἐξαπάτησις, φενακισμός, δόλος.

παρ-κρούω, μελ. -σο· πρκ. παρακρούω· παθητ., ἀορ. α' παρεκρούσθην· πρκ. παρακρούσομαι· κτυπῶ πλησίον (παραπλεύρως, «δίπλα») || κυρ. κτυπῶ ἐσφαλμένον μουσικὸν τόνον.— || παροδηγῶ, ἐξαπατῶ, παραπλανῶ, φενακίζω.

παρ-κτάσσομαι, μελ. -κτῆσομαι, ἀποθ.· κτῶμαι ἐπὶ πλέον, προσκτῶμαι || πρκ. παρακνήτημαι = ἔχω ἐπὶ πλέον.

παρ-ἀκτιδῖος, ον, καὶ παρ-ἀκτιος, α, ον (παρὰ+ἀκτῆ)· ὁ παρὰ τὴν ἀκτῆν, παραθαλάσσιος, ἐπάκτιος, ὁ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς κείμενος.

παρ-κύπτω, μελ. -ψω· ἀορ. α' παρεκύνω· κύπτω πλαγίως, ή κύπτω πλησίον τινός, «σκύβω» (εγέρνω) τὸ κεφάλι πρὸς τὴν μίαν πλευρὰν ἐπροσοπιητὰς (ὅπως κάμνον οἱ φαλλοὶ κιθαριστοὶ ή ἀλητταί). 2) γενικῶς, βλέπω πλαγίως πρὸς τι, ρίπτω πλάγια θλέμματα πρὸς τι, ή «γέρνω λίγο πρὸς τὸ πλάτι» διὰ νὰ ἴδω ἀκριβέστερον.. 3) «σκύφτω» καὶ κρυφοκτυπῶ ἀπὸ τὴν ὕδραν ή ἀπὸ τὸ παράθυρον (ἐπὶ τῶν κορασιῶν, δταν ἐξῆσθεν τῆς οἰκίας των διέρχωνται νέοι) || ὡς «σκύφτω» διὰ νὰ ἴδω μέσα εἰς τι.

παρ-ἀκυχή = παροκυχή (βλ. λ.).

παρ-λαμβάνω, μελ. -λήψομαι, ἰων. -λάμφομαι· ἀορ. β' πασιλάβων· ἀπρφ. -λαβεῖν· πρκ. -εἴληφα, παθ.

-εἴλημαι· λαμβάνω τι παρὰ τινος, διαδέχομαι τινα (εἰς ἀξίωμα τι ή εἰς τὴν κατοχὴν περιουσίας). 2) λαμβάνω τι εἰς τὴν κατοχὴν μου || καταλαμβάνω τι ὡς ἐγγύθην || ὡς λαμβάνω τι διὰ τῆς θίας, καταλαμβάνω τι διαίως. 3) λαμβάνω δι' ἑμαυτὸν, προσλαμβάνω γυναίκα διὰ σύζυγον. 4) προσάγω τινὰ ὡς μάρτυρα.— || λαμβάνω, (ὑπο)δέχομαι τινα ὡς ἔξον, τὸν προσκαλῶ.— || παραλαμβάνω τι ἐκ φήμης, ἐξ ἀκοῆς, ἐκ παραδόσεως (κατὰ παράδοσιν), μανθάνω, ἀκούω, λατ. accipere.— IV «ποιῶν ἐπά-νω μου», ἀναλαμβάνω, λατ. suscipere.— V ἀναμῆ-νω, περιμένω, διὰ τι, διακόπτω, ἀναβάλλω, λατ. excipere.

παρ-λέγω, μελ. -ξω· βάλλω τι(νὰ) πλησίον ἄλου, τὸ(ν) τοποθετῶ κοντὰ (ή καὶ ἐτό(ν) βάλλων ἄ πλαγίῳσι δίπλα).— Μέσον, μελ. -λέξομαι· ἀορ. α' παρελέξάμην· γ' ἐν. ἀπ. ἀορ. β' παρ-έλεκτο· κείμαι (ή καὶ πλαγιόζω) πλησίον ή μετά τινος, παρκοιμῶμαι, συγκοιμῶμαι.— || παραλέγομαι γῆν = παραπλέω χῶραν, πλέω κατὰ μήκος τῶν ἀκτῶν τῆς.

παρ-λείπτειν, ρημ. ἐπιθ. τοῦ παραλείπω = δεῖ παραλείπειν (ή παραλείπειν).

παρ-λείπω, μελ. -ψω· ὡς καὶ νῦν. ἀφίνω κατὰ μέρος, ἀφίνω ὅπισθ, ἀφίνω ὑπόλοιπον. 2) ἀφίνω κατὰ μέρος, ἀφίνω ἀπαράτηρητον, δὲν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, παρέρχομαι, λατ. praetermittere. 3) παρ-αμελῶ, παρασιωπῶ, παραλείπω, λατ. omittere.

παρ-ἄλειψω, μελ. -ψω· ἀλείφω εἰς τὰ πλάγια, ἀλείφω ὀλίγον.

παρ-ἀλέϊμαι, παθ. πρκ. τοῦ παραλύω.

παρ-λέουσσι=παροράω (βλ. λ.).

παρ-ληπτέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ παραλαμβάνω = δεῖ παραλαμβάνειν (ή παραλαβεῖν)=πρέπει νὰ παραλάβῃ (προσλάβῃ) τις.

παρ-ληπτός, ή, ὄν, ρημ. ἐπιθ. τοῦ παραλαμβάνω· ὁ δυνάμενος νὰ παραληφθῇ, ὄν δυνατὰ τις νὰ παραλάβῃ.

παρ-ληρέω, μελ. -ήσω· λέγω παραληρήματα, λαλῶ ὡς ἄφρων, λέγω ἀνοησίας, εἶμαι «ξεμωραμμένος», φλυαρῶ ἀφορητῶς, λατ. delirare.

παρ-ληφθήσομαι, παρ-λήψομαι, μελ. παθ. καὶ μεσ. τοῦ παραλαμβάνω.

παρ-ληψίς, -εως, ή (παρ-λαμβάνω)· ὡς καὶ νῦν, τὸ παραλαμβάνειν ἐξ ἄλλου, ή παραλαβή || ή δια-δοχή.

παρ-ἄλια, ή (ἐνν. χώρα)· ὡς καὶ νῦν, παραλία, ἀκτῆ· κυρ. θηλ. τὸ ἐκομο.

παρ-ἄλιος, (α), ον (παρὰ+ἄλις)· ὅ,τι καὶ νῦν, παρ-άλιος, ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν, παραθαλάσσιος — || τὸ θηλ. ὡς οὗα. ή παραλία (ἐνν. χώρα), ὅ,τι καὶ νῦν || παρ-άλια εἰδικῶς ἐν Ἀθῆναις ἐκαλεῖτο ή λωρὶς τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς, ἀπὸ τῶν ὑπὸ κροῖων τοῦ Ὑμητ-τοῦ μέχρι τῆς θαλάσσης.

παρ-ἀλλάγη, ή (παρ-ἀλλάσσει)· ή μεταβίβασις ἀ-πό χειρός εἰς χεῖρα, μετάδοσις, διαβίβασις, μετα-βίβασις, μεταφορά.— || ἐναλλαγή || ἀλλαγῆ, μετα-βολή, ἀλλοίωσις || ὡς καὶ νῦν, παραλλαγῆ, παρέκκλι-σις, ποικιλία.

παρ-ἀλλαγμα, -ατος, τὸ (παρ-ἀλλάσσει)· ἐναλλα-γῆ || διαφορά, παραλλαγῆ, ποικιλία || ἀντάλλαγμα.

παρ-ἀλλάξ, ἐπίρ. (παρ-ἀλλάσσει)· ἐναλλάξ, κατ' ἐναλλαγῆν, ἀμοιβαίως, λατ. vicissim || κατ' ἐναλλο-σομένης σειράς (γραμμῆς).

παρ-ἀλλάσσει, ἀττ. -ττω· μελ. -ξω· ἀορ. α' παρ-ἠλλάξα· παθητ., ἀορ. α' -ἠλλάχθην· ἀορ. β' -ἠλλάχην· πρκ. -ἠλλάγαμαι· ἀλλάσσει τὰ πλησίον ἀλλήλων κεί-μενα, τὰ κάμνω νὰ ἐναλλάσσονται μεταξύ των, νὰ εἶναι τὸ ἐν διάφορον τοῦ ἐπομένου (τοῦ παρ-ακειμένου). 2) ἀλλοσοῦν (ἀλλοιῶ, μεταβάλλω) ὀλίγον, καὶ δὴ πρὸς τὸ χειρότερον, τὸ χειροτε-ρεῶν, «τὸ χαλῶ». 3) ἐπὶ τόπου, παρέρχομαι τι, ή τὸ διαφεύγω, τὸ ἐκφεύγω, τὸ ὀφευέγω.— || ἀμδ., παρέρχομαι, «περνω κοντὰ» ἀπὸ ἄλλο(ν). 2) παρ-εκκλίνω, ἀκολουθῶ παρέκκλινον, διαφέρω, ἀποτε-λῶ παραλλαγῆν, ποικίλλω || θβεν καὶ, διοισθαίνω ἀ-πὸ τὰ πλάγια, «εξεγλιστρῶ», διαφεύγω.

παρ-ἀλλήλος, ον (παρὰ+ἀλλήλων)· ὅ,τι καὶ νῦν,

παράλληλος, κείμενος ὁ εἰς πλησίον (παραπλεύρωσ) τοῦ ἄλλου.

παρα-λογίζομαι, μελ. *-ίζομαι*, ἀποθ. ὅτι καὶ νῦν περιπτου, ὑπολογίζω, «λογαριάζω» ἐσφαλμένως (κακῶς), κἀμν ἐσφαλμένους (κακοὺς) ὑπολογισμοῦς. 2) συλλογίζομαι (σκέπτομαι) ἐσφαλμένως, κἀμν κακοὺς ὑπολογισμοῦς, ἐξόγγυ ἐσφαλμένα συμπεράσματα.— **||** ἐξαποτῶ διὰ παραλόγιωμῶν (δι' ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν, δι' ἐσφαλμένων συμπερασμάτων), ἐξαποτῶ διὰ σοφισμάτων.

παρα-λογισμός, ὁ (παραλογίζομαι)· ὅτι καὶ νῦν, παραλογισμός, ἐσφαλμένους ὑπολογισμοῦς, ἐσφαλμένον συμπεράσμα, ἐσφαλμένους τρόπος τοῦ συλλογίζεσθαι || ἀπάτη, ἀόφισμα.

παρά-λογος (Α), *ον* (παρά + λόγος)· ὁ παρά λόγον, ὁ πέραν (ὁ ἐκτός) παντός ὑπολογισμοῦ, ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος. 2) ὡς καὶ νῦν, ὁ ἔξω τοῦ ὀρθοῦ λόγου, παράλογος, ἀνόητος, ἀκατανόητος, ἀνεξηγήτως· ἐξ αὐτοῦ τὸ

παρά-λογος (Β), ὡς ὄσα. (κυρ. ἀρσ. τοῦ προηγ. ἐπιθ. *παράλογος*)· τὸ παρά πάντα λόγον (παρά πᾶσαν λογικήν), τὸ ἀπροσδόκητον τέλος (τέρμα, ἐκβασίς) ὑποθέσεως τίνος || ἐσφαλμένος ὑπολογισμοῦς, σφαλῆρος λογαριασμοῦς.

παρ-ἄλος, *ον* (παρά+ἄλις)· ὁ παρά τήν θάλασσαν, ὁ πλησίον τῆς θαλάσσης, παράλιος, παραθαλάσσιος. 2) γαν., ὁ περὶ τήν θάλασσαν ἀσχολούμενος, θαλασσινός, ναυτικός.— **||** οἱ *Πάραλοι* (ἐν τῇ Ἀττικῇ) = οἱ κατοικοῖοι τῆς *Παραλίας* (βλ. *παράλιος*), ἥτοι τῆς μεταξὺ Ὑμηττοῦ καὶ θαλάσσης λωρίδος Γῆς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὰ πεδινὰ μέρη (τοὺς *Πεδιακοὺς*) καὶ τοὺς ὄρεινους (τοὺς *Διακοίους* ἢ *Ὑπερακοίους*). 2) *Πάραλοι* ἐκαλοῦντο ὡς· καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ πλήρωμα τῆς *Παράλου* (βλ. εἰθὺς κατωτ.).— **||** ἡ *Πάραλος* (ἐνν. *ναὺς ἢ τρεῖς*), τὸ ἔτερον ἐκ τῶν δύο ἱερῶν Ἀθηναϊκῶν πλοίων, τῶν τελούντων εἰς τὴν ὑψηλίαν τῆς πόλεως καὶ χρησιμοποιουμένων διὰ διαφόρων κρητικῶς ἀποστολῶν (θεωρίας, πρεσβείας κλπ.)· τὸ ἄλλο ἐκαλεῖτο *Σαλαμίνια* (βλ. λ.). Βλ. καὶ Κ. Ε. Α.

παρα-λύπείω, μελ. *-ήσω* (παρά+λύπτω)· προσενῶ λύπην μέ κάτι πᾶν πᾶνον, παρενοχλῶ || οἱ *παραλύπουντες* = οἱ ἐνοχλητικοί, ἀτίθισοι, ἀπειθάρχητοι.

παρα-λύτικός, ἡ, ὄν (παραλύω)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πάσχων ἐκ παραλύσεως, παραλυτικός.

παρα-λύω (διὰ προσφθιαν βλ. *λύω*), μελ. —*λύω*· ἄρ. *ἀ' παρέλυσα*· πρκ. —*λέλυκα*· παθητ., ἄρ. *ἀ' παραλύθη*· πρκ. —*λέλυμαι*· λύω ἐκ τοῦ πλγίου, λύω καὶ ἀφαιρῶ, ὀσποῖω, κάτι ἀπό τι. 2) ἀποχωρίζω τὸ ἀπό τι, διαχωρίζω, διαίρω.— Παθητ., ἀποχωρίζομαι ἀπό τι. 3) ἀπελευθερώνω, ἀποδεσμεύω, ἀπαλλάσσω ἀπό τι.— Παθητ., ἀπαλλάσσομαι ἀπό τι. 4) ἀπολύω, ἀποπέμπω, τινὰ ἀπὸ ἀξιωματ. τὸν καθαιρῶ, «τόν παῦω» || ὡς. «τόν ἀπαλλάσσω» τῆς εὐδύνῃς. 5) προκαλῶ παράλυσιν (νάρκωσιν), ἀπονεκρώνω, προκαλῶ τὸ τέλος τινός.— **||** προκαλῶ χαλάρωσιν εἰς τὰ πλάγια.— Παθητ., παθαίνω παράλυσιν τῆς μῖαs πλευρῆς, γίνομαι σκακίτης, εἶμαι παράλυτος. || γεν., ἐξαντλοῦμαι, «παραλύω» (ὡς καὶ σήμερον λέγομεν).

παρ-ἄμειβω, μελ. *-ψω*· ἄρ. *ἀ' παρήμειψα* (παρά + ἄμειβω)· ἀλλόσσω, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, ὀλίγον. 2) ἄφηνω κατὰ μέρος, παρέρχομαι, «περνῶ ἀπὸ δίπλα» || ὅθεν, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω, ἐξέχω.— **||** μέσον, «περνῶ ἀπὸ κοντά», διέρχομαι πλησίον, παρέρχομαι, «ξεπερνῶ». 2) ἀντιπαρέρχομαι, «προσπερνῶ», παρατρέχω, δέν κἀμν λόγον περὶ αὐτοῦ, λατ. *praetermittere*. 3) ἐπὶ χρόνου, ὑπερτερῶ κατὰ τὴν ταχύτητα, εἶμαι γρηγορώτερος. 4) κἀμν τὴν νά παρεκκλίνῃ, τὸ τροποιοῦ, χάριν ἑμαυτοῦ, τὸ παρεκτρέπω.

παρα-μείγνυμι ὀρθότ. τοῦ *παραμείγνυμι* (β βλ.). **παρ-ἄμελέω**, πρκ. *-ημέληκα*· ἰων. γ' ἐν. ὑπερσ. *παρημελήθηε* (παρά+ἄμελέω)· ὡς καὶ νῦν, παραμελῶ, ἀδιαφορῶ, δέν διδω προσοχήν.

παρα-μῆννημι, πρκ. τοῦ *παραμηνήσομαι* (βλ. λ.). **παρα-μένω**, μελ. *-μενῶ*· ἄρ. *ἀ' παρέμεινα*· μένω

πλησίον ἢ παραπλεύρωσ.— **||** ἀπολ., ὡς καὶ νῦν, παραμένω, μένω εἰς τὴν θέσιν μου, μένω σταθερῶς καὶ ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν μου. 2) μένω εἰς τινα θέσιν, παραμένω ὄπισθ, παραμένω κατ' οἶκον. 3) ἐπιζῶ, παραμένω ἐν ζωῇ || ἐπὶ πραγμ., διαρκῶ, ἀντέχω, «βαστῶ».

παρ-ἄμερος, *ον*, ὄρω. ἀντὶ *παρημερος* (βλ. λ.). **παρα-μετρέω**, μελ. *-ήσω*· μετρῶ τι δι' ἄλλου, τοποθετῶν· δηλ. τὸ ἐν παραλλήλως πρὸς τὸ ἄλλο || συγκρίνω, παραβάλλω.— **||** ἐκμετρῶ, καταμετρῶ.

παρ-ἄμειψω, ὄρω. = *παραμείψω* (βλ. λ.).— μέσον, *παραμείψομαι τινος μορφή* = ὑπερβάλλω τινὰ κατὰ τὸ κῶλλος.

παρα-μηρίδιος, *ον* (παρά+μηρός)· ὁ κατὰ μήκος τῶν μηρῶν, ἢ ὁ παραλλήλως καὶ πλησίον τῶν μηρῶν || τὰ *παραμηρίδια* = ὁ ὀπλισμός τῶν μηρῶν (πλάκες μετἀλλιναι ἢ δερματίναι, καλύπτομαι καὶ προστατεύουσαι τοὺς μηρούς).

παρα-μίνυμι (ὀρθότ. *-μείγνυμι*), καὶ *-ύω*, ἰων. *-μίσγω*· μελ. *-(ε)ίξω*· παθητ. πρκ. *-μέμειγμαι*· ἀναμειγνύω τι με τι, ἐγκαταμειγνύω τι εἰς τι, ἀνακατώνω τι με τι (παραμ— τινί τι). 2) μετ' αἰτ. μόνον, ἀναμειγνύω τι, προσθέτω τι δι' ἀναμειξεως, λατ. *admiscere*.

παρ-ἄμιλλάομαι (*παράμιλλος*), ἀποθ.· ἀμιλλώμενος πρὸς τινα τὸν ὑπερτερῶ.

παρ-ἄμιλλος, *ον* (παρά + ἄμιλλα)· ὁ ὑπὲρ ἀμιλλαν, ὁ πέραν ἀμιλλῆς, ἀπαράμιλλος. 2) ὁ ἀμιλλώμενος, ἀγωνίζομαι, ἀναγωνιστής.

παρα-μηνήσομαι, μελ. *-μηνήσομαι*· πρκ. *-μῆμνημαι*, ἀποθ.· ποιῶμαι μνείαν προσέτι (ἢ ἐκ παραλλήλου πρὸς ἄλλο τι), κἀμν λόγον ἐν παρόδῳ (παρεμπίπτοντως), ἐπ' εὐκαιρίᾳ.

παρα-μίνω, ποιητ. ἀντὶ *παραμένω* (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ παραμένω, βραδύνω, ὄργοπορῶ, χρονίζω).

παρα-μίσγω, ἰων. ἀντὶ *παραμείγνυμι*.

παρα-μύθομαι, ἰων. ἀντὶ *παραμηνήσομαι* (βλ. λ.).

παρα-ρολιῖν, ἀπρφ. ἄρ. β' τοῦ *παραβλόψω* (βλ. λ.).

παρα-μόνιμος, *ον* (παραμένω)· ὁ διαμένων παρά τινι, ὁ μόνιμος μένων πλησίον τινός || διορκῆς, σταθερός, μόνιμος || πιστός.— τὸ οὐδ. *παραμόνιμον* ὡς ἐπὶρ. = σταθερῶς, κατὰ τρόπον σταθερόν.

παρ-ἄμονος, *ον*, ποιητ. *πάρμονος* (*παραμένω*)· = *παραμόνιμος* (βλ. λ.).

παρ-ἄμουσος, *ον* (παρά + *Μούσα*)· ὁ ἐναντίος πρὸς τῆς Μούσας ἢ τὴν Μουσικήν, ὁ ἄδων οὐχὶ συμφῶνως τῇ Μουσικῇ, παράφωνος, παράχορδος, ἄνευ ὁρμονίας || ὅθεν μτφρ. τραγικός, φρικτικός, ἀποτρόπαιος.

παρ-ἄμπε-έχω, ἢ *-αμπίσχω*· μελλ. *παραμφέξω*· ἄρ. β' *παρήμπεισχον* (παρά+ἄμπεξω)· καλύπτω τι με τι (με μανδῦαν κ.τ.δ.), σκεπάζω || ὅθεν, μτφρ. «καμουφλώσω», μεταμφιέζω, παραμορφώνω. 2) ἐν τῇ μῆσφ, προφαρίζομαι, μεταχειρίζομαι ὡς πρόδηχμα.

παρ-ἄμπυκίζω, λακ. *παραμπυκιδῶ* (παρά+ἄμπυξ)· περιτυλίσσω καὶ δένω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς με κεφαλόδεσμον (εἶδος δικτύου ἢ ταινίας), ἀναδένω τὴν κόμην

παρ-ἄμυθεῖν, μελ. *-ήσομαι*· ἄρ. *ἀ' -εμυθησάμην*, ἀποθ.· ἀπευδύνω πρὸς τινα παραμυθητικούς (πραῦντικούς, ἢ παρηγορητικούς) λόγους || τὸν παρατρένω, παραδαρρύνω, παρακινῶ || τὸν συμβουλεύω. 2) παρηγορῶ τινα, τὸν καταπραῦνω, τὸν μαλάσσω, τὸν καθησυχάζω.

παρ-ἄμυθία, ἡ (παραμυθέομαι)· ἡ παραδαρρυνίς, προτροπή, ἐγκαρδίασις || παρηγορία, καταπραῦνίς. **παρ-ἄμυθιον**, τὸ (*παραμυθέομαι*)· προτροπικός λόγος, παραίνεσις. 2) παρηγορία, καταπραῦνίς, κατευρασμός.

παρα-μύκάομαι, μελ. *-ήσομαι*· μυκῶμαι πλησίον ἢ παραπλεύρωσ τινός.

παρ-ἄνα-γιγνώσκω, μετγ. *-γιγνώσκω*· μελ. *-γιγνώσομαι* (παρά+ἀναγιγνώσκω)· ἀναγιγνώσκω (διαβάζω) πλησίον ἢ παραπλεύρωσ || ἀναγιγνώσκω δύο κείμενα ἐκ παραλλήλου (πλάτι-πλάτι), ὥστε νά κἀμνω συγκρίνων παραβολήν (συγκρίσιν) μεταξὺ τῶν, παραβάλλω, συγκρίνω, ἀντιβάλλω (πρὸλ. ἀντιβολή κωδικῶν). 2) ἀναγιγνώσκω ἐσφαλμένως·

παρ-βαιεῖτάω· κατοικῶ πλησίον ἢ παραπλεύρως, παροικῶ, προσοικῶ.

παρ-βαίω· κατοικίζω τινά (τόν ἐγκοδιστῶ) πλησίον.— || τὸ μέσον *παρναίωμα* = κατοικῶ πλησίον ἢ παραπλεύρως, παροικῶ.

παρ-ἀν-ἀλίσκω· μελ. -ἀνᾶλωσω· ἐξοδεύω, δαπανῶ, κακῶς, κάμνω σπατάλην, κατασπαταλῶ διασπαθίζω.

παρ-ανα-τέλλω· ἀνατέλλω πλησίον, ἐμφανίζομαι πλησίον.

παρ-νέομαι, ἀποθ.· διαβαίνω πλησίον ἢ παρέρχομαι.

παρ-νέω (Α), μελ. -νεύσομαι κλι -νευσοῦμαι (*παρ-εἰ-νέω* Β=κολυμβῶ)· κολυμβῶ πλησίον.

παρ-νέω (Β), μελ. -νήσω (*παρ-εἰ-νέω* Δ=σωρεύω)· ἐπισωρεύω πλησίον.

παρ-νηνέω καὶ -νητέω, ἰων. ἀντὶ *παρνεῖο* Β (βλ. λ.).

παρ-νήχομαι, μελ. -ξομαι, ἀποθ.· νήχομαι (κολυμβῶ) πλησίον, παρὰ τὴν ἀκτὴν, κολυμβῶ «ἐξω-ἐξω».

παρ-νικάω· νικῶ, καθυποτάσσω.

παρ-νίσσομαι, ἀποθ.· *παρνεῖομαι* = διαβαίνω πλησίον ἢ παρέρχομαι.

παρ-αν-ίσχω· ὑψώνω τι πλησίον ἄλλου, ὑψώνω ἀνταποκρινόμενος.— || ἀνορθοῦμαι πλησίον, ἴσταμαι ὁρθοῖς πλησίον.

παρ-νοέω, μελ. -ήσω (*παρᾶνοος*)· νοῶ (ἐννοῶ, κατανοῶ) ἐσφαλμένως, σκέπτομαι κακῶς.— || ἔχω πάθει παράνοια, εἶμαι ἐξω φρενῶν, παραφρονῶ, εἶμαι παράφρων.

παρᾶ-νοια, ἡ (*παρανοία*)· ἐκτροπή τῆς διανοήσεως, ἀνοησία, μωρία || *μανία*, παραφροσύνη.

παρ-αν-οίγνυμι, καὶ -ανοίγω· μελ. -ανοίξω (*παρ-εἰ-ανοίγνυμι*)· ἀνοίγω πλαγίως, ἀνοίγω ὀλίγον.

παρ-νομέω, πρτ. *παρνεμόμων*· ἄδρ. α' *παρνεμόμωσ*· πρτ. *παρνεμόμωκα*· παθητ., ἄδρ. *παρνεμόμωθη*· πρτ. *παρνεμόμωμαι* (*παρᾶνομος*)· πράττω παρὰ τοὺς νόμους, παραβαίνω τὸν νόμον (ἢ τοὺς νόμους), ἐνεργῶ παρανόμως. 2) διαπράττω ἐγκλημα || μετ' αἰτ. προσ., μεταχειρίζομαι τινα παρὰ τοὺς νόμους, τὸν κακομεταχειρίζομαι, τοῦ κάμνω κακὸν || ἐν τῷ παθ., τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως, ὑπέκειμαι εἰς κακὴν μεταχείρισιν.

παρ-νόμημα, -ατος, τὸ (*παρανομέω*)· παράνομος πράξις, παράβασις τῶν νόμων, παρανομία, παράβασις.

παρ-νομία, ἡ (*παρανομέω*)· ὡς καὶ νῦν, παράβασις τοῦ νόμου, παράνομος πράξις, παρανομία.

παρᾶ-νομος, ον (*παρᾶ-νόμος*)· ὡς καὶ νῦν, παράνομος, πράττων παρὰ τὸν νόμον ἢ καὶ παρὰ τὰ νενομισμένα (τὰ ἔθιμα) || γενικῶς, οὐχὶ νόμιμος, δίκαιος, ἔδικος, θίσιος.— || κατὰ τὸ ἀττικὸν δίκαιον· *παρᾶνομα γράφω*=προτείνω πράγματα ἀσύμφωνα πρὸς τοὺς κειμένους νόμους, ὑποβάλλω προτάσεις παρὰ τοὺς νόμους || ἐν τῷ *γράφω* μί τινα *παρᾶνόμων*=καταγγέλλω τινά διότι (κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς μου) προτείνει πράγματα ἀντιτιθέμενα πρὸς τοὺς νόμους· *τὸν γράφοντα παρᾶνομα παρᾶνόμων γραφόμενος*=μηνύων τὸν ὑποβάλλοντα παρᾶνόμων προτάσεις || *γραφή παρᾶνόμων*=μηνυοῖς διὰ παρανόμων προτάσεις || *παρᾶνόμων* (ἐνν. *γραφῆν*) *φεύγω*=καταγγέλλομαι ὡς προτείνων παράνομα πράγματα.

παρᾶ-νοος, ον, συνηρ. **παρᾶ-νοους**, ουν (*παρᾶ-νόος*)· ὁ πάσων παρανοῖαν, παράφρων.

παρ-αντα, ἐπίρ. **παρᾶ-άντιος**· ἐκτός τῆς εὐθείας ὁδοῦ, λοξῶς («στραβά, λοξά»), πλαγίως, πρὸς τὰ πλάγια.

παρ-αν-τέλλω, ποιητ. ἀντὶ *παρνατέλλω* (βλ. λ.).

παρᾶ-νυμφος, ἡ (*παρᾶ-νύμφη*)· ἡ τῆς νύμφης φίλη παρθένος, ἥτις τὴν ὁδηγεῖ πρὸς τὸν νυμφίον, ἡ νυμφεύτρια.

παρ-νύσσω, ἀττ. -τω, μελ. -ξω· νύσσω (κεντῶ) πλαγίως || μετρ. ἐξερεδίζω τινά (τόν κεντῶ, τὸν βάλλω) νὰ πρόξῃ τι.

παρᾶ-ξενος, ον· ὁ ψευδῶς παρεκιδύσας ὡς φίλος ἢ ὡς φιλοξενούμενος, ὁ προσποιητὸς φίλος ||

γενικῶς, ψευδῆς, κίβδηλος, νόδος, μὴ γνήσιος, μὴ πραγματικός.

παρ-ξέω, μελ. -έσω· ξέω (ξύνω, τριβῶ) πλαγίως || ξύνω (γρατίζουσιζω) τι καθῶς περὶνῶ δίπλα του.— || ἐγγίζω, ψεύω, προσεγγίζω.

παρ-αξόνιος, ον (*παρᾶ-ἄξων*)· ὁ παρὰ τὸν δᾶξονα, ὁ πλησίον τοῦ ἄξονος || τὸ οὐδ. ὡς οὐδ. τὸ *παρᾶξόνιον* (συν. κατὰ πληθ.)=αἱ περὶνῶν τῶν τροχῶν, καρφία ἐμπηγνυόμενα εἰς τὸν δᾶξονα διὰ νὰ συγκρατοῦν τὸν τροχὸν καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφίνουν ἀ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν δᾶξονα || (παρ' Ἀριστοφ.) *σχινδαλάμων παρᾶξόνια*=τολμηρὰ, παράτολμα, φλυαρήματα, χονδροειδεῖς ἀστεῖομοι.

παρ-ξύω, μελ. ξύσω· ξύνω εἰς τὰ πλάγια || μετρ. ψεύω ἐγγύτητα, ἐγγίζω εἰς τι ἐπιπολαίως.

παρ-παίω, μελ. -παίησω· κτυπῶ πλαγίως || κτυπῶ ἐσφαλμένως.— || ἀμπε., ὀλιθοβαίνω, ἐκπίπτω, ὀπὸ τινος, «πέφτω ἐξω», λατ. *excidere* || μετρ. παραπλανῶμαι, λατ. *aberrare* || *παρᾶπαίω φρενῶν*=χάνω τὰς φρένας μου, παραφρονῶ (κυρ. περιπλανῶμαι μακρὰν ἀπὸ τὰς φρένας μου, «βγαίνω ἀπὸ τὰ οὐγκάλᾳ μου»).

παρ-πάλλω· πάλλω (τινάσσω, «κουνῶ») ἐγγύς, τινάσσω πέραν.— μέσον, πάλλομαι (πηθῶ) πλησίον.

παρᾶ-πᾶν, ἐπίρ. ἀντὶ *παρᾶ πᾶν* (ἢ *παρ' ἅπαν*)· παντελῶς, καθόλου, ἐντελῶς, ἀπολύτως || εἰς τὰ μαθηματικά· *ἐπὶ διακόσια τὸ παρᾶπαν*=μέχρι διακοσίων ἐν ὅλῳ (ἦ, κατὰ μέσον δρον).

παρ-ἀπάτάω, μελ. -ήσω· ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ || δολεάζω.

παρ-ἀπάφισκο, μελ. -απαφήσω· ἄδρ. β' *παρήπια-φον*· ποιητ. ἀντὶ *παρᾶπατάω* (βλ. λ.) || δι' ἀπάτης ἢ πανουργίας παραπείθω (παραοῦρω) τινά νὰ πρόξῃ τι.

παρ-πειθῶ, μελ. -πειλώ· προσελκύνω τινά πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τῆς πείθους, τὸν καταπειθῶ || συνηρ. μετὰ κακῆς ἐνν., πείθω τινά διὰ δολίων μέσων || παρ' Ὅμη. κεντῶν συχνά τῶποι μετ' ἀναδιπλ.: *παραιπειθήσοι* (γ' ἐν. ὑποτ. ἐπ. ἄδρ. β'), *παρπειπιθῶν, παραιπειθούσα, παρπειπιθόντες* (μετχ. τύποι τοῦ αὐτοῦ χρόνου).

παρ-πειράομαι, μελ. -ἴσομαι, ἀποθ.· ὀποπειρῶμαι, κάμνω δοκιμὴν τινος, δοκιμάζω τι(νὸ).

παρ-πέμπω, μελ. -ψω· ἄδρ. α' *παρπέμωσ*· στέλλω πλησίον ἢ πέραν τινός, πέμπω διὰ μέσου, κάμνω τινά νὰ διέλθῃ διὰ τινος || ἐπὶ ἦχου, ἀντηχῶ, ἀπηχῶ || ἐπὶ φωνῆς, μεταδίδω εἰς τὸν ἐπόμενον, μεταδιδάσκω. 2) πέμπω κατὰ μήκος τῆς ἀκτῆς || γεν., ὀπισστέλλω. 3) συνοδεύω, προπέμπω || ὅστω ἐν τῷ μέσῳ, συνοδεύω πλοῖα (ἐπὶ πολεμικῶν πλοίων συνοδευόντων ἐμπορικῶν).— || στέλλω ἐπὶ πλέων ἢ ἐπιπροσδέτως.— || μετρ., ἀφίνω τι νὰ πέλθῃ, δέν ἀποδίδω σημασίαν, λατ. *praetermittere*.

παρ-πεσών, μετχ. ἄδρ. β' τοῦ *παρᾶπίπτω*.

παρᾶ-πέτᾶμαι=*παρᾶπέτομαι* (βλ. λ.).

παρᾶ-πετάννυμι, πρτ. -πέπτῶμαι, καὶ -πεπέτασμαι· σύρομαι ὡς παραπέτασμα ἐνώπιόν τινος.

παρᾶ-πέτασμα, -ατος, τὸ (*παρᾶπετάννυμαι*)· ὡς καὶ νῦν, παραπέτασμα, ὅτι ἐκτείνεται ἀναπεπταμένον ἐμπροσθέν τινος, «κουρτίνα, μπερντές», πέπλος, «βέλος».

παρᾶ-πέτομαι, ποιητ. *παρπέταμαι*· ἄδρ. β' *παρπεπτόμην* ἢ *παρπεπτάμην*· μελ. -πετήσομαι καὶ συνηρ. -πετήσομαι· ἀποθ. Ἰπταμαι (πετῶ) πλησίον ἢ πλαγίως τινός. 2) παρέρχομαι τι ἱπτάμενος, ἱπτάμενος διέρχομαι πλησίον τινός, πετῶ πρὸς τι(να), πρὸς τὸ μέρος τινός.

παρᾶ-πήγνυμι, καὶ -ύω, μελ. -πήξω· πηγνύω (ἐμπήγω) παραπλεύρως ἢ πλησίον.— Παθητ., μετὰ πρτ. β' -πέπηγα· ἐμπήγνυμαι (ἐμπήγομαι) πλησίον ἢ παραπλεύρως || εἶμαι προσκεκολλημένος πλησίον τινός || εἶμαι φυτρωμένος πλησίον.

παρᾶ-πηδάω, μελ. -ήσομαι· πηδῶ πλησίον, πηδῶ ἐμπροσθέν τινος, πηδῶ πέραν (τινός) || μετ' αἰτ. ὑπερηθῶ || μετρ. παραβαίνω.

παρᾶ-πικραίνω· ὡς καὶ νῦν, παρπικραίνω. λίαν πικραίνω, λίαν παροργίζω, τινά.

παρὰ-πικροσμός, ὁ (παρὰ-πικραίνω)· τὸ παρὰ-πικραίνειν, τὸ παροργίζειν, πρόκλησις.

παρὰ-πίμωρημι, μελ. -*περήσω*· ἀνάπτω (βάλλω, δέτω, πῦρ) εἰς τὰ πλάγια (ἢ πλησίον).—Παθητ., καί-ομαι, πυρπολοῦμαι, φλέγομαι.

παρὰ-πίπτω, μελ. -*πεσοῦμαι*· ἄορ. ὁ -*έσωσον*· πρκ. -*πέπτοκα*· πίπτω πλησίον, πίπτω ἐμπροσθέν τινος.— || πίπτω εἰς τὸν δρόμον τινός, εὐρίσκωμαι στὰ πόδια του, παρεμπιπῶ, συμπίπτω, συναντῶμαι μέ τινα. 2) ἐπὶ πραγμ., συμβαίνει, προσφέρομαι.— || πίπτω ἔξω, ἀπόμερα, μακρὰν (τοῦ κρέποντος) || ἐνταῦθεν μτφρ., «πέφτω ἔξω», ἀστοχῶ, σφάλωμαι, πλανῶμαι.

παρὰ-πλάγος, μτχ. ἄορ. α' τοῦ *παρὰπλάζω* (βλ. λ.). **παρὰ-πλάζω**, μελ. -*πλάζω*· ἄορ. α' *παρὰπλάζω*· Παθητ., ἄορ. α' *παρὰπλάζω*· κῆρυξ τινὰ νὰ πλανηθῆ ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ὁδοῦ, νὰ παραπλανηθῆ, τὸν παραπλανῶ, τὸν ἀποπλανῶ, τὸν ὀδηγῶ, τὸν ὀδηγῶ ἔξω τῆς (εὐθείας) ὁδοῦ.— Παθητ., παραπλανῶμαι, ἀποπλανῶμαι, ὀδηγοῦμαι μακρὰν τῆς ὁδοῦ τῆς ὁδοῦ.— || μτφρ., τὸν ἀποπλανῶ (ἐν καθαρωῶ ἢ ἐνν.)—Παθ., ἀποπλανῶμαι (ἐν ἢ ἐνν.), ἀκολουθῶ τὸν κακὸν δρόμον.

παρὰ-πλευρίδια, τὰ (παρὰ-πλευρέω)· χάλκινα καλύματα τῶν πλευρῶν τῶν πολεμικῶν ἵππων.

παρὰ-πλέω, ἰων. -*πλέω*· μελ. -*πλοίσωμαι* καὶ -*πλευσοῦμαι*· γ' ἐν. ἄορ. ὁ -*παρέπλω* (ὡσεὶ ἐκ ρήμ. εἰς -*μι*)· πλέω παρὰ τι, πλησίον τινός, παρέρχομαι πλέων || πλέω κατὰ μήκος τῶν ἄκτων || πλέων ἀπομακρύνωμαι ἀπὸ τινός.

παρὰ-πλήγος, αἰτ. πληθ. τὸ *παρὰπλήξ* (βλ. λ.). **παρὰ-πληκτος**, ὁ (παρὰπλήσσω)· ὁ βληγὲς (κτυπηθεὶς) καὶ παραμερικθεὶς ἀνεπεὶα τοῦ πλήγματος || μτφρ., παρὰφρων, μονιακός, μανιμένος.

παρὰ-πλήξ, -*ῆγος*, ὁ, ἡ (παρὰπλήσσω)· ὁ πλογιῶς πλησοῦμενος (ὑπὸ τῶν κυμάτων)· *ῆγονες παρὰπλήγες*=ἐπικλινεῖς ἄκται πλησοῦμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων λοξῶς (ἐπὶ τῶν ὁλοῦν τὰ κύματα προσκλίπτουν λοξὰ καὶ οὐχὶ κατὰ κλίθειν ἔνωικαι, ὅπως προσκίπτουν ἐπὶ τῶν κρημνωδῶν ὀχθῶν).— || μτφρ.—*παρὰπλήκτος* (βλ. λ.), μανιακός.

παρὰ-πλήσιος, ὄν, καὶ -*α*, -*ον* (παρὰ-πλήσιος)· ὁ πλησίον καὶ παραπλευρῶς τινός ἐρχόμενος || ὄθεν, ὁ προσωμοιάζων, ὁ σχεδὸν ὁμοιος, σχεδὸν ἴσος, περίπου τόσος.— ὑπερθ. *κάτατος*.— τὰ οὐδ. ἐν. καὶ πληθ. *παρὰπλήσιον*, *παρὰπλήσια* συχνὰ κείνται ὡς ἐπίρ., συχνότ. ἀπαντὰ ὁμοῦ καὶ τὸ ὁμαλὸν ἐπίρ. *παρὰπλήσιος* (=ὡς καὶ νῦν, παραπλησίως, περίπου ὁμοῦ καὶ ἴσως, σχεδόν)· *παρὰπλήσιος ἀγωνίζομαι*=ἀγωνίζομαι μετὰ τὰ αὐτὰ περίπου πλεονεκτῆματα (ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ περιπου δρους)=*aequo Marie contendere*. **παρὰ-πλήσσω**, ἄττ. -*τεω*, μελ. -*ξω*· πλήττω (κτυπῶ) πλαγιῶς.— παθητ., πλήττομαι κατὰ τὸ ἐν μόνον μέρος || προσβάλλωμαι ἀπὸ παράουσι, ἔχω πᾶδει παράουσι || ἔχω πᾶδει διατάρραξιν φρενῶν, εἶμαι παρὰφρων.

παρὰ-πλόμενος, ἦ, ὄν (ἄπ. συγκε. μτχ. ἐξ ἀπηρχ. ἐν. *παρὰπλόμαι*)· ἐρχόμενος εἰς τινα τόπον.

παρὰ-πλοος, καὶ συνηρ. -*πλοος*, ὁ (παρὰπλόω)· τὸ πλέειν πλησίον, τὸ πλέειν παρὰ τὴν ἄκτῆν, ὡς καὶ νῦν ὁ παράπλοος, ὁ παρὰ τὴν ἄκτῆν (ὁ κατὰ μήκος τῶν παραλίων) πλοῦσι. 2) τὸ διὰ θαλάσσης πέρρασμα, ἢ διὰ θαλάσσης διαπόρρωσις, λατ. *trajectus*.

παρὰ-πλύω, ἰων. ἀντὶ *παρὰπλύω* (βλ. λ.). **παρὰ-πνέω**, μτχ. ἄορ. α' τοῦ *παρὰπνέω*.

παρὰ-πνέω, μελ. -*πνεύσομαι*· πνέω πλησίον ἢ εἰς τὰ πλάγια, ἐκφεύγω πλαγιῶς.

παρὰ-πέδιος, ὄν, ποιητ. **παρὰπέδιος** (παρὰ-πέδιος)· ὁ παρὰ τοῦς πόδας ὄν, ὁ πρὸ τῶν ποδῶν μος, πρόχειρος, παρών.

παρὰ-ποιέω, μελ. -*ῆσω*· κόμνω (ποιῶ) τι ψευδῶς (κατὰ τρόπον ψευδῆ, πλαστόν, κίβδηλον), νοθεύω, κίβδηλεύω, παραχαράσσω, ὡς καὶ νῦν παραποιῶ.— μέσον, παραποιῶ (νοθεύω) τὸ δι' ἐμαυτόν, ὁποκτῶ τι παραποιημένον (κίβδηλον).

παρὰ-πόλλω, μελ. -*πολλέω* καὶ ἄττ. -*πολλῶ*· καταστρέφω, ἀφανίζω, προσέτι.— παθητ., μετὰ μέσ.

μέλλ. -*πολλοῦμαι*, ὁ πρκ. -*πολλῶλα*, καὶ ὑπερθ. -*πολλώλεω*· ἀπόλλυμαι, χάνομαι, πλησίον.

παρὰ-ποιή, ἡ (παρὰπέμνω)· ἡ ὁποστολή μετὰ συνοδείας, προσημ ἢ συνοδεία || τὸ παρέχειν, προμηθεύειν, προμήθεια.— || τὸ προμηθευόμενον, ἐλ ζωτροφία, ἐπρομήθειαι, ἐφόδια, ἐπιθήσεια, λατ. *compectus*.

παρὰ-πόντος, ὄν (παρὰ-πόντος)· ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν.

παρὰ-πορεύομαι, ἀποθ. μετὰ μέσ. μέλλ. -*σομαι* καὶ παθ. ἄορ. α' -*θω*· πορεύομαι παραπλευρῶς ἢ πλησίον τινός.— || παρέρχομαι, «προσπερνῶ».

παρὰ-ποτάμιος, α, ὄν (παρὰ-ποταμός)· ὁ παρὰ τὸν ποταμόν, ὁ πλησίον ποταμοῦ, ὁ κείμενος ἢ κατοικῶν πλησίον ποταμοῦ, κατὰ μήκος τῆς κοίτης ποταμοῦ || οἱ *παρὰποτάμιος* (ὡς οὐα.)=οἱ ζῶντες (ἢ κατοικοῦντες) πλησίον ποταμοῦ.

παρὰ-πρόσω, ἄττ. -*πρόττω*, ἰων. -*πρήσσω*. μελ. -*ξω*· πρᾶττω τι παραλλήλως (ἢ κατὰ πέραν, ἔξω) τοῦ κυρίου σκοποῦ μου.— || πρᾶττω ὁμοῦ μετὰ τινός, συμπρᾶττω, βοηθῶ εἰς πράξιν τινα.

παρὰ-προσβεία, ἡ (παρὰπροσβεύω)· ψευδῆς (παράνομος, δολία) προσβεία, προσβεία σταλεία παρὰ τὴν θέλησιν τῆς πόλεως.

παρὰ-προσβείω, ὡς ἀνεργ. καὶ μέσ. (παρὰπροσβεύωμαι)· ἐκτελῶ χρεῖα προσβευτοῦ κατὰ τρόπον ὁπισθον καὶ ἄτιμον (καὶ ἐναντίον τῶν ὀδηγῶν τῆς πόλεως).

παρὰ-πρισμα, -*ατος*, τὸ (παρὰπρίω)· πᾶν ὁ,τι πέπει κατὰ τὸ πριόνιαμα, τὰ πριονίδια, τὰ πριονίσματα, τὰ ροκανίδια.

παρὰ-πρίω, μελ. -*πριομαι*· πριονίζω ἐγγύς ἢ πλαγιῶς, κόπτω ῥήϊως.

παρὰ-πίπτω, μελ. -*ψω*· ἀπτο (τ. Ἐ. ἐνώνω, συνδέω) πλησίον, ἢ πλαγιῶς, ἢ κατὰ μήκος τινός.— Παθητ., ἐφαρμίζομαι, προσαρμίζομαι· *παρὰπτομένη χερεὶ πλάτα*=κῆρυξ προσαρμυζομένη εἰς τὰς χεῖρας (λαμβανόμενη ὑπὸ τῶν χειρῶν).— μέσον, ἄπτομα, ἐγγίζω ὀλιγον (κυρ. εἰς τὸ πλάγι), ἐπιπολοῦμαι.

παρὰ-πτωμα, -*ατος*, τὸ (παρὰπίπτω)· ἡ ἐγγύς πτώσις, τὸ πίπτειν πλησίον || μτφρ. σφάλμα, πταίσιμα, παράβασις, ὁμάρτημα.

παρὰ-πύδια, τὰ (παρὰ + Πύθια)· (κωμικὴ λέξις) νόσος ἣτις ἠμποδισέ τινα νὰ ἀναδειχθῆ νικητῆς κατὰ τὰ Πύθια.

παρὰ-ραθύμω, **παρὰ-ραίνω** κλπ. ὁλ. **παρὰ-ράρ-ρος**, ὄν, ἰων. **παρὰ-ρρος**=*παρήγορος* (βλ. λ.).

παρὰ-ραπέω, μελ. -*άσω*, μτχ. -*άσω*· ἀρπάζω ὅπου τὰ πλάγια, ὑποκλέπτω, σουφρώνω.

παρὰ-ραθύμω· παραμελῶ.

παρὰ-ραίνω· ραίνω (ραντίζω) ἐπὶ πλέον.

παρὰ-ράπτω, μελ. -*ψω*· ράπτω πλησίον ἢ κατὰ προσθήκην, προσράπτω.— Παθητ., προσράπτομαι (ἐν εἶδει κροσσῶν, ἢ ὡς γῦρος).

παρὰ-ρρέω, μελ. -*ρεύσομαι*· πρκ. *παρὰ-ρρήνω* ἄορ. ὁ ἐν παθ. μορφῇ *παρὰ-ρρέω* (παρὰ-ρέω)· ρέω πλησίον, ρέω παραπλευρῶς, παρέρχομαι ρέων (μετ' αἰτ.). 2) μετὰ ὄστ., *παρὰ-ρρέω* ἐνὶ = ἐξολισθαίνω ἐκ τῶν πλεγίων τινός, «τοῦ τρέχω ἀπὸ τὰ πλάγια», ρέων διέρχομαι «πλάι τοῦ».— || ὀλισθαίνω, ἐγλιστρῶ», ἀπροσοδοκῆτως.

παρὰ-ρρήγνυμι, μελ. -*ρρήξω*· ἄορ. α' *παρὰ-ρρήξω* (παρὰ-ρρήγνυμι)· διαρρηγνύω κατὰ τὰ πλάγια, διασπῶ γραμμὴν μάχης.— Παθ., διασπῶμαι, θραύομαι, διαρρηγνύομαι.— || Παθητ., μετὰ ὁ' πρκ. *παρὰ-ρρήγω*· ρήγνυμαι κατὰ τὰ πλάγια (ἢ ἐκ τῶν πλεγίων) || *παρὰ-ρρηγνυμι ποδὸς φλέψ*=ἡ φλέβα τοῦ ποδὸς ἔχει διαρραγή.

παρὰ-ρηγτός, ἦ, ὄν (παρὰ-ρηγτός)· ἐπὶ προσώπων, ὄν δυνατόν τις νὰ συγκινήσῃ διὰ λόγων, ἂ θυνόμενος νὰ συκινήσῃ διὰ λόγων.— || ἐπὶ λέγων (λέξεων), πειστικός || παραινετικός || παρηγορητικός, καταπραυντικός.

παρὰ-ρήγω, (παρὰ-ρηγῶ)· ριγῶ πλησίον τινός. **παρὰ-ρήγω**, καὶ -*είω*· ρίπτω πλησίον || μτφρ. διακινεῖμαι, ἀκινεῖσθαι, τι || διατρέχω κίνδυνον ἐν τῷ

πράττειν τι.— **Π** ρίπτω κατά μέρος, παραπετώ, ἀπορρίπτω, περιφρονώ.

παραρρυσίην, εὐκτ. ἀορ. 6' τοῦ *παραρρέω*.

παραρρυθμός, ποιητ. **παραρρυθμός**, ον (παραρ+ρρυθμός)· ὁ ἐκτός ρυθμοῦ, ὁ παρά τὸν ρυθμὸν, ὁ ἄνευ ρυθμοῦ ἢ ὀρρυθμος, ἀνώμαλος, ἀσύμφωνος.

παραρρύμι, -ουσα, τὸ (*παραρρύμιαι*)· πᾶν τὸ συμρόμενον κατὰ μήκος τινος καὶ χροιομεθον ὡς παραπέτασμα ἢ δερμάτινον (ἢ τριχίνον) παραπέτασμα ἀπλούμενον κατὰ μήκος τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου πρὸς προφύλαξιν τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τὰ ἐχθρικά θλάματα.

παραρρύομαι, ἀπθ. (*παραρρύομαι*)· οὖρω, ἔλκω, τι, κατὰ τὸ πλάγιον.

παραρτήμα, ἰων. -ῶν μῆλ. -ήσο· παθ. πρκ. *παραρτήμασι*· ἀναρτώ (κρεμῶ) τι πλησίον (ἢ κατὰ μήκος) τινος, ἢ ἀπὸ τι, ἢ ἐπὶ τινος.

παραρτέομαι, ἰων.· 1) ὡς μέσον, παρασκευάζω, ἐτοιμάζω, πρὸς χρῆσίν μου. 2) ὡς παθητ., παρασκευάζομαι ἐτοιμάζομαι, εἶμαι (γίνομαι) ἔτοιμος.

παραρτήμα, -ατος, τὸ (*παραρτέω*)· πᾶν τὸ παραπλεύρως ἀνηρημένον, ὡς καὶ νῦν παράρτημα, πρόσθετον πρᾶγμα ἢ περιληπτόν, «φυλαχτό».

παραρτήγης, -ον, ὁ (ἢ Περσικῆ λέξις *farsang*)· μέτρον ἀποστάσεως ἴσον πρὸς τριάκοντα στάδια (1 στάδι.=120 ὄμματα).

παραρτήτω, μῆλ. -ξω· στουπῶν εἰς τὰ πλάγια, παραγεμίζω, στοιβάζω.

παραρσίρος, ον (*παραρσίρα*)· ὁ δεδεμένος πλησίον (παραπλεύρως), ὁ παραεγγυμένος ἢ *παραρσίρος* ἴππος, καλούμενος καὶ *σειραφόρος*=ὁ παραεγγυμένος εἰς τὰ πλάγια τοῦ κανονικοῦ ζεύγους τῶν ἵππων, ὁ σειρατός (ἀντίθ. τῆ *ζύγιος*, βλ. λ.) ἢ μτφρ., ὁμόζυξ, οὐζυγος, σύντροφος.

παραρσίω, μῆλ. -σω· αἰώ παραπλεύρως τινός, αἰώ ἐγγύς.

παραρσημαίνω, μῆλ. -ᾶνω· σφραγίζω παραπλεύρως.— μέσον, θέτω τὴν σφραγιδα μου παραπλεύρως τῆς σφραγιδος ἄλλου, ἐπισφραγίζω.

παραρσημον, τὸ (κυρ. οὐδ. τοῦ *παράρσημος*· σημεῖον διακριτικῆς ἢ τὸ σημά (σύμβολον) πλοίου, λατ. *insigne*).

παραρσημος, ον (*παραρσημα*)· ὁ σεσημαμένος (ἐσφραγισμένος) ἐσφραγμένως, ὁ παρακεχαράγμενος, παραπονημένος, κίβδηλος (ἰδια ἐπὶ νομισμάτων).— **Π** ὁ σημευμένος, σεσημαμένος (ἀπὸ πάσης ἀπέφαις), καταφανής, περιβλεπτός.

παραρσήτω, μῆλ. -ήσω (*παραρσήτω*)· τρώγω παρά τινι (σιτίζομαι παρά τινι), εἶμαι τὸ παράσιτόν τινος.— **Π** ἔχω ἴδιον ἔδραν ἐν τῇ δημοσίᾳ τραπέζῃ (κυρ. ἀπὸ τῶν ἱερῶν).

παραρσήτικός, ἢ, ὁν (*παραρσήτος*)· ὁ ἀνήκων εἰς παράσιτον, ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὸν ρόλον τοῦ παράσιτου ἢ *παραρσήτικῆ* (ἔνν. τέχνη)=τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παράσιτου.

παραρσήτος, ον (*παραρσήτος*)· ὁ τρώγων (ὁ αἰτῶμενος) ἐκ τῆς τραπέζης ἄλλου (παρὰ τὴν τράπεζαν ἄλλου τινός) ἢ ὡς οὐσ. ὁ *παραρσήτος*=ὡς καὶ νῦν, ὁ παράσιτος, ὁ ζῶν δαπάναις ἄλλου ἢ ὁ κόλαξ, ὁ χαμπερῶς κολακεύων.

παραρσκευάζω, μῆλ. -σω· ἀορ. α' *παραρσκευάσα*· παθ. πρκ. *παραρσκευάσμαι*· ἰων. γ' πληθ. ὑπερσ. *παραρσκευάδατο*· ὡς καὶ νῦν, ἐτοιμάζω, παρασκευάζω, προπαρασκευάζω ἢ κρατῶ (ἔχω) τι ἔτοιμον ἢ ὡς. προμηθεύω, προσπορίζω, ἐφοδιάζω. 2) κωδιστῶ τινά τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.— **Π** μέσον, προετοιμάζω, προπαρασκευάζω, τὸ δι' ἐμαυτὸν, προμηθεύω, ἐφοδιάζω χάριν ἐμαυτοῦ ἢ ἀπολ., κἀμνω προετοιμασίας, ἐτοιμάζομαι. 2) ἐξευρίσκω διὰ παντός μέσον (ἐντίμου ἢ καὶ μὴ) ἀνδρώπουσ ὡς μόντρουσ, ὁπαδοῦσ κλπ. ἢ προσελκῶ πρὸς τὸ μέρος μου ἢ ἀπολ. κἀμνω (σημηματῶ) κἀμμα (φατρίων).— **Π** παθητ., εἶμαι ἔτοιμος, εἶμαι παρασκευασμένος. 2) ἐπὶ πραγματέων· ὡς *παραρσκευάσαστο*=ὅτε αἱ προετοιμασίαι εἶχον γίνε (εἶχον συντελεσθῆ) ἢ *παραρσκευάδατο τοῖς Ἕλλησι*=προετοιμασίαι εἶχον γίνε ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

παραρσκευάσσω, -ατος, τὸ (*παραρσκευάζω*)· πᾶν τὸ παρασκευασμένον, ὅ,τι παρασκευάζει τις, ἐτοιμασία.

παραρσκευή, ἡ (*παραρσκευάζω*)· ἐτοιμασία, τὸ παρασκευάζειν τι, προπαρασκευῆ ἢ πρόνοια ἢ προπαρασκευῆ, προετοιμασία, ἐξέδοκτοις, ἀσκητοῖς, ἐφορμογῇ ἢ ἀπὸ (ἢ ἐκ) *παραρσκευῆς*=ἐκ προμελέτης, ἐκ προδρέσεως, λατ. *ex instituto* ἢ *de*· ὁλίγη *παραρσκευῆς*=ἐκ τοῦ πραχειροῦ, κατόπιν μικρῶς ἀσκήσεως. 2) σχῆδιον, τέχνασμα, μηχανορραφία, συνωμοσία, ραδιουργία.— **Π** τὸ παρασκευασμένον πρὸς τινά σκοπόν, οἰκοσκευῆ, ἐπιπλα, διακόσμησις, καλλωπισμός, λατ. *apparatus* ἢ πομπή, ἐπίδειξις. 2) ἐπὶ πολεμικῆς προπαρασκευῆς, στρατ. δύναμις, ἐξοπλισμός ἢ γενικῶς, μέσοι, μέσα ἀμύνειν, πόροι ἐφοδιασμοῦ.

παραρσκευῆ καὶ -ῶν, μῆλ. -ήσω (*παραρσκευῆ*). στήνω τὴν σκηνὴν μου πλησίον τῆς σκηνῆς ἄλλου.

παραρσκευή, τὰ (*παραρσκευῆ*)· τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς, οἱ χώροι οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς, αἱ πλάγια σκηναὶ ἢ αἱ πλάγια εἰσοδοὶ τοῦ θεάτρου.

παραρσκευῶ, μῆλ. -ώσω (*παραρσκευῆ*)=*παραρσκευῶ* (βλ. λ.).— **Π** ἀπλῶν πλάτῃ παραπέτασμα ὑπεράνω τινός ἐν εἴδει σκηνῆς («τέντας»).

παραρκήπτω, μῆλ. -ψω· πλῆτω, ἐνοκῆπτω, πλησίον (ἐπὶ κεραυνοῦ π. χ.).

παραρκήπτω, μῆλ. -ήσω· οἰκιστῶ (πηδῶ) πλησίον.

παραρκοπέω, μῆλ. -ονέωμαι· θάλω οὐχὶ κατ' εὐθείαν, ρίπτω πλάγιον βλέμμα ἢ παρανώ τι, τὸ ἀντιλαμβάνομαι κακῶς.

παραρκόπη, μῆλ. -ψω· οἰκιστῶ πλάγιον (ἐμμέσως) καὶ οὐχὶ κατ' εὐθείαν.

παραρκόπη, μῆλ. -άσω· ἀποσπῶ κατὰ μέρος, οὖρω μεθ' ὀρμῆς (τραβῶ) πρὸς τὰ πλάγια ἢ διαστρέφω, διαστρεβλώνω.— μέσον, ἀποσπῶ τινά ἀπὸ τινος καὶ τὸν προσελκῶ πρὸς τὸ μέρος μου (ἢ καὶ ἐπὶ πρᾶγμα) ἢ ἀποσπῶ τινά ἐκ τινος κόμματος ἢ ἀποσπῶ ἐμαυτόν, ἀποσφύρομαι.

παραρσπίζω, μῆλ. -ίσω (*παραρσπίξω*)· φέρω τὴν ἀσπίδα πλησίον τινός, τ.ε. μάχομαι εἰς τὸ πλευρόν του, μάχομαι παρά τινι, μαχόμενος ἴσταμαι παρά τινι.

παραρσπιστής, -οῦ, ὁ (*παραρσπίξω*)· ὁ φέρων ἀσπίδα πλησίον ἄλλου, ὁ μαχόμενος εἰς τὸ πλευρόν ἄλλου, ὁ σύντροφος κατὰ τὴν μάχην, ἀσπίδοφόρος (σύντροφος) ἐν ὄπλοις.

παραρσπονδέω, μῆλ. -ήσω (*παραρσπονδος*)· εἶμαι παράσπονδος, πράττω πρὸς τὰς σπονδάς, παραβαίω τὰς σπονδάς ἢ διαλύω τὰς συνθήκας, τὰς καταγγέλλω, τὰς κηρύσσω ἀκύρους.

παραρσπονδος, ον (*παραρσπονδή*)· ὁ γινόμενος (ἢ γενόμενος) παρά τὰς σπονδάς, ὁ παρά τὰς συνθήκας ἢ ἐπὶ προσ. ὁ παραβάτης τῶν σπονδῶν (τῶν συνθηκῶν), ὁ ἐπίορκος.

παραρσπιδόν, ἐπὶρ. (*παραρσπιδω*)· τὸ βαδίζειν πλησίον ἄλλου καὶ πλησιάζειν.— **Π** τὸ ἴστασθαι παρά τινι ἢ ἐκ τοῦ κλησίον, ἐγγύθεν.

παραρσπιδῶν, μῆλ. -ήσω (*παραρσπιδω*)· τὸ ἐγγύθεν ἀορ. β' τοῦ *παραρσπιδω*.

παραρσπιδῶν, -άδος, ἡ (*παραρσπιδω*)· κυρ. πᾶν τὸ πλησίον ἴσταμενον, ὅπως π.χ. αἱ *παραρσπιδῶσ* θύρας, τὸ ἐκατέρωθεν τῆς θύρας ὄρθια ζύλα ἢ μάρμαρα ἢ ἐν τῇ πλῆθ. αἱ *παραρσπιδῶσ*=οἱ τετραγῶνοι οὐλοὶ εἰς οὐς ἀπολήγει ὁ τοίχος τῶν ναῶν κατὰ τὸν πρόνασον ἢ κίονες ἐν σειρῇ, κιονοστοιχία, ἢ στοὰ (ἢ τὸ προστώον) οἰκίας ἢ ναοῦ, λατ. *vestibulum* (βλ. καὶ τὸ συντεσμ. *παστάς*).

παραρσπιδῶν, -εως, ἡ (*παραρσπιδω*)· τὸ ἴσταναι (τοποθετεῖν) τινά κατὰ μέρος ἢ μακρὰν, τὸ ἀνωθεῖν τινά, τὸ ἐξορῆζειν τινά.— **Π** (*παραρσπιδω*), τὸ ἴστασθαι πλησίον ἢ θέσειν πλησίον τοῦ βασιλέως.

παραρσπιδῶν, μῆλ. -ήσω (*παραρσπιδῶν*)· ἴσταμαι παρά τινι, πλησίον τινός.

παραρσπιδῶν, -ον, ὁ (*παραρσπιδω*)· ὁ ἴσταμενος παρά τινι (πλησίον τινός), ὑπεροσπιστής, βοηθός ἢ ἐν τῇ γραμμῇ τῆς μάχης, ὁ οὐστρατιώτης ὁ ἴσταμενος παραπλεύρως, ὅπως καὶ *παραρσπιδῶν*=ὁ ἴσταμενος ἐμπροσθέν τινος οὐστρατιώτης, καὶ *ἐπιστά-*

της=ὁ συστρατικῆς ὁ ἰοτάμενος ἐν τῇ ὀπιθεῖν κειμένη σειρᾷ || γενικῶς, σύντροφος ἐν μάχῃ, συστρατικῆς, συμπολεμιστής.

παρα-στῆτις, -ῖδος, ἡ, θηλ. τοῦ προηγ. **παραστατήης** ἡ θοηδός, ἐπίκουρος, σύμμαχος, συναγωνίστρια.

παρα-στειχῶ, ἄδρ. β' **παρέστιχον** στειχῶ (θαδίζω) πλησίον, διαβαίνω πλησίον, παρέρχομαι καὶ ἀπομακρύνομαι || εἰσέρχομαι.

παρα-στῆναι, -στῆσαι, ἄπρφ. ἄορ. β' καὶ α' τοῦ **παρίστημι**.

παρα-στορέννυμι, μελ. -στορέσω, ἄττ. -στορῶ στροννύω, ἀπλώνω, πλησίον (ἢ κατὰ μῆκος, ἢ ἐμπροσθεν) τινος, ἐξαπλώνω τι.

παρα-στρέφω, μελ. -ψω στρέφω (μεταστρέφω, μεταβάλλω, κάμνω τι νὰ στραφῆ) πρὸς τὰ πλάγια, παρεκτρέπω. 2) ἐμποδίζω, ἀποσοῶ, τὸ ἐκτρέπω πρὸς τὰ πλάγια.

παρα-συγ-γράφω, μελ. -ήσω (**παρά+συγγραφῆ**): παραβαίνω τὸ μετὰ τινος συμβόλαιόν μου, ἐξασπῶ διὰ παραδίσεως τῶν ὄρων τοῦ συμβολαίου.

παρα-σουλ-λέγομαι (ἀνευ ἔνεργ. ἐν χρήσει) συνέρχομαι (συναδραίζομαι) μετ' ἄλλων.

παρα-σύρω, μελ. -σύρω ὡς καὶ νῦν, παρασύρω, οὐρῶ πλάγιως, οὐρῶ μακρὰν, ἀπομακρύνω, συμπαρασύρω (ὡς ἐπὶ ρευσταῖς ποταμοῖς). 2) **παρασύρω ἔπος** = παρεισάγω λέξιν τινά, παρεμβάλλω λέξιν, τὴν μεταχειρίζομαι ἀτόπως καὶ ἀκαίρως.

παρα-σφάλω, μελ. -σφάλω ἄορ. α' **παρέσφηλα** ὠδῶ τι πρὸς τὰ πλάγια || κόμνω τι νὰ γλιστρήσῃ πρὸς τὰ πλάγια, κόμνω νὰ ἀποτύχη || ἐπὶ βέλους, τὸ κόμνω νὰ παρεκκλίνῃ, νὰ ἀστοχήσῃ.

παρα-σχες, -έτω, προστ. ἄορ. ε' τοῦ **παρέχω**.

παρα-σχεδῖν, ἄπρφ. ποιητ. ἄορ. β' τοῦ **παρέχω**.

παρα-σχεῖν, ἱπ. **παρασχέμεν**, ἄπρφ. ἄορ. ε' τοῦ **παρέχω**.

παρα-σχιζω, μελ. -σχίζω ὀχιζω κατὰ μῆκος, σχίζω εἰς τὸ πλάγι, διασχιζώ.

παρα-σχόν, οὐδ. μετχ. ἄορ. β' τοῦ **παρέχω** (ἐν χρήσει ὡς αἰτ. ἀπόλ.), βλ. **παρέχω V**.

παρα-τάξις, -εως, ἡ (**παράτασσω**) ὅτι καὶ νῦν, παράταξις, τὸ τάσσειν ἕνα πλησίον τοῦ ἄλλου, ἡ παράταξις εἰς τάξιν μάχης, ἡ διάταξις στρατοῦ πρὸς μάχην || στρατὸς ἐν τάξει μάχης || **ἐκ παρατάξεως**=ἐν τάξει μάχης.

παρα-τάσσω, ἄττ. -τω μελ. -ξω ἄορ. α' **παρέταξα** καθητ., πρκ. **παρετάξαμι**: ἰων. γ' πληθ. καθ. ὑπερσ. **παρετατάχαστο** τοποθετῶ πλησίον ἄλλων, κυρ. ἐν τάξει μάχης, ὡς τὸ σήμερ. παρατάσσω.— μέσον, παρατάσσω τοὺς ἀνδρας μου εἰς τάξιν μάχης.— || Παθητ., παρατάσσομαι εἰς τάξιν μάχης, τοποθετοῦμαι εἰς γραμμὴν μάχης.— || μέσον, σημ. ὅσα καὶ, συναντῶμαι μετὰ τινος ἐν μάχῃ || ἀπολ., ἴσταμαι πλησίον ἐτέρου ἐν μάχῃ.

παρα-τείνω, μελ. -τενω ἄορ. α' **παρέτεινα** πρκ. **παρετέτακα** παθητ., ἄορ. α' **παρετάτην** πρκ. **παρετέταμαι**: ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἀπλώνω παραπλευρῶς || ἐκτείνω εἰς γραμμὴν, ἐπιμηκύνω || **παρετείνω τάφρον**=ἀνοίγω μακρὰν τάφρον. 2) ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν, παρατείνω (τὸν χρόνον), παρέλλω, ἀναβάλλω, ἐπιβραδύνω || καταπονῶ διὰ τῆς χρονικῆς παρατάσεως. 3) ἐκτείνω τινά πρὸς βασανισμὸν, βασανίζω.— Πληθ., ἐπὶ τοῦ πτώματος νεκροῦ, τοποθετοῦμαι ἐκτάδην, κεῖμαι νεκρὸς || **παρετείνωμαι πολιορκία εἰς τοῦσχατον**=ἐκτείνω τὰς δυνάμεις μου μέχρις ἐσχάτων, ἀγωνίζομαι μέχρις ἐσχάτων, κατὰ τινά πολιορκίαν.— || ἀμτβ., ἐκτείνωμαι κατὰ μῆκος, κεῖμαι κατὰ μῆκος, ἐκτείνωμαι.

παρα-τειχίσμα, -ατος, τὸ (**παρά+τειχίζω**) τειχος ἡ ὄχυρον οἰκοδομηθὲν πλησίον || ἐγκάρισον ἢ παράπλευρον τειχος.

παρα-τεκταίνομαι, ἄορ. α' **παρετεκταίνωμαι** μέσον, ἐπεξεργάζομαι τι κατὰ τρόπον ὥστε νὰ λάβῃ ἄλλαν μορφήν, μετασκευάζω τι, τὸ μεταποιῶ || γεν., μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ. 2) παραποιῶ, παραχαράσσω, «ψευτίζω», τὸ παραλλάσσω ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ.

παρα-τέμνω, μελ. -τεμῶ, ποιητ. -τᾶμῶ ἀποκόπτω ἀπὸ τὰ πλάγια, ἢ κατὰ μῆκος, ἀποκόπτω.

παρα-τετάχαστο, ἰων. γ' πληθ. καθ. ὑπερσ. τοῦ **παρετάσσω**.

παρα-τρέω, μελ. -ήσω ὅτι καὶ νῦν, παρατρώ, θλέπω τι ἐκ τοῦ πλησίον καὶ μετὰ προσοχῆς || παραφυλάσσω, ἐπιτηρῶ || τηρῶ, παρατρώ, μετὰ δεισιδαιμονίας.

παρα-τήρησις, -εως, ἡ (**παρατηρέω**): ὡς καὶ νῦν, παρατήρησις ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐπιστομένη, ἐπιτήρησις, προσεκτικὴ ἐξέτασις.

παρα-τίδημι, ποιητ. **παρτίδημι**, μετὰ γ' ἐν. ἔνεστ. **παρετιθέει**, ποιητ. **παρετιθεῖ**, ε' καὶ γ' ἐν. πρτ. **παρετίθεις**, -εις (ὡσεὶ ἐκ ρήμ. **παρετιθέω**): μέλ. -θήσω ἔνεργ. ἄορ. **παρέθηκα** μέσ. ἄορ. ε' **παρεθέμην** καθ. πρκ. **παρεθέμει**: τοποθετῶ πλησίον, δέτω πλησίον ἢ ἐμπρός, παραδέτω || γεν. παραδέτω, προμηθεύω, ἐφοδιάζω, χορηγῶ, παρέχω. 2) προσβάλλω ἐνώπιόν τινος, προτείνω, παρουσιάζω || δηλῶ, διακηρύσσω || προσβάλλω τι εἰς ὑποστήριξιν τῶν λεγομένων μου, ἰσχυρίζομαι. 3) δέτω τι πλησίον ἄλλου, παραδέτω, παρεβάλλω, συγκρίνω.— || μέσον, δέτω ἐνώπιόν μου ἢ πλησίον μου || παραδέτω τι ἐνώπιόν τινος (ἢ διδῶ ἐντολήν νὰ παραδέσῃ) τι ἐνώπιόν τινος || λαμβάνω δι' ἑμαυτὸν, ἐφοδιάζομαι μετ' αὐτοῦ. 2) καταδέτω τι (ἰδικόν μου) εἰς χεῖρας ἄλλου, καταδέτω τι πρὸς φύλαξιν, τὸ ἐμπιστεύομαι εἰς τινά. 3) διακινδυνεύω τι, ἀποτολμῶ, διακυβεύω τι, ριψοκινδυνεύω.

παρα-τίλλω, μελ. -τίλω ἄποσπῶ τὰς τρίχας, μαδῶ.— μέσον, ἀποσπῶ τὰς ἰδικὰς μου τρίχας, μαδῶ τὰς τρίχας μου.— παθητ., μετὰ μετχ. πρκ. **παρετετελλέμενος**=μέτ' αὐτὸς τρίχας μαδῆμενος, μαδῆμενος.

παρά-τονος, ον (**παρετείνω**): παρατεταμένος (τανυσμένος, ἐξηπλωμένος) πλησίον ἢ κατὰ μῆκος.

παρα-τράγειν, ἄπρφ. ἄορ. β' τοῦ **παρετρέγω** (βλ. λ.).

παρα-τρέπω, μελ. -τρέπω τρέπω κατὰ μέρος, τρέπω πρὸς ἄλλο μέρος, ἐκτρέπω, τρέπω (ἐκτρέπω) τινά ἐξω τοῦ ὁδοῦ δρόμου, ἀπέπλανῶ || **ποταμὸν παρετρέπω**=ἐκτρέπω τὸ ρεῖθρον (τὴν κοίτην) ποταμοῦ, τὸ παροχετεύω πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, τοῦ ἀλλάσσω τὴν κοίτην, λατ. **derivare** || μετρ., μεταστρέφω τι(νά), διαστρεβλώνω τι, τὸ νοθεύω, τὸ παραποιῶ, τὸ ψευτίζω || γεν., ἀλλοιῶ, μεταβάλλω. 2) μεταστρέφω τινά, τὸν κάμνω νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, μεταβάλλω τὴν γνώμην τινός, τὸν παραπλανῶ.— παθητ., μετατρέπομαι, μεταστρέφομαι, μεταβάλλομαι, παρεκτρέπομαι ἀπὸ τινος πράγματος.

παρα-τρέφω, μελ. -τρέφω τρέφω πλησίον μου ἢ τρέφω ἐπὶ πλέον ἢ τρέφω τι μετὰ τινος.— παθητ., τρέφομαι μετὰ τινος, τρέφομαι δαπάναις τινός, ἀνατρέφομαι παρὰ τινος.

παρα-τρέχω, μελ. -τρέχομαι ἢ -δραμοῦμαι ἄορ. ε' **παρετρέχων** τρέχω πλησίον τινός, τρέχων παρέρχομαι, «ξεπερνῶ» || μετ' αἰτ., ἐκφεύγω, διαφεύγω, διαφεύγω τινά. 2) ὑπερτερῶ τινά εἰς τὴν ταχύτητα (εἰς τὸν δρόμον), ὑπερβαίνω τρέχων, προφθάνω, νικῶ τινά εἰς τὸν ὄγωνα δρόμου. 3) διατρέχω διὰ μέσου τινός ἢ πάνω ἀπὸ τι.

παρα-τρέω, μελ. -τρέσω ἐκκινῶ, παρεκκλίνω (παραμερίζω) ἐκ φόβου.

παρα-τρίβω, μελ. -ψω τρίβω τι εἰς τὰ πλάγια, τρίβω τι πλησίον ἄλλου, προστρίβω τι μετὰ τινος || **παρετρίβω χρυσοὺν ἀκήρατον ἄλλω χρυσοῦ** (ἐνν. εἰς βάσανον)=τρίβω καθαρὸν χρυσοὺν ἐπὶ τῆς λυδίας λίθου πλησίον τοῦ σμυείου, ἐνθα ἔτριφα ἄλλο χρυσοῦν, διὰ νὰ ἴδω τὴν διαφορὰν τῶν ἰχνῶν πού ἀφίνου.— παθητ., τρίβομαι ἐπὶ τινος (ἐπάνω εἰς τι).

παρα-τροπέω=**παρετρέπω** (βλ. λ.).

παρα-τροπή, ἡ (**παρετρέπω**): τὸ τρέπειν πρὸς τὰ πλάγια ἢ μακρὰν, ἀποτροπή, ἀποσδῆσις, μέσον ἀποτροπῆς. 2) παρεκτροπή, ἐκτροπή, μεταβολὴ ἢ σφάλμα.

παρά-τροπος, ον (**παρετρέπω**): ὁ παρεκτραπείς, ὁ ἔχων παρεκτραπή, ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ὁ παράνομος.— || ἔνεργ., ὁ ἐκτρέπων, ὁ ἀποτρέπων.

παρα-τροχάζω, ποιητ. ἀντὶ **παρετρέγω** (βλ. λ.).

παρα-τρώγω, μελ. -τρέφομαι ἄορ. β' **παρετρέγων**

περιτρώγω, ροκανίζω, δλόγουρα, περιδάκνω, ἀποκόπτω τεμάχιον διὰ τῶν ὀδόντων (μετὰ γεν.).

παραρτυνάω, ποιητ. ἀντὶ *παραρτέπω* (βλ. λ.).
παραρτυχάνω, μέλ. *-τεύξομαι* ἀόρ. β' *παρέτῦχον'* συμβαίνει νά εἶμαι πλησίον, προσέρχομαι ἢ εἶμαι παρῶν εἰς τι, λατ. *interesse* ἢ ἐπὶ πράγμ., προσφέρομαι, εἶμαι παρῶν, ἐμφανίζομαι, λατ. *praesentesse*. 2) ὁ *παραρτυχῶν* = ὁποιοσδήποτε συνέπεσε νά εἶναι πλησίον, ὁ πρῶτος παρουσιασθεῖς, πᾶς τις κατὰ τύχην ἢ τὸ *παραρτυχάνον* ἢ τὸ *παραρτυχόν* = ὁ,τιδήποτε συμβαίνει, ὅ,τι αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσιν. 3) *παραρτυχόν* (ἀπολ., ὡς τὸ *παρόν*, *παροσχόν*) = ἐν ᾧ ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀφ' οὗ ἡδύναμην νά...

παρά-τυπος, ον (*παρά+τύπτω*)· παρατυπωμένος, σηματοδομένος με πλάστην σφραγιδα, παραχαραγμένος, πλαστογραφημένος.

παραρτυχών, οὔσα, ὄν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παραρτυχάνω*.

παρ-αυδά, μέλ. *-ήσω* ὁμιλῶ πρὸς τινα, ἀπειθύνομαι πρὸς τινα. 2) ὁμιλῶ περὶ τινος κατὰ τρόπον περιφρονητικόν, ὁμιλῶ χωρὶς νά διδῶ καὶ μεγάλην σημασίαν εἰς αὐτὸ περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλῶ. 3) προσπαθῶ νά πείσω τὰ ἐν περὶ τινος πράγματος, καταπειθῶ ἢ καθηουχάζω, καταπραῦνω ἢ παραινῶ, συμβουλεύω.

παρ-αυλίζω, ἢ μέσ. *παραινλίζομαι* (*παραινλος*)· διαμένω, κατοικῶ, πλησίον, κεῖμαι πλησίον.

παρ-αυλος (Α), ον (*παρά+αὐλῆ*)· ὁ κατοικῶν (ὁ διαμένων) παρὰ τὴν αὐλήν, ὁ κείμενος πλησίον ἢ γεν., ὁ γειτονικός, γείτων.

παρ-αυλος (Β), ον (*παρά+αὐλός*)· ὁ παρὰ τὸν αὐλὸν, παράφωρος, κακόφωρος.

παρ-αυτᾶ, ἐπίρ., ἀντὶ *παρ' αὐτὰ* (ἐνν. τὰ *πράγματα*), ὡς τὸ *παραρῆμα*, περὶ αὐτῶν, ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμὴν.— ἢ καθ' ὅμοιον τρόπον, λατ. *perinde*.

παρ-αυτικά, ἐπίρ. (*παρά+αὐτίκα*)· παρὸ αὐτῶν, ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμὴν, λατ. *illico* ἢ μετὰ τοῦ ἀρ. θρου, *αἱ παραιντικά ἡδοναί* = αἱ ἀπολαύσεις τῆς στιγμῆς, αἱ ποροῦσαι ἡδοναί, αἱ τωριναί ἢ αἱ στιγμιαῖαι ἀπολαύσεις.

παρ-αυχένιζος, ον, ὡς καὶ *-α* (ἦ), *-ον* (*παρά+αὐχῆ*)· ὁ παρὰ τὸν αὐχένα, ὁ ἐπὶ τοῦ αὐχένος κείμενος, ὁ ἐκ τοῦ αὐχένος ἐξαρτώμενος, ὁ πλησίον.

παρ-αυχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παραιοθίω*.

παρ-αυφάνω, ποιητ. *παρφαίνω*· μέλ. *-φάνω*· δεικνύω τὴν πλῆσιν ἢ πλάγιως, κβῖνω τὴ νά ἐμφανισθῆ πλάγιως ἢ παραπλεύρως ἢ παρουσιάζω, προσάγω, ἐμφανίζω ἢ *παρφαίνω τοῦ σώματος* = κάμνω νά φανῆ μέρος τι τοῦ σώματος. 2) φέγγω ἀπὸ τὰ πλάγια, θαδίζω πλησίον καὶ φέγγω (ρίπτω φῶς) πρὸς τὸ μέρος.— ἢ μεσ. παθητ., φαίνωμαι πλησίον, φαίνομαι πλάγιως, ἐμφανίζομαι πλησίον.

παρά-φάσις, ποιητ. *παραιοφάσις* καὶ *πάρφασσις*, ἢ (*παράφρησις*)· παραινσεις, πρότροπή, συμβουλή ἢ παρηγορία, καταρτύνσεις, κατευνασμός. 2) δελεασμός, «ξελόγισμα».

παρ-αφέρω, μέλ. *παροίσω*· φέρω παρὰ τινα, φέρω πρὸς τινα, παρακομίζω, προσκομίζω ἢ προσφέρω, παραδέτω ἐνώπιόν τινος, παρουσιάζω ἢ παθητ., (παρα)τίθεμαι ἐπὶ τῆς τροπῆς. 2) γενικῶς, προσάγω, προσβάλλω, φέρω εἰς μέσον, ὡς ἐπιχείρημα, ἰσχυρίζομαι, κάμνω μνείαν, μνημονεύω ἢ *παραιοφέρω νόμον* = ἀναφέρω (προβάλλω) νόμον. 3) τρέπω πρὸς τὰ πλάγια ἢ ἀποπέμπω, παρτρέπω, ἀποτρέπω, παροδηγῶ. 4) φέρω μακρὰν, ἀπομακρύνω, παρ-αούρω ἢ παθητ., παρ-αούρομαι, φέρομαι μακρὰν.— ἢ φέρω πέραν ἢ μακρὰν, μεταφέρω μακρὰν.—παθητ., μεταφέρομαι μακρὰν ἢ πέραν. ἢ μτφρ., φέρομαι μακρὰν ἢ πέραν τῆς ἀληθείας, παρεκτρέπομαι, πλονῶμαι, σφάλλομαι.— ἢ ἀπ. ἐν τῷ ἐνεργ. (ὡς τὸ παθ.), παρέρχομαι, «περνώ» (ἐπὶ χρέονου). 2) μεταβάλλομαι, πάσχω μεταβολὴν, διαφέρω, ἔχω διαφορὰν.

παρ-αφύγω, μέλ. *-φεύξομαι* καὶ *-φευξοῦμαι*· διαφεύγω διερχόμενος πλησίον τινος ἢ ἐμπροσθέν τινος.

παρά-φρησις, μέλ. *-φρήσω* ὁμιλῶ πρὸς τινα ἢ ὄσ.

παραινῶ, συμβουλεύω, περὶ τινος ἢ προσπαθῶ νά πείσω, παραπειθῶ, προσπαθῶ νά πείσω με μαλακοῦς λόγους.— ἢ ὁμιλῶ παραπειστικῶς (ἀπατηλῶς), δολίως.

παρ-αφθαίνω, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *παραιοφθαίνω*.

παρ-αφθάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παραιοφθαίνω*.
παρ-αφθάνω, μέλ. *-φθίσω* καὶ *-φθῆσομαι* ἀόρ. β' *παραιοφθῆ*, μτχ. *παραιοφθῆς*· προλαμβάνω, προφθάνω, καταφθάνω ἢ περνώ τινα εἰς τὸ τρέξιμον, τὸν «ξεπερνώ» ἢ μτφρ. ὑπερτερῶ, ὑπερέρχω.

παρ-αφθέγγομαι, μέλ. *-φθῆγγομαι*· λέγω τι ἐπιπροσδέτως, ἢ λέγω τι ἐν παροδῶ.

παρ-αφθῆσις, ὕπατ. ἀντὶ *παραιοφθῆ*, ὕπατ. ἀορ. β' τοῦ *παραιοφθαίνω*.

παρ-αφορά, ἢ (*παραιοφέρομαι*)· ὡς καὶ νῦν, παραφορά, τὸ παραφέρεσθαι, παραφροσύνη, διατάραξις φρενῶν.

παρ-αφορέω·= *παραιοφέρω* (βλ. λ.).

παρά-φορος, ον (*παραιοφέρω*)· ὁ φερόμενος ἐξω τοῦ ὁρθοῦ δρόμου, παρεκκλίνας, παρασυρθεῖς ἢ κλονούμενος, ἀσταθής, σκοντάπτων. 2) μτφρ. παράφρων, μανιακός.

παρά-φραγμα, *-ατος*, τὸ (*παραιοφράσσω*)· φράγμα, περίφραγμα ἢ χαμηλὸν παραπέτασμα (προφυλακτήριον) ἢ ἐν τῷ πλοίῳ, τὰ περιφράγματα τοῦ πλοίου.

παρ-αφράσσω, ἀπ. *-ττω*, μέλ. *-ξω*· περιφράσσω διὰ ὀχυρώματος ἢ ὀχυρῶμα διὰ φράγματος τὸ ὅποιον κατασκευάζω παραπλεύρως θέσεως τινος.

παρ-αφρονέω, μέλ. *-ήρω* (*παραιοφρων*)· εἶμαι ἐξω φρενῶν, ἐκτός ἐμευτοῦ, εἶμαι παράφρων.

παρ-αφρόνησις, ἢ (*παραιοφρονέω*)· = τὸ ἐξίστασθαι τῶν φρενῶν, παραφροσύνη κατάστασις τοῦ παράφρονος, «τρέλλα».

παρ-αφρονία, ἢ (= *παραιοφρόνησις*) (βλ. λ.).

παρ-αφρόνιμος, ον = *παραιοφρων* βλ. λ.).

παρ-αφρυκτωρέομαι, ἀποθ. (*παρά-φρυκτωρός*)· κάμνω (διδῶ) σημεῖα εἰς τὸν ἐχθρὸν λαθραίως (ὑπόουλως, δολίως).

παρ-αφρυκτωρέω·= τφ προηγ.

παρά-φρων, ον, γεν. *-ονος*, δι. ἢ (*παρά+φρή*)· ὁ ἐκτρεπόμενος τῶν φρενῶν, ὁ παρεκκλίνας ἀπὸ τὸν ὁρθὸν λόγον ἢ φρων, μανιακός, τοῦ ὁποίου ἐσάλευσεν ὁ νοῦς.

παρ-αφυλάσσω, ἀπ. *-ττω*, μέλ. *-ξω*· φυλάσσω (φρουρῶ, ἀγρυπνῶ) ἐκ τοῦ πλησίον, φρουρῶ ἀγρύπνω.

παρ-αφυσάω, μέλ. *-ήσω*· φυσῶ, φουσκώνω, φυσῶν ἐκ τῶν πλάγιων.= ἢ μτφρ. παραφουσκώνω, παροξύνω.

παρ-αφύω, μέλ. *-θῶ*· κάμνω τι νά φυτρώσῃ πλάγιως, φυτεύω πλησίον, παρᾶ γω παρ-αφυάδας.— ἢ παθητ. μετὰ ἐνεργ. πρ. *-πέφθηκα*, ἀόρ. β' *παραιοφθῆ*, ἀπ. β.· φύσκει πλησίον, φυτρώνω (βλαστάνω, αἰξάνω) παραπλεύρως.

παρ-αχάλαω, μέλ. *-άσω*· χαλαρῶ, χαλαροῦμαι, χαλαρώνω ἢ ἐπὶ πλοίου, ἀφίνω τὰ νερά νά εἰσελθου, «κάνω νερά», διαορῶ.

παρ-αχειμάζω, μέλ. *-άσω*· διέρχομαι τὸν χειμῶνα (δσχειμάζω) ἐν τινὶ τόπῳ, «περνώ τὸ χειμῶνά μου».

παρ-αχειμάσια, ἢ (*παραιοχειμάζω*)· τὸ παραχειμάζειν εἰς τινα τόπον, διαχειμάζειν.

παρ-αχέω, μέλ. *-χεῶ* ἀόρ. α' *παραιοχέω* πρ. *-κέχθηκα*· χέω (χύνω) πλησίον ἢ χύνω εἰς τι, ἢ χύνω προσέτι ἢ ἐπισυρῶν παραπλεύρως, παρασφῶρεύω.

παρ-αχορδίζω, μέλ. *-σω* (*παρά+χορδή*)· πλήττω πλησίον τῆς προσκοῦσης χορδῆς, πλήττω οὐχὶ αὐτὴν ποῦ πρέπει ἀλλὰ τὴν παραπλεύρως, κάμνω παραφωνίαν ἢ μτφρ. σφάλω, πλανῶμαι.

παρ-αχορῶμαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· κάμνω κακὴν χρεῖσιν, κακομεταχειρίζομαι, καταχορῶμαι ἢ ἐνεργῶ ἐσφαλμένως, ἐνεργῶ κακῶς ἢ μεταχειρίζομαι τὴν ἰσχυρίομαι, παραμελῶ, ὀλιγωρῶ, καταφρονῶ, ἀψηφῶ ἢ ἀπολ. ἐν ἰων. μτχ. *παραιοχεῶμενος*·= ὁ μοχόμενος ἀπεγνωσμένως, ὁ ἀδιαφορῶν διὰ τὴν ζωὴν του μαχητή.

παρ-αχρήμα, ἐπίρ. ἀντὶ *παρὰ τὸ χρεῖμα*· ὡς καὶ νῦν, παραχρήμα, εὐδύς, παρ-αχρῶς, ἀμέσως, εἰς τὴν

στιγμῆν, «ἐν τῷ ἄμα» ἢ *παραχρήμα ἀνάγκη*—ἢ ἐν τῷ παρόντι ἀνάγκη, ἢ ὁμοίως ἀνάγκη, ἢ ἀνάγκη τῆς στιγμῆς ἢ *ἐκ τοῦ παραχρήμα* = ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προπαρασκευῆς, ἄνευ προμελέτης, ἐξ ἄπρο-όπου.

παρά-χρως, ον, καὶ συνηρ. -**χρως**, ουν (παρά + *χρῶα*): ὁ ἔχων ἀλλογιμένον (ἠλλοιώμενον) τὸ χρώμα του, ἀχρως, «ξεδωρισμένους».

παρά-χώννυμι, μελ. -*χῶσω*: ἐπισωρεύω χῶμα πλησίον ἢ παραπλευρώ, δημιουργῶ ἀνάχωμα (γῆλο-φόν), «κάννυ μῶλον».

παρά-χωρέω, μελ. -*ῆσωμαι*, καὶ -*ῆσω*: χωρῶ (ὑποχωρῶ βαθίζων) πρὸς τὰ πλάγια, ὥστε νὰ κῶμ τὸπον, παραμερίζω, κῶμνυ τὸπον ἢ ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπὸ τινος τόπου ἢ ὑποχωρῶ, ὑποτάσσομαι ἢ κῶμνυ τὸπον (ὑποχωρῶ) ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τινα ἢ δίδω, παρέχω, ὡς καὶ τὸ σημερ. παραχωρῶ, παραδίδω.

παρά-χωρητέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *παραχωρέω*: πρέπει νὰ κῶμη τις τόπον, νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ παραχωρήσῃ.

παρά-ψύχῃ, ἡ· ἢ ἀναψυχῇ, ἀνάψυξις, δροσίωμα ἢ παρηγορία.

παρά-ψύχω: ψύχω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀναψύχω, δροσίω ἢ παρηγορῶ, πρᾶσνω.

παρ-δάτης, -ον, ποιητ. ἀντι *παραδάτης* (βλ. λ.).

παρ-θεβέως, ποιητ. ἀντι *παραθεβῶς*, μετχ. πρκ. τοῦ *παραβαίνω*.

ΠΑ'ΡΔΑ'ΚΟ'Σ, ὄν· ὑπόρος, βρεγμένος, νοτισμένος. [ἰων. *πορδακός*, πβλ. 'Ηουχ. «*παρδακῶν*» *δι-ύγρον*], λετ. *purdu'i* (μύξα), σκοτ. ἐτυμολ. κατὰ τινας ἐκ τοῦ *ἄρδω* πβλ. τὸ σημ. «*παρδάκιον*», «*πάρ-δαξ*, -*ακος*» = *ακεύος* (ἀγγερον) διατηροῦν δροσερόν κατὰ τὸ θέρος τοῦ ὕδωρ, καὶ οὕτω διατηρούμενον πάντοτε ὑγρόν].

παρδάλη, ἡ, ἀττ. συνηρ. **παρδάλη** (ἰνν. *δορά*): ἢ *δορά* (τὸ δέσμα) *παρδάλεως*: ἐκ τοῦ

πάρδαλις, -εως, ἰων. -*εως*, ἡ· = *πάρδος* (βλ. λ.), λατ. *pardalis*: ὡς καὶ νῦν, *πάρδαλις*, *λεοπόρδαλις*, ἢ *πάνθηρ* [ὡς καὶ *πόρδαλις*: *πάρδος*: *καμηλο-πάρδαλις*: *δάνειον* ἐκ τινος **parda-* (**pr[da-*), πβλ. *σανσρ.* *pr[da]ku-h* (τίγρις, *πάνθηρ*)].

παρδάλωτος, ἡ, ὄν (*πάρδαλις*): ὁ ἔχων στίγματα ὁμοία πρὸς τὰ τῆς *παρδάλεως*, *παρδαλός*.

παρδεῖν, *παρδήσομαι*, ἀπρφ. ἄορ. β' καὶ μέλλ. ὁριστ. τοῦ *πέρδω* (βλ. λ.).

ΠΑ'ΡΔΟΣ, ὁ, μετγν. τύπος ἀντι τοῦ *πάρδαλις* (βλ. λ.): κατὰ τὸν Πλίνιον *pardus* ἐκαλεῖτο τὸ ὄρρεν καὶ *panthera* (πάνθηρ) τὸ θῆλυ.

πάρδω, ὕποτ. ἄορ. β' τοῦ *πέρδω*.

παρ-εἶσι, ἐπ. ἀντι *παρείσει*, γ' πληθ. ἐν. τοῦ *παρέ-ειμι* (εἶμι).

παρ-εδῶδην, παθ. ἄορ. α' τοῦ *παραβαίνω*.

παρ-εδῶλλον, ἄορ. ε' τοῦ *παραβάλλω*.

παρ-έδην, ἄορ. β' τοῦ *παραβαίνω*.

παρ-εγ-γράφω, μελ. -*γω*: γράφω πλησίον, γράφω εἰς τὰ πλάγια, προσδέτω, ἐπισυνάπτω ἢ παρενείρω, παρεισάγω, παρεμβάλλω ἢ παρεγγράφω, ἐγγράφω παρανόμως εἰς τοὺς καταλόγους τῶν πολιτῶν, τοὺς νοθεύω ἢ *παρεγγράφεις* (μετχ. παθ. ἄορ. β') = ἐγγραφεῖς παρανόμως.

παρ-εγγύω: παραδίδω τι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πλησίον μου εὐρισκομένου: *παρεγγυῶ τὸ σύνθημα* = παραδίδω (μεταβιβάζω) τὸ σύνθημα (ἢ διαταγὴν) ὥστε ἀπὸ στόματος εἰς στόμα νὰ μεταδοθῇ εἰς ὅλον τὸ στρατεῖμα. 2) διάτάσσω αἰφνιδίως, ἐκδίδω ἀμέσους διαταγὰς ἢ παρορμῶ, ἐμψυχώνω. 3) παραδίδω τινὰ εἰς τινα ἄλλον, τοῦ τὸν ἐμπιστεύομαι. 4) ὡς καὶ νῦν, ἐγγυῶμαι, ἴδιδω ἐγγύησιν, ὑποιοχνοῦμαι.

παρ-εγγύη, ἡ, καὶ **παρ-εγγύησις**, ἡ (*παρεγγυῶ*): διαταγὴ μεταδιδόμενη ἀπὸ στόματος εἰς στόμα.

παρ-εδῶδην, παθ. ἄορ. α' τοῦ *παραδίδωμι*.

παρ-εδρᾶδεν, γ' ἐν. ἄορ. β' τοῦ *παραδαρθάνω*.

παρ-εδρᾶμον, ἄορ. β' τοῦ *παρατρέχω*.

παρ-εδρέω, μελ. -*σο* (*πᾶρεδρος*): ἐδρεύω παρὰ τινι, κἀδήμαι διαρκῶς πλησίον τινός, παρακἀδήμαι

μονίμως, εἶμαι πάντοτε μαζί με τινα ἢ πλησίον τινός, λατ. *assidere*.— ἢ εἶμαι *πᾶρεδρος* (= παρακἀδήμαι) πλησίον τινός.

παρ-εδρία, ἡ (*πᾶρεδρος*): ἡ παρακοιθεδρία, ἡ συγκαθεδρία, τὸ νὰ κἀθηται τις πλησίον εἰς τινα ἄλλον.— ἢ τὸ ὀξίωμα τοῦ *πᾶρεδρου*.

παρ-εδρος, ὄν (*παρα+ἔδρα*): ὁ κἀθήμενος πλησίον, ὁ παρακἀθήμενος ἢ γενικῶς (ὡς ἐπιρρ. κατιγγορ.), ἐγγύς, πλησίον, παραπλευρώς.— ἢ ὡς ὄσο. *δ* *πᾶρεδρος* = ὁ συμπαρκαθήμενος, συμπαροστάτης, βοηθός, ἐταῖρος.— *παρὰ* τοῖς πεζογρ. *πᾶρεδρος* ἐκαλεῖτο ὁ συγκαθήμενος, ὁ συμβοηθός τοῦ Βασιλέως ἢ καὶ ἀνωτάτου ὄρχοντος (π. χ. ἐπὶ τῶν συμβούλων τοῦ Ξέρξου, ἢ ἐπὶ τῶν Ἐφόρων ἐν Σπάρτῃ).

παρ-έδωκα, **παρ-έδων**, ἄορ. α' καὶ β' τοῦ *παραδίδωμι*.

παρ-έζομαι, μελ. -*εδοῦμαι*, ἀποθ. παρακἀθημαι, κἀδήμαι πλησίον ἢ οἱ τύποι ὁμοῦς *παρέζω*, *παρεζόμενος* εἶναι πρὸστ. καὶ μετχ. μέσ. ἄορ. β' τοῦ *παρίζω*.

παρ-έδηκα, ἄορ. α' τοῦ *παρατίθημι*.

παρ-εδήναι, ἀπρφ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *παρίημι*.

παρεία, ἡ (*παρά*): ὅτι καὶ νῦν, ἢ *παρεία*, τὸ «*μάγουλο*», *παρ'* Ὅμ. *ἀέλιπος ἐν τῷ πληθ.*, αὐ *παρεία* (ἐν τῷ ἐν. κεῖται ὁ ἰων. τύπος *παρήιον*).— ἢ τὸ μέρος τῆς περικεφαλαίας τὸ καλύπτον τὴν παρειάν, ἢ *παρεία* τῆς περικεφαλαίας.

παρείας, -ον, δ' = *παρώας* (βλ. λ.), ἐρυδρόφαιός τις ὄφις τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἢ *παρώας ἵππος* = ἵππος χρώματος καστανοῦ (μεταξὺ τεφροῦ καὶ πυρροῦ).

παρ-εἶδον, ἄορ. β' (ἀνευ ἰδίου ἄνεστ. ἐν χηρῆσι, ἀλλ' ὡς τοιοῦτου χρησιμοποιοιμένου τοῦ *παροράω*) (*παρά+εἶδον*): θλέπω, παρατηρῶ, ἐν παρόδῳ ἢ κῶμνυ παρατήρησιν, εἰδοποιῶ, ἀναφέρω.— ἢ *παροβλέπω*, ἀβλεπῶ, παραμελῶ.

παρ-εἶδην, παθ. ἄορ. α' τοῦ *παρίημι*.

παρ-εἶκω, μελ. -*ξω*: ποιητ. ἄορ. β' *παρεῖκᾶθον*, ἀπρφ. -*αθεῖν*: ὑποχωρῶ πρὸς τὴν μίαν πλευράν, ὑποχωρῶ, παραμερίζω, «*εἶδω τόπον*» ἢ μετφ. ἐνδίδω, ἐπιτρέπω.— ἢ ἄπροσ. *παρείκει μοι* = εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ, εἶναι κατορθωτόν ἢ *ὅλη παρήκει* = ὅπουδῆποτε ἦθελεν εἶσθαι δυνατόν (κατορθωτόν) ἢ *κατὰ τὸ ἀεὶ παρείκειον* = ὅπως ἐκάστοτε (ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν) ἦτο δυνατόν,

παρ-εἰλίσσω, ποιητ. ἀντι *παρελίσσω* (βλ. λ.).

παρ-εἶμαι, παθ. πρκ. τοῦ *παρίημι*.

παρ-εἶμι (Α), ἀπρφ. *παρείμαι*: πρκ. *παρήν* μελλ. *παρέσομαι* (*παρά+εἶμι*): εἶμαι πλησίον, εἶμαι παρῶν.

2) εἶμαι πλησίον τινός (μετὰ δοτ.) ἢ εἶμαι παρῶν εἰς τι. 3) εἶμαι παρῶν διὰ νὰ βοηθῶ, βοηθῶ τινα, τὸν «*παραστέκωμαι*». 4) ἔχω φθάσει εἰς τινα τόπον. 5) ἄπροσ. *παρείσι μοι* = εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου ἢ ὡς. εἶναι δυνατόν, δύναται νὰ γίνῃ, εἶναι ἐπιτετραμμένον ἢ μετχ. (κατ' αἰτ. ἀπολ.) *παρόν*, ἰων. *παρέον* = *ἐξόν* = ἐν ᾧ (ἐπειδὴ, ἔν καὶ, ἀφ' οὗ) ἦτο δυνατόν (ἢ ἦτο ἐπιτετραμμένον) = λατ. *cum fieri possit*. 6) τὰ *παρόντα* = αὐ παροῦσαι συνθήκαι, ἢ παροῦσα κατάστασις πραγμάτων ἢ ὡς, τὰ *παρόν* ἀπρφ. = *νῦν*.

παρ-εἶμι (Β), ἀπρφ. *παρ-εἶμαι*: πρκ. *παρ-ῆσιν* (*παρά+εἶμι*): πορεύομαι πλησίον ἢ παραπλευρώς, παραπορεύομαι, διαβαίνω, διέρχομαι ἢ πλησιάζω εἰς τὰ πλάγια, «*πέφτω δίπλα*», «*διπλαρώνω*». 2) ἀντι-παρέρχομαι ἢ προφθάνω, καταφθάνω ἢ ὑπερτέρω, ὑπερέχω. 3) ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, «*περνῶ*».— ἢ *παρέρχομαι* καὶ μεταβαίνω εἰς... εἰσέρχομαι εἰς... ἢ ἀπολ. *πλησιάζω*, *προσεγγίζω*.— ἢ γενικῶς, ἐρχομαι, παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι.

παρ-εἶναι, ἀπρφ. τοῦ *παρείμαι* Α (εἶμι) βλ. λ.

παρ-εἶπον (*παρά+εἶπον*): ἄορ. β' ἄνευ ἄνεστ. ἐν χηρῆσι, χρησιμοποιοιμένου ὡς ἄνεστ. τοῦ *παράφωμι* μετ' αἰτ. πρὸσ., συζητῶ μετὰ τινός, τὸν συμβουλεύω, τὸν καταπέδω ἢ ἀντιθέθεν, ἐξαπατῶ, δολιεύομαι. [*παρ'* Ὅμ., μετχ. *πᾶρειπῶν*, *πᾶρειπούσα*, διὰ μετρικῶς λόγους].

παρ-εἶρῳ, ἰων. ἀντι *παρερῶ* (βλ. λ.).

παρ-εἶρω (*παρά+εἶρω*): παρενεκῶ, προσδένω πλησίον, προσαρτῶ, παρασυνάπτω ἢ *νόμους παρ-*

είρων φαίνας: αἰ δτι σγμ.: παραδέτων διατόξεις (παράτηρήσεις περί) τῶν νόμων.

πάρ-εις, εἶσα, ἐν, μτχ. β' ἀορ. τοῦ **παρήμι** (βλ. λ.). **παρ-εισ-άγω,** μελ. -ξω· εισάγω πλησίον, εισάγω παραπλεύρως, ὡς καὶ νῦν παρεισάγω || φέρω ἔμπρός, ἐμφανίζω, εισάγω, ἐκδέτω.— || εισάγω λαθραίως (μουσικῶς, ἀπατηλῶς): εἰς αὐτοῦ τὸ

παρ-εισ-ακτός, ος (=παρ-εισάγω) ὡς καὶ νῦν, παρ-εισακτός, λαθραίως (κρυφίως) εἰσαχθεῖς.

παρ-εισ-δέχομαι, μελ. -ξομαι, ἀποθ.' δέχομαι προσέτι (ἐπὶ πλεόν, ἐπιπροσδέτως) || δέχομαι κατὰ τύχην || δέχομαι κρυφίως.

παρ-εισ-δύομαι, μεσ.-παθ., μετὰ ἔνεργ. ἀορ. β' -έδυν, πρκ. -δέθυνα καὶ ἕτερα. -εδεδύκειν· ἀμτβ., εισδύω (εἰσερχομαι) ἐκ τῶν πλαγίων, ὡς καὶ νῦν παρεισδύω, διεισδύω, διαλοισθαίνω, προσέρπω.

παρ-εισ-έρχομαι, ἀποθ. μετὰ ἔνεργ. ἀορ. β' -ἤλθον, πρκ. -ελήλυθα· εἰσερχομαι λάθρα (ἢ κακῶς, χωρὶς δηλ. νὰ δικαιοῦμαι).

παρ-εισ-φέρω· εισφέρω πλησίον, εισάγω ἐκ τοῦ πλαγίου, παρεισάγω || **παρ-εισφέρω νόμον** = παρεισάγω (ὑποβύλων τρόπον τινά) νόμον νέον πρὸς ἀντικατάστασιν παλαιοῦ, ὅστις ἦτο διάφορος.— || προσδέτω, ἢ μεταχειρίζομαι ἐπιπροσδέτως.

παρ-εἶται, γ' ἔν. παθ. πρκ. τοῦ **παρήμι**.

πάρ-ἐκ, καὶ πρὸ φων. πάρ-ἐξ (**παρὰ+ἐκ**), ὡς πρὸθ.: 1) μετὰ γεν., ἔξω, ἐκτός, πλησίον καὶ ἔξω, ἐνώπιον || **μτφρ.**, ἐκτός, παρεκτός, ἐπιπροσδέτως, πλήν, ἐξ-αιρέσει τινός, ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τινός. 2) μετὰ εἰτ., «παρέκει», «παρέξω», «παραπέρα», πέραν, ἐπέκεινα, παραπλεύρως τινός || **παρὲκ νόον** = πέραν (ἔξω) τῆς λογικῆς, μωρῶς, ἀνοήτως, ἀφρόνως, παρά πᾶσαν φρόνησιν || ὡς. **παρὲξ Ἀχιλλῆα** = ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀχιλλεύου.— || ὡς ἐπίρ., ἐπὶ τόπου· ἔξω καὶ πλησίον, μακράν, ἔξω, «παρέξω». 2) μτφρ., ἔξω τοῦ σκοποῦ, ἀσκοπῶς, ἀνοήτως. 3) ἐκτός, πλήν, παρεκτός || **παρὲξ ἢ ὅσον**... =πλήν ἢ ὅσον...

παρ-εκ-θαίνω, μελ. -εκθήσομαι· ἐξέρχομαι ἀπὸ τι, ἀπομακρύνομαι, προσπερνῶ τὴν καὶ τὸ ἀφίνω ὁπίσω μου, ἐκτρέπομαι ἀπὸ τι, παρεκκλίνω || **μτφρ.** παραδιάζω, παραθαίνω, καταπατῶ (π.χ. νόμον, διατογήν κ.τ.δ.) || ἀπολ. παρεκτρέπομαι, διαπράττω παραθασιν || κάμνω μίαν παρέκθασιν· εἰς αὐτοῦ τὸ

παρ-εκ-θάσις, -εως, ἢ (**παρεκθαίνω**)· τὸ ἐξέρχεσθαι πέραν τινός || πλάνη, παρεκτροπή || ὡς. ὡς καὶ νῦν, παρέκθασις.

παρ-εκ-δύομαι, παθ. ἔ' ἐρχομαι κρυφίως (λαθραίως), ὑπεκφεύγω, δραπέτευω κρυφά.

παρ-εκ-εἰσέτετο, γ' ἔν. ἰων. πρκ. τοῦ **παράκειμαι**.

παρ-εκ-κλίνω, ὡς καὶ νῦν, παρεκκλίνω, κλίνω ὀλίγον πρὸς τὰ πλάγια || παρεκτρέπομαι || ἀπολ. παρεκθαίνω, κάμνω παρέκθασιν.

παρ-εκ-λέγω, μελ. -ξω· συλλέγω κρυφίως || κλέπτω, ἴδιοποιῶμαι, καταχρῶμαι.

παρ-εκ-προ-φεύγω· διαφεύγω ἔμπρός ἀπὸ τινα καὶ ἀπομακρύνομαι, ἐκφεύγω τῶν χειρῶν τινός, ὑπεκφεύγω || **παρεκπροφύγησι,** ἐπ. ἀντι -φύγη, γ' ἔν. ὑποτ. ἀορ β' τοῦ -φεύγω.

παρ-εκ-τάνω, μελ. -ύσω· = **παρεκτείνω**.

παρ-εκ-τείνω, μελ. -τενώ· ἐκτείνω κατὰ μήκος, ἀναπτύσσω, «ξεδιπλώνω», ἐξελαίσσω.

παρ-εκ-τελέω, μελ. -έσω· ἐκτελώ παρά τὴν δέλησιν τινός.

παρ-εκτέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ **παρέχω**· πρέπει νὰ παράσχη τις.

παρ-εκτός, ἐπίρ. (**παρὰ+ἐκτός**)· ὡς καὶ νῦν, παρεκτός, ἐκτός, ἐπὶ πλεόν, πλήν, ἄνευ.

παρ-εκ-τρέπω, μελ. -ψω· τρέπω, ἐκτρέπω, τι πρὸς τὰ πλάγια, τὸ κάμνω· νὰ ἐκτραπῆ ἀπὸ τὴν κατεύθυνσίν του.

παρ-εκ-τρέχω· παρέρχομαι τρέχων, «προσπερνῶ» τρέχων καὶ ἀπομακρύνομαι.

παρ-ἐλάθω, ἀορ. β' τοῦ **παραλαμβάνω**.

παρ-ελαύνω, μελ. -ελάσω, ἐπ. -ελάσσω, ἀττ. -ελάω· ἀορ. α' **παρήλασα,** ἐπ. **παρέλασσα**· ὡς καὶ νῦν, παρ-ελάσω, ἐλαύνω πλησίον, διαθαίνω πλησίον (ἐπιπλοῶς), διαθαίνω ἐμπροσθεν, παρέρχομαι ἐλαύνων.—

|| (ὡσεὶ ἦν ἀμτβ., ἔξυπακ. **δίφρον, ἴππους** κλπ.), ἐλαύνω, ὀδηγῶ || εἶτα μετὰ νέας αἰτ. (προσ.), ἐλαύνων παρέρχομαι τινα, τὸν προσπερνῶ, τὸν προφθάνω, τὸν καταφθάνω || ὡς. **παρ-ελαύνω ἐφ' ἄρματος, ἐφ' ἴππου** = ὡς καὶ νῦν, παρ-ελαύνω ἐποχοῦμενος ἄρματος, παρ-ελαύνω ἔφιππος. 2) κωπηλατῶ (ἢ καὶ πλεύω) παραπλεύρως ἢ κατὰ μήκος (ἐνν. **κατὰ παρα-ελαύνω**) || μετὰ τῆς αὐτῆς σγμ. καὶ **παρ-ελαύνω νηὶ** || εἶτα μετ' αἰτ. τόπου ἢ καὶ προσ., ἐλαύνων διέρχομαι ἔμπρός ἀπὸ... 3) μτγν. ὡς. ἔφιππος προσπερνῶ || ἔφιππος κατευθύνομαι πρὸς...· προχωρῶ πρὸς... || ἐφορῶ ἔφιππος.

παρ-ἐλέκτο, γ' ἔν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **παρ-αλέγω**.

παρ-ελεύντα, δωρ. ἀντι **παρ-ελώντα,** μτχ. αἰτ. μέλλ. τοῦ **παρ-ελαύνω**.

παρ-ελεύσομαι, σπαν. μελ. τοῦ **παρ-έρχομαι**· παρ' αἰτ. ἀντι τοῦτου ὁ **πάρειμι** (εἶμι).

παρ-έλω, μελ. **παρ-ελέξω ἢ παρ-ελέκσω**· ἀορ. α' **παρ-ελέκθω**· παθ. πρκ. **παρ-ελέκτομαι** (**παρὰ+έλω**)· ἔλω τι πρὸς τὰ πλάγια, σύρω τι κατὰ μέρος.— μέσον, ἔλω τι πρὸς τὰ πλάγια δι' ἑμαυτὸν (πρὸς τὸ συμφέρον μου), παρεμποδίζω. 2) ὀδηγῶ ἐκ τοῦ πλαγίου, ὀδηγῶ παραπλεύρως (ὡς ἐπὶ ἴππων) || ἐπὶ πλοίων, ρυμουλκῶ: **παρ-έλω** (ἐνν. **κατὰ**) **ἐκ γῆς** = ρυμουλκῶ (πλοῖα) ἀπὸ τῆν ὁχθρῆν || **κατὰ παρα-έλω** (ἐνν. **τὰς κόπας**) = κωπηλατῶ εἰς τὸν ἄερα (χωρὶς δηλ. νὰ βυθίζω τὰς κόπας εἰς τὴν θάλασσαν) || **μτφρ.** ἐπὶ τῶν προσοπιμμένων ὅτι ἐργάζονται, πραγματικῶς ὅμως μὴ ἐργαζομένων. 3) διαστρέφω, συστρέφω.— || ἐπιμηκύνω, παρατείνω, ἐπιθραδύνω, ἀναβάλλω || ἀμτβ. χρονοτριβῶ.

παρ-εμβάλλω, μελ. -εμβάλλω· ὡς καὶ νῦν, παρ-εμβάλλω, ἐμβάλλω πλησίον ἢ μεταξύ, παρενείρω || ἐντεθῆν, ρίπτω τὴν εἰς τὴν παρὸδῶ (παρεμπιπτόντως), ὑπεμφαίνω, ὑποδηλῶ.— || παρατάσσω στρατεύματα εἰς τόξιν μάχης || στρατοπεδεύω.

παρ-εμ-θλέπω, μελ. -ψω· θλέπω λοξῶς, στραβοκυτῶζω.

παρ-εμ-βολή, ἢ (**παρεμβάλλω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, παρεμβολή, τὸ δέτειν τὴν παραπλεύρως, τὸ παρενείρειν, παρενδεῖσις, παρειαγραφῆ, καταχώρισις.— || ἢ παράταξις εἰς μάχην || στρατεύματα παρατεταγμένων πρὸς μάχην || κανονικὸν στρατόπεδον || ἐντεθῆν, πᾶσα ὑχωρῶμένη δέσις, φρούριον.

παρ-εμ-θύω, μελ. -ύσω· ῥώνω τὴν μέσα εἰς τι, παραγμιζῶ, «στουπώνω», παρενείρω.

παρ-έμμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ **πάρειμι** (εἶμι).

παρ-εμ-πίλημι, μελ. -εμπλήσω· ὑπερπληρῶ, γεμιζῶ τὴν κρυφίως μὲ τι.

παρ-εμ-πίπτω, μελ. -εμπεσθῶμαι· ὅ,τι καὶ νῦν, παρεμπίπτω, ἐμπίπτω ἐν παρὸδῶ (παρεμπιπτόντως, τυχαίως) || εἰσδύω λαθραίως || γεν., συμβαίνω κατὰ τύχην.

παρ-εμ-πόλω, μελ. -ήσω· ἐμπορεύομαι τὴν λαθραίως, εισάγω τὴν λαθρεμπορικῶς || φέρω τὴν εἰς πέρας ἀπατηλῶς, δολίως.

παρ-εμ-πόρευμα, τό· ἐμπόρευμα μικρῶς ὀξείας εὐτελές· ἐκ τοῦ

παρ-εμ-πορεύομαι, ἀποθ. (**παρὰ+ἐμπορος**)· ἐμ-πορεύομαι ἐπιπροσδέτως, ἐκ περισσοῦ, ἐν παρέργῳ.— || ἀποφέρω (παρέχω, χορηγῶ) τὴν ἐπὶ πλεόν.

παρ-εμ-φύομαι, παθ.· φύομαι πλησίον, προσκολῶμαι, προσαρτῶμαι.

παρ-ενεγκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **παραφέρω**.

παρ-εν-εἶδον, ἀπρφ. -ιδεῖν· ἀορ. β' ἄνευ ἐνσστ. ἐν χρήσει (πρβλ. **παρεῖδον**)· ρίπτω πλάγιον θλέμμα πρὸς τι.

παρ-ενήνεον, πρκ. τοῦ **παρανήνω** (βλ. **παρανέω**).

παρ-ενθεῖν, παρ-ένθω, δωρ. ἀντι **παρ-ελεῖν, παρ-ελεῖω,** ἀπρφ. καὶ ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **παρέρχομαι**.

παρ-εν-θήκη, ἢ (**παρ-ενθήμι**)· τὸ παρεντεθειμένον, παράρτημα, προσοδήκη ἢ παρεμβολή, παρένθεσις, τὸ νὰ παρεμβάλη τις τι || **παρ-ενθήκη λόγου** =παρέκθασις.

παρ-εν-οχλέω, μελ. -ήσω· ὅ,τι καὶ νῦν, παρενοχλῶ, ἐνοχλῶ, τινα προκειμένου περὶ τινός || πρκ. **παρηνόχλημαι** =ἐχω ἐνοχληθῆ ἐπιπροσδέτως.

παρ-εν-σαλεύω, μελ. -σω· σαλεύω (κινώ) ἐδῶ και ἐκεῖ || ἀμτθ. σαλεύω (κινουμαι) τῆδε κάκεῖσε.

παρ-ἐξ ἢ **παρ-εξ-** βλ. *παρέκ.*

παρ-εξ-άγω, μελ. -ξω· ἄγω (ὀδηγῶ) τι ἐξω και πλησίον (ἢ πέραν) τινός || ἐντεῦθεν, παροδηγῶ, παραπλανῶ.

παρ-εξ-αυλέω, μελ. -ήσω· φθείρω (ἐξαντλῶ) ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως ἐν τῇ αὐλήσει || μτχ. καθ. πρκ. *παρεξηλημένος* = καταπεπονημένος ἕκ τῆς συνεχούς αὐλήσεως || γεν., ἐξηντλημένος, καταπεπονημένος.

παρ-εξ-έδην, ἀορ. β' τοῦ *παρεκβαίνω*.

παρ-ἐξ-εἶμι, ἀορφ. *παρεξίνασι* (*παρὰ+ἔξιμι*)· ἐξέρχομαι (παρέρχομαι) πλάγιως ἢ ἐκ τοῦ πλησίον, περνῶ παρά τι. 2) διασκελλίζω, διαβαίνω || παραβαίνω, καταπατῶ.

παρ-εξ-ειρῆσα, ἢ (*παρὰ+ἐκ+ειρῆσα*)· τὸ τμήμα τοῦ πλοίου τὸ πέραν τῶν ἐρετῶν (δηλ. τὸ μὴ καταλαμβανόμενον ὑπὸ τῶν κωπηλατῶν), ἐκάτερον ἄκρον τοῦ πλοίου, ἢ πρῶρα ἢ ἡ πρύμνα.

παρ-εξ-ελαύνω, μελ. -εξελάσω, ἀττ. -εξελάω· κατά τὸ φαινόμενον ἀμτθ. (διότι κυρ. ἐνν. *ἄρμα*, *ἵππον* κλπ.)· ἐξορμῶ καὶ ἀντιπαρέρχομαι ἔφιππος, προσπερνῶ ἔφιππος || (ἐνν. *στρατόν*), πορεύομαι κατά μήκος τινός (παρὰλλήλως πρὸς τι) || ἐκστρατεύω || (ἐνν. *ναῦν*) κωπηλατῶν παρέρχομαι.

παρ-εξ-ελάθων, οὔσα, ὄν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παρεξέρχομαι*.

παρ-εξ-έμεν, ἀορφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *παρεξίτημι*.

παρ-εξ-έρχομαι, μελ. -εξελεύσομαι, ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *παρεξήλθον*, πρκ. *παρεξεληλυθα*· ἐξερχόμενος διέρχομαι πλησίον τινός, παρέρχομαι, ἀντιπαρέρχομαι, διεκφεύγω, ὑπεκφεύγω || μετὰ γεν., παρεκτρέπομαι (παρεκκλίνω) ἀπὸ τινός || ἄλλὰ κχι μετ' αἰτ., διέρχομαι (διαβαίνω) πλησίον τινός.— || παραβαίνω.

παρ-εξετάζω, μελ. -άσω· ἐξετάζω ἐν συγκρίσει, ἀντιπαραδέτω, παραλληλίζω.

παρ-εξ-ευρίσκω, μελ. -εξευρήσω· ἐξευρίσκω ἐπὶ πλῆον, εὐρίσκω ἐπιπροσδέτως, ἐφευρίσκω κάτι ἐκόντὰ στὰ ἄλλα.

παρ-εξ-ίημι, μελ. -εξηίω· ἄφινω τι νὰ ἐξελέδη, ἐξάγω τι || ἐπὶ χρόνου, ἄφινω τι νὰ παρέλθῃ.

παρ-εξ-ίμεν, ἐπ. ἀορφ. τοῦ *παρεξίτημι* (εἶμι).

παρ-εξ-ίστημι, μελ. -εκοστήσω· μετακινῶ τι πρὸς τὰ πλάγια, μεταβάλλω τὴν θέσιν του.—Παθητ., μετὰ ἀμτθ. ἐνεργ. χρόν., ὑπόκειμαι εἰς μεταβολήν, ὑφίσταμαι ἀλλαγῆν.

παρ-εοῖσα, θηλ. θορ. μτχ. τοῦ *παρέμ.* (εἶμι).

παρ-έπεισα, ἀορ. α' τοῦ *παραπέλω*.

παρ-επ-άλλομαι, ἰων. ἀντὶ *παρεπάλλομαι*.

παρ-επι-δεικνύμι, μελ. -επειδείξω· ἐπιδεικνύω τι προσέτι, ὑποδεικνύω τι κειμένον πλησίον ἄλλων.— || μέσον, ἐπιδεικνύω (ἐκδέτω) τι ἀκαίρως, κάμνω ἐπιδείξιν.

παρ-επί-δημος, ον (*δήμος*)· ὁ παρεπιδημῶν ἐν ξένῳ τόπῳ, ὁ προσωρινῶς πσυ διατρίβων (διαμένων) || ὡς οὔσα, ὁ ξένος, ὁ «παρεπιδημος».

παρ-επι-σκοπέω, μελ. -επισκοπέσομαι· ἐξετάζω (ἐποπτεύω, ἐπιτηρῶ) προσέτι.

παρ-επι-στροφή, ἢ (*παρεπιστρέφω*)· τὸ στρέφειν πρὸς τὰ πλάγια και παρατηρεῖν τι.

παρ-επλάγηθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ *παραπλάζω*.

παρ-έπλω, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *παραπλέω*, ὡσεὶ ἐκ ρῆμ. εἰς -μι.

παρ-έπομαι, μελ. -ἐψομαι, ἀποθ.· ὀκολουθεῖν ἐκ τοῦ πλησίον, παρακολουθεῖν κατά πόδος || ὀκολουθεῖν ὡς συνοδός (ὡς φρουρός, ὡς σωματοφύλαξ).

παρ-εργάτης, -ου, ὁ (*πάρεργον*)· ὁ ἐργάτης παρέργων (δηλ. μηδαμῶν πραγμάτων), ματαιόχολος.

παρ-εργος, ον (*παρὰ+ἔργον*)· ὁ ἐκτός (ἐξω, πέραν) τοῦ κύριου ἔργου, ὁ μὴ ἀνήκων εἰς τὸ κύριον ἔργον, ὁ δευτερεύων, ὁ τυχάκος, συμπτωματικός.— || ὡς οὔσα. τὸ *πάρεργον*—ὡς και νῦν, πάρεργον, οὐχὶ κύριον ἔργον, ἀλλὰ δευτερεύουσα ὀσχολλὰ ὡσεὶ ἐν παρόδῳ γινομένη, πρόσδετον ἔργον, προσδήκη, παράρτημα || ἐν *παρέργῳ*· ὡς και

νῦν, ἐν παρέργῳ, ὡς πάρεργον, ὡς δευτερεῖον πράγμα, λατ. *obiter* || ἐκ *παρέργου ποιουμαι τι* = πράττω τι ἐν παρόδῳ (τυχαίως, παρεμπιπτόντως, οὐχὶ ὡς κύριον ἔργον). 2) ἀνωφελῆς προσδήκη, ἀσημαντον συμπλήρωμα.

παρ-έργως, ἐπίρ. τοῦ *πάρεργος*· ἐν παρόδῳ, τυχαίως, κατά οὐμπτωσιν.

παρ-έρπω και **παρερπύζω**, μελ. -ερπύσω· ἀορ. α' *παρείρπησα*· ἔρπω εἰς τὰ πλάγια, σύρομαι πρὸς τι ἐκ τῶν πλάγιων, χώνομαι κρυφά.— || παρέρχομαι, διαβαίνω πλησίον.

παρ-ερύω, ἰων. *παρειρύω*, μελ. -ύσω (*παρὰ+ἐρύω*)· σύρω εἰς τὰ πλάγια, σύρω κατά τὰ πλάγια.

παρ-έρχομαι, μελ. -ελεύσομαι, ἀλλ' ὁ ἀττ. μελ. *παρείμι* (εἶμι)· ἀποθ., μετὰ ἀορ. β' -*ἤλθον*, ἐπ. -*ἤλυθον*, πρκ. -*εληλυθα*· δεῖ και νῦν, παρέρχομαι, διέρχομαι πλησίον ἢ πέραν, περνῶν, ἀπομακρύνομαι. 2) ἐπὶ χρόνου «περνῶ», φεύγω || ὁ *παρελθὼν χρόνος* = ὁ χρόνος (ὁ καιρός) ποῦ ἐπέρασε, ποῦ ἀνήκει εἰς τὸ παρελθόν || τὸ *παρελθόν*, ἐν τῷ *παρελθόντι*, διὼς ἀκριβῶς λέγονται και σήμερον ἔτι.— || ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ (ἰδίως ἀπὸ ἀπόψεως ταχύτητος), «ξεπερνῶ» || μτφρ. ὑπερτερῶ τινα εἰς δόλους, καταδολεῖσομαι || ὡς μτφρ. ὑπερβαίνω τινὰ κατά τὴν εὐφυταν, κατά τὴν πανουργίαν, ἐξαπατῶ.— || διέρχομαι πλησίον χωρὶς νὰ διδῶ προσοχήν, παραβλέπω, παραμελῶ || καταφρονῶ, ἀψιφῶ || ὡς και ἐπὶ πραγμάτων, πράγμα τι διαφεύγει τὴν προσοχήν τινος, διαλανθάνει, παραβλέπεται, παραμελεῖται (περιφρονεῖται). 2) ὡς παραβαίνω, παραδιῶ.— || IV παρέρχομαι, προχωρῶ και φθάνω εἰς τι μέρος, φθάνω εἰς... || εἶδ. εισέρχομαι εἰς τινα οἶκον.— V παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι, ἐνώπιον τινός διὰ νὰ ὀμιλήσω (π. χ. ἐνώπιον τοῦ καινοῦ).

παρ-εσαν, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ *παρείμι* (εἶμι).

παρ-εσθίω, μελ. -έδομαι· ἀορ. β' -*ἐψάγον*, ἀορφ. -*ψάγειν*· ἐσθίω ἐπὶ πλῆον.— || τρώγω (δάκνων ἀποσπῶ) μέρος τι ἐκ τινός, «ροκανίζω», περιτρώγω, περιδασκάνω, τρωγαλίζω (μετὰ γεν.).

παρ-εσις, ἢ (*παρίημι*)· τὸ ὀφείνεν τι(νὰ) νὰ περῶσῃ ἢ νὰ ἀπέλθῃ || ὡς. ἀφρεῖσι, συγχώρησις, συγγνώμη.

παρ-εσκευάδεται, *παρεσκευάδατο*, ἰων. γ' πληθ. παθ. και ὑπερα. τοῦ *παρασκευάζω*.

παρ-εστάμεν, *παρεστάμεναι*, ἀορφ. ἐπ. πρκ. τοῦ *παρίστημι*.

παρ-έστηκα, πρκ. τοῦ *παρίστημι*· μτχ. *παρεστηκώς* και *συγκεκ.* *παρεστώς*.—διὰ τὸ οὐδ. *παρεστηκός* ἐν χρήσει ὡς μτχ. ἀπολ. βλ. *παρίστημι* (ἐν τέλει).

παρ-έστην, ἀορ. β' τοῦ *παρίστημι*.

παρ-έστιος, ον (*παρὰ+ἐστία*)· ὁ παρὰ τὴν ἐστίαν, ἢ ὁ ἐπὶ τῆς ἐστίας.

παρ-έσχον, ἀορ. β' τοῦ *παρέχω*.

παρ-ετήρουν, πρτ. τοῦ *παρατηρέω*.

παρ-ετος, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παρίημι*· χαλαρός, παράλυτος.

παρ-έτρεσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *πατρατέω*.

παρ-ευδοκίμῶ, μελ. -ήσω· ὑπερτερῶ τινα κατά τὴν φήμην (κατὰ τὴν δόληψιν).

παρ-ευθύνω· παροδηγῶ τινα ἐκ τῆς εὐθείας (τῆς ὀρθῆς) ὁδοῦ, παρεκτρέπω τινὰ, τὸν ἐξαναγκάζω νὰ καταδυνηθῇ διπὸ ἐγὼ θέλω.

παρ-ευκηλέω, μελ. -ήσω (*παρὰ+εὐκῆλος*)· καθουσχάζω, πρᾶυνω.

παρ-ευνάζομαι, μελ. -άσομαι, μέσ.· *εὐνάζομαι* (δλ. λ.) πλησίον, παρακοιμῶμαι, συγκοιμῶμαι, «πλαγιάζω» διπλα.

παρ-ευνος, ον (*παρὰ+εὐνή*)· ὁ οὐνευνος, ὁ εὐναζόμενος («πλαγιάζων») ὁμοῦ μετὰ τινός ἢ πλησίον τινός.

παρ-ευρίσκω, μελ. -ευρήσω· ἀορ. β' -*εῦρον*· ἐξευρίσκω, ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω, προσέτι || ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ.

παρ-ευ-τρεπίζω, μελ. -ίσω· θάλλω εἰς τὰξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ, ἐτοιμάζω. 2) τακτοποιῶ ἐσφαλμένους, παραμελῶ, ἄμελῶ.

παρέχον, οὐδ. μτχ. τοῦ *παρέχω*, ἐν χρήσει ὡς μτχ. ἀπόλ. (βλ. *παρέχω* V).

παρέχοντι, δωρ. ἀντί *παρέχουσι*, γ' πληθ. τοῦ *παρέχω*.— II δοτ. μτχ. ἐνσφ. τοῦ *παρέχω*.

παρέχω, μελ. *παρέξω* ἢ *παρασχήσω*: πρκ. *παρέσχηκα*: ἀόρ. β' *παρέσχω*, ποιητ. *παρέσχεθον*: ἔχω τι πλησίον, προσβάλλω τι, ἔχω ἔτοιμον (πρόχειρον) || ὡς καὶ νῦν, προμηθεύω, παρέχω, χορηγῶ, δίδω, ἐφοδιάζω.— III ἐπι πραγμάτων, παράγω, γεννῶ, προξενῶ, προκαλῶ || παραχωρῶ, χαρίζω, δωροῦμαι || ἀποδίδω, παραδίδω, ἐπιστρέφω.— IIII προσφέρω, παρουσιάζω, διὰ τινα σκοπὸν || ὡς. δέτω ἑμαυτὸν εἰς τὴν διδασκαλίαν τινος, παρέχω ἑμαυτὸν, φαίνομαι || ὡς. καθιστῶ τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον || προσβάλλω, ἐμφανίζω, παρουσιάζω, παριστάνω.— IV ἐπιτρέπω, παραχωρῶ.— V ἀπροσ. *παρέχει τινα* = εἶναι ἐπιτετραμμένος εἰς τινα, εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός, νὰ πράξῃ οὕτω ἢ οὕτω, λατ. *licet* || ὅθεν τὰ οὐδ. τῶν μτχ. ἐν. καὶ ἀορ. β' *παρέχον* καὶ *παρασχόν* (ἐν χρήσει ὡς ἀπόλ. μτχ., ὡς τὰ *παρόν*, *ἔξον* κλπ.) = ἐπειδὴ (ἢ ἂν καὶ, κλπ.) ἤτο (ἢ εἶχεν ὑπάρξει) τι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός (ἡδύνατό τις ἢ εἶχε τις δυνάμει νά...) = λατ. cum *licet* ἢ *liceret*.— VI ὡς ἀπόλ. ἐν τῇ προστ. *πάρειχ' ἐμποδῶν* = «φύγ' ἀπ' ἐδῶν, «τραθήξου».

Β'. Μέσον, *παρέχομαι*, μελ. *παρέξομαι* ἢ *παρασχήσομαι*: πρκ. *παρέσχημαι*: προσφέρω (προμηθεύω, χορηγῶ, παρέχω) ἕξ ἑαυτοῦ, ἕξ ἰδίων μου || παρουσιάζω (ἐμφανίζω, προτείνω) ἀπὸ μέρους μου || *παρέχομαι τινα μάρτυρα* = προτείνω τινὰ ὡς μάρτυρά μου.— II γενικῶς, ἔχω τι, τό παρουσιάζω, ὡς ἰδικόν μου: *παρέχομαι τινα ἄρχοντα* = ἀναγνωρίζω τινὰ ὡς στρατηγὸν μου (τὸν ἀναδεικνύω ὡς τοιοῦτον) || ἐπι πρῶστων, *παρέχομαι πόλιν μεγίστην* = παρέχω (τ.ἔ. εἶμαι ἀντιπρόσωπος, ἀντιπροσωπεύω) μεγίστην πόλιν.— III καθιστῶ τι(να) τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.— IV ἐπι ἀριθμῶν, συμπροσῶμαι εἰς... φθάνω εἰς τὸν ἀριθμὸν..., ἀποτελῶ.

παρῆδάω, μελ. *ῆσω* (*παρήβος*): ἔχω ὑπερβῆ (ἔχω ξεπεράσει), τὴν περίοδον τῆς ῆθης, κλίνω πρὸς τὸ γῆρας, γίνομαι (εἶμαι) παρῆλιξ.

παρῆδος, ον (*παρὰ+ῆθη*): ὁ ὑπερβάς τὴν περίοδον τῆς ῆθης (τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος), ὁ παρῆλιξ.

παρῆγαγον, ἀόρ. β' τοῦ *παράγω*.

παρῆγον, πρτ. τοῦ *παράγω*.

παρῆγορέω, πρτ. *παρῆγόρον*, μελ. *ῆσω*: ἀόρ. α' *παρῆγόρησα* (*παρήγορος*): διὰ λόγων παρακινῶ (παρορμῶ), ἐνθαρρύνω || παραινῶ, συμβουλεύω, ὑποδεικνύω.— II ὡς καὶ νῦν, παρηγορῶ, μαρμαρυδοῦμαι, κατενόςζω, καθηγοράζω, τινά.— Καὶ τὸ μέτ. *παρηγοροῦμαι* ἔχει τὰς σημασ. τοῦ ἐνσφ.: ἕξ αὐτοῦ τὸ

παρῆγορία, ἢ (*παρηγορέω*): παραινεσις, παρόρμησις, προτροπή. 2) ὡς καὶ νῦν, παρηγορία («παρηγοριά»), παραμυθία.

παρῆγορος, ον (*παρὰ+ἀγορεύω*): ὁ διὰ λόγων παρακινῶν, ἐνθαρρύνων, ἐπευφημῶν. 2) ὡς καὶ νῦν, ὁ παρῆγορος, παρηγορῶν, παρηγορητικός, καταπραυντικός.

παρῆρδην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *παραιρέω* (βλ. λ.). **παρήριον**, τό, ἐν χρήσει παρ' Ὀμή. ἀντί τοῦ ἐν. *παρειά* (τοῦ οὐλοῦ ἐν τούτοις ὁ πληθ. *παρειά* ἀπαντᾷ παρ' Ὀμή.) ἢ *παρειά*, τό «μάγουλο» ἢ ἰσιγῶν ἀγρίου ζώου.— II παραγναθιδιον κόσμημα τοῦ χαλινοῦ.

Ἔτυμ.* ἰ λαοδ. *παραιά* (<*παρ-αισ-ἰα· *aus-(*aus-)*) **δ*(u)(s)-ἐν τῇ λατ. *δ*s, *σανσκα.* *āhāsyām*, (στόμα), *σαοσκρ.* *ḡ'hiha-ḥ* (χελίος), *παλ-πορτ.* *ōss*, δωρ. *ῶφατα* (=ῶτα) κλπ.· βλ. ἐν *οὗς, ῶα*.

παρήξω, -ίδος, ἢ, καὶ συνηρ. *παρῆξω*, -ῆδος (καὶ *παρῆξω*): *παρήριον* (βλ. λ.), ἢ *παρειά*.

παρῆκα, ἀόρ. α' τοῦ *παρήκει* (βλ. λ.).

παρῆκω, μελ. -ξω: ἔχω ἔλδει παραπλεύρως || κεῖμαι παραπλεύρως, παρατείνομαι || φθάνω ἢ ἐκτείνομαι πρὸς τὸ μέρος τινός.— II προσβαίνω, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι.— III ἐπι χρόνου, παρέρχομαι, ἀνήκω εἰς τὸ παρελθόν.

παρῆλασσα, ἀόρ. α' τοῦ *παρειαύω*.

παρῆλδον, ἀόρ. β' τοῦ *παρέρχομαι*.

παρῆλιξ, -ίκος, ὁ, ἢ, ὡς τὸ *παρήβος* (βλ. λ.) ὡς καὶ νῦν, παρῆλιξ, ὁ ὑπερβάς τὴν ἀκμὴν τῆς νεανικῆς ἡλικίας.

παρῆμαι, ἀπρφ. *παρήσθαι* (κυρ. εἶναι παθητ. πρκ. τοῦ *παρίζω*): κἀδημαι, εἶμαι καθισμένος, πλησίον ἢ παραπλεύρως τινός, παρακἀδημαι (μετὰ δοτ.) || κἀδημαι πλησίον τινός || διαμένω, κατοικῶ, μετὰ τινος (μαζ) μέ τινα) || εἶμαι παρὼν εἰς τὴν, παρευρίσκομαι.

παρῆμερος, ον, δωρ. *παράμερος* (*παρὰ+ἡμέρα*): ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καθημερινός.— II ὁ ἐρχόμενος (ἢ γινόμενος κ.λ.π.) ἡμέραν παρ' ἡμέραν, κατὰ πάσαν δευτέραν ἡμέραν.

παρῆνουν, πρτ. τοῦ *παραινέω*.

παρῆσις, ἢ (*παρήσις*): ἀφίξις εἰς τὴν ἀκτὴν (ἀποβάθραν) || τόπος ἀποβάσεως, ἀποβάθρα.

παρῆσιτης, -ου, ὁ, θηλ. -ίτις, -ίδος, ἢ (*παρὰ+ῆσιν*): ὁ κείμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν, παράκτιος, παραλίος, παραθαλάσσιος.

παρῆσιος, ἢ (*παρήσιος*): ἐν τῷ πληθ. οἱ ἱμάντες διὰ τῶν ὀπιῶν προσεδένετο ὁ *παρήσιος* ἵππος (ὁ παραπλεύρως τοῦ κανονικοῦ ζεύγους τῶν ἵππων τοποθετούμενος).

παρῆσος, ον, δωρ. *παράσος* (*παρὰ+ἀείρω*): ὁ παραπλεύρως συναρτῶμενος, ὁ παρακρεμῶμενος || *παρήσος* (ἐνν. *ἵππος*) = ὁ ἵππος ὁ παραεγγυόμενος εἰς τὸ κανονικὸν ζεῦγος τῶν ἵππων (τὴν *ξυνωρίδα*), καλούμενος ἄλλως καὶ *παράσειρος* καὶ *σειραφόρος*, ἀντιθ. *τῷ ζῆγίτη* ἢ *ζῆγίτος*.— II ὁ κατακείμενος, ὁ ἐξηπλωμένος χαμῶν || μτρφ. ἀσοθήτης, ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος || παρῆσων, «παλαδός».

παρῆσος, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *παραπαιφίω*.

παρῆσις, -ῆδος, ἢ (καὶ *παρῆσις*): ἀττ. συνηρ. τύπος ἀ. παρῆσις (βλ. λ.).

παρῆσδα, β' ἐν. ἀπ. πρτ. τοῦ *παρῆσιμι* (εἶμι).

παρῆσθευ, δωρ. β' ἐνικ. ἀορ. β' τοῦ *παρῆσιθάνομαι*.

παρῆσημαι, παθ. πρκ. τοῦ *παρῆσιέω*.

παρῆσιμι, μτχ. ποιητ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παρῆσιέω*.

παρθενεία, ἢ, καὶ συνηρ. -ία (*παρθηνεύω*): ἡ κατάστασις τῆς παρθένου, ἡ ἰδιότης τῆς παρθένου, ἢ «παρθενιά».

παρθενεία, τά = *παρθένια*, τὰ (βλ. λ.).

παρθένοιος, ον, ἰων. -ῆσιος (*παρθένος*): ὁ ἀνήκων εἰς παρθένον, παρθενικός || ἐντροπαλός.

παρθένευμα, -ατος, τό (*παρθηνεύω*) = *παρθενεία* (βλ. λ.) ἢ ἐν τῷ πληθ., αἱ ἀσχολίαι (ἀπασχολήσεις, ἐργόχειρα) τῶν παρθένων.

παρθενεύω, μελ. -σω (*παρθένος*): ἀνατρέφω παρθένον, ἀνατρέφω τινὰ ὡς παρθένον || ὡς ἀμτθ. τὰς σημ. τοῦ παθητ.— II παθητ. *παρθενεύομαι* = διόγωγ παρθενικῶν θῖον, διομένω παρθένας.

παρθενία, ἢ· βλ. *παρθενεία*.

παρθένια, τὰ (ἐνν. *μέλη*)· ὅσμηματα ἠδόμενα ὑπὸ παρθένων τῇ συνοδείᾳ αὐλοῦ μετὰ χοροῦ (κυρ. οὐδ. πληθ. τοῦ *παρθένιος*).

παρθενική, ἢ (ἐνν. *κόρη*), ποιητ. ἀντί *παρθένης* (βλ. λ.): = παρθένος, κόρη (κυρ. εἶναι θηλ. τοῦ ἐπομ.).

παρθενικός, ἢ, ὁν (*παρθένης*): ὡς καὶ νῦν, παρθενικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς παρθένον.

παρθέσιος, α, ον, καὶ ὡς. -ος, -ον (*παρθέσιος*): ὡς τὸ *παρθέσιος* (βλ. λ.), ὁ παρθενικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς κοραϊίδα. 2) ὡς οὐα. ὁ *παρθέσιος* (καὶ *παρθενίας*) = ὁ υἱὸς ἀγῶμου κόρης, ὁ τεχνεὶς πρὸ τοῦ γάμου.— III μτρφ., παρθενικός, καθαρός, ἄμωμος, ἀγνός, ἀμίαντος, ἀμίωλος.

παρθεν-οπίης, -ου, ὁ (*παρθένης+οπίεσις*): ὁ περιβλέπων (περιεργαζόμενος, ἀσχολούμενος) μετὰ τῆς παρθένης, παρθενόφθαλμος, παρθενοκυνηγός, ὁ ἀσπλαγῶν παρθένοισι [βλ. ἔτυμ. βλ. *ὀπιπ(ε)εύω*].

ΠΑΡΘΕΝΟΙΣ, ἢ· ὡς καὶ νῦν, παρθένοισι, ὄγαμος κόρη, «παρθένας, κοράσιον, λατ. *virgo* || ἐνίοτε καὶ ἀρσ. ὁ *παρθέσιος* = ἀνυπανδρός, ὄγαμος, νέος.

2) *Παρθέσιος*, ὡς ἄνομα Θεαινῶν τιῶν, ὡς τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Ἀθήναις, τῆς Ἀρτέμιδος κ. ἄ. || ὡς.

ἐπὶ τῆς ἐν Ταύροις Ἰφιγενείας.— **II** ὡς ἐπιθ., παρ-
θενικός, ἄγνος, ἄμωμος, ὀμιάντος.— **III** ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ γλώσσῃ, κυρ. ἐπὶ τῆς Παρθένου *Μαρίας*. [ἀδεβ.
ἔτυμολ.] κατὰ τινας ἐκ β. *πορ-*, τῆς ἐν *πόρις*, *πόρις*
πιθ. εἶναι: σύνθετος λ. <[λατ. β *gūhen*—(ὡς β' συνθετικός)]
=εἶμαι φουσκωμένος, εἶμαι ἀφρονος (ἦτις *ρὶς*. μαρ-
τυρεῖται ἐν τῇ ἑλλ. *εὐθένεια*, βλ. λ.)' τούτου γινόμε-
νου θεκτοῦ ἢ λ. *παρθένοσ* θὰ περιέχει τὴν ἔννοιαν τῆς
ἐξογκώσεως τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τῆς ἐκχειλίσεως
τῶν χυμῶν τῆς φύσεως].

παρθενόσαφος, *ον* (*παρθένοσ+σαφήναι*)' ἐκ
τῆς σφαγῆς παρθένου, ἐκ τῆς θυσιασθείσης παρ-
θένου.

παρθενό-χρῶς, *-ώτος*, ὁ, ἡ (*παρθένοσ+χρῶς*)' ὁ
ἔχων χρῶμα παρθενικόν (παρθένου), τ. ἔ. λεπτόν,
ῥαφόν.

παρθενών, *-ώνος*, ὁ (*παρθένοσ*)' τὸ διαμέρισμα
μιάς οἰκίας τὸ προσριζόμενον διὰ τὰς παρθένοσ
(τὰς γυναικῶν καθόλου, καὶ δὴ τὰς νεαρὰς), κατὰ
τὸ πλείστον ἐν τῇ πληθ.— **II** ὁ ναὸς τῆς Παρθένου
'Αθηνᾶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ὁ «Παρθενών» δπως
καὶ σήμερον ἐτι λέγεται, ἀνοικοδομηθεὶς ὑπὸ τοῦ Περ-
κλέους.

παρθεν-ωπός, *ον* (*παρθένοσ+ωπός*)' ὁ ἔχων παρ-
θενικὴν ὄψιν.

παρ-θεσαν, ποιητ. ἀντὶ *παρεθέσαν*, γ' πληθ. ἀορ.
δ' τοῦ *παραιθῆμι*.

παρ-θεσίη, ἡ (*παραιθῆμι*)' παρακτάθηκη, ἐγ-
γύσις.

παρ-θαύω (*παρὰ+θαύω*)' κοιμῶμαι πλησίον, παρ-
κοιμῶμαι, κοιμῶμαι μετὰ τινος.

παρ-ιδεῖν, ἀπρφ. τοῦ *παρεῖδον*.

παρ-ιδρύω, μέλ. *-ωω*. ἰδρύω πλησίον, κατασκευ-
άζω πλησίον ἢ τὰς αὐτὰς σήμ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

παρ-ίζω βάλλω τινά νά καθίσθω πλησίον, τὸν
καθίζω κοντά. 2) ὡς ἀμτθ., κάθημαι πλησίον, παρ-
κάθημαι ἢ καὶ ὡς μέσον, *παρίζομαι*, ἀορ. δ' *παρ-
εζόμην*, ἀπρφ. *παρεζέσθαι* καθίζω ἑμαυτὸν πλησί-
ον τινός (παρακάθημαι, κάθημαι πλησίον).

παρ-ίημι, μέλ. *παρήσω* ἀορ. α' *παρήκα* πρκ. *παρ-
εῖκα* μέσ., ἀορ. δ' *παρεῖμην* καθ., ἀορ. α' *παρεῖθην*,
ἀπρφ. *παρεθήναι* πρκ. *παρεῖμαι*, μτχ. *παρεμένος*
ἀφίνω τὴ νά στάθῃ πλησίον, ἀφίνω νά πέσοι πλη-
σίον.— **II** ἀφίνω κατὰ μέρος, παρερχομαι, παραλεί-
πω, λατ. *omitto*. 2) μτφρ., ἀφίνω τὴ νά περάσῃ ἡ
παρατήρησις, τὸ παρερχομαι χωρὶς νά δώσω προσ-
οχήν, ἀμελῶ, παραμελῶ, ἀφίνω κατὰ μέρος, λατ.
praetermittere. 3) ἐπὶ χρόνου, ἀφίνω νά παρέλθῃ.
— **III** λύω, χαλαρώνω, ἐλαττώνω, μετριάζω, λατ.
remittere. 2) τοῦ *ποδός παρήμι*=χαλαρώνω τὸ
σχοινίον τοῦ κάτω μέρους τοῦ ἰστίου, διὰ τοῦ ὁ-
ποίου τὸ ἰστίον προσδέχεται ἐπὶ τοῦ καταστρώμα-
τος, γεν. χαλαρώνω τὸν δεσμὸν (τὴν λαθὴν) ἢ μτφρ.,
ὑποχωρῶ, ὑποκύπτω, παραχωρῶ.—μέσον καὶ παθητ.,
χαλαρώνομαι, ἐξασθενοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι, ἐντεῦθεν
δὲ ἡ μτχ. ἐν. *παριέμενος*, ἀορ. δ' *παρέμενος*, πρκ.
παριέμενος (=ἐξηγνητῆμένος), λατ. *remissus*. 3)
παραδίδω, χαρίζω, λατ. *condonare* ἢ *θβαν*, ληρομονῶ,
συγχωρῶ, ἐπιτρέπω.— **IV** ὑποχωρῶ, παραιτοῦμαι ἀπὸ
τι, ἀποδύρομαι ἢ ἐπιτρέπω, ἀφίνω ἢ ἐντεῦθεν, ἐπιτρέ-
πω εἰς τινα νά διαδῆ ἢ νά εισέλθῃ.— **V** μέσ. *παρ-
εῖμαι*=προσελκῶμαι τινά πρὸς τὸ μέρος μου, ἐτόν
παίρω κατὰ τὸ μέρος μου, κερδίζω τὴν εὐνοίαν του
ἢ αἰτούμαι, ἐξαιτοῦμαι, ζητῶ χάριν διὰ τινα (παρα-
καλῶ νά τοῦ χαρισθῇ ἢ ποινή), ζητῶ νά τύχῃ συγ-
γνώμης ἢ αἰτούμαι (ζητῶ) συγγνώμην.

παρ-ίτω, καλ. ποιητ. τύπος τοῦ *παρήκα* (δλ. λ.).

Πάριος, α, *ον*' ὁ ἀνήκων εἰς τὴν νῆσον Πάρον,
ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς νήσου Πάρου ἢ **Πάριος**
λίθος=Πάριον μάρμαρον (δλ. Κ.Ε.Α.).

παρ-ιπηεύω, μέλ. *-ωω*. ἰπηεύω παραπλευρῶς, παρ-
έρχομαι ἐπιφανος. 2) ἐφορμῶ ἐπιφανος.

παρ-ίσθος, *ον* (*παρὰ+ίσθος*)' σχεδὸν ἴσος, ἀκρι-
δῶς ὀμοιος.

παρ-ίσωω, μέλ. *-ώωω* (*πάρισος*)' κόνινω τὴν σχε-
δὸν ὀμοιον, ἐξισώνω, παραβάλλω.—Παθητ., ἀορ. α'
παρισώθην' ποῖω ἑμαυτὸν ἴσον τινί, μετρῶ ἑμου-

τὸν ἐν σχέσει πρὸς τινα, ἐξισοῦμαι πρὸς τινα, ἀμιλ-
λώμαι πρὸς τινα.

παρ-ιστάω, προστ. μέσ. ἐν. τοῦ

παρ-ιστάμι, μέλ. *παρῆσταιω*: **I** μτθ. ἐν τῷ ἐνεστ.,
πρτ., μέλλ. καὶ ἀορ. α' κόνινω τὴν νά σταθῇ πλησίον,
τὸ τοποθετῶ πλησίον, προσάγω τὴν, τὸ παρουσιάζω,
τὸ προσφέρω εἰς τινα. 2) δέτω τὴν ὑπ' ὄψιν τινός,
τὸ βάλλω εἰς τὸν νοῦν του, τοῦ τὸ παρουσιάζω,
προσφέρω τὴν, εἰσηγοῦμαι τὴν, ὑποβάλλω τὴν εἰς τὴν
κρίσιν τινός ἢ ἀποδεικνύω τὴν, τὸ ἐξελέγχω. 3) τὸ
μέσον, καὶ ἰθὺς ὁ μέλλ. *-στήσομαι* καὶ ὁ ἀορ. α' *-εστη-
σάμην* χρησιμοποιοῦνται μετὰ τινος ἰδιουπίτας: δέτω
τὴν παρὰ τὸ πλευρόν μου, παρουσιάζω ἢ φέρω τὴν(νὰ)
πρὸς τὸ μέρος μου, προσελκῶ πρὸς τὸ μέρος μου,
τὸ(ν) ἀναγκάζω νά ταχθῇ μετὰ τὸ μέρος μου ἢ νικῶ,
καταβάλλω, δομάζω, ὑποτάσσω ἢ ὡς πελῶ, καταπελῶ,
τινὰ ἢ ἐντεῦθεν ὡς. ἔχω τινὰ εἰς τὴν διόθεσιν μου,
τὸν διαδέτω συμφωνῶ πρὸς τὰς ἀπόψεις μου καὶ
τοὺς σκοποὺς μου.— **II** ἀμτθ., ἐν τῇ καθ. *παριστα-
μαι*, μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *παρέστην*, πρκ. *παρέστηκα*,
ὑπερ. *παρεστήκασι* ἴσταμαι, (στέκομαι) πλησίον ἢ
παραπλευρῶς ἢ ἐντεῦθεν, ἴσταμαι πλησίον τινός, ἐν
τῇ ἔνοια τοῦ θεοῦ τινά, τὸν ὑπερασπίζω. 2) ἐπὶ
γεγονότων καὶ περιτάσεων, εἶμαι πλησίον, παρευ-
σκομαι ἢ τὸ *παριστάμενον*=αἱ παροῖσαι συνδῆκαι ἢ
μετὰ τῆς αὐτῆς σήμ. καὶ ἡ μτχ. πρκ. τὸ *παρευεῖται* ἀντὶ
παρευεῖται. 3) ἔρχομαι πρὸς τὸ μέρος τινός,
προσχωρῶ εἰς τὰς ἀπόψεις του, τὰς συμπεριζομαι ἢ
ἀπολ., ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις, ἔρχομαι εἰς
συμφωνίαν, ὑποτάσσομαι, παραδίδομαι. 4) ἔρχο-
μαι εἰς τὸν νοῦν τινος, ἐπέρχομαι εἰς τινα ἢ καὶ
κυρ. ἀπροσ., *παρίσταται μοι* = ἐρχεται εἰς τὸν νοῦν
μου, μοῦ ἐπέρχεται ἡ ἰδέα. 5) ἐπὶ συμβάντων, λαμ-
βάνω χώραν, συμβαίω ἢ ἐν τῇ σημασί. ταύτη καὶ κατὰ
μέσ. μέλλ. *-στήσομαι*. 6) εἶμαι εἰς τὴν ἐξουσίαν
τινός, ἐντεῦθεν δ' ἀπολ., μτχ. *παρευεῖται*=*παρόν*,
εἶδόν=ἔάν (ἀφ' οὗ, ἄν καὶ ἐπειδὴ κ.λ.π.) εἶναι εἰς
τὴν ἐξουσίαν μου νά..., λατ. *cum liceat*.

παρ-ιστιδίος, α, *ον* (*παρὰ+ιστός*)' ὁ παρὰ τὸν
ἰσθμὸν (θῆλ. τὸν ἐργολίον).

παρ-ίσχω, πρῶτ. μέλ. τοῦ *παρέχω* ἔχω τὴν ἐγ-
γύς, τὸ ἔχω ἔτοιμον ἢ τὸ παρουσιάζω, τὸ προσφέρω.
παρ-ίτητος καὶ *-έτα*, εἰμ. ἐπιθ. τοῦ *πάρεμι* (*εἶμι*)'
πρέπει νά πληροῖται τῆς, νά παρουσιασθῇ.

παρ-κατ-έλεκτο, ἐπ. καθ. ἀορ. β' τοῦ *παρκατα-
λέγω* ὡσεὶ ἐκ α' προσ. *παρκατελέμην*.

παρ-κείμενος, ἐπ. μτχ. τοῦ *παράκειμαι*.

παρ-κλίνω, ἐπ. ἀντὶ *παρακλίνω*.

παρ-κύπτω, ἐπ. ἀντὶ *παρακύπτω* ἢ *δωρ*. μτχ. θῆλ.
παρκύπτουσα ἀντὶ *παρακύπτουσα*.

παρ-μέμβλωκε, ἐπ. γ' ἐν. πρκ. τοῦ *παραβλόσκω*.

παρ-μένω, ἐπ. ἀντὶ *παρμένω*.

παρ-μόνιος, ποιητ. ἀντὶ *παρμόνιος*.

παρ-μονος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *παρμόνος*.

Παρνάσιος, α, *ον*, ἰων. *Παρνή(σ)σιος*, η, *ον* (ἴσ.
καὶ *-ος*, *-ον*)' ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ προερχόμενος ἀπὸ)
τὸν Παρνασσόν ἢ ἰων. θῆλ. *Παρνησίος*, *-ίδος*, καὶ
Παρνησίς, *-ίδος*, ἐκ τοῦ

Παρνασός, ὁ, ἰων. *Παρνησός* (καὶ *-σόςος*)' τὸ
γνωστὸν ὄρος τῆς Φωκίδος, ὁ Παρνασσός ἢ ἡ γρ. *Παρ-
νασός* (μετὰ διπλοῦ σσ) εἶναι μτγν. (βλ. Κ.Ε.Α.).

Παρνήθιος, α, *ον*' ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Πάρνηθα ἢ
προερχόμενος ἐκ τῆς Πάρνηθος: ἐκ τοῦ

Πάρνης, *-ηθος*, ἡ' τὸ γνωστὸν ὄρος τῆς Ἀττικῆς,
ἢ Πάρνης (βλ. Κ.Ε.Α.).

Παρνησός, ὁ, ἰων. ἀντὶ *Παρνασός*.

ΠΑ'ΡΝΟΨ, *-οπος*, δ' εἶδος ἀκριδος [ἀττ. *πάρνωψ*,
βοιωτ., λεσβ. *πάρνωψ*, *-οπος* (= ἀκρις, σφῆς), πρδ.
Πούτ. *επάρνωψ* ἀκριδος εἶδος, οὗ δὲ μελίσσης ἀ-
γρίας», *Κάρνωψ* (κύρ. δν.), *κάρνωψ*=*πάρνωψ*, πρδ.
Ήουκ. *«κορνώπιδες» κόνωσες*, ἀμφιβ. ἔτυμ. κατὰ
τινας <αὐτῆσιν> (κατὰ διαλεκτικὴν ἀνομοίωσιν ὅπ' ἄλ-
λων συσχετίζεταί, ἦττον ὀρθῶς, πρὸς τὰ σανσκρ. *kīrṇa*-
ἢ (ζημιωμένος), ἢ πρὸς τὸ παλ-γεμρ. *hornaz* (κηρήν)

(*κορνώψ* <κ[ῖς-n]).

παρ-οδεύω, μέλ. *-ωω* παρερχομαι, ὁδοιπορῶ (τα-
ξιδεύω) πλησίον.

παρ-οδίτης, -ου, ὁ, κλητ. -ῖτα* θηλ. ἡ *παροδίτις*, -ίδος (πάρουδος)* ὁ παρερχόμενος, ὁ διαβάτης, ὁ ταξιδιώτης, ὁδοιπόρος.

πάρ-οδος, ἡ (παρά+ὁδός)* ὁ, τι καὶ νῦν, πάροδος, πέρασμα, διόδος. 2) τὸ παρέρχεσθαι, τὸ διέρχεσθαι πλησίον ἢ πέραν, ἢ διέλευσις, ἢ εἰσοδος ἢ ἐν *παρόδῳ*—ὡς καὶ νῦν, κατὰ τὸ πέρασμα, κατὰ τὴν διάδοξιν.— **||** πλαγία εἰσοδος, στενή εἰσοδος.— **|||** ἡ ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου ἐμφάνισις πρὸς ἀγόρευσιν. 2) ἡ πρώτη εἰσοδος τοῦ χοροῦ εἰς τὴν ὀρχήτραν. ἡ γινομένη ἐκ τῶν πλαγίων **||** ὡς *πάρουδος* ἐκαλεῖτο καὶ τὸ πρῶτον χορικὸν *ἄσμα*, τὸ ᾄζόμενον ὑπὸ τοῦ χοροῦ μετὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ.

παρ-οἴνυμι, καὶ **παρ-οίγω*** μελ. -οίγω* ἀόρ. α' -έφα* ἀνοίγω κατὰ τὰ πλάγια, ἢ ἀνοίγω ὄλιγον, «μισεολίγω» **||** μετὰ γεν. *παροίξας τῆς θύρας*—ἀνοίξας ὄλιγον τὴν θύραν.

πάρουθε, καὶ πρό φων. **πάρουθεν** (πάρουθ), πρόθ. μετὰ γεν. ἔμπροσθεν τινος, ἐνώπιον τινος, ἐπὶ παρουσίᾳ τινος, λατ. *ante, coram*. 2) ἐπὶ χρόνου, πρό, πρότερον.— **||** ὡς ἐπὶ λ., ἐπὶ τόπου, πρό, ἔμπροσθεν, ἐνώπιον. 2) ἐπὶ χρόνου, πρὶν ἀπὸ..., πρότερον, προηγούμενος, ἄλλοτε, μέχρι τοῦδε **||** *πάρουθε πρὶν*—λατ. *priusquam*—πρὶν ἢ, προτοῦ, πρὶν νά, προτοῦ νά.

παρ-οικέω, μελ. -ήσω* ὁ, τι καὶ νῦν, παροικῶ, οἰκῶ (κατοικῶ) πλησίον (ἐγγύς ἢ παραπλευρώς).— **||** διαμένω, κατοικῶ.

παρ-οικησία, ἡ, καὶ **παροικήσις** (*παροικέω*)* τὸ κατοικεῖν πλησίον, γειτνίασις, γειτονία.

παρ-οικία, ἡ (πάρουκος)* τὸ παροικεῖν ἐν ξένη χώρα, τὸ διαμένειν ἐν τινι τόπῳ ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ παροίκου, ἢ παρεπιδημία.

παρ-οικίζω, μελ. -ίσω (*πάρουκος*)* τοποθετῶ (ἐγκρασιῶ) τινα πλησίον ἄλλου.— παθητ., ἐγκαθίσταμαι (οἰκῶ, κατοικῶ) πλησίον ἄλλου.

παρ-οικο-δομέω, μελ. -ήσω* οἰκοδομῶ πλησίον ἢ παραπλευρώς **||** ἐγείρω τοῖχον παραλλήλως ἢ ἐγκαταστάς πρὸς τὴν (κατὰ μήκος ἢ κατὰ πλάτος).— **||** ἀποτειχίζω (ἀποκλείω, ἀποφράσσω) διὰ τοίχου ἢ δι' ἀναχώματος.

πάρ-οικος, ὄν (παρα+οἰκέω)* ὁ οἰκῶν (διαμένων, κατοικῶν) πλησίον ἢ παραπλευρώς, ὁ γείτων, ὁ γειτονόευς, γειτονιάζων.— **||** ὡς ὄσο. ὁ *πάρουκος*—ὁ, τι καὶ νῦν, ὁ γείτων **||** ὡς. ὁ ξένος, ὁ ἐκ ξένης χώρας προερχόμενος καὶ διαμένων που (ἐν τῇ ἐξ-νῃ), ὁ ξένος ἐπὶ ξένης οἰκῶν, ὁ μέτοικος, διαβατικός, λατ. *Inquilinus*.

παρ-οιμία, ἡ (πάρουκος)* ὡς καὶ νῦν, παροιμία, ρητόν, γνημικόν. 2) ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Ἐθαγγ. κεί-ται ἀντὶ τοῦ *παραβολῆ* (ἀσαφῆς ἔκφρασις).

παρ-οιμιακός, ἡ, ὄν (παροιμία)* ὡς καὶ νῦν, παροιμιακός **||** ὡς ὄρος ἐν τῇ Μετริกῇ, ὁ *παροιμιακός* (ἐνν. *στιχός*), ἡ τὸ *παροιμιακόν* (ἐνν. *μέτρον*) ἦτο ἀναπαιστικόν διμετρον καταληκτικόν, ἀπαντῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τέλει τοῦ ἀναπαιστικοῦ συστήματος.

πάρ-οιμος, ὄν (παρα+οἰμος)* ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν (ὁ καθ' ὁδὸν) εὐρισκόμενος, ὁ γείτων.

παρ-οινέω* πρτ. *ἐπαρῶνον* καὶ ἀόρ. α' *ἐπαρῶνησα* μετὰ διπλῆς ἀξῆ*. πρτ. *πεπαρῶνηκα* μετὰ ἀξῆ. καὶ ἀναδιπλ. ὡς. ἐν τῷ παθητ., ἀόρ. α' *ἐπαρῶνηθήν** πρτ. *καταρῶνημαι* (πάρουσις)* συμπεριφέρομαι κακῶς κατὰ τὴν οἶνοποσίαν, φέρομαι ὡς μεθυμένος.— **||** μετθ. κακομεταχειρίζομαι τινα διατελῶν ἐν μέθῃ **||** γενικῶς, φέρομαι πρὸς τινα διαίως καὶ προσβλητικῶς, ὅπως ἀκριδῶς εἰς μέθυσος.

παρ-οινία, ἡ (πάρουσις)* βίασις ἢ καὶ ὑβριστικὴ συμπεριφορά μεθύσου **||** ἀστειότητες μεθύσου.

παρ-οινικός, ἡ, ὄν (παρ-οινία)* ὁ παραδεδωμέ-νος (ἢ ὁ ρέψων) εἰς τὴν οἶνοποσίαν καὶ τὴν μέθην.

παρ-οίνιος, ὄν καὶ **πάρουιος**, ὄν (παρα+οἶνος)* ὁ μεθυμένος ἀπὸ οἴνου **||** ὁ ἐριστικός καὶ ὑβριστικός ἐν τῇ μέθῃ του **||** ὁ ἀρμόζων εἰς συμπόσια ἢ εἰς συμποσιάζοντας.

πάρουτατος, ἡ, ὄν, ὑπερθ. τοῦ *πάρουθε*, *πάρουθ** ἐπὶ τόπου, ὁ εὐρισκόμενος ὄλως διόλου ἔμπρός, ὁ πρῶτος, «ὀλόρωτος».

πάρουτερος, α, ὄν, συγκριτ. τοῦ *πάρουθε*, *πάρουθ** ἐπὶ τόπου, ὁ ἔμπροσθεν τινος εὐρισκόμενος, ὁ προηγούμενος κατὰ τὴν σειράν (τοπικῶς) **||** ἐπὶ χρό-νου, ὁ πρότερος, ὁ ἀρχαιότερος.

παρ-οίχομαι, μελ. -οιχήσομαι* πρτ. *παρῶχηκα*, ἴων. *παροίχωκα*, καὶ παθ. παρὰ μτγν. *παρῶχημαι*, ἀποθ. ἔχω παρέλθει, παρέρχομαι, προσπερνῶ. 2) ἐπὶ χρόνου, ἔχω παρέλθει, ἀνήκω εἰς τὸ παρελθόν **||** ἡ *παροίχομένη νύξ* = ἡ παρελθούσα νύξ **||** *ἄνδρες παροίχομενοι*—ἄνδρωποι τῶν παρελθουσῶν γενεῶν.— **||** ἔχω ἀπέλθει, εἶμαι νεκρός, ὡς τὸ *οἴχομαι*.—

||| μετὰ γεν., ἀπὸ τὴν συστολήν μου ἀποσυρομαι ἔκ τινος, ἀπομακρύνομαι, ἀπέχω, ἀπὸ τινος. 2) περιπλανῶμαι μακρὰν τινος, ἀπέρχομαι ἔκ τινος **||** *ἔσον μοῖρας παροίχη*—πόσον ἀπεμακρύνεθης (πόσον κατέπεσες) ἀπὸ τὴν προτέραν σου εὐτυχίαν.

παρ-οκωχῆ, ἡ (παρέχω)* ἀττ. ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *παροχη* (βλ. λ.).

παρ-ολισθάνω, μτγν. -αίνω* μελ. -ολισθήσομαι* διολισθαίνω μουσικῶς, εἰσέρχομαι λαθραίως.

παρ-ομοιάζω, μελ. -άσω* ὡς καὶ νῦν, παρομοιάζω, ὁμοιάζω, εἶμαι παρόμοιος.

παρ-όμοιος, (α), ὄν (παρα+ὄμοιος)* ὡς καὶ νῦν, παρόμοιος, ὁμοιος περίπου, παρὰ πολὺ ὁμοιος **||** σχεδὸν ἴσος, περίπου ἴσος.

παρ-όν, -όντος, τό, οὖν. μτχ. ἐν τοῦ *πάρουμι* (*εἰμί*), ἐν χρῆσει: ὡς μτχ. ἀπὸ λ. (βλ. *πάρουμι* δ).

παρ-οξυντικός, ἡ, ὄν (*παροξύνω*)* ἀρμόδιος, κατάλληλος, εἰς τὸ παροξύνειν (ἐξεγείρειν, ἐρεθίζειν), ὁ παροξύνων, ὁ ἐξερεθίζων.— **||** ὁ εὐκόλως παροξυνόμενος.

παρ-οξύνω, μελ. -ῶνω* ἀόρ. α' *παρῶξυνα** κωδιστῶ τὸ ὄξυ **||** μτφρ. ὡς καὶ νῦν, παροξύνω, παρορμῶ, ἐξυ-θῶ, κεντρίζω, παρακινῶ **||** προκαλῶ, διεγείρω, ἐξε-ρεθίζω, παροργίζω, κινῶ εἰς ὀργήν.

παρ-οξυσμός, ὁ (*παροξύνω*)* ὁ, τι καὶ νῦν, παρ-οξυσμός, ἐρεθισμός, φιλονικία **||** πρόκλησις, παρόρ-μησις, παρακίνησις.

παρ-όρασις, ἡ (*παροράω*)* πλημμελὴς δρασις, παράβλεψις, παραμέλησις, ἀφροντισία, ἀπροσεξία.

παρ-οράω, μελ. -ήσομαι* ἀόρ. β' *παροῖδον** (βλ. ἐν *δράω*)* βλέπω πρὸς τι παρερχόμενος (ἐτὸ κυττάζω προσπερνώντας), τὸ παρατηρῶ.— **||** βλέπω τιν ἐν παρόδῳ, χωρὶς νά τοῦ ἀποδιδῶ τὴν δέουσαν σημασίαν, τὸ παραβλέπω **||** ἀψηφῶ, καταφρονῶ, δὲν τὸ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου.— **|||** βλέπω πλαγίως **||** βλέπω ἐσφαλμένως.

παρ-οργίζω, μελ. -ίσω* ὡς καὶ νῦν, παροργίζω, ἐξοργίζω, προκαλῶ τὴν ὀργὴν τινος, τὸν ἐξερεθίζω.— **||** παθητ., ὡς καὶ νῦν, παροργίζομαι, ἐξοργίζομαι, πληροῦμαι ὀργῆς, εἶμαι ἐξοργισμένος, ἐξερεθίζομαι, κατὰ τινος.

παρ-οργισμός, -οῦ, ὁ (*παροργίζω*)* ὁ ἐρεθισμός, ἢ πρόκλησις τῆς ὀργῆς τινος, ὀργή, θυμός.

παρ-ορίζω, μελ. -ίσω* ἐξέρχομαι τῶν ὀρίων μου, παρειοδῶ εἰς τὰ τοῦ γείτονος ὄρια (σύνορα), φε-τερίζομαι κτήμα γείτονος.— **||** παθητ., ἐπὶ προσ., ἐξορίζομαι.

παρ-οριστής, -οῦ, ὁ (*παρορίζω*)* ὁ ὑπερβαίνων τὰ ὄρια τοῦ καὶ καταλαμβάνων ξένην γῆν.

παρ-ορμάω, μελ. -ήσω* ὡς καὶ νῦν, παρορμῶ, παροτρύνω, παρακινῶ, θέτω εἰς κίνησιν, διεγείρω, παροξύνω.— **||** παθητ., μετὰ μέσου μέλλ. -ήσομαι* ἐφορ-μῶ κατὰ τινος.

παρ-ορμίζω, μελ. -ίσω, ἀττ. -ίζω* προσορμίζω τι παραπλευρώς ἄλλου, τὸ φέρω εἰς ὄρμον.

πάρ-ορνίς, -ῖθος, ὁ, ἡ* ὁ ἐχωινκακούς οἰωνός, ὁ δυσοἰωνός, ὁ κακὰ προμαντεύων, ὁ κακός οἰω-νός, ὁ κακὰ προοιωνιζόμενος.

παρ-ορύσσω, ἀττ. -ττω* μελ. -ξω* ἀόρ. α' *παρ-ορύσα** ὀρύσσω (ἀνορύσσω) πλησίον ἢ παραλλήλως.— **||** ἀμιλλῶμαι πρὸς τινα ἐν τῷ ὀρύσσειν (ὅπως συν-έβαινε μέ τοὺς μέλλοντας νὰ μετασχουν εἰς ἀγῶνα πυ-γμαχίας κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας* οὗτοι δηλ. ἐπὶ 40 ἡμέρας προεγμναζόντο ὀρύσσοντας τάφρους, προφανῶς διὰ τὴν ἀσκητὴν τὴν μύωνων των).

παρ-ορχέομαι, μελ. -ήσομαι, ἀποθ.* ὀρχοῦμαι

παρά τούς κανόνες τῆς ὀρθογραφικῆς, χορεύω ἑσφαλμένως.

ΠΑΨΟΣ Α'. ἐπίρρ.: Ἰ ἐπὶ χρόνου, πρίν, πρότερον, προηγουμένως, ἄλλοτε ἢ ὡς. καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρ. τὸ *πάρος*. 2) μετ' ἀπρφ., ὁμοίως ὡς τὸ *πρίν*, λατ. *priusquam*: *πάρος ἦν γαίαν ἰκέσθαι* = προτοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πατρίδα του. 3) οὐ *πάρος*... *πρίν γε* = λατ. *non prius... quam* = οὐχὶ πρότερον... παρά ἄφ' οὐ. 4) παρά πολὺ ἐνώρις, πρωτύτερα ἀπὸ δ, τι πρέπει.— ἢ ἐπὶ τόπου, πρώτος (τοπικῶς), ἐμπρός ἀπὸ ἄλλο(ν)

Β'. πρόθεσις, παρὰ Ποιητῆς ἀντὶ τῆς *περὶ* (βλ. λ.), εἶτε ἐπὶ τόπου εἶτε ἐπὶ χρόνου (=ἐνώπιον, πρό).— ἢ πλεόν, μάλλον, ὑπεράνω ἢ ἀντὶ τινος.

**Ετυμ.*: *πάρος* (<ιαπ. **p[ri]ros*=σσανοκρ. *purāh*, Ζενδ. *paṛō*, γεν., ἀφαιρ. ρις. τινος ὀνόμ. **per-*, **p[ri-* δηλοῦντος τὴν ἐπέκτασιν κινήσεως πρὸς τὰ ἐμπρός, πρὸβ. σσανοκρ. *purā* (πρίν, ἄλλοτε), γοτθ. *faúr* καὶ *faúra* (πρίν), παλ-πορρ. *fyriŕ*, ἀρχ-γερμ. *vora* (fore, before), ἀγγλ. *for*, λατ. *por-* (pollicor, porrigō), καλ-ι.ρλ. *ar*, αἰρ (πλησίον, ἐνώπιον) βλ. καὶ ἐν *πᾶρι*· ἐκ τοῦ *πάρος* τὰ *παροῖθεν*, *παροίτερος* κ. ἄ.

Πᾶρος, ἡ· ἢ γνωστὴ νῆσος τῶν Κυκλάδων Πάρος, περιήγησις διὰ τὸ λευκὸν τῆς μάρμαρον (βλ. Κ.Ε.Α.).

παρ-οτρύνω, μελ. -ῶν· ὡς καὶ νῦν, παροτρύνω, παρακινῶ, παρορμῶ (συχν. πρὸς τὸ κακόν).

παρ-ουσία, ἡ (παρῶν, παροῦσα)· ὅ, τι καὶ νῦν, ἢ παρουσία, τὸ νὰ εἶναι τις παρών, νὰ παρευρίσκειται ἢ ἀνδρῶν *παρουσία*=ἄνδρες οἱ παρόντες ἢ *παρουσία* ἔχουσιν=παρῆναι. 2) ὀφείξις. 3) ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· γλώσση ἢ ἐμφάνισις τοῦ Χριστοῦ (πρβλ. ἡ δευτέρα παρουσία).— ἢ *παρουσία* = τὰ παρόντα = αἱ παρούσαι συνδήκαι (περιστάσεις), ἢ παρούσα κατάστασις τῶν πραγμάτων.

παρ-οχετεύω, μελ. -ῶ· διοχετεύω τὸ ὕδωρ πρὸς ἄλλην κατεῦθον (παρεκκλίνουσιν ἀπὸ τῆς γνωστῆς ἢ τῆς κεντρικῆς), μετοχετεύω τὰ ὕδατα ὀχετοῦ (ἢ διώρυγος κ.τ.δ.) πρὸς παρακείμενον ὀχετόν ἢ μτρ., ὑποκλέπτω ἢ ὡς. μτρ. ἐκτρέπω μίαν ἔρευναν, τὴν κάμνω νὰ πάρῃ ἐσφαλμένον δρόμον.

παρ-οχέω, μελ. -ήσω (παρὰ+ὄχω)· παρακομίζω, μετακομίζω ἐφ' ἁμάξης πλησίον ἢ παραπλεύρως.— μέσον, παρακάδημαι (κάδημαι πλησίον τινός) ἐν τῷ ὀχήματι.

παρ-οχή, ἡ (παρέχω)· ὅ, τι καὶ νῦν, ἢ παροχή, τὸ παρέχειν, χορηγεῖν, τὸ ἐφοδιάζειν μὲ τι ἢ ἀπολ. φιλοδώρημα, ἐπίδομα.

παρ-οχλίξω, μελ. -ίσω· μετακινῶ τι διὰ μοχλοῦ (ἢ ὡσεὶ διὰ μοχλοῦ).

παρ-οχος (Α), ὁ (παρὰ+ὄχος)· ὁ παροχούμενος, δηλ. ὁ κοθήμενος πλησίον ἄλλου ἐπὶ τινος ὀχήματος.

παρ-οχος (Β), ὁν (παρέχω)· ὁ παρέχων, ὁ χορηγῶν.

παρ-οψίς, -ίδος, ἡ (παρὰ+ὄψων)· ἔδεσμα ἐκλεκτὸν παρατιθέμενον ἐπὶ πλεόν τοῦ συνήθους («δεύτερο πιάτο»).— ἢ τὸ διὰ τοιοῦτον ἔδεσμα χρησιμοποιοῦμενον πινάκιον (κοιν. «πλάτδα»).

παρ-όψομαι, μελ. τοῦ *παροράω*, σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ ἀπρφ. *παρόπτομαι*.

παρ-οψ-ώνεω, μελ. -ήσω· ἀγοράζω («ψωνίζω») ἔδεσμα τὸ διὰ νὰ τὸ παραδέω ἐπιπροσδέτως (βλ. *παροψίς*).

παρ-οψ-ώνημα, τὸ (παροψωνέω)· τὸ ἀγοραζόμενον ἴνα παρατεθῆ ἐπιπροσδέτως ὡς *παροψίς* (βλ. λ.), «πρόσδετο ψώνιο» ἢ μτρ. *παροψώνημα τῆς γλιθῆς*=νέα (πρόσδετος) ἡ δονη.

παρ-οψιθῶν, ἀναδ.ι.πλ. μτρ. ἀορ. β' τοῦ *παροψέιθω*.

παρ-ρησία, ἡ (πάς+ρησις)· ἐλευθερία λόγου (κυρ. τὸ νὰ ἐχῇ τις τὸ δικαίωμα νὰ λέγῃ τὰ πάντα), ἐλευθεροστομία ἢ ἐν *κακῇ* ἐνν. ἀθυροστομία, γλώσσης ἀουδοσία· ἀξ ἀπ' τοῦ τὸ

παρ-ρησιάζομαι, μελ. -σομαι (*παρρησία*)· ὁμιλῶ μετὰ παρησιας, ὁμιλῶ ἐλευθερώς.

παρρήσιος, λαχων. ἀντὶ *παρρήσιος* (βλ. λ.).

παρ-στοίην, **παρ-στῆσα**, ἐπ. ἀντὶ *παρρασταίην*, *παρραστῆσα*, ἐξ.τ. καὶ μτρ. (θηλ.) ἀορ. β' τοῦ *παρρίστημι*.

παρ-στήτεον, ἐπ. ἀντὶ *παρρ-στήτεον*, β' δυϊκ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *παρρίστημι*.

παρ-ταμείν, ποιητ. ἀντὶ *παρραταμείν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παρρατέμνω*.

παρ-τέμνω, ποιητ. ἀντὶ *παρρατέμνω* (βλ. λ.).

παρ-τίθει, ποιητ. ἀντὶ *παρρατίθει*=*παρρατίθωμαι*.

παρ-ὑφαίνω, μελ. -ῶν· καθ. πρκ. *παρρῶφασμαι*: ὑφαίνω πλησίον ἢ κατὰ μήκος τινος, προσαρτῶ εἰς τὸ πλάγιον ἢ εἰς τὸ ἄκρον (εἰς τὰ κράσπεδα, ποδογυρον) ἢ μτρ. *δπιλα παρρῶφασμένα*=ὀπλιται περιβάλλοντες ἄοπλον πληθὸς ὡς διὰ παρυφῆς.

παρ-φαίνε, προστ. ποιητ. ἐν. τοῦ *παρραφαίνω*.

παρ-φάμενος, **παρ-φάσθαι**, μτρ. καὶ ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παρραφῆμι*.

παρ-φάσις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *παρραφασία*.

παρ-φάσις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *παρραφασίς*.

παρ-φέρομαι, ποιητ. ἀντὶ *παρραφέρομαι*.

παρ-φύγειν, (καὶ -εῖν), ποιητ. ἀντὶ *παρραφυγεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παρραφεύω*.

παρ-φυκτός, ὄν, ποιητ. ἀντὶ *παρραφυκτός*, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *παρραφεύω*, ὃν δύναται τις νὰ ἀποφύγῃ.

παρῶος, -ου, ὁ (παρῶος)· ἱερός ὄφις τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐρυθρόφαιος, λεγόμενος καὶ *παρείας* (βλ. λ.).

παρ-ωδία, ἡ (παρρῶδης)· ὡς καὶ νῦν, παρωδία, τὸ διαστρέφειν κωμικῶς σοβαροῦς λόγους ἄλλου, ἢ διακωμῶδισις.

παρ-ωδός, ὄν (παρὰ+ὄδη)· ὁ παρωδῶν, ὁ ἔδων ζῆμα ἢ ἀπαγγέλλων ποιῆμα (ἢ καὶ πεζόν) κατὰ παρηλλαγμένον τρόπον ὥστε νὰ τὰ γελοιοποιῇ.— ἢ ὁ ὑπαινιασομένους τὸ κατὰ τρόπον σκοτεινόν.

παρ-ωδέω, μελ. *παρ-ώσω* καὶ *παρρ-ωθήσω*· ὠδῶ (σιρῶνῃ) πρὸς τὰ πλάγια, ὠδῶ τι κατὰ μέρος, ὠδῶ μακράν, ἀπῶδῶ τι(νὰ) ἀπὸ τι(νός), ἀπομακρύνω τι(νὰ) ἢ ὠδῶ τι κάπου καὶ τὸ διατηρῶ μυστικόν, ἀποκρύπτω.— μέσον, ἀπῶδῶ μακράν ἀπὸ ἐμέ, ρίπτω μακράν μου, ἀπορρίπτω, ἀπρωδῶμαι, ἀποκηρῶσω.

παρ-ών, ὄσα, ὄν, μτρ. τοῦ *παρρῶμι* (εἰμὶ).

παρ-ώνυμος, ὄν (παρὰ+ὄνυμα, αἰολ. ἀντὶ *δνομα*)· ὁ ἐσχηματισμένος (παρηγμένος) ἐκ τινος ὀνόματος (λέξεως) δι' ἑλαφρᾶς μεταβολῆς (τροποποιήσεως), ὁ παράγωγος ἐκ τινος λέξεως.

παρῶος, ὄν (καὶ παρῶος, καὶ *παρῶος*) (πρβ. καὶ *παρῶας*, καὶ *παρείας*)· πυρρός, χαλκόχρους, καστανός (ἐπὶ ἱππων).

παρ-ωρείτης, -ου, ὁ (παρὰ+ὄρος)· ὁ παρά τὰ ὄρη κατοικῶν, ὁ διαμῶνον εἰς τὰς πλευράς (πλαγίως) ὄρους ἢ παρὰ τὰς ὑψηλότητας του, ὁ ὄρεινός.

παρ-ωρος, ὄν (παρὰ+ὄρα)· ὁ ἐξω τῆς ὄρας (τῆς καταλλήλου ἐποχῆς), παράκιρος (ὄωρος ἢ ὑπερῶριμος), πού ἔχει περάσει ἢ ἐποχῆς του ἢ τὸ ὄθ. πληθ. *παρῶρα* ὡς ἐπίρρ. (=παράκαιρα ἢ μτρ. ἀτόπως).

παρ-ωροφίς, -ίδος, ἡ (παρὰ+ὄροφῆ)· τὸ μέρος τῆς ὄροφῆς, τὸ ἐκτείνόμενον πέραν τοῦ τοίχου (τὸ ἐξέχον τοῦ τοίχου), τὸ γείσων τῆς στέγης, «κορνίζα».

παρ-ώχτες, ἢ ἐν. πρτ. τοῦ *παρρῶχομαι*.

παρ-ώχημαι, πρκ. τοῦ *παρρῶχομαι*· μτρ. *παρρῶχημένος*.

ΠΑΨ, πᾶσα, πᾶν· γεν. *παντός*, *πάσης*, *παντός*· γεν. πληθ. ἀρσ. καὶ ὀθ. *πάντων*, θηλ. *πανσῶν*, ἰων *πᾶσῶν*, ἐπικ. καὶ *πᾶσῶν*· δοτ. πληθ. ἀρσ. καὶ ὀθ. *πᾶσι*, ποιητ. *πάντασσι*, θηλ. *πάσαις*· ὡς καὶ νῦν, πᾶς, λατ. *omnis* ἢ ἐπὶ ἐνός προσ. ἢ πρᾶγμ., ὀλοκληρός, σύμψ. ἢ ἐπὶ ἐκάστου ἐκ πολλῶν, ἕκαστος ἢ ἐν τῷ πληθ. ὄλοι ἢ ἡ *πᾶσα βλάβη*=αὐτὴ πού ἐπὶ τὴν κορυφή ὡς τὸ νύχια· εἶναι κακὴ ἢ *ἐς πᾶν κακοῦ*=εἰς τὸν ὑπερτάτον βαθμὸν τῆς συμφορᾶς, εἰς τὸ ὑπέριστανημενον τῆς δυστυχίας.— τὸ *ὅσοι* (καὶ οὐχὶ τὸ *οἱ*) ἀκολουθεῖ κυρίως μετὰ τὸ *πάντες* ὡς ἀντιστοιχῶν ἀναφορικόν του· *πάντες ὅσοι*...=λατ. *omnes quicumque*...=ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὅσοι... (ὀσοῖδῆποτε καὶ οἰοῖδῆποτε καὶ ἂν εἶναι) ἢ *πᾶς τις*=ὡς καὶ νῦν, πᾶς τις, ἕκαστος, ὁ καθεὶς, καθένας, ἕνας-ἕνας χωριστὰ λαμβανόμενος ἢ *παντός μάλλον*=ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, περισσότερο ἀπὸ κάθε τι.— ἢ μετὰ ἀριθμητικῶν συναπτόμενον δηλοῦσιν τὸν ἀκριβῆ ἀριθμόν· *ἐννέα πάντες*=ἐννέα ὀκριδῶς (εὐτε περισσότερο οὕτε ὀλιγώτεροι) ἢ μετὰ τοῦ ἄρθρου σημ.: ἐν ὀλω: τὰ *πάντα δέκα*=δέκα ἐν ὀλω

(δέκα «δλα-δλα»). — **III** ἐν τῇ δοτ. πληθ. ἀρ. *πᾶσι* = κατὰ τὴν κρίσιν ὄλων, δι' ὄλους: *δ πᾶσι κλεινός* = δι' ὄλους (κατὰ τὴν γνώμην καὶ κρίσιν ὄλων) ἔνδοξος (ἐξἄκουστός). **2)** *πᾶσι* (οὐδ.) = ἐν πᾶσι, καθ' ὄλα, ἐντελής, τελείως. — **IV** τὸ οὐδ. ἀπαντᾷ ἐν ποι- κιλῇ χρήσει: *πάντα γίννομαι = παντοῖος γίννομαι* = γίννομαι τὰ πάντα, εἶμαι ἱκανός δι' ὄλα, πατῶ ἐπὶ πτωμάτων διὰ τὴν ἐπιτύχου αὐτοῦ ποῦ θέλω || ἐν φ *πάν- τα εἶμι τινι* = εἶμαι τὸ πᾶν διὰ τινά. **2)** τὸ *πᾶν* = τὸ ὄλον, καὶ ὡς ἐπίρρ. δᾶ = ὄλως, παντάπασιν, καθό- λου || οὐ τὸ *πᾶν* = οὐδόλως, διόλου, || ἐπίσης καί: *εἰς τὸ πᾶν, ἐπι πᾶν* = καθόλου, γενικῶς, ἐν ὄλω, ἐν τῷ συνόλω || *ἐς πᾶν κακοῦ ἀφικόμενος* = ἐφθασα εἰς πᾶ- σαν ὑπερβολὴν δυστυχίας (εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς δυστυχίας). || *περὶ παντός ποιούμεαι τινα* = ἐκτι- μῶ τινά ὑπὲρ πάντα ἄλλον (περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον). **3)** *πάντα ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ πάντως* = κατὰ πάντα, ἐντελής, τελείως, ὁλοσχερῶς || ἐν φ *πάντα* = κατὰ πάντα τρόπον, παντοιοτρόπως, δι' ὄλων τῶν μέσων. **4)** *διὰ παντός (ἐν τῷ χρόνῳ)* = ὡς καὶ νῦν, διαρκῶς, πάντοτε, ἕξ δεί.

Ἔτυμ. : *πᾶς*, θηλ. *πᾶσα*, κρητ., θεσσαλ. *πανσα*, ἀργ. *ἀπανσα*, λεσβ. *παῖσα* (**παντζα*), οὐδ. ἰων. αττ. *πᾶν* (παρὰ τὰ *ἀπᾶν, προῖπᾶν* [παρ' αὐτ. καὶ *ἀπᾶν*] κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀρ. *πᾶς*) κατὰ τινὰ ἀνήκει πηθ. εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἐπομένων λέξεων: δωρ. *πᾶσα-σθαί*, αὐτ. *παμπησιᾶ*, ἰων. αττ. *κῦρος* ἰαπ. **k'wānī* (πρβλ. λ. λ. *πάσασθαί* καὶ *παμπηθῆν*). — Τὸ ἐπιρρη- ματικὴν δύναμιν ἔχον *παν-* (*παν-αἰόλος, παν-ύστατος, πᾶν-σοφος, πᾶμ-πρωτος*) ἀπέβη συνών. τῷ *παντο-*, καὶ ἔχρησιμοποιήθη ἔκτοτε ἐν ἐπιθετικῇ ἔννοιά, π. χ. *παν-νύχιος, πᾶν-δημος, πᾶμ-μηνος, παν-έλληγες*, καὶ *παν-ούργος* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *κακοῦργος* < **κακο-Ἔργος*. Κατ' ἄλλους παράγεται ἐξ ἧς ρίζης καὶ ἡ λ. *ἐ-κασ-τος*.

πασῶν, δωρ. ἀντὶ *πασῶν*, γεν. πληθ. θηλ. τοῦ *πᾶς*. **πᾶσασθαί**, ἀπφρ. ἀορ. α' τοῦ *πάτεομαι* (βλ. λ.) || ἐν φ *πᾶσασθαί*, ἀπφρ. ἀορ. α' τοῦ *πάσομαι* (βλ. λ.). **πᾶσι-μέλουσα**, ἡ (*πᾶς+μέλει*) ἡ *πᾶσι μέλουσα*, διὰ τὴν ὁποῖαν πάντες φροντίζουν (ἐπιθ. τοῦ πλοῦτου τῶν Ἀργοναυτῶν, τῆς Ἀργούσης).

πάσομαι, μέλλ. τοῦ *πάτεομαι* (βλ. λ.) || ἐν φ **πάσο-μαι** μέλλ. τοῦ *πάσομαι* (βλ. λ.).

πασπᾶλη, ἡ = *παισπᾶλη* (βλ. λ.), τὸ λεπτότατον ὄλευρον, καὶ σήμερον ἐτι λεγόμενον «πάσπαλη» || τε- μάχιον, κομμάτι: *ὑπνον οὐδέ πασπᾶλη* = οὐτε ἴχνος ὕπνου. [δι' ἔτυμολ. βλ. *παισπᾶλη*].

πασσαλεύτός, ἡ, ὄν (*πασσαλεύω*) πεπασσαλευ- μένος, «πασσαλωμένος», καρφωμένος, καρφωτός. **πασσαλεύω**, αὐτ. *πασταλεύω*, μελ. -σω (*πάσσα- λος*) στερεώνω διὰ *πασσάλου*, καρφώνω. **2)** ἐμ- πηγνύω τι ὡς *πάσσαλον*.

πάσσαλος, αὐτ. **πάτταλος**, ὁ (*πῆγγνυμι*) ὄντι καὶ νῦν, πάσσαλος, «παλοῦκι» πρὸς ἀνάγρην || συχνὰ ἐν ἐπ. γεν. *πασσαλόφι* || *αἰρῶ ἀπὸ πασσαλόφι* = κατα- θιβάζω ἀπὸ τὸν πάσσαλον, «ἐξεκρεμῶ» || *κρεμάννυμι ἐκ πασσαλόφι* = κρεμῶ (ἀναρτῶ) ἀπὸ πάσσαλον || ὁ τύπος *πασσαλόφιν* εἶναι καὶ δοτ. πτώσ.— || φίμωτρον, ἔθλον, δι' οὗ οἱ μάγειροι διήνοιγον τὸ στόμα τοῦ ἐσφαγμένου χοίρου διὰ τὴν ἐξαγάγαν τὴν γλώσ- σαν του.

Ἔτυμ. : νεοαττ. *πάτταλος* (καὶ *πάσσαξ*, -ᾶκος) < **πακίγλο*, πρβλ. ἑλλ. *πήσω*, αὐτ. *πήττω* (= *πή- γνυμι*). σανασκρ. *pāsa*-ḥ (βρόχος), λατ. *paciscor* κλπ., **paik* (< **paclo*-s, βλοκορ. *pacillus*) ἕξ ἰαπ. **paik*-, **pak*-: **pāḡ*-, **paḡ*- (προσηλῶ, στερεώνω) βλ. *πῆ- γνυμι*.

πασσάλοφι, παλ. ἐπ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ *πάσσαλος*. **πασσάμενος**, **πάσσασθαί**, ἐπ. ἀντὶ *πᾶσάμενος*. **πάσσασθαί**, μτχ. καὶ ἀπφρ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πατέομαι*. **πάσσαξ**, -ᾶκος, ὁ, σπανιὸς. παράλλ. τύπος τοῦ *πάσσαλος*.

πάσσε, ἐπ. ἀντὶ *ἐπασσε*, γ' ἐν. κρητ. τοῦ *πάσσω*. **πάσσοφος**, ὄν, ἀντὶ *πάσσοφος*. **πασσοῦδει**, **πασσοῦδη**, ἐπίρρ. ἀντὶ *πασσοῦδει* κλπ. **ΠΑΨΩ**, αὐτ. πάττω μέλλ. *πάσσο* ἀορ. α' *ἐπᾶσα*

παθητ., ἀορ. α' *ἐπάσθη* πρκ. *πέπασμαι* ἐπιπάσσω, πασπαλίζω, περιχύνω, ραντίζω || μτφρ. ἐγκατασπείρω, ἐνυφαινώ, διακοσμῶ, κεντῶ.

Ἔτυμ. : ὑπὸ τιναν ταυτίζεται πρὸς τὸ λατ. *qualio* (=κλονίζω, τραντάζω) (αμ καὶ *π*, **ππ*- (ἰαπ. *qñ*- πρβλ. καὶ παλ-γερμ. *sculten*, παλ-σαξ. *skuddian*, παλ- ποργ. *hossa*, λιθ. *kułėti* (σειῶ, κλονίζω), μολονότι θὰ ὑπέρχον σημασιολογικαὶ τινες δυσχερεῖαι βλ. καὶ *πῆγ*). — Ἰπὸ τινος τῶν νεωτέρων ὑπεστηρίχθη, ὅτι πρόκειται περὶ δύο ρημάτων *πάσσω*: *πάσσω* (=ἄλειψω, ἐπι- χροῦ) < **πακίω*, ἰαπ. **paik*-jō : σανασκρ. *paika*- (πη- λός, ρύπος, περίπτωμα ὄλοιφῆ), παλ-γερμ. *fūhi*, *fūchi* (ὑγρός) — καὶ περὶ ἑτέρου *πάσσω* (< *πασ*- (κεντῶ), πρβλ. Ἦουχ. «*ἐπασσεν*» *ἐποικίλλεν*» ὑφαινεῖν ἐν... *ἐπασσε* = ἐνέπασσεν» τοῦτο τὸ *πασ*- εἶναι συγγ. τῷ *πῆγος* (πρβλ. Ἦουχ. «*πῆγος*» ὑφασμα», ἐφ' ὅσον **πασ-γο*- : παλ-γερμ. *faso, fasa*, ἀγγλ.-σαξ. *foes*=νῆμα, κροσσός) ἀλλὰ ἡ λ. *πῆγος* ἔχει ἄλλην ἔτυμολογίαν: πιθανωτέρα φαίνεται ἡ ὑπόθεσις περὶ τινος *πατ*- (<ἰαπ. **pa*ḡ-), περιεχομένου ἐν τῷ *ἐπασσε* (βλ. ἐν *πάτος* §.).

παστάς, -ᾶδος, ἡ, συντετιμ. ἐκ τοῦ *παραστάς* (βλ. λ.) ἢ *εἶδος προπολιαῦ* ἢ προστώου, κειμένου ἐμ- προσθεν τοῦ οἴκου, κιονοστοιχία, λατ. *porticus*. — **II** δωμάτιον εἰς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ οἴκου || νυμφικός δάλαμος, νυμφικός κοῖτων, νυμφική παστάς.

Ἔτυμ. : *παστάς* < **παρασταδ*- τύπου παραλλ. τῷ *παραστάς* (: *παρίστημι*), πρβλ. σανασκρ. *paḥiḥat* (κορυφή), Ζενδ. *par-šti-s* (νῶτα, ράχις), μεσ-γερμ. *vor-si* (κορυφή στῆγης), πθ. ὡς λατ. *postis* (**por- sti-s*) = πάσσαλος, παραστάς θύρας πρβλ. καὶ Ἦουχ. «*παρτάδες*» ἄμπελοισ» (τ.ἕ. *τῶν ἀμπελῶν αἱ συστάδες*).

παστός, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *πάσσω* ὄν δεῖ *πάσσειν* (βλ. *πάσσω*).

παστός, ὁ = *παστάς* (βλ. λ.), νυμφικός δάλαμος ἢ νυμφική κλίνη || τὸ ἐμπροσθεν τῆς νυμφικῆς κλίνης παραπέτασμα.

Ἔτυμ. : ἔτυμολογικῶς δὲν συναντῆται τῷ *παστάς* ἀρχική του σημασία ἢ τοῦ παραπετάματος, σκεπά- ματος, καὶ εἶναι κυρ. μτχ. τοῦ *πάσσω* (=ΚΕΝΤῶ), πρβλ. Ἦουχ. «*ἐπασσεν*» *ἐποικίλλεν*» ὑφαινεῖν», βλ. *πάσσω*) ἄρα *παστός* (<απ. **paist*-ō-s (βλ. *πάτος* §)), καὶ πρβλ. *χρυσόπαστος* (= χρυσοκέντητος), *κατάπαστος* (= πεποικιλμένος) εἶναι κατὰ ταῦτα ἄσχετος ἢ λ. πρὸς τὸ **παρ-στός* καὶ πρὸς τὸ *παστάς*.

παστός, ἡ, ον (*πάσσω*) πεπασμένος δι' ἄλατος, ἀλατισμένος, παστωμένος.

Πάσχα, τό, ἀκλιτον· τό ἔθρ. *πάσχα* (ἐκ τοῦ *pāsach* =παρέρχομαι, ἢ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, «Λαμπρὴ» (κυρ. ἑορτὴ τῆς διαβάσεως, τὰ διαδατήρια) || ὁ πα- σχαλινός ἄμνος || ὡς ὁ χρόνος (αἱ ἡμέραι) τῶν ἑορ- τῶν τοῦ Πάσχα [ἔθρ. λ.].

ΠΑΨΧΩ, μελ. *πέπασμαι*· ἀορ. ὁ' *ἐπαθον* πρκ. *πέπονθα*, ὁ' πληθ. *πέποσθε*, ἐπ. ἀντὶ *πεπόνθατε* θηλ. μτχ. πρκ. *πεπᾶθυϊα*, ἐπ. ἀντὶ *πεπονθυϊα* ὄντι καὶ νῦν, πάσχω, ὑποφέρω, ἐπηρεάζομαι ἀπὸ τι (κα- λὸν ἢ κακόν), ἀντιθ. τῷ *δρᾶν, ποιεῖν, πράττειν* || *εἶ τι πάθοιμι*, ἢ ἦν τι πάθω = ἐάν ἤθελον πάθῃ τι, ἢ ἐάν ἤθελε μοῦ συμβῆ τι (λατ. *si quid mihi accidere*it), κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ ἐάν ἀπέδησκον || *τί πάθω*; (=τί θὰ ἀπογίνω; τί θὰ γίνῃ μὲ ἐμέ;) || *τί πάσχω*; || *τί πάσχεις*; (=τί συμβαίνει μὲ ἐμέ; τί συμβαίνει μὲ σέ;) || ὁβτω διὰ τῆς μτχ. *τί παθῶν*; διποδηλοῦται τὸ κακῶς ἔχον: *τί παθόντε λελάσμε-θα θούριδος ἀκῆς* (=τί πάθαμε καὶ λημονήσα-με..), τί μᾶς συνέθε ὡστε νὰ λημονήσωμεν τὴν ὁρημητικὴν μας ἀνδρείαν.) — **II** τὸ *πάσχειν* συνη- μένον μετ' ἄλλων λέξεων: *κακῶς πάσχω* = εὐρίσκο-μαι ἐν κακῇ καταστάσει, δυστυχῶ || *κακῶς πάσχω* ὑπὸ τινος =κακοποιουμαι ὑπὸ τινος, τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός || ἀντιθ. τῷ *εὖ πά-σχω* =εὐρίσκομαι ἐν καλῇ καταστάσει, εὐτυχῶ || *εὖ πάσχω* ὑπὸ τινος =εὐεργετοῦμαι ὑπὸ τινος, τυγχᾶ-νω καλῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους του. — **III** τὸ *πάσχω* χρησιμοποιεῖται ἀκόμη καὶ πρὸς δῆλωνται τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης ψυχικῆς διαθέσεως, ἢ γενικῶς πρὸς δῆλωνται πραγματικῆς τινος καταστάσεως: *ἴνα μὴ*

ταυτό πάθητε τῷ ἴππῳ=ἴνα μή εὐρεθῆτε εἰς τήν κατάστανιν πού εὐρέθη ὁ ἴππος (τοῦ μύθου), διὰ νά μή συμβῆ καί εἰς ὁσάς δ,τι καί εἰς τόν ἴππον τοῦ μύθου || ὦσ. καί ἐπὶ πραγμάτων, ὑπόκειμαι εἰς τήν ἐπίδρασιν περιστασέων τινων || **πάσχω ταῦτόν δπερ ἄλλοι**=μου συμβαίνει δ,τι καί εἰς ἄλλους, ὑπόκειμαι εἰς δ,τι καί οἱ ἄλλοι || **πάσχει τοῦτο καί κάρδαμα**=τό αὐτό συμβαίνει καί εἰς τά κάρδαμα-[δ]ι' ἔτυμολ. βλ. *πένθος*].

πατά, Σκυθ. λ.=*κτείνω*.
πάτάγέω, μελλ. -ῆσσι (*πάταγος*)' παταγῶ, κόμνω πάταγον, κροτῶ (ἐπὶ τοῦ κρότου τοῦ προσενουμένου ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο σωμάτων) || ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τῶν κυμάτων κλπ., ροχθῶ, παταγῶ, «βογγῶ» || ἐντεῦθεν, φλυαροῦ, τιτυβίζω (ὡς τὰ πτηνά). [δ]ι' ἔτυμ. βλ. *πάταγος*].

ΠΑ'ΤΑ'ΤΟΣ, δ' δ,τι καί νῦν, πάταγος, κρότος, πᾶς ὄξυς καί τραχύς κρότος, παραγόμενος ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο σωμάτων || **πάταγος ὀδόντων**=κρότος συγκρούμενων ὀδόντων || **πάταγος κυμάτων**=τό βογγητό (δ *ρόχος*) τῶν ἐκοπώντων κυμάτων.

Ἐτυμ.: *πάταγος* παταγέω πατάσσω πατάξ (ἐπιρ., κυρ. ὄνομ. ἀπολιθωθείσα ὡς ἐπίρρ.)' πιθ. ὀνοματοποιία.—Ἡ συσχέτισις τῶν πρὸς τὸ λατ. *qualio* (βλ. ἐν *πίσσω*) φωνητικῶς εἰς οὐδὲν προσκρούει (π-,* *πε-* (<gv-), καί μόνον ἀπὸ σημασιολογικῆς ἀπόψεως παρουσιάζει δυσχερείας τινάς.

Πάτακοι ἢ Παταῖκοι, οἱ' Φοινικικαὶ θεότητες νανώδους μορφῆς, τῶν ὀπίκων ἀγάλματα ἐκόσμουσαν τὰς πρῶρας τῶν φοινικίων πλοίων.

πατάξαι, πατάξας, ἀπρφ. καί μτχ. ἀορ. α' τοῦ **πάτάσσω**, μελ. -ξω ἀορ. α' ἐπάταξα' ἀμτβ., «κτυπῶ», κόμνω κτύπον, κρούω, πάλλομαι || **Ἐκτορι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν**=ἡ καρδιά του ἐπάλλετο (ἐκτύπη) μέσα εἰς τὴν στήθη του (κοιν. «καρδιοχτυπούσε»). 2) κροτῶ τὰς χεῖρας, χειροκροτῶ.— || μτβτ., πλήσσω, κτυπῶ, πληγῶνω.

ΠΑ'ΤΕ'ΟΜΑΙ, μέλλ. *πᾶσομαι*: ἀορ. α' ἐπᾶσάμην, ἐπ. μτχ. *πᾶσόμενος*' πρκ. *πέπασμαι*' τρέφομαι, τρώγω, ἐσθίω, γεύομαι.

Ἐτυμ.: *πατέομαι*' ἀπαστος: γοτθ. *fōðjan*, καλ-γερμ. *fuaitan*, καλ-νorr. *fōða* (τρέφειν), καλ-γερμ. *fuotar*, ἀγγλ-σαξ. *fōdor*, ἀγγλ. *feed*, καλ-νorr. *fōðr* (τροφή), καλ-γερμ. *fatunga* (τροφή), ἀγγλ.-σαξ. *fōstor* (λατ. **pāi-iro-*), καλ-νorr. *fósir* (ἀνατροφή, ἀγωγή): λατ. *pasco*, πρκ. *pāni*, *pābulum* (**pā-dhlo-m*)=τροφή, *pāstor*, *pānis*, μεσσαπ. *πανός* (ἄρτος), καλ-ιρλ. *aín-ches* (=fiscina), καλ-σλαβ. *pasъ* (**pāsъkō*) *pasti* (βόσκειν) ἔξ λατ. *pā-* (τρώγω, τρέφομαι' βόσκω κτήνη), κυρ. **pāi-*), πρβλ. σανακρ. *pilū-h*, Ζενδ. *pihuš* (τροφή), καλ-σλαβ. *pihati* (τρέφω), λιθ. *peĩtis* (γεύομαι).—τὰ ἔλλ. *πᾶν*, ποιμὴν καί τὰ συνανήκοντα αὐτοῖς ἀνάγονται εἰς λατ. *pā-*, **pāi-* (=φυλάσσω, προστατεύω), διάφορον τῆς ἀνωτέρω **pāi-*.—τό -α- ἀείποτε βραχυ (-ă-), τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν τύπων *πᾶσομαι*, *ἐπᾶσάμην*, *πᾶσόμενος* τοῦ *πατέομαι*, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς *πᾶσομαι*, *ἐπᾶσάμην*, *πᾶσόμενος* τοῦ *πᾶομαι* (βλ. λ.).

πατέοντι, δωρ. ἀντι *πατέουσι*, γ' πληθ. τοῦ *πατέω* || ὦσ. δοτ. ἐν. μτχ.

πάτερζω, μέλ. -ίσω (*πατήρ*)' ὡς τὸ *παπακάζω* (βλ. λ.), λέγω, φωνάζω, «πατέρα» πατέρα.

πάτω, μελ. -ῆσσι (*πάτος*)' ὡς καί νῦν, πατῶ, περιπατῶ, θαδίζω, θηματοίζω.— || μτβτ., πατῶ ἐπὶ τινος, πατῶ τι, καταπατῶ τι || **πατῶ πορφύρας** = θαδίζω ἐπάνω εἰς πορφυροχρῶμους τάπητας. 2) κινεῖμαι διαρκῶς ἐντός τῶν ὀρίων περιοχῆς τινος, διαμείνω κάπου, συχνάζω κάπου || μτφρ., ὡς τὸ λατ. *iterere*, ἐνασχολοῦμαι εἰς τι καθ' ὑπερβολήν, μολύνω μέτρη πολλήν χρῆσιν, μεταχειρίζομαι ἀπερπῶς ἰ *πατῶ Αἴσωπον*=διαρκῶς φυλλομετρῶ τὸν Αἴσωπον. 3) πατῶ κάτω ἀπὸ τούς πόδας μου, καταπατῶ «εἰσολαπατῶ».

ΠΑ'ΤΗ'Ρ, δ, γεν. *πατέρος* καί συνταγμ. *πατρός*' δοτ. *πατέρη* καί συνταγμ. *πατρί*' αἰτ. *πατέρα*' ἐν τῷ δωϊκ. καί πληθ. τὸ -ε- διατηρεῖται, ἐξαίρεσις τῆς γεν. πληθ.

πατρῶν (ἤτις ἀπαντᾶ ἐνίοτε ἀντὶ τῆς *πατέρων*), καί τῆς δοτ. πληθ., ἤτις σχηματίζεται πάντοτε εἰς *πατράσι*: δ,τι καί νῦν, πατήρ, «πατέρας» || **πατρός πατήρ**=πάππος.— || μεταξύ τῶν θεῶν ὁ Ζεὺς καλεῖται μετ' ἐμφάσεως *πατήρ*.— || ἡ λ. *πατήρ* ἐχρησιμοποιοῖτο ὡσαύτως καί ἐπὶ προσωνήσεως πρὸς πρεσβυτέρους τὴν ἡλικίαν, ὡς τὰ *ἄσφα*, *ἄττα*.— IV ἐν τῷ πληθ. *πατέρες*=πρόγονοι, προπάτορες.

Ἐτυμ.: *πατήρ*=σανακρ. *pitār-* (ὄνομ. *pitā*), Ζενδ. *pitār-*, καλ-περο. *pitā*, ἀρμ. *hayr* (γεν. *hawr* (<**pātros*, ὄν. πληθ. *har-kh* (<**pāter-es*), λατ. *patēr* (γεν. *pātris*), ὄσκ. *pātir* (ὄμβρ. κλητ. *Ju-pāter*), καλ-ιρλ. *athir* (γεν. *athar*), γοτθ. *fadar*, καλ-γερμ. *fater*, ἀγγλ-σαξ. *foeder*, ἀγγλ. *father*, καλ-norr. *faðer*, λατ. **pāter*.— ἡ συσχέτισις τοῦ λατ. τούτου **pāter* πρὸς τὸ σανακρ. *pāti* (φρουρῶ, προστατεύω), (<λατ. **pō(i)-* βλ. ἐν *πᾶν*, ποιμὴν) ἀπορριπτεία.—Παράγωγα: **πάτριος**=λατ. *pātrius* (*pāternus*), σανακρ. *pitryā-h'* *pātrōs*, *πατρός*: λατ. *pātruos*, σανακρ. *pitivya-h*, καλ-γερμ. *faturo* (ἄδελφός τοῦ πατρός), ἀρμ. *yawray* (πενθερός).— **δμοσπάτωρ**, **δμοσπάτριος**: καλ-περο. *hama-pitār*—καλ-norr. *samfaðr* (=δμοσπάτριος), πρβλ. σανακρ. *ἰνάι-pitār-a-h* (=ἔχων σέ ἀντὶ πατρός).—ὦσ. ἰων., ἐπ. *πάτερη*, ἀττ. -ᾶ (=πατρίς) *πατρίς* (: λατ. *patria*), ἀλλὰ καί ὡς ἐπιθ. (=πατρῶς) ὦσ. λατ. *proprius* (<**pro-pitrio-s* (κυρ.=*avitus patrilius*))—τὸ *πατρειὸς* ἐσηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *μητρειὸς*.

πατρεῖς, δωρ. ἀντι *πατρεῖσις*, δ' ἐν. μέλλ. τοῦ *πατέω*.

πάτησμός, δ (*πατέω*)' τὸ καταπατεῖν, ἢ καταπάτησις.

πάτηνη, ἡ, δωρ. ἀντι *φάτηνη*.

ΠΑ'ΤΟΣ, δ' ἡ πεπατημένη ὁδός, ὁδός, ἀτραπός [*πάτος* *πατέω*' δι' ἔτυμ. βλ. *πόντος*].

πάτρᾳ, -ας, ἰων. *πάτρη*, -ης, ἡ (*πατήρ*)' ὡς τὸ *πατρίς*, ἡ γενετριά τινος, γενεθλιός γῆ (ἐν ἡ ἐγεννήθη), χώρα (γῆ) τῶν πατέρων του.— || =*πατριά*, ὁδоруισμα προσώπων ἀξιούτων δι καταγονται ἐκ κοινῆς καταγωγῆς, οἴκος, γένος, γενεά, οἰκογένεια, φυλή, φύλον, λατ. *gens*.

πατρ-ἀδελφός, δ, ποιητ. ἀντι *πατρ-ἀδελφος* (βλ. λ.).
πατρ-ἀδελφος, δ'=*πατέρος ἀδελφός*, ἤτοι θεός ἐκ πατρός (πρβλ. καί *πάτρωσ*).

πάτρῳθε, ἐπίρ., δωρ. ἀντι *πάτρηθε* (βλ. λ.).

πατρ-ἄλοισ, δ, γεν. -α καί -ου, κλητ. *πατραλοῖα* (*πατήρ+ἄλοισ*)' πατροκτόνος, ὁ φονεύων (κυρ. τύπτων, δέρων) τὸν πατέρα του.

πάτρη, ἡ, ἰων. ἀντι *πάτρα* (βλ. λ.).

πάτρηθε καί **-θεν**, δωρ. **πάτρηθε**, ἐπίρ.'=*ἐκ πατρὸς*=ἐκ τῆς πατρίδος.— || ἐκ τῆς πατρίδος, ἐκ τῆς οἰκογενείας (φυλῆς κ.τ.δ.).

πατριά, -ας, ἰων. *πατρη*, -ης, ἡ (*πατήρ*)' γενεαλογία, καταγωγή.— || οἴκος, γένος, οἰκογένεια, φυλή, φύλον.

πατρι-ἄρχης, -ου, δ (*πατριά+ἀρχή*)' ὁ ἀρχηγός πατρίδος (οἰκογενείας κ.τ.δ.), ὁ προπάτωρ.— || ἐν τῇ ἐκκλ. γλώσσῃ δ,τι καί νῦν, Πατριάρχης (ἐπώνυμον τῶν Ἀρχιεπισκόπων Ἱερουσαλήμ, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καί Κωνσταντινουπόλεως).

πατρίδιον, τό, κολακευτικὸν ἢ καί κωμικὸν ἕπορος. τοῦ *πατήρ* «παπάκης», «μπαμπάκος», «πατερούλης».

πατρικός, ἡ, ὄν (*πατήρ*)' ὡς καί νῦν, πατρικός, ὁ ἐκ τῶν πατέρων (προγόνων) προερχόμενος καί περιελθὼν εἰς τὴν κατοχὴν τινος, κληρονομικός, λατ. *pāternus*.— || =*πάτριος*, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πατέρα, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ πατρός ἢ ἡ *πατρική* (ἐνν. *οὐσία*)=ἡ πατρικὴ κληρονομία || τὰ *πατρικά* (ἐνν. *χρήματα*)=ὡς καί νῦν, τὰ ἐκ τοῦ πατρός (ἢ καί ἐκ τῶν προγόνων) κληρονομηθέντα.

πάτριος, α, ον, ὦσ. -ος, -ον (*πατήρ*)' ὁ τοῦ πατρός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πατέρα, λατ. *pātrius*.— || =*πατρικός* (βλ. λ.), ὁ παραληφθεὶς ἐκ τῶν προγόνων, προγονικός, κληρονομικός, συνήθης, ἔθνικός || τὰ *πάτρια*=λατ. *instiuita majorum*=τὰ ἦδη καί

ἔθιμα τῶν προγόνων (ἐν ᾧ, τὰ πατρῷα=ἡ πατρικὴ κληρονομία).

πατρίς, -ίδος, ποιητ. θηλ. ἐπιθ. τοῦ *πάτριος** ἡ πατρίδος, ἡ πατρικὴ, ἡ τῶν πατέρων || *πατρίς γαῖα*=ἡ πατρίδος (πατρικὴ) γῆ, ἡ πατρίς, τινος || *πατρίς πόλις*=ἡ πόλις τῶν προγόνων του, ἡ γενέτειρα πόλις.—ὡσ. ὡς οὐα. ἡ *πατρίς* (ὡς τὸ *πάτρα*, βλ. λ.) =δ, τι καὶ νῦν, πατρίς, ἐπατρίδα.

πατριώτης, -ου, ὁ (*πάτριος*)* ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος, ὁ συμπατριώτης.

πατριώτικ, -ίδος, θηλ. τοῦ *πατριώτης* || *πατριώτικ* γῆ=*πατρίς* (βλ. λ.) || *πατριώτικ* στολή=στολή (περιβολή) συνηθιζομένη εἰς τὴν πατρίδα τινός.

πατρο-δῶρητος, *ον* (*πατήρ+δωρέομαι*)* ὁ δωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός.

πατρόθεν, ἐπίρ. (*πατήρ*)* ἐκ πατρός, «πρὸς πατρός», ἐκ μέρους τοῦ πατρός, ἀπὸ τὸν πατέρα, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρός || *ἀναγραφῆναι πατρόθεν ἐν στήλῃ* = νά ἀναγραφῆ τὸ ὄνομά του ἐν στήλῃ μετὰ τῆς προσθήκης τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρός του.

πατρο-κασί-γνητος, ὁ (= ὁ *πατὴρ κασίγνητος*)* ὁ τοῦ πατρός ἀδελφός, δεῖος πρὸς πατρός.

Πάτροκλος, ὁ ὀ γνωστός Ὀμηρικὸς ἥρωας, τοῦ Ἀχιλλεύου ὁ ἐπιπτόχιος φίλος (βλ. Κ. Ε. Α.): ἡ γεν. *Πατροκλήης*, αἰτ. *Πατροκλήης*, κλητ. *Πατρόκλειος* ἀπανθῶσι παρ' Ὀμ. ὡσαύτ' ἐξ ὀνομ. * *Πατροκλεύς*, ἧτις ὁμοίως δὲν ἀπαντᾷ.

πατρο-κτενέω, μελ. -ήσω κτείνω (φονεύω) τὸν πατέρα μου: ἐκ τοῦ

πατρο-κτόνος, *ον*, (*πατήρ+κτείνω*)* ὡς καὶ νῦν, πατροκτόνος, ὁ φονεύων τὸν πατέρα του.

πατρο-νομέομαι (*πατρονόμος*)* διατελῶ ὑπὸ πατρικὴν ἢ πατριαρχικὴν κυβέρνησιν.

πατρο-νομία, ἡ (*πατρονόμος*)* ἡ πατρικὴ ἐξουσία.— || τὸ ἀξίωμα τοῦ πατρονόμου (ἐν Σπάρτῃ).

πατρο-νόμος, *ον* (*πατήρ+νόμος*)* ὁ διοικῶν ἐξ πατρός.— *Πατρονόμος* ἐκαλοῦντο ἐν Σπάρτῃ τὰ μέλη μεγάλου Συμβουλίου, τὸ ὅποιον παρηκολούθει τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν νέων, ἰδρύθη δὲ ὑπὸ τοῦ μεγάλου μεταρρυθμιστοῦ Βασιλέως Κλεομένηους τοῦ Γ'.

πατρο-παρά-δοτος, *ον* (*πατήρ+παράδομαι*)* ὁ ἐκ τοῦ πατρός (ἢ ἐκ τῶν προγόνων) παραδοθείς, τ. ἔ. κληρονομηθεὶς (κληρονομικὸς περιελθὼν) εἰς τούς μεταγενεστέρους, κληρονομικός.

πατρο-πάτωρ, -ορος, ὁ (= ὁ *πατὴρ πατήρ*, πάππος, πρόπαππος).

πατρο-στερής, ἔς (*πατήρ+στερέω*)* ὁ τοῦ πατρός στερηθεὶς (ἢ ἐστερημένος), ἀπορφανισθεὶς, ὄρφανός.

πατρο-σῆχος, *ον* (*πατήρ+ἔχω*)* ὁ ἔχων (ὁ κληρονομήσας) τὴν πατρικὴν περιουσίαν || ὡς οὐα. ἡ *πατρο-σῆχος* (ἐνν. *παρθέτος*) = ἡ μόνη κληρονομία τῆς πατρικῆς περιουσίας, κοιν. «μοναχοκληρονομία», ἀντιθ. τῆ *συγκληρονομία*.

πατρο-φονεύς, -έως, ἐπ. -ῆος, ὁ (*πατήρ+φονεύς*)* ὁ φονεύς τοῦ πατρός του, ὁ φονεύσας τὸν πατέρα του.

πατρο-φόνος, *ον* (*πατήρ+φόνος*)* ὁ φονεύων τὸν πατέρα.— || ὡς οὐα. ὁ *πατροφόνος*=*πατροκτόνος*, *πατραλοίας* (βλ. λ. λ.).

πατρο-φόντης, -ου, ὁ (*πατήρ+φόνος*)=*πατροφόνος* (βλ. λ.).

πατρώιος, ἡ (δωρ. α), *ον*, ποιητ. ἀντὶ *πατρῷος* (βλ. λ.).

πατρ-ωνύμιος, *ον* (*πατήρ+ὄνομα*, αἰολ. ἀντὶ *ὄνομα*)* ὁ ἔχων (ἢ ὁ λαθῶν) τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, πρὸς πατρός, ἐκ τοῦ πατρός.

πατρῷος, α, *ον* (ὡσ. -ος, -ον), ποιητ. **πατρώιος**, ἡ (δωρ. α), *ον* (*πατήρ*)* ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πατέρα, ὁ ἐκ τοῦ πατρός τινος, ὁ προελθὼν ἢ κληρονομηθεὶς ἐκ τοῦ πατρός, λατ. *paternus* || κληροδοθηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός || *ἔχθρα πατρῷα*=ἔχθρα κληρονομικῆ || ὡς οὐα. οὖδ. πληθ. τὰ πατρῷα=τὰ πατρικά ἀγαθὰ, ἡ πατρικὴ κληρονομία.

πάτρως, ὁ, γεν. -ωος καὶ -ω, δοτ. -φ, αἰτ. -ωα καὶ -ων (*πατήρ*)* = *πατροκασίγνητος*, *πατραδέλφος* (βλ. λ. λ.), ὁ πρὸς πατρός θεῖος, ἀδελφός τοῦ πατρός, λατ. *paternus* (ἀντιθ. τῆ *μητρῶος*=ὁ πρὸς μητρός θεῖος).

παττᾶλέω, **πάττᾶλος**, ἀττ. ἀντὶ *πατσαλ-*.

παύεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *παύω*.— *παυέσκετο*, γ' ἐν ἰων. μεσ. πρτ.

παῦλα, ἡ (*παύω*)* σημεῖον ἀναπαύσεως, παύσις, ἀνάπαυσις || *παῦλα κακῶν*=ἀνάπαυλα (ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις) ἀπὸ τῶν συμφορᾶς.— || τὸ μέσον πρὸς παῦσιν τῶν κακῶν.

παυρόκις, ἡ -κι, ἐπίρ. (*παῦρος*)* ὡς τὸ *ὀλιγάκις*, ὀλίγας φορές, σπανίως.

παυρίδιος, α, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *παῦρος* (βλ. λ.), μικρός, πολὺ ὀλίγος || τὸ οὖδ. *παυρίδιον* (τὸ) ὡς ἐπίρ. =ἐπ' ὀλίγον, ἐπ' ἐλάχιστον.

παυρο-επής, ἔς (*παῦρος+ἔπος*)* ὁ ἐξ ὀλίγων λέξων, ὁ λέγων ὀλίγα, λακωνικός, ὀλιγόλογος, λατ. *pauciloquus*.

παῦρος, α, *ον** ὀλίγος, μικρός, ὀλιγοστός || ἐπὶ χρόνου, βραχύς, σύντομος. 2) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ πληθ., *παῦροι* (οἱ) ἐπὶ ἀριθ. = ὀλίγοι || ὡσ. μετὰ περιληπτ. οὐα. *παῦρος λαός*=ὀλίγοι ἄνθρωποι.— συγκρτ. *παυρότερος*=ὀλιγότερος. 3) τὸ οὖδ. πληθ. *παῦρα* ὡς ἐπίρ.=ὀλιγάκις, σπανίως.

* *Ἔτυμ.*; *παῦρος*=λατ. *parvus* (<*parvos*), τοῦ οὖδ. ἐπίρ. *parum* (πολὺ ὀλίγον) (<*parvum* (καίτοι, κατὰ τινας, *parvos* καὶ *parvos* ὄντων ἐν αἰσ. τὰ ἀτὰρ) πρὸς λατ. *pauper* (<**pau[io]- + *paros*: *pario*, *paro*=πτωχός, κυρ. ὁ κερδοῦζων ὀλίγοι), *paucus* (ὀλιγόριθμος), *paullus*, *paullus* (μικρός, ὀλίγος, ἀδύνατος) (<**paur[io] lo-s*), γοτθ. *fawai* (πληθ.=ὀλιγοί), παλ-γεσμ. *fao*, *fō* (fōh=πῖθ. λατ. *paucus*), ἀγγλ.-σαξ. *fēa* (ἀγγλ. πληθ. *fēw*), παλ-νοργ. *fār* (ὀλίγον)* ἡ δὲ μὲν εἶναι συγγ. τῆ ἐλλ. *παυς*, *παφ-ῖδ*, βλ. ἐν *παῖς*.

παυσο-άνεμος, *ον* (*παῦσω+ἄνεμος*)* ὁ καταπαῦν τούς ἀνέμους.

παύσειεν, γ' ἐν αἰολ. εὐκτ. ἄορ. α' τοῦ *παύω*. **παυσι-κῆπη**, ἡ (*παῦσω+κάπη*, *κάπτω*)* προεξέχων περιλαίμιον, τὸ ὅποιον ἐφόρουν οἱ δοῦλοι ἢ αἱ δούλαι, ὁσάκις ἤλεθον οἶτον ἢ ἐξύμμων ἄρτον, διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ καταδροχθίζουν τὰ ὄλκια.

παυσι-λύπος, *ον* (*παῦσω+λύπη*)* ὁ καταπαῦν τὴν λύπην ἢ τὸν πόνον.

παυσι-νόσος, *ον* (*παῦσω + νόσος*)* ὁ καταπαῦν τὴν νόσον.

παυσι-πόνος, *ον* (*παῦσω+πόνος*)* ὁ καταπαῦν τούς *πόνους* (μόχθους, βάσανα).

παυστέον, ὀημ. ἐπιθ. τοῦ *παύω** *δεῖ παύειν*=πρέπει νὰ θέσῃ τις τέρμα εἰς τι || *δεῖ παύεσθαι*=πρέπει νὰ παύσῃ (νὰ σταματῆσῃ) τις.

παυστήρ, -ῆρος, ὁ (*παῦσω*)* ὁ καταπαῦν, ὁ ἀναχαιτίζων, ἢ ὁ καταπραῦνων, ὁ κατευναστής.

παυστήριος, *ον* (*παυστήρ*)* ὁ κατάλληλος πρὸς κατάπαυσιν ἢ πρὸς ἀνακούφισιν.

παυσι-λή, ἡ ὡς τὸ *παῦλα* (βλ. λ.), ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις.

ΠΑΥΩ, μελ. *παῦσω** ἄορ. α' *ἔπαυσα** πρ. *πέπαυκα** μέσον καὶ παθητ., μεσ. μελλ. *παύσομαι*, παθ. μελ. *παυσθήσομαι*, καὶ τετελ. μελ. *πεπαύσομαι** μέσ. ἄορ. α' *ἔπαυσάμην*, παθ. ἄορ. α' *ἔπαύθην* ἢ *ἔπαύσθην** πρ. *πέπαυμαι** ὡς καὶ νῦν, παῦω, κάμνω τι τὰ παύσει, τὸ καταπαῦω, τὸ σταματῶ, τὸ φέρω εἰς τέλος || ἐπὶ βασιλέων, *παῦω τινὰ τῆς βασιλείας*=τὸν ἐκδρονίζω || μετ. αἰτ. προσ. καὶ γεν. πραγμ., κάμνω τινὰ νὰ παύσῃ (νὰ σταματῆσῃ) ἀπὸ τι, τὸν σταματῶ || ἐπὶ μόχθων βεσάνων, ἐλαττώνων, κατευναστῶν, καταπραῦνων.— || μέσον καὶ παθητ., φθάνω εἰς ἐν τέρμα, παύομαι, σταματῶ, ῥηουχάζω, ἀπέχω, ποροῦμαι || ὡσ. καὶ ἐπὶ ἀξιωματῶν, παύομαι ἀπὸ τινος ἀξιώματος, ἀπολύομαι ἀπὸ ἀξίωμα (ἀπὸ θέσιν) || μετὰ γεν. παῦω ἀπὸ τι.— || ἀμτθ. ἐνεργ., ὡς τὸ *παύομαι* ἢ *λήγω*, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ προστ. *παῦτε* (=σταμάτα! ἀγα! τελείωνε!)).

* *Ἔτυμ.*; *παῦω*, *παύομαι*, *παῦλα*, *παυσιλή** ἡ ὑπὸ τινων ὑποστηρικθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ *παῦρος* εἶναι λίαν ἀμφίβολος.— Κατὰ τινας τὸ *παῦω* ἀνεσχηματισθὲν βάσει τοῦ ἄορ. *ἔπαυσα* ἐκ τοῦ *παῖω*, Κυπρ. *παίτω* (κτυπῶ) διότι *παῦω* τινὰ τινος κυρ. = κτυπῶν ὀπομακρύνω τινὰ ἀπὸ τι.

Παφλαγών, -όνος, δ' ὁ ἐκ Παφλαγονίας καταγόμενος.

παφλάζω, μελ. -άσω (ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ φλάζω, ὡς τὸ ποιενθῶ ἐκ τοῦ πνέω)· δ,τι καὶ νῦν, παφλάζω, χοχλακίζω, ἀφριζω || ἐπὶ ἀνέμου, φυσῶ θυελλωδῶς.— || μτρφ., παφλάζω, σαλιαρίζω, φαφλατίζω, θυσανασχεῖω, κομπάω, δορυβῶ, «φυσῶ καὶ ξεφυσῶ» (ἐπὶ τοῦ ὄργιστου Κλέωνος, ὅστις διὰ τοῦτο παρίσταται καὶ ὡς Παφλαγών).

Ἔτυμ.· ἡ λέξις εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου, ὡς καὶ τὸ κα-χλάζω, καὶ τὸ βα-βράζω· ἐξ αὐτῆς τὰ: **πάφλασμα, φλέδων** (βλ. λ.).— Κατ' ἄλλους ἐκ ριζ. **παφ-** (***p̄**riph-: πέμφριξ=φλύκταινα).

πάφλασμα, τὸ (παφλάζω)· δ,τι καὶ νῦν, τὸ πάφλασμα, κοχλάκιομα, ἄφρισμα (π. χ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης).— || μτρφ., **παφλάσματα**=κομπασμοί, φλυαρίαι, δορυβώδη «ξεφροήματα».

Πάφος, ἡ· πόλις τῆς Κύπρου περίφημος διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν τῆς Ἀφροδίτης.

πάχτος, ον·=παχὺς (βλ. λ.)· κακὸς ἀθεωρήθη (ὑπὸ Ἴουκ., Ε Μ) ὡς συγκεκ. τύπος ἀντὶ τοῦ **παχύτερος**· διττὴ τὴν κατάλ. πρβλ. **περιμῆκετος**.

πάχτος, τὸ (παχὺς), ποιητ. ἀντὶ πάχος (βλ. λ.).

παχθῆ, δωρ. ἀντὶ πηχθῆ, γ' ἄν. ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **πήγγυμι**.

πάχιτος, ἡ, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ παχὺς.

πάχιων, -ονος, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ παχὺς.

πάχηνη, ἡ (πήγγυμι)· δ,τι καὶ νῦν, πάχηνη, ἡ παγυμένη πρῶνιη (ἡ νυκτερινὴ) δρόσος, λατ. **pruina**. 2) μτρφ. θρομβωμένον (πηγμένον) αἶμα.

Ἔτυμ.· **πάχηνη** (***πακονᾶ, *παγ-ονᾶ**· παθ. ἀορ. **παγῆσαι, δλ. πήγγυμι**).

παχώνω, μελ. -ώσω (**πάχηνη**)· καλύπτω τι μὲ πάχηνη.— **παθητ.**· καλύπτομαι μὲ πάχηνη.— || μτρφ., ὡς τὸ **πήγγυμι**, παγώνω τι, τὸ κάμνω συμπαγές, τὸ κάμνω νά παγώσῃ· **ἐπάχυνσαι φίλον ἤτορ**=ἐπάγωσε τὴν καρδίαν του, ἔκαμε τὸ αἶμά τῆς νά παγώσῃ.— **παθητ.**, παγώνω (ἐγὼ ὁ ἴδιος), μοῦ παγώνει τὸ αἶμα εἰς τὰς φλέβας.

πάχος, -εος, τὸ (παχὺς)· δ,τι καὶ νῦν, πάχος || ἀπολ. ἡ αἰτ. **πάχος**=κατὰ τὸ πάχος, ὡς **μήκος**=κατὰ τὸ μήκος, **εὐρος**=κατὰ τὸ πλάτος κ.λ.π.

παχύ-κνημος, ον (παχὺς + κνήμη)· ὁ ἔχων παχῆλα κνήμας.

παχύνω, μελ. -θῶ· ἀορ. α' **ἐπάχυναι**· παθ. πρκ. **παπάχυσμαι**· καθιστῶ τι παχὺ, χονδρόν, τὸ χονδραίνω, τὸ παχύνω || μτρφ. καθιστῶ τινα ἀμβλύν ὡς πρὸς τὴν κατανόησιν (ἀμβλύνουν).— **παθητ.**, γίνομαι χονδρός, παχὺς || παχύνομαι, πρῆσκομαι || ὥσ. φαίνομαι μεγάλως, μεγαδύνομαι (ἐπὶ ἀντικειμένων δρωμένων ἐν διμῆλι) || μτρφ. **δύλαος ἄγαν παχυνθεῖς**=πλούτος αὐξηθεὶς καθ' ὑπερβολήν.

πάχος, δωρ. ἀντὶ πῆχες.

ΠΑΧΥ Ξ, εἰα, υ'· δ,τι καὶ νῦν, παχὺς, χονδρός || **παχὺς λάας**=ὀγκώδης, πελώριος, λίθος || ἐπὶ ὄρασματων κ.λ.π., χονδρός, ἄδρος, τραχύς. 2) ἐπὶ τῆς συστάσεως μάζης τινός, πυκνὸς πηγμένος, πηκτός, θρομβωμένος. 3) μτρφ. παχὺς, σωματώδης, λατ. **pinguis**. 4) γεν., μέγας, σημαντικός.— || **οἱ παχέες** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **δήμος**)=οἱ ἔχοντες περιουσίαν, οἱ πλούσιοι.— || **οἱ παχὺς τὸν νοῦν, παχύνους, χονδροκέφαλος, ἠλιθίος, θλάξ, λατ. pinguis**.— **IV** συγκρτ. **πάσσαν, ον** || ὥσ. **παχίον, ον, γεν. -ονος**.— ὑπερθ. **πάχιτος**.— τὰ διμαλώτ. **παχύτερος, παχύτατος** εἶναι μτρφ.

Ἔτυμ.· **παχὺς**· δμ. συγκρ. **πάσσαν, δμ. ὑπερθ. πάχιτος· πάχος**· δμ. **πάχτος** (βλ. λ.)· **παχύνω· παχὺς**=σανοκρ. **ba.bu-h** (συγκρ. **bá,hiγān,ὑπερθ. bá,hiθtha-h**· **ba,haγaii**=ὄχυρώνω, αὐξάνω). λατ. ***bhθθhú-s**, πρβλ. **ba,huθá-h**=**παχυλός, Zenθ. ba,zah** (ὕψος, βάθος), **παλ-norr. bingr** (σπύρος), **παλ-γερμ. bungo** (=buihus).— τὸ λατ. **pinguis** (παχὺς) εἶναι συγκ. τῆς ἑλλ. **πιμελήθ**.

παχύτης, -ητος, ἡ (παχὺς)· ὡς καὶ νῦν, ἡ παχύτης, τὸ πάχος (π. χ. τοῦ δέρματος κ. λ.) || τὸ καθίζημα (τὸ κατακόδιομα), ἡ ὑποστάθμη, ὑγρῶς.

πεδῆ, αἰολ. ἀντὶ μετὰ [τὸ λασβ., βοιωτ., ἀρκ., ἀργ. κρητ., θηρ. **πεδᾶ** (=μετὰ) κυρ. εἶναι ὄργαν. καταλήξεα εἰς πρόθεσιν καὶ προσθεῖσα ἐκ τινος βαθμίδος **πεδ-** (= **πούς, γεν. ποδός**), πρβλ. **πεζός, ἡρακλ. F.Γιακί-πεδος, λατ. pedi-sequos (*pedā-)**].

πεδάω, ἐπ. γ' ἄν. ἐν. τοῦ πεδάω.

πεδάσσκον, ἰων. πρτ. τοῦ πεδάω.

πεδ-αἴρω, αἰολ. ἀντὶ μεταίρω.

πεδ-αἰχμιος, ον, αἰολ. ἀντὶ μεταίχιμος

πεδ-ἀμείβο, αἰολ. ἀντὶ μεταμείβο.

πεδ-ἀφορος, ον, αἰολ. ἀντὶ μετήφορος.

πεδ-ἀρραῖος, ον, αἰολ. ἀντὶ μεταρραῖος.

πεδ-αυγάζω, αἰολ. ἀντὶ μεταυγάζω.

πεδᾶ-φρον, ον, γεν. -ονος, αἰολ. ἀντὶ μεταφρων.

πεδάω, μελ. -ήσω· ἐπ. ἀορ. α' **πέδησα (πέδη)**· δένω διὰ δεσμών, δεσμεύω, δένω σφιγκτὰ, στερεώνω || γενικῶς, πεδικλώνω, δεσμεύω διὰ πέδης, παρεμποδίζω, ἀναγκάζω.

πεδ-έρχομαι, αἰολ. ἀντὶ μετέρχομαι.

πεδ-έχω, αἰολ. ἀντὶ μετέχω.

πεδέω, ἰων. ἀντὶ πεδάω.

πέδη, ἡ (πέζα)· δ,τι καὶ νῦν, πέδη, καὶ συν. πληθ. πέδαι, πέδικλα, δεσμά, λατ. **pedica, compes** || **ζεῦγος πεδῶν**=ζεῦγος πεδικλών (ποδοδεσμών).— || (δρος τῆς ἱππευτικῆς), τρόπος δαμασμοῦ ἵππων, τρόπος ἐξημερώσεως τῶν.

Ἔτυμ.· **πέδη· πεδᾶν· πέδων**· λατ. **pedica, compes, -edis, expedio, impedio, παλ-γερμ. fezzera, ἀγγλ-σας. fetter, παλ-norr. fio,fiurr** (σιδηροῦν ἐμποδίων). Ἐκ τῆς ἐνοσίχθωνος τοῦ «δεσμοῦ τῶν ποδῶν» (***ped**=πούς) προήλθεν ἐν τῇ Ἰαπ. ἡ τοῦ «δεσμοῦ» γενικῶς.

πεδητής, -οῦ, δ (πεδάω)· ὁ δεσμεύων, ὁ δεσμευτής || ὁ κωλύων, ἐμποδίζων.

πεδιάς, -άδος, θηλ. ἐπιθ. (πεδίον)· πεδινή, ἐπιπεδος, ὀμαλή, ἰσοπέδος || **ἡ πεδιάς (ἐνν. γῆ)**=δ,τι καὶ νῦν, πεδιάς, «πεδιόδα», κάμπος.— || ἐπὶ πεδινῶν τόπου, εἰς πεδιάδα· **λόγη πεδιάς**=λόγη (ἀκόντιον) τ. ἔ. μάχη συναπτομένη εἰς ἀνοικτὸν χώρον (εἰς πεδιάδα).

πεδειεύς, -έως, δ (πεδίον)· ἄνθρωπος τῆς πεδιάδος, «καμπήσιος».

πεδι-ήρης, ες (πεδίον + ἄραρεῖν)· ὁ ἔχων πολὺς πεδιάδας.

πέδιλον, τὸ (πέδη), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ πληθ.· σανδάλια, ζεύγος σανδάλιων.— || οἰονδήποτε κάλυμμα τοῦ ποδός, ὑπόδημα, ἐμβάδες («πάντοφυλας»).— || **III** δεσμός δι' ἀγελάδα, κατὰ τὴν ὄραν τοῦ ἀρμέγματος.— **IV** μτρφ. **Δωριῶν πεδίλων φωνᾶν ἐναρμόζαι**=νά προσαρμόσεις (νά ρυθμίσεις) τὴν φωνὴν σου πρὸς τὸ δωρικὸν μέλος (πρὸς τὴν δωρικὴν ἀρμονίαν), ἢ καὶ νά γράψῃς ποιήματα ἐν δωρικῷ ρυθμῷ (πρβλ. **πούς**=μετρικὸς ποῦς) [δι' ἔτομ. δλ. **πούς**].

πεδινός, ἡ, ον (πεδίον)· ὡς καὶ νῦν, πεδινός, ἐπίπεδος, ὀμαλός.— || ὁ ἀνήκων εἰς πεδιάδα, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ πεδινῶν μέρους, ὁ ζῶν εἰς πεδινὰ μέρη.

πεδίον, τὸ (πέδη)· δ,τι καὶ νῦν, πεδίον, πεδιάς, κάμπος, ἀνοικτός καὶ ἰσοπεδωμένος χώρος, λατ. **campus** || **πεδία ἄποντος**=τὰ πελαγία, οἰώκεανοί, λατ. **Nepitunia arva**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

πεδιόνδε, ἐπίρ.· εἰς (πρὸς) τὴν πεδιάδα.

πεδιο-νόμος, ον (πεδίον+νόμομαι)· ὁ συχνάζων (ὁ κατοικῶν) εἰς πεδιάδας.

πεδο-δάμων, ον, γεν. -ονος, δωρ. ἀντὶ πεδοβήμων (πέδον+βαλνω)· ὁ βαλνῶν (βαδίζων, περιπατῶν) ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐπὶ τῆς γῆς.

πεδοδέειν, ἐπίρ. (πέδον)· ἐκ τῆς γῆς, ἐὰν καταγῆς || μτρφ. ἐκ τοῦ θυδοῦ, ἐξ ἀρχῆς, ἐκ βάθους καρδίας.

πέδοι, ἐπίρ. (πέδον)· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, «κατὰ γῆς».

πέδο-οικός, ον, αἰολ. ἀντὶ μέτοικος.

πεδο-κοίτης, -ου, δ (πέδον+κοίτη)· ὁ κατασκευάζων (ἢ ἔχων) τὴν κοίτην του (ἢ τὴν φυλεάν του) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ κείμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

ΠΕΔΑΟΝ, τό τὸ ἔδαφος, ἡ γῆ || γεν., χώρα, τόπος. **Ἔτυμ.**· **πέδον**· **σανοκρ. pa.dān, Zenθ. pa.dā-**, ἀρκ.,

hei (γεν. heioy), παλ.-νοργ. *fei* ιαπ. *pedo-m, πρβλ. λατ. *peda*, λιθ. *pedà* (βλ. ἔν. *πηθόν*). παράγ. ἰ *πεδίον*, ἔμπεδος· ἔμπεδοῦν.— Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. *oppidium* (ob + *pedes* (= *id quod pedibus obest*), ἀλλ' ἄλλ' *oppidō* ἐπίρρ. (ob = ἐπὶ + *pedom (ἔδαφος, πρβλ. *ἔμπεδος*)· βλ. καὶ *πούς*).

πέδονδε, ἐπίρρ. πρὸς τὴν γῆν, πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ ἔδαφος.

πέδοσε, ἐπίρρ. = *πέδονδε*.

πέδο-στιθής, ἐς (*πέδον*+*στειβω*)· ὁ πατῶν τὴν γῆν, ὁ θμητιζῶν ἐπὶ τῆς γῆς. 2) ὁ πεζός, ὁ μεταβαίνων που πεζῆ, ἀντίθ. τῆ *ἱππηλάτης*.

πέδο-τρίψ, -ίψος, δ, καὶ ἡ (*πέδι* + *τρίβω*)· ὁ φθεῖρων τὰ ποδόδεμα (διὰ τῆς συχνῆς χρησιμοποίησός των), ἐπὶ οὐτέβανθὸν δούλων, οἱ ὅποιοι συχνότατα τιμωροῦνται διὰ τοιοῦτων ποδοδέρσεων.

πέδω-ρύχος, ὄν, καὶ *πεδωρύχος* (*πέδον*+*δρύσσω*)· ὁ ἀνορούσων (ἀνοσκάπτων) τὸ ἔδαφος.

πέζα, -ης, ἡ (*πέδον*)· ὁ πούς || μῦθρ. ἡ ἄκρα, ἡ βῆσις παντός πρᾶγματος || *ἐπὶ θυμῷ πέζῃ ἐπιπρώτη* = ἐπὶ τοῦ ριμού πρὸς τὸ ἔξατον ἄκρον. 2) τὸ κρᾶσπεδον φορέματος, ποδόγυρος.

Ἔτυμ.· *πέζα* (**ped*-ja ι *πούς*, πρβλ. σανσκρ. *páda*-η (ἀφ' ὧν τὸν πόδα), *páda* («χνάρι ποδίου»), Ζενθ. *pa'dya*- (πούς), λατ. *acu-pediis* (δρομεύς) (*acu*- ι *ἀκύν*-πους, λατ. *dcior*), παλ.-νοργ. *fif* (ιαπ. *fjorfit* (τετράπους) οἰούρα, πρβλ. ἄλλ. *τετράπεζος*), πρβλ. ὡς *lengvapedis* («πατῶντας στὰ δάχτυλα») ὑποκλίτ.) ὁμ. κλπ. *πεζός* (**ped*-jós <*ped*- + *jó*- (= θμητιζῶν), ιαπ. **pei*-, **i*-, πρβλ. *εἶμι* καὶ λατ. *pedes*, -*ilis* (μετὰ ιαπ. **-i*-t)).

πέζω-αρχος, ὄν (*πεζός*+*ἀρχω*)· ὁ ἄρχων πεζῶν, ὁ διοικῶν στρατιώτας ξηράς || ὡς οὖο. *ὁ πέζαρχος* ὁ ἄρχηγός (στρατιώτης) πεζικοῦ (ἡ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηράς).

πεζέ-ταιροι, οἱ (*πεζός*+*ταίρω*)· οἱ πεζοὶ σωματοφύλακες τοῦ Μακεδονικοῦ στρατοῦ, τοῦ ὁποῦ οἱ ἔφιπποι σωματοφύλακες ἐκαλοῦντο ἄπλῶς *ταίροι*.

πεζεύω, μελ. -οω (*πεζός*)· πορεύομαι πεζός, ταξιδεύω πεζῆ, περιπατῶ, ὁδοιπορῶ (ἀντίθ. τῆ *ἱππεύω*, ἐποχοῦμαι ἀμάξης). 2) πορεύομαι ἢ ταξιδεύω διὰ ξηράς, ἀντίθ. τῆ πορεύομαι ἢ ταξιδεύω διὰ θαλάσσης || *παθητ.*, διαβαίνομαι, διαπερῶμαι, ὑπὸ ταξιδευόντων πεζῆ.

πεζῆ, ἐπίρρ. βλ. ἐν *πεζός*.

πεζικός, ἡ, ὄν (*πεζός*)· ὁ ἀνήκων εἰς πεζόν, ἢ ἀνήκων εἰς τὴν ξηράν || ὁ πεζῆ ἢ διὰ ξηράς ταξιδεύων || ὡς. ἀντί τοῦ *πεζός*: *πεζικός* *λεῶς* = πεζοὶ στρατιῶται, πεζικόν (ὡς ἀντίθ. τῆ: *ἱππεῖς*, *ἱππικόν*), ἢ ἀντί τοῦ *στρατός* (ὡς ἀντίθ. τῆ *στέλος*).

πεζο-βόας, -α, δ, δωρ. ἀντί — *βόης* (*πεζός*+*βοή*)· ὁ βῶν (ἐκβάλλων τὴν πολεμικὴν κραυγὴν) πεζός, πεζὸς στρατιώτης, πεζός.

πεζο-μάχεω, μελ. -ήσω (*πεζομάχης*)· μάχομαι πεζός, μάχομαι κατὰ ξηράν.

πεζο-μάχης, -ον, δ (*πεζός*+*μάχομαι*)· ὁ μαχομένου πεζῆ (καὶ οὐχὶ ἔφιππος ἢ ἀπὸ τοῦ ὄρατος), πεζομάχος. 2) ὁ μαχομένου κατὰ ξηράν (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν μαχομένου κατὰ θάλασσαν).

πεζο-μάχια, ἡ (*πεζομάχης*)· μάχη κατὰ ξηράν, ἀντίθ. τῆ *ναυμαχία*.

πεζο-νόμος, ὄν (*πεζός*+*νέμω*)· ὁ διοικῶν κατὰ ξηράν.

πεζο-πορεύω (*πεζοπόρος*)· πορεύομαι πεζῆ. 2) πορεύομαι διὰ ξηράς.

πεζο-πόρος, ὄν (*πεζός* + *πορεύω*)· δ, τι καὶ νῦν, πεζοπόρος, ὁ πορευόμενος πεζῆ, ὁ περιπατῶν, ὁ ὁδοιπορῶν. 2) ὁ πορευόμενος πρὸς κάπου διὰ ξηράς (καὶ οὐχὶ διὰ θαλάσσης).

πεζός, ἡ, ὄν (*πέζα*)· ὡς καὶ νῦν, πεζός, πεζῆ πορευόμενος, περιπατῶν, ὁδοιπόρος || *πεζοί* = πεζοὶ στρατιῶται, ἀντίθ. τῆ *ἱππεῖς* || οὖτω καὶ *πεζός* *στρατός* ἐνίοτε = «πεζικόν» ἐν ἀντίθ. πρὸς τὸ «ἱππικόν» || ἄλλ' ὡς. καὶ «στρατός ξηράς» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν «στέλον» || *ὁ πεζός* καὶ *τὸ πεζόν* καλεῖται ὡς: μετὰ *τάγ* *αὐτῶν* ἠμασ. — || ὁ πορευόμενος ἢ ταξιδεύων

διὰ ξηράς || δοτ. θηλ. *πεζῆ* ὡς ἐπίρρ. (ἐνν. *δῶθ*) = ὡς καὶ νῦν, πεζῆ, «μετὰ πόδια», ἢ διὰ ξηράς (καὶ οὐχὶ διὰ θαλάσσης) || *πεζῆ* *ἐπομαι* = ἀκολουθῶ διὰ ξηράς (κατὰ ξηράν).

πεῖ, δωρ. ἀντί *πή*, *ποῦ*.

πειθ-άνωρ, -ορος, δ, ἡ, ἰων. **πειθήνωρ** (*πειθωμαι*+*ἀνήρ*)· ὁ πειδόμενος τοῖς ἀνδράσιν, ὁ εὐπειθής, πειθαρχικός.

πειθ-αρχός, μελ. -ήσω, ὡς. καὶ μέσ. -έομαι (*πειθωμαι*)· πειδομαι τῷ ἀρχοντι, εἶμαι πειθαρχικός, ὡς καὶ νῦν, πειθαρχῶ, ὑπακούω.

πειθ-αρχία, ἡ (*πειθαρχέω*)· ὡς καὶ νῦν, πειθαρχία, ὑπακοή.

πειθαρχικός, ἡ, ὄν· ὡς καὶ νῦν, πειθαρχικός, εὐκόλως ὑπακούων, ὁ πρόθυμος εἰς τὸ ὑπακοῦν.

πειθ-αρχος, ὄν (*πειθωμαι* + *ἀρχή*)· ὁ ὑπακούων εἰς τὸν ἀρχοντα, εὐπειθής, πειθαρχικός.

πειθήμι, αἰολ. ἀντί *πειθω*.

πειθός, ἡ, ὄν (*πειθω*) = *πειθανός* (βλ. λ.).

ΠΕΪΘΩ, μελ. *πείσω* ἄορ. α' *ἔπεισα*· ἄορ. β' *ἐπίθων*, ἐπ. ἀναδιπλ. *πέπιθον*, α' πληθ. ὑποτ. *πεπίθωμεν*, εὐκτ. *πεπίθωμεν*, ἀπρφ. *πεπίθειν*, μιχ. *πεπίθων*· πρ. *πέπεικα*. — μέσ. καὶ παθ. *πέιθομαι*· μελ. *πέισομαι*· ἄορ. β' *ἐπιθέσθω*, ἐπ. *πιθέσθω*, πρστ. *πιθού*, ἐπ. ἀναδιπλ. εὐκτ. *πεπίθωτο*, ἀπρφ. *πείθεσθαι*· πρ. β' (ἀμτβ. ἐνεργ. μετὰ παθ. σημ.) *πέπειθα*· ἡμερ. *ἐπεποιθεῖν*, ἐπ. *πεποιθεα*, συγκεκ. α' πληθ. *ἐπέπιθωμεν*· παθητ. πρ. *πέπεισμαι*· πρ. Ὀμ. ἀπαγγεῖων ὡς. μέλ. *πέθισσω* καὶ μιχ. ἄορ. α' *πέθισσας*, ἀμτβ. ὡσεὶ ἐκ *πιθῶ*· ὁ ἀναδιπλ. ὁμοῦς ἄορ. α' ὑποτ. *πεπείθω* εἶναι μτβ.: || ἐνεργ., ὡς καὶ νῦν, πείθω, καταπειθῶ, τινά, τὸν «παίρνω μετὰ μέρος μου», τὸν κάμνω νά δεχθῆ τὴν γνώμην μου || ἐν κακῇ ἐγγ., παρορπειθῶ, πύραυλῶν, ἀπατῶ. 2) καταπειθῶ τινά διὰ δεήσεων, καταπραῖνω, κατευνάζω, καθήσυχάζω, ἐξευμενίζω || *πειθῶ τινά χρημασί* = τὸν ηείδω διὰ χρημάτων, τὸν διαφθείρω διὰ χρημάτων, τὸν δωροδοκῶ. 3) διεγείρω, παρορῶ. 4) μετὰ διπλῆς αἰτ., *πειθῶ τινά* τε = *πειθῶ τινά* περὶ τίνος. 5) μετ' αἰτ., πρᾶγμ. μόνον, πραγματεύομαι τι, ἀποδεκνύω τι, πείθω περὶ τίνος. — || μέσων καὶ παθητ., ὡς καὶ νῦν, πείθομαι, καταπειθῶμαι, νῶ..., προσελλκῶμαι πρὸς τὴν γνώμην τίνος. 2) *πειθῶμαι τινι* (πρσ.) = *πειδομαι*, ὑπακούω, εἰς τινα, συμμορφοῦμαι πρὸς ὅσα μου λέγει || *πειθῶμαι γήραι* = ὑπεῖκω, ὑποχωρῶ, εἰς τὸ γῆρας. 3) *πειθῶμαι τινι* (πρσ. ἢ πρᾶγμ.) = *πιστεύω* ἢ ἐμπιστεύομαι εἰς τι(να) || ὡς. μετ' αἰτ. οὐδ. *ταῦτ' ἐγώ σοι οὐ πείθομαι* = εἰς αὐτὰ ἐγὼ δέω σέ πιστεύω || μετ' αἰτ. καὶ ἀπρφ. *πιστεύω* ὅτι... — || πρ. β' *πέπειθα*, ἀπρφ. *πεπίθειναι*, ἔχω πεποθήσθην, ἔχω ἐμπιστοσῆν, ἐμπιστεύομαι, ἐπανάστασομαι, εἰς τι(να). — IV παθ. πρ. *πέπεισμαι* = εἶμαι πεπεισμένος, ἔχω πεισθῆ πλήρως, πιστεύω || ἐπὶ πρᾶγμ., πιστεύομαι, εἶμαι πιστευτός (παραδεκτός).

Ἔτυμ.· *πειθω*· *πειθῶ*· *πειθῶνός*· *πιστός*· *πίστις*· *πιστεύω*· *πιστός* ὁμ. ἐν *πίσει* ('Οδ. υ 23 = ἐν ὑπακοῇ) (**πειθ*-σ, πρβλ. *εὐ-πειθής*, λατ. *fīdus*). Πρβλ. λατ. *fīdō* (ιαπ. **bheidhō*), *fīdus*, *fīdācia*, *fīdēs*, *fōedūs*, *eris* (συμμαχία), ὁμβρ. *comblifia* - ((*com*-*fifia* = *mandare*, *nuntiare*), ἀλβ. *binī* (πειθῶ), *bindem* (συμφωνῶ).

Πείθω, -δος, καὶ συνηρ. -οῦς, ἡ (*πειθω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ πείθω, ἡ πειστικότητα, προσωποποιημένη ὡς Θεά, λατ. *Suada*, *Suadēla*. — || ἡ ἱκανότης (ἢ δύναμις) τοῦ πείθειν, ἡ πειστικότητα, εὐγλωττία. 2) ἡ ἐνδόμυχος πεποίθησις. 3) μέσος καταπέσεισος, ἐπιχειρήματα || δοτ. *πειθοί* = διὰ τῆς πειθοῦς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *βία* = διὰ τῆς βίας. 4) ὑποκοφ.

ΠΕΪΝΑ, ἡ *πεινῶ*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, πείνα, λιμός, λατ. *fames*. 2) μῦθρ. σφοδρὰ ἐπιθυμία διὰ τι, ὁ πόθος πρᾶγματός τινος.

Ἔτυμ.· ἰων., καλ. ἀτ. *πέλην*, νεοαττ. *πεινῶ*· *πεινήν*· *πεινάλδος*· ἰων. *γεωπεινής*· εἰ ἰαπ. **pei*-, πρβλ. ρθ- ἐν τῆ λατ. *pañor* **pē(i)*- ἀπεξετάθη πθ. εἰς **pē*- ἐν τῆ λατ. *pēñria* (ἔλλειψις), *paene*, *paenifere*· πρβλ. ἄλλ. *ἡπανία* (ἔλλειψις), ἰρλ. *ītu* (γεν. *īfad*) = δίψα πρβλ. **spēn*-, **spēn*- ἐν τῆ ἄλλ. *σπάνις*· βλ. καὶ *δίψα*.

πειναλέος, (α), ον (πεινα)· ὡς καὶ νῦν, πειναλέος, νησιτικός, λιμασμένος, πεινασμένος.

πεινάμες, αιολ. ἀντί πεινώμεν, α' πληθ. τοῦ πεινάω.

πεινάντι, δωρ. ἀντί πεινώντι, δοτ. μτχ. ἐν. τοῦ πεινάω || ὡς. ἀντί πεινώσι, γ' πληθ. ἐν.

πεινάω, συνηρ. πεινώ, ἤης, ᾗ' ἀπρ. πεινήη, ἐπ. πεινήμεναι· μελ. πεινήσω, μετ. πεινώσω· ἄορ. α' ἐπεινήσα, μτγν. ἄσα' ποικ. πεπεινήμα· (πεινα)· ὡς καὶ νῦν, πεινώ, ἔχω πεινῶν, εἶμαι πεινασμένος, πάσχω ἐκ πείνης, λιμῶνττω, λιμοκτονῶ.— || μετὰ γεν., πεινώ διὰ τι || μτφρ. ἔχω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν διὰ τι, ὑπερεπιθυμῶ τι.

πεινῶ, ἰων. ἀντί πεινάω.

πεινῶ, ἦ' = πείνα.

πεινήη, ἀπρφ. τοῦ πεινάω ἐπ. πεινήμεναι.

ΠΕΙΨΑ, ἦ' δοκιμή, πείραμα, ἀπόπειρα || ἐντεῦθεν, ὡς καὶ νῦν, ἐμπείρια || πείραν ἔχω = ἔχω πείραν, εἶμαι ἐμπείρος, εἰς τι, γινώσκω τι ἐκ πείρας || πείραν ποιούμαι τινος = κάρνω δοκιμῆν τινος, δοκιμάζω τι || ἐπὶ πείρα = διὰ πείρας ἢ διὰ δοκιμῆς.— || ἀπόπειρα, ἐπιχειρήσεις, σχέδιον ἀποπειρας, συνωμοσία, ἐναντίον τινός.— || γενικῶς, ἐπιχειρήσεις, ἀπόπειρα.

**Ἐτυμ.* : πείρα, αιολ. πέραῶ (*περῶ)· ἐμπείρος· ἐμπείρια· πειράω· πειράζω· πειρατής· ἐμπειρής, ἐμπέραμος (=ἐμπείρος)· ἰρλ. i-arraim (ζητῶ), erud (φόβος) (<καλτ. [*p]eraiu-), gall erch (<καλτ. [*p]erko-s), erchyl (φοβερός), καλ-νοργ. ferligr (τερατώδης), καλ-γερμ. fāra (ἐνέδρα... κίνδυνος), ἀγγλ-σαξ. foer (κινδυνεύω), καλ-νοργ. fār (συμφορὰ, δυστυχία), γοτθ. fārja (κατάσκοπος)· εἰς ἰαπ. *per- (τείνω πρὸς τινα σκοπὸν) (πρβλ. πείρω), κατ' ἐπέκτ.

*perēi- (εἰσῶμα διανοητικῶς, δοκιμάζω) ἐν τῷ λατ. periculum, peritius, experior.

πείρα, ἐπ. ἀντί ἐπειρα, ἄορ. α' τοῦ πείρω.

πειρά, ἦ (πείρω)· ἀκωκή, αἰχμὴ, ὄξετα ἄκρα, ἄκίς, ἄκρον, κόψις.

πειράω, μελ. -άσω· παθητ., ἄορ. α' ἐπειράσθην· πρκ. πεπειράσμαι· ὡς τὸ πειράω, κάρνω δοκιμῆν τινος, δοκιμάζω, ἐξετάζω || δελεάζω, δοκιμάζω νὰ παραπεισῶ τινά, τὸν θάλλω εἰς πειρασμόν, ζητῶ νὰ τὸν ἀποπλάνησω.— || ἀποπειραίω, ἐπιχειρῶ τι.

Πειραιεύς ἢ Πειραιεύς, ὁ· τὸ ἐπίνειον τῶν Ἄθηνων, καὶ σήμερον ἐστὶ οὕτω καλούμενον· γεν. Πειραιεύς ἢ -αῖός· δοτ. Πειραιεῖ'· αἰτ. Πειραιᾶ (βλ. καὶ Κ. Ε. Α.).

πειραίνω, μελ. -ἄνω· ἄορ. α' ἐπειρήνα (πείρας)· δένω, δένω τι μετὰ τινος ἄλλου, προσδέω τι εἰς τι, συνδέω δύο πράγματα, τὰ δένω μαζί καὶ σφιγκτὰ διὰ δεσμοῦ || σειρῆν πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε = ἀφ' οὗ ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα τοῦ δεσμοῦ τοῦ κατασκευάσθητε πλέγμα.— || ἐκταταί. ἀντί περαίνω (βλ. λ.), τελειώνω, συμπληρώνω || ἐν τῷ παθητ., συμπληρούμαι : πάντα πεπειράνται (γ' ἐν. πρκ.) = ὅλα ἔχουν τελειώσει (ἔχουν συμπληρωθῆ).

πείραν, ἐπ. γ' πληθ. ἄορ. α' τοῦ πείρω.

ΠΕΙΨΑΡ, -ἄτος, τό, ποιητ. ἀντί πέρας (βλ. λ.), τέλος, τέρμα, ἄκρον || ἐν τῷ πληθ. πείρατα γαῖης = τὰ πέρατα (τὰ ἄκρα) τῆς γῆς || ἄπολ., τὰ ἄκρα σχοινίων, δεμένα με κόμβον σχοινία.— || τὸ τέλος ἢ τὸ ἀποτελεσμα πράγματός τινος || τὸ ἀκρότατον σημειοτ. || τὸ ἔσχατον ἄκρον, τὸ ἀνώτατον χεῖλος || τὸ κύριον ἢ τὸ σημαντικώτερον ἀντικείμενον.— || ἔνεργ., τὸ φέρον τι εἰς πέρας, τὸ ἀποπερατοῦν τι || πείρατα τέχνης καλοῦνται παρ' Ὀμήρῳ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ χρυσοκόου, ὡς ἀποπερατοῦντα τὰ διάφορα κομφοτεχνήματα.

**Ἐτυμ.* : πείρα (*περ-Fj-) Πινδ. πείρας, γεν. πείρατος (*περ-Fj-τ), αἰτ. πέρας, -ατος· ὅμ. ἀπειρών, -ονος· πρβλ. Ἰουχ. «ἀπερὸνα πέρας μὴ ἔχοντα»· πολυπειρών· ὅμ. περαίνω, αἰτ. περαίνω : σασοκρ. pā-vān- (κόμβος, μέλος), pān-u-f (κόμβος, ἄρθρωσις)· εἰς ἰαπ. *per- (: πείρω, πόρος, πορθμός, περᾶν κλπ.).

πειράσις, ἦ (πειράω)· δοκιμὴ, δοκιμασία || ἀπόπειρα πρὸς ἀποπλάνησιν νέου, ἀποπλάνησις, ἀπαγωγή.

πειρασμός, ὁ (πειράζω)· ὅτι καὶ νῦν, δοκιμή,

πειρασμός, δελεασμός, ἢ εἰς ἁμαρτίαν παρακίνησις. **πειράτων**, ἦ ἐν τῷ πληθ. -έα, ρημ. ἐπιθ. τοῦ πειράω· πρέπει τις νὰ δοκιμάσῃ, ἢ νὰ ἐπιχειρήσῃ. **πειράτης**, -ῆρος, ὁ, παράλλ. τύπος τοῦ πειρατῆς (βλ. λ.).

πειράτηριον, ἰων. **πειρητήριον**, τό (πειράω)· τὸ μέσον τοῦ δοκιμάζειν ἢ τοῦ ἐξελεγχεῖν τι, κριτήριον, γνώρισμα || φρόνια πειρατήρια = φρονικά βασανιστήρια, βασανισμός διὰ γενόμενον φθόνον.— || ὀρητήριον πειρατῶν, φωλεὰ πειρατῶν.

πειράτης, -ου, ὁ (πειράω)· ὁ δοκιμάζων, ὁ ἐπιχειρῶν || ὡς καὶ νῦν, πειρατής, ληστής τῆς θαλάσσης, ληστοπερατῆς, λατ. pirāta.

πειράτικός, ἦ, ὄν' ὡς καὶ νῦν, πειρατικός, ὁ ἀνήκων εἰς πειρατὰς || ὁ κατάλληλος διὰ πειρατεῖαν || ὁ ῥέπων εἰς τὴν πειρατεῖαν.

πειράω, μελ. -άσω, ἰων. -ήσω || συχὰ ὡς ἀπρθ. **πειράομαι**, μετὰ μέσου μελ. πειράομαι, δωρ. β' πληθ. πειρασεῖσθε· μεσ. ἄορ. α' ἐπειράομαι, ἰων. ἐπειρησάμην· παθ. ἐπειρησάμην· ἰων. ἐπειρήθην· παθ. πρκ. πεπειράμαι, ἰων. πεπειρήμαι· (πειρά)· ἀποπειράμαι, ἐπιχειρῶ, ἀναλαμβάνω, δοκιμάζω. 2) μετὰ γεν. προσ., δοκιμάζω τινά || δοκιμάζω (προσπαθῶ) νὰ τὸν πείω || ὡς. κάρνω (ἐπιχειρῶ) ἀπόπειραν ἐναντίον τινός, ἐπιτιδέμαι κατὰ τινος || ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐνν. καὶ μετὰ αἰτ. προσ. 3) ἀπολ., δοκιμάζω τὴν ἰκανότητά μου ἢ τὴν τύχην μου εἰς τι πρᾶγμα (π. χ. εἰς τὸν πόλεμον).— || τὸ ἀποθ. πειράομαι ἀπαρτῆ συντεταγμένον κατὰ τὸ πλείστον μετὰ γεν. προσ., κάρνω δοκιμῆν διὰ τινα, τὸν δοκιμάζω διὰ νὰ ἴδω, ἀν εἶναι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, τὸν δέτω ὑπὸ δοκιμασίαν || ὁθεν, ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἐρωτῶ || ὡς. δοκιμάζω τὸν ἑαυτὸν μου (τὴν δύναμίν μου) ἐναντίον τινός (ἐν ἀντιπαράβολῃ πρὸς ἄλλον τινά), ἀντιπαράβάλλομαι πρὸς τινα, ἀμιλλάμαι πρὸς τινα. 2) μετὰ γεν. πρᾶγμ., δοκιμάζω τι, ἐξελέγχω τι, λαμβάνω (ἀποκτῶ) πείραν τινος. 3) ἀπολ., δοκιμάζω τὴν δύναμίν μου, δοκιμάζω τὴν τύχην μου, κάρνω δοκιμῆν || κάρνω δοκιμῆν ἢ ἀπόπειραν με λόγους || πεπειρήμαι μύθοις = ἔχω δοκιμάσει ἑμαυτὸν, τ. ἐ. εἶμαι ἐμπείρος, εἰς λόγους (ἔχω πείραν τῆς ρητορικῆς, εἶμαι εὐφροδής).

πειράω, μελ. -άσω, ἰων. -ήσω || συχὰ ὡς ἀπρθ.

πειράομαι, μετὰ μέσου μελ. πειράομαι, δωρ. β' πληθ. πειρασεῖσθε· μεσ. ἄορ. α' ἐπειράομαι, ἰων. ἐπειρησάμην· παθ. ἐπειρησάμην· ἰων. ἐπειρήθην· παθ. πρκ. πεπειράμαι, ἰων. πεπειρήμαι· (πειρά)· ἀποπειράμαι, ἐπιχειρῶ, ἀναλαμβάνω, δοκιμάζω. 2) μετὰ γεν. προσ., δοκιμάζω τινά || δοκιμάζω (προσπαθῶ) νὰ τὸν πείω || ὡς. κάρνω (ἐπιχειρῶ) ἀπόπειραν ἐναντίον τινός, ἐπιτιδέμαι κατὰ τινος || ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐνν. καὶ μετὰ αἰτ. προσ. 3) ἀπολ., δοκιμάζω τὴν ἰκανότητά μου ἢ τὴν τύχην μου εἰς τι πρᾶγμα (π. χ. εἰς τὸν πόλεμον).— || τὸ ἀποθ. πειράομαι ἀπαρτῆ συντεταγμένον κατὰ τὸ πλείστον μετὰ γεν. προσ., κάρνω δοκιμῆν διὰ τινα, τὸν δοκιμάζω διὰ νὰ ἴδω, ἀν εἶναι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, τὸν δέτω ὑπὸ δοκιμασίαν || ὁθεν, ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἐρωτῶ || ὡς. δοκιμάζω τὸν ἑαυτὸν μου (τὴν δύναμίν μου) ἐναντίον τινός (ἐν ἀντιπαράβολῃ πρὸς ἄλλον τινά), ἀντιπαράβάλλομαι πρὸς τινα, ἀμιλλάμαι πρὸς τινα. 2) μετὰ γεν. πρᾶγμ., δοκιμάζω τι, ἐξελέγχω τι, λαμβάνω (ἀποκτῶ) πείραν τινος. 3) ἀπολ., δοκιμάζω τὴν δύναμίν μου, δοκιμάζω τὴν τύχην μου, κάρνω δοκιμῆν || κάρνω δοκιμῆν ἢ ἀπόπειραν με λόγους || πεπειρήμαι μύθοις = ἔχω δοκιμάσει ἑμαυτὸν, τ. ἐ. εἶμαι ἐμπείρος, εἰς λόγους (ἔχω πείραν τῆς ρητορικῆς, εἶμαι εὐφροδής).

πειρηθεῖν, **πειρηθῆναι**, εὐκτ. ἀορ. α' καὶ παθ. ἀπρφ. τοῦ πειράω, πειράομαι.

πειρητήριον, τό, ἰων. ἀντί πειρατήριον.

πειρητιζῶ, μελ. -ίζω = πειράω· ἀποπειρούμαι, δοκιμάζω, ἐπιχειρῶ || δοκιμάζω, βασανίζω, ἐξελέγχω. — || μετὰ γεν. προσ., δοκιμάζω τινά, τὸν δέτω ὑπὸ δοκιμασίαν || ὡς. δοκιμάζω τινά (δοκιμάζω τὰς δυνάμεις του) ἐν μάχῃ || μετὰ αἰτ., κάρνω ἀπόπειραν κατὰ τινος, ἐπιτιδέμαι ἐναντίον του.

περίρις, -ινθος, ἦ' αἰτ. περιρῖθα· πλεκτός κάλαθος τετράγωνος, τοποθετούμενος καὶ στερεὰ προσδεδόμενος ἐντός τῆς ἀμάξης, χρησιμεύων δὲ δι' ἐναπόδεσιν τροφίμων ἢ ἄλλων πραγμάτων [πιθανῶς προελληνικῆ] λέξις· κατὰ τινα προέρχεται ἐξ ἰαπ. *peri-venth (ὁ περίρις εὐσεστρομμένος), καὶ εἶναι ἰσηματισμένη κατὰ τὰ εἰς -ινθ-, πρβλ. θεδ. trivandhurā- (ὀχημα με κασοῦνι διὰ τρία πρόσωπα)].

ΠΕΙΨΩ, μελ. περῶ· ἄορ. α' ἐπειρα, ἐπ. πείρα· παθητ., ἄορ. β' ἐπάην, πρκ. πέπαρμαι (πέρας)· περῶ διὰ μέσου, διαπερῶ ἐντέλει, διατριπῶ, ἐπερῶ εἰς τὴν οὐθλάν (ἐπὶ ὀπτήσεως κρεάτων), «οουθλιζω» || κρέα ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν (=ἐπέρασαν τὰ κρέατα στὴς οὐθλεις).—μτχ. πρκ. ἤλοισι πεπαρμένοι = διαπερασμένοι (τ. ἐ. διακορημένοι) με καρφιά (ἐπὶ λαβῆς ἔξοφους) || μτφρ. ὀδύνῃσι πεπαρμένοι (= πειρασμένοι περᾶ-περᾶ ἀπὸ τούς πόνους).— || μτφρ. κύματα πείρω = διαπερῶ (διασχίζω) τὰ κύματα || πεῖρε κέλευθον = διεπέρα τὴν ὁδὸν (ἐπὶ θαλάσσης, διέσχισε τὰ κύματα).

**Ἐτυμ.* : πείρω = καλ-σλαυ. na-perja· periti (διαπερῶ), πρβλ. ὅμ. περῶνη, περῶνός· πόρηι· πόρος, ἄπορος· πορίζω· πορευῶ· πορθμός· πείρα (βλ. λ.)· πρβλ. σασοκρ. par- (γ' ἐν. ἀορ. ὑποτ. pāzai), pirar-iti, μεττ. pāzāyati (κάρνω τι νὰ περῶσῃ), Zevd. par-, λατ. poria, porius, angi-porius (στενὸν πέρασμα,

άτραπός) ((ιαπ. *pʰ-tu=πέρασμα, εν τῷ Ζενδ. pə-rəu-, pašu-, gall. rhyd), portō (*poritō <*poreō, ιαπ. *porējō=σανσκρ. pāraḡati), γοτθ. faran (βαδίζω), farjan (ταξιδεύω), παλ-γερμ. faran, γερμ. fahren, παλ-σαξ. fōrian, παλ-γερμ. fuorran, fuoren (όδηγώ), άγγλ-σαξ. fēran (βαδίζω), παλ-norr. farmr (φορτίον πλοίου), παλ-γερμ. farm (λέμβος), ρωσα. poromū (πορδμετόν, «περαταριά») πάντα εξ ιαπ. *per- (εισδύω, διαπερώ) βλ. και εν περι, παρά.

πέσσα, -ης, ἡ (πέσσω), ποιητ. αντί *πειθώ*: πειδώ, κατάπεισις || καταπραύνοις, καθουράσας || ύπακοή, ύποταγή, καθυπόταξις.

πέσειε, γ' εν. αιολ. εὐκτ. άορ. α' τοῦ *πέσσω*.

πεισέμεν, έπ. αντί *πέσειεν*, μελ. άπρφ. τοῦ *πέσσω*.

πεισι-θροτος, ον (*πέσσω*+θροτός): ό πειδων (καταπειδων) τούς θροτούς || ό έλέγχων, χαλιναγωγών, τούς θροτούς.

πέισμα, -ατος, τό (*πέσσω*): τό καλώδιον (χανδρόν σχοινίον), διά τό όπολου ή πρώμνη τών πλοίων προσδεόετο εις τήν ξηράν || γυικώσ, κάλωσ, καλώδιον, «παλαμάρι, καρβόσχοινο». — || τό εις ό δύνάται τις να έχη έμπιστοσύνην, τό άντικείμενον έμπιστοσύνης.

Έτυμ.: *πέισμα* <*penθ-σma, ιαπ. bhendh- (δένω), πρβλ. *penθερός* (βλ. λ.), *σανσκρ.* bandhānāi (*bhiḡdh-). *Ζενδ.* band (δένω), *θρακ.* bend- (=δένω), *λατ.* offendentum, offendit, γοτθ. bindan, *παλ-norr.* binda, άγγλ-σαξ. bindan, *παλ-γερμ.* bindan (δένω), γοτθ. and-bundhan (=λυθήναε), *λιθ.* beñdras (σύντροφοσ), *bandā* (άγέλη κτηνών).—*πάσμα* (=μιχοσ, ούρό) αντί *παθμα (καθ' Ηούχ.), *ιαπ.* bhḡdhimḡ: *πέισμα*=*χύμα*, *πόμα*, *θέμα*: *γεύμα*, *πώμα*, *ανάθημα*: *τό πάσμα* (τοῦ Ηούχ.) δύναται να άποτελῆ συμφυρμόν εκ τών *πάσμα* και *πενσma*.

πεισμονή, ἡ (*πέσσω*): τό πειδειν, τό καταπειδειν || έπιμονή, έμμονή (οία ή ιδιότης τοῦ *πέισματος*=καλωδίου, πρβλ. *πέισμα*).

πεισομαι (A), μέσ. μέλλ. τοῦ *πέσσω*.

πεισομαι (B), άνώμ. μέλλ. τοῦ *πάσχω*.

πειστοέν, ρημ. έπιθ. τοῦ *πέσσω*: *δει πειθειν ή δει πειθεσθαι*=πρέπει τις να πειθι, ή να πειθιθαι.

πειστήριος, α, ον (*πέσσω*): ό καταπειδων, κατάλληλοσ εις τό πειδειν, πειστικός, έλκυστικός.

πειστικός, ἡ, όν (*πέσσω*): ότι και νῦν, πειστικός, *κάταπειστικός*, *Ικανός* εις τό καταπειδειν.

πέισω, μελ. τοῦ *πέσσω*.

πέκος, τό (*πέκω*)=*πόκος* (βλ. λ.), *μαλλιον*, *έριον*.

Έτυμ.: *πέκος*=*λατ.* pecus, -oris, πρβλ. *λατ.* pecu, -ūs, pecus, -udis, όμδρ. pecuo (=λατ. pecua), *σανσκρ.* pásu, pásu, pásu-ḡ = *Ζενδ.* pasu-ḡ (κτηνή), γοτθ. faihu (τύχη, χρημα, πρβλ. *λατ.* pecūnia), *παλ-γερμ.* fihu, fehu, *παλ-norr.* fe, άγγλ-σαξ. feoh (κτηνή), *λιθ.* brēkus, *παλ-πρωσ.* pekū (κτηνή) εξ *ιαπ.* *pekū- (οικιακόν ζών χρησιμον δια τό μαλλιον του, ειθ. τό πρόβατον): *έλλ.* πέκω, πεκτώ (βλ. *πέκω*).

πεκτέω, μελ. -ήσω (*πέκω*): *κείρω*, *κουρεύω*, *ψαλιδίζω* || *κτενίζω*.

ΠΕ'ΚΩ, έπ. *πέκω** μελ. *πέξω** μέσ. άορ. α' *ε-πεξάμην*, *μη.* *πεξάμενος** *παθ.* *άορ.* α' *επέχθη** *κτενίζω* ή *ξοίνω* *μαλλι*, *λατ.* pectere || μέσ., *χαίτας πεξαμένη* = άφ' οῦ εκτένισεν τήν κόμην τής. 2) *κείρω*, *κουρεύω*, «κόβω με τό ψαλιδι».

Έτυμ.: *πέκω*, *άπ.* *πεκτέω** *πέκος*, *πόκος** *ποκίζω*: *κτεϊς* (*rkten-), *λατ.* pecten, -inis, *pectō*, *πρ.* *pekū*, *pekus* (έριώδησ, μαλλιάρόσ), όμδρ. *petenata* (=reclinafata), *παλ-γερμ.* fahs (δριξ, χνούσ), *παλ-norr.* fax (χαίτη), *foer* (πρόβατον), *λιθ.* peszū (τραβώ όπό τό μαλλιά, εκριζώνω), *σανσκρ.* pākṣman- (βλεφαριδес), *Ζενδ.* pašna- (βλέφαρον), *νεο-περα.* pašm (έριον), *άρμ.* asr (μαλλι πρόβατου) πάντα εξ *ιαπ.* *pōku- βλ. και *πέκος*.

πελάγιζω, μελ. -ίζω (*πέλαγος*)* *οχηματίζω* *πέλαγος* ή *λίμνην* || *έπι* *ποταμού*, *πλημμυρόσ*, *ύπερεκχειλίζω* || *έπι* *τόπων*, *κατακλύζομαι* *ύπό* *των* *ύδάτων*, *άποτελματοῦμαι*. — || *έχω* *άνοιχθῆ* *εις* *τό* *πέλαγος*, *εὐρίσκομαι* *άνοικτά*, *διαπλέω* *πελάγη*.

πελάγιος, α, ον, και -ος, -ον (*πέλαγος*): ό του *πέλαγος*, ό *άνήκων* *εις* *τό* *πέλαγος* || ό *ζων* *εις* *τό* *πέλαγη* (*έπι* *ιχθύων*), *λατ.* marinus || ό *έν* *τῷ* *πέλαγῷ* *εὐρισκόμενος*, *εις* *τό* *άνοικτά*.

Πελάγιτης, -ου, δ, θηλ. -ίτης, -ιδος (*πέλαγος*): ό *έν* *τῷ* *πέλαγῷ* *εὐρισκόμενος*, ή ό *του* *πέλαγος*.

ΠΕ'ΑΛ'ΤΩΣ, -εος, τό *έπ. δοτ. πληθ.* *πελάγεσσι** *ώς* *και* *νῦν*, *τό* *πέλαγος*, *τό* *άνοικτόν* *πέλαγος*, ή *άνοικτή* *θάλασσα*, *ώκεανός*, *λατ.* pelagus* *πάσα* *μεγάλη* *έκτασις* *ύδάτων* (*λίμνης*, *πλημμυρίαστος* *ποταμού* *κλπ.*) || *μητρ.* *έπι* *παντός* *μεγάλου* *δγκου* *ή* *ποσοῦ* *ύπερβολικοῦ*, *ώς* *π.χ.* *πέλαγος* *κακῶν*=*θάλασσα* *συμφορών*, *άτελείωτος* *σειρά* *συμφορών*.

Έτυμ.: *πέλαγος*, *λατ.* aequor || *λατ.* plaga (πλα-γιά).— *βασιική* *σημασ.*, ό *ήπλωμένος* *εις* *έπίπεδον* *έπιφάνειαν*, *πρβλ.* *άγγλ-σαξ.* fíoc, *παλ-γερμ.* flah, *γερμ.* flach* *εξ* *ιαπ.* β. *p(e)lā-g (άπλώνειν *εις* *έπίπεδον* *μέρος*), (δπόθεν *ώς* *και* *ήρακλ.* *πάγος*, *τό* (=παιγιά, *πλευρά*), *πέλαγος*), *και* *κατ' έπέκτ.* *pelā- *έν* *τῷ* *λατ.* plānus *κλπ.* (βλ. *έν* *λ.* *πέλαγος*), *και* *εκ* *παραλλήλου* *ιαπ.* *p(e)lā-g *έν* *τῷ* *πλάξ*, *πλακερός* (βλ. *λ. λ.*).— *Κατά* *τόν* *Kreisler* *ή* *λ.* *Πελαγοί* <*Πελαγο-κοι (=οί *κάτοικοι* *τῆς* *πεδιάδος*, *και* *δή* *τῆς* *του* *Πηνειοῦ* *έν* *Θεσσαλίᾳ*) <*πέλαγος* (*έπίπεδος* *έπιφάνεια*).

Πελάζω, μελ. *πέλασσα*, *άπ.* *πελάω** *άορ.* α' *επέ-λάσσα*, *έπ.* *πέλασα* (*επέλασσα* *και* *πέλασσα*) * μέσ. *άορ.* α' *επέλασάμην** *παθητ.*, *άορ.* α' *επέλασθη** *ποιητ.* *επλάσθη** *έπ. παθ.* *άορ.* β' *επλήμην*, γ' *έν.* *και* *πληθ.* *πλήτο*, *πλήγτο* *και* *έπληγτο* *παθ.* *πρ.* *πέπλημμαι*, *μη.* *πεπλήμενος*. — *άπαντῶσιν* *ώς* *και* *παραλλήλοι* *τύποι* *πελάω*, *πελάθω*, *πλάθω* (*έκ* *του* *πέλας*): || *άμτ.*, *πλησιάζω*, *έρχομαι* *πλησίον* *εις* *τί* *σημεῖον*, *προσέρχομαι* || *άπολ.* *έρχομαι* *πλησίον*, *προσεγγίζω*.

— || *μητρ.*, *φέρω* *τί* *πλησίον*, *τό* *φέρω* *εγγύς*, *τό* *κάνων* *να* *πλησίω* || *πελάζω* *νευρήν* *μαζῶν*=*έλκω* *τῆν* *νευράν* (*και* *τῆν* *κάνων* *να* *πλησιάζω*) *πρός* *τό* *στηδόσ* *μου* || *μητρ.*, *πελάζω* *τινα* *δόνυμην*: *τόν* *πλησιάζω*, *τόν* *φέρω* *κοντά*, *εις* *τάσ* *όδύνας* (*εις* *τάσ* *πόνους*) || *ώς* *μητρ.*, *έπος* *ερέω* *άδάμαντι* *πελάσας* (*ένν.* *αὐτό*) = *δά* *εἶπω* *λόγον* *άφ' οῦ* *πρώτον* *τόν* *φέρω* *πλησίον* *εις* *τόν* *άδάμαντα* (*δηλ.* *άφ' οῦ* *τόν* *καταστήσω* *οκληρόν* *ώς* *τόν* *άδάμαντα*) || *φυγᾶ* *μ'* *δύκέτ'* *άπ' αὐλίων* *πελάτε* (*ένν.* *θύμιν*)=*δέν* *δά* *μέ* *κάμετε* *πλέον* *να* *φύγω* *όπό* *τό* *σπήλαιόν* *μου* *και* *να* *πλησιάζω* *πρός* *σάσ* || *μετά* *γεν.* *άντι* *δοτ.*, *πάρα* *πελάσαι* *φάος* *νεών* = *εἶναι* *δυνατόν* *να* *πλησιάζω* *τό* *φῶσ* *εις* *τό* *πλοία*. — || *έν* *τῷ* *παθητ.*, *ώς* *τό* *άμτ.* *άνεργ.*, *έρχομαι* *πλησίον*, *προσεγγίζω*, *πλησιάζω*: *επει* *τά* *πρώτα* *πέλασθεν*=*όταν* *διά* *πρώτην* *φοράν* *έπλησίασάν* *||* *όστω* *έν* *τῷ* *έπ. άορ.* β' *άσπίδες* *έπληγν'* *άλλήλοισι*=*αί* *άσπίδες* *έπλησίασαν* *ή* *μία* *τῆν* *άλλην* (*έκόλλησαν* *ή* *μία* *εις* *τῆν* *άλλην*) || *πλήτο* *χθονι* = *ήλθε* *πλησίον* (*έπλησίασεν*) *εις* *τῆν* *γῆν*, *δηλ.* *κατέπεσε* *χαμαί* || *ώς* *πελασθήναι* *επι* *τόν* *θεόν*=*να* *πλησιάζω* *εις* *τόν* *θεόν*. 2) *πλησιάζω* *γυναίκα*, *συνευρίσκομαι* *μετά* *γυναίκος*.

Πελάθω, *παραλλήλος* *τύπος* *του* *πελάζω*, *πάντοτε* *άμτ.*

Πελάγος, δ' *πάν* *πυκνόν* (*τ.ε.* *ήμψηκτον*) *ύγρόν* *οἰσοδήποτε* *αυστάσεωσ* || *πολύτος* (*χυλόσ*) *έξ* *άναμειξεωσ* *έλλοι*, *μέλιτος*, *άλευρου* *και* *πηγμένον* *άιματος*. — || *κράμα* *τί* *παχύρρευστον* *προσφερόμενον* *εις* *τούσ* *θεούσ* *και* *άνιστόμενον* *έκ* *μέλιτος*, *άλεύρου* *και* *έλαιου*.

Έτυμ.: *άθεθ.* *έτυμ.** *όπό* *τινων* *συνεσχετίσθη* *πρός* *τό* *λατ.* plānus=λιθ. plānas (λοχνός), πρβλ. *λιθ.* plānē (πλακοῦσ), *plōju*, *plōti* (κτυπώ *μέ* *τά* *παλαμόχερα*), *plāniti* (ισοπεδώνω), *λατ.* plāt (δίω *πλατύ* *οχημα* *εις* *πλακοῦντα*), *παλ-πρωσ.* plōnis, *λατ.* plāns (ά-λόνιον), *gaul.* Medio-lānum (*plāno-) (=έν *τῷ* *μέσῳ* *τῆς* *πεδιάδος*), *παλ-ιρλ.* lār, *gall.* llawr (= solium, fundus, area)=*άγγλ-σαξ.* flōr (σανίδωμα), *μεσ-γερμ.* vlior. (κάμπος), *παλ-ιρλ.* lāthar (*[p]lātho-) (=exportio, dispositio), *μεσ-ιρλ.* lāthair (*[p]lāthri-) (=εκτασις, έξάπλωσις) εξ *ιαπ.* *pelā- (=άπλώνω, *πλατώνω* *διά* *πέσεωσ* *ή* *διά* *κτυπήματος* *τῆς* *παλάμησ*), *βλ. και* *έν* *πελάθη*, *παλάμη*, *πελασθή*: *ή* *ιαπ.* β.

pelā-* κατ' ἐπέκτ. ἐγένετο **pelāg-* ἐν τῇ *πέλαγος* (βλ. καὶ ἐν *πλήσσω*, *πλάτυς*, *πλάθανον*, *πλάτανος*).— Ἀλλοι, στριχίζονται ἐπὶ τοῦ ὅτι ἡ λ. *πέλανος* εἰδήλου πᾶν πυκνὸν ὕδρον, καὶ κυρ. πλακοῦντα γευστῆς καταστάσεως, τὸν ὁποῖον ἔρριπτον εἰς τὴν πυρᾶν ὡς προσφορὰν εἰς τοὺς θεοὺς, ἢ ἀρχαιομολιὸν ὡς εἶδος σπονδῶν, συνοχεῖται τὸ *πέλανος* (*pelā-*) πρὸς τὸ λατ. *plēns* (plei-*) (=σταγῶν), *plēti* (ἀποστάζω), λιθ. *plū*, *plūi* (χέω), λατ. **plei-* (χέω, ῥέω): **plei-* ἐν τῇ ἑλλ. *πέλω*.— Ἡ συσχέτισις τοῦ *πέλανος* πρὸς τὸ *πόλιος*, λατ. *pollen*, δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῶν νεωτέρων.

παλαργιδεύς, ὁ (*παλαργός*) νεαρός πελαργός, νεοσός πελαργόου.

παλαργικός, ἡ, ὄν' ὁ τοῦ πελαργόου, ὁ ἀνήκων εἰς πελαργόν.

πελ-ἄργος, ὁ (*πελός+ἄργος*) τὸ γνωστὸν πτηνόν, ὁ πελαργός, «λελέκι».

Ἔτυμ.: παραγομένη ἡ λ. ἐκ τοῦ *πελός+ἄργος* σημ. κυρ. «γκρίζος» (φαιός) καὶ λευκός (δηλ. ἀσπρόμαυρος) ὑποκορ. *pelārgidēs* ἡ ἑκταῖς τοῦ ἄ ἀφαιλεῖται εἰς συναίρεσιν, τ. ἑ. *pelārgos* < **pelārgos* (**pelāf-argos* < **pelāfōs+ἄργος*, **pelāfōs=μαυροειδής* (: λιθ. *palvas*, παλ-ολαυ. *plavū*, παλ-γαρμ. *falo*, *falawer* = ὠχρός, ἑλλ. **pelifōs*, **polifōs*, πρβλ. παλ-νογγ. *pelitnōs*, *ἄργος=λευκός*).

ΠΕΛΑΪ Ξ, ἑπίρ. ἔγγυς, πλησίον, πολὺ πλησίον, ἀντιθ. τῷ *ἐκάς*, κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ γεν. ἀλλ' ὡς καὶ μετὰ δοτ. ἢ *πέλας* μετὰ γεν. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατ. *prope* ἢ *aliquo loco*, ἐν ᾧ *πέλας* μετὰ δοτ. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατ. *prope ad aliquem locum*.— ἢ ἀπολ., ἔγγυς ἢ οἱ *πέλας* (ἐνν. *ὄντες*)=οἱ γείτονες, οἱ συνάνθρωποι μας, οἱ ἄνθρωποι ἢ σπαν. ἐν τῷ ἐν, ὁ *πέλας*=ὁ γείτων.

Ἔτυμ.: *πέλας* (**pelōs*) *πελάθω* *πελάζω*, αιολ. *πλάζω* *πελάτης* *πέλιναμι* (**pel-*) *πλησίον*, δωρ. *πλάτων* ἰων. *πέλιτος*, δωρ. *ἐπιλάων* πάντα ἐξ ἰακ. β. *pelā-* (πλησιόζω). Ὁ Lobeck ὡς βασικήν σημ. δῶν τῶν λέξεων τῆς ὁμάδος αὐτῆς ἐθεώρησε τὴν τοῦ «πλήττω», «κτυπῶ», πρβλ. Ἰλ. Μ 194 *πέλασε χθονί*=ἔρριψε κατὰ γῆς, Ἰλ. Ε 766 *ὁδόνησι πελάζειν*=ὀρπιτειν εἰς συμφορὰς (ἐντεῦθεν δὲ τινες συνοχεῖταισαν καὶ τὸ λατ. *pello*=πλήττω, πιβ. οὐχὶ ὀρθῶς) ἢ καταφατικῆ προτάσει τὸ ἰακ. **pelā-* (προσεγγίζω) θά ἦτο δυνατόν νὰ ταυτισθῆ πρὸς τὸ ἰακ. **pelā-* (ἀπλῶνυ, πλατύνω, κτυπῶ), βλ. καὶ ἐν *πέλανος*, *πέλήσσω*.

πελασαίωτο, ἐπ. ἀντὶ *πέλασαινο*, γ' πληθ. εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πελάθω*.

Πελασγικός, ἡ, ὄν' ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Πελασγούς, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Πελασγούς ἢ τὸ *πελασγικόν*, ὄνομα τῆς βορείας πλευρῆς τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν (βλ. Κ.Ε.Α.).

Πελασγός, ὁ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. οἱ *Πελασγοί* παρ' Ὀμ. ἀναφέρονται ὡς κατοικοῦντες ἐν Κρήτῃ, ὡς ἐν Ἠπειρῷ, παρὰ τὴν Δωδώνην, ἐπίσημ δὲ καὶ ὡς κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας, ἀλλ' ἐν ταῦθ' μνημονεύονται καὶ ὡς σύμμαχοι τῶν Τρώων ἐκ τοῦ τελευταίου συναγεται ὡς πιθανόν ὅτι κατοικοῦντες ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Παρ' Ἡρόδοτ' μνημονεύονται ὡς συγγενεῖς τῶν Ἑλλήνων ἀλλὰ καὶ ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς αὐτοὺς. [ἀεθ. ἔτυμ.] κατὰ τινες ἐκ β. *pel-* τῆς ἐν τῷ *πέλος*, οἰοῦντι ὡς οἱ εἰς Ἀνατολῆς ἐλθόντες «μελαφοί» (πρβλ. *Πέλωψ*) κατ' ἄλλους ἐκ β. *περ*, τῆς ἐν τῷ *πέρα*, οἰοῦντι οἱ μεταναστεύσαντες καὶ κατ' ἄλλους τέλος συγγ. τῷ *πλάζω* (βλ. καὶ Κ.Ε.Α.).

Πελάτης, -ου, ὁ, θηλ. **Πελάτης**, -ιδος (*πελάζω*) ὁ πλησιόζων, ὁ ἐρχόμενος πλησίον, ὁ γείτων, λατ. *accola* ἢ ὡς ὁ παρεισδῶν, ὁ πλησιόζων γυναῖκα. — ἢ ὁ πλησιόζων Ἰνα Ζήτηση προοτάσαν, ὁ ἐξαρτώμενος, ὁ μισθωτός, ὁ ὡς καὶ νῦν *πελάτης*.

Πελάω, ποιητ. τύπος τοῦ *πελάζω*, λαμβανόμενος μετ. καὶ ἄμετ.: 1) φέρω τὴν πλησίον εἰς τι. 2) ἔρχομαι πλησίον εἰς τι, πλησιόζω, προσεγγίζω.

πέλεθος ἢ **σπέλεθος**, ὁ (*σηλός*) κόπρος ἀνδρῶπου, περιττώμα [βι' ἔτυμ. βλ. *σπέλεθος*].

πέλεθρον, τό, ποιητ. ἑκτετ. τύπος ἀντὶ *πέλεθρον* (βλ. λ.)

πέλεια, ἡ (*πελός*) ἡ ἀγρία περιστερά, κληθεῖσα οὕτω λόγῳ τοῦ σκοτεινοῦ τῆς χρώματός.— ἢ *πέλαια*, αἱ, ἐκαλοῦνται καὶ αἱ προφητικὰς ἱκανότητάς ἔχουσαι ἱέρειαι τῶν παλαιῶν χρόνων λόγῳ τῶν μαντικῶν περιστερῶν τῆς Δωδώνης.

Ἔτυμ.: *πέλεια* καὶ *πελαιάς*.— *πέλεια* καὶ *πελαιάδες* (αἱ ἱέρειαι), πρβλ. βιολ. *πέλεις* (παρ' Ἡουχ.=γέρων) βασικαὶ σημ., «κεφαλαὶ πολιαί, λευκότριχες» βλ. ἐν παλ-αττικ. *πελιτνός*.

Πελαϊάδες, αἱ=*Πελαϊάδες* (βλ. λ.) ἢ ὡς. καὶ ἐν τῷ ἐν. *Πελαϊάς*, -άδος, ἡ=*Πελαϊάς* (βλ. λ.).

πελαιο-θρέμων, ον (*πέλεια+τρέμων*) *πελειοτρόφος*, ὁ τρέφων περιστεράς.

πελεκάν, -ἄνος, ὁ, ἢ **πελεκᾶς**, -ἄντος, καὶ δωρ. **πελεκᾶς**, -ᾶ (*πελεκᾶνος*) ὁ δρυοκολάπτης, «ξυλοφαγός», τὸ πτηνόν-ξυλοφάγος.— ἢ ὁ πελεκᾶνος, πτηνόν παρυσδίτιον [βι' ἔτυμ. βλ. *πέλενος*].

πελεκᾶω, μελ. -ῆσω (*πέλεκος*) ὡς καὶ νῦν, *Πελεκῶ*, λαξεύω διὰ πελέκως, χονδροπελεκῶ, λατ. *dolare*.

Πελεκίζω, μελ. -ίζω (*πέλεκος*) πλήττω διὰ πελέκως, ἀποκόπτω διὰ πελέκως, ἀποκεφαλίζω, λατ. *securi percutere*.

Πελεκίνος, ὁ = *Πελεκᾶν* ἢ, εἶδος «Πελεκᾶνου».

Πελέκηνος, ἀντὶ *ἐπελέκησε*, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *Πελεκᾶου*.

Πελέκων, τό (*πέλεκος*) στείλειος πελέκως κοιν. «στειλιχόρι».

Πελέκως, -εως, ἰων. -εος, ὁ δοτ. πληθ. *Πελέκεις*, ἐπ. *Πελέκεις* ὡς καὶ νῦν, Πελέκως ἀμφοιστομος ἀξίνη, «τοεκούρι» ἢ οὐ *δώρασι μάχεσθαι*, ἀλλὰ καὶ *Πελέκεις=μάχεσθαι* οὐ μόνον διὰ δωρατῶν ἀλλὰ καὶ διὰ πελέκων ἀκόμη, πρὸς δὴλωσιν πολέμου μέχρης ἐσχάτων, κατὰ τὸν ὁποῖον δὲν μάχονται μόνον στρατιῶται ἀλλὰ καὶ πᾶς πολιτῆς.

Ἔτυμ.: *πέλεκος*: σασκρ. *paraçū-* ἢ (*parçū-*), δάεινον ἐκ τίνος τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, πρβλ. Βαβυλ.-Assur. *pilaçqu*, Σουμερ. *balag* (ἀξίνη).— Παράγ.: *Πελεκῶνα* (**Πελεκῶνα*, —*κῶνα*), μεθομρ. *Πελεκῶνα* (ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *πέλεκος*) ὁμηρ. *Πελεκκον* (**Πελεκκον*) *Πελεκίζω*.

Πελεμίζω, μελ. -ζω ἐπ. ἀορ. α' *Πελέμιζα* παθ. ἀορ. α' *ἐΠελεμίχθη* (πάλλω) πάλλω, σείω, κινῶ, τινάσσω, κάμνω τι νὰ τρέμῃ (νὰ σείεται).— παθητ., σείομαι, τινάσσομαι, τρανάζομαι, κλονίζομαι, τρέμω ἢ ὠδοῦμαι μακράν, ἀπομακρύνομαι (φεύγω) κλονούμενος.

Ἔτυμ.: *Πελεμίζω* *πόλεμος*, ἐπ. *πόλλο*—(πρβλ. *Πτολεμαῖος*) πρβλ. γοτθ. *us-filma* (φοβιομένος), παλ-νογγ. *felmsfullir* (τρέμων), *felmir* (φόβος, τρόμος), *fólma* (ψηλαφῶ, πασπατεύω), παλ-ολαυ. *plachu* (**polso*)=κλονούμενος, δειλός, βλ. καὶ *πάλλω*.

Πελεμίχθη, ἐπ. ἀντὶ *ἐΠελεμίχθη*, παθ. ἀορ. α' τοῦ *Πελεμίζω*.

Πελέσκεο, ἰων. καὶ ἐπ. ὁ ἐν. προστ. τοῦ *πέλωμαι*.

Πέλευ, ἐπ. ὁ ἐν. προστ. τοῦ *πέλωμαι*.

Πεληιάς, -άδος, ἡ, ἰων. ἀντὶ *Πελαϊάς* (βλ. λ.).

Πελιδώνος ἢ **Πελιτώνος**, ἡ, ὄν' (*Πελίδος*) ὡς καὶ νῦν,

Πελιδώνος, μεσοκίτρινος, ἡ μελανισμένος.

Ἔτυμ.: ἀττ. *Πελιτνός*, ἰων. ποιητ. *Πελιδώνος* (κατὰ τὴν ὁπεδῶν, ἀλαπαθῶν, μακεδῶν κλπ.) *Πελίδος* (**pel-fōs*) *Πελλός* (**Πελιδός*) ὁμηρ. κλπ. *Πολιδός* (**πολι-fōs*) Ἡουχ. *«Πελιδώνος φαιόν Κύπριος»* (**pel-nō*) ὁμ. κλπ. *πέλεια* καὶ *Πελαϊάδες* (: λατ. *palmibus*, -bes (**pol-on-bho*), παλ-πρωσ. *poalis*=περιστερά) διαλ. *Πέλειος* (=γέρων, παρ' Ἡουχ.) Μακεδ. παρ' Ἡουχ. *πέλλη*=τερωδῆς: σασκρ. *pallā-* ἢ (θηλ. θεδ. *poliknī* (ἰακ. *peilnī*)=ἑλλ. **Πελετνια*, δωρ. ἐκ τοῦ **Πελιτνός* (=σασκρ. *pallā-*) ἀρχηματίας τύπον *Πελιτνός*) λατ. *pallio* (< **pallio-s* < *polno-s* ἢ *polso-s*) *pullus* (**puil-no-s* < **puil-no-s*) *pilumbus* (μόλυβδος), παλ-ιρλ. *faihu*, *gall*. *llwyd* (< **plei-t-o-s*), *irp*. *ir* (χρῶμα, δραχμα), *gall*. *lliw* (=color) (< Κελτ. **pliznos*), παλ-νογγ. *fo*, *ir*, ἔγγλ.-σαξ. *fealo*, παλ-γαρμ. *falo* τ. ἑ. **pol-no*), παλ-ολαυ. *plavū* (**ποίνω*) = λευκός, *pelesū* (λευκόςφαιος), λιθ. *palvas* (ὠχροκίτρινος), *pālszas* (ὠχρός), *pelē* (μενίσμα), *pelēti* (μουχλιαζώ), *pīlkaš* (λευκόςφαιος),

άρμ. alikh (πληθ. κύματα αλλά και πολίων γένειον), alevor (λευκόφαιος) σανσκρ. rāṛḍī-h (υπόλευκος), pāṭala-h (άπαλως έρυθρός).

ΠΕΛΙΟΣ, ἄ, ον (πελός) ὑπομέλας μελονοκίτρινος (ἰδία ἐπί μερῶν τοῦ σώματος, τὰ ὅποια χάνουν τὸ φυσικόν των χρώμα, ὅταν μαλωπισθοῦν καὶ δημιουργηθοῦν ὑποδορῖως αἱματηραὶ ἐκχυμώσεις).

ΠΕΛΙΝΘΟΣ = πελιθός (βλ. λ.).

ΠΕ'ΑΛΑ, ἰων. πέλλη, -ης, ἡ' λεκάνη ἐκ ξύλου, κάδος ἐν ᾧ ἤμελγον τὸ γάλα, «καρδόρα», λατ. mulctra.— II ποτήριον.— III λίθος.

'Ετυμ.: πέλλα < πελλίς, πρβλ. 'Ηουχ. «πελλίς» λεκάνη> πέλλα (<πέλλα, *πελFja, *πηFja: πελίκη (= ξύλινον ποτήριον), ὑποκορ. πελίχη> πῆληξ, -ηκος, σανσκρ. pālanē, palyam, pallā-h, λατ. pēluis (λεκάνη, λεθέτι), παλ-νοργ. full, ἀγγλ-σαξ. full (ποτήριον), (ιαπ. *p[]-πό-μ ἢ *p[]-λό-μ), παλ-σλαυ. roilū (ἀγγετον ἀντήλησεως). Ἡ ὁμάς λέξεων, ἦν ἀνάγουσιν εἰς ἰαπ. ξ. pēl- (γεμίζω ἐκ νέου) πιθ. συγγενεῖσι μάλλον πρὸς τὸ λατ. pellis (βλ. ἐν λ. πέλμα), καθ' ὅσον ἀρχικῶς ἐπρόκειτο περὶ ἀγγείων ἐκ δέρματος.— τὸ δὲ πέλλα III (=λίθος) <πέλοια> σανσκρ. pāṣāra-h, pāṣyam (λίθος, βράχος), (<*parṣ- ἰαπ. *pels-), παλ-γερμ. felis, felisa (πέτρωμα), παλ-νοργ. fiall (δρος), (ιαπ. *pel-só-m ἢ γερμ. feiḅa- ἢ *feina-: παλ-γερμ. feid, παλ-σλαυ. rolje=ἀγρός, ἱρλ. aill, γεν. aille (*-[s])=λίθος, σκόπελος.

ΠΕΛΛΟ'Σ, ἡ πελός, ἡ, ὄν, λατ. pullus, φαῖος, φαῖόχρους, σκονεινόχρωμος, ὑπομέλας, πολυθδόχρους. πέλλυτρον, τό, και συν. ἐν τῷ πληθ. πέλλυτρα' ποδεῖα, πρβλ. 'Ηουχ. «πέλυτρα' οἱ δεσμοὶ οἱ περὶ τὰ σφυρὰ καὶ τοὺς ἀστραγάλους τῶν δρόμων περιελισσόμενοι, εἰς τὸ μὴ ἐκστραφῆναι». 2) εἶδος ἐμβάδων, ὑποδημάτων [πέλλυτρον (<πεδ- (βλ. ἐν ποδός) +*Flῶ-τρο-ν: εἰλίω (βλ. λ.)].

πέλμα, τό β, τι καὶ νῦν, πέλμα, τὸ ὑποκάτω τοῦ ποδός μέρος, ἡ «πατούνη ἢ πατούσα». 2) τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ ὑποδήματος, ἡ «σόλα».

'Ετυμ.: πέλμα: παλ-fris. filmene (δέρμα), ἀγγλ-σαξ. filmen (δερμάτιον), εἴτα, ἐν συναφείᾳ μετὰ τῶν *peino-, -nā-, -ni-, (πιθ. (<*peimno- κλπ.), ἐλλ. πέλλᾶς, πελλο-ράφος, λατ. pellis, παλ-γερμ. fel (γερμ. feina-), γεν. felles, ἀγγλ-σαξ. fell, παλ-νοργ. — fiall (δέρμα), γοτθ. Þrūts-fill (λέπρα) πρβλ. ειστέ ἐρουσ-πέλας, ἐπίπελος, ἀπέλος, πέλην, πέπλος.— Κατὰ τινα ἡ ὁμάς αὕτη συγγενεῖσι πρὸς τὸ παλ-γερμ. spalten (=σχιζώ, πρβλ. γερμ. spalten) καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ, εἴε ἰαπ. *sp(h)el- βασικῆ ἴμεως ἔνοια εἶναι μάλ-λον ἢ τοῦ «καλύπτειν» εἴε ἰαπ. *pel-.

πέλωρος, δωρ. ἀντι πέλωμεν, α' πληθ. τοῦ πέλω. Πελοποννησί (παρά Θεοκρ.), ἐπιρ., ἐν τῇ διαλέκτῳ τῶν Πελοποννησίων, τ. ἔ. δωριστί.

Πελοποννησίοι, οἰ' β, τι καὶ νῦν, οἱ κατοικοῦντες τὴν Πελοπόννησον, ἢ οἱ καταγόμενοι ἐξ αὐτῆς.

Πελοπόν-νησος, ἡ = Πέλοπος νῆσος ἡ γνωστῆ χερσόνησος, καὶ σήμερον ἐτι ὀνομαζομένη οὕτω, κοινῶς δὲ καὶ Μοριάς' βλ. καὶ Κ.Ε.Α.

πελός, ἡ, ὄν βλ. πελλός.

Πέλωψ, -οπος, ὁ (πελός+ψ), κυρ. = ὁ σκοτεινὴν ἔχων τὴν διψιν, ὁ μελαψός ὁ γνωστός ἐκ τῆς Μυθολογίας ἦρωσ, υἱὸς τοῦ Ταντάλου, ἔλθων ἐκ Λυδίας εἰς Πελοπόννησον (ἐξ αὐτοῦ λαβοῦσα τὸ ὄνομα), ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη ὡς ἡγεμὼν βλ. Κ.Ε.Α. **Πελάτης, μελ. -σω (πέλην)** ὑψηρετῶ ὡς πελταστής, τ. ἔ. ὡς ἐλαφρῶς ὠπλισμένος στρατιώτης.

Πελταστής, -οῦ, ὁ (πελτάξω) στρατιώτης φέρων πέλην (ἐλαφρὸν ἀσπίδος), λατ. cetratus κατὰ τὰς μάχας ἐλάμβανον θέσιν μεταξὺ τῶν δπλατῶν (τ. ἔ. τῶν βαρῶς ὠπλισμένων στρατιωτῶν) καὶ τῶν πελῶν (ἦτοι τῶν ἐλαφρῶς ὠπλισμένων στρατιωτῶν).

Πελταστικός, ἡ, ὄν (πελταστής) ὁ ἠακήμενος εἰς τὴν χρῆσιν τῆς πέλητος, ὁ ἐμπειρος πελταστής II τὸ πελταστικόν=οἱ πελτασταί, τὸ σῶμα τῶν πελτοῦτων.

ΠΕ'ΑΤΗ, ἡ' μικρὰ ἐλαφρὰ ὄσις ἄνευ γύρου (ξ-

τυος, βλ. Ίεης), χρησιμοποιηθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Θρακῶν, λατ. pelia, cetra. 2) τὸ σῶμα τῶν πελταστῶν, ὡς ἀσις ἀντι ἀσπισται, ὄπλον ἀντι δπλαται.— II =παλτόν, ἀκόντιον, «κοντάρη», λόγχη.— III εἶδος κομήματος ἵππου.

'Ετυμ.: πέλην 'Ηουχ. «πάλημ' γέρον» (*p[]-pā) πιθανώτατα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ὁμάδα περὶ ἧς ἐν λ. πέλμα, λατ. pellis: διὰ τὴν σημασ. πρβλ. λατ. scutum: ἔλλ. σκύτος, κύτος, λατ. cutis (δέρμα).— ἐν τῇ σημ. πέλην=ἀκόντιον, λόγχη συνάπτεται ὑπὸ τινων πρὸς τὸ παλ-γερμ. scaltan (ὠδῶ), παλ-σαξ. scaldan (ἀπ-ωδῶ πλοιάριον), παλ-γερμ. scallā, μεσ-γερμ. schalte (κοντάρη διὰ τὴν ἀπώθησιν πλοίων).

ΠΕΛΟ-ΦΟΡΟΣ, ον (πέλην+φέρω) ὁ φέρων πέλην. **ΠΕ'ΑΩ, συννηθέα.** ὡς ἀποθ. πέλομαι, ἐν χρήσῃ μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ., τῶν ὁποίων μάλιστα τύποι τινὲς προσέλαβον βραδύτερον συγκεκριμένην μορφήν, ὡς γ' ἐν. ἐνεργ. πρτ. ἐπλεν ἀντι ἐπελεν' β' ἐν. μέσ. πρτ. ἐπλεο, ἐπλευ, ἀντι ἐπέλου' γ' ἐν. ἐπλετο ἀντι ἐπέλετο' ἐν τῇ ἴων. διαλ. οἱ τύποι τοῦ β' καὶ γ' ἐν. εἶναι ἔκτετε εἰς πελέσκεο, πελέσκετο' προστ. πέλεν' ἡ μτχ. ἐν. εἶναι συγκακ. ἐν τοῖς συνθετοῖς ἐπιπλόμενος, περιπλόμενος, ἀντι ἐπιπελόμενος, περιπελόμενος, σπανίωτ. δὲ ἡ ἀπλῆ πλόμενος.— ἡ ἀρχικὴ σημασ., εἶμαι ἐν κινήσει, διατελῶ ἐν κινήσει, πηγαίνω ἢ ἐρχομαι, ἐγείρομαι: κλαγγὴ πέλει οὐρανῶσι πρὸς ἡ κραυγὴ ἐγείρεται (ὑψοῦται) μέχρις οὐρανοῦ II γῆρας καὶ θάνατος ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται = τὸ γῆρας κοί ὁ θάνατος ἐπέρχονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους.— II = εἶμαι, συν. μετὰ συνυποβλήσεως τῆς συσχετίας, εἶμαι πάντοτε, εἶμαι συνήθως, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ὑπάρχω, εἶμαι II γίνομαι.

'Ετυμ.: πέλω καὶ πέλομαι (=κινούμαι, λατ. versari γίνομαι, ἀποβαίνω) κρητ. τέλομαι (=ἔσομαι) μτχ. ἄορ. περι-πλόμενος (=περικυκλῶν, περιβάλλον, π. χ. τὸ ἄστυ ἐν Ἰλ. Σ 220) συμπληρῶν τὴν τροχίαν του, π. χ. ὁ ἐνιαυτὸς ἐν Ὁδῶ. Α 16) μτχ. ἐν. περι-τελόμενος (ἔτος, ἐνιαυτός, ἔρα, μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.) σάλιν (βλ. λ.) πόλος (βλ. λ.) πολέωω πολέωω πωλέομαι (=πηγαίνω ἐρχομαι ἐρχομαι συχνά, συχνάως), λατ. versari αἰπόλος (*αἰγ-πόλο-ς), βουκόλος, ἀμφι-πολος (βλ. λ. λ.) θεοκωλέω (=εἶμαι προσηλωμένος εἰς μίαν λατρείαν) ὁμ. ποιητ. τελέθω ἰ. σανσκρ. cāraṭi (κινούμαι, πηγαίνω, ἐρχομαι), Ζενδ. cārañi (= versatur), dāraṇā (ἀγρός ἐσακαμμένος), σανσκρ. divā-karā-h (ἡλιος), παλ-περσ. pari-kara (πρόσεχε!) (*qvo-), λατ. colō (<qvelō = σανσκρ. cāraṭi, ἐπ-πέλω), in-colo (κατοικῶ), in-cola (κατοικῶ), in-quinus (κνοικώρης), Exquiliāe (οἰκίαι κείμεναι ἐξω), παλ-σλαυ. koio (θεμ. ἐς -es-, ἀνάμειξις ἐκ τῶν *qveles- καὶ *qvolō-) = τροχός, παλ-περσ. kelan (τροχός), παλ-νοργ. huel (τροχός), ἀναδιπλ. ἐν τῷ σανσκ. cakā-h (τροχός) (βλ. καὶ ἐν κύκλος) ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. β. *qvel- (στρέφομαι περὶ τι' versari, εἶμαι ἐν κινήσει, πηγαίνω ἐρχομαι) διαμένω, κατοικῶ, εἶμαι II.

ΠΕ'ΑΩΡ, τό, ἄκλιτον τέρας, τὸ παρὰ φύσιν μέγα, ἐπι παντός πράγματος τεραστίου (πελωρίου), ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν κακῇ ἐνοίᾳ.

'Ετυμ.: πέλωρ' πέλωρον' πέλωρος' πελώριος: αἰολισμοί, πρβλ. 'Ηουχ. «τέλωρ' πελώριον, μακρόν, μέγα», «τέλωριος' μέγας, πελώριος» πέλωρ καὶ τέλωρ εἶναι κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ἰαπ. *qveror: *qver-əs ἐν τῷ ἐλλ. τέρας (βλ. λ.).

Πελώριος, α, ον, καὶ -ος, -ον =πέλωρος, ὡς καὶ νῦν, πελώριος, τερατώδης, ὑπερμεγέθης, τεράστιος, γιγαντίας II τὰ περὶν πελώρια = οἱ ἰσχυροὶ ἄνδρες τῶν παλαιῶν χρόνων.

πέλωρον, τό =πέλωρ (βλ. λ.), τέρας, θήριον II πέλωρα Θεῶν=σημεῖα καὶ τέρατα (κακοὶ οἰωνοὶ) πεμπόμενοι ἐκ μέρους τῶν θεῶν κυρίως εἶπεῖν εἶναι οὐδ. τοῦ.

πέλωρος, η, ον, καὶ -ος, -ον (πέλωρ) πελώριος, τερατώδης, ὑπερμεγέθης, τεράστιος, γιγαντίας II φοβερός, τρομερός, ἀπαίσιος, δυσώλωνος II τὸ οὐδ. πληθ. καί ται καὶ ὡς ἐπιρ. πέλωρα=τεραστίως, πελωρίως II ἀπαισίως, φοβερά, τρομερά.

πέμμα, -ατος, τό (πέπεμαι, τοῦ πέσσω, πέπτω)· πᾶν εἶδος παρεσκευασμένης (μαγειρευμένης) τροφῆς ἢ κυρ. ἐν τῷ πληθ. «πλακοῦντες, γλυκίσματα».

πεμμάτ-ουρός, ὁ (πέμμα+*ἔργω)· ὁ κατασκευαστής *πεμμάτων* (πλακοῦντων, γλυκισμάτων).

πεμμάθ-αρός, ὁ (πεμμάθ+ἄρω)· ὁ διοικῶν μίαν πεμμάδα, ἥτοι σῶμα ἐκ πέντε ἀνδρῶν (στρατιωτῶν).

πεμμάζω, μελ. -άσω (πεμμάς, αιολ. πέμπει=πέντε)· ἀριθμῶ, λογαριάζω, ἐπὶ τῶν πέντε δακτύλων, ἀριθμῶ κατὰ πεντάδας ἢ γενικῶς, ἀριθμῶ, λογαριάζω· ἐκ τοῦ

πεμμάς, -άδος, ἡ, αιολ. ἀντὶ *πεντάς*· ὁ ἀριθ. πέντε ἢ σῶμα ἐκ πέντε ἀνδρῶν.

πεμπαστής, -οῦ, ὁ (πεμπαζώ)· ὁ ἀριθμῶν ἢ λογαριάζων κατὰ πεντάδας ἢ καθόλου, ὁ ἀριθμῶν, λογαριάζων· *μύρια πεμπαστής*=ὁ ἀριθμῶν κατὰ μὴ οἰόδος.

πέμπε, αιολ. ἀντὶ *πέντε*.

πεμπέμεναι, **πεμπέμεν**, ἐπ. ἀντὶ *πέμπειν*.

πεμπταίος, α, ον (πέμπτος)· ὁ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ὁ κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν.

πεμπτ-ἡμέρος, ον (πέμπτος+ἡμέρα), ὥρ. ἀντὶ *πενθῆμερος*, ὁ τῶν πέντε ἡμερῶν, ὁ περιλαμβῶν πέντε ἡμέρας.

πεμπτέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *πέμπω*· δεῖ *πέμπειν*=πρέπει νὰ πέμψῃ τῆς.

πέμπτος, ἡ, ον (πέντε)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πέμπτος εἰς τὴν σειρὰν ἢ ἡ πέμπτη (ἐνν. ἡμέρα), ὡς καὶ νῦν· ἐν τῇ ἀκκλ. γλ.=Πέμπτη.

πεμπτός, ἡ, ὄν, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *πέμπω*· ὁ ἀπεσταλμένος, «σταλτός», ὁ ἀποστελλόμενος, ὁ δυνάμενος νὰ ἀποσταλῇ.

ΠΕΜΠΩ, μελ. *πέμψω*· ἄορ. ἀ' *ἔπεμψα*, ἐπ. *πέμψα*· πρκ. *πέπομφα*.—Παθητ., ἄορ. ἀ' *ἐπέμψθην*· πρκ. *πέπεμαι*, ἡ' ἐν. *πέπεμμαι*· ὡς καὶ νῦν, πέμψω, στέλλω, ἐξαποστέλλω.— ἢ στέλλω μακράν, ἀποπέμψω, ἀπολύω, ἀποστέλλω εἰς τὴν πατρίδα· *χερὶ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν*=τὸν ξεῖνον (τὸν φιλοξενοῦμενον) πρέπει νὰ τὸν υποδέχῃ· οἱ φίλοφρόνων ὅταν ἐρχεται (ἢ ἐν δῶμα εἶναι κοντὰ σου), ὅταν ὁμως δελεῖται (νὰ φύγῃ), νὰ τὸν στέλλῃς εἰς τὴν πατρίδα του (ἢ· μέ τὴν δελήριον του δε νὰ τὸν ἀποστέλλῃς εἰς τὴν πατρίδα του, νὰ τὸν κατευθύνῃς). 2) ἐπὶ πραγμάτων, ὡς ἐπὶ ἀκροτίτων, βελῶν κ.τ.δ., ἐξακοντίζω, ἐκαφενδονίζω, ρίπτω.— ἢ ὀδηγῶ, συνοδεύω, παρακοκοῦδῶ, διευθύνω ἢ δὲ *πέμψω* ἐπὶ τοῦ ἔργου=*πομπός*, ψυχοπομπός, συνοδός ἢ *πομπήν πέμψω*=ὀδηγῶ πομπήν, διευθύνω πομπήν, τελῶ πομπήν. 2) στέλλω μετὰ τινος, κυρ. διὰ νὰ ἔχη μαζὶ τὸν ὡς ἐξοδία διὰ τὸ ταξίδι (π. χ. *εἶματα, σίτον* κλπ.).— **IV** ὡς τὸ *ἀναπέμψω*, στέλλω ἄνω ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνοδιδῶ, παρῶγα, γεννῶ, φύω.— **V** μέσον, *πέμψομαι τίνα*=*μετὰ πέμψομαι τίνα*=στέλλω διὰ τίνα, στέλλω νὰ μοῦ τὸν φέρουν. 2) στέλλω τι τὸ ἰδικόν μου, ἢ στέλλω πρὸς ὠφέλειάν μου, ἢ ἐνεργῶ νὰ σταλῇ τῆς.

Ἔτυμ.: *πέμψω*· *πομπός*· *πομπή*· *πομπεύς*· *πομπεύω*· σκοτ. ἔτυμ. κατὰ τίνας συγγ. τῆς λιθ. *kākinīti* (κάνω νὰ ἔλθῃ), *kankū*, *kákti* (φθάνω, ἐρχομαι).

πεμπ-όβολος, τό (*πέμψω*=*πέντε*+*ὀβολός*)· ἐργαλεῖον μαγειρικόν, εἶδος μακρῶς περὶ τὴν οὐσισταμένη ἐκ πέντε ὀβελῶν ἢ πυράγρα ἐκ πέντε ὀδόντων.— ἀμφότερα τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα ἐχρησιμοποιεῖτο κατὰ τὰς θυσίας, τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ φηγομένων σαρκῶν, τὸ δὲ διὰ τὸ σκάλισμα τῆς πυρᾶς.

πέμφεις, -ῖνος, ἡ, ὡς δὲ καὶ **πεμφίς**, -ίδος· πομφόλυξ, φυσαίλις, φλύκταινα, «φουσκαλίδα» ἢ *πέμφειξ ἥλιου*=πομφόλυξ ἡλιακῆ, τ. ἔ. ἡλιακὴ ἀκτίς ἢ *πέμφειξ δυσχειμέρος*=δύελλα.

Ἔτυμ.: *πέμφεις*· *πεμφίς*· *πομφός*· κατὰ τίνας ἐξ ἱαπ. **b(h)axmh(h)*-, ὁπότε θὰ ἐπρόκειτο περὶ ὀνοματοποιίας ἀκφραζούσης τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐξογκοῦσθαι, πρβλ. *βέμβεις*, ὡς καὶ ὀλου. **bā, būlīj* ἐν τῷ ἀρχ. ρωσ. *buliia* (σταγῶν βροχίης), νεο-ρωσ. *būblik* (**bā, būl-ik* ἢ)=ζῆρὸν ζυμαρῶν, τραγανισ, *būba* (μικρόν ἀπόστημα), *būben* (βραχύσωμος ἀνδρῶπος, νᾶνος κ. σερβ.

bubǔjica (φλύκταινα), *būban* (κύσμος)· βλ. καὶ *πομφόλυξ*.— *Ἄλλοι συνάπτουσι τὸ *πέμφεις* πρὸς τὰ: λιθ. *rampsū*, *ram̄rpi* (ἐξογκῶν, πρήσκω), λεττ. *remp̄i*, *ram̄p̄i*, *pump̄i* (φουσκῶν), παλ-ὀλου. *pa, rū* (ὄμφαλος), ἄρμ. *phamphus̄t* (κύστις).

πεμφρηδών, -όνος, ἡ εἶδος σφηκός σχηματίζοντος τὰς κψέλας του ἐντὸς κοίλων ὀστέων ἢ ὑπὸ τὴν γῆν.

Ἔτυμ.: *πεμφρηδών*· ἰσανοκρ. *bambhara*-ἡ (μέλιοσα), *bhambharait* (μύτα)· ἐξ ἱαπ. **bh(e)re* (εἶμαι ἐν κινήσει, θομβῶ, θρόζω), πρβλ. *τά ἐν λ. φρεῖε* (**φρη*· *Far*). Ἡ λ. ὁμοιοκαταληκτὴ πρὸς τὰς *ἀνθηρηδῶν* καὶ *τενθηρηδῶν*.— Κατ' ἄλλους ἐκ θεμ. **πεμφρο*- (κεντρὶ μέλισης): λατ. *forare* (διαπερῶ, διατρύπω), ἕλλ. *φάρρος* (=ἄροτρον, κυρ. τὸ τέμνον, τὸ λαξεῖον, ἐξ ἱαπ. **bher*-).

πέμφεις, αιολ. δ' ἐν. ἔδικ. ἄορ. ἀ' τοῦ *πέμψω*.

πεμφέμεναι, ἐπ. ἀντὶ *πέμψειν*, μελλ. ἀπρφ. τοῦ *πέμψω*.

πέμφεις, -εως, ἡ (πέμψω)· τὸ πέμψειν, τὸ ὀποστέλλειν, ἡ ὀποστολή.

πέμφω, **πέμφει**, ὥρ. ἀντὶ *πέμψω*, *πέμψεις*.

πενέστερος, **πενέστατος**, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *πένης*.

πενέστης, -ου, δ' ὑπηρετῆς, ἐργάτης, ἐργάζομενος ἢ *πενέστα* ἐκαλοῦντο οἱ δουλοπάροικοι ἐν Θεσσαλίᾳ, ἦσαν δ' οὗτοι *ὅτι οἱ εἰλωτες ἐν Λακωνικῇ*, τ. ἔ. φυλὴ ἡττηθεῖσα ἀρχικῶς ἐν πολέμῳ, ἐπαυξηθεῖσα δὲ μετὰ ταῦτα δι' αἰχμαλώτων πολέμου.— ἢ γενικῶς, πᾶς δούλος, πένης.

Ἔτυμ.: συνήθως ἀνάγεται εἰς τὰ *πένομαι*, *πένης*· ὑπάρχουσι ὅμως καὶ οἱ ἀποχωρίζοντες τὴν λ. ἀπὸ τῶν **πένος*, *πένης* κλπ. καὶ συνάπτοντες ταύτην πρὸς τὸ λατ. *penus*, -oris (τὸ ἐσωτερικόν, κυρ. τὸ ναοῦ τῆς Ἑστίας), *penes* (παρῶ), *penitēs* (ἐνδον, μέχρι τοῦ δάθους), *penātes* (ἀρχ. σμ. = ἀνδρῶποι ἀσχολοῦμενοι εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ σίκου, δοῦλοι)· κατ' ἄλλους τέλος ἢ λ. δὲν εἶναι ἐλληνικῆ, μνημονεύονται δ' ὑπ' αὐτῶ *Πενέστα* ἐν Ἰλλυρίᾳ καὶ Ἀπενέστα ἐν Ἀπουλίᾳ.

πένης, -ητος, ὁ (πένομαι)· ὁ διὰ τῆς ἐργασίας του κερδίζων τὸν καθημερινόν του ὄρτον, «μεροκαματιάρης», ἐπομένως πτωχός.— ἢ ὡς ἐπιθ., πτωχός, ἄπορος· μετὰ γεν., ὡς τὸ λατ. *egens*, *πένης χρημάτων*=ὁ ἐστερημένος (ἢ στερούμενος) χρημάτων.— συγκριτ. *πενέστερος*, *πενέστατος* [βλ. ἔτυμολ. ἕλ. *πένομαι*].

πενητο-κόμος, (πένης+κομέω)· ὁ περφοιούμενος τοῦς πένητας, ὁ φροντίζων περὶ αὐτῶν.

πενθάλεος, α, ον (*πένθος*)· πένθιμος, λυπημένος, πενθῶν.

πένθεια, ἡ, παράλλ. τύπος τοῦ *πένθος*.

πενθεῖτον, ἐπ. ἀντὶ *πενθεῖτον*, γ' δοῦκ. τοῦ *πενθέω*.

πενθερά, ἡ, θηλ. τοῦ *πενθερός*· ὡς καὶ νῦν, *πενθερά*, «πεθερά», ἡ μήτηρ τῆς συζύγου διὰ τὸν ἀνδρα, ἢ ἡ μήτηρ τοῦ συζύγου διὰ τὴν γυναῖκα (λατ. *socrus*).

ΠΕΝΘΕΡΟΣ, ὁ· ὅτι καὶ νῦν, *πενθερός*, «πεθερός», ὁ πατήρ τοῦ συζύγου διὰ τὴν γυναῖκα, ἢ ὁ πατήρ τῆς συζύγου διὰ τὸν ἀνδρα, λατ. *socer*· ἐλέγετο δ' ὡς καὶ *ἐκυρός*.— ἢ γενικῶς, συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας, π. χ. ἀνδρῶδελοφός ἢ γυναικάδελοφός.

Ἔτυμ.: *πενθερός*· ἰσανοκρ. *bāndhu-h* (συγγενής, ἐν τῷ πληθ. γονεῖς), ἱαπ. **bhēndh-*· βλ. καὶ λ. *πεῖσμα*· κυρ. δηλ. *πενθερός*=ὁ ἔχων συνὸν φίλον οἰκονομικόν δεσμὸν δι' ἐπιγαμίαν· ἐτιολογῆ δὲ *πενθερός* (ἀντὶ **πενθέρως*) κατὰ τὸ βμηρ. *ἐκυρός*, ὅπερ πάλιν ἐτιολογῆ ὀδτω (ἀντὶ **ἔκυρος*=ἰσανοκρ. *ζνάγρμ-ἡ*) κατὰ τὸ *ἐκυρῆ*.

πενθέω, μελ. -ῆσω· ἐπ. γ' δοῦκ. *πενθεῖτον*, ἀντὶ *πενθεῖτον*, *πενθεῖτον*· ἀπρφ. ἐν. *πενθήμεναι* ἀντὶ *πενθεῖν*· (*πένθος*)· ὡς καὶ νῦν, *πενθῶ*, *πενθῶ*, ὀλοφύρομαι, διὰ τίνα (κυρ. νεκρόν) ἢ παθητ., *πενθῶμαι*, εἶμαι ἀντικείμενον πένθους, *πενθῶμαι* (ὑπὸ τινος). 2) ἐπὶ πραγμ., *πενθῶν* τι, τὸ κλαίω.

πενθήμαι, τὸ (πενθέω)· *πενθήσει*, πένθος.

πενθήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἐν. τοῦ *πενθέω*.

πενθήμερος, ον (*πέντε* + *ήμερος*)· ό πέντε ημερών, ό διορκών πέντε ήμέρας || τό ούθ. ώς ούα. τό *πενθήμερον* = τό διάστημα τών πέντε ήμερών, τό σύνολον τών πέντε ήμερών.

πενθήμερι-μερής, ες (*πέντε* + *ήμερηής*)· ό άποτελούμενος άπό πέντε ήμισή μέρη, τ. έ. εκ 2½ μερών || όθεν εν τή προσφάτι. *τομή πενθήμεμερής* είναι ή λαμβάνουσα χώρα μετά τούς έν άρχή του στήλου δύο· και ήμισον πόδας, ώς έν τή οακτυλική έξαμέτρω και τή ίαμδική τριμέτρω, έν άντιδιαστολή πρός τήν *έφθήμεμερή τομήν*, τήν μετά τούς πρώτους τρεις και ήμισον πόδας.

πενθήμερι-ποδιαίος, α, ον, και όρθότ. **πενθήμερι-πόδιος**, α, ον (*πέντε* + *ήμεριόδιον*)· ό άποτελούμενος άπό πέντε ήμισοίς πόδας, τ. έ. άπό 2½ πόδας.

πενθήμερον, -ον, γεν. -ονος (*πενθέω*)· πένθιμος, θρηνώδης, περιλήπος, τεδλιμμένος.

πενθήμερος, ες (*πένθος* + *άραρειν*)· ό πενθών, ό πλήρης πένθους.

πενθήμερος, -ήρος, ό, ή (*πενθέω*)· ό πενθών, ό θρηνών, ό όλοφυρόδης.

πενθήμεριος, α, ον (*πενθέω*)· ό εις σημεϊον πένθους, πένθιμος.

πενθήμεριος, ή, θηλ. του *πενθήμερος*.

πενθήμεριος, ή, άν (*πένθος*)· ό άνήκων εις πένθος, εις θρηνον, ό συντελών εις πένθος, πένθιμος.— έπίρ. *πενθήμεριος έχω τινός* = πενθώ διά τινά.

πένθιμος, ον, κλί -η, -ον (*πένθος*)· ότι και νυν, πένθιμος, ό προκαλούμενος υπό πένθους ή και ό προκαλών πένθος, ό πενθών, ό πλήρης πένθους, τεδλιμμένος.— || δυστυχής, έλεεινός, άθλιος.

ΠΕΝΘΟΣ, -εος, τό ότι και νυν, πένθος, θλίψις, λύπη || πένθος (θλίψις) λόγω θανάτου.— || δυστυχία, συμφορά.

Έτυμ.: *πένθος* (<*ανένθη-ος*, μετά π- άντι τ- έξ επιδράσεως του άορ. *παθειν*· *πάθος* (: *παθειν*)· *πάσχω* (<*πατασχω*, ίαπ. **q̄n̄θiskhō*, **q̄n̄θh-skō*· Ηλ. *πάσχω* κατ' άναλογίαν πρός τούς τύπους εις -σχω), μέλ. *πείσομαι* (<**πεντ-σ**· *q̄n̄enthsch*· **q̄n̄enths-s*· *π-κατ'* άναλογίαν πρός τόν άρχικόν φθόγγον τών τύπων *παθειν*, *πέπονθα*), άορ. *έπαθον* (**q̄n̄θh-*), πρκ. *πέπονθα* (Συρακ. *πέπισοχα*), μχ. έπικ. θηλ. *πεπαθυία*:

λίθ. *kenczū*, *kē.sti* (ύποφέρω, ύπομένω), *pa-kantā* (ύπομονή, καρτερικότης), παλ-ιρλ. *cēssaim* (**q̄n̄enths-s*) = ύποφέρω.— Διά τά *Πενθέος*, *Τενθέος* βλ. *τένθησ*. **πενία**, ίων. -ίη, ή (*πένομαι*)· ές και νυν, πενία, πτωχεία, ένδεϊα, άνέχεια, φτώχεια.

πενιχράλεος, α, ον, παράλλ. τύπος του *πενιχρός*. **πενιχρός**, ά, άν· ώς τό *πένης*, πτωχός, άπορος, ένδεής, ώς και σήμερα έντι πενιχρός, φτωχικός.

ΠΕΝΟΜΑΙ, έν χρίσει κατ' άνεστ. και πρτ. μόνον, άποθ.· 1) άντιβ., εργάζομαι πρός έξοικονόμησιν τών πρός τό ζήη, κουράζομαι, μοχθώ, κοπιάζω. 2) είμαι πένης, είμαι ένδεής, διατελώ έν πτωχεία || μετά γεν., είμαι πτωχός εις τι, έχω έλλειψιν άπό τι.— || μβετ., εργάζομαι εις τι, παρασκευάζω τι, άσχολούμαι εις τι.

Έτυμ.: *πένομαι*· *πόνος*· *πενέω* (ίων. άορ. *έπόμεσα*, κατá συμφυσμόν εκ τών **έπένεσα* και *έπόνησα*)· *πονηρός*· *πένης*, -ητος· *πενία*· *πενιχρός*. Συγγ. πρός ταύτα είναι τά: λίθ. *pīnū*, *pīnti* (πλέκω), *pāntis* (σχοϊνίον), παλ-σλαβ. *pīna*, *peit* (έντείνω), παλ-γερμ. *āγγl-sāzē*, *sprānhan* (έντείνω), γοτθ., παλ-γερμ. *spīnhan* (κλώθω), άρμ. *hepm* (ύφαίνω)· τό *πένομαι* κατá ταύτα άπειλε βασικώς ένα σημαίνη *έντείνω* τás δύναμεις μου», και *πόνος* «έντασις» έξ ίαπ. **sren-*.

πεντα-δραχμία, ή· πέντε δραχμιαί εκ του **πεντά-δραχμος**, ον (*πέντε* + *δραχμή*)· ό έχων άρας ή άξιαν πέντε δραχμών.

πεντ-άθλιον, τό, ποιητ. άντι *πεντάθλιον* (βλ. λ.).

πεντ-άθλιον, τό, ποιητ. άντι *πένταθλιον* (βλ. λ.).

πεντ-άθλος, ό, ποιητ. άντι *πένταθλος* (βλ. λ.).

πεντά-έτηρίς, -ίδος, ή· τά πέντε έτη, τό διάστημα (περίοδος) πέντε έτών.— || ώς έπίβ., ή έρχομένη (έπανέρχομένη, έπονλαμβανομένη) κατá πán πέμπτον έτος· εκ του

πεντά-έτηρος, ον, ποιητ. άντι *πενταετής*· ό ήλικίας πέντε έτών.

πεντά-έτης, ές, πέντε **πεντα-έτης**, ες (*πέντε*+*έτος*)· ό έχων ήλικίαν πέντε έτών.— || έπί χρόνου, ό διορκ. έπί πέντε έτη || όθεν τό ούθ. ώς έπίρ., *πενταέτης* = διά πέντε έτη.

πεντ-άθλιον, τό, παράλλ. τύπος του *πενταέθλιον*. **πέντ-άθλον**, τό, ίων. **πεντ-άθλον** (*πέντε* + *άθλος*)· ό άγών τών πέντε άθλων, τών πέντε άσκήσεων: *πενταέθλον άσκάω* = άσκούμαι εις τás πέντε άσκήσεις. Ήσαν δε τά πέντε άγωνίσματα, τά συναποτελούντα τό πένταθλον, ό *δρομος*, τό *άλμα*, ό *δίσκος*, ή *πάλη* και ή *συγμή*· τήν τελευταίαν άντικαθίστα ένλοτε τό *άκόντιον*· ό άκόλουθος πεντάμετρος στήλος του Σιωωνίδου περιλαμβάνει και τούς πέντε τούτους άθλους: *άλμα*, *ποδοκίην*, *δίσκον*, *άκοντα*, *πάλην*.

πέντ-άθλος, ίων. **πεντ-άθλος**, ό (*πέντε*+*άθλος*)· ό άγωνιζόμενος (ό συμπετέχων εις) τόν άγώνα του πεντάθλου || ό νικητής του πεντάθλου.— || μτρο, ό τά πάντα έπιχειρών, ό εις όλα άναμειγνυόμενος, «πολυτεχνίτης».

πέντ-αιχμος, ον (*πέντε*+*αιχμή*)· ό έχων πέντε αιχμάς.

πεντάκις, έπίρ. (*πέντε*)· ώς και νυν, πεντάκις, πέντε φορές.

πεντάκιο-μύριοι, αι, α· *πεντάκις μύριοι*, τ. έ. πέντε φορές δεκακιοχίλιοι, ήτοι 50.000.

πεντάκιο-χίλιοι, αι, α· *πεντάκις χίλιοι*, τ. έ. πέντε φορές 1000 = 5000.

πεντάκοσιοι, έπ. **πεντηκόσιοι**, αι, α (*πέντε*)· ότι και νυν, πεντακόσιοι, πέντε φορές έκατόν || ώς. έν τφ έν. άρ. μετά περιληπτικών ονομάτων: *πεντακόσια ίππος* = πεντακόσιοι ίππεις.— || έν 'Αθήναις, *οί πεντακόσιοι* = ή *Βουλή τών πεντακοσίων*, οίτινες έξελέγοντο διά κλήρου («άπό κιάμου»), άνά πενήτηκοντα έξ έκάστης τών δέκα φυλών.

πεντάκοσιο-μεδίμνος, ον (*πεντακόσιοι* + *μεδίμνος*)· ό κάτοχος γής παραγούσης κατ' έτος πεντακοσίους μεδίμνους σιτηρών κατá τήν υπό του Σόλωνος γενομένην κατανομήν τών πολιτών έν 'Αθήναις *οί πεντακοσιομεδίμμοι* απέτέλεσαν τήν πρώτην τάξιν (τήν άνωτάτην), είποντο δε *οί τών τριών άλλων τάξεων*, τ. έ. *οί ίππεις*, *οί ζευγίται*, και *οί θήτες*.

πεντάκοσιοστός, ή, άν (*πεντακόσιοι*)· ώς και νυν, ό πεντακοσιοστός εις τήν οειράν, ό κατέχων τήν πεντακοσιοστήν οειράν (*άριθμητ. τακτικόν*).

πεντά-κύμα, ή (*πέντε*+*κύμα*)· πέντε κύματα, έξ ών τό πέμπτον προποείται ως τό μεγαλύτερον και πλέον έπικίνδυνον τών προηγουμένων (πρβλ. *τρικύμα*, *δεκακύμα*).

πεντά-πάλαιστος, ον, και **πεντεπάλαστος** (*πέντε*+*παλαστή*)· ό έχων μήκος ή πλάτος πέντε *παλαιστών* (ή *παλαστών*) τ. έ. παλαμών.

πεντά-πηχυς, υ, γεν. -εος (*πέντε*+*πηχύνω*)· ό έχων μήκος ή πλάτος πέντε πήχειων.

πεντάπλάσιος, α, ον (*πέντε*)· ώς και νυν, πενταπλάσιος, πεντάκις μεγαλύτερος.

πεντά-πόλις, ή (*πέντε*+*πόλις*)· κράτος (όμοσπονδία) εκ πέντε πόλεων, όπως *τριπολις* τό εκ τριών πόλεων, *δεκάπολις* τό εκ δέκα πόλεων.

πεντά-ρράγος, ον (*πέντε*+*ράξ*)· ό έχων πέντε άραγας.

πεντά-σπιθάμος, ον (*πέντε*+*σπιθαμή*)· ό έχων μήκος ή πλάτος πέντε σπιθαμών.

πεντά-στήχος, ον (*πέντε*+*στήχος*)· ό συνιόταμνος εκ πέντε στήχων ή γραμμών.

πεντά-στομος, ον (*πέντε*+*στόμα*)· ό έχων πέντε στόματα (ή εκβολάς, έπί ποταμών, όπως π.χ. έπί του Νείλου και του Δουνάβου).

πεντά-τευχος, -ον (*πέντε*+*τεύχος*)· ό ουγκείμενος εκ πέντε τευχών (διδίλων) ήνωμένον εις ένα τόμον || ώς ούα. ή *πεντάτευχος* (ένν. *βίβλος*) = άτι και νυν καλεϊται ούτω, ή πεντάτευχος, τά πέντε βιβλία του Μωυσεως.

πεντά-φύης, ες (*πέντε*+*φυή*)· ό πεντάπλοος κατá τήν φυήν (κατá τήν φύσιν).

πένταχα, ἑπ. (πέντε)· εἰς πέντε μέρη, κατὰ πέντε τρόπους, πενταχῶς.

πενταχού, ἑπ. (πέντε)· εἰς πέντε τόπους.

ΠΕΝΤΕ, αιολ. **πέμπε**, οἰ, αἰ, τὰ ἄκλιτον ἀριθμ.· δ, τι καὶ νῦν, πέντε, λατ. quinque. Ἐν συνθέσει προσλαμβάνει τὸν τύπον πεντα- ὅσον κατὰ πέντε-.

***Ετυμ.**: πέντε, αιολ. πέμπε, παμφορ. πεδε (λατ.

πέδωγε=σασοκρ. pādica, Ζενθ. pañca, νεο-περσ. pañj, ἄρμ. hing, λατ. quinqve (ἱταλ. *kveidkve (<*reidkve κατ' ἀφομ.), *επεμπεδουλα· πεντάφυλλον, gall. pmp, corn. pmp, νεο-breit. pemp (κατ. *kveidkve (<*reidkve), γοθθ. fimf, παλ-γερμ. fimf, finf, παλ-norr. fimm, fim, πρβλ. λιθ. penki (θηλ. penkios), penkias (quintus), παλ-σλαβ. pe, fī (=σασοκρ. pādīkī-ἡ περιλήπτ.· μετὰ -f- (<-kl- κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ταχτικόν)· ἐν συνθέσει πέντε-, π. χ. πέντε-τάλαντος, καὶ πέντε- (π. χ. πέντε-πηχυς, πέντε-κόσιοι, δωρ. πέντε-κάτιοι) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ τετρα-, ἑπτα-, ἕνα-, ἔννεα-, δεκα-· πεντάβολον, πεντάς, παρὰ τὰ πεμώβολον, πεμμάς.— ἀττ., δωρ. κλπ. πενήκοντα: σασοκρ. pañca-sāi.— πέμπτιος, γορθ. πεντος (*πεντος, ἀλλ' ἐν Ἀμοργῷ πεντος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ πέντε) (λατ. *reidquinto-s=λατ. quintus, γοθθ. fimfta, ἐν συνθ. παλ-γερμ. fimfto, παλ-σαξ. fiffo, παλ-norr. fim(m)ie, λιθ. pefikas, παλ-σλαβ. pe, fī, πρβλ. Ζενθ. panhava (=τὸ πέμπτον μέρος), εἴτα σασοκρ. pañcahā-ἡ καὶ pañcamā-ἡ (κατ' ἀναλογ. πρὸς τὸ sapamā-ἡ).

πέντε-καὶ-δεκά, οἰ, αἰ, τὰ, ἄκλιτον· δεκά καὶ πέντε, δεκαπέντε.

πεντεκαίδεκά—ναῖα, ἡ (πεντεκαίδεκα + ναῦς)· στόλος (ἢ μοῖρα στόλου) ἐκ δεκά καὶ πέντε πλοίων.

πεντεκαίδεκά-τάλαντος, ον, (πεντεκαίδεκα + τάλαντος)· ὁ ἔχων θάρος ἢ ἀξίαν δεκαπέντε ταλάντων.

πέντε-καὶ-δέκατος, η, ον· ὁ δέκατος πέμπτος εἰς τὴν σειράν.

πεντεκαίδεκα-ἥρης, ες (πεντεκαίδεκα + ἕρεσσα)· ναῦς ἔχουσα δεκαπέντε σειρὰς κωπῶν.

πέντε-σύριγγος, ον (πέντε + σύριγξ)· ὁ ἔχων πέντε σύριγγας ἢ ὄπας ἢ ξύλον πεντασύριγγον, εἶδος βασανιστηρίου ὄργανου, ξυλινῆ μηχανῆ (συσκευή) ἔχουσα πέντε ὄπας, διὰ μέσου τῶν ὀπῶν ἐπερῶν τὸ καὶ ἔδρασεύοντο ἢ κεφαλῆ, αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες τῶν βασανιζομένων κακούργων.

πέντε-τάλαντος, ον (πέντε+τάλαντος)· ὁ ἔχων ἀξίαν πέντε ταλάντων ἢ ἐπὶ δικῆς, ἢ γινομένη (κινουμένη) διὰ τὴν ἀνάκτησιν ὀφειλομένων πέντε ταλάντων.

πεντ-ετηρίς, -ίδος, ἡ (πεντέτης)· χρονικὴ περίοδος ἐκ πέντε ἐτῶν συγχευμένη, λατ. quinquennium ἢ διὰ πεντετηρίς=ἀνά πᾶν πέμπτον ἔτος, κατὰ πενταετίαν.— ἢ ἑορτὴ τελουμένη κατὰ πᾶν πέμπτον ἔτος, ὅπως π. χ. τὰ Παναθηναῖα ἐν Ἀθήναις.

πεντ-έτης, ες (πέντε + ἔτος)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πέντε ἐτῶν, ὁ διαρκέας πέντε ἐτῶν.

πέντε-τριάζω (πέντε+τριάζω)· νικῶ πέντε φοράς, νικῶ πέντε φορές κατὰ σειράν, νικῶ ἐν ἀγωνί πεντάβλου.

πεντήκοντά, οἰ, αἰ, τὰ, ἀκλ. (πέντε)· δ, τι καὶ νῦν, πενήκοντα, πενήντα, λατ. quinquaginta.

πεντήκοντά-ετής, ες ἢ —έτης, ες, καὶ συνθρ. **πεντηκοντούτης** (πεντήκοντα+ἔτος)· ὁ ἔχων ἡλικίαν πενήκοντα ἐτῶν ἢ ὀυγκείμενος ἐκ 50 ἐτῶν, ὁ διαρκῶν ἐπὶ 50 ἔτη.

πεντηκοντά-έτης, -ίδος, ἡ, θηλ. τοῦ προσηγ.

πεντηκοντά-κάρηνος, ον (πεντήκοντα + κάρηνος)· ὁ ἔχων πενήκοντα κεφαλὰς.

πεντηκοντά-κεφάλος, ον (πεντήκοντα+κεφαλή)· ὁ ἔχων πενήκοντα κεφαλὰς (πρβλ. πενήκοντα-κάρηνος).

πεντηκοντά-παῖς, -παιδος, ὅ, ἡ· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πενήκοντα παιδῶν.

πεντήκοντ-αρχος, ὁ (πεντήκοντα+ἀρχος)· ὁ ἀρχηγός, ὁ διοικητής, στρατιωτικοῦ τμήματος ἐκ πενήκοντα ἀνδρῶν.— ἢ (κατὰ Ἀρποκρ., ἀλλ' ἀσφαλμένως) ὁ διοικητής πενήκοντόρου.

πεντηκόντερος, ἡ=πεντηκόντορος (βλ. λ.).

πεντήκοντήρ, -ῆρος, ὁ (πεντήκοντα)· ὁ διοικητὴς στρατιωτικοῦ τμήματος ἐκ πενήκοντα ἀνδρῶν (ἀξιωματὸν ἀπαντῶν εἰδικῶς ἐν Σπάρτῃ).

πεντηκοντό-γυῖος, ον (πεντήκοντα+γυῖα)· ὁ συγχευόμενος ἐκ πενήκοντα γυῶν (στρεμμάτων, ἐκταρίων, πλέθρων, βλ. γυῖα) ὀπορίμου γῆς.

πεντηκοντ-ὄργυιος, ον (πεντήκοντα + ὄργυια)· ὁ πενήκοντα ὄργυιῶν (βάθους, ἢ ὕψους, ἢ πλάτους ἢ μήκους).

πεντήκοντορος, ἡ (μετὰ ἡ καὶ ἄνευ τῆς λ. ναῦς; (πεντήκοντα)· φορηγὸν πλοῖον ἔχον πενήκοντα κώπας.

πεντηκοντ-ούτης, ες, συνθρ. ἀντὶ πενήκοντα-έτης (βλ. λ.).

πεντηκόσιοι, αἰ, α, ἐπικ. ἀντὶ πεντακόσιοι (βλ. λ.).

πεντηκοστῆς, μέλ. -ωσ (πεντηκοστή)· εἰσπράττω τὸν φόρον, ὁστις ἐκαλεῖτο «πεντηκοστή», διότι συνίστατο εἰς 2 1/2%.— παθητ., φορολογουμαι διὰ τοῦ φόρου τῆς πενήκοντος, πληρῶν τὸν φόρον τοῦτον.

πεντηκοστή, ἡ βλ. πενήκοντος.

πεντηκοστήρ, -ῆρος, ὁ· ἕτερος τύπος τοῦ πενήκοντήρ (βλ. λ.).

πεντηκοστο-λόγος, ον (πεντηκοστή + λέγω)· ὁ εἰσπράττων τὸν φόρον «πεντηκοστήν» ἢ ὡς οὐσ. ὁ πενήκοντολόγος=ὁ εἰσπράκτω τῆς πενήκοντος.

πεντηκοστό-παῖς, -παιδος, ὅ, ἡ (πεντήκοντα + παῖς)=πεντηκοντάπαις (βλ. λ.).

πεντηκοστός, ἡ, ὁν (πεντήκοντα)· δ, τι καὶ νῦν, ὁ πενήκοντος κατὰ σειράν.— ἢ ὡς οὐσ. ἡ πενήκονστη· 1) (ἐνν. μερίς), τὸ πενήκοντον μέρος, φέρος 2 1/2% εἰσπραττόμενος ἐν Ἀθήναις ἐπὶ παντός εἰσαγομένου ἢ ἐξαγομένου προϊόντος. 2) (ἐνν. ἡμέρα), ὅ, τι καὶ νῦν, ἡ ἑορτὴ τῆς «Πεντηκοστῆς», δηλ. τῆς πενήκοντης ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα.

πεντηκοστῦς, -ύος, ἡ (πεντηκοστός)· ὁ ἀριθμὸς πενήκοντα, ἢ ποσότης 50 ἢ ἐν Σπάρτῃ, στρατιωτικὸν τμήμα συγχευόμενον ἐκ 50 ἀνδρῶν.

πεντ-ἥρης, ες (πέντε+ἕρεσσα)· ὁ ἔχων πέντε σειρὰς κωπῶν ἢ ὡς οὐσ. πενήτης (ἐνν. ναῦς) = πλοῖον ἔχον πέντε σειρὰς κωπῶν (πρβλ. τριήρης).

πεντ-όζος, ον (πέντε + ὄζος)· ὁ ἔχων πέντε ὄζους (κλώνους, κλάδους) ἢ παρ' Ἡσιόδ. καλεῖται καὶ ἡ χεῖρ πέντοζος ὡς ἔχουσα πέντε δακτύλους.

πεντ-ὄργυιος, ον (πέντε+ὄργυια)· ὁ πέντε ὄργυιῶν (πλάτους, μήκους κλπ.).

πεντ-ὄβολος, ον (πέντε + ὄβολός)· ὁ ἐκ πέντε ὀβολῶν, ἢ ὁ ἔχων ἀξίαν πέντε ὀβολῶν ἢ ὡς οὐσ. τὸ πεντάβολον=νόμισμα τῶν πέντε ὀβολῶν ἢ πεντάβολον ἡλιαζόμεαι=δικάζω ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ ἀντὶ 5 ὀβολῶν ἡμερησίως.

πεξαμένη, θηλ. μετ. ἀορ α' τοῦ πέχω.

ΠΕΞΩ, δωρ. μέλ. ἀντὶ πέξω, μέλ. τοῦ πέχω.

ΠΕ'ΟΣ, -εος, τό· τὸ ἀνδρικόν μόριον, ἀνδρικόν αἰδοῖον, λατ. membrum virile, penis.

***Ετυμ.**: πέος=σασοκρ. pāsah (κλπ. pēs-os: πόσθη, πρβλ. σασοκρ. pas, μετ-γερμ. visel, visellin, (=λατ. penis), παλ-norr. fo, sull, ἀγγλ-σαξ. foesi, παλ-γερμ. fasel (σύνολον ἀπογόνων), τασχ. o-pesca (=λατ. praerputium), pesky, o-pesly' (αἰσχρός, ἀσεληγής), pēchory' (ἵππος ἐπιθήτωρ), pēchor (=λατ. uterus) μετ-γερμ. visel: πτίσω, λατ. pinsō· τὸ λατ. pēnis (<*pes-nl-s κατὰ τινας) ἴσως πρέπει νὰ προέξηται μάλλον ἐκ τοῦ *pend-sni-s: pendeξ.— τὸ λιθ. pīsu, pīslī (συνευρίσκομαι μετὰ γυναικῶς) εἶναι πῖθ. συγγ. τῷ λατ. pinsō, βλ. ἐν πτίσω.

Πεπάδεια, ἐπ. ἀντὶ πεπονθυῖα, θηλ. μετ. πρκ. τεβ πάσχω.

πεπαίνω, μελ. -ᾶνῶ· ἀορ. α' ἐπέπᾶνα· παθητ., μελ. πεπανθήσομαι· ἀορ. α' ἐπεπᾶνθη· ἀπρφ. πρκ. πεπᾶνθα· (πέπωον)· καθιστῶ τὴν ὠριμον, μαλακόν, τὸ μαλακῶν, τὸ ὠριμῶν, τὸ ἀπαλύνω, ἐπὶ σμμ. πόνου, ἄλγους δηλ. κ.τ.δ., καταπραῦνω ἢ κατευνάζω, καθησυχάζω, μετριάζω.—Παθητ., γίνομαι ὠριμος, μαλακός, ἀπαλός ἢ μετριάζομαι, καταπραῦνομαι.— ἢ ἀμτθ. γίνομαι ὠριμος, ἀπαλός.

ηεπαίτερος, ηεπαίτατος, άνωμ. παραθ. του πέπυω. **ηεπάλαγμένος, ηεπάλαχθαι**, μτχ. και άπρφ. παθ. πρκ. του παλάσσω.

ηεπάλαμαι, παθ. πρκ. του παλαίω.

ηεπάλακτο, γ' έν. παθ. ύπερο. του παλάσσω.

ηεπάλαμαι, παθ. πρκ. του πάλλω.

ηεπάδων, αναδιπλ. μτχ. έπ. άορ. β' του πάλλω.

ηεπάμαι, πρκ. του πάομαι.

ηεπάνος, ον, παράλλ. τύπος του πέπυω· ώριμος, άπαλός.

ηεπάρεϊν, άπρφ. άπρηχ. άορ. β' άπαντών παρα Πινδ. μόνον [*ένδειξαι, σημήναι*] ('Ηουχ.), ώς. «*πεπαρεύσιμον· εύφραστον, σαφές*» ('Ηουχ.): λατ. *Paereo*.

ηεπαρμαι, παθ. πρκ. του πείρω· άπρφ. *ηεπαρθαι*.

ηεπαρμένος, μτχ. παθ. πρκ. του πείρω.

ηεπάσθαι, άπρφ. πρκ. του πατέομαι (βλ. λ.).

ηεπάσθαι, άπρφ. πρκ. του πάομαι (βλ. λ.).

ηεπάσμαι, ηεπάσμην, πρκ. και ύπερο. του πατέομαι.

ηεπάχυσμαι, παθ. πρκ. του παχύνω.

ηεπίδατε, ίων. γ' πληθ. παθ. πρκ. του πείθω.

ηεπίεκα, πρκ. του πέιθω.

ηεπίερος, ον, ώς. θηλ. και πέπειρα·=πέπυω (βλ. λ.), ώριμος, άπαλός, μαλακός, λατ. *maturus* || μτφρ. ήμερος, πρόσ, καταπραϊνδείς.

ηεπίεοδι, β' έν. προστ. παθ. πρκ. του πείθω.

ηεπέεσμαι, παθ. πρκ. του πείθω.

ηεπερσμαι, παθ. πρκ. του περάω.

ηεπερμένος, μτχ. έπ. παθ. πρκ. του περάω.

ηεπήγα, μέσ. πρκ. του πήγγυμι.

ηεπίεσμαι, παθ. πρκ. του πιέζω.

ηεπίδέσθαι, άπρφ. αναδιπλ. μέσ. άορ. β' του πείθω.

ηεπίδήσω, έπ. μέλ. του πείθω.

ηεπίδων, αναδιπλ. έπ. άορ. β' του πείθω· *ηεπίθωμαι* α' πληθ. ύποτ.· *ηεπίθωμαι, ηεπίθωειν*, α' και γ' πληθ. εύκτ.· άπρφ. *ηεπίθειν*, θηλ. μτχ. *ηεπίθουσα*.

ηεπλάνημένος, έπίρ. μτχ. παθ. πρκ. του πλανάω· κατά ηεπλανημένον τρόπον, έσφαλμένος, ή κατά πλάνητα τρόπον, μετά περιπλάνησεων.

ηεπλάσμαι, παθ. πρκ. του πλάσσω.

ηεπλεύσμαι, παθ. πρκ. του πλέω.

ηεπληγέμεν, άπρφ. έπ. άορ. β' του πλησσω.

ηεπλήγον, ηεπλήγγωμην, αναδιπλ. έπ. άορ. β' ένεργ. και μέσ. του πλήσσω.

ηεπλήγως, μτχ. πρκ. του πλησσω.

ηεπλήμαι, παθ. πρκ. του πελάζω.

ΠΕΠΛΟΣ, δ, παρά ποιητ. και μετά άνωμ. πληθ. τά *πέπλα*, λατ. *perilum*· περίπου, δ,τι και νυν, πδν ύφασμα χρησιμεϊον προς κάλυψιν (σκέπασμα), σινδών, έφάπλωμα, παραπέτασμα, κάλυμμα άμάξης. — II πλατεία πολύπτυχος έσδής φορουμένη υπό γυναικϊων υπεράνω της συνήθους ένδυμασίας των (άντίστοιχος προς το *ιμάτιον* ή την *χλαϊναν* των άνδρων) || ή και είδος, «σάβλι» || και· έσχών ηεπλος ήτο ό της 'Αθηνάς, μεταφερόμενος έν πομπή κατά τά Παναθήνια. — III βστερον το όνομα *πέπλος* έχρησιμποιήθη και διά το άνδρικόν ιμάτιον ή τον χιτώνα, και κυρ. έπί του ποδήρους περικοϊού ιματίου.

'Ετυμ.: *πέ-πλος*· λατ. *palla* (**palna*, και· άλλους: **pari[u]lā* (έλλ. φάρος), παλ-*no*rr. *feldr* (θεμ. *faiði*)=μανδύας, *gaul. lenna, linna*, παλ-ιρλ. *lenn, gall. llen* (μανδύας) (**p[-]n-*)· πρβλ. *σανσκρ. palāla-m* (ένδυμα, κάλυμμα), λατ. *pellis*, γερμ. **fella*- (**pelino-*) έν τφ γοτθ. *Þrūtsfil* (λέπρα), λιθ. *plėnė* (λεπτή επιδερμϊς), βλ. και έν λ. *πέλωμα*. — Κατ' άλλους ύπόγεται τό *ιαπ. *pel-* (πτύσσω, διπλώνω), πρβλ. *διεπλός, πλέκω*.

ηεπλάμαι, παθ. πρκ. του πλάνω· άπρφ. *ηεπλύσθαι*. **ηεπλώμα, -ατος**, τό (*πέπλος*)· ένδυμα, περικάλυμμα.

ηεπνύμαι, ποιητ. παθ. πρκ. του πνέω, έν χρήσει ώς ένεστώς· έχω πνοήν ή ψυχήν || μτφρ., είμαι σοφός, είμαι συνετός, φρόνιμος, διακριτικός || β' ένικ. *ηεπνύσας*, άπρφ. *ηεπνύσθαι*· β' ένικ. ύπερο. *ηεπνύσω*. — μτχ. *ηεπνύμένος*, έν χρήσει ώς έπίθ. (=σοφός, συνετός).

'Ετυμ.: δμ. κλπ. *ηεπνύσθαι*· δμ. *άμηνύσθαι*, *άμηνύθηναι* (=επατέρχεσθαι τινα εις τός αισθήσεις του)· δμ. *ηεπνύμένος* (πρβλ. *ποιπνύω*)· πρβλ. 'Ηουχ. «*πνυτός· έμφρων, σώφρων*»· *πνυταγούρας*, πρβλ. 'Οδυσ. T 352 «*ηεπνύμένα πάντα· άγορεύεις*» <βίς πνύ- (έχω πλήρεις τός διανοητικές μου λειτουργϊας)· τά *πινυτή, πινυτός, άπινύσσω* δέν άνήκουσιν ένταύθα (βλ. λ. λ.).

ηεπνύμένος, μτχ. του *ηεπνύμαι* (βλ. λ.).

ηεποίδα, μέσ. πρκ. του πείθω· έχω ηεποϊδησιν, είμαι ηεπειοϊμένος.

ηεποϊδα, έπ. άντι *ηεποϊθειν*, μέσ. ύπερο. του πείθω.

ηεποϊδησις, ή· δ,τι και νυν, ηεποϊδησις, έμπιστοσύνη, δάρρος, δειδιότης.

ηεποϊδοϊήν, εύκτ. του *ηεποϊθα*.

ηεποϊδομεν, έπ. άντι *ηεποϊθωμαι*, α' πληθ. ύποτ. του *ηεποϊθα*.

ηεποϊδω, ύποτ. του *ηεποϊθα*.

ηεπόλιστο, έπ. γ' έν. παθ. ύπερο. του πολίζω.

ηεπόμαι, παθ. πρκ. του πίνω.

ηεπόνητο, έπ. γ' έν. παθ. ύπερο. του πονέω.

ηεπόνδα, β' πρκ. του πάσχω.

ηεπόρδα, μέσ. πρκ. του πέρθω.

ηεπόσθε, έπ. άντι *ηεπόνθατε*, β' πληθ. πρκ. του πάσχω.

ηεποτήταται, έπ. άντι *ηεποτήνται*, γ' πληθ. πρκ. του *ποτιάομαι*· *ηεποτήσθαι*, άπρφ. του αϊτου χρόνου.

ηεπράγα, β' πρκ. του πράσσω.

ηεπραγμαται, παθ. πρκ. του πράσσω.

ηεπράκα, ηεπράμαι, ένεργ. και παθ. πρκ. του *ηεπράσσω*.

ηεπρισμαι, παθ. πρκ. του πρίω.

ηεπρωται, ηεπρωτο, γ' έν. παθητ. πρκ. και ύπερο. άπρηαιωμένου τινός ρήμ. **πύρω* (έξ ού προήλθε και ό άορ. β' *εποροσ*)· είναι (ήτο) ηεπρωμένον υπό τής μοϊρας, είναι (ήτο) μοϊρασϊον || ή μτχ. *ηεπρωμένος*· ώς και νυν, ηεπρωμένος, τής μοϊρας, μοϊρασϊος, τής τύχης || ή *ηεπρωμένη* (ένν. *μοϊρα*)=δ,τι είναι ηεπρωμένον, ή μοϊρα, τό ηεπρωμένον, ώς τό *είμαρμένη*. [δι' έτυμ. βλ. *πορέω, *πύρω*].

ηεπτάμαι, παθ. πρκ. του *ηετάννυμι*· μτχ. *ηεπταμένος*.

ηεπτέσται, άντι *ηεπτάνται*, γ' πληθ. παθ. πρκ. του *ηετάννυμι*.

ηεπτέωτα, άντι *ηεπτύτα*, όνομ. και αιτ. ούδ. μτχ. πρκ. του *πίπτω*.

ηεπητής, έπ. άντι *ηεπηκός*, μτχ. πρκ. του *πηθώσω*· φοβισμένος, τρομοκρατημένος, δειλός.

ηεπτω· βλ. *πέσσω*.

ηεπτωκα, πρκ. του *πίπτω*.

ηεπτώς, μτχ. άττ. πρκ. του *πίπτω*.

ηεπύθοιτο, γ' έν. εύκτ. έπ. αναδιπλ. άορ. β' του *πυνθάνομαι*.

ηεπύκασμένος, μτχ. παθ. πρκ. του *πυκάζω*.

ηεπυσμαι, πρκ. του *πυνθάνομαι*· άπρφ. *ηεπύσθαι*.

ηεπυστο, έπ. γ' έν. ύπερο. του *πυνθάνομαι*.

ηεπωκα, πρκ. του *πίνω*.

ηεπων, ον, γεν. -ονος· συγκριτ. και ύπερθ. *ηεπαίτερος, -ατος*· έπί καρπού, ώριμος, άπαλός, μαλακός, λατ. *milis, maturus* — II μτφρ., πρόσ, ήϊσος, μαλακός, τρυφερός, εύαίσθητος, εύγενής, μειλχιος || ώς. καταπραϊνδείς, κατευνασδείς, καθουσχάσος || συχνακϊς έν προσφωνήσεϊ προς τι πρόσωπον: «*ώ πέπυω*» (ώσ. ούσ.)=άγαπητέ μου, φίλε μου, «καλέ μου» || και έπί ζψϊων: «*μριέ πέπυω*»=καλό μου κριάρι || έν καιη ένναλα, μαλθακός: «*ώ πέπυω*»=έ, σεϊς οϊ μαλθακοϊ (οϊ δειλοϊ, άνανδροϊ).

'Ετυμ.: *πέπυω*, θηλ. *πέπειρα* (κατ' άναλογ. προς τό *πύω*, *πείρα*)· έκ δού θηλ. έσχηματισθ ύστερον και τύπος άρο. *πέπειρος*), συγκρ. *ηεπαίτερος*, ύπερθ. *ηεπαίτατος*· *ηεπαϊνω*· *ηεπαϊνω*· *ηεπαϊνω* (= *σανσκρ. rakta-h*=λατ. *coctus*, *ιαπ. *ρερνιό-s*, πρβλ. *gall. roeth* (χελτ. **knokn-to-s*)· *πέσσω*, άττ. *πέπτω* (<ιαπ. **ρερν*· *σανσκρ. rācyati*) και *πέπτω* (**ρερνιδ*), μέλ. *πέπω* (: *σανσκρ. rakṣati*), άορ. *πέπαι* (: *σανσκρ. ύποτ. rāksati*, λατ. πρκ. *coxi*)· *πέψις*, -έως (: *σανσκρ.*

paklī-h, λατ. *cocli-(n)-* **πέπερια** (πρβλ. σανσκρ. *paklār*—λατ. *coclor*) **πέπμια** **ἀρτοκόπος** (βλ. ἐν *ἀρτος*) πρβλ. σανσκρ. *rocāli*, Ζανδ. *raçaihi* (δράζω, ψήνω)=λατ. *coquo* ((**queqū*, ιαπ. **peqñ* μετ' ἀφομ.) =παλ-σλαβ. *peka*, λιθ. (μετὰ μεταθέσεως) *kepū* (μαγειρεύω, ψήνω), πρβλ. ὡς. σανσκρ. *paknā-h* (ψημένος, μαγειρευμένος), gall. *porpuyr* (=λατ. *pistrix*), corn. *peber* (=λατ. *pistor*), vso-bret. *plibi* (ψηνω) ((*briff*), **perp*, κελτ. **knecvō* μετὰ ἀφομοιώσεως, ιαπ. **peqñō*), λατ. *porpina* (ξενοδοχείον), ἀγγλ-σαξ. *āfizen* (ψητός) (γερμ. **fizō*=έλλ. *πέσσω*, ιαπ. **peqñjō*).

ΠΕΡ, ἀγκλιτ. μόριον ἀντισχόν τὴν λέξιν, εἰς ἣν προστίθεται καὶ μετὰ τῆς ὁποίας συνάπτεται στενωτάτα πέραν, παρὰ πολύ, ἴσων συνήθως συνάπτεται μετ' ἐπιθ. καὶ μετὰ τῆς μετ. τοῦ εἰμί: *ἐπεὶ μ' ἑτακὲς γε μινυνθάδιον περ εἶδον*—εἰ μὴ καὶ μ' ἐγέννησας, καὶ μάστιχα διὰ νὰ εἶμαι ὁ πῶ ὀλιγοζήτος ἀπὸ θεοῦς...» || ὡς. συνάπτεται καὶ μετὰ ἐπιθέτου μόνον: *κρατερός περ*—ισχυρός ὅπως Ἰσα-Ἰσα εἶναι... || ἢ συνάπτεται μετὰ ἐπιρρ.: *μινυνθά περ* = διὰ πολὺ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα | *ὀλίγον περ* = πολὺ ὀλίγον μάλιστα. 2) συχνὰ ἀφιστά τὴν προσοχὴν ἐπὶ τινος λέξεως (ἐννοίας), πρὸς τὴν ὅποιαν ἀντιτίθενται τὰ συμφραζόμενα (σχεδὸν δὲ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ *καίπερ*)· καίτοι, καίπερ, ἂν καί, μολονότι, ὅσον καὶ ὅν: *λιγύς περ εἶὼν ἀγορητής*—*καίπερ ὦν λιγύς ἀγορητής*. 3) ὡς. παρατίθεται εἰς ἀντιπρὸς τινὰ λέξιν, τῆς ὁποίας ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν: *οὐδέτερον*—λατ. *ne... quidem*=ἀκόμη καί... δὲν..., ὁλως διόλου δὲν (σχεδὸν δὲ πάντοτε ὁ *οὐδέ* χωρίζεται ἀπὸ τοῦ *περ* διὰ μέγ. ἢ περισοτέρων λέξεων, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει ἐν τῇ Λατινικῇ ἐπὶ τοῦ *ne... quidem*).— || προσελκύει (καὶ ἀφιστά) τὴν προσοχὴν εἰς ἓν ἢ περισσότερα πράγματα· τούλάχιστον, πάντως, πάντως ὁμως: *ἄλλους περ ἐλέαιρε* = τούλάχιστον τοὺς ἄλλους λυπήσῃ (πάντως λυπήσῃ τοὺς ἄλλους).— || τὸ *περ* συνάπτεται συχνὰ καὶ μετ' ἀναφρ. ἀντωνυμιῶν, ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρ., ὡς εἰς τὰς λέξεις *ὄσπερ*, *ἤπερ*, *διόπερ*, *ὄσπερ* κλπ.

Ἔτυμ.: *πέρ*: *περὶ*=*ὑπέρ*: σανσκρ. *urāri* βασική ἔννοια ἢ τοῦ ἐπαρὰ πολὺ, πληρέστατα, ὑπερβολικά, τὴν ὅποιαν εἶχεν ἢ *περὶ* ἀπὸ τὴν Ἰνδοευρωπαϊκῆν ἐποχὴν, καὶ τὴν ὅποιαν διατήρησε καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, ὅπως π.χ. εἰς τὸ *περὶ-πέμπλημι*, *περὶ-πληθής*, πρβλ. καὶ λατ. *per-quam*, *per-video*, *per-magnus*.

πέρᾱ, ἐπίρ.: *πέραν*, *περαιτέρω*, ἐπέκεινα, ἐκέτθεν, ἀπέναντι, λατ. *ultra*: *μέχρι τοῦ μέσου πέρα δ' οὐ*=ἕως στὰ μισά, ἄλλ' ὄχι πῶ πέρα.— || ἐπὶ χρόνου, *περαιτέρω* (ἐν χρόν. ἔνν.), ἐπὶ περισσότερον χρόνον, πῶ πολὺ, ἐπὶ μακρότερον χρόνον || μετὰ γεν., *πέρα μεσοῦσης ἡμέρας*=μετὰ τὴν μεσημβρίαν.— || μετρ., *πέραν τοῦ μέτρου*, εἰς ὑπερβολὴν, ὑπερβολικά || μετὰ γεν., *πέρα δέκης* = παρὰ πᾶσαν δικαιοσύνην.— IV ἀπολ., ἄνευ τῆς γεν., ὅπως δηλοῖ ἀπλῶς τὸ «εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν, ἐπὶ περισσότερον»: *ἀπιστία καὶ πέρα κλύων* = ὁκῶν προάγματα ἀπίστευτα καὶ κάτι περισσότερον.

Ἔτυμ.: *πέρα*, συγχρ. *περαιτέρω* *περαιτέρος*, ἐπίρ. *περαιτέρον* *πέρᾱθεν*, ἰων. *πέρηθεν* *περατός* *περαϊοῦ* *πέρᾱν*, ἰων. *πέρην* *τῆ* *περάτη* (γῆ) Ὁδ. Ψ 243 =πρὸς τὴν δύσιν· *πέρᾱ* ὡς ὄργαν. πτώσις εἶναι ἴσως τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ σανσκρ. *parā*, Ζανδ. *para* (μακρὰν, ὀπίσω) *πέρᾱν* (αιτ. ἔν.) εἶναι ἴσως ἄμεσος συγγενῆς τοῦ λατ. *perperam* (λοξῶς, πλαγίως, ἐγκαροῖς, κατὰ παραδρομὴν) (*per+*perām* = ἐκέτθεν τοῦ σκοποῦ) πρβλ. ὡς. σανσκρ. *parāhi*, Ζανδ. *parō* (ὄν. ἔν. ἄρα.=μακρὰν, ὀπίσω, πέραν τινός), σανσκρ. *param* (ὄν. ἔν. ὀδ.= ἐκέτθεν τινος, μετὰ τι) = ὄσκ. *perum* (ἄνευ) εἶναι ἀπολιθωθεῖσαι πτώσις τοῦ ἐπιθ. **perō-s*, εἰς ιαπ. **per-* (: σανσκρ. *pīrartī*), ὄλ. ἐν λ. *πεῖρω*, *περὶ* κλπ. πρβλ. ἐπὶ πλέον ἀρμ. *herī* (μεμακρομένος), λατ. *per-entio*, *peregre*, παλ-ἱρλ. *ire* (=λατ. *ulterior*), παλ-νορρ. *fiarr*, ἀγγλ-σαξ. *feor*(r), παλ-γερμ. *fer* (μακρινός), γοτθ. *fairra*, παλ-νορρ. *fiarre*, ἀγγλ-σαξ. *feor*, καλ-γερμ. *ferro* (ἐπίρ. μακρὸν).

πέραν, ἐπ. ἀντὶ *πέρᾱν*, ἐν. ἀρρφ. τοῦ *πέρᾱω*.
περάσκει, ἰων. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *πέρᾱω*.

πέρᾱθεν, ἰων. *πέρηθεν*, ἐπίρ. (*πέρα*)· ἐκ τοῦ *πέραν*, «ἀπὸ πέρα», «ἀπ' ἀντικρῶ».

περαίνω, ἀόρ. α' *ἐπεράνα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπεράνθη*· πρκ. *πεπεραομαι*, ἀπρφ. *πεπεράνθαι*, καὶ —*άσθαι*· (*πέρᾱς*)· φέρω εἰς πέρας, συμπληρώνω, τελειώνω || ἐκτελῶ, συμπληρῶ.— παθητ., φέρομαι εἰς πέρας, τελειώνομαι || συμπληρώω, ἐκτελοῦμαι. 2) *περαίνω λόγον*=τελειώνω τὸν λόγον μου, παύομαι ὁμιλῶν || ἀντεῦθεν, ἀπολ., φθάνω εἰς ἀποτέλεσμα, φθάνω εἰς τὸν σκοπὸν μου.— || ἀμτβ., ἐκτείνομαι, ἔρχομαι εἰς πέρας, φθάνω εἰς... ἀπολήγεις εἰς...· εἰσοῦ, διαπερῶ.

περαῖος, α, ον (*πέραν*)· ὁ εὐρισκόμενος ἢ κατοικῶν πέραν (ἐπὶ τοῦ πέραν μέρους), κυρ. *πέραν θαλάσσης* τινός ἢ ποταμοῦ.— || ἢ *περαῖη* (ἐνν. *γῆ ἢ χώρα*) ὡς ὄσα, = ἡ χώρα τῶν πέραν τῆς θαλάσσης ἁκτῶν, ἢ ἡ χώρα ἢ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὁχθρῆς ποταμοῦ τινός || ἢ ἀπέναντι χώρα, ἢ ἀντικρινή, ἢ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι (ὁχθρῆς, ἁκτῆς κλπ.).

περαῖω, μελ. ὠσω· ἀόρ. α' *ἐπεραῖωσα*· παθητ. μέλλ. *περαιωθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐπεραῖώθη*· πρκ. *πεπεραῖωμαι* (*περαῖος*)· φέρω (μεταφέρω, μεταβιβάζω, διαβιβάζω) εἰς τὴν ἀντιπέραν ὁχθρὴν (παράλιαν, ἢ γεν. χώραν), μεταφέρω ἀπέναντι.— παθητ., διέρχομαι ἀπέναντι, διαβαίνω, διασταυρῶν.— || ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ., διέρχομαι, διαβαίνω.

περαιτέρος, α, ον, συγχρ. τοῦ *πέρα*· «ὁ πῶ πέρα»: *ὀδοὶ περαιτέραι* = ὀδοὶ ἄγουσαι περαιτέρω.— ἐπίρ. *περαιτέρω*· ὡς καὶ νῦν, *περαιτέρω*, παρέκει || ὡς ἐπίρ. ὡς. κεῖται καὶ τὸ ὄδ. *περαιτέρον*.

πέρᾱν, ἰων. καὶ ἐπ. *πέρην*, ἐπίρ. (*πέρα*)· εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, «ἀντίπερα», ἀντικρῶ, ἀντιπέραν, λατ. *trans*, μετὰ γεν. 2) ἀπολ., *πέραν*, εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν πλευρᾶς || *πέραν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβήνας* = νὰ διασθῆ ἀπέναντι εἰς τὴν Ἀσίαν.— || ἀπέναντι, κατέναντι, καταντικρῶ, μετὰ γεν., ὡς *Χαλκίδος πέραν*=ἀντικρῶ (κατέναντι) τῆς Χαλκίδος.— || ἐνίοτε=*πέρα* (βλ. λ.), *περαιτέρω* [δι' ἔτυμ. βλ. *πέρα*].

περαντικός, ἦ, ὄν (*περαίνω*)· καταλήγων εἰς συμπέρασμα, τελικός || μετρ. πειστικός, λογικός.

περ-ἄπτω, αἰολ. ἀντὶ *περαῖαπτω*.

πέρᾱς, ἄτος, τὸ (*πέρα*)· ὅτι, καὶ νῦν, τὸ πέρας, τέλος, τέρμα, ἄκρον || ἐκβυσις, ἀποτέλεσμα, κατάληξις || ὡς ἐπίρρ., ἐπὶ τέλους. 2) ἐν τῷ σταθμ. *ἔρῶ*, τὸ τέρμα, λατ. *meta*.— || μετρ., ἀποτέλεσις, ἀποπεράτωσις, ἢ δύναμις πρὸς ἐπιτέλεσιν, κατόρθωμα [δι' ἔτυμολ. βλ. *πεῖρα*].

περάσιμος, ον (*πέρᾱω*)· διαβατικός, ὄν δύναται τις νὰ περάσῃ, νὰ διασθῆ.

πέρᾱσις, ἢ (*περάω*)· διάβασις, μετάβασις εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος || *βίον πέρᾱσις* = ἡ διάβασις ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον, τὸ τέλος τῆς ζωῆς.

πέρᾱτος, ἦ, ον (*πέρα*)· ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, λατ. *ulterior*.— || ἢ *περάτη* (ἐνν. *γῆ ἢ χώρα*) ὡς ὄσα,=ἢ ἀπέναντι κειμένη χώρα, ὡς. δὲ καὶ τὸ ἀπέναντι τμήμα τοῦ οὐρανοῦ ὁλοῦ, καὶ κυρ. ἢ δύσις ὡς κειμένη ἀπέναντι τῆς ἀνατολῆς.

περάτος, ἦ, ὄν (*πέρᾱω*)· ὡς τὸ *περάσιμος* (βλ. λ.), ὁ διαβατός, διαπερατός, ὄν δύναται τις νὰ περάσῃ.

πέρᾱω (Α), ἀπρφ. *περᾱν*, ἐπ. *περάαν*· ἰων. πρτ. *περάασκον*· μελλ. *περᾱσω*, ἰων. *περήσω*· ἐπ. ἀρρφ. *περησάμεναι*· ἀόρ. α' *ἐπεράσω*, ἰων. (θ) *πέρησα*, πρκ. *πεπεράκα* (*πέρα*)· Ι μτβτ., διαπερῶ τὴ «πέρα-πέρα». 2) διέρχομαι, περῶ («περῶν») εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, διασταυρῶ: *τάφρος ἀργαλή περάαν* = τάφρος δύσκολος εἰς διάβαση, δυσδιάβατος, δύσκολος νὰ τὴν διασθῆ τις || μετρ. *κίνδυνον περάω* = διέρχομαι κίνδυνον, διέρχομαι διὰ μέσου κίνδυνου τινός (ἐν τῇ ἔννοια τοῦ· κατισχύω τοῦ κίνδυνου, παραμένω δίκτος ἀπὸ τὸν κίνδυνον) || *περάω ὄρκον*=διέρχομαι τὰς λέξεις ὄρκου, τ. ἔ. ἀπαγγέλλω (ἐκφωνῶ) ὄρκον. 3) κἀμυν (ἀφών) τι νὰ διέλθῃ διὰ μέσου.— || ἀμτβ., διεισοῦ, διαπερῶ, διὰ μέσου τινός || ἐκτείνομαι, φθάνω, μέχρι τινός. 2) περῶ («περῶν»), διέρχομαι, διὰ μέσου, περῶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

3) μετά γεν., προχωρῶ πέραν τινός, τὸ ὑπερβαίνω, προχωρῶ πολύ, ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβαίνω τὸ δριον.

Έτυμ. ἰ ἐκ ρίζ. *περ-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ: *πέρ-α*, *πέρ-αν*, *πέρ-ος*, *πορ-εύω*, *πορ-ίζω*, *ἐμ-πορ-ος*, *πείρ-α*, *πειρ-άω*, *πείρ-αρ'* πρβλ. σανακρ. *par-as* (=λατ. *ultima*)· *par*, *ri-par-mi* (=λατ. *transvehō*)· λατ. *por-ta*, *por-tus*, *por-tare*, *ex-per-ior*, *per-illus*, *per-iculum* γοῦθ. *far-an*, *far-jan* (διαβαίνω, ἀγγλ. *fare*, *forth*, *ferry*, πρβλ. *thorough-fare* = ὁδός)· ἀρχ-γερμ. *ar-far-u* (γερμ. *er-fahr-en*)· τὰ *πορθ-μός*, *πορθ-μύς*, *πορθ-μέω*, ἐμφανίζουσι ἐπιτετατά. τύπον τῆς ρίζης, πρβλ. ἀρχ-σκανδ. *fjbrdr*, ἀγγλ-σαξ. *ford*, Σκωτ. *firth*, ἀρχ-γερμ. *fuert* (B).

πέραν (B), μελ. *περᾶσω*, ἐπ. *περάσσω*, ἀτ. *περῶ*· ἀόρ. α' *ἐπέρᾶσα*, ἐπ. *ἐπέρᾶσσα*· παθ. πρκ. *πεπέρημαι* (*πέρα*)· μεταφέρω τι μακράν, πέραν τῶν θαλασσῶν, πρὸς πόλιν, ὅθεν πωλῶ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον πωλῶ ἀνδρώπους ὡς δούλους || *πέραν τινὰ Δῆμον* = πωλῶ τινα εἰς τὴν Λήμνον.

Έτυμ. ἰ κυρίως δηλ. πρόκειται περὶ τοῦ *περᾶω* A, ὅπερ ὡς μετῆ. μετέπειον εἰς τὴν σημ. τοῦ πωλῶ· πρβλ. καὶ τὰ *πέρ-ημι*, *πι-περ-άσκω*, *περ-ίαμαι*, *περ-ᾶσις*, *πέρ-ηη'* πρβλ. καὶ σανακρ. *para-yāmi* (=λατ. *negotium* *transigo*), ἴσως δὲ ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. *pre-tium*.

Περγάμα, ἡ = *Πέργαμος* (βλ. λ.).

Περγάμοι, ἡ' ἡ ἀκρόπολις τῆς Τροίας || ὡς. καὶ ἐν τῷ πλῆθ. τὰ *Πέργαμα*. — || τὰ *πέργαμα* (ὡς προσηγγορ.) = *ἀκρόπολις* (βλ. λ.), φρούριον, ὄχυρόν, πάσης πόλεως.

πέρδιξ, -ἴκος, (καὶ -ἴχος), δ, καὶ ἡ' δ,τι καὶ νῦν, πέρδιξ, «πέρδικα», λατ. *perdix*, -icis.

Έτυμ. ἰ *πέρδιξ*, πρβλ. Ἡσυχ. «*πέρδιξ· πήριξ· Κρητες*» τὸ πτηνὸν ὀνομάσθη οὕτω ἐκ τοῦ θορύβου, τὸν ὁποῖον δημιουργεῖ ὅταν ὁρμᾷ πρὸς πτήσιν· κατὰ δεῦτερον λόγον συναρχεισθῆ πρὸς τὸ *πέρδομαι*, πρβλ. λατ. *pedicāre* (<*ped-*: — Ἄλλοι ἀρνοῦνται πᾶσαν συσχέτισιν τῆς λ. πρὸς τὸ *πέρδομαι* καὶ πιστεύουν ὅτι τὸ ὄνομά του τὸ πτηνὸν τὸ ὀφείλει εἰς τὸ πτέρωμά του (πρβλ. παλ-γερμ. *gerahuson*, βλ. ἐν λ. *ὄρφνης*), πρβλ. τὸ *πάρδαλις*, ἐκ β. *per-d-rj-d* (παρδαλόχρωμος), καὶ παραλλ. **per-k* ἐν τῷ *περκνός*, **per-s* ἐν τῷ σανακρ. *pī'sant* (παρδαλόχρωμος), παλ-norr. *fers* (= πτώσις ὕδατος), παλ-σλαβ. *prachŭ* (=λατ. *pulvis*).

ΠΕΡΔΟΜΑΙ, ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀόρ. ε' *ἐπαρδον*· πρκ. *πέπορδα'* «πορδῶ», «κλάνω».

Έτυμ. ἰ *πέρδομαι· πορθῆ, πόρθησις*: σανακρ. *par-dalē*, Ζενδ. *pərədēn* (= *πέρδονται*), ἀλβ. *pjerd* (= *πέρδομαι*), παλ-γερμ. *ferzan*, ἀγγλ-σαξ. *feortan*, παλ-norr. *frela*, λιθ. *pėrdzu*, *pėrsti*, λεττ. *pirdu*, *pirsti*, λιθ. *pirds* σλοβ. *prđēti*, ρωσ. *perdeŭ*, gall. *rhech* (χελτ. **rikka*, **rit-kā*, ιακ. **ri-d-kā*), ιαπ. **perd-* καὶ παραλλήλως συνών. **pezd-*, μαρτυρούμενον ἐν τῷ λατ. *pēdd*, ἕλλ. *βδέω* (καίτοι ὑπὸ τινων τονίζεται ἡ ἑλαφρὰ διαφορά μεταξύ τῶν δύο σημασιῶν καὶ ἀποκρούεται ἡ συγγένεια μεταξύ τῶν δύο ριζῶν).

περρυμένον, αἰολ. ἀντι *περριμένον*, μετχ. παθ. πρκ. τοῦ *περρύννυμι*.

πέρρθεν, ἐπίρ. ἰων. ἀντι *πέραθεν*.

πέρρην, ἐπίρ. ἰων. ἀντι *πέραν*.

περρσένεμαι, ἐπ. ἀντι *περρσειν*, μέλλ. ἀπφ. τοῦ *περρῶ*.

περρητός, ἡ, ὄν, ἰων. ἀντι *περᾶτός* (βλ. λ.).

πέρρα, ἀπφρ. ἐπ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ *πέρρω*.

ΠΕΡΡΩ, μέλλ. *πέρρω*· πρκ. *πέπορδα'*· ἀόρ. α' *ἐπερσα*, ἀόρ. β' *ἐπερᾶθον*, ἀπφρ. *περᾶθειν*, ἐπ. *περᾶθειν*. — Παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. *πέρρομαι*· ἐπ. ἀπφρ. ἀόρ. β' *πέρρθαι*, ὡς τὸ *δέχθαι* τοῦ *δέχομαι*· πορδῶ, ἐκπορδῶ, λεηλατῶ, ἐρημῶν, ἀφανίζω, καταστρέφω 2) ἐπὶ προσώπων, φονεύω, σφάζω, ἐξολοθρεύω. 3) ἐπὶ πραγμάτων, καταστρέφω. — || λαφυραγωγῶ, λαμβάνω ὡς λαφύρον κατὰ τὴν ἐκπόρθησιν πόλεως τινός, διαρπάζω.

Έτυμ. ἰ *πέρρω*: σανακρ. *bardh-aka-h* (κόψις μαχαίρας), *bardhaka-h* (ζυλογράφος), ιαπ. «*bheredh-kat'* ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ **bher-* ἐν τῷ λατ. *fortire*, *forāre*».

ΠΕΡΙ, πρῶθ. μετά γεν., δοτ. καὶ αἰτ. βασική σημασ., *πέριξ*, γύρω, ὀλόγυρα.

Α'. ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ: I ἐπὶ τόπου, *πέριξ*, κύκλω, «ὀλόγυρα» || *πέριξ*, ἐγγύς. — II ἐν τῇ ἐνοσίῳ τοῦ αἵτιου ἢ τοῦ σκοποῦ, δι' ἃν πράττει τις τι· *περὶ τινός*, διὰ τι(να), ὡς πρὸς τι(να), ἐπὶ τινός: *περὶ νόστου ἡκουσα* = ἤκουσα νὰ γίνεται λόγος περὶ τῆς ἐπανόδου σου || *λέγω περὶ τινός* = ὡς καὶ νῦν, λέγω περὶ τινός, ὁμιλῶ διὰ τι(να). 2) *περὶ τινός*, ὑπὲρ τινός, χάριν τινός, διὰ λογαριασμόν τινός, ἕνεκὰ τινός: *βουλευθῶ περὶ φόβου* = καταστρῶνω σκέδια διὰ φόβον. 3) ἐπὶ ἀγῶνος (ἐριδος, ἀμιλλῆς) *περὶ τινός* πράγματος: *περὶ θανάτου* = διὰ τὸν νεκρόν || *θέω περὶ νυκτῆς* = τρέχω διὰ τὴν ζωὴν μου (διὰ νὰ γλυτώσω τὴν ζωὴν μου) || *μάχομαι περὶ πτόλιος* = πολεμῶ διὰ τὴν πόλιν. 4) ἐπὶ τοῦ κινουμένου αἵτιου, ἐπὶ τοῦ «ἐλατηρίου» τῆς πράξεως: *μάχομαι περὶ ἐριδος* = μάχομαι ἕνεκα ἐχθρας (πρὸς χάριν τῆς ἐχθρας). 5) μετὰ οὐσ., *περὶ τινός*, ὡς πρὸς τι, ἐν σχέσει πρὸς τι, ἀναφορικῶς πρὸς τι: *ἀριθμοῦ πέρι* = ὡς πρὸς τὸν ἀριθμόν. — III ὡς τὸ λατ. *prae*, πρῶθ, ὑπεράνω, ὑπὲρ (ἐπὶ συγκριτικῆς ὑπεροχῆς): *περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων* = νὰ εἶναι ὑπεράνω ὄλων τῶν ἄλλων, ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους (ἐν τῇ ἐνοσίῳ δὲ ταύτῃ ἡ πρῆβσις συχνὰ ἀποχωρίζεται ἀπὸ τῆς γενικῆς τῆς). — IV αἰ ἐπόμηνι φράσεις ἀπαντῶσι συχνότατα: *περὶ πολλοῦ ἐστιν ἡμῖν* = δι' ἡμᾶς (ἢ ἐπιμελῆν) οὐπουδαίωτα | *περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι* (ἢ *ἡγοῦμαι*) *τι* = θεωρῶ τι ὡς πολυλοῦ λόγου ὄσιον (πολύ σπουδαῖον) = λατ. *magni facere* | *περὶ ὀλίγου ποιοῦμαι τι* = θεωρῶ τι ὡς ὀσήμενον (ὄνευ σημασίας) | *περὶ πλείονος ποιοῦμαι τι* = ἐκτιμῶ τι περισσότερον ὀπὸ τι ἄλλο (τὸ θεωρῶ οὐπουδαίωτερον) | *περὶ ὀσθενός ποιοῦμαι τι* = θεωρῶ τι ὡς ὄλιου ὀσήμενον (ὡς στεροῦμενον· πάσης οὐπουδαίωτης).

Β'. ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ (τοῦ πρῶτος ἢ τῆς πράγματος, *πέριξ* ἢ ἐγγύς τοῦ ὁποῖου εἰρήσεται ἢ τῆ τι)· *πέριξ*, «ὀλόγυρα»: I ἐπὶ τόπου, *πέριξ*, κύκλω, γύρω-γύρω, ὀλόγυρα, ὀπὸ τι(να): *περὶ χροῦ* = περὶ τὸ δέρμα, περὶ τὸ σῶμα (ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων π.χ. τῶν περιβαλλόντων τὸ σῶμα ὀλόγυρα) || *χειρ περὶ ἔγχεσι* = ἡ χεῖρ γύρω ὀπὸ τὸ δόρυ (κρατοῦσα σφιγκτὰ τὸ δόρυ) || *ἀσπαιρω περὶ δουρὶ* = σπαρταρῶ ὀλόγυρα στὸ δόρυ (τὸ ὀποῖον με' ἔχει διαπεράσει). 2) ἐγγύς, πολὺ πλησίον (πάντοτε ἐπὶ πολλῶν περικλειόντων τινὰ κυκλοτερῶς). — III ἐπὶ αἰτίας (ἐπὶ τοῦ κινουμένου αἵτιου), ἐπὶ πράγματος ἢ προσώπου, π.χ. διὰ τὸ ὀποῖον μάχεται τις: *μάχεσθαι περὶ ὀσοι κτεάτεσσι* = νὰ μάχεται (ἀγωνίζεται) τις διὰ τὰ κτήματα (τὰ ὑπάρχοντά) του. 2) ἐπὶ φόβου, ἀγωνίας, ἀνησυχίας, φροντίδος ἢ καὶ τῶν ἐναντιῶν (θάρρους, αὐτοπεποιθήσεως): διὰ τι(να), χάριν τινός, ἕνεκὰ τινός, διὰ λογαριασμόν τινός. 3) καθόλου, ἐξ αἰτίας, ἕνεκα, ὡς τὸ λατ. *prae*: *περὶ φόβου*: ἀπὸ φόβον, ἕνεκα φόβου || *περὶ χάρατι* = ὀπὸ χαράν.

Γ'. ΜΕΤΑ ΑἰΤΙΑΤΙΚΗΣ τοῦ ἀντικειμένου, γύρω ἀπὸ τὸ ὀποῖον κινεῖται τις): I ἐπὶ τόπου, *πέριξ*, κύκλω, γύρω, ὀλόγυρα || ἐγγύς, πλησίον: ἡ *περὶ Κνίδον ναυμαχία* = ἡ παρὰ τὴν Κνίδον (εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς Κν.) ναυμαχία || *περὶ τὰ ἔλαια οἰκείους* = κατοικοῦσι γύρω-γύρω ὀπὸ τὰ ἔλαι || *πλεῖνες περὶ ἔνα* = πολλοὶ *πέριξ* ἕνός (τ. ἔ. πολλοὶ πρὸς ἔνα). — II ἐπὶ προσώπων, τὰ ὀποῖα ἀνῆκουσιν εἰς τὸ περιβάλλον τινός, ὡς ἀκόλουθοι, θεράποντες, ἐταῖροι, συγγενεῖς, ὀπαδοί, μαθηταί, κ.τ.δ.: *οἱ ἀμύρι*, ἡ *οἱ περὶ τινα* || ὡς. καὶ ἐπὶ πραγμάτων: *τὰ περὶ τι* = ὄλα ὄσα ἀνήκον εἰς τι. — III ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, *περὶ* τὸ ὀποῖον ἀσχολεῖται τις, ἢ διὰ τὸ ὀποῖον φροντίζει: *περὶ ὄρρα πονέομαι*, *περὶ δεῖπνον πέννομαι* = ἐνασχολεῖμαι μετὰ αὐτά, τὰ ἐτοιμάζω || μετφρ. ἡ *φιλοσοφία περὶ ἀληθειᾶν ἐστι* = ἡ φιλοσοφία ἀσχολεῖται μετὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. 2) ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τι(να): *τὰ περὶ τὸν Κῦρον οὕτως ἐγένετο* = τὰ κατὰ τὸν Κύρον (τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὸν Κ., τὰ ἀφορώντα εἰς τὸν Κ.) τοιουτοτρόπως συνέβησαν. — IV ἐπὶ χρόνου, περὶπου, ἐπάνω-κάτω (λατ. *circa*): *περὶ τούτους τοὺς χρόνους*, *περὶ λύχων ἀφός*, *περὶ μέσας νύκτας* || ὡς.

καὶ ἐπὶ ἀριθμῶν: *περὶ τρισχιλίους* = περίπου 3.000.

Δ'. ΘΕΞΙΣ, ἡ *πέρι* δύναται νὰ καίται κατόπιν τοῦ πτωτικοῦ (ὀνόματος), εἰς τὸ ὅποιν ἀνήκει, ἀλλὰ τότε δὲ τὸνος τοῦ ἀναδιβάσσεται εἰς τὴν παραλήγουσαν (*πέρι*).

Ε'. Ὡς ΕΠΙΡΡΗΜΑ λαμβάνεται ἡ *περὶ* ὁσάκις καίται ἀπολύτως, σημαίνει δὲ *πέρι*, ὀλόγυρα, κύκλω || ὡς. δὲ καὶ, ἐγγύς, πλησίον. — || ἐν ἐπιρρ. ἔνν. καίται ὡς. καὶ μετὰ ἀνεστραμμένου τοῦ τόνου *πέρι*, σμ. δὲ, πρὸ τῶν ἄλλων, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὑπερβαλόντως, πέραν παντὸς μέτρου || ὅπως καίται καὶ ἐν τισὶ περιφράσεσι *πέρι κήρι*, *πέρι θυμῷ* (=ἐκ θόδους καρδίας, ἐκ θόδους ψυχῆς), ὅπου ἡ *πέρι* δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς πρόθεσις μετὰ τῆς δοτικῆς συντασσόμενῃ, ἀλλ' ἐπιρρηματικῶς, ὡς ἰσοδύναμος πρὸς τὸ ἐπιρρ. *περισσῶς*.

Η' ΠΕΡΪ τέλος (κατ' ἀναστοτροφήν θηλ. τοῦ τόνου) καίται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ *περὶ* αἰετ.

Ζ'. ΕΝ ΣΥΝΘΕΞΕΙ ἡ *περὶ* ἔχει ὄλας τὰς κυρίας σημασίας τῆς, πῆξις, κύκλω || *περι-βάλλω*, *περι-έχω*, *περι-βλέπω*. — || = *διπέρ*, τὸ ὑπερτερεῖν: *περι-γίγνομαι*, *περι-εργάζομαι*. — || ὑπερμέτρως, πολύ, καθ' ὑπερβολήν: *περι-καλλῆς*, *περι-δείδω*, *περι-δέης*, ὡς ἡ λατ. *per* ἐν τοῖς *per-multus*, *per-gratus*, *per-magnus*.

Η'. ΠΡΟΣΩΔΙΑ. Καίτοι τὸ ε τῆς *περὶ* εἶναι βραχύ, ἐν τούτοις δὲν ἐκθλιβεται τοῦτο κατὰ κανόνα πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος.

Ἔτυμ.: *περὶ*, *πέρι* ἐν τῇ ἔνν. τῆς ὑπερβολῆς (*περι-καλλῆς*, λατ. *per-magnus* κλπ.) πρὸλ. παλ.-ιρλ.

er-chosmil (=λατ. *persimilis*), λιθ. *perdaūg* (λίαν), *περὶ-οἶδα* = σανοκρ. *pári-vid-*, λατ. *per-vidéo* *περὶ* (ἰαπ. **peri* (**per*) = σανοκρ. *pári* (ὀλόγυρα), Ζενδ. *pari*, παλ.-περσ. *pariy*, λατ. *per*, παλ.-ιρλ. *er-* (ἐπιτατ. πρῶθ.), ιρλ. *air*, γαυλ. *are-*, παλ.-ιρλ. (h)ir- (= *περὶ*). ἐν τῇ *hiness* (πιστις, χρηστότης κλπ.), γοτθ. **fair-*, παλ.-γερμ. *fir-*, *far-* ἀχώρ. μορ. (ἰαπ. **péri* ἐν τῇ ἀγγλ.-σαξ. *fy-* *wit*, παλ.-σαξ. *firi-* *wit*, παλ.-γερμ. *firi-wizzi* (ἔφρεσις τοῦ εἰδέναι), λιθ. *peř* (διὰ μέσου),

παλ.-σλαβ. *peř*, ρωσ. *pere-* (διὰ μέσου, ἄνωθεν χώρου τινός) πάντα ταῦτα εἶναι τοπικαὶ ἐνὸς συμφωνηκοῦ θέμ. **per-*, ἐκ ρῖς. *per* θηλοῦσης κίνησιν πρὸς τὰ πρόσω ἢ τάσιν πρὸς ὀρισμὸν σκοπόν, ὡς ἐν τῷ σανοκρ. *pirariti* (= *πείρω*, *πόρος*) ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέματος προέρχονται τὰ: *πέρα* καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ (βλ. λ.) τῆς αὐτῆς δὲ ρῖς. (**per-* **př-*, **pr-*) εἶναι τὰ ἰαπ. **pro* (ἔλλ. *περὸ*, *πρω-*) **preti*, **proti* (*πρότι*, *προτί*, *πρός*, ἀολ. *πρός*), **prai* (λατ. *prae*), **přios*, **přios* (*πάρως*), **př* (*πάρω*, *παρ-*, λατ. *por-* βλ. ἐν *παρά*, *πάρω*).

περι-αγγέλλω, μελ. *-αγγελῶ* ἀναγγέλλω δι' ἀγγελμάτων ἀποστελλομένων ὀλόγυρα (κατὰ διαφόρους διευθύνσεις) || ἀπολ., ἀποστέλλω ἢ μεταφέρει ἀγγελίαν κύκλω. — || μετὰ δοτ. καὶ ἀπφ., ἀποστέλλω διαταγὰς εἰς τοὺς πέριξ οἰκοῦντας Ἴνα πράξωσι τῆ: *περιαγγέλλω παρασκευάζεσθαι* = στέλλω διαταγὰς πρὸς τοὺς πέριξ νὰ προετοιμασοῦν || *περιαγγέλλω ναῦς* = διατάσσω τοὺς πέριξ νὰ ἐτοιμάσουν (ἐξοπλίσουν) πλοῖα.

περι-ἄγης, ἐς (*περι*+*ἄγα*) ὁ τεδραυμένος εἰς τεμάχια. — || ὄμρ. ἀντὶ *περιήγης* (= περιφερῆς, στοργυλῶς).

περι-ἄγνῳμι, καὶ *-ἄγω*, μελ. *-ἄγω* δραύω ὀλόγυρα, δρυμματίζω. — παθητ., *δυν περιάγνυται* = ἡ φωνὴ περιόρηγνυται (ἡχεῖ γύρω, περιήχει) | κυρ. δρᾶσται, δρυμματίζεται. [δὲ] ἔτυμ. βλ. *ἄγνυμι* κατὰ τινὰς συγγ. τῶ σανοκρ. *vagnū*-ἡ (φωνή, φθόγγος, προσφώνησις), λατ. *vagiŕ*, *-ire* (κλαίω), λιθ. *vograuti* (κλαίω), ἰαπ. **vag-*].

περι-ἄγω, μελ. *-ἄγω* ἄγω (ὀδηγῶ) πέριξ || μετ' αἰτ. τόπου, *περιάγουσι τὴν λίμνην κύκλω* (*παρθένον*, *ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ ἄρμα*) = τὴν περιφέρουσι γύρω ἀπὸ τὴν λίμνην κυκλοτερώς. 2) ὡς καὶ νῦν, *περιάγω* (περιφέρω) τινὰ μετ' ἑμοῦ, τὸν περιφέρω μαζί μου || τὴν σημασ. ταῦτην συνηθέστερον ἔχει ὡς μέσον. 3) περιστρέφω, περιφέρω || οὐστρέφω, στρεβλώνω (π.χ. τὰς χεῖράς τινος πρὸς τὰ ὀπίσω),

στοργυλιζώ. — || ἀμτθ. ἔρχομαι ὀλόγυρα, περιέρχομαι: *περιάγω τὰς πόλεις* = περιέρχομαι τὰς πόλεις.

περι-ἄγωγεῦς, *-έως*, ὁ (*περιάγω*) μηχανήμα διὰ τοῦ ὁποίου τίθεται ἡ εἰς περιστροφικὴν κίνησιν, τὸ δι' οὗ ἀνασφύεται ἡ ὄγκυρα, «μυζοεργάτης».

περι-ἄγωγή, ἡ (*περιάγω*) τὸ περιάγειν, ἢ περιστροφή, κυκλοστροφή.

περι-αἰρέτος, ἡ, ὅν (*περιαίρειω*) ὁ δυνάμενος νὰ ἀφαιρέθῃ, ὅν δύναται τις νὰ ἀφαιρέσῃ.

περι-αἰρέω, μελ. *περιαίρειω* ἀφ. β' *περιεῖλον*, ἀπφ. *περιελεῖν* ἀφαιρῶ τὴν κεκλιμένην γύρω ἀπὸ τῆς ὄλας, ὅπως π.χ. τὰ τελεῖα μίας πόλεως, ἢ τὸ πῆλλον ἀγγεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ἔχει χυθὴ λυωμένους χρυσοῦς || γενικῶς, ἀφαιρῶ, ἀπομακρύνω || μετὰ γεν. προσ., ἀφαιρῶ τὴν ἀπὸ τινος, ἀποστέρω τινὰ τινος (πρᾶγμ.). — || μέσον, ἀφαιρῶ τὴν ἀπ' ἑμαυτοῦ: *περιαίρειομαι κυνήν* = ἀφαιρῶ (ἀπομακρύνω ἀπ' ἑμαυτοῦ) τὴν περικεφαλαίαν μου || *βιβλίον περιαιρέσμενος* = ἀφαιρῶν τὸ κόλλυμα τῆς ἐπιστολῆς, δηλ. ἀνοίγων τὴν ἐπιστολήν || συχνὰ διωκτὸς τὸ μέσον καίται ἀκριβῶς ὅπως τὸ ἐνεργ. — || παθητ., ἀπογυμνοῦμαι ἀπὸ τινος, ἀποστεροῦμαι τινος || ὡς. ἔχω τὴν ἀφαιρέθην ἀπὸ τινος (προσ.).

περι-αλιέω, μελ. *-ήσω* ἀλιγῶ μεγάλως, εἶμαι πολὺ λυπημένος.

περι-ἄλειψω, μελ. *-ψω* ὡς καὶ νῦν, ἀλειφῶ τὴν ἀπὸ ὄλα τὰ μέρη, πανταχόθεν.

περι-ἄλλος, ὄν (*περὶ*+*ἄλλος*) ὁ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους, ἢ ὁ πρὸ πάντων τῶν ἄλλων. — οὐδ. πληθ. *περιἄλλα* ὡς ἐπίρρ. = πρὸ πάντων || καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικῶς.

περι-ἄλ-οουργός, ὄν (*περι*+*ἄλουργός*) ὁ θεβαμμένος διὰ πορφύρας κύκλω, πανταχόθεν, ὁ ὀλοπόρφυρος || μτφρ. *κακοῖς περιἄλουργός* = ὀδοτηγμένος εἰς τὰ κακά, ὁ πάγκος.

περι-ἄμμα, *-ατος*, τὸ (*περιαίπτω*) περιἄπτον, φυλακτήριον, «φυλαχτὸς».

περι-ἄμπ-ίσχω, πρτ. *-ήμπισχον* = *περιαμπέχω*.

περι-ἄπτος, ὄν (*περιαίπτω*) ὁ κρεμῆμενος ὀλόγυρα, προσηρημένος. — || τὸ οὐδ. ὡς ὄσα. τὸ *περιαίπτον* = *περιἄρμα* (βλ. λ.).

περι-ἄπτω, μελ. *-ψω* δένω γύρω, περιδένω, προσαρτῶ εἰς τὴν, ἐξαρτῶ ἐκ τινος. — μέσον, δέτω περὶ ἑμαυτόν, κρεμῶ ἐπάνω μου || μτφρ., κερδίζω δι' ἑμαυτόν.

περι-ἄρμόζω, ἀττ. *-όττω*, μελ. *-όσω* προσαρμόζω (στερεώνω) τὴν γύρω (κύκλω). — παθητ., ἐπὶ πραγμ., προσαρτῶμαι ἐπὶ τινος, ἐπίδενομαι || ἐπὶ προσ., ἔχω τὴν προσηρμοσμένον (προσδεδεμένον) ἐπάνω μου.

περι-ἄστράπτω, μελ. *-ψω* ἀστράπτω γύρω.

περι-ἄσχολεύω, μελ. *-ήσω* εἶμαι ἀπηχολημένος περὶ τῆς, ἀσχολοῦμαι περὶ τῆς.

περι-ἄυχένιος, ὄν (*περι*+*αὐχίν*) ὁ φορούμενος περὶ τὸν αὐχένα || ὡς ὄσα. τὸ *περιαυχένιον* = τὸ περιδέραιον.]

περιἄχον, ἔπ. ἀντὶ *περιἄχον*, πρτ. τοῦ *περιἄχων* (βλ. λ.).

περι-θαίνω, μελ. *-θήσομαι* ἀφ. δ' *περιέβην* πρτ. *περιέβηκα* θάινω περὶ τὴν περὶ τινος, ἀνοίγω τὰ πὸδια μου ἐκατέρωθεν πεσόντος συμπολεμιστοῦ, Ἴνα ὑπερασπίσω τὸ πτώμα του (διὰ νὰ μὴ περιέλθῃ δηλ. εἰς χεῖρας τῶν πολεμίων) || μετὰ γεν., *περιέβηναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο* = νὰ σταθῇ ἐπάνω ἀπὸ τὸ πτώμα τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ του || ἐπὶ ἴχου, περιήχῳ εἰς τὰ ὠτὰ τινος, περιδουβῶ.

περι-θάλλω, μελ. *-βάλλω* ἀφ. δ' *περιέβαλον* πρτ. *περιέβληκα* ρίπτω ὀλόγυρα ἢ ἐπάνω, τοποθετῶ ἐπὶ τινος || ὡς καὶ νῦν, *περιβάλλω* (τίνα) μὲ τῆ, ἐνδύω || *περιβάλλω τινὰ χαλκνεύματα* = θάλλω τινὰ (τὸν στερεώνω) ὀλόγυρα εἰς τὸ ξίφος μου, τὸν διατρυπῶ διὰ τοῦ ξίφους μου. 2) μέσον, μετὰ παθ. πρτ. *περιέβλημαι* = θάλλω τὴν ἐπάνω μου, ἐνδύομαι || ρίπτω τὴν ἐπάνω μου (περιβάλλομαι τὴν) πρὸς ἄμυναν, περικλείω, περιχαροκύνω || μετὰ διπλῆς αἰ.: *τεῖχος περιβάλλομαι πόλιν* = περιβάλλω τὴν πόλιν διὰ τείχους, οἰκοδομῶ τεῖχος πέριξ τῆς πόλεως. — || μτφρ., ρι-

πτω τι ἐπάνω ἢ γύρω εἰς πρόσωπόν τι, τοῦ φοραίνω τι, τὸν ἐφοδιάζω με τι. 2) ἀποδίδω (ἀπονέμω, προσάπτω) τι εἰς τινα. 3) περιβάλλω, περικλείω, περικυκλῶ, περικλέω (τι ἢ τινα διὰ τινος πράγμ.) || μτρφ., ἐμπλέκω, περιπλέκω (τινὰ εἰς συμφοράς κλπ.), τὸν ἐνοχοποιῶ. 4) μετ' αἰτ. μόνον, ἐναγκαλιζομαι τινα, τὸν περιβάλλω (ὡς καὶ νῦν): **περιβάλλει με σκότος**. 5) ἐπι πλοίων, περιπλέω (ἀκρωτήριον π. χ.), πλέων τὸ παρακάμπτω. 6) συχνάζω εἰς τινα τόπον (μέρος), εἶμαι ἐνδουσιασμένος με ἓνα τόπον — III μέσον, ἐναγκαλιζομαι τι(να) δι' ἑμαυτὸν (πρὸς ὡφέλειάν μου), προσπαθῶ νὰ τό(ν) πάρω με τὸ μέρος μου πρὸς ὠφέλειάν μου, ἀποβλέπω εἰς τι (εἰς ἴδιον κέρδος), λατ. **affectare** || παθ. πρκ. μετὰ μέσ. σημεα., ἔχω εἰς τὴν κατοχὴν μου, λαμβάνω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου.— IV (πρβλ. **περὶ Ζ'**) ρίπτω τι περισσότερον μακράν ἀπὸ ὅσον ἄλλος τις, ὑπερτερῶ ἐν τῷ ρίπτειν || γεν., ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, νικῶ.

περι-θάριδες, αἰ (**περὶ+θάρεις**): εἶδος ὑποδημάτων, κυρ. γυναικείων.

περί-θάρυς, υ, γεν. -εος* καθ' ὑπερβολὴν θαρύς.

περι-θάς, -ᾶσα, -άν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **περιβαίω**.

περι-θέβλημαι, παθ. πρκ. τοῦ **περιβάλλω**.

περί-θη, ἐπ. ἀντὶ **περιέβη**, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **περιβαίω**.

περι-θῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **περιβαίω**.

περί-θλεπτος, ον (**περιβλέπω**): ὁ θλεπόμενος ἐξ ὄλων τῶν πλευρῶν, περιθλεπτος (ὡς καὶ σήμερον λέγεται) || μτρφ., θαυμαζόμενος ὑπὸ πάντων, σπουδαῖος, ἀξιοθαύμαστος.

περι-θλέπω, μελ. -γω* ἀμτβ., θλέπω περίε, θλέπω ὀλόγυρα.— III μτρφ., θλέπω πρὸς τι ὀλόγυρά μου, τὸ θλέπω ἀπὸ ὄδας τὰς πλευράς, τὸ προσατενίζω μετὰ μεγάλης προσοχῆς || ἐπιτήτω τι, τὸ ἐπιδιώκω || ἐντεῦθεν, προσβλέπω τι μετὰ θαυμασμοῦ, τὸ ἐπισκοπῶ θαυμάζων, τὸ θαυμάζω.— παθητ., ὄλοι με θλέπουν καὶ με περιεργάζονται με προσοχὴν καὶ κάποιον σεβασμὸν, τιμῶμαι (θαυμάζομαι) ὑπὸ πάντων.

περί-θλητος, ον (**περιβάλλω**): ὁ περίε θεβλημένος, ὁ τεδεβόμενος (ὑπάρχων) γύρω ἀπὸ τι.

περι-θόητος, ον (**περιβοᾶω**): ὡς καὶ νῦν, περιθόητος, ὁ θοώμενος πανταχόθεν, ἐξακουστός, ἡ περὶ τοῦ ὀποῖου φήμη εἶναι πανταχοῦ (κυρ. περίε) διαδεδομένη, περὶ οὗ πολλὸς γίνεται λόγος, περίφημος (οὐ μόνον ἐν καλῇ ἐνόοιᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν κακῇ) || ὅθεν, ἡ περίφημος, διάσημος, ἡ διαθόητος, σκανδαλώδης, περὶ οὗ ὀργιάζουν αἱ φήμαι.— II ἐνεργ., ὁ ἠχηρῶς βοῶν, ὁ ἐκπέμπων δυνατὰς κραυγὰς.

περι-θόλαιον, τὸ (**περιβάλλω**): τὸ θαλλόμενον περίε τινός, τὸ δι' οὗ περιβάλλεται (δι' οὗ καλύπτεται) τις, τὸ κάλυμμα, περικάλυμμα, ἐνδυμα.

περι-βολή, ἡ (**περιβάλλω**): πᾶν τὸ ἐρριμμένον ἢ τεδεβόμενον περίε, ὡς καὶ νῦν περιβολή, ἐνδυμα, ἐνδυμασία || **περιβολή ξίφους** = ὁ κολεός (θήκη) ξίφους || ἀπολ. **περιβολαί**=τὰ περὶ τὴν πόλιν τείχη.— II περιβεβλημένος (περικεκλισμένος) χώρος, περιοχή.— III περιφέρεια, περιοχή, περιβολος.— IV μτρφ., ἡ προσπάθεια διὰ τι, ἡ ἐπίτευξις ἐπιδιωκόμενου τινός σκοποῦ.

περί-βολος, ον (**περιβάλλω**): ὁ περιβάλλων, ἐρχόμενος γύρω, περιέχων, ὁ περικυκλῶν.— II ὡς οὖα. ὁ **περίβολος**=ἡ **περιβολή**, πᾶν τὸ ριπτόμενον περίε, τὸ περιτιθέμενον, τὸ φοροῦμενον || οἱ **περίβολοι**=τὰ τεῖχη τὰ περιβάλλοντα μίαν πόλιν. 2) περίφραγμα, περιοχή, ὅτι καὶ νῦν λέγεται περιβολος.

περι-βομβέω, μελ. -ήσω* βομβῶ περίε, περιηχῶ.

περί-βουνος, ον' ὁ ὑπὸ βουῶν περιβαλλόμενος (περιβεβλημένος).

περι-βράχιόνιον, τὸ (**περὶ + βραχίων**): ὅτι καὶ νῦν, περιβραχιόνιον, «βραχιόλιον», ἡ τεμαχίον ὀπλισμοῦ προστατεύοντος τὸν βραχίονα.

περι-βρυχίος, α, ον (**περὶ + βρυχίος**): ὁ πανταχόθεν ὑψοφόμενος ὡς κύμα.

περί-βωτος, ον, ἰων. ἀντὶ **περιβόητος**.

περι-γίγνομαι, ἰων. καὶ μτχ. τύπος -γίνομαι* μελ. -γενήσομαι: ἀορ. β' -γενήσῃμι* εἶμαι ὑπεράνω: I εἶμαι ὑπέριος, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω,

ἐπικρατῶ, νικῶ, καταβάλλω τινὰ, ἐξέχω, διαπρέπω || εἶμαι καλλίτερος, ἢ περισσότερον συμφέρων καὶ ἐπιωφελῆς (μετὰ γεν.).— II ἐπιζῶ, διασφύζομαι, διαφεύγω. 2) ἐπὶ πραγμάτων, περισεύω, μὲνω περισεύω. 3) ὡς. ἀπομένω ὡς ἀποτέλεσμα (ὡς συνέπεια), προέρχομαι (ἀποβαίνω) ἐκ τινος, μὲνω ὡς κέρδος || πρβλ. **περίεμαι (εἶμι)**.

περι-γλάγης, ἐς (**περὶ+γλάγος**): πλήρης γάλακτος.

περι-γληνάομαι, ἀποθ. (**περὶ + γλήνη**): περιστρέφω (στρεφογυρίζω) τὰς γλήνας (βηλ. τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν), προσατενίζω ὀλόγυρα.

περί-γλωσσος, ον (**περὶ + γλώσσα**): εὐγλωττος, εὐφραδής.

περι-γνόμπω, μελ. -γω* περικάμπτω, πλέων κάμπτω (ἀκρωτήριόν τι), περιπλέω.

περι-γογγύζω, μελ. -σω* περιφερόμενος γογγύζω, περιφέρωμαι μουρμουρίζω.

περί-γραμμα, -ατος, τὸ (**περιγράφω**): γραμμὴ περιγεγραμμένη, πᾶν τὸ διὰ γραμμῆς σημειούμενον γύρω ἀπὸ τι, καὶ σήμερον εἶτι λεγόμενος περίγραμμα || περικεκλισμένον ἔξω, περίβολος, περιοχή, κύκλος.

περι-γραπτός, ἡ, ὄν, καὶ -ός, -ὸν (**περιγράφω**): ὁ περιγεγραμμένος, ὁ περιωρισμένος, περικεκλισμένος.

περι-γράφή, ἡ (**περιγράφω**): περιγεγραμμένη γραμμὴ || ἰχνογράφημα, περίγραμμα, περιμετρος, σχέδιον, σκιαγράφημα || τύποις, τύπος, ἀποτύπωμα, ἀντίτυπον.

περι-γρῶφω, μελ. -γω* σημειῶ (σύρω) μίαν γραμμὴν γύρω, σημειῶ ὀλόγυρα, λατ. **circumscribo**: **περιγράφω κύκλον**=γράφω (σημειῶ, χαράσσω) κύκλον (κυκλωτερὴ γραμμὴν). 2) καθορίζω, ὀρίζω, περιορίζω, προσδιορίζω.— III γράφω ἐν σχεδίῳ, σχεδιάζω ἢ γράφω περιληπτικῶς (κατὰ τὰς κυρίας γραμμὰς), λατ. **delineare**.— III ἐγκλείω (περικλείω) ἐντὸς ἀγκυλῶν, διαγράφω (ἐξαιεῖω), ἀπορρίπτω (ἀποκλείω) ὡς νόθον:

περί-δδεια, ἐπ. ἀντὶ **περιέδδεια**, ἀορ. α' τοῦ **περιδείδω**.

περι-δέδρομα, πρκ. τοῦ **περιτρέχω**.

περι-δεής, ἐς (**περὶ+δέος**): ὡς καὶ νῦν, περιδεής, περιφθοσ, περίτρομος, πλήρης φόβου, τρομοκρατημένος.— II ἐνεργ., ὁ ἐμποῖμος μέγαν φόβον, λίαν φοβερός.— ἐπρφ. **περιδεῶς**=ἐν μεγάλῳ φόβῳ.

περι-δεΐδια, ἐπ. πρκ. τοῦ **περιδείδω** (βλ. λ.).

περι-δεῖδω, μελ. -δεῖσομαι: ἀορ. α' **περιέδδεια**, ἐπ. **περιδδδεια**, μτχ. **περιδδδεις**: πρκ. **περιδδδεια**, ἐπ. **περιδδδεια**: φοβοῦμαι παρὰ πολὺ, φοβοῦμαι ὑπερβολικὰ, εἶμαι ἐν μεγάλῳ φόβῳ διὰ τινα, ἀνησυχῶ ὑπερβολικὰ περὶ τινός.

περί-δειπνον, τὸ (**περὶ+δειπνον**): ἐπικήδειον δεῖπνον, τὸ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τινός παρατιθέμενον, καιν. «μακαριά».

περι-δέξιος, ον' ὡς τὸ **ἀμφιδέξιος**, ὁ ἔχων δεξιάς ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, ὁ μεταχειριζόμενος ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ὁμοίως, λατ. **ambidexter**.— II γενικῶς, λίαν δεξιός, ἐμπειρος, εὐστροφος.

περι-δέρκομαι, ἀποθ. (πεινητ. ἀντὶ **περιβλέπω**): I ἀμτβ. κυττάζω ὀλόγυρα.— II μτβ. θλέπω πρὸς τι ὀλόγυρα (τ. ἔ. μετὰ περιεργείας καὶ προσοχῆς).

περι-δέω, μελ. -δήσω* δένω ὀλόγυρα, περιδένω.— μέσον, δένω τι ὀλόγυρά μου, δέτω ἐπάνω μου, φοραίνω.

περι-δήριτος, ον (**περὶ+δηρίω**): ὡς τὸ **περιμάχτος**, ὁ περὶ οὗ ἀγωνίζεται τις, ἀμφισθητούμενος.

περι-δίδωμι, ἰων. β' καὶ γ' ἐν. -διδούς, -διδού*: μελ. -δώσω* δίδω περίε, δίδω γύρω.— II μέσον, **περιδίδωμαι**: μελ. -δώσομαι: ἀορ. β' -εδόμημι*: βάλλω στοιχημα, στοιχηματίζω (μετὰ γεν. τοῦ πράγμ.): **τρίποδος περιδόμεθα**=ἄς στοιχηματῶμεν δι' ἓνα τρίποδα, ἄς βάλλωμεν στοιχημα ἓνα τρίποδα || **ἐμίθεν περιδόμεσθαι αὐτῆς**=ἄς στοιχηματῶ δι' ἑμαυτήν, τ. ἔ. δὰ βάλλω ἑμαυτὴν ὡς ἐχέγγυον, δὰ ὑποθηκέως (ἐνεχυρίσας) τὸν ἑαυτὸν μου || **περιδίδωμαι περὶ τῆς κεφαλῆς**=στοιχηματίζω τὴν κεφαλὴν μου || ἀπολ.,

περίδου νῦν ἐμοί=ἔλα τώρα, βάλε ἓνα στοιχημα μαζί μου.

περιδίνεω, μελ. -ήσασ· περιστρέφω, δέτω εἰς περιστροφικὴν κίνησιν.— παθητ., περιστρέφω ἑμαυτὸν, περιστρέφομαι, στροβιλίζομαι || περιστρέφομαι ὡς οὐδουра || **περιδινηθῆναι**, ἐπ. γ' θυξ. ἀορ. α'.

περιδίνης, ἐς (περιδίνεω)· περιδινούμενος, περιστρεφόμενος, κυκλοτερής.

περιδίω, καλ. ἐπ. τύπος ἀντὶ τοῦ **περιδείδω**· διατελῶ ἐν μεγάλῳ φόβῳ περὶ τινος, φοβοῦμαι πολὺ.

περίδω, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **περιδίδωμι**.

περιδράμον, ἐπ. ἀντὶ **περιδράμων**, ἀορ. β' τοῦ **περιτρέχω**.

περιδράσσομαι, ἀττ. -ττομαι, ἀποθ.· **δράττομαι** (δδρόχων, ἀρπάζω, πιάνω) διὰ τῆς χειρὸς.

περιδρόμος, -άδος, ἀνώμ. θηλ. τοῦ **περιδρόμος** (βλ. λ.)· ἡ πέριξ τρέχουσα, ἡ περιβάλλουσα, περικλείουσα, περιέχουσα || περιφερική, στοργυλή.

περιδρομή, ἡ (περιδρόμος)· τὸ περιτρέχειν, τὸ τρέχειν γύρω || περιστροφή, κύκλος, κυκλικὴ τροχιά.

περιδρομος, ον (περιδραμεῖν τοῦ **περιτρέχω**)· ὁ πέριξ τρέχων, ὁ περιβάλλων, περικυκλῶν || περιφερής, κυκλοτερής, κυκλικός. 2) ὁ ἐρχόμενος πέριξ, ὁ περιφερόμενος, περιπλανώμενος, τῆδε κάκεισε (ἀνά τὰς ὁδοὺς). 3) παθητ., ὄν δυνατὰ τις νὰ περιέλθῃ, ὁ ἰσάμενος χωρὶς, κεχωρισμένος, ἀπεσπασμένος.— || ὡς οὖσ. ὁ **περιδρόμος** (=ἡ **περιδρομή**)=ὁ περιέχων, ὁ περιβάλλων, ὁ περικυκλῶν, καὶ δῆ: 1) τὸ σχοινίον τὸ περιβάλλον τὸ ἀνωτάτατον μέρος τοῦ δικτύου καὶ χρησιμοποιούμενον διὰ τὸ κλείσιμόν του. 2) στοὰ περιβάλλουσα οἰκοδόμημα τι. 3) ἡ περίμετρος, ἡ περιφέρεια, τῆς ἀπίδος.

περιδρύπτω, μελ. -ψω· ξεσχίζω ὀλόγυρα, ἀφαιρῶ τὸν φλοιὸν δένδρου ἀπὸ ὀλόγυρα.— Παθητ., ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' **περιδρύπθῃ**=εἶχε τὸ δῆμα του καταξοχισμένον ὀλόγυρα.

περιδύω, μελ. -ύσω· ἔλκων ἀφαιρῶ (ἀποσπῶ) ἀπὸ ὀλόγυρα, ἀπογυμνῶ, ἀπεκδύω.

περιδύμεδον, α' θυξ. ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **περιδίδωμι**.

περιεδέδετο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **περιδέω**.

περιέζωσμαι, παθ. πρκ. τοῦ **περιζώννυμι**.

περιεῖδον, ἀορ. β' ἄνευ ἔνεστ. ἐν χρῆσει, λαμβανόμενος ὡς ἔνεστ. τοῦ **περιεράω**· βλέπω γύρω διὰ τι (ἀναζητῶν τι), ἀναμένω τι. 2) παραβλέπω, ἀσλεπῶ, παραμελῶ, ὀλιγωρῶ, ἐνετύθεν δὲ καὶ ἀφίνω νὰ παρέλθῃ, ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι, ὑπομένω.— || πρκ. **περιεῖδα** μετὰ σημασ. ἔνεστ. ὑπερσ. **περιήθειν** μετὰ σημασ. πρκ., ἀττ. **περιήθη**· ἀπρφ. **περιεῖδέναι**, ἐπ. **περιεῖδμεναι**· γνωρίζω ἢ ἐννοῶ καλλίτερον || **βουλή** **περιεῖδμεναι ἄλλον**=ὑπερέχειν τῶν ἄλλων κατὰ τὴν βουλήν.

περιεῖλας, -άδος, ἡ (περιεῖλω)· ἡ περιβάλλουσα, ἡ περιτυλίσοῦσα.

περιεῖλισσω, ἰων. ἀντὶ **περιεῖλισσω**.

περιεῖλων, ἀορ. β' τοῦ **περιεῖρέω**.

περιεῖλω ἢ **εἰλέω**· περιτυλίσω, διπλῶνω.— παθητ., περιτυλίσομαι. 2) περιπτύσω, τυλίσω με σκεπάσματα.

περιεῖμι (**περιεῖμι**)· εἶμαι πέριξ || τὰ **περιόντα**=αἱ περιστάσεις, τὰ περιστατικά.— || εἶμαι ὑπέρτερός τινος, εἶμαι καλλίτερος ἀπὸ τινος, ὑπερέχω, ἐξέχω. 2) ὑπερβαίνω εἰς ἀριθμὸν, ὑπερτερῶ.— || ἐπιζῶ, ζῶ μετὰ τι(να) || ἀπολ., ἐπιζῶ, διαμένω ἐν ζῳῃ || ἐπὶ πραγμάτων, ὑφίσταμαι, ὑπάρχω. 2) ἐπὶ περιουσίας, ὑπολείπομαι, ἀπομένω εἰς χεῖρας, περισεύω || τὰ **περιόντα**=τὸ περισευεῖν, τὸ ὑπόλοιπον.— IV ἀπομένω ὡς ἀποτέλεσμα ἢ συνέπεια, ὑπολείπομαι || συμβαίνω || ἔπομαι, ἀκολουθῶ || πρβλ. **περιγιγνομαι**.

περιεῖμι (**περιεῖμι**)· ὑπάγω ὀλόγυρα, ἐρχομαι κύκλῳ, περικόμπω πλέων. 2) μετ' αἰτ. τόπου, περιέρχομαι τι, περικυκλῶ τι || **περιεῖναι φυλακὰς**=περιέρχεσθαι τοὺς φρουρούς, ἐπιθερρεῖν τοὺς φρουρούς.— || περιέρχομαι εἰς τινα, μάστιγα κατὰ σείσαν ἢ κατὰ κληρονομικὴν διαδοχὴν.— || ἐπὶ χρῶ-

νου, ἐπὶ κανονικῶς ἀπανερχομένων χρονικῶν περιόδων: **χρόνου περιεόντος**=ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου.

περιεῖρω· πορευθῆναι, προσαρμόζω ὀλόγυρα: **περιεῖρδεν**, γ' ἐν. ἐνεργ. ἀορ. β', ἢ γ' πλθθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **περιεῖρω**.

περιεῖλας, -εως, ἡ (περιελαύνω)· τὸ περιελαύνειν (τὸ περιέρχεσθαι ἐφ' ἀμάξης ἢ ἔφιππον).

περιελαύνω, μελ. -εἰω· ἀορ. α' -ἡλῆσα· πρκ. -εἰλάνα· ἐλαύνω πέριξ, περιφέρω (ἐπὶ ποτηρίων οἴνου π. χ.): **χεῖρ** τοὺς οἰνοχόους **μειεῖσθαι τοὺς ἀγαθούς ἀρματηλάτας θάπτον περιελαύνοντας τὰς κύλικας**.

2) κατατρέχω, βασανίζω, καταπονῶ.— || φαινόμεν. ἀμτβ. (ἐνν. τῆς αἰτ. **ἄμα** ἢ **ἵππον**), περιτρέχω ἐφ' ἀμάξης ἢ ἔφιππος.

περιελεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **περιεῖρέω**.

περιεῖλισσω, ἀττ. -ττω, ἰων. -εἰλίσσω· μελ. -ξω· περιτυλίσω.— μέσον, περιτυλίσω ἑμαυτὸν ἢ κατὰ τὸ ἴδικόν μου.

περιεῖλω, μελ. -εἰκθω· σύρω πέριξ, σύρω γύρω, σύρω τῆδε κάκεισε.

περιεῖνῦμι, περιβάλλω τινὰ μετὰ περβολήν, τοῦ φοραίνω ἐνδύματα, τὸν ἐνδύω.— μέσον, περιβάλλομαι, ἐνδύομαι, φορῶ.

περιεῖπσον, ἀορ. β' τοῦ **περιεῖπτω**.

περιεῖπω, πρκ. **περιεῖπτον**· μελλ. **περιεῖπω**· ἀορ. β' **περιεῖπτον**, ἀπρφ. **περιεῖπτεῖν**· ἀπρφ. μέσ. μελλ. **περιεῖψεσθαι**, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' **περιεῖφθηναί**· ἀσχολοῦμαι μετὰ (περὶ) τι, μεταχειρίζομαι τί(να) μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας, τὸν περιποιῶμαι, τὸν φροντίζω: **εὐπεριεῖπω τινὰ**=μεταχειρίζομαι τινὰ καλῶς, τὸν καλομεταχειρίζομαι, τὸν περιποιῶμαι || ἄλλ' ὁμως **τραχέως περιεῖπω τινὰ**=τὸν μεταχειρίζομαι μετὰ τραχύτητος, τὸν κακομεταχειρίζομαι || **καλῶς περιεῖπτομαι ὑπὸ τινος**=τυγχάνω καλῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός || **τραχέως (κακῶς) περιεῖπτομαι ὑπὸ τινος**=τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός || **περιεῖπω τινὰ ὡς πολέμιον**=τὸν μεταχειρίζομαι ὡς ἐχθρόν.

περιεργάζομαι, μελλ. -σομαι· πρκ. -εἰργασμαι, ἀποθ. ὡς καὶ νῦν, ἐξετάζω τι μετὰ περισσοῆς ἐπιμελείας, δαπανῶ μάταιον κόπον δι' αὐτὸ ἢ ἐνασχολοῦμαι ὑπερβολικὰ περὶ τινος πράγματος || εἶμαι περιεργός, εἶμαι πολυπράγμων, ἀσχολοῦμαι μετὰ ξένας ὑποδείσεως || **τῷ θυλάκῳ περιεργασθαι**=ἔτι ἐμταιοπύνησαν μεταχειρισθέντες τὸν θυλάκον (δηλ. δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν λ. θυλάκον). 2) ἀναμειγνύομαι εἰς ξένας ὑποδείσεις, ἀλλοτριοπράγμων, ἐπεμβαίνω, εἶμαι πολυπράγμων, εἶμαι ἀλλοτριοπράγμων.

περιεργος, ον (**περιεργον**)· ὁ λίαν (καθ' ὑπερβολήν) φροντίζων, ὁ λίαν προσεκτικός, ὁ ὑποβαλλόμενος εἰς μάταιον κόπον || τὰ **περιεργα**=τὰ περιεργα τεχνάσματα. 2) ὁ ἀλλοτριοπράγμων, ἀναμειγνύμενος εἰς ξένας ὑποδείσεις.— || παθητ., ὁ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας ἐιργασμένος, ὁ μετ' ἰδιαιζούσης προσοχῆς κατεσκευασμένος, δαπανηρός. 2) περιπτός.

περιεργω, ἀττ. -εἰργω, μελ. -ξω· περικλείω πανταχόθεν, περικυκλῶ.

περιεργῶν, παθ. ἀορ. β' τοῦ **περιεργεω**.

περιεργῶ· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι.

περιερχομαι, πρκ. **περιερχόμεν**· μελ. -ελεύσομαι· ἀορ. β' -ἡλθον· πρκ. -εἰλήθη· ἔτι καὶ νῦν, περιέρχομαι, περιφέρομαι, τριγυρίζω || κυρ. περιφέρομαι ψηφοδῶν (ἐπιδικῶν δηλ. ἀρχὴν τινὰ), ὡς τὸ λατ. **ambire** || μετ' αἰτ. τόπου, περιφέρομαι τῆδε κάκεισε ἐντὸς μίας περιοχῆς, ἐπισκεπτομαι διαδοχικῶς (ἀλλεπαλλήλως). 2) ἐπὶ χρόνου, περιέρχομαι, «περνῶ».— || περιέρχομαι καὶ ἐπιστρέφω εἰς τι σημεῖον, καταντῶ, φθάνω εἰς... ἢ **τίσις περιήλθε τὸν Πανιώνιον**=ἡ ἐκδικησις ἔφθασεν ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὸν Παν.— || μετ' αἰτ. προσ., ὡς τὸ λατ. **circumvenire**, ἐρχομαι πέριξ τινός, ἐτὸν φέρνω γύρω, τὸν φέρνω ὀλόγυρα, τὸν τριγυρίζω, τὸν ἐξαπατῶ.

περικαδίω, μελλ. -έδομαι· περιτρέχω, ροκανίζω γύρω.

περι-έσκεμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *περισκοπέω*.
περι-εσπᾶτο, γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ *περισπᾶω*.
περί-εσσι, ἐπ. ἀντι *περί-ει*, δ' ἐν. τοῦ *περί-εμι* (εἰμί).

περι-εστός, μτχ. πρκ. τοῦ *περίεστημι*.

περι-έσχάτος, η, *ον*· ὁ σχεδὸν ἔσχάτος (τελευταίος).

περι-έσχω, ἀόρ. δ' τοῦ *περιέχω*.

περί-εφθος, *ον* (*περί + ἐφθός*)· ὁ πανταχόθεν (τ. ἔ. ἐντελῶς) ἐφθός (δηλ. θρασυμένος, ψημένος).

περι-έχω, μέλλ. *περιέξω* καὶ *περισχῆσω*· ἀόρ. β' *περιέσχω*, ἀπρφ. *περισχεῖν*· μέσ. ἀόρ. β' *περιεσχόμεν*, ἀπρφ. *περιεσχέσθαι*· δ,τι καὶ νῦν, περιέχω, περιλαμβάνω, περιβάλλω, περικυκλῶ, περικλείω, ἐναγκαλιζομαι ἢ ἐπὶ πόλεως, πολιορκῶ.— ἢ ὡς τὸ *περίεμι* (εἰμί), εἶμαι ὑπέρτερος, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, νικῶ ἢ κυρ. ὑπερβαίνω εἰς ἀριθμόν, ὑπερφαλαγγῶ.— ἢ μέσον, ἐναγκαλιζομαι τινα, βάλλω τὰς χεῖράς μου γύρω ἀπὸ τινα ἢ ὑπεράνω τινός, θθεν λαμβάνω φροντίδα διὰ τινα, προστατεύω, ὑπερασπίζω. 2) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ τι(να), προσκολλῶμαι εἰς τι(να). 3) πιέζω, ἐπιμένω, νά...

περι-έζω, ἐπιρρ. (*περί+ζαμενής*)· λίαν ἰσχυρῶς, ἢ λίαν βιαίως.

περί-ζέω, ποιητ. -*ζείω*, μέλ. -*ζέσω*· θράζω ὀλόγυρα.

περί-ζυῶ, *ον*, καὶ *περί-ζυξ*, -*υξος*, δ, ἢ (*περί+ζυγόν*)· ὁ περισσότερον ἀπὸ ζυγός, περὶ πτός (μὴ ἄρτιος), περισσότερον ἀπὸ ζευγός ἢ οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἵππουσκουῆς, *περίζυγα* = λεπτοὶ ἱμάντες περιτυλισσόμενοι εἰς τὸν ζυγόν, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ χρησιμεύουσι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν κανονικῶν ἱμάντων, δοάκις οὗτοι διερρηγγύνονται ἐκ τῆς τριβῆς.

περί-ζωμα, -*ατος*, τὸ (*περιζώννυμι*)· δ,τι καὶ νῦν, περιζῶμα, δ,τι ζώνεται περίξ, ἢ δ,τι εἶναι ἐζωσμένον περίξ, ζώνη, «ποδιά».

περί-ζώννυμι, ἢ -*ύω*· μέλ. -*ζώσω*· ζώνω περίξ, περιβάλλω διὰ ζώνης, ζώνω ὀλόγυρα, περιζώνω.— μέσον, ζώνω τι περὶ ἑμαυτὸν, περιζώνω ἑμαυτὸν, περικλύνομαι, ζώνομαι μέ τι.

περί-ζώστρα, ἢ (*περί+ζώστρον*)· *περιζώμα* (βλ. λ.), ζώνη, ποδιά.

περι-ηγέομαι, μέλ. -*ήσομαι*, ἀποθ. ὀδηγῶ περίξ, ὀδηγῶ ὀλόγυρα, δεικνύω τὴν ὁδὸν περίξ.

περι-ηγής, ἐς (*περιάγω*, *περιηγέομαι*)· συρόμενος περίξ, κείμενος ὡς ἐν κύκλῳ, σχηματίζων κύκλον ἢ κυκλοτερής, κυκλικός.

περι-ήγησις, -*εως*, ἢ (*περιηγέομαι*)· τὸ ὀδηγεῖν καὶ ἐξηγεῖσθαι τὰ θεῖα σημειώσεως, ὡς τὸ *περιγραφή* (βλ. λ.), σκιαγραφία, περιλήψις ἢ γενικῶς, ζωγραφική περιγραφή, γραφικὴ ἀπεικόνισις, ζωγραφία, ἐξωτερικὸν σχῆμα.

περι-ήδη, ἀττ. ὑπερα. τοῦ *περιόηδα*· βλ. *περιείδον*.

περι-ήκω, μέλ. -*ξω*· ἔχω περιέλθει εἰς τινά, ἔχω φθάσει ἐπὶ τέλους εἰς τινα ἢ μετ' αἰτ., τὰ σέ *περιήκοντα* = ὅσα ἔχουν περιέλθει εἰς σέ, τὰ ἀνήκοντα εἰς σέ, τὸ μεριδιόν σου.

περι-ήλθον, ἀόρ. β' τοῦ *περιέρχομαι*.

περι-ήλυσις, ἢ (*περιέρχομαι*)· ὡς τὸ *περιέλευσις*, ὁ κύκλω ἐρχομός, περιστροφή, περιόδεια, κυκλοστροφή.

περι-ημεκτέω, μέλ. -*ήσω*· αἰδοῦμαι σφοδρῶς πόνους ἢ θθεν λυποῦμαι, δυσφορῶ, ἀγανακτῶ, διὰ τι (μετὰ δοτ. τοῦ *πράγμ.*) ἢ μετὰ γεν *προσ.*, ἀγανακτῶ κατὰ τινος, διάκειμαι δυσαρέστως πρὸς τινα [τὸ *ἡμεκτέω* εἶναι ἀδελ. ἑτυμολ.· κατὰ τινας εἶναι παραγωγὸν ἐκ τινος ὀνόμ. **ἡ-μεκτο-ς* (=μὴ ἱκανοποιημένος), εἰς ἰαπ. **megh-* ἐν τῷ *σανσκρ. mahá-h* (ἐορτή, πανηγυρίς), *mahiyáte* (ἀγάλλομαι), λιθ. *megsti*, *mégpi*, *mégli* (κάνω εὐχαριστοῖαι εἰς τινα)].

περι-ήνεικα, ἰων. ἀόρ. τοῦ *περιφάρο*.

περι-ηχέω, μέλ. -*ήσω*· ὡς καὶ νῦν, περιηχῶ, ἦχῶ ὀλόγυρα, ἀντηχῶ παντοῦ.

περι-θαλήης, ἐς (*περί + θάλλω*)· λίαν θερμός.

περι-θεῖς, *θεῖσα*, *θέσ*, μτχ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *περιτίθημι*.

περί-θεσις, -*εως*, ἢ (*περιτίθημι*), τὸ περιτιθέναι,

ἐπιτιθέναι (δηλ. τὸ νά τοποθετῆ τίς τι περίξ τινός ἢ ἐπὶ τινός).

περί-θετος, *ον*, ὡς καὶ *περι-θετός*, ἢ, *ον* (*περι-τίθημι*)· ὁ τεθείς (ἢ τεθειμένος) περίξ, γύρω, πρὸςθετος, ἢ καὶ ὀυνάμενος νά τοποθετηθῆ γύρω (νά προστεθῆ): *περίθετον πρόσωπον* = προσώπειον | *περίθετος κεφαλή* = ἡ ἔχουσα προσώπειον καὶ *φενάκη* (δηλ. ψευδὴ κόμη) | *περίθετος κόμη*, *περιθεταὶ τρίχες* (ἡ φενάκη, πρόσθετος ξένη κόμη).

περι-θέω, μέλ. -*θεύσομαι*· τρέχω περίξ, περικείμει, περιβάλλω.

περι-θευρῶ, μέλ. -*ήσω*· (περι)έρχομαι γύρω καὶ παρατηρῶ.

περί-θύμος, *ον* (*περί+θυμός*)· ὁ σφόδρα θυμώμενος, πολὺ ὀργισμένος, ὁ ῥέπων εἰς τὸ ὀργίζεσθαι, ὁ θυμώδης.— ἐπιρ. *περιθύμως ἔχω* = εἶμαι λίαν ἐξωργισμένος.

περι-ιάπτω, μέλ. -*ψω*· θλάπτω τι ὀλόγυρα ἢ τραυματίζω (πληγώνω, καταπικραίνω) ἀπὸ ὄλας τὰς πλευράς.

περι-ἰδῶ· ἦχῶ ὀλόγυρα, ἀντηχῶ ἢ ἐπ. γ' ἐν. πρτ. *περιεῖχε* ἀντι *περιεῖχε*.

περι-ιδεῖν, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' *περιείδον* (βλ. λ.).

περι-ιδεμένοι, ἐπ. ἀντι *περιείδεναι*, ἀπρφ. τοῦ *περιόηδα*.

περι-ίζομαι, ἀποθ.· κάθημαι ὀλόγυρα, κάθημαι περίξ.

περι-ίστημι, μέλ. *περιστήσω*· ἀόρ. α' -*έστησα*· ἴστημι τι (πρὸς ἢ πρᾶγμα) περίξ, τὸ τοποθετῶ (τὸ στήνω, τὸ βάλλω νά καθίσω) περίξ ἢ μτφρ. φέρω (καταντῶ) τινα εἰς τινα κατάσταση. 2) ὁ μέσ. ἀόρ. α' *περισεσθῆσθαι* κείται ἐπίσης μεταβατικῶς = ἔσθησα (ἐτοποθέτησα) γύρω μου.— ἢ μέσ. καὶ παθ. μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. χρόνων, δηλ. τοῦ ἀορ. β' *περι-έστην*, πρκ. *περι-έστηκα*, ὑπερα. *περι-εστήκειν*· ἴσταμαι περίξ τινός, ἴσταμαι ὀλόγυρα ἢ περικυκλῶν, περιστοιχίζω, περιβάλλω, περικλείω. 2) ἔρχομαι γύρω ἀπὸ τι, ἔρχομαι ὀλόγυρα, περιστρέφομαι ἢ καταντῶ, καταλήγω ἢ ἐπὶ αὐμθάντων, καταντῶ, ἀποβαίνω, ἐξελλίσσομαι καὶ μάλιστα πρὸς τὸ χειρότερον. 3) τὰ «φέρω γύρω, φέρνω βόλτα» ὡστε νά ἀποφύγω, ἀποφεύγω, προσπαθῶ νά ὀποφύγω τι.

περι-ίσχω = *περιέχω* (βλ. λ.).

περι-ῖων, *περιεοῦσα*, *περιεόν*, μτχ. τοῦ *περίεμι* (εἰμί).

περι-κάθαρμα, -*ατος*, τό· κάθαρμα, σκύβαλον (τὸ ἀπομένον δηλ. ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ περικαθαίρειν) ἢ μολυσμός, κηλίδωσις ἢ ὀθεν, θέθλος (ἄθλιος, ἐλεινός, ἀμαρτωλός) ἄνθρωπος ἢ καθαρμός, ἐξάγνις (ἔδδ.).

περι-καθ-έζομαι, ἀποθ.· κάθημαι ὀλόγυρα ἢ κυρ. περιβάλλω, πολιορκῶ, πόλιν.

περι-καθ-ήμαι, ἰων. — *κάθημαι*, ἀπρφ. *καθησθαι*· (κυρ. εἶναι παθητ. πρκ. τοῦ *περικαθέζομαι*)· εἶμαι καθισμένος, κάθημαι, ὀλόγυρα ἢ *περικάθημαι πόλει* = πολιορκῶ πόλιν ἢ ἐπὶ στόλου, ἀποκλείω, ἐνεργῶ ἀποκλεισμόν, ἔχω ἐν ἀποκλεισμῷ ἢ μετ' αἰτ. *προσ.*, κάθημαι πλησίον τινός, ὡς σύντροφος ἢ φίλος του.

περι-καίω, ἀττ. -*κᾶω*, μέλλ. -*καύσω*· ὡς καὶ νῦν, περικαίω, καίω ὀλόγυρα, «τοῦ βάλλω φωτὶά ἀπ' ὀλες τίς μερίξ», κατακαίω.— Παθητ., καίομαι πανταχόθεν, φλέγομαι ὀλόγυρα ἢ μτφρ. εἶμαι ἐξωργισμένος.

περι-καλλής, ἐς (*περί+κάλλος*)· ὡς καὶ νῦν, περικαλλής, πολὺ ὀρσιος.

περι-κάλυπτο, μέλ. -*ψω*· ὡς καὶ νῦν, περικάλυπτο, καλύπτω περίξ, θέτω τι γύρω (πέριξ) ὡς κάλυμμα, ρίπτω τι ὀλόγυρα ἀπὸ τι διὰ νά τὸ καλύψω με αὐτό.— ἢ καλύπτω τι ὀλόγυρα, καλύπτω ἐντελῶς.

περι-κατ-άγγυμι, μέλ. -*άξω*· δραύω ὀλόγυρα.

περι-κατα-λαμβάνω, μέλλ. -*λήψομαι*· περιλαμβάνω ὀλόγυρα, περικλείω, περικυκλώνω, 2) προφθάνω, καταφθάνω, συλλαμβάνω. 3) ἀναγκάζω, ἐξαναγκάζω.

περι-κατα-ρρέω, μέλλ. -*καταρρεύσομαι*· καταρρέω πανταχόθεν, καταστρέφομαι ἐντελῶς.

περι-κατα-ρρήγγυμι, μέλ. -*καταρρήξω*· κατασχί-

ζω ολόγουρα, καταξοχίζω έντελώς.— μέσον, κατα-
οχίζω τὰ ἱμάτιά μου («τὰ κατεβόζω λουρίδες»).

περι-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντι *περικάθημαι*. (βλ. λ.)

περι-κείω, ἄττ. ἀντι *περικείω*.

περι-κείωμαι, ἄπρρ. *πεκείσθαι*, ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ *περικέθηναι*, μετὰ μέσ. μελλ. *-κείσομαι*· κείμαι περίξ τινοῦ, εἶμαι τεθειμένος περίξ αὐτοῦ ὡσάν διά νά τόν ἀγκαλίθω || ἀπολ., *τείχος περικείται* = τεί-
χος ἔχει οἰκοδομηθῆ (καί εὐρίσκεται) περίξ. 2) μτρρ., ὠφελῶ, συμφέρω: *οὐ τί μοι περικείται* = οὐδέν *περίεστί μοι* = δέν ὑπάρχει τι τό περιπλέον δι' ἐμέ, δέν ἔχω κανέν συμφέρον, δέν ἔχω καμ-
μίαν ὠφέλειαν.— || ἔχω περι ἑμαυτόν, φορῶ: *περι-
κείμενος ὕβριν* = περιβεβλημένος ἀλαζονείαν.

περι-κείρω, μελ. *-κείρω*· κείρω (κουρεύω) ὀλό-
γουρα.— μέσον, *περικείρωμαι τρίχας* = κουρεύω τήν
κόμην μου.

περι-κεκλημένος, μτγ. ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *περι-
κλείω*.

περι-κεφαλαία, ἡ (*περι* + *κεφαλή*): δ,τι καί νῦν,
περικεφαλαία, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κράνος.

περι-κήδομαι, ἀποθ.· εἶμαι ἀνήσυχος καί περι-
φροντις περί τινοῦ.

περι-κίλος, ὄν (*περι* + *κίλον*)· ὁ καθ' ὑπερβολήν
ξηρός, ὁ τελείως ἀπεξηραμμένος.

περι-κίδναμαι, παθητ., ἐξαπλούμαι περίξ, δια-
δίδομαι ὀλόγουρα.

περι-κλάω, μελλ. *-κλάσω*· θραύω τι ὀλόγουρα, τό
λυγίζω καί τό θραύω («σπάω») || περικάπτω, ἀτρέφω
τι περί τι, ἡ πρός μίαν ἢ ἄλλην κατεύθυνσιν.

περι-κλειής, ἐς (*περι* + *κλειός*)· δ,τι καί νῦν, περι-
κλειής, περίφημος, ἔνδοξος.

περι-κλειτός, ἡ, ὄν (*περι* + *κλειτός*, *κλειός*)· ὁ
πανταχοῦ (ὀλόγουρα) ἔνδοξος, περικλειής, ἐξακου-
στός, περίφημος.

περι-κλείω, ἰων. *-κλήω*, ἀρχ.αττ. *-κλήω* (*κλείω*,
κλείς)· μελλ. *-κλείσω* ἢ *-κλήσω* (*περι* + *κλείω*)· δ,τι
καί νῦν, περικλείω, κλείω τι ὀλόγουρα, περικλείω
πανταχόθεν || ἐπί πλοίων, περικυκλώ.

περι-κλύζω, μελλ. *-κλύσω*· λούω χύτων ὕδωρ ὀλό-
γουρα, περιλούω, κατακλύζω || περιβρέχω.— παθητ.,
περιβρέχομαι (ὀλόγουρα, π.χ. ἐπὶ νήσου).

περι-κλυστός, ἡ, ὄν, ἄττ. καί *-ος*, *-ον* (*περικλυ-
ζω*)· ὁ πανταχόθεν κατακλυζόμενος, ὁ περιβρεχό-
μενος ὀλόγουρα ὑπὸ θαλάσσης.

περι-κλυτός, ἡ, ὄν (*περι* + *κλυτός*, τοῦ *κλύω*)· ὁ
πανταχόθεν φημιζόμενος, ἐξακουστός, «εξακουσί-
μενος», περίφημος, περιώνυμος, λατ. *inclytus* || ἐπὶ
πραγμάτων, ἔξοχος, λαμπρός, ἔνδοξος, περικλειής.

περι-κνίδιον, τό· κλωνάρι, θλαστός ἡ φύλλον·
θυμένων περικνίδια (Ἀνθ. Π. 9, 26) = πῖθ. κλωνάρια
ἢ φύλλα θύμου.

περι-κνίζω, μελλ. *-κνίσω*· ζύω («τσουγγραρίζω, τσι-
μπῶ») πανταχόθεν, περιτρώγω, περιροκανίζω.

περι-κοκκύζω, μελλ. *-σω*· φωνάζω ὀλόγουρά τι-
νος (περιτριγυρίζοντάς τόν) ὡς κόκκυξ, μιμούμενος
τόν κόκκυγα φωνάζω «κού-κού!».

περι-κομίζω, μελ. *-ίσω*· κομίζω κύκλω, φέρω
πέριξ.— παθητ., μεταφέρομαι γύρω, ὅθεν περιφέρο-
μαι, ἔρχομαι γύρω.

περι-κομμα, *-ατος*, τό (*περικόπτω*)· τό κεκομ-
μένον γύρω (ὀλόγουρα), τό κομμάτι, τό ἀπόκομμα
|| *περικόμματα ἐκ σου σκευάσω* = «δά σέ κόμω
κιμά» (κυρ. σγμ. δά παρασκευάσω λειανιστόν κρέας
ἐκ τοῦ σώματός σου).

περι-κομμάτιον, τό, ὄνομα τοῦ *περικόμμα*.

περι-κομψός, ὄν· ὁ λίαν κομψός, περικόμψος ὡς
καί νῦν λέγεται.

περι-κονδύλο-पुरο-φίλο, ἡ (*περι* + *κόνδυλος* +
πῶρος + *φίλος*)· θηλ. ἐπιθ., κυμ. ἐπάν. τῆς ἀρθρίτιδος
(παρὰ Λουκ.)· ἡ καθ' ἑξοχήν φίλη τῶν ἐν τοῖς ἀρ-
μοῖς τῶν δακτύλων σχηματιζομένων ἐξοιδημάτων.

περι-κοπή, ἡ (*περικόπτω*)· ὡς καί νῦν, τό περι-
κόπειν, τό κόπειν ὀλόγουρα, ἢ περικόψις, ἡ πήρω-
σις, κολόβωσις, ἀκρωτηριασμός.— || ὡς καί νῦν,
«περικόπη τοῦ εὐαγγελίου» ἐν τῇ Ἐκκλ. γλώσσῃ.

περι-κόπτω, μελλ. *-ψω*· κόπτω τι ὀλόγουρα, τό

ἀκρωτηριάζω, τό *κολοβώμα*. 2) κατακόπτω τὰ
δένδρα (καί τῆ τά ὄπιμοφόρα) ἐχθρικής τινοῦ χῶ-
ρος, ἐρημῶν.

περι-κράτης, ἐς (*περι* + *κράτος*)· ὁ ἔχων πλήρη
ἐξουσίαν ἐπὶ τινοῦ.

περι-κρεμάννυμι, μελλ. *-κρεμῶσω*, ἄττ. μέλλ. *-κρε-
μῶ*· κρεμῶ περίξ, κρεμῶ ὀλόγουρα.— Παθητ., κρεμῶ-
μαι περίξ, κρέμαμαι ὀλόγουρα || προσκολλῶμαι εἰς τι
(μετὰ δοτ.).

περι-κρεμής, ἐς (*περικρεμάννυμι*)· ὁ ἔχων γύ-
ρω του κρεμάμενα πράγματα: *ναός περικρεμής ἀ-
ναθήμασι* = ναός ἔχων κρεμασμένα ὀλόγουρα ἀνα-
θήματα.

περι-κρούω, μελλ. *-σω*· κρούω ὀλόγουρα, κρούω
ἀποσιπῶ (ἀφαιρῶ) ὀλόγουρα.

περι-κρύβω, μτγ. τύπος (ἐν Ἐκκλ. γλ.) τοῦ *περι-
κρύπτω*.

περι-κρύπτω, μελλ. *-ψω*· κρύπτω ὀλόγουρα, κρύ-
πτω ἐντελώς, ἀποκρύπτω.— μέσον, ἀποκρύπτω ἐμου-
τόν ὀπό...

περι-κτίονες, *-όνων*, οἱ, ἐπ. δοτ. πληθ. *περικτιό-
νεσσι* (*περι* + *κτίζω*)· ὡς τό *ἀμφικτίονες*· οἱ περίξ
οικοῦντες, οἱ γείτονες, οἱ περίοικοι.

περι-κτίται, *-ῶν*, οἱ = *περικτιόνες* (βλ. λ.).

περι-κυκλέω, μελλ. *-ήσω*· κινῶ ἐν κύκλω, κινῶ
ὀλόγουρα, περιστρέφω.— μέσον, περικυκλώνω, περι-
κλείω, ἐγκλείω.

περι-κυκλόω, μελλ. *-ώσω*· ὡς καί νῦν, περικυκλώ-
νω, περικλείω τι κύκλω.

περι-κύκλωσις, *-εως*, ἡ (*περικυκλόω*)· δ,τι καί
νῦν, περικύκλωσις.

περι-κύλινδέω, μτγ. *-κυλίω*· μελλ. *-κυλίω*· κυ-
λίω τι περίξ, περιστρέφω ὀλόγουρα.— Παθητ., κυλί-
ομαι περίξ, περικυλίομαι.

περι-κῦμων, ὄν, γυν. *-ονος* (*περι* + *κῦμα*)· ὁ περι-
βαλλόμενος ὑπὸ κυμάτων.

περι-κωμάζω, μελλ. *-άσω*· περιέρχομαι τὸς ὀ-
δοῦς (ἢ τόπον τινά) ἐν κῶμῳ (μαζὶ δηλ. μετ' ἄλλους
κωμαστάς, τ.ε. νέους διατελοῦντας ἐν εὐθυμίᾳ ἢ καὶ ἐν
κραυγῇ μῆθης, ὡς συμβαίνει συνήθως μετ' οὓς ἐπαν-
ερχομένους ἐκ συμποσίου) || «γλεντῶ, ξεφαντώνω».

περι-κωνέω, μελλ. *-ήσω* (*περι* + *κῶνος*)· ἀλείφω
ὀλόγουρα διὰ πύσης || *περικωνεῶ τὰ ἐμβάδια* = μαυρί-
ζω (μελανώνω) τὰ ὑποδήματα.

περι-λάλέω, μελλ. *-ήσω*· λαλῶ ὀλόγουρα (πρὸς πά-
σας τὰς κατευθύνσεις), ἢ λαλῶ καθ' ὑπερβολήν,
φλυαρῶ.

περι-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· ἀόρ. δ' *περιέλλε-
βον*· λαμβάνω («πιάνω») τι ὀλόγουρα, ἐναγκαλιζο-
μαι. 2) περικυκλώνω, περικλείω || ἐντεῦθεν, ἐλασθα-
νίζω τι εἰς τήν κατοχήν μου, συλλομβάνω, λαμβά-
νιζω.— Παθητ., συλλαμβάνομαι.— || συμπεριλαμβά-
νω (ἐπὶ πολλῶν ἐπὶ μέρους πραγμάτων).— || ἀναγ-
κάζω.

περι-λάμπω, μελ. *-ψω*· λάμπω ὀλόγουρα, ἀκτι-
νοβολῶ.

περι-λείβομαι, παθητ.· *λείβομαι* περίξ, περιχέο-
μαι, περιρρέω, ρέω περί τι.

περι-λείπω, μελ. *-ψω*· ἀφίνω ὑπόλοιπον.— παθητ.,
ὑπολείπομαι, μένω ὑπόλοιπος, ἀπομένω, ἐπιζῶ.

περι-λείχω, μελλ. *-ξω*· λείχω ὀλόγουρα, λείχω
πανταχόθεν || λείχων καθαρίζω.

περι-λεξίς, ἡ (*περιλέγω*)· περίφρασις, πολυλογία,
περιτολογία.

περι-λέπω, μελλ. *-ψω*· ἀπολεπίζω τι ὀλόγουρα,
ἀφαιρῶ ἀπὸ γύρω τὸν φλοιόν, «ξεφλουδίζω», ἀπο-
φλοιώνω.

περι-λεσχίνευτος, ὄν (*περι* + *λεσχηνεύω*)· ὁ περι-
οῦ γίνεται λόγος ἐν πάσῃ λέσχῃ (τ.ε. παντοῦ),
περιλάλητος, περίφημος.

περι-λημνάζω, μελ. *-άσω* (*περι* + *λέμνη*)· περιβάλλω
δι' ὕδατος, περικλύζω, κατακλύζω, καταπλημμυ-
ρῶ || ἀπομονώνω.

περι-λιχμάομαι, ἀποθ.· *περιλείχω* (βλ. λ.).

περι-λοπος, ὄν (*περιλείπω*)· ὁ ἀπομείνας.

περι-λούω, μελλ. *-σω*· λούω περίξ, λούω ὀλόγου-

σα, περιβρέχω || λούω μετά πολλῆς προσοχῆς καὶ φροντίδος.

περί-λύπος, ον (περί+λύπη)· ὡς καὶ νῦν, περιλυπος, σφόδρα λυπημένος, καταλυπημένος, καθ' ὑπερβολὴν τεταλιμμένος.

περι-μαιμάω· κυττάζω ὀλόγυρα μετά προσοχῆς καὶ ἀδημονίας, μετά μεγάλης θέρμης (προθυμίας) ἔρευνθ' τὸ περίξ || ἐπ. μτχ. *περιμαιμάωσα*.

περι-μαίνομαι, ἀποθ.· μαίνομαι περί τι, φέρομαι ὡς μανιακὸς γύρω ἀπὸ τι.— || μετά δοτ. πραγμ., εἶμαι μανιώδης διὰ τι.

περι-μάκῃς, ἐς, θωρ. ἀντὶ *περιμηκῆς* (βλ. λ.).
περι-μάρναμαι, ἀποθ.· μόχομαι περίξ τινός, μάχομαι γύρω ἀπὸ τι(νά).

περι-μάσσω, ἀττ. -**ττω**· μελλ. -ξω· ἀπομάσσω (δηλ. ἀποπογγίζω, καθορίζω) ὀλόγυρα || μτφρ. καθαρίζω (ἐξαγνίζω) διὰ μαγικῶν μέσων.

περι-μάχητος, ον (*περιμάχομαι*)· ὁ περί οὗ γίνεται μάχη, ὁ δι' ὃν γίνεται μάχη || καὶ ἐπομένως, ὁ περιζήτητος, ἀξιοζήτητος.

περι-μάχομαι, ἀποθ.· μάχομαι περίξ τινός.
περι-μένω· ὡς καὶ νῦν, περιμένω, ἀναμένω, τι(νά). — ἀμτδ., εἶμαι ἐν ἀναμονῇ, διαμένω.

περι-μεστος, ον· μεστός πανταχόθεν, κατάμεστος.

περί-μετρον, τὸ (*περί+μέτρον*)·=ἡ *περίμετρος* (βλ. λ.), περιφέρεια.

περί-μετρος, ον (*περί+μέτρον*)· ὡς τὸ ὑπέρομετρος, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβολικός, ὑπερομεγέθης. — || ὁ μετρῶν (καταμετρῶν) γύρω || τὸ θηλ. ὡς οὐα. ἡ *περίμετρος* (ἐνν. *γεσμή*)=δ,τι καὶ νῦν, περίμετρος, περιφέρεια.

περι-μήκετος, ον, ποιητ. ἀντὶ *περιμήκης* (βλ. λ.).
περι-μήκης, ἐς (*περί+μήκος*)· ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μήκος, ὁ πολὺ (καθ' ὑπερβολὴν) ὑψηλὸς ἢ μακρός.

περι-μηχάνομαι, μελ. -*ήσομαι*, ἐπ. γ' πλθ. πρτ. -*μηχανόωντο*, ἀποθ.· μηχανῶμαι (μηχανεύομαι) μετά πολλῆς πανουργίας, σχεδιάζω κατὰ τρόπον καταχθόνιον.

περι-μυκάομαι, ἀποθ.· μυκῶμαι (ἤχῳ) ὀλόγυρα, ὠροῦμαι καὶ ὠρυόμενος ἀντηχῶ περίξ.

περι-ναιετώ· κατοικῶ περίξ ἢ πλησίον. 2) ἐν παθ. ἐνν., κατοικοῦμαι περίξ.

περι-ναίετης, -ου, ὁ (*περιναίω*)· ὁ γειτῶν.

περι-ναίω, καὶ μέσ. -**ναίομαι**· κατοικῶ περίξ.

περι-νεφέλος, ον (*περί+νεφέλη*)· κεκαλυμμένος ὀλόγυρα ὑπὸ νεφελῶν, νεφελώδης.

περι-νέω, -*ήσω*· ἀπρφ ἄορ. α' *περινήσαι*, ἐπ. -*νησαι* (*περί+νέω*)· συσσωρεύω ὀλόγυρα.

περί-νεως, γν, γεν. -*νεω*, ὄνομο. πλθ. *περίνεω* (*περί+νεως*, ὁ τὸν *νεως*)· ὁ ὑπεράριθμος ἐν πλοίω, μηδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐκτελῶν || ὄπλους ἐπιθάτης ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν κωπηλάτην (τὸν *πρόσκαυπον*).

περι-νήσας, ἐπ. *νησας*, μτχ. ἄορ. α' τοῦ *περι-νέω* (βλ. λ.).

περι-νίσσομαι, ἀποθ.· περιέρχομαι || ἐπὶ χρόνου, ἐπανέρχομαι.

περι-νοέω, μελ. -*ήσω*· σκέπτομαι (θεωρῶ, μελετῶ) τὸ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς (πανταχόθεν) || ἐπινοῶ τὴ εὐφυΐα, μηχανεύομαι.

περι-νοιά, ἡ (*περίνοος*)· δ,τι καὶ νῦν, περίνοια, σῦνεσις, εὐφυΐα.— || ὑπερβολικὴ σοφία.

περι-νοός, ον (*περί+νόος*)· ὁ ἐξαιρετικὰ σοφός || συνειτός, φρόνιμος.

περι-νοστέω, μελλ. -*ήσω*· περιέρχομαι.

πέριξ, ἐπιτετ. ἀντὶ τῆς *περί*· || ὡς πρόθ., περίξ τινός, ὀλόγυρα τινός (μετὰ γεν., συνηθέστατα ἕως μετὰ αἰτ.).— || ὡς ἐπίρρ., ὡς καὶ νῦν, περίξ, ὀλόγυρα.

περι-ξεστός, ἡ, ὄν· περιεξεσμένος, ἐξεσμένος (ἐστιλθωμένος) ὀλόγυρα.

περι-ξέω, μελ. -*ξέσω*· ξέω (ξύνω, λικαίνω, σιλιθώνω, γυαλίζω) ὀλόγυρα.

περι-ξυράω, ἰων. -*έω*, μελ. -*ήσω*· ξυρίζω ὀλόγυρα.

περί-οδος, ἡ· τὸ περιέρχεσθαι, τὸ βαδίζειν ὀλόγυρα, τὸ κάμνειν κύκλον γύρω.— || πᾶσα κυκλοτε-

ρῆς ὁδός || κύκλος, περιφέρεια, περιοχή || ἀπολ. τὴν *περίοδον*=περιοδικῶς, ἐν κύκλῳ.— || διόλιον περιγραφικῆς γεωγραφίας, περιέχον περιγραφὰς ταξιδίων, περιγραφὰς χωρῶν, τὰς ὁποίας ταξιδεύων περιηγῆθαι ὁ γράφων || ὡς. γεωγραφικὸς χάρτης.—

IV ἡ ἀνακύκλοις, κυκλικὴ τροχία, κύκλος ἐτών, χρονικὴ περίοδος. 2) ἡ περιφορά καὶ παρῳδία τῶν ἐδεσμάτων εἰς τοὺς μετέχοντας δείπνου || *περίοδος λόγων*=οἱ κατὰ τὰ δέπνα λόγοι. 3) ἡ τροχία οὐρανῶν σώματος. 4) παροξυσμὸς πυρετοῦ, ὄσπου κ.τ.δ.) ἐπανερχόμενος (ἐπαναλαμβανόμενος) κατὰ διαλείματα.— **V** ἀπεστοργυλωμένη πρότασις λόγου, ἡ περίοδος.

περι-οἶδα, πρτ. τοῦ *περιεῖδον*· βλ. *περιεῖδον* ||
περι-οικέω, μελ. -*ήσω* (*περίοικος*)· κατοικῶ περίξ (ὀλόγυρα) || μετ' αἰτ., κατοικῶ περίξ προσώπου τινός ἢ τόπου.

περι-οικίς, -*ίδος*, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ *περίοικος*· ἡ κατοικοῦσα ἢ ἡ κειμένη περίξ, ἡ γειτνιαζοῦσα, ἡ γειτονικὴ.— || ὡς οὐα. ἡ *περιοικίς* (ἐνν. *χώρα* ἢ *γῆ*) =ἡ περίξ χώρα || τὰ προάστεια.

περι-οικο-δομέω, μελ. -*ήσω*· παθ. πρτ. -*φοκῶμαι*, ἰων. -*οικοδόμῃμαι*· οικοδομῶ περίξ, οικοδομῶ (κτίζω) ὀλόγυρα.— || περικλείω (ἐγκλείω, περικυκλώνω, περιλαμβάνω) οικοδομῶν περίξ, περιτερίζω.— παθητ., περικλείομαι διὰ τείχους, περιτερίζομαι.

περί-οικος, ον (*περί+οικέω*)· ὁ κατοικῶν περίξ (ὀλόγυρα) ἢ πλησίον, ὁ γειτνιαζών, ὁ γειτονικός.— || ὡς οὐα. οἱ *Περιοικοὶ* ἐν Λακεδαίμονι ἦσαν οἱ ἐλευθεροὶ κάτοικοι τῶν περὶ τὴν Σπάρτην λακωνικῶν πόλεων, τὰ βλοπέματα δηλ. τῶν γηγενῶν, οἵτινες εἶχον ἀστικὴν ἀλλ' οὐχὶ καὶ πολιτικὴν ἐλευθερίαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς καθαυτοὺς *Σπαρατιάτας* (τῆς πόλεως Σπάρτης) καὶ τοὺς *εἰλωτας*.

περι-οίω, μελλ. τοῦ *περιφέρω*.

περι-ολισθάνω, μελλ. -*ολισθήσω*· ὀλισθαίνω (γλιστρῶ) πρὸς τὰ πλάγια.

περι-όντα, μτχ. οὐδ. πλθ. τοῦ *περίεμι* (*εἶμι*).

περι-οπτός, α, ον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *περιοράω* (βλ. *περιοράωμαι*)·=δὲν δεῖ *περιορᾶν*=τὸν ὅποιον πρέπει νὰ παραβλέπη τις (νὰ τὸν περιφρονῆ ἢ νὰ ἀπαφωρῆ δι' αὐτόν).— || οὐδ. *περι-οπτόν* = πρέπει τις νὰ παραβλέπη ἢ νὰ ἀνέχῃται.

περί-οπτος, ον (*περιοράωμαι*)· ὁ πανταχόθεν ὀρώμενος, ὡς καὶ νῦν περίοπτος, ἐξέχων, ὑψηλὰ κείμενος || μτφρ., ὡς τὸ *περίβλεπτος* (βλ. λ.), διαπρηπής, θαυμαστός, ἀξιοθαύμαστος.

περι-οράω, πρτ. *περιεώραν*, ἰων. *περιώρων* καὶ *περιώρουν*· πρτ. *περιόρακα* ἢ -*εώρακα*· παθ. πρτ. *περιεόραμαι*· μελλ. *περιόραμαι* ἐξ ἀπτηρ. ρήμ. *περιοπτομαι*, ἐξ οὗ ὡς. καὶ παθ. ἄορ. α' *περιώρθη* καὶ πρτ. *περιώρμαι*· διὰ τὸν ἄορ. β' *περιεῖδον* καὶ πρτ. *περιόιδα* βλ. *περιεῖδον*· θλέπω ὀλόγυρα ἀναζητῶν τι(να), ἀναμένω λατ. *circumspicere*.— || παραβλέπω, δηλ. θλέπω ἀλλὰ δὲν παρατηρῶ, περιφρονῶ, ἀνέχομαι (ἐπιτρέπω) νὰ εἶναι ἢ νὰ πράξῃ τις τι:—

|| μέσον, θλέπω γύρω μου προτοῦ πράξῃ τι, εἶμαι προσεκτικός, ἀναβάλλω, περιμένω, ἀναμένω || ἀποδειλιῶ. 2) μετὰ γεν., θλέπω ὀλόγυρα μου ἀναζητῶν τι(να), λατ. *respicere*.

περι-οργής, ἐς (*περί+οργή*)· πλήρης ὀργῆς, λιαν ἐξυργισμένος.— ἐπίρρ. -*γός*=μετὰ μεγάλης ὀργῆς.

περί-ορθρον, τὸ (*περί+ὄρθρος*)· ἡ περί τὸν ὄρθρον ὥρα, αὐγή, λυκαυγές, ἐξημερώματα.

περι-ορίζω, μελ. -*σω*· δ,τι καὶ νῦν, περιορίζω, περικλείω ἐντός ὀρίων, ὀροδετῶ.

περι-ορισμός, ὁ (*περιορίζω*)· τὸ περιορίζειν, ὀροδετεῖν, καθορισμὸς δι' ὀρίων.

περι-οριμέω, μελλ. -*ήσω*· εἶμαι προσωρισμένος (ἠγκυροβολημένος) γύρω πρὸς ἀποκλεισμόν, ἔχω τι, τηρῶ τι (χώραν, λιμένα κ.τ.δ.) ἐν ἀποκλεισμῷ.

περι-οριμίζω, μελλ. -*ίσιω*· φέρω (ὀδηγῶ) πλοῖον τι γύρω πρὸς προσόρμιον (πρὸς ἀγκυροβολίαν), προσοριμίζω τὸ πλοῖον εἰς τὸ περίξ (τοῦ λιμένος).— μέσ. καὶ παθ., ἀγκυροβολῶ, προσοριμίζω τὸ πλοῖον, περίξ.

περι-ούσιω, ἄττ. -**τω**, μελλ. -**ξω**· ἀνορύσσω περίξ, σκάπτω ὀλόγυρα.

περι-ουσία, ἡ (περιέιμι, εἰμί)· τὸ περισσεύον, τὸ περισσεύμα. 2) τὸ πλεονασμα, τὸ ὑπόλοιπον || πληθῶρα, ἀφθονία, πλοῦτος, ὅ,τι καὶ νῦν λέγεται περιουσία. 3) ἀνωτερότης, ὑπεροχή, εἰς ἀριθμὸν καὶ δύναμιν || πλεονέκτημα, προτέρημα, ὄφελος. 4) τὸ διασώζεσθαι, τὸ ἐπιζῆν, διάσωσις, ἐπιβίωσις.

περι-ούσιος, ὄν (περιουσία)· ὁ περισσεύων, «περιούσιος», πλεόν ἢ ἀρκετός, ἀφθονος, πλούσιος. 2) ἰδιαίτερος, ἐκλεκτός.

περι-οχῆ, ἡ (περιέχω)· τὸ περιέχειν τι || τὸ περιέχον, τὸ ἐξωτερικόν, περιφέρεια || τὸ περιεχόμενον (εἶτε ὑλικόν εἶτε πνευματικόν, ἔηλ. ἔννοια, νόημα). — || τμήμα (μέρος) βιβλίου.

περι-όφωμαι, ἔν χρήσει ὡς μελλ. τοῦ **περιοράω**, ἐσχηματισμένος δὲ ὡσεὶ ἐξ ἔνεστ. ***περιόπτομαι**.

περι-παταίνω· μετὰ φόβου βλέπω ὀλόγυρα.

περι-πάτεω, μελλ. -**ήσω**· ὡς καὶ νῦν, περιπατῶ, κἀμν γύρω, κἀμν γύρους, περιέρχομαι, «περιδιαβάζω» || μτφρ. περιπατῶ, δηλ. ὑπάρχω, ζῶ, εἶμαι ἐν ζῳῇ, «εἶμαι στὰ πόδια μου, περπατῶ».

περι-πάτητικός, ἡ, ὄν (περιπατέω)· ὁ συνηθίζων νὰ περιπατῆ ἐν ᾧ διδάσκει ἢ συζητεῖ || ἐντεῦθεν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐκαλοῦντο **Περιπατητικοί**.

περι-πάτος, ὁ (περὶ+πατέω)· ὡς καὶ νῦν, περίπατος, τὸ περιπατεῖν, τὸ περιφέρεσθαι, τὸ τριγυρίζειν, λατ. **ambulatio**. — || τόπος πρὸς περίπατον, καὶ μάλιστα ὑπόστεγος χώρος. — ||| συζήτησις (καὶ μάλιστα φιλοσοφική) διεξαχθεμένη ἐν περιπάτῳ || γεν. φιλοσοφικὴ συζήτησις || οἱ ἐκ τοῦ **περιπάτου** = οἱ περιπατητικὸι φιλόσοφοι, οἱ μαθηταὶ (καὶ ὁπαδοί) τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τῆς φιλοσοφίας του.

περι-πέρω· περῶ τι περὶ τὸν ὄβελόν (ἐτὸ περῶ στῆ σούθλα).

περι-πέλομαι, ἀποθ. συγκεκ. ἔπ. μτχ. **περιπέλωμος** (περὶ+πέλω)· κινούμαι περίξ (ὀλόγυρα), εἶμαι περίξ. 2) ἐπὶ χρόνου, ἔρχομαι γύρω, ἔρχομαι καὶ παρέρχομαι, ἐπανάρχομαι, κυκλοστροφῶ || **περιπλομένων ἐνιαυτῶν** = «τοῦ χρόνου τὰ γυρίσματα», ἐν τῇ παράδῳ τοῦ χρόνου.

περι-πεμπτος, ὄν, ρημ. ἐπιθ. τοῦ **περιπέμπω**· ὁ περιπεμφθεὶς, ὁ σταλείς εἰς δλα τὰ μέρη γύρω, ὁ ἀπεσταλμένος ὀλόγυρα.

περι-πέμπω, μελλ. -**ψω**· παθ. ἄορ. α' **περιπέμψω**· ὀτέλλω περίξ (ὀλόγυρα), ἀποστέλλω πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις (εἰς πολλὰ μέρη).

περι-πέπταμαι, παθ. πρκ. τοῦ **περιπετάννυμι** (βλ. λ.).

περι-πεσεῖν, **περι-πεσών**, ἄπρφ. καὶ μτχ. ἄορ. ὅ· τοῦ **περιπίπτω**.

περι-πέσσω, ἄττ. -**τω**· μελλ. -**πέψω**· παθ. ἄορ. α' **περιπέψω**· ὀπτῶ (ψήνω) ἀπὸ ὄλας τὰς πλευρὰς, καλοψήνω, λατ. **obcruslare** || μτφρ. συγκαλύπτω, περικαλύπτω, μετριάζω || ὡς. μτφρ. κολακεύω, δελεάζω (: μτχ. παθ. ἄορ. α' **περιπεψθεῖς** = δελεασθεὶς, κολακευθεὶς).

περι-πετάννυμι, ἡ -**ύω**· μελλ. **πετῶω**· παθ. πρκ. -**πέπταμαι** ἢ -**πέπτασμαι**· ἐκτείνω ἢ ἀπλώνω περίξ τινός (ὀλόγυρα ἀπὸ τι ἢ ἀπὸ τινος) || ἐκτυλίσσω, «ξετυλίγω», ἀπλώνω.

περι-πετάστος, ἡ, ὄν (περιπετάννυμι)· ὁ ἐξηπλωμένος ὀλόγυρα, ἀνοικτός, «ξετυλιγμένος».

περι-πέτεια, ἡ (περιπετῆς)· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπέτεια, ἐξαφικνὴ ἀλλαγὴ τῆς τύχης ἢ μιᾶς καταστάσεως || ἡ ἀφινιδία ἀλλαγὴ τῶν συνθηκῶν, ὡφ' ἂς ἐξελλοσεται ἡ πλοκὴ τραγωδίας.

περι-πετῆς, ἐς (περιπίπτω)· ὁ πίπτων περίξ, ὁ ἔχων ρίψει τοὺς βραχίονας περίξ τινός, ὁ ἔχων ἐναγκαλιοθῆ τι. 2) ὁ ἐντετυλιγμένος εἰς τι, ὁ περικλειόμενος εἰς τι || ἄλλ' ὁμος, **ἔγχος περιπετῆς** = τὸ ξίφος περὶ τὸ ὄποσον (ἢ ἐπὶ τοῦ ὄποσου) εἶχε πέσοι ὁ Αἴας. — || ὁ ἐμπεσὼν εἰς τι (εἰς δυστυχίαν π. χ.), ὁ περιερχόμενος εἰς τινα κατᾶστασιν. — ||| ὁ ἀφινιδίως μεταβαλλόμενος, ὁ ἀντιστροφόμενος (ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων καταστάσεων) : **περιπετῆ κρη-**

γματα = ἀφινιδία μεταβολὴ (ἀντιστροφή) τῶν περιστάσεων.

περι-πέτομαι, μελλ. -**πετήσομαι** καὶ συγκεκ. -**πετήσομαι**, ἀποθ. πετῶ ὀλόγυρα, περιπίταμαι.

περι-πευκῆς, ἐς (περὶ + πεύκη)· ὁ πολὺ πικρός, πολὺ δριμύς, πολὺ ὀξὺς (καὶ μτφρ.), πρβλ. Ἑσυχ. «**πικρὰ γὰρ ἡ πεύκη**».

περι-πήγνυμι, ἡ -**ύω**· μελλ. -**πήξω**· ἐμπήγω (στερεώνω) ὀλόγυρα, σχηματίζω τρόπον τινὰ φραγμὸν πέριξ, περιφράσσω. — || κἀμν ὡστε νὰ πήξῃ (νὰ στερεωθῆ) τι ὀλόγυρα. — Παθητ., πῆγνυμαι, παγώνω, ὀλόγυρα || ἐπὶ ὀδογημάτων, ὅταν παγώνουν γύρω ἀπὸ τὰ πόδια.

περι-πηδάω, μελλ. -**πηδήσομαι**· πηδῶ περίξ (ὀλόγυρα).

περι-πίμπλημι, μελλ. -**πλήσω**· πληρῶ ἐντελῶς. — Παθητ., πληροῦμαι ἐντελῶς.

περι-πίμπρημι, πυρπολῶ (βάλλω φωτιὰ) ὀλόγυρα (ἀπὸ ὄλας τὰς πλευρὰς) || γ' ἐν. καὶ πληθ. πρτ. **περι-επίμπρα**, -**επίμπρασαν**.

περι-πίπτω, μελλ. -**πεσοῦμαι**· ἄορ. ὅ· -**έπεσον**· πρκ. -**πέπτωκα**· πίπτω περίξ τινός ὡσάν νὰ τὸν ἐναγκαλιζώμαι. 2) πίπτω γύρω ἀπὸ ξίφους, ἢ πίπτω ἐπὶ ξίφους (ἐπάνω εἰς τὴν αἰχμὴν του). — || πίπτω ἐπάνω εἰς τι(να), συγκρούομαι πρὸς τι(να), κυρ. ἐπὶ πλοίων || ὡς. ἔχω μίαν δυσόρεστον συνάντησιν μετὰ τινα, «πέφτω πάνω» εἰς ἀνεπιθύμητον πρόσωπον || προσαράσσω, νουαγῶ. 2) μτφρ. ἐπιπίπτω εἰς τι (κακόν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον) || **ἐμμανῶ περιπίπτω** = οὐλαμβάνομαι ἐν τῇ ἰδίᾳ μου παιδί. — ||| ἐπὶ πραγμ., συμβαίνω εἰς τινα.

περι-πίτνω = **περιπίπτω** (βλ. λ.).

περι-πλάνω· κἀμν τι(νὰ) νὰ περιπλανᾶται τῆδε κάκετο, παραπλανῶ, ἀποπλανῶ. — κατ' ἄλλους μᾶλλον ἀποθ. **περιπλανάομαι** = ὡς καὶ νῦν περιπλανῶμαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ || μτφρ. κυμαίνομαι περίξ τινός, ἀμφιταλαντεύομαι, εἶμαι μετέωρος, εἶμαι εἰς κατᾶστασιν ἀβεβαιότητος || μτφρ. ὡς., πράττω τι διὰ περιστροφῶν καὶ οὐχὶ κατ' εὐθεταν.

περι-πλάνης, ἐς (περιπλανάομαι)· ὁ περιπλανώμενος.

περι-πλάνιος, ὄν (περιπλανάομαι)· ὁ περιπλανώμενος.

περι-πλέγδην, ἐπίρρ. (περιπέλω)· περπεπλεγμένως, κατὰ τρόπον λίαν περιπλοκόν, λίαν συστραμμένως || ἐν λίαν στενῶν ἐναγκαλισμῶ.

περι-πλέκω, μελλ. -**ξω**· ὡς καὶ νῦν, περιπλέκω, πλέκω ὀλόγυρα, περιστρέφω, συστρέφω, περιτυλίσσω. 2) συνδιαπλέκω, συνφυαίνω. — παθ., ἄορ. α' **περιεπέλεχθην**, πρκ. **περιπέπλεγμαι**· ὡς καὶ νῦν, περιπλέκομαι, ἐμπλέκομαι, προσκολλῶμαι, περιτυλίσσομαι (μετὰ δοτ.) : **ιστῶ περιπλεχθεῖς** = περιτυλιχθεὶς γύρω ἀπὸ τὸν ἰσθμὸν (προσκολληθεὶς καὶ ἀγκαλιάσας τὸ κατάρτι).

περι-πλευρός, ὄν (περὶ + πλευρά)· ὁ καλύπτων τὰς πλευρὰς ἢ τὴν πλευράν.

περι-πλέχθη, ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἄορ. α' τοῦ **περιπέλω**.

περι-πλέω, μελλ. -**πλεύσομαι** καὶ -**πλευσοῦμαι**· ἄορ. α' -**έπλευσα**· ἰων. **περιπλώω**· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπλέω, πλέω περίξ, πλέω παρὰ τι (παραλλήλως πρὸς τι) (μετ' αἰ.).

περι-πλεως, ὄν, ὄνομ. πληθ. -**πλεω**, -**πλεα**· ἰων. **περι-πλεος**, ὄν· ὁ ἐντελῶς πλήρης, κατᾶμετος.

περι-πληθῆς, ἐς (περὶ + πλήθος)· ὁ ἐντελῶς πλήρης, ὑπερπλήρης || λίαν πολυάνθρωπος || ὡς. λίαν μέγας, ὑπερμεγέδης.

περι-πλοκάδην, ἐπίρρ. (περιπλοκος) = **περιπέλεγδην** (βλ. λ.).

περι-πλοκή, ἡ (περιπέλω)· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπλοκή, τὸ περιπλέκειν, ἐμπλέκειν, ἐμπλοκή (καὶ ἐν μτφρ. ἐνν.).

περι-πλοκος, ὄν (περιπέλω)· ὅ,τι καὶ νῦν, περίπλοκος, λίαν περι(πε)πλεγμένος, «μπερδεμένος», πολὺπλοκος.

περι-πλόμενος, μτχ. ἐπ. συγκεκ. ἐν. τοῦ **περιπέλωμαι**.

περι-πλοος (Α), ὄν, καὶ συνηρ. -**πλοος**, ὄνν (περι-

πλέω· ἐνεργ., ὁ περιπλέων.— ▮ παθητ., ὄν δύναται τις νά περιπλεύσῃ, ὁ δυνάμενος νά περιπλευσθῇ.

περί-πλοος (B), ὁ, καί κατά συναίρ. **περίπλοος**, γεν. -πλοῦ ὄνομ. πληθ. -πλοιο (περιπλέω)· ὅ,τι καί νῦν, ὁ περίπλοος, τό περιπλέειν (μετα γεν.). 2) ἡ διήγησις, ἡ περιγραφή, πλοῦ (ταξιδίου) περί τὰς ἀκτὰς χώρας τινός.

περι-πλύνω* πλύνω τι πανταχόθεν, πλύνω τι ἐν-τελῶς, πλύνω καθαρά.

περι-πλώω, ἰων. ἀντί περιπλέω.

περι-πνεύω, ποιητ. ἀντί περιπνέω.

περι-πνέω, μελλ. -πνεύσομαι· πνέω περίξ, πνέω ὀλόγυρα.

περι-πόδητος, ὄν (περὶ + ποθέω)· ὅ,τι καί νῦν, περιπόδητος, πολυπόδητος, ὁ πανταχόθεν (ὑπό πάντων) ποδοῦμενος, λίαν ποδητός, λίαν προσφιλές.

περι-ποιέω, μελλ. -ήσω· κάμνω νά διαμείνῃ (νά διασωθῇ) τι, τό διασώζω, τό ἔχω ἐν ἀσφαλείᾳ, τό προστατεύω, τό ὑποστηρίζω ἢ κάμνω νά περισσεύσῃ τι, 2) διαφυλάσσω, παρακαθεύτω, τι, ἀποθησαυρίζω, ἀποταμιεύω ἢ προμηθεύω, παρέχω, πορίζω, προσάπτω.— ▮ μέσον, διαφυλάττω δι' ἑμαυτόν, οἰζῶ δι' ἑμαυτόν, ἀποκτῶ δι' ἑμαυτόν, λαμβάνω τι εἰς τήν κατοχήν μου ἢ κερδίζω, χρηματίζομαι.

περι-ποίησις, -εως, ἡ (περιποιέω)· ἡ ἐν ἀσφαλείᾳ συντήρησις ἢ ἀπόκτησις, κατοχή.

περι-πολ-άρχη, -ου, ἡ -αρχος, -ου, ὁ (περί-πολος+ἀρχω)· ὁ ἀρχηγός (ἐπόπτης, ἐπίδεωρητής) περιπόλων (ἢ φρουρῶν).

περι-πολέω, μελλ. -ήσω· περιπρόχομαι, περιπλανώμαι, περιφέρομαι. 2) μετ' αἰτ. τόπου, διέρχομαι, διασταυρῶ. 3) ὡς καί νῦν, περιπολῶ, περιφέρομαι περιπολῶν (ὡς μέλος περιπόλου).

περι-πόλιον, τό (περίπολος)· φυλακεῖον, σταθμὸς τῶν περιπόλων.— ▮ προάστ(ε)ιον, οὐνοικία ('Εβδ.).

περι-πόλος, ὄν (περὶ+πολέω)· ὁ περιπολῶν, ὁ περιφερόμενος εἰς τὸ περίξ.— ▮ ὡς ὄσ.· 1) ὡς καί νῦν, φρουρός· οἱ περίπολοι (=περίπολος, ἡ) ἐν Ἀθῆναις ἦσαν νεαροὶ πολῖται ἄγοντες ἡλικίαν μεταξύ 18 καὶ 20 ἐτῶν, χρησιμοποιοῦμενοι δὲ διὰ δημοσίας ἡπηρεσίας, φρουρήσιν π.χ. τῶν συνόρων κ.ἄ. (λατ. custodes publici). 2) γεν., ὁ περίπολος=θεράπων, ἀκόλουθος κλπ. 3) ἡ περίπολος (ἐνν. ναῦς)=πλοῖον (σκάφος) περιπολικόν, περιπλέον θηλ. κά φρουροῦν τό παράλια.

περι-πόνηρος, ὄν· λίαν πονηρός, χαμπώνηρος, **περι-πορφύρος**, ὄν (περὶ+πορφύρα)· ὁ πορφύροδος περίξ, ὁ ἔχων πορφυράν παρυφήν, λατ. praetextatus.

περι-ποτόμαι, ποιητ. ἀντί περιπέτομαι· περιίπταμαι, πετῶ ὀλόγυρα.

περι-πρό, ἐπιρρ.=περὶ πρό=πάνυ (λίαν, ἄγαν), κυρίως, πρό πάντων.

περι-προ-χέω, μελλ. -χέω· ἀόρ. α' -έχεια· πρκ. -κέχθηκα· περιχύνω, χύνω ἐπὶ τινός ἢ μτχ. παθ. ἀόρ. α' ἔρωσ θυμὸν περιπροχέθηεις ἐδάμασεν = ὁ ἔρωσ περιχυθεὶς ἐδάμασε τήν ψυχὴν μου.

περι-πίσμα, -ατος, τό (περιπίσσω)· ἀποπίεσμα, κέλυφος, φλοιός, τσώφλι.

περι-πίσσω* ἀποφλοιῶ, ἀφαίρω τὸν φλοιὸν πέριξ, «ξεφλουδίζω» ἢ μτχ. παθ. πρκ. περιεπισμμένος=ἀπὴλλαγμένος τοῦ ἀχύρου, «ξεκαθαρισμένος», «λιχνισμένος».

περι-πτύγμα, -ατος, τό (περιπτύσσω)· πᾶν τὸ περιεπτυγμένον ἢ τὸ ὅποσον περιπτύσσει, τὸ περικάλυμμα, σκέπασμα.

περι-πτύξας, ασα, αν, μτχ. ἀόρ. α' τοῦ περιπτύσσω.

περι-πτύσσω, μελλ. -ξω· ἀόρ. α' περιεπτύξα· περιτυλίσσω, περικαλύπτω ἢ ἐναγκαλιζομαι ἢ ὡς στρατ. δρος, περικυκλώνω, ὑπερφαλαγγίζω.— ▮ τυλίσσω περίξ, περιβάλλω ἢ παθητ., τυλίσσομαι περίξ, περιβάλλομαι.

περι-πτύχῃ, ἡ (περιπτύσσω)· τὸ περιβλήμα, κάτι τόδοπον περιβάλλει (περικλείει, περιτυλίσει), φρόνιμα, φρόκτης, τεῖχος ἢ **τειχῶν περιπτυχαι**=ὁ περιβολός τῶν τειχῶν ἢ Ἀχαιῶν ναύλογοι περιπτυχαι

=τό ναυτικὸν προπύργιον τῶν Ἀχαιῶν. 2) περιπτυξίς, ἐναγκαλισμός.

περι-πτύχης, ἔς (περιπτύσσω)· ὁ περιτυλισσόμενος περίξ τινός, ὁ περιτυλιγμένος ὀλόγυρα ἀπὸ τι ἢ **φαγάνω περιπτυχῆς**=πεπτικῶς («σεμμένος») περίξ τοῦ ξίφους (βηλ. ἐπάνω εἰς τήν αἰχμὴν τοῦ ξίφους του).

περι-πτύσσω* φοβούμαι ὑπερβολικᾶ.

περι-ρραγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ περιρρηγῆναι.

περι-ρράγῃς, ἔς (περιρραγῆναι τοῦ περιρρηγῆναι)· ὁ πανταχόθεν διερωγῶς, ὁ ὀλόγυρα τεδραυσμένος (ξεσχισμένος).

περι-ρραίνω, μελλ. περι-ρραίνω· περιρραντίζω ὀλόγυρα.

περι-ρραντήριον, τό· ἀγγεῖον (δοχεῖον, σκεῦος) κατάλληλον πρὸς ραντισμὸν κατὰ τὰς θυσίας, ραντιστήρι (πρβλ. τῶν σημερ. ἱερῶν τῆν «ἀγαστοῦρα») ἢ δοχεῖον περιέχον ὕδωρ ἀγνισμοῦ, λατ. aspergillum.

περι-ρρέω, μελλ. περι-ρρεύσομαι· πρκ. περι-εργῆκα· παθ. ἀόρ. β' (μετὰ ἐνεργ. σημ.)· περι-εργῆναι· ρέω περίξ, ρέω ὀλόγυρα (μετ' αἰτ.).— παθητ. ρέομαι ἄλόγυρα, περιβάλλομαι ἀπὸ ὕδωρ, περιβρέχομαι.— ▮ διολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ», καὶ ἐκφεύγω ἐκ τινός ἢ ἡ ἀσπίς περιεργῆναι εἰς τὴν θάλασσαν=ἡ ἀσπίς ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ (διωλισθησε) καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. 2) πλημμυρῶ πανταχόθεν, κατακλύζω ἢ ἐκχειρίζω, εἶμαι ἐν ἀφθονίᾳ.

περι-ρρηγῆναι, καὶ -ῶ· μελλ. περι-εργῆσω· ἀόρ. α' περι-εργῆσα· παθητ., ἀόρ. β' περι-εργῆσθαι· ἀμτβ. πρκ. περι-εργῶ· ρηγῆναι (δραῦω, σχίζω, ἀποσπῶ) ὀλόγυρα.— παθητ., σχίζομαι, διαρρηγῆναι (δραῦομαι), ὀλόγυρα, μοῦ ἀποσπῶν κάτι ἀπὸ ὀλόγυρά μου ἢ κατὰ τὸ ὄξιν τοῦ Δέλτα περιεργῆναι τοῦ Δέλτα = εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὄξεως γωνίας τοῦ Δέλτα ὁ Νετλος διαχωρίζεται (διασχίζεται) εἰς πολλοὺς βραχίονας.

περι-ρρηδῆς, ἔς (περιρρέω)· ὁ πίπτων (ἀνατρεπόμενος) γύρω ἀπὸ τι ἢ πίπτων ἐπὶ τινός, ὁ περικλασθεὶς, ὁ περικεκλασμένος.

Ἔτυμ.: οἱ καλαῖοι λεξικογράφοι συνήπτον τὴν λέξιν πρὸς τὸ ρεῶ ἢ τὸ ρηγῆναι· κατὰ τινὰς τῶν νεωτέρων τὸ τέρμα -ρηδῆς ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν β. ραδ- τοῦ ραδινός· περιεργῆδης (περι-εργῆδ-, πρβλ. ραδινός, αἰολ. βράδινος (Σαπφώ), Ἡσυχ. αἰολ. «βραδανίζε· ραδίζε· τινάσσει», «ραδανίζετα· τινάσσειται», «ραδανᾶται· πλανᾶται»: Βεδ. άνραδανᾶ (= ἐλύγιζον, σενεκίνω), γοτθ. wrađon (ταξιδεύειν,) wrađodus (ταξιδιον), παλ-νορρ. rafa (ταξιδεύειν, φθάνειν, εὐρίσκειν), παλ-γερμ. rāzi (=λατ. rapax, vagans), λιθ. rандū, rāšī (εὐρίσκειν)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰανπ. *vrad-

περι-ροή, ἡ (περιρρέω)· ἡ ροή ἐκ τῶν πέριξ ὀλόγυρα.

περι-ρροος, ὄν, καί κατά συναίρ. -ρρους, ὄν (περιρρέω)· ὡς τὸ περιρροῦτος (βλ. λ.), περιρροόμενος περιβαλλόμενος ὑπὸ ὕδατων, περιβρεχόμενος.

περι-ρρύτος, ὄν, ὡς καὶ -η, -ον (περιρρέω)· περιβαλλόμενος ὑπὸ ὕδατων, περιρροόμενος, περιβρεχόμενος ὑπὸ θαλάσσης. 2) ἐνεργ. ὁ ρέων περίξ, ρέων ὀλόγυρα, μετὰ γεν.: **πεδιά περιρρύτα Σικελίας**=πελαγῆ ρέοντα περίξ τῆς Σικελίας (περιβρέχοντα τὴν Σικελίαν).

περι-σαίνω, ἐπιτ. περισαίνω· ὅ,τι καί νῦν, περισαίνω, περιδωπεύω, σείω τὴν οὐρανὸν μου γύρω ἀπὸ τι(να).

περι-σεῖω, ποιητ. **περισσεῖω**, μελλ. -σω· σείω ὀλόγυρα, κλονίζω τι πανταχόθεν.— Παθητ., σεῖομαι ὀλόγυρα, κλονίζομαι, κλυδωνίζομαι, κυμαίνομαι, κυματίζομαι.

περι-σεμνος, ὄν, ὡς καὶ -η, -ον· ὡς καί νῦν, περισεμνος, λίαν σεμνός, λίαν σεβαστός.

περι-σεπτος, ὄν, ὡς καὶ -η, -ον (περὶ+σέβομαι)· ὡς καί νῦν, λίαν τετιμημένος, τυγχάνων μεγάλου σεβασμοῦ.

περι-σημος, ὄν (περὶ+σημα)· λίαν ἐπίσημος, διάσημος, περίφημος, διάδοτος, λατιν. insignis.

περι-σθενέω, μελλ. -ήσω (περισθενής)· εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός, λίαν σθεναρός.

περι-σθενής, ἐς (περι+σθενός)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός, λίαν σθεναρός.

περι-σκελής, ἐς (περι+σκέλλω)· ὁ ὀλόγυρα πολὺ ξηρὸς ἢ πολὺ τραχύς, πολὺ στερεός. 2) μτφρ. ἐπίμονος, ἰσχυρογνώμων, ἀλύγιστος, ἔκαμπτος, σκληροτραχέλης. [βλ. ἔτυμ. βλ. σκέλλω].

περι-σκελής, -ίδος, ἢ (περι+σκέλλος)· περιδεσμοῦ τῶν σκελῶν, εἶδος βραχίου | κόσμημά τι, περισφύριον, καλτοσοδέτης.

περι-σκεπτός, ὄν (περι+σκέπτομαι)· ὄν δύναιται τις νά ἴδῃ ἀπό θλασ. τὰς πλευράς, ὁ μακρόθεν ὀρώμενος, ὡς τὸ περιόπτος (βλ. λ.) || θαυμαζόμενος, ἀξιοθαύμαστος.

περι-σκέψομαι, μελλ. τοῦ περισκοπέω.

περι-σκιάζω, μελ. -σώ· σκιάζω (ἐπισκιόζω) ὀλόγυρα.

περι-σκιρτάω, μελλ. -ήσω· σκιρτῶ τῆδε κάκεϊσε, περιτριγυρίζω πηδῶντας.

περι-σκέπτος, μελλ. σκέπτομαι· ἄορ. α' -εσκεπάμην· πρκ. -έσκεμαι, ἰσχηματισμένοι ὡσεὶ εἶν. *περισκέπτομαι· περιθλέπω, βλέπω ὀλόγυρα. 2) σκέπτομαι τι, τὸ ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς, ἀπὸ θλασ. τὰς πλευράς, τὸ παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, τὸ ἐπιθεωρῶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως || κατοπτεύω, παραμονεύω, καιροφυλακτῶ.

περι-σκέλας, -οῦ, ὁ (περι+σκέλας)· δυσία καθ' ἣν ἐδυσίαετο σκέλας καὶ εἶτα περιήγετο.

περι-σμάραγγέω, μελλ. -ήσω· περικροτῶ, περιηχῶ (ἦχῶ ὀλόγυρα).

περι-σμίχω· φθειρῶ (καταστρέφω) τι διὰ ὑπὸς ὑποκαίνοντος (κουφοκαίνοντος), φθειρῶ τι πανταχόθεν (ἐντελῶς).

περι-σοδέω, μελλ. -ήσω· σοβῶ πέριξ, διώκω (κυνηγῶ νά φθάσω) τινὰ ὀλόγυρα.— || ἄμτθ., περιτρέχω, τρέχω ὀλόγυρα (μετὰ αἰτ.).

περι-σοφίζομαι, ἀποθ. ἄπαυ., ἐξαπατῶ, τινα.

περι-σπῶ, μελ. -άσω· ἀποσπῶ (ἀποσπῶν ἀφαιρῶ, ἀπογυμνῶν) ἀπὸ τὰ πέριξ (πανταχόθεν), ἀφαιρῶ ὀλόγυρα, ἀποστερῶ τινα ἀπὸ τι.— μέσον, ἀφαιρῶ τι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου, στερῶ τὸν ἑαυτὸν μου ἀπὸ πρᾶγμά τι.— || περιφέρω τι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ τροχοφόρου μέσου.— || Πᾶθητ., ἀποσπῶμαι, ἀποσπᾶται ἢ προσοχῆ μου, πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις, ἀπασχολοῦμαι, περιέρχομαι εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν.

περι-σπείν, ἀπρφ. ἄορ. β' τοῦ περιέπω.

περι-σπερχέω (περισπερχής)· = περισπερχής εἰμι· εἶμαι λίαν ἐξωργισμένος, εἶμαι πλήρης ἀγανακτήσεως.

περι-σπερχής, ἐς (περι+σπέρχω)· θίσιος, ὀρητικός || περισπερχές πάθος = ἐπάθος περισπῶς κατεπίγειον (τ. ἔ. ὁ θάνατος).

περι-σπλάγγων, ὄν (περι+σπλάγγων)· μεγάλθυμος, μεγαλόψυχος.

περι-σσαιῶν, ἐπ. ἀντὶ περισαιῶν (βλ. λ.).

περι-σαιῶν, ἢ (περι-σαιῶν)· τὸ πείσσευμα, τὸ ὑπόλοιπον.— || ὑπεροχῆ, ὑπερτέρησις.

περι-σαιῶν, ποιητ. ἀντὶ περισαιῶν.

πέρισευμα, τό· ὅ, τι καὶ νῦν, πέρισευμα, τὸ πέρισευόν, τὸ ὑπόλοιπον, τὸ πλεόνασμα || ἢ (ὑπερβολικῆ) ἀφθονία.— || περῖσσωμα, δηλ. περίπτωμα.

περι-σεύω, μτγν. ἀττ. -ττεύω· πρτ. ἐπερίσσειον (περῖσσός)· ὅ, τι καὶ νῦν, πέρισεύω, εἶμαι πέρισευμα, εἶμαι πλεόνασμα, πλεονάζω, εἶμαι ὑπέρτερος εἰς ἀριθμὸν, εἶμαι παρὰ πολὺ διὰ τί(να) (μετὰ γεν.).— || εἶμαι πλεόν ἢ ἀρκετός || τὰ περικτεῖνοντα = ὅ, τι πέρισεύει, τὸ ἐπὶ πλεόν, τὸ πλεόνασμα || τοσοῦτον γὰρ Περικλῆϊ ἐπερίσσειε = τοσαύτην ἀφθονίαν λόγων καὶ ὀρθῆς γνώμης εἶχεν ὁ Περικλῆς. 2) ἐν κακῇ ἐνν. εἶμαι περιπτώσις, εἶμαι ἀχρηστος, ἀχρηστέος.— || ἔχω πλεόν ἢ ἀρκετὰ ἐκ τίνος πράγματος (μετὰ γεν.).— || IV μέγν. ὡς μεταβατικὸν ἐνεργείας, κάμνω τινὰ νά ζῆ ἐν ἀφθονίᾳ, τὸν προάγω, τὸν προσιβάω || καὶ ἐπὶ πρτμ., κάμνω τι νά ἀφθονῆ.

περι-σσο-λογία, ἢ (περι-σσο-λογία)· τὸ λέγειν περιτὰ, ἀχρηστος πολυλογία, φλυαρία.

περῖσσός, ἢ, ὄν, μτγν. ἀττ. περιπτώσις (περῖ)· ὁ

ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὁ ὑπερβαίνων τὸν συνήθη ἀριθμὸν ἢ τὸ σὺνήθες μέγεθος, ὑπερβάλλων, καθ' ὑπερβολὴν μέγας, ὑπέρμετρος, ἀσυνήθης || μετὰ γεν., ὁ ἀνώτερός τινος, μεγαλύτερος ἀπὸ τινος || περῖσσός ἄλλων πρὸς τι = ὑπὲρ τοὺς ἄλλους (ἀνώτερος τῶν ἄλλων) κατὰ τι. 2) ὁ ὑπὲρ τὸ σὺνήθες, παράδοξος, ἀσυνήθης, ἀλλόκοτος || ἐν κακῇ ἐνν., τερατώδης, τερατόμορφος || ἐν κακῇ ἐνν. ἐξοχος, λαμπρός, ὑπέροχος.— || ὁ πλεόν ἢ ἀρκετός, ὁ παρὰ πολλὸς || τὸ περῖσσόν = τὸ πείσσευμα, πλεόνασμα, ὑπόλοιπον || περῖσσαι σκηναί = σκηναὶ πλεονάζουσαι.— || ἐν κακῇ ἐνν., περιπτώσις, ἀνωφελής, ἀχρηστος || ὑπερβολικός || περῖσσο δῶαν = πολυπραγμονεῖν || περῖσσο φρονεῖν = ἔχειν ἴδιον ῥυθμὸν σκέψεις. 2) ἐπὶ λόγων, ὁ λίαν τετορνευμένος, ἀκριβολογημένος || τεχνητός.— || IV ἐπὶ ἀριθμῶν, περιπτώσις, ἄσυχος, ἐμσός, ἀνώμαλος, θύσιος, λατ. impar, ἀντιθ. τῆ ἀρετίας.— ἐπὶ πρ. περῖσσός.

περῖσσότης, μτγν. ἀττ. περιπτώσις, -ητος, ἢ (περῖσσός)· τὸ πείσσειον, ὑπερβολή.

περῖσσό-φρων, ὁ, ἢ, γεν. -ονος (περῖσσός + φρήν)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν σοφός, πάνσοφος, ὑπερβολικὸς σῶφρων.

περῖσσός, ἐπὶ πρ. τοῦ περῖσσός· καθ' ὑπερβολὴν, ἐξαιρετικῶς || συγκριτ. περῖσσότερον = ἀφθονώτερος. 2) οὐδὲν περῖσσότερον = λατ. nihil aliud = ὅς καὶ νῦν, οὐδὲν περισσότερο, τίποτε ἄλλο || οὕτως: οὐδὲν περῖσσότερον ἢ εἰ... = κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον παρὰ ἐάν... ||

περι-στάδον, ἐπὶ πρ. (περῖστασι)· περισταμένως, δηλ. ἰστάμενος πέριξ (ὀλόγυρα), ἰστάμενος κύκλῳ.

περι-στάζω, μελλ. -ξω· στάζω πέριξ, σταλάζω ὀλόγυρα.

περι-στάδῃ, ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἄορ. α' τοῦ περῖστασι.

περι-σταίην, εἰκτ. ἄορ. β' τοῦ περῖστασι.

περι-στάς, -στάσα, -στάν, μτγ. ἄορ. β' τοῦ περῖστασι.

περῖ-στάτος, ὄν (περῖστασι)· ὁ περικυκλούμενος, περικυκλωμένος || ὁ θαυμαζόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους.

περι-σταυρῶ, μελλ. -ώσω· περιφράσσω διὰ σταυρωμάτων, περιχαρᾶκῶν (ὄχυρῶν ὀλόγυρα) διὰ πασσαλωμάτων (πασσάλων) καὶ τάφρου.— μέσον, περιχαρᾶκῶν ἑμαυτὸν (ὄχυρῶνομαι) διὰ πασσάλων.

περι-στείλας, μτγ. ἄορ. α' τοῦ περῖστέλλω.

περι-στείχω, μελλ. -ξω· θαδίζω ὀλόγυρα, περιέρχομαι.

περι-στείωσι, ἐπ. ἀντὶ περῖστώσι, γ' πληθ. ὅποτ. ἄορ. β' τοῦ περῖστασι.

περι-στέλλω, μελλ. -στελῶ· ἄορ. α' -στείλα· ἐνδύω, περιβάλλω, περιτυλίσσω || στολιζῶ καὶ ἐκδέτω νεκρὸν, λατ. componere || ὄθεν, ἐνταφιάζω, θάπτω.— || περικαλύπτω, σκεπάζω, καλύπτω διὰ μανδύου.— || φροντίζω περὶ τίνος, προστατεύω, ὑπερασπίζω || διατηρῶ, διαφυλάσσω || περῖστέλλω ἀοιδίην = καλλιερῶ τὴν ραψωδικὴν || περῖστέλλω ἔργα = ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν γεωργίαν.

περι-στενάζω, μελλ. -ίσω· περῖστενάζω, ἀναστενάζω καὶ οἱ ἀναστεναγμοί μου ἀντηχοῦν ὀλόγυρα, θρηνῶ.— μέσον, περιηχῶ, ἀντηχῶ πανταχόθεν

περι-στένω· παραγερῖζω, στοιβάζω, ὀλόγυρα, στενοχωρῶ πανταχόθεν || Πᾶθητ., στοιβάζομαι, περιφύγγομαι, πανταχόθεν.— || περιηχῶ ἀπὸ ἀναστεναγμοῦς.

περι-στεπτός, ὄν (περῖστέφω)· περιεστεμμένος, ἐστεφανωμένος, περιεστραμμένος, συμπελεγμένος.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ, ἢ, ὅ, τι καὶ νῦν, περισσότερά, «περιστέρια» [ἔτυμολ. θηριεῖται θάνειον ἐκ σημει. γλώσσης: perach-istar (= πτηνὸν τοῦ Istar)].

περιστερέων, -ώνος, ὁ· περιστεροτροφεῖον, ἐπεριστερέωνας.

περι-στεφάνω, μελλ. -ώσω (περῖ+στέφανος)· = περῖστέφω, περικυκλώνω, περιβάλλω τι ὡς διὰ στεφάνου.

περι-στεφής, ἐς (περῖστέφω)· ὁ περιεστεμμένος, ἐστεφανωμένος || ἀνθῶν περῖστέφης = φέρων (ἐπὶ

της κεφαλῆς) στέφανον ἐξ ἄνδρων.— *ἀνεργ.*, ὁ περιστέφω, ὁ περιβάλλων ὡς διὰ στεφάνου.

περι-στέφω, μελλ. -*ψω*· περιβάλλω, περικαλύπτω, ὡς διὰ στεφάνου, στεφανῶν ὀλόγυρα.

περί-στησαν, ἐπ. ἀντί *περιστήσαν*, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *περιστήσμι*.

περί-στήσαντο, ἐπ. ἀντί *περιστήσαντο*, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *περιστήσμι*.

περί-στήσει, ἐπ. ἀντί *περιστώσει*, γ' πληθ. ἥποτ. ἀορ. β' τοῦ *περιστήσμι*.

περί-στίζω, μελλ. -*ξω*· ἀορ. α' -*έστιξα*· στίζω (κεντῶ) ὀλόγυρα, κοσμῶ (στολιζῶ) διὰ στιγμάτων ὀλόγυρα. 2) στίζω (κάρνω στίγματα) κατὰ ἴσα διαστήματα ἢ ἐντεῦθεν δὲ τοποθετῶ περίξ (ὀλόγυρα) κατὰ ἴσα διαστήματα.

περί-στίλβω, μελλ. -*ψω*· στίλβω ὀλόγυρα, λαμπροκοπῶ, ἀκτινοβολῶ.

περί-στίχιζω, μελλ. -*σω*· *περί+στίχος*· θέτω τὸ ὀλόγυρα, *περιστοιχιζῶ* (βλ. λ.).

περί-στοιχίζω, μελλ. -*σω*· *περί+στοίχος*· περιβάλλω (περιλαμβάνω, περικυκλώνω) τὶ ὡς διὰ δικτύων.— μέσον, περιστοιχίζω ἑμαυτὸν, περικυκλώνομαι.

περί-στοιχος, ον· *περί+στοίχος*· ὁ τιθέμενος κατὰ σειράς, ἐν κύκλῳ, τεθειμένος κύκλῳ κατὰ σειράς.

περί-στονάζιζω, ἄνασθενάζω ὀλόγυρα, ἐηλ. ἀντηχῶσι οἱ ἀναστεναγμῶμαι.

περί-στράτο-πεδεύομαι, μελλ. -*σομαι*· ἀορ. α' -*εστρατοπεδευσάμην*, ἀποθ.· στρατοπεδεύω ὀλόγυρα, περικυκλώνω, πολιορκῶ.

περί-στρέφω, μελλ. -*ψω*· ὡς καὶ νῦν, περιστρέφω, στρέφω ὀλόγυρα, συστρέφω, ὡς ἐπὶ ἐτοιμαζομένου νὰ εἴψῃ (νὰ ἐκσφενδονίσῃ) λίθων.— παθητ., στρέφομαι ὀλόγυρα περιστρέφομαι, γίρῳ ὀπίσω.

περί-στροφή, ἡ (*περιστρέφω*)· ὅτι καὶ νῦν, περιστροφή, τὸ στρέφειν κύκλῳ, τὸ στρέφειν ὀλόγυρα ἢ τροχιά, κυκλοστροφία.

περί-στρωφάω, μελ. -*ήσω*, θαμιστ. τοῦ *περιστρέφω*· περιστρέφω συχνά, περιστρέφω ἐδῶ κι ἐκεῖ.— Ἰαθητ., περιφέρωμαι ὀλόγυρα, περιτριφυρίζω ἢ *περιστροφώμενος πάντα τὰ χρηστήρια*=περιερχόμενος ὅλα τὰ μαντεῖα.

περί-στυλος, ον (*περί+στυλος*)· ὁ ἔχων στύλους ὀλόγυρα, ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ κιονοστοιχίας.— ὡς οὖο. τὸ *περίστυλον* = σειρά κίωνων περίξ ναοῦ.

περί-σφάλλης, ἐς (*περί+σφαλλής*)· λίαν ἐπισηφάλης, λίαν ὀλιγοθροῦς, γλιστορῆς.

περί-σφύριος, ον (*περί+σφύρον*)· ὁ περίξ τῶν σφυρῶν, ὁ περιβάλλων τὰ σφυρά (ἢ τοὺς πόδας).— ὡς οὖο. τὸ *περίσφύριον* = κόσμημα γυναικεῖον (δεσμός ἢ τι παρόμοιον) περιβάλλον τὰ σφυρά ἢ τοὺς πόδας.

περί-σφύρος, ον· = *περισφύριος* (βλ. λ.).

περί-σχεμένω, ἐπ. ἀντί *περισχεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *περιέχω*.

περί-σχο, ἐπ. ἀντί *περίσχο*, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *περιέχω*.

περί-σχίζω, μελλ. -*ίσω*· σχίζω ὀλόγυρα, διασχίζω, ἐξεσχίζω, ἀποχωρίζω.— ἢ παθητ., ἐπὶ ποταμοῦ, διασχίζομαι (διαχωρίζομαι) εἰς δύο κλάδους, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῶν δύο αὐτῶν κλάδων περιβάλλω θεῖον τινά.

περί-σχοινίζω, μελλ. -*ίσω* (*περί+σχοῖνος*)· περιδένω διὰ σχοινίου, περικλείω διὰ σχοινίου ἢ διαχωρίζω (ἀπομονώνω) διὰ σχοινίου (ὅπως παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις ἀπεμυώνοντο αἱ αἰθούσαι συναθροισῶν διὰ σειρῶν σχοινίων, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ πλησιάζῃ ὁ δῆλος καὶ οὕτω οἱ δικασταὶ δικάζουν καὶ κρίνουν ἀνενόηλοι καὶ ἀνεπηρέαστοι).

περί-σφάζω, μελλ. -*σώ*· ὅτι καὶ νῦν, περισφάζω, διασφάζω τινά ἀπὸ τὸν θάνατον, τὸν διαφυλάττω ἐν ζωῇ.— παθητ., περισφάζομαι, διασφάζομαι.

περί-τάμνω, ἰων. ἀντί *περιτέμνω*.

περί-τάφρυνω, μελλ. -*σω* (*περί+τάφρος*)· περιβάλλω διὰ τάφρου, διανοίγω τάφρον περίξ (ὀλόγυρά) τινος.

περί-τείνω, μελλ. -*τενώ* (*περί+τείνω*)· τείνω (τεντῶν, ἀπλώνω) ὀλόγυρα (ἢ ἐπάνω εἰς τι).

περί-τειχίζω, μελλ. -*ίσω*· ὅτι καὶ νῦν, περιτειχίζω, τειχίζω ὀλόγυρα, περιβάλλω διὰ τείχους, ὀχυρώνω. 2) κτίζω ὀλόγυρα τείχος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ πολιορκῶ τὴν δι' αὐτοῦ περικλειοθεῖσαν πόλιν ἢ γενικῶς τοποθεσίαν, ἀποκλείω διὰ τείχους καὶ πολιορκῶ.— παθητ., οἰκοδομοῦμαι γύρω, κτίζομαι περίξ.

περί-τείχισκ, ἡ (*περιτειχίζω*)· τὸ τειχίζειν ὀλόγυρα πρὸς ἀποκλεισμόν, ἀποκλεισμός, πολιορκία.

περί-τείχισμα, τὸ (*περιτειχίζω*)· τείχος οἰκοδομηθὲν γύρω πρὸς ἀποκλεισμόν, τείχος προοριζόμενον διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ πολιορκίαν τῆς δι' αὐτοῦ ἀποκλεισθείσης πόλεως.

περί-τειχισμός, ὁ (*περιτειχίζω*) = *περιτειχίσις* (βλ. λ.), ἡ ἴδρῳσις τείχους διὰ πολιορκίαν.

περί-τελέω, μελλ. -*έσω*· ὀποτελεῖν, συμπληρῶν τελεῖω, τελειώνω τὴν ὀλόγυρα (πανταχόθεν).

περί-τέλλομαι, παθητ. (*περί+τέλλω*)· ἐρχομαι ὀλόγυρα, ἐπανερχομαι, περιστρέφομαι καὶ συμπληρῶ τὸν κύκλον ἢ ἐπὶ χρόνῳ, ἀνακυκλοῦμαι, ἐπανερχομαι· *περιτελλομένων ἐνιαυτῶν* = τῶν ἐτῶν (τῶν ἐποχῶν θηλ. τοῦ ἔτους) ἐρχομένων καὶ παρερχομένων (ὀκυκλοδοῦσιν τὸν ἑαυτῶν κύκλον).

περί-τεμεῖν, ἀπρφ. μελλ. τοῦ *περιτέμνω*.

περί-τέμνω, ἰων. καὶ ἐπ. *περιτάμνω*· μελ. -*τεμῶ*· ἀορ. β' ἄττ. -*έτεμον*, ἰων. καὶ ἑωρ. -*έταμον*· ὅτι καὶ νῦν, περικόπτω, κόπτω ὀλόγυρα, λατ. *circumcidere*.

— μέσον, *περιτέμνονται τὰ αἶδοια*=ἀκοοῦσιν (ἐφαρμόζουσιν, ἔχουσιν ἐν χοίρει) τὴν *περιτομήν* (βλ. λ.).

ἢ *περιτέμνομαι βραχίονας*=οχηματίζω τομὰς τῆς ἔγκοπας ὀλόγυρα εἰς τοὺς βραχίονάς μου (εἰς διάφορα σημεῖα τῶν βραχιόνων μου).— ἢ ἀποκόπτω τὰ ἄκρα ἢ παθητ. *περιτέμνομαι γῆν*=ἀποκόπτομαι, ἀφαιρούμαι (μοῦ ἀποσποῦν) μέρος τῆς χώρας, ἀποσποροῦμαι μέρος τῆς χώρας.— ἢ ἀποκόπτω καὶ ἀποχωρίζω, περικλείω, λατ. *intercidere* ἢ μέσον, ἀποχωρίζω δι' ἑμαυτὸν ἢ παθητ., ἀποκόπτομαι, ἀποχωρίζομαι, ἀποκλείομαι, περικυκλοῦμαι.

περί-τέρμων, ον (*περί+τέρμα*)· ὁ περιορίζων (δέτων τέρμα) πανταχόθεν.— ἢ παθητ., ὁ περιοριζόμενος (περιορισμένος) πανταχόθεν (ὀλόγυρα).

περί-τέχνησις, ἡ (*περί+τέχνη*)· πανούργον τέχνησμα, πανουργία, δόλος.

περί-τίδημι, μελλ. -*θήσω*· ἀορ. α' -*έθηκα*· ἀορ. β' -*έθην* (ἐν χρῆσει ἐν τῇ πληθ. μόνον), προστ. -*θες*· τίδημι τὴν περίξ, τοποθετῶ περίξ (ὀλόγυρα) ἢ ἐπὶ τινος, περιβάλλω, προσδέτω, ἐπιδέτω—μέσον. τίδημι τὴν περίξ ἐμαυτὸν, περιβάλλομαι, φορῶ.— ἢ ἀποπέμνω, παρέχω, χορηγῶ, περιβάλλω μετὰ τὴν ὡς ἐπιβάλλω τὴν ἐπὶ τινος, τοῦ τὸ ἐπιβάλλω διὰ τῆς βίας.

περί-τίλλω· τίλλω ὀλόγυρα, μαδῶ τὴν ὀλόγυρα, περιμαδῶ.

περί-τιμήσις, ἡ *εσσα*, ἐν (*περί+τιμή*)· ὁ λίαν τιμώμενος, λίαν τιμημένος.

περί-τομή, ἡ (*περιτέμνω*)· ὅτι καὶ νῦν, περιτομή, ἡ περικοπή, τὸ κόπειν τὴν ὀλόγυρα, ἢ περικοψίς ἢ ἡ περιτομή τῆς ἀκροβυστίας (ἐν τῇ Ἑκκλ. γλ.), ὡς καὶ νῦν ἐτι λέγεται.

περί-τοξεύω, μελλ. -*σώ* = *ὑπερτοξεύω* (βλ. λ.), ὑπερτερῶ τινα εἰς τὸ τόξον ἢ τοξεύω, ρίπτω βέλη, ὀλόγυρα ἢ κατατοξεύω, φονεύω διὰ τοξευμάτων.

περί-τράχηλιον, τὸ (*περί+τράχηλος*)· τὸ περί τὸν τράχηλον (κόμημα), ὄρμος, περιδέραιον.

περί-τρέπω, μελλ. -*τρέπω*· ἀορ. α' -*έτρεπα*· περιστρέφω ὀλόγυρα, στρέφω τὰ ἄνω κάτω καὶ τάναντι, ἀναστρέφω, ἀναποδογυρίζω, ἀνατρέπω.— ἢ ἀντιθ. περιστρέφομαι, ἀνατρέπομαι.

περί-τρέσαν, γ' πληθ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *περιτρέτω*.

περί-τρέψω, μελλ. -*τρέψω*· ἀορ. α' -*έθρεψα*· κάμνω τὴν νὰ πῆξῃ (νὰ παγώσῃ) ὀλόγυρα.— Παθητ., πηγνυμαι (πῆξω, παγώνω), σκληρύνομαι, ὀλόγυρα.

περί-τρέχω, μελλ. -*θρέξω*· οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι ἐσχηματίσθησαν ἐκ τοῦ **περι-θρέξω*, μελλ. -*θρέξω*· ἀορ. β' -*έθρεξον*· πρὸς. -*θεδράμημα* καὶ ποιητ. -*δέδρομα*· ὅτι καὶ νῦν, περιτρέχω, τρέχω ὀλόγυρα, πε-

ριοτρέφομαι.— || μετ' αἰτ., τρέχω γύρω ἀπὸ τι, τρέχω ὀλόγυρα ἀπὸ τι, κἀμυν τὸν κύκλον γύρω ἀπὸ τι || τρέχω ὀλόγυρα ζητῶν τι. 2) μτφρ., παραπειθῶ, ἐξ-απατῶ, τινα, δολιεύομαι τινα.

περι-τρέω, μελλ. *-τρέσω*· τρέμω ὀλόγυρα, ἀπὸ τὸν φόβον μου τρέπομαι εἰς φυγὴν τῆδε κάκεισε.
περι-τρίβω, ἐς (*περιτριβῆναι*)· τετριμμένος ὀλόγυρα ἐκ τῆς χρήσεως || μτφρ., κατάκοπος ἐκ τῆς ἐργασίας.

περι-τρίβω, μέλλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *-έτριψα*.—Παθητ., ἀόρ. β' *-ετριβην*· πρ. *-τέτριμμα*· τρίβω ὀλόγυρα ἢ φθείρω ὀλόγυρα (τελείως).

περι-τρίμμα, -ατος, τὸ (*περιτριβῶ*)· πᾶν τὸ καταστῶν λείων διὰ τῆς τριβῆς || μτφρ., παμπόνηρος κατεργάρος, «κάθαρμα», «ἀδόθρασμα».

περι-τρομέω (*περι+τρέμω*)·=περιτρέμω, τρέμω ὀλόγυρα, τρέμω «σύγκορμος» || Παθητ., *σάρκες περιτρομέοντο μέλεσιν*=δλαι του αἰ σάρκες ἔτρεμον γύρω ἀπὸ τὰ μέλη του.

περι-τροπέω, ἐπ. παρᾶλλ. τύπος τοῦ *περιτρέπω*· ἀμτβ. περιοδικῶς ἐπανέρχομαι, περιστρέφομαι κύκλῳ, ὡς ἐπὶ χρόνου· *περιτροπέων ἐνιαυτὸς*=ἔτος περιοδικῶς ἐπανέρχόμενον || μτβ., τρέπω τι ἐκ τῶν πέριξ πρὸς τὸ κέντρον, περιουνάγω (μετὰ αἰτ.).

περι-τροπή, ἡ (*περιτρέπω*)· δ,τι καὶ νῦν, περιτροπή, τὸ περιστρέφειν, περιστροφή, κύκλος || ἐν *περιτροπή* ἢ ἐν *περιτροπή*=ὡς καὶ νῦν, ἐκ περιτροπῆς, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, κατὰ διαδοχὴν, περιοδικῶς, ἐναλλάξ. 2) ἀνατροπή.

περι-τρόχαλος, ον·=περιτροχῆς (βλ. λ.) || οὐδ. πλθ. ὡς ἐπίρρ. *περιτρόχαλα κείρομαι*=κόπτω τὴν κόμην μου ὀλόγυρα.

περι-τροχᾶν, παρᾶλλ. τύπος τοῦ *περιτρέχω*=περιτρέχω, τρέχω ὀλόγυρα || περ.κυκλῶ τινα κατὰ σμήνην.

περι-τροχος, ον (*περιτρέχω*)· κυκλοτερῆς, στρογγύλος, περιφερῆς.

περι-τρώγω, μελλ. *-τρώξομαι*, ἀόρ. β' *-έτρωγον*· δ,τι καὶ νῦν, περιτρώγω, τρώγω ὀλόγυρα, δάκνω ὀλόγυρα, τρώγαλιζω || μτφρ. ὑπεξαίρω, κλέπτω, «σουφρώνω».

περιττώω, περιττός κλπ., μτγν. ἀντ. ἀντ. *περιστάω*, *περισσός*, κλπ.

περι-τυγχάνω, μελλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. β' *-έτύχον*· πρ. *-τετύχηκα*· συμβαίνει νά εἶμαι γύρω ἀπὸ τι ἢ πλησίον τινός, κατὰ σύμπτωσην (τυχαίως) εἶμαι πέριξ ἢ πλησίον τινός || συναντῶ τινα κατὰ τύχην, «πέφτω ἐπάνω του» || ὡς. συμβοίω εἰς τινα.

περι-τύμβιος, ον (*περι+τύμβος*)· ὁ περὶ (ὁ γύρω ἀπὸ) τὸν τύμβον τινός, ὁ ἐπὶ τοῦ τύμβου, ἐπιτάφιος.

περι-υβρίζω, μελλ. *-ίσω*· μεταχειρίζομαι τινα κατὰ τρόπον ὑβριστικόν, τοῦ φέρομαι ἀπρεπῶς.—παθητ., τυγχάνω ὑβριστικῆς (προσθλητικῆς) μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός.

περι-φαίνομαι, παθητ.· εἶμαι περίοπτος, φαίνομαι πανταχόθεν || ἐν *περιφαινομένῳ* (ἐνν. *χώρῳ*)=εἰς τόπον περίοπτον, μακρόθεν ὀρατὸν καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρᾶς.

περι-φάνεια, ἡ (*περιφανής*)· τὸ φάινεσθαι πανταχόθεν, τὸ νά φαίνεται τις πανταχόθεν || πλήρης γνώσεως, σαφήνειας, καθαρότης || περιθόητος φήμη.

περι-φάνης, ἐς (*περιφαινομαι*)· ὁ ὀλόγυρα φαίνόμενος, περίοπτος ἢ καταφανής, κατὰδῆλος, πασίγνωστος ἢ ὡς καὶ νῦν, περιφανής, περιφημος, ἐπίσημος, ἐξοχος, λαμπρός.— συγκριτ. καὶ ὑπερθ. *περιφανέστερος*, *-έστατος*.

περι-φαντός, ον (*περιφαινομαι*)·=περιφανής (βλ. λ.), πανταχόθεν ὀρώμενος, περίοπτος || καταφανής || ὡς. 2) περιφημος, ἐπιφανής, ἐνδοξος, ὀνομαστός, λατ. *illustis*.

περι-φάνω, ἐπίρρ. τοῦ *περιφανής* (βλ. λ.)· καταφανῶ, φανερά.

περι-φείδομαι, ἀποθ.· φείδομαι τινος, ὥστε τὸν ἀφίνω νά ζῆσι, δέν τὸν φονεύω (μετὰ γεν.).

περι-φέρεια, ἡ (*περιφέρεις*)· ὡς καὶ νῦν, περιφέρεια, ἡ κυκλοτερῆς γραμμῆς, ἡ πέριξ κυκλοτεροῦς σώματος, κυκλοτερῆς οχημῶ.

περι-φερής, ἐς (*περιφέρω*)· ὁ περιφερόμενος, περιστρεφόμενος, κύκλῳ || στρογγύλος, κυκλικός, κυκλοτερῆς || ὁ περιβάλλων, περικλείων. 2) περιβαλλόμενος, περικυκλούμενος.

περι-φέρω, μελλ. *περιοίσω*· ἀόρ. α' *περιήνεγκα*· ὡς καὶ νῦν, περιφέρω, φέρω γύρω (ὀλόγυρα) || ἔχω τὴν μᾶζί μου καὶ τὸ περιφέρω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. 2) κινῶ τι ὀλόγυρα ἐν κύκλῳ (περιφερικῶς), ὅπως ὁ ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν ἔπρον κινεῖ τὸν πόδα περιστροφικῶς || περιφέρω τι ὀλόγυρα, ὅπως π.χ. ἔδεσά τι εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας. 3) περιφέρω τι, τὸ γνωστοποιῶ, τὸ δημοσιεύω. 4) φέρω τι (ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, «τὸ φέρνω γύρω»), τὸ ὑποτάσσω. 5) φέρω τι ὀπίσω ἢ πέριξ (κατὰ διάνοιαν): *οὐ με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι τούτων* (ἐνν. ἢ *μνήμη*)=ἡ μνήμη μου (οὐ νοῦς μου) δέν με φέρει ὅπως εἰς τὴν γνώσιν οὐδοθήποτε ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.— || ἀμτβ. ἀντέχω, ὑπομένω.— || Παθητ., κινούμαι κυκλικῶς, κἀμυν κύκλον, περιστρέφομαι, ἐπανέρχομαι, κερ. ἐπὶ χρόνου. 2) περιπλανῶμαι.

περι-φεύγω, μελλ. *-φεύξομαι* καὶ *-φουξομαι*· ἐκφεύγω, διαφεύγω, ἀποφεύγω (μετ' αἰτ.). 2) διαφεύγω τὸν κίνδυνον ἐκ τινος νόσου, διασώζομαι, ἀναλαμβάνω ἐκ τινος νόσου.

περι-φλέω, παθ. πρ. *περιπέφλεσμαι*· καίω ὀλόγυρα, περκαίω, καψαλιζῶ ὀλόγυρα, «τσουρουφιζῶ».

περι-φλοῖος, ον (*περι+φλοῖος*)· ὁ ἔχων φλοῖον ὀλόγυρα).

περι-φλύω=περιφλέω (βλ. λ.).
περι-φοβέομαι, παθητ.· φοβοῦμαι πολύ.

περι-φοβός, ον (*περι+φόβος*)· δ,τι καὶ νῦν, περίφοβος, πλήρης φόβου, λίαν φοβούμενος, τρομοκρατημένος, ἔντρομος.

περι-φοιτός, ον (*περι+φοιτάω*)· ὁ περιπλανώμενος, ὁ συχνάζων, ὀλόγυρα.

περι-φορά, ἡ (*περιφέρω*)· δ,τι καὶ νῦν, περιφορά, τὸ φέρειν (περιφέρειν) τι ὀλόγυρα, ἢ περιφορά ἐδέσματος ἀπὸ συνδαιτυμόνος εἰς συνδαιτυμόνα || ὡς. καὶ τὰ οὕτω περιφερόμενα κρέατα.— || (ἐκ τοῦ παθητ.) τὸ περιέρχεσθαι, περιστρέφεσθαι, περιστροφικῆ (κυκλικῆ) κίνησις, κύκλος.

περι-φορέω=περιφέρω (βλ. λ.).
περι-φορητός, ον, κατ' ἄλλους *περιφόρητος* (*περιφορέω*)· ὁ φορητός γύρω, ὃν δύναται τις νά περιφέρει ὀλόγυρα, ὁ φορητός.— || ὁ περιφερόμενος.— || (ἐν κατ' ἐνν.) περιδόητος, ἀνέντιμος, ἐπονεῖδιος.

περι-φράδης, ἐς (*περιφράζομαι*)· σκεπτικός, αὐνοῦς ἢ λίαν προσεκτικός, συνετός, φρόνιμος.—ἐπίρρ. *-δέω*.

περι-φράζομαι, μέσον· σκέπτομαι περὶ τινος, ἐξετάζω τι πανταχόθεν.

περι-φρακτός, ον (*περιφράσσω*)· δ,τι καὶ νῦν, περίφρακτος, πανταχόθεν περιπεφραγμένος.— ὡς ὅσα. τὸ *περιφρακτον*=περίφραγμα.

περι-φράσσω, ἀτ. *-ττω*, μελλ. *-ξω* ὡς καὶ νῦν, περιφράσσω, φράσσω πέριξ, ὀχυρώνω ὀλόγυρα, περικλείω πανταχόθεν || προφυλάσσω ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρᾶς.

περι-φρονέω, μελλ. *-ήσω*· σκέπτομαι περὶ τινος, στοχάζομαι (ἐξετάζω, σταθίζω) τι πανταχόθεν (ἀπὸ πάσης πλευρᾶς) || ἀμτβ. εἶμαι πολύ σκεπτικός.— || ὡς τὸ *ὑπερφρονέω* (βλ. λ.), καταφρονῶ, περριφρονῶ.

περι-φρουρέω, μελλ. *-ήσω*· φρουρῶ πανταχόθεν, τοποθετῶ φρουρὰς πανταχόθεν, πολιορκῶ πανταχόθεν.

περι-φρων, -ονος, δ, ἡ, κλητ. *περίφρον* (*περι+φρον*)· λίαν συνετός, λίαν προσεκτικός.— || ὡς τὸ *ὑπερφρων*, ἄλαζών, ὑπερφρῆνος, ὑπεροπτικός || μετὰ γεν., ὁ περιφρονῶν, καταφρονῶν, τι(να).

περι-φύγη, ἡ (*περιφυγῆναι*)· τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον.

περι-φύς, ὕσα, ὕν, μτγ. ἰορ. β' τοῦ *περιφύω*.

περι-φύστος, ον (*περι+φύσσω*)· ὁ πανταχόθεν φουσόμενος.

περι-φύω, μελλ. *-φύσω*· ἀόρ. α' *-έφῄσα*· μτβ., κἀμυν τι νά φυτρώσῃ (νά ἀναφύῃ) ὀλόγυρα ἢ ἐπάνω

εἷς τι, τὸ κάμνω νά προσκολληθῆ εἷς τι(να), τὸ προσκολλῶ (ἐπικολλῶ) ἐπὶ τινος, τὸ στερεῶνω ἐπὶ τινος.— || ἀπτῶ, ἐν τῷ μέσῳ περιφύσμαι· μελλ. -φθ-σμαι· μετὰ ἔνεργ. πρκ. περιπέφθα· ἀόρ. β' περιπέφθην, ἀπρφ. περιφύσαι, μτχ. περιφύθεις φύομαι (φυτρῶνω) ὀλόγουρα ἀπὸ τι(να) ἢ ἐπὶ τινος (μετὰ δοτ.) || προσκολλῶμαι, ἐναγκαλιζομαι.

περι-χάρακῶ, μελλ. -ώσω (περι+χάραξ)· ὡς καὶ νῦν, περιχαράκωνω, περιβάλλω διὰ χάρακος (διὰ χαρακώματος, διὰ περιφράγματος ἐκ πασσάλων) || γεν., ὀχυρώνω.

περι-χάρασσω, ἀττ. -ττω, μελλ. -ξω· χαράσσω (ἐγχαράσσω) ὀλόγουρα.

περι-χάρεια, ἡ (περιχαρήεις)· ἡ ὑπερβολικὰ μεγάλη χαρά.

περι-χάρης, ἐς (περι+χαρήναι)· ὅ, τι καὶ νῦν, περιχαρής, χαρῶν μεγάλως, πλήρης χαρῆς, καθ' ὑπερβολὴν εὐχωρίς || ὡς οὖα, τὸ περιχαρῆς=περιχάρεια (βλ. λ.).

περι-χειλῶ, μέλλ. -ώσω (περι+χειλος)· περιβάλλω ὀλόγουρα μὲ χεῖλη (μὲ γυρον).

περι-χέω, μελλ. -χῶ· ἀόρ. α' περιέχεα· ἐπ. ἐν. περιχέω, ἐπ. ἀόρ. α' περιχέω· παθητ., ἀόρ. α' -εχθήην· πρκ. -κέχθμαι· χύνω ὀλόγουρα ἢ ἐπὶ τινος || περιχέω χρυσὸν κέρασι=χύνω χρυσὸν γύρω ἀπὸ τὰ κέρατα, περιχρυσῶνω τὰ κέρατα.—παθητ., χύνομαι ὀλόγουρα, διασκορπίζομαι τῆδε κάκεισε || ἐπὶ προσώπων, συνέρχομαι ἀπὸ ὀλόγουρα κατὰ στίφη || ὡς. ἐναγκαλιζομαι.

περι-χθών, -όνος, ὁ, ἡ, κατ' ἄλλους περίχθων (περι+χθών)· ὁ περὶ τὴν γῆν, ὁ περίεξ τῆς γῆς.

περι-χορεύω, μελλ. -σω· χορεύω ὀλόγουρα.

περι-χρῦσῶ, μελλ. -ώσω· χρυσῶνω ὀλόγουρα, χρίω τι ὀλόγουρα μὲ χρυσὸν ἢ τοῦ ἐπικολλῶ ἐλάσματα ἐκ χρυσοῦ, περιχρυσῶνω.

περι-χρώμαι, μελλ. -χῶσσομαι· ἐπ. ἀόρ. α' περιχῶσσην· εἶμοι ὑπερβολικὰ ἐξωργισμένος, ὀργίζομαι σφόδρα.

περι-χωρέω, μελλ. -ήσω· χωρῶ ὀλόγουρα, περιέρχομαι, τριγυρίζω.— || διαδοχικῶς περιέρχομαι (περιφέρομαι) ἀπὸ τοῦ ἑνός εἰς ἄλλον.

περι-χωρος, ὄν (περι+χώρος)· ὁ (κατοικῶν, εὐρισκόμενος) περίεξ χώρος (ἢ τόπου) τινός, γειτονικός || ὡς οὖα, ἡ περιχώρος (ἐνν. γῆ)—ἢ περίεξ χώρα, πρβλ. τὸ σημ. «τὰ περιχώρα».

περι-ψάω, ἀπρφ. -ψῆν· μελλ. -ψήσω· σπογγίζω (καὶ καθαρίζω) ὀλόγουρα || σπογγίζω τοὺς ὀφθαλμούς.

περι-ψήμα, τὸ (περιψάω)· τὸ ἀποσπογγιζόμενον, τὸ ἀποσπογγισμα, πᾶν τὸ ἀπορριπτόμενον ὡς ἄχρηστον || ἀνδρωπος μηδαμίνος, ἀχρηστος.

περι-ψιλῶ, μελλ. -ώσω (περι+ψιλός)· καθιστῶ τι γυμνόν (τὸ ἀπογυμνῶνω) ὀλόγουρα, τὸ ἀποψιλῶνω || ἀποφλοιῶνω, «ξεφλουδίζω», ἐκλεπίζω, ἀπολεπίζω, ὀλόγουρα.

περι-ψύχω, μελλ. -ξω· κάμνω τι ψυχρὸν ὀλόγουρα (λατ. refrigerare).—παθητ., γίνομαι ψυχρός ὀλόγουρα, παγῶνω κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἢ τὰ ἄκρα.

περι-ψδέω, μελλ. -ήσω (περι+ψδέω)· δαμάζω (καθυποτάσσω) δι' ἐπιδῶν.

περι-ωδύνια, ἡ (περιώδυνος)· ἡ [ὑπερβολικὴ] ὀδύνη.

περι-ώδυνος, ὄν (περι+ὀδύνη)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀδυνηρός.— || ὁ ὑποφέρων πολλὰς ὀδύνας (πολλοὺς πόνους).

περι-ώδέω, μελλ. -ωθήσω καὶ -ώσω· ὠδῶ περίεξ, ὠδῶ τι(να) τῆδε κάκεισε.— || Παθητ., μετὰ πρκ. περιέωσμαι· ὠδοῦμαι (σπρώγχομαι) μακράν, ἀπωδοῦμαι πρὸς τὰ πλάγια, ἀποδιώκομαι || νικῶμαι.

περι-ωπή, (περι+ὠπη)· τόπος ἐξ οὗ θλάπει τις ὀλόγουρα, θέσις παρέχουσα θέαν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ὀλόγουρα, σκοπία || ἐκ περιωπῆς=ἀπὸ θέσιν κειμένων ὑψηλά, ἀπὸ τῆν ὁποῖων δύναιται τις νὰ βλέπῃ, τί γίνεται ὀλόγουρα, ἀπὸ πλεονεκτικῆν θέσιν.— || μτφρ. προσοχή, πρόνοια.

περι-ώσιος, ὄν, ἰων. ἀντι περιώσιος (βλ. λ.). ὁ ἄπειρος, ἀπέραντος, κολοσσιαῖος, ἀχανής.— || παρ' Ὀμ. ὡς ἐπὶρρ. μόνον, περιώσιον=ὑπερμέτρως, ὑπέρ

τὸ (προσῆκον) μέτρον, καθ' ὑπερβολὴν || ὡς. καὶ ἐς συγρ. περιώσιον ἄλλων=πολὺ πλεόν τῶν ἄλλων. [ἢ πρὸς τὸ περιώσιος οὐσχετίαις εἶναι πιθανή (ὡ ἀντι σου, κατὰ τὸ ὦν ἀντι σὺν), ἀλλ' οὐχὶ καὶ βαβαῖα· κατ' ἄλλους περιώσιος (ἐκ τινος *περιο· (-πέριε), πρβλ. ἐτώσιος· ἐτός)].

περκάζω, μελλ. -σω (πέρκος)· γίνομαι μέλας, μαυρίζω, ὑπομελαινομαι (ἐπὶ τῶν μαύρων σταφυλῶν ἢ ἐλαιῶν, δταν ἀρχίζουσ νὰ ὠριμάζουσ). 2) μτφρ. ἐπὶ νεανίου, τοῦ ὁποῖου μόλις ἀρχίζουσ νὰ μαυρίζουσ αἱ τρίχες τοῦ γενείου του.

πέρκη, ἡ ὁ γνωστός ἰχθύς, ἡ πέρκα, ὀνομασθεῖσα οὕτω λόγῳ τοῦ σκοτεινοῦ χρώματος (λατ. perca).

ΠΕΡΚΝΟΊ, ἡ, ὄν· σκοτεινὸς χρωμος, ὑπομέλας, ὁ ἀρχίζων νὰ ἀποκτῆ μέλαν χρῶμα (κυρ. ἐπὶ σταφυλῶν ἢ ἐλαιῶν μόλις ἀρχομένων νὰ ὠριμάζουσ).— || ὡς οὖα, ὄνομα εἰδους τινός ἀετοῦ, ὀφειλόμενον ἐπίσης εἰς τὸ χρῶμά του.

Ἔτυμ.· περκνός· πέρκος· περκόπτερος (ἀετός)· πέρκη, περκίς· περκάξ, περκάλω, περκάλω, πρὸξ, γεν. περκός (καὶ πρικός, -άδος), πρβλ. Ἑσυχ. «περκός· ἐλάφους», «Πρόκη καὶ περκνόν· ποικιλόχροον ἐλαφόν».—πρῶξ, κατὰ πληθ. μόνον πρῶκες=σταγόνας δρόσου (-ρω (λατ. -r-)) πρβλ. Ἑσυχ. «περκνόν· μέλανα», εἶτα σανσρκ. pī'zhi-h (κατάστικτος, πορδαλός), παλ-ιρλ. erg (=περκνός), gall. erch (ζοφρός, σκούρος), παλ-γερμ. forhana, ἀγγλ.-σαξ. fórn(e) (πέστροφα), Σουηδ. farna (εἶδος ἰχθύος), παλ-νοργ. fiorsungr (=λατ. trachinus draco)· πιθ. δὲ καὶ τὸ λατ. pulc(h)er (*palkro-s, *pelkro-s, κατ' ἄνομο. ἐκ τοῦ *perk-ro-s (πορδαλόχρωμος, δ παρὰ τοῖς πρωτογόνους ἦτο συνών. τῷ ὠρατός, ἐξ ἰαπ. *perk-, *prek- (παρδαλός).

πέρκος, ἡ, ὄν=περκνός (βλ. λ.).

πέρνα, ἡ· «χοιρομέρι», «κωλομέρι» (λατ. perna).

πέρνημι, γ' πληθ. περῆσαι, μτχ. περῆς· γ' ἐν. πρτ. πέρνασκει (περῶν)· μεταφέρω πέραν τῶν θαλασσῶν πρὸς πῶλησιν, ἐξέγω πρὸς πῶλησιν, πωλῶ.—Παθητ., προσφέρομαι πρὸς πῶλησιν, πωλοῦμαι.

Ἔτυμ.· πέρνημι (κατ' ἐν. καὶ πρτ. μόνον), περῶω, -ῶ, ἐπ. ἀόρ. (ἐ)πέρασσα (=ἐξέγω πρὸς πῶλησιν)· πρβλ. πιπερῶσω καὶ πρῆσσω· τὸ περῶ τοῦτο κυρίως εἶναι τὸ ἀπὸ πρὸς τὸ περῶ (=«περνώ» διὰ μέσου, ταξιδεύω).

πέρ-οδος, ἡ, αἰολ. ἀντι περίοδος (βλ. λ.).

περόνια, -ατρίς, δωρ. ἀντι περόνημα, -ητρίς (βλ. λ. λ.).

περονάω, μελλ. -ήσω (περόνη)· διατρυπῶ, διαπερῶ, καρφῶνω || μέσον, χλαῖναν περονάομαι=κομβῶνω τὴν χλαῖνην μου διὰ πόρηως, τὴν πορτίωνω.

περόνη, ἡ (πέριω, περῶν)· πᾶν πρᾶγμα δεξὺ κατὰληλον πρὸς διατρυπήσιν || μεγάλην περόνη (πόρη), διὰ τῆς ὁποίας ἐστερεώνετο ὁ ἐξωτερικός μανδύας, πόρη, σπηθοβελόνη, λατ. fibula.— || τὸ μικρὸν ὄστον τοῦ βραχίονος τῆς χειρὸς ἢ τῆς κνήμης τοῦ ποδός, λατ. radius, fibula. [δ' ἔτυμ. βλ. πείρω].

περόνημα, τὸ, δωρ. -ᾶμα=περονητρίς (βλ. λ.).

περονητρίς, -ίδος, ἡ, δωρ. περονᾶτρίς (περόνη, περονάω)· ἐσθῆς συναπτομένη καὶ στερεομένη ἐπὶ τοῦ ὤμου διὰ περόνης ἢ πόρης.

περονίς, -ίδος, ἡ=περόνη.

περπερεύομαι, ἀποθ. (πέρπερος)· καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, κομπάζω, ἀλαζονεύομαι, εἶμοι κομπορήμων.

ΠΕ'ΡΠΕΡΟΣ, ὄν· κενόδοξος, μεταίδοξος, κομπορήμων. [κατὰ τινος συγγ. τῷ λατ. perperus, perperam· ἄλλοι δὲν δέχονται τοῦτο, διτ. δηλ. τὰ μνημονευθέντα λατίν. εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ συσχετίζουσ τὰ πέρπερος, περπερεύομαι πρὸς τὸ λιθ.

parpi (ἐξογκῶνω, πρήσκω), ruipii (ἐξογκοῦμαι), rapurpe,s (ἐξογκωμένος, ὑπερήφανος)· κατ' ἄλλους τέλος πρωταρχικῆ του σημασι. εἶναι ἡ τοῦ ἰδιομανοῦς, τοῦ μανιακοῦ, συσχετίζεται δ' ὑπ' αὐτῶν πρὸς τὸ σηγρός (βλ. λ.).]

πέρρ-οχος, ὄν, αἰολ. ἀντι περίοχος (βλ. λ.).

πέρσα, ἐπ. ἀντι ἐπερσα, ἀόρ. α' τοῦ πέρθω

περσέ-πολις, ποιητ. **περσέ-πτολις**, -εως, δ, ἡ (περσθω+πόλις) ὁ πορθῶν (ἐκπολιορκῶν καὶ λεηλατῶν, καταστρέφων) πόλεις, ὁ πορθητὴς πόλεων. — II (Πέρσαι) **Περσέπολις**, ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Περσίας, καὶ τόπος ταφῆς δλων τῶν βασιλέων τῆς Περσίας (βλ. Κ.Ε.Α.).

Περσεύς, εως, ἐπ. -ῆος, μτγν. ἰων. εως, δ' ὁ γνωστός ἥρωας Περσεύς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης (βλ. Κ.Ε.Α.).

Περσεφόνη, ἡ, ποιητ. **Περσεφόνη** καὶ **Περσεφασσα**· ἡ θεὰ Περσεφόνη, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος, ἀπαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος εἰς τὸν Ἄδην, ὅπου καὶ συνεβασίλευσεν ὡς σύζυγός του, λατ. **Proserpina** (βλ. Κ.Ε.Α.).

Πέρσης, -ου, δ, αἰτ. **Πέρσην** ἢ **Πέρσα**, κλητ. ᾧ **Πέρσᾳ** ἢ **Πέρῃ** ὁ κάτοικος τῆς Περσίας, ἡ ὁ καταγόμενος ἐκεῖθεν. Οἱ Ἕλληνας παρῆγον τὸ ὄνομα τοῦ λαοῦ ἐκ τοῦ Περσέως.

περσίω, μελλ. -σω (Πέρσης)· φρονῶ τὰ τῶν Περσῶν, κλίνω πρὸς τὸ μέρος των, τοὺς συμπάθω, ὑποστηρίζω τὰ συμφέροντά των || μιμοῦμαι τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Περσῶν, τὴν περιβολὴν των, τὸν τρόπον τῶν Περσῶν. 2) λαλῶ (ὀμιλῶ) τὴν Περσικὴν γλῶσσαν.

Περσικός, ἡ, ὄν (Πέρσης)· δεῖτε καὶ νῦν, Περσικός, ἀνήκων εἰς τοὺς Πέρσας, ἀναφερόμενος εἰς τὴν Περσίαν καὶ τοὺς Πέρσας || δεῖτε: 1) αἱ **Περσικαί**, εἶδος ἐμβάδων (εὐμαρίδων, «παντουφλῶν»), ἡ λεπτῶν γυναικείων ὑποδημάτων. 2) **Περσικός ὄρνις** = ὁ κοινὸς ἀλεκτρυῶν, κοινὸς πετεινός. 3) τὸ **περσικόν** = Περσικός χορδός. 4) ὁ **περσικός**, ἡ τὸ **περσικόν** (ἐνν. **μήλον**)· τὸ ροδάκινον.

Περσίς, -ίδος, ποιητ. θηλ. τοῦ **Περσικός**· ἡ κατοικοῦσα ἐν Περσίᾳ, ἡ ἡ καταγομένη ἐκ Περσίας. — II ὡς οὐσ.: 1) (ἐνν. **γῆ**), ἡ Περσίς, ἡ Περσία, ἡ χώρα τῶν Περσῶν. 2) (ἐνν. **γυνή**)· γυνὴ ἐκ Περσίας. 3) (ἐνν. **χλαίνα**)· περσικὸς μανδύας, περσικὸν ἐπανωφόριον.

περσιστί, ἐπιρρ. (περσίω)· κατὰ τὸν τρόπον τῶν Περσῶν, ἐν Περσικῇ γλῶσσῃ.

περσο-διώκτης, -ου, ὁ (Πέρσης + διώκω)· ὁ διώκτης τῶν Περσῶν, ὁ καταδιώκων τοὺς Πέρσας.

περσο-νομέομαι, παθητ. (περσονόμος)· κυβερνώμαι κατὰ τοὺς νόμους τῶν Περσῶν, ἡ ὑπὸ τῶν Περσῶν.

Περσο-νόμος, ον (Πέρσης+νόμος)· ὁ κυβερνῶν τοὺς Πέρσας.

πέρυσσι, καὶ πρὸ φων. -σιν, αἰολ. **πέρρυσσι**, δωρ. **πέρυσι**· ἐπιρρ. (πέρας)· ὡς καὶ νῦν, πέρρυσσι, «πέρρυσσι» τὸ παρελθὸν ἔτος || ἡ **πέρρυσσι κομωρδία**=ἡ περυσινὴ (τοῦ παρελθόντος ἔτους) κωμωδία.

Ἔτυμ. ἰ **πέρρυσσι** (ἰαπ. *per-uti = ἀρμ. heru, καλ-ιρλ. on hurid (=λατ. ab anno priore), μεσ-γερμ. vert, καλ-νορρ. flo,rud (τῆς αὐτῆς σημ.), πρβλ. σανσκρ. parūt (ἰαπ. *per-ut) τῆς αὐτῆς σημ. πρβλ. ὡς. γοθθ. fairneis, ἀγγλ.-σαξ. fyrg, καλ-γερμ. firni (γέρων, παλαιός), λιθ. **pernai** (τὸ παρελθὸν ἔτος)· εἰς ἰαπ. *per- τὸ ἔλλ. **περ-** (τὸ πρῶτον τμήμα τῆς λ. **πέρρυσσι**): σανσκρ. **pāra**-h (πέρας, ἐκεῖθεν, μακράν), ἔλλ. **πέρα**, **περᾶν**, **περαῖος** (βλ. λ. λ.)· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον τμήμα -υε- (<-uti, *ut- <*vet-, ἔλλ. **φετ-** ἐν τῷ ἔτος (Feτος)· πρβλ. εἰτι ἀλθ. **parvjet** (πρὸ δύο ἔτων)· *peruti, *perut εἶναι τοπικαὶ ἐν. ἡ αἰτ. ἐν.

περυσινός, ἡ, ὄν (πέρρυσσι)· δεῖτε καὶ νῦν, περυσινός, «περυσινός», τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Περφρέες, οἱ (καὶ **Περφρέες**, **Περφρέες**, **Περφρέες**) ὄνομα τῶν πέντε ὑπερβορείων ἀνδρῶν, οἵτινες συνώδευσαν εἰς Ἄθην τὰς δύο ὑπερβορείους χοράς (πρβλ. Ἡσυχ. «Περφρέες· θῆωροί»).
πεσοῦ, ἐπιρρ. δωρ. ἀντὶ **πεζῆ**.

πεσε, ἐπ. ἀντὶ **ἐπεσε**, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **πίπτω**.

πεσεῖν, ἐπ. **πεσεῖν**, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **πίπτω**.

πέσημα, -ατος, τὸ (πεσεῖν)· πτώσις || τὸ πίπτον (ἢ πεσόν) σῶμα, θηλ. τὸ πτώμα.

πέσος, τό·=πέσημα, πτώμα (βλ.λ.), πτώσις, σφαγῆ.
πεσοῦμαι, μέσ. μελλ. τοῦ **πίπτω**.

πεσοῖα, ἀττ. **πεττεῖα**, ἡ (πεσοῖα)· τὸ παιγνίδιον τῶν πεσοῶν (βλ. **πεσοῖος**).

πεσοῦ, ἀττ. **πεττεύω** (πεσοῖος)· παίζω τοὺς πεσοῦς.

πεσοῦ-νομέω, μελλ. -ήσω (πεσοῖος+νόμος)· τοποθετῶ τοὺς πεσοῦς εἰς τάξιν διὰ τὸ παιγνίδιον || μτφρ. τακτοποιῶ, διευθετῶ, διαδότην, προσαρμῶζω, ρυθμίζω.

ΠΕΣΙΟΣ, ἀττ. **πεττός**, δ, ἑτερόκλ. πληθ. **πεσοῖα**, τὰ ὤσειδῆς λίθους (ψήφος) χρησιμοποιουμένη κατὰ τὸ παιγνίδιον τῶν πεσοῶν (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.). 2) ἐν τῷ πληθ. ὡς. καὶ ἡ σάνις (τὸ ἀβάκιον), ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπαίχεται τὸ παιγνίδιον· τὸ ἀβάκιον τοῦτο ὑποδιηρεῖτο εἰς ὅβ τετράγωνα διὰ πέντε γραμμῶν συρρομένων ὀριζοντιῶς (εἰς ἰσας ἀποστάσεις) καὶ δι' ἑτέρων πέντε καθεῖτων πρὸς αὐτάς. Ἡ μεσαία γραμμὴ ἐκαλεῖτο **ἰερά γραμμὴ**. 3) **πεσοῖο**, οἶ' οὕτω ἐκαλεῖτο καὶ τὸ μέρος ἐνθα ἐπαίχεται ἡ παιδιὰ αὐτῆ || ὡς. καὶ τὸ παιγνίδιον καθ' ἑαυτὸ.

Ἔτυμ. ἰ **πεσοῖος**, ἀττ. **πεττός**· πεσοῖον (μόνον κατὰ πληθ. **πεσοῖα**)· **πεσοῖα** (ἀττ. **πεττ-**)· **πεσοῖα** (ἀττ. **πεττ-**)· σκωτειν. ἑτυμολ.· κατὰ τινὰς σημ.τ. προσελεύσεως (πρβλ. ἀραμ. pīšā ἢ pišā=λίθος, ψήφος).

ΠΕΨΙΩ, ἀττ. **πέττω**, μτγν. καὶ **πέπτω**· μελλ. **πέψω**· ἀορ. α' **ἐπεψα**· Παθητ., ἀορ. α' **ἐπέφθη**· πρκ. **πέπτωμαι**, ἀπρφ. **πεπέφθα**· μαλακῶν, μαλακῶν, καθιστῶ τι μαλακόν || ἐπὶ τοῦ ἡλίου, πεπαίνω, ὠριμάζω, τοὺς καρπούς. — II **βράζω** || γεν., μαγειρεύω || ὡς. ψήνω, φουρνίζω || μέσον, **πέπσομαι** **πέμμα** = ψήνω γλυκίσματα δι' ἑμαυτόν. — III ἐπὶ τοῦ στομάχου, χωνεύω, λατ. **coquere, concoquere**. 2) μτφρ., χωνεύω (καταπίνω) μίαν προσβολὴν (ὑβριν) || **χόλον πέσσω**=ὑποκρῶπτω, ὑποτρέφω, χόλον (ὄργην, θυμόν) || **γέρα πεσοῖα** (ἐπ. ἀντὶ **πέσοειν**)=χωνεύειν δῶρα (ἀπολαύειν ταῦτα ἐν ἀνέσει) || **βέλος πέσσω**=θεραπεύω (ἰερισπιούμαι) τραῦμα βέλους [δι' ἑτυμολ. βλ. **πέπων**].

πεσών, οὔσα, ὄν, μτγ. ἀορ. δ' τοῦ **πίπτω**.

πετάλιος, ὁ (πέταλον)· τρόπος ἐξορίας πολιτῶν, ἐφαρμοζόμενος ἐν Συρακούσας, ἀντιστοιχῶν δὲ πρὸς τὸν **δοτρακισμὸν** ἐν Ἀθήναις· ὀνομάσθη οὕτω, διότι τὸ ὄνομα τοῦ ὑποδεικνυομένου πρὸς ἐξορίαν ἀνεγράφετο ἐπὶ φύλλου ἑλαικας καὶ οὐχὶ ἐπὶ ὄστράκῳ.

πέταλον, ἰων. **πέτληον**, τό· φύλλον || δεῖτε: 2) φύλλον χρησιμοποιούμενον πρὸς ψηφοφορίαν, τ. ἔ. ψήφος (βλ. **ψηφός**)· κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἔθοιμ. ἐπιθ. **πέταλος**.

πέταλος, ἡ, ον, ἰων. **πέτληος** (πετάννυμι)· ἀναπεταμένος, «ἐξεδιπλωμένος», πλατύς, ἐπίπεδος. — II μτφρ., ἐπὶ ζῶων, ὁ ἔχων πλήρη ἀνάπτυξιν, μέγας.

πέταμαι=πέτομαι (βλ. λ.).

ΠΕΤΑ'ΝΝΥ'ΜΙ, ἡ -ύω· μελλ. **πετάσω**, ἀττ. **πετώ**· ἀορ. α' **ἐπέτασα**, ἐπ. **πέτασα** καὶ **πέτασσα**· παθητ., ἀορ. α' **ἐπετάσθη**, ἐπ. **πετάσθη**· πρκ. **πεπέταμαι**, ἐπ. **πέπταμαι**· ἐπ. ὑπερα. **ἐπεπτάμαι**, **πεπτάμαι**· ἀπλῶν, ἀνοίγω, ἐκτείνω, ἀναπετάννυμι, ἐξεδιπλώνω, ἐξεπλώνω || μτφρ., **θυμὸν πετάννυμι**=ἀνοίγω τὴν καρδίᾳ μου.—Παθητ. πρκ. **πέπταμαι**=εἶμαι ἐκτεταμένος καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, εἶμαι εὐρύτατα διαδεδομένος || μτγ. **πεπταμένος**, ἡ, ον=εὐρέως διαδεδομένος, ἐξηπλωμένος, ἐπὶ θυρῶν δὲ διάπλατα ἀνοιγμένους.

Ἔτυμ. ἰ **πετάννυμι**, ὡς, καὶ **πίπτημι** καὶ **πίτνω**· **πέταλον**, ἰων. **πέταλος**· **πέταλος**· **πέτανος**· **πάτανος**· λατ. **patio** (*pōt-), **patulus**, **patera** (κούπα δυοῖας), καλ-gall. **etem** (=λατ. **instita**), μεσ-gall. **adaued** (υἱός), **ewit-gall.** **edeu** (νῆμα, κλωστή στριμμένη), **gaei.** **aiheamh** (*pafemā)=μέτρον μήκους (=4 πήχ.), γοθθ. **fapa**, μεσ-γερμ. **vade** (περίβολος, φράκτης) (ἀπλῶν τοὺς βραχίονας=περικυκλῶ), καλ-γερμ. **fadam** (νῆμα, κλωστή, δι' ὧν δύναται τις νὰ μετρηθῇ τὸ ἄνοιγμα τῶν βραχιόνων, καλ-σαξ. **fathmos** (ἐναγκαλισμός), ἀγγλ.-σαξ. **foerpi**, ἀγγλ. **fathom**, καλ-νορρ. **fadm** (ἐναγκαλισμός), καλ-γερμ. **fedeigold**, ἀγγλ.-σαξ. **goldfell** (φύλλα χρυσοῦ) (πρβλ. **πέταλον**), λιθ. **peyt's** (ῶμος).

πέτασε, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ πετάννυμι.
πέτασμα, -ατος, τὸ (πετάννυμι)· πᾶν τὸ ἀναπε-
πταμένον, ὄπλωμα, ἀνοιγμα ἢ ἐν τῷ πληθ. παραπε-
τάσματα, τόπητες, «χαλιά».

πετάσσει, μετρ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ πετάννυμι.
πέτ-αυρον, ἢ **πέτ-ευρον**, τὸ (πέδαυρος αἰολ. ἀντὶ
μετάωρος)· ξύλον ἢ σανίς τῆς ὀρνιθοκοκίτης (τοῦ κο-
τείου), ὅπου κοιμῶνται αἱ θρυιθες («κουρνιάζοντες οὐ
κόττιες»). [πέταυρον καὶ πέτευρον· ἀρχαῖα σημάσια·
σοσκευὴ πτήσεως (: πετα-, πετε-) ἄλλ. ἀλευρον : ἀλε-
= ὄλεδω].

πετεινός, ἡ, ὄν, ἐπ. **πετεινός**, ἰων. **πετηνός** καὶ
πετεηνός· ὁ δυνάμενος νὰ πετάξῃ, ὁ περωτός, ὁ
πετῶν || **πετηνά**, **πετεηνά** = περωτὰ πλάσματα, πτη-
νὰ τοῦ ἀέρος. 2) ἐπὶ νεοσσῶν.

πέτευρον, τὸ = πέταυρον.
πέταλον, τὸ, ἰων. ἀντὶ πέταλον.
πετοῖσαι, δωρ. ἀντὶ πεσοῦσαι, ὄνομ. πληθ. (θηλ. γέν.)
μετρ. ἀορ. δ' τοῦ πίπτω.

ΠΕ'ΤΟΜΑΙ· πρτ. **ἐπετόμην**, ἐπ. **πετόμην**· μέλλ.
πετήσομαι καὶ συνταμ. **πηθήσομαι**· συγκε. ἀορ. β'
ἐπτόμαι, ἀπρφ. **πηθέσθαι**, μετρ. **πτόμενος**· ὡς καὶ
ἐπτάμην (ἀσέλ ἐξ ἐν. ἵπταμαι), ἐπ. γ' ἐν. ὅπου **πηθῆται**
ἀντὶ πᾶται, ἀπρφ. **πηθῆσθαι**, μετρ. **πτάμενος**· ἀποθ.,
ἀλλ' ὁμως ἀπαντᾷ καὶ ἐνεργ. ἀορ. β' **ἐπηγῆν**, ἀπρφ.
πηθῆναι, μετρ. **πηθᾶς**, ὡσέλ ἐξ ἐν. ἵπτημι. — ἀπαντᾷ ὡς
καὶ ἐνοστ. **πέταμαι** : οἱ τύποι **ποτάομαι**, **πωτάομαι**
εἶναι κατ' ἐκτασίαν ὀπλάτων (ἀνοίγειν) τὰ πετάρια
πρὸς πτήσιν, πετῶ || ἐπὶ πάσης ταχέως κινήσεως, ὄρ-
μῶν, τρέχων τόσοσν ταχέως ὥστε νὰ φαίνομαι ὡς πε-
τῶν, ἐφορμῶ || πρσοτ. **πέτου** = πέτα, πετάξε! «τρέχε!»
«κῆμε γρήγορα!» — || μετρ., περυγιζῶ, διαδιδόμεναι
διὰ τῆς περωτῆς φήμης, λατ. volitare || **ὄρνις πετό-
μενος** = πτηνὸν ἀελοπετοῦ ἱπτάμενον. 2) πετῶ πρὸς
πᾶσαν κατεύθυνσιν, ἔχω λεχθῆ πρὸς πᾶντα.

***Ετυμ.** : **πέτομαι**· ὀκν-πέτης· ποτή· ἀττ. **ποτηνός**·
σθενός, **πετεινός**· **ποταῖσθαι**, **πωταῖσθαι**, **ποτεῖ-
σθαι** (: σανοκρ. **paṭāyati**, Ζενδ. **paṭayēiti** = πετῶ)
πώτημα : σανοκρ. **paṭati** (απαρτά), **paṭman-** (πτήσις),
Ζενδ. **paṭaiti** (πετῶ, σπεύδω), παλ-περο. **ud-a-paṭafā**
(ἡγέρθη), λατ. **prae-pes**, **pelis**, **penna** (***peī-nā**),
παλ-ιρλ. **ēn**, παλ-gall. **eln** (πτηνόν) (***peī-no-**), παλ-
gall. **hedant** (ἱπτάμενος), παλ-γερμ. **feihdhāh**, **feitāh**
(**pp** < **pn**), νεο-γερμ. **fittlich** (πτερούς)· ἰαπ. ***peī-** (ἵπτα-
μαι), τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ***peī-** (πίπτω)· βλ. καὶ **πίπτω**,
πετῶν, **πέτευσῶ**.

πετόντεςσι, αἰολ. καὶ ποιητ. ἀντὶ **πεσοῦσαι**, δοτ.
πληθ. μετρ. ἀορ. β' τοῦ πίπτω.

ΠΕ'ΤΡΑ, ἰων. **πέτρη**, ἡ· βράχος, λατ. **rupes**, **sco-
pulus**, **petra** || ἐν φ' **πέτρος** = λίθος, λατ. **saxum** || κρη-
μνός βραχώδης, ἢ κρημνός ἐξ ὑφάλων (ἐν τῇ θα-
λάσσῃ) : **λείος πετράων** = ἀππλλαγμένος βράχων. —
πληθ. **πέτραι** = ὀγκώδεις τεμάχια βράχων || **δίστομος**
πέτρα = βραχώδεις ὀπλήταιον μετὰ δύο εἰσοδῶν.

***Ετυμ.** : **πέτρα**, -ῆ· **πέτρος**· ἡ ἀπουσία τύπων περι-
χόντων -ο- δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προῖποθέσωμεν ἰαπ. ***que-
itā**, ***quetro-s**, ὅστις θὰ ἦτο συγγ. τῷ λατ. **triqueitrus**
(τριγωνικός), ὅπου εἶναι παράγωγον τοῦ ***tri-qva-dro-s** :
παλ-norr. **huatr**, παλ-γερμ. (h)waz (ὄξύς).

πετραῖος, α, ὄν (πέτρα)· ὁ τοῦ βράχου, ὁ ἀνήκων
εἰς βράχον, βραχώδης || ὁ ζῶν ἐν μέσῳ βράχων.

πετρη-γενής, ἐς (πέτρα + γενέσθαι)· ὁ ἐκ πετρῶν
γεννηθείς (παραχθείς), πετρογέννητος.

πετρήεις, εσσα, ἐν (πέτρα)· βραχώδης.

πετρη-εφής, ἐς (πέτρα + ἐφῆμι)· ὁ ἔχων βραχώ-
δη ὀροφῆν (ὄθλον), ὁ ἐστεγασμένος κάτω ἀπὸ
βράχους.

πετρη-ήρης, ἐς (πέτρα)· ὁ ἐκ βράχου, βραχώδης.

πετρίδιον, τὸ, ὄποκορ. τοῦ πέτρα.

πετρίνος, ἡ, ὄν (πέτρα)· ὁ ἐκ βράχου, βραχώδης.

πετρο-βολία, ἡ (πετροβόλος)· τὸ πετροβολεῖν.

πετρο-βόλος, ὄν (πέτρα + βαλεῖν)· ὁ ρίπτων λί-
θους.

πετρό-κοῖτος, ὄν (πέτρα + κοίτη)· ὁ ἔχων κοίτην
ἐκ πετρῶν, ὁ κοιμώμενος εἰς βράχους.

πετρο-ρρίφης, ἐς (πέτρα + ρριφῆναι, τοῦ ρίπτω)·
ὁ ριφθεὶς ἐκ βράχου.

ΠΕ'ΤΡΟΣ, ὁ· λίθος (τεμάχιον βράχου)· πρβλ. **πέτρα**.
πετρο-τόμος, ὄν (πέτρα + τεμείν)· ὁ κόπτων λί-
θους, ὁ λαξεύων (πελεκῶν) λίθους || ὡς ὄσ., ὁ **πετρο-
τόμος** = ὁ λατόμος, πετροκόπος, πετράς.

πετρώ, μελλ. -ῶσα (πέτρος)· μεταβάλλω τι εἰς
λίθον, ἀπολιθῶν || λιθοβολῶ, πετροβολῶ, φονεύω
διὰ λιθοβολισμοῦ. — παθητ., λιθοβολουμαι.

πετρώδης, ἐς (πέτρα ἢ πέτρος + εἶδος)· ὁμοῖος
πρὸς βράχον ἢ πέτραν, βραχώδης, πετρώδης.

πέτρωμα, -ατος, τὸ (πετρώω)· τεμάχιον (ὄγκος)
λίθου ἢ βράχου. — || τὸ φονεύειν διὰ λίθων : **λευ-
σίμω πετρώματι θανεῖν** = νὰ ἀποθῆναι διὰ λιθοβο-
λισμοῦ.

πεττεία, **πεττεῶς**, **πεττός**, ἀττ. ἀντὶ **πεσο** —.

πέττω, ἀττ. ἀντὶ **πέσσω**.

ΠΕΥ'ΘΟΜΑΙ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ παρὰ πεζοῖς **πυνθάνομαι**· πρτ. **ἐπευθόμην**· διὰ σημ. βλ. **πυνθάνομαι**.

***Ετυμ.** : **πεύθομαι** καὶ **πυνθάνομαι**· μελλ. **πέυ-
σομαι**· ἀορ. β' **ἐπυθόμην**· πρτ. **πέπυσομαι**· **πυνθῆν**,
-ῆνος (κατάσκοπος)· **πυνθῶ**, -οῦς, ἡ· **πύστις**, -εως,
ῶ (: σανοκρ. **buddhī-h** = λογικόν)· **πέυσις**, -εως, ἡ (ἐ-
ρωτήσις, πληροφορία)· **πυσστήριος**· ἄ-**πυσθῆς** (: Ζενδ.
baodah = ἀντίληψις)· ἄ-**πυστος** (: σανοκρ. **buddhā-h**
= ἐρηγορῶν) = ἀγνωστος, ἀγνωσῶν : σανοκρ. **bō'd-
hali** (ἐγγείσομαι ἐκ τοῦ ὕπνου, ἀναγνωρίζω), **bōdhā-
yati** (ἐγγείρειν ἐκ τοῦ ὕπνου, διδάσκειν, ἀνακοινῶ-
ναι), Ζενδ. **baodayēiti** (ἀποκαλύπτω), σανοκρ. **budhāh**
(ἀγρυπνῶν), **būdhayāte** (ἐγγείρομαι, ἀντιλαμβάνομαι,
ἀναγνωρίζω), Ζενδ. **fra- bā'idayanno** (ἀγρυπνῶν), ἰρλ.
buide (ἀναγνωρίζω εὐγνωμοσύνης), **rou- buid** (εἰδή-
σις, γνωστοποίησης), gall. **bodd** (ἀνακοινῶν, ἐπι-
δοκίμασις), παλ-γερμ. **biotan**, παλ-norr. **biōða**, ἀγγλ.
béodan (προσφέρω), γοτθ. **ana- biudan** (διευ-
θετῶ, διατάσσω), **faur- biudan** (ἀπαγορεύω) (γερμ.
***bēudanan** = φανερωθῶν τῆν δέλησιν μου), παλ-σλαβ.
bijudā (= σανοκρ. **bō'dhali**, ἰαπ. ***bheudhō**) = παρα-
τηρῶ, λιθ. **baudzū**, **baūsti** (ἐπιπλήττω), **bau'dzava**
(ἀγγαρεία), παλ-σλαβ. **būzda**, **būdehī** (ἀγρυπνῶ) ((ἰαπ.
***bhudh-**)· λιθ. **bundū būsti** (ἀγρυπνίζω), παλ-σλαβ.
bužda, **buditi** (ἀγρυπνίζω), λιθ. **baudinti** (ἐξεγγείρω,
ἐγγείρω τὸν φθόνον), παλ-πρωσ. **et-baudintis** (ἀνα-
καίνισις), παλ-σλαβ. **būdri**.

πευθῶ, -οῦς, ἡ· ἀγγελία, εἰδήσις, τὸ νέα.

ΠΕΥΚΑΕΙΣ, εσσα, ἐν, δωρ. ἀντὶ **πυκνήεις** (βλ. λ.).

ΠΕΥΚΑΛΙΜΟΣ, ἡ, ὄν, ἐκτατα. ἐπ. τύπος ἀντὶ **πυ-
κίνος** (πρβλ. **λευγαλέος** : **λυγρός**)· σοφός, συνετός,
ἀσφρῶν.

ΠΕΥΚΕΔΑΝΟΣ, ἡ, ὄν (πυκνή)· ὄξύς, δριμύς, δια-
περαστικός [δ'ι· ἔτυμοι. βλ. ἐν **ἐχεπυκνής**].

ΠΕΥΚΗ, ἡ· ὡς καὶ πῦν, ἡ πεύκη (ὁ πεύκος, τὸ
πεῦκο), τὸ γνωστόν ρητινώδες δένδρον μετὰ βελονοει-
δῶν φύλλων, ἐξ οὗ ἐκρέει ὡς δάκρυ ἡ ρητίνη, λατ.
ricea. — || πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ ξύλου πεύ-
κης ἢ ἐκ τῆς ρητίνης τῆς ἢ δῶς (δαυλός, πυρσός)
ἐκ ξύλου πεύκης. [πυκνή : λιθ. **puszls**, παλ-πρωσ.
reuse, παλ-γερμ. **fiuhā**, μεσο-ιρλ. **ochtach**· βλ. καὶ ἐν
ἐχε-πυκνής].

ΠΕΥΚΗΕΙΣ, δωρ. **ΠΕΥΚΑΕΙΣ**, εσσα, ἐν (πυκνή)· ὁ ἐκ
πεύκης, ὁ ἐκ ξύλου πεύκης : **πυκνήεν σκάφος** = σκά-
φος (πλοῖον) ναυπηγηθὲν ἐκ ξύλου πεύκης || κατὰ-
φυτος ἐκ πευκῶν. — || μετρ., ὄξύς, δριμύς, διαπερα-
στικός.

ΠΕΥΚΙΝΟΣ, ἡ, ὄν (πυκνή)· ὡς καὶ πῦν, πεύκινος,
πεποημένος ἐκ ξύλου πεύκης || **πυκνίνα δάκρυα** = αἱ
ρητινώδεις σταγόνες αἱ ἀποστάζουσαι ἐκ τῆς πεύκης,
τ. ἢ ἡ ρητίνη, τὸ «ρετοῖν».

ΠΕΥΣΟΜΑΙ, δωρ. **ΠΕΥΣΟΜΑΙ**, μελλ. τοῦ **πυνθάνομαι**.

ΠΕΥΣΤΗΡΙΟΣ, α, ὄν (πυθόμομαι)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ
κατὰλληλος διὰ) **πυθῶσιν** (τ. ἢ. Ἐρευνᾶν, ἀνάκρισιν) ||
ἡ πυσστηρία (ἐνν. **θυσιᾶ**)· θυσιᾶ τῆν· ὅπουλα προσ-
φέρει τις διὰ νὰ μάθῃ τῆν δέλησιν τῶν θεῶν.

ΠΕΦΑΝΘΑΙ, ἀπρφ. παθ. πρτ. τοῦ **φαινω**.

ΠΕΦΑΝΤΑΙ, γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ **φαινω**. — || γ' πληθ.
παθ. πρτ. τοῦ ***φένω**.

ΠΕΦΑΡΓΜΑΙ, ἀττ. ἀντὶ **πέφαργμαι**, παθ. πρτ. τοῦ
φράσσω.

πέφασμαι, παθ. πρκ. τοῦ *φαίνω*, ὡς καὶ τοῦ **φένω* καὶ τοῦ *φημί*. μτχ. *πεφασμένος*, η, ον.

πεφυγώς, μτχ. πρκ. τοῦ *φεύγω*.

πέφνη, πρκ. τοῦ *φαίνω*.

πέφνησομαι, ποιητ. τσελ. μέλλ. τοῦ **φένω*.

πεφίδεσθαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *φρίδομαι*.

πεφίδησομαι, ἐπ. τεταλ. μέλλ. τοῦ *φρίδομαι*.

πεφίδοιμην, εὐκτ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *φρίδομαι*.

πεφιλόμενος, δωρ. ἀντὶ *πεφιλημένος*, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φιλῶ*.

πεφίμωσο, προστ. παθ. πρκ. τοῦ *φίμω*.

πέφνω, **πεφνέμεν**, **πέφνων** κλπ. βλ. ἐν **φένω* (πρβλ. καὶ *θελῶ*).

πεφοβήτο, ἐπ. γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ *φοβέομαι*.

πεφοβημένος, η, ον, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φοβέω*.

—ἐπ.ρ. *πεφοβημένος*=περιδιδῶς, μετὰ φόβου.

πεφορτισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φορτίζω*.

πέφραγμα, παθ. πρκ. τοῦ *φράσσω*.

πέφραδον, ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *φράζω* ἐπ. ἀπρφ. *πεφράδεν* καὶ *πεφράδέμεν*.

πέφρικα, πρκ. τοῦ *φρίσσω* ποιητ. μτχ. *πεφρίκοντες*.

πεφύοσι, ἐπ. ἀντὶ *πεφύκασι*, γ' πληθ. πρκ. τοῦ *φύω*.

πεφυγμένος, η, ον, μτχ. πρκ. τοῦ *φεύγω*.

πεφυγότες, ἐπ. ἀντὶ *πεφυγότες*, ὄνομ. πληθ. μτχ. πρκ. ἐξ ἑν. **φύζω*=*φεύγω*.

πέφωκα, πρκ. τοῦ *φύω*.

πέφωκω, ἐπ. ἐν. ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ πρκ. *πέφωκα* ἐπ. πρτ. *πέφωκον*.

πεφυλαγμένος, η, ον, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φυλάσσω*.—ἐπ.ρρ. *πεφυλαγμένος*=μετὰ προφυλάξεως, μετὰ προσοχής.

πεφυρμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φύρω*.

πεφύωτα, ἐπ. ἀντὶ *πεφυκωτα*, θηλ. μτχ. πρκ. τοῦ *φύω*.

πεφύωτες, ἐπ. ἀντὶ *πεφυκότες*, πληθ. μτχ. πρκ. τοῦ *φύω*.

πέψικ, -*εως*, ἡ (*πέσσω*): τὸ πεπαίνειν, ὠριμάζειν ἢ πέπανος καρπού, τὸ ὠριμάσκειν.—**I** μαγειρεῖμα τῆς τροφῆς.—**II** χώνευσις τῆς τροφῆς.

πη ἢ **πη** (A), ἰων. **κη** (ἀλλ' οὐχὶ παρ' Ὀμ.), δωρ. **πα** ἐγκλιτ. μόριον: **I** ἐπὶ τρόπου, κατὰ τίνα τρόπον, κἀπως ἢ ἐν ἀρνήσει, οὐδόλωζ, ὄλωζ διόλωζ.—**II** ἐπὶ τόπου, εἰς τι μέρος, κάπου ἢ ἐν ἀρνήσει, οὐδαμοῦ, πουθενά. **2) πῆ μέν...** *πῆ* δέ=ἀλλοῦμέν... ἀλλοῦ δέ, ἐν μέρει μέν... ἐν μέρει δέ, ἀφ' ἑνός μέν... ἀφ' ἐτέρου δέ...

πη ἢ **πη** (B), ἰων. **κῆ** (ἀλλ' οὐχὶ παρ' Ὀμ.), δωρ. **πᾶ** ἐρωτημ. μόριον: **I** ἐπὶ τρόπου, κατὰ ποῖον τρόπον; πῶς; (λατ. *qua ratione?*). **2) πρὸς τί;** διὰ τί; πρὸς τίνα σκοπόν; (λατ. *quorsum?*).—**III** ἐπὶ τόπου, εἰς ποῖον μέρος; ποῦ; (λατ. *qua?*) πρβλ. *ποι*.

πηγάζω, μελλ. -*άσω* (*πηγή*) ὡς καὶ νῦν, πηγάζω, ἀναβλύζω, ἐκρέω.—**II** μετβ. κάμνω ὥστε νά ἀναβλύσῃ.

πηγαῖος, α, ον, ὡς, καὶ -*ος*, -*ον*, (*πηγή*) ὡς καὶ νῦν, πηγαῖος, ἐκ πηγῆς, ἀνήκων εἰς πηγὴν, διαμέων πλησίον πηγῆς.

ΠΗΓΑΝΟΝ, τό ὡς καὶ νῦν, πήγανος, «ἀπήγανος», «ἀπήγανον», τὸ γνωστόν φυτόν με δέκα στήμονας καὶ μίαν φοθῆκην, καὶ φύλλα σταυροειδῶς διατεταγμένα, ὁ μικρὸς χυμὸς τοῦ ὁποῖου εἶναι φάρμακον τονωτικὸν τοῦ στομάχου (λατ. *rutia*) ἢ παροσμ. οὐδ' ἐν σελίνω οὐδ' ἐν *πηγάω*=δέν εἰσαιούτε εἰς τὰ σέλινά οὔτε εἰς τὸν ἀπήγανον, τ. ἔ. δέν εἰσαιὸν κἄν εἰς τὴν ἀρχὴν μίαν προσαδέλιας (διότι τὰ φυτὰ αὐτὰ ἐφυτεύοντο πρῶτον, ὡς ὄρια, καὶ ὑστερον ὁ ὑπόλοιπος κῆπος). [πιθ. ἐκ τοῦ *πηγνυμι*, ὡς ἐκ τῶν παχέων καὶ σαρκωθῶν φύλλων πρβλ. λατ. *página* (=ταῖνα φλοιὸι παπύρου, φύλλον χάρτου), ἐξ ἰαπ. **pağ-* (: *πηγνυμι*)].

πηγᾶς, -*άδος*, ἡ (*πηγνυμι*): πᾶν πεπηγὸς πρᾶγμα ἢ καθόλου σκληρόν (ἐσκληρωμένον) ἢ πᾶχνη, πρῶν-νὴ δρόσος πεπηγμένη. **2)** (ἐνν. γῆ) γῆ σκληρυνθεῖσα μετὰ τὴν βροχὴν; στερεὰ γῆ, σκληρὰ γῆ.

Πηγάσιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *Πηγᾶσος* (βλ. λ.).

Πηγάσις, -*ίδος*, θηλ. ἐπιθ. ἐκ τοῦ *Πηγᾶσος*; *Πη-*

γασίς κρήνη="Ἴππου κρήνη, Ἴπποκρήνη" βλ. *Πηγᾶσος*.

Πηγᾶσος, ὁ Ἴππος ἀναπηδήσας ἐκ τοῦ αἵματος τῆς Μεδούσης καὶ ὀνομασθεὶς οὕτω ἐκ τῶν *πηγῶν* τοῦ Ὁκεανοῦ, πλησίον τῶν ὁποίων ὁ Περσεύς ἐσφαξε τὴν Μῆδουσαν. Μεταγενεστέρᾳ ἐκδοχῇ τὸ μῦθος τὸν παριστᾶ ὡς τὸν πτερωτὸν Ἴππον, τὸν ὁποῖον ἵππευσεν ὁ Βελλεροφόντης, δταν ἐφόνευσε τὴν Χίμαιραν, καὶ ὑπὸ τὴν δπλῆν τοῦ ὁποῖου ἀνάβλυσεν τὸ ὕδωρ τῆς Ἴπποκρήνης ("Ἴππου κρήνης) ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος.

πηγεσί-μαλλος, ον (*πηγνυμι* + *μαλλός*): ὁ ἔχων πικρὸν μαλλίον, ὁ πυκνόμαλλος.

ΠΗΓΗ, δωρ. **παγᾶ**, ἡ' δτι: καὶ νῦν, πηγῆ, κρήνη, «βρύση», λατ. *font* ἢ ἐν τῷ πληθ. αἱ πηγαὶ ποταμοῦ ἢ ἀλλ' ὡς καὶ *πηγαὶ ποταμῶν*=τὰ ὕδατα (ρεῦματα) τῶν ποταμῶν ἢ μτφρ., ἐπὶ πάσης φύσεως ὕδρου: *πηγαὶ δακρῶν*=τὰ δάκρυα, αἱ ροαὶ τῶν δακρῶν (ἀλλὰ καὶ ἡ πηγῆ τῶν δακρῶν, τ. ἔ. οἱ ὀφθαλμοὶ) ἢ ὡς. *πηγῆ ἀκούουσα*=ἡ πηγῆ τῆς ἀκοῆς, τ. ἔ. τὸ οὖς ἢ *πηγαὶ γάλακτος*=ρεῦματα (χειμαρροὶ) γάλακτος ἢ *πηγῆ πυρός* ἢ ὡς. *πηγῆ ἀργύρου*=πηγῆ (τ. ἔ. πλοῦσία φλέψ) ἀργύρου. **2)** μτφρ., ἡ πηγῆ, θηλ. ἡ αἰτία, ἡ ἀφορμῆ, ἡ ἀρχὴ, οὐδὲποτε πράγματος. [*πηγῆ*· *πηγάζω*· δωρ. *παγασσῶμαι*· *Πηγᾶσος*, δωρ. *Πάγ*—ἀγν. ἐτυμολ.].

πήγμα, -*ατος*, τό (*πηγνυμι*): πᾶν τὸ συμπεπηγμένον (συνημμένον, συνηρμοσμένον) μετ' ἄλλου ἢ μτφρ., πᾶν τὸ συμπεφωνημένον, συμφωνία, ὑποχρέωσις.

ΠΗΓΝΥΜΙ, ἡ -*ύω*· μελλ. *πήξω*· ἀορ. α' *ἐπήξα*, ἐπ. *πήξα*· Παθητ., ἐν. *πήγνυμαι*· μελλ. *πάγησομαι*· ἀορ. α' *ἐπήχθην*, ἀορ. β' *ἐπάγην*· πρκ. *πέπηγμα*, μετὰ παθ. ὅμως σημασι. εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει καὶ ὁ μέσ. πρκ. *πέπηγα*· πηγνύω, «ἐμπήγω», καρφώνω, στερεώνω, προσηλώνω ἢ ἐπὶ φυτῶν, φρετώω ἢ *σκηνὴν πηγνυμι*=στερεώνω (στήνω) σκηνὴν ἢ ἀλλ' ἐν τῷ μέσφ. *σκηνάς πήξασθαι*=νά στήρουν τὰς σκηνάς τινων.—Παθητ., ἐμπήγομαι, καρφώνομαι, προσηλώνομαι ἢ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀνασκολοπιζομαι, «παλουκώνομαι». **2)** προσηλώνω, καρφώνω ἢ μτφρ., στερεώνω ἐπὶ τινος.—**III** συναρμῶζω, συνενώνω, συναρμολογῶ, κατασκευάζω, κτίζω, οἰκοδομῶ ἢ μέσφ. *πήξασθαι ἄμαξαν*=νά κατασκευάσω ἄμαξαν δι' ἐμαυτὸν (πρὸς χρῆσίν μου).—**IV** κάμνω τί νά παγώω (νά πήξῃ), τὸ κάμνω στερεῶν, τὸ στερεοποιῶ, τὸ σκληρύνω, τὸ πήζω.—Παθητ., εἶμαι ἡ γίνομαι σκληρός, πηγνυμαι, στερεοποιούμαι, σκληρύνομαι, πήζω (ἀμτβ.).—**V** μτφρ., ὀρίζω, καθορίζω, λατ. *rangere* ἢ *θρακος παγεις*=θρακος καθιερωθεὶς, σταθερός, ἀναλλοίωτος.

Ἔτυμ.: *πηγνυμι* (*πηγνύω*· *πήσσω*, ἀττ. *πήτω* (<*πακίω*)· *πηκτός*· *πηκτίς*· *πήγμα*· *πηγός*· *πηγυλός*· *πήξεις*· *πάγος*· ἐξ ἰαπ. **pağ-*, ἐναλλασομένου πρὸς τὸ **pač-*: λατ. *pağō*, πρκ. *perigī*, (**pe-pağ-e*: οἱ *pēgē*, *paḡkē* εἶναι ὑστερογενεῖς), *página*, (βλ. ἐν *πήγανον*), *pāgus*, *compagēs*, *pig-nus pāx*, *pacis*, *paciscor* (πρκ. *pacus sum*), *pālus* (**paχlo*s): *σανκορ*, *paš Pas-ayami* (=λατ. *ligo*), γοτθ. *fah-au* (πιέζειν), *ga-fahs* (ἄγρα).

πηγός, ἡ, ὄν (*πηγνυμι*)· στερεός, σταθερός ἢ συμπαγής, πάγιος, ἰσχυρός.

πηγυλός, -*ίδος*, ἡ (*πηγνυμι*): κεκαλυμμένη ὑπὸ πᾶχνης, ψυχρά, παγετώδης.

πηδάλιον, τό (*πηδός*)· δτι καὶ νῦν, τὸ πηδάλιον τοῦ πλοῖου (κοιν. «τιμόνι»), ὅπερ ὠνομάσθη οὕτω, διότι τὸ κάτω μέρος του ἦτο πλατὺ ὡς τὸ *πηδόν* (τ. ἔ. τὸ κάτω πλατὺ μέρος τῆς κώπης)· ἔκαστον πλοῖον εἶχε δύο τιμόνια, διὸ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπαντᾶ ἐν τῷ πληθ., τὰ *πηδάλια*· ἐκινῶντο δὲ ταῦτα ὡς κώπαι τῇ βοηθείᾳ καταλλήλου λαβῆς, καθὼς δὲ ἦσαν συνδεσμένα δι' ἐγκαρσίων δοκῶν (αἵτινες ἐκαλοῦντο *ζεῦγλαι* ἢ *ζευκτιγῆσαι*), ἐκινῶντο καὶ τὰ δύο συγχρόνως καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. Τὸ ἄνω μέρος τοῦ πηδαλίου μαζὶ μετὰ τὸν μοχλὸν (τὴν λαβὴν) ἐκαλεῖτο *οἰαξ*. **2)** μτφρ., ὁ χαλινός τοῦ ἵππου.

ΠΗΔΑΪΟΝ, ἰων. ἀπρφ. *πηδέειν*· μέλλ. -*ήσο* ἢ -*ήσο*.

μαι· **ἀόρ.** **α'** **ἐπήδησα**· **δ**, τι και νῦν, πηδῶ, σκιρτῶ || ἐπὶ πραγμ., ἐκτινάσσομαι, ἐξακοντίζομαι, ἀναπηδῶ || **μετά** **συστολ.** **αἰτ.** **πηδημα** **πηδάω** = κάρνω ἐν πήδημα || **θθεν**, **πηδᾶν μείζονα** (ἐνν. **πηδήματα**) = πηδᾶν περισσότερο, κόμειν μεγαλύτερα πηδήματα || ἐν **ψ** **πεδία** **πηδῶ** = πηδῶ ὑπεράνω τῶν πεδιάδων.— || **μ** **πρ.**, πᾶλλω, πᾶλλομαι, κτυπῶ, κυρ. ἐπὶ τῆς καρδιάς. **πῆδημα**, **-ατος**, **δ** (**πηδάω**)· **δ**, τι και νῦν, πήδημα, σκίρτημα || ἀναπήδησις.— || **κ** **τύπημα**, παλμός, ἐπὶ τῆς καρδιάς.

ΠΗΛΟΣ, **δ** (ή), ἢ **ΠΗΛΟΝ**, τό· τό πλατύ μέρος τῆς κώπης || και γεν. ἢ κώπη.

Ἔτυμ.: **πηδόν**· **πηδάλιον**· **πηδάω**· **πήδημα**, **πήδησις**, **πηδήθμός**· ἐξ ἱαπ. ***pēd** (περὶ οὐ βλ. ἐν **πέδη**, **πέδα**, **πέδον**, **πούς**)· πρβλ. λιθ. **pedā** (ἶχνος ποδός), **pēsczas** (***pēd**-**lios**)=πεζή, **pēdīnu**, -**tī** (βαδίζω ἀργά), λατ. **pēs** (πούς).

πηκτής, **-ίδος**, ἢ (**πηγγνυμι**)· εἶδος ἀρχαίας ὄρητος μὲ εἴκοσι χορδάς, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρῆσει παρὰ τοῖς Λυδοῖς, οὐδ' ἄλλως ἢ ἐλάχιστα διαφερούσης τοῦ μουσικοῦ ὄργάνου, ὅπερ ἐκαλεῖτο **μάγαδις**. 2) ποιμενικὸς αὐλός.

πηκτός, **ή**, **όν**, ρημ. ἐπιθ. τοῦ **πηγγνυμι**· ὁ ἐμπιπηγμένος (στερεωμένος, καρφωμένος) || ἐπὶ δένδρων. (πειφουτευμένος.— || **δ** καλῶς συνηροσομένος, καλῶς συντεθειμένος, συγκείμενος. 2) ἢ **πηκτῆ**=εἶδος κλωθοῦ (ἢ δικτύου) εἰδικοῦ πρὸς σὺλληψιν πτηνῶν. 3) τὸ **πηκτά** (ἄμφ. **πακτά**) **τῶν δωματίων**=οἱ φραγμοὶ τῆς οἰκίας (τ. ἐ. αὐ θύραι).— || **στερεός**, συμπαγής, πυκνός, στιβαρός, πηγμένος, **πηκτός** ἢ **πηκτῆ**, ἄμφ. **πακτά**=τυρὸς ἐκ νεοπήκτου γάλακτος.

πηλάμις, **-ύδος**, ἢ (**πηλός**), και **-μῆς**, **-ίδος**· εἶδος θύννου, κοιν. «παλαμίδα» [σκοτ. ἔτυμ., πιθ. προσελλ.· ἢ συγγέν. του πρὸς τὸ **πηλός** μᾶλλον τυχαία].

πηλαί, **πῆλας**, ἄμφ. και **μτχ.** ἀόρ. **α'** τοῦ **πάλλω**.

πηλε, ἐπ. ἀντι **ἐπιηλε**, γ' ἐν. ἀόρ. **α'** τοῦ **πάλλω**.

Πηλείδης, **-ου**, ἐπ. **-εω** και **-αο**, ὁ πατρωνυμ. τοῦ **Πηλέως**· υἱὸς τοῦ **Πηλέως**, ὁ Ἀχιλλεύς (βλ. **Κ.Ε.Α.**).

Πηλείων, **-ωνος**, **δ**= **Πηλείδης** (βλ. **λ.**).— **ἐπίτροπ.** **Πηλείωνάδε**=πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ **Πηλέως**.

Πηλεύς, **-έως**, ἐπ. **-ῆος**, **δ**· ὁ γνωστός μυθολογικὸς ἦρωας, υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ, οὐζυγος τῆς Θέτιδος, πατήρ τοῦ Ἀχιλλεύς και ἡγεμῶν τῶν Μυρμιδόνων ἐν Θέσσαλιᾷ (βλ. **Κ.Ε.Α.**).

Πηληιάδης, **-εω**, **δ**, ἐπ. ἀντι **Πηλείδης** (βλ. **λ.**).

Πηλήιος, **η**, **ον**, ἐπικ. ἐπιθ. (**Πηλήιος**, ἐπ. γεν. τοῦ **Πηλέως**)· ὁ τοῦ **Πηλέως**, ὁ ἀνήκου εἰς τὸν **Πηλέα**.

πηλήξ, **-ηκος**, ἢ (**πηλαί**, τοῦ **πάλλω**?)· κρᾶνος, περικεφαλαία [δι' ἔτυμ. βλ. και ἐν **Πέλλα**].

Πηλιάκος, **ή**, **όν** (**Πήλιον**)· ὁ ἐκ τοῦ ὄρου **Πηλίου**.

Πηλιάς, **-άδος**, ἢ (**Πήλιον**)· ἢ ἐκ τοῦ ὄρου **Πηλίου**.

πηλίκος, **η**, **ον**· ἐρωτηματ. ἀντων. συσχετ. τῶν **τηλίκος**, **ήλικος**· πόσον μέγας; πόσον πολὺς; πόλας ἡλικίας; λατ. **quantus**?

Ἔτυμ.: **πηλίκος**· **τηλίκος** (ἱαπ. ***q̄nā**-**li**-**ko**-**s**, ***tā**-**li**-**ko**-**s** (ἀντων. θέμ. ***q̄no**-, ***to**-), πρβλ. λατ. **qualis**, **tālis**, παλ-σλαβ. **kolikŭ** (=quantus), **tolikŭ** (=tantus) (: **kolŭ**=quantum, **tolŭ**=tantum), βλ. και ἐν. **ήλικος**, **ήλεξ** και **τηλίκος**.

πήλινος, **η**, **ον** (**πηλός**)· ὡς και νῦν, πήλινος, ὁ ἐκ πηλοῦ, λατ. **luteus**.

Πήλιον, τό· τὸ γνωστόν ὄρος τῆς Θεσσαλίας, και σήμερον ἐτι οὕτω καλούμενον (βλ. **Κ.Ε.Α.**).

Πηλιώτης, **-ου**, **δ**, θηλ. **-ώτις**, **-ίδος**, ἢ (**Πήλιον**)· ὁ τοῦ **Πηλίου**, ὁ καταγόμενος ἐκ τοῦ **Π.**

πηλο-ᾄτης, **-ου**, **δ** (**πηλός**+**βαίω**)· ὁ περιπατῶν (βαδίζων) ἐπὶ τοῦ πηλοῦ (ἄνομα βατράχου ἐν τῇ βατραχομομαχίᾳ).

πηλο-δομέω, μελλ. **-ήσω** (**πηλοδόμος**)· οἰκοδομῶ ἐκ πηλοῦ, κατασκευάζω ἐκ πηλοῦ.

πηλό-δομος, **ον** (**πηλός**+**δέμα**)· ὁ διὰ πηλοῦ ὠκοδομημένος, ὁ ἐκ πηλοῦ κατασκευασμένος.— || **πηλο-δόμος** **-ον**=ὁ οἰκοδομῶν διὰ πηλοῦ, ὁ κατασκευάζων ἐκ πηλοῦ.

πηλο-πλάδος, **ον** (**πηλός**+**πλάσσω**)· ὁ πλάθων τὸν πηλόν, ὁ πηλοπλάστης || ὡς οὖα. **δ** **πηλοπλάθος**

=ὁ ἀγγειοπλάστης, ὁ κεραμεύς (ὁ κατασκευαστῆς πηλίνων ἀγγέλων).

ΠΗΛΟΣ, **δ**· **δ**, τι και νῦν, πηλός, ὁ χρησιμοποιοῦμενος ὑπὸ τῶν κτιστῶν και ἀγγειοπλαστῶν, λατ. **lutum** || ὡς. σμ. και ἱλύς, βόρβορος, κοιν. λάσπη, λατ. **coenum**.

Ἔτυμ.: **πηλός**, ἄμφ. **πᾶλός**· **πήλινος**· **προπηλακίζω**· ἀμφιθ. ἔτυμ.· κατὰ τὴν δόξαν συγγ. τῆ παλ-σλαβ. **Калѣ** (ζιαπ. ***q̄nālo**-**s**), λατ. **squālus**, ἔλλ. **οἰσπώτης** (βλ. **λ.**)· κατ' ἄλλους συγγ. τῆ σααναρ. **kāla** (μέλας), πρβλ. ἔλλ. **κηλίς**, λατ. **cāligō**, κατ' αὐτοὺς δὲ **πηλός** (***pālo**-**s**?) ἔχει σχέσηιν πρὸς τὴν **ρίζ.** τοῦ λατ. **palleo** (βλ. ἐν **πελιτικός**).

πηλ-ουργός, **όν** (**πηλός**+**εργον**)· ὁ ἐργαζόμενος μὲ πηλόν, ὁ καταργούμενος τὸν πηλόν.— ὡς οὖα. **δ** **πηλουργός**=ὁ ἀγγειοπλάστης.

πηλο-φορέω, μελλ. **-ήσω** (**πηλοφόρος**)· φέρω (μεταφέρω) πηλόν.

πηλο-φόρος, **ον** (**πηλός**+**φέρω**)· ὁ φέρων (μεταφέρων) πηλόν.

πηλό-χυτος, **ον** (**πηλός**+**χέω**)· ὁ χυμένος (έσχηματισμένος, κατασκευασμένος) ἐκ πηλοῦ, πήλινος.

πήμα, **-ατος**, τό (**παθεῖν** τοῦ **πάσχω**)· πάθημα, δυστύχημα, συμφορὰ, δλεῖρος, καταστροφή || ὡς. ἐπὶ **προσ.**, δλεδρος, θλίψις, διὰ τινα..

Ἔτυμ.: **πήμα**· **πημαῖνω**· **πημονή**, **πημοσύνη**· **πήμων**, **ἀπήμων**· **πηρός**· **ἄπηρος**· **ἀπηρέης**· **ταλαίπωρος**· σααναρ. **pārā**-**h** (κακός), **pārphān**- (συμφορὰ), **pīya**-**h** (προπηλακίζω), γοθθ. **fljan**, παλ-πορρ. **fija**, ἀγγλ.-σαξ. **fēozan**, **fēon**, παλ-γερμ. **fēh** (μισῶ), γοθθ. **faian** (ψέγω)· πάντα ἐξ ἱαπ. **p̄**. ***p̄ei**- : ***p̄r**- (εἶμαι ἐχθρικός, θλάπτω)· ἐνταῦθα ἀνήκει **πιθ** και τὸ λατ. **patior** (***p̄r̄**-**ē**· ἐκτετ. κατὰ ἐν **-t**-) βλ. και ἐν **πεινῆ**.

πημαίνω (**πήμα**), μελλ. **-ανῶ**, ἰων. **-ανών**· ἀόρ. **α'** **ἐπημήνω**· μεσ. μελλ. **πημᾶνομαι** (ἐν παθ. ἐνν.)· παθητ., ἀόρ. **α'** **ἐπημάνθη**, ἐπ. **πημάνθη**· προξενῶ συμφορὰν, φέρω εἰς ἀθλιότητα, θυδίζω εἰς δυστυχίαν || ὡς. προξενῶ λύπην, πικραίνω, βασανίζω || θλάπτω, ζημιώνω || ἀπολ., πράττω κακόν.

πημαντέος, **α**, **ον** (**ποιμαίνω**)· ὁ θλαπτέος, ὃς πρέπει νά θλασθῆ, νά ζημιωθῆ, νά κοκοπάθῆ.— **ποιμαντέος**=**δεῖ** **ποιμαίνειν**=**δεῖ** θλάπειν.

πημήνεια, **αιολ.** γ' **πληθ**, **εὐκτ.** ἀόρ. **α'** τοῦ **πημαίνο**.

πημονή, ἢ, ποιητ. ἀντι **πήμα** (βλ. **λ.**).

πημοσύνη, ἢ=**πημονή**, **πήμα** (βλ. **λ.**).

Πηνελόπη, ἐπ. **Πηνελόπεια**, ἢ· ἡ οὐζυγος τοῦ Ὀδυσσεῦς, θυγατὴρ τοῦ Ἰκαρίου [ὄνομαθεσία οὕτω κατὰ παλαιότερας ἐτυμολογίας ἐκ τοῦ ὑφαινεῖν ὕφασμα, βλ. **πήνη**, **πηνίον**]· τρόπον τινὰ ἐκ τοῦ **πήνη** και **λέπω**=ἡ ἀναλύουσα ὕφασμα, τ. ἐ. ὕφαντρία· ἢ ἐκ τοῦ **πένεσθαι** και **λοπός** (=λώπος ἢ **λωπίον**)· ἢ ἐκ τοῦ **πήνος** και τῆς **ρίζ.** **οπ**=λατ. **opus** (κατὰ τὸ **φύλοπις**)· ἢ ἐκ τοῦ **φηνός**=λαμπρός (πρβλ. **Πηνειός**=ἡ λάμπουσα)· κατὰ τινὰς νεωτέρους ἐκ τοῦ **πηνέλω** (βλ. **λ.**).

πηνέλωψ, **-οπος**, **δ**· εἶδος νήσης μετὰ πορφύρων γραμμῶν εἰς τὸ πτέρωμα. (ἀγν. ἐτυμολ.· κατὰ τινὰς (Boisacq) ἐξ αὐτοῦ τὸ **δηρ.** **Πηνέλεως**, **Πηνελόπεια**, **Πηνελόπη**, ἄμφ. **Πανελόπᾳ**).

ΠΗ'ΝΗ, ἢ· ὡς τὰ **πήνος**, **πηνίον**· νῆμα ὕφαινου περιτυλιγμένον εἰς καλάμιον (μασοῦρι), νῆμα «καλαμισμένον» ἢ «μασοῦριμένον» διὰ ὑφάδι στήμονιου || ἐν τῷ **πληθ.** τὸ ὕφασμα [δι' ἔτυμολ. βλ. **πήνος**].

πηνίζομαι, ἄμφ. **πανίδομαι**, ἀποθ.· (**πηνίον**)· περιτυλίσσω νῆμα εἰς καλάμιον (μασοῦρι), «καλαμίζω», «μασοῦρίζω», ἐτοιμάζω δηλ. ὑφάδι || γεν. ἐκτυλίσσω.

ΠΗΝΓ'ΚΑ, ἐπίρ.. ἐρωτημ. συσχετ. τῶν λέξεων **τηνίκα** και **ήνίκα**· κατὰ ποῖον χρονικόν σημεῖον, κατὰ ποῖαν ὥραν, λατ. **quota hora?** || **πηνίκα**· **ἔστι** **τῆς ἡμέρας**; =τί ὥρα τῆς ἡμέρας εἶναι;

πηνιον, τό, ἵπκορ. τοῦ **πήνος** ἢ **πήνη**· τὸ νῆμα ὕφαινου περιτυλιγμένον εἰς καλάμιον (μασοῦρι) ἢ ἢ δτρακτος («ἀδράχτι») ἐπὶ τῆς ὁποίας περιετυλίσοτο τὸ νῆμα [δι' ἔτυμ. βλ. **πήνος**].

πήνισμα, **-ατος**, **δ** (**πηνίζομαι**)· περιτύλιγμα («καλάμισμα») νήματος πρὸς ὕφαναιν || τὸ νῆμα τοῦ ὕ-

φαδίου το «καλαμισμένον» περί τήν ἄτρακτον || το ὕφασμα.

πήνος, -ου, δ' = **πήνη**, **πηνίον** (βλ. λ. λ.), αἰτίνες παράγονται ἐξ αὐτοῦ καὶ μεθ' ὧν ἔχει κοινὰς τὰς σημασίας [παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐτυμολογεῖτο ἐν τοῦ Πᾶν ἢ ἐκ τοῦ **πένομαι**].

Ἔτυμ.: **πήνος**: **πήνη**· **πηνίον**· **πήνισμα**· **πηνίζομαι**· **πηνίτις**: γοτθ. **fana** (τεμάχιον ὑφάσματος, σάβανον), ἀγγλ.-σαξ. **fana**, παλ.-γερμ. **fano** (ὑφασμα, σάβανον, σημαία), παλ.-νορρ. **gunn-fani**, ἀγγλ.-σαξ. **zurfana**, παλ.-γερμ. **gundfano** (ὑφασμα) γαλλ. **gonfanon**, ἰταλ. **gonfalone**, παλ.-ολαυ. **o-rona** (παραπέτασμα), **ronjava** (λινουὸν ὑφασμα, χλαινίδιον, περιωμίς), λατ. **pannus** (ράκος)· ἐξ ἰαπ. ***pan-** (: **penā-** ?)=τεμάχιον ὑφάσματος, ὅπερ εἶναι πῖθ. συγγ. τῆ **(s)pen-** (νήθω, κλωδῶ).

πήσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **πήγνυμι**.

πήξε, ἐπ. ἀντι **ἐπιξε**, γ' ἐν. ἀορ. τοῦ **πήγνυμι**.

πήσος, δωρ. **παός**, -οῦ, δ' (**πάσμαι**)· ὁ ἐξ ἀγγι-
στείας συγγενῆς, δεσμός, λατ. **affinis** [πῆσις], δωρ. **πάδος** <ιαπ. ***pādo-**=λατ. ***Pāro-** ἐν τῷ **pāricida** (ἐξ οὗ **parricida**)=φονεὺς συγγενοῦς· πρβλ. **πησοῦνη** (ἐπιγαμία, κηδεστία), πρβλ. Ἡούχ. **απαῶνται**· **συγγενεῖς**· κατ' ἄλλους ἄλλ' ἤτεον ὀρθῶς ἐκ τοῦ **πάσα-σθαι** (ἀποκτᾶν) (***k̄n-**), **πῆ-πᾶ-μαι**, διότι οἱ **πηοὶ** εἶναι **ἐπίκνητοι συγγενεῖς**].

ΠΗΡΑ, ἰων. **πήρη**, ἡ· δερματίνος σάκκος διὰ τροφῆς, διασάκι, σακκίδιον, σακκούλι, γυλιός (στρ. γλ.), λατ. **pera**. [ἀγν. ἔτυμ.· ἐξ αὐτοῦ πάντως παράγεται καὶ τὸ **πηρῖν** ἢ **πηρῖς**, -ῖνος, ἢ (=λατ. **scrotum**, ὁ τῶν ὄρχων σάκκος)].

πηρίδιον, τό, ὕποκορ. τοῦ **πήρα**· μικρὸς σάκκος. **πηρό-δετος**, ον (**πήρα** + **δέω**)· ὁ δένων πήραν (σάκκον), ἐπὶ ἱμάντος || ὁ δεδεμένος ἐν πήρᾳ (ἐν-τός σάκκου).

ΠΗΡΟΣ, ἄ, ὄν· ὁ βεθλαμμένος κατὰ μέλος τι τοῦ σώματος του, ἀνάπηρος, ἀκρωτηριασμένος, λατ. **mancus**. [ῥι' ἔτυμ. β λ. **πῆμα**].

πηρώ, μελλ. -ώσω (**πηρός**)· καθιστῶ τινα **πηρόν** (δηλ. ἀνάπηρον), τὸν ἀκρωτηριάζω, καὶ κυρ. κατὰ τὰ ἄκρα (χεῖρας ἢ πόδας) || μτφρ. καθιστῶ τινα ἀνίκανον.

πήσομαι, ἰων. μέλλ. τοῦ **πάσχω**, ἀντι **πέισομαι**. **πηχυσίος**, α, ον (**πῆχυς**)· ὁ ἔχων μήκος ἑνὸς πήχεως.

πηχύνομαι, μέσον· λαμβάνω εἰς τοὺς βραχίονάς μου, ἐναγκαλιζομαι.

ΠΗΧΥΣ, -εως, δ' γεν. πληθ. **πήχεων**· τὸ πρόσθιον μέρος τῆς χειρὸς, τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρπού, λατ. **ulna** || γεν., ὁ βραχίλων.— || τὸ κεντρικὸν μέρος (ἢ λαβὴ) ἔνθα ἤνουντο τὰ δύο κέρατα τοῦ ἀρχαίου τόξου.— || ἐν ἑβ πληθ., **πήχες**, τὰ κέρατα ἢ οἱ πλευραὶ τῆς λύρας, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ **ζυγόν**, ἧτοι τὸ ἐγκάρσιον ξύλον (γέφυρα) ἐφ' οὗ ἐστηρίχοντο οἱ χορδαί.— **IV** ὡς μέτρον μήκους, ἢ ἀπόστασις ἢ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ μικροῦ δακτύλου, λατ. **cubitus**, ὡς καὶ νῦν **πήχυς** περιέχων ὄρχικῶς 24 δακτύλους, ἢ ὁ παλάμιος (**παλαστάς**), ἢ περίπου 0,46 τοῦ μέτρου || **πῆχυς βασιλῆης** ἦτο μακρύτερος κατὰ τρεῖς δακτύλους, ἧτοι συν-ἰστατο ἐξ 27 δακτύλων, ἢ 0,52 τοῦ μέτρου.— **V** **πηχυσίος** κανὼν.

Ἔτυμ.: **πῆχυς**, αἰολ. δωρ. **πάχυσ** <ιαπ. ***bhāghu-s**, πρβλ. σανσκρ. **bāhū-hi**, **Zenb. bāzuš**, παλ.-νορρ. **ēdgr**, ἀγγλ.-σαξ. **boz**, παλ.-γερμ. **buog** (ἀρθρωσις, ὦμος).

πιάζω, μελλ. -άσω καὶ -άξω· μτχ. ἀορ. α' **πιάξας**· ζωρ. τύπος **πιάξω** (βλ. λ.).

πιάινω, μελλ. -άινω· ἀορ. α' **επιάινω**· παθητ. μελλ., **πιανθήσομαι**, ἀορ. **επιάισθην**· παθ. πρκ. **πεπίασμαι** (**πιάων**)· καθιστῶ τι παχύ, παχύνω || ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ κᾶμν παχύ, τὸ λιπαίνω, τὸ ἐμπλουτίζω || μτφρ., αὐξάνω, πληθύνω. 2) μτφρ. κᾶμνν τινά (τὸν καθιστῶ) αὐθόδη, ἀκόλαστον.— Παθητ., γίνομαι παχύς, γίνομαι ἀκόλαστος, αὐξάνομαι ἐν ἀκόλαστῳ.

πιάξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **πιάζω**.

πίαρ, τό, ἀκλιτον (**πιάων**)· πάχος, **στέαρ** (ξύγκι) ||

ῶσ. ἔλαιον (**πίαρ ἐλαίης**), ὄνθος τοῦ γάλακτος, ἀπρὸ γάλα || θθεν, πάχος πάχυνσις, παχύτης || μτφρ., ὡς τὸ λατ. **uber**, τὸ ἄκρον ὄντων παντὸς πράγματος, τὸ ἐκλεκτότατον, τὸ ἄριστον.

Ἔτυμ.: **πίαρ** (***πιφαρ**)· **πῖων**, **πτεῖρα**, **πῖον**· συγκρ. **πῖότερος**, ὑπερβ. **πῖότατος**· **πῖον**· **πῖαίνω**· **πῖασμα**, **πῖασμός**· **πῖερος**, **πῖαρός**· **πῖμελή**· **σανοκρ. p̄na** (θέμ. **p̄nvan-**), **p̄nvarī** (=πῖων, **πῖερα** ἰαπ. ***p̄r̄ve-riā**) (=ἐξωγκωμένος, πλήρης, παχύς), **p̄nvaḥ**, **Zenb. p̄nvaḥ-** (λίπος, πάχος), **σανοκρ. p̄nvarā-h** (=πιερός), λατ. **pinguis** (***p̄im-gvo-**, πρβλ. **πῖμελή**), **o-p̄imus** (παχύς, εὐφορός), παλ.-νορρ. **feitir**, μεσο-γερμ. **veiz** (παχύς) (βλ. ἐν **πιδύω**) ἰαπ. ***p̄oi-**, ***p̄i-** (ταῦτά πρὸς τὰ ***p̄oi-**, ***p̄i-** β βλ. ἐν **πίνω**)=εἶμαι ἐξωγκωμένος, ἀναβλύζω· πρβλ. καὶ **σανοκρ. p̄gāyē** (ὀγκύνω, ὀγκοῦμαι), **p̄gnā-h** (παχύς), **p̄irgūyē** (ὠγκωμένος, πλοῦσιος εἰς γάλα), **Zenb. p̄irgūyē-** (ὁ δηλάζων), **σανοκρ. p̄invaḥi** καὶ **p̄gāyātē**, **Zenb. p̄inaoiti** (εἶμαι ἐξωγκωμένος), **σανοκρ. p̄gāyāḥ** (ὑδωρ, γάλα), **Zenb. p̄gāyāḥ-** (γάλα), παλ.-νορρ. **feima** (νεάνις), ἀγγλ.-σαξ. **foemne** (νεάνις), παλ.-σαξ. **fēma** (γυνὴ ὑπανδρός), βλ. καὶ ἐν **πῖτω**.

πῖαρός, ἄ, ὄν (**πῖαρ**)· παχύς, πλοῦσιος.

πῖασμα, τό (**πῖαίνω**)· τὸ παχύνον, τὸ καθιστῶν παχύ (πλοῦσιον) || ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ λιπαίνων (παχύνων, πλουτίζων, καθιστῶν πλοῦσιον) ἰμάν χροῦν.

πιδάκιτις, -ιδος, ἡ (**πιδάξ**)· ἡ ἐκ κρήνης φουμένῃ, ἡ βλαστάνοσσα πλησίον κρήνης (βοτάνη).

πιδάκοις, εσσα, ἐν (**πιδάξ**)· ὁ ἀναβλύζων, ἀναπηδῶν, ὡς **πιδάξ** || ἡ πλήρης ἀπὸ πιδάκος (πηγάς).

πιδάκ-ώδης, ες (**πιδάξ**+**είδος**)· πλήρης πιδάκων (ἢ πηγῶν) || ὁ ὅμοιος πρὸς πιδάκα.

ΠΙΔΑΞ, -ἄκος, ἡ· ὅτι καὶ νῦν, **πιδάξ**, «**πιδάκος**», πηγὴ [ῥι' ἔτυμ. βλ. **πιδύω**].

πιδήεις, εσσα, ἐν (**πιδάξ**)· πλοῦσιος εἰς πηγὰς, ἔχων πολλὰς πηγὰς.

πιδύω· ἀναβροῦζω, ἀναβλύζω, ἐκρέω, ἀναπηδῶ.

Ἔτυμ.: **πιδύω**· **πιδάξ**, -ακος, **πιδήεις**· **πολυπιδάξ**, -ακος· **πίσιος** (μόνον κατ' ὄνομ. πληθ. **πίσσα** <***πιδ-σ-εο-α**=ὑγροὶ τόποι, λιβάδια): παλ.-νορρ. **feitir**, μεσο-γερμ. **veiz** (παχύς), παλ.-γερμ. **feizzen** (τρέφω), παλ.-γερμ. **feizilf** νεο-γερμ. **feist** (παχύς), παλ.-ιρλ. **esc** (ὑδωρ <***pid-skā**), gall. **uisc** (***peid-skā**)· ἰαπ. ***p̄id-** ἔκτετ. ἐκ ***p̄i-** β βλ. ἐν **πῖαρ**.

πίε, β' ἐν. προστ. ἀορ. β' τοῦ **πίνω** || ἀλλ' ῶσ. καὶ ἐπ. ἀντι **ἐπιε**, γ' ἐν. ὄρ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

πιέειν, ἐπ. ἀντι **πιέειν**, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **πίνω**.

πιέζω=**πιέζω** (βλ. λ.): ἐκ τούτου ἐπ. πρκ. **πιέ-ζευ** καὶ ἰων. παθ. μτχ. **πιεζεύμενος**.

ΠΙΕΖΩ, μελλ. **πιέσω**· ἀορ. α' **ἐπιέσω**· παθητ., ἀορ. α' **επιέσθην** ἢ **επιέχθην**· πρκ. **πεπιέσμαι** ἢ **πεπιέγμαι**· ὅτι καὶ νῦν, **πιέζω**, **πιέζω** ἰσχυρῶς, συνθλίβω, συντριβῶ.— || βλάλλω χεῖρα ἐπὶ τίνος, ἀδράχνω.

Ἔτυμ.: **πιέζω**, δωρ. **πιάζω**· **πίεσις**, **πιεσμός**· ἐξ ἰαπ. ***p̄i-s(e)-d-** (κάδημα ἐπὶ τίνος, πρβλ. τὰ ἐν **ἔζομαι**) ἐν τῷ **σανοκρ. p̄iḥayati** (***p̄i-zd-**)=πιέζω, **p̄iḥā** (πίεσις, ἄλγος), πρβλ. λεττ.-ολαυ. ***p̄ei-zdā** (ἐδρεῦων, συνεδριάζων)=παλ.-πρωσσ. **p̄elsda** (ἔπι-σθεν), πρωσσ. **p̄izdā**, πολ. **p̄izda** (=pudendum muliebri).

πιεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **πίνω**.

πῖερα, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ **πίνω** (βλ. λ.) || ἐπὶ πόλεω, ἡ πλοῦσια, εὐτυχῆς, εὐδαιμῶν || **δαῖς πῖερα**=πλοῦσιον (ἀφθονον) **δειπνον** («τραπέζικ») || ἐπὶ ἔυλου πεύκης, ρητινώδης, εὐχυμος, ἐλαιώδης, λιπαρῆς.

πῖεμεν, ἐπ. ἀντι **πιεῖν**, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **πίνω**.

Πιερίδες, αἰ· οὔτως ὀνομάζοντο αἱ Μοῦσαι εἰς τὰς κατοῦσαι εἰς τὰ Πιέρια ὄρη τῆς βορείου Θεσσαλίας (εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν καλουμένην Πιερίαν χώραν).

Πιερίηθεν, ἐπιρρ.· ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Πιερίας.

πίεσαι, ἀντι **πιέει**, β' ἐν. μελλ. τοῦ **πίνω**.

πιεσθεῖς, εἶσα, ἐν, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **πιέζω**.

πιήεις, εσσα, ἐν, ποιητ. ἀντι **πῖων** (βλ. λ.).

πιήσθα, β' ἐν. ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **πίνω**.

πιδάκνη, ἀτ. **πιδάκνη**, ἡ (**πιδάκος**)· εἶδος οἴνο-

δόχου πιδου, «κρασοπίδαρος».

πλημονή· πλήμοιος· —πλέος, α, ον, ἰων. ἐπ. πλεῖος, ἄττ. πλέως (*plē-jō-s) συγκρ. (τοῦ πολλός) πλέων, πλέων, πλείων, πλείων (βλ. λ. λ.), ὑπερθ. πλείστος (βλ. λ.).— ἄττ. πολλός, πολλή, πολύ. Ἰαπ. *pele (=εἶμαι πλήρης, πληρῶ) ἐν τῷ σανσκρ. *pīpartī* (pīp[ṛ]māh), *pīpāhī*, *pīpōhī* (πληρῶ, χορτάζω), *pīryaṭe* (πληροῦμαι), λατ. -pleo, ἀμφ. -plēre, παλ-λατ. *explēnūtī* (= *expletī*), λατ. *plēnus*, πρβλ. *plēnī*. *līnaim* (πληρῶ), καὶ ἰαπ. *pīno-s, *pīno-s, ἐν τῷ γοθθ. *fulls*, παλ-γερμ. *fol*, παλ-νοργ. *fullr*, σανσκρ. *pīpāhī*-h, Ζενθ. *pēṛṇa-*, λιθ. *pīlnas*, παλ-σλαβ. *pīrjñī*, παλ-ιρλ. *lān*, παλ-gaillau (πλήρης), λατ. *plēbēs*, *plēbs* (πληθός) (*plē-dh-: *πλήθος, πληθός*), συγκρ. λατ. *plus*, *ris*, ὑπερθ. *plurimus*, *plēritique*, *manipulus* (**manipulo-s*), παλ-ιρλ. *līa* (=plus, plures), *comalnaim* (πληρῶ), *līn* (=numerus, pars), gall. *llwyg* (: *πληρο-*), παλ-νοργ. συγκρ. *fleire* (=πλείων), ὑπερθ. *fleistr* (=πλείστος), παλ-νοργ. *folk*, ἀγγλ-σαξ. παλ-γερμ. *folc* (στρατός, λαός), λιθ. *pilū*, *pīlī* (πληρῶ). Βλ. καὶ *πλοῦτος*.

ΠΙΜΠΡΗΜΙ, ἀμφ. *πιμπρᾶναι*: οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι εἶναι ἐσχηματισμένοι ὡσεὶ ἐξ ἐν. *πρήθω*, ἦτοι: μελλ. *πρήσω* ἄορ. α' ἐπρησα' παθητ., ἄορ. ἐπρησθήην' πρκ. *πέπρησμαι*: καίω, θάλλω φωτιά, πυρπολῶ.— Παθητ., *πιμπραμαι*=καίομαι, πυρπολοῦμαι, καταστρέφομαι.

Ἔτυμ.: *πίμπρημι* καὶ *πρήθω*· *πρηθών*· *πρημαίνω*· *πρημονᾶν*· *πρημάς*, -ἄδος, ἦ· *πρηστή*, -ἦρος, δ'· *βού πρηστεις*, -ἰδος, ἦ-σως, ἦ· ἰαπ. *pere-, *perē, (ἀνοβλύζω, θράζω, πνέω)· πρβλ. παλ-σλαβ. *para* (καπνός, ἀτμός), μεσ-γερμ. *vradem*, *gratem* (καπνός-ἀνεμος), παλ-σουηδ. *fradha* (ἀφρός), *prō'ihali* (ρωδωνίζω), *apa-pruith* (φυσῶν παρασύρω), *pra-pruith* (φυσῶ ἔνω), παλ-νοργ. *fraudī*, *frodā* (ἀφρός), παλ-σουηδ. *frōdha*, ἀγγλ-σαξ. *ā-frōran* (ἀφρίζω). Αἱ ἰαπ. ἀδαὶ βάσεις *pere-, *perē- εἶναι συγγ. πρὸς τὰς ἰαπ. *sp(h)er-, *sp(e)rē-, τὰς ἐν τῷ σανσκρ. *sphurātī*, ἕλλ. *σπαίρω* καὶ *σπείρω* (βλ. λ. λ.).

πῖν (καὶ **πεῖν**), ποιητ. ἀμφ. τοῦ **ἐπιον**, ἄορ. ε' τοῦ **πίνω**.

πινάκηδόν, ἐπίρρ. (*πίναξ*)· δίκην πινάκων (σαινιδῶν).

πινάκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πίναξ*· μικρός πίναξ, πινακίς || κυρ. πινακίς ἐφ' ἧς οἱ δικασταὶ ἐγγραφον τὴν ἀπόφασιν των περὶ καταδίκης ἢ ἀθώωσης τοῦ ὑπ' αὐτῶν δικάζομένου, λατ. *tabella* (*condemnatōria* ἢ *absolutoria*).

πινάκιος, δ'·=πινάκιον (βλ. λ.).

πινάκο-πώλης, -ου, δ' (*πίναξ+πώλεω*)·=δρυνθο-πώλης (βλ. λ.), ὁ πωλῶν μικρὰ πτηνὰ ἀραδυσμένα ἐπάνω εἰς πινακίδα, ἐδ τὰ *λιπαρὰ τῶν δρυνθῶν ἐπὶ πινάκων πωλῶν* (Σηρλ.) πρβλ. Ἡουχ. *πεινακοπώλης*· δρυνθοπώλης· *τίλλοτες γὰρ αὐτὰ καὶ τιθέντες ἐπὶ πινάκος ἐπώλων*.

ΠΙΝΑΣ, ἄκος, δ'· ἐτι καὶ νῦν, πίναξ, σανίς || πινακίς πρὸς γραφήν || πίναξ (δέλτος) ἀναθηματικὴ (ἀφιερωτικὴ) κρεμαμένη ἀπὸ τοῦ εἰδῶλου τοῦ Θεοῦ. 2) κρεατοσάνδιον, ἢ ξυλίνον πινάκιον (σκουτέλιον, γαβάδα, πιάτο), ἢ ξυλίνος δίσκος ἐφ' οὗ ἐτίθεντο τὰ προσφερόμενα ἐδέσματα. 3) πινακίς ζωγραφικῆς, ἢ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ζωγραφικός πίναξ, λατ. *tabula*. 4) πλάξ (ξυλίνη) ἐφ' ἧς ἦτό τὴν γεγραμμένην ἢ ἐγχεραραγμένην || γεωγραφικός πίναξ, χάρτης. 5) πινακίς ἐφ' ἧς ἀνεγράφοντο δημόσια ἀνακοινώσεις (προκήρυξεις, ἐντάλματα) || κατάλογος ὀνομάτων [κατὰ τὰς παλαιότερας ἔτυμολογίας εἶναι συγγ. τῷ *pīnus*, ἦτοι *πίναξ*=πευκίνη σανίς' ἢ συγγ. τῷ *πλάξ* (κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ *ν* καὶ λ') ἀκόμη καὶ ἐκ τοῦ *πίνω* ἐθεωρήθη, ὁλως ἐσφαλμένως, ὅσο τινων παραγόμενον.— ὑπὸ τινων τῶν νεωτέρων ἔτυμολόγων συσχετίζεται πρὸς τὸ σανσκρ. *pīnākī* (ράβδος, ρόπαλον), παλ-σλαβ. *pīnī* (κορμὸς δένδρου)].

πινάρος, ἄ, ὄν (*πίνω*)· ρυπαρός, ἀκάθαρτος.

πίνω (*πίνω*)· εἶμαι *πιναρός* (τ. ἔ. ρυπαρός).

πινέμεν, **πινέμεναι**, ἐπ. ἀμφ. τοῦ *πίνω*.

πίνεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *πίνω*.

πίνηρός, ἦ, ὄν, ἰων. ἀντι *πιναρός* (βλ. λ.).

ΠΙΝΝΑ καὶ **πίννη**, ἦ· εἶδος ὄστρακοδέρμου, καὶ σήμερον ἐτι φέροντος τὸ ὄνομα τοῦτο («πίννα») εἶναι θῆλυ.ον, μετὰ μακροῦ ὄστράκου καὶ μεταξὺδους πώγυνοσ (ἐξ ἰνῶν δι' ὧν συγχερατεῖται ἐν τῷ πυθμῆνι τῆσ θαλάσσης). [*πίννα*· *πιννικόν* (ἐνν. *ἐριον*)· *πιθ*. ἢ *λ*. εἶναι μεσογειακῆ].

πιννο-τήρης, -ου, δ' (*πίννα+τηρέω*)· μικρὸς κρκίνος, κατοικῶν ἐντὸς τοῦ ὄστράκου τῆσ πίννης καὶ χρησιμεῶν ὡς φρουρός τῆσ || μτφρ. πᾶν μικρὸν παρᾶσιτον.

πινόεις, *εσσα*, ἐν'=*πιναρός* (βλ. λ.).

ΠΙΝΟΣ, δ'· ρύπος, ἀκαθαρσία, λατ. *squalor* [δι' ἔτυμ. βλ. *οἰσπότης*].

πίνωσκω, ἄορ. α' ἐπίνωσσα· παθ. *ἐπινύσθην*· (*πέπνῆμαι*, παθ. πρκ. τοῦ *πνέω*)· καθιστῶ τινα σοφόν ἢ σώφρονα, σωφρονίζω, νοθεύτω.

πίνυτή, ἦ (*πινυτός*)· ἢ φρονίσκος, σύνεσις, νοῦς.

πίνυτής, -ῆτος, δωρ. -ἄτος, ἦ·=πινυτή (βλ. λ.).

πίνυτός, ἦ, ὄν (*πίνυτός*)· σώφρων, συνετός, φρόνιμος, νοήμων.

Ἔτυμ.: *πινυτός*· *πινυτή*, δωρ. *πινυτάς* («*πινυτο-τάτ-εσ* καθ' ἀπλολογίαν)· *πίνυσις* (πρβλ. Ἡουχ. *ἐπί-νωσις*, *σύνεσις*, *ἐπινυμένην συνετήν*).—κατὰ τινας *πινυτός* κεῖται ἀντὶ τοῦ *πινυτός* (<*πνέω* (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους εἰς τὴν *λ*. ὑπόκειται βίξ. βάσις **πφι-νυ*·: *νήπιος* (<**νη-πιε*), *νη-πύ-τιο-εσ*, σανσκρ. *puhīti* (καθαρίζω, λαμπρύνω)· κατ' ἄλλους *πινυτός* (<*πνι*- (<*ἐπι*, πρβλ. *πι-έω*)·+*νυτός*), συγγ. τῷ *νόβ[ρ]ος*, πρβλ. *ἐπινυοεῖν*, *πιθ*. δὲ καὶ τῷ γοθθ. *πυναμαι* (δύνασθαι).

πίνυτό-φρων, -ονος, δ, ἦ (*πινυτός+φρήν*)· ὁ πινυτὰ φρονῶν, ὁ συνετῶσ οκεπτόμενος, ὁ ἔχων σοφὰσ σκέψεις.

ΠΙΝΩ, μελλ. *πίομαι*· ἄορ. ε' ἐπιον, προστ. *πίε* ὡσ. καὶ *πίθι*, ἀμφ. *πιεῖν*· ἐκ *ρίζ*. **ΠΟ**-παρήχθησαν δ' πρκ. *πέπωκα*, παθ. ἄορ. α' ἐπόθην' ἀμφρ. *παθ*. πρκ. *πεπόσθαι*· ὡσ καὶ νῦν, *πίνω*, λατ. *bībo* || μετὰ γεν. *πίνω* ἐκ τινος πράγματος || μτφρ., *πίνω*, ἀποροφῶ || πρκ. *πέπωκα*=ἔχω πῆλ, εἶμαι μεθυμένος, εἶμαι ἐπιμέμενος.

Ἔτυμ.: *πίνω*, αιολ. *πίνω*, μελλ. (ἀρχ. ὅκοτ.) *πίομαι*· ἄορ. ε' ἐπιον, προστ. *πίθι*, αιολ. *πῶθι*, πρκ. *πέπωκα*, μέσ. πρκ. *πέπομαι*· *πῶμα* καὶ *πόμα*· *πότος*, *πόσις*· *πότιμος*· *πότης* (ὑπερθ. *ποτίστατος*)· *ποτήρ*· *ποτήριον*· *πίνον*· *πιπίσκω*, μελλ. *πίσω*· *πίστρα*: σανσκρ. *pāti* (πίνω), *pāyayati* (ἴδω πρὸς πόσιν), *pānam* (ποτόν), *pītā-h* (πιωμένος), ἄλδ. *pī* (πίνω), λατ. *pōtus*, -us καὶ μτχ. *pōtus* (=λιθ. *puia*), *pōsca*, *pōculum* (**pō-lo-m*=σανσκρ. *pātram*=ποτήριον), *pōtor* (: σανσκρ. *pātār-pātār* ἄλλη βαθμὶς μεταπτώσεως παρὰ τῷ ἕλλ. *οἰνοποτήρ*, *ποτήριον*), *pōtīz* (ἕλλ. *ἀμπωτίς*: ἄλλαι βαθμίδες μεταπτώσεως παρὰ τῷ σανσκρ. *pīlī-h* (ποτόν, ἕλλ. *πόσις*), παλ-ιρλ. *ōl* (=ποτόν, πόσις) (**pōllo-m*), παλ-σλαβ. *pīlī* (πίνω), *pīno* (ποτόν), *poja*, (ἴδω πρὸς πόσιν), παλ-πρωσσο. *roūt* (=πίνω), πρβλ. ἐτι τὸν ἀναδιπλ. ἐν. σανσκρ. *pībati* (πίνω)=λατ. *bibō* («*pībo* κατ' ἀνομ.), σανσκρ. γ' πληθ. *pīpātē*· ἐξ ἰαπ. **pōji*-: **pō[i]*: **pī*-. Βλ. καὶ ἐν *πῖα*.

πίν-ώδης, *εσ* (*πίνω+εἶδος*)· ρυπαρός, ἀκάθαρτος.

πίομι, εὐκτ. ἄορ. ε' τοῦ *πίνω*.

πίομαι, μελλ. τοῦ *πίνω* || ἄλλ' ὡσ. ἐν χρήσει καὶ ὡσ μέσος ἐν.

πίον, ἐπ. ἄορ. ε' τοῦ *πίνω*.

πίος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ *πίων* (βλ. λ.).

πίότης, -ῆτος, ἦ (*πίος, πίων*)· παχύτης, πάχος || μτφρ., πλοῦτος, εὐτυχία.

πῖπισκω, μελλ. *πίσω*· ἄορ. α' ἐπίσα· μττ. ἐνεργ. τοῦ *πίνω*, ἴδω εἰς τινα νὰ πῆλ, τὸν κᾶμυν νὰ πῆλ (μετὰ διπλῆσ αἰτ.): *πίσω σφε Δίρκασ ὕδαρ*=δὰ τοὺς δῶσω νὰ πῖωσιν (δὰ τοὺς ποτίω) ὕδαρ τῆσ Δίρκης.

πίπλω, ποιητ. ἀντι *πίμπλημι*, πρτ. *ἐπιπλων*· διὰ σσημ βλ. *πίμπλημι*.

πίπος καὶ **πίππος**, δ' νεοσόςσ πιπιζῶν εἰσέτι || ἀντὶ *πιπῶ*, -οὺς, ἦ·=δρυσκολάπτης.

Ἔτυμ.: *πῖπος*· *πιπῶ*· *πιπίζω*· λέξεις πεποιημέναι ἐκ τοῦ ἦχου (ὀνοματοποιεῖται) μετ' ἀναδιπλ., πρβλ. σανσκρ. *pīpaka* (πηγνόν), *pīpīka*-h, λατ. *pīpīfā*

re, rիրը, րըրը (κλαυθμηρίζω), γερμ pieren (κλαυθμηρίζω), λιθ py rpi (δμ.), άρμ. bibem (δμ.), έλλ. *πίφιγξ, πιφαλλίς* (είδη πτηνών).

ΠΙΠΗΪΑ, -ίωσ' φωνάω πī πīώς οι νεοσοοί (δνοματοποιία, λ. πεποιημένη εκ του ήχου) [δι' έτυμ. βλ. *πίπης*].

ΠΙΠΡΑΣΚΩ, ίων. **ΠΙΠΡΗΣΚΩ**, άναδιπλ. τύπος του *περάω*' πρκ. *πέπρῶκα*' παθτ. α' *περῶθησομαι*' τετελ. μέλλ. *πεπρῶσομαι*' παθ. άόρ. α' *επερῶθην*' πρκ. *πέπρῶμαι*, ίων. -*μαι* (*περάω*)' πωλώ ταξιδεύω εις ξένας χώρας, ταξιδεύω εις μακρινάς χώρας (δηλ. *περάω*) διά να πωλήσω έμπορεύματά μου || γεν., πωλώ.—Παθτ., πωλούμαι || μπφ., αγοράζομαι και πωλούμαι, δηλ. προδίδωμαι [δι' έτυμ. βλ. *πέρημι, περῶ*].

ΠΙΠΤΩ [άντι **ΠΙ-ΠΕΤΩ**, άναδιπλ., εκ τής *πίξ.* *πετ-*, τής εν *πέτομαι*, ήτις φαίνεται εν τῷ δωρ. άόρ. *ε-πετ-ον* και εν τῷ ποιητ. *πίτ-νω*' ως προς τον άναδιπλ. *πί-πτω* πρβλ. *μί-μνω* εκ του *μένω, γί-γνομαι* εκ του **γίνω*].—έπ. πρτ. *πίπτω*' μέλλ. *πεσοῦμαι*, ίων. *πεσῶμαι*' άόρ. β' *επεσον*, άπρφ. *πεσειν*' πρκ. *πέπτεονα*' έπ. μτχ. *πεπτεώς* και *πεπτεώς*, -*ώτος*, άττ. *πεπτεώς*, -*ώτος*, συγκεκ. εκ του *πεπτεκώς*' ως και νῦν, *πίπτω*, *πίπτω* κάτω, καταπίπτω || συντάσσ. μετά τῶν προθ. *εν* (*πίπτω εν τινι*, αλλά και άπροθ. *πίπτω πεδίω άντι εν πεδίω*), *επί* (*πίπτω επί τινι και επί τι*), *πρός*, *εξ*, *ἀπό*, *εκ* || άπολ. εν τῷ πρτ. *πέπτεονα*==είμαι χαμενός, κείμαι χαροί.— **Π** *είδικαι χρήσεις*: *πίπτω εν τινι*==έπιπλω μεθ' όρμηξ κατά τινος, έπιτίθεμαι, προσβάλλω. 2) *πίπτω εκ τινος*=πίπτω έξω τινός, χάνω τι, λατ. *decidere de...* || *εκ θυμού πίπτω τινι*==έκπλω εκ τής εύνοίας τινός, χάνω τήν εύνοίαν τινός. 3) *πίπτω μετά ποσῶ γυναικός*==πίπτω μεταξῦ τῶν ποδῶν γυναικός, δηλ. γεννώμαι. 4) *πίπτω εν μάχη*, φονεύομαι. 5) *πίπτω*, καταπίπτω, κοπάζω, παύω, σταματώ (ως επί του άνέμου «επεσε ό άέρας»). 6) *πίπτω υπό τινος*=πίπτω διά χειρός τινος, φονεύομαι υπό τινός || νικῶμαι, καταβάλλομαι, υπό τινος || *δ Σέρξω στρατός αυτός υπ' έωντοῦ έπεσε* ('Ηρόδ.)=ό στρατός του Ξέρξου κατέρρευσε εν υπό το όδρος του ίδιου του όγκου (=λατ. *mole sua corruit*). 7) *άποτυγχάνω* || *ωσ. επί δράματος*, *άποτυγχάνω*, *άστοχώ*, *άποδοκιμάζομαι*, λατ. *cadere*. 8) *επί τῶν κῦδων* (του παιγνιδίου), *πίπτω* εις *ώρισμένην δέσιν* (ρίπτων έπιτυγχάνω *ώρισμένον όριδμόν*, π. χ. *δέξ'όρες*): *τά δεσοτάων εἰς πεσόντα θήσομαι*=δῶ θερήσω του κυρίου μου τά ρίψεις έπιτυχεῖς | *δει γάρ εἰς πίπτουσιν οι του Διός κῦβοι*=διότι οι κύβοι (αι ρίψεις) του Διός είναι πάντοτε τυχηροί || *γενικός εἰς πίπτω*, *καλῶς πίπτω*=είμαι τυχηρός, άποβαίνω εύτυχῆς || *ωσ. πίπτω*, «πέφτω», μεταβάλλομαι, γίνομαι, άποβαίνω, συμβαίνω.

'*Έτυμ.* *πίπτω* (άντι **πιπτω*, κατ' άναλ. προς το *ρίπτω*), ίων. μέλλ. *πεσομαι* (**πετόμαι*), άττ. *πεσοῦμαι*, άόρ. β' *επεσον*, δωρ. *επετον*, πρκ. *πέπτεονα*, έπ. μτχ. *πεπτεώς*, άττ. *πεπτεώς*, -*ώτος*' πκρά Τραγ. *πίτνω*' παρ᾽ Πινδ. *ά-πτώς* (γεν. -*ώτος*)=ό μη πίπτων, ό μη ύποκειμενος εις πτώσιν' *πέσος* (γεν. *πέσους*, **πετ[ος]*)=πτῶμα παρ᾽ Τραγ. *πέσωμα* (και εν άττ. *έπιγρ. πέσωμα*=πτῶσις)' *πετώμα*, *πετώσις*' *προπετής*, *εὔπετής*: *σανσκρ. prapati* (έφορμῶ), λατ. *peio* (=βαδίζω κατ' εύδειαν προς το μέρος τινός, ζητώ να φθάσω τι), *impetus*, *έξ* λατ. **pet-* (πίπτω), ταυτιζόμενου προς το **pet-* (πετώ, ἵπταμαι)' βλ. και εν *πέτομαι*, *ποταμός*.

ΠΙΡΩΜΙΣ, λέξις Αιγυπτιακή = *καλός κάγαθός, εύγενής*.

ΠΙΣΙΝΟΣ, η, ον (*πίσιος*)' ό παρεσκευασμένος εκ πίσων (τ. έ. μπιζελίων): *έτνος πίσιον*=σοῦπα (άπό μπιζέλια).

ΠΙΣΙΟΣ (Α), δ' είδος όσπρίου, «τό μπιζέλι», λατ. *pisum* [οκτ. έτυμ.' πιθ. είναι ξένη λέξις (θρακο-φρυγ.)]' τό λατ. *pisum* είναι δάνειον εκ τής 'Ελληνικῆς].

ΠΙΣΟΣ (Β), τό (*πίσω* μέλλ. του *πίσισκω*), άπαντῶν μόνον εν τῷ όνομ. και αϊτ. πληθ. *πίσσα*=κάθυγροι τόποι, λιβάδια [δι' έτυμ. βλ. *πίθω*].

ΠΙΣΙΑ, άττ. *πίτῆ*, ή' ως και νῦν, *πίσσα*, λατ. *pix* || παοιμ. φράσις, *μελάντερον ήττε πίσσα* = *επιθ*

μάρο κι' άπ' τήν πίσσα». [*πίσσα* (<πικ>: λατ. *pix*, γεν. *picis*, παλ.-σλαυ. *rkiti*, *picziti*, λιθ. *plikis* (τό παλ.-γερμ. *peh* είναι δάνειον) ή λέξις είναι συγγ. προς τας λ. λ. *πίαρ* και *πίτυς* και τας μετ' αυτών συνανηκούσας].

ΠΙΣΩΡΗΣ, ες (*πίσσα*)' ό εκ πίσσης κατασκευασόμενος || ό πλήρης από πίσσαν || ό όμοιος προς πίσσαν. **ΠΙΣΙΝΟΣ**, άττ. **ΠΙΤΙΝΟΣ**, η, ον (*πίσσα*)' ό (πε)πισωμένος, κεκαλυμμένος διά πίσσης.

ΠΙΣΩΩ, άττ. **ΠΙΤΩΩ**, μέλλ. -*ώσω* (*πίσσα*)' *άλείφω* διά πίσσης, πισοῦν.

ΠΙΣΤΕΥΜΑ, τό (*πιστεύω*)' *έγγυησις* (ένέχυρον) *καλής πίστεως*.

ΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΣ, ή, όν (*πιστεύω*)' ό διατεθειμένος να πιστεύσῃ (να δώσῃ πίστιν), ό προθύμως πιστεύων.

ΠΙΣΤΕΥΩ, μέλλ. -*σω* (*πίστις*)' *δ.*τι και νῦν, *πιστεύω*, *έχω πίστιν*, *έμπιστεύομαι*, *έχω πεποιθήσιν εις τι* (να), *παρέχω πίστιν εις τι* (να) || *άπολ., χαλεπόν πιστεύειν* =είναι δύσκολον να διδῆ τις πίστιν || *πιστεύω εις τινα*=δίδω πίστιν (παρέχω έμπιστοσύνην) εις τινα.— *Παθτ.*, *πιστεύομαι* υπό τινος, *θεωρούμαι* *άληθῆς* υπό τινος, *άπολαύω* *έμπιστοσύνης* (εκ μέρους τινός). 2) *πιστεύω*, *συμφοροῦμαι*, *συμφωνῶ*, *συγκατανεύω*, *ύπακούω*, *πέθομαι*.— **Μ** *μετ' άπρφ.*, *πιστεύω* *ότι...*, *έχω πεποιθήσιν* (είμαι *θέβαιος*) *ότι...* || *ωσ. μετά δοτ. και άπρφ.*, *έχω έμπιστοσύνην εις τινα* *ότι...*, *έπανοπαύομαι εις τινα* (και *είμαι θέβαιος*) *ότι...*— **Π** *πιστεύω τινί τι*=έμπιστεύομαι τι εις τινα.

ΠΙΣΤΙΚΟΣ (Α), ή, όν (*πίνω*)' *πόσιμος*, *ύγρός*, *ρευστός*.

ΠΙΣΤΙΚΟΣ (Β), ή, όν (*πίστις*)' *πιστός*, *αξιόπιστος*. 2) *πειστικός*, *πειστήριος*. 3) *γνήσιος*, *καθαρός*, *άμεικτος*.

ΠΙΣΤΙΣ, -εως, ή (*πίθω*, *πέθομαι*)' *δ.*τι και νῦν, *πίστις*, *έμπιστοσύνη*, *εις τινα*, *πίστις*, *πίστις* (δοξολογία), λατ. *fides*, *fiducia*: *πίστις θεῶν*=πίστις περι ύπάρξεως τῶν θεῶν, ή προς τους θεους πίστις (άρσολογία, έμπιστοσύνη) || *πεποιθήσις* περι τινος πράγματος, *πεποιθήσις*, *θεβαιότης*, 2) *καλή πίστις*, *έμπιστοσύνη*, *τιμιότης*, λατ. *fides*. 3) *έμπορική πίστις*, «*κρέντιτο*», *έμπορική πίστωσις*: *εις πίστιν δίδωται*=δίδειν τι επί πιστώσει.— **Π** τό παρέχον *έμπιστοσύνην* ή *πεποιθήσιν*, *μία θεβαλωσις*, *έγγυησις*, *έγγυησον* *καλής πίστεως*, *ένέχυρον*: *πίστις και όρκια ποιούμαι* = *άνταλλάσσω έγγυήσεις και όρκια*. 2) *μέσον* *πειστικόν* (*μέσον καταπίεσεως*), *έπιχειρήμα*, *άπόδειξις*, *έλεγχος*.

ΠΙΣΤΟΣ (Α), ή, όν (*πίνω*)' *πόσιμος*, *πρῶτος* (βλ. λ.), *ύγρός*, *ρευστός* (πρβλ. και *πιστικός* Α).

ΠΙΣΤΟΣ (Β), ή, όν (*πίθω*)' *επί* προσώπων, *ός* και νῦν, *πιστός*, *έμπιστος*, *άληθῆς*, *είλικρινῆς* || *εν Περσῶ οι πιστοι ή τα πιστα* ήσαν *μυστικοσύμβουλοι* του Βασιλέως | *πιστά πιστών* = *πιστότατοι* (πρβλ. *εσχάτ' εσχάτων*). 2) *δξιος* *πίστεως*, *δξιος* *έμπιστοσύνης*, *αξιόπιστος*.— **Π** *επί πραγμάτων*, *αξιόπιστος* (που να *άζιζῃ* να τόν *πιστεύσῃ* *καυεῖς*), *θέβαιος*, *άσφαλῆς* || *πιστευτός*, *πιθανός*.— 2) *τό πιστόν* (ως *οσα*), *ως τό πίστις* || *έγγυησις*, *ένέχυρον*, *άσφάλεια*, *διαβεβαίωσις*: *πιστόν ή πιστά δοῦναι και λαβεῖν*=να *άνταλλάξῃ* (να *δώσῃ* και να *λάβῃ*) *έγγυήσεις* || *ωσ. τό πιστόν*=*καλή* *πίστις*.— **Π** *ως άναργ.* (ως *τό πίσυνος*), *ό πιστεύω*, *ό έχω* *έμπιστοσύνην* (*πεποιθήσιν*) *εις τι* (να). 2) *εὔπειδης*, *ύπακούων*, *εις τινα*.

ΠΙΣΤΟΤΗΣ, -ητος, ή (*πιστός* Β)' τό να είναι τις *πιστός*, *πίστις*, *καλή πίστις*, *τιμιότης*.

ΠΙΣΤΩ, μέλλ. -*ώσω* (*πίστος*)' *καθιστώ* *τινα* *δξίοπιστον*, *τόν δεσμεύω* *δι' έγγυήσεως* (ή *ένέχυρου*, *συμφωνίας* κλπ.).— **Π** *παθτ.*, *γίνομαι* *δξίοπιστος*, *παρέχω* *έγγυήσιν*: *όρκω πιστούμαι*=*δεοῦμαι* *δι' όρκου*. 2) *αισθάνομαι* *έμπιστοσύνην*, *έχω* *πεποιθήσιν*, *πέθομαι*: *πιστωθεῖς* = *πεποιδῶς* *ότι...*, *θεβαιωθείς* *ότι...*— **Π** *μέσον*, *παρέχω* *εις τινα* *και λαμβάνω* *παρ' αύτου* *όμοίως* *έγγυήσεις*, *άνταλλάσσω* *πίστις* (*έγγυήσεις*). 2) *πιστούμαι* *τινα* *όφ' όρκου*=*έξασφαλίζω* *τήν καλήν* *του πίστιν* *δι' όρκων*, *τόν δεοῦμαι* *δι' όρκων*.

πίστρα, ή (πίνω)· ή «ποτίστρα», τόπος εν ᾧ ποτίζονται τὰ ζῷα | τὸ ἀγγεγον ποτίσματος (εκουδός, καρδάραι).

πίστρον, τὸ (πίνω)·—**πίστρα** (βλ. λ.).
πίστωμα, -ατος, τὸ (πιστόω)· ἐγγύησις, βεβαίωσις, ἐχέγγυον, ἐνέχυρον. 2) **γρηλαέα πιστώματα** = πιστοὶ γέροντες, ὡς **πιστά Περωσῶν=πιστοὶ Περωσῶν**.
πιστός, ἐπὶρρ. τοῦ πιστός (βλ. λ.)· κατὰ ἀξιοπίστον τρόπον, πιστός, ἀξιοπίστως || κατὰ πειστικὸν τρόπον, πειστικῶς.

πιστώσαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ πιστόω.
πίσυγγος, δ' σκυτοτάμος, ὑπόδηματοποιός || **πίσ-σύγγον**, τό=τὸ ἐργαστήριον τοῦ πισύγγου (ὑπόδηματοποιού). [πρβλ. Ἑουσ. ἀπέσουμπτον σκυτεῖον, επεσούπηη σκυτεύτρια]· σχοταίν. ἐτυμολ.]

πίσυνος, η, ον (πίθω)· μετά δοτ., ὁ ἔχων πίστιν (ἐμπιστοσύνην, πεποίθησιν) εἰς τί(να), ὁ πεποιθὼς εἰς τί(να), ὁ σθηριζόμενος εἰς τί(να).

πίσυρα, οί, αί, **πίσυρα**, τά, αἰολ. ἀντί **τέσσαρες**, τέσσαρα (βλ. λ.).

πίσω, μελλ. τοῦ πιπίσκω.

πίνα, ἐπ. ἀντί **ἐπίνα**, γ' ἐν. πρτ. τοῦ **πίνημι**.

πίνας, ἄσα, ἄν, μτχ. τοῦ **πίνημι**.

πίτημη, παρἄλλ. τύπος τοῦ **πετάννημι**· ἐκτείνω, ἐξελπώνω [δι' ἐτυμ. βλ. **πετάννημι**].

πίτω (Α)·—**πετάννημι**.

πίτω (Β), ποιητ. τύπος ἀντί **πίπτω**, χρησιμοποιούμενος ἀντ' ἐλαίου δια μετρικῶς λόγους, δασκίς δηλ. τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ βραχέα τὴν παραλήγουσαν, δπως διὰ τὸν ἀντίθετον λόγον χρησιμοποιεῖται τὸ **μέμω** ἀντὶ τοῦ **μέω**, δασκίς τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ μακρὰν τὴν παραλήγουσαν.

πίτῶ, ή, ἀττ. ἀντί **πίσσα** (βλ. λ.).

πίτίνος, η, ον, ἀττ. ἀντί **πίσινος** (βλ. λ.).

πίτῶς, ἀττ. ἀντί **πισσάω**.

πίτῶ-κάμπης, -ου, δ'=**πιτυνοκάμπης** (βλ. λ.).

πίτύλεω, μελλ. -σα (**πίτυλος**)· ὡς τὸ κοινὸν ἐπιτουλῶ, «ἐπιτουλίζω» | **κινῶ τὸς χεῖρας μου κανονικῶς** (ρυθμικῶς) ὡς οἱ κωπηλατοῦντες.

ΠΙΤΥΛΟΣ, δ' τὸ ρυθμικὸν πλατάγημα τῶν κωπῶν· ἐνὶ **πιτύλω**=μέ ἕνα ρυθμῶν, μῆ φωνῆ, πάντες ὄμοι.— || τὸ πλατάγημα (ὁ ἦχος) σταγόνων ὕδατος πιπτουσῶν ταχέως καὶ ρυθμικῶς || **πίτυλος σκύφου**=τὸ πλατάγημα (ὁ ρυθμικός ἦχος) τὸ προκαλούμενον ὑπὸ οἴνου ἐχγεομένου εἰς ποτήριον. 2) ὁ ἦχος ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς ταχείας διαδοχῆς κτυπημάτων (πληγμάτων), ὅπως τὰ ἐπὶ τοῦ στήθεος τῶν θρηνοῦντων, ἢ τὰ τῶν χειροκροτημάτων, ἢ τὰ καταφερόμενα ὑπὸ τῶν πυγμάχων. 3) μτφρ., ἐπὶ πάσης διαίτας καὶ παραφόρου κινήσεως, ἢ ἐπὶ σφοδρῶν συναισθημάτων (ὄργης, χαρᾶς κλπ.).

Ἔτυμ.: **πίτυλος=πιτυλεύω=πιτυλίζω** τὸ ἀρχικὸν **πιτ-** (***peit-**: λατ. **peilians** (παράφορος, ὄργιλος, αὐθάδης, λαγνός, ἀσελγής), **peilicus** (: **peio**), εἰς λατ. ***pei-** τοῦ ἐν τῷ **πέτωμαι** καὶ **πίπτω** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους **πιτ-** (***spicit-**· **qnit-**· ***qntē(i)-t**, πρβλ. ***qntē-t** ἐν τῷ **πάσσω** λατ. **quallo**. ***Allo**ι προτιμῶσι νὰ τὸ θεωροῦσι προερχόμενον ἔκ τοῦ **πίτυς**, ὁπότε ἀρχικῶς **πίτυλος=ἐρετμός** (κώπη)· ἀπίθανος εἶναι βεβαίως καὶ ἢ ἐκ τοῦ **πέσσω** (ξεφλουδίζω) παραγωγὴ του, ἐντελὼς δ' ἀπαράδεκτος εἶναι ἢ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων γινομένη συσχέτισις τὸν πρὸς τὸ **τύπτω**, οἰνοίε κατὰ μετασχηματισμὸν (τύπτιλος) **τύπτελος** > **πίτυλος**).

πίτῶ-κάμπης, -ου, δ'=**πιτυτ-κάμπω**· ὁ κάμπτων (λυγίζων) πίτυς (πεύκα), ἐπιθ. τοῦ λησαυθῆ Σίνιδος, ὁ ὁποῖος εἶχαν ἐγκατασταθῆ παρὰ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου καὶ ἀθανάτους τοὺς διαβαίνοντας ἐκείθεν δένων τὰ ἄκρα των (χεῖρας καὶ πόδας) εἰς τὰς κορυφὰς δύο πτύων, τὰς ὁποίας λυγίζων ἦναι πρὸς στιγμὴν, ἀφίπων δὲ αὐτὰς ἐπαιτα ελευθέρας νὰ ἐπανάθουν εἰς τὰς θέσεις των, καὶ προκαλῶν οὕτω τὸν διαμελισμὸν.

πίτῶ-τρέφος, ον (**πίτυς+τρέφω**)· ὁ τρέφων πίτυς, ὁ ἔχων ἀφθονίαν πτύων.

πίτῶρον, τό (**πέισσω**?)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθῇ, ἔτι καὶ νῦν, πίτυρον, ἐπίτυρο, ὁ φλοιός τοῦ οἴτου | γανικῶς, ἀπορριμματα, σκύβαλα, σκουπίδια, λατ. **furfur, furfura**. [πρβλ. Ἑουσ. **επήττα=πίττωσα**,

επήττα=πιτύρινοι ἄρτοι· Δάκωνες]· **πιτ-** καὶ **πητ-** εἶναι ἀκέραιοι δύο βαθμίδων τοῦ **ιαπ. *qē(i)-t**, πρβλ. ***qē(i)-** ἐν τῷ **πῆν**, καὶ τοῦ ***qwe-t** ἐν τῷ **πάσσω**, λατ. **quallo**· οἱ νεώτεροι δηλ. ἐτυμολόγοι δὲν δέχονται πάντας τὴν ἐκ τοῦ **πέισσω** παραγωγὴν τῆς λ.).

ΠΙΤΥΣ, -υος, ή, ποιητ. δοτ. πληθ. **πίτυσιν**· τὸ δένδρον πίτυς, ἢ πεύκη· ἡ «κουκκουραριά», λατ. **pinus** || παροιμ., **πίτυος δίνην** (ἢ **τρέπον**) **ἐκτρέβομαι**=καταστρέφομαι δίκην πίτυος, δηλ. ἐντελῶς, ἐπειδὴ ἡ πίτυς ἅπαξ κοπεῖται δὲν ἀνοδλοστανεὶ πλέον.

Ἔτυμ.: **πίτυς**, **pit** (πίτυς) ἐν διαλέκτῳ τοῦ Pamir, βυκορ. τύποι τῶν συνθέτων ὡς τὸ **σανοκρ. pitu-dā-h** (εἶδος πίτυος, κυρ. ρητινώδεις δένδρον, **dāru**: **dāru, drūs**) <ιαπ. ***ritu** (ρητίνη), λατ. **resinā** (βλέννα, μύξα)· ἢ πρὸς τὸ λατ. **pinus** ἐτυμολ. συγγέν., καὶ τοῦ ἐξόφθαλμος, ἀμφοιθετῆται ἐπὶ τινων (***pit(s)no-s**, ***pit(s)nu-s**, εἶτα ἔκπεσόντος τοῦ **s** ***ritu-s**, ἢ ***picno-s** συγγ. τῷ λατ. **rix**=πίσσα) τὸ **ιαπ. *ritu-** ἔχει σχεῖον πρὸς τὸ ***roi-** βλ. ἐν **πίαρ**, **πίνω**.— Τὸ **σανοκρ. ritū-h** (ὀπός, χυλός, τροφή) <ιαπ. ***rh-** περὶ οὗ βλ. ἐν **πατέομαι**.

ΠΙΤΥ-ΣΤΕΠΤΟΣ, ον (**πίτυς+στέφω**)· ὁ ἐστεφμένος διὰ πίτυος, ὁ ἐστεφανωμένος με φύλλα πίτυος.

ΠΙΦΑΪΣΚΩ (ἀναδιπλ. τύπος τοῦ **φαίνω**, συγγ. τῷ **φάσκω**, ὡς τὸ **διδάσκω** εἶναι συγγ. τῷ **δαίω**), ἐν χρήσει ἁμῶν μόνον κατ' ἐναστ. καὶ πρτ.· καθιστῶ τὴ φανερόν, δηλῶ, φανερώνω, δεικνύω, ἀποκαλύπτω || κατὰ τὸ πλεῖστον δεικνύω διὰ λόγων, γνωστοποιῶ, διηγοῦμαι, διακηρύσσω, ἀποκαλύπτω, λέγω. 2) μέσον, φανερώνω, ἀποκαλύπτω, διακηρύσσω. [ὡς πρὸς τὴν προσφθάν τὸ **πι-** ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡμῖσι τὸ ὁμηρικῶ ἐξαμέτρου, πρὸ τῆς πενηνταμεροῦς τομῆς, εἶναι **πιτ-**, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἡμῖσι ἀεῖποτε **πλ-**· τὸ μέσον **πιφαΐσκειμαι** ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ δευτέρῳ μέρῳ, διὸ ἀεῖποτε **πλ-**· ἐπίσης παρ' Ἀισχύλου ἀεῖποτε **πλ-**· βραχὺ δὲ εἶναι κατὰ κανόνα τὸ -s ἐν τοῖς μετὰ τοῦ ἀναδιπλασιαμοῦ τύποις (πρβλ. **διδάσκω**, **εἰτάιτω**, **εἰτύσκειμαι** κλπ.) [διὰ τὴν ἐτυμολ., βλ. **φάος**].

πίω, ὁποι. ἀορ. δ' τοῦ **πίνω**.

ΠΙΩΝ, δ, ή, οὐδ. **πίων**, τό, γέν. **πίωνος** (ἀνὸμ. θηλ. **πίωρα**, βλ. λ.).— **λατ. pinguis**: παχύς, λιπαρός, παχύσαρκος, στιλπνός (ἐπὶ ζῷων) || ἐλαιώδης (λοδερός), λιπαρός.— || μτφρ., ἐπὶ ἀθάφους, παχύς, λιπαρομένος, εὐφορος, γόνιμος || ὡς. πλούσιος.— ||| συγκριτ. καὶ ὑπερθετ. **πίωτερος**, **πίωτατος** (ὡσεὶ ἐκ τοῦ **πίος**) [δι' ἐτυμ. βλ. **πίαρ**].

πίων, οὔσα, ὄν, μτχ. ἀορ. δ' τοῦ **πίνω**.

πλαγῆ, ή, ὄμορ. ἀντί **πληγή**.

πλάγιός, μελλ. -άσω (**πλάγιος**)· στρέφω πρὸς τὰ πλάγια, κάμνω τὴ νὰ κλίνῃ (ἐνὰ γέρνη)· **πλάγιος**, τὰ κάμνω νὰ λοξοδρομήσῃ, ἐνὰ παίρῃν βόλτες.

πλάγι-αυλός, ὁ (**πλάγιος+αὐλός**)· ὅτι καὶ νῦν, πλάγιουλος, πλάγιος αὐλός, παίζόμενος πλάγιως (ὡς τὸ «φλάουτος»), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν ὀρθιον αὐλόν, τὸν μετὰ γλωττίδος (ὡς τὸ «κλαρινέτο»).

πλάγιος, α, ον, ὡσ. καὶ -ος, -ον· ὡς καὶ νῦν, πλάγιος, πλάγιως τοποθετημένος, λοξός, λοξῶς (ἐγκαρσίως) τοποθετημένος | **εἰς πλάγιον**=πλαγιῶς, λοξῶς, πρὸς τὰ πλάγια || **τὰ πλάγια**=ὡς καὶ νῦν, τὰ πλάγια μέρη, αἱ πλευραὶ, ἐτὰ πλάϊνά», (ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ) αἱ πτέρυγες τῆς στρατιωτικῆς παρατάξεως | **εἰς τὰ πλάγια**=ὡς καὶ νῦν, πρὸς τὰ πλάγια, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ | **κατὰ πλάγια**=κατὰ τὰ πλεύρα | **ἐκ πλάγιου**=ἐκ τῶν πλευρῶν, εἰς τὰς πλευράς || **πλάγιος λαμβάνω τοὺς πολεμίους**=τοὺς καταλαμβάνω (τοὺς προφθάνω καὶ ἐπιτίθεμαι κατ' αὐτῶν) ἐκ τῶν πλάγιων.— || μτφρ. (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **εὐθύς**), πλάγιος, λοξός, δολίος, ἀπατηλός. [**πλάγιος=πλάγιώω**, **πλάγιαζῶ**· δι' ἐτυμ. βλ. **πλάγιος**].

πλάγιω (**πλάγιος**)· στρέφω πρὸς τὰ πλάγια, κινῶ πρὸς τὰ πλάγια.

πλάγιως, ἐπὶρρ. τοῦ **πλάγιος**, ὡς καὶ νῦν, πλαγιῶς, λοξῶς.

πλαγκτήρ, -ήρης, ὁ (**πλάζω**)· ἐναργ., ὁ ὁδηγῶν ἐξω τῆς ὁδοῦ, ὁ παραπλάνων, ὁ πλάνων. 2) παθητ., ὁ περιπλανώμενος, ἀλήτης.

πλαγκτός, ή, ὄν, ὡσ. καὶ -ός, -όν (**πλάζω**)· ὁ

περιπλανώμενος, περιφερόμενος, ἀλήτης.— || μτρφ., ὁ κατὰ τὰς φρένας δαστατος (περιφερόμενος τῆδε κἀκεῖσε), παράφρων, ἀκατάστατος, τεταραγμένος τὰς φρένας ἔχων.

πλαγκτούνη, ἡ (πλαγκτός)· ὡς τὸ πλάνη (βλ. λ.), περιπλάνησις, τὸ περιφέρεσθαι τῆδε κἀκεῖσε.

πλάγξομαι, μέσ μελλ. τοῦ πλάξω.

πлагχθῆναι, -θεις, ἀπρφ. καὶ μτχ. παθ. αορ. α' τοῦ πλάξω.

πλάδάρω, ἄ, ὄν (πλάδος)· δι,τι καὶ νῦν, ὑγρός, νοτερός, βοχερορός.

ΠΛΑΪΔΟΣ, ὁ· ὑγρασία, «μούχλισμος».

Ἔτυμ.: πλάδος· πλάδαρός· πλάδαώ· λεττ. *peidēt* (κολυμβῶ), *peidētis* (λούομαι), *peidik'is* (τέλμα), *peidēkscha*, *plidināt* (λούομαι) (ιαπ. **peid-*, **p[ɪ]d-*), λατ. *palus*, -*ūdis* (τέλμα), καλ-γερμ. *fliozan* (ρέειν), λιθ. *plaudzu*, *plaustrī* (πλύνω), *plūstu*, *plūdau*, *plūsī* (ἐπιπλέω, κυματίζω· πλημμυρίζω), λεττ. *plūdi* (κατακυλισμός, πλημμύρα), *pludet* (ἐπιπλέω)· ἐξ ιαπ. **pe(i)*, **pe(i)* **pe(i)*- (ρέειν, κολυμβᾶν) ἐκτετ. κατὰ ἔν-d-, ἢ (ἦττον πιδανῶς) *πλαδ-* <**p[ɪ]d-*, ιαπ. **plend-*.

ΠΛΑΪΩ, ἐπ. πρτ. πλάζων· κλῆν. πλάγξω· ἄορ. α' ἐπλάγξα· ὡς τὸ πλανάω (βλ. λ.), κάμνω τινά νά περιπλανηθῆ, τόν ἀποπλανῶ ἐκ τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ, τόν κάμνω νά ἐκκλινῆ ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, τόν πετῶ μακριά || μτρφ., ὁδηγῶ τινά ἐξ ὁδοῦ, τόν συγχύζω, τόν διαταράσσω, τόν ἐξαπατῶ || δελεάζω τινά, τόν «ξελογιάζω».— || Παθητ., μετὰ μέσου μελλ. πλάγξομαι, παθητ. ἄορ. α' ἐπλάγχθην, ἐπ. πλάγχθην· περιπλανῶμαι, περιφερόμαι || ἀποπλανῶμαι, ἐξαπατῶμαι || παρατρέπομαι, ἐκκρούομαι.

Ἔτυμ.: πλάξω (*πλανζδω, *πλαγγω) (κυρ. πλάξω=πλήττω, καὶ πλήττων ἀπομακρύνω τινά τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ, τόν κάμνω νά περιπλανηθῆ τῆδε κἀκεῖσε, παροδηγῶ· παθ. περιπλανῶμαι), μελλ. πλάγξω, παθ. ἄορ. ἐπλάγχθην· ἀπ. πлагчтос (πρβλ. πлагчтасί· ἢ Πлагчтасί=Συμπληγάδες ἢ Κυνάεισι)· λατ. *plangō*, πρκ. *plangxi*, *plangctus*, -us, ἀγγλ.-σαξ. *flascor* (βέλω) βλ. καὶ πλῆσσω.

πλάθωνη, ἡ (πλάσσω)·=πλάθωνον (βλ. λ.).

πλάθωνον, τό, καὶ **πλάθωνος**, ὁ (πλάσσω)· πλαστήριον («πλαστωριά», «πλαστοάνιδο», «πιττοσάνιδο»), πλατεία δηλ. σανίς, ἐφ' ἧς ἐπλοθον ὄρτους, πλακοῦντας κ.τ.π. [*πλάθωνον*: καλ-γερμ. *flado* (γλύκισμα, πλακοῦς δυοσίας), μεσ-γερμ. *vlade* (πλακοῦς πλατύς καὶ λεπτός); ὡς μεσ-γερμ. *vluder*· ἐξ ιαπ. **plak(h)*, **pleik(h)*· (εἶμαι ἀβαθῆς καὶ πλατύς)· βλ. ἐν λ. πλάτος.

πλάθωναι, **πλάθεις**, ἀπρφ. καὶ μτχ. παθ. αορ. α' τοῦ πλάξω.

πλάθω, παράλ. ποιητ. τύπος τοῦ πλάξω· ὡς ἀμτβ. πάντοτε, προσεγγίζω, ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω. [*πλάθω*, ἄορ. ἐπλάθην (μετὰ παθητ. μορφῆς ἄλλ' ἀμτβ. σημασι)· πλάθω· δι' ἔτυμολ. βλ. πέλας].

ΠΛΑΪΣΙΟΝ, τό· ἐπίμυκτος τετράπλευρον σχῆμα ἢ ὠμα || *ισόπλευρον πλαίσιον*=τετράγωνον||ἐπὶ στρατεύματος, *τάκται ἐν πλαίσιω*=τό στράτευμα ἔχει περαταχθῆ εἰς σχῆμα τετραγώνου (λατ.=*agmine quadrato*), ἐν ἀντιθέσει, πρὸς τὴν «τάξιν πορείας» (λατ. *agmine longo*).

Ἔτυμ.: *πλαίσιον*· λιθ. *at-si-plaitan* (ἀνελλίσσομαι, ἀναπιθῶσομαι, παρατάσσομαι)· ἐκ τινος ρίζης, ἧτις πιθανῶς εἶναι παραλλαγῆ τῆς ρίζης τῆς λέξ. *πλατῶς* καὶ τῶν συνανηκουσῶν αὐτῆ.

πλακείς, εἶσα, ἐν, μτχ. παθ. ἄορ. β' τοῦ πλέκω. **πλάκερός**, ἄ, ὄν (πλάξ)·=πλατύς (βλ. λ.) [δι' ἔτυμ. βλ. πλάξ].

πλάκινος, ἡ, ὄν (πλάξ)· ὁ κατασκευασμένος ἐκ πλακῶν || ὁ ἐκ σανίδων, σανιδίνος, σανιδένιος, ξύλινος.

πλάκους, -οῦνος, ὁ, συνηρ. τύπος τοῦ πλάκεις (πλάξ)· πλατὺ ζυμαρικόν, πλακωτόν, πίττα.

πλάκτωρ, -ορός, ὁ, δωρ. ἀντι πλῆκτωρ.

πλάν, δωρ. ἀντι πλῆν.

πλανάω, ἰων. -ῖω, μέλλ. -ήσω (πλάνη)· κάμνω τινά νά πλανηθῆ, νά περιπλανηθῆ, τόν παραπλα-

νῶ || τόν ὁδηγῶ ἐξω τῆς ὁδοῦ, τόν περιφέρω ἐδῶ κί' ἐκεῖ || ἐπὶ πλοίων, τὸ ὠδῶ (τὸ κατευθύνω) ἐξω τῆς πορείας του || γενικῶς τόν ἀποπλανῶ, τόν παραπλανῶ, τόν παρασύρω εἰς σφάλμα (πλάνην), τόν ἐξαπατῶ.— || παθητ. *πλανῶμαι*, μετὰ μέσ. μέλλ. *πλανήσομαι*, παθ. ἄορ. α' ἐπλανήθην, πρκ. *πεπλάνημαι*· περιπλανῶμαι, περιφερόμαι, ἐκτρέπομαι || μετ' αἰτ., *πλανῶμαι χθόνα*=περιπλανῶμαι ἀνά τὰς περιοχάς χώρας τινός, λατ. *oberare* || *πλανῶμαι ἐν λόγῳ*=περιέρχομαι εἰς ἀμηχανίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λόγου μου, ἢ ἐξέρχομαι τοῦ θέματος κατὰ τινά ἀρήγησιν || πλανῶμαι (περιπλανῶμαι) κατὰ τὸν νοῦν, ἐτὰ χάνω», περιέρχομαι εἰς ἀμηχανίαν.

ΠΛΑΪΝΗ, ἡ· ἡ περιπλάνησις, τὸ περιφέρεσθαι τῆδε κἀκεῖσε, παρέκθισις || μτρφ. ἀποπλάνησις, παραπλάνησις, ἐξαπάτησις, ἀπάτη, λατ. *error* || μτρφ. ὡς λάθος, σφάλμα.

πλάνημα, -ατος, τὸ (πλανάω)· περιπλάνησις || μτρφ. ἄστασις, ἀμφιβολία || μτρφ. ὡς σφάλμα, λάθος.

πλάνης, -ητος, ὁ (πλάνη)· ὁ περιπλανώμενος, περιφερόμενος, ἀλήτης, λατ. *erro* || *πλάνητες ἀστέρες*=οἱ περιπλανώμενοι ἀστέρες, οἱ πλανῆται (πρβλ. *ἀπλανεῖς*).

πλάνησις, -εως ἢ (πλανάω)· περιπλάνησις || διασκορπισις, διασπορά || μτρφ. ἀποπλάνησις, ἐξαπάτησις.

πλάνητέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ πλανάομαι· *δεῖ πλανῆσαι*=πρέπει νά περιπλανηθῆ τις, νά περιφερταί.

πλάνητης, -ου, ὁ, θηλ. -ῆτις, -ίδος, ἡ (πλανάω)·=πλάνης, περιπλανώμενος. 2) πλανήτης, ὡς καὶ νῦν ἐπὶ ἀστέρων.

πλάνιος, α, ὄν, ποιητ. ἀντι πλάνος (βλ. λ.).

πλάν-οδία, ἡ (πλάνος+ὁδός)· ἡ ἐσφαλμένη ὁδός, ἐσφαλμένη πορεία, ἀτραπός [*πλάν-οδία*· ἀντι τοῦ μέτρου]· κυρ. θηλ. τοῦ ἔπομ.

πλαν-όδιος, α, ὄν· ὁ πορευόμενος δι' ἀτραπῶν, ὁ περιπλανώμενος ἐξω τῆς ὁδοῦ, γεν. ὁ περιπλανώμενος (ὡς καὶ νῦν λέγεται).

ΠΛΑΪΝΟΣ (Α), ἡ, ὄν, ὡς καὶ -ος, -ον· ἐνεργ., ὁ παροδηγῶν, παραπλανῶν, ἀποπλανῶν, ἐξαπατῶν || ὡς ὄσο. ὁ πλάνος=ὁ ἀπατεῦν. 2) παθ., περιπλανώμενος, περιφερόμενος τῆδε κἀκεῖσε || μτρφ. δαστατος, ἀσταθῆς. [δι' ἔτυμ. βλ. ἔπομ.].

ΠΛΑΪΝΟΣ (Β), ὁ·=πλάνη, περιπλάνησις, παρέκθισις, παρεκτροπή || *φροντίδος πλάνοι*=οἱ περιπλανήσεις τῆς σκέψεως || *πλάνος φρονῶν*=παραπλάνησις φρονῶν, παραφροσύνη, μανία.

Ἔτυμ.: πλάνος· πλάνη· ἐπιθ. πλάνος, ὄν· πλανάω· πλάνης· ἐξ ιαπ. **peia-* (=πλήττω)· διὰ τὴν σημασι. βλ. πλάξω.

πλάνο-στειθής, ἐς (πλάνος+στεῖβω)· ὁ πατούμενος (καταπατιόμενος) ὑπὸ περιπλανωμένων ἀνδρῶπων.

πλάνυττω=πλανάομαι (βλ. λ.), περιπλανῶμαι.

ΠΛΑΪΞ, ἡ, γεν. *πλάξος*· πᾶν τὸ ἐπίπεδον καὶ ἀναπεπταμένον πρᾶγμα, ἐπίπεδος χώρος, πεδιάς || *πόντον πλάξ*=ὁ ὠκεανός || ὄροπέδιον, μικρὰ πεδιάς ἐπὶ τῆς κορυφῆς θουνοῦ || ὡς καὶ νῦν, πλάξ, «πλάκα», πεπλατυσμένος καὶ ἐπίπεδος λίθος || ἐπιτύμβιος πλάξ.

Ἔτυμ.: πλάξ· *πλακερός*· *πλάκινος*· *πλακείεις*· *πλακοῦς*· *πλακώδης*· *πλακίς*· λατ. *plancus*, *planca*, *placeo*, *placidus*, *placo*, *planus*· πρβλ. ἔτι καλ-ιρλ. *lecc* (gaul. **licca*, ιαπ. **p[ɪ]g-nā*=πλάξ), gall. *līch* (*lapis scandiua*, *labua saxa*), λιθ. *plaszlak* (παλάμη), *plószczas* (ἐπίπεδος), λεττ. *plaki* (γίνωμαι ἐπίπεδος), *plaka* (κόπος γαλεῶδος), *plakans* (ἐπίπεδος), καλ-γερμ. *fluoh*, *flah* (νεο-γερμ. *flach*), μεσ-γερμ. *vluo* (βράχος ἀπόκρημνος), ἀγγλ.-σαξ. *slanes* *flōh* (=λατ. *gleba silicis*), παλ-νοργ. *flaga*, ἀγγλ. *flag* (*stone*)· ἐξ ιαπ. **plac-* (**relac-*)=πλατύς, ἰσόπεδος, παραλλ. πρὸς τὸ **pelag-* (ἐν τῷ *πέλαγος*) κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ **pelā-* (ἐν τῷ ἑλλ. *πέλανος*)· πρβλ. ὡς καὶ πλάξω καὶ πλάνος.

πλάξεν,·δωρ. ἀντι ἐπληξεν, γ' ἐν. αορ. α' τοῦ πλέσσω.

πλάξι-ππος, ον, δωρ. ἀντί *πλήξιππος*.
πλάσμα, -ατος, τό (*πλάσσω*)· πᾶν τό πλασθέν (σχηματισθέν) ἐκ πηλοῦ ἢ κηροῦ, εἰκῶν, ὁμοίωμα, εἰδῶλον· *πλάσματα πηλοῦ*=πηλινὰ ἀγγεῖα.— || τό κατὰ ἀπομίμησιν γενόμενον, τό πλαστόν, τό κίβδηλον.

ΠΛΑΣΙΩ, ἀττ. -**ΤΥ**· μελλ. *πλάσω*· ἀόρ. *ἀ' ἐπλάσα*, ἐπ. *ἐπλάσσα*, *πλάσσα*· πρκ. *πέπλάκα*· παθητ., ἀόρ. *ἀ' ἐπλάσθη*· πρκ. *πέπλάσμαι*· ὡς καί νῦν, *πλάττω*, *πλάσσω*, *πλάθω*, *σχηματίζω*, «καλουπιάζω», «χύνω», διαπλάσσω, λατ. *fingerē* (κυρ. ἐπὶ τοῦ ἀνδριαντοῦ τοῦ ἐπεξεργαζομένου πηλόν ἢ κηρόν ἢ ἄλλας μαλακὰς βλας).— παθητ., *πλάσσομαι*, *πλάθομαι*, *σχηματίζομαι*, *χύνομαι*, *καλουπιάζομαι*.— || γενικῶς, διαπλάσσω, διαμορφώνω, τινὰ τόσον σωματικῶς ὅσον καὶ ψυχικῶς (καὶ ἰδίως τὸ δεῦτερον).— μέσον, *πλασάμενος σχῆμα*=σχηματίσας ἐν ἑαυτῷ εἰκόνα, συνδέσας τὴν ὄψιν του.— || μτφρ., *σχηματίζω* ἐν νῷ, ἀναπαριστῶ διὰ τῆς φαντασίας μου, δημιουργῶ διὰ τῆς φαντασίας μου, *πλάττω* μὲ τὴν φαντασίαν μου, ἐπινοῶ, φαντάζομαι || μτφρ. ὡς. *πλαστογραφῶ* || ἀπρλ., *δόξω πλάσας λέγειν*=δὰ φανῶ (δὰ δεωρηθῶ) ὅτι ὁμιλῶ ἐξ ἰδίας ἐπινοίας (καὶ οὐχὶ κατ' ἀληθείαν) | *κόμπτος οὐ πεπλάσμενος*=οὐχὶ πλαστὴ ἀληθοιογία.

Ἔτυμ.· *πλάσσω* (γεν. θεωρεῖται παραγόμενον ἐκ τίνος **πλαθ-ιω* ἐξ ἐπιδράσεως τῶν ρηματ. τύπων τῶν ληγόντων εἰς -*σσω* (-*χ-ιω*, ὡς *ταράσσω*: *ταραχῆ*)· ρημ. ἐπιθ. *πλαστός*· *πλάθος*: *κορο-πλάθος*, *πηλο-πλάθος*: *πλάσμα*· *πλάστης*: *ἐμπλάσσω*· *ἐμπλαστον*· κατ' ἄλλους ἐν τούτοις ἐκ βίβλ. *πλατ-*, συγγ. τῆ *πλατύς*· καὶ κατ' ἄλλους *πλάσσω* (**πλακ-ιω* (ιαπ. ρ]q· συγγ. τῆ *πλατύς*· ὡς *σανσκρ.* *ῤ]c-*, *ῤ]ῖῃkṭi*, μτχ. *ῤ]ῖkṭi-h* (ἀναμεινύω), ἡ δὲ β. *πλαθ-* τῶν ἄλλων τύπων ἐσχηματίσθη κατ' ἀνομοιωσιν (**φλαθ-* (ιαπ. **bhīrḥ-*: γοτθ. κλπ. *blandan* (ἀναμεινύω)).

πλάστης, -ου, ὁ, θηλ. *πλάστειρα* (*πλάσσω*)· ὁ πλάσων, διαπλάσων, *σχηματίζων* || ὁ προπλάστης, τεχνίτης ἐργαζόμενος μὲ πηλόν ἢ κηρόν.

πλάστιγξ, ἰων. *πλήστιγξ*, -ιγγοσ, ἡ (*πλήσσω*?)· ἡ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζυγαριᾶς γλῶσσα, ἡ τὸ διακόριον τῆς ζυγαριᾶς.— || ζευγὸς διακορίων, ζυγαριὰ || ὡς. ζυγὸς ἵππων.— || μῆστιξ (πρβλ. καὶ λ. *μῆστιξ*· ἐκ τῆς σημασ. ταύτης κυρ. φαίνεται ἡ ἐκ τῆς βίβλ. *πλάγ-τὸ πλῆσσω* προέλευσις). Πρβλ. καὶ τὰ παρ' Ἑουσ. *επλάστιγξ*· *μῆστιξ*, ἡ τοῦ ζυγοῦ τὸ ἀντίρροπον· καὶ τὸ νῦν λεγόμενον *λίτρα*, καὶ τὸ πρὸς τοὺς κοττάβους *πινάκιον*· καὶ μέρος τι τοῦ αὐλοῦ· καὶ σύριγγος τὸ *ζύγωμα* [ἡ ἐκ τοῦ *πλῆσσω* παραγωγὴ τοῦ ἀμφισθηταῖται ὑπὸ τινῶν, οἵτινες προτιμῶσι τὴν ἐκ τοῦ ἰαπ. **pela-* (=πλάτυς, ἐπίπεδος) ἔτυμολογίαν του (βλ. καὶ τὰ ἐν λ. *παλάμη*)].

πλαστός, ἡ, ὄν (*πλάσσω*)· ὁ (πε)πλασμένος, ἐσχηματισμένος, κατεσκευασμένος (καὶ κυρ. ἐκ πηλοῦ ἢ κηροῦ).— || μτφρ., ὡς καί νῦν, *πλαστός*, δηλ. οὐχὶ γνήσιος (οὐχὶ ἀληθῆς, πραγματικῶς) ἀλλὰ *πλαστός*, ἐπινοηθεὶς, φανταστικῶς, δημιουργημὰ τῆς φαντασίας, κίβδηλος, *πλαστογραφημένος* || *πλαστός πατὴρ*=ὑποδοκιμαστος υἱός, νόθος.

πλάτῳ, μελ. -ῆσω (*πλαταγή*)· *χειροκροτῶ* || κυρ. σμ. συγκροτῶν δύο πλατέα σώματα μεταξύ των παράγω τὸν ἰδιόρρυθμον φόρον (επλάτ, πλάτ) || *παταγῶ*, συγκροτῶ, θραύω, *ραγίζω*.— || κτυπῶ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ παραχθῇ ἰσχυρὸς κρότος.

πλάτῳ, ἡ, ὄν ἐκ τῆς συγχρούσεως δύο σωματῶν δημιουργούμενος κρότος, θόρυβος, κροτάλιον. [*πλαταγή*· *πλαταγῶν* (-ῶνος, ὁ)· *πλαταγῶνιον*]· εἶναι λέξεις πεποιημέναι ἐκ τοῦ ἡχου (ὀνοματοποιία, πρβλ. καὶ λ. *πάταρος*), ἀλλ' ἐν ταῦτῳ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὁμάδος τῶν λ. λ. *πλάτη*, *πλάτος*].

πλάτῳ, τὸ (*πλαταγῶ*)=*πλαταγή*, κρότημα, *χειροκρότημα*.

πλάτῳ, -ῶνος, ὁ (*πλαταγῶ*)=*πλαταγή* (βλ. λ.), πᾶν ὅ, τι δημιουργεῖ κρότον (θόρυβον), κρόταλον.

πλάτῳ, τὸ, ὄνομα, τὸν *πλαταγῶν*· τὸ πλατύ πέταλον τοῦ μήκωνος ἢ τῆς ἀνεμώνης, τὸ ὁποῖον οἱ ἐρῶντες ἐποποθεῖον εἰς τὸ κοῖλον, τὸ σχημα-

τιζόμενον διὰ τῆς συστροφῆς τοῦ δείκτου τῆς ἀριστερῆς εἰς τὸ ἑσωτερικόν τοῦ ἀντίχειρος· καὶ εἴτα ἐπληττον ἰσχυρῶς διὰ τῆς καλύψεως τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἐκ τῆς ἰσχύος δὲ τοῦ παραγομένου κρότου συνεπείρουν περὶ τὸ βᾶθος τῆς ἀνταποκρίσεως τοῦ ἐρωμένου προσώπου.

Πλάτῳ, ἡ, καὶ κατὰ τὸ πλείστον ἐν τῷ πληθ. αἰ *Πλαταῖαι*· πόλις τῆς Βοιωτίας, καταστῶσα περιφημῶς κυρ. διὰ τὴν παρ' αὐτῆν συγκροτηθεῖσαν μάχην Ἑλλήνων καὶ Περσῶν (βλ. Κ.Ε.Α.) | ἡ δοτ. *πληθ.* ὡς ἐπίρρ. *Πλαταῖαι(ν)*=ἐν Πλαταῖαις.

Πλαταῖαις, οἱ, ἰων. -ῆς, ἀττ. -ῆς· ὅ, τι καὶ νῦν, οἱ Πλαταῖαις, οἱ κάτοικοι τῶν Πλαταίων.

πλάτῳ, -ῶνος, ὁ (*πλάτῳ*)· πᾶν πλατὺ καὶ ὁμαλὸν σῶμα | *πλατύς* καὶ ὁμαλὸς λίθος | *πλατύς* αἰγιάλος.

πλάτῳ, ἡ· ἀρχαιότερον ὄνομα, ἀντί *πλάτανος*.
πλάτῳ, -ῶνος, ὁ (*πλάτῳ*)· πᾶν πλατὺ καὶ ὁμαλὸν σῶμα | *πλατύς* καὶ ὁμαλὸς λίθος | *πλατύς* αἰγιάλος.

πλάτῳ, ἡ (*πλάτῳ*)· ὅ, τι καὶ νῦν, *πλάτανος*, «πλατάνι» (τὸ γνωστὸν *δένδρον*, ὀνομασθὲν οὕτω λόγῳ τῶν πλατέων του φύλλον), λατ. *platanus*.

πλάτῳ, ἡ· βλ. *πλατύς*.

πλάτῳ, δωρ. -ῶσσω· μελλ. -ῶσω (*πλάτῳ*)· ὁμιλῶ ἢ προφέρω *πλατέως*, κυρ. μὲ Δωρικὸν τόνον (δωρ. προφορᾶν).

πλάτῳ, ἐπίρρ. τοῦ *πλάτῳ*· ὡς καὶ νῦν, *πλατέως*, «πλατῳ».

πλάτῳ, ἡ, δωρ. *πλάτα* (*πλάτῳ*)· τὸ πλατὺ ἢ εὐρὺ μέρος παντός πράγματος, ὅπως π. χ. τὸ πλατὺ μέρος κώπης, λατ. *palmlia remi* | ἡ ὄλη κώπη, τὸ κομπί. 2) φύλλον χάρτου. [*πλάτῳ*· πρβλ. *ὄμο-πλάτῳ*· *πλάτανος*· *πλαταμῶν* (: *σανσκρ.* *prathimān*=πλάτος, ἔκτοσις) : *πλάτος* (βλ. λ.)].

πλάτῳ, ἐπίρρ. δωρ. ἀντί *πλησίον*.

πλάτῳ, -ῆδος, ἡ (*πλάτῳ*)· ποιητ. ἀντί *πλάτῳ* (βλ. λ.), γυνή, σύζυγος [*πλάτῳ* : *πλάτῳ*, *πλάτῳ*, *πλησίος*].

πλάτῳ, -τος, τὸ (*πλάτῳ*)· ὡς καὶ νῦν, *πλάτος*, «φάρδος» | ἀπολ., κατ' αἰτ. *πλάτος* ἢ τὸ *πλάτος*=κατὰ τὸ πλάτος.

Ἔτυμ.· *πλάτος* (ἀντί **πλέτος* κατὰ τὸ *πλάτῳ*)=*σανσκρ.* *prāthā*, *Ζενθ.* *fradō* (*fradāh*=πλάτος), πρβλ.

gall. *lied* (πλάτος)· *πλάτῳ* (ιαπ. **p*[l]hieu=*σανσκρ.* *ῤ]ῖth-h*, *Ζενθ.* *per-du* (πλάτῳ), πρβλ. λιθ. *plafūs* ((ιαπ. **plōtu*)=*πλάτῳ*, εἴτα *σανσκρ.* *ῤ]ῖthiv* (ἡ γῆ, κυρ.=«ἡ εὐρεία»)· πρβλ. *Πλάταια*, *Πλαταῖαι*), ἀγγλ.-σαξ. *folde*, *παλ-σαξ.* *folda* (γῆ), *παλ-norr.* *fold* (πεδιάς, γῆ), πρβλ. ὡς. *σανσκρ.* *prāthati* (ἀπλώνω), *prāthaitē* (ἀπλώνομαι), λατ. *planta* (πέλαμα ποδός), *παλ-ἰρλ.* *leithalm* (ἐκτείνω, ἀπλώνω), *gall.* *liedu*, *bref.* *ledaff* (ἀπλώνω), *gaul.* *litan-*, ἰρλ. *leithan*, *gall.* *litan*, *παλ-bref.* *litan* (καλτ. **lit-ano*, *ιαπ.* **p*[l]i- εὐρύς, *πλάτῳ*, *παλ-ἰρλ.* *leithe* (**pletjā*=ῶμος), λιθ. *plānū*, *plāstī* (ἐκτείνομαι), *παλ-σλαβ.* *plesna* (**plet-sna*)=*πέλαμα*, *pletie* (ὠμοπλάτη), πρβλ. ἔτι *παλ-norr.* *flafr*, *παλ-γερμ.* *flaz* (πλάτῳ), *παλ-norr.*, ἀγγλ.-σαξ. *flet*, *παλ-σαξ.* *fleith* (ἔδραφος), *παλ-γερμ.* *flazza* (πλάμη)· ἰρλ. *lat* (πούς)· *ιαπ.* **plet(h)-*· **plet*· **plet*· **plet*· (εὐρύς, *πλάτῳ*)· βλ. καὶ *πλάσσω*, *πλάτῳ*, *πλάτανος*, *πλάτῳ*.

πλάτῳ, ἡ, ὄν (*πλάτῳ*)=*πλαστός*=*πλάτῳ*, δηλ. *προσπελαστός*, *προσιτός*, ὄν δύναται τις νὰ πλησιάσῃ (πρβλ. ἀντίθ. *ἀ-πλάτος*, *ἀ-πλάτος*).

πλάτῳ, μελλ. -ῶσω (*πλάτῳ*)· διαμορφώνω, κατασκευάζω, τὸ πλατὺ μέρος τῆς κώπης.

πλάτῳ, μελλ. -ῶσω (*πλάτῳ*)· κτυπῶ τὰ νερά μὲ τὴν *πλάτῳ* (δηλ. τὸ πλατὺ μέρος) τῆς κώπης καὶ παράγω τὸν κρότον «πλάτῳ» | «πιτουλίζω» γύρω || μτφρ., *κομπορημονῶ*, *μεγαλοχῶ*, ἀλακονεύομαι, «οἰλοῖσθαι» [βλ. καὶ *πλάτῳ*].

πλάτῳ-λέσσης, -ου, ὁ (*πλάτῳ*-*λέσσης*)· ὁ πλατύστος, φλύαρος.

πλάτῳ, ἡ, ἐπιθ. τοῦ *πλάτῳ* (βλ. λ.)· *δεξ. πλάτῳ*=πρέπει νὰ *πλάτῳ* τις τι.

πλάτῳ, μελλ. -ῶσω (*πλάτῳ*)· ὡς καὶ νῦν, *ποιῶ*

τι πλατύ, πλατύνω, «πλαταίνω», «φαρδαίνω», εύρύνω, άπλώνω, έπεκτείνω.— μέσον, *πλατύνομαι την γην* = πλατύνω, έπεκτείνω, την χώραν μου. 2) άνοιγω διάπλατα, διαστέλλω || γ' έν. παθ. πρκ. *πεπλάτυνται* = έχει διασταλή, έχει διανοιχθή.

πλάτυ-νωτος, ον (*πλατύς+νωτός*)· ό έχων πλατέα νώτα, εύρύνωτος, ό έχων πλατείαν ράχιν.

πλάτυ-ρρους, ον, και κατά συναίρ. -ρρους, -ουν (*πλατύς+ρρώς*)· ό πλατέως ρέων, ό πλατύ ρεύμα έχων, πλατύς, εύρύς.

ΠΛΑΤΥΣ, εία, ύ, ίων. θηλ. *πλατέα*· ως και νυν, πλατύς, εύρύς, «φαρδύς» || έπιπέδος, άναπεπταμένος.— μ. φερ., *πλατύς κατάγελως* = «πλατμά» χλεύη, όλοφάνερος σαρκασμός | *πλατύς όρκος* = μέγος όρκος. 2) ως οσα. ή *πλατεία* (ένν. *δδδς*), ό,τι και νυν λέγεται «πλατεία» | ή *πλατεία* (ένν. *χιρ*) = τό πλατόμοχερο.— || άλμυρός, ύφάλμυρος, γλυφός (διότι άρχικώς ή περιφρασίς *πλατύ ύδωρ* άχρησιμοποιοιότο έπί της θαλάσσης).— || συγκρ. *πλατύτερος*, βπερθ. *πλατύτατος*.

Έτυμ.: δι' άτυμ. βλ. και *πλάτος*· ως προς την έν σημειωθήσαν σημασίαν «άλμυρός» πρβλ. σανσκρ. *ra-tu-h* (στοφός εις την γεύσιν, ύφάλμυρος, άλμυρός) <**prati-*, **pratu-*· πρβλ. σανσκρ. *ra-tati* (διαρρηγνύομαι), βλ. και έν *σπάλαξ*.

πλάτυτης, -ητος, ή (*πλατύς*)· πλάτος, εύρος, «φάραδος» || γεν., έκτασις, μέγεθος, όγκος.

πλέας, αйт. του *πλέας* (βλ. λ.).

πλεγών, έπίρρ. (*πλέκω*)· συμπεπλεγμένως, έμπεπλεγμένως.

πλέγμα, -ατος, τό (*πλέκω*)· πών τό πεπλεγμένον ή συνεστραμμένον δίκτυον || έν τφ πληθ., στέφανοι, στέμματα.

πλέες, και δωρ. συνηρ. *πλείς*, οί, αйт. *πλέες*, έπ. άντι *πλείονες*· συγκρ.ι. του *πολύς*· οί περισσότεροι.

πλεθρίαίος, α, ον· ό έχων τό μέγεθος (μήκος ή έκτασις) ένός πλεθρον.

ΠΛΕΘΡΟΝ, έπ. πλέθρον, τό· ως μέτρον μήκους, *πλέθρον* = 100 έλλ. πόδ. (δηλ. 30,82 μ.), ήτοι τό έκτονον του άρχαιου σταδίου.— || ως τετραγων. μέτρον έπιφανείας, *πλέθρον* = 10.000 τετραγ. πόδ., ήτοι 950 τετραγ. μ.

Έτυμ.: *πλέθρον*· πρβλ. 'Ηουχ. *επιθήθρον είδος μέτρον*· *ά-πλέθρος* = άπειρος· σκοταίν. άτυμ.· κίθ. <ιαπ. **prelē*- (πληρώ), Ζενδ. *frēmi* (άφθονία) (<**prani-*, ιαπ. **re*(*leni*)).

Πλείας, -άδος, ή, έν τφ πληθ. Πλείαδες, ίων. Πληιάδες, οί έπτά θυγατέρες του 'Ατλαντός και της Πληϊόνης, τός όυσας ό Ζεύς μετεμόρφωσεν εις άστέρας άποτελέσαντας τόν άστερισμόν των Πλείαδων (βλ. Κ. Ε. Α.).

Έτυμ.: *Πλείαδες*, λ. σχηματισθήσα υπό την έπίδρασιν τοί έπιθ. *πλέος* (ή πιθανώτερον του ρήμ. *πλέω*), τροποποιηθήσα δέ εις τό τέρμα της κατ' άναλογίαν προς τό «*Υάδες*» παρά τφ 'Αλκιμάδι κ. ά. φέρονται ως *Πελείαδες*, τ. έ. αί *πελειάι*, κατ' έπίδρασιν του *πέλειαι* (=περιστεραί)· ιαπ. **plevij-*· ως δέ αί '*Υάδες* άνομάσθησαν ούτω εκ του ύω κατ' άναφοράν προς την έποχήν των βροχών, ούτω και αί *Πλείαδες* άνομάσθησαν ούτω εκ του *πλέω*, έπειδή ή έπιτολή των συνέπιπτε μέ την άρχην της πλοΐμου έποχής. Παρά ποιητάς όμως όνομάζονται έντοια και *πελειάδες*, παριστάμεναι ούτω ως *περιστεραί*, όπως και αί *υάδες* ως χόιροι, άμψότεροι δέ ό άστερισμοί (*Πλείαδων* και '*Υάδων*) παριστάντο ως φεγγόντες πρό του άστερισμού του *Κυν-ηρού*.

πλείων, πλείο, πλείτο, ευκτ. μέσ. άορ. β' του *πέμπηναι*.

πλείν, άττ. άντι *πλέον* (ως τό *δειν* άντι του *δέον*)· πλέον, περισσότερον (βλ. και *πλείων*).

πλείος, η, ον, ίων. και έπ. άντι *πλέος* (βλ. λ.).

πλείότερος, η, ον· συγκρ. του *πλείος* (βλ. λ.).

πλείοτικός, έπίρρ. (*πλείστος*)· ως και νυν, πλείοτικός, τός περισσότερος φοράς, συχνάκις, πολλάκις, παρά πολύ συχνά

πλείστης, ες (*πλείστος*)· πολλαπλούς | *άπας*

πλείστης χρόνος = ή δλη έκτασις του χρόνου, ό-λος ό μακρός χρόνος.

πλείστηρίζομαι, άποθ. (*πλείστηρης*)· άποδίδω εις τινα την κυρίαν ένοχήν διά τί, τόν κατηγορώ ως τόν κύριον ύπαίτιον κακού τινος.

πλείστο-δόλος, ον (*πλείστος+βαλεΐν*)· ό τά πλείστα δάλλων, ό σημειών (πραγματοποιών) τός περισσότερας έπιτυχίας.

πλείστό-μ-θροτος, ον (*πλείστος+θροτός*)· ό συχναζόμενος υπό πλείτων άνδρώνων, περί τόν όποϊον συνωστίζονται (συνωδούνται) πλείστοι θνητοί.

πλείστος, η, ον, βπερθ. του *πολύς*· ό,τι και νυν, πλείστος, παρά πολύς, λατ. *plurimus* || *φα.* παρά πολύ μέγας || *οί πλείστοι* = οί περισσότεροι, ό μεγαλύτερος άριθμός || *τό πλείστον* = τό μεγαλύτερον μέρος του... , τό πλείστον του... || *φα.* και κατά τό γένος του οσα. μεθ' ού συνανήκει: *δ πλείστος του βίου* = τό μεγαλύτερον μέρος της ζωής | *ή πλείστη της στρατιάς* = τό μεγαλύτερον μέρος του στρατού | *ή πλείστη γνώμη ήν* = ή γνώμη μου (ή ιδέα μου) κατά τό πλείστον ήτο... (ή γνώμη μου κυριώτατα έκλινε προς...) | *πλείστος είμι τή γνώμη* = κατά τό μέγιστον μέρος είμαι της γνώμης ότι... | *δοσι πλείστοι* = όσον τό δυνατόν περισσότεροι | *έν τοίς πλείστοι* = οί περισσότεροι περίπου (πρβλ. έν *τοίς πρώτοι*). — τό ούδ. *πλείστον* ως *έπίρρ.* = *μάλιστα*, τά *μάλιστα*, κατά τό πλείστον | *μετά του έερρ.*, *τό πλείστον* = κατά τό μέγιστον μέρος, ως έπί τό πλείστον.— *μετά προθ. διά πλείστου* = εις πολύ μεγάλην άπόσταση, παρά πολύ μακρόν | *έπί πλείστον* = εις μεγίστην έκτασιν | *περί πλείστον* = τό μέγιστο, παρά πολύ: *περί πλείστου ποιούμαι τινα* = έκτιμώ τινα τό μέγιστο.

πλείω, έπ. έν. άντι *πλέω* (βλ. λ.).

πλείων, ή πλείων, ό, ή, ούδ. *πλείων* ή *πλέον*, τό, γεν. -ονος· έπ. όνομ. και αιτ. πληθ. *πλέες, πλέες, δωρ. πλείς· πλείν* ίων. και *δωρ.* άντι *πλέον, πλείων* ίων. και *δωρ.* άντι *πλέονος, πλείωνες* ίων. και *δωρ.* άντι *πλέονες· πλείν* άττ. άντι *πλέον* (δπως *δειν* άντι *δέον*)· έπ. δοτ. πληθ. *πλείονεςοι*· συγκρ. του *πολύς*.— (*πλείω*· περισσότερο, περισσότερος, «*επί* πολλός» (*επί* ποσού) || *φα.* περισσότερος, μεγαλύτερος (*επί* μεγέθους, *άριθμού* κ. τ. λ.).— *οί πλείωνες* (ίων. και *δωρ.* *οί πλείωνες*) = ό μεγαλύτερος άριθμός, οί περισσότεροι, έντεθεν δέ (δπως τό: *οί πολλοί*) κατέληξεν εις την σημ. του: οί πολλοί, ό λαός, ό όχλος, έν αντίθεσι προς τούς άρχηγούς || *τό πλείων* = τό μεγαλύτερον μέρος της έκτασεως || *τό πλείων* = τό μεγαλύτερον μέρος της νυκτός.— || τό ούδ. *πλέον* έχει ποικίλας χρήσεις, κείται δέ συνηθέστερον *επί* πραγμάτων (λατ. *plus*)· *τό πλέον*, ίων. και *δωρ.* *τό πλείν*, ως *έπίρρ.* κατά τό πλείστον (= μάλλον, περισσότερον)· *ού* *τό πλέον* = *δχι* τόσο πολύ || *πλέον* ή = περισσότερο από, περισσότερον παρά || έντοια δ ή παραλείπεται: *πλείω έβδομήκοντα* = περισσότερο από έβδομήκοντα (επάνω από 70).— *πλέον έφερé* *οί ή γνώμη* = ή γνώμη του έκλινε μάλλον... || *πλέον έχω* = έχω τό περισσότερο (ή τό καλλίτερον) έκ τινος πράγματος, πλεονεκτώ (υπερτερών, υπερβάλλω, υπερνικώ), έν αντίθεσι προς τό *ελαττων έχω* = μειονεκτώ, είμαι κατώτερος, είμαι ήττημένος— μετά προθ., *έπί πλέον* ως *έπίρρ.* (= *ό,τι* και *νυν*, *έπί* πλέον, *έπιπροσδέτω*, *περαιτέρω*) | *ές πλέον* = περισσότερο | *περί πλείονας* = περισσότερο, μετά μεγαλύτερας σημασίας (όξίας, σπουδαιότητος).

Έτυμ.: *πλείων, πλείων, πλέον, πλείων, αιολ.*, *δωρ. πλήων* (ιαπ. **plēison*), ως συγκρ.ι. του *πολύς*· πληθ. *πλέες* (αйт. *πλέας*), κρητ. *πλείς* (<**plēis-es* (-is), πρβλ. λατ. *magis*, είναι ή μεταπτωτ. βαθμής του συγκρ.ι. προσφ. -*jōs*-)· τό άττ. *πλείων* δυνατόν να είναι τροποποιημένον εκ τινος τύπου **πλείς* κατ' άναλογίαν προς τό τέρμα του τύπου *πλέον*, ό δέ τύπος **πλείς* (**plēis*) *πλείων* έχαι τό -*ει*- εκ του *πλείστος* ή κατ' άναλογίαν προς τό αντίθετόν του *μείων* (ιαπ. **mei**, *mi* = *ελαττώνω*)· τό βπερθ. *πλείστος* (<**plēis-to-s*, πρβλ. Ζενδ. *šāišta-* (ιαπ. *qñjšisto-*) = λίαν τερπνός· πρβλ. σανσκρ. *prāya-h* *έπίρρ.* (τό πλείστον του χρόνου), Ζενδ. *frāyah-* (πολυαριθμότερος, ως οσα. = άφθονία, περίσσεια),

ὕπερθ. fraeßta-, καλ.-ιρλ. fīa (*plēis)=περισσότερον, καλ.-gall. liaus (multitudo), καλ.-norr. fleire, fleistr (γερμ. *flais-)=πλείων, πλείστος· πάντα ἐξ ιαπ. *pōiē-, βλ. ἐν πλείω.

πλεῖων, -ώνος, ὁ (πλείος, πλείος)· πλήρης χρονική περίοδος, ἔτος [ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ πλείω].

πλέκος, -ως, τὸ (πλέκω)· πᾶν τὸ πεπλεγμένον, πλέγμα, πλεκτόν, «τὸ πλεχτό».

πλεκτάνω, μελλ. -ήσω (πλεκτάνη)· πλέκω (συστρέφω) εἰς σπείρας (ἐλικας, πλοκάμους), περιελίσσω.

πλεκτάνη, ἡ (πλέκω)· πᾶν τὸ συμπλεγμένον, σπείρα, ἐλιξ, πλόκαμος || πλεκτάνη καπνοῦ=συστροφή καπνοῦ, τολύπη καπνοῦ.

πλεκτή, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ πλεκτός)· σπείρα, πλόκαμος. 2) συσστραμμένον σχοινίον, σχοινίον, κορδόνι, σπάγγος.

πλεκτικός, ἡ, ὄν (πλέκω)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ πλέκειν, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ πλέξιμον, ὁ ἠσκημένος εἰς τὸ πλέκειν || μτρ., ὁ ρέπων εἰς τὸ περιπλέκειν, εἰς τὸ σκευφεῖν, ὁ μηχανορράφος.

πλεκτός, ἡ, ὄν (πλέκω)· ὡς καὶ ὕβν, πλεκτός, (πε)πλεγμένος, συσστραμμένος || πλεκταὶ στέγασι=οικήματα ἐκ πλεγμάτων, τ. ἔ. ἀμαξίαι (Σκυθικαί) || τὰ πλεκτά=τὰ πεπλεγμένα, τὰ πλεκτά, ἐργαλεῖα (ὄργανα, σκευή), σχοινία π. χ. κ. ἔ.

ΠΛΕΚΩ, μελλ. -ξω· ἄορ. α' ἐπλεξα' πρὸς πείλεχα' παθητ., ἄορ. α' ἐπλέχθην καὶ ἄορ. β' ἐπλέκην· πρὸς πείλεγμα· ὅς καὶ ὕβν, πλέκω, συστρέφω, συμπλέκω, ὑφαίνω, λατ. plico, plecto || ὡς. συνάπτω, συνδέω || μέσον, πλέκομαι νῆμα=πλέκω δι' ἑμαυτὸν σχοινίον. 2) μτρ., σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανεύομαι.— || παθητ., συμπλέκομαι ἢ ὑφαίνομαι. 2) πλέκω ἑμαυτὸν γύρω ἀπὸ τι, καὶ οὕτω, ἐναγκαλιζομαι, περιπύσσομαι.

Ἔτυμ.: πλέκω· πλέγμα· πλέκος, πλόκαμος· πλοκή· πλόκος, πλόκαμος, πλόχος (*πλοχοςμος)· σανσκρ. pṛasṇa-ἢ (κάλυδος), λατ. plicō (ἀντὶ *plecō, εἰλημμένον δὲ ἐκ τῶν συνθέτων ex-plico, im-plico κλπ.), παλ.-σλαβ. pleta, ἀπρφ. plesti (πλέκω), ἐπέκτασις κατὰ ἄν-ἢ ἐν τῷ λατ. plecto, καλ.-norr. fléfta, καλ.-γερμ. flehtan (πλέκω), γοτθ. δοτ. πλθθ. flahitjan (επιλέγωμαι)· τὸ ιαπ. *plek- εἶναι ἐπέκτασις ἐκ τοῦ *pel- (πύσσω, διπλώνω) ἐν τῷ γοτθ. falpan, ἑλλ. δίπλατος, διπλάσιος, διπλόος.

πλέον, οὐδ. τοῦ πλείων (βλ. λ.) || ὡς. οὐδ. τοῦ πλείος (βλ. λ.).

πλεονάζω, μελλ. -άσω· πρὸς πειπλεονάνα (πλέον)· εἶμαι πλείων, εἶμαι πλείον ἢ ἀρκετός, εἶμαι περισσότερο τοῦ δέοντος, εἶμαι πλεονάζων, ἔχω πολὺ μεγάλην ἐπιτυχίαν εἰς τι, ἔχω ἀφθονίαν ἀπὸ τι πράγμα || λαμβάνω παρὰ πολλὰ ἢ ἀπαιτῶ παρὰ πολλὰ ἢ ἐπαίρομαι ἐπὶ τινι (μετὰ δοτ.)— || μεγαλοποιῶ, παριωτῶ τι ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον, ἐξογκώνω.

πλεονάζεις, ἐπιρρ. (πλείων)· συχνότερον, περισσότερο φερός || παρὰ πολὺ συχνά, πολλάκις, συχνάκις.

πλεον-εκτέω, μελλ. -ήσω ἢ -ήσομαι (πλεονέκτης)· —πλέον ἔχω, εἶμαι πλεονέκτης (βλ. λ.), ἔχω ἢ λαμβάνω ἢ καὶ ἀπαιτῶ περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι ἄλλοι, ἔχω ἢ ἀπαιτῶ περισσότερα ἀπὸ ὅσα δικαιούμαι νὰ ἀπαιτήσω, εἶμαι πλεονέκτης (ἀπληστος, ἀρπάζ) || ὁποῦτὼ πλεονέκτημα τι. 2) μετὰ γεν. προσ., ἔχω ἢ ἀποκτῶ πλεονεκτικὴν θέσιν ἐναντὶ τίνος, ὑπερβάλλω τινά, ὑπερτεροῦμαι.— Παθητ., ὑπερτεροῦμαι ὑπὸ τίνος || ἐξαπατῶμαι ὑπὸ τίνος. 3) μετὰ γεν. πράγμ., ἔχω μεγαλύτερον μερίδιον ἐκ τίνος πράγματος· πλεονεκτῶ ψύχους=φέρω (ὑποφέρω) περισσότερο ψυχός [πλεονεκτέω· πλεονέκτης· πλεονεξία (πλέον+ἐκτός (=δὴν ἢ ὁ δύναται τις νὰ ἐξη) (=ἐκτός (ἔχω))].

πλεον-εκτῶμαι, -ατος, τὸ (πλεονεκτέω)· ὁτι καὶ νῦν, πλεονέκτημα, κέρδος, ἀποκτήματα || ἐν τῷ πλθθ., ἐπιτυχίαι, κέρδη, πλεονεκτήματα.— || τέχνασμα, πρᾶξις ἐξαπατήσεως.

πλεον-έκτης, -ου, ὁ (πλεονεξία)· ὁ πλέον ἔχων, ὁ ἔχων ἢ ἀπαιτῶν περισσότερα ἀπὸ ὅσα δικαιούται (ἀπὸ ὅσον εἶναι τὸ κανονικόν του μερίδιον) || ὄθεν, ἀπληστος, λαίμαργος, ἀρπάζ || ὡς ἐπίθ., πλεονέκτης λόγος=ὑπερφιάλος (ἀλαζονικός) λόγος.

πλεον-εκτικός, ἡ, ὄν (πλεονέκτης)· ὁ ἀνήκων εἰς πλεονέκτην, ἴδιος πλεονέκτου || ὁ ρέπων εἰς τὴν πλεονεξίαν, ὁ ἐπιρροπῆς εἰς τὴν πλεονεξίαν.

πλεον-εξία, ἰων. -ία, ἡ (πλέον+ἔχω)· ὁ χαρακτήρ τοῦ πλεονέκτου, ἡ τάσις (ροπή, προσηλωσις) νὰ ἀποκτήσῃ περισσότερα ἀπὸ ὅσα δικαιούται (ἀπὸ ὅσον εἶναι τὸ κανονικόν του μερίδιον), ἀπληστία, ἀρπακτική διάθεσις, λαίμαργία. 2) πλεονέκτημα, ὑπεροχή, κέρδος, ὠφέλεια || πλεονεξία τινός=ὑπεροχή (πλεονεκτικὴ θέσις) ἐναντὶ τίνος (ὑπεράνω τινός) || ἐπὶ πλεονεξία=πρὸς ἴδιον ὠφέλεια, πρὸς ἴδιον κέρδος.— || ἀφθονία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐνδεῖα.

πλεόνως, ἐπιρρ. τοῦ πλείων· παρὰ πολὺ.

πλέος, α, ον, ἰων. πλείων, πλείων, ἡ, ον, ἀττ. πλέως, -έα, -έων· πλθθ. πλέω, πλέα (ἀντὶ πλέασι), πλέα· πλθθ. πεπληρωμένος (μετὰ γεν) || ὄθεν, μτρ. χορτασμένος, ἱκανοποιημένος || ἐπὶ χρόνου, πλήρης, συμπληρωμένος, ὁλόκληρος.— συγκρ. πλείότερος.

πλέτο, ποιητ. ἀντὶ ἐπλετο, γ' ἐν. συγκρ. πρτ. τοῦ πέλομαι.

πλεύμων, -ονος, ὁ=πνεύμων (βλ. λ.).

πλεύν, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ πλέον || οὕτω καὶ πλεύνος, πλεύνες, ἰων. καὶ δωρ. τύποι ἀντὶ πλέονος, πλέονες.

πλεύνας, ἐπιρρ. ἰων. ἀντὶ πλεόνας=παρὰ πολὺ.

ΠΛΕΥΡΑ, -ᾶς, ἡ=πλευρόν (βλ. λ.)· ὁτι καὶ νῦν, πλευρά. λατ. costa· ἐν τῷ πλθθ. αὶ πλευρά, τὰ πλευρά.— || μτρ., ἡ σελις θιβόλου. [δὴ· ἔτυμ. βλ. πλευρόν].

πλευρίτις, -ιδος, ἡ (πλευρά)· ὁτι καὶ νῦν, ἡ νόσος πλευρίτις, πόνος τῶν πλευρῶν.

πλευρόθεν, ἐπιρρ. (πλευρά)· ἐκ τῆς πλευράς.

πλευρο-κοπέω, μελλ. -ήσω (πλευρά+κόπτω)· κτυπῶ τὰς πλευράς.

ΠΛΕΥΡΟΝ, τό=πλευρά (βλ. λ.)· ὁτι καὶ νῦν, τὸ πλευρόν, ἢ πλευρά, «τὸ πλευρό» μου· ὁ τύπος πλευρόν εἶναι ἀρχαιότερος ποιητ. τύπος ἀντὶ πλευρά || συν. κατὰ πλθθ., τὰ πλευρά. [σκοταίν. ἔτυμολ.]

πλευρο-τύπης, ἐς (πλευρόν+τύπτω)· ὁ κτυπῶν τὰ πλευρά (ἐπὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος).

πλεύρωμα, -ατος, τό=τὸ πλευρόν (βλ. λ.), ἢ πλευρά.

πλεύσομαι ἢ πλεουσοῦμαι, μεσ. μελλ. τοῦ πλέω.

πλευστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ πλέω· δεῖ πλείειν = πρέπει νὰ πλεύσῃ τις.

πλευστικός, ἡ, ὄν (πλέω)· κατάλληλος πρὸς πλοῦν, εὐνοϊκός πρὸς πλοῦν, εὐνοϊκός.

ΠΛΕΨΩ, ἐπ. πλείω· μελλ. πλεύσομαι ἢ πλεουσοῦμαι· ἄορ. α' ἐπλευσα' πρὸς πείπλευκα' παθητ., ἄορ. α' ἐπλεύσθη· πρὸς πείπλευσαι· πρβλ. τὸν ἰων. τύπον πλέω.— ὁτι καὶ νῦν, πλέω, ταξιδεύω, ναυσιπλόω || μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ. ὕγρα κέλευθα πλέω=ταξιδεύω διαπλέων τὰ πελάγη (κυρ. διατρέχων τοὺς ὑγρούς δρόμους). 2) κολυμβῶ, πλέω, ἐπιπλέω. 3) μτρ., πλέω κατ' ὄρθρον=προχωρῶ τῆρῶν εὐτυχῆ πορείαν, «πηγαίνω καλά».

Ἔτυμ.: πλέω, μελλ. πλεύσομαι, πλεουσοῦμαι, ἄορ. ἐπλευσα' ἰων. πλόος, ἀττ. πλοῦς· ἰων.-αττ. πλοῖον· σανσκρ. plāvaīḥ (κολυμβῶ, ταξιδεύω), plī, plāv-ē (=λατ. nato, navigo), plāvas (=λατ. navis) λατιν. pluiſt (βρέχει· pliuo ἀντὶ *pliuo = ἑλλ. πλέω ἐκ τῶν συνθέτων) pluv-ia, παλ.-σλαβ. plōva, pluiſt (ρέω, ταξιδεύω), λιθ. plāvu, plāvuſt (λουῦν), καλ.-γερμ. flouwen, flēn an, Ir- la wēn (λουῦν, πλύνω), εἰτα (ιαπ. *pleu-d-), καλ.-norr. flōða, ἀγγλ.-σαξ. flēotan (float), καλ.-γερμ. flōzan (ρέω, τρέχω), λιθ. plaudzu, λιθ. plūsiu, plūdau, plūsiſt (ἐπιπλέω, κυματίζω, πλημμυρίζω), γοτθ. flōðus (ποταμός), ἀρχ.-ἀγγλ. flēst=fluvulus, ἀρχ.-γερμ. flēw-iu (fluiſt)· βλ. καὶ τὰ ἐν πλύνω, πλώω, πλάδος, πολύς, πλοῦτος κλπ., ἐξ ιαπ. *pleu- (χύνω, ρέω) (σανσκρ. palvālam=λίμνη, ἕλος, τέλαμα, λατ. palvā-d=τέλαμα)· *pleu- ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τὰ πλύνω, πλυτός.

πλέω, άττ. όνομ. και αίτ. ούδ. πληθ. του *πλέων* (=πλείων).

πλέων, ούδ. *πλέον*, άντι *πλείων* (βλ. λ.).

πλέως, *πλέα*, *πλέων*, πληθ. *πλέω*, *πλέα* (άντι *πλέαι*), *πλέα* άττ. άντι *πλέος* (βλ. λ.)· [*πλέως*, όμ. *πλείος*, ίων. *πλέος* <ρίε-jo-s=άρμ. II, γεν. IIoy (πλήρης), πρβλ. σανσκρ. *prāyāra*, *prāya-zaḥ* (κατά τό πλείστον, κανονικώς)· βλ. και *πίμπλημι*].

πληγείς, *είσα*, έν, μτχ. παθ. άορ. β' του *πλήσσω*.

πληγή, ή (*πλήσσω*)· κτύπημα, πάταγμα, πλήγμα (διά ξίφους ή έλλου όπλου) || ώς, ώς και νυν, πληγή, τραύμα, λατ. *plāga* || ώς. κτύπημα διά ροπάλου, μάχη διά κορυνών || κτύπημα έκ κεραυνού || μτφρ., κτύπημα δυστυχίας, συμφορά [δι' έτυμ. βλ. *πλήσσω*].

πλήγμα, -ατος, τό=*πληγή* (βλ. λ.).

πλήθος, -εος, τό (*πίμπλημι*)· ότι και νυν, πλήθος, μέγας αριθμός, πολλές κόσμος, όχλος, λαός, στίφη (έν άντιθέσει πρός τό *θήμος*) || τό μεγαλύτερον μέρος, τό πλείστον μέρος (πρβλ. τό *πολύ*, *οί πολλοί*), τό κύριον σώμα || *θθεν*, ό λαός, -οί κάτοικοι, οί κοινοί άνδρωποι || ώς. ή κυβερνήσις του λαού, ή δημοκρατία (=ό *δήμος*, λατ. *plebs*, έν άντιθέσει πρός τό *αί άρχαί*, *οί όλίγοι*)— II αριθμός ποσότητος || ώς. μέγεθος, όγκος, ποσότης.— III μήκος, χρονική έκτασις [δι' έτυμ. βλ. *πίμπλημι*].

πληθύνω, μελλ. -ύνώ (*πληθύς*)· καθιστώ τι πολύ, ώς και νυν, τό πληθύνω, τό αύξανω, τό πολλαπλασιάζω || Παθητ., γίνομαι περισσότερος, «πληθαίνω», αύξανω (άμτβ.), γίνομαι πλήρης, συμπληρούμαι || ώς. παθ. επί προσώπων, είμαι πλήρως όποφασισμένος, έχω όποφασισεί.— II άμτβ.=*πληθύω* (βλ. λ.).

πληθύς, -ύος, ή, έπ. δοτ. *πληθυϊ*, ίων. άντι *πλήθος* (βλ. λ.).

πληθύω (*πληθύς*)· άμτβ. τύπος του *πληθύω*· είμαι ή γίνομαι πλήρης (έκ τινος πράγματος) || *άγορης πληθυούσης*=όταν ή άγορά καθίσταται πλήρης || επί ποταμών, έξογκούμαι, φουσκώνω, ύψοομαι. 2) άφθονώ, ύπάρχω έν άφθονία || αύξανομαι είς άριθμόν, πολλαπλασιάζομαι || έκτείνομαι, έπικρατώ, ύπερισχύω || *ό πληθύων· λόγος*=ή κυκλοφορούσα φήμη.

πλήθω, πρκ. *πέπληθα* (*πλη-* του *πίμπλημι*)· άμτβ. τύπος του *πίμπλημι*· είμαι ή γίνομαι πλήρης || *πλήθουσα σελήνη*=πανσέληνος (πλήρης σελήνη) || επί ποταμών, έξογκούμαι, πλημμυρίζω, φουσκώνω. 2) συμπληρώ, διέρχομαι, μίαν χρονικήν περίοδον.

πληθώρα, ή (*πλήθω*, ώς τό *έλωρη* έν τω *έλω*), ίων. λ. άντι *πληθώρα*· ότι και νυν, πληθώρα, πλησμονή, πλήθος, πληθύς || χορτασμός, κόρος, κορεσμός.

πλήκτης, -ου, ό (*πλήσσω*)· ό πλήσσω, ό κτυπών || ό διαπληκτιζόμενος, ό φίλερς.

πληκτίζομαι, άποθ. (*πλήσσω*)· διαπληκτιζομαι, μάχομαι.— II πλήττω τό στήθος μου (στηθοκοπούμαι) άπό τήν μεγάλην μου λύπην, λατ. *plangere*.— III παίζω έρωτικώς, έχω έρωτικούς διαπληκτισμούς.

πληκτισμός, ό (*πληκτίζομαι*)· ό έρωτικός έν τή κλίνη διαπληκτισμός πρό τής συνουσίας, έρωτικά παγνίδια.

πλήκτρον, τό (*πλήσσω*)· όργανον δι' ού πλήττει τίς τι, ώς και νυν, πλήκτρον τής λύρας π. χ. ή έλλου έγχορδου όργάνου, λατ. *plectrum*. 2) αίχμη δόρατος. 3) τό πλήκτρον του άλεκτρορος (τό άνω των διακτύλων του ποδός ύβρισκόμενον), διότι δι' αυτού πλήσσει τόν αντίπαλον (λατ. *calcar*). 4) τό κονταροξύλον δι' ού άπωθεϊ τίς άπό τής ξηράς τήν λέμβον || ή κώπη.

πλήκτωρ, -ορος, ό (*πλήσσω*)=*πλήκτης* (βλ. λ.).

πλήμενος, μτχ. έπ. παθ. άορ. β' του *πίμπλημι*.

πλημ-μέλεια, ή (*πλημμελής*)· σφάλμα έν τή μουσική, παραφώνια, παρατονία || γενικώς, σφάλμα, λάθος, άμαρτία, άμάρτημα, πταίσμα.

πλημ-μελέω, μελλ. -ήσω (*πλημμελής*)· κάμνω μουσικόν σφάλμα, διαπράττω παραφώνιαν || διαπράττω σφάλμα, σφάλλομαι, πλανώμαι, προσβάλλω. Παθητ., παραμελούμαι, τυγχάνω κακής έκ μέρους τίνος μεταχειρίσεως, προσβάλλομαι ύπό τινος.

πλημ-μέλημα, -ατος, τό (*πλημμελέω*)=*πλημμελεια* (βλ. λ.).

πλημ-μελής, ές (*πλήν+μέλος*)· ό παρά τό μέλος, ό διαπράττων μουσικόν σφάλμα, ό παραχορδός, παράφωνος, παράτονος (άντ.β. τψ *έμμελής*) || γενικώς, ό σφαλόμενος, έσφαλμένος, έλαττωματικός, ό προσβλητικός || επί πραγματών, δυσάρεστος, τραχύς.— *έπίρρ.* -λώς.

πλήμμη, ή, και **πλήμη**· μτγν. τύποι του τύπου *πλήσμη* (βλ. λ.).

πλήμμυρό, ή=*πλημμυρίς* (βλ. λ.), ώς και νυν, «πλημμύρα», ύπερεκχείλιος ύδάτων.

πλημμυρέω, μελλ. -ήσω (*πλήμμη*)· ώς και νυν, πλημμυρώ, πλημμυρίζω, ύπερεκχειλίζω.

πλημμυρίς, -ίδος, ή (*πλήμμη*)· ότι και νυν, πλημμυρίς, ή ύψωσις των ύδάτων τής θαλάσσης και ή κίνησις των πρός τόν άγιαλόν, «φουσκονερία», «φουσκοθαλασσία», έν άντιθέσει πρός τό *άμπτωσις* (όπισθοχώρησις αύτων ή πτώσις) || *πλημμυρίς έκ πόντοιο*=ή κίνησις (ή φορά) των ύδάτων τής θαλάσσης πρός τόν άγιαλόν (έπί του κύματος, *επερ ήγέροθη έκ τής πτώσεως του βράχου*, *δν έριψεν δ Κύκλωψ*) || γεν.· κύμα πλημμύρας, κατακλυσμός. [-*ε*- έν τψ μόνω άμηρ. χωρίζω έν ψ άπαντᾶ· *-ε*- παρ' άττ. και Τραγ.· παρ' άμτγν. *ε*πικ. *ε* ή *ε* αναλόγως του μέτρου].

Έτυμ.: *πλημμυρίς*, *πλήμμυρα* (**πλημμύρα*)· *πλημμυρέω*· αι λέξεις αύται γράφογονται συνήθως διά διπλομμ κατά τήν αρχαίαν έτυμολογίαν έκ του *πλήν* και *μύρω*, *μύρομαι*· τινές των νεωτέρων όμως έκδοτών γράφουσι *πλημμυρίς*, *πλήμυρα* (δι' ενός μ), θεωρούντες ταύτας ούχι συνθέτους άλλ' άπλώς έκ τής ρίζ. *πλε-*, *πλη-* (του *πίμπλημι*) και έκ του *πλήμη*, *πλήθω*· ή *ρ. πλη-* είναι συγγ. τής **plō-* έν τψ *πλώω* (βλ. λ.). γοθ. *flōdus* (πλημμυρ)· διά τά τέρματα -*μυρίς*, -*μύρα* βλ. έν *μύρομαι*.

πλήμνη, ή (*πίμπλημι*, *πλήθω*)· ή *χοινοκίς* (όμφαλός, «κεφαλήρι») του τροχού, έν ψ εισέρχεται ή άκρα του άξονος.

πλήν, δωρ. *πλάν*, (κυρ. κατά συναίρ. έκ του *πλέον*)· ότι και νυν, πλήν, έκτός· II ώς πρόθ., μετά γεν.· έκτός, πρός τούτοις, εάν μή, έκτός εάν || *πλήν όσον*=έκτός όσον, έκτός έφ' όσον || συχνά συνάπτεται μετά τινων συνδέσμων: *πλήν όταν*=έκτός όταν, παρά μόνον όταν || *πλήν όταν*=έκτός ότι, παρά μόνον ότι || *πλήν ει* ή *πλήν εάν*=λατ. nisi si=έκτός εάν, μόνον εάν || *όσάκις* άκολουθεϊται κατά τρόπον σαφή όπε αίτ., πρόκειται περί έλλειψεως: *οὐκ οίδα πλήν έν* (έν *οίδα*)=δέν γνωρίζω παρά έν μόνον πράγμα (ένν. γνωρίζω).

Έτυμ.: ίων-αττ. *πλήν*, δωρ. *πλάν*, *έπίρρ.* και πρόθ.· κυρ. είναι αίτ. έν θηλ. μιθς όνοματ. ρίζης **πλα-*, πρβλ. όμ. *έμπλην*, *πλησίον*, *πέλας*, και *ώφειλε* να σημαίνη κυρ. *εσχεδόν*, *περίπου*, έντεθεν δε *εσήμεν* έπειτα «πλησίον» και «έκτός», «πλήν» (πρβλ. *παρά*=πλαγίως, πλησίον, παραλλήλως πρός, έκτός)· *πλήν τινος*=*prope ab aliquo re*.

πλήντο, γ' πληθ. έπ. παθ. άορ. β' του *πίμπλημι*.

— II γ' πληθ. έπ. παθ. άορ. β' του *πελάζω*.

πλήξα, έπ. άντι *έπληξα*, *άορ.* α' του *πλήσσω*.

πλήξ-ιππος, ον (*πλήσσω+ίππος*)· ό πλήττω ή έλαύνων ίππος.

πληρεύντες, *πληρεύμεναι*, ίων. *ένεργ.* και παθητ. μτχ. του *πληρέω*.

πλήρης, ες, γεν. -εος και συναρ. -ους (*πλέος*)· ώς και νυν, πλήρης, γεμάτος, άπό τι πράγμα || σπαν. μετά δοτ. πεπληρωμένος διά τινος || άπολ. πλήρης, πλήρης μέχρι χειλέων. 2) γενικώς, πλήρης, γεμάτος, έπαρκής, άρκετός. 3) επί προσ., πλήρης, πεπληρωμένος, χορτασμένος, κεκορεσμένος, άπό (μέ τι [δι' έτυμ. βλ. *πίμπλημι*]).

πληρο-φορέω, μελλ. -ήσω (*πλήρης+φέρω*)· φέρω πλήρη έπιβεβαίωσιν, παρέχω πλήρη όσφάλεια, φέρω πλήρες μέτρον || ικανοποιώ έντελώς || έκπληρώ, έκτελώ.— Παθητ. θεβαίνομαι πληρόστατα, έχω πλήρη ικανοποίησιν, μανθάνω περί τινος έντελώς || επί πραγματών, πιστεύομαι πλήρως, γίνομαι έντελώς πιστευτός.— II ώς και νυν, πληροφορώ.

πληρο-φορία, ἡ (πληροφορέω): πλήρης πιστοποίησης, βεβαιότητας, πεποίθησης.

πληρώω, μελλ. -ώσω· πρκ. *πεπλήρωκα** μέσ. μελλ. *πληρώσομαι* (κατά τὸ πλείστον ἐν παθ. ἐνν.)· παθητ. μελλ. *πληρωθήσομαι*· (πλήρης): γεμίζω, καθιστῶ τὴν πλήρη· *πληρῶ ναῦν*=ἐπανδρώνω πλοῖον, τὸ ἐφοδίζω μὲ πλήρωμα (μὲ ναῦτας) || *πληροῦτε θεωρακεῖα*=γεμίσατε μὲ ἄνδρας τὰς ἐπόλξεις (ἐπανδρώσατε τὰς ἐπόλξεις). 2) γεμίζω τὴν ἐντελῶς (τὸ παραγεμίζω) μὲ τὴν (τροφὴν κ.τ.δ.), χορτάζω τὴν μὲ τὴν (μὲ εἶδος τὴν τροφῆς). 3) *πληρῶ τὴν χρεῖαν*=συμπληρῶ (ἀναπληρῶ) τὴν ἀνάγκην.— || ἐπὶ ἀριθμῶν, συμπληρῶ, φθάσω εἰς, ἀπαρτίζω τὸν ἀριθμῶν.— || ἐκπληρῶ καθῆκον (ὑποχρεῶσιν, χρέος) || γενικῶς, φέρω εἰς πέρας (ἐπιτελῶ, ἐκτελῶ) ἔργον τλ.— **IV** ἀμτβ., εἶμαι πλήρης, εἶμαι συμπληρωμένος.

πλήρωμα, -ατος, τὸ (πληρῶω): τὸ πληροῦν ἢ γεμίζον τι, γέμισμα || ἐπὶ πλοίων, τὸ πλήρωμα, τὸ σύνολον τῶν ἐπιβαινόντων ναυτῶν || ἐπὶ ἀριθμοῦ, τὸ ὅλον, τὸ σύνολον.— || *πλήρωσις*, ἡ συμπληρωσις, ἐκπληρωσις.

πλήρωσις, ἡ (πληρῶω): ὅ,τι καὶ νῦν, πλήρωσις, συμπλήρωσις, γέμισμα || ἢ συμπληρωσις ἀριθμοῦ || ἢ ἐπὶ ἀνδρωσις.

πληροῖομαι, ἐπ. ἀντι. *πλήσονται*, γ' πληθ. εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πέμπλημι*.

πλήσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *πέμπλημι*.

πλήσθεν, ἐπ. ἀντι. *ἐπλήσθεν*, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *πέμπλημι*.

πλησθήσομαι, παθ. μελλ. τοῦ *πέμπλημι*.

πλησιάζω, μελλ. -άσω· πρκ. *πεπλησίακα** (πλησιός): φέρω (ἀγν) πλησίον.— Παθητ., φέρομαι (ἀγχομαι) πλησίον, πλησιάζομαι.— || ἀμτβ. εἶμαι πλησίον, ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω || ὡς. μετὰ δοτ., εἶμαι πάντοτε πλησίον τινός, ὅθεν, εἶμαι ὁπασδός του, μαθητῆς του, συναναστρέφομαι τινα.

πλησιαιτέρος, -αίτατος, ἀττ. συγκρ. καὶ ὑπερβ. τοῦ *πλησιόσις* || συγκρ. ἐπὶρ. *πλησιαιτέρω* = πλησιέστερον.

πλησιέστερος, -έστατος, συγκρ. καὶ ὑπερβ. τοῦ *πλησιόσις*.

πλησιός, α, ον (*πέλας*, *πελάσιος*): ὁ πλησίον ὢν, ὁ πλησίον κείμενος, ὁ ἐγγύς τινος εὐρισκόμενος || ὁ γειτνιαζών, ὁ γειτονικός.— || ὡς ὅσα. ὁ *πλησιός*=ὁ γείτων.— || ἐπὶρ. *πλησιόν*=ὅ,τι καὶ νῦν, πλησίον, ἐγγύς, «κοντά» || ὁ *πλησιόν* (ἐνν. ὄν)=ὁ γείτων τινός || ὀβτμ, ἀορ. ὁ *πλάσιον*=ὁ γείτων.— **IV** συγκρ. *πλησιέστερος*, ὑπερβ. *πλησιέστατος*, ὡς. καὶ *πλησιαιτέρος*, -αίτατος [δὲ] ἐτυμ. βλ. *πέλας*].

πλησιό-χῶρος, ον (*πλησιός + χώρα*): ὁ πλησίον χώρας τινός, ὁ συνορεύων μὲ τινα, λατ. *finitimus* || ὡς ὅσα. ὁ ζῶν ἐν τινι πλησίον κειμένη χώρα, ὁ γείτων, γειτονικός, συνορεύων.

πλησι-ιστιός, ον (*πέμπλημι + ιστιόν*): ὁ πληρῶν (φουσκώνων) τὰ ἰστία || ὁ ἔχων πλήρη τὰ ἰστία, «μὲ φουσκωμένα πανιά».

πλήσθη, ἡ (*πέμπλημι*, *πλήθω*)=*πλημμυρῆς* (βλ. λ.), τὸ φούσκωμα (ἐκχείλιος τῶν ὑδάτων) ποταμοῦ.

πλησμονή, ἡ (*πέμπλημι*): ἐνεργ., ἐντελής πλήρωσις, ἢ τὸ νά εἶναι τὴν πλήρη, χορτάσμος, κόρος || γενικῶς, ὡς καὶ νῦν, πληρότης, ὄλοκληρωσις, ἀφθονία.

ΠΛΗΨΩ, ἀττ. -πτω* μελλ. -ξω* ἀορ. α' *ἐπληξα*, ἐπ. *πλήξα** πρκ. *πέπληγα*, παθητ. μελλ. *πληγήσομαι*: τετελ. μελλ. *πεπλήξομαι*—ἀορ. β' *ἐπλήγην*. ἐν τοῖς συνθ. *-επλήγην** πρκ. *πέπληγην*.—ἐπ. ἀντιπλ. ἐνεργ. ἀορ. β' *πέπληγον*, ἀπφρ. *πεπληγέμεν*, μέσ. *πεπληγόμεν*: ὅ,τι καὶ νῦν, πλήττω, τύπτω, κτυπῶ, πατάσσω, καταφέρω πλήγη, πληγῶν, τραυματίζω (ἐπὶ ἀμέσῳ καὶ ἐκ τοῦ συστάθην καταφερομένου πλήγματος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *βάλλω*, σημαίνει «κτυπῶ μακρόθεν διὰ βλήματος» || ἐπὶ τοῦ Διός, πλήττω (κτυπῶ, φονεύω) διὰ κεραυνοῦ || ἀνωδῶ τινα μακρὰν μου διὰ κτυπημάτων, τὸν ἀπομακρύνω διὰ τῆς βίας, τὸν διαλύω. 2) Μέσον, *πλήττωμαι* (ἢ -σομαι)=πλήττω (τύπτω, κτυπῶ) ἐμαυτὸν ἢ κάτι τὸ ἴδιόν μου (π. χ. τοὺς μηρούς μου) εἰς ἐκδήλωσιν ὀργῆς: *μηρῶν πλήξάμενος*=πλήξας τοὺς μηρούς του. 3) Παθητ., πλήσομαι (τύπτομαι, κτυπῶμαι, ὑπὸ τινος ||

ὡς. εἶμαι κτυπημένος || ὡς. εἶμαι κτυπημένος ὑπὸ συμφορᾶς τινος (δυστυχήματος, ἀτυχήματος) || ἄλλ' ὁμῶς *πλήσσομαι ὄρωσις*=δελεάζομαι διὰ δῶρων, πείδομαι διὰ δῶρων, δωροδοκοῦμαι.— || μτφρ., ἐπὶ βιαιῶν συγκινήσεων, καταπλήσσω, ἐκθαμβώνω, φέρω εἰς σύγχυσιν, φέρω εἰς παραφροσύνην, καταξολίζω: *πληγείς ἔρωσις*=κτυπηθεῖς (κτυπημένος) ὑπὸ τῶν ἔρωτα.

***Ετυμ.**: *πλήσσω* (**plāskō*), ἀττ. *πλήττω* *πληγή*, δωρ. *plāgā* (λατ. *plāga*), *πλήγμα*: *πλήκτηρον* *πλήκτης* *πληκτέζω*: λατ. *plango*, πρκ. *planki*, *planchus* (-us), γοτθ. *faiflōkun* (=ἐκόπτομαι), παλ-γερμ. *fluohhōn* (μτχ. *far-fluohhan*=λατ. *malignus*), *fluoh* (κακολογία, κατὰρα) (ἀγγλ.-σαξ. *flōcan*=χειροκροτῶ), λιθ. *plakū*, *plakti*, (μαστιγώνω), ρισ' *kis* (ράβδιον), ριοκας (πάτωμα), παλ-σλαβ. *plāca*, (**plākja*), *plakā* (μεμψιμοιρῶ)· βλ. καὶ *δίπλαξ** εἰς ἰαπ. ρίζ. **plāq-*, **plag* (κτυπῶ), καὶ παραλλ. πρὸς αὐτὰς **plēq-*, **plēg-* ὡς ἐν τῷ λιθ. *plekiu*, *plekti* (ραβδίζω), *plēgā* (ραβδίον), λατ. *plēcto* (κτυπῶ, τιμωρῶ): ἢ ἰαπ. ρ. **plāq-* (πλήττω) εἶναι πιθ. ἐπέκτασις τῆς ρίζ. **plēā-* (περὶ ἧς βλ. ἐν λ. *πέλαγος*), ἰων.

πλήστιγξ, ἡ, ἰων. ἀντι. *πλάστιγξ*.

πλήτο, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πέμπλημι*.— || γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *πελάζω* (=ἐπληροῖσεν, ἤλθε πλησίον).

πλινθεύω, μελλ. -ώσω (*πλίνθος*): μετασκευάζω τὴν εἰς πλίνθους. 2) κατασκευάζω πλίνθους.— || κτίζω, κατασκευάζω, διὰ πλίνθων.

πλινθηδόν, ἐπὶρρ. (*πλίνθος*): ἐν εἶδει πλίνθων, κατὰ τὸν τρόπον τῶν πλίνθων, κατὰ σειρὰν.

πλινθίνος, ἡ, ον (*πλίνθος*): κατεσκευασμένος (ἐκτιομένος) διὰ πλίνθων.

πλινθίων, τό, ὑποκορ. τοῦ *πλίνθος*: μικρὰ πλίνθος.

πλινθίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *πλίνθος*: πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα πλίνθου, ἀκονόπετρα, «κόκονια».

πλινθο-ποιέω, μελλ. -ήσω (*πλίνθος + ποιέω*): κατασκευάζω πλίνθους.

πλίνθος, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡλίνθος, «πλίθα» (δταν ἀποξηραίνεται εἰς τὸν ἥλιον), ἢ «τοῦθλο», «κεραμιδί» (δταν ψήνεται εἰς εἰδικὸν φούρνον), λατ. *later* || *πλίνθος* *δπλαί*=ἐψημένα πλίνθοι (κοιν. τοῦθλο διὰ τοῦ χοιρίου, ἢ κεραμιδιὰ διὰ σέπασμα) || *πλίνθοι ὠμαί* ἢ *γῆναι*=«πλίθες» ἀποξηρανθεῖσαι εἰς τὸν ἥλιον || *πλίνθους ἐλυσοῖαι* ἢ *εἰρῶσαι*=λατ. *ducere lateres*=κατασκευάσαι πλίνθους || *δόμοι πλίνθου*=στιβάδες (σειραὶ ἀλλεπάλληλοι) πλίνθων. 2) πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα πλίνθου, εἴτε λίθος πελεκηθεῖς εἰς τετράπλευρον σχῆμα πλίνθου πρὸς οἰκοδομήν, εἴτε ὀγκος μετάλλου (χρυσοῦ ἢ ἀργύρου) χυθεῖς εἰς σχῆμα πλίνθου. 3) ἡ κατωτάτη πλινθοειδῆς θάσις κίονος.

***Ετυμ.**: *πλίνθος*: *πλινθεύω*: *πλινθειόν* κατὰ τινὰς *πλίνθος* ἀντι. **πλίνθος*: ἀγγλ.-σαξ. *flint* (χάλις, λίθος ἐψημένος, βασ. σημ. «δραῦσμα λίθου»), ἰαπ. **spil(n)-* (σχίζω): τὰ λιθ. *plyta*, λατ. *plite*, παλ-σλαβ. *plinita*, *plita* (κέραμος) εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· κατ' ἄλλους τις ἢ λ. εἶναι προελεύσεως μὴ ἰνδοευρωπ.

πλινθ-ουργέω, μελλ. -ήσω (*πλινθουργός*): κατασκευάζω πλίνθους.

πλινθ-ουργός, ὄν (*πλίνθος + ἔργον*): ὁ κατασκευάζων πλίνθους || ὡς ὅσα. ὁ *πλινθουργός*=ὁ κατασκευαστής πλίνθων.

πλινθο-φόρος, ον (*πλίνθος + φέρω*): ὁ φέρων (μεταφέρων) πλίνθους.

πλινθῶω, μελλ. -ώσω (*πλίνθος*): κατασκευάζω τὴν εἰς πλίνθων || μέσον, κτίζω τὴν πλινθίνον (ἐκ πλίνθων) δι' ἐμαυτὸν.

πλινθ-ὑψής, ἐς (*πλίνθος + ὑφαίνω*): ὁ ὠκοδομημένος διὰ πλίνθων, πλινθόκτιστος, πλινθοσυνάρμοστος.

ΠΛΙΨΩΜΑΙ, μελλ. *πλίξομαι*: πρκ. *πέπλιγμαί*: ἀποθ.: φαίνομαι ὡς νὰ πλέκω (συμπλέκω) τοὺς πόδας μου θηματίζω || θηματίζω μὲ μεγάλα θήματα. («μὲ δρασκελιές»), θηματίζω ζωηρῶς, τριποδίζω, τρωχάζω.

***Ετυμ.**: *πλίσσομαι*: *δια-πλίσσω*· ἐκ-πλίσσομαι

πλιγάς, -άδος (= τὸ μεταξύ τῶν βουβώνων μέρος)· πλιγμα, πλιξ (βήμα)· ἀμφι-πλιξ (= μέ ἀπομεμακρυσμένα τὰ σκέλη).—κατὰ τινας πλιόσσομαι (<*πλιγχο-μαι <ιαπ. *plīǵh-jō (=παλ-ιρλ. līngim = πηῶ) (<*blīǵh-jō, πρβλ. παλ-ιρλ. leblaing (lebl- (<*ble-bl-)). Κατὰ τινας θασική σημ. τῆς λ. καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνανηκουσῶν εἶναι «εὐρύτων οἰσμήν», πρβλ. λιθ. pleikiū, pleikiū (ἀνοίγω τὴν κοιλίαν ἰχθύος πρὸς καθαρισμόν), εἶτα λεττ. plīst (ἀνοίγομαι μετὰ πατάγου), plīitē (κτυπῶ)· ἐξ ἰαπ. *prelā (ἀπλώνω πλατιά), ἐν λ. πέλαγος.

πλοη-τόκος, ον (πλόος+τεκεῖν)· ὁ γεννῶν (προάγων, βοηθῶν) τὴν ναυτιλίαν.

πλοιάριον, τό, ὑποκορρ. τοῦ πλοῖον· μικρὸν πλοῖον, ἄκατος.

πλοῖον, τό (πλέω)· ἔτι καὶ νῦν, πλοῖον, τό ἐπιπλέον σκάφος, «κοράβι», πλοῖον παντὸς εἶδους || πλοῖα λεπτά=μικρὰ σκάφη, πλοῖαρία || πλοῖα ἱεραγωγὰ = μεταγωγικὰ πλοῖα (κυρ. μεταφέροντα ἱεραγωγὰ) || πλοῖα μακρὰ=πολεμικὰ πλοῖα (λατ. longae naves) || πλοῖα στρογγύλα=φορητὰ (ἔμπορικὰ) πλοῖα (λατ. naves onerariae).—ἐσάκις ἀντιδιαστέλλονται πρὸς ἄλληλα ναῦς-πλοῖον (ἄνευ προσθήκης ἰδιαίτερος προσδιοριστικοῦ ἐπιθέτου), ναῦς = πολεμικὸν πλοῖον, πλοῖον δὲ = ἔμπορικὸν (ἢ μεταγωγικόν) πλοῖον. [πλοῖον· πλόος· δι' ἔτυμολ. βλ. πλέω].

πλοκάμις, -ίδος, ἢ (πλόκαμος)· πλόκαμος, βόστρυχος, πλεξίδα, «πλεξούδα» μαλλίων || βόστρυχωτὴ κόμη, οὐλὴ κόμη, «ογοῦρά μαλλιά», «κατσαρά μαλλιά».

πλόκαμος, ὁ (πλέκω)· ἔτι καὶ νῦν, πλόκαμος, «πλοκάμι», πλεξίδα μαλλίων || ἐν τῇ πλθ., οὐλοῖ βόστρυχοι, «κατσαρά μαλλιά».— II συνεστραμμένον σχοινίον. [δι' ἔτυμ. βλ. πλέκω].

πλοκή, ἢ (πλέκω)· ἢ πλέξις, τὸ πλέξιμον, ὕφανσις, κλώσιμον.— II πᾶν τὸ πεπλεγμένον, προῖον πλεξίματος ἢ ὑφάνσεως, ὕφανσις || μτφρ., πλεκτάνη, ἀπάτη.

πλόκος, ὁ (πλέκω)· πλόκαμος, βόστρυχος.— II στέφανος.

πλόμενος, ἐπ. συγκεκ. μτχ. ἐν τοῦ πέλομαι.

πλόος, ἄττ. συνήρ. πλοῦς, ὁ (πλθ. πλοῖ, πλῶν, πλοῖς, πλοῦς)· παρὰ μτχ. γεν. ἐν. πλόος (ὡσεὶ ἐκ τριτοκλίτου, πρβλ. χοῦς), ἔστ. πλοῖ, ὄν. πλθ. πλόος, αἰτ. πλόας· (πλέω)· τὸ πλέειν, πλεύσιμον, πλοῦς, ταξίδιον διὰ θαλάσσης || εὐπλοῖα, εὐνοϊκοὶς καιρός, οὐριος ἄνεμος || παροιμ. δεύτερος πλοῦς=δευτέρα ἀπόπειρα, «τὴν δευτέραν φοράν καλλίτερα» (ἐπὶ ἀποτυχίας κατὰ τὴν πρώτην ἀπόπειραν καὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἀποπείρας).

πλουθ-ὕγεια, ἢ (πλοῦτος+ὕγεια)· πλοῦτος καὶ ὕγεια.

πλοῦς, ὁ ἄττ. συνήρ. ἀντὶ πλόος.

πλούσιος, α. ον (πλοῦτος)· ὡς καὶ νῦν, πλούσιος, (ἀντιθ. ψ πένης), ὁ ἔχων πλοῦτον, ὁ πολλὰ κεκτημένος || μετὰ γεν. πραγμ., πλούσιος εἰς τι (ἀπό τι), λατ. dives opum.— II πολυτελής, ἄφθονος.— III ἐπίρρ. -ίως.

Πλουτεύς, -έως, ὁ ποιητ. ἀντὶ Πλοῦταν.

πλουτέω, μελλ. -ήσω (πλοῦτος)· εἶμαι πλούσιος, ἔχω πλοῦτον (ἀντιθ. τῇ πένομαι) || μετὰ γεν. πραγμ., εἶμαι πλούσιος εἰς τι, ἔχω τὴν ἐν ἄφθονίᾳ.

πλουτήρος, ἄ, ὄν (πλουτέω)· ὁ πλουτίζων τι(νά), ὁ καθιστῶν τι(νά) πλούσιον, πλουτοποιός.

πλουτίζω, μελλ. -ίσω (πλοῦτος)· ὡς καὶ νῦν, πλουτίζω, καθιστῶ τινα πλούσιον, τὸν κέρων πλούσιον.

πλουτο-γᾶθής, ἐς, ζωρ. ἀντὶ πλουτογηθής (πλοῦτος+γηθέω)· ὁ εὐφραίνόμενος διὰ τὰ πλοῦτη του, ὁ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν εὐτυχῆ μέσα εἰς τὰ πλοῦτη του.

πλουτο-δοτήρ, -ήρος, ὁ, καὶ πλουτοδοτής, -ου, ὁ (πλοῦτος+δίδομι)· ὁ δίδων πλοῦτον, μεγάλωδωρος, γενναιοδωρος, ἐλευθέριος.

πλουτο-κράτις, ἢ (πλοῦτος+κρατέω)· ἔτι καὶ νῦν, πλουτοκρατία, ὀλιγαρχία τοῦ πλοῦτου, τὸ κράτος τῶν πλουσίων.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ὁ (πέμπλημι, πούλς)· ἔτι καὶ νῦν,

πλοῦτος, πλοῦτη, ἀγαθὰ, ἀφθονία ἀγαθῶν, ἄφθονα χρήματα.— II ὡς κύρ. ὄνομα ἄρσ. ὁ Πλοῦτος=ὁ θεὸς τοῦ πλοῦτου, υἱὸς τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Ἰασίου, παριστανόμενος ὡς τυφλός.

Ἔτυμ.: πλοῦτος· πλούσιος, λακ. πλούτιος· πλουτέω: πολὺς, σαναορ. ruṣū-ḥ' ἢ ὁμάς τῶν λέξεων τοῦ-των δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν ἑμάστα τοῦ πλέω, λατ. plūō, σαναορ. plānāfē (κολυμβῶ), plūtā-ḥ (κολυμβῶν), καταπημμυρισμένος, καταποντισμένος· ἐξ ἰαπ. *pleu- (ρῥεῖν, ἀφθονία, πλησμονή): *relē- (πέμπλημι, λατ. plēnus κλπ.).

πλουτό-χθων, -ονος, ὁ, ἢ (πλοῦτος+χθών)· πλούσιος εἰς θησαυρούς τῆς γῆς.

Πλούτων, -ωνος, ὁ· ὁ Θεὸς τοῦ Κάτω Κόσμου || ὄνομα (ἐν ἐκ τῶν πολλῶν) τοῦ Ἄδου, παραγόμενον ἐκ τοῦ ὄσθ. πλοῦτος, εἰδίτε ὁ σίτος (εἰς ὃν συνίστατο ἡ πλοῦτος, ἢ εὐπορία, τῶν χρόνων ἐκεῖνων) ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποστελλόμενος ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν Ἰῆν ὡς δῆρὸν τῆς.

πλοχμός, -οῦ, ὁ (πλέκω)· ὡς τὸ πλόκαμος, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλείστον ἐν τῇ πλθ.· βόστρυχοι, πλόκαμοι τῆς κόμης, κόμη.

πλύναν, ἐπ. ἀντὶ ἐπλυναν, γ' πλθ. ἄορ. α' τοῦ πλύνω.

πλύνασκον, ἰων. πρτ. τοῦ πλύνω.

πλύνης, ὁ (πλύνω)· πλυντήρ, κοίλωμα (λόκκος) ἢ μάλλον μαρμαρινὴ σκάφη, ἔπει ἐπλυνον τὰ ἀκάθαρτα ἐνδύματα || σκάφη ἢ κάδος («μαστέλλω») πλυσίματος.

πλυντήριος, ον (πλύνω)· ὁ ἀνήκων τῇ ἀρμόσει (κατάλληλος) εἰς πλύνω || τὰ πλυντήρια (ἐνν. ἐσθῆ) = ἐορτὴ ἐν Ἀθήναις (ἀγομένη κατὰ μῆνα θαρρηλιῶνα), καθ' ἣν ἐπλύνοντο τὰ ἐνδύματα τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀθηνῶν.

ΠΛΥΝΩ, μελλ. πλύνω, ἰων. πλυνέω· ἄορ. α' ἐπλῦνα, ἐπ. πλῦνα· παθητ., μελλ. πλῦθήσομαι, ἄορ. α' ἐπλύνθη· πρκ. πέπλῦμαι (πλέω)· ἔτι καὶ νῦν, πλύνω, καθαρῖω διὰ πλύσεως, ἰδίως ἀσπρόρροχα· ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ λούομαι (=λουῶ ἑμαυτὸν, λούομαι, «παίρνω τὸ λουτρό μου») ἢ πρὸς τὸ νίζω (=νίπτω, πλύνω, καθαρῖω, χρεῖρας ἢ πόδος ἢ πρόσωπον). 2) πλύνω καθαρῖω, διὰ πλύσεως ἀποβάλλω πᾶσαν ἀκαθαρσίαν.— II μτφρ., πλύνω τινα=ὡς καὶ νῦν, «τὸν λούζω» θηλ. με ὕβρισι, πρβλ. «τὸν ἔλουσα γιὰ τὰ καλά», «τοῦ δωκα ἕνα λούσιμο».

Ἔτυμ.: πλῦνω (*πλυν-ἰω)· πλυντός (=σαναορ. plūtā-ḥ)· πλύσις (=σαναορ. plūtī-ḥ)· πλύμα (καὶ πλύσμα)· πλυνός· ἐξ ἰαπ. *plū- (<*pleu- βλ. ἐν πλέω).

πλύσις, -έως, ἢ (πλύνω)· ἔτι καὶ νῦν, πλύσις, πλύνω, τὸ πλύνειν.

πλώας, -άδος, ἢ (πλέω, πλώω)· θηλ. ἐπιθ., ἢ πλώουσα, ἢ πλέουσα ἢ ἐπιπλέουσα.

πλωίζω, μελλ. -σω (πλώω)· πλέω ἐπιτῆς θαλάσσης, μεταχειρίζομαι πλοτα, ἄσκω (ἐξασκῶ, μετέρχομαι, ἐπαγγέλλομαι) τὴν ναυσιπλοῖαν.

πλώιμος, ἢ πλώιμος, ον (πλώω)· κατάλληλος (ἐπιτήδειος) πρὸς πλοῦν || ἐπὶ πλοίου, τὸ κατάλληλον πρὸς πλοῦν, τὸ δυνάμενον νὰ πλεύσῃ, χρήσιμον, πλεύσιμον. 2) ἐπὶ θαλάσσης, ποταμοῦ κλπ., ὁ δυνάμενος νὰ πλεύσῃ, ὃν δύναται τις νὰ διαπλεύσῃ, πλωτός || κατ' οὐδ. πλωιμωτέραν γενομένων (ἢ ὄντων) =ἐπειδὴ (ἢ ὅτε) αἱ περιστάσεις (αἱ συνδηκαὶ ἦσαν (ἢ ἔγιναν) εὐνοϊκώτεροι διὰ τὴν ναυτιλίαν (ναυσιπλοῖαν).

πλώσιμος, ον=πλώιμος (βλ. λ.).

πλωτήρ, -ήρος, ὁ (πλώω)· ναυτῆς, θαλασσοπόρος, θαλασσοπόρος.— II κολυμβητής.

πλωτός, (ἢ), ὄν (πλώω)· ὡς ἐνεργ., ὁ πλέων, ἐπιπλέων, κολυμβῶν.— II ὡς παθητ., ὡς καὶ νῦν, πλωτός, ὁ δυνάμενος νὰ διαπλεύσῃ, ὃν δύναται τις νὰ διαπλεύσῃ, νὰ πλεύσῃ ἐν αὐτῷ, νὰ τὸν διέλθῃ διὰ πλοίων.

πλώω, μελλ. πλώσω· ἄορ. α' ἐπλωσα· πρκ. πλώω· ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ πλέω (βλ. λ.).—ἀπαντῶσι προσέτι (ὡσεὶ ἐκ ρήμ. εἰς -μι) εἰς ἐπ. ἄορ. ε' ἐπλων, -ως, -ω, μτχ. πλώς, γεν. πλώντος.

Ἔτυμ.: πλώω· ἰων-αττ. πλωίζω· πλωτός· ἄττ. πλώιμος ἢ γοτθ. flōdūs (=ποταμός), παλ-νορρ. flōd,

ἀγγλ.-σαξ. flōd, παλ-γερμ. flōt, fluot (ρούς, πλήμυρα, κατακλυσμός), παλ-norr. flōa, ἀγγλ.-σαξ. flowan (ρέειν, κολυμβᾶν), ιαπ. *plo(u)-, ἀναλλασσόμενον μετὰ τοῦ *p[ɛ](u)-, ἐν τῷ ἑλλ. πλήμ(μ)υρα (βλ. λ.): τὰ ιαπ. *p[ɛ](u)- καὶ *plo(u)- εἶναι μακρὰ βαθμίδες τῶν *p[ɛ]u- (πλέω), *p[ɛ]ou- (πλέω), βλ. λ. λ.

πνεύω, ἑπ. ἐν. ἀντι πνέω (βλ. λ.).
πνεύω, -ατος, τὸ (πνέω) πνοή, φύσημα ἀνέμου, ἀνεμος, ἄηρ.— **II** ἀναπνοή, πνοή ζωῆς, ζωὴ (ὡς τὸ λατ. spiritus ἢ anima): πνεῦμα ἀπέρρηξε βίον=διέρρηξε (διέκοψε) τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς||πνεῦμα ἀφίεται=παράδιδόται τὸ πνεῦμα=ἐκπνέει, ἀποδνήσκειν. **2)** μτφρ. ψυχικὴ διάθεσις, ἐμπνευσις.— **III** πνεῦμα, πνευματικὸν ἢ ὕλον δν.—**Πνεῦμα**, Πνεῦμα ἁγίον (ἐν τῷ Καινῷ Διαθήκῃ), ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀγγέλων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πνοητῶν πνευματῶν.— **IV** ἐν τῇ Γραμματικῇ, πνεῦμα δασύ, πνεῦμα ψιλόν (=δασεῖα, ψιλῆ).

πνευμάτικος, ἡ, δν (πνεῦμα): ὁ ἀνήκων εἰς ἀνεμον, ἀνήκων εἰς τὸν ἀέρα, ἢ παραγόμενος ἐξ αὐτοῦ || ὁ ἔχων τὴν φύσιν τοῦ ἀνέμου || ὁ ἐξωγκυμένον ὑπὸ τοῦ ἀέρος. **2)** ἐνεργ., ὡς τὸ πνευματώδης, ὁ ἐπιφέρων φύσκωμα, ὁ παράγων ἀέρια.— **III** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πνοὴν ἢ τὸ πνεῦμα, πνευματικὸς.— **III** ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πνεύματος, ὕλος.—ἐπὶρρ. πνευματικῶς.

πνευμάτω, μέλλ. -άσω (πνεῦμα): μεταβάλλω τι εἰς πνεῦμα (ἀέρια), ἐξερπίζω, καθιστῶ τι ἀερίωδες, ἐξατμίζω || πληρῶ τι ἀέρος, τὸ γεμίζω μετὰ ζέρα, φουσκώνω. **2)** ἀναταράσσω δι' ἀνέμου.

πνεύμων, συν. ἀττ. πλεύμων, ὁ (πνέω, πνεῦμα): δτι καὶ νῦν, πνεύμων, τὸ ὄργανον τῆς ἀναπνοῆς, «πνεύμονας, πνευμόνι(α), πλεμόνι(α)».

Ἔτυμ.: πλεύμων (οὗτος εἶναι ὁ ἀρχικός τύπος, ὁ δὲ τύπος πνεύμων παρήχθη κατὰ λαϊκὴν παρετυμολογίαν, πρὸς πνέω, πνεύσαι): λατ. pulmō, παλ-σλαβ. plūsta, rjūsta, παλ-πρωσλ. plauti (πνεύμων), λατ. pulmō (< *p[ɛ]l[m]ōn-: *p[ɛ]l[m]ōn- =σανσκρ. śarma-ἢ: παλ-norr. siraumr (ποταμός) εἰς ιαπ. *p[ɛ]l(e)-, *p[ɛ]le-: *p[ɛ]u- (ρέειν, κολυμβᾶν) κατὰ ταῦτα πλεύμων παράγεται ἐκ ρίζ. πλέφ τοῦ πλέω ὡς ἐκ τῆς ἐλα. ρᾶς συστάσεως τῶν πνευμάτων, δυνάμει δὲ τῆς ὁποίας τρόπον τινὰ ἐπιπλέουν οἱτοι.

πνεύσομαι, μέλλ. τοῦ πνέω.

ΠΝΕΨ, ἑπ. πνεέω μέλλ. πνεύσομαι καὶ πνευσσομαι, μτγν. πνεύσω ἀόρ. α' ἔπνευσα παθητ., ἀόρ. α' ἐπνεύσθη πρκ. πέπνευμαι, μτχ. πεπνευμένος (βλ. καὶ λ. πέπνευμαι): ὡς καὶ νῦν, πνέω, φυσῶ, ἐπὶ τοῦ ἀνέμου.— **II** ἀναπνέω, ἀνασαίνω || ἀποπνέω, ἀναδίδω, ὁσμὴν, ἀναθυμιάζω || μετὰ γεν. πραγμ., ὄζω, ἐκπέμπω ὁσμὴν πράγματός τινος|| εὐωδίζω ἀπὸ τι || σπαν. μετὰ δοτ. πραγμ., ἀναδίδω ὁσμὴν διὰ τιος (μετ. τι).— **III** ἐπὶ ζῶων, ἀναπνέω, ἀνασαίνω, δυνατὰ, ἀσθμαίνω, πνευστῶ, «λαχανιάζω».— **IV** καθόλου, ἀναπνέω, εἰσπνέω, ζῶ, εἶμαι ἐν ζωῇ: οἱ πνέοντες=οἱ ζῶντες.— **V** μτφρ., μετὰ ουστ. αἰτ., μένεα πνεύοντες=ἀποπνεύοντες τὸ λημν (ἀνδραναίω), γενναιόκαρδοι|| **Ἄρεα πνέω**=λατ. Martem spirare=εἶμαι πλήρης πολεμικοῦ μένους (τόσον ὥστε ἢ ἀναπνοῇ μου εἶναι ὄλο πολεμικὴ φλόγα)|| μέγα πνέω=λατ. magnam spirare=μέγα (μεγάλα) φρονῶ=μεγαλοφρονῶ, ὑπερηφανεύομαι.— **VI** ἀποπνέω εὐνοίαν πρὸς τινα, εἶμαι εὐνοϊκῶς διατεθειμένος διὰ τινα (=λατ. aspirare alicui).

Ἔτυμ.: πνέω (πνεύω) πνεῦμα πνοή, ἰων-επ. πνοίη, δωρ. πνοιά καὶ πνοά κατὰ τινος συγγ. τοῖς παλ-γερμ. fnehan, μσο-γερμ. rnehen, παλ-γερμ. fnehan, μσο-γερμ. rnehan (δορυβωδῆς ἀναπνοῆς).— διὰ τὴν ἁμφ. πέπνευμαι καὶ ποίπνευμαι βλ. λ. λ.

πνίγιμος, -έως, ὁ (πνίγω) κλιθιμός (φοβρός) δερματινός δι' ἀνδροκῶν ἀναπνομένων ἐντός αὐτοῦ. **2)** κάλυμμα (σκέπασμα) ἢ σθεστήρ (πνικτήρ) τιδόμενος ἐπάνω εἰς ἀναμμένα κάρβουνα διὰ νὰ καταπνίγῃ τὴν φλόγα.

πνιγήρος, ἄ, δν (πνίγω): ὁ πνίγων (ἀποπνίγων εἶτε διὰ πιέσεως τοῦ λαιμοῦ εἶτε διὰ τῆς θερμότητος, ὡς καὶ νῦν «πνιγήρος».

πνίγιμα—πνίγω (βλ. λ.).

πνίγμα, -ατος, τὸ (πνίγω): πνιγμός, αἰσθημα πνιγμοῦ, τὸ πνίξιμον.

πνιγμός, -οῦ, ὁ (πνίγω): δτι καὶ νῦν, πνιγμός, πνίξιμον, ἀποπνιγμός, τὸ πνίγειν ἢ πνίγεσθαι, δυσκόλια περὶ τὴν ἀναπνοὴν, διαποπὴ τῆς ἀναπνοῆς || πνιγήρῳ δερμοκρασία.

πνιγός, -εσσα, ἐν (πνίγος)=πνιγηρός (βλ. λ.).
πνίγος, -εος, τὸ (πνίγω): ὁ ὑπερβολικός καὶ πνιγηρός (ἀποπνικτικός) καύσων, τὸ πνίξιμον.

ΠΝΙΓΩ, μέλλ. πνίξω ἢ μέσ. πνίξομαι: ἀόρ. α' ἔπνιξα, ἀπρφ. πνίξαι: παθητ., μέλλ. πνιγήσομαι: ἀόρ. β' ἐπνίγην: δτι καὶ νῦν, πνίγω, ἀποπνίγω, στραγγαλίζω, «πίνω ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ» || μτφρ. ἐνοχλῶ, βασανίζω.— παθητ., πνιγομαι, στραγγαλιζομαι.— **II** μαγειρεύω ἐντός κλειστοῦ ἀγγείου, βράζω, ψήνω, κουφοβράζω, σιγοψήνω.

Ἔτυμ.: πνίγω πνίξ (γεν. πνιγός): πνίγω, πνιγμός, πνίγος, πνίγος πνιγήρος: πνιγός: πρὸς παλ-norr. fnsa (ἀναπνέω δορυβωδῶς), ἀγγλ.-σαξ. fnoesi (ἀναπνοή), παλ-γερμ. fnaskazzen (ἀσθμαίνω), παλ-norr. fny'sa (ἀσθμαίνω), ἀγγλ.-σαξ. fneosan (πταρ-νύομαι) εἰς ιαπ. ρίζ. ἀρχαίως ἀπὸ *q[ɛ]-, *p[ɛ]- δύναιται δηλ. νὰ θεωρηθῇ ὡς κατὰ τροποποιήσιν παραγόμενον ἐξ ἧς καὶ τὸ πνέω ριζίται.

πνιγώδης, ἐς (πνίγος+είδος): πνίγων, πνιγηρός.
πνικτός, ἡ, δν (πνίγω): ὁ (πε)πνιγμένος, «πνιχτός».— **II** ψημένος ἢ βρασμένος ἐν κλειστῷ ἀγγεῖω, ψητός, βραστός.

πνοή, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. πνοή, δωρ. πνοά, πνοά (πνέω): ὡς καὶ νῦν, πνοή, ἀνεμος, φύσημα ἢ ἄμα πνοῆς ἀνέμοιο=ὄμου μετὰ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου, ταχύς ὡς ὁ ἀνεμος || πυρός πνοαί=φλόγες (πυρός) || μτφρ. πνοαί Ἄρεως=φλόγες τοῦ Ἄρεως (θεοῦ τῶν πολέμων), πολεμικὸν μένος.— **III** ἐπὶ ζῶων (ἰων π. χ.), ἰσχυρὰ (βαθεῖα) ἀναπνοή, ἀσθμαίνουσα ἀναπνοή, ἀσθμα.— **III** ἀναδιδομένη ὁρμή, εὐωδία|| ἀτμός, ἀχνός, ἀναθυμιάσις.— **IV** ἐπὶ πνευστοῦ ὄργανου.

ΠΝΥΞ, ἡ, γεν. Πυκνός (μτγν. Πυκνός), δοτ. Πυκνί (μτγν. Πυκνί) κλπ.: ἡ γνωστὴ τοποθεσία ἐν Ἀθῆναις, καὶ σήμερον ἐστὶ δεικνυομένη μεταξὺ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν (ὅπου τὸ σημερινὸν Ἄσπεροσκοπεῖον) καὶ τοῦ λόφου τῶν Μουσῶν (ἐφ' οὗ νῦν τὸ μνημεῖον Φιλοπάπου), ἐπὶ βραχέως λόφου, πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀκροπόλεως, ἐν ἣ (τοποθεσίᾳ) συνεκαλεῖτο ἡ Ἐκκλησία τοῦ Δήμου (βλ. Κ.Ε.Α.).

Ἔτυμ.: Πνίξ, γεν. Πυκνός (ἡ μτγν. Πυκνός κλπ. ὀφείλεται εἰς ἀφομοίωσιν πρὸς τὴν ὄνομα) ἢ λ. εἶναι πῦθ. προελληνικῆ. Ἡ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος εἰσωσθεῖσα ἔτυμολογία, καθ' ἣν ἡ μέν ὄνομα ἐσχηματίσθη Πνίξ πρὸς εὐκόλιαν τῆς προφορᾶς (κατ' ἀναλογία δὲ πρὸς αὐτὴν ἐσχηματίσθησαν αἱ μτγν. πλάγαι πτώσεις Πυκνός, Πυκνί, Πνύκα), οἱ δὲ δόκιμοι καλαιότεροι τύποι Πυκνός κλπ. δεικνύουσι τὴν πρὸς τὸ ἐπιθ. πυκνός ἔτυμολ. συγγένειαν (Σχολ. Ἀριστοφ. Ἀχ. 20 «παρὰ τὴν τῶν λίθων πυκνότητα ἢ παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι τοὺς ἀνδρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ»), ἡ ἔτυμολογία λέγω αὐτὴ δὲν γίνεται σήμερον δεκτὴ ὑπὸ πάντων.

ΠΟΨ, ἡ, ἰων. ποή καὶ ποίη, δωρ. ποία: χλόη, χόρτον, βοτάνη, καθὲς «πρασινάδα», «γραιοῖδι», πρὸς τροφήν κτηνῶν (ἢ καὶ ἀνθρώπων) || ποία Μηδική=λατ. herba medica, εἶδος χόρτου, ἀποτελοῦντος ὑγιεινὴν τροφήν τῶν ζῶων.— **II** χλοερός τόπος, πρσιονάδα, λειμῶν.— **III** ἡ ἐποχὴ τῆς χλόης, ἀνοιξίς, δέρος. [ποία, ποίη, ποία (< *ποιFā=λιθ. p[ɛ]va (λειμῶν)].

ποδ-αβρός, ὄν (ποῦς+αβρός): ὁ ἔχων ὄβρους (τρυφερούς, ὠραίους) πόδας.

ποδ-αγός, ὄν, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντι ποδηγός (ποῦς+ἄγω): ὁ ἄγων (ὀδηγῶν) τοὺς πόδας || ὡς οὖα. δ ποδ-αγός=ὀδηγός, δερᾶπων.

ποδ-άγρα, ἡ (ποῦς+ἄγρα): παγίς (φάκα) διὰ τοὺς πόδας.— **II** ἀρδρίτις (ρευματιομῶν) τῶν ποδῶν, ἀντιθ. τῷ χειρᾶρα (ἀρδρίτις τῶν χειρῶν).

ποδ-αγράφω (ποδάγρα): ἔχω ἀρδρίτιν εἰς τοὺς πόδας.

ποδ-αγρικός, ἡ, δν (ποδάγρα): ὑποκείμενος εἰς